

Nicolae VASILE
(Coordonator)

Enciclopedia

SCRIITORI din GENERAȚIA 2000

Volumul III

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Enciclopedia scriitori din generația 2000 / coord.: Nicolae Vasile. - București : Editura U.Z.P., 2020-2024

3 vol.

ISBN 978-606-9654-37-8

Vol. 3. - 2024. - ISBN 978-630-6655-11-3

I. Vasile, Nicolae (coord.)

821.135.1.09

ISBN: 978-606-9654-39-2

EDITURA UZP

- Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România

Telefon: 021.317.92.25; Fax: 021 313.06.72

www.uzp.org.ro; contact@uzp.org.ro

Adresa: *Bulevardul Gen. Gheorghe Magheru nr. 28-30*
Sector 1, București

Nicolae VASILE
(Coordonator)

Enciclopedia

SCRIITORII din GENERAȚIA 2000

Volumul III

București, 2024

COLECTIVUL DE AUTORI AL ENCICLOPEDIIEI

Nicolae VASILE – Coordonator

Eugenia ENESCU-GAVRILESCU

Gheorghe P. ȚICLETE

Antoneta RĂDOI

Geni DUȚĂ

Ioan GANEA-CHRISTU

Ovidiu ȚUȚUIANU

Ionel MARIN

Doina BÂRCĂ

Elena CĂPĂȚÂNĂ

Mihaela I. RĂDULESCU

Milen BADRALEXI

Florica BUD

Corneliu CRISTESCU

Cornelia Violeta POPESCU

Florentin POPESCU

Mihai STAN

George TERZIU

Al. Florin ȚENE

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE: – ÎN JURUL COROLEI DE LUMINĂ (*Victor Gh. STAN*)

DESPRE DIVINITATE ȘI CREAȚIE (*Nicolae VASILE*)

JURNALISMUL, INSTRUMENTUL PROMOVĂRII CREAȚIEI, PERFORMANȚEI ȘI NAȚIEI (*Nicolae VASILE*)

O PRIVIRE ASUPRA LITERATURII ROMÂNE CONTEMPORANE (*Geo CĂLUGĂRU*)

DESPRE GRUPĂRI LITERARE

Cenaclul Scriitorilor din Maramureș (*Florica BUD*)

Clubul epigramaștilor „Cincinat PAVELESCU” din București (*Ioan GANEA-CHRISTU*)

Gruparea literară „SUD” (*Florentin POPESCU*)

DESPRE AUTORI

Milen BADRALEXI (*Nicolae VASILE*)

Vilia BANȚA (*Geni DUȚĂ*)

Dumitru BĂDIȚĂ (*Ovidiu ȚUȚUIANU*)

Ion BEDROS (*Antoneta RĂDOI*)

Michaiela BOANCĂȘ (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)

Ion I. BRĂȚIANU (*Geni DUȚĂ*)

Andrei BREABĂN (*Ionel MARIN*)

Zenovie CÂRLUGEA (*Gheorghe P. ȚICLETE*)

Gica CIOBANU (*Antoneta RĂDOI*)

Grigoraș CIOCAN (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)

Horia-Iulian CIORECAN (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)

Florea CONSTANTINESCU (*Ionel MARIN*)

Nicușor CONSTANTINESCU (*Ioan GANEA-CHRISTU*)

Adriana CRĂCIUN (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)

Grigore CURCANU (*Nicolae VASILE*)

Ovidiu M. CUREA (*Ovidiu ȚUȚUIANU*)

Constantin DÂRVĂREANU-NOVACI (*Gheorghe P. ȚICLETE*)

Zoia Elena DEJU (*Gheorghe P. ȚICLETE*)

Loreta DIN (*Doina BÂRCĂ*)

Marius DOBRESU (*Ioan GANEA-CHRISTU*)

Nicolae DRAGOȘ (*Gheorghe ȚICLETE*)

Ion DULUGEAC (*Doina BÂRCĂ*)

Marilena DUMITRESCU ENESCU (*Nicolae VASILE*)

Dumitru DUMITRICĂ (*Geo CĂLUGĂRU*)

Mariana ENEA (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)

Andreas EROKOKRITOS (*Corneliu CRISTESCU*)

Ion FORCOȘ (*Ioan GANEA-CHRISTU*)

Constantin-Nicolae GAVRILESCU (*Nicolae VASILE*)
 Alexandra Anamaria GHEORGHE (*Elena CĂPĂȚÂNĂ*)
 Maria GIURGIU (*George TERZIU*)
 Stelian GOMBOȘ (*Ionel MARIN*)
 Nicolae GRIGORIE LĂCRIȚA (*Nicolae VASILE*)
 Ioana ILIE/RESNICOV (*Ovidiu ȚUȚUIANU*)
 Ion IONESCU-BUCOVU (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Maria LULESCU (*Ovidiu ȚUȚUIANU*)
 Adrian Daniel LUPEANU (*Mihaela I. RĂDULESCU*)
 Constantin LUPEANU (*Mihaela I. RĂDULESCU*)
 Mira LUPEANU (*Mihaela I. RĂDULESCU*)
 Gheorghe MANCAȘ (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Nicolae MAREȘ (*Nicolae VASILE*)
 Florea MARIN (*Gheorghe P. ȚICLETE*)
 Mihai MAXIM (*Geni DUȚĂ*)
 Angela MÂNDĂCANU (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Teodor MEȘINĂ (*Antoneta RĂDOI*)
 Ion D. MOCIOI (*Gheorghe P. ȚICLETE*)
 Stelian NECȘOI (*Doina BÂRCĂ*)
 Tudor NEDELCEA (*Nicolae VASILE*)
 Dumitru NICODIM-ROMAR (*Antoneta RĂDOI*)
 Michaela Al. ORESCU (*Milen BADRALEXI, Cornelia Violeta POPESCU*)
 Maria PETRESCU (*Geni DUȚĂ*)
 George PETROVAI (*Nicolae VASILE*)
 Carmen PINTE (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 George D. PITEȘ (*Mihai STAN*)
 Oana Anca PREDA (*Antoneta RĂDOI*)
 Alexandru PRIPON (*Elena CĂPĂȚÂNĂ*)
 Victoria-Maria PRIPON (*Elena CĂPĂȚÂNĂ*)
 Paula ROMANESCU (*Geni DUȚĂ*)
 Zuleiha SOCACIU (*Antoneta RĂDOI*)
 Victoria SOREA (*Gheorghe P. ȚICLETE*)
 Ana-Maria SOTIR (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Iuliana STAMATE (*Nicolae VASILE*)
 Victor Gh. STAN (*Nicolae VASILE*)
 Mihail-Nicolae STANCA (*Ovidiu ȚUȚUIANU*)
 Niculae SUCIU-GHERLA (*Gheorghe P. ȚICLETE*)
 Viorel SURDOIU (*Gheorghe P. ȚICLETE, Geo CĂLUGĂRU*)
 Maria-Ileana TĂNASE (*Nicolae VASILE*)
 George TERZIU (*Nicolae VASILE*)
 Ben TODICĂ (*Ionel MARIN*)
 Árpád Al. TÓTH (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Elena TRIFAN (*Al. Florin ȚENE*)
 Virgil URSU MUNCELEANU (*Antoneta RĂDOI*)
 Daniela VÎLCEANU (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Eugenia ZABULICA (*Eugenia ENESCU-GAVRILESCU*)
 Liviu ZANFIRESCU (*Ioan GANEA-CHRISTU*)

Cuvânt înainte

ÎN JURUL COROLEI DE LUMINĂ

O enciclopedie a scriitorilor pe o generație este ca o peșteră virgină. Lectorul are curiozitatea unui „speolog” înarmat cu dorința explorării. El pășește prin această peșteră încărcată cu stalactite și stalacmitele din șlefuitele metafore ale scriitorilor prinși într-un buchet de către domnul Nicolae Vasile.

Această monumentală și valoroasă operă literară realizată de un specialist cu ascultare în domeniu, cum este domnul Nicolae Vasile, se citește noaptea după ce gândurile se ceruiesc în jurul corolei de Lumină, pentru a trece în rouă de liniște. Liniștea nopții reliefează conținutul creației literare.

Am în fața liniștei mele ascunsă în laptop virginitatea peșterii de care vă spuneam: **Enciclopedia Scriitori din Generația 2000, volumul III.**

Știut fiind faptul că la acest grandios proiect, în primele două volume și începutul celui de-al treilea, alături de dl. **Nicolae Vasile** găsim sufletul și sudoarea scriitoarei *Eugenia (Jeni) Enescu-Gavrilescu*, renumit antolog literar, care ne-a părăsit prea devreme, învrednicindu-ne să nu ne oprim, spunând: „Generația de scriitori români 2000 este puternică și valoroasă. Proiectul început trebuie să totalizeze cinci volume”.

Față de îndemnul doamnei Eugenia-Enescu Gavrilescu (soția poetului Constantin-Nicolae Gavrilescu), acest volum III, a strâns multe sute de pagini, (peste 600) și zeci de nume de scriitori cu profile întocmite pe măsură (peste 70), scriitori care sunt stabiliți prin strădanie și sudoare pe treptele Piramidei Literaturii Române.

De reținut că printre numele scriitorilor portretizați găsim și însemnări despre câteva mișcări culturale (cenacluri) de pe teritoriul României.

Lăudate fie orientarea și sacrificiul domnului **Nicolae Vasile**, coordonator și celor din colectiv pentru realizarea monumentalului Munte de Lumină Enciclopedică, unică de acest fel: Eugenia Enescu-Gavrilescu; Gheorghe P. Țiclete; Antonia Rădoi; Geni Duță; Ioan Ganea-Hristu; Ovidiu Țuțuianu, Ionel Marin; Doina Bârcă; Elena Căpățână; Mihaela I. Rădulescu; Milen Badralexi; Florica Bud;

Corneliu Cristescu; Cornelia Violeta Popescu, Forentin Popescu; Mihai Stan; George Terziu și Al. Forin Țene.

Scriitori din Generația 2000, acest titlu simbolic al mileniului trei, înmănunchiază foarte mulți scriitori regăsiți în cele trei volume, scriitori pătrunși prin poarta editorială a Literaturii române, cu ceva decenii în urmă.

La această succintă prezentare, îmi deschid brațele sufletului pentru a cuprinde numele și sufletele celor din volumul trei al *Enciclopediei Scriitori din Generația 2000*, (coordonator de forță, dl. Nicolae Vasile) în speranța că vom lectura în viitor cu ochii inimii și volumele patru și cinci. Dumnezeu cu noi!

Victor Gh. STAN

DESPRE DIVINITATE ȘI CREAȚIE

Creația este un atribut al lui Dumnezeu. Și oamenii sunt creați tot de Domnul. Aceștia, inițial, au fost primiți în rai, dar, după tentativa de a se hrăni din pomul interzis, cel al cunoașterii, au fost izgoniți în afară. Cunoașterea nu le era destinată lor. Poate, tocmai de aceea, ei o să piară cândva, folosind cum nu trebuie accesul la cunoaștere.

Neștiind ce să facă cu soarta lor, oamenii s-au înrăit foarte mult, iar ca să-i pedepsească, Domnul le-a dat potopul lui Noe. A trecut și acesta și, prin grija divină, s-a păstrat seminția umană precum și a tuturor animalelor. După un timp, oamenii au devenit iar răi!...

Văzând că răul nu a dat rezultatele așteptate, Dumnezeu s-a gândit să încerce și cu binele, trimițându-L pe Pământ pe Isus Cristos, sub acoperire umană, să se identifice cu oamenii, să le cunoască viața și să-i mântuiască pe cei care au greșit. Cineva spunea că iertarea la om este precum resetarea pentru un calculator. Așa o fi!...

În tot acest timp, tot din grația divină, au mai apărut și alți „*trimiși ai lui Dumnezeu pe Pământ*”, *creatorii* (oameni de știință, artiști etc.), pentru a-i cunoaște și descrie pe oameni și natura din jurul lor, și *conducătorii* (împărați, regi, președinți etc.), care să aibă grija traiului lor curent.

Complexitatea societății umane, departe de a putea fi stăpânită prin acești „*aleși ai Domnului*”, a condus și conduce în continuare la apariția unor evenimente neplăcute, omenirea nefiind formată doar din părțile ei bune, ci și din cele rele.

În acest context, Isus Cristos, trimis să facă doar bine, a fost răpus de cele rele fiind întors la ceruri, dar lăsând în urma Sa apostolii care să-I urmeze învățămintele pentru provarea binelui pe lume cu sprijinul bisericii creștine, ceilalți rămânând să lupte pe Pământ și cu bunele, și cu relele.

Deși delimitările de atribuții ale „*trimișilor Domnului*” sunt destul de clare, mai apar uneori și unele suprapuneri, care conduc la disfuncționalități.

Astfel, reprezentanții bisericii se mai cred uneori și oameni de știință sau artiști, conducătorii se mai cred uneori artiști sau savanți, savanții sau artiștii se mai cred uneori și conducători etc.

Unele dintre aceste nereguli se manifestă în masă, vezi politica pe care unii preoți o fac în biserici, vezi doctoratele luate nejustificat de unii politicieni etc. Sunt cazuri celebre, înregistrate de istorie.

Unul dintre acestea, și cel mai vechi, este cel al împăratului Nero, conducător și poet, dar și implicat major în problemele religioase ale Romei din perioada de început a creștinismului. Un critic al acestuia din acele vremuri tragice, legate de incendierea capitalei imperiului, susținea: „*dacă este poet, nu ar fi trebuit să fie și împărat*”. Și Eminescu considera că nu poți fi împărat și proletar (lucrător) în același timp. Poetul este un proletar în felul său, un proletar al lui Dumnezeu.

Susținerea divină a conducătorilor s-a instituționalizat din 25 decembrie 800, când Papa Leon al III-lea l-a încoronat pe Carol cel Mare ca împărat, aceasta devenind ulterior o cutumă pentru orice conducător al unei țări. În țările române aceasta a început să devină reală abia după 1359, când prin înființarea de către Nicolae Alexandru, urmașul lui Basarab I Întemeietorul, a Mitropoliei Ugrovlahiei și aderarea acesteia la Biserica Ortodoxă, domnitorii români au început să fie recunoscuți de biserică. Astfel, supușii vedeau în conducătorul lor un trimis al lui Dumnezeu pe Pământ, iar acesta se făcea mai ascultat și demn de urmat.

Cea mai plină de sens și sinceră delimitare a atribuțiilor divine de cele lumești ale unui conducător vine de la Francisc I, mare admirator al artiștilor, în special al lui Leonardo da Vinci, care a petrecut ultima parte a vieții sale la Curtea Franței. Întrebat, cu invidie, de cei din jurul său de ce îi admiră atât de mult pe artiști, acesta a răspuns: *„pentru că nobili pot să fac eu, dar artiști nu pot să fac”*.

La polul opus se află cazul reginei Elisabeta care, văzând că Eminescu nu avea o conduită plină de condescendență față de măria sa, l-a atenționat că are în față regina României, la care el i-a răspuns: *„da, dar nu sunteți regina poeziei”*.

Creatorilor li se reproșează adesea că *„nu au nimic sfânt în ei”*, iar ei răspund că acesta este comportamentul normal pentru îndeplinirea mandatării lor divine. Ei nu sunt trimișii lui Isus Cristos, care reprezintă numai binele, ci ai lui Dumnezeu, care este atât peste bine cât și peste rău. Dacă un creator nu ajunge să simtă aceasta, atunci opera sa nu va fi credibilă și nu va avea aderență la oameni. În jargonul artiștilor asta se traduce prin *„pactul cu diavolul”*.

Nichita Stănescu a făcut pactul cu diavolul la cutremurul din 1977, când i-a murit un prieten apropiat, după care scrierile sale au devenit dumnezeiești, Nietzsche, când s-a îmbolnăvit, iar Dostoievski, atunci când a fost condamnat la moarte și grațiat în ultimul moment, când era pe eșafod. Fiecare mare creator a trecut unul sau mai multe asemenea momente.

În modelul filozofic *„sistemism”*, acestea se numesc *neeuclidianități*.¹

Nicolae VASILE

¹ Nicolae VASILE, Sistemismul, Editura Favorit, București, 2017.

O PRIVIRE ASUPRA LITERATURII ROMÂNE CONTEMPORANE

Era anotimpul frunzelor din anul 2024, când am acceptat propunerea scriitorului **Nicolae VASILE**, coordonatorul celor trei volume, ce alcătuiesc „*Enciclopedia SCRIITORI DIN GENERAȚIA 2000*”, apărute la Editura U.Z.P. (Editura Ziariștilor Profesioniști) între 2020-2024, astfel: vol.I 2020, vol.II 2021 și vol.III 2024.

Am considerat necesară, consemnarea precizărilor cuprinse, pe coperta a IV-a, vol.I, făcută de coordonatorul și, totodată, inițiatorul proiectului „*Scriitori din generația 2000*”, menționat mai sus, conceput conform unor principii, motivate în textul ce precede consemnarea acestora.

Lucrarea de față a fost elaborată pornind de la anumite premise și păreri preconcepute legate de scrierile și scriitorii de după evenimentele de la sfârșitul anului 1989. Unele sunt legate doar de situația internă, mă refer la libertățile de toate felurile apărute odată cu ieșirea din societatea comunistă, la schimbarea tipului de economie în care trebuie să se strecoare toate realizările artistice, inclusiv cele literare, dar sunt și altele care afectează situația la nivel internațional, iar aici, cea mai importantă evoluție este cea care privește societatea informațională, prin digitalizarea serviciilor, inclusiv a celor artistice, apariția internetului etc.

Prin metodele vechi de lucru, este imposibil de cuprins multitudinea de creații artistice, de construit ierarhii exhaustive, de promovat artiștii la nivel național și internațional. Iată de ce proiectul „*SCRIITORI DIN GENERAȚIA 2000*” este conceput conform următoarelor principii:

- este un proiect jurnalistic, nu literar;
- este un proiect care nu se vrea exhaustiv;
- este un proiect deschis, care crește pe măsură ce despre cât mai mulți scriitori din această generație sunt realizate, de către scriitori și publiciști consacrați, profiluri de autor care să respecte condițiile minimale de lucrări publicate și referințe critice.

Adjectivul „contemporană” așezat lângă „literatura română” are mai multe înțelesuri dintre care, în cazul de față, trebuie să ne oprim la cel mai adecvat. Înțelesurile consemnate în „Dicționarul explicativ al limbii române” sunt: „1. care există, trăiește, se petrece în zilele noastre, care se raportează la prezent, la epoca de față, actual. 2. (despre oameni, adesea substantival) care trăiește sau a trăit în același timp cu... pe vremea...”

Fără îndoială, cel mai potrivit este cuvântul *actuală* – adjectiv substantival, care se acordă cu substantivul *literatură* în gen, număr și caz. Desigur, avem în vedere operele care supraviețuiesc autorilor lor. Există, binențeles și opere care

mor odată cu autorii lor sau chiar înaintea acestora. Cei meniți să împărtășească destinul operelor lor, respectiv, perpetua actualitate sunt autorii clasici și operele lor, la rândul-le nemuritoare: Eminescu, Caragiale, Ion Creangă, Lucian Blaga, Arghezi, Coșbuc, Liviu Rebreanu și mulți alții.

Realitatea vieții ne obligă să-l invocăm pe Mihai Eminescu, prin versurile definind selecția naturală: „...*Multe flori sunt/ Dar puține, rod în lume or să poarte/ Toate bat la poarta vieții/ Dar se scutur multe moarte.*” („Criticilor mei”, p. 184 - vol. „Poezii”, E.P.L.,1963). Toți cei care scriu au ca sursă de inspirație realitatea înconjurătoare, în nenumărate forme de existență și manifestare.

Dacă așa stau lucrurile atunci ce-i diferențiază? Unii sunt convinși că opera literară înseamnă, ceea ce de fapt nu înseamnă, redarea realității, respectiv, ceea ce sunt ei în stare să facă ori literatura înseamnă oglindirea acesteia, respectiv o altă realitate, o transfigurare, adică un ceva, dincolo de realitatea nudă, aceasta, purtând amprenta făuritorului, semnătura care îl identifică prin ceea ce este doar al lui, dovada că, a deschis poarta unei alte dimensiuni a vieții, în care continuă să trăiască împreună cu ea. Pentru aceasta e nevoie de cunoaștere profundă, care se realizează după trecerea unui timp îndelungat și dacă există oameni, care să destrame îndoiala lui Eminescu. Acesta scria următoarele: „...*Și când propria ta viață/ Singur n-o știi pe de rost/ Crezi că or să-și bată capul, alții ca s-o vadă cum a fost?*” E adevărat că nu-s prea mulți dar sunt și realitatea o confirmă.

Iată, de pildă, ce scrie marele eminescolog, prof. univ. Edgar Papu care crede că: „*Eminescu s-ar recunoaște mai mult în vremea noastră decât atunci fiindcă noi suntem adevărații contemporani ai lui Eminescu. Știm mai multe despre el decât ceea ce știau cei care trăiau în lumea lui. Aceștia erau prea impresionați de fizionomia exterioară a poetului și nu știau, nu puteau pătrunde tot tezaurul lăuntric pe care noi l-am recuperat abia în ultimele decenii, construind un Eminescu, în același timp și adevărat și complet cum nu-l aveau acei oameni.*”

Contemporan și contemporană, în sensul de actual, mereu actual și actuală, mereu actual Eminescu și opera sa. Personal cred că el se situează pe primul loc la împlinirea cerințelor testamentului literar al lui Enăchiță Văcărescu, pe care îl reproduc: „*Urmașilor mei Văcărești/ Las vouă moștenire/ Creșterea limbii românești/ Și a Patriei cinstire!*”

Nu cred că greșesc, numindu-l pe Mihai Eminescu contemporan, ca și opera sa, cu veșnicia și aduc drept argument suprem, ultimele cuvinte ale lui George Călinescu, scrise în ianuarie 1965, în „Cronica optimistului” din revista „Contemporanul”: „*Un geniu este, de plânge sau de râde, un gânditor care lasă o dâră sonoră de foc pe traiectoria lui Cosmică, dând o lecție de construcție umanității.*” În această „lecție de construcție a umanității” este cuprinsă și partea care se referă la România. Acolo, în cele două ipostaze, în care a creat și s-a manifestat, în dublă ipostază ca dascăl de visare, în opera sa poetică și filozofică dar și ca, dascăl de luciditate în cea publicistică și politică. În acestea aflăm, dacă știm cum să căutăm, propria noastră lecție de construcție, cuprinsă în simbioza visare-luciditate, pe deplin actuală și în prezent.

Oare ce l-a determinat pe scriitorul, **prof. univ. Nicolae VASILE**, să inițieze acest proiect jurnalistic și să-și asume coordonarea realizării lui? Nu cumva, îndemnul sacru din testamentul literar al poetului de veșnică aducere aminte, Enăchiță Văcărescu? Eu sunt convins că da.

De un pragmatism, care-l definește, specific profesiei, în care a performat, Domnia Sa expune cu claritate ce așteaptă și se așteaptă de la proiect:

„– să fie un instrument de lucru, util în mai multe direcții;

– să fie o bază de date de pornire pentru cei care vor să aprofundeze fenomenul creației literare din această perioadă: studenți, masteranzi, doctoranzi, critici și istorici literari;

- să ajute la promovarea scriitorilor în societate, dar și la cunoașterea reciprocă a acestora, care continuă să creeze literatură și într-o epocă mai puțin propice;

- să cultive în scriitorii mai noi dorința de consacrare prin găsirea unor viitori biografi care pot proveni dintre cei care le realizează acele profiluri de autor din cadrul proiectului.”

Literatura contemporană există nu doar în ipostaza de concept, ci și în cea de realitate vie, deoarece se are în vedere, prioritar, creația de după 1989 și abia după aceea scriitorii născuți după acest an care împlinesc minimele condiții precizate de coordonatorul proiectului în primul volum. Prin urmare o existență concomitentă creator, operă, urmând ca timpul să decidă dacă opera dăinuiește dincolo de existența terestră a sa. Sunt destul de mulți scriitori a căror creație a fost înfăptuită, după 1989, purtând în structura sa pecetea maturizării acesteia. Unii dintre ei cu vârste foarte înaintate, împăcați cu gândul supraviețuirii, datorită harului cu care au fost dăruiați de divinitate și strădaniei de a-l potența prin strădania proprie: Adrian Păunescu, Marin Sorescu, D.R. Popescu, Paula Romanescu, Nicolae Rotaru, Ileana și Romulus Vulpescu și încă mulți alții. Literatura contemporană este decisă de selecția naturală al cărei judecător infailibil este TIMPUL și cea a cititorilor pentru o mare parte din literatură, precum și cea a criticilor literari profesioniști ca și a scriitorilor, cu certe înclinații spre critica literară, susținută de o bogată cultură în acest spațiu al creației literare. Între aceștia, în prim plan îl apreciez pe scriitorul polivalent **Nicolae VASILE** și pe colaboratorii săi de încredere cu care a realizat cele peste 200 de profiluri literare individuale, care satisfac criteriile pe care le-a stabilit Domnia Sa, dar și peste 20 de grupări literare care funcționează în jurul unor cenacluri, edituri, reviste etc., o noutate absolută în istoria literară actuală.

Nu am cum să mă simt decât uimit, gândindu-mă la temeritatea responsabilității pe care și-a asumat-o talentatul și prolificul scriitor – **Florentin POPESCU** inițiind un serial – fluviu de lecturi profesionale cu titlul „Eu v-am citit pe toți”, cuprinzând 9 volume, editate deja, rugându-l să facă un efort și să-mi comunice câți scriitori și cărți însumează acest travaliu al său, care continuă.

Este vorba despre 913 scriitori contemporani, rezultatul unui travaliu ce însumează 17 ani (2007-2024).

Vreo 4 volume dintre acestea au trecut și pe sub privirile mele iar consemnările sale despre volumele citite, se încadrează cantitativ și calitativ, condiționalităților stabilite de coordonator, adică se integrează în literatura contemporană.

Ca membru al Filialei de Literatură pentru Copii și Tineret am făcut parte, în mai multe rânduri, din juriul Festivalului Național de Creație Literară destinată elevilor din clasele a XI-a și a XII-a. Mențiunile și premiile ce li s-au conferit sunt o dovadă certă că viitorul literaturii române este pe mâini bune. Cu o impresie aproape identică am rămas și despre creațiile literare ale participanților la Festivalul Concurs de Creație Literară „BOGDANIA”, Edițiile a XI-a și a XII-a, 2022-2023, organizate în parteneriat cu U.Z.P.R., la care au luat parte tineri între 15-30 de ani, secțiunea „Tineri indiferent de vârstă”. **Ionel MARIN**, președintele Asociației Bogdania și redactorul șef al revistei cu același nume, împreună cu membrii juriului, au evaluat cu obiectivitate, creațiile fiecărui concurent, acordându-le distincțiile cuvenite.

În concluzie, putem aprecia ca bună calitatea literaturii române contemporane, având în vedere rezultatele concursurilor de creație literară, calitatea textelor publicate în revistele de profil și nu numai. Iată, un motiv de a privi cu optimism în viitor!

Prof. Geo CĂLUGĂRU

Membru U.S.R. și Membru U.Z.P.R.

JURNALISMUL, INSTRUMENTUL PROMOVĂRII CREAȚIEI, PERFORMANȚEI ȘI NAȚIEI

Într-o viziune sistemică a dezvoltării, când societatea își propune atingerea unor performanțe care nu pot fi atinse fără a se baza pe rezultatele creației, în sensul ei cel mai larg al acesteia, jurnalismul reprezintă una dintre componentele sistemului, și anume *instrumentul*, alături de celelalte părți: metode, resurse, monitorizare și logistică ².

Actul jurnalistic, chiar dacă denumirea de jurnal sau ziar vine de la cuvântul „zi”, cuprinde o categorie mai largă, adică toate genurile de publicații periodice de informații, scrise de mână, tipărite sau online.

Din cele cunoscute până în prezent, primul „*ziar*” din istorie a fost cel editat de Iuliu Cezar și se numea „*Acta Diurna*”, menit să difuzeze informațiile imperiale, întâi demnitarilor de rang înalt, dar ulterior au ajuns și la publicul larg. În actualele țări dezvoltate ziarele tipărite au început să apară, evident după inventarea tiparului (1450), după 1600: Strasbourg (1605), Franța (1631), Portugalia (1641), Polonia (1661), Anglia (1665), SUA (1690) etc. ³

În România, mai bine zis în Țara Românească, fiind înainte de 1859, cum ne-am obișnuit și-n alte domenii, cu o întârziere de circa două sute de ani, primul ziar a apărut în 1829 și se chema „*Curierul românesc*”. Acesta era editat de Ion Heliade Rădulescu. În primul număr, publicat în data de 8 aprilie, se menționa: „*Să ne fie rușine, rumânilor, că abia acum ne-am deșteptat*”. ⁴

Informații despre perioade mai largi de timp au existat mai înainte și în țările române, sub forma cronicilor sau letopisețelor, precum: *Letopisețul țărâi Moldovei, de când s-au descălecat țara și de cursul anilor și de viața domnilor carea scrie de la Dragoș vodă până la Aron vodă* (Grigore Ureche); *Letopisețul Țării Moldovei de la Aron vodă încoace* (Miron Costin); *Letopisețul cantacuzinesc, cuprinde date despre Țara Românească dintre anii 1290-1688* (Stoica Ludescu) etc.

Cronicarii erau ceva ce se aseamănă, în ziua de azi, mai mult cu istoricii decât cu jurnaliștii, dar în viața lor curentă aceștia făceau activități de informare la zi a domnitorilor, acestea nefiind accesibile publicului larg. Uneori, aceștia erau acuzați de părtinirea puterii respective în informare, deformând, în bine, informațiile vehiculate.

Ulterior, în istorie, preocupările s-au diferențiat destul de mult, atribuțiile jurnaliștilor deosebindu-se esențial de cele ale istoricilor. Prin apariția publicațiilor literare și culturale a apărut și o altă suprapunere, mai greu de separat, cea de jurnalist sau scriitor. Oricum, categoriile jurnalist, scriitor și istoric sunt cele care, în prezent, reprezintă oamenii cu viziune, de la care se așteaptă promovarea creației, performanței și nației românești.

² Nicolae VASILE, *Sistemismul*, Editura Favorit, București, 2017.

³ <https://www.bzi.ro/iata-unde-a-aparut-primul-ziar-din-lume-756730#:~:text=Iata%20unde%20a%20aparut%20primul%20ziar%20din%20lume,se%20numea%20%E2%80%9COxford%20Gazette%E2%80%9D%2C%20av%C3%A2nd%20un%20aspect%20modern.>

⁴ <https://historia.ro/sectiune/general/primul-ziar-romanesc-a-aparut-in-aprilie-1829-sa-576424.html>

În prezent, cei mai mulți se complac în varianta mai comodă: creație și performanță românească nu mai există. Rezultatele curente din diferite domenii, care sar în ochii tuturor, crează subiecte de primă pagină câteva zile, sunt ridicate în slăvi temporar și pe urmă sunt uitate, sau chiar denigrate, după care așteaptă să mai apară ceva de la sine. Nu se constată elemente de vizionarism, care să promoveze diferite domenii cu potențial.

Nu este o strategie bună. Aurul se găsește de cele mai multe ori în gunoaie, în moloz, în mine părăsite, nu în cafenele și pe bulevardele marilor orașe. Este vorba de aurul pentru nație, nu pentru propriile buzunare.

Ce înseamnă în limbajul jurnalistic asta? Trebuie să găsim subiecte generatoare de mituri, dar nu de carton, ci reale, bazate pe adevăr și valoare. Se va spune că nu are de unde să apară așa ceva. Răspunsul este că unii au putut, au găsit, au creat!...

Dacă luăm numai un exemplu, vom vedea că rolul purtătorilor de mesaj în promovarea unor valori reale este esențial. Două valori ale culturii românești, care au trăit în aceeași perioadă: Mihai Eminescu și Vasile Conta. Ambii apreciați din timpul vieții, dar Eminescu a devenit un mit, la care au contribuit esențial Maiorescu, Iorga, Călinescu, Vianu, Manolescu etc.⁵, pe când, în filozofie, Vasile Conta, foarte apreciat la vremea lui, a cărui carte, *Teoria undulațiunii universale* (1876-1877) a fost revoluționară la acea dată, dar nu a fost urmată de nimic semnificativ pe linia unei promovări internaționale. Gruparea literară *Junimea*, foarte activă, inițial la Iași, ulterior, după unire, la București, a contribuit mult la crearea și a altor mituri literare (Caragiale, Creangă etc.), neexistând ceva similar în domeniul filozofiei. În interpretarea filozofică actuală, bazată pe modelul *sistemism*, Eminescu este singura personalitate cu *trei neeuclidianități*⁶, ceea ce și explică tensiunea în care și-a trăit viața.

Dar, revenind la același context, este greu să transformi un subiect din percepția de moment în țintă de lungă durată. Când există o supraexpunere a unor personaje se poate ajunge la crearea unor mituri, dar exemplele actuale ne arată că se pot crea mituri chiar și din infractori, dacă singurul criteriu îl constituie imaginea și nu fondul.

Un caz istoric de menționat a fost ceea ce s-a întâmplat în perioada interbelică când, pe fondul unui avânt semnificativ al presei, a crescut foarte mult vizibilitatea unor personaje publice, chiar și prin crearea unor imagini negative pentru unii, vezi volumul „*Nu*” de Eugen Ionescu sau anumite cazuri atacate de Nae Ionescu.

Dacă dezvoltăm ideea miturilor create de scriitori, promovate prin cărțile publicate de aceștia, nu putem să nu vorbim de *mitul Dracula*. Acesta, deși se bazează pe informații istorice provenind din istoria României, a fost lansat pe piața internațională de un scriitor străin. Diferența dintre miturile care au ca surse scrierile jurnaliștilor, față de cele ale scriitorilor, este că, în primul caz, veridicitatea lor este mai de dorit decât în cel de al doilea, unde, scriitorilor li se permite abordarea unui spectru mai larg de imaginație.

⁵ <https://dilemaveche.ro/sectiune/dileme-on-line/mitul-lui-eminescu-contemporanul-nostru-607473.html>

⁶ <http://revistedecultura.com/2020/01/15/mihai-eminescu-omul-cu-trei-neeulidianitati/>

Dar creația românească nu se restrânge doar la literatură. Dacă urmărim site-urile *Lista cronologică a invențiilor*⁷ și *Listă de inventatori și descoperitori români*⁸, putem constata că, de la crearea României moderne până la al doilea război mondial, contribuțiile românești recunoscute internațional sunt destul de multe, deși puțini dintre acești creatori au beneficiat de vreo campanie de promovare în presa din țară. Fiecare dintre ei ar fi putut fi adevărate surse de întâmplări deosebite, posibil de a se transforma în creații literare sau jurnalistice de succes. În acest context, există un caz de demn de exemplificat, cel al lui Adrian Păunescu, ca jurnalist. Ca director al Revistei *Flacăra*, a susținut intens promovarea performanței și creației românești, cu proiecte eficiente în domeniile: muzică folk, știință și inovare, sport.

Poate cea mai vizibilă a fost activitatea din domeniul muzicii tinere, unde prin intermediul *Cenacului Flacăra* a reușit să creeze o emulație în jurul căreia s-au adunat cele mai meritorii voci ale vremii respective (Mircea Vintilă, Doru Stănculescu, Dan Andrei Aldea, Adrian Ivanițchi, Dan Chebac, Valeriu Sterian, Evandro Rosetti, Florian Pittiș, Anda Călugăreanu, Zoia Alecu, Tatiana Stepa, Vasile Șeicaru, Victor Socaciu, Marcela Saftiuc, Alexandru Zărnescu, Ștefan Hrușcă, Ducu Bertzi etc.), unii dintre aceștia continuând și azi să încante publicul cu muzica lor.

În domeniul știință, secția respectivă a revistei, din care s-au remarcat Liviu Timbus, șeful acesteia, și Liana Tatos, s-au făcut multe prezentări de oameni de știință români, inventatori. Jurnaliștii revistei au participat la saloanele de invenții, la concursurile studențești, au vizitat multe institute de cercetări, au căutat în arhive etc. În final, filonul câștigător s-a dovedind a fi cel al lui *Ștefan Odobleja*, părintele ciberneticii, de care mai nimeni nu știa până atunci, acum fiind unanim recunoscute meritele sale în domeniu, organizându-se conferințe, simpozioane internaționale dedicate lui. Poate fi considerat un mare succes al presei române.

Evident că nu a fost punct ochit, punct lovit! Până la Ștefan Odobleja, au fost prezentați și impostori, și inventatori de perpetuum-uri mobile, și reinventatori ai roții etc., dar efortul a meritat. Acum publicațiile, enciclopediile, site-urile interne și internaționale etc. îl prezintă pe savantul român ca cel care a introdus fundamentele a ceea ce avea să devină cibernetica.

În sport, principală campanie a fost cea care a dus la promovarea mitului Dobrin, începută de Adrian Păunescu încă din perioada când scria la ziarul *Sportul*. Era prin anii 1960, Dobrin, apărut de nicăieri, la o echipă mică, Dinamo Pitești, transformată în F.C. Argeș, a început să încurce apele marilor echipe bucureștene, Steaua și Dinamo, culminând cu calificarea României la Campionatul Mondial din Mexic-1970, cu o națională bazată pe Dobrin, și câștigarea a două campionate naționale. Adrian Paunescu a făcut o campanie împotriva nedreptății făcute celui mai merituos fotbalist din meciurile de calificare, care n-a fost folosit nici măcar un minut la Campionatul Mondial. Jurnalistul, în afara fondului problemei prezentate, trebuie să lupte, în orice situație, și cu nedreptățile.

În ceea ce privește *promovarea nației*, este foarte dificil s-o faci fără să fii catalogat ca naționalist, în sensul negativ, și toată eficiența mesajului să fie

⁷ https://ro.wikipedia.org/wiki/List%C4%83_cronologic%C4%83_a_inven%C8%9Bilor

⁸ https://ro.wikipedia.org/wiki/List%C4%83_de_inventatori_%C8%99i_descoperitori_rom%C3%A2ni

anulată. Cazurile Mihai Eminescu, Nae Ionescu și Emil Cioran sunt semnificative, când ținte corecte pe fond au fost însoțite de mijloace neagre de autorități și conducând la consecințe negative pentru ei, care au avut suportat rigorile unor măsuri politice neadecvate. Sindromul Socrate continuă și astăzi, după mai bine de două mii de ani.

Arta creșterii vizibilității și aprecierii nației constă în obținerea unor performanțe de nivel mondial, iar aprecierea lor să fie făcută de terțe părți. O țară care nu are ceva de vârf mondial în niciun domeniu nu poate spune că este recunoscută. Miturile noastre internaționale, în afara lui Eminescu, și anume: Dracula, Brâncuși, Enescu, Coandă, Paulescu, Ana Aslan, Nadia, Năstase, Hagi, Simona Halep etc. nu au rezultat în urma unor campanii interne, ci prin merite personale. Putem spune că, la scara istoriei, jurnaliștii, scriitorii, istoricii români nu stau prea bine la capitolul *vizionarism*. Eforturile actuale de a-l impune pe plan internațional pe Mircea Cărtărescu nu par a da rezultatele scontate, iar cei care se impun prin propriile forțe nu prea sunt preluați de presa internă. Nici politica cercurilor românești din străinătate de a-l susține pentru Premiul Nobel pe Lucian Blaga, el aflându-se în țara condusă de comuniști, pentru a-l salva de arestare n-a funcționat. Probabil, dacă ar fi fost arestat, ar fi luat Premiul Nobel. Nici la nivel planetar nu este totul ortodox în promovarea valorilor, criteriul politic fiind, de multe ori, determinant în acordarea premiilor Nobel, Oscar etc., cazul Paulescu fiind un bun exemplu în ceea ce-i privește pe români.

Un caz aparte îl reprezintă Mihai Eminescu care, *ca poet*, merita o promovare până la cele mai înalte culmi internaționale, și s-a făcut pe mai multe căi, iar, *ca jurnalist*, a sacrificat totul, după unii chiar viața, pentru creșterea nației române. El avea și o formă de salut „*Sus nația*”. A fost jurnalistul total, care a reușit, cu toată întârzierea României în apariția presei, să recupereze și să stabilească ținte care păreau de mult uitate pentru poporul român. Cea mai importantă dintre acestea era cea de *unificare statală a tuturor românilor*, care rămânea neterminată de la Mihai Viteazul încoace.

Odată cu apariția ziarelor, a apărut și o nouă ocupație, cea de ziarist, sau jurnalist. Deși, la prima vedere, ar fi o activitate lipsită de griji, mai ales dacă publicația respectivă este finanțată de autorități, realitatea este alta, pentru că rolul jurnalistului este să scoată la iveală adevărul, iar asta nu este nici ușor, nici plăcut, pentru unii care au alte interese. Problema adevărului este una centrală pentru toată filozofia socratică de la începuturile acesteia, toți învățații istoriei căutând să găsească metode de a se ajunge la adevăr. În folclorul românesc, se zice că „*adevărul supără*”, iar Nietzsche, unul dintre cei mai mari filozofi ai ultimelor secole, spunea „*adevărul merge până acolo unde îl poți suporta*”, ambele având o mare legătură cu pericolozitatea activității de jurnalist.

Pedepsirea comunicatorului a început încă din perioada cronicarilor. Stoica Ludescu a fost trimis la ocnă în anul 1672, în perioada domniei lui Grigore Ghica, fiind acuzat că nu a prezentat bine familia domnitoare în *Letopisețul cantacuzinesc*.⁹

⁹ Florica Andreescu, Monografia Comunei Ludești, Editura Transversal, Târgoviște, 2009, pag. 190.

Intervenția autorităților în restricționarea presei a apărut chiar de la începuturi, în SUA. Presa americană a debutat cu „*Publick Occurrences Both Forreign and Domestick*”, tipărit în Boston în anul 1690, sub conducerea lui Benjamin Harris. A fost publicat în doar o ediție, din cauza cenzurării lui de către autorități.¹⁰

La noi, disputa lui Eminescu cu autoritățile a făcut istorie, *Ziarul Timpul* fiind o adevărată reductă de unde au apărut exemple de lecții jurnalistice de economie, justiție, sociologie, cultură, educație etc.

Pentru a închide această buclă sistemică, din care mi-am propus doar analiza instrumentului schimbării, trebuie știut că restul interacțiunii depinde și de țintele stabilite, resursele alocate, monitorizarea implementată și logistica agreată pentru ca România sau oricare structură administrativă abordată să aibă rezultatele scontate. Altfel, totul va fi doar o colecție de dorințe, fără șanse de îndeplinire, situații de voințe exagerate fără mijloacele necesare de realizare, care sunt la baza unor opere de inspirație schopenhauriană sau cioraniană, cu priză la public, bazată pe frustrarea nedesăvârșirilor.¹¹

Nicolae VASILE

¹⁰ <https://www.bzi.ro/iata-unde-a-aparut-primul-ziar-din-lume-756730#:~:text=Iata%20unde%20a%20aparut%20primul%20ziar%20din%20lume,se%20numea%20%E2%80%9COxford%20Gazette%E2%80%9D%2C%20av%C3%A2nd%20un%20aspect%20modern.>

¹¹ Eugen Simion, Cioran. O mitologie a nedesăvârșirilor, Editura Tracus Arte, București, 2014.

DESPRE GRUPĂRI LITERARE

Cenacul Scriitorilor din Maramureș

„Cenacul Scriitorilor din Maramureș a luat ființă în 1990, pe temelia celor dinainte de 1989: „Nord” (călăuzit de Vasile Radu Ghenceau), „Arta”, „Arhetip”. A început să-și țină întrunirile în sediul Casei Corpului Didactic de pe strada Petőfi (fosta Casă Ceaușescu), continuând cu alte locații de-a lungul timpului: Casa de Cultură a Sindicatelor, Clubul Tineretului sau chiar în diverse localuri băimărene. De când s-a mutat în casă nouă, Cenacul a devenit o emblemă pentru condeierii maramureșeni și un punct de reper pentru literații din Satu Mare, Bistrița-Năsăud, Cluj. La întrunirile sale de lucru au citit aproape majoritatea membrilor Uniunii Scriitorilor din România, trăitori în Maramureș, ba chiar și străini. (Burnar, Ion. *Un reper cultural: Cenacul Scriitorilor din Maramureș*, „Bibliotheca Septentrionalis”, 16, nr. 1 (30), 2008, p. 63-64).”

„Din anul 2004 Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare a oferit un spațiu primitiv scriitorimii din județ. Prima ședință de lucru a Cenacului Scriitorilor din Baia Mare de după moartea poetului Ion Burnar, a avut loc pe data de 29 ianuarie 2011, în noua formulă de conducere: Florica Bud (președinte), Nicolae Scheianu și Elisabeta Kirchmajer Donca (vicepreședinți), Ștefan Aurel Drăgan (secretar). În luna martie 2011 s-a montat plăcuța cu numele „Ion Burnar” (fost președinte al cenacului în perioada 1990-2010) la intrarea în sala Cenacului Scriitorilor din Maramureș, din incinta Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” Baia Mare.”(Liana Pop, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”).

Așadar Cenacul Scriitorilor din Maramureș are rădăcini adânci, trăgându-și seva din dinamismul *cenaclier* băimărean cu „state” culturale viguroase, pierzându-se în negura anilor vechii orânduiri și orânduiri postcomuniste. Poate, lipsa unui spațiu stabil ori incertitudinea unor ani de căutare a clătinat viața *cenaclieră*. Dar, înființarea Asociației Scriitorilor „Baia Mare” și sprijinul dat de prof.dr.Teodor Ardelean, directorul și părintele noului sediu al Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”, Baia Mare a adus stabilitatea mult dorită. Cenacul, pe atunci condus de regretatul poet Ion Burnar, a primit o sală în care să își desfășoare activitatea. Ulterior sala, după plecarea lui Ion Burnar dintre noi, a primit numele său. Mă voi referi pe scurt la istoria mai apropiată a cenacului. În anul 2002 s-a constituit Asociația Scriitorilor „Baia Mare”, președinte Săluc Horvat, vicepreședinți: Augustin Cozmuța (R.I.P.), Florica Bud. Fondatorii asociației fiind scriitorii: Săluc Horvat, Gheorghe Glodeanu, V.R.Ghenceanu (R.I.P.), Ion M. Mihai (R.I.P.), Augustin Cozmuța (R.I.P), Ion Burnar (R.I.P), Florica Bud, Nicolae Scheianu, Marian Ilea, Ștefan Jurcă, Ioan Dragoș. Printre obiectivele asociației amintesc: înființarea unei reviste literare, consolidarea activității nucleului *cenaclier* existent, editarea de cărți, publicarea membrilor asociației și ai cenacului în revista ce urma să fie înființată, publicarea lor în alte reviste și în antologii, îndrumarea și sprijinirea celor tineri. Obiectivele majore au fost îndeplinite ori sunt în curs, S-au pus bazele Revistei „Nord Literar” și consolidarea Cenacului Scriitorilor din Maramureș, cenacul ce funcționează pe lângă Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare. Cenacul a mai fost condus, printre alții de scriitorii: Săluc Horvat, Ștefan Bellu(R.I.P.), Ion Burnar (R.I.P.). Am preluat conducerea cenacului în anul 2011. Au fost ani fructuoși în care anual am avut activități cu o prestigioasă unitate școlară, Colegiul

Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare. Este vorba de Festivalul Internațional de Poezie „Cuvânt în lume”. Acest festival se desfășoară anual, în luna mai, în toate țările în care se vorbește limba spaniolă. Elevii colegiului, ajutați de profesorii de specialitate, ne traduc creațiile poetice în diverse limbi. Din colaborarea cu elevii și profesorii colegiului a rezultat antologia anuală „Cuvânt în lume”, pe care am lansat-o în diverse spații neconvenționale. Am lansat antologia „Cuvânt în lume” printre alte locuri la: bisericuță din lemn, Dealul Florilor, acum muzeu, Penitenciarul din Tăuții de Sus, Maramureș, Casa Memorială „Ion Țugariu”, acasă la maestru Nicolae Sabău(R.I.P.), Casa Memorială „Vasile Lucaciu”, Țișești, acasă la Grupul Folcloric „Iza”, acasă la sculptorul Ioan Marchiș, Baza Sportivă Șuioara, Muzeul Satului, Baia Mare, Casa Corpului Didactic, Baia Mare, Planetariul Baia Mare. Am colaborat rodnic cu prof.Dan Achim, directorul Editurii „Gutinel”, Baia Mare și al Revistei „Pro Unione”. De-a lungul anilor, alături de Augustin Cozmuța(R.I.P.) și editorul Dan Achim am editat Antologia „Pași împreună” în trei volume(2013, 2014, 2015) îngrijită de Augustin Cozmuța și de mine și Antologia „Baia Mare” (scoasă cu sprijinul primarului de atunci și al Consiliului Local Baia Mare Am colaborat foarte bine cu poetul și traducătorul de limbă albaneză Baki Ymeri. Din această colaborare au rezultat două antologii româno-albaneze. Prima „Anotimpul iubirii” a apărut în anul 2015. Cea de-a doua, „Anotimpul Poeziei” a apărut în anul 2023. Nucleul unui cenaclu este mereu în schimbare. Din păcate mulți colegi au plecat dintre noi, într-o lume mai bună. Unii au plecat în alte localități ori alte țări. Unii tineri, prinși în vârtejul vieții nu au mai avut timpul necesar să vină la întâlnirile noastre de sâmbătă, bilunare. Ei rămân în amintirea noastră și a antologiilor de cenaclu. Una din realizări ar fi cooptarea unui colectiv de tineri, angrenați în activitatea cenaclieră de energica studentă Flavia Foltoș. Este vorba de elevii ori studenții: Remus Rogoian poet și pamfletar, Patricia Pop, Oana Raluca Stancu Păcurar, Alexandra Tincu, Diana Szekely, Ioana Chiș, Larisa Viragh.

Reamintesc, de mai bine de un deceniu, poezii cenaclului nostru sunt traduși în mai multe limbi și antologați de către elevii Colegiului Național „Mihai Eminescu”, ajutați de profesorii lor. Recent, poezii cenacliste, membrii ai Uniunii Scriitorilor din România au fost traduși în limba franceză și engleză de elevii Colegiului Național „Vasile Lucaciu”, coordonați de dascălii lor și publicați în antologia „Scriitori din Nord”, îngrijită de scriitoarea, prof.dr.Daniela Sitar-Tăut. Mulțumim, tuturor!

Din a două antologie bilingvă româno-albaneză, „Anotimpul Poeziei”/ „Stina e Poezie”, fac parte: poeta Maria Abrudan, profesor de Limba și Literatura Română; poetul și prozatorul Alexa Gavril Băle, medic veterinar, membru al Uniunii Scriitorilor din România; poetul Vasile Bele, absolvent de Filologie, etnolog și valorificator al folclorului maramureșean, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România; poeta și epigramista Maria Berciu, profesor de matematică, membră a Clubului Epigramist „Spinul”; poeta Maria Bîlțiu, bibliotecar; poeta și prozatoarea Valeria Bîlț, profesor de Limba și Literatura Română, doctor în filologie; poetul Brandy Barasch, regizor, membru onorific al cenaclului (Germania); poeta și prozatoarea Florica Bud, inginer miner, membră al Uniunii Scriitorilor din România, din 1998; poetul popular Nelu Danci, culegător și tezaurizator al folclorului maramureșean; poeta Rodica Dragomir, profesoară de Limba și Literatura Română, membră al Uniunii Scriitorilor din România; poetul și ziaristul Gelu Dragoș, dascăl, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România; poetul Gelu Dragoș jr., student; poetul Ioan Dragoș, jurist, membru al Uniunii Scriitorilor din România; criticul literar, conf. dr. Terezia Filip,

profesor de Limba și Literatura Română, doctor în filologie, membră a Uniunii Scriitorilor din România; poeta Flavia Oltea Foltoș, studentă la „Asistență Socială”, U.T.C.N., Baia Mare. Poetul Ștefan Herțeg, muzicologul, profesor de muzică; poeta Mihaela Ienuțaș Poduț, economistă, membră a U.Z.P.R; poeta, epigramista și prozatoarea Smaranda Iuga, dascăl; poetul Ștefan Jurcă, jurist, membru al Uniunii Scriitorilor din România, poeta, traducătoarea și prozatoarea Betty Kirchmajer-Donca, profesoară de Limba și Literatura Română, membră a Uniunii Scriitorilor din România; poetul Vasile Lupșe, editor; poeta Ileana Nemeș-Pop, jurist; poetul George Nicoară, preot; poetul Iacob Oniga, folclorist și păstrător al tradițiilor maramureșene; poetul și epigramistul Ion Șiman, profesor de matematică, președinte fondator al Clubului Epigramist „Spinul”, scriitorul și ziaristul Vasile Tivadar, doctor în economie, poeta Claudia Tomescu, o prezență feminină fără care întâlnirile noastre nu ar avea niciun farmec; poetul și epigramistul Vasile Țâncaș, sing., membru fondator al Clubului Epigramist „Spinul” și ultima în ordinea alfabetică dar nu ultima în poezie, poeta Lotica Vaida, profesor de Limba și Literatura Română.

Desigur, în afara celor prezenți în antologie și prezentați aici, avem printre noi, la întâlnirile cenacliere, următorii poeți: Rodica Brad Păuna, Elena Căraușan, Nicolae Scheianu, Liviu Coroiu, Janeta Coroiu, preot Gheorghe Pop Apoi ne îmbogățesc întâlnirile și prozatorii, istoricii și criticii literari și traducătorii: prof.Pamfil Bilțiu, prof.Vasile Leschian, prof.Săluc Horvat, Antoaneta Turda, prof.univ.dr.Ana Olos, prof. prof.Ioan Șiman, artistul plastic, dr. Gabriela Popiel, prof.Viorel Pop, prof.Olimpia Mureșan, editorul Flaviu Mihali, muzicologul Simion Vaida. Semnalez cu bucurie prezența tinerilor condeieri. Ne lipsesc cei plecați dintre noi, într-o altă dimensiune: Ion Burnar, Augustin Cozmuța, Ion M. Mihai, V.R. Ghenceanu, Victor Tecar, Nicolae Petricec, Ion P. Pop, Mihai Cupcea, Dumitru Rusu, Ion Bogdan, Dragomir Ignat, Ioana Ileana Ștețco, Teo Moldovan, Ioan Hada, Dumitru Fânățeanu, Valeriu Sabău, pictorița Maria Mariș Dărăban, pictorul Iosif Hamza, maestru Nicolae Sabău, muzicologul și dirijorul Ion Săcăleanu, actorul Paul Antoniu, poetul Vasile Morar, scriitorul Toma Gross Rocneanu. „Dumnezeu să-i odihnească în Pace!”.

Țin să mulțumesc domnului profesor dr.Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”, Baia Mare, care ne-a dat stabilitate, oferindu-ne un spațiu al nostru al scriitorilor. Mulțumim și personalului acestei biblioteci, cu care avem o colaborare excelentă. Cea care ne „contorizează” activitatea literară, materializată în cărți este doamna Liana Pop. Sprijinul logistic ne vine din partea atelierului de informatică. Mulțumesc în mod special domnilor, Ioan Roman și Ștefan Selek. Mulțumesc și minunatelor doamne, Petra Avram și Carmen Delia Bocu, ce ne întâmpină zâmbitoare la intrarea bibliotecii.

Din Jurnalul cenaclier

NORDUL RĂMÂNE... STATORNIC

Astăzi, **10.02.2024, orele 11**, Sala „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. După cum știm „Ziua Internațională a Cititului Împreună” (ZICI), numită și „Ziua Mondială a Citirii cu Voce Tare”, se sărbătorește anual în prima miercuri din luna februarie. În acest an, prima zi de miercuri a căzut în „7 februarie”. Așadar, în cadrul acestei întâlniri cenacliere, am făcut ceea ce ne-am propus, o trecere în revistă,

urmată de lectură, a Antologiei „Nord Statornic”, apărută în anul 1973, îngrijită de regretatul ziarist, scriitor și critic literar, Augustin Cozmuța. Zis și făcut. Pentru că – poetul Gheorghe Pârja a rămas printre puținii scriitori prezenți în antologie, care mai spun „Prezent” la apelul zilnic – l-am avut invitat special. Scriitorul Gheorghe Pârja este Redactor șef al Revistei „Nord Literar” și Președintele Reprezentanței Filialei Cluj-Napoca a Uniunii Scriitorilor din România. Nu a venit singur, ci cu cinci colegi din reprezentanță. Este vorba de conf.univ.dr.Ana Olos, conf.univ.dr. Terezia Filip, prof.dr. Daniela Sitar-Tăut, prof. Elena Căraușan și prof. Nicolae Scheianu. Ne-a bucurat la fel de mult și prezența doamnei prof.dr.Valeria Bilț. Doamna Ana Olos este cea care ne-a făcut cadou, acum câțiva ani, antologia „Nord Statornic”. Ca urmare a fost prima care a luat cuvântul. A venit cu un geamantan de cărți, majoritatea antologii ale cenaclului „Nord”, vechi și foarte vechi. I-a venit rândul poetului Gheorghe Pârja, proaspăt întors din Beclean, unde a participat la „Dezvelirea Plăcii Memoriale Saeculum”, fiind printre puținii rămași în viață și dintre cei care au participat, între anii 1982-1986, la întâlnirile organizate la Beclean, de poetul Radu Săplăcan(R.I.P.). În periplu amintirilor, invitatul nostru a fost scurt și la obiect. Ne-a însoțit în călătoria noastră nostalgic-literară doamna conf.univ.dr.Terezia Filip, o bună cunoscătoare a fenomenului literar de atunci și de acum, soția poetului Ioan Filip, la rândul ei poetă, scriitoare, critic literar. Ne-a vorbit și ne-a recitat, venind și domnia sa cu o mulțime de antologii ale cenaclului „Nord”, despre care știa totul de la soțul ei. Având copilul mic, a fost doar o participantă „pasivă” ale întâlnirile de atunci, dar atât de activă acum. Domnul profesor Vasile Leschian ne-a prezentat detaliat activitățile literare de acum o jumătate de secol, amintind și pe cei care au fost protagoniști: V.R.Ghenceanu, Augustin Cozmuța, Valeriu Achim, Ștefan Belu, Ion Bogdan, Gheorghe Pârja, desigur Vasile Leschian și mulți, mulți alții. Răsfoind unul dintre volume am dat peste poetul Emil Florescu(RI.P.), care a condus un cenaclu al elevilor Scolii Generale Ulmeni, la care am participat și eu în clasa a opta. Volumul „Nord Statornic” și celelalte volume, aduse de distinsele doamne, au circulat din mână în mână. Au citit din ele: Flavia Oltea Foltoș, Alexandra Tincu, Remus Rogoian, Claudia Tomescu, Terezia Filip, Mihaela Poduț Ienuțaș, Lotica Vaida, Maria Bilțiu, Daniela Sitar-Tăut, Valeria Bilț(din creațiile tatălui său, Valentin Bilț), Elena Căraușan, Gelu Dragoș, Vasile Leschian, Maria Berciu, Ștefan Herțeg, preot Gheorghe Pop, Liviu Coroiu, Angela Miclea-Mureșan, Pamfil Bilțiu, Vasile Tivadar. Am încercat să însuflăm poemele tuturor celor prezenți în volumul „Nord Statornic”. Reamintesc, volumul este un cadou primit de la doamna conf.univ.dr.Ana Olos și unește poeți și scriitori ai Cenaclului „Nord”, cei mai mulți, acum, plecați dintre noi. Este vorba despre: Gheorghe Chivu, G. Georgescu, Ștefan Bellu, Ion Bogdan, Augustin Botiș, Ion Codreanu, Mihai Cupcea, Ioan Filip, Vasile Radu Ghenceanu, Nicolae Herțeg, Doina Iordănescu, Vasile Latiș, Mihai Olos, Alexandru Pintescu, Gheorghe Pârja, Mircea Pop, Ion Ardeleanu-Pruncu, Simion Șuștic, Vasile Velneciuc, George Maria Banu, Terezia B. Tătaru și Augustin Cozmuța. Antologia mai cuprinde poeți francezi cum ar fi: Arthur Rimbaud, Stephane Mallarme, Paul Fort, Jean Cocteau. De asemenea sunt prezenți și poeți englezi: James Joyce, T.S. Eliot, D.H. Lawrence, Dylan Thomas. Amintesc, alături de cunoscutul critic Augustin Cozmuța, la propunerea și cu sprijinul profesorului Dan Achim, am scos în anii: 2013, 2014 și 2015 trei volume ale Antologiei „Pași Împreună”, în care sunt antologați nu doar scriitorii ce fac parte din cenaclul nostru ci scriitori din întreg județul. Întâlnirea de astăzi a fost o întâlnire

însuflețită, plină de căldură. Dar, totuși rămâne o undă de regret, regretul că atâția scriitori au plecat, unii prea grăbiți, dintre noi. Am ținut un moment de reculegere în amintirea lor. Un gând pios s-a îndreptat și spre scriitoarea Doina Cetea, plecată zilele acestea, într-o lume mai bună. Dumnezeu să ierte și să odihnească scriitorii plecați dintre noi!

Sâmbătă, **20.04.2024, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Chiar, dacă ploaia părea să se instaleze peste conturul întregii săptămâni, sâmbăta aceasta ne-a iertat. Adevărat, ne obișnuisem cu sâmbetele bacoviene ale întâlnirilor noastre. Cu atât mai mult ne-a bucurat soarele ușor iernatic, ce ne-a zâmbit dis-de-diminează. Așa că ploaia s-a retras oarecum, jignită, în ochiul unei pisici, promițând să rămână acolo până Mihaela își va face lectura, promisă nouă, colegilor de cenaclu, dar nu numai nouă ci oricărui cititor, iubitor de poezie. Mihaela Poduț Ienuțaș nu mai este la prima lectură, a trecut aproape un an de când a debutat la cenaclu. Deși, prima poezie citită astăzi a fost „Ce e nou?”, era de așteptat ca Mihaela să vină cu noutăți, ceea ce s-a și întâmplat. „Ce e nou?/ Mai nimic/ Orele tremură-n ploi/ Mărginind fuga drumului/ Lung șerpuindu-mă/ Prin captura retinei/ Uneori mă aștept/ Pe mine cea de dincolo/ Veșnic descifrând în nervuri/ Sensul frunzelor”. De altfel noul volum al Mihaelei, prezentat în fața noastră, poartă numele: „Sensul frunzelor”. Au urmat poeziile: „Pe undeva”, „Mugurii gândurilor pocneau pe ramuri”, „Vis de iarnă”, „Năluca a febrilelor frunzare”, „Bate de amiază ceasul cu ploi”, „Poveste de-un alb crud cioplită”, „Vezi tu”, „Nu cred că frunza-i tristă după verde”, „Au prins patină toate-n astă toamnă”, „Peste oraș, se revărsau cireșii” și multe, multe, altele, căci Mihaela a fost darnică în lectură. Fiecare poezie a fost primită cu aplauze și pe când credeam că nimic nu ne mai putea smulge din „nourii” în care pluteam, a pornit ca din senin un vânticel... ce ne-a trimis departe în melancolia copilăriei: „Oh, mere dulci, doi lei grămada/... Ce lesne era fericirea!/ Ce simplu o puteai avea!”

Pe marginea poeziilor citite au brodat scriitorii: Lotica Vaida, Nicolae Scheianu, Liviu Coroiu, Pamfil Bilțiu, Olimpia Mureșan, Vasile Tivadar, Gelu Dragoș, Vasile Bele, Ștefan Herțeg, Vasile Dan Marchiș. Poeta Maria Bilțiu a simțit nevoia să o răsplătească pe Mihaela, printr-o inspirată poezie. Și-a spus părerea și noul coleg, tânărul Vlad Petrică Babiciu. Ultimul cuvânt l-a avut editorul cărții, Claudiu Mihali. Cu toții am fost de acord că Mihaela Poduț Ienuțaș se simte la ea acasă, atât în poezia clasică cât și

poezia cu vers alb. Temele abordate sunt cu caracter reflexiv, dar și furtunos-emoțional. Predomină natura cu tot ceea ce ne oferă, anotimpurile cu bucuriile lor, iubirea și rosturile ei, curgerea grăbită a timpului, fericirea, aducerea trecutului în actualitate și estomparea realității prin fuga în timpul pur al copilăriei, când totul era simplu și frumos. S-a remarcat că autoarea este o poetă complexă cu o minte analitică dar și liric-meditativă. A urmat lansarea volumului de poezie: „Sensul frunzelor”, apărut la Editura „Casa Cărților”, Baia Mare, martie, 2024. Cartea se prezintă într-o haină elegantă, fiind prefăcută de prof. Ștefan Cămărașu. Despre carte, atât. Vă las plăcerea să o descoperiți singuri. Noi îi dorim să aibă un parcurs lin, să ajungă la cititorii dornici de cărți bune. O felicităm pe Mihaela Poduț Ienuțaș, pentru lectură și pentru apariția celei de a patra carte. Poezia ei ne-a îmbogățit ziua și sufletele. Felicitări, Mihaela!

Sâmbătă, **06.04.2024, orele 11**, Sala de Cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Dacă este sâmbăta cenaclului, ea poate fi o zi însoțită, dar la fel de bine poate fi una posomorâtă, așa cum au fost multe dintre ele. Am lăsat vremea să își țeară urzeala, iar noi ne-am străduit să ne dezlipim de cotidian. Puteam să fugim de el, dar n-am făcut-o, ar fi fost prea simplu. Pentru început Vasile Bele, proaspăt întors din Spania, și-a prezentat volumul premiat acolo: „Timp rătăcit prin vise. 54 (Acrotstih și poezie)”, Editura „Ecou Transilvan”. Volumul a fost premiat la „Festivalul Românesc de Poezie”, Getafe, Madrid, Spania. Volumul beneficiază de grafica Laurei Alexandra Mogoș, eleva Colegiului de Arte, Baia Mare. Apoi, Vasile Bele ne-a transmis gândurile cunoscutului poet Vasile Muste, mutat pe pământ spaniol și invitația de a întări legăturile noastre culturale. Am primit și „Revista din Vatra Satului” pe care Vasile Bele o coordonează alături de colectivul de redacție. Nu se putea fără premii, așa că unii dintre noi și Laura Alexandra Mogoș, prezintă și ea la întâlnirea noastră, au primit premii și medalii, oferite de către inimosul nostru coleg. Laura, fosta elevă a dascălului-poet Gelu Dragoș, ne-a vorbit despre pasiunea sa pentru desen și despre noi proiecte și colaborări cu reviste și autori de cărți.

A venit rândul poeziei și a Dianei Szekely, care a debutat literar cu această ocazie. Diana este studentă la litere și a citit pentru prima dată într-un cenaclu. Poeziile sale, precum: „Partituri”, „Amor bacovian”, „Dragoste nocturnă”, „Valuri peste pământ”, „Ultimul dans”, „O iubire”, „Iluzie”, „Vice-versa”, „Doi debili amorțiți”, „La

cină”, au fost ascultate cu interes. Prima care a luat cuvântul a fost doamna conf. univ. dr. Terezia Filip, invitata noastră, plăcut surprinsă. Dar, atât Domnia Sa cât și ceilalți colegi care au luat cuvântul, au fost de acord că „a căuta viața în moarte” este un demers mult prea greu pentru un tânăr. Despre creația Diane, au mai luat cuvântul: Mihaela Poduț-Ienuțaș, Flavia Oltea Foltoș, Vasile Tivadar, Vasile Bele, Olimpia Mureșan, Gelu Dragoș. Desigur, Diana Zsekely își va urma calea literară, așa cum simte și crede că i se potrivește. Noi îi dorim succes, sperând că va deveni colega noastră. Am ascultat poezie, am primit vești de departe, am primit premii. Ne-a mai rămas un singur lucru: „Momentul „Nichita Stănescu” Cine să fie cea mai în măsură a ne vorbi despre Nichita? Cine altcineva decât universitara și scriitoarea Terezia Filip, semnatara ciclului, dedicat operei lui Nichita Stănescu: „O poetică a ființei”. Ciclul are patru volume: „Eul în lume”, „Hermeneutica realului”, „Trupul și reversul organicului” și „Bestiarul”. Am ascultat-o cu mult interes. Terezia ar fi putut vorbi zile întregi despre acest subiect, atât de drag ei, dar clepsidra i-a zâmbit cu înțelese. Supunându-se timpului, invitata noastră și-a încheiat prelegerea cu lectura poemului, semnat Nichita Stănescu: „Învățăturile cuiva către fiul său”. A urmat lectura colectivă. Au citit din poezia lui Nichita ori din poezia proprie dedicată lui Nichita: Mihaela Poduț-Ienuțaș, Flavia Oltea Foltoș, Claudia Tomescu, Maria Berciu, Maria Bîlțiu, Olimpia Mureșan, Lotica Vaida, Vasile Bele, Janeta Coroiu, Liviu Coroiu. A fost o întâlnire densă, acaparatoare. Ne-am despărțit, invitați la o masă de pietre, de către poetul Gelu Dragoș. Invitația fiind și la propriu și la figurat, căci „Pietre de mâncare” s-a numit poezia lui Nichita Stănescu, citită de către Gelu, iar pietrele oferite la propriu erau de fapt mici opere de artă, pictate pe pietre de rău de către elevii săi. Îi mulțumim și le mulțumim elevilor săi. Lectură plăcută!

Și a fost să fie iarăși sâmbătă. Și dacă este sâmbătă, nu o sâmbătă oarecare ci sâmbăta ținută între coordonatele, **23.03.2024, orele 11**, Sala de Conferințe, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – atunci a fost să fie o nouă întâlnire a Cenuclului Scriitorilor din Maramureș. De data aceasta, am avut o invitată și un invitat. Invitată a fost Domnia Sa Poezia – ce are o zi dedicată ei, ziua de 21 Martie, declarată „Ziua Internațională a Poeziei”. Invitatul, după cum am promis a fost poetul Gheorghe Mihai Bârlea. „Ce să fac cu tine clepsidră?” („Clepsidra cu stele”). Dacă un poet întreabă clepsidra, nu putem altceva decât să o întoarcem, iar și iar, până când rostim întregul, să nu fim alungați din raiul celor ce își propun să facă ceva. Pentru început, am ținut un moment de reculegere în memoria profesorului, muzicologului și

dirijorului Ion Săcăleanu, plecat recent dintre noi. Ceea ce a urmat, a fost neașteptat și convingător. Poezia, poetul și auditoriul se aflau în lăcașul cel mai potrivit, locul de unde nu pot fi alungați, lăcașul unei biblioteci, locul unde problemele existențiale rămân la ușă. Am ascultat: poezii metafizice, poezii dedicate iubirii, poezii dedicate femeii, gânduri dedicate altor poeți marcanți. Și, cum cuvântul „Mama” este începutul și sfârșitul cuvintelor, toate sentimentele poetului s-au topit în lava din care s-a născut: „Testamentul mamei”. Toate aceste gânduri vor fi adunate între copertile unui viitor volum semnat, Gheorghe Mihai Bârlea. Nu ne-am propus să disecăm poeziile prezentate de invitatul nostru, fiind o întâlnire cenaclieră ieșită din tipare. Dar, totuși au simțit nevoia să vorbească, despre poezie și poet, scriitorii: Gheorghe Pop, Flavia Oltea Foltoș, Vasile Tivadar, Valeria Bilț, Liviu Coroiu, Maria Bilțiu, Pamfil Bilțiu, Ștefan Herțeg, Monica Căndea, Daniela Sitar-Tăut, Elena Căraușan, Nicolae Scheianu, Gheorghe Pârja, Săluc Horvat. Poezia se naște în sufletul poezilor și din sufletul poezilor curge spre cititori, ca atare, după „Momentul poetic”, susținut de binecunoscutul poet, universitar, om civic și politic, Gheorghe Mihai Bârlea, toți doritorii au fost invitați să citească din: creație proprie, poezia creatorilor români ori din poezia lumii. Cum s-a creat un climat cald, deschizându-se canalele emoționale, au prins curaj toți cei prezenți în sală. A deschis „balul poeziei” tânăra poetă Ioana Chiș, eroina unui cronici favorabile, semnată de Dan Stanca în „Luceafărul de Dimineață”. Felicitări Ioana! Au urmat tinerii: Andrada Bușecan, Flavia Oltea Foltoș, Remus Rogojan, Vlad Petrică Babiciu. A venit rândul doamnelor: Maria Berciu, Claudia Tomescu, Elena Căraușan, Maria Bilțiu, Lăcrimioara Zotta, Janetta Coroiu, Lotica Vaida, Olimpia Mureșan. Părintele Gheorghe Pop a deschis recitalul domnilor. Au urmat: Ștefan Herțeg, părintele Ioan Mureșan, Pamfil Bilțiu, Gelu Dragoș, Flaviu Mihali, Liviu Coroiu, Vasile Țâncaș, Ștefan Jurcă, Nicolae Scheianu. Cuvântul de încheiere a revenit decanului de vârstă, istoricul literar Săluc Horvat. A fost o întâlnire care va rămâne în amintire celor prezenți, căci spune poetul Gheorghe Mihai Bârlea: „Cele mai frumoase întâmplări se scriu pe aer”, dar, adaug eu, dar și pe cer. Mulțumim, Gheorghe Mihai Bârlea! O singură emoție a avut invitatul nostru, numele emoției fiind: Medeea Mara, nepoțica. Evenimentul a avut loc sub egida Reprezentanței Cluj-Napoca a Uniunii Scriitorilor din România, a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Liviu Borlan”, a Asociației Scriitorilor „Baia Mare”, asociație ce tutelează Cenaclul Scriitorilor din Maramureș; cu sprijinul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”, care este gazda noastră primitoare. Felicitări și mult succes, Gheorghe Mihai Bârlea!

Sâmbătă, **09.03.2024, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. A citit, din creație proprie, poetul preot Gheorghe Pop. Părintele Pop – cum este cunoscut, iubit și respectat în toate localitățile unde a slujit, și nu doar acolo – se află în pragul vârstei de optzeci de ani. Confirmă cele spuse de mine, sala de cenaclu plină-ochi. Întâlnirea cenaclieră a început bine. Farmecul zilei, „8 Martie”, plutea încă în aer, amestecat cu entuziazmul zilei dedicată femeii: femeia mamă, soră, soție, parteneră, iubită, prietenă, colegă; de ce nu și femeia-femeie... muza poeților și a compozitorilor. Posibila monotonie a zilei a fost înlăturată de un braț de flori, pregătit pentru doamne și domnișoare și oferit de emoționatul poet. Recitalul poetului preot Gheorghe Pop a debutat cu o poezie dedicată femeii. Femeie care, departe de a fi „deșertăciune”, cum este văzută de unii, este în accepțiunea poetului: „mirifică-inefabilă idee”. Au urmat: „Doina”, „Puiul de lup”, „Copilul nimănu”, „Timpul contemporan cu mine”, „Strigătul către cer al sângelui vărsat pe pământ”, „Albastra nemărginire”, „Autoportret”, „Pe cărarea ce duce”, „Nimicul cel mare”, dedicată pictorului Vasile Jurje, prezent în sală, „Un vis ce nu se mai sfârșește”. Primul care a luat cuvântul, când tăcerea s-a lăsat, a fost scriitorul Vasile Tivadar. A urmat istoricul literar Săluc Horvat, care ne-a făcut bucuria de a participa la această întâlnire. Au urmat: Ștefan Herțeg, Maria Gârbe, care l-a citat pe regretatul prozator Valeriu Sabău, din volumul aniversar „Gheorghe Pop-70”. Au urmat: poeta Lotica Vaida care a vorbit despre poezia prezentată și a recitat apoi poemul „Un vis ce nu se mai sfârșește”, prof. Pamfil Bilțiu, Vasile Dan Marchiș, Flaviu Mihali, Janeta Coroiu, Vasile Bele. O surpriză ne-a făcut prozatorul Nicolae Goja, cel care îl cunoaște pe omul și părintele Gheorghe Pop de la vârsta de 15 ani, părintele Pop având atunci dublu vârstei lui Nicolae, care ne-a vorbit cu căldură de cum a crescut, ascultând cuvântul și predicile părintelui Pop, care în timpul liber trăia aplecat asupra cărților, fie bisericești fie laice. La final Nicolae Goja a citit poezia „Puiul de lup”. Toții cei care au luat cuvântul au subliniat faptul că poezia lui Gheorghe Pop este o poezie filozofică, profundă, o poezie de atitudine, poetul abordând teme majore existențialiste. La final am felicitat lectorul și i-am urat sănătate. La finalul finalului, doritorii au citit poezii, dedicate femeii ori pur și simplu, iubirii. Au citit poezii: Lotica Vaida, Vasile Țâncaș, Flavia Oltea Foltoș, Claudia Tomescu, Mihaela Ienuțaș, Janeta Coroiu, Flaviu Mihali, Vasile Bele. Fiecare întâlnire cenaclieră are farmecul ei, ce ne încarcă sufletește. Fiecare întâlnire este deosebită, dar în același timp are ceva în comun cu precedentele... dorința de a ne reîntâlni data viitoare.

Data viitoare vom avea două surprize!

Sâmbătă, **24.02.2024 (Dragobete)**, orele **11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenuclului Scriitorilor din Maramureș. Pentru început, profesorul Pamfil Bilțiu ne-a prezentat eroul întâlnirii noastre, adică... „Dragobetele”. O dedicație poetico-dragobețiană ne-a făcut doamna prof. Lotica Vaida. Abia apoi, am pornit în călătoria literară propusă de poetul Gelu Dragoș. După cum știm, în „24 Februarie”, îndrăgostiții (dar, nu numai ei) sărbătoresc „Dragobetele”, motiv pentru care colegul nostru a inclus în recitalul său și o poezie, dedicată iubirii. Aduc în atenție câteva poeme din recitalul său: „Amintirile păcatului primordial”, „De ziua îndrăgostiților”, „Ora dragostei”, „Zidul”, „Vis”, „Nu știu”, „Eminescu”, „Singurătate”, „Carte către badea George Coșbuc”. Prima care a luat cuvântul a fost poeta Flavia Foltos. Au urmat scriitorii: Liviu Coroiu, Nicolae Scheianu, Janeta Coroiu, Ștefan Herțeg, Vasile Bele, Olimpia Mureșan, Lotica Vaida, Mihaela Poduț Ienuțaș, Claudia Tomescu, Maria Berciu, Flaviu Mihali, Pamfil Bilțiu. Majoritatea vorbitorilor au simțit nevoia să recite poeme din volumele lui Gelu Dragoș, pe care le-au și analizat. A fost des citat volumul său: „Singurătatea poetului”. Desigur, în continuare, doritorii au recitat câte un poem, dedicat iubirii dragobețiene. Au recitat din creație proprie: Flavia Oltea Foltos, Alexandra Tincu, Ioana Chiș, Mihaela Poduț Ienuțaș, Maria Bilțiu, Olimpia Mureșan, Claudia Tomescu, Janeta Coroiu, Angela Miclea-Mureșan, Lotica Vaida, Flaviu Mihali, preot Gheorghe Pop, Liviu Coroiu, Ioan Dragoș, Grigoraș Ciocan, Pamfil Bilțiu și Vasile Bele. La întâlnirea noastră a fost prezentă Ana Dragoș, soția poetului. Dascălul Gelu Dragoș este un om al cetății, cetatea este în acest caz județul Maramureș. Dar, el nu este cunoscut doar în județ, ci prin blogul său „Moara lui Gelu” este cunoscut de românii din lumea întreagă. Este iubit și respectat de către elevii săi, fiind modelatorul atâtor generații de copii din Țara Chioarului. Este iubit și respectat ca poet, prozator, critic literar, editor de reviste și publicist, fiind membru al Uniunii Ziariștilor din România. Felicitări!

Așadar a sosit momentul, „vreme trece, vreme vine” să vină și să treacă și prima întâlnire din acest an a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Întâlnirea a avut loc – astăzi, sâmbătă, **13.01.2024, orele 11**, în Sala de Cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare. După cum știm, ziua de „15 Ianuarie” este o zi cu dublă semnificație: marcarea unui număr de ani de la nașterea poetului național Mihai Eminescu (anul acesta, 174) și „Ziua Culturii Naționale”. Întâlnirea noastră, fiind atât de aproape de această dată, s-a desfășurat firesc, „sub semnul lui Eminescu”. Despre Mihai Eminescu a vorbit profesorul Pamfil Bilțiu dar și profesorul Ștefan Herteg. Au citit din lirica eminesciană poezii: Maria Bilțiu, Ioana Chiș, Vasile Tivadar, Gelu Dragoș, Vasile Bele. Poetul Liviu Coroiu a citit o poezie, semnată A.E. Baconschi, dedicată lui Mihai Eminescu. Despre poetul nostru național au mai vorbit: Flavia Oltea Foltoș, Maria Berciu, Vasile Lupșe. Am avut și o musafiră din Republica Moldova, Mihaela Șandor, care a recitat binecunoscuta poezie, „Mama”. Dacă, anul trecut, Maria Bilțiu ne-a făcut o surpriză, de data aceasta surpriza a venit din partea poetei Mihaela Poduț Ienuțaș, care i-a dedicat o poezie „poetului nepereche”, omului deplin al culturii naționale românești. Redau o strofă: „Doinind din fluer înțelesuri/ răspunsuri la mirări adânci,/ tu firea ai uimit pe cale/ și doru-i altfel de atunci./ („Lui Eminescu”, Mihaela Poduț Ienuțaș). Au fost ani în care cenaclul nostru a avut invitați actori cunoscuți ca: Paul Antoniu(R.I.P.) și Claudiu Pintican, actori care ne-au recitat cu talent din Eminescu. Au fost ani în care ne-au vorbit despre poet eminescologi cunoscuți ca: Terezia Filip, Săluc Horvat, Vasile Leschian. Au fost ani, în care am depus flori la statuia lui Eminescu, statuie amplasată în fața colegiului baimărean, ce îi poartă numele. Modestă ori fastuoasă, ziua ce marchează nașterea poetului național, Ziua Culturii Naționale, ne emoționează de fiecare dată. Să dea Domnul, să avem parte de cât mai mulți ani și de cât mai multe zile încărcate de emoție. LA MULȚI ANI EMINESCIENI!

Astăzi, sâmbătă, **9.12.2023, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc ultima întâlnire, din acest an, a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Ne-am bucurat din plin de darurile aduse de familia, Maria și Pamfil Bilțiu, o familie emblematică a orașului Baia Mare și a Maramureșului. Maria a citit poezie din creație proprie. Desigur Maria a ales poezii cu tematica potrivită lunii în care ne aflăm: „Mama”, „Visând mereu”, „Te aștept mereu poezie”, „De Crăciun”, „Toamna”. Poezia „Toamna (Unui poet prețuit de prieten)” este

singura ieșită din decorul iernic și este dedicată poetului Vasile Morar, care a plecat prea grăbit dintre noi. Profesorul Pamfil Bilțiu a desfăcut baierile sacului cu bunătați folclorice, obiceiuri și tradiții românești ale *Sărbătorilor de iarnă*. Și a vorbit profesorul și a vorbit și culegătorul iubitor de folclor și a vorbit și el, păstrătorul comorilor adunate. Ne-a povestit cu dragoste despre Crăciun, despre obiceiurile crăciunice care se mai păstrează în unele sate. A vorbit, citând pe marii săi înaintași în tainele obiceiurilor strămoșești, apoi din experiența lui din teren. Ne-a explicat despre colinzi lirice și colinzi religioase. Apoi chiar ne-a colindat și laic și religios, singur, apoi împreună cu Maria lui. Sunt mulți iubitori și căutători în lada de zestre a neamului, dar profesorul Pamfil Bilțiu este un adevărat tezaur viu, ce ar trebui numit *Monument Uman* U.N.E.S.C.O. Nici Maria, soția sa nu este mai prejos, de altfel, sunt de mulți ani o echipă unită. Au luat cuvântul: prof.Ștefan Herteg, Flavia Oltea Foltoș, poetul Gelu Dragoș, poeta Claudia Tomescu, poetul Ștefan Bele. Maria Bilțiu este una din „Doamnele” care au slujit cu devotament cititorii Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”. Dar înainte de a conduce, douăzeci și unu de ani, cititorii maramureșeni, în speță băimăreni, în lumea minunată a cărților, domnia sa a oficiat într-o altă bibliotecă, cea din Slănic Moldova. Dincolo de plăcerea de a trăi printre cărți, Maria Bilțiu a mai avut o chemare cea a folclorului. În acest scop, a stat mereu alături profesorului Pamfil Bilțiu, tovarășul său de viață. Cei doi au străbătut, decenii în șir, satele maramureșene și nu numai, pentru a strânge comorile folclorice pe care le-au redat apoi lumii. Neobosiți și conștienți de valorile strânse în mii de ore pe teren, nu le-au lăsat uitate prin magnefoane, casetofoane și reportofoane ci le-au șlefuit cu aplecare și profesionalism, publicându-le în revistele de specialitate și în cărțile lor. Chiar dacă a fost captivată de cele două lumi, cea a cărților și cea a tezaurului folcloric, Maria Bilțiu a avut încă o chemare, încă din copilăria petrecută în satul Cerdac, azi cartier al orașului Slănic Moldova. Este vorba de chemarea poeziei. Harul său a avut confirmarea profesoarei sale de Limba și Literatura Română. Spre norocul ei, scriitorul Viorel Savin, pe atunci directorul Casei de Cultură Slănic Moldova, a inițiat un cenaclu al scriitorilor și intelectualilor locali, pe care colega noastră l-a frecventat. Chiar, dacă a devenit fiică a Maramureșului, Maria nu a rupt legăturile culturale cu Moldova natală. Ca recunoașterea a meritelor sale, Maria Bilțiu a fost prinsă în două volume, îngrijite de scriitorul băcăuan, Cornel Simion Galben. Este vorba de volumele: „Personalități băcăuane” și „Scriitori băcăuani”. Maria Bilțiu colaborează, pe lângă revistele editate de Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” la revistele: „Caiete Silvane”, Zalău, „Răsunetul cultural”, Bistrița, „Semnal”, Sighetu Marmăției, „Cadran cultural” Bacău, „Izvorul Numărul Unu”, Slănic Moldova și în publicațiile de specialitate. Pe plan local, Maria Bilțiu a participat la cenele conduse de: Ștefan Bellu, Săluc Horvat, Ion Burnar și desigur Cenaclul Scriitorilor din Maramureș. Maria și Pamfil Bilțiu au trudit cot la cot ca două albinuțe, colectând nectarul folclorului maramureșean și nu numai. Felicitări!

Sâmbătă, **25.11.2023, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. În ultima întâlnire din luna noiembrie, ne-am bucurat din plin de poezie. Au citit din creație proprie trei poete din generații diferite. Este vorba de o poetă consacrată, Rodica Brad Păuna și două tinere poete care bat la „porțile consacării”: Flavia Oltea Foltoș și Alexandra Tincu. Rodica Brad Păuna a citit prima, răstimp în care, cele două colege tinere să își potolească emoțiile. Pentru început,

Rodica Brad Păuna ne-a prezentat noua sa carte bilingvă, româno-italiană: „nu m-ai scos din coasta ta/ non mi haitirato tua costola”, Editura Grinta, 2023. Prefața cărții este semnată de binecunoscutul poet, Ion Cristofor. A fost o plăcere să o ascultăm, poeziile citite cu vocea trăirilor sale confirmă, încă o dată, că Rodica Brad Păuna este o poetă matură, mereu în căutarea sinelui. Alexandra Tincu a citit pentru prima dată la cenaclul nostru. Poeziile ei au curs lin, urmând glasul plăcut al autoarei. Poezii ca – „Gustul trist al libertății”, „Fum”, „Dans pe cioburi”, „Geamuri sparte” – vestesc un debut promițător. Despre creațiile celor trei poete au vorbit scriitorii: Nicolae Scheianu, Lotica Vaida, Maria Berciu, Mihaela Poduț-Ienuțaș, Gelu Dragoș, Liviu Coroiu. Desigur autoarele au luat cuvântul și ele, prima care a dat tonul a fost Flavia, plăcut surprinsă de poezia Rodicăi Brad Păuna. Nici Alexandra nu s-a lăsat mai prejos. La rândul ei, poeta ce și-a tradus singură versurile în limba italiană, având experiența atâtor ani de poezie, a punctat câteva idei și sfaturi. Așadar, am avut parte de lectură triplă. Felicitări!

Astăzi, **11.11.2023, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Această întâlnire cenaclieră, aflată de trei ori sub semnul cifrei „11”: oră, zi, lună, chiar a fost o întâlnire fructuoasă, ce a reușit să alunge norii noiembrie și sunetul monoton al ploii de toamnă. Fiind vorba de cifra 3 (de 11) căpșorul ei deschis s-a străduit. Ca urmare, am avut trei protagoniști, două fete și un băiat. Femeile, venind de pe Venus, le putem numi „Venusiene”. Prima „Venusiană” a fost Oana Raluca Stancu Păcurar. Oana este elevă la Liceul Teoretic „Emil Racoviță”, profilul de „Turism și alimentație”. Oana ne-a citit câteva poezii: „Dragă iubire”, „Prieten în ambele lumi”, „El m-a schimbat”, „Mi-e dor”, „Bagaj de fericire”. Pe marginea poeziilor Oanei au luat cuvântul: Flavia Oltea Foltoș, sufletul grupului tânăr, Ioana Chiș, Remus Rogoan, Liviu Coroiu, Maria Berciu, părintele Gheorghe Pop, Mihaela Ienuțaș Poduț, Gelu Dragoș, Janeta Coroiu, Iacob Oniga. A tras concluziile doamna profesoară Lotica Vaida: „Cu sau fără rimă poezia trebuie să exprime un crez poetic, să aibă acel ritm interior, ce deosebește poezia de proza poetică și să dea curs sentimentelor auctoriale.”. Câteva gânduri ale Oanei: „Îmi place să cred că partea creativă o moștenesc de la bunicul și stră-bunicul meu. Bunicul, în tinerețe, scria poezii, iar scrierea lor îi făcea o mare plăcere deoarece îi amintea de tatăl său, stră-bunicul meu. El scria diferite texte, dar și poezii. Nu scriu doar poezie. Acum am în lucru două cărți. Pasiunea pentru scris mi-a adus câteva premii cum ar fi: „Premiul I” – Workshopul Universul Cuvintelor: Explorarea Imaginației prin Scriere Creativă, desfășurat în perioada 24-28/07/2023, la Băsești, jud. Maramureș, organizatori: Foltoș Flavia Oltea dialogcuingerii.ro . „Premiul I” – Concursul Național de Comunicări Științifice „S.O.S.- Producția de Alimente”, perioada aprilie 2023, Baia Mare, organizatori: ISJ Maramureș, Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare în parteneriat cu Universitatea Tehnică Cluj-Napoca – Centrul Universitar Nord din Baia Mare. „Premiul I” – Concursul Regional „ZÂMBET PENTRU MAMA” ediția a IV-a, an școlar 2022-2023. Cea de-a doua „Venusiană” a fost Ioana Chiș, pe care ne-o dorim colegă de cenaclu. Ioana a venit cu invitația la lansarea noii sale cărți (a doua sa carte) prezentându-ne noul său volum, din care a citit o poezie. Volumul Ioanei se numește: „Parfum masculin & alte feminisme”. Și poemul citit și titlul incitant al cărții ne vor duce cu siguranță la lansarea de vineri, 17 noiembrie, orele 14, lansare ce va

avea loc în Sala de Conferință a Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”. Povestea spune, dacă femeile vin de pe Venus, bărbații vin de pe Marte. Musafirul nostru „marțian” a fost prozatorul și romancierul Gabi Laghner, binecunoscut devoratorilor de romane. Gabi Laghner a venit cu singurele exemplare pe care le mai are, ale romanelor sale, vândute până la ultimul exemplar. Noroc că a mai găsit în biblioteca surorii sale exemplarele dăruite de el cu dedicație. Au simțit nevoia să citească câte un fragment din cărțile lui Gabi Laghner: Flavia Oltea Foltoș, Mihaela Ienuțaș Poduț și Lotica Vaida. Autorul, cu vervă și umor ne-a povestit din peripețiile unui copil: cu tată neamț, mamă româncă, școala în limba maghiară, ce devenind scriitor a avut succes cu volumele scrise în limba română. Mulțumim, „Venusienelor” și „Marțianului”, pentru întâlnirea antrenantă, prilejuită de ei. Felicitări și mult succes! Mulțumesc colegilor prezenți și neprezenți!

Astăzi, **14 octombrie, 2023, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Reamintesc, am deschis anul cenaclier 2023-2024 în data de 22 septembrie 2023. Cu această ocazie am prezentat Antologia bilingvă româno albaneză „Anotimpul Poeziei”/„Stina e Poezisë”. Traducător Baki Ymeri, antologator, Florica Bud, în care suntem prezenți cu toții. Și iată că a sosit ora în care a citit, pentru a nu știu câta oară într-o viață de scriitor, poetul și prozatorul Ștefan Jurcă. Ștefan este un cenaclist cu vechi state de plată (în cer). Ne-am cunoscut prin anii nouăzeci, când am început să frecventez cenaclul „Arta”, condus, în acea vreme, de ziaristul și prozatorul Ștefan Bellu. Deși a debutat cu poezie, Ștefan Jurcă este considerat de unii prozator. Este dreptul lor să aibă păreri. Fie că scrie proză, fie că scrie poezie, Ștefan Jurcă este la fel de spectaculos. După mai multe volume de proză, Domnia Sa se pregătește să iasă, din nou în lume, cu un volum de poezie. Cei care îl apreciază ca poet, îi pot citi noile creații în: „Revista Festivalului Internațional de Poezie de la Sighetu Marmăției (octombrie 2023)”. Așa cum era de așteptat lectura sa a provocat discuții aprinse. Despre creațiile lui Ștefan Jurcă au vorbit: prof. Pamfil Bilțiu, poetul Nicolae Scheianu, poeta Mihaela Ienuțaș Poduț, prof. Ștefan Herțeg, poetul Vasile Bele. Felicitări!

Sâmbătă, **17.06.2023, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Sâmbătă aceasta – aflată la două zile distanță de „15 iunie 2023”, când s-au împlinit 134 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu – a fost, din nou, o sâmbătă, dedicată poetului nostru național. Pentru început am păstrat un moment de reculegere, urmat de rugăciunea „Tatăl nostru”, rostită de către preotul poet Gheorghe Pop. Prima care a spart tăcerea, lăsată după momentul reculegătoriu, a fost scriitoarea Terezia Filip, aflată la o a doua carte despre Mihai Eminescu. Domnia Sa ne-a purtat cu grație prin opera și prin viața lui agitată. Am aflat lucruri noi despre prietenia lui Mihai Eminescu cu Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici. Cei trei au format un adevărat triumvirat de aur al ziarului „Timpul”. Cu arhicunoscuta pricepere și cu multă dăruire, doamna conf. dr. Terezia Filip a creionat profilul poetului: bun coleg, înțelegător cu subalternii și demn cu șefii. Când a fost nevoie, el a muncit pentru toți, fără să se plângă. Despre legătura poetului cu folclorul nostru ne-a vorbit etnologul și profesorul Pamfil Bilțiu, legătură ce s-a derulat pe trei planuri: cel al culegerii

folclorului, folosirii folclorului ca inspirație și preocuparea pentru rezolvarea problemelor folclorului, despre care poetul afirma: „că este mai important ca aurul”. Eminescu a adunat perlele folclorice de factură lirică din Ardeal și poveștile din Moldova. A făcut lucrul acesta, mai ales, ca să îi servească ca sursă de inspirație. Completări legate de dragostea lui Eminescu față de satul românesc, față de tradiții și grai, dar legate și de prietenia lui Eminescu cu Slavici, din tinerețe, au fost aduse de criticul literar, profesorul Vasile Leschian. Cu lucruri noi au venit dascălii: Ștefan Herțeg și profesorul Viorel Pop, care și-a forțat limitele fizice, pentru a fi alături de noi, prezent la o temă atât de generoasă. Timpul a zburat atât de repede, ascultând dizertațiile distinșilor dascăli de Limba și Literatura Română. Ca urmare am fost nevoiți să punem punct întâlnirii noastre de astăzi. Vom continua discuțiile la viitoarea noastră întâlnire, cea din 2 iulie. Primul care va lua cuvântul va fi profesorul Viorel Pop, care mai are multe de spus. Primul cititor va fi Claudia Tomescu. Doritorii vor citi din propriile creații, dedicate lui Mihai Eminescu ori vor recita din poeziile cunoscute ori mai puțin cunoscute ale marelui poet. Așadar, Eminescu – Semper! Va fi, după cum spune, minunata doamnă, Terezia Filip.

P.S1. Am amânat pe data viitoare și surpriza literar-muzicală, venită din partea grupului de tineri, format din elevi și studenți, grup ce o are ca lider pe studenta, Flavia Oltea Foltoș. Vă așteptăm.

P.S2. Urăm colegilor mai tineri: „Baftă!” la examenele care îi așteaptă. Tabloul cu chipul poetului aparține domnului profesor Ștefan Herțeg. Cu mulțumiri! Mulțumesc, poetului Gelu Dragoș pentru exemplarul din revista școlară, pe care o coordonează: „Dintre sute de catarge”. „Vânt în pupă”, revistei, copiilor și dascălilor! „Felicitări!”, poetei Lotica Vaida, pentru prima sa carte: „Să adoarmă lacrima-n dor”, apărută în condiții deosebite. Prefața, prof. dr. Terezia Filip. Felicitări!

Sâmbătă, **28 octombrie, 2023, orele 11**, Sala de cenaclu „Ion Burnar”, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare – a avut loc o nouă întâlnire a Cenaclului Scriitorilor din Maramureș. Întâlnirea a debutat cu „Momentul de Reculegere” pentru cei plecați dintre noi, în particular, în memoria lui Ion Burnar, născut la 24 octombrie și a lui Ion M. Mihai, născut în 26 octombrie. Dincolo de activitatea sa civică, socială și literară, „Ionu Împăratului” a condus Cenaclul Scriitorilor din Maramureș până la plecarea sa, într-o lume mai bună. Am preluat conducerea cenaclului în 2011, când sala de cenaclu a primit numele „Ion Burnar”. După „Momentul de Reculegere”, scriitorul Gelu Dragoș a citit câteva poeme din volumul „TRATAT DE ARISTOLOGIE”, semnat Ion Burnar. Am citit și eu poemul pe care Vasile Gogea l-a scris la moartea poetului Ion Burnar, poem inclus în volumul său, „Propozițiile din salonul 9”, apărut la Editura „Școala Ardeleană”, 2018. Redau poemul:

El nu auzea bine zgomotul lumii

pentru că nu auzea
nu auzea zgomotul murdar al lumii
zgomotul lumii nu-l auzea
el, Ion Burnar de Dragomirești
poetul întors pe dos din cauza vechimii

și ros pe la marginile sufletului de atîta
frecat cu viața
lui
i-a crescut o mare ureche
în marea lui inimă
asculta cu ea vibrațiile începutului lumii
pulsățiile evilor sacri îi asculta
ca pe ale unei inimi cosmice în care bătea
și inima lui mare în care
îi crescuse o ureche mare absolută
ascultînd toate inimile și toate sunetele sferelor
de pe toate văile și toți munții Maramureșului. (**Vasile Gogea**, 2010)

Am depănat amintiri și despre minunatul om și critic literar, Ion M. Mihai, membru fondator, alături de alți zece scriitori, al Asociației „Baia Mare” și redactor la Revista „Nord Literar”. Să le fie memoria binecuvîntată!

Azi am avut ocazia să cunoaștem gândurile unui coleg din generația tînră și poeziile sale. Este vorba de Remus Rogojan, student la Asistență Socială, Baia Mare.

„EU ȘI TOT CE MĂ ÎNCONJOARĂ.

Poate că nu-s perfect, dar pînă la urmă cine este? Am un mic defect și aș putea să-l ascund sau să îl repar, iar mai încolo urmează să fiu un alt om față de cum eram pînă acum. Oamenii rîd de mine iar și iar, apoi să mai și pun la suflet tot? Nu aș pune, dar nici nu pot trece fără să aud toate ce mi se îndrugă și vă așteptați să le ignor pe toate?!. Mai pun la suflet și mă întristez, dar încerc pe cât posibil să adopt o abordare optimistă asupra vieții și dacă pe mine nu mă pot ajuta, încerc pe cât posibil să ajut pe alții. Sufletul omului este ca o poartă către un nou început, ca o nouă pagină întoarsă la fiecare sfârșit de zi, iar mintea lui este asemănătoare unui labirint minat. În cele din urmă, dacă mintea și sufletul omului sunt bune, nu lăsați cotropitorii să vină să distrugă într-o secundă ceea ce ați creat voi în acești ani frumoși de viață fiindcă. Atunci ei vă vor domina tot restul vieții voastre.” (REMUS ROGOJAN, 2023). La această întîlnire. Remus a citit poezii. Aștept întîlnirea în care ne va citi și proză. Mi-a spus că scrie și pamflete. Mă bucur. Titluri de poezie ca: „Liniște și singurătate”, „Iubirea din plic”, „Focul alb”, „Răsăritul lumii”, „O căpșună nebună”, mă fac să cred că Remus este pe drumul cel bun, că prezența sa la cenaclul va aduce un aport calitativ creației cenacliere. Aflat la maturitate, dar viața, purtându-l de colo-acolo pe Grigoraș Ciocan, nu i-a dat timp suficient să își materializeze chemarea. Și totuși, în ciuda unei vieți agitate și plină de încercări, versuitorul nu s-a dat bătut și și-a prezentat lumii poezia, fie religioasă, fie populară, fie ziceri hazlii. Îi dorim succes la lansarea volumului „Clopotele care bat la poarta uitării”, lansare ce va avea loc în data de 18 octombrie. Despre cei doi au vorbit: Gelu Dragoș, Vasile Tivadar, Flavia Oltea Foltoș, Janeta Coroiu, Liviu Coroiu, Claudia Tomescu și Nelu Danci. Le urăm succes! Cum se apropie „Luminația”, spun, în memoria celor plecați dintre noi, fie din lumea literară, fie din lumea personală a fiecăruia: „Dumnezeu să îi odihnească în pace!”.

Astăzi, **18 mai 2023, orele 12**, Planetariu, Baia Mare – a avut loc partea cea mai frumoasă a Festivalului Internațional „Cuvînt în lume”, adică întîlnirea festivă

dintre elevii și profesorii Colegiului Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare cu scriitorii din spațiul nordic creativ. Partea grea a acestui festival – cea care leagă de atâția ani elevii și cadrele didactice ale colegiului amintit de scriitorii care frecventează, Cenaclul Scriitorilor din Maramureș – este munca de traducere a poeziilor membrilor cenaclului de către elevi sub îndrumarea cadrelor de specialitate. Greutatea nu este neapărat a traducerii ci a găsirii timpului necesar, în iureșul în care se află învățământul nostru. Nu ne vom strica bucuria momentului, amintind schimbările împovărătoare, suferite de învățământul românesc. Bucuria revederii cu elevii din clasele mari și asimilarea bobocilor am comprimat-o, înțelegând că personajele principale urmau să se întoarcă din nou pe băncile școlare. Din partea scriitorilor au fost prezenții: Lotica Șarlota Vaida, Maria și Pamfil Bilțiu, Claudia Tomescu, Mihaela Ienuțaș, Flavia Oltea Foltoș, fostă elevă a colegiului, Ioan Șiman, Vasile Țâncaș și impetuosul Vasile Bele. După ce elevii au citit din creație proprie, a urmat recitalul traducătorilor, în diverse limbi. Lectura noastră, a membrilor cenaclului, a fost punctul de încheiere a activității. Din păcate fotografia de grup nu este completă, o parte din participanți fiind nevoiți să plece. Mulțumim organizatorilor festivalului, urăm succes absolvenților și putere de muncă, dascălilor. Mulțumim gazdelor și domnului director Ovidiu Ignat. Numele său ne-a adus aminte de colegul nostru, poetul Dragomir Ignat, căruia i-am păstrat un moment de reculegere în gând. Câteva cuvinte despre Festivalul Internațional „Cuvânt în lume”, la care scriitorii uniți în Cenaclul Scriitorilor din Maramureș suntem parteneri. Festival este organizat de mai bine de un deceniu și jumătate de către Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare. Colaborarea noastră se materializează într-o antologie, Antologia „Cuvânt în lume”, în care elevii acestui colegiu, supervizați de dascălii lor, ne traduc poeziile în diverse limbi străine. Acest festival se organizează în luna mai în toate țările lumii, unde a pătruns limba spaniolă. Efortul traducerilor, materializat în Antologia „Cuvânt în lumea”, se încheie printr-o manifestare publică în locuri neconvenționale. În ziua festivă, poezii recită din creație proprie, iar elevii recită din traduceri, făcute de către ei. Am fost împreună, elevi, dascăli și poezii în diverse locuri: Biserița de lemn, Dealul Florilor, Penitenciarul Baia Mare, Muzeul Satului, Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș, Complexul „Șuitor”, Casa Memorială „Vasile Lucaciu”, Șișești, Casa Memorială „Ioan Șiugariu”, Băița. Ne-au fost gazde primitoare: maestru Nicolae Sabău (R.I.P.), sculptorul Ioan Marchiș, Casa Pop (Grupul Iza), Hoteni, Casa Corpului Didactic, Baia Mare. Le mulțumim tuturor! Anul acesta festivitatea a fost la Planetariu, astăzi, joi, 18 mai, orele 12.

P.S. În afiș se poate vedea, lateral-stânga, care este numele festivalului în diverse țări. „Cuvânt în lume” este numele sub care suntem și noi prezenți. Mulțumesc: Conducerii Colegiului Național „Mihai Eminescu”, dascălilor și elevilor traducători și desigur colegilor mei, care au răspuns invitației de a participa anual, cu prezența și creațiile lor, la acest festival. Vă mulțumesc!

Prezentare realizată de **Florica BUD**,

Președinte, **Cenaclul Scriitorilor din Maramureș**

Cenaclul aparține de **Asociația Scriitorilor „Baia Mare”** și își desfășoară activitatea la **Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”**, Baia Mare.

Clubul Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” București

Clubul Epigramiștilor „Cincinat PAVELESCU” București

Fondat în anul 1969

Istoric

„Cel mai vechi și mai durabil mănunchi de creatori”[1] constituiți în Clubul Epigramiștilor din București, care poartă și numele marelui Cincinat Pavelescu, a luat ființă la 21 februarie 1969.

Într-o conjunctură favorabilă generată de dezghețul cultural ceaușist, continuând activitatea epigramatică din revistele „Gazeta literară” și „Urzica”, inimosul Mircea TRIFU a organizat întâlnirea unui grup de inițiativă în urma căreia s-a întocmit lista fondatorilor. S-a trimis imediat cerere scrisă organelor Partidului Comunist pentru aprobarea înființării cenaclului de epigramiști.

*Pentru a obține succesul scontat în acea vreme, inițiatorii au ales în fruntea clubului pe un om de bază al societății, juristul **Teodor MARICARU**, secretar de partid în Ministerul Căilor Ferate, un tip cumsecade și un epigramist onorabil, având și avizul cenzurii, întruchipată de un ofițer care activa la Casa de Cultură a Ministerului Afacerilor Interne și care a participat tăcut la întrunirile din primii doi-trei ani ale (membrilor) clubului, fără a interveni în vreun fel.*[2]

Prea ocupat cu atribuțiile de serviciu și de politică ale vremii, onestul președinte a lăsat locul celui care în fapt conducea activitatea clubului, **Mircea TRIFU**, de aproape doi ani. Acesta îi avea alături pe exuberanții Alexandru CLENCIU și Giuseppe NAVARRA.

După marele umorist și epigramist, Mircea TRIFU, a urmat pentru o perioadă relativ scurtă, **Nicolae GHIȚESCU**, apoi onorabila responsabilitate i-a revenit lui **Gheorghe PENCIU**, timp de 11 ani.

Din noiembrie 2007, în funcția de președinte al clubului a fost ales **Corin BIANU** (Ioan COBIANU), membru al clubului cu o activitate de aproape 30 ani, la acea vreme.

În urma decesului lui Corin BIANU, la 15 ianuarie 2023, existența clubului risca să se piardă după o îndelungată și prestigioasă activitate scriitoricească în domeniul epigramei. Mulțumită domnilor Laurențiu GHIȚĂ, vicepreședinte al clubului, Viorel MARTIN, președintele Cercului Inginerilor Epigramiști din AGIR și George CORBU,

președintele Uniunii Epigramiștilor din România, care au inițiat și organizat pe 15 martie 2023 o ședință cu obiectivul – *alegerea unui nou comitet de conducere / organizare*, a rezultat componența actuală a acestuia: **Ioan GANEA-CHRISTU**, președinte, **Laurențiu GHIȚĂ** și **Petrache ZAHARIA**, vicepreședinți și **Corneliu CRISTESCU**, secretar (întâmplător sau nu, toți ingineri și membri AGIR!).

Și tot întâmplător sau nu, în Antologia intitulată *INGINERII în familia epigramiștilor*, Editura AGIR, 2001, alcătuită de Elis RÂPEANU, aceasta a consemnat în prefața lucrării:

*Numărul mare al inginerilor printre literați și artiști de tot felul ne-ar putea duce la concluzia că acești oameni, care aplică științele exacte, își manifestă latura lor de sensibilitate și visare în artă. E posibil ca, de asemenea, unii să-și fi greșit meseria, dar și-au regăsit vocația în artă. O parte dintre ei au abandonat chiar ingineria, dar cei mai mulți dintre **inginerii-artiști** n-au renunțat la practicarea profesiei pentru care s-au pregătit, satisfăcându-și **valențele** rămase libere, cu care fuseseră înzestrați, în domeniul creației artistice, intensificându-și această activitate la vârsta a treia. Ei sunt prezenți și în domeniul **epigramei** – specia literară cea mai concentrată, care presupune, drept **condiții necesare și suficiente**, talent literar, har de umorist, simț de observație ieșit din comun, stăpânirea meșteșugului versificării, ascuțime de minte și ingeniozitate artistică.*[3]

Inițial, activitățile membrilor clubului constau, în afara întâlnirilor lunare, și în spectacole cu public la Sala „Dalles” ori în cadrul unor case de cultură – pe lângă aceea care purta numele simbolic de „Înfrățirea între popoare”, în care era găzduit cenaclul, sau în școli, în întreprinderi și instituții. [1]

S-au publicat sute de volume de creații epigramatice, zeci de antologii cuprinzând cele mai cunoscute nume și cele mai valoroase epigrame, precum și unele lucrări de critică și istorie în acest domeniu.

Membrii clubului

De-a lungul existenței s-au remarcat iluștrii epigramiști, membri ai Clubului „Cincinat Pavelescu”, considerați din „vechea gardă”: Mircea Trifu, George Corbu, Giusepe Navara, George Zarafu, Viorel Martin, Ion Grigore, Constantin Tudorache, Deo Olteanu, Ion Larian Postolache, C. Dinescu, Stelian Ionescu, George Suciuc, Gheorghe Constantinescu, Nae Bunduri, Alexandru Clenciu, Nicolae Ghițescu, Ion Geana, Ion Grosu și mulți alții.

Membrii actuali, aproximativ 40, care se întâlnesc aproape în fiecare lună într-o sală corespunzătoare a Bibliotecii Naționale a României sunt și ei „veterani”, nume consacrate, care fac parte și din prima categorie menționată mai sus, cu multe volume publicate și premii obținute la concursurile și festivalurile de profil din țară.

Mulți dintre aceștia sunt membri fondatori, decani de vârstă cu activitate și realizări deosebite: Nicușor CONSTANTINESCU, Gheorghe GROSU, Corneliu BERBENTE, Corneliu ZEANA, Dorel VIDRAȘCU ș.a.

Colaborări cu alte asociații de epigamiști

În primul rând trebuie menționată colaborarea clubului cu Uniunea Epigamiștilor din România (UER), al cărui Membru (colectiv) de Onoare a fost proclamat cu ocazia împlinirii a trei decenii de existență (1999).

Președintele UER, **George CORBU**, a fost ales și Președinte de Onoare al Clubului la întâlnirea din noiembrie 2023.

O altă colaborare fructuoasă o reprezintă cea cu revista EPIGRAMA, la care mulți membri ai clubului au avut și au diferite funcții importante în redacția acesteia, în care colegii noștri publică constant la rubricile consacrate, participând și la concursurile de epigrame, în special „TOP E”.

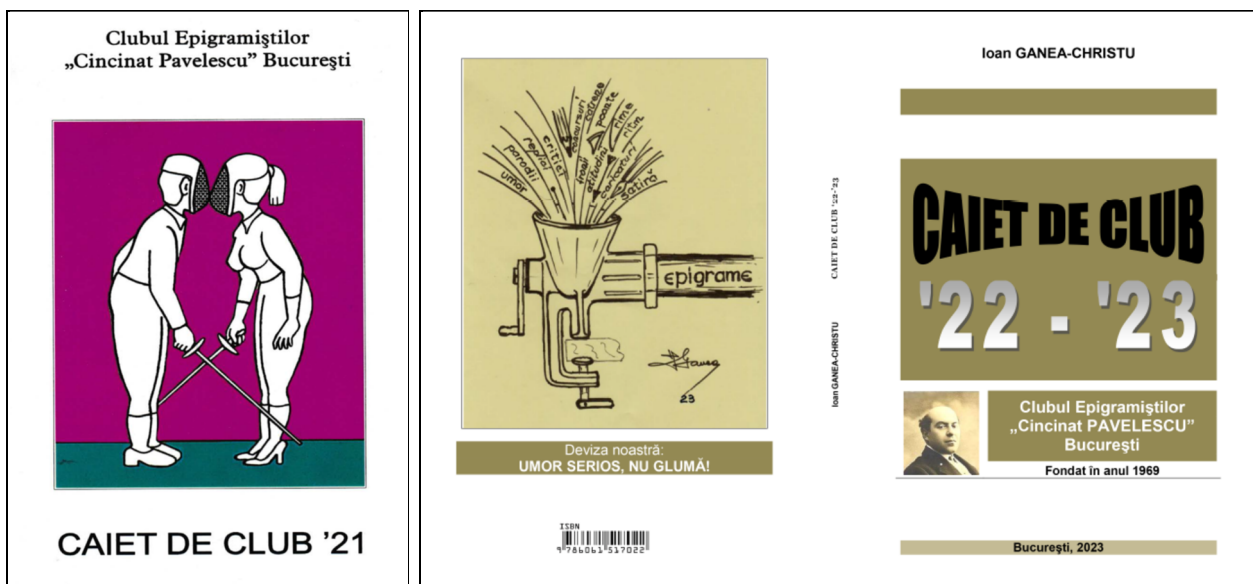
De asemenea, menționez colaborarea cu *Cercul Inginerilor Epigamiști* din cadrul Asociației Generale a Inginerilor din România (AGIR), al cărui președinte este Viorel MARTIN, cerc la care au aderat mulți membri ai Clubului „Cincinat Pavelescu”, precum și cu cele 27 de cluburi, cercuri, asociații sau academii umoristice din țară afiliate UER.

Proiecte de viitor

Vor continua întâlnirile lunare cu expunerea creațiilor epigramatice, concursuri specifice pe teme date, lansări de carte, participări la concursurile organizate de grupările literare amintite.

Una din obligațiile asumate este editarea în continuare a **CAIETULUI DE CLUB**, publicație anuală despre activitatea și realizările membrilor clubului (volume publicate, premii obținute etc.). Doar în 2022 nu s-a putut definitiva acest caiet, dar pentru continuitatea apariției a fost inclus în 2023:

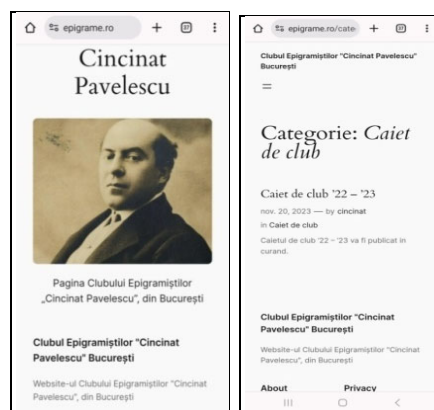
CAIETUL DE CLUB '22 - '23 cuprinde și alte capitole: medalioane cu creațiile marilor înaintași, umor extins (proză, fabulă, madrigal, caricatură / grafică), informații, diverse.

Satira și umorul merg mână în mână cu grafica. În acest context trebuie remarcați și marii graficieni care au colaborat și continuă să întregească publicațiile epigramatice: Alexandru CLENCIU, Ștefan ALEXANDRESCU, Costel PĂTRĂȘCAN, Marian AVRAMESCU, Nicolae IONIȚĂ, Mihai DANIELESCU, Julian RADU ș.a.

Un alt proiect îl constituie crearea unui website al clubului, **epigrame.ro**, acțiune demarată în luna noiembrie 2023, urmând a fi încărcat din 2024, la început cu patru rubrici:

- despre noi
- caiet de club
- membri
- informații

Câte un exemplu din creațiile președinților clubului:

Unuia

La ședințe, cum se cere,
Mai intransigent se vrea:
Chiar când are o părere,
Nu e de acord cu ea!

Teodor MARICARU

Confesiune de 1 Aprilie

Iubita mea se dovedește
De-o consecvență colosală:
O zi pe an mă păcălește
Și-n restul zilelor mă-nșeală.

Mircea TRIFU

La doctor

Bătându-i inima prea tare
S-a dus la clinică îndată;
Iar doctorul i-a spus: „Răbdare!
O facem noi să nu mai bată!”

Nicolae GHIȚESCU

La restaurant

E atât de scumpă pizza
Că mă-ntreb, ca om cu rost,
Dacă și ospătărița
Intră-n prețul ei de cost?!

Gheorghe PENCIU

Ce este epigrama?

La lectură, un deliciu,
Aplicată – un supliciu;
După unii – un capriciu,
Pentru mine – un viciu.

Corin BIANU

Vinul bisericesc

Preotul mi-a zis odată:
Vinul nostru nu te-mbată...
Și să-l bei nu e păcat;
E sfințit și ... BOTEZAT!

Ioan GANEA-CHRISTU

și ale câtorva membri selectați pentru spațiul restrâns al acestui material:

Coautor

Fiind de mult pe șeful supărat
Că zeci de inovații mi-a furat,
Aflând că „proiectează” un fecior,
M-am implicat și eu... coautor!

Viorel MARTIN

Unuia

Tristețea-i e de nedescris –
Și n-are cum să n-o arate –
Că-n Cartea de Identitate
Titlul de Doctor nu e scris!

George CORBU

Pedeapsă

Va fi hoția pedepsită
Și printr-o boală: hepatită!
Sunt argumente sanitare:
E boala mâinilor murdare.

Corneliu BERBENTE

Bețivul și nevasta

Schimbă reciproc
Lovituri concrete:
El îi dă cu foc,
Ea îi dă cu sete!

Constantin TUDORACHE

Definiție

Frumoasă-i epigrama! Ca un nufăr,
Când fluturi și albine-i dau ocol!
Dar, nu uitați, o scriu fiindcă sufăr
Că poanta-și trage seva din nămol!

George ZARAFU

Marelui nostru Caragiale

Mata ai tot pocnit din bici
La mangafale și bibici,
Azi e mai greu, nu se mai poate,
Pentru că au imunitate!

Nicușor CONSTANTINESCU

Unui pictor

A căzut pe el năpasta
Și e foarte supărat:
Cică l-a surprins nevasta
Cu modelul... îmbrăcat!

Gheorghe GROSU

Unui chirurg

Concediat a fost, de bună seamă,
Acest chirurg ce-adoră poezia,
Căci, operând, a spus o epigramă
Și s-a dus naibii toată-anestezia!

Laurențiu GHITĂ

Bibliografie:

- [1] – George CORBU – postfață la *Antologia Trei decenii de epigramă*, de Valerian LICĂ, Editura Premier, 1999;
[2] – Corin BIANU – articol în manuscris – *Semicentenarul Clubului „Cincinat PAVELESCU” al Epigramiștilor Bucureșteni (1969 – 2019)*
[3] – Elis RÂPEANU – antologia *INGINERII în familia epigramiștilor*, Editura AGIR, 2001.

Profil de grupare literară realizat de **Ioan GANEA-CHRISTU**,
Președintele Clubului Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” București, Membru UZPR

Gruparea literară „SUD”

Primul număr din *Sud* apărea la 5 octombrie 1996 și avea ca temă principală rezultatele ediției a XVII-a a reînviatului Concurs de creație literară „D. Bolintineanu”. Surprinzător și atipic, nu găzduia în paginile sale nici un proiect-program, nici o explicație a funcției și țelurilor publicației. Aspectul avea să fie explicat ulterior, în mai multe rânduri, de C. Carbarău, în principal prin teama de efemeritate, adică de a nu mai putea să publice un alt număr. O altă cauză a lipsei programului publicistic se poate pune pe seama precarității resurselor materiale, care ar fi împiedicat respectarea liniei directoare enunțate.

Deși nu a avut un program definit ca atare, din tematica abordată reiese că revista *Sud* avea un pronunțat caracter literar, propunându-și să se ocupe, în principal, de autorii născuți sau activând în zona Dunării. O a doua marcă temă era legată de descrierea Bolintinului sub toate aspectele. Apoi, o preocupare permanentă a fost cea de prezentare a evenimentelor culturale din spațiul dintre „Olt și Borcea”. Lor li s-au adăugat paginile cu creații originale, cele de critică, de istorie, de prezentare de personalități și monumente, aniversări etc. Prin originalitatea scrierilor și temelor, prin calitatea colaboratorilor, revista a reușit să se îndepărteze de sintagma de „magazin”, de care atât se temea redactorul șef Constantin Carbarău.

În privința „provincialismului”, altă uriașă teamă și temă a fondatorului *Sud*-ului, fiind încă de discutat asupra definiției și nocivității lui, rămâne de judecat unde putem situa publicația. Desigur, când vorbim despre *Sud*, nu ne putem gândi la o publicație „ușurică”, cu articole otova, *copy-paste* sau „colaje”. *Sud*-ul a avut coloană vertebrală și Carbarău a știut să i-o mențină dreaptă.

(...)Stabilizarea valorică a perioadei se datorează „insertiei” unor materiale semnate Aureliu Goci (începând cu numărul 4), Radu Cârneli (de la nr. 7), George Apostoiu (de la nr. 9), Fănuș Băileșteanu (de la nr. 14-15) sau George Chirilă, Stan V. Cristea și Neagu UdROIU. Concomitent, „grupul de la Bolintin”, după cum plastic îl numește poetul Florică Dan, în ideea de „a ține pasul”, îi arunca în arenă pe Florin Vlad și Bogdan Pascu. Se observă însă, încă de pe acum, un dezechilibru accentuat prin acțiunea voluntară a redactorului șef, Constantin Carbarău, între aportul „bolintinenilor” și cel al externilor, în favoarea ultimilor. Mai bine pregătiți profesional, cu dexteritatea scrisului profesionist dobândită în ani de practică, adesea mai talentați, autorii din afara arealului bolintinean vor deveni preferații *Sud*-ului. Procesul, dar mai ales procedura prin care s-a creat înlocuirea a dus la discuții, controverse, antipatii, dintre care unele supraviețuiesc încă. (**Vasile GRIGORESCU** (din *prefața* la vol. *Revista Sud. Bibliografie 1996-2011*, București, Editura Rawex Coms, 2014)

Când în urmă cu douăzeci și doi de ani inimosul și împătimitul ziarist de vocație Constantin Carbarău venea în lumea literară a țării cu o nouă publicație, cu un titlu care sugera multe, atât cunoscătorilor în materie cât și celor care frecventau presa scrisă a aceluia timp, cred că nimeni n-ar fi crezut că întreprinderea lui, fără îndoială curajoasă și laudabilă, va avea urmările pe care le-a avut și cu atât mai puțin viitorul ce-i stătea în față *Sud*-ului.

Fără a face istorie cu orice chip, trebuie să le amintim celor ce vor citi aceste rânduri că pe atunci, la doar câțiva ani după evenimentele din decembrie 1989, piața publicisticii noastre mai era încă plină de tot soiul de reviste, de „foi”, de ziare (multe cu pretenții și chiar cu tiraje mari), de fel de fel de tipărituri care voiau să atragă atenția (și să o mențină cât mai mult, dacă era posibil!) asupra lor. Așadar, un „peisaj” bogat și variat, din care cititorul trebuia să aleagă ceea ce îi convenea și-i satisfăcea curiozitatea ori îi lămură nedumeririle legate de înseși problemele zilei.

Se înțelege, aproape de la sine, că într-un asemenea context să ai cutezanța de a te „arunca” într-o „mare” atât de învolburată reprezenta o aventură pe care puțini și-o puteau asuma, deoarece riscurile erau mari.

Și poate că nimeni n-ar fi crezut că o revistă apărută la Bolintin Vale (localitate care nici Bucureștiul, nici Clujul, Iașul, Timișoara ori alt mare oraș cu potențial cultural mare nu era) avea să reziste, să se impună, în fine să-și construiască un destin propriu, de neconfundat în viața culturală națională. Că s-a întâmplat să fie așa a fost, desigur, meritul fondatorului ei, dar și al colaboratorilor (de la nume prestigioase de scriitori, publiciști, alți oameni de cultură și până la debutanți de ultimă oră), care au investit încredere și speranță în revista *Sud*. Iar răsplata le-a fost pe măsură, fiindcă publicația bolintineană a crescut de la număr la număr și de la an la an, apoi și-a consolidat poziția și individualitatea și a ajuns, nu după multă vreme, ceea ce cu un termen mai nou se numește un brand. În jurul ei s-a coagulat, încet și sigur, un colectiv de colaboratori care au sprijinit, fiecare după puterile și posibilitățile lui, apariția unei emulații, a unei atmosfere culturale remarcabile în localitatea Bolintin Vale, sporind, peste veac, prestigiul așezării de la care și-a luat numele și unul dintre marii poeți ai clasicismului nostru.

Cine va avea curiozitatea să meargă într-una din bibliotecile centrale și va răsfoi colecția celor douăzeci și doi de ani care s-au adunat în biografia revistei *Sud*, va constata că aceste sumare considerații ale noastre (și încă multe altele, desigur!) își află o deplină acoperire. Paginile publicației – racordate pe de o parte la istoria culturală a locului și a locurilor circumscrise ariei geografice sugerată prin titlu, iar pe de alta la problemele, împlinirile și întrebările realității din imediata apropiere spațială și temporală – reprezintă o filă vie a mișcării de idei, sau, altfel spus, o oglindă fidelă a epocii pe care revista a parcurs-o dinamic, frumos, cu apariție neîntreruptă, chiar dacă drumul ei n-a fost tocmai ușor, chiar dacă necazuri de culise, azi neștiute, i-au pus uneori în pericol existența.

Domnul Vasile Grigorescu, un istoric de vocație și un neobosit cercetător a tot și a toate câte înseamnă trecutul Bolintinului și al altor așezări din preajma acestuia (ne-a dat în ultimii ani câteva cărți de referință asupra așezărilor monahale, despre personalitățile zonei) este fondatorul *Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu*, susținătoare, între altele și a unui Club de istorie și patronatoare a noii serii a revistei *Sud*. Totodată, domnia sa împreună cu un colectiv alcătuit din pasionați de domeniu mai este și un demn continuator al direcțiilor impuse publicației de către fondatorul ei. **Florentin POPESCU** (din ală vol. Vasile Grigorescu, *22 de ani cu revista Sud. Bibliografie 1996-2018*, Editura Rawex Coms, București, 2018)

Reprezentanți ai literaturii bolintinene de azi

Dumitru DUMITRICĂ

După douăzeci și una de cărți (*Pașnică lumină*, 1992; *Făpturei tale, adorată mamă*, 1995; *Țărnuț regăsimii*, 1996; *O vară-n paradis*, roman, 1997; *Răsărit de Luceafăr*, 1998; *Eternității tale, vremelnica mea clipă*, 1999; *Poemele tristeții*, 2000; *Floare de colț*, 2001; *Simfoniile toamnei*, 2001; *Visterii pierdute*, 2002; *Icoane din trecut*, 2003; *Între gânduri*, versuri și cugetări, 2004; *Pe eșafodul toamnei*, versuri și cugetări, 2006; *Din negura vremurilor*, povestiri, 2007; *Pe o stea din Carul Mare*, 2008; *101 sonete – Catargele vremii*, 2009; *Slavă, fir de iarbă sfânt...*, 2010; *Sub rondul anotimpurilor*, 2011; *Adio, Copilărie*, roman, vol. I, 2012; *Din zori până-n amurg*, 2015; *Adio, Copilărie*, vol. II, 2013; *Albastrule cer, albastrule cer!*, 2013), Dumitru Dumitrică (n. 4 octombrie 1941 – d. 18 mai 2016) ni se înfățișează ca un autor cu o operă bogată și impresionantă mai ales prin gama largă a temelor și sentimentelor cuprinse în volumele amintite, prin ușurința versificării și printr-o anume grijă față de poemele redactate în formă clasică.

Autodidact, format mai degrabă la școala cenaclurilor literare pe care le-a frecventat decât la cine știe ce universități, acest poet a debutat – și puțină lume mai știe asta! – în Belgia, în urma unui concurs literar pe care l-a câștigat departe de lumea bucureșteană, unde de multe ori (vremea din urmă a dovedit-o!) întrecerile literaților se soldează cu laureați aleși pe criterii dinafara valorii și esteticii. Încă de la acel debut, petrecut în 1992, Dumitru Dumitrică s-a remarcat ca un temperament solar și nostalgic, notă ce caracterizează toată lirica lui de mai târziu.

Bogdan I. PASCU

În jurul anului 2000, în București și în țară, s-a declanșat o adevărată mișcare literară care și-a propus (nu atât printr-un program colectiv, cât mai degrabă prin diverse inițiative particulare) să „împământenească” și la noi ciudate și sintetice formule poetice din Orientul Îndepărtat, îndeosebi din Japonia. Este vorba de formule cărora nu li s-au găsit nume autohtone, (rămânând sub denumirea din țara de origine Haiku, Tanka ș.a.) fiindcă nu mai fuseseră practicate până atunci de autorii români. E adevărat, aveam (și avem și azi) și noi poemul într-un vers, catrenul, aforismul poetic, însă răspândite pe o scară mult mai mică decât avea să se întâmple cu amintitele formule orientale.

În aparență simple și la îndemâna oricui, amintitele creații au atras un număr foarte mare de poeți, a luat ființă și o asociație de profil, iar volumele care au ieșit de sub tipar au fost, probabil, de ordinul zecilor. Acestei mișcări s-a raliat și Bogdan I. Pascu, frecventator al unor cenacluri bucureștene și autorul cărții „Adieri în amurg” (Editura Amurg Sentimental, București, 2001), prima în ordine cronologică din creația acestuia și totodată întâia care ne-a parvenit și nouă.

Dan FLORICĂ

Dintr-un anumit punct de vedere se poate spune că Dan Florică (n. 1 ianuarie 1948 în Bolintin Vale) este un „veteran” al scrisului literar „sudist”. L-a debutat poetul Dumitru Frunză în revista „Albina” în 1996 și a colaborat mai apoi

la mai multe antologii lirice (dintre care unele au fost de haiku, tanka și poeme într-un vers, după care a tipărit de unul singur numeroase cărți: *Micropoeme*, 1998; *Greieri, până la stele*, 1999; *Majestatea Sa, Clipa*, 2000; *Ia zâmbetul cu tine*, 2002; *Cu fiecare stea privim nemărginirea*, 2003; *Din țara Râurilor*, 2004; *...Și vulturul așteaptă*, 2005; *Înțelepciune din înțelepciune*, 2006; *Între Ion Pillat și Zhuang-Zi*, 2008; *Momentul adevărului*, 2016; *Pe tărâmul iubirii*, 2016; *Lumina din gutui*, 2016) ș.a.

Cu *Pe tărâmul iubirii* Dan Florică ne-a trimis numaidecât cu gândul la Ștefan Petică, cel supranumit „poetul florilor”, autor cu care poetul din Bolintin Vale se întâlnește nu numai în alegerea temelor din „grădina” sa de la țară, ci și printr-o anume manieră de tratare a subiectelor, ca la Luchian, de pildă.

Ceea ce îl deosebește pe autorul cărții despre care scriem de Ștefan Petică este dorința de a ne oferi o panoramă a „naturii de acasă, din primăvară până-n iarnă”, cum își intitulează însuși „secțiunea întâia” a volumului. Dacă la Petică imaginea era una globală, la Dan Florică focalizarea, ca în cinematografie, se face pe anume flori ce sunt aduse în prim plan: „ghiocei” care „se-avântă” să iasă primii de sub zăpadă, zambile care „se-ndoaie de mijloc săltând pământ cu capul, cu forța lor de foc”, tufănele care „sfidând o vreme rece, îndreaptă creștet galben spre timpul care trece”.

Victor PENCU

În anul 2000, când dl. Victor Pencu debuta cu volumul *Neodihna cuvintelor* (Editura Amurg sentimental, București), puținii lui comentatori de atunci îl receptau ca pe o apariție insolită în spațiul liric general. Să vii cu o carte care te individualiza pregnant în raport cu experiențele optzeciștilor și ale nouămiștilor reprezenta din multe puncte de vedere o problemă de curaj. Cum, însă, Victor Pencu era prea sigur și stăpân pe talentul și vocația lui, nu cred că s-a gândit în acel timp (și nici mai târziu) la eoul textelor sale.

Poet grav, pe de o parte, iar pe de alta nelipsit de umor în relațiile cu ceilalți, la finele volumului amintit dl. Victor Pencu insera o notă (*Despre mine, ca despre cei vii. Numai bine și câte ceva*) cu mențiuni biografice: «În mediul „șesurilor natale”, unde amurgul cade în cai, iar sub solzii peștilor încărunțește timpul, pe 29 iunie 1950, unii zic pe 2 iunie același an, cum sunt trecut în actele de identitate, am venit eu pe lumea asta întortocheată, în comuna Gâștești, județul Giurgiu, fost Ilfov, din părinții mei Nicolae al lui Dinu lu’ Petcu și Leana lui Durdan.

Aci modelez cu stări interioare de o profunzime nealterată. Eul meu liric îmi amplifică în imaginar și metaforic structura poetică, diferit și în congenital. Tot în Gâștești a văzut lumina zilei și mama poetului martir Nichifor Crainic, Stana, din a cărei familie descind și eu. (...) Cultura poetică mi-am format-o prin biblioteci, mai ales prin biblioteca unchiului Nichifor Crainic. Prin 1969 prima oară când am fost la el acasă cură-sa Voica, mi-a spus: „Nepoate, descaltă-ți pantofii ăștia să știi c-ai intrat și tu în papucii lui Nichifor Crainic”.».

Recunoscând originalitatea d-lui Victor Pencu, principalele reviste literare din anii '70-'80 („România literară”, „Convorbiri literare”, „Viața Românească”, i-au publicat sporadic poeziile, fiind apreciat de mai mulți poeți importanți ai timpului.

Volumul de debut a fost urmat de altele abia mai târziu, după 16 ani (*Elegii de acasă*, 2016; *Stampele luminii*, 2017; *Elegiile pământului*, 2019; *Ianuarienele*, 2019; *Elegii de taină*, 2021).

Alexandru GHIȚĂ-SAȘA

Un clasicist și clasicizant prin formație și excepție, dl. Alexandru Ghiță-Sașa (născut la 2 ianuarie 1955 în comuna Lătești, jud. Ialomița) face parte din acea categorie de poeți, din ce în ce mai rară, pentru care principala preocupare nu este atât aceea de a se afirma cu orice preț și a-și vedea tipărite versurile prin reviste și în volume cât aceea de a citi și reciti creațiile lirice ale marilor poeți de la noi, dar mai ales din restul lumii.

Cele câteva poeme risipite prin unele reviste culturale („Amurg sentimental”, „Armonii culturale”, „Sud”), ori adunate fragmentar în antologii de mic tiraj și de restrânsă circulație *Ostroave de lumină* și *Animascope* (Editura Amurg sentimental) și *Grupul de la Bolintin* (Rawex Coms) nu au fost în măsură să ne dea o idee mai exactă asupra creației acestui poet, așa încât volumul *Sonete lângă somnul tău și alte stihuri* (Editura „Sud”, Bolintin Vale, 2019) reprezintă deopotrivă debutul editorial al autorului și totodată un punct de pornire ceva mai serios în evaluarea creației cu pricina.

Dl. Alexandru Ghiță-Sașa, despre care dl. Gabriel Dragnea ne spune că „și-a îngrijit muzele hrănindu-se cu lecturi autentice, clasice, care fac parte din panopia vastă a valorilor mai mult sau mai puțin uitate de generația tânără, în plină formare intelectuală: Baudelaire, Edgar Poe, Marin Sorescu, Georg Trakl, Ștefan Augustin Doinaș, Rimbaud sau Michelangelo etc.” este un fel de floare rară printre poeții din sudul țării, cultivând, cu frumoase și remarcabile reușite, o formă celebră și cu rădăcini seculare a poeziei: sonetul.

Bardul e un fin și rarism „gustător” de vorbe vechi, cititor de vechi hrisoave, scormonind prin cufere vechi ale limbii spre a scoate la lumină broderii și brocarturi, perle ascunse ale vocabularului.

Alexandra FIRIȚĂ

Teleormăneancă prin naștere (n. 1 august 1956), dar stabilită în Bolintin Vale din 1964, unde s-a implicat de la început în viața culturală a localității, d-na Alexandra Firiță se numără printre membrii fondatori ai Fundației Culturale „Dimitrie Bolintineanu” (1996) și printre cei ai formațiunii care i-a succedat acesteia (Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu, 2012), fiind totodată și unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai revistei *Sud*, de la începuturile acesteia și până azi.

Ulterior, lucrând mai mulți ani în Italia, n-a abandonat poezia, s-a integrat în mișcarea literară de acolo, a devenit membră a Organizației Mondiale a Medicilor Scriitori (2004), s-a înscris în Asociația „L’Officina delle Buone idee” (2017), integrându-se în Mișcarea literară „Poetas del Munde” (2018) și în Federația Unitară a Scriitorilor Italiani (2019). Din octombrie 2021 are dublă cetățenie (română/italiană).

D-na Alexandra Firiță a debutat editorial în 1998 cu volumul *Nostalgii* (Editura Amurg sentimental), după ce mai înainte îi apăruseră poezii în mai multe reviste și antologii din București, Giurgiu și Ploiești, fiind reținută și de Radu Cârneli în memorabilele culegeri *Poezia pădurii* (1998) și *Antologia Sonetului românesc* (2009).

Ulterior a mai publicat volumele: *Poeme crepusculare* (1999), *Descântând tăcerile* (2000), *Netihna ceasului fără sfârșit* (2002), *La praguri de ape* (2003), *Apartinând clipei* (2014), *Rochia de hârtie* (2022) și în Italia *La mia poesia viene da lontano* (2017).

Gabriel DRAGNEA

Bibliografic privind faptele, dl. Gabriel Dragnea (n. 6 octombrie 1979, București) are ceea ce se poate numi nota comună a mai tuturor poezilor de la noi. A debutat în 1998 la Editura „Amurg sentimental” cu volumul *Blestemul îngerilor decăzuți*, al cărui titlu trimite din capul locului la un mai vechi motiv literar prezentat în lirica universală și mai puțin, sau chiar deloc, la noi.

Când acest poet își așeza numele pe prima lui plachetă (și aci e vorba de nota comună amintită mai sus) avea nouăsprezece ani, o vârstă la care resursele interioare se află în plin avânt – cum au demonstrat-o, de-a lungul timpului zeci și zeci de scriitori.

Un cititor mai atent și cu apetit pentru poezie putea constata atunci că autorul abia dacă putea prefigura un topos liric, care să-i asigure locul și individualitatea râvnite de oricare nou venit în literatură. Totuși și atunci și în volumul care a urmat (*Aici nu sunt cuvinte*, 2001) bardul se vădea a fi un nemulțumit, un revoltat în fața lumii care i se înfățișa prost sau greșit concepută de Cel Atotputernic.

O întreagă secțiune din *Aici nu sunt cuvinte* era gândită cu un generic ce părea mai degrabă titlu de reportaj (fie el și literar) decât de poezie. Este locul în care dl. Gabriel Dragnea sugerează o prăbușire universală, o restructurare a lumii, faptă ce nu poate fi împlinită decât tot de cel care i-a pus cândva temeliiile.

Alexandru CAZACU

Ca și Gabriel Dragnea, dl. Alexandru Cazacu (n. 25 aprilie 1975, Oltenița) face parte din generația de mijloc a „Grupului de la Bolintin”, cum l-au numit autorii antologiei literare (Dan Florică, Gabriel Dragnea, *Grupul de la Bolintin*) apărută în 2018 la Editura Rawex Coms din București.

Într-adevăr, nefiind vorba de un cenaclu literar propriu-zis și nici de un curent literar ori o orientare căreia/căroră autorii să se circumscrie prin idei și platforme estetice anume, genericul acesta rămâne cel mai potrivit, dat fiind că poezii componenți s-au reunit în jurul (și datorită) revistei „Sud”, care a coagulat, cum am mai spus, cam toate forțele culturale din zonă.

Bardul nostru a debutat editorial cu *Paralele îmbrățișate* (1996) – titlu care ar sugera, la prima vedere, existența unei poezii de dragoste, deși volumul strânge între paginile sale și poeme de o altă factură, mici respirații lirice ale momentului și care, în ansamblul lor, lasă să se întrevadă multiple disponibilități de exprimare. Ele aveau să se devoaleze în culegerile ce au urmat: *Rumegușul orelor de jazz* (1998), *Capcanele înserării* (1998), *Mărturie nimănui* (1999), *Exilul Semiramidei* (2000), *Tâlhari sau profeți* (2001), *Lumina zăpezii* (2010), *Duminica în Est* (2017), *Mesaje pentru Iulia* (20198), *O cameră single* (2020), *Ora H* (2021).

Dintru început dl. Alexandru Cazacu are predispoziție pentru descrierea unor interioare ce nu rămân simple descripții, ci sunt încărcate de sugestii ce trimit spre

alte „peisaje” și „locuri” – cele din geografia și topografia interiorului sufletesc. O topografie simplă, directă, oferită cititorului spre a-i stimula imaginația. Astfel în interioarele respective lectorul poate aduce personaje încadrabile perfect în atmosfera și epoca poeziei.

Florin VLAD

Tot generației de mijloc aparține și dl. Florin Vlad (n. 5 martie 1973, satul Olteni, comuna Ulmi, jud. Giurgiu) care, potrivit informațiilor preluate din antologia d-lor Dan Florică și Gabriel Dragnea a publicat mai multe volume cu titluri incitante: *Vagabond în oxigen* (debut, în 1997), *Aruncătorul de flori* (1998), *Scrisori dintr-un bar* (1998), *Pumnul lui Iacov sau pentru că îngerul a văzut filme* (1999) și *Aisbergul care mocnește* (2001). Probabil că vor mai fi fiind și altele despre care nu avem cunoștință. În orice caz textele „reprezentative” reținute în antologia amintită sunt suficiente pentru a ne oferi o idee asupra poeziei acestui autor.

Din capul locului observăm că dl. Florin Vlad practică un fel de teribilism care, la urma urmelor, dă bine, mai ales la un autor tânăr, cum a dat și va da întotdeauna la un poet, în toate timpurile și în toate locurile.

Neavând puterea și posibilitățile unui mare conducător sau pe cele ale unui altfel de personalități, poetul își întoarce ocheanul spre sine, simțindu-se comod și confortabil la el acasă, în liniștea camerei de lucru, unde se simte atotputernic în lumea cuvântului.

Corneliu C. CRISTESCU

Născut în 2 iulie 1949, Crevedia Mică, jud. Giurgiu, inginer petrolist de meserie, care – după propria-i mărturisire – a început să scrie poezie încă din liceu, însă editorial s-a manifestat/se manifestă în ultimii ani (*Poezie și inginerie*, 2016; *Poeziile inimii*, 2020; *Poezie și armonie*, 2021), când, la fel ca mai toți oamenii ajunși la senectute e predispus la autoevaluarea profesională, dar și la cea spirituală, propunând cititorilor săi o autobiografie așa cum a fost ea, cu bune și mai puțin bune, ca în cazul tuturor celor care au lăsat/lasă ceva în urma lor. Cartea *Farmecul amintirilor. Povestiri din Bolintin și Crevedia*, publicată de Editura „Sud” în 2002 este grăitoare în acest sens.

Dl. Corneliu C. Cristescu versifică în stil clasic și cu prozodie adecvată scene, gânduri, sentimente, aprecieri asupra lumii de azi, fără pretenția de a se ridica la nivelul și culmile la care a ajuns lirica românească de azi.

Ștefan PÂRVU

Născut în anul 1942, Ogrezeni, jud. Ilfov și decedat în 2008, Bălășoieni, jud. Giurgiu, al cărui nume este reținut de literatura Sudului ca romancier, ne-au rămas însă și două volume de versuri, dintre care cel de al doilea (*Să fie sunet pentru venire*, 2007) este reprezentativ, atât pentru tematica lui cât și pentru orientare și modalitatea în care a fost scris. Solicitat să-i scriu o prefață la acest din urmă volum, după lectura manuscrisului, notam, între altele: Pentru dl. Ștefan Pârvu poezia nu este un act de amatorism, un fel de *violon d'Ingres*, ci o întreprindere cât se poate de serioasă.

Plecat dintre noi la o vârstă la care un prozator se află în deplinătatea manifestării forțelor lui creatoare, a intrat în istoria literară a Sudului prim mai multe cărți care-l situează printre cei mai interesați prozatori din această parte de țară: *Chip de aproape* (1976), *Valea lui Policarp* (1977), *Cale și drum* (1980), *Casa dintre spini* (1985) și *A treia cizmă* (1987).

La data debutului editorial numele acestui scriitor era deja cunoscut grație textelor publicate în revista tinerilor scriitori de atunci, „Luceafărul”, în redacția căreia (potrivit unei informații oferite de Dumitru Dumitrică) era foarte apreciat.

Prin profesia lui, aceea de preot, Ștefan Pârvu a fost, se înțelege, un ins apropiat oamenilor din locurile în care a profesat – ceea ce ne îndrituie să afirmăm că subiectele textelor din volumul lui de debut au fost povestiri inspirate de cele auzite de la enoriași, ca și din cercetarea, pe cont propriu, a lumii satului/satelor din câmpie.

Sunt nuvele și povestiri scrise cu o mână sigură și într-un limbaj pe alocuri ușor arhaizat, reușind, totuși, să rețină atenția atât asupra subiectelor propriu-zise cât și a atmosferei. Virtuțile acestor proze l-au determinat pe Laurențiu Ulici să le considere „o alianță între maniera metaforizantă a lui Fănuș Neagu și frazeologia alunecătoare, indecis simbolică a lui Nicolae Velea”, manieră care, mai credea criticul, „promitea să facă prin *Chip de aproape* un stil personal”.

Romulus DINU

În contextul literaturii care s-a scris și se scrie în arealul Bolintinului, acest prozator reprezintă un caz aparte. El a adus în beletristica zonei (și, prin extrapolare, în cea națională) o carte despre copii și copilărie cum n-am avut și nu avem prea multe, cel puțin între cele care s-au scris și s-au tipărit în ultimele decenii.

După Ion Creangă aproape toate amintirile care s-au scris despre copii și copilărie au căpătat, dacă se poate spune așa, un caracter oarecum comun, diferențiindu-se doar prin factologie. Și e un loc comun să mai spunem că, lecturându-le, cei mai mulți dintre cititori au căutat să se regăsească pe ei înșiși, ori să-și descopere oarecari similitudini cu „personajele” volumelor respective.

Păcat că o editură specializată în domeniu, cu excelente rezultate înainte de 1989 („Ion Creangă”) a dispărut din peisajul literar post-revoluționar, iar cărțile adresate copiilor apar astăzi la întâmplare pe la te miri ce tiparniță din București ori din țară și în tiraje cu totul insignifiante. Dar poate că problema inexistenței unei edituri specializate pentru copii și tineret ține și ea de lipsa de interes, la nivel național, a forurilor îndrituite în domeniul de a face educație culturală noilor generații. În fine...

Deși bibliografia lui Romulus Dinu mai numără și alte titluri, totuși *Paznic la pepeni* este cea care îl reprezintă ca scriitor și-l impune atenției cititorilor. Ea reprezintă debutul propriu-zis în beletristică al acestui scriitor. Volumul a apărut în 1982 la Editura „Ion Creangă” din București și nu s-a bucurat, cum ar fi fost firesc, de ecouri critice favorabile, cum, de altfel, nu s-au bucurat nici alte scrieri remarcabile pentru copii. În anul 2018 cartea a fost reeditată la Editura „Rawex Coms” din București de către Vasile Grigore și Ștefan Crudu, adăugându-i-se subtitlul *O poveste bolintineană*.

George APOSTOIU

Deopotrivă diplomat, istoric, monograf și publicist, dl. George Apostoiu, bolintinean get-beget (n. 3 noiembrie 1939 la Malu Spart, localitate aparținătoare de Bolintin Vale), la respectabila vârstă la care a ajuns are în spate o bibliografie bogată, variată și foarte interesantă. Parte din ea se datorează carierei și experienței profesionale (din 1963 până în 2008 a lucrat în Ministerul Afacerilor Externe, cu misiuni diplomatice la Bruxelles, Luxemburg, Paris, Roma, Moscova și Havana), parte pasiunii pentru literatură (din 1971 a început să publice articole și studii privind realitatea culturală internă, iar între 2009 și până în 2018 a ținut o rubrică săptămânală „Cronica diplomatică” în revista „Cultura”, în paralel colaborând și la „Contemporanul”, „Bucureștiul literar și artistic”, „Sud”, „Pro Saeculum”, „Punctul critic” etc.

Fiind, așadar, o personalitate foarte cunoscută și apreciată printre diplomați, dl. George Apostoiu, o fire foarte activă și în căutare de noi și noi subiecte pentru scrierile proprii, a folosit experiența acumulată ani la rând în domeniul amintit și a dat la iveală câteva cărți de mare și larg interes precum *Buongiorno Italia* (Editura „Europa Nova”, 2002) – o adevărată pledoarie, în subtext, pentru cunoașterea istoriei și culturii acestei țări din antichitate și până azi. Punctul de vedere al autorului dovedește o înțelegere și descoperire a țării lui Dante și Leonardo da Vinci cu un ochi limpede și o grilă în care sinceritatea descrierilor și evocărilor sunt cuceritoare. „Când i-am cunoscut mai bine pe italieni, când i-am văzut la ei acasă – mărturisește autorul –, am înțeles că trebuie să mă debarsez rapid de locurile comune utilizate, chiar și de românii și să nu-i mai considerăm firi speculative, oameni dedați plăcerilor, moștenitori ai pornirilor spre ludic, ușuratici, infideli.

Neagu UDROIU

Acest mare publicist român din ultimii patruzeci de ani (n. 3 aprilie 1940, Cartojani, sat din fostul județ Vlașca – d. 10 septembrie 2022) poate fi considerat un exemplu tipic pentru ceea ce înseamnă ridicarea de jos a unui intelectual și afirmarea pleneră într-un domeniu pentru care s-a născut cu o indiscutabilă vocație, urmând-o cu devotament și tenacitate până la sfârșit: ziaristica.

Absolvent al unei școli profesionale, Neagu Udroiș a lucrat în uzină, elev fiind și apoi calificându-se (la „locul de muncă”, așa cum se spunea pe vremuri) ca lăcătuș, între anii 1955 și 1959, iar mai apoi a absolvit Institutul Politehnic, Facultatea de Metalurgie din București și a ajuns inginer.

Abandonându-și cariera inginerească în favoarea celei de reporter (după ce, conform propriilor mărturisiri, a văzut cum se lucrează într-o redacție și a fost fascinat de frumusețea cuvântului tipărit și de viața plină de neprevăzut a unui ziarist), Neagu Udroiș avea să i se dedice noii profesii cu tot sufletul și cu tot entuziasmul, ocupând, pe bună dreptate și pe merit un loc important în domeniu – atât prin multele cărți pe care le-a scris cât și prin importante funcții pe care le-a ocupat în presa scrisă (1966-1974; 1978-1997), în Radioteleviziune (1974-1978; 1997-1999; 2008-2012), la agenții de presă (1979-1997) și în sistemul editorial (1999-2001). Între 2001 și 2006 a lucrat în diplomație, ca ambasador extraordinar și plenipotențiar în Finlanda și Estonia.

Neagu Udroișu a scris, cu egală chemare și pasiune pentru toate: reportaje, eseuri, articole de teorie și istorie a presei etc.

Constantin CARBARĂU

Fondatorul și directorul revistei „Sud”, Constantin Carbarău (n. 29 iunie 1939, Bolintin Vale – d. martie 2012, Bolintin Vale) a fost, între altele, și un eseist specializat în domeniul relațiilor africano-arabe, scriind despre țări și locuri pe care le-a cunoscut în mod direct, ca trimis al Ministerului Culturii, dar și în țară, unde a avut întâlniri cu ambasadori și diverși factori culturali din alte locuri de pe mapamond acreditați la București.

După absolvirea Facultății de Filosofie din Universitatea București a lucrat în presă, la câteva cotidiane azi dispărute („Steagul Roșu”, „Teleormanul”, „Satul socialist”), după care, din 1975 până în 2001, când s-a pensionat, a activat în cadrul amintitului minister. „În calitate de consilier – mărturisese el într-un interviu pe care ni-l acorda pentru revista „Sud” la împlinirea vârstei de 70 de ani – organizam împreună cu alte instituții românești, Oficiul de Expoziții, România Film, Agenția Română de Impresariat Artistic (ARIA), ambasadele din București și oficiile noastre diplomatice manifestări culturale peste hotare: expoziții, turnee ale unor formații artistice, gale de film ș.a., precum și acțiuni similare ale unor state din lumea arabă etc. Simultan cu preocupările profesionale colaboram la diverse publicații – „Scânteia tineretului”, „Albina”, „Tribuna Învățământului” sau „Luceafărul” cu diverse articole despre fenomenele culturale internaționale, în special cele africane”.

Aceste preocupări vor fi continuate, începând din 1996 (anul înființării revistei pe care a și condus-o până la moarte) și în „Sud”. Cine va avea curiozitatea să se convingă de acest adevăr este suficient să răsfoiască publicația, unde va descoperi multe materiale de acest tip. Iată și câteva titluri de articole semnate de Constantin Carbarău în revista care apărea/apare la Bolintin Vale: *Câteva însemnări, despre literatura Africii negre* (nr. 7-8/2003), *Deșertul și tufișul* (nr. 5/2005), *Moscheia Homeyazilor* (nr. 1-2/2006), *Sărăcie neagră* (nr. 7-8/2005), „Habubu” (fragment din romanul *La nord și la sud de Sahara*, din păcate neterminat (nr. 10/2009).

Emil PĂUNESCU

În dorința lui firească de a se înconjura de colaboratori competenți, atașați sentimental și nu numai de cultura și spiritualitatea Bolintinului, Constantin Carbarău a apelat la autorități din diverse domenii. Între ei s-a aflat și Emil Păunescu (n. 16 ianuarie 1950, Giurgiu), absolvent al Facultății de istorie din Universitatea București, pe atunci cercetător la Muzeul de Istorie al municipiului natal.

Posibilul, virtualul colaborator al revistei „Sud” se bucura în acea vreme de o anume autoritate: lucrase la muzeele județene din Olt, Dâmbovița, Ilfov, iar mai apoi, timp de cincisprezece ani, avea să fie numit chiar director al celui din Giurgiu. Tot grație meritelor personale în domeniu dl. Emil Păunescu a fost de două ori detașat – o dată ca președinte al Consiliului Provizoriu de Unitate Națională în 1990 și a doua oară în 1993 în calitate de consilier-șef al Inspectoratului pentru cultură al județului de baștină.

La data apariției revistei „Sud”, dl. Emil Păunescu se remarcase atât prin organizarea a numeroase expoziții (unele de interes național) cât și ca descoperitor și salvator al unor piese arheologice cu valoare istorică, adăugate mai apoi patrimoniului național. În plus, s-a mai evidențiat și ca autor al unor studii și articole de specialitate și ca semnatar al unor articole cu caracter istoric în majoritatea revistelor de cultură din județ, el însuși fiind, de altfel, fondatorul principalelor periodice apărute sub egida Muzeului județean „Teohari Antonescu” din Giurgiu.

Nu încapе îndoială că fondatorul revistei din Bolintin Vale a fost inspirat și s-a orientat bine solicitându-i colaborarea și d-lui Emil Păunescu, de vreme ce dl. Vasile Grigorescu, în extrem de utila *Bibliografie* a publicației dintre anii 1996 și 2011 a identificat nu mai puțin de o sută și douăzeci și unu de articole cu semnătura istoricului giurgiuvean.

Constantin BĂRBUȚĂ

„M-am născut în miez de vară toridă, la 29 iulie 1940 în Sărățeni, sat cu o singură uliță și douăzeci de case, azi dispărut, pe malul stâng al Ialomiței, între Bucu și Ograda, fiind al patrulea într-o familie de țărani harnici care, în vremuri grele, de război și secetă, au crescut nouă copii, cinci băieți și patru fete”. Cu aceste cuvinte se deschide volumul *Confesiuni din viață și de la catedră*, de Constantin Bărbuță (Editura „Sud”, Bolintin Vale, 2021), una din figurile emblematice ale Bolintinului de ieri și de azi, „un om special, un profesor dedicat”, cum îl caracterizează una dintre fostele lui eleve (Ștefania Dinu, Doctor în istorie). El, mai spune d-sa, „a insuflat multor promoții dragostea pentru trecutul patriei și, implicit, pentru studiul acestuia”. După ce a descoperit frumusețea și farmecul istoriei ca obiect de studiu și după ce a absolvit facultatea de profil a Universității București, dl. Constantin Bărbuță a devenit, fără exagerare, un răsfățat al muzei Clio din antichitatea greacă, cea reprezentată cu un braț de cărți.

Un răsfățat, fiindcă după unele mici peregrinări pe la diverse școli a ajuns director al Liceului „Dimitrie Bolintineanu” din Bolintin, împărțindu-și timpul între orele de la catedră și celelalte ore – în care s-a dedicat unui studiu pe care nu i l-au dictat programele școlare, ci și l-a impus de unul singur. Și cum cunoștințele acumulate din lecturi și investigații de arhivă nu puteau, nu trebuiau să rămână închise în sipetul memoriei și în fișele pe care și le-a făcut, s-a gândit să le valorifice și să le pună mai apoi și la dispoziția altora. Prilejul i s-a oferit odată cu apariția revistei „Sud” în care a început să publice încă de la primul număr, fiind, de altfel, și printre fondatorii publicației. De atunci, din 1996 și până azi dl. Constantin Bărbuță a colaborat la „Sud” cu multe articole, majoritatea pe teme de istorie.

Vasile GRIGORESCU/GRIGORE

Împătimit iubitor și totodată cercetător al plaiurilor natale, dl. Vasile Grigore (n. 15 septembrie 1967, Bolintin Vale), care din motive ce ne scapă a semnat unele lucrări și cu numele Vasile Grigorescu, absolvent al Facultății de istorie din Universitatea București, actualmente doctorand, are în primul rând merite organizatorice remarcabile, d-sale datorându-i-se înființarea Asociației pentru Cultură

și Tradiție Istorică Bolintineanu, sub egida căreia apare noua serie a revistei „Sud”, la care s-a adăugat, ca adjuvant necesar și binevenit, editura cu același nume.

După ce o bună bucată de vreme a trăit și a lucrat în Spania, dl. Vasile Grigore (vom folosi acest nume întrucât el deține cea mai mare pondere în creația sa) s-a reîntors în 2011-2012 în țară unde, împreună cu un grup de entuziaști din Bolintin (Ștefan Crudu, Marian Grigore, Milica Dan ș.a.) a pus bazele amintitei asociații și și-a asumat și preluarea și ducerea mai departe, într-o nouă serie, a revistei „Sud”, fondată în 1996 de către Constantin Carbarău.

Printr-o fericită îmbinare a profesiei de istoric cu dragostea pentru valorile (și nu sunt puține!) arealului bolintinean, dl. Vasile Grigore a scris articole despre trecutul localității sale natale mai întâi în revista „Sud” (pe când încă se afla în străinătate), apoi, a colaborat la realizarea volumului *Bolintin, bolintineni, Bolintineanu* (coordonator Constantin Carbarău, Editura Domino, 2004), iar mai apoi ne-a dat *Studii bolintinene, neamuri* (Editura Rawex Coms, 2009) și *Studii bolintinene, locuri și fapte* (Editura Rawex Coms, 2009), urmate de *Revista Sud, bibliografie 1996-2011* (Editura Rawex Coms, 2014) și *Mănăstirea Buna Vestire de la Bolintin la 585 de ani. O retrospectivă bibliografică* (Editura Rawex Coms, 2018), cărți scrise cu acribie și elaborate la standarde științifice corespunzătoare, toate prefigurând un portret complex și complet al localității dintre Argeș și Sabar, o așezare care nu prea intrase, până atunci, în atenția cercetătorilor (istorici, sociologi ș.a.).

O dorită și mult așteptată panoramă a orașului Bolintin Vale și a împrejurimilor lui n-avea nici ea să întârzie. Se va realiza cu volumele *Bolintin, cartea orașului* (Editura Oscar Print, 2017), *Metamorfozele unei comunități. Bolintinul și neamurile lui* (Editura Rawex Coms, 2018) – fiind semnate de către Vasile Grigorescu și colaboratorii săi. Cărți mari (și la propriu și la figurat), ambele, ca și cele amintite mai înainte, bogate în informații (multe inedite) și ilustrate din belșug cu documente, fotografii, hărți, înscrisuri cu mare valoare istorică etc. și apărute în condiții grafice și tipografice de excepție.

Prezentare realizată de **Florentin POPESCU**, scriitor, critic și istoric literar, cu preluări din volumul său „**Orizont literar bolintinean**”, Editura Sud, 2023.

DESPRE AUTORI

Milen BADRALEXI

*Să nu fim mâhniți că nu suntem
cunoscuți, ci dimpotrivă,
că noi nu cunoaștem lumea.*
Confucius

Milen Badralexi este publicistă, traducătoare și poetă prolifică. A publicat în numeroase antologii colective și în reviste.

S-a născut la 1 noiembrie 1936, la Rovine, județul Ialomița.

Studii și activitate

Liceul teoretic nr. 1 din Brăila; absolventă a facultății de filologie, Universitatea București (5 ani), Facultatea de limba și literatura română (1972); ulterior, studii pentru a doua specialitate limba engleză (6 ani). Milen Badralexi este pseudonimul Mariei Debruyker. Filolog, specialitatea română-engleză. Profesor la Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza, apoi publicist la „Agerpres”, secția externe. Traducător, translator, redactor la ICPPD (Institutul Central pentru Perfecționarea Personalului Didactic) și la Biblioteca Pedagogică Națională.

1974-debut editorial la specialitatea pedagogie-metodica predării. În colecția „Modernizarea învățământului”, în 1990 i-a fost publicat un studiu despre psihologia lecturii elevilor (85p). Este coautor la volumul de sinteză „Metode și tehnici de muncă intelectuală” (EDP, 1979).

În 2007-debut cu versuri (nouă pagini), într-o antologie de cenaclu, la editura „Cârlova”. În 2008 a publicat volumul de lirică „Hei, Uhnem”, la editura „Univers Științific”. După 1989, autoarea a lucrat în specialitate timp de 15 ani la Universitatea „Spiru Haret”.

De atunci a fost prezentă și cu eseuri, cronici, recenzii, proză scurtă, în antologii de cenaclu. Colaborări la multe reviste. A fost inclusă în enciclopedia *Scriitori din generația 2000*, volumul 2 (cu profiluri de autori), editată de UZPR în anul 2021.

În „Oglinda literară” din ianuarie 2009, în recenzia Milen Badralexi. „Hei, Uhnem”, Al. Florin Țene remarcă: „Sunt semne ale unei estetici reformatoare, pe care

poeta și-a însușit-o cu metodă, deși eul ei liric poartă în amintirea culturală genele unui romantism”

Cenacluri frecventate: „Săgetătorul”, „Vasile Cârlova”, „Orpheon”, „Ioan Tecșa”, „Amurg sentimental”, „Mircea Eliade”, „Agoră literară”, „Octavian Goga”, „Antim”, „Mihai Eminescu”, „Literar ing”.

Aproape două decenii, autoarea a fost prezentă în 18 volume ale colecției *Modernizarea învățământului*, editate de ICPPD. Dintre acestea, menționăm ca serii „Predarea la clasele I-IV”, „Probleme de pedagogie contemporană”, „Învățământul preșcolar”, „Predarea limbii și literaturii române” (fiecare cu mai multe volume).

Milen Badralexi a fost mai mulți ani redactor responsabil al revistei „Perfecționarea pregătirii profesionale”, editate de Ministerul Învățământului pentru centrele de perfecționare ale tuturor ministerelor; redactor responsabil al revistei „Biblioteca Școlară”, pentru casele corpului didactic județene. Până în 1989 a fost membră a Uniunii Ziariștilor din România (din 1966). Este membră a Societății Scriitorilor Români. Volumul său de autor din 2008 „Hei, Uhnem” vădește preocuparea pentru trecutul nostru istoric, dar și pentru problematica socială.

În ultimul deceniu a colaborat la revistele *Amurg sentimental*, *Cervantes*, *Agora literară* (Cluj-Napoca), *Paradox*, *Independența Română*, *Antim*, *Revista română de versuri și proză* a Societății Scriitorilor Români. A fost prezentă cu ample grupaje de lirică și proză, în numeroase antologii de cenaclu (în 47 volume). Prin scrisul său, uneori coroziv, autoarea induce cititorului, pe alocuri, și sentimentul de participare activă la dezbaterile unor probleme actuale ale vieții noastre culturale.

Se remarcă îndeosebi prin diversitatea tematicii și ținuta artistică. Semnează și recenzii, cronici, eseuri, proză, comentarii literare. Preponderente sunt versurile, multe în tonalitate elegiacă:

Vezi, pe potecă ploaia a tăcut.

Zglobiu, prundarul dă buzna la apel:

„E strașnic, vine vara. Vă salut!”

Pe unde au pășit aseară știme preschimbate-n ciute,
ne-acoperim cu apele pădurii, ne-ncepute.

Bucurie, sunet subtil al păcii, invocare spre înălțare,
azi deschide-mi porțile, am răzbătut prin a lumii
împărăție...

Când m-ar ierta cătușa slovei și marea-n spulberare,
m-aș pierde în despățimire și eliberare
și-aș înălța, din sunete sfioase, psalmie ție, Bucurie.

(Deschide-mi)

Grupate în cicluri, tematic, textele au comună tonalitatea, adesea melancolică, liturgică sau elegiacă. Alteori însă e evidentă tensiunea lirică; de pildă, când e evocat paradisul copilăriei:

Vino, mamă, la mine.

Vino-n april, grădinile-s torțe de fluturi,
misterul e-n dune, ceru-n fântâne.

*Vino, mamă, la mine.
După ani, de departe, printre rânduri grăbite,
vreun cuvânt vlăguit, un suspin furișat, bănuiesc, m-au
trădat...*

(După ani)

Un al doilea ciclu, cel al liricii erotice, corespunde într-un fel structurii sufletești a autoarei; ea încearcă să introducă reveria, în scop terapeutic, vindecarea de melancolie.

*Cu fiece plecare, statornic tu rămâi,
să licărești-icoană, de oriunde te-ai afla,
cu-argintul aburit de gerul depărtării,
cu nimbu-n întristare, de restriștea mea.
Și tot mai rar te regăsesc, te pierd,
o geană de surâs, ochi adormind ispită,
conturul obosit al mâinii, dăruind, răsfățând,
înșelător statornic, icoană tăinuită.*

(Ne naștem pentru a dăruî sau a primi)

Într-un al treilea ciclu, în antologia **Din oglinda visului etern**, s-ar părea că pe alocuri autoarea se întrece pe sine, ca în poemul *Zicerea salciei*:

*Acum eu sunt iertarea,
un vlăstar de salcie plăpândă,
ce-am fost sădită din iubire.
Vezi? Sunt atât de gingașă,
fără mila ta, voi înflori?
Îți cer prea mult?
Nu îmi auzi suspinul?
De ce tresari? Asculți cumva cum mă rog pentru tine,
când îmi smulgi aripile?*

Stilul autoarei este incitant, vibrăm pentru neliniștile, așteptările și primenirile ei spirituale, dar și pentru întrebări în plan existențial.

Ea izbutește să creeze farmecul și puterea de seducție a poeziei. Bogăția aforismelor și o versificație inspirată, acestea sunt elemente dominante, cu profunzimi filosofice uneori tulburătoare.

În două antologii colective din 2015, *Neaua din ferestre* și *Cu gândul la Macedonski*, poeta aduce un omagiu marilor noștri înaintași. Cu un accent patriotic, ea ne propune **Vechi datini oltenești**:

*Se duce roata de-a dura,
cum ni-s datina și portul,
cuprinde satul cu totul.*
.....
*Roata olarului se învârtește,
Spre viitorime, lutul pătimește.*
.....

*Kogaionon-ul tace. Cu ce viclenii fudule, ce șerpește,
prea sfruntat străinul vatra ne-o răpește.*

Această incursiune a noastră nu se vrea un eseu exhaustiv, o minuțioasă analiză literară a volumului, ci își asumă doar informarea cititorului, cu destulă exactitate. Ambele antologii menționate au apărut în 2015, la *Amurg sentimental*, o editură profund ancorată în realitățile dure ale societății românești.

De fapt, și din cel de-al doilea volum de autor al Milenei Badralexi - „Surâsul lui Ianus”, apărut în 2023, la Editura „Betta”, transpar din unele texte aspecte sociale acute, din interminabila degradingoladă de după 1989.

După o îndelungată activitate la *Agerpres* și în învățământ, autoarea reușește să redea în volumul recent apărut o imagine a structurii sale sufletești, a sensibilității ei artistice, a viziunii proprii despre lume. Ea se referă, pe alocuri, și la urmările incredibile deculturalizării și ale discreditării continue a limbii române.

Textura lirică a poemelor Milenei Badralexi este modelată de o imaginație febrilă, de incitante evocări sau de ficțiune:

*Lin fumegă în înserare
sfioase ale prunilor făclii.
Zvon de cocori, după-ndelunga pribegie,
un nevăzut mister în jur îl țese,
năvalnic arde coasta la Cornetu, de livezile mirese.*

.....
*Și, printre zarzării supuși de-atât popor de floare,
până și umbra mea va fi dogorătoare?*

(La poarta Lainici)

Imperturbabil, timpul lasă la tâmpla izvorului iubirii „o bătrână albită înco-voiată”, coborând încet scările gării.

*Sărmană suferință umană.
Ai fost mesteacăn, ferigă, spic,
cireș coliliu, salcie-n ape
și-ai legănat un greier mic.*

.....
*Lumina plânsului tău va cădea cândva dintr-o stea, în
fântâni?*

(Arhetip)

Iată câteva imagini, rod al profunde simfonizante a poetei cu elemente ale naturii; o fuziune pe care o întâlnim la tot pasul în volumul apărut recent. În multe texte (*Pe colină, La poarta Lainici, Zicerea salciei, Din murmurul lor...*), se omagiază satul și veșnicia lui, munca și demnitatea țaranului român.

Pe lângă paginile de lirică intimă propriu-zisă, în volum am întâlnit și asemenea momente de mărturisire:

*Bruma mea de-nvățătură, de-nsetare izvor.
Albă luntre îngustă, de osândă și dor,*

*luneca toropită la o gură de fluviu,
unde nufărul arde într-o blândă durere,
unde sufletul află glas din tăcere.*

(După ani)

Fără intenții de ierarhizare valorică, constatăm că poeta optează pentru tradiționalism și pentru valențele realismului din secolul trecut, pentru redarea specificului nostru național și a realităților românești. Ea prețuiește folclorul, din care se și inspiră; relevă valorile istoriei naționale, în care își caută modele. Uneori autoarea apelează la baladesc sau mitologie.

Volumul recent apărut reprezintă o chintesență a scrierilor autoarei, într-un registru din care reținem versul senin, solar. Alteori însă, întâlnim accente de umor sau sarcasm. M. Badralexi nu își deplânge decât rareori propria nefericire, ci pe cea a altora. Un sentiment care devine pe alocuri substrat, dar și mobil al scrierilor sale, este acela al nemulțumirii, datorită stării actuale de decădere morală, civică, în plan cultural a societății românești. Autoarea explică această situație prin detestabila plagă a corupției instituționalizate și prin politicianismul deosebit de degradant.

Încheind acest periplu dedicat liricii Milenei Badralexi, așteptăm de la dânsa noi apariții editoriale, poate și într-o altă viziune de creație (în lirică pictorială, de pildă în pastel). Menționăm în acest context că autoarea recurge uneori și la modalități de expresie ermetică, ceea ce îi derutează pe cititori, prin reducerea capacității de înțelegere a versului, care astfel poate deveni criptic. (**Vintilă ANASTASESCU**, în *Amurg Sentimental*)

Referințe critice

Anastasescu Vintilă/Amurg sentimental. Scrieri pentru o posibilă istorie a „Amurgului sentimental”, în volumele 6, 8, 10 (trei eseuri despre Milen Badralexi)/ Magda Bădoiu/ I.Dodu Bălan/ Geo Călugăru/ Florin Grigoriu/ Lucia Dragotescu/ Mihail Grănescu/ Cleopatra Luca/ Ion Machidon/ Camelia Pantazi/ Ioan Rațiu/ Al. Florin Țene.

Extrase din operă

Nu lăsați

Spre straja zăganului,
la vămile văzduhului,
în Țara Zarandului și a Făgărașului,
în slavă la Piatra Craiului...
„Munților cu creasta rară,
Nu lăsați straja să piară.
Dacă piere straja voastră,
A pierit și țara noastră”. (cântec)

Țarina de la Obreja

- *Dureo, ce faci aici? (Durea sapă.)*

- *Urnesc pamântul, Doamne.*

Durea-i zice? Din durere?

Un arat fără sfârșit

duce satul obidit.

Și opinca a plesnit,

pruncuț că s-a prăpădit

și războiul nu-i sfârșit.

Tot Ion i-o da de hac.

Zvârcoliri de neam sărac.

Păzea, hurducă-n devale

căruța cu ciurda lui Șatalac.

Și cine-i mai-mai de fudul cât încape?

Că nu e pe lume vreun sfânt

de calicie și pe el să-l scape?

Că Sena cu Toma, ei sunt în stare

să clintească de-o viață

pământul după soare.

De la Înviere până-n târziu, după cules,

ulițele-au bolunzit

cu Gligore și cu Sena

și-un clondir proptit de gât.

Ridică, Seno, făloase, încă un rând de case,

noaptea e lungă, satul să-l bântui iar,

șanțul să-l lălăi cu-o tobă și un cobzar.

Și ce nevastă firoascoasă

la jupan Sena acasă!

Nimică și ce-i mai de preț

ca fieru de-l bate pe casă

Nanu Obaciu al lui Făcăleț.

Ardică, Seno, încă-o mândrețe de casă,

Petreo, mai gată de sapă încă-o fântână.

Vecinu' Rudaru dogaru', ageră calfă, îmi zice:

– Puteți veni la mine la pomenire,

numai să-mi purtați clondirul

până-n porți la Sânt Ilie.

Dați cu plosca, de zăbavă,

așa dogar de ispravă!

Și la poartă, ai de grijă, vere, ia aminte,

și îmi lasă dinainte

de-o răchie păcătoasă,

pe la ceruri când o fi să dau la coasă.

La grădina raiului, de m-or alunga,

dincolo de-oi trece vadul,

vere, mi-or deschide iadul?
Că altminteri, ce m-oi face-n grădini sfinte
făr-de ploscă dinainte?

E unul care fântânile demult le descântă
cu o nuielușă de alun. Coboară pe-uluca-adâncă,
dă cep la izvoare solomonite,
n-ai crede ce-aude el
din șipote vii, în lut tănuite.
Asta-i a optzecea, pentru Petrea lui Petre
e fain și atât,
că doar le-a sădit pe toate cu stecla de gât.
Dar el, fântânarul, nu-i fitecine, e dintr-o mie,
și asta Petrea prea bine o știe.
Ce dreaptă și-adâncă-i fântâna ta, Petreo,
ca neamu-ți din leat, în ăst sat sărac.
Din lutul ei, cu ce caznă săpat,
au înălțat licăr până-n tărie
candelele citite de tine pe ape-n ăst veac.
Ce dulce și limpede e apa ta, Petreo,
când la scăldatul dintâi,
când la nuntă, la năsălie.
Da' taică Stelica părinte, cu cele ceasloave,
ia sfintele sfinte
și-adună-i la strană, pe toți și pe toate,
și dă pomenire de ei, cât se mai poate.

În săptămâna mare

*Și mugurii surâd a floare.
Atâta ni s-a dat sub soare,
Doar un acum, doar un aici.
Când mugurii surâd a floare.*

Nichifor Crainic

Întoarce-te voios la sine.
Cât în derâdere și-n dedeochi,
ne-a spuzit, într-o doară dragostea...
Mai știi maidanul de lângă strada Primăverii?
Zi-mi și zi-mi ce-ai mai vrea,
că tot nu te-ascult.
Mahorcă și peliniță
pe maidanul soldățesc de demult...

Doare? Și ce-o să mai doară, o vară.
Pe o ulicioară, lângă strada Primăverii,
ne tot întorceam împreună de la broscotecă.
Uite-o la doi pași, clopotnița,
uite cum se perpelește-n bălărie,
nerușinată, stacojie, dragostea.
Zefiru-n descântec îl simți cum ne-mpresoară?
Curând n-am să te mai aștept.
Curând nu găsesc doctor de piept.
Și dragostea de o vară,
la nukul cu frunza rară,
ploi veniră de o luară.

Doare? Doare, dar trece,
cine nu crede, să-ncerce.
Uite-o la doi pași, clopotnița,
la bisericuța Sfintei Cruci,
cum ne mai amețea pelinița.

.....
E portul plin de guralivii venetici.
Un furnicar, un porto franco interbelic,
urbe cu armeni dibaci, mocani, greci zvânturateci.

Strada Regală, trec încă birje cu muscali pe capră,
pe bulevarde – felinare tremurătoare.
Azi bâlcu-i plin – comédii, roata mare,
două scrâncioburi, bărci,
ce bunătați, ce-arome pe tarabe.
Pleci cu-o planetă de la papagal,
te dai în călușei sau tragi la țintă.
E circul plin de gură-cască.
Roata-norocului, flașnete
și haimanale bulucite la prostovanul Vasilache.
Dar n-are fiecare
o porție de alba-neagra.
Prostime de adunătură,
fără pricopseală
și multă cască-gură.
Vezi bețivani proptiți în gard
și hoți de cai – excroci ca zmeii din poveste.
Și-auzi vreun vaiet de cumătră smotocită.

.....
Sfioasă era mahalaua noastră.
O iscodeam uimită, a desfătare,
în Săptămâna Mare,
din clopotniță abia zidită.
Isteți și cumsecade târgoveți -

pescari, pietrari, cavafi sau lăutari,
și vaporeni sau lipoveni, fierari sau foști oieri
din bălțile Brăilei.

Mulțime de cuiburi de suflete mărunte.

Vor fi înmugurit și pentru ele
salcâmii pe maidanu-Albinei.
Se va fi milostivit vreun sfințișor
să le deschidă și lor lumea, în onestitatea lor.
Sfioasă era mahalaua noastră,
neostenită, veselă, smerită.
De la Levant, din lumea larg, Dunărea încă tâlcuia
de lotrii din văleatul Chiralinei,
de sihla lui Codin și-a lui Terente.
Istoriei, snoave de-ale lui Pann și Cilibi.¹²
Și negustorii greci, la câte-un aldămaș,
se însoțeau, cu cântec, până-n zori,
la crâșma lui Bălan.

Era Evangelina, erau nopțile domnișoarei Milli¹³ ...
Sfioasă era mahalaua mea,
ce gureșă se primenea în soare,
neostenită, vrednică și răbdătoare...
Într-o vară, la Dunărea veche au năpădit biletele
verzi.¹⁴
Ce mai era și Axa germană¹⁵, pe lângă
nenorocul răcanilor?
Și ce mai avea de cosit ibovnicul nostru cernit
în stepele Donului?
Curând, din țării, infernul își va miji zorile sângerii.
Curând vor zornăi lanțurile
pe Insula mare a Brăilei.
Lanțurile, se aud încă acolo,
pe sub ferestre, sub lună plină,
de plâng copiii în somn...

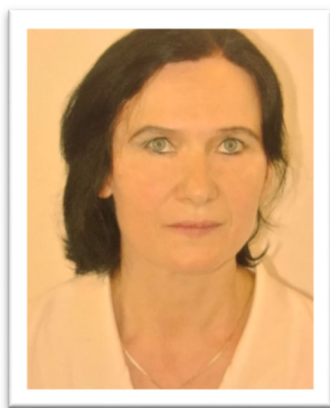
Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

¹² Anton Pann, Cilibi Moise.

¹³ I. Peltz. *Nopțile domnișoarei Mili*

¹⁴ Bilete verzi de concentrare, pentru cei care plecau pe front, în 1941

¹⁵ Axa (alianța) Roma-Berlin-Tokio.

Vilia BANȚA

S-a născut la 04.02.1950 în comuna Tătărani, județul Dâmbovița. Poet, publicist, critic literar, profesor de matematică. Locuiește în București. Este căsătorită și are o fiică, medic.

Studii

A absolvit Facultatea de Matematică a Universității din București în anul 1972.

Activitate profesională

Profesoară de matematică, în perioada 1972–2008. Profesor grad I; Colaborator la revista *Gazeta Matematica*, seria B; Participări cu materiale la Sesiuni de Comunicări pe teme de educație și învățământ; Îndrumător al echipei școlii pentru concursurile școlare de matematică; Fondator al Laboratorului de Informatică al școlii; Fondator și redactor șef al revistei școlare „Școala Iancului” (cu premii la nivel județean și național).

Activitate literară și publicistică

Membră al Uniunii Scriitorilor, Filiala poezie, București; membră a *Societății Scriitorilor Târgovișteni*; Membră în colectivul de redacție al revistei *Arena literară*. Paralel cu activitatea de profesor, publică poezie, dar și articole de comentarii literare, în diverse reviste.

Cărți de autor

A publicat 14 volume de poezie: *Timpul mareelor*, Editura IMPEX 92, București, 1994; *Orfeu printre himere*, Editura IMPEX 92, București, 1994; *Alchimia sferelor*, Editura SEMNE, București, 1998; *Geometrie glisantă*, Editura AREFEANĂ, București, 2001; *Călătoria*, Editura ORION, București, 2002; *Dresorul de umbre*, Editura AREFEANĂ, București, 2009; *Urcând colina fierbinte*, Editura AREFEANĂ, 2013; *Invers numărând Niobe*, Editura AREFEANĂ, 2014; *Departa de Shangri-La*, Editura BIBLIOTHECA, Târgoviște, 2016; *Joia risipirii noastre*, Editura BIBLIOTHECA, Târgoviște, 2018; *Semiramida era numele ei*, Editura Betta, București, 2020; antologia de autor *Poarta felinei*, Editura NEUMA, Apahida, 2020; *L-am cunoscut pe Yorick / I knew Yorick*, Editura NEUMA, Apahida, 2022; *E noapte în Micul Paris*, Editura NEUMA, Apahida, 2022.

Apariții în antologii

Are numeroase colaborări în antologii de poezie, printre care: *Universul poeziei*, ediție bilingvă româno-turcă, Editura BETTA; *Sur evreni (Universul poeziei)*, Editura USAR, Istanbul, 2019; *Noaptea, statuile întineresc*, Ed. Neuma, 2020; *Orașul. Amintire și uitare*, 2022 și *Deasupra orașului este cerul*, 2023, Editura NEUMA, ultimele trei fiind antologii lirice ale Filialei București – Poezie; Antologia *LITERE* (425 de poeți în 20 de ani), 2020, Târgoviște; Antologia *Lacrima Anei*, Editura TIPARG, 2019, Curtea de Argeș.

Colaborări la reviste literare

Dintre revistele literare în care i s-au publicat poezii și comentarii literare pot fi menționate: *Familia*, *România literară*, *Neuma*, *Literatorul*, *Târgoviștea*, *Noul Literator*, *Arena Literară*, *Litere*, *Rotonda valahă*, *Sud*, *Curtea de la Argeș*, *Climate literare*, *Scrisul românesc*.

Participări la cenacluri literare

Arena literară, *George Călinescu* (al Academiei), *Vasile Voiculescu* (al medicilor scriitori), *Mihai Eminescu* (al prof. Valeriu Gorunescu), *Logos* (al prof. univ. Valeriu Filimon), *Biserica de Lemn* (al prof. Nicolae Stelea), *Albatros* (de la Călărași), *Cenaclul de la Casa Minulescu* (al prof. Eugen Cojocaru), *Literar ing* (al prof. univ. Nicolae Vasile).

Distincții literare

De-a lungul anilor a obținut numeroase premii dintre care amintim: Premiul revistei *România literară* (1984) la concursul de creație literară *Porni Luceafarul*; Premiul pentru poezie al revistei *Litere* (2017); Premiul special la *Festivalul Brâncoveniana* (2019); Trofee Stelele Oltului și Cerurile Oltului (2021, 2023); Medalia și Diploma „Excelent în literatura” pentru volumul „E noapte în micul Paris”, Editura Neuma, (2022); premii la Festivalul Rotonda Plopilor Aprinși, Râmnicu Vâlcea.

Referințe critice

Despre Vilia Banța au scris: *Fănuș Neagu*, *Mircea Micu*, *Radu Cârnej*, *C.D. Zeletin*, *Valeriu Filimon*, *Nicolae Georgescu*, *Horia Gârbea*, *Aureliu Goci*, *Emil Lungeanu*, *Victor Atanasiu*, *Andrei Grigor*, *George Coandă*, *Ioan Barbu*, *Victoria Milesu*, *Pavel Pereș*, *Eliza Roha*, *Florentin Popescu*, *Mihai Antonescu*, *Lucian Gruia*, *Corin Bianu*, *Ion C. Ștefan*, *Victor Gh. Stan*, *Alexandru Cazacu*, *Gabriel Dragnea*, *Ion Iancu*, *Geni Duță* și alții.

Valeriu Filimon

„În poezia Viliei Banța, conflictualitatea Eu – Non Eu, superioritatea Eului pur față de Non Eu urmează traiectul preconizat de Fichte, în afară de „rezolvarea” acestuia. Conștiința superiorității Eului pur și lipsa de voință de a înfrânge Non Eul, fac din poezia Viliei Banța o poezie a ființării tragice. Ființa și ființarea devin nisipu-

amestecat din cele două recipiente ale clepsidrei ce măsoară timpul, prin răsturnare, la infinit.” (Prefața la „Geometrie glisantă”, Editura Arefeana, 2001)

C.D. Zeletin

„Măiestria artistică și fluiditatea urzelii verbale sunt atât de egale în vastitatea demersului, încât tulbură printr-un mirabil amestec de surpriză și monotonie, așa cum se întâmplă în contemplarea cerului înstelat, din faptul căruia poezia sa pare să se ivească în toate împrejurările, chiar dacă poeta îi trece adesea fiorul prin zgura terestră a vieții de toate zilele.” (Prefața la „Alchimia sferelor”, Editura Semne, 1998)

Radu Cârneli

„Dubitativ și analitic, întrebător și, cel puțin, sceptic, versul său are acea amărăciune de care avem nevoie spre a ne confrunța cu noi înșine, spre a ne compara cu ceva, pe care nu ni-l descoperisem până acum. Poetă de aleasă sensibilitate, trăindu-și datul cu puterea resemnării, adâncindu-se-n tainele-i ca într-un cer interior, doamna Vilia Banța, „...cea condamnată la frumusețe,/ încremenește-n propria-i legendă.” Precum ideea de frumos în durere.” (Prefața la „Călătoria”, Editura Orion, 2002)

George Coandă

„A o citi pe Vilia Banța este ca și cum te-ai înveșmânta într-o admirabilă aură de grație. Ca atare, mă încumet să spun — argumentul fiind și acest excelent volum — că Vilia Banța, în „osia lumii”, înfruntând „ghimpele umbrei” își cioplește poezia „în piatra statuielor”. (Prefața la „Departee de Shangri-La”, Editura Bibliotheca, 2016)

Horia Gârbea

„Revolta poetului în fața lumii crește din ultra-sensibilitatea sa. El nu abandonează lupta ci mută decisiv zona percepției, ca în această, nu mă feresc s-o spun, superbă strofă a Viliei Banța: „De câte ori m-am revoltat, mi-ai spus: / în zadar, nu vei câștiga acum, / așteaptă, îndură, / nu s-a găsit cuvântul să te înalțe încă... / În locul meu au strigat păunii / rotindu-și culorile”. Este o concentrată reprezentare a lumii care-și continuă existența, dar în care povestea fiecărui trecător prin ea trebuie spusă, cum îl îndeamnă Hamlet pe Horațio. Ea ridică poezia la castelul de gheață al gândirii, pe care-l imagina Ion Barbu.” (Prefața la „Poarta felineelor”, Editura Neuma, 2020)

Eliza Roha

„Prin lirica sa, diversă ca tematică, profunzimea ideilor, filosofia de viață discret încriptată în metafore de adevărată inspirație, mesajul umanist și lucid transmis cu dărnicie, Vilia Banța dovedește o firească sincronizare cu mersul vremurilor, cu actualitatea unei societăți aflate în derivă, afirmându-se drept sensibilă, inteligentă și talentată poetă, situându-se, după părerea mea, în prima linie a poeziei românești.” (Prefața la „Semiramida era numele ei”, Editura Betta, 2020)

Extrase din operă

Tot mai la nord

Drumuri de rutină, zile de zadar,
de la sud la nord, tot mai la nord...
se dilată-n cercuri lumea, cade un ghețar,
către prânz mă strigă grabnic un fiord.

Suflet amețit, despletit pe cale...

lacrima planetei curge vertical
dinspre cele patru puncte cardinale.
Tu mai urci un munte și mai treci un deal.

Totu-i fără noimă, aprigă vâltoare,
fire nevăzute ne tot prind, ne strâng
și ne-aruncă-n altă întâmplare.
Viața râde-n pumni, suflet biet, nătâng.

Cuvinte pictate

Sus, pe-acoperișul catedralei,
un pescăruș visează necuprinsul,
ochiul lui filmează
meandrele nopții, munții de tăcere,
așteptarea din pietre.
Ziua care vine se-ngână
cu nostalgia celei de ieri
și cu iluzia celei de mâine.
Vrăbii adormite, ca o nedumerire
prin liniștea din frunze.

Necunoscuta de la fereastră
Se-aud căzând stelele-n cer
Și caii alergând pe umbrele norilor.

întinde orele pe frânghii subțiri,
apoi trage perdeaua.

De ce să știi ce se-ntâmplă
dincolo de ea?

De vânzare

În lumea noastră
totu-i de vânzare.
Și vara obosită de noi,
de ea însăși,
pădurea cu spaimile zilei
când va muri de tot pe undeva,
pasărea dimineții,
fără cuib, fără cântec,
lanul de grâu, scuturându-și rodul
pe alte meleaguri,
pământul îngenuncheat, strat cu strat,
sub iarbă, sub piatră,
secat până-n străfunduri,
sufletul nostru, înstrăinat, alungat,
cuvântul, în spatele cuștii,
arzând în cenușă
ros de zadar...

În lumea noastră
Totu-i de vânzare.
În lumea noastră,
lumea-i de vânzare.

Nebunul și hoțul de cuvinte

Fără el, nebunul
care adună noaptea
din resturile zilei,
realul nostru n-ar mai fi real.
Mâna lui, căutând febril
prin tomberoane,
ca printr-un labirint de pustiuri,
se lungește, se lungește,
pe măsură ce strigă spre cer:
„Apocalipsa, oameni buni,
Treziți-vă cât mai e vreme...”

E și el un suflet, virusat, expirat,
pe lista de priorități,
cu moartea la picioare,
derutată, confuză,
așteptând ordinea de zi.
Nebunul și moartea, iată
normalitatea admisă
într-un moment de grație.
Dumnezeu s-a risipit
în ceața din noi
și nu-l mai vedem,
rătăcitori prin noapte
cum suntem.

„Lasă, nebunule, nu mai striga,
îi spune hoțul de cuvinte,
singurul treaz, la o mansardă,
cine să te-audă?
Dormi și tu în cutia ta de carton,
până la ziuă poate visezi
că te-a trecut un înger
pe malul celălalt...”

Urcând Cuvânt

Privea-nserarea-n două zări
și-i săruta paloarea lin,
cum se lungea de nicăieri
în umbre tainicul destin.

Printre silabe-n vremi uitate
tăia cărare cu ecou,
din gânduri înălța cetate
iar, de cădea, pornea din nou.

Și locuind fără de plată
în urbea ierbii,-ntre tăceri,
ștergea cu mintea-nfrigurată
povara timpului de ieri.

Privea-nserarea ca pe-o cruce,
desculț, urcând pe ea Cuvânt,
de parcă doar așa s-ar duce
tot plânsul lumii sub pământ.

Îl văd pe tata

Îl văd pe tata sub nukul bătrân,
ghemuit sub stratul umed de frunze.
A trecut toamna prin sângele lui
și i-a furat răsuflarea.
Miroase-amărui sub nukul bătrân
și picură bruma pe rănilor tatei.
Sălbăticiuni și iarbă culcușul de taină.
Plânge-ntunericu-n ochiul deschis,
pe tâmpile – doar bruma
și câțiva spini de lumină.
Deodată, corabia albă la țarm,
departe, departe, așteaptă...

Joaca de-a ziua care vine

Între o virgulă și-un punct
mi se deșiră umbra astă seară.
Aruncă săgeți de culoare
peste poemul cu îngeri grăbiți
și-mi face cu ochiul:
urmează-mă, înalță privirea,
deasupra e cerul încă-nstelat
și aripile tot se mai scutur a zbor,
noaptea se-aleargă
prin ploaia de stele,
se joacă de-a iluzia cu noi,
de-a ziua care vine
cu limpezimi în sufletul furat
de flacăra secundelor
zănatice să prindă
ultimul tren spre ultimul punct.

Câinii de cenușă

Dorm câinii de cenușă
sub cercul lunii-ncolăciți.
Deasupra cerc de stele
vâslind printre anii-lumină,
purpură stelară
în visul nepământeian.
Mi se ciobesc gândurile
de gheața așteptării
în prag de seară,
anotimpul țipă zănatic
după cocorii duși.
Între pământ și cer,
o înțelegere de taină
între el și Dumnezeu.

Miroase-amărui sub frunza de nuc
și tata se visează-n inima
frunzei de paltin.

Îl văd pe tata-ntr-o pădure fosforescentă
prin cer,tata e umbra din umbra
fiecărui copac, tata e-n inima
frunzei de paltin,
Printre degete-i curg nervuri despletite.
În vis, doar o candelă-aprinsă
deschide poarta cerului
coborâtor în îngeri printre noi.
În palmele mele pâlpâie luna
peste un crin înflorit
în timpul dintre arbori
și roțile hazardului.

Nescrise file

Istoria – ca o sopârlă
prin oasele vremii,
subțiindu-se la cotituri,
lăsându-și coada
din când în când
zălog promisiunilor deșarte...
Istoria, așa cum se vede,
de aici ori de dincolo,
cu ochiul, cu sufletul,
cu mintea, de pe contur
ori cu lupa în adâncul ei,
ca un spectacol unde
se foiesc spiridușii
prin cutele zilei
și Gulliver, cel de serviciu,
de ocazie adică,
în turnul lui de marmură scumpă,

Ochiul doarme pe rana ghilotinei
în spatele crucii.
Cuvântul poetului – o întâmplare anume

plimbă-ntr-un buzunar
Istoria la zi,
retușată, fardată,
așa cum se face
să ajungă la tine,
de cealaltă parte a filei,
pe cele nescrise, șterse
în aburii cuvintelor trunchiate.

Nostalgie

Lasă-mi, Doamne, lasă-mi încă nebunia
zilelor ce-au fost cândva și vor mai fi,
să mă pierd cu macii-n aur pe câmpii,
pe când noaptea-și stinge, albă, agonia.

Neodihna umbrei risipind trufii
s-o agăț sub lună, amăgind tăria
că îi sunt aproape, eu, așa-târzia,
să-nrămez cuvântu-n raze sidefii.

Lasă-mi, Doamne, lasă-mi, cât s-o mai
zări,
steaua fără vină, luminând pustia
în călcâiul ierbii, -n roua dinspre zi.

Picură-mi pe suflet caldă nostalgia,
să mai prind în aer aripi străvezii
fluturând ispite, să le-nvăț magia.

Dincolo de măsura tuturor întâmplărilor

În noaptea asta-mi deschid iar
frontierele inimii, mamă,
să te ajung, dincolo de măsura
tuturor întâmplărilor știute ori neștiute.
Și voi acoperi cu nesomn fisura-
nsângerată
din rana poeziei, să le aștern pe alb
cu amintirea lor vie.
Durata noastră, mama, aici, pe pământ,
se măsoară în clipe, în ani,
în zboruri de cocori peste toamne,
cu umbra lor peste umbrele noastre.
La tine, mamă, timpul se măsoară acum
în alte legi, al meu – în așteptare
să te aud cu inima, să te ascult,
să te mai zăresc uneori
între două zbateri de pleoape,
acolo, în cer, lângă îngerul meu păzitor.

Mai știi, mamă, mereu eram departe,
pașii mei răsunau pe asfaltul
orașului de câmpie, iar visele
îmi miroseau a brazi și-a flori de munte.
Când atingeam liniștea, tu erai
lângă mine, ca o adiere de fluture
și mereu mă temeam să nu te volatilizezi
până în ziua următoare.
Crescusem, mamă, și mă furase viața
pe cărările ei, copilăria se cuibărise
undeva,
în colțul inimii, să-mi fie aproape.

Umbre

Calci pe urmele pietrelor.
Pe nemișcarea lor. Pe neodihna lor.
Până ajungi și tu o umbră
în geometria umbrelor
și nu te mai privești în oglindă.
Mergi mai departe și-ascuți
cum păsările cerului cântă
doar ceea ce vrei să auzi.
De pe piatra statuiilor curg
însemnele eternității.

Profil literar realizat de **Eugenia DUȚĂ**, editor, scriitor și ziarist

Dumitru BĂDIȚĂ

Dumitru BĂDIȚĂ (azi în vârstă de 76 de ani), este un fiu al Gorjului, adoptat de București din 1971, la vârsta de 24 ani. În anul 1973 a absolvit „Școala tehnică postliceală TCM”. A lucrat la Uzinele „23 August”, ulterior „FAUR”, în diverse funcții tehnice: la fabricarea locomotivelor, modernizarea tramvaielor sau a metrourilor. Dintotdeauna a fost atras de literatură.

La vârsta de 68 de ani, când a devenit pensionar, s-a hotărât să se ocupe ceva mai mult de bucuria vieții sale: POEZIA!

Participări la cenacluri/cercuri literare (ex.: „Mircea Eliade”; „Literar Ing”; „AntiM”; „Apollon”; „Ion Rotaru”; „Octavian Goga”; „Mihail Grănescu”)

Afilieri și distincții

- Membru al Societății Scriitorilor Români (SSR);
- Diplomă de excelență a Soc.Culturale „Apollon” (2019);
- Premiul „Al.Macedonski” al SSR pe anii 2019-2020;
- Diplomă de excelență a Cenaclului Internațional „Dor de infinit” (2022).

Debut literar

A debutat în 2015 în câteva „Antologii”, iar peste doi ani a început să publice și volume proprii.

Colaborări la reviste literare (Ex.: „Revista Română de Versuri și Proză”; „Independența Română”; „Coloana infinitului”; „Izvorul cuvântului”).

Prezența în Antologii

- Volumul „*Lyrics et prosa*” (I), Antologie de literatură contemporană. Editura *Națiunea* (Coordonator Emilian Lican), 2015 (prezent cu: 20 de poezii, pag.71-86);
- Volumul „*Surâsuri înlăcrimate*”, Antologie poetică – coordonatori Corina Mihaela Soare și Radu Mihăilescu. Editura *Vital prevent edit*, 2015 (prezent cu: 8 poezii, pag.69-78);
- Volumul „*Antologia antologiilor națiunea*”, Colecție antologică de poezie și proză „*Cu patria în suflet*” (IV), – coordonator Cozmina Cosmean. Editura *Națiunea*, 2015 (prezent cu 20 de *acrostihuri*, pag. 324-334);

- Volumul „*Speranța în versuri*”, Colecția „Grai românesc” (II), Antologie de poezie românească – coordonator Alina Elena Mateaș. Editura Liricgraph, 2016 (prezent cu: 6 poezii, pag. 135-145);
- Volumul „*Izvorul florilor de vară*”, Colecția Editurii „Izvorul Cuvântului”, 2017 (prezent cu: 19 poezii, pag. 59-67);
- Volumul „*Izvorul cuvântului prieteni*” (I). Editura Izvorul Cuvântului, 2017 (prezent cu: 13 poezii, pag. 153-157);
- Volumul „*Clepsidra cu sentimente*” – Antologie coordonată de Mariana Moga Editura Rotipo Iași, 2019 (prezent cu: 4 poezii, pag. 155-158);
- Volumul „*Lecția de poezie*”, Antologiile Apollon (II), coordonator George Călin, Editura Ro.cart, 2019 (prezent cu 17 poezii, pag. 50-66).

Volume proprii publicate

- *Amanta din vis*, (poezii de dragoste), Editura Izvorul Cuvântului, 2017;
- *Vitralii din cuvinte* (poezii cu formă fixă), Editura Astralis, 2019;
- *Fluturi pentru aștri* (poezii diverse), Editura Inspirescu, 2019.

Extrase din referințe critice

„... Imaginea primei părți a cărții lui Dumitru Bădiță este partea tumultoasă și efervescentă a trăirilor lui poetice. Există aici și o lirică frumoasă, dar și una năvalică și tumultoasă, ca a apelor repezi de munte, care sunt când limpezi cum este cristalul, când învolburate și tulburate de patimi, ca a ogașelor care dislocă și duc la vale tot ce întâlnesc în cale! Partea a doua a cărții, cea a poeziilor în formă fixă, este mult mai senină și armonică... aici este cu adevărat măestria poetică a lui Dumitru Bădiță, cât și munca sa de șlefuitor de versuri!” (**Vasile Neagu-Scânteianu** în „Prefață” la volumul *Amanta din vis*, Editura Izvorul Cuvântului, 2017)

„Versurile lui Dumitru Bădiță cântă iubirea, un întreg recital în care catrenele pasionale și învolburate sunt prim soliste, acompaniate fiind de rondeluri savuroase, sonete maiestuoase și nu în ultimul rând acrostihuri purtând fiecare amprenta lui sufletească... Departe de a fi vulgară, poezia este cuprinsă de un erotism fierbinte, care te prinde în mrejele lui, îndemnându-te să cauți în fiecare vers noi valențe ale iubirii. Pentru el iubirea are un singur nume: FEMEIA!” (**Florin Căprar** în „Postfață” la volumul *Amanta din vis*, Editura Izvorul Cuvântului, 2017)

„Prin aceste «Vitralii de cuvinte» poetul Dumitru Bădiță așază la un loc aproape tot ce înseamnă poezie cu formă fixă. Este vorba de: rondel, rondel dublu, rondel spaniol, sonet, ronset, triolet, pantum, simetrie, acrostihuri speciale...Talentul poetului este unul de forță, are darul de a iradia și a capta simpatia cititorilor... Un poet autentic pare întotdeauna anonim și nu e mare decât în măsura în care izbutește să rămână ca o vioară într-o orchestră, iar Dumitru Bădiță posedă această capacitate”. (**Geo Călugăru** în „Postfață” (coperta patru) la volumul *Vitralii de cuvinte*, Editura Astralis, 2019)

„Dumitru Bădiță nu riscă nimic, poezia lui este calmă, fără mari stridențe. E o așteptare a rezolvării marilor întrebări într-o manieră pacifistă, prin mijloace poetice. Iar dacă pudoarea poetică îl împiedica să spună lucrurilor răspicat ce îl frământă,

atunci creează chiar și parabole, pilde (vezi «Jignirea»)...Una peste alta poezia din această carte... este o invitație la trăire poetică, la dialog interior și la simțire. Dumnezeu este iubire, de ce nu am vorbi despre asta? (**George Terziu** în „Prefața” la volumul *Fluturi pentru aștri*, Editura Inspirescu, 2019)

Extrase din operă

„Amanta” din vis

Eu sunt amantul tuturor,
Astfel, amant mereu dorit,
Sunt doar amantul strofelor
Ce către rime e pornit.

Iar ziua-mi stâmpăr din alean,
Scriu orișunde mă găsesc,
M-așez cuminte pe-un buștean,
Să prind un gând, să-l priponesc

Sunt dragostea pentru o oră
Al cizelării unui stih
Și care tot mereu adoră
Să facă înc-un acrostih.

Și scriu mereu, eu nu creez,
Expun doar gândurile prime,
Tot sufletul mi-l etalez
Curat și așezat în rime.

Mai sunt hulpav de poezie
Aș tot citi, la nesfârșit
Și noaptea mea-i mereu târzie
ADORM citind ce n-am citit!

Iar dacă e vreo cititoare
Îndrăgostită de-al meu scris,
Îi fac o singură urare:
Să fie-amanta mea din vis!

Rondelul florilor de tei

Se scutură floarea de tei
Albinele, l-au părăsit
Degeaba se mai vrea iubit
S-a stins scânteia dragostei.

S-ar vrea din nou abia-nflorit
Dar „s-a trecut” și vrei, nu vrei
Se scutură floarea de tei
Albinele l-au părăsit

Noi ne plimbăm pe vechi alei
Viața, soarta ne-a-mplinit
Acum și timpu-i mai grăbit
Deși ne credem tinerei,

Sonetul razei de lună

Ai văzut cum luna-și face printre nori, un loc, cu-o rază,
Cum se zbate să-ți aducă darul ei seară de seară,
Cum pătrunde prin fereastră, până-n pat și te veghează
Și te-nvăluie cu farmec până somnul vine iară?

Ai simțit fiorii lacomi cum cuprind trupul fierbinte,
Cum dorințe pătimește îți trimit gândul la mine?

Cum eu vin pe căi secrete și cum mă așez cuminte
Peste somnul zbucimat, dorul tău să se se alinte?

Toate se petrec aievea și dorințele se-adună,
Copleșit de-a ta chemare, știind gândul cum pândește
Deși-s multe bariere, cum sunt norii peste lună,

Le fărâm, și vin ca rază care-n suflet strălucește
Să ne contopim, iubito, cum un țărnam valuri adună;
Însă dorul, ca și valul, din chemări nu se oprește!

Uit sec tot ce știu

(Simetrie-palindrom, acrostih)

Unde credem că se pierd acțiunile trăite
În oceanul de memorii ce se vor descoperite?
Trecători din umbra morții, printr-o fantă de lumină

Suntem, sigur, doar idee din creația divină!
Energiile gândirii-s permanente și constante
Credincioși creăm din gânduri, pentru soartă, dominante.

Toate se vor retretăite spre a da, în vieți, noi ținte
Oare nu-s uitări pe care le-au trăit, alții, -nainte
Tot acest ocean de gânduri ce pândesc să intre-n minte?

Că doar gându-i dă putere minții și o luminează
Este scris, ca toată viața, spre-a trăi, ea cercetează!

Sigur va ajunge zestre pentru lumea-n devenire
Toate viețile trecute; tot ce-a fost cândva trăire...
Ispitit de viitor spre noi cuceriri pornesc
Uit, dar las în amintire ce-am trăit și ce trăiesc!

Umbrele părinților

De departe, din uitare,
Dintr-un orizont de gând
Într-o crâncenă-nclăștare
Cu-al meu vis se văd luptând
Tata e, vine cu mama.
Umbra lor e tot mai mare.
Nu știu, nu bag eu de seamă
Oare-s ei sau mi se pare?

De demult pierduți, în stele,
Chipul lor se destrămase.
Doar în gândurile mele
Umbre vii parcă-s rămas.
Iată-i, vin peste deșert
Iar în vis mă tot frământ
Fiindcă totul e incert
Parcă sunt, parcă nu sunt!

Și în jocul de lumină,
Pe nisipurile-ncinse,
Răsar ca o lună plină
Peste apele întinse...
Umbrele încep să crească,
Să devină cât Înaltul
Văd și casa părintească
Și în spatele lor satul.
Ei plutind, pare să vină
Eu alerg în toată goana,
Dar, departe, în lumină
Totul e „Fata Morgana”!

Vine mama, vine tata
Că dorul de ei mă seacă
Umbre sunt și niciodată
De-a lor sete n-o să-mi treacă.
Dintr-al stelelor deșert,
Dintr-un orizont de gând,
Vine totuși ceva cert:
Este sufletul lor blând.
Le primesc cu nostalgie
În vis nu mă mai frământ
Ele îmi dau energie,
Cât mai dăinui pe pământ!

Dominanta

Prin amintirile lumii, eu răscolesc
Cu mintea, mereu căutând:
Vin gânduri în valuri. Le ocolesc
Așteptând să vină plăcutul tău gând.

Năvălește!!! Cu-ardoare dorindu-și trăirea
Se vrea DOMINANTĂ în traiul diurn
Te-aduce pe tine; aduce iubirea
Trăiesc era de aur, a lui Saturn.

Cât mi-aș dori să mă ocolească
Alt gând ce se vrea înflorit
Și mintea să mi se golească:
După ce mi-a dăruit ce-am dorit;

Ca puținul trăirii ce ne-a rămas
Să-l parcurgem în armonie deplină
În cadență, pân-la ultimul pas
Spre-a deveni contopirea divină!

Profil realizat de **Ovidiu ȚUȚUIANU**, scriitor, membru SSR și LSR

Ion BEDROS

Ion Bedros s-a născut la 7 septembrie 1941 în București, unde a absolvit Liceul „Mihai Viteazul” (în 1960) și Facultatea de Limba și Literatura Română din cadrul Universității București (în 1965).

A fost profesor în licee din Alexandria și București și a coordonat activități de educație și formare profesională în instituții de profil din transportul rutier.

Volume publicate

- *Viața în trei anotimpuri* (2011);
- *Râul fără margini* (2014, Ed. Ararat);
- *Vreau să uit viitorul* (2021, Ed. Dynasty Books);
- *Inimi gemene* (2022, Ed. Dynasty Print Art).

Referințe critice

Primesc printr-un curier special un colet cu cărți: *Inimi gemene* (poezie; Editura Dynasty Print Art), *Viața în trei anotimpuri* (poezie), *Râul fără margini* (poezie; Editura Ararat), *Vreau să uit viitorul* (sau... *Lichidare de stoc*, niște mici eseuri – pe câte un sfert sau o jumătate de pagină –, ori cugetări într-un verset, două sau mai multe; Editura Dynasty Books), semnate Ion Bedros, un autor pe care nu-l întâlnisem în cei 10 ani de activitate, exclusiv culturală, a mea. Mi-am aruncat rapid câte o scurtă privire peste fiecare carte. Interesante abordări, dar pe care dintre cărți să o iei la disecat, pe care s-o aprofundezi mai întâi. Greu de decis, totuși trebuia început cu una.

Îmi atrage, în mod deosebit, atenția, exemplarul *Viața în trei anotimpuri* (apărut în 2011), care fusese destinat, inițial, lui Nicu Ulieru, dar, se pare, volumul nu și-a găsit „adrisantu”, drept pentru care, sub dedicația pentru Nicu Ulieru, din 1 iunie 2014, autorul scrie, în 11 iulie 2023, și una pentru mine: „Doamnei Antoneta Rădoi, cu cele mai alese gânduri!” și semnează: Ion Bedrosian. Pe fiecare exemplar, autorul mi-a dăruit câte un gând, un gând frumos, un gând de la un *străin* care... parcă m-ar cunoaște. De unde mă știa acest scriitor, cu care, repet, nu mă intersectasem niciodată, care-mi dedica „alese gânduri”? Iau numărul de telefon de pe cartea de vizită care însoțise coletul – ca-n filmele romantice, de demult!! – și sun expeditorul. Mă elucidez rapid. Mă știa de la domnul Vasile Răvescu – jurnalistul cu ștate vechi și catrenist așîșderea. Îi simt delicatețea gândului, a simțirii co-creatorului (cu CREATORUL) de stihuri și cugetări, un sensibil, unul care se/ne mărturisește în *Argument* (pg.3), că și-a „învăluit fatalitatea sufletească (mai mult

de jumătate de veac) „cu discreție”, preferând **să fie** decât **să pară**”, iar acum, ajuns la maturitatea deplină – aş zice, măcar şi prin prisma faptului că s-a născut în 1941, la care, desigur, s-au adunat experienţele de viaţă, „examenele” date, foarte multe trecute cu brio, zic, şi zic pentru că autorul a fost profesor în diverse licee, deci eminent întru absolviri –, iată, lasă la o parte discreţia (ajungi să te sufoce, la un moment dat, şi decizi că... nu mai poţi, trebuie să scoţi afară... fatalitatea, după ce-ai tot mângâiat-o pe cap atâta vreme, şi s-o biciuieşti nemilos, cum te-a biciuit şi ea pe tine, s-o pui în dezbatere publică, să te eliberezi de ea, trimitând-o, zici tu, discret, prin poeme şi cugetări – care... nu, nu sunt ale tale, ci „scorniri anonime”, vezi Doamne!; deh, de ce să-ţi asumi, când e atât de simplu să le pui în cărca „anonimului”, din păcate pentru tine, unul pe care toţi cei dimprejur îl ştiu!!, deci nu va scăpa el însuşi de „judecata aproapelui” pentru cele cugetate... liric. Şi, iată că, după o jumătate de veac de discreție, „minusculul op”, *Viaţa în trei anotimpuri*, a fost suit în barca ce, dusă de „vântul norocului, pluteşte spre... prieteni” în 2011, şi, uite că, barca s-a metamorfozat în taxi şi, pe patru roţi, a ajuns ceva mai departe, în 2023, la un străin, acela care sunt eu – vizavi de autor – şi mă voi bucura citind aceste „însăilări de vorbe, potrivite şi nepotrivite, rătăcite pe uliţele câtorva decenii de viaţă”, acest „roi de peripeţii sentimentale rânduie ca într-un insectar” în op. Şi-o să-ncep aderula trăirile autorului – „conservate, descoperite, restaurate...” şi lumii date: „Rătăcesc prin mine,/ gândindu-mă speriat/ cum mă voi aduna mâine/ Şi de unde.../ Mă caut în conturul destrămat/ Ca să dau de cel ce am fost” (*Priegie*, pg.31); „Cu aprige vorbe/ Am hăituit în fierbinţi vânători/ Frumuseţea.../ Mă ascultau jivinele docile,/ Cu ochii ascuţiţi de rânjet şi foame,/ Încredinţându-mă că,/ Nu prea târziu,/ Vom pune în desagă/ Trupul gingaş pândit cu nesaş.../ O singură oară a fost de ajuns/(...)/ Pentru ca,/ uitând că le-am fost stăpân,/ să mă hăituie ele pe mine (...)” (*Câinii lui Acteon*, pag.9).

Poezie profundă, idee coaptă, trecută prin străfund de gând, de simţi, de viaţă trăită în experiment: „Tresar la tot ce m-atinge,/ iar noapte de noapte/ reînceg lumi de gânduri/ rătăcite în ochii mei.../ Vorbe nespuse, furate pe întuneric,/ ca să nu mă prindă, ca pe un tâlhar, dimineţile...” (*Simt*, pg.30); sau: „ca vaierul durerii să-mi pară dulce flaut,/azi resemnat uitarea prin amintiri o caut...” (*Consolare*, pg.32); „Vaierul durerii... dulce flaut”, jivinele, „uitând că le-am fost stăpân... mă hăituie ele pe mine”, „înceg lumi de gânduri”, trasar la tot ce m-atinge”, iată metafore magistral plasate în stihuri, „tresar la tot ce m-atinge” fiind, de fapt, în viziunea mea, o hiperbolizare simţămintelor unui creator de frumos, sublime trăiri extrase din adâncimi de suflet, totul având o curgere lirică aşezată într-un vad, parcă, fără pietriş colţuros, tocit şi... lustruit de trecerea apei în timp.

Am găsit în *Inimi gemene*, la pagina 30, o metaforă, sau, aşa cum am zis undeva mai sus, o hiperbolizare de proporţii, într-un verset inegalabil – dovadă că omul, co-creatorul, nu a trecut prin viaţă ca găscă prin apă, ci, în afara tuturor celor dimprejur, a celor pământene, palpabile, le-a simţit, cu al şaselea simţ, pe cele impalpabile, percepute de spiritele alese, spiritele care caută înaltul – şi, iată, ce magistral redă o stare de fapt – plecând de la ideea că, în viziunea lumii actuale („isteţi în prea multe”), oamenii, cei mai „vechi de zile”, adică trecuţi de 65-70-80, au fost, chipurile, „îndotrinaţi stupid” de părinţi, bunici, strămoşi, cu „nişte chestii”, cum ar fi castitatea, virginitatea, nedesfrânarea: „să nu minţi”, „cât să crezi”, „cum să vezi”, iar cei care le-ar practica acum ar fi văzuţi doar ca nişte grobieni de

Ev Mediu: „...Cine ar mai accepta acum să capete de la părinți/ Îndoctrinări stupide: cum să vezi, cât să crezi, să nu minți;// Se pare că au multe năravuri descendenții mei vicioși:/ Isteți în prea multe, ce să mai afle ei de la niște strămoși/ Uitați virgini din pruncie, ignoranți în desfrâu, caști și orbi,/ neocroțiți captivi într-o pădure cu fiare și un cer plin de corbi??”. O „pădure” (lumea) „plină de fiare”, și „un cer plin de corbi” (entitățile, pe care nu le vedem, dar, printr-un al șaselea simț, știm că sunt acolo, într-un cer... plin de „corbi” – îngeri hiperbolizați, ca să arate pericolul, dacă nu ești pe calea cea bună, dacă nu umbli cumsecade prin „pădurea de fiare”). O, omule, dacă nu ești atent, pe tot parcursul vieții, sau, mai bine zis, nici măcar la maturitate, adică... după împlinirea vârstei 40, mai târziu vei avea parte de o „detunătură” ce te va speria cumplit, și vei trăi metamorfozarea stranie, despre care autorul spune: „Mierea și fructele gustoase deja le simt amare”.

Cu aceste „buchete de gânduri tihnite” (aș, tihnite!), autorul spune: „Primiți-le, dacă-mi deschideți/ Când cu privirea dragostei vă bat în geam!” (pg.29). El spune pentru cine are urechi de auzit...

Să le batem cu dragoste-n geam alor noști, dar și străinilor, căci timpul – „cel mai hrăpăreț/ hoț de comori” – va decide pentru fiecare, și el ne va pune-n desagă fix ceea ce noi ne-am „străduit” să agonisim oferind altora din ce-am avut în... timp!!

Nu las pe altă dată, căci... timpul, acest „cel mai hrăpăreț hoț de comori”, mi-e împotriva și nu pot face promisiuni că mă voi întoarce la opera lui Ion Bedros, c-așa mi-am mai promis că o să mă-ntorc și la alte cărți care mi-au plăcut și despre care îmi doream să scriu, drept pentru care, din cartea „Vreau să uit viitorul” (ingenios titlu; și eu aș vrea să-l uit (timpul), dar, totuși, poate n-o fi atât de tragic, așa că... așteptăm – chiar dacă așteptăm cu cutremur – să vedem, să-l trăim și pe acela, ca și trecutul și prezentul, lucrând... fapte bune și nădăjduind!!) voi puncta două chestiuni:

1. Tot despre Campanie, citite de Bedros Horasangian (în „Observatorul cultural”): „Frumoasă năzuință normalitatea la care face apel președintele Klaus Johannis. Care normalitate, ce e aia normalitate? Nu se știe bine cum arată. Fiecare cu normalitatea lui. Normalitatea PNL-ului nu seamănă cu cea a PSD-ului. Și tot așa, exemple cu duiumul. Am transformat a normalitatea și irealul, absurdul și grotescul în fapt cotidian. Altfel cum să dai pe post reconstituirea unei crime – cu tot ce a urmat, pentru ștergerea urmelor – în toate detaliile ei, pe posturile de televiziune naționale. Cu pauze de publicitate pentru pampers, produse cosmetice, excursii în Grecia și Turcia, medicamente contra constipației sau a durerilor de cap; Atenționările care previn că urmează secvențe care ne pot afecta emoțional sunt cu totul inutile. Ne întrebăm dacă nu este o formă de promo cu premeditare, de cea mai joasă calitate, pentru ca *televiziunile* comerciale să-și vândă marfa. Adică reclamele. Oribil și penibil”.(pg. 160).

Subscriu, d-le Bedrosian!

2. „LOGIC! Era atât de bătut în cap și așa de prost încât cu mintea lui nu putea să își închipuie ce este, ce face și cum arată un deștept!”.

Bucurie mi-a fost să primesc și să citesc cărțile despre care am scris!

(**Antoneta RĂDOI**, *Ion Bedros și o parte din creațiile sale lirice, Convorbiri literar-artistice* nr.34/2023).

În prezentul volum(...), în jucăușul stil al uitatului astăzi MHS, Ion Bedros se joacă cu literatura, cu lecturile, arta și, nu în ultimul rând, cu viața lui. Sunt citați și prezenți te miri cine. De la Fellini la Maria Tănase, de la Maria Banuș la Abraham Lincoln, la profesoara Mioara Avram și Aznavour, găsim explicații și despre mârșăvie și guguștiuci, despre anxietate, analogii, genealogii, chițibușerii, filologice, muzica fiind mereu prezentă – naratorul e meloman cu bune opțiuni (Rubinstein, Glenn Gould). Plimbăreala prin presă și televiziunile îi oferă autorului un bogat material de luat la mărunțit..., adună gospodărește, se amuză, se mai și înfurie..., îi sare muștarul și i se pune pata... Din tot ceea ce citește și notează..., iese o carte mai tra-la-la, ieșită din norma curentă, dincolo de genuri și subspecii... umorul și ironia sunt acasă la ele. Toate se amestecă, se înlănțuie într-un original *mixtum compositum* de uz propriu. (**Cristina Manole**, *Observator cultural*, 16.12.2021).

Recitind versurile lui Ion Bedros („Viața în trei anotimpuri”, București, 2011), mi-am întărit convingerea că parcurg lirica unui poet-sinteză, poet reprezentativ al generației sale. Generația anilor de studenție 1960-’65, pierdută prin biblioteci și printre idealuri, burdușită cu literatură până la suprasaturație. O generație căreia, viețuind mai mult printre cărți, i se potrivesc cel mai bine stihurile blagiene „Vieții nu i-am rămas dator niciun gând/ Dar i-am rămas dator viața toată”.

(...)Liric solilocvial și introspectiv, el trăiește la modul superior „cu sufletul în palmă”(...). Generalizând, subiectul acestui volum de versuri este **Ion Bedros și comuniunea cu universul**. Universul e unul personal, e poetul însuși. (...) „Ca o gânġanie/ Mă ascund printre ierburi,/ Când iarba miroase a cer./ Mă caut, surprins, printre fire,/ Bucuros că nu mă voi mai găsi/ Și că trebuie din nou să mă aflu...” („Mă ascund”). (**Florin ȘINDRILARU**, în vol. „Chiriașii secunde. Batalionul disciplinat”, Note de lectură, eseuri, comentarii, Editura Libris Editorial, Brașov, 2019)

...„Râul fără margini” (Editura Ararat, 2014, cu interesante interferențe plastice ce aparțin graficienei Margareta Udrescu) este o nouă plachetă ce succede „Viața în trei anotimpuri”, unde un Don Quijote al lui Picasso de pe copertă sugerează postura poetului în lumea prozaică de azi. O undă de melancolie și unduioase scrutări ale memoriei afective se strecoară printre poemele alăturate. Nostalgia se fixează acolo unde neliniștile timpului trecut se agață de un prezent fără contur și un viitor ca o promisiune greu de atins. Lirism bacovian pe alocuri, o bună și flexibilă limbă românească răsfirată în poeme ce se vor a fi și o mărturisire. Suntem ce suntem, unii tac, alții vor să exprime stările lăuntrice de care sunt potopiți. Prinos-sul din finalul volumului ar fi un fel de *chanson triste* (anacronice imbolduri & jindul dezmiertător) al unei poezii de dragoste sublimată, dar exprimate clar și fără echivoc: „Dacă dragoste nu e, nimic nu este”! (**Bedros HORASANGIAN**, *Cărți și autori*, revista „ARARAT” nr. 5-6, 2015)

Un arghezian rătăcit în postistorie. Pentru că scrie bine, dar publică rar, Ion Bedros este un poet nu foarte cunoscut. Acest lucru însă nu tulbură întru nimic solida identitate estetică și autenticitatea vocii lirice pe care le posedă. Artistul nostru ține de specia acelor care-și șlefuiesc poemele, perfecționându-le *sine die* forma, aidoma unor aurari din vremea dinastiei Ming. Scrupulos, meliorist, chiar perfecționist, Ion Bedros e de mirare că a purces la publicarea volumului *Râul fără margini*. Probabil că

a fost un gest de compromis, prioritate având logica lui *mai bine acum decât niciodată*. (**Valentin PROTOPOPESCU**, *Serenitatea lirică, un antidot al vremurilor de restriște*, revista „CULTURA”, Fundația Culturală Română, Serie nouă, Anul X, nr. 46 (544), joi 26 noiembrie 2015)

Vreau să uit viitorul, titlu provocator și totodată incitant, este o carte care se cuvine a fi citită cu creionul în mână, întrucât empatia autorului cu cititorul lui rămâne o constantă pe tot parcursul lecturii(...); câteva interesante pagini sunt consacrate înscăunării actualului papă, conturându-i acestuia în puține cuvinte portretul. Sunt pasaje ce dezvăluie lectorului culisele unor evenimente care la vremea lor au trecut neobservate, dar care aduc un plus de informație în derularea evenimentelor și posibilei, virtualei istorii în cauză(...). (**Florentin POPESCU**, *Cronica literară la km 0*, „Bucureștiul literar și artistic”, Anul XII, nr. 8-9 (131-132), august-septembrie 2022).

Un bric-à-brac responsabil. În 2021 a apărut la **Dinasty Books Proeditura și Tipografie**, București, cartea lui Ion Bedros cu un titlu-remember: *Vreau să uit viitorul*. Titlu nu neapărat șocant, ci mai mult fixând privirea și personalitatea identitară „pe repede înapoi”. Structură mixtă, memorial, compozée, virtuală culegere de aforisme, radar al contemporanității noastre derutante, în sfârșit, un mic tratat de „tiptilire culturală”, volumul lui Ion Bedros este un cumul de pagini memorabile care erau, într-un fel, așteptate în peisajul nostru literar. Așteptate de mult(...). A publicat târziu, la o deplină maturitate, căci scrisul, pentru autor, are semnificația unui act sacerdotal, iar volumul *Vreau să uit viitorul*, apărut la o vârstă a apelor line și adânci (autorul este născut în 1941), este un tezaur de bogăție spirituală – cum sunt în general *cărțile de sertar stingher*. Într-o adiată cuprinzătoare, autorul se dorește/dovedește a fi un om al timpului fără de timp: „Așa am convenit cu mine însumi: că Dumnezeu este în drumul către El, nu în țintă. Așa sunt eu și iubirea: atunci când nu voi mai iubi pe nimeni voi muri! Voi, cei care știți că meritați dragostea mea, aveți grijă să nu mă ucideți!” (**Florin ȘINDRILARU**, *Ion Bedros, vârsta de aur și mic tratat de tiptilire culturală*, Text inedit, 2022)

Din creația autorului

Când de mine îți va fi dor,

Pe arșiță sau pe nor,
Aprinde c-un bețișor
Din amnarul ochilor
Lumânarea plopilor
Sub lacrima popilor.

Atunci, Bunului, să-i ceri
Ca în tihna din tăceri
Raza lunii, argintie,
Trista frunte să-mi adie

Sub un val de mângâiere,
Fără urmă de durere:

Doar mireasmă de tămâie
Peste mine să rămâie,
Să alunge tot ce doare,
Să-mi păstreze numai soare...
Ison potolit să țină
Numai zumzet de albină
Uns cu balsam din sulfină
Din a Raiului grădină.

Ca să nu mai bată şuie,

Doamne, inima-mi descuie,
Ușile desfă-i-le,
Alină-i băătăile,

Lăsând s-o cutreiere
Jârâit de greiere,
Să afle cum a pierdut,
Ca el, un întreg avut:

Din câștigul irosit
Pe cântat și țopăit,
Iarna i-a rămas să-și facă
Pâinea doar din viers și joacă...

Astă casă ce mi-a fost

Tainiță și adăpost,
Ocroțește-o iar o dată,
Când de ani e sfărâmată:

Icoanei fără de ramă,
Unde-i pusă Sfânta Mamă
(Născătoare, nutritoare,
De iubiri ocrotitoare),
Din izmă și trandafir
Împletește-i fir cu fir

O năframă de zefir,
S-o înduri ca, mai departe,
Ferită de griji s-o poarte
Și de răni, boală ori moarte;

Ăluia ce i se-nchină,
Să îi dea numai lumină
Și vorba care alină,
Izbăvind de rău și vină...

Având milă de-un sărac

Ce n-are nici ață-n ac,
De o fi ca să mă culce,
Din obrazul ei cel dulce
Și din buze, să-mi aștearnă
Fie vară, fie iarnă,
Pentru tihnele eterne
Moi, alinătoare perne
Cusute cu flori de iniști:
Să mă răsfete în liniști
Îngerii trimiși de Domnul
Să ne ocrotească somnul.

Bordeiul fără ferestre,
Dăruit prinos și zestre,
Sufletului să îi fie,
Sălașul de veșnicie,
Iară trupului chilie,
Ispita să nu-l îmbie:

Să îi prisosească hrana,
Să nu știe ce e rana,
Sângele care îngheață,
Pământul fără verdeață,
Noroc spânzurat de-o ață...

Duhule, frate cu minte,

Rogu-te, de-acu-nainte,
Păstrează pe lângă tine
Ce ne-ar prii mult și bine
Ție, mie, alor noștri,
Cine-om fi, deștepții, proștii:

Oricând, mintea să priceapă
Cât într-însa vrem să-ncapă;
Să-ncercăm (dacă se poate)
A le dumiri pe toate,
Izbutind sub orice haine
Să dezleg enigme, taine;

Suduiala vreau să-mi pară
O dojană neamară,

Iubita blândă ispită,
Cum e vremea înșorită;
Dragostea o alinare,
Chiar când simțim că ne doare
Cu îngheț și cu dogoare,
Necăjind dezmiardător
Cu râvnă, oftat și dor...

Aș lăsa-o să mă bată
Cu velur din sân de fată,
Snopindu-mă cu vergele
De fragede degețele,
Ocărându-mă, de-o vrea,
Cu vorbe de acadea...

Bine-ar fi, dacă ne-ar da

Cel de Sus și altceva:

Gândul treaz și chibzuit,
Pasul ferm, cum l-au dorit
Cei care ne-au pritocit,
Potrivind, cum se așteaptă,
Cuget, simțire și faptă

Cu povața cea mai dreaptă:
Vorbe de clacă să nu zici,
Ori să cânți deșarte muzici;
Să nu faci (ca-n alte ori)
Obrăznicii sau mășcări
(Deși, nimeni n-are cum
Să-ți spună că-i rău ce-i bun!)

Două vorbe s-ar mai cere:

Fără auz și vedere
(Unul **dar**, altul **avere**)
Voi pune să-mi stea de pază,
(Veșnic limpede și trează),

Doar aducerea-aminte
Cu maldăre de cuvinte,
Să pricep din ele iară
Ce-i de preț și ce ocară;

Să duc sacii grei și plini
Cu de toate: flori și spini,
Dulceață, parfum, senin,
Mângâiere, milă, chin...

Duh și gând să-și semene

Unor inimi gemene:

Ca ele, când s-or iubi,
Iarba crescând vor simți
Sub un cer plin de lumină,
Ca-n a Raiului grădină,
Unde bunul Dumnezeu
Nu ne uită la ce-i greu,
Niciodată și mereu...

Nu-mi jelui, Doamne, firea

Când îmi deslușesc menirea;
Nu mă văita nici când
Vechi amintiri, rând pe rând,
Vin grămadă, ceată, cârd,
Și ca roiul de albină
Plin de bolduri ce-mi înspină
(Cu raza de lună plină
Scornită din nelumină)
Inima, carne de suflet,
Pătimind în plâns și icnet;

Când o aud cum suspină,
Sufletul îl fac grădină,
Să îi mai mângâi o dată
Pajiștea neîntinată;

Iarba să-ți sărute pasul,
Frunzei să îi auzi glasul,
Petale de flori să numeri,

Pe ai pomilor dalbi umeri,
Culegând boabe de rouă,
Să le-mpărțim pe din două:
Dăruite să ne fie
Una ție, **bucurie**,
Alta mie, **plâns, mânie**
(Deșirate, par și ele
Niscaiva biete mărgele:
În târg se vând drept odoare
Boabe de mărgăritare...)

Singură-n lume rămasă,

Nici tu părinți și nici casă
(Venind, de pe unde-ai fost,
Fără țință și vreun rost),
Duhul meu o să-ți atârne
De-ale ramurilor bârne
Un nou leagăn, jucăuș,
Pregătit să-l ai culcuș
Departe de ploi și nori,
Să visezi în pat de flori
Cum îți dăruie în tăcere
Tot ce inima îți cere,
Și-n fiecă dimineață
Să știi ce vrei de la viață;
Cât e dus în năucie,
Traiul viață n-o să-ți fie:

Dacă-l dăinui în neștire,
Ca-n pustiu, fără menire,
Din el poate să rămână
Nor de fum, praf de țărână,
Stropul de nimicnicie
Într-un ocean de tărie;

Din lucrul fără vreun rost
Iese altul bun sau prost?
E-o firească întrebare
Ce și-o pune fiecare:

Cum să aibă căutare
Lăuza cu țâța goală,
Dascăl repetent la școală,
Jongler cu brațele rupte,
Eroul un laș în lupte,
Căraș ce neam nu mișcă,
Ori zidarul fără drișcă...

Ce-a fost ieri devine – acum

Măine, pare-un **veșnic drum**

Cu capăt pierdut în fum:
Dibuind cum poți s-ajungi
Cărări grele și căi lungi,
Le-aș străbate și pe jos
De-aș fi la trup sănătos,
Ca să văd (treaptă cu treaptă)
Ce-am trăit și ce m-așteaptă,
Câți am fost și câți mai sunt
Cu trup slab și păr cărunt;

Ar întârzia o lună
Cine anii ne adună,
Dar chinul n-ar fi în van:

Câți suntem de-un leat și-un neam

Dumnezeu ne-a dichisit
(Ca pe pruncul favorit)
Întruna, nu doar o oară,
Lăuntric și pe afară...

Nimic nu-i pe veresie:

Pentru cine vrea să știe,
Omenia-i fudulie!

Până unde și cât, oare,

Duhul meu poate să zboare?

Când fără el nu ți-e bine,
Poți să mă ai lângă tine,
(Pe arșiță și pe nor),
Aprinzând c-un bețișor
Din amnarul ochilor
Lumânarea plopilor
Sub lacrima popilor,
DACĂ ÎȚI E DE MINE DOR,
DACĂ ÎȚI E DE MINE,
DACĂ ÎȚI E,
DACĂ...

Profil întocmit de **Antoneta RĂDOI**

Redactor-șef, *Convorbiri literar-artistice*, 27 septembrie 2023

Michaiela BOANCĂȘ

Michaiela BOANCĂȘ s-a născut la data de 13.06.1964, la Blaj, Jud Alba. De peste 20 de ani trăiește în Lissone, Italia. Având rădăcini adânci, ține legătura zilnic cu familia și prietenii, anual venind în concediu în România. Vorbește fluent limba italiană.

Studii

Liceul Agroindustrial Jidvei. Școala Sanitară Postliceală „Carol Davila” – soră medicală. A lucrat la Arta Populară Alba, IAS Jidvei. În Italia lucrează ca Asistent pentru persoane vârstnice.

Activitate literară

A început să scrie poezie încă din școală. Dorul de casă și de familie i-au accentuat dorința și necesitatea de a scrie. Nevoia de comunicare și împărtășirea emoțiilor, au determinat-o să-și publice poeziile pe o rețea de socializare. Efectul a fost fulminant. Inima i s-a umplut de bucurie citind comentariile.

Debut

Debutul l-a făcut în anul 2015 în Revista „Amprenteale sufletului”.

Volume publicate

„Tânguirea Dorului”, editura „Editgraph”, Buzău, 2016; „Zâmbete pe Portativul inimii”, editura „Editgraph”, Buzău, 2016; „Sărutul din Răvaș”, editura „Ivorul cuvântului”, Buftea, 2019; „Printre trăiri și iluzii” (volum de proză scurtă și poezie), editura „Ivorul cuvântului”, Buftea, 2021; „Valea Sasului – Satul fără băștinași”, (proză și poezie), editura „Ivorul cuvântului”, 2022.

Diplome și medalii

Premiul de Excelență și medalie decernate de revista Amprenteale sufletului, pentru cele mai frumoase creații literare înscrise în antologiile „Poeți și prozatori români în Regal eminescian”, 2017, 2018, 2019 și „Scriitori români, uniți în cuget și simțiri, la CENTENARUL MARII UNIRI”, 2018.

Colaborări reviste

Revista „Amprenteale sufletului”, din anul 2015-2023; Revista de educație, cultură și civilizație „Anotimpurile expresiei de idei”, 2018-2019; Revista, „Inimă de român”, 2022; Revistă „Astra blăjeană”, ASTRA-Despărțământul „Timotei Cipariu”, Blaj, 2021-2023.

Antologii

Poeți și prozatori români contemporani în Regal eminescian, 2017; Antologia Vis Împlinit, 2018; Dialog cu versul iubirii, 2018; Colecția Izorul Cuvântului, Izvor de Florar 2017; Izvorul cuvântului – Prieteni vol. 3, 2018; Poeți și prozatori români contemporani în Regal eminescian, 2018; „Scriitori români, uniți în cuget și simțiri, la CENTENARUL MARII UNIRI”, 2018; Izvorul cuvântului – Prieteni vol. 4, 2019; Poeți și prozatori români contemporani în Regal eminescian, 2019; Scriitori români de pretutindeni – Ecou pentru Alt Măine, 2021; Antologia Parfumul clipei - Șoptele Toamnei 2021; Iubind animalele, păsările, natura, 2021...; Poeți români contemporani pe muzica lui DLC, cordonator Dan Lucian Corb, 2022; Poemele sufletului meu – Insomnii Stelare, 2022.

Afilieri

Societatea Scriitorilor Români, membru din 2022.

Extrase din referințe critice

„Tânguirea Dorului”, editura „Editgraph”, Buzău, 2016

„Versul ocupă un loc aparte în inima autoarei. O definește ca om, o ajută să-și elibereze negura din suflet și, în egală măsură, să-și cânte dragostea de viață.

Autoarea crede că s-a născut, cu *boala numită iubire și dor*, generatoare a unor trăiri pure sufletești, care, în *ciuda anotimpului biologic* păstrează prospețimea și mireasma florilor de primăvară”. (**Theia Presadă**, poet, prefață volum „Tânguirea dorului”, pag. 4-5, editura „Editgraph”, Buzău, 2016, ISBN 978-606-663-426-7)

„Zâmbete pe Portativul inimii”, editura „Editgraph”, Buzău, 2016

„Am remarcat fragilitatea cu care Michaiela dă contur versului și totodată dorința-i arzândă de descătușare a sinelui. Undele ritmice ce răzbat din interiorul ființei sale m-au atins duios și am rămas captivă, cuprinsă de magia trăirilor sale, care descriu un tărâm al valorilor simple constituite în regal.

Uneori „tângui” și eu de dor citind volumul de versuri atât de sugestiv intitulat „Tânguirea dorului”, alteori, torc ca o pisicuță răsfățată parcurgând versurile umoristice cuprinse în volumul „Zâmbete pe portativul inimii”, sau îmi las sufletul să cânte în tril de pivighetoare, tânjind „să sărut gurița lui bădița”. (**Theia Presadă**, poet, prefață volum „Zâmbete pe portativul inimii”, pag. 4-5, editura „Editgraph”, Buzău, 2016, ISBN 2016 978-606-663-427-4)

„Sărutul din Răvaș”, editura „Ivorul cuvântului”, Buftea, 2019

„Michaiela Boncaș ne prezintă în acest volum cele mai recente creații ale sale, poezii care traversează întreg spectrul tematic, de la poezii romantice la cele patriotice, de la poezii comice la cele de inspirație populară. Dincolo de acest nume, „Sărutul din răvaș”, poeziile, în marea majoritate a lor, chiar și din cele de dragoste, răzbate un sentiment nobil, căruia nu i-aș spune naționalism, ci mai degrabă românism, o dragoste de țară izvorâtă din dor, dintr-o mult prea lungă perioadă de pribegie.

Cele trei cărți apărute, cu volumul de față, nu sunt decât strigăte ale unui suflet încercat de destin". (**Florin Căprar**, poet, administrator al editurii „Izvorul cuvântului”, prefața volumului „Sărutul din Răvaș”, pag. 5, editura „Izvorul cuvântului”, Buftea, 2019, ISBN 978-606-9040-16-4)

„Printre trăiri și iluzii” (volum de proză scurtă și poezie), editura „Izvorul cuvântului”, Buftea, 2021

„Când vorbim despre Michaiela Boncaș, vorbim despre bucuria de a scrie.

Această carte s-a născut prin participarea la cea de-a doua ediție a Colecției Editurii „Izvorul cuvântului”, 2021, o colecție lunară, tematică.

Într-o tragicomedie a vieții, cu o tematică la zi cu situația societății zilelor noastre, Michaiela Boncaș vine plină de pasiune, cu un suflu mereu proaspăt, datorat în mare parte și stării de pribegie pentru un trai mai bun. La ea dorul prinde o impresionantă intensitate. Dor de părinți, de copii, de prieteni, de sat, de țară, dor de tot ce e românesc.

Patriotismul, dragostea de neam și de țară trăiește prin oameni ca ea”. (**Florin Căprar**, poet, administrator al editurii „Izvorul cuvântului”, prefața volumului „Printre trăiri și iluzii”, pag.3, editura „Izvorul cuvântului”, Buftea, 2021, ISBN 978-606-058-165-9)

„Valea Sasului – Satul fără băștinași”, (proză și poezie), editura „Izvorul cuvântului”, Buftea, 2022.

„Din nou o întâlnire cu Michaiela Boancaș, de data aceasta într-un cadru mirific, reconstruit metaforic din frânturi de amintiri: satul străvechi al bunicilor, satul Valea Sasului.

Încă din titlul cărții, „Valea Sasului – Satul fără băștinași”, ne introduce brutal în miezul unei drame care, din păcate, nu e singulară, o dramă a zilelor noastre, o dramă nu doar a celor direct implicați, cât mai degrabă a întregii societăți și a românismului, în mod special.

Astfel, aparițiile acestor cărți, care evocă însăși existența unul neam, devin chiar primordiale pentru posteritate, dincolo de valoarea literară propriu zisă.

Michaiela Boancaș ne deschide ușile spre întreaga ei copilărie, invitându-ne la o plimbare printre oameni reali, oameni care au scris, fiecare în parte, câte o filă în marea carte de istorie a românilor”. (**Florin Căprar**, poet, administrator al editurii „Izvorul cuvântului”, prefața volumului „Valea Sasului – Satul fără băștinași”, pag. 5, editura „Izvorul cuvântului”, Buftea, 2022, ISBN 978-606-058-201-4)

Extrase din operă

MARAMUREȘ, IEUD, DATINA ȘI TRADIȚIA LA EA ACASĂ!

Se spune că noi Românii, ne-am născut Poeți!

Cred că fiecare dintre noi are „Istoria” lui...

Eu aș vrea să vă povestesc despre Oameni faini, acolo unde coconii știu ce-i respectul și frica de Dumnezeu. Acolo unde se naște veșnicia! Acolo unde Raiul este pe Pământ și tradiția la ea acasă!

Am avut acest noroc să pot păși pe aceste meleaguri de poveste... să cunosc Oameni minunați de pe aceste mioritice plaiuri!

Am rămas impresionată de omenia lor, de ospitalitatea lor, de graiul dulce vorbit, de straiele lor minunate pe care le poartă și în ziua de azi. De credința lor care în rând cu coconiii (copiii), merg duminică de duminică la Biserică. De icoanele minunate care atârnă în fiecare casă la loc de cinste.

În puținele case în care am intrat, o cameră este împodobită cu „țoale tradiționale”!

Și nu în ultimul rând nu m-am putut despărți de Maramureș, fără să mă îmbrac cu costumul lor tradițional... și anume: opinci, strinși (sosete de lână lucrate manual cu diferite modele), poalele cu dantelă, sumna (rochia colorată) chimeșă, cojoc, zgărdan (mărgeluțe înșirate și legate la gât) și năframa frumos colorată!

Toate aceste minunății fac parte din zestrea fiecărei fete care se mărită!

Gazda noastră ne-a deschis lada sa de zestre și ne-a îmbrăcat cu mare drag, pe mine, pe Liliana Căpîlnean (fata mea și pe fina ei, care sunt din Ieud), Lili Bogdan Nemeș.

Aș vrea să mulțumesc gazdelor noastre, Anuța și Gavrilă Gradovici, Maria și Vasile Chindris, mătușii Anuță și lui Ștefan. Toți aceștia ne-au umplut inimile cu frumos!

Ne-am întors acasă mai bogați, cu sufletul plin de bucurie, de Omenia cea transmisă de gazdele noastre, de ceea ce-am văzut prin părțile locului!

Și, vorba Oamenilor de-acolo... Dumnezeu vă deie bine la tăți!

ZUPARUL MOȘULUI

Ca de obicei mă trezesc strigătele bunicii (moșul meu este surd, săracul... Nu a fost așa din naștere, mi-a povestit bunica. A fost plecat la război și a explodat o bombă în apropiere, i-a spart timpanul, iar de-atunci nu mai aude)!

– Hai măi Alixandre! N-ai gătat de muls, că jitele-s în uliță?

Binențeles că nu primea nici un răspuns...

M-am ridicat din pat, frecându-mă la ochi. Se auzea din poiată glasul moșului cântând:

„Cea Joiană la ogor,
Că te bat de te omor,
Cea Joiană la arat...
Că de tin' m-am saturat!
Sau:
Marie și Mărioarăăă...
Uăchii tăi mă bagă-n bolă,
Sprâncenele iar mă scolă!”

Cânta atâta de fals săracu... N-avea nici o țîr de ureche muzicală...

În schimb bunica, cânta așa de frumos! Mă bucuram când o auzeam zicând: mănțe-o bunica pe ea că tăt cu mine samănă!

Dar să nu-mi uit povestea...

Iasă moșu cu șustarul plin cu lapte. Îmi plăcea să bag deștiul în spuma aia albă și zup în gură.

– Da hai mă odată că iar ai chert ciurda... să strofoca bunica.

– Aude? Îi răspundea moșu, tot printr-o întrebare, ducându-și mâna la ureche, semn că nu a înțeles.

– Un drac, aia am zis... era răspunsul bunicii. Tot timpul era agitată. După ce-am mai crescut, mi-am dat seama că ea, săraca, era o fire iute, iar moșu, un om moale. Cum nici nu auzea, ea-și pierdea răbdarea.

După ce o dus pe Joiana în ciurdă, în timp bunica o fiert laptele, o tăiat un castron de pleu destul de mare. Bunica îi mai zicea zupar,... adică în ce scoți supa și-l pui în mijlocul mesii să-și pună fiecare în farfurie, cu pită uscată și turna lapte fierbinte peste ea.

Dragii mei și acum că vă povestesc, îi simt gustul bun!

Pe când intră moșu în casă, îl așteapta ligheanul cu apă caldă și săpun pe un scaun în mijlocul căsii, iar un chindeu alb ca spuma laptelui (prosop, pentru cine nu știe), pe spătarul scaunului!

Era ritualul dimineții...

Se spăla bine pe mâini, pe față și după aceea se ștergea meticulos,... dar în tot acest timp se ruga și atâta se ștergea până termina rugăciunile de spus, după care trecea la zuparul lui, iar eu mă uitam mirată dar și cu ciudă că îl mânca pe tot.

– Donică, vrei și tu draga moșului? Moșu nu putea să-mi spună pe nume niciodată... În sat îmi mai spuneau și Doiniță, și de-acolo Donică,... iar bunica mă striga Mihaie!.

Marie, dă-i și la copilă, tu nu vezi cum să uită la mine?

– Ia mai taci din gura aia, bombănea bunica, și așa n-o auzea, știu io ce trăbă să fac.

– Bunica și eu vreau o farfurie mare ca a moșului... scânceam eu de-acolo.

– Mai taci tu, că tu poți mânca cât el... îmi puneam și mie într-o farfurie mai mică, dar eu tot la castronul moșului mă uitam!

Dar mai era ceva ce mi-a rămas întipărit în minte...

Pentru duminica, bunica se pregatea să facă supă cu tăițe. Era preferata mea (și în ziua de azi).

Îndopa o rață, două... cu două, trei săptămâni înainte.

Punea boabe de cucuruz la moiă în apă, turna o țir de ulei să lunece pe gât, prindea rața, puneam o haină jos, se așeza pe ea, băga rața pe sub picioare și o înfunda cu boabe de porumb moiă.

Îi deschidea ciocul la maxim și până nu umplea biata rață până-n cioc, nu se lăsa... după care o închidea într-o cușcă, cu un hârb plin cu apă!

Asta făcea de două ori pe zi, dimineața și seara.

Sâmbăta se apuca de înins tăiței, făcea bunica și niște turte mari, de te puteai coperi cu ele, după care le puneam la uscat, apoi le tăiam subțiri, subțiri... când se întorcea într-o parte, furam un pumn de tăiței și-i băgam în gură!

Dar am uitat să spun, când credea dumneaei că-i grasă rața, o tăia și numa aud că mă cheamă:

– Mihaie!ă, tu Mihaie!ă tu... ia hai să vezi ceva... ui ce dea unsură are, no de ici să vezi tu jumeri de rață cu mămligă și cu chisăliță cu lobode roșii!

Tuilai mamă, ce mai mânc...

Degeaba. Or fi bune și jumerile, da mie tot la zuparul moșului îmi stătea capul.

După ce se ieșea de la sfânta biserică, care era chiar deasupra noastră, se trecea un șanț care,... de fapt mai este și acum. Doar Biserica a rămas neclintită.

Bunica punea masa, cenușar alb (fata de masă) țesut în război de mâna dumneaei, scotea din blidar farfurii de porțelan, dar pentru moșu', zuparul ăla mare în care tăia pită și i-l umplea cu supă fierbinte de tăiței!

Mamă ce miros, se umfla pita de sta să iasă afară din castron...

Era cea mai bună mâncare de pe fața pământului! De fapt toate erau bune acolo...

Povestindu-vă, e ora unu noaptea și mi s-a făcut foame.

Musai să închei, dar revin...

(Face parte din volumul, Valea Sasului – Satul fără băștinași)

CE MÂNDRĂ E MARIA!

Năduf și soare că-i luna lui cuptor,
Se uscă limba-n gură de căldură,
Soarele pe cer arde și e dogoritor,
Cu toții se pregătesc de secerătură.

Trecea Maria, o fată mândră jună...
Cu iia-i cu altiță cusută-n în topit,
Cu poale-n brâu, iar pașii ei răsună,
Se leagănă întruna, ca mândra la iubit!

Cosițele-mpletite încet lovindu-i
coapsa, învăluită în catrința veche,
Cu snopul în spinare și secerea-i ținându-l,
Ce mândră e Măria, în sat n-are pereche!

Cu mersu-i de gazelă, ca trestia în vânt,
Toți o privesc pe cât e de smerită...
Parcă-i o Magdalenă, pășind către mormânt,
Cu ochi rotunzi, cu fața rumenită!

Pe frunte-i cad broboane de sudoare,
S-aprinse că zărise după-o clăie...
Pe neica într-o dungă, umblând pe la ulcioare,
Udându-și cutea, făcând culcuș din paie!

Căci se apropie încet amiaza mare...
Dar pân-atunci mai pune coasa pe ileu,
Și bate-n ea cu ritm, ferindu-se de soare,
Doar aruncând un ochi și tot oftând din greu!

Ce-or fi făcând Maria? Își puse întrebarea.
No fi gătat tarlaua, m-aș duce s-o ajut...
Acum îmi ascut coasa, și prind încet cărarea,
Că poate m-oi alege, (gândi el) cu-n sărut.

Și când ridică încet privirea de pe coasă,
Să nu-i vină să creadă, mai mâna să și-o taie,
Măria-i pe cărare, întreagă și frumoasă,
Acuma n-o mai iert, o prind și-o pun în paie!

TE-AȘTEPT ȘI ALTĂDATĂ!

Se lasă înserarea și sufletul mi-e gol,
Tăcerea mă-nspăimântă și doru-și face casă,
Trec umbrele iubirii dansând un dans frivol,
Te-aștept să vii iubite, să vii să stăm la masă.

Zăresc lumina lunii ce-și plimbă raza-i sumbră,
Și-ntr-un ungher odaia, pare să prindă viață...
Tresar în miezul nopții, visând la a ta umbră,
Te-aștept să vii iubite, să mă cuprinzi în brață!
În mijlocul odăii rămas-am nemișcată
Ca să-ți aud suflarea, de-o fi să vii iubite,
Mi-am aruncat pantofii la fel ca altădată,
Sub scaunul pe care... ne sărutam fierbinte.

Vin zorii dimineții, Luceafărul se stinge,
Eu cred c-am adormit, stafie nemișcată,
O rază-a soarelui obrazul mi-l atinge...
Tu n-ai venit iubite? Te-aștept ca altădată!

SPUNE-MI BADE

Bade, spune-mi ce te faci fără gustul guri mele,
Dragostea cum o împaci doar cu dor și vise rele?
Cum poți să nu-mi auzi glasul, spune-mi bade cum rezști,
Când săreai mereu pârliazul, cum poți să nu mă iubești?
Spune-mi bade-n lumea ta, de există dor și drag,
Și de-ți lipsește ceva, ce să-ți aduc, cum să fac?
Ți-aș trimite-o sărutare, dar mi-e frică că s-o pierde,
Hai coboară tu la mine, hai când nimeni nu te vede!

Bade spune-mi de ți-e dor și de-acolo este jale,
Cu cine ca să vorbesc, să mi te scoată-n cărare?
Aș vorbi cu Dumnezeu seara, când e lună plină,
Să mi te aducă El. Eu, mi te-aștept în grădină!

Spune-mi bade vrei să vii să mi te mai văd odată?
Îți fac bade pat de flori să ne iubim laolaltă.
Tu mai ții minte bădiță, cum mă mai treceau fiori
Când mă cuprindeai în brațe, și-așa stăteam până-n zori?

SUNT MACII-N FLOARE

Sunt macii-nfloare și câmpul râde tot,
Iar Primăvara asta e pe ducă...
Se-aud cosașii, trag brazdă dincolo de pod,
Cireșele de Mai acum sunt în pârgă.

Mi-am pus frumos cireșe la urechi...
Așa-mi puneam atunci... Îți mai aduci aminte?
Și fredonam un cântec, al nostru... ăla vechi,
Iar tu-mi șopteai iubite, dulci cuvinte!

Și mi se prelingea un fir de zeamă dulce
În colțul stâng al gurii, cu buzele-mi ștergeai,
Eu mă trăgeam, dar tu... „mai stai, și nu te duce”
Tot îmi spuneai. Ce mult mă mai iubeai!

De câte ori iubite, văd florile de maci,
Îmi trec prin minte, iar... anii tinereții,
Cum ne iubeam și cât ne-aveam de dragi,
Și-au fost iubite, cei mai frumoși ani ai vieții!

SURÂD VIEȚII

Surâd vieții, râd și plâng...
Am sentimente ca oricare,
Sunt soare, vânt ce bate-n crâng,
Sunt pom, semințe, fruct și floare!

Sunt bob de rouă-n zori de zi,
Un flutur, sau albină-n zbor,
Sunt suflet... tot ce par a fi,
Sunt tot ce-n lume-nseamnă dor!
Surâd vieții, chiar de-i grea...

Îi dau crâmpiei dintr-o speranță,
Puțin din toate câte-ar vrea,
Dar merg iubind în a mea viață!

Și-n urma celui râs spontan,
De multe ori i-un gând amar,
Dar de nu crezi, totu-i în van,
Și treci prin viață în zadar!

BUCUROASĂ ÎMI PORT IIA

Mă cuprinde-o bucurie,
Iie mândră am cusut,
Și-s plină de veselie,
Țării mele să-i fac scut!

S-o îmbrac cu drag de țară,
Portul meu cel strămoșesc,
Și acasă și-n afară,
Pentru că țara-mi iubesc!

Că-s Româncă-mi șade bine,
Mândru-i graiul ce-l vorbesc,
Mândră stă iia pe mine,
Cu-a mea țară mă mândresc!

Bucuroasă îmi port iia...
Drag, arată chipul meu,
Sunt fiică de România,
Unde-oi fi, o port mereu!

AL ȚĂRII MELE MÂNDRU STEAG

Fluturând în vânt și ploi,
Al țării mele trei culori,
Din moși strămoși purtat cu drag,
Al țării mele mândru steag!

Te poartă mândra cu mândrie
La mijloc, al badei prins la pălărie,
În zilele de sărbătoare,
La horă-n sat, la cingătoare!

Din roșii maci ți-ai tras culoare,
Din lan de grâu, galbenul floare,
Din cer senin și ape cristalline,
Al țării trei culori, au nume!

Roșu, galben și albastru,
Sunt trei culori și-un mândru astru,
Noaptea e Luna, și e Soare ziua,
Iar țara mea, e România!

CU CRUCEA GREA

Cu Crucea grea, căzând pe jos
Și sângele brăzdându-ți fața,
TU, Fiul Tatălui Hristos,
Ne spui să-ți ascultăm povața!

C-ai îndurat durerea grea,
Fără ca să te plângi Iisuse,
Când farisei și lumea rea,
Te răstigniseră pe Cruce!

Și brațele ți le-au bătut,
La fel, picioarele în cuie,
Cu sulita ți le-au străpuns,
Precum Scriptura Sfântă spune!

Sus între hoți ai fost lăsat
Și schingiuit, bătut cu ură,
Ca să speli lumea de păcat,
Dar pare, nu a fost destulă!

Că-n ură trăim și acum,
Și lumea-i desfrânată,
Noi te rugăm Iisuse bun,
Mai iartă-ne o dată.

Și nu-ți întoarce fața TA,
Căci TU ești bun, și Sfânt,
Iisuse de la țara mea
Și de la-l meu Pământ!

FEMEIA ETERNA POVESTE

Femeia eternă rămas-ai poveste,
Smulsă din doruri și pusă la chin,
Sub claruri de Lună și ceruri celeste,
Iubită de lume... căzută-n destin!

Femeie, ești darul cel mai de preț,
Ești Îngerul bun ce veghează într-una,
Ești vulturul culmilor cel mai semeț,
Ești paratrăznetul ce oprește furtuna!

Eternă-ai rămas de pe timpul Scripturii,
Eternă vei fi cât fi-va Pământul,
C-ai fost menită să duci legea firii,
Să dai viață lumii, să păstrezi legământul!

Poveste o să fii, și-așa vei rămâne,
Atâta cât pruncii-ți vor suge iar sânul,
Cât fiică, iubită, ori Mame străbune,
Și cât ne mai rabdă Dumnezeu, Bunul!

Profil critic realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**,
Scriitor, jurnalist, editorialist, Redactor-șef, Revista „Amprente de suflet”

Ion I. BRĂȚIANU

Ion I. Brătianu, s-a născut la 19 aprilie 1939, în București, ca fiu al colonelului Ion C. Brătianu și al Agripinei von Stratulat. Este descendent al familiei Brătianu, ale cărei rădăcini se regăsesc în urmă cu mai mult de patru secole.

Studii

Școala postliceală de electronică; licențiat în studii tehnice în telecomunicații și televiziune; licențiat la Institutul de Științe Economice și Comerciale din Paris; doctorand în Marketing, relații internaționale și Științe Juridice la Universitatea din Montreal

Activități

A publicat poezii, eseuri, memorialistică, cronică literară, studii de istorie literară, economie și informatică.

Ca om politic, a fost deputat, Ministru Secretar de Stat, președintele Uniunii Liberale Brătianu, președintele Agenției Române pentru Promovarea Investițiilor și Asistență Economică din Străinătate (Agenția Română pentru Dezvoltare). Este cofondatorul Asociației Culturale Georges Brătianu – Paris.

Este membru al Uniunii Ziariștilor din România.

În mai 1990 a înființat Fundația Culturală Ion I. Brătianu – București

La Palatul Brătianu din strada Visarion nr. 4-6 desfășoară o susținută activitate culturală, cu precădere literară și artistică. În acest sediu au loc manifestări periodice, lansări de carte, Saloane literare, conferințe pe diverse teme literare, desfășurate sub egida Fundației Culturale Ion I. Brătianu sau în colaborare cu diverse entități literare sau uniuni de creație cum ar fi Uniunea Ziariștilor profesioniști din România, iar în Galeriile de Artă se vernisează Expoziții de pictură și sculptură.

Este poet, prozator, cronicar de artă, pamfletar și jurnalist.

Cărți publicate

„Contribuția lui Ion C. Brătianu la revoluția pașoptistă din Țara Românească și cugetările sale despre această revoluție” – ediție bilingvă română-franceză. (Ed. Laumond, Paris 1983); – „Viața-n roz când e albastră” (Ed. Fundației culturale „Ion I.

Brătianu" 1996); – „Cel mai hulit dintre pământeni” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 1996); – „Revoluția de glaspapir” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 1996), – „Voi sunteți urmașii Romei?” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu”, 1996), – „Postumele tinereții” (versuri, Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 1998); – „Memorandul durerii” sau „Cestiunea Română” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 1999); – „L’Union Européene: une machine infernale” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2000); – „Mereu actualul Țuța” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2004); – „În legitimă apărare” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2004) – pamflete (carte pentru care Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România i-a acordat diploma „GHIMPELE DE DIAMANT” pentru întreaga creație pamfletară încununată de acest volum); – „Contribuția lui Ion C. Brătianu la revoluția pașoptistă din Țara Românească și cugetările sale despre această revoluție” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2012); – „Privatizarea adevărului” (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2012), – „In memoriam Paul Everac” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2012); – „Adevăruri din Parlament” – 2012, – „Privatizarea Adevărului” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2012); – „Paul Everac . Ultimul gong” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2012); – „File din biblioteca Brătienilor” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2013); – „Nemuritorul” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2015); – „Regăsirea nemuririi” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2018); – „Generalul C.I. Brătianu în fața judecății istoriei” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2019); – „În așteptarea eternității” – (Ed. Fundației culturale „Ion I. Brătianu” 2021); – „Seniorii literaturii noastre” (coautor Florentin Popescu) – (Ed. Fast Editing 2021).

Apariții în presă

Publică articole, eseuri, cronici, versuri în „Viitorul Liberal” (al cărui director a fost), „Contemporanul”, „Luceafărul”, „Cronica Română”, „Vremea”, „Colocvii”, „Politica”, „România Mare”, „Flagrant”, „Week-end”, „Dacia nemuritoare”, „Certitudinea”.

Diplome și premii

Premiul Național pentru activitatea de publicist – Fundația Umanistă „România Mare”; Diploma „Ghimpele de diamant” acordată de Uniunea Ziariștilor profesioniști din România, pentru întreaga creație pamfletară – 10 martie 2022; Placheta „UZPR – 100 de ani – primită în cadrul Salonului UZPR, la Palatul Brătianu.

Extrase din cronici

Gen. RADU THEODORU: „...Pamfletarul, eseistul, gazetarul, practică în multe volume de gen o vehemență stilistică cu totul opusă stilului poetic din POSTUMELE TINEREȚII, dezvăluindu-ne un abil mânuitor al limbii române, un portretist în alb-negru remarcabil dublat de un cunoscător profund al realităților contemporane... Pamfletele, eseurile și articolele lui operează incizii adânci în societatea contemporană și în malformațiile ei, dublându-le cu o analiză severă de moravuri și cu portretistica de rigoare, fără nici un menajament conjunctural, amintindu-mi-l pe Arghezi și, mai aproape de noi, pe Everac”. (din recomandarea pt. Uniunea Scriitorilor, din 10 febr. 2013)

ACAD. VASILE GIONEA: „...Articole publicate în diferite ziare și reviste, sunt scurte și pline de substanță. Este o eseistică jurnalistică virulentă și de actualitate care se lecturează cu interes și plăcere... „în discuțiile de la om la om, Ion I. Brătianu se dovedește agreabil, de un umor molipsitor și de o candoare deconectantă”. (din pref. Vol. „Voi sunteți urmașii Romei” de Ion I. Brătianu, apărută la Ed. Fundației Culturale Ion I.Brătianu, din 1996)

ACAD. FĂNUȘ NEAGU: „...Ion. I. Brătianu este un om de o distinsă cultură, eseist de o ținută remarcabilă, mânuitor drastic al verbului...Domnul Ion I. Brătianu ne dovedește că aparține unui neam ce nu-și va stinge în eternitate amintirea și că poartă un război cu ulii, trăgând în ei cu spic de iarbă cules de pe dealuri nobile. Iar cei ce poartă pe umeri un arc adus din livezile copilăriei rămân o viață întreagă naivi, cinstiți și bântuiți de lună”. (din recomandarea ce o face pt. Uniunea Scriitorilor, din introd. La vol. „Revoluția de glaspapir” Ion I. Brătianu edit. Fundației Ion I. Brătianu și din recom. Pt. Uniunea Scriitorilor, din 4 dec 1996)

GEORGE CORBU: „... Ion I. Brătianu este un poet ancorat în problematica umană și, deci, socială a veacului său, un gânditor care recurge la variate mijloace stilistice pentru a-și manifesta atitudinea față de tot ceea ce pătează, urâțind-o, veșnicia. Arta lui poetică e generoasă, nesofisticată, comunicând într-un stil direct, expresiv și conversiv, cu semenii săi, oamenii obișnuiți, a căror condiție și o asumă.

Poezia, ca expresie a nobleței spiritului, adaugă astfel o dimensiune nouă activității unei personalități polivalente.

Poemul reprezentativ pentru gândirea poetică a autorului mi se pare a fi cel intitulat „A fi fericit” datat 1966, definitiv pentru epoca în care a fost compus, care vorbește despre unele împrejurări ce pot aproxima fericirea, apoi sunt evocate altele, pentru ca în final să asistăm la o răsturnare de situație: *De aceea Eu sunt/ Negreșit/ Atât de NEFERICIT.*

Ion I. Brătianu face parte din poporul ales al poezilor. Crezul lui poetic este exprimat cât se poate de limpede: *Mi-am înnodat la colț batista/ Ca să nu uit/ Că sunt dator pământului / Cu visul / Din poezie* („Anti amnezie” 1956)” (Recenzie la volumul „Postumele tinereții” – apărută în revista „Unu” – 104-105 – octombrie-noiembrie 1998 –Oradea)

ION ROTARU: „...În majoritatea textelor de pamflet, autorul se referă la persoanele concrete ce l-au atacat în mod infam, sau la chestiuni foarte personale, se postează „în legitimă manieră proprie de realizare, constând într-un punct de plecare original, de regulă, de ordin moral, ca și prin tăria tușei și dezinvoltura cu care se manifestă în creație, portretele șarjate conturate de el se ridică deasupra a ceea ce numim atac la persoană și se constituie în tot atâtea reușite artistice, tipologii umane reprezentative literar. Atâta vreme cât intervențiile sale sunt mai mult replici în sine la adresa infamiilor ce i-au fost aduse, reușita portretistic-caricaturală îl ridică deasupra atacului la persoană (care i se reproșează uneori), înălțându-l la nivelul artei autentice.

În mod cu totul excepțional, ca o însușire caracteristică numai pamfletarului care este Ion.I.Brătianu, este că blândețea lui funciară își pune amprenta pe textul vitriolant și – după cum remarcă aceeași **Ileana Vulpescu** – „în stropul de vitriol

simți mijind pururi o lacrimă (...) vitriolul a ros mai întâi într-un suflet sensibil și loial, iar aceste urme necicatrizate apar la tot pasul în scrisul său". Am putea spune deci că, în mod paradoxal, pamfletarul I.I.B. este un moralist!" („Istoria literaturii române de la origini până în prezent” – 2009)

ION DODU BĂLAN: „Pamfletele brătieniste, prin aciditatea lor, prin vehemența cu care veștejesc răul, viciile, minusurile morale grave, prin strălucita agresivitate stilistică, prin blamarea, arderea cu fierul roșu al omeniei și bunului simț a lichelelor, impostorilor, hoților și mafioților de tot soiul, deși uneori se referă la chestiuni foarte personale, se constituie într-un leac miraculos pentru vindecarea gravelor boli de care suferă societatea de azi. Dar, în general, pamfletele lui Ion I. Brătianu evită atacul la persoană, cu penița muiată în cerneală vitriolată...” (recenzie în revista „Națiunea”, nr. 734, 22-28 septembrie 2004)

ADRIAN PĂUNESCU: „...Acum douăzeci de ani venea la revista „Luceafărul” un tânăr timid, cu ochi pătrunzători, în albastrul lor eliptic, și cu o insistență literară benefică... Nu se supăra niciodată când îl depășeau alte priorități și, într-o redacție, sunt mereu alte priorități, când vrei să nu-l publici pe un tânăr. Acest băiat era cutreierat de un rar amestec de inocență și vocație.

...Am avut bucuria ca domnul I.I. Brătianu, despre ale cărui remarcabile inițiative politice am scris și în această revistă, să ne facă o vizită, să se bucure, alături de noi, de existența publicației „Vremea” și să ne încredințeze o poezie a sa, scrisă, după cum spunea autorul, acum doi ani în Franța.(...)

Bine ați venit în „Vremea” noastră, domnule I.I. Brătianu! Politicienii care nu sunt și poeți pot eșua în fața problematicei imprevizibile a vieții. Politicienii-poeți pot descoperi viitorul.” (Din articolul apărut în revista „Vremea” Nr. 2 septembrie 1990)

Prof. GEO CĂLUGĂRU: „...Ceea ce merită, cu adevărat evidențiat este că Excelența Sa Ion I. Brătianu, un generos și un altruist, nu și-a pierdut încrederea în actul scrisului, nu a alungat autoritatea profesională din sistemul său de norme și valori, nu și-a abandonat confrății. Dacă reflectăm serios, viața Excelenței Sale Ion I. Brătianu este pusă sub semnul unui gând al lui Montaigne: „Cele mai frumoase vieți sunt acelea care se rânduiesc cu modelul comun și omenesc, dar fără miracole și fără extra-vagantă”... „În așteptarea eternității” este o carte document care atestă trecerea lui Ion I. Brătianu printre zări, nori și iluzii. Este încercarea sa de a se sustrage zădărniceii, de a așeza în fața timpului propriul semn de trecere. Dumnezeu să-l binecuvânteze!” (Revista de creație și cultură „BOGDANIA”, nr. 89-90/2021)

ILEANA VULPESCU: „Când citești pamfletele lui te furnică o revărsare de adrenalină, dar îți simți sufletul ușurat ca de o povară pe care-o duceai în cârcă, fără a ști s-o definești(...) Cu excepția îmbogățirilor de revoluție, tot omul gândește la fel ca I.I.B., cu deosebirea că nu tot omul are darul de a-și revărsa revolta și amărăciunea în pamflete. (...) Cu excepția îmbogățirilor de revoluție, tot omul gândește la fel cu Ion Brătianu, cu deosebirea că nu tot omul are darul de a-și vărsa revolta și amărăciunea și de a-și apăra Neamul, adică năpăstuitul Popor Român.” (Recenzie apărută în volumul „În așteptarea eternității” -2021)

ILIE GABRA: „...mă încumet să fac o paralelă între „Mitul lui Ion I. Brătianu” și mitul lui Sisif. Pentru că Ion I. Brătianu s-a născut într-o lume marcată de conflagrații mondiale, așa cum Albert Camus a străbătut destinul lumii între prima și cea de a doua conflagrație mondială, devenind cel mai celebru scriitor după Voltaire. Ca și Albert Camus, în literatura franceză și Ion I. Brătianu, în literatura română, a demască o lume a absurdului și a suferinței umane, pe un drum al unui întineric nesfârșit, al refuzului de a se conforma normelor impuse din afara perimetrului național. Destinul lui Ion I. Brătianu se aseamănă cu acela al eroului legendar Sisif care a împins la nesfârșit un bolovan pe un munte, pentru a se rostogoli, apoi, la baza muntelui... se impune prin geniul său și prin creațiile sale ca o voce unică în peisajul spiritual românesc și deopotrivă prin modelul inimitabil al seriozității morale. Personalitatea lui Ion I. Brătianu s-a impus, prin forța unei regenerări spirituale inegalabile și printr-o acceptare implacabilă a destinului său în conștiința neamului și în cartea sa de istorie și cultură.” (Publicat în revista „Dacia Nemuritoare” nr. 4-5, mai 2017)

MARIA CHIRTOACĂ: „... Spre luare aminte pentru urmașii neamului, maestrul Ion I. Brătianu a realizat spre finalul anului 2021 la Editura Fundației culturale ce-i poartă numele un nou album intitulat „În așteptarea eternității”. Pe admirabila copertă a albumului ca o bijuterie, profetică parcă, realitatea se întrevede luminoasă prin culorile calde și elegante ce împodobesc palatul familiei. Pe deasupra, în paginile cărții, sufletele multor personalități contemporane fac front comun în jurul autorului, scriitor de elită și patriot din neam în neam.

Ion I. Brătianu se dovedește și cu acest prilej un liant al scrisului și artiștilor contemporani, dar și un suflet ce arde pentru cultură, pentru viitorul neamului său. Așa cum mărturisește pe coperta albumului, obiectivul îi este acela de a lăsa urmașilor exemple sfinte de simțire autentic românească. Pe altarul limbii române, cuvântului scris i-a aprins din nou lumânări, iar spre Dumnezeu a ridicat cu palmele împreunate rugăciunea de a feri acest popor să cadă în degringoladă, pentru a nu avea mai târziu un destin avateric. Nu prin elucubrații, nici prin fraze inficiate cu aserțiuni falacioase, ba din contra, prin sinceritatea propriilor trăiri, maestrul ne-a dat, cu ocazia albumelor sale, un exemplu demn de urmat nouă, tuturor. Fie ca infatigabila sa viață dăruită cu dragoste semenilor și operele ce i s-au adunat de-a lungul timpului să se înmulțească asemenea pâinilor biblice și să se împartă inimilor care i-au dat „un dram de iubire pentru cultura românească” și urmașilor noștri din neam în neam!” (Articol apărut în revista „Curtea de la Argeș” nr. 2 (135) din 2022)

IGOR I. BUTNARU: „...Apariția pe firmamentul culturii noastre românești a cărții-album „În așteptarea eternității”, este un eveniment stelar, de primă mărime, aruncând o punte peste ani la cartea-album apărută în 2014 sub titlul „File din biblioteca Brătienilor”, în aceeași Editură a Fundației Culturale Ion I. Brătianu și datorate aceluiași autor – Ion I. Brătianu – în viziunea căruia aceste opuri având menirea nobilă de a fi un omagiu adus prieteniei... Alături de o imensă valoare spirituală, această lucrare are și meritul de a deschide o nouă direcție în creația literară românească și nu numai, prin nașterea și constituirea unei noi ramuri a creației literare, denumite în mod inspirat de harnicul și pătrunzătorul bibliofil și scriitor, pamfletar de rafinată măiestrie și real talent dovedit în scrieri proprii, dar și colaborări

cultivate în calitate de editor. Este vorba aici de DEDICATOLOGIE, creație născută din efortul lui Ion I. Brătianu de a aduna la un loc dedicațiile care i s-au făcut pe diverse și multiple volume de autori dăruite în vreme de aceștia, odată cu expresia unor gânduri și sentimente apreciative. Și căroră Dl. Brătianu înțelege să le răspundă prin dedicarea la rândul său, a acestei cărți-album, cu o primă parte cuprinzând câteva zeci de dedicații de autori români, o a doua parte cu evocare unor uriașe personalități istorice autohtone...” (Articol apărut în revista „Dacia nemuritoare” nr. 110-2022)

ION ANDREIȚĂ: „... Repet și susțin: această carte album – autentic capitol de istorie literară românească – se cuvine să existe în toate marile biblioteci ale țării, în cele ale literaților precum și în rafturile bibliofililor care se respectă.” (Extras din articolul publicat în revista „Bucureștiul literar și artistic” nr. 8 (35), august 2014)

Extrase din creația literară

Din volumul „Postumele tinereții”

APUS

Pierdute năzuințe
Pământești,
Decedat politic,
Tinerețea poeziilor postume
Aruncate la pubelele uitării
Zdrențuită viață în agonie,
Mâna mai mișcă
Și semnează captiv
Testamentul neputinței.

ÎNTR-O ZI

Într-o zi,
Într-o noapte,
Vom fi iar împreună
Vom fi vis
Vom fi suflet curat
Vom fi iar împreună
Vom fi dor blestemat
Vom fi amintiri
Vom fi iubiri.
Într-o zi,
Într-o noapte,
Vom fi dileme
Vom fi blesteme
Vom fi iar împreună.

Într-o zi,
Într-o noapte,
Vom fi amintiri,
Vom fi iubiri,
Vom fi dileme,
Vom fi blesteme.

RĂBDARE

Sunt anonimul luat în seamă de toți,
Promisiuni,
Protecții,
Nulități,
Nimic.
Speranțe deșarte,
Iluzii moarte...
Supremul meu merit e răbdarea.
Sunt anonimul luat în seamă de toți,
Răbdare,
Promisiuni deșarte,
Iluzii moarte.

FALS TRATAT DE LINIȘTE

Caut liniștea de atâtea seri,
Pe pragul dintre azi și ieri,
Dar nu o găsesc nicăieri.

Hei, liniște! – de ce nu vii
În nopți de veghe, nopți târzii -
Din cimitirele pustii?

CONFESIUNI NOCTURNE

Târziu, prin noapte rătăcesc. Acasă
Un manuscris eu am uitat, se pare,
Mă-ntorc: un petic, rătăcit, de soare
Și-aruncă strălucirea de pe masă.

Lumină-i? Poate viers ce zboar-n zori,
Alunecând pe valu-nalt al vieții,
Să se scufunde-n MAREA TINEREȚII, –
Îmbrățișat de cântul din viori.

ISTORIE (Morții își decorează criminalii)

Se mișcă glia,/ Sub munte/ Țâșnesc scânteii,/ Focul s-a aprins.../ Sistemul solar e bolnav/ Natalele mele granițe/ Sunt încleștate de absurd./ Mutismul spulberă toate speranțele.../ Nimicarnițele latră la nori, / Ruina ține loc / De stil arhitectonic. Zvonuri neîmplinite/ Se ofilesc în speranțe,/ Se cimentează cu lacrimi/ Tratate de pace,/ Haosul în ținută de gală,/ Capitalul, în haine de doliu/ Păhărnicesc victoria înfrângerii./ Prin filtre roșii,/ Trec rațiuni de stat/ Morții își decorează criminalii.../ Incest moralei! Pardon, domnilor,/ Sistemul solar e bolnav.

„REAȚIONARUL”, DE EVERAC

(din volumul „Voi sunteți urmașii Romei?”)

Domnule Everac, mă raliez, asemeni marelui dumneavoastră înaintaș, pe ici pe colo, dar sigur prin părțile esențiale, superbului discurs provocator pe care l-ați conceput în eseul moral-politic „Reacționarul”.

Cumpărasem cartea și o aruncasem, supărat, în bibliotecă, cu gândul să nu o mai citesc. Adică, îmi spuneam că, dacă vă permiteți să ignorați „partidele mici”, de ce să nu ignor și eu o cărțuie de 140 de pagini, în care nu puteam găsi mai mult decât în cele 15-20 de piese de teatru pe care le-ați scris și pe care, uneori, le-am văzut, alteori m-au informat cronicarii dramatici... Greșeam, pentru că, într-o noapte de insomnie, așa cum bănuiesc că și dumneavoastră aveți destule, când mi se aplecase să tot citesc ziare, am zărit „Reacționarul” dumneavoastră făcându-mi cu degetul din bibliotecă. Și am pornit lectura, noaptea mea albă devenind, astfel, una dintre cele mai colorate din ultima vreme.

Da, totuși nu mă înșelasem: sunteți nu numai un mânuitor excelent de dialoguri, ci și eseist de mare forță. Și mărturisesc aceasta, chiar dacă intru în conflict cu editorul dumneavoastră care, luându-și unele măsuri de prevedere, scrie pe undeva în cele „câteva precizări” pe care ține să le facă: „Deși nu împărtășim întotdeauna afirmațiile radicale ale autorului...”. Eu mărturisesc cinstit acum, după lectură, că le împărtășesc și că sunt în deplină concordanță cu ideea că dacă „decenii întregi am fost învățați să privim spre noi înșine cu un fel de idolatrie veselă, păgubitoare”, provocarea pe care o aruncați este „preferabilă narcisismului nostru tradițional”. Și Emil Cioran, deși de o luciditate amară, a făcut o asemenea „greșală” și a rămas... atât de mare.

Fără îndoială, unele afirmații pot fi discutate, nu pentru că ar fi discutabile, ci tocmai pentru a fi mai bine reliefate, dar sunt convins că nici dumneavoastră nu v-ar conveni să aveți, ca parteneri... de discuție, niște cititori muți de admirație. Sigur, poate fi întoarsă și pe față și pe dos o idee din „Dilema raționalistă”, ca aceasta: „Nu e nevoie de avertismentul unor mari sociologi contemporani ca să ne dăm singuri seama că ceva se întâmplă în societățile prea bine organizate, unde rulajul economico-social funcționează uneori excelent dar, ca urmare, o înstrăinare se instalează între cetățenii încredințați aproape pasiv acelor excelente mecanisme de la care nu se mai pot deroba și care, încolțindu-i, le contingentează viața, transformându-i în simpli pioni educați, nu în entități cu completitudine umană”. Ideea, hai, recunoașteți, frumos adusă din condei, este totuși ușor schematică și miroase a pilitură din cuțitul cu care

cenșura de pe vremuri obliga scriitorii să-și ajusteze gândurile, pentru a primi B.T.-ul (adică pentru tinerii sau mai puțin tinerii care n-au trecut prin furcile caudine ale totalitarismului, „Bunul de Tipar”).

Nu, nu se instalează nici o înstrăinare, dimpotrivă, se instalează o participare în care individul capătă alte valențe umane, bineînțeles la fel de discutabile din punct de vedere filosofic, social și moral.

Undeva, în încheiere... reacționarul din dumneavoastră declară – cu aplomb și deplină satisfacție – luându-și drept minunați aliați pe Eminescu, Maiorescu, Blaga și Noica: „Dacă am face politică, am fonda un partid conservator...” Nu, cred că ați fonda unul care există: unul liberal. Bineînțeles, un partid format din liberali tineri, prin prezentul cărora trece curentul de înaltă tensiune al trecutului, dar și al gândului de viitor...

O, dar câte idei viguroase nu se pot discuta în legătură cu „Reacționarul” de Everac!

Se simte de la o poștă, în „Reacționarul”, domnule Everac, ca l-ați urmărit pe Emil Cioran. Și nu ați făcut rău, marele sceptic român (și universal) acumulând, ca vrejul sănătos de fasole, forja lucidei ascensiuni în spirală. Da, e adevărată și frumos spusă de dumneavoastră ideea că poporului nostru i-a lipsit pofta de expansiune. „Cu excepția regatului lui Burebista, care e preromânesc – amintiți undeva – poporul nostru nu s-a învrednicit să se întindă, razboinic și expansiv, în alte teritorii decât acelea unde s-a pomenit prin etnogeneză”. Dar, ce s-a petrecut cu alții în acest timp, care întotdeauna înseamnă istorie? „O mână de ruși au atins Uralul și prin hârjuieli continue, au cuprins Siberia și au ajuns în Alaska” (de care și-a amintit deunăzi și domnul Jirinovski) și iată-vă în 1990, când v-a apărut cartea, pe acest teren al nimănui, atât de aproape în idei de marele Cioran care trăsesese de mult semnalul de alarmă: „Atât de mult s-a insinuat Rusia în lume încât, de aici încolo, dacă nu orice drum duce la Moscova, Moscova ne va ieși înainte pe orice drum... După modul în care popoarele se vor ști apăra de Rusia, își vor dovedi gradul de sănătate”. În fond, așa cum bine subliniați: „Principatul Moscovei n-a fost mai mare decât Dacia veche și a devenit, până mai ieri, nucleul unui mare imperiu redutabil”. Iar noi... „Expansiunea” noastră, cum inspirat spuneți, „a fost lentă și inofensiva transhumanță, petrecută în pasul oilor”, prin vadurile istoriei, cunoscute de noi de mii de ani. Asta nu-i împiedică, pe cei care consideră că Dumnezeu a făcut lumea la 1812, să ne arate cu degetul că suntem... imperialiști care vrem să cucerim teritoriile rusești (!?) de dincolo de Prut... Adevărul-adevărat este așa cum îl strigați în cartea dumneavoastră „Reacționarul”, luată atât de puțin în considerație: „Expansiunea românească a fost totdeauna timidă, a fost sau s-a lăsat deseori umilită, n-a explodat în vreo reacție de gabarit universal, nici în bine, nici în rău”. Câteva răbufniri majore pe planul momentelor cu rezonanță istorică totuși au existat. Nu degeaba a sosit Darius pe Câmpia Dunării, nu degeaba s-a înălțat la Roma, Columna lui Traian, nu degeaba a fost imitat de italieni acel strălucitor 24 Ianuarie 1859 al nostru... Și totuși, deși nu sunt de acord cu întrebarea pe care v-o puneți în legătură cu ciobănașul mioritic, ideea că noi, românii, ne contemplăm „cu resemnarea, înfrângerea și moartea” și că ne mulțumim „cu o revanșă pe plan estetic”, este demnă să fie mai profund și mai creator analizată.

O faceți și dumneavoastră și, uneori, cu rezultate remarcabile, de asemenea, dintre care unul merită a fi transcris în întregime: „...viața românului nu e exclusiv

pragmatică, nu se ordonează toată pe dimensiunea demersului util și pe categorii adiacente: economie de timp, productivitate, rentabilitate, foame materială, deși are câte ceva din toate acestea”. Cioran, mai tânăr și având posibilitatea să se desfășoare atotcuprinzător atunci când a scris cartea „Schimbarea la față a României”, făcând o incursiune în cultura precolumbiană Maya, arăta ca aceasta s-a stins fără cauze din afară. „Această cultură, care a cunoscut matematicile, calendarul, o arhitectură ce poate rivaliza ca monumentalitate cu Egiptul, un hieratism care amintește arta juridică, se prăbușește și dispăre ca o malformație istorică.

Nu există altă explicație a acestei decadente rapide în afară de o insuficiență politică, de un defect în capacitatea de organizare a destinului exterior, care, deși compensate printr-o hipertrofie spirituală, n-a putut atinge echilibrul unei misiuni durabile de cultură”. Să rămânem, așadar, sceptici ca și Cioran, când, nici el, atunci când e vorba de profunzimile ce-l leagă de țara de baștină, nu este: „România are un sens întrucât o începem. Trebuie s-o creăm lăuntric, pentru a putea renaște în ea. Plăsmuirea acestei țări să ne fie singura obsesie”. Iar jocul discursului dumneavoastră „reacționar” se încheie cam în același fel: „Să ne transformăm lunga noastră tăcere istorică, pentru unii asemănătoare morții, într-un inconfundabil accent stilistic, vivace, diferențiat al existenței noastre ca națiune, pe acest pământ”.

Din activitatea de cronicar: „Într-o lume mediocră unde spoiala de cultură și talent stă cu regele la masă, unde nu mai poți defini ce este valoros și ce este rebut – uman și artistic –, iar vulgaritatea are un loc bine definit, unde ȝopenia și culmea kitchiului – cel cu peștele de sticlă pe milieu, pus pe televizor – sunt deja văzute ca un lucru normal, iar Șeherezada atârnată pe perete este de acum simbolul vacanțelor în Turcia, ei, bine, într-o astfel de lume, în România, mai există artă adevărată. Mai avem totuși pictori adevărați, capabili să te transpună în vis.

L-am reîntâlnit pe Paul Mecet la Galeriile de Artă ale Fundației Culturale Ion I. Brătianu cu ocazia unei expoziții personale. M-au uluit pânzele lui, fiindcă a început cu aplecăciunea de neam și strămoși. Cu portretele sfinților noștri duhovnici, cei care ne-au lăsat trecerea unora cu demnitate prin stalinism, trecând la biserica noastră națională ortodoxă, a Neamului Românesc și la figurile bărbaților ce au construit țara de peste 100 de ani...” (Recenzie apărută în volumul-album „Nașterea unei picturi” de Paul Mecet - 2019)

Profil realizat de **Geni DUȚĂ**, scriitor, publicist, editor

Andrei BREABĂN

Andrei Breabăn s-a născut la data de 16.11.1953, în satul Ciomârtan din comuna Zamostea, județul Suceava. Își amintește cu drag de frumoasa copilărie dar și de cărțile de povești, mai ales cele cu legende despre eroii de demult și bătlăiile date de strămoși pentru a-și apăra libertatea ... „Seara continuam să citesc pe cuptorul din casă unde mă lăfăiam pe o plapumă moale, făcută de bunica Ecaterina, rezemat pe niște perine mari, umplute cu puf de găină, sfidând cu anii copilăriei lumina slabă care se răsfirea din lampa cu petrol ce pâlpâia palid în odaie. Devoram zilnic carte după carte minunându-mă de faptele eroilor din vechime cu care nu îndrăzneam să mă compar, deși în sinea mea visam să fiu ca ei”... După terminarea școlii generale în satul natal a urmat Liceul „Lascu Vodă” în perioada 1968-1972, în orașul Siret, un târg mărunț dar cu profunde reverberații istorice aflat pe valea râului Siret.

Își aduce aminte și azi de profesorul de istorie, domnul Parizer care predă la liceu, cu plăcere și bucurie, astfel că lecțiile de istorie rămâneau întipărite nu numai în minte ci și în adâncul sufletului, acolo unde își găseau ascunzișul marii eroi ai antichității, cavalerii Evului Mediu, dar mai ales vitejii din vechime care au luptat pentru ca noi azi să fim liberi și să vorbim românește. Având pasiunea pentru istorie a urmat în perioada 1973-1977 și absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universității București dându-și licența în drept civil.

A urmat și cursuri postuniversitare în specialitatea Științe penale – criminologie la Universitatea București pe care le-a absolvit în septembrie 1998. A desfășurat activitate juridică în mai multe instituții din Brașov și Suceava până în anul 2006 când s-a retras din activitate. Ultimul loc de muncă a fost „Eurom Bank” unde a profesat mai bine de șase ani – consilier juridic având atribuții la sucursalele băncii din Iași, Suceava și Bistrița. Din acest an s-a retras din activitate continuându-și munca la Pensiunea „Leagănul Bucovinei” din Suceava la care este administrator, o altă activitate care are legătură cu pasiunea pentru istorie legată de nenumăratele obiective istorice din regiune.

Debut literar: un ghid turistic presărat cu legende, care cuprindea aproape 1.000 de pagini, având titlul **„Mănăstirile din Bucovina: Ierusalimul Ceresc din România”**, apărut în anul 2017, la Editura „Tipo Moldova” din Iași. A fost rezultatul

nenumeratelor excursii făcute cu turiștii veniți la pensiune la frumoasele mănăstiri din zonă, adevărate cetăți de apărare a limbii, credinței și unității naționale lăsate de înaintașii noștri. Lucrarea adună laolaltă studiile vaste pe care le-a făcut vreme de trei ani pentru a face expuneri cât mai bine documentate turiștilor români și străini pe care îi ducea la aceste obiective istorice de însemnătate națională, unele din ele apreciate la nivel mondial, fiind preluate în patrimoniul UNESCO. Este apreciat și considerat cel mai complet ghid al mănăstirilor din Bucovina, lucrarea revizuită și completată fiind reeditată în anul următor în trei volume sub titlul de Constelația mănăstirilor: Pelerinaj prin locurile sacre. Ultimul volum este singura lucrare apărută în România care face o prezentare a tuturor bisericilor și mănăstirilor construite pe teritoriul județului Suceava în sec. XIV-XIX, consacrand un capitol amplu bisericilor din lemn care au dăinuit până în zilele noastre.

Afilieri

Este membru al Cenaclul transfrontalier „Mașina cu poezi Bucovina” din care fac parte scriitori și poeți de pe ambele părți ale Prutului și din Cenaclul literar Suceava. În anul 2019 a fost primit în „Societatea Scriitorilor Bucovineni”. Din anul 2021 este membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Cărți publicate

- *Dacia Creștină în versuri*, Editura TipoMoldova Iași, 2017, poezii;
- *Meditații... sub clar de lună*, Editura TipoMoldova Iași, 2018, poezii;
- *Pământul dacilor: Întâmplări și legende de demult*, Editura TipoMoldova Iași, 2017, legende istorice;
- *Comori ale tracilor, Eroii unui neam nemuritor, Vol. I: De la Zamolxis la Burebista*, Editura TipoMoldova Iași, 2018, legende istorice;
- *Comori ale tracilor, Eroii unui neam nemuritor, Vol. II: De la Deceneu la Decebal*, Editura TipoMoldova Iași, 2018, legende istorice;
- *Constelația mănăstirilor: Pelerinaj prin locurile sacre, Coroana regală a Moldovei*, Editura TipoMoldova Iași, 2018, eseuri;
- *Constelația mănăstirilor: Pelerinaj prin locurile sacre, În căutarea titanilor*, Editura TipoMoldova Iași, 2018, eseuri;
- *Constelația mănăstirilor: Pelerinaj prin locurile sacre, Pe urmele Daciei creștine*, Editura TipoMoldova Iași, 2018, eseuri;
- *Din vremea marelui rege Decebal, Vol. I Decebal și Domitian*, Editura TipoMoldova Iași, 2019, roman istoric;
- *Din vremea marelui rege Decebal, Vol. II Dacia regelui Decebal*, Editura TipoMoldova Iași, 2019, roman istoric;
- *Din vremea marelui rege Decebal. Vol. III Confruntarea titanilor*, Editura TipoMoldova Iași, 2019;
- *Legendele Do(a)chiei*, Editura TipoMoldova Iași, 2019, roman istoric;
- *Legendele Kogaionului, Vol. I Tărâmul zeilor: De la Zamolxis la Burebista*, Editura TipoMoldova Iași, 2019, legende istorice;
- *Legendele Kogaionului, Tărâmul zeilor, Vol. II: De la Burebista la Decebal*, Editura TipoMoldova Iași, 2019, legende istorice;
- *Regatul nemuririi, Zamolxianismul de ieri și de azi între adevăr și legendă*, Editura Timpul Iași, 2020, legende istorice;

- *Regatul Mușatinilor, 2 volume*, Editura Timpul Iași, 2020, legende istorice;
- *La Porțile Destinului*, Editura Salonul Literar, Odobesti, județul Vrancea, 2020, roman istoric în 2 volume, Vol. I – Cărări tenebroase și Vol. II – Zori însângerați;
- *Domnii paralele*, Editura Semne București, 2021, roman istoric în 2 volume, vol. I – Două săbii într-o teacă, Vol. II – Cavalerul negru;
- *Vitejii Măriei Sale*, Editura Timpul Iași, roman istoric în 2 volume, Vol. I – Cneaghina Marușca, Vol. II – Stăpân în Țara Moldovei;
- *Și dacă mâine va veni*, Editura Timpul Iași, eseuri, 2021;
- *Visul Măriei Sale*, Editura Timpul Iași, roman istoric, 2021;
- *Castelul de pe Nistru*, Editura Timpul, Iași, 2022;
- *Din vremea lui Ștefan Vodă. Eseuri și legende*, Editura Bogdania, 2022;
- *De la Alfa la Omega*, Editura Timpul, Iași, 2022;
- *Martiri de ieri și de azi*, Editura Bogdania, 2022.

Apariții în antologii literare

- *Scumpa Patrie, antologie de istorie alternativă*, 2018, lucrare colectivă a membrilor Cenaclului de Inițiativă Literară Suceava;
- *Plai de Berchișești*, 2021, lucrare colectivă a membrilor Cenaclului Transfrontalier *Mașina de Poeți*;
- *Lirica unui miez de toamnă*, Editura InfoRapArt 2021, Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice;
- Antologia *Vis de toamnă*, Editura „Amurg sentimental”, București, 2021;
- *Antologia anotimpurilor*, vol. I, Primăvara, Giurgiu 2022.

Colaborări la reviste

Cronica Timpului, București, *Convorbiri literare*, Iași, *Hyperion*, Botoșani, *Plumb*, Bacău, *Bucovina literară*, Suceava, *Caietele Columna*, Târgu-Jiu, *Literatură și Artă*, Chișinău, *Bogdania*, Focșani, *Luceafărul de Vest*, Timișoara, *Salonul literar Vrancea*, Banchet, Brașov, *Caietele Silvane*, Zalău, *Arena literară*, București, *Rotunda Valahă*, Râmnicu Vâlcea, *Astralis*, București, *Clubul Artelor Giurgiu XXI*, Giurgiu, *Uscând o lacrimă*, Buzău, *Spații culturale*, Buzău, *Cadran Politic*, București, *Gorjeanul*, Târgu-Jiu, *Monitorul de Suceava*, *Crai Nou*, Suceava etc.

Premii, diplome

- Premiul unic în cadrul Secțiunii pentru copii, pentru lucrările editate în 2019, oferit de Societatea Scriitorilor Bucovineni pentru romanul „Legendele Dochiei”;
- Premiul unic pentru mitologie în cadrul secțiunii „Legende istorice”, oferit de „Fundatia Culturală Bucovina” pentru lucrările editate în 2019, pentru romanul „Din vremea regelui Decebal”;
- Premiul oferit de Fundația Social-Culturală Miorița – pentru volumul „Din vremea regelui Decebal”;
- Premiul I pentru eseu la Ediția a XIX-a, 2021, „Vara visurilor mele”, concurs organizat de revista „Amurg sentimental” București;
- Diplomă de excelență cu prilejul ediției a X-a a Festivalului-concurs internațional literar „Bogdania”, pentru eseuri și romane istorice, 2021;
- Diplomă de excelență acordată de Asociația Cultural-umanitară „Bogdania” și Revista de cultură „Bogdania”, cu prilejul lansării romanului „Visul Măriei Sale”, 2021

Recenzii, cronici literare despre cărțile autorului

- **Marcu Emilian, Iași, „Convorbiri literare”** nr. 1 (301) din 2021 – pag.191-192, Rubrica „Vitrina cărților”, Recenzie la romanul „Vitejii Măriei Sale”;
- **Marcu Emilian Iași, „Convorbiri literare”** nr. 5 (305) din 2021, Rubrica „Vitrina cărților”, pag.192-193, Recenzie la romanul „La Porțile Destinului”;
- **Marcu Emilian Iași, „Convorbiri literare”** nr. 11 (311) din 2021, Rubrica „Vitrina cărților”, p. 139, recenzie la romanul istoric „Visul Măriei Sale”;
- **Marius Chelaru: „Convorbiri literare”** nr. 12 (300) din 2020, pag. 208/209, în rubrica „Autori moldavi, edituri moldave”: Recenzie la romanul „La porțile destinului”;
- **Marius Chelaru, „Convorbiri literare”** nr. 4 (304) din 2021, pag. 179-180, Rubrica „Edituri moldave/autori moldavi”, recenzie: la romanul „Domnii Paralele”;
- **Marius Chelaru, „Nord Literar”** Baia Mare, jud. Maramureș, nr. 4 (191) din 2019, pag. 4: „Un fel de a privi „comorile” dacilor și altele din trecutul neamului nostru”, recenzie la volumele de legende dacice: „Legendele Kogaionului”;
- **Constantin Dram, „Convorbiri literare”** nr. 5 (305) din 2021, „Din nou romanul istoric”, pag. 95-96: cronică la romanul „Domnii Paralele”;
- **Ioan Holban, „Convorbiri literare”** nr. 11(311) din 2021, pag.44-46, Visul românității întregite, recenzie la romanul „Visul Măriei Sale”;
- **Cristina Rusu, „Convorbiri literare”** nr.7 (307) din 2021, pag. 129-130, „Speranța într-un mâine ce ne dorim mereu să vină”, cronică la volumul de eseuri „Și dacă mâine ar veni...”;
- **Cristina Rusu, Convorbiri literare** nr.3(315) din 2022, pag.187, Lumina sfântă peste soarele Moldovei, recenzie la romanul „Visul Măriei Sale”;
- **Cristina Rusu, „Hyperion”,** nr. 10-11-12/2021, recenzie la romanul „Visul Măriei Sale”;
- **Cristina Rusu, „Bucovina literară”,** nr. 1-2-3 din mai 2021, pag. 118-119, „Țara Moldovei în așteptarea unui răsărit”, cronică la romanul „Domnii paralele”;
- **Cristina Rusu, „Bucovina literară”,** nr. 1-2-3 (359-360-361) din 2021, pag. 117-118, „Un roman de inspirație istorică de Andrei Breabăn”, cronică la romanul „Vitejii Măriei Sale”;
- **Cristina Rusu, „Bucovina literară”,** nr. 1-3 din 2020, pag. 93/94, „În umbrele Kogaionului pe tărâmul zeilor”, recenzie la volumele de legende dacice: „Legendele Kogaionului”;
- **Ioan Țicalo, „Plumb”,** nr. 177 din 2021, pag. 177, cronică la volumul „Domnii paralele”;
- **Ioan Țicalo, „Plumb”** din 2020, pag. 8 și 14, „Bat clopotele...”, recenzie la volumul de eseuri și legende „Regatul Mușatinilor”;
- **Nicolae Sava, „Hyperion”,** nr. 7-8-9/2021, Andrei Breabăn, „Și dacă mâine ar veni...”, cronică la volumul de eseuri „Și dacă mâine ar veni...”;
- **Silvan G. Escu, scriitor și jurnalist – „Istoria altfel”,** recenzie la romanul „Visul Măriei Sale”, în Rotonda valahă, nr. 4 din 2021, pag. 132-133, și în alte reviste de cultură;
- **Ion Popescu Brădiceni, Revista „Miracol de Brădiceni”,** din 2021, pag. 43-44, cronică la Romanul tradiționist : redivivus (Andrei Breabăn);
- **Ion Popescu-Brădiceni, Târgu-Jiu, „Plumb”** nr. 166 din 2021, pag. 18/19, cronică la romanul istoric „Vitejii Măriei Sale”;

- **Ion Popescu Brădiceni**, „**Hyperion**”, nr.10-11-12 (318-319-320) din 2020, pag. 130-131, „Arta istorisirii în romanul lui Andrei Breabăn” cronică la romanul „La Porțile Destinului”;
- **Ion Popescu Brădiceni**, Cotidianul „**Gorjeanul**”, nr. 888 din 13.01.2020, „Dacia mitologică, legendară și reimaginată epopeic și ficțional de Andrei Breabăn”, recenzie la volumul de legende „Tărâmul zeilor”;
- **Ion Popescu Brădiceni**, Cotidianul „**Gorjeanul**”, nr. 703 din 28.01.2020, „Regatul Nemuririi în viziunea lui Andrei Breabăn sau Zamolxianismul de ieri și de azi pe înțelesul tuturor”, recenzie la lucrarea „Regatul nemuririi”;
- **Ion Popescu Brădiceni**, Cotidianul „**Gorjeanul**”, nr. 773 din 11.11.2020, „Însemnări de relectură”, Andrei Breabăn despre Dacia Creștină... în versuri;
- **Ion Popescu-Brădiceni**, „**Caielele Columna**”, Târgu-Jiu, nr. 98 – 4/ 2020, pag. 18/19;
- **Petre Isachi, Bacău**, „**Hyperion**” nr.1-2-3 din 2021 (321-322-323), pag. 100-103, „Ștefan cel Mare și morala îndumnezeirii”;
- **Petre Isachi, Bacău**, „**Caielele Columna**”, Târgu Jiu, nr. 99/1 din 2021, pag. 21-24;
- **Petre Isachi, Bacău**, „**Hyperion**” nr. 1-2-3 din 2021 (321-322-323), pag.97-100, „Semnele reiterate de memoria istoriei sau funcția estetică a gândirii mitico-simbolice”;
- **Petre Isachi**, „**Spații culturale**”, nr.78 din 2021 și „**Salonul Literar**” Focșani, nr. 105 din 2021, „Istoriografie și istorism fictivizat sau cum se remitizează Istoria Medievală a României”, cronică la romanul „Domnii Paralele”;
- **Petre Isachi**, „**Caielele Columna**” nr. 99/1 din 2021, pag. 21-24, „Ștefan cel Mare și morala îndumnezeirii, ori învingem ori murim”, cronică la romanul „Vitejii Măriei Sale”;
- **Petre Isachi**, „**Monitorul de Suceava**”, nr. 101 (7713), din 13 aprilie 2021, „Istoriografie și istorism fictivizat sau cum se remitizează Istoria Medievală a României”, cronică la romanul „Domnii Paralele”;
- **Grigore Codrescu**, Bacău, „**Monitorul de Suceava**”, nr. 68 din 07.04.2021, „Despre românismul moldovean al suceveanului Andrei Breabăn”;
- **Grigore Codrescu**, „**Plumb**”, nr.173 din 2021, „Dacă istoria iese din arhive, intră în proza lui Andrei Breabăn”;
- **Grigore Codrescu**, „**Plumb**”, nr.171 din 2021, pag.17, „Despre românismul moldovean al scriitorului sucevean Andrei Breabăn”;
- **Grigore Codrescu**, „**Caielele Columna**”, nr. 98 – 4 din 2020, pag. 18/19;
- **Prof.dr. Dobre Cezar**, doctor în istorie la Universitatea din București, „**Convorbiri literare**”, nr. 8 (308) din 2021, Cronică: „Un povestitor înăscut”, pag. 191;
- **Prof.dr. Cezar Dobre**, istoric, „Prefață” la romanul „Visul Măriei Sale”;
- **Prof. Cezar Dobre, Universitatea București, doctor în istorie**, „Domnii Paralele de Andrei Breabăn”, Monitorul de Suceava nr. 54 (7607) din 18.03.2021 și Crai Nou Suceava, nr. 8471 din 16 martie 2021;
- **Doina Cernica**, scriitor și publicist, „În față cu Eminescu”, Cotidianul „**Crai Nou**”, Suceava, 14.06.2019;
- **Dan T. Gurtesch**, Cotidianul „**Crai Nou**”, Suceava, 06.06.2018, pag. 3, Andrei Breabăn și constelația lui de cărți;
- **Adrian Popovici**, Cotidianul „**Crai Nou**”, Suceava, 10.06.2019, „Legende străbunilor daci, redimensionate”;

- **Adrian Popovici**, scriitor și publicist, „Din nou împreună la CIL”, Cotidianul „**Crai Nou**”, Suceava, 13.06.2018;
- **Georgeta R.M.**, „Omagiu adus străbunilor, Centenarul Marii Uniri din 1918”: Andrei Breabăn, „Motive pentru condei”, 17.06.2018.

Aprecieri critice, selectiv

Astfel, domnul **Ioan Holban**, scriitor, critic și filolog, făcând referiri la romanul istoric „Visul Măriei Sale”, subliniază că: „Din vremea tinereții, care se pierde, desigur, în negura timpurilor, nu am citit cu atâta plăcere, în relaxare și pasiune, chiar, scăpat de „robia” fișelor de lectură, un roman istoric atât de bine scris cum e Visul Măriei sale (Editura Timpul, 2021) de Andrei Breabăn”, continuând: Andrei Breabăn nu reconstituie și nici nu descrie în cartea sa, ci, cu spusa lui Gala Galaction, recheamă trecutul; ... Când arhivele tac, vorbește imaginarul prozatorului: ... Tot domnia sa spune în încheiere că „Visul Măriei Sale (...) este un roman istoric unic în literatura noastră contemporană, care se citește repede, cu folos pentru „conservatorii”, dar, mai cu seamă, pentru „progresiștii” de azi...”. (**Ioan Holban**, scriitor, critic și filolog)

„Fin cunoscător al comportamentului uman, Andrei Breabăn, în volumul „Visul Măriei Sale”, face o adevărată radiografie a unor evenimente de maxim interes, dintr-o etapă neguroasă a neamului nostru, perioada dinaintea înscăunării lui Ștefan cel Mare și Sfânt, dar și a întronării noului Patriarh al Constantinopolului, Preafericitul Ghenadie, cel ajutat să ocupe scaunul de însuși sultanul Mahomed, scaun rămas liber după fuga fostului patriarh. ...Bazându-se pe o multitudine de documente dar și pe o imaginație de-a dreptul luxuriantă, Andrei Breabăn reușește să întocmească o atmosferă credibilă, conturând dialoguri, persoane, personalități cu un har de excepție asemănător prin unele locuri chiar cu vestitul prozator francez Alexandre Dumas, fiul cel care a dat viață unei lumi ce părea demult pierdută în negura timpului. (**Marcu Emilian**, critic literar)

„Dincolo de încadrări istorice, de enumerare a unor evenimente atestate ca atare, de analize, comentarii (cu un interesant mixt social-istoric-politic) romanul despre Ștefan al Moldovei e o provocare și pentru autor, ca și pentru cititori, deoarece autorul se oprește asupra unor ani neacoperiți la nivel de documente. Este vorba despre o etapă pregătitoare pentru momentul crucial când tânărul prinț moldav se apropie, în etape minuțios gândite, de tronul tatălui său.

Este o carte de gânduri și de dincolo de gânduri, în care imaginația joacă un rol puternic profund și definitiv pentru a contura o lume de o emoție cu totul specială. ...Cartea merită citită și recită datorită frumuseții faptelor de curaj pe care înaintașii scriitorului Andrei Breabăn le arată nu numai Moldovei ci și întregii Europe.

Eul povestitorului epic e privit cu un ochi dinăuntru, spune Ion Popescu Brădiceni, cel care surprinde în comentariul său coerența internă esențială ce caracterizează acest roman, caracterele, intriga și personajele, adică elementele constitutive ale unui roman „tradițional”. Cu adevărat meritoriu este acest roman scris de Andrei Breabăn și pentru faptul că reamintește tinerei generații despre fibra de patriotism care a ajutat la constituirea statului românesc, de-a lungul istoriei sale... Andrei Breabăn, prin acest roman al său, dar și prin celelalte publicate până acum, devine un nume de referință în proza românească știind să construiască lumi ce păreau definitiv pierdute în negura timpului.” (**Constantin Dram**, critic și istoricul literar)

„A scrie roman istoric, mai cu seamă astăzi, înseamnă să îți asumi un risc major. Cu atât mai mult atunci când alegi a te hazarda să abordezi o asemenea temă precum aceasta din romanul de față. A elabora o ficțiune literară despre viața lui Ștefan cel Mare și Sfânt nu e deloc ușor, mai cu seamă că au rămas pagini nepieritoare de Sadoveanu și Iorga în acest sens. E cu atât mai de apreciat modul prin care autorul a găsit modalitatea de a se îndepărta, inteligent, de modelele uriașe numite mai sus, delimitând și alimentând un spațiu al imaginarului extrem de generos, tocmai prin necunoaștere.”

Făcând o analiză amplă a romanului istoric **„Domnii paralele”**, domnia sa trage în final concluzia: „Este clar că Andrei Breabăn nu se înscrie prin scriitura adoptată într-o paradigmă postmodernă. Strategiile sale narrative (cu elemente bine asimilate și re-create în contextul propriului demers beletristic din romanele lui Scott, Balzac, Stendhal, Sadoveanu, Vintilă Corbul, Eugen Burada) se bazează pe acumulări vizuale și auditive bine evidențiate în descrieri pe măsură, pe puterea de a introduce dialogul frecvent (uneori chiar excesiv), pe plăcerea de a portretiza și de a re-crea personaje istorice sau de a crea, cu puterile ficțiunii, de a face conexiuni, paralelisme ce se depărtează deseori de canonul strict beletristic. Rezultă un text viu, avântat ca expunere deseori, cu acea savoare ce poate fi apreciată de cititorii acestui gen și care te apropie de istorie, altfel. Un roman care completează informația strict istorică prin intervenția ficțiunii literare, singura care poate crea lumi alternative.” Cronica a apărut în Revista „Convorbiri literare” din Iași. (**Constantin Dram**, critic și istoricul literar)

„Autorul face o cercetare minuțioasă și înserează în narațiunea sa date impresionante despre acea perioadă. El aduce în prim plan și pe Iancu de Hunedoara, cel care a ținut piept hoardelor străine și a știut că cele mai bune relații le poate construi cu semenii săi, oameni din cele trei țări române. În cele două volume, personajele sunt descrise atent, după caz cu detalii, fie ele istorice sau croite de imaginația scriitorului”, ca în final să concluzioneze: „Și chiar dacă Moldova a fost atât de greu încercată autorul reușește prin dialogurile sale să țină cititorul cu sufletul la gură pentru a afla întâmplările care urmează pe parcursul narațiunii, folosind un limbaj accesibil, dar după o documentare atentă, uneori cu regionalisme sau arhaisme pentru a da, probabil, o tentă de autenticitate specifică epocii.” Cronica a apărut în Revista „Bucovina literară” din Suceava. (**Cristina Rusu**, scriitor)

„Prima calitate a scriitorului sucevean, care nu se întreabă doar retoric cum „s-ar fi schimbat istoria noastră a românilor dacă s-ar fi întâlnit în acea perioadă cei trei: Iancu de Hunedoara, Ștefan cel Mare și Vlad Țepeș”, este că nu uită adevărul biblic: în fiecare cuvânt se află ceva sacru – cum credea, printre alții, și Mircea Eliade – ce ne interzice să facem din el un joc al hazardului.... Își începe recenzia romanului „Domnii paralele” un alt cunoscut critic literar, profesorul **Petre Isachi**, ca apoi să sublinieze: „O a doua caracteristică a aceluiași autor sucevean, ce scrie în ritmul lui Sadoveanu sau Balzac, este viziunea lovinesciană asupra istorismului, adică o concepție hipertrofică a valorii documentului brut. De aici autenticitatea/veridicitatea și verosimilitatea docuficțiunilor breabăniene, ce-l vrăjește – estetic vorbind – chiar și pe un specialist al domeniului. Nu întâmplător istoricul Cezar Dobre, profesor doctor în istorie, notează într-o Prefață revelatoare pentru problematica transfigurată: Exactitatea datelor istorice este impresionantă și arată o cercetare istorică de

excelență, împletită cu dragostea față de domnitorii acelor vremuri. Dacă nu aș ști că întoarcerea în timp ar fi imposibilă aș fi jurat că autorul a trăit contemporan cu evenimentele pe care le prezintă în romanul „Domnii paralele”. Găsesc extrem de importantă această judecată a doctorului în știința istoriei, pentru că sugerează corelația document-timp istoric-ficțiune-prezent etern. În opinia mea, acest romancier al trecutului, Andrei Breabăn, are ceva din simbolistica și orgoliul acelor magistrați ai Egiptului Cleopatrei, care chemau în judecată sufletul tuturor morților... Spre deosebire de cele două genii, Andrei Breabăn consideră istoria, precum A. France, o artă în care nu reușești să afli „adevărul” decât prin imaginație/ ficțiune, dar, în același timp, este și cea mai bună expresie a filozofiei concrete a istoriei. Probabil că și formația de jurist a scriitorului îl obligă să vadă în Istorie, pe „cel mai autentic dintre judecători” (Malraux) și să o considere drept cea mai folositoare dintre toate ocupațiile intelectuale.”

Concluzia o trage un alt cunoscut critic literar, profesorul Ioan Țicalo, care la finalul recenziei sale subliniază: „În concluzie, scrierea lui Andrei Breabăn are toate ingredientele unui roman istoric, o acțiune alertă care ține cititorul în priză, caractere bine conturate, mișcându-se dezinvolt pe scena sfâșiată a Moldovei, pagini descriptive atrăgătoare, mai ales cele privind fastul încoronării ori al instalării unui ierarh, un dialog aproape fără cusur, dacă am elimina câte un neologism scăpat pe ici pe acolo (inclusiv formula „Crăciun fericit”, repetată), ori pleonasmele „ridicând în sus paharele” (I, 286) și „utrenie de dimineată” (II, 279). Dincolo de aceste scăpări, Andrei Breabăn se dovedește a fi un prozator cu har, îmbogățind literatura Bucovinei cu opere de valoare. „Cronica a apărut în Revista „Plumb” din Bacău. (**Petre Isachi**, critic literar)

Marius Chelaru despre romanul istoric „La porțile destinului” remarcă: Autorul a optat pentru o scriitură voit mai la îndemâna cât mai multor categorii de cititori, un vocabular nu simplu, dar nesofisticat, uneori pigmentat cu termeni de epocă din regiune/ regionalisme, cu scopul, ca și fragmentele din documente, să apropie cititorul de atmosfera vremii... O carte scrisă cursiv, despre evenimente puțin spre deloc discutate/ cunoscute publicului larg de la noi... Andrei Breabăn arată că este un autor care mai are căutări, dar cu har pentru „poveste”, pentru îmbierea cititorului la „călătorii”, prin istoria neamului, de la care, dacă ne gândim și cum se încheie romanul, avem așteptarea unei continuări, poate cu alte și alte pagini despre viața marelui voievod.” Cronica a apărut în Revista „Convorbiri literare” din Iași. (**Marius Chelaru** critic literar, eseist, poet, prozator)

Aplecându-se asupra romanului de mai sus, domnul **Marcu Emilian**, subliniază: „La porțile destinului, prin volumul I intitulat Cărări tenebroase, își începe derularea prin lumea istoriei Moldovei din anii de după domnia lui Alexandru cel Bun, 1430 și înaintează în timp, printre întâmplări de luptă dar și de diplomație, spre înscăunarea ca domn al lui Ștefan cel Mare. Bazându-se pe o cercetare a documentelor vremii extrem de temeinică și meticuloasă, Andrei Breabăn reușește să te atragă în această lume ca într-o adevărată capcană și te determină să nu mai lași această carte din mână până la ultima pagină. Sigur că imaginația autorului joacă un rol uriaș pentru a descrie locuri, fapte, întâmplări, oameni (boieri sau oameni simpli) în realizarea acestei construcții.” (**Marcu Emilian**, critic literar)

„Recitind romanul lui Andrei Breabăn „La porțile destinului” care-i de ipso și de facto o respectabilă dialogie de peste 750 de pagini pricepi din start că tot ce contează e istoria, iar conținutul e ca la Mihail Sadoveanu, romantico-realist, remarcă criticul literar **Ion Popescu Brădiceni**. Numai că prozatorul se lasă furat de trecut căruia îi conferă aură reverianță, pe care îl reconotează din perspectiva copilului cititor, a cărui ingeniozitate se poate lăsa deturnată foarte ușor în visare și paradiziacă întoarcere într-o arhetipalitate perenă... Andrei Breabăn se întoarce în tainele viețuirii istorice, la sensul ei interior, la sufletul lăuntric al istoriei, ca astfel s-o interpreteze verosimil, cumva în sensul mimesisului realist... Astfel arta povestirii lui Andrei Breabăn descinde dintr-o veritabilă gramatică a fanteziei care istorisește mesaje care conțin o parte esențială a semnificațiilor povestirii. Povestea istorică inserează în țesătura ei informații necesare în înțelegerea globală a megatranstextului: descrieri de personaje, efuziuni lirice ale sentimentelor, sentințe didactice, meditații filozofice. Ele sunt adesea adevăratul text, subiectul fiind de fapt pretextul acestuia... Structură și mit, proza lui Andrei Breabăn ar fi încadrată de Petru Mihai Gorcea sub semnul străvechilor mituri voievodale. Cronica a apărut în Revista „Convorbiri literare” din Iași. (**Ion Popescu Brădiceni**, critic literar)

Trecând la romanul care încheie ciclul tinereții Marelui Voievod, intitulat nu întâmplător **„Vitejii Măriei Sale”** Marcu Emilian susține că, la fel „ca și Mihail Sadoveanu, Andrei Breabăn are harul de a face descrieri detaliate ale Țării Moldovei, în special, cu drumurile și așezările pe unde își desăvârșește acțiunea și își poartă vitejii, făcându-l pe cititor aproape coparticipant la această amplă și interesantă călătorie prin istorie...

...Volumul întâi descrie peripețiile prin care a trecut Ștefan ca să ajungă în scaunul Moldovei, iar cel de al doilea volum, Stăpân în Țara Moldovei, compus din 10 capitole descrie cum s-a împlinit vrerea Domnului și a lui Ștefan de a ajunge să-și îplinească visul... Acest roman filmic, plin de suspans și de multiple detalii, încearcă și reușește să configureze lupta lui Ștefan cel Mare pentru independența și prosperitatea Moldovei și fixarea, cu temeinicie, între hotarele străvechi. Andrei Breabăn, prin acest roman construiește o lume de care ne era atâta de dor.” Cronica a apărut în Revista „Convorbiri literare” din Iași. (**Marcu Emilian**, critic literar)

În recenzia publicată în revista „Plumb”, domnul **Grigore Codrescu** susține: „Cărțile autorului, la care ne-am oprit acum arată o puternică seducție pe care o exercită istoria, legenda și mitul asupra unui intelectual din Bucovina, deși, sau poate chiar de aceea, are pregătire de jurist. În cele aproape trei sute de pagini, așezate elegant în opt capitole, sub o copertă emoționantă, cu vechea hartă a Moldovei, ni se propune ipostaza adolescentului Ștefan Mușatin, nu cu aureola croită de Sadoveanu, ci altfel, însă fascinant, printr-un amestec de luciditate, inteligență și distincție princiară, mai ales când e proiectat pe o scenă istorică magnifică, alături de vărul său Vlad Țepeș, ori protectorul Ioan de Hunedoara... Autorul așază decis, sub semnul ficțiunii, trei componente tematice: copilăria și adolescența eroilor narațiunii; detaliile cotidiene, mai ales că Ștefan și Vlad călătoresc prin Transilvania și alte spații; dar și expresia portretistică a prințisorilor români, atât de diferiți, dar și atât de seducători... Autorul are o excelentă documentare, iar documentul e subtil asimilat în narațiune... Asemenea cărți sunt cu atât mai necesare cu cât, după epoca anilor dominați de arta

proletcultistă și spirit al dogmatismului sovietic, reformele actuale au tot restrâns studiul istoriei naționale, al cunoașterii limbii latine și al aprofundării culturii vechi; sunt vechile și noile păcate ale numitei „Corectitudini politice”, care au dăunat spiritului românesc.” (**Grigore Codrescu**, critic literar)

Volum de eseuri, legende și cugetări, **„Și dacă mâine ar veni...”** a apărut în vara anului 2021, suscitând interes un real din partea cititorilor. Între recenziile făcute cu privire la acest roman o remarc pe cea a doamnei Cristina Rusu, care exprimă sintetic mesajul transmis de lucrările autorului:

„Filă cu filă istoria mai dă câte o pagină iar noi oamenii putem să sperăm, să credem într-un mâine care va veni așa cum nici noi nu știm. Acesta este și titlul cărții de eseuri pe care Andrei Breabăn ne-o oferă spre lectură. Și dacă mâine ar veni..., unde autorul ne vorbește (și) despre evenimente din trecut, dar ne propune să căutăm propriile noastre răspunsuri la modul cum privim acest mâine. Între ieri și mâine, în această curgere firească a timpului, omul a învățat să supraviețuiască pe această planetă dată de Dumnezeu și să aleagă drumuri potrivite pentru ca viața sa să aibă continuitate.” Cronica a apărut în Revista „Convorbiri literare” din Iași. (**Cristina Rusu**, scriitor)

În recenzia publicată în revista „Mozaic”, publicație care apare sub egida USR, Ion Popescu-Brădiceni afirmă: „Andrei Breabăn are știința analizei pe text și responsabilitatea achitării de mirabila dar perversa iluzie a însărcinării de a scrie după închiderea tomului, după emoția reflectată în „amortirea” contemplativă, dar cultivă și arta portretului.

Ion Creangă este considerat un „mărțișor al românilor” care este asemenea soarelui care, luând chip de om, a poposit pentru o vreme printre urmașii dacilor din vechime. ..” (**Ion Popescu Brădiceni**, critic literar)

În aceeași notă domnul **Nicolae Sava**, face o sinteză a volumului, subliniind că, „Sub un titlul ușor romantic, scriitorul Andrei Breabăn din Suceava își adună o impresionantă culegere de eseuri, evocări, povestiri din istoriografia românească mai veche sau mai recentă, cele mai multe dintre ele bazat, inițial, pe o serioasă documentare istorică. ...Atent la detalii, excelând în latura sa reflexivă, Andrei Breabăn are talentul de a da autenticitate și credibilitate în tot ceea ce scrie, indiferent dacă scrisul său se desfășoară pe spații mai mari sau mai mici, precum în cazul acestui volum. Iar observațiile sale, mai ales cele cu caracter aforistic, care presupun decantări îndelungi dar și o bogată experiență de viață, dau spontaneitate stilistică întregii cărți, în ciuda faptului că cele cinci capitole ale sale, conțin, tematic, tot atâtea radiografii epice. Alimentate printr-o serioasă acumulare exclusiv culturală dar și dintr-o prodigioasă imaginație mitologică, prozele din acest volum dovedesc predispoziția autorului pentru mister și cu un grad ridicat de invocație. Andrei Breabăn dovedește și cu această carte că este un scriitor care trebuie luat în seamă cu mai multă atenție de critica literară. Un narator original și credibil, capabil de noi surprize literare.” Cronica a apărut în Revista „Hyperion” din Botoșani. (**Nicolae Sava**, scriitor și critic literar)

În mai multe numere ale revistei de creație și cultură Bogdania, din Focșani, am avut plăcerea și bucuria să public aprecieri critice și din creațiile literare ale scriitorului

sucevean **Andrei Breabăn**. Posedând o vastă cultură, o sensibilitate deosebită, o imaginație inedită, având o mare dragoste față de Patrie și înaintași, ne surprinde în stilul său, cu personaje unice, impresionante, unele venite din alte lumi și vremuri apuse. Am constatat stilul inconfundabil, originalitatea abordării unor subiecte și teme istorice de interes național.

Domnul Andrei Breabăn, prin volumul **„Din vremea lui Ștefan vodă. Eseuri și legende”**, prezintă pagini interesante din istoria frumoasă dar zbuciumată a Moldovei din perioada domniei lui Ștefan Cel Mare. Scoate la lumină întreaga viață a familiei strălucitului domnitor, faptele eroice ale bravului popor moldav și în primul rând iubirea de glie și jertfa continuă pentru apărarea pământului sfânt al Moldovei. Este realizată cu multă imaginație o biografie completă a ilustrului domnitor moldav Ștefan cel Mare și Sfânt. Afirm că demersul istoric și literar al domnului Andrei Breabăn este foarte necesar pentru zilele noastre, constituie un excelent exemplu pentru suflarea românească dar și un îndemn la meditație și implicare, la prețuirea libertății, istoriei străbune. Eseurile și legendele sunt inedite, bine documentate și pot fi considerate ca adevărate lecții de istorie. Este trecut, cum era și firesc, impresionantul și nemuritorul Testament al lui Ștefan Vodă. Vă îndemn să faceți o călătorie istorică prin Moldova, prin viața și luptele duse de moldoveni conduși cu eroism de către Ștefan cel Mare.

Lumina cuvântului, adevărul istoric și cel divin ne eliberează, purifică și înalță sufletul către veșnicie. Romanele istorice scrise de A. Breabăn pot fi socotite, după părerea mea, ca adevărate bijuterii istorice, manuale de istorie românească. (**Ionel MARIN**, poet, eseist, publicist)

Extrase din operă

Ștefan cel Mare și Sfânt biruind balaurul de la asfințit

În luna decembrie, toți românii ar trebui să comemorăm un moment cu mari reverberații în trecutul neamului nostru, menit să fie cunoscut și marcat printre cele mai de seamă pagini de istorie. Cine nu știe că Ștefan cel Mare a ajuns pe tronul Moldovei chiar în Săptămâna Patimilor din anul 6965 (1457), și a intrat victorios în Cetatea de Scaun din Suceava în ziua răstignirii Domnului, sâmbătă seara luând parte împreună cu boierii din Sfatul Țării, poporul și oastea care i-a adus biruința, la slujba de înviere ținută de Mitropolitul Theoctist la Biserica Mirăuți din capitala Moldovei?

Cel care avea să devină cel mai mare erou al neamului său a plecat de la Târgoviște cu o oaste formată din vreo șase mii de călăreți, o parte fiind primiți în ajutor de la vărul său Vlad, feciorul lui Drago, singurul român care a făcut parte din fondatorii Ordinului Dragonilor, condus de regele Sigismund al Ungariei, care i-a adus de altfel și numele, transformat apoi de răvoitori în Dracul și în vampir, lucru pe care nu ar trebui să-l acceptăm. Cei mai mulți dintre oșteni au fost aduși de boieri credincioși tatălui său, care au pibegit în Țara Românească fiind nemulțumiți de politica lui Petru Aron, cel care și-a ucis fratele la Reusenii.

Prima confruntare cu moșul său, a avut loc la Doljești, lângă Siret, în ziua de 12 a lunii lui *răpciune* (aprilie). Învins de trupele de cavaleri bine pregătite ale tânărului Ștefan, Petru Aron bate în retragere. După două zile, acesta încearcă o nouă

rezistență la Orbic, undeva în zona Neamțului, dar fiind învins pleacă în pibegie în Țara Leșească, pe atunci un regat puternic format din Polonia Mare, Polonia Mică, Lituania, Rusia Roșie și Podolia.

Biruinđu-și rivalul, Ștefan se îndreaptă victorios spre Suceava, dar mai înainte se oprește la conacul cumnatului, său boierul Șendrea din Dolhești, de unde a organizat ceremonia de încoronare ce a avut loc în sâmbăta Paștelui în localitatea Direptate, aflată pe valea Siretului, în apropiere de Dolhasca. Să dăm cuvântul cronicarului Grigore Ureche să descrie cu vorbele lui din acea vreme modul cum tânărul Ștefan a fost uns ca Voievod al Moldovei:

Decia Ștefan vodă strâns-au boierii țării și mari și mici și altă curte măruntă dimpreună cu mitropolitul Theoctistu și cu mulți călugări, la locul ce se cheamă Direptatea și i-au întrebat pre toți: este-le cu voie tuturor să le fie domn? Ei cu toții au strigat într-un glas: Întru Mulți Ani de la Dumnezeu să domnești! Și decii cu toții l-au ridicatu domn și l-au pomăzuitu spre domnie mitropolitul Theoctistu. Și de acolo luo Ștefan vodă steagul Țării și se duse la scaunul Sucevei.

Însoțit de mitropolit, boieri, armată și popor, tânărul Voievod, care abia trecuse de 20 de ani, se îndreaptă spre Cetatea de Scaun. De aici vor merge cu toții pentru a lua parte la slujba de înviere ținută de un Sobor de arhieriei în frunte cu Mitropolitul Theoctist la biserica Mirăuți, construită de Petru Mușat în apropierea Cetății, ca biserică a Mitropoliei Moldovei, unde voievodul Alexandru cel Bun a adus moaștele Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava.

În acel an binecuvântat pentru toți românii, învierea Domnului avea să aducă cu sine învierea Țării Moldovei care, sub conducerea acestui mare și înțelept Voievod, va cunoaște o întindere și o dezvoltare cum nu a mai avut niciodată, iar politica și faptele sale de arme vor impresiona întreaga Europă. Țara era sfâșiată de luptele pentru putere duse vreme de un sfert de veac între urmașii lui Alexandru cel Bun, care au slăbit-o în așa măsură încât a ajuns la bunul plac al vecinilor care se înfruptau din ea după bunul lor plac.

Venind pe scaunul tatălui său, ucis mișelește de Petru Aron la Reuseni în noaptea de 15 spre 16 *brumărel* 6959, tânărul Ștefan nu a venit cu planuri de război, ci mai degrabă cu gânduri de pace. De la început a oferit iertare tuturor boierilor care l-au slujit pe moșul său, a trimis *salvconduce* în Țara Leșească pentru a-i încuraja pe pibegi să se întoarcă în țară, asigurându-i că nu vor păți nimic, ba chiar la întoarcere le-a oferit dregătorii mai înalte decât au avut înainte. El știa ce rol are elita, fără de care nu poți guverna o țară. Iar pe deasupra și-a format o oaste de mercenari la Curte, după modelul celor din Apus, cunoscuți drept *Vitejii Măriei Sale*, care au avut un rol hotărâtor în marile sale bătălii de mai târziu.

Oferind poporului pacea, voievodul s-a ținut de cuvânt. În primii zece ani ai domniei sale nici un cap de boier nu a căzut, în ciuda afirmației făcute de cronicar că ar fi fost *mânios și degrabă vărsătoriu de sânge nevinovat*. De altfel istoria a consemnat doar două pedepse capitale date de Voievod, prima după bătălia de la Baia, iar a doua cu patru ani mai târziu, ambele binemeritate de cei care și-au trădat țara și poporul.

Departate de a fi o fire războinică, tânărul Ștefan a fost mai degrabă o fire predispusă către pace, fiind preocupat să urmeze politica bunicului său Alexandru cel Bun, care a adus Moldovei mai bine de un sfert de veac de liniște și prosperitate. Nu el, ci alții au provocat războaie, iar Voievodul a fost silit să se apere, să vegheze la hotarele Moldovei și libertatea poporului său.

Așa se explică faptul că prima sa mare bătălie nu a fost dusă cu păgânii, ci tocmai cu creștinii, Moldova fiind invadată și jefuită de oștile conduse de regele maghiar Matia Corvin, fiul cel mic al lui Iancu de Hunedoara.

Influențat de grofii maghiari, poate și de propriul orgoliu, tânărul rege al Ungariei care avea 24 de ani, pornește spre Moldova din Brașov în ziua de 11 *brumar* 6975 (noiembrie 1467). Aduce cu el oști numeroase, dar și înalți demnitari ai Regatului Maghiar, între care Mihail Orszag, palatinul Ungariei, Ioan Pongracz și Nicolae Csupor, noii voievozi ai Transilvaniei, Ștefan Bathory și alții, iar pe deasupra doi pretendenți la tron, Petru Aron și un anume Berindei, cu care voia să-l înlocuiască pe Ștefan. Se pare că era mai degrabă un plan de împărțire a Moldovei cu începuturile din vremea lui Alexandru cel Bun, Polonia disputându-și Ținutul de Sus cu Cetatea Albă, iar Regatul Maghiar Ținutul de Jos cu Chilia. Ștefan le-a ieșit înainte doar cu oastea de la curte formată din 12.000 de călăreți, între care și acea oaste de elită Vitejii Măriei Sale.

(...) După ce pun foc Bacăului, oștile maghiare vor ataca Romanul sau Târgul de Jos, cum i se spunea atunci. Cetatea de lemn care proteja târgul a fost ușor de cucerit, iar, după ce l-au ocupat, oștile maghiare au mai făcut un scurt popas până în ziua de 7 a lunii *undrea* (decembrie), când au pornit din nou în urmărirea moldovenilor. Dar nu înainte de a jefui și incendia târgul.

Ștefan îi atrage pe unguri undeva mai sus de Roman, pe înălțimile de la Muncel, lăsându-le impresia că se pregătește pentru marea bătălie. Dezinformat de zvonurile lansate de Voievodul Moldovei, Matia Corvin nu acceptă să dea lupta în așa zisul loc ales de Ștefan și se va abate cu oștile sale spre Târgul Neamț, pe care ungurii l-au jefuit, apoi i-au pus foc. În acest timp nu conținut atacurile în flancuri ale moldovenilor, care vor produce pierderi grele, dar mai ales vor obosi oastea adusă de regele Ungariei. Iar, pe deasupra, a venit și iarna, cu zăpezi și ger cum sunt în nordul Moldovei, care îngreunau și mai mult înaintarea invadatorilor.

De la Târgul Neamț ungurii se îndreaptă spre Baia, urmând ca de aici să se îndrepte spre Suceava. Fără să vrea au intrat singuri în capcana întinsă de Ștefan cel Mare, care a ales de la început Baia ca loc pentru bătălia finală. Fosta cetate a lui Dragoș era situată pe un platou întins, fiind expusă cu ușurință atacurilor din toate părțile. Râul Moldovei, aflat în apropiere, era un obstacol care îngreuna retragerea spre munți. Alte argumente pentru care Ștefan a ales acel loc și moment pentru bătălia finală erau oboseala și pierderile pricinuite dușmanilor, platoul deschis care îi oferea posibilități să-i atace din toate părțile și să-i urmărească pe cei care ar scăpa cu fuga, dar și faptul că astfel ar proteja Suceava de jafurile ungurilor. Iar un atac dat noaptea prin surprindere nu le-ar fi permis să-și folosească numeroasa artilerie adusă de unguri până la Baia.

Oastea maghiară, formată cam din 60.000 de oșteni, ajunge în Baia în ziua de 14 a lunii lui *undrea* (decembrie). Regele își stabilește reședința în centrul târgului, *acolo unde se împreună cele două ulițe care ocolesc biserica catolică*, după cum au scris cronicarii. Grofii și comandanții se așează împrejurul pieței centrale a târgului, pentru a fi cât mai aproape de rege. Oastea s-a împrăștiat prin târg, iar cei care nu au încăput și-au ridicat corturi la margine.

După ce au ocupat Baia, din porunca regelui ungurii trec la treabă, ridicând în jur fortificații de apărare din lemn și din lut. Cum oștenii erau vlăguți de oboseală după zilele de marș și mai ales după atacurile moldovenilor, palisadele au fost destul de slab construite. Lăsându-se seara, oștenii se pun la masă, dar și pe chefuit.

Dacă nu ar fi intervenit o întâmplare banală victoria lui Ștefan ar fi fost totală. Ungurii, în frunte cu regele lor, chefuiau de zor când în tabără este adus ca prins un secui pe nume Sythotus. Acesta venea la Baia să vadă bunurile și moșiile rămase moștenire soției sale căreia i-au murit părinții. În drum a întâlnit întâmplător oastea lui Ștefan, care era camuflată într-o pădure aflată în apropiere de Baia. Ba chiar a reușit să afle de la niște soldați că moldovenii vor năvăli în Baia la miezul nopții pentru a-i măcelări pe unguri. Astfel elementul surpriză a dispărut..

Aflând de planul lui Ștefan, regele se scoală nemâncat de la masă și dă poruncă comandanților să ia armele și să pregătească trupele de apărare. Redau doar câteva cuvinte din cele scrise de Antonio Bonfini, cronicarul personal al regelui Matia Corvin, care a luat parte la bătălie:

Matia se sculă nemâncat de la masă, îi adună îndată pe toți nobilii, ostașii și comandanții călăreților, le spuse ce primejdie îi aștepta și dete poruncă să ia fiecare armele. Așează posturi pe toate ulițele și la toate porțile, la intrarea în târg dispune cohortele pretoriene, Două sute de veterani și pe cei cu armătură grea îi așează înaintea locuinței sale, ca să împiedice atacul dușmanilor din cele două uliți ce se împreună acolo, Trupele le împărți prin toate ulicioarele.

(...) După descrierea făcută de cronicari bătălia a fost cumplită. Loviți din toate părțile, ungurii au fost nevoiți să se apere pentru a-și salva viața și nu pentru a învinge. La lumina flăcărilor ce răbufneau în noapte moldovenii înaintează pe ulițele înguste ale târgului. Orânduți în două formații de luptă în pătrat, o strategie nouă în acea vreme, folosită doar de trupele de elită ale mercenarilor apuseni, dar pe care Ștefan o cunoștea, moldovenii pătrund din toate direcțiile în Baia forțând trecerea spre piața centrală, unde se afla regele. În învălmășeala cumplită care s-a creat, pe toate ulițele târgului Baia se dădeau lupte corp la corp, folosindu-se săbii, sulite și chiar arcuri cu săgeți. Deși au adus cu ei un număr mare de tunuri ungurii nu și-au putut folosi artileria, o mare parte din ea fiind abandonată pe mâna moldovenilor.

Într-o scrisoare adresată după bătălie Craiului Cazimir, Ștefan cel Mare îi scrie:

Și am năvălit asupra lor și a început lupta între noi de seară până în zori și ne-am luptat piept la piept și, mărite rege, mila lui Dumnezeu și norocul Măriei tale au fost de partea noastră. Și astfel au căzut de sabie multe capete ale demnitarilor, ale căpitanilor oștirii, ale ostașilor puternici, pe care nici măcar cu numele singur nu-i pot înșira.

Până și Matia Corvin a fost în pericol să piară. Înconjurat de trupele sale de elită, regele e nevoit să lupte ca un oștean, pe jos, pentru a-și apăra viața. Este rănit de o sabie la braț și a primit două săgeți în spate. Cu greu este scos pe o targă de oamenii săi din învălmășeala creată. Uliță cu uliță Baia cade pe mâna moldovenilor. Din unul din cele mai mari și mai frumoase târguri ale Moldovei rămân doar mormane de cadavre și de cenușă din care mai ieșeau flăcări răzlețe, cadavre de oameni și de cai arși împrăștiate peste tot, ulițele fiind pline de bălți de sânge. Un măcel cum nu s-a mai întâlnit. Numai datorită trădării vornicului Crasnăș regele a reușit să scape, fiind scos din Baia pe o targă, înconjurat de mai mulți nobili și oșteni din trupele sale de elită. Iar odată cu regele a fost lăsată să fugă și o parte din oastea adusă de el în Moldova.

Conduși de un moldovean trădător, ungurii s-au retras în munți. Se spune că s-au îndreptat spre Târgu Neamț, iar de aici spre Petru Vodă și Gura Largului, de unde au luat cursul Bistricioarei până ce au ajuns la Gheorgheni. Pe drum sunt întâmpinați

cu pietre și chiar cu săgeți de localnici dornici să se răzbune pentru jafurile făcute. Muntenii au tăiat arbori cu care au blocat drumurile îngreunându-le astfel înaintarea și sporind pierderile suferite în urma atacurilor date de trupele trimise de Ștefan să-i urmărească. Cronicarul polonez Jan Dlugosz descrie expresiv retragerea ungarilor:

Partea mai mare a armatei ajungând în munți și găsind drumul închis cu arbori prăvăliți, după ce își arse carele și alte bagaje și după ce îngropă în pământ 500 de tunuri, ca să nu pună mâna moldovenii pe ele, scapă cu fuga. Și dacă regele Ungariei n-a fost prins și omorât aceasta se datorește binefacerii unui moldovean, căruia Ștefan voievod, descoperind înșelăciunea, îi taie capul.

(...) În bătălia de la Baia Ștefan a pierdut mulți viteji. Numărul moldovenilor care ar fi căzut în luptă s-ar fi ridicat la 6.000 de oameni, după afirmațiile lui Bonfini, ceea ce ar însemna jumătate din oastea Moldovei. Chiar dacă cronicarul regelui Matia a exagerat până și cifrele ca să acopere înfrângerea rușinoasă suferită de rege, totuși Ștefan nu putea ierta trădarea ce a avut loc, care a dus la un număr mare de pierderi din rândul vitejilor săi cât și a faptului că numai așa au putut scăpa regele Ungariei și o parte din oaste din încercuire.

Să nu mai spunem că, la un moment dat, și voievodul a fost în pericol să fie prins de ungurii care fugeau din cetate. Fiind și el pe jos, în focul bătăliei a fost surprins de un grup de călăreți unguri la care nu se aștepta. Se spune că Ștefan s-a urcat repede într-un arin aflat la îndemână, iar ungurii, care erau speriați, nu l-au observat, continuându-și fuga pentru a scăpa cu viață. După bătălie, în locul arinului Voievodul va pune să se ridice o biserică ce dăinuie și în zilele noastre. O formă folosită de Voievod de a-i mulțumi lui Dumnezeu pentru izbândă.

(...) În timpul bătăliei cu Matia Corvin, Ștefan a suferit și o mare pierdere. În 25 a lunii lui *brumar* din anul 6965, în timp ce el îi hărțuia pe unguri, soția sa Evdochia de Kiev își dă sfârșitul în timpul unei nașteri. Cu toată durerea cumplită pe care o avea, Marele Voievodul a pus pe prim plan țara, iar după ce și-a jelit soția, care a fost înmormântată în lipsa lui, probabil la biserica Mirăuți din Suceava, el a continuat luptele cu ungurii, pregătindu-se pentru marea bătălie de la Baia. Oare câți oameni ar mai face astfel?

Ceea ce trebuie evidențiat este faptul că deși a avut o oaste de cinci ori mai mică, fără artileria pe care au avut-o ungurii, cu această bătălie, cu care și-a început faptele de glorie, Ștefan a înscris o pagină glorioasă în istoria neamului nostru. Să nu uităm că și Regatul Maghiar în acea vreme era puternic, în afară de Ungaria el cuprindea și țările vecine care erau supuse coroanei maghiare indiferent de statutul pe care îl avea fiecare.

Abia spre sfârșitul anului, Matia Corvin reușește să iasă din Moldova, de Crăciun aflându-se la Nicolești, de unde este dus la Brașov unde ajunge plin de răni. După ce Ștefan cel Mare l-a prins pe ucigașul tatălui său, relațiile sale cu Matia Corvin încep să se îmbunătățească, iar în cele din urmă cei doi ajung aliați și prieteni. Dar istoria s-a scris mai întâi cu valuri de sânge care au curs în noaptea de 14 spre 15 ale lunii *undrea* din anul 6965. Umbre ale trecutului care vin spre noi învăluite în bezna tot mai întunecată a istoriei. Să avem curajul să le scoatem la lumină și să le mulțumim pentru sacrificiul lor.

Zenovie CÂRLUGEA

Date biografice. Poet, eseist, critic și istoric literar, editor. S-a născut la 28 octombrie 1950 în satul Măiag, comuna Crușețu, jud. Gorj, în familia preotului Nicolae și Eugenia Cârługea. Copilăria și-a petrecut-o în satul natal, unde a făcut clasele primare și primele două clase gimnaziale. A urmat celelalte două clase gimnaziale, VII–VIII (1963-1965), precum și liceul teoretic (1965-1969) în orașul Balș, județul Olt. Absolvent al Facultății de Limba și literatura Română, secția limba română – limba latină, de la Universitatea din București. Lucrarea de licență: „Temele poeziei lui Lucian Blaga”, coord. științific: conf. univ. dr. Eugen Simion (1975). Gradele II (1979) și I (1983) în învățământ la IPCD Craiova. Diferite stagii de perfecționare în specialitate și IT. Și-a susținut doctoratul la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu cu lucrarea „LUCIAN BLAGA. Dinamica antinomiilor imaginare” (2004), conducător de doctorat: prof. univ. Mircea Tomuș.

Carieră profesională. Profesor (și director) la Școala Gimnazială de 10 ani din com. Prigoria, jud. Gorj (1972-1976), transferat prin concurs la Liceul Teoretic „Ecaterina Teodorescu” din Tg.-Jiu (1976-2018). Ca director (1998-2002), a transformat unitatea de învățământ (devenită din 1977 „Grup Școlar Industrial”), pe baza tradiției și rezultatelor, în „Colegiul Național «Ecaterina Teodorescu»”, unitate de prestigiu a învățământului românesc de azi. Coordonator al Centrului de Excelență pentru Creația Literară a Elevilor, CNET – Gorj și METS. Coordonator al revistei liceului *Studium* (1998-2015), distinsă în mai multe rânduri cu Titlul de „Laureat” la Concursurile Naționale ale Revistelor Școlare. Președinte al Filialei Târgu-Jiu a Societății de Științe Filologice din România (1990-2018). Diferite stagii, cursuri, programe de formare continuă în domeniu didactic.

Activitate editorială. Editor al unor periodice de cultură (revista „Arcade”, „Mesager de Gorj”, „Studium” etc.), restituiri culturale și publicații proprii (cărți de studii și eseuri, critică literară, poezii etc.). Fondator-coordonator al revistei de cultură „Portal-MĂIASTRA”, editată în parteneriat: Filiala Gorj a Societății de Științe Filologie din România & Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj (din 2005 și în continuare, *sine hiatus*), care apare din 2007 „sub egida Uniunii Scriitorilor din România”. Membru al Uniunii Scriitorilor din România, din 5 iunie 2007. Colaborator fervent al UZPR.

Ca editor, s-a ocupat de apariția pe plan local a unor cărți de poezie și proză (cu prefețe, postfețe, note bio-bibliografice, restituiri) semnate de: Ion Miloș, Adam Puslojič, Dumitru Bălașa, Dumitru Florica, Iunian Th. Ciobanu, Constantin Uscătescu, Sabin Velican, Oana Rădoi, Oana Popescu, Edvina Mogoș, Andrei Popete-Pătrașcu, Gheorghe Filiș, Nicolae Diaconu, Antonie Dijmărescu, Nicolae Suciu, Constantin E. Ungureanu, Florian Copcea, Nicolae Mareș, prefețe pentru antologiile de poezie semnate de Octavian Doclin, Nicolae Dragoș, Radu Ulmeanu, apărute la Editura Academiei Române ș.a.

Activitate literară.

A debutat la 19 octombrie 1968 în ziarul județean „Gazeta Gorjului” cu poemul „Ascensiune umană”, de influență argheziană. A publicat apoi în ziarul județean „Oltul” de la Slatina, figurând cu cinci poeme în culegerea „Vârsta zborului” apărută sub auspiciile ziarului (1969) și în culegerea „Lirice” din 1972 (Baia-Mare). A continuat să fie publicat cu poezii în „Familia” (Șt. Aug. Doinaș), „Amfiteatru” (Ana Blandiana), „Ramuri”, „Luceafărul”, „Orizont”, după care a publicat în „Tribuna învățământului”, „Transilvania”, „Literatorul”, „România literară”, „Tribuna”, „Brâncuși”, „Dacoromânia”, „Pro Saeculum”, „Discobolul”, „Scrisul Românesc”, „Luceafărul de dimineață”, „Vatra-Veche”, „Mișcarea literară”, „Acolada” și „Portal-Măiastra” (la ultimele două deține de ani buni rubrici de „cronică literară”). În perioada 1985-1989 a fost prezent cu recenzii, note și comentarii literare în revista „Luceafărul”.

Lucrări publicate

Poezie: *Fericirile* (1994), *Deseninări de cleștar* (1995), *Gheață la mal* (1997), *Foișor în Heliopolis* (1997), *Ochiul înrourat* (1999), *Ochiul înrourat*, antologie col. „Opera Omnia”, Tipo Moldova (2013), *Lythiada* (2014).

Istorie și critică literară: *Poezia lui Lucian Blaga* (1995), *Alexandru Macedonski – palatul fermecat. Eseu asupra barocului macedonskian* (1997), *Lucian Blaga – dinamica antinomiilor imaginare* (2005, ed. II 2013), *Lucian Blaga – studii, articole, comunicări* (2006), *Tudor Arghezi și spiritul Olteniei* (2008), *Lucian Blaga – solstițiul sânzienelor, documentar* (2010), *Tudor Arghezi – un elogiu al Gorjului* (2010), *Lucian Blaga – între amintire și actualitate. Interviuuri, cronici, reportaje în mărginimea Sibiului* (2011), *Eminescu – mitograme ale daco-românității* (2011, ed. II 2014), *Lucian Blaga – sfârșit de secol, început de mileniu* (2012), *Blaga – Goethe, afinități elective* (2012), *Panopticum. Studii și eseuri de critică și istorie literară* (2013), *Mihai Eminescu – drumuri și popasuri în Gorj* (2016), *Lucian Blaga – dicționar esențial. Oamenii din viața lui* (vol. I, 2017; II, 2018), *Lucian Blaga la Bistrița, în colaborare* (2018), *Lucian Blaga și lumea Banatului* (2018), *Tudor Arghezi – Dicționar esențial. Oamenii din viața lui* (2019), *Mihai Eminescu – Dicționar monografic. Oamenii din viața lui* (2019), *Triada de aur: Eminescu-Arghezi-Blaga* (2022), *Album portretistic comentat: Mihai Eminescu, imagini autentice & falsuri*, Editura Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Tg.-Jiu, 2023.

Lucrări de brâncușiologie: *Brâncuși – azi, eseuri critice* (2000), *Arethia Tătărescu. Marea Doamnă a Gorjului interbelic*, monografie (2007), *Brâncuși – orizonturi critice* (2009), *Brâncuși – studii și eseuri* (2009), *Constantin Brâncuși. Dicționar monografic. Oamenii din viața lui* (2020).

Alte lucrări: *Dacoromânia profundă*, studii de dacologie (2005), *Folclor de pe Valea Amaradiei*, materiale de arhivă (2007), *Victor Daimaca – descoperitorul de comete*, monografie (2010), *Editura RAM – Aninoasa, Gorj*, monografie (2014), *Spiritul pandur și sufletul gorjenesc*, antologie de texte, prefață, studiu introductiv și note de... (2014), *De neamul Cartienilor... Istoria unui asasinat politic din Gorjul sec. al XIX-lea*, documentar-album (2015).

Distincții/premii: *Premiul pentru poezie* al ziarului „Scânteia tineretului”, 1968; *Marele Premiu pentru poezie și critică literară* la Festivalul Național de Literatură „Tudor Arghezi”, 21 mai 1994 (din juriu: N. Manolescu, Șt. Aug. Doinaș, Titu Rădoi, Nicolae Diaconu ș.a.); *Premiul Spiritualității Gorjene pe 1998*, acordat de Inspectoratul pentru Cultură al Județului Gorj (plachetă și publicație aniversară cu prilejul împlinirii a 55 de ani, din partea Consiliului Județean Gorj, Bibliotecii Județene „Christian Tell”, Centrului Județean de Creație și Școlii Populare de Artă, din Tg-Jiu); *Diplome de excelență*, acordate în perioada 1998-2009, pentru activitate în cultură și învățământ, acordate de Primăria Târgu-Jiu, „pentru activitate culturală deosebită și succese remarcabile pe tărâmul școlii românești”; *Diplomă de excelență*, acordată de Asociația Română pentru Patrimoniu – ARP, București, 2006; *Diploma „Gheorghe Lazăr”, cl. I*, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, 2007; *Premiul Fundației Naționale „Niște țărani”* pentru lucrările de critică și istorie literară „luminând cu pasiune și acribie portretul poetului și filosofului Lucian Blaga”, București-Slătioara, 25 oct. 2007; *Diplomă de Excelență în Cultură*, oferită de Consiliul Județean Gorj, dec. 2007; *Premiul special pentru cea mai bună lucrare de argheziologie, pentru lucrarea „Tudor Arghezi și spiritul Olteniei”*, apărută la Ed. „Scrișul Românesc”, 2008, Festivalul Național „Tudor Arghezi”, Tg.-Jiu, 2008; *Premiul de argheziologie pentru lucrarea „Tudor Arghezi – un elogiu al Gorjului”* (2010); *Premiul special al Festivalului Internațional „Lucian Blaga”*, Alba Iulia – Sebeș, 10 mai 2008; *Diplomă de excelență pentru cercetarea și promovarea operei lui Lucian Blaga*, conferită de juriul Festivalului Internațional „Lucian Blaga” (2009) și *Premiul de critică literară*, la Festivalul Int. „Lucian Blaga”, Alba Iulia – Sebeș (2010), *Diplomă de excelență pentru cercetări în domeniul dacologiei* și Trofee „Burebista” (2005), „Decebal” (2006), „Tomiris” (2007), „Regalian” (2008), „Mihai Eminescu” (2009), „Mihai Viteazul” (2010), acordate în cadrul Congreselor Internaționale de Dacologie organizate la București și Alba Iulia de „DaciaRevival International Society of New York”; *Diplomă de Excelență în Cultură*, decernată de Consiliul Județean Gorj, cu prilejul împlinirii a șase decenii de viață (28 oct. 2010), *Diplomă de Excelență* pentru editarea revistei de cultură „Portal-MĂIASTRA”, începând cu anul 2005 până în prezent, decernată de Consiliul Județean Gorj, în cadrul *Atelierului Național de Poezie „Serile la Brădiceni”*, 9 septembrie 2011 (președintele juriului: Gheorghe Grigurcu), *Premiul pentru promovarea și dezvoltarea universului artistic blagian pentru lucrarea de critică literară: „Lucian Blaga – sfârșit de secol, început de mileniu”* („Scrișul Românesc”, 2012), decernat în cadrul Festivalului Internațional „Lucian Blaga” – 2012; *Premiul OPERA OMNIA – scriitori gorjeni*, acordat în cadrul Festivalului Internațional „Tudor Arghezi”, ediția XXXVIII (20 mai 2018), *Diplomă de Excelență*, acordată de Fundația Culturală „Pompiliu Marcea” (2018), *Diploma „CENTENARUL MARII UNIRI”*, acordată de Fundația „Alba Iulia 1918, pentru „Unitatea și Integritatea României” și Revista „Daco-România”, Alba Iulia (2018), *Premiul Uniunii Scriitorilor din România – Filiala*

Craiova pentru lucrarea „LUCIAN BLAGA. Dicționar esențial. OAMENI DIN VIAȚA LUI, vol. I-II”, Tipo Moldova, 2017 (11 decembrie 2018), *Premiul de argheziologie pentru vol. „TUDOR ARGHEZI. Dicționar esențial – Oamenii din viața lui”* (Tipo Moldova, 2019, 806 p.) la Festivalul Internațional de Literatură „Tudor Arghezi”, ed. a XXXIX-a, Tg.-Jiu (23-26 mai 2019), DISTINCȚIA DE ONOARE, conferită în cadrul Festivalului Internațional „Lucian Blaga”, Sebeș (9-12 mai 2019), *Premiul „Mihai Eminescu” pentru Dicționarul monografic „MIHAI EMINESCU – OAMENI DIN VIAȚA LUI”* (Tipo Moldova, 2019), la Festivalul Internațional de Literatură „Mihai Eminescu”, ed. a XXXI-a, Băile Herculane (14 ianuarie 2021 – președintele juriului: acad. Mihai Cimpoi), PREMIUL „EMINESCU ZIARISTUL” acordat de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (28 iunie 2021, București)...

REFERINȚE CRITICE

În volume (dicționare, enciclopedii, sinteze, culegeri): *Dicționarul biobibliografic al membrilor Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Craiova*, Ed. Aius, Craiova, 2010, pp. 57-60; *Dicționarul scriitorilor români contemporani*, Vol. I, coordonator Ioan Holban, Editura Tipo Moldova, Iași, 2016, pp. 93-102; *Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni* (în propria lor viziune), coordonată de academicianul Mihai Cimpoi, autor și director de proiect, Traian Vasilcău, Tipografia Centrală Chișinău, 2019, pp. 197-198; Ioan Holban, *Literatura română de azi. Poezia. Proza*, Tipo Moldova, 2022, pp. 1201-1204. Florea Firan, vol. *Profiluri și structuri literare, II*, Ed. Scrisul Românesc, 1986, Craiova, p. 380; Ion Tarbac, *Scriitori Gorjeni. File de dicționar* (Editura „Ager”, Târgu-Jiu, 1998, pp. 38-40); Jeana Morărescu, în „Meridian Blaga”, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000; Titu Pânișoară, *Oamenii și întâmplări din Gorj*, Vol. I, Ed. Măiastra, Tg.-Jiu, 2006, pp. 43-45, pp.232-233, pp. 353-354; Vol. II, Tg.-Jiu, 2006: pp. 235-239, pp. 331-334, pp. 341-345; Vol. III, pp. 304-306, pp. 341-343, p. 347; Al. Doru Șerban, Nelu Vasile, *Autori gorjeni și cărțile lor* (dicționar), Editura „Măiastra”, Tg.-Jiu, 2007, pp. 82-84; Ion Mărgineanu : *21 pentru Eternitatea Blaga* (Alba Iulia, 2008); Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, vol II, Ed. Semne, București, p. 831; Adrian Voica, *Evocări în pagini critice*, Ed. ALFA, Iași, 2012: *Interviuri despre Blaga*, pp. 269-283, *Muzele Poetului*, pp. 334-343; Ion Cepoi, *Teatrul Dramatic Elvira Godeanu de la Târgu-Jiu*, Ed. Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Tg.-Jiu, 2013, p. 126, col. 1 și 2; Ion Brad, *Zenovie Cărlugea – Un poet din lumea lui Brâncuși*, în „Alte cărți ale prietenilor mei”, Editura ANAMAROL, București, 2016, Vol. I, pp. 69-72; Tudor Nedelcea, *Printre cărți*, Ed. Tipo Moldova, 2017, *Un cărturar autentic (Zenovie Cărlugea)*, pp.87-92; Gheorghe Glodeanu, *Scriitori, cărți, muze. Ipostaze ale discursului amoros în literatura română*, Cap. VIII – „Lucian Blaga – solstițiul snzienelor”, Editura Tipo Moldova, Iași, 2017; Tudor Nedelcea, *Zenovie Cărlugea – MIHAI EMINESCU. Drumuri și popasuri în Gorj*, în vol. *Printre cărți și oameni*, vol. IV, Publicistică și eseu contemporan, Tipo Moldova, Iași, 2018, pp. 297-302; Mircea Popa, *Lucian Blaga. Prin cenușa veacului*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2019. Culegere de studii, cronici literare & articole: *Afinități elective: Blaga-Goethe* (pp. 194-202), *Lucian Blaga. „Dinamica antinomiilor imaginare”*, pp. 333-335; *Erotikonul blagian*, pp. 336-340; Nicolae Mareș, *Un prețios dicționar esențial (Lucian Blaga, I-II)*, în vol. *Artă și literatură – eseuri*, Editura România de Măine, București, 2019, pp. 106-110; Monica Grosu, *Lecturi în oglindă*, Ed. Grinta, Cluj-Napoca, 2010; Aureliu

Goci, „C.A.P.T.I.V. în imaginarul creației. Cărți. Autori. Personaje, Tipologii, Inspirație, Vocație”, Editura Betta, București, 2021, pp. 87-91; 92-97; 421-422.

Inclus în câteva dicționare editate de Centrul Biografic Internațional din Cambridge (1997-2003) și ales membru în Advisory Council – I.B.C. Cambridge, England, atestat din 29 ianuarie 2000; American Biographical Institute, North Carolina 27622 USA, 2007, 2008, 2009.

În periodice (selectiv): Jeana Morărescu, *O nouă interpretare a poeziei lui Lucian Blaga*, în „Caiete critice”(București, nr. 6-7/103-104, 1996, pp. 110-112); Lucian Gruia, *Lucian Blaga – Dinamica antinomiilor imaginare*, în „Viața Românească” (București, anul XCVII, aug.-sept., nr. 8-9/2002, pp. 248-250); Gheorghe Grigurcu, *Blaga în amurg, I, II*, în „România literară”, nr. 32 și 33 / 2006; Id., *Baroc existențial*, în nr. 22/2007; Id., *Muzele lui Blaga*, nr. 20 (4 iunie)/2010; Barbu Cioculescu, *Arghezi redivivus*, în „Acolada”, nr. 14, nov. 2008; Mircea Popa, *Lucian Blaga. Dinamica antinomiilor imaginare*, în rev. „Orașul”, Cluj-Napoca, 2006; Lucian Gruia, *Brâncuși – orizonturi critice*, în „ORIGINI. Romanian Roots”, vol. XIV, 2009, no. 9-10 (146-147), september/october, pp. 54-55, New York; Liviu Grăsoiu, *Lucian Blaga – Solstițiul Sânzienelor*, în „LITERE”, Târgoviște, nr. 4 (121)/aprilie 2010; Cristian Pașcălău, *Lucian Blaga – Solstițiul Sânzienelor*, în „Tribuna”, Cluj, suplimentul literar „Claviaturi”, nr. 16/2010, p. 3; Ionel Bota, *Lucian Blaga – Solstițiul Sânzienelor* în „Reflex”, Reșița, nr. iunie-sept. 2010; Grigore Smeu – 2 recenzii la volumele *Brâncuși* editate în 2009, în „Revista de filosofie” – Academia Română, nr. 2-3/2010; Monica Grosu, *Lucian Blaga în „Solstițiul Sânzienelor”*, în „Discobolul”, Alba Iulia, Nr. 154-155-156 (159-160-161)/2010; Doina Drăguț, *Foișorul din orașul Soarelui*, în „Neliniști prin timp” (Ed. Sitech, Craiova, 2010); Ion Stâlpnic (I. St. Lazăr), „*Brâncuși – orizonturi critice*”, în „Forum V”, Revistă a Forumului Cultural al Râmnicului, Râmnicu-Vâlcea, An V, Nr. 2 (15)/2010, p. 17; Horia Gârbea, *Amintiri, utopii, istorii*, în „Luceafărul de dimineață”, nr. 31(1011), 6 iulie 2011, p. 13; Ștefan Vlăduțescu, *Încă o lecție de comunicare a lui Lucian Blaga*, în „Scrișul Românesc”, Craiova, An IX, nr. 7(95)/2011, pp. 8-9; Lucian Gruia, *Zenovie Cărlugea: „Lucian Blaga – interviuri & reportaje”*, în „Pro Saeculum”, nr. 5-6/2011; Gh. Grigurcu, *Blaga în evocări*, în România literară, anul XLIII, nr. 38 (23 septembrie 2011), p. 16; Adrian Voica, *Interviuri despre Blaga*, în „Baaadul literar”, Bârlad, Anul V, nr. 4(19) / noiembrie 2011, pp.16-21; Iustin Pârvu, „*Mitografii ale daco-românității*”, în „Portal-MĂIASTRA”, nr. 4 (29) / 2011; Virgil Leon, *Despre Blaga, normaliști și (a)normaliști*, în „Apostrof”, Anul XXIII, nr. 4 (263), 2012, p. 25; Mircea M. Pop, *O oglindă critică a exegezelor blagiene contemporane*, în „Ramuri”, nr. 9/2012; reprodus în vol. „Pagini literare româno-germane”, Tipo Moldova, 2017, pp. 127-129; Mircea Popa, *Blaga în actualitate*, în „Tribuna”, Serie noua, An XI, Nr. 234 / 1-15 iunie 2012, p. 2 și 24; Aureliu Goci, *Rigoarea și continuitatea demersului comparatist: Zenovie Cărlugea, Blaga-Goethe, afinități elective*, în „Portal-MĂIASTRA”, Anul VIII, nr. 4 (33)/2012, p. 7; Ion Mărgineanu, *Sentimentul electiv al afinității*, în cotidianul „Unirea”, Alba Iulia, Miercuri 26 septembrie 2012; Iulian Chivu, *Panopticum-ul ca modalitate*, în „Vatra veche”, Tg.-Mureș, Nr. 10, octombrie 2013, pp. 46-48; în vol. „*Polifonii convergente – cronici, comentarii, consemnări*”, Ed. Sitech, Craiova, 2020, pp.252-258; D(umitru) A(ugustin) D(oman), *Carte nouă: Panopticum, studii și eseuri de critică și istorie literară*, în „Argeș”, nr. 8, p.9, 2013; Lucian GRUIA, «*Blaga – Goethe, afinități*

electice» de Zenovie Cărlugea, în „Portal-Măiastra”, Anul IX, nr. 2 (354)/2013), p. 21; Ion Brad, Două studii despre Blaga, în „Cultura”, Fundația Culturală Română, Nr. 483-484 / 11 septembrie 2014; D. A. Doman, Carte nouă: Zenovie Cărlugea – Blaga-Goethe, afinități electice, în „Argeș”, Anul XIV (XLIX)/ Nr. 9(387), Septembrie 2014, p.30; Monica Grosu, Un panoptic de istorie și critică literară, în „Ramuri”, nr. 10/2014, p.6; Nicolae Mareș: BLAGA – GOETHE în viziunea de istoric literar și de comparatist a exegetului Zenovie Cărlugea, în „Cultură – Artă – Literatură – Știință – Spiritualitate”, Tipo Moldova, 2014, pp. 221-226; Iulian Chivu, Zenovie Cărlugea, recitiri în memoria pietrei, în „Lecturi reflexive”, Opera Omnia, Tipo Moldova, 2015, pp.23-27; Gheorghe Grigurcu, Goetheanul Blaga, în „România literară”, Nr. 19, 08-14 mai 2015, p. 17; Genoveva Logan, Epifanii în piatră, în „Luceafărul de dimineață”. Nr. 6 (1060) iunie 2015, p.8; Cornel Ungureanu, „Tudor Arghezi între universuri”, în „Orizont”, Nr. 6/2015; Lucian Gruia, Lythiada, în „Ora lecturii”, Ed. BETTA, 2015, pp. 18-22; Nicolae Dragoș, Metafore din cuvinte pentru Grădina lumii, în „Portal-MĂIASTRA”, Anul XII, nr. 2(47)/2016, pp. 35-36; Gheorghe Grigurcu, Închinare la Brâncuși (Lythiada), „România literară”, nr. 32/2016; Tudor Nedelcea, Carte documentată: „Mihai Eminescu. Drumuri și popasuri în Gorj”, în revista „Reflex”, Reșița, Anul XVII (serie nouă), nr. 1-6 (196-201), ianuarie-iunie 2017, pp. 63-64; Prof. Ioan Mărgineanu, Un dar proaspăt pentru Festivalul Internațional „Lucian Blaga” – Ediția 2017: „Lucian Blaga – Dicționar esențial – Oameni din viața lui”, în „Unirea”, Alba Iulia, joi, 27 aprilie 2017, p. 7; Caius Munteanu, Eveniment editorial: „Lucian Blaga – dicționar esențial. Oameni din viața lui”, în „Gorjeanul”, vineri, 5 mai 2017, p. 15; Mareș, Nicolae: Zenovie Cărlugea, Lucian Blaga – Dicționar esențial – Oamenii din viața lui, în revista „Tribuna”, Cluj-Napoca, Nr. 355, 16-30 iunie 2017, pp. 6-7; Dumitru Augustin Doman (DAD), Un dicționar esențial Blaga, în „Argeș”, Anul XVI (LI), Nr. 7(421), Iulie 2017, p. 4; Ioan Țicalo, Mihai Eminescu și Gorjul, în revista „Plumb”, Bacău, Anul XIII, iulie 2017, nr. 124, p. 3; Gheorghe Grigurcu, Lumea lui Blaga (cronică la „Lucian Blaga – Dicționar esențial. Oameni din viața lui”, vol. I, Tipo Moldova 2017), în „Viața Românească”, Anul CXIII (113), Nr. 3, martie 2018, pp. 77-82; Ion Brad, Dicționar original, neobișnuit, în „Lecturi particulare”, vol. I, Ed. Anamarol, București, 2018, pp.58-68; Gheorghe Grigurcu, Blaga, totuși în actualitate, în „Cafeneaua literară”, Anul XV, nr. 6(184), iunie 2018, p. 3; Titus Criscu, Reverențe pentru semeni (interviuri), 2 interviuri despre Lucian Blaga: „Intrase într-o familie cu vechi tradiții în cultura și inteligența bănățeană” (pp. 30-38); „Pe bună dreptate, Lucian Blaga a fost comparat și considerat un Goethe al culturii române” (pp. 38-47), interviu apărut în „Actualitatea literară”, Lugoj, nr. 82, 28 iunie 2018, pp. 8-9 (Editura TIM, Reșița, 2019); Aureliu Goci, Rigoarea și continuitatea demersului comparatist: Zenovie Cărlugea, Blaga-Goethe, afinități electice, Scrisul Românesc Fundația – Editura, Craiova 2012, în „Confesiuni”, Tg.-Jiu, nr. 51, august / 2018, p. 7; Menuț Maximilian, Lucian Blaga, căsuța de la Bistrița și „adevăratul spațiu mioritic”, în „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 385, 16-30 septembrie 2018, pp. 8 și 9; Mircea Măceș, Despre cultura de azi: Zenovie Cărlugea, în „Jurnalul Olteniei”, Craiova, 2 noiembrie 2018; Nicolae Georgescu, Adevărurile lui Eminescu, în „Națiunea”, București, din 12 noiembrie 2018; Ion Buzași, Un fragmentarium din viața lui Lucian Blaga, în „Viața Românească”, nr. 11-12/ 2018; Mircea Popa, Zenovie Cărlugea, Lucian Blaga. Dicționar esențial. Oameni din viața lui, în „Nord Literar”, Baia Mare, nr. 11-12/ 186-187, 2018; Ion Mărgineanu, Lucian Blaga și lumea Banatului, în „Unirea”, Alba Iulia, miercuri, 16 ianuarie 2019,

p.7; Marian Nencescu, *Noi afinități elective: Noica și Brâncuși*, în „Curtea de Argeș”, revistă de cultură, an X, nr. 4(101), aprilie 2019, p. 3; Aureliu Goci, *Perspectiva „alterității” în monografia personalității (Lucian Blaga. Dicționar esențial. Oameni din viața lui)*, în „Portal-MĂIASTRA”, An XV, nr. 2 (59)/ 2019, p. 28; Lucian GRUIA, *Lucian Blaga – Dicționar esențial. Oameni din viața lui*, în „Portal-MĂIASTRA”, An XV, nr. 2 (59), p. 29; Tudor Nedelcea, *Oamenii din viața lui Arghezi*, în „Flacăra lui Adrian Păunescu”, An XIX, nr. 19, 24-30 mai 2019, p. 4. Vezi și „Bibliotheca Septentrionalis”. Publicație semestrială editată de Biblioteca Județeană „Petre Dulfu, Baia Mare, an XXVII, nr. 1 (52), 2019, pp. 39-41; Gheorghe Grigurcu, *Lumea lui Arghezi*, în „Viața Românească”, nr. 5/ 2019, pp. 75-80; Delia, Muntean, „Rege n-ai să fii [...], dar ai să fii ceva ca un rege” (Tudor Arghezi – dicționar esențial. Oameni din viața sa), în „Nord Literar”, nr. 6/ 2019; Ana Selejan, *Lumea lui Tudor Arghezi*, în „Luceafărul de dimineață”, nr. 6, iunie 2019 (1108), p. 11; Rodica Lăzărescu, *Revista revistelor: „Portal-MĂIASTRA”, Interviu*, în „Pro-SAECULUM”, Focșani, Anul XVIII, nr. 3-4 (135-136), 15 aprilie – 1 iunie 2019, pp.251-254; Mihai-Octavian Groza, *Zenovie Cârlogea: Lucian Blaga și lumea Banatului*, în „Astra Salvensis”, an VII, număr 13, 2019, pp. 560-562; Virgil Rațiu, *Niculae Gheran – 90. Gheraniana*, în „Răsunetul”, Bistrița, 11 sept. 2019; Stan V. Cristea, *Revista revistelor, Un roman concentrat*, în „Caligraf”, Anul XIX, nr. 209, oct. 2019, p. 15; Gheorghe Grigurcu, *Lumea lui Eminescu*, în „Viața Românească”, nr. 11-12/ 2019, pp. 189-192, și în „Acolada” (Satu-Mare), nr.11 (144) noiembrie 2019 (anul XIII), p. 3; Ion Mărgineanu, *O lume: „Mihai Eminescu – dicționar monografic – Oamenii din viața lui”*, în „Unirea”, Alba Iulia, Anul XXVII, nr. 8809, 13 noiembrie 2019, p. 6, și în revista „ALBA IULIA”, nr. 32/ 1 Decembrie 2019, p. 13; Tudor Nedelcea, *Oamenii din viața lui Eminescu*, în „Portal-MĂIASTRA”, Tg.-Jiu, Anul XV, Nr. 4 (61)/2019, pp. 1, 4-6. Comentariu preluat integral de revista „Lumina” (Novi Sad) și „Destine literare” (Montreal). Inclus în vol. „Printre cărți și oameni”, VII, ed. Sitech, Craiova, 2021, pp. 5-20; Monica Grosu, *Lucian Blaga – o nouă sinteză critică*, în „Discobolul”, Alba Iulia, Nr. 262-263-264, octombrie-noiembrie-decembrie 2019, pp. 91-93; Tudor Nedelcea, *Un dicționar cu oamenii din viața lui Tudor Arghezi*, în „LUMINA”, revistă de literatură și cultură transfrontalieră, Pancevo, Serbia, Anul LXXII, Serie nouă, Nr. 4-6 (613-615) / 2019, pp. 78-81, reluat în „Destine literare”, Revistă editată de ASRAN / Asociația Scriitorilor Români din America de Nord, Montreal, Anul XIII, 3-4 (115-116), iulie-decembrie, pp. 167-169; Ana Selejan, *Lumea lui Eminescu*, în „Luceafărul de dimineață”, Nr 1 (1115), Ianuarie 2020, p. 9; Rodica Lăzărescu, „Instituția” Zenovie Cârlogea, cronică la Dicționarul MIHAI EMINESCU – Oameni din viața lui (2019), în „Pro Saeculum”, An XIX, nr. 1-2 (141-142), 2020, pp. 105-107; Delia Muntean, *Oameni din viața lui Mihai Eminescu*, în „Portal-MĂIASTRA”, nr. 2/2020; Toma Grigorie, *Interfețele lumii argheziene*, în „Ramuri”, nr 3/2020, p. 14; Veronica Bălaj, *Restituții culturale: Convorbire cu Zenovie Cârlogea*, în „Actualitatea literară”, nr. 101, aprilie-mai 2020, pp. 15 și 16; Acad. Mihai Cimpoi, *Oameni din viața și vremea lui Eminescu „Într-un portret vibrant”*, în „Literatura și Arta”, Săptămânal al scriitorilor din Republica Moldova. Joi, 11 iunie 2020, p. 5. (Dicționarul a fost prezentat ca „lucrare de referință în eminescologie” de acad. Mihai Cimpoi în cadrul celei de-a IX-a ediții a *Congresului Mondial al Eminescologilor*, la Centrul Academic Internațional EMINESCU din Chișinău, 31 august 2020); Stan V. Cristea, *Eminescu. Oameni din viața lui*, în „Caligraf”, Anul XX, nr. 217, iunie 2020, p.3; Constantin Cubleșan, *Oameni din viața lui Eminescu*, „Scrișul

Românesc", Craiova, Anul XVIII, Nr. 7 (203), iulie, 2020, p. 4; Doîna Lemny, *BRÂNCUȘI – un dicționar impresionant*, în „Observator cultural”, Nr. 1028 / 28 august 2020; Veronica Bălaj, *Constantin Brâncuși, oameni din viața lui – dicționar monografic*, în „Observatorul”, Toronto, Canada, Monday, Aug. 31, 2020; Aureliu Goci, *Simțul critic și spiritualitatea eflorescentă* („Constantin Brâncuși – Oamenii din viața lui. Dicționar monografic”), în „Acolada”, Anul XIV, nr. 9 (154), septembrie 2020, p. 16 (și în „Rotonda valahă”, Anul V, nr. 19/ Octombrie – Decembrie 2020, pp. 296-297); Maria-Daniela Pănzan, *„Zenovie Cârlogea, ENCICLOPEDIA BLAGA”*, în „Astra blăjeană, Blaj, anul XXIV, nr. 4 (97), Decembrie 2020, pp. 53-54. Reprodus în revista de cultură „Rapsodia”, Sibiu, Anul XVII, Nr. 199, martie 2021, pp. 22-23 și în „Mișcarea literară”, Bistrița, nr. 2-3/2021, pp. 69-70; Rodica Lăzărescu, *Așa să ne ajute Dumnezeu*, editorial (un comentariu al *Dicționarului monografic CONSTANTIN BRÂNCUȘI*), în „Pro SAECULUM”, An XIX, nr. 7-8 (147-148), 1 octombrie – 31 decembrie 2020, pp. 1-2; Gheorghe Glodeanu, *Muzele lui Lucian Blaga, I*, în „Pro Saeculum”, An XIX, nr. 7-8 (147-148), 1 octombrie -31 decembrie 2020, pp. 29-34. *Muzele lui Lucian Blaga, II*, în „Pro Saeculum”, Nr. 1-2 (149-150) – 1 ian. – 31 martie 2021, pp. 44-47; Iulian Chivu, *Scriitorul Zenovie Cârlogea la 70 de ani*, în „Polifonii convergente – cronici, comentarii, consemnări”, Ed. Sitech, Craiova, 2020, pp. 291-293. Inițial în revista „Caligraf”, Alexandria, nr. 10/2020; Stan V. Cristea, *N-am fost singur. Scriitori primite: 1987-2020*, Ed. Aius, Craiova, 2021, pp. 130-132; Florian Copcea, *Reactualizarea ontologică a „mitului Eminescu”*, Centrul Academic Internațional „MIHAI EMINESCU”, Chișinău, adresă site, 25.05.2021. Reluat în culegerea „Lumineze stelele”, supliment al revistei „Hyperion”, Festivalul Transfrontalier de Poezie „Mihai Eminescu”, 14-15 iunie 2021, Drobeta Turnu-Severin, pp. 20-25; Nicolae Suciu, *Eminescu în „oglinzile alterității”*, în „Vatra Veche”, Anul XIII, nr. 7 (151) iulie 2021, pp. 8-10; Florian Copcea, *Lucrare de referință în eminescologie „OAMENI DIN VIAȚA LUI EMINESCU” Reactualizarea ontologică a „mitului Eminescu”*, în „Vatra Veche”, Anul XIV, nr. 5 (161) mai 2022, pp. 11-12; continuare în: nr. 6 (162), 2022; nr. 8 (164) și nr. 9 (165) septembrie 2022, pp. 24-26; Lőrinczi Francisc-Mihai, *Zenovie Cârlogea – Dicționar monografic. Oamenii din viața lui Constantin Brâncuși* (Editura Tipo Moldova, Iași, 2020) – *Zi de sărbătoare, Ziua Brâncuși*, 19 februarie 2022, *146 de ani de la nașterea sculptorului român*, în „UNIREA”, Alba Iulia, Anul XXX, Nr. 9384, din 21 februarie 2022, p. 7; Florian Copcea, *Victor Daimaca, primul descoperitor român de comete*, în „Curtea de Argeș”, An XIII, Nr. 5 (138), Mai 2022, pp. 21-22; Elena Mitru, *„Am avut din copilărie o mistică a scrisului, vedeam în scriitor omul de excepție, așezându-l pe treapta cea mai înaltă, precum pe dascălul universitar...”*, Interviu, în „Portrete românești de peste ocean”, vol. V, Ed. Rawex Coms, București, 2022, pp. 9-36; Virgil Diaconu, *ZENOVIE CÂRLUGEA – Premiul OPERA OMNIA pentru Critică și istorie literară*, în „Cafeneaua literară”, nr. 10/236, octombrie 2022, anul XX, pp. 4-5; Mircea Popa, *Zenovie Cârlogea, Lucian Blaga. Dicționar esențial – oamenii din viața lui, vol. I și II*, în „ASTRA clujeană”, Anul XVIII, nr. 3-4, 2022, pp. 88-89.

Fragmentarium de receptare critică

(...) „Este urmărită configurarea – în temei absolut documentar ce asigură credibilitatea reconstituirii – unei imagini multiaspectuale a Epocii (istorică, socială, culturală, politică) și a Omului, focalizat în complexul de împrejurări și de relaționări

cu oamenii pe care i-a cunoscut și au fost implicați într-un fel sau altul în viața sa după schema sociologică „subiect” – „actanți”. (...) Avem, ca rezultat sinoptic, un portret vibrant al celor aflați în raporturi de intimitate, de colegialitate, de afiliere doctrinară, de prietenie sau adversitate, care surprind în chip răsfrânt, specular Omul Eminescu „în manifestări și implicări contingente.” (Acad. **Mihai Cimpoi** – *OAMENII DIN VIAȚA LUI MIHAI EMINESCU „într-un portret vibrant”,* în „Literatură și Artă”, Chișinău, Nr. 22 (3899), 11 iunie 2020, p.5)

(...) „Dicționarul monografic ce-l are drept protagonist pe *Mihai Eminescu*(...). Dicționarul deschide puzderie de „ferestre” către viața și opera lui Eminescu, dar și către epoca în care a trăit, către oamenii acelei epoci. (...) Fiindcă am ajuns la Veronica Micle, am mai sugera o „fereastră”: în articolele dicționarului se poate depista și o rețea de trecătoare idile (ce pot fi ordonate și cronologic), de la efemera aventură cu o anume Fräulein Milly, cu care călătorește, la Potsdam, cu trenul, la clasa a treia („de gât cu blonda Milly,/ C-ochi albaștri, buze roșii”), la prima iubire a poetului, Casandra de la Ipotești, ori la „iubita de-o vară” Elena Duțescu, „fata popii” Dumitru Duțescu de la Florești.” (**Rodica Lăzărescu**, „*Instituția*” Zenovie Cărlugea, în „Pro SAECULUM”, nr. 1-2/ 2020, pp, 105-107)

„Așa cum arăta, între alții Berdiaev, pe care Blaga îl citea cu interes, societatea de consum are în comun cu cea preconizată de materialismul istoric prevalența factorului economic în dauna spiritului, a creațiilor în care se întrupează acesta... Cu asemenea gânduri parcurgem ultima carte a lui Zenovie Cărlugea, cred că a șasea, dacă nu mă înșel, pe care vrednicul cercetător i-o închină lui Blaga. Ea trece în revistă o seamă de volume apărute în ultima vreme care au ca obiect prodigioasa personalitate a autorului *Spațiului mioritic*, semnate de autori de vârste diverse ori de rude ale acestuia.” (**Gheorghe Grigurcu**, *Blaga, totuși în actualitate* / despre vol. „Lucian Blaga – sfârșit de secol, început de mileniu”, Ed. Scrisul românesc, 2012, 328 p., în „România literară”, Nr. 52, 2012)

„Concluzia autorului: *Blaga-Goethe – afinități elective* – este că „spritul lui Blaga a empatizat cu geniul lui Goethe și, mai ales, cu drama dr. Faust căutător al „semințelor” – cauzelor și tâlcurilor lumii, existenței, universului. Vocația „trilogială” a scrierilor filosofice blagiene capătă, în această perspectivă, o redimensionare a problematicei sale, reverberând un puternic ecou faustic în planul „cunoașterii”, „culturii”, „valorilor” și, desigur, în acela „cosmologic” (p.102). În cea de-a doua parte a lucrării, Zenovie Cărlugea aruncă lumini noi documentare asupra „Dosarului Faust.” (**Nicolae Mareș** – *Blaga – Goethe în viziunea de istoric literar și de comparatist a exegetului Zenovie Cărlugea*, în vol. „CULTURĂ – ARTĂ – LITERATURĂ – ȘTIINȚĂ – SPIRITUALITATE”, Tipo Moldova, 2014, pp. 221-226)

„Profesorul Zenovie Cărlugea s-a dedicat trup și suflet interpretării operei titanului din Lancrăm și a unor aspecte din biografia acestuia. (...) Prin cartea de față, Zenovie Cărlugea realizează cea mai vastă cercetare a relației Blaga – Goethe, sub semnul olimpianismului, universalismului și faustianismului din exegeza blagiană, iar pentru întocmirea dosarului traducerii lui *Faust*, cercetând nu numai arhivele dar și datele biografice cât și epoca, a realizat istorie literară.” (**Lucian Gruia**, «*Blaga –*

Goethe, afinități electice» de Zenovie Cârlogea, în „Portal-Măiastra”, Anul IX, nr. 2 (354)/2013), p. 21).

„Ca orice critic și istoric literar care se respectă, și Z.Cârlogea s-a fixat de-a lungul timpului în perimetrul unor teme esențiale. *Lucian Blaga-Bâncuși-Arghezi* reprezintă o trinitate valorică pentru care criticul din Tg.Jiu a făcut o adevărată fixație. Așa, de pildă, a închinat lui Blaga nu mai puțin de zece cărți, fiecare dintre ele abordând o anume tematică, un anume perimetru al creației.

(...) Pe ecranul epocii, eonul Blaga întregește și configurează un mod de a fi, o viață, citită și văzută altfel, nu din punctul de vedere al centrului spre margine, ci dinspre margine spre centru. (**Mircea Popa**, *Zenovie Cârlogea, „Lucian Blaga. Dicționar esențial. Oameni din viața lui”*, în „Nord Literar”, Baia Mare, nr. 11-12/ 186-187, 2018).

„Autor demn de toată autoritatea și competența critică, mai ales în direcția monografierii Gorjului cultural, cu studii despre Brâncuși, Arethia Tătărescu, despre edituri, inventatori, vizitatori celebri ori asasinate politice, cu antologii despre folclor și „suflet[ul] gorjenesc”, Zenovie Cârlogea – cunoscut în peisajul critic pentru contribuțiile științifice despre viața și creația lui Lucian Blaga prin cele zece cărți scrise din 1995 încoace – intră pe ușa din față și în arghezologie cu acest util „dicționar esențial”: *Tudor Arghezi. Oameni din viața lui* (Tipo Moldova, 2019). (**Ana Selejan**, *Lumea lui Tudor Arghezi*, în „Luceafărul de dimineață”, nr. 7/2019, p. 11).

(...) „Noua carte a lui Zenovie Cârlogea, *Tudor Arghezi. Dicționar esențial. Oamenii din viața lui*, este una de referință, o enciclopedie a universului arghezian, în care informațiile, documentele editate sau inedite sunt puse plenar în valoare, oferind cititorilor o lectură deosebit de plăcută, instructivă și educativă, ceea ce ne îndreptățește să așteptăm cu nerăbdare dicționarul esențial dedicat lui Eminescu. Zenovie Cârlogea are deja un nume și un renume în literatura română contemporană, clădit pe o muncă istovitoare și o pasiune debordantă.” (**Tudor Nedelcea**, *Un dicționar cu oamenii din viața lui Tudor Arghezi*, în „LUMINA”, revistă de literatură și cultură transfrontalieră, Pancevo, Serbia, Anul LXXII, Serie nouă, Nr. 4-6 (613-615) / 2019, pp. 78-81, reluat în „Destine literare”, Revistă editată de ASRAN / Asociația Scriitorilor Români din America de Nord, Montreal, Anul XIII, 3-4 (115-116), iulie-decembrie, pp. 167-169).

„După două volume masive cu structură de dicționar, avînd ca obiect raporturile cu contemporanii ale lui Lucian Blaga, concitadinul nostru Zenovie Cârlogea ne prezintă o scriere similară consacrată lui Tudor Arghezi. (...) Cu riscul infim de a greși, socotim atitudinea anticomunistă, iar nu cea pro răspunzînd sincerității lui Arghezi.

(...) Deoarece pe deasupra vicisitudinilor istorice cu ale lor dureroase reverberații asupra caracterelor umane, rămîne geniul poetului despre care însuși Blaga, „rivalul” său de căpetenie, i-a declarat subsemnatului: „E cel mai de seamă meșter al cuvîntului românesc”. (**Gheorghe Grigurcu**, *Lumea lui Arghezi*, în „Viața Românească”, nr. 5/2019)

(...) „Nu puteau să lipsească din acest dicționar numele tinerilor artiști care au trecut pe la atelierul parizian din impasse Ronsin, în intenția de a se hrăni din învățămintele maestrului, destul de rezervat în a dezvolta teorii sau precepte, convins fiind că tânărul artist ar trebui să-și găsească singur drumul. Este cazul Irinei Codreanu și al surorii ei, dansatoarea Lizica Codreanu, al Miliței Petrașcu, Margaretei Cossaceanu-Lavrillier, al Sandei Kessel (Polizu-Micșunești), al lui Constantin Antonovici și al artistului americano-japonez, Isamu Noguchi.” (**Doîna Lemny** – *BRÂNCUȘI – un dicționar impresionant*, în „Observator Cultural”, București, Nr. 1028, 28 august 2020)

„Căutînd mereu categoria *departelui* – „se făcea/ că mă pierd în depărtări”, scrie poetul Zenovie Cîrlugea în unul dintre primele poeme ale volumului ***Ochiul înrourat*** –, mărturisind, ca în ***Iluminări***, „o sete oarbă de imensități”, om din Hiperboreea, evocînd un enigmatic, înghețat „Rege Nord” dintr-un „miezonoptic fior”, sub amenințarea „fulgerărilor fiebinți” și „crudei priviri” ale „smolosului” Vasilisc (...). Rareori o carte de poezie propune o asemenea strictă, coerentă, provocatoare structură a temporalității (...) Zenovie Cîrlugea e un poet despre care se vorbește nemeritat de rar. (**Ioan Holban**, *Zenovie Cîrlugea – Poezia ca o liturghie miezonoptică*, în „LITERATURA ROMÂNĂ DE AZI. POEZIA. PROZA”, Tipo Moldova, 2022, pp. 1201-1204)

(...) „*Lythiada* lui Zenovie Cîrlugea este în ansamblu, un poem postmodern care, în cele trei cicluri de poezii – *Carele Faraonului*, *Grădina cu vietăți de piatră* și *Terasa delfică, cale de sanctuar* – evocă, printr-o viziune și expresivitate poetică originală, tripticul devenirii creației brâncușiene, ceea ce îi conferă, aparent fără intenție, un rost inițiativ, disimulat în relevarea universului spațio-temporal aflat în transformare congeneră și funcționînd ca ambient organic, rezonant. (**Ioan St. Lazăr**, *Un suflet genezic...*)

„Zenovie Cîrlugea, descendent și el din pămîntul care l-a rodit pe marele sculptor, numește această epopee *Lythiada*, așa cum bardul lusitan Luis de Camoes își intitulează epopeea *Lusiada*, ca să dăm doar un exemplu din cultura universală, fără a omite încercări sau reușite ale genului pe plan autohton, începînd cu *Jiganiada*. Recent, am citit cu mult interes o încercare a genului numită, cu dulcea ironie a moldovenilor, *Lupaniada*, aparținînd lui Ion Druță.” (**Genoveva Logan**, *Epifanii în piatră*, în „Luceafărul de dimineață”, 8 iunie 2015)

(...) „Poetul-cărturar Zenovie Cîrlugea l-a văzut în epopeea sa modernă, memorabil și sugestiv intitulată „*Lythiada*”, călăuzit fiind de o „muză din marmură visătoare”, într-o reverie continuă, trăită cu intensitatea egală a unei temperaturi lirice întreținută de lumina unei vieți și a unor creații, a unor capodopere din care s-a alcătuit nepămînteanul templu brâncușian, populînd grădina de minuni a lumii. (**Nicolae Dragoș**, *Metafore din cuvinte pentru Grădina lumii*, în „Portal-MĂIASTRA”, nr. 2(47)/2016, pp.35-36)

(...)„În epopeea *Lythiada* impresionează nu numai cunoașterea statuarei brâncușiene ci și fantezia lirică prin care topește în același flux energetic: date

biografice, peisaje natale, sculpturi și legende. Stilul, deși elaborat, pare limpede. Autorul creează cuvinte noi ca un adevărat demiurg, înnobilând expresia. Între copertile *Lythiadei* vorbesc sculpturile brâncușiene trezite la viață de fantezia poetului. Este un mod original de a ne apropia de universal marelui sculptor, elaborate de Zenovie Cârlușea. Să-l ascultăm.” (**Lucian Gruia**, *O viziune epopeică: «Lythiada»*, în „Portal-MĂIASTRA”, Anul XI, nr. 1 (42)/2015, pp. 1 și 4)

(...)„Zborurile și succesele *Maiastrei* se datorează, în cea mai mare măsură, personalității poliedrice, excepționale a dlui Zenovie Cârlușea. Poet, istoric și critic literar și de artă, pasionat și de trecutul nostru dacic, susținător al scriitorilor debutanți, magnetizați de prestigiul revistei, care asigură strălucirea și longevitatea acestui astru de pe firmamentul literaturii noastre contemporane.” (**Ovidiu Drimba**, *Zborurile Măiastrei*, în „Portal-MĂIASTRA”, Anul X, Nr. 3 (40)/2014, p. 1-2)

„De-a lungul vieții mele, rareori am întâlnit (de fapt, cred că n-am mai întâlnit) o personalitate atât de intens, de amplu și divers creatoare, în plan intelectual, spiritual, etic și estetic, precum maestrul Zenovie Cârlușea, care deține darul și harul de a se consacra, integral, cu entuziasm și strălucită competență, lucrărilor esențiale, de nobilă și perenă anvergură. *Hic sunt leones!*” (**Eugen Dorcescu**, Facebook, 20.02.2023)

Extrase din lucrări

(...) „Imaginea unui Macedonski baroc nu trebuie să surprindă câtă vreme ea vine să confirme, exegetic vorbind, unele intuiții critice mai vechi și, desigur, impresii estetice mai recente. Pe linia Vianu-Călinescu, ideea circulă în critica literară românească, lipsind însă exegeza ilustrativă, probantă. Însuși Adrian Marino, după ce dăduse incontestabilele sale contribuții privind *Viața* (1966) și *Opera* (1967) poetului – fiind pentru Macedonski ceea ce Călinescu rămâne pentru Eminescu – afirma undeva că spiritul baroc macedonskian, definind în esență aspectul dualist, contradictoriu, ambivalent al poetului, i se pare atât de pregnant și, desigur, exponențial: „Iluzionarea și dezamăgirea, *el desengaño*, sunt tipice barocului și la Macedonski, în opera căruia apar notele cele mai baroce din întreaga literatură română.” (Adrian Marino).” (**Alexandru Macedonski – Palatul fermecat**, *Cuvânt înainte*, Ed. Alexandru Ștefulescu, Tg.-Jiu, 1997).

*

(...) „Studiile și eseurile din această carte privesc, în mare, aspecte ale clasicității noastre din a doua jumătate a secolului al XIX-lea (*Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, Ion Creangă, I. L. Caragiale, G. Coșbuc*), dar și realizări de substanță ale scriitorilor din perioada modernă (*Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Barbu, George Bacovia, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Mircea Eliade* ș.a.), la care s-au adăugat contribuții ale unor scriitori din generații și promoții postbelice (de la *Nicolae Labiș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Gheorghe Grigurcu la Ioan Flora, Daniel Turcea, Nicolae Tzone* ș.a.). Parțial sau integral, unele au fost publicate în „*Luceafărul*”, „*Ramuri*”, „*Literatorul*”, „*Tribuna*”, „*Transilvania*”, „*Portal-Măiastra*” etc., ușor fiind revăzute acum îndeosebi din punct de vedere stilistic.” (*Cuvânt înainte* la

vol. **PANOPTICUM, I**, *Studii și eseuri de istorie și critică literară*, Editura Fundației „Constantin Brâncuși”, Tg.-Jiu, 2013)

(...) „E de la sine înțeles că o lucrare de asemenea formulă bio-bibliografică și istorico-literară se constituie într-o contribuție sui generis de probantă expertiză întru luminarea acestui destin artistic, de răscruce în cultura română, care reprezintă pentru secolul al XX-lea ceea ce Eminescu înseamnă pentru cel precedent (C. Noica). Un drum deloc ușor al afirmării de sine printre semenii, împlinindu-se desigur prin „proba alterității”, legitimând acest demers al cărui rost nu este de a forța evidențele, ci de a furniza o imagine cât mai exactă despre omul care, dincolo de împrejurări și contexte, a avut mereu în vedere propria-i afirmare și consacrarea operei în ansamblu.” (*Lucian Blaga în oglinzile alterității*, cuvânt înainte la **LUCIAN BLAGA – DICȚIONAR ESENȚIAL. Oamenii din viața lui**, vol. I, Tipo Moldova, 2017)

(...)„Dacă volumul I al acestui *dicționar esențial* privind „oamenii din viața lui Lucian Blaga” cuprinde, în principal, personaje de prim-plan (211 poziții), acest al doilea volum înregistrează figuri umane, în general, de plan secund (123 de poziții). Convinși că astfel „lumea” poetului este «catagrafiată» în varietatea ei socio-profesională și intelectuală, nu am făcut decât să reliefăm raporturile poetului, mai de durată sau itinerante, cu semenii săi (nu mai puțin de 334 de profiluri). (...) Dicționarul nostru are, desigur, în sine, un caracter monografic, ajutând la o mai bună cunoaștere și înțelegere a omului, scriitorului și gânditorului, exprimându-se pe sine, în definitiv, prin relația avută cu apropiații și ceilalți contemporani.” (*Cuvânt înainte la volumul al II-lea: LUCIAN BLAGA – DICȚIONAR ESENȚIAL. Oamenii din viața lui*, vol. II, Tipo Moldova, 2019)

„Rod al unor mai îndelungate cercetări, prezentul dicționar privind *Oamenii din viața lui Tudor Arghezi* este un fel de monografie, dintr-o nouă perspectivă, aceea a relațiilor avute de scriitor cu semenii săi, cu preponderență provenind din lumea scriitoricească. Dar și din alte sfere ale vieții sociale precum gazetăria, administrația, politica, economia, cultura, învățământul etc., toți aceștia având statutul fie de membri ai familiei și apropiați, fie de prieteni, colaboratori, adversari, cu rol mai însemnat sau de-a dreptul marginal, efemer, accidental în biografia argheziană.” (*Cuvânt înainte la: Dicționar esențial. TUDOR ARGHEZI – Oamenii din viața lui*, Tipo Moldova, Iași, 2019)

(...) „Despre Eminescu s-au scris biblioteci întregi, însă nicio carte de formula aceasta. Este vorba de un dicționar monografic care adună la un loc «oamenii din viața poetului» (de la membrii familiei și rude la prieteni, colaboratori, cunoscuți de-a lungul celor aproape patru decenii de existență), lucrare asemănătoare acelor dedicate de noi lui Lucian Blaga (I, 2017, II, 2018) și Tudor Arghezi (2019). Reformulând într-o formulă *sui generis* o documentare strânsă, cu totul inedită și, așadar, verificată, în planul istoriei literare, asemenea dicționare ajută la o mai bună cunoaștere a omului, operei și epocii respective, în ansamblu.” (*Cuvânt înainte la MIHAI EMINESCU – DICȚIONAR MONOGRAFIC. Oamenii din viața lui*, Tipo Moldova, 2020)

„Triada de aur a poeziei românești, reflectată de specificități creatoare și moduri estetice distincte, întemeietoare de paradigme, ce veghează, de peste un secol și jumătate, o geografie literară de relief diversificat și variabil, generând indimenticabile deschideri creatoare. Lucrarea de față cuprinde atât comentarii literare, în speță cronici și recenzii, despre cărțile pe care le-am „cronicărit” vreme de peste un sfert de veac (până în primăvara acestui an, 2022), cât și ecourile critice venite din partea unor confrăți, din generații diferite, la cărțile mele dedicate „triadei de aur” a poeziei românești.” (***Triada de aur: EMINESCU – ARGHEZI – BLAGA***, Coperta a IV-a, Editura Tipo Moldova, Iași, 2022)

(...) „A proliferat, în ultimul timp, mai ales în spațiul virtual, pe diferite situri (unele chiar instituționale!), un fenomen foarte periculos pentru cultura română, în special pentru istoria literară – este vorba de înmulțirea „portretelor” atribuite lui Eminescu, unele din acestea regăsindu-se (într-un suspect amatorism iconografic) și în publicații tipărite, din țară și străinătate (...) Iată de ce albumul de față își justifică apariția, făcându-se ecoul unor luări de atitudine, nu suficient de cunoscute la nivel mai general, menite a face oarecum „ordine” în iconografia eminesciană.” (*Înainte-zicere* la ***MIHAI EMINESCU – album portretistic comentat. Iconografie autentică & falsuri***, Editura Centrului Județean pentru Conservarea și promovarea Culturii Tradiționale Gorj, 2023)

(...) „Universul statuarei brâncușiene, în special operele de aurorală consistență lythică, constituie o veritabilă epopee cosmo-ontică și simbolică, în care Omul, într-o confraternă condiție existențială cu celelalte vietăți, trăiește prin esențializare miracolul transcendenței, cu o stare de «*paix et joie*» ce-și urmează creația și-i insuflă o vibrație de cântec etern. Întemeietor al sculpturii moderne care, prin contactul cu preistoria, tradițiile și mitologiile, închide cercul, Brâncuși este autorul unei **epopei** sculpturale, pe care, de la *Începutul lumii* la *Coloana fără sfârșit*, o regăsim în întreaga ei simbolică și inefabilă idealitate, totul realizat cu forța de transfigurare a unui Demiurg. O veritabilă *Lythiadă* în patrimoniul artistic al umanității.” (**Zenovie Cărlugea**, pe coperta interioară a vol. de poeme ***Lythiada***, Editura Măiastra, Tg.-Jiu, 2014)

Profil realizat de **Gheorghe P. ȚICLETE**, scriitor și jurnalist, membru UZPR

Gica CIOBANU

S-a născut pe 22 August 1958 în comuna Stănești, județul Giurgiu.

Studii

Liceul teoretic *Ion Maiorescu* din Giurgiu.

Cu poezia a cochetat încă din școală, iar creațiile erau puse la *Gazeta de perete* din incinta școlii generale și/sau publicate în revista *Cercului literar* din cadrul liceului, revistă coordonată de profesorii *Cecilia Păunescu* și *Vicențiu Georgescu*.

Activitate literară

- Secretar literar la revista *Clubul Artelor XXI*, Giurgiu;
- Membră a Societății Scriitorilor Români din anul 2021;
- Membră a Cenaclului literar *Luceafărul* din anul 2016.

Cărți publicate

- *Pecetea Timpului*, poezie, editura *Editgraph*, Buzău, 2016;
- *Gânduri de zbor*, poezie, editura *KronosR*, Giurgiu, 2017;
- *Te voi purta în inimă*, poezie, *Editura Scriitorilor*, Brăila, 2020;

Din negura timpului, proză, *Editura PIM*, Iași, 2022, o monografie satului natal.

Publică în revistele: *eCreator*, *Eminesciana*, *Convorbiri literar-artistice*, *Valahia*, *Dacia Nemuritoare*, *Contraste Culturale*, *Clubul Artelor XXI* și în câteva reviste online.

Extrase din referințe critice

Pecetea timpului, volumul de debut al poetei Gica Ciobanu, reprezintă, se pare, începutul unui demers liric ce-și va desfășura traiectoria și pe parcursul anilor ce vin căci povestea ei de viață este, ca la orice poet, fără de sfârșit.

„Pecetea” e o amprentă pe care timpul ne obligă să o purtăm noi, muritorii, și pe măsura desfășurării etapelor lui inevitabile, viața, anii ce trec unul după altul, căpătând valențe, conotații nebănuite. Ne îmbogățim sufletește dar „pecetea”, amprenta rămâne ca o rană deschisă, vindecată uneori atunci când suntem capabili să arătăm lumii adevărata noastră față. Asta fac poeții adesea și poeta Gica Ciobanu

deschide cartea vieții ei ca pe un album cu poze, unele viu colorate, încântătoare și luminoase, altele în alb-negru...

(...) Poezia emblematică a volumului de debut este „Am fost și sunt”, un fel de profesiune de credință în care poeta apelează la o serie de antiteze, de figuri de stil bazate pe contrast pentru a pune în evidență în mod clar și concis ce reprezintă pentru ea, viața: „Am fost și liniște și zbucium/ Și sunet lung ieșit din bucium/ Amare lacrimi în tăcere/ Dar și amarul de la fiere”. (**Mariana Mincă**; *Poeți giurgiuveni - Gica Ciobanu*; *Agora Artelor XXI*, nr.2/2018)

(...) În anul 2016 i-a apărut Gică Ciobanu la Editura EditGraph-Buzău, primul volum de poezii „Pecetea timpului”. La distanță de 12 luni îi apare și cel de al doilea volum de poezie „Gânduri de Zbor”, la Editura KronosR Giurgiu 2017.

Gica Ciobanu a colaborat la mai multe antologii literare și reviste literare. A colaborat și mai colaborează cu muzicianul Dan Lucian Corbu, poet și scriitor, care realizează aranjamente musicale și videoclipuri cu poeme recitate și cântece.

Poezia Gică Ciobanu, abordează o tematică variată, câteodată patetică, cu metafore și comparații alese cu grijă, fără a duce poezia în afara tiparului stilistic. Serioasă, perseverentă, atentă la detalii, cu emoții vibrante face descrieri ale naturii, iubirii și trăirilor interne, câte o dată sentimentală, uneori un pic religioasă. O poezie cu mesajul pe față, cu rimă îngrijită, studiată, o bună cunoscătoare a definițiilor și a compoziției. Poezia ei este o poezie plăcută, ce îți gădilă simțurile și care te duce într-o lume a poveștilor de viață adevărate: „Valul vieții, lin mă duce/ Mai aproape de apus/ Nu regret și nu voi plânge/ Am spus tot, ce-aveam de spus(...) // Dacă plec la ceruri azi.../ Las mlădițe pe Pământ” (Valul vieții). (**Gigica Ivonette Peptănar**, *Reflectorul de sud*, 2018)

„Din negura timpului”, lucrare monografică a satului natal, Stănești, jud. Giurgiu, Editura Pim, Iași, 2022, 106 pagini, cartea – exemplu pentru toți scriitorii, care trebuie să lase un semn despre baștina lor, altfel vin fel de fel de năstrușnici cu alte păreri, mincinoase, că n-avem istorie și trebuie ei să ne-o scrie... (**Florin Grigoriu**, *revista Clubul Artelor XXI*, nr.21/2023)

Gica Ciobanu, o poetă a devotamentului și a iubirii, în „Pecetea timpului”, expune o retrospectivă a vieții ei, zugrăvită cu gingășia sufletului în versuri simple, dar care ating și emoționează, lăsând cititorul să pătrundă tainele inimii unei mame și soții devotate și iubitoare.

Volumul a înmănușat poeme sub semnul dragostei de familie, de semeni, de Dumnezeu, dezvăluind smerenia cunoașterii și setei de poezie. Plin de învățăminte, dezvoltă dorința de a-l ține în atenție mereu, pentru a citi zilnic câte ceva: „Un copil aduce soare/ Când sunt nori înviața ta,/ Inima nu te mai doare/ Și înveți a te lupta.// Un copil oprește lacrimi/ Care curg pe-obraz șiroi/ Și te scoate din mari patimi,/ Te ridică din noroi” (Un copil).

Despre ce anume scrie Gica Ciobanu? E simplu de răspuns după ce-ai citit poeziile; despre oameni, locuri, întâmplări și poveștile lor, totul trecut prin personalitatea ei puternică, dar cu o sensibilitate și o finețe deosebită. Nemărginită îi este fericirea la contopire cu întreaga creație: „Bucură-te suflete din plin de viață/ Și pune în toate o fărâma de speranță!/ Ascultă vântul care bate printre crengi/ Și tot ce

inimii-i place, cu drag să alegi” (Bucură-te suflete!). (**Eugenia Enescu-Gavrilescu**; „*Amprentele sufletului*” August, 2016)

De la ultima lansare a cărții sale de versuri și până la „*Gânduri de zbor*”, Ciobanu Gica are o evoluție lirică spectaculoasă. Perseverența, seriozitatea, profunzimea gestului poetic al autoarei, amplificate în ultimele momente de creație, conferă noului volum de versuri greutate și substanță, atrag ca un magnet cititorul iubitor de frumos(...). Ea se relevă în tematica diversă, pe probleme de fond ale existenței, în diversificarea modalităților de exprimare lirică, în mesajul asortat timpului pe care îl parcurgem. Exprimată sugestiv, fin și adânc sentimental, viața care palpită în fiecare vers, e când nemaipomenit de frumoasă, numai bună de trăit la maximă intensitate, când plină de neprevăzut, când greu de suportat, aproape imposibilă, dar mai mereu se află în ea o fărâmă de încredere, de speranță, pe care o dau oamenii aplecați spre adevăr, cinste, dreptate, frumos, dar, mai ales, o dă divinitatea: „Am întâlnit o punte mare,/ Ce se înalță pân-la soare,/ Aș vrea s-o trec pân-viața piere,/ Te rog, Iisuse, dă-mi putere!” (Icoană sfântă).

Sentimentul cel mai cântat de Ciobanu Gica este dragostea în toate ipostazele ei, de la primul sărut pe sub castani la deziluzia ce se instalează odată cu sfârșitul. În „Au îmbobocit teii” aflăm despre primele dorințe ale iubirii: „Vreau să fiu ploaie de fluturi,/ Cu aripile să te-ating,/ Să zbor prin ale tale gânduri,/ Durerile să mi le sting”.

Spectaculoasa evoluție poetică a doamnei Ciobanu Gica mă îndreptățește să îmi exprim convingerea că urcușul spre trepte tot mai înalte ale scrisului va continua... (**Dumitru Dănăilă**, scriitor, Brăila)

Cel mai recent volum denumit „*Te voi purta în inimă*” apărut la Editura Scriitorilor, Brăila, în toamna anului 2020, semnat de Gica Ciobanu, aduce în actualitate o poezie pură, clasică, lucidă, dramatică și plină de iubire, în care întâlnim un anumit spirit al epocii contemporane.

(...) Dualismul sacru-profan, jocul antinomiilor, duc la o metamorfoză a concepției despre lume și viață, în care aflăm un permanent dialog cu Dumnezeu: „Doamne, unde-o fi cărarea,/ Unei lumi cu bunătate?/ Aici nu-mi mai găsesc starea,/ Totul, e plin de... păcate”.

Poeta dă dovadă uneori de sete de divin, identificându-se cu ideea de adevăr. Cuvintele curg lin, tonul este colocvial. Vorbim despre harul iubirii într-o operă purificatoare, prin care își asumă reprezentarea elementului sacru: „Când Domnul m-a trimis pe Pământ,/ la ureche ușor mi-a șoptit,/ să nu uiți, să fii om,/ Chiar și atunci când izbânzile tale,/ vor atinge cel mai falnic pom”.

O atenție deosebită, acordă poeta sentimentului matern, mama devenind îngerul din cer care o veghează, chiar de la o vârstă fragedă:

„Și glasul-i tot duios, măicuța mea frumoasă?.../ În prag de sărbători la tine-mi fuge gândul/ Și la tăicuța și de el mi-e dor.../ Înalt spre cer din inimă colindul,/ O lacrimă fugară se-agață de un nor”. (**Lucreția Bogdan Ința**, Tg.Mureș, prefață la carte)

Volumul monographic „*Din negura timpului*” scris de distinsa doamnă scriitor Gica Ciobanu, care prezintă atât de frumos și detaliat aspecte din viața de altădată a satului Stănești, este scris cu mult drag și dăruire. Cartea de față, prezintă aspecte istorice, sociale, dar și duhovnicești despre sat, dar, mai ales, evoluția lui în ultima

sută de ani. Autoarea, oferă detalii captivante și bine documentate despre lumea bună a satului și mai ales oferă detalii istorice foarte consistente despre biserica istorică „Nașterea Maicii Domnului”. Lecturând cartea, în mintea cititorului se va contura imaginea unui sat pitoresc cu oameni buni, darnici, muncitori și evlavioși.

Îi mulțumim distinsei doamne scriitoare, Gica Ciobanu, fiică credincioasă a satului nostru, pentru osârdia, minuțiozitatea și atenția, temeluite în realizarea acestui minunat volum despre comuna Stănești - jud. Giurgiu. (Preot paroh, drd. **Daniel Matei**; Biserica istorică „Nașterea Maicii Domnului” Stănești, Jud.Giurgiu, prefață la carte)

Gica Ciobanu poate că nu este cea mai „mare” scriitoare, dar, cu siguranță, lucrarea pe care a întocmit-o, monografia satului Stănești (Giurgiu), *În negura timpului* (Editura PIM, 2022), face din ea o scriitoare mare – pentru că mare este scriitorul care se apleacă asupra „lumii fără egal” a satului, unde, știm deja, „s-a născut veșnicia” – și-i va duce numele dincolo de efemeritatea prezentului, în eternitate! Și odată cu ea satul cu aspectele lui trecute (așezare, cultură, tradiții etc., multe care, poate, s-au pierdut „în negura timpului”) și cele existente în contemporaneitatea autoarei și a sătenilor.

Gica spune că lucrarea nu este una științifică. Eu nu știu ce să zic, că nu știu în ce constă, exact, aceea că o lucrare (carte) este încadrată în categoria „științifică” sau neștiințifică, însă, personal, consider știință, una de înaltă clasă, interesul pe care un cetățean îl are pentru glie, iubirea pentru locurile natale, pentru neam și pentru țară, pentru tradiții și credința în Dumnezeu – Creatorul nostru al tuturor și a toate –, acestea fiind calități ce îi pot fi puse în piept ca niște decorații de mare valoare autoarei, fiică a satului Stănești, care, iată, s-a preocupat să adune într-o carte niște informații care s-ar fi putut pierde, altfel. Eu fac parte dintre cei care cred că informația pusă pe hârtie, adunată într-o carte-document – în cazul de față –, încă își va avea locul bine definit în arhivele viitorului și va dăinui, iar dacă cineva va dori să afle despre satul Stănești, nu va trebui să mai meargă să bată drumuri și să consume timp ca să îi caute pe bătrânii satului – păstrătorii, încă, a multor datine și tradiții, a portului, gastronomiei, religiei, meșteșugurilor din zonele României –, ci va putea merge în Biblioteca Națională și va descoperi în cartea-document lăsată de ea.

Nu doresc să dezvălui amănunte din carte, dar câteva lucruri tot voi puncta. Primul ar fi acela că bazele acestui sat au fost puse de doi frați, ciobani, cu numele Stan. Chestiunea e simplă, ciobanii „găsind în zonă iarbă și apă pentru oile lor, s-au stabilit aici, atrăgând și alți ciobani”. Din fraza aceasta se desprinde strarea de armonie în care trăiau oamenii în acea vreme. Putem constata nu doar nevoia ciobanilor de a-și făuri o așezare, ci și aceea că au atras și „alți ciobani”, căci, în acea vreme, nu era egoismul dezvoltat, ca în zilele noastre, când nu mai încăpem unii de alți, ci... era loc pentru „și alți ciobani”, ba, încă, și pentru „locuitori din satele învecinate”.

Un fapt esențial, dintre multe, doresc să remarc, anume, acela că „în timpul lui Mihai Viteazul, frații Buzești dau lupta cu tătarii la Putineiu, îi urmăresc până la Stănești, unde se dă lupta hotărâtoare (Dealul Cazacilor). Tătarii sunt bătuți, fugăriți...”.

Adaug faptul că Gica Ciobanu a subliniat foarte bine – și bine a făcut – faptul că biserica a avut un rol foarte important în comunitatea stăneștenilor, legătura omului

cu aceasta fiind foarte strânsă, în vremurile de demult preoții fiind nu doar propovăduitorii învățăturilor lui Dumnezeu, a evangheliei, nu doar că își împlineau rolul de preot al satului, ocupându-se strict, doar de nunți, botezuri, înmormântări și rugăciuni, ci erau, totodată, învățătorii – cei care au învățat buchiile cărții pe cei neștiutori de carte – și sfătuitoarii oamenilor, cât și cei care organizau diverse acte de într-ajutorare pentru cei nevoiași. Lucru care, sunt convinsă, se întâmplă și în zilele noastre, chiar în acest timp, când autoarea întocmește mica monografie a satului, preotul paroh al bisericii istorice „Nașterea Maicii Domnului” din localitatea Stănești, Daniel Matei, fiind un om cu inima plină de iubire, foarte apropiat de comunitatea stăneșteană, preocupat de bunul mers moral, cultural și social al acesteia, dacă ne referim strict la stăneșteni. (**Antoneta Rădoi**, *Convorbiri literar-artistice*, 33/2023)

Extrase din operă

Sfaturi

Din bunătatea mea să faci altarul,
Unde să pui tu flori și să te-nchini,
Din mângâierea mea să faci rozariul,
Ca viața ta să prindă rădăcini.

Din grija mea să faci o rugăciune,
Sub perna ta mereu să o așezi,
Sinceritatea mea să-ți fie gând de bine
Și sufletu-mi curat să-ți fie crez.

Iar din iubire, să faci o pâine sfântă,
Să guști din ea mereu când te trezești,
Cuvintele frumoase rămână ca o pildă,
Pe tot parcursul vieții cât ai să trăiești.

Ești iubirea supremă

Tu, ești firul speranței care în suflet răsare, Ești refugiul cel sigur dacă lacrima frige,
Balsamul vindecător pentru rana ce doare, Adăpostul calduț când în inimă ninge,
Ești cârmaciul dibaci când o barcă se-nclină, Nevăzut Îți e chipul dar se simte prezența,
Din al templului Cer, trimiți forța divină. Ții pământul în palmă, îi cunoști chintesența.

Poți s-aduci vindecare, să înfăptui minuni,
Ținând drumul credinței, ne înveți să fim buni,
Ești păstorul destoinic, noi suntem mieii Tăi,
Nu-nceta, Doamne Sfinte, să ai grijă de ei!

Profil realizat de **Antoneta RĂDOI**, jurnalist
Redactor-șef **Convorbiri literar-artistice**

Grigoraș CIOCAN

Grigoraș CIOCAN s-a născut în Maramureșul istoric, în satul Sălnița, comuna Vima Mică, la data de 28 mai 1952.

Studii

A absolvit clasele primare în Sălnița și Vima Mică, și apoi a urmat Școala de Construcții din Dej.

Carieră profesională

A lucrat pe șantiere în România (Dej, Baia Mare, Bistrița, Orăștie, Oradea și Satu Mare), și în alte țări (Irak, Israel și în Spania).

În arealul lui, adică Sălnița natală, Grigoraș Ciocan este respectat, iubit de toată lumea începând cu tinerii și terminând cu autoritățile locale, pentru mulți dintre ei fiind un model, un om de succes, cum s-ar spune astăzi prin mass-media.

Pe lângă pasiunea de a scrie versuri, iubește pictura murală, pe care o execută cu mult talent, din mâinile sale reușind să se contureze adevărate capodopere. De curând a terminat de pictat biserica din satul natal, în stil bizantin, întrucât, pentru Ortodoxie, icoana și pictura bisericească este o artă proprie și specifică Bisericii, care se exprimă ca fiind Biserică mărturisitoare în fiecare icoană și pictură bisericească, dacă acestea reflectă cu fidelitate credința ortodoxă și se înscriu în tradiția vie a chipurilor sfinților rugători, a căror viață este descrisă în sinaxarele Bisericii și în cărțile ei liturgice.

Debut

Din tinerețe i-a plăcut să scrie poezii. Primele au fost scrise în 1966, „Întâmplările Alesucăi”. Debutează cu volumul personal „Din dor de zarea albastră”, ISBN 978-606-746-611-9, publicat împreună cu alți doi poeți, Amalia Sima și Augustin Neaga, Editura Armonii Culturale, Adjud, jud. Vrancea – 2020, în care au fost publicate și „Întâmplările Alesucăi”.

Afilieri

Este membru al Cenaclului „Ion Burnar”, condus de Florica Bud, președinte al Asociației Scriitorilor Baia Mare.

Volume publicate

- 1 – *Din dor de amintiri*, cu Amalia Sima și Augustin Neaga – Editura *Armonii culturale*, Adjud, 2020;
- 2 – *Din dor de zarea albastră*, Editura *Armonii culturale*, Adjud, 2020;
- 3 – *Călător în țara sfântă*, Editura *Armonii culturale*, Adjud, 2020;
- 4 – *Viața trecătoare. De la tinerețe până la bătrânețe*, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2021.
- 5 – *Psalmi și rugăciuni*, Editura *eCreator Baia, Mare*, 2022;
- 6 – *Bancuri hazlii*, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2022;
- 7 – *Bancuri mai hazlii*, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2023;
- 8 – *Clopoțele care bat la poarta uitării*, în curs de editare, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2023.

Antologii literare

- 1 – *Oprește-te la tine Maramureș! Oprește-te la tine anotimp!*, Editura *Armonii culturale*, Adjud, 2020;
- 2 – Antologie de texte, recenzii de cărți – personalități ale literaturii contemporane, „*Sincerus Verba*”, vol, I. – Editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești, coord. prof. Gelu Dragoș, poet popular Nelu Danci și scriitorul Vasile Bele, anul 2020;
- 3 – Antologie de poezie și proză *Visul copilăriei*, coordonator I. R. Roșianu, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2020;
- 4 – Antologie *Cuvântul iubirii-Iubirea cuvântului*, coordonator I. R. Roșianu, Editura *eCreator*, Baia Mare anul 2020;
- 5 – Antologie *Poezie băimăreană de pandemie*, coordonator I. R. Roșianu, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2020;
- 6 – Antantologie *Iarna sentimentelor*, coordonator I. R. Roșianu, Editura *eCreator*, Baia Mare, 202;
- 7 – Antologie *Primăvara sentimentelor*, coordonator, I. R. Roșianu, 2021;
- 8 – Antologie de texte recenzii ale literaturii contemporane, *Sincerus Verba*, Vol. II, Editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești, coordonator, prof. Gelu Dragoș, poet popular Nelu Danci și scriitorul Vasile Bele;
- 9 – Antologie de texte recenzii de cărți – personalități contemporane *Sincerus verba*, Vol, IV, Editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești, coord. prof. Gelu Dragoș, poet popular, Nelu Danci și scriitorul Vasile Bele;
- 10 – Antologie *Litere de pandemie*, Editura *eCreator*, Baia Mare, coordonator I. R. Roșianu, 2022;
- 11 – *Școala băimăreană de poezie*, Editura *eCreator*, Baia Mare, 2021;
- 12 – Antologie de poezie și proză *Emoții de vară*, Editura *eCreator*, Baia Mare, coordonator I. R. Roșianu, 2021;
- 13 – *Milenarium*, Dicționar Enciclopedic al scriitorilor la începutul mileniului al III-lea, Volumul III, coordonator George Stroia, Adjud, Editura *Armonii culturale*, 2021.

Colaborări la reviste literare

- *Amprenteale sufletului*, din anul VII, nr. 7, până în prezent.

Distincții literare

- *Diplomă Ambasador Armonii Culturale*, pentru promovarea în întreaga lume a valorilor etice, morale și cultural-creștine ale familiei Armonii Culturale la Milenarium, Dicționarul Enciclopedic al scriitorilor români la începutul mileniului al III-lea, vol. III – 07.06.2021;
- *Premiul pentru Tradiții și Folclor*, în cadrul Festivalului „Iarna băimăreană”, acordat de Gruparea literară eCreator – februarie 2022;
- *Premiul pentru Poezie Populară*, cu ocazia ediției a XI-a a Festivalului Național de literatură, eCreator – Baia Mare 14-15 mai 2022;
- *Premiul Magna cum laudae*, pentru volumele „Din dor de zarea albastră” (ed. a II-a) și „Călător în țara sfântă” (ed. a II-a) publicate în anul 2022, pentru erudiția și talentul reconfirmate, pentru perseverența în promovarea literaturii și artei, ca valori ale patrimoniului cultural universal. (Armonii Culturale Press – Certificat Seria AC, Nr. 044/E/23 din 15.01.2023)

Extrase din referințe critice

- **„Din dor de amintiri”**, Grigoraș Ciocan, Amalia Sima, Augustin Neaga:

Ce este amintirea, dacă nu focul care arde mocnit pe dinăuntru, o lipsă acută de acel „ceva”, pierdut, uneori, iremediabil? În antologia lirică „Din dor de amintiri”, cei trei poeți și-au unit gândurile în versuri de o simplitate și de o frumusețe cuceritoare. Părinții, frații, neamul, țara, natura, iubirea, Dumnezeu, totul își află locul binemeritat între filele acestei inedite întreprinderi literare. Versul moale precum revărsarea izvorului în mare, sunetul clar al foșnetelor pădurii, bățăile tricolore ale inimilor neaoși-românești, sunt tot atâtea motive pentru care această carte ar trebui să vadă lumina tiparului. (**Gheorghe A. Stroia**, scriitor și editor, în volumul „Din dor de amintiri”, coperta 4, Editura „Armonii Culturale”, Adjud, 2020, ISBN: 978-606-746-593-8).

- **„Din dor de zarea albastră”**, de Grigoraș Ciocan:

Poezia lui Grigoraș CIOCAN este o lirică a dorului de tot și de toate, un dor sfâșietor uneori, departe de casă și de familie, de persoana iubită, de plaiul natal, pe care îl adoră, pur și simplu. Este poezia românului simplu, din popor, care nutrește sentimente înălțătoare, pentru care valorile fundamentale ale neamului – credința în Dumnezeu și iubirea de țară sunt sfinte.

O mențiune specială merită poemele cu o întindere mare, unele chiar basme în versuri, autorul meritând pentru acestea titlul de menestrel la curtea regelui. (**Gheorghe A. Stroia**, scriitor și editor, în volumul „Din dor de zarea albastră”, coperta 4, Editura „Armonii Culturale”, Adjud, 2020 – ISBN: 978-606-746-611-9).

- **„Călător în țara sfântă”**, de Grigoraș Ciocan:

Citind poeziile, dar mai ales sufletul domnului Grigoraș, nu putem decât să îl felicităm, să îl admirăm și să ne exprimăm recunoștința că este unul dintre noi, lăpușnean, român și ortodox.

În acest an, 2020, declarat de Sfântul Sinod al bisericii Ortodoxe Române „An Omagial al pastorației părinților și copiilor”, recomandăm oricărui iubitor de frumos și de Dumnezeu să citească aceste poezii scrise din dragoste de Dumnezeu, familie și

țară. (Pr. dr. **Florin Stan**, în volumul „Călător în țara sfântă”, coperta 4, Editura „Armonii Culturale”, Adjud, 2020 – ISBN: 978-606-746-665-2)

– **„Viata trecătoare. De la tinerețe până la bătrânețe”**, de Grigoraș Ciocan:

Invocarea spiritualului în poezia lui Grigoraș Ciocan o întâlnim des. E incontestabil faptul că ne raportăm la un om creștin, religios și credincios. A se vedea, pentru curioși, inclusiv în volumul de autor, „Călător în Țara Sfântă”, apărută în anul 2020, la Editura „Armonii Culturale”, Adjud, cu o binecuvântată prefață, semnată de Pr. Dr. Florin Stan, Protopop Ortodox al Lăpușului.

Poetul Grigoraș Ciocan este un om deosebit. Scrie așa cum îi dictează sufletul, fără pretenția excelentului. Am încurajat mereu astfel de oameni și i-am susținut. Scrie pentru că are ceva de spus. Grigoraș Ciocan scrie cu inima, pentru inimile cititorilor. (**Vasile Bele**, scriitor și jurnalist, în volumul *Viața trecătoare. De la tinerețe până la bătrânețe*, prefață, Editura eCreator Baia Mare, 2021 – ISBN: 978-606-9719-28-2)

– **„Psalmi și rugăciuni”**, de Grigoraș Ciocan:

A fi slujitor al Cuvântului este cel mai nobil lucru, dacă harul cu care ești înzestrat este șlefuit precum diamantul.

A crea, a da viață înseamnă chin, lacrimi, muncă asiduă... Lumea creației este vastă și anevoioasă, deloc simplă, deloc accesibilă. „E ușor a scrie versuri/ Când nimic nu ai a spune”, scria Mihai Eminescu, iar poezie e atunci când vibrezi, simți fremătarea celui care a conceput-o, formele goale și golite de emoții nu pot fi poezie. Abordând tema divinității și iubirii cu predilecție, autorul își creează propriul univers de trăiri și emoții pe care, acum, la o vârstă bogată, vrea să le împărtășescă semenilor săi. (**Petronela Apopei**, poet, în *Psalmi și rugăciuni*, prefața volumului, pag. 6-7, Editura eCreator, Baia Mare, 2022 – ISBN: 978-606-9719-65-7)

– **„Psalmi și rugăciuni”**, de Grigoraș Ciocan:

Acest nou volum de poezii „Psalmi și rugăciuni”, așa cum ne spune și titlul, putea la fel de bine să apară la o editură creștin-ortodoxă deoarece poeziile sunt eminamente creștine. Cu cât înaintam cu lectura, mi-am dat seama cât de greu este printre străini, cât de greu se fac banii de culoare verde, câte doruri aduni în inimă și cât de mult îți dorești să te întorci la cei dragi, fiindcă „Fie pâinea cât de rea/ Tot mai bună-n țara ta” este cât se poate de adevărat.

În volumul cu multe poezii scrise în urmă cu mai bine de 35 de ani, autorul îmi mărturisea la o agapă că multe poezii, adică majoritatea, spun eu, nu ar fi apărut în volum dacă n-ar fi ajuns în Țara Sfântă. (**Gelu Dragoș**, scriitor și critic literar, în volumul „Moara lui Dragoș”, Colecția critică, Editura eCreator, Baia Mare, 2022 – ISBN: 978-606-9719-65-7)

– **„Bancuri hazlii”**, de Grigoraș Ciocan:

Un fin moralist înzestrat cu educație și bunul simț al omului (pro)venit din popor se arată Grigoraș Ciocan în volumul de față, o temă nouă, o altă abordare în creația sa fiind această lucrare ce vine să întregească portretul fizic și robot al unui scriitor umblat și preumblat prin lume.

E ca o eliberare energetică această carte și văd în demersul lui o nouă deschidere și o (i)luminare a unor genuri oarecum abandonate, fapt ce tușează și mai

bine unicitatea acestuia. (**Ioan Romeo Roșianu**, editor, în volumul „Bancuri hazlii”, coperta 4, Editura eCreditor, Baia Mare, 2021 – ISBN: 978-606-9719-62-6)

– **„Bancuri mai hazlii”**, de Grigoraș Ciocan:

Cu dexteritate de artizan și nativitatea omului aflat într-o constantă armonie cu natura își scrie Grigoraș Ciocan cărțile, el decupând din acest spațiu rural ancestral stampe și imagini relevante.

Cântă și descântă cu ușurință stilul existențial arhaic, ironizează defectele celor din jur și neajunsurile unei vieți ce mută centrul de greutate de pe interiorul și sufletul uman pe lucruri efemere, dar e și martor activ la schimbarea acestui mod de a fi.

Grigoraș Ciocan taxează elegant ingeniozitatea oamenilor simpli, dar și ironizează modernismul care-i ia pe aceștia prin surprindere, iar dragostea pentru frumos, bine și plăcere devine temă într-o carte menită să descrețească frunți. (**Ioan Romeo Roșianu**, editor, în volumul „Bancuri mai hazlii”, coperta 4, Editura eCreditor, Baia Mare, 2023 – ISBN: 978-630-6558-01-8)

Extrase din operă

Te iubim

Când începi orice muncă
Nu uita de „Doamne ajută”!
Că niciodată nu e greu
Când începi cu Dumnezeu,
Cu Tatăl Tău.

Când lucrul l-ai terminat
Îți place, te-ai bucurat,
Ție, Doamne îți mulțumim,
Cu Tine mereu să fim,
Te iubim!

Prea Sfântă treime...

Prea Sfântă Treime, miluiește-ne pe noi,
Doamne curățește păcatele noastre grele!
Fii bun, scoate-ne din răutate și nevoi
De timpurile ce le trăim, de greșelile mele!
Eu n-am alți Dumnezei, la Tine mă închin,
Primește, Doamne, smerita rugăciune
În numelui Tatălui și Fiului, Duh, Amin!
Cred în Tine!

Viață trecătoare

Viață scurtă, trecătoare,
Stai puțin, nu te grăbi,
Știu că într-o bună zi,
Ea va fi strălucitoare.

De muncă mai am un pic,
Niciodată n-aș fi gata!
Tot așa mi-a zis și tata,
Mergi prin lume... nu-i nimic.

Mergi atunci când ceasul vine,
Doar cu a tale păcate,
Care poate nu-s iertate.
Iartă-mă, eu cred în Tine!

Viață scurtă, nu te duce
Dacă totuși vei pleca,
Să rămână în urma mea,
Un mormânt, și-o Sfântă cruce.

Viață scurtă, trecătoare,
N-ai putea să stai în lume?
Ca să știm numai de bine,
Tu să nu fii muritoare.

Țara sfântă

Dacă ajungi în Țara Sfântă
Să vezi cât e de frumos,
Poți să mergi în lumea toată...
Una-i Țara lui Hristos!

Din Ierusalim ne-am dus
În orașul Bethleem,
Unde s-a născut Iisus,
Ieslea ca să o vedem.

În biserică, chiar jos,
Este o stea, de argint mare,
Unde s-a născut Hristos,
Am sărutat fiecare.

Prin Nazaret am umblat,
Unde Domnul a copilărit,
Și sunt foarte încântat,
Am văzut ce mi-am dorit.

Trecut-am la Marea Moartă,
Apoi la râul lui Iordan,
Și am stat încă o dată,
Unde-a botezat Ioan.

De multe ori am trecut
Prin grădină Ghetsimani,
Unde-ai fost, Doamne, vândut,
În urmă cu mii de ani.

Și acum este frumos
Acest loc, chiar minunat,
Unde Domnul nost' Hristos,
A stat mult și s-a rugat.

Dragă-mi ești

Câte nopți și câte zile
Le-am petrecut fără de tine,
Câte încă am să pierd,
Până când am să te văd
Lângă mine?

Cu-ochii tăi să mă privești
Și cu drag să îmi vorbești,
Să mă strângi la pieptul tău
Că să uit că mi-a fost greu,
Dragă-mi ești!

Și-apoi nopțile vor sta
Să îți ascult vorba ta,
Șoapte spuse în pritvor
De care îmi este dor
Iar voi asculta!

De la prima ta privire

De la prima ta privire
Ochii tăi m-au fermecat,
Am rămas așa... pe gânduri
Și apoi m-am întrebat:

Oare lumea cum va fi?
Zile poate-ar sta în loc,
Dacă tu nu mi-ai zâmbi,
Și nu m-ai privi deloc?

Al tău zâmbet îmi arată
Cât de dulce-i gândul tău,
Lumea de-oi străbate roată
Tu rămâi la pieptul meu.

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**
Scriitor, jurnalist, editorialist,
Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

Horia-Iulian CIORECAN

Horia-Iulian CIORECAN s-a născut la data de 16 septembrie 1970, în Comuna Vădastra, Jud. Olt, petrecându-și primii ani ai copilăriei în aceasta comună. La vârsta de patru ani s-a mutat la domiciliul părinților, în Mun. Orșova, Jud. Mehedinți, în imediata apropiere a Clisurii Dunării și a barajului „Porțile de Fier”.

Studii

Școala Generală din Orșova între anii 1977-1985 perioadă în care a participat la diverse olimpiade școlare, inclusiv la limba și literatura română; Liceul Industrial de Marină Orșova între anii 1985-1989; În perioada septembrie 1989 – septembrie 1990 și-a satisfăcut stagiul militar la București; Între anii 1991 – 1995 a urmat cursurile Facultății de Drept la Universitatea Ecologică din București, domeniul studiat fiind științe juridice– specializarea drept, tipul calificării/diploma obținută: licențiat în Științe Juridice– specializarea Drept, la Universitatea din București, Facultatea de Drept.

Carieră profesională

Consilier juridic la Șantierul Naval Orșova SA, firmă de construcții nave fluviale (numai pentru export – în Europa de Vest), listată la Bursa de Valori București în perioada octombrie 1997 – mai 2000;

În perioada Iunie 2000–martie 2003 a deținut o firmă de calculatoare la nivel local, SC „INFO-FRANCY” S.R.L., acumulând cunoștințe solide în domeniul informatic.

A revenit în funcția de Consilier juridic la Șantierul Naval Orșova S.A. din Iunie 2007, până în iunie 2022. Totodată Consilier juridic în cadrul Departamentului de Mediu și Departamentului de Marketing, asigurând reprezentarea juridică a societății în litigiile de natură comercială sau de drept administrativ, la Șantierul Naval Orșova SA.

Apoi, din Iunie 2022 și până în prezent, Consilier juridic în cadrul Departamentului Juridic și în cadrul Departamentului de Mediu, cu păstrarea atribuțiilor avute anterior în cadrul Departamentului de Marketing, la Șantierul Naval Orșova SA.

Activitate literară

A scris versuri în copilărie, participând la câteva concursuri naționale școlare, din care, la cel de la Alexandria, județul Teleorman, în 1980 a ocupat locul 3. A reluat activitatea de creație poetică în toamna anului 2021, publicându-și versurile pe o rețea de socializare, în cadrul grupului „*Poezii din trecut, pentru viitor*”, administrat de el.

Debut

În luna August 2022, deutează cu volumul de versuri *„Iubirea în versuri și dragostea de Dumnezeu. Zâmbete”*.

Volume publicate

- *„Iubirea în versuri și dragostea de Dumnezeu. Zâmbete”*, la editura „Contraste culturale”, ISBN 978-606-9648-19-3, în august 2022;
- *„Natura pentru copii. De-ale vieții adunate”*, la editura „Sfântul Ioan”, ISBN 978-606-9600-79-5, în luna septembrie 2022;
- *„Război. Reflecții”*, la editura „Sfântul Ioan”, ISBN 978-606-9600-86-3, în luna decembrie 2022.

Are în proiect publicarea unui al patrulea volum de versuri, împreună cu mama sa, Ita Ciorecan Seracovan.

Antologii literare colective

Antologia aniversară online *„Pe aripile iubirii”*, în luna octombrie 2022 și Antologia literară online *„Muguri de primăvară”*, în luna mai 2023, ambele la Grup literar Vitrina cu poezii.

Colaborări la reviste literare

Revista online a Cenaclului „Revista Vitrina cu Poezii”, începând cu luna ianuarie până în aprilie 2022; Revista internațională „Amprente de suflet”, nr. 3, 4, 5/2022 și nr.1/2023, Editura Editgraph, Buzău-2022; Revista electronică multimedia „Led Force Poetica” – decembrie 2022; Revista online „Vitrina cu Poezii” (nr. 15), aprilie 2023; Revista „Seniorilor Mehedințeni”, apărută sub egida Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Extrase din referințe critice

Despre **„Iubirea în versuri și dragostea de Dumnezeu. Zâmbete”, Editura Contraste culturale, august 2022**: „Cartea este împărțită în două capitole aparent divesrse, dar complementare, unde textele poeziilor ne invită la meditație, surprinzând chintesența sentimentelor analizate, uneori chiar reușind, prin modul de prezentare specific, să ne dea acea imagine de ansamblu care definește nu numai cartea, dar și pe scriitorul analizat.

Privit în ansamblu, acest volum al poetului Horia-Iulian CIORECAN, căruia îi dăruiesc aceste „impresii de cititor”, are toți cei patru poli de atracție: pe cel cerebral, pe cel filozofic, pe cel afectiv, piatra de rezistență neerodată de picăturile de ploaie ale timpului. Acest lucru îl situează pe autor într-un loc inconfundabil și stabil – ceea ce în vâltoarea miilor de volume de versuri care apar astăzi, nu este deloc puțin și nici întâmplător, după cum volumul de față o dovedește.” (Nicu DOFTOREANU, poet, membru UZPR, în „Amprente de suflet” nr.5, septembrie-octombrie 2022, pagina 46-47, ISSN 2393-4506).

Despre **„Natura pentru copii. De-ale vieții adunate”, Editura „Sfântul Ioan”, septembrie 2022**: Acest volum este unul încărcat de emoție, emoția aceea în stare pură, nedisimulată și netrecută printr-un filtru al rațiunii. Sentimentele sunt la ele acasă și se simt în spatele fiecărui vers și al fiecărei cugetări ce apare ca o concluzie la finalul fiecărei poezii.

Ușurința conjugării imaginilor, tandemul ideilor – de o sobrietate sublimă – cu mesajul direct, arareori subliminal, face din cititor un captiv fără șanse de a fi sustras de o existență pământească.

Fluența scrierii și surprinderea fără scăpare a firescului împletite cu cheia finală cu valoare de interogație sau soluție metaforică de un diafan aproape străveziu, fac tot farmecul acestui stil, i-aș spune inedit.” (**Constantin-Nicolae GAVRILESCU**, poet, în „Amprente ale sufletului” nr.5, septembrie-octombrie 2022, pagina 48, ISSN 2393-4506).

Despre „**Război. Reflecții**”, Editura „**Sfântul Ioan**”, decembrie 2022: „Așa cum precizează titlul volumului, vorbim despre două teme – război și reflecții, dar o singură abordare – profunzimea.

Din inimă și respirație par să curgă poemele din acest volum. De aici, neliniștea, și, deopotrivă, cumva paradoxal, serenitatea, impresia că poetul știe, de fapt, răspunsurile, dar ne îndeamnă să le aflăm singuri, sau odată cu el.

O carte îndrăznească, provocatoare prin titlu. Un volum cu un mesaj adesea tulburător, o mărturisire despre lumea în care trăim. O lume în care, uitându-ne launtric, nu putem să rămânem indiferenți și să nu ne întrebăm, cum putem fi atât de plini de compasiune și atât de cruzi, atât de stăruitori și atât de repede cuprinși de disperare?!

Există, totuși, o notă de optimism în versul lui Horia Ciorecan, care ne dă speranța că nu e totul pierdut.” (**Roxelana RADU**, jurnalist, publicist, Membru UZPR, în „Amprente ale sufletului” nr.5, septembrie-octombrie 2022, pagina 48, ISSN 2393-4506).

Extrase din operă

COPIL SAU FLOARE?

Tot mai des, copii ca mine
Spun că-i bine să fii floare,
Când te rupe oarecine
Mică ești și nu te doare.

Fulg de nea e și mai bine
Să poți fii atunci când vrei,
Când te prinde oarecine
Te topești în pumnii grei.

Pasăre să fii e bine,
Lin să poți pluti prin nori,
Când te-nhață oarecine
Mică ești și poți să zbori.

Mică ești, și nu te doare,
Poți zbura, te poți topi.
Dar pe noi, copiii, oare
Cine ne va ocroti?

CRĂIASA NOPTII

În liniștit senin de seară
Crepuscularul orizont
Aruncă pete lungi de ceară
Și peste soare greu afront.

Un nor de purpură și rouă
Vestește, pașnic, miezul nopții,
Iar marea se desface-n două
Urmând, supusă, ritul sorții.

Lumina s-a topit în noapte,
Pământul merge la culcare,
În depărtare tună-n șoapte
Furtuna ce va lua născare.

De unde zarea se bifurcă
Pe roi de stele încet pășește
Crăiasa nopții, care urcă
În Carul Mare, și pornește...

FRUMOASA MEA FRANCIS

Îmi ești atât de dragă,
Frumoasa mea Francis,
Că inima mă-ntreabă
Aievea ești, sau vis?

Aștept un semn să-mi dai
Că vei veni acum
La pieptul meu să stai,
Să te sărut, nebun.

Nu vreau să mă trezesc
Dar nici să dorm, nu pot.
Vreau doar să te privesc
Și să uităm de tot.

Chiar dacă viața-ntreagă
M-am amăgit c-un vis,
Îmi ești atât de dragă,
Frumoasa mea Francis!

CU MÂNA-N GENOM

Ne-a construit, după maimuță,
O mână, poate, prea grăbită
Să ne coboare din crenguță,
O specie deosebită.

Ne-a asamblat genă cu genă,
Punând plămadă cromozomi
Peste-o celulă patogenă,
Pe așternut de ribozomi.

Stăpânul mâinii preagrăbite
Ne-a dăruit în genofond
Structuri sensibil diferite,
Diversitate fără fond.

A dat mutații punctiforme
Strămoșului ce ne-a ales,
Făcând inserții, să transforme
Toți cromozomii, cu succes.

A reușit agila mână,
Lăsând natura în fundal,
Să facă omul din țărână,
Dar cognitiv – emoțional.

FĂ-MĂ, DOAMNE, UN IZVOR

Fă-mă, Doamne, un izvor,
Să-nviu razele ce mor,
Să sorb clipele de dor,
Lacrimile fetelor.

Fă-mă, Doamne, apă mare,
Să înghit frica ce doare,
Să sorb lacrimile amare,
Să las zâmbete să zboare.

Fă-mă, Doamne, apă lină,
Să aduc ziua senină,
Lacrimile ce alină,
Inimii să-i dau lumină.

Când voi fi motiv de dor,
Când se vor topi ușor
Lacrimile fetelor,
Fă-mă, Doamne, un izvor...

CU OCHII TĂI ÎN SUFLET

Când ochii tăi adânci îmi toarnă vis în suflet,
E ca atunci când fulgerul luminează între nori,
Pictând cu praf de stele pe-al nopții șevalet,
Unind Luna din ceruri, cu câmpul plin de flori.

Când ale tale buze sunt una cu-ale mele
E ca atunci când sorb nectarul din Olimp,
Și printre sentimente, sau mai presus de ele,
Iubirea ne clădește o punte peste timp.

Când degetele tale se pierd în a mea mână,
Iar vocea ta îmi umple și îmi golește gândul,
Ușor sunt ca o frunză purtată de furtună,
Mă-nvârt în jurul tău, și ocolesc Pământul.

Parfumul cărnii tale când îmi amoarte simțuri,
Pierdut în dulcea vrajă, trăiesc cu fericirea
De-a fi legat de tine cu nevăzute lanțuri.
Suntem doar tu și eu, iar între noi, iubirea.

DEZIUBITĂ

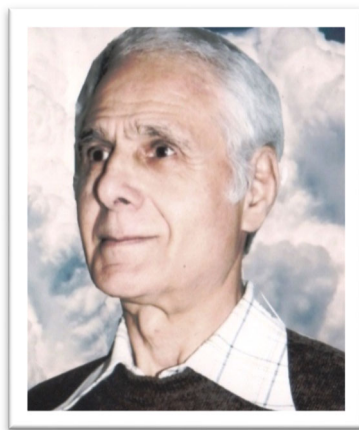
Din cioburi de amintiri încerc să retrăiesc
Măcar infimă parte din tot ce ne-a legat.
Acum ești doar o ceață, iar eu mă ofilesc,
Rămasă fără tine; mult te-am regretat...

Al nostru curcubeu s-a destrămat în certuri,
Încerc să-l regăsesc pe drumul deziubirii,
Dar realizez, uimită, prea multe legături
S-au desfăcut cu timpul, pe calea dezvrăjirii.

Când lacrimi au umplut paharul de tăcere,
Eu fiind chiar lângă tine, dar tu mereu absent,
Te-am rupt, străin, din mine, strivită de durere,
Erai deja departe, deși aici prezent.

Am plâns, s-a terminat. Acum sunt deziubită,
Dar plină de speranță. Voi regăsi iubirea,
Aștept doar curcubeul, senină, dezvrăjită,
Iar sufletul pereche să-mi rădă fericirea.

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**,
Scriitor, jurnalist, editorialist, Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

Florea CONSTANTINESCU

Florea CONSTANTINESCU s-a născut în comuna Balta Sărată, satul Dorobanțu, județul Teleorman, la data 17.01.1948.

Studii

Clasele primare, gimnaziul și prima parte de liceu le-a urmat în orașul Turnu-Măgurele, jud. Teleorman. Treapta a II-a de liceu – în orașul Breaza, jud. Prahova, la Liceul Militar „Dimitrie Cantemir”, absolvit în iunie 1966.

În perioada septembrie 1966-decembrie 1969 a urmat, la Sibiu, Școala Militară de ofițeri activi, arma Geniu.

Activități

A desfășurat activitatea ca Ofițer cu specialitatea geniu în cadrul Marii Unități de Grăniceri cu sediul în Drobeta Turnu-Severin. În perioada ianuarie 1970 – aprilie 2000 a trecut, succesiv, prin treptele ierarhice, de la comandant de pluton, la șef de armă/brigadă de grăniceri; după anul 1992, M.U. de Grăniceri a trecut în structura Ministerului de Interne și a fost transformată în Direcție a Poliției de Frontieră, ulterior în Inspectorat al Poliției de Frontieră-Mehedinți.

Debut

A debutat cu poezii publicate în revista „Bogdania”, ianuarie 2015.

Volume publicate

- *Elucubrațiile unui pseudofilozof șugubăț; Rugăciunile unui ateu îngândurat; Observațiile unui călător visător; Suspiciunile unui risipitor de timp* (în acrostih: EROS; poezie și proză), Editura Eurobit, Timișoara, 2017;
- *Cu fața spre Steaua Polară*, Editura Eurostampa, Timișoara, anul 2019;
- *Reflexele iubirii*, Editura Bogdania, Focșani, 2022.

Afilieri

Este membru al cenaclurilor literare: „Constantin Stoica”, de la Casa Armatei din Drobeta Turnu-Severin (perioada 1977-1989); „Seniorii”, Timișoara, din oct. 2015; „Constantin Brâncuși”, Timișoara, din mai 2017.

A participat la următoarele festivaluri și concursuri:

- Festivalul Național „Cântarea României”, edițiile 1978-1979 și 1984-1985;
- „Festivalul Doinelor” de la Orțișoara, organizat de Asociația Culturală „Constantin Brâncuși” – Timișoara, împreună cu Muzeul Satului Bănățean-Timișoara și Casa Doinelor-Orțișoara, edițiile 2017-2018;
- Festivalul – Concurs Internațional de Creație Literar-Artistică și Educativ-Științifică Religioasă „Lumină Lină”, organizat IN MEMORIAM AUREL TURCUȘ, poet și cărturar de seamă bănățean, desfășurat la Liceul teoretic „Vlad Țepeș” – Timișoara, edițiile: 2018, 2020 și 2021;
- Concursul Național de Creație Literară „Eminescu un vis în așteptare”, organizat de Asociația Cultural-Umanitară „Luceafărul de Vest” – Timișoara, ediția 2021.

Premii

A obținut premii și diplome în cadrul concursurilor mai sus enumerate mai sus, cu fiecare ediție; de menționat premiul III și titlul de Laureat, etapa republicană (poezie-creație) la Festivalul Național „Cântarea României”, ediția 1984-1985 (unde a fost premiat poemul „Scrisoare către prieteni”).

Publicații în reviste

- Revista de creație și cultură „Bogdania”, Focșani, jud.Vrancea, redactor șef domnul Ionel Marin;
- Revista religios culturală „Lumina divină”, Timișoara și alte publicații asociate acesteia, coordonator Preot stavrofor Horia Țăru;
- Revista „Luceafărul de Vest”, Timișoara și alte publicații asociate acesteia, coordonator domnul Dumitru Buțoi;
- Revista culturală „Coloana Infinitului”, Timișoara, redactor-șef d-na Monica Condan;
- Revista de literatură și artă „Boema”, Galați, director domnul Petre Rău, redactor-șef domnul Mihail Gălățanu.

Extrase din referințe critice

Volumul alcătuit din cinci capitole distincte (Lupta cu sine; Spre poarta luminii; Neterminate gânduri; Viața ca o simfonie; Sub zodia iubirii), ce însumează peste 90 de poezii, ne întâmpină, încă de la primele versuri, o sensibilitate neobișnuită la un fost purtător de armă, care știe să utilizeze la fel de bine și spada cuvântului, pentru a ne călăuzi prin lumea gândurilor și frământărilor sale: „Căldura-ncet în trupu-mi și-n sufletu-mi pătrunde,/ Făcând să slobod mintea, să caute oriunde,/ În lungul-latul zonei deșertice... În fine,/ Un cocoloș de vorbe se-ndreaptă către mine” (Destăinuire). Schimbarea bruscă de ton, de la seriozitatea și implicarea în problemele, ipotetice sau nu, ale țării, la descrierea frumuseților naturii-uneori imprevizibilă sau „revoltată” – cu tușe de umor și ironie fină, ne dezvăluie un poet versatil... (**Camelia Ardelean**, în revista „Boema”, nr. 128-129-130/2019, pag. 103, 104, 106)

Florea Constantinescu, o viață de om în slujba trăirii sufletului

Întâlnim în volum o poezie de bună factură cu tematică diversă cuprinzând elemente autobiografice, memorii, poeme de dragoste, sociale, patriotice, filosofice, tot nectarul pe care l-a acumulat de o viață întreagă. După cum îi spune și numele

(Florea) sub „corola de minuni a lumii” poetul se mărturisește, vrând să ne transmită cât mai mult din tezaurul sufletului său generos. Poetul Florea Constantinescu cultivă genuri variate și anume cântece, scrisori, parodii, acrostihuri, dedicații, îndemnuri, urări ce se desprind din bogata sa lirică. (**Vasile V. Bradu**, în revista „Luceafărul de Vest”, Timișoara, nr.35-36/2020)

Sub steaua polară a poetului Florea Constantinescu

Oscilând între universul său intim, la scară redusă și universul planelar, cosmic, autorul găsește motive să încadreze trăirile, evenimentele și toate gândurile sale în filozofia umanistă cu pronunțate caracteristici existențiale, aprofundând înțelesuri despre lume și viață. Spirit sensibil și romantic, fin observator al fenomenelor și transformărilor din natură și societate, supunând cuvintele voinței sale, autorul desenează remarcabile tablouri pline de culoare, într-o dinamică tumultuoasă, ce năvălesc și se proiectează cu obstinație peste pajiștea avidă de frumos a cititorului. (**Constanța Sylvia Hârceagă**, în cartea „Universuri literare”, Editura „David Press Print”, Timișoara, 2021)

Iubirea care ne ridică către piscuri nebănuite

În acest al treilea volum de poezii intitulat „*Reflexele iubirii*” prin sincere, frățești mărturisiri, pune la temelie clipele, a plaiului străbun-lumina iubirii și speranța într-o nouă renaștere spirituală a românilor. Fără iubire suntem asemenea celorlalte ființe. Doar iubirea creează, construiește, înalță, biruiește și ne ridică către culmile nesfârșite ale eternității. Poetul reușește să facă o călătorie dinspre ieri către mâine, punctează și nevoia de a ne reaminti perioadele de glorie ale României și că merităm ca neam, adesea umilit, batjocorit, jefuit, un destin, un viitor luminos și binecuvântat de Dumnezeu.

Poetul Constantinescu, mereu cu iubirea în suflet, arde ca o torță, știe glasul inimii, al pământului de acasă, știe să oblojească răni adânci și să ofere speranțe și să șteargă lacrimile dorului... (**Ionel MARIN**, în prefața vol. „*Reflexele iubirii*”, Editura Bogdania, 2022)

Extrase din operă

IMN OMULUI

Cu raza minții tale pătrunzi Imensitatea,
Din magica ta palmă răsare nemurire,
Ești litera de aur brăzdând Eternitatea,
Ești sunetul durerii visând nemărginire.

Sublima-ți rațiune misterele străbate,
Cărări incendiare alungă-opacitatea,
Extaziind simțirea cu mii de nestemate...
Cu raza minții tale pătrunzi Imensitatea.

Tu întrupezi și demon și demiurg de-odată,
Căci sfarmi în palmă timpul și spațiul cu iubire
Și plămădești milenii de artă minunată...
Din magica ta palmă răsare nemurire.

Viabilă fărâcă pe spiralatul timp,
În scară cosmogenă ești doar Infinitatea,
Dar ești pe fruntea vieții feericul ei nimb,
Ești litera de aur brăzdând Eternitatea.

Te-avânți spre necuprinsuri, îngurgitând zorit,
Vibrezi, avid de viață, știind de-a ta pierire
Și-n veșnica mișcare prin spațiul infinit
Ești sunetul durerii visând nemărginire.

Ești sunetul durerii visând nemărginire,
Ești litera de aur brăzdând Eternitatea!
Din magica ta palmă răsare nemurire,
Cu raza minții tale pătrunzi Imensitatea!

VREMURI ȘI VREMURI

Sal'tare, sal'tare!
Zicea nenea Caragiale,
Criticând, aș vrea să spui,
Relele din vremea lui!
Dar, de când schimbăram calea,
Care-i dealul, care-i valea?
Eu, mă rog, aș vrea să zic
Că nu s-a schimbat nimic!...
Ba, e, totuși, o schimbare:
Vremuri vechi... altă suflare!

Profil critic realizat de **Ionel MARIN**, scriitor, jurnalist, editor

Nicușor CONSTANTINESCU

Am avut ocazia și plăcerea să-l întâlnesc pe profesorul poet, epigramist și prozator, **Nicușor CONSTANTINESCU**, în urmă cu aproximativ 10 ani la Cercul Inginerilor Epigramiști din AGIR, pe care îl frecventează constant, în paralel cu Clubul Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” din București.

Înainte de a scrie primele rânduri ale acestui material, i-am făcut o vizită acasă, cu gândul de a-l scuti să transporte toate cărțile pe care le-a publicat, extrasele din referințele asupra creațiilor sale, precum și premiile obținute de-a lungul perioadei în care s-a dedicat scrisului. În modestia sa, pregătise câteva materiale din care să selectez singur informațiile necesare întocmirii profilului de autor. M-a dezarmat pe moment și mi-a cam pierit elanul de a continua proiectul pe care mi l-am propus! Am constatat că am venit târziu: în Dicționarul – „PERSONALITĂȚI ROMÂNE ȘI FAPTELE LOR”, 1950–2000, Vol. XXXIII, Editura PANFILIUS, Iași, 2009, între paginile 293–330, autorul Constantin Toni Dârțu i-a făcut un portret complet (la acea dată) pe care l-a prezentat ca pe «o succintă biografie, ce poate servi drept lecție pentru noile generații referitor la modul cum se poate ajunge „acolo sus” în literatură». Acesta cuprinde mai tot ce aveam de gând să consemnez și eu. Și mi-a dăruit încă un material, Revista *Satyrul*, Nr. 3 / martie 2018, în care primul articol (pag. 1–5) îi este dedicat, conținând „gânduri și vorbe de suflet la aniversarea împlinirii a 90 de ani”.

Privitor la **data și locul nașterii**, am ales propriile-i cuvinte pe care le-am găsit în mai multe publicații de tip antologii sau interviuri:

„Am văzut lumina zilei, pentru prima oară, în luna lui Prier a anului 1928, în satul Rogojeni de pe valea Horincei, județul Covurlui – în prezent Galați, un sat înconjurat de ape, păduri și dealuri, așezat pe malul drept al Prutului.

*Eu m-am născut în miez de primăvară,
În anotimp cu soare, ploi și flori,
Când vin, din nou, din zări, la noi în țară,
Cinteze, mierle, berze și cocori.”*

Povestește cu dragoste și recunoștință despre învățătorul care „i-a deschis porțile spre lumină” și care i-a îndemnat părinții să-l trimită la Școala normală de învățători „Costache Negri” din Galați, unde, printre alți profesori omenoși, se detașează cel de limba și literatura română.

A absolvit Facultatea de Pedagogie și Psihologie din cadrul Universității București, promoția 1954, în timpul căreia a început să publice poezii și epigrame.

A lucrat ca profesor la mai multe școli și licee din București la care a fost și director, apoi inspector școlar și logoped. S-a pensionat în anul 1990.

A publicat în revistele pentru copii ale vremii, în almanahurile anuale și în mai toate ziarele și revistele cu profil de poezie, proză și epigrame, ex. *Urzica*, *Epigrama*, *Haz de necaz*, *Hohote* și multe altele.

A scris și publicat numeroase articole, eseuri, recenzii și prefețe de carte etc.

A fost inclus în majoritatea volumelor colective de epigramă începând cu anul 1997.

Volume de autor

Copiii soarelui – Editura Ion Creangă, 1988; *Vacanță în parcul Herăstrău* – Editura Ion Creangă, 1990; *Tratament cu epigrame pentru stress, fobii și drame* – Editura AGIR, 2005; *Amprenta spirituală* – Editura Arefeana, 2006; *ZIGZAG EPIGRAMATIC* – Editura Societății Scriitorilor Români, 2016; *Niște întâmplări adevărate cu piper și sare presărate – povestiri umoristice* – Editura Societății Scriitorilor Români, 2017; *Popas în amurg* – Editura Semne, 2019; *Poezii și parodii scrise-n nopți cu insomnii* – Editura Semne, 2021.

Nicușor CONSTANTINESCU este și un talentat recitator și povestitor spre deliciul confrăților de la cluburi și cenacluri literare, uimindu-și ascultătorii cu memoria ieșită din comun, chiar acum la 96 de ani...

În privința **premiilor** obținute, în special la concursurile și festivalurile de epigramă, poezie, proză, a devenit spaima concurenților care abia mai speră la o poziție fruntașă. A adunat un biblioraft cu zeci de diplome și a etalat într-un colț al bibliotecii câteva din trofee primite (cupe și medalii).

Aprecieri critice

„Profesor de psihologie, instalat confortabil în fotoliul vârstei a treia, Nicușor Constantinescu este un mare amator de poante bune, nutrind convingerea că orice poate fi contaminat de spirit, grație laserului dintr-o privire pătrunzătoare, sau unei rime jucăușe și, desigur, unui talent exersat.” (**George CORBU**)

„Este o încântare să-l asculți pe Nicușor Constantinescu recitându-și propriile creații. Umorel său, de un profund rafinament, academic aș zice eu, te binedispune, dar te pune și pe gânduri.” (**Dumitru DUMITRICĂ**)

„Când rostești numele Nicușor Constantinescu, parcă rostești „Tatăl nostru”.

... Un OM cu „O” mare, de care nu m-am apropiat cu pașii, ci cu sufletul. Un talent înăscut și desăvârșit în epigramă, cu har de la Dumnezeu. (**Constantin MÎNDRUȚĂ**)

„Este frumos și emoționant să vorbesc despre domnul Nicușor Constantinescu. Face parte din acea elită a firii, ce nu poate fi privită separat, ca om, artist și cetățean, pentru că Domnia-Sa este mereu egal cu sine, artist în tot ceea ce trăiește.

...Sensibilul poet, talentatul epigramist, umoristul fin, omul profund, blând, politicos și dezinteresat, toate m-au cucerit și mi-au devenit exemple de urmat.”
(**Maria CHIRTOACĂ**)

„O minte ca a scriitorului Nicușor Constantinescu, hrănită mereu de o curiozitate necomună de a cunoaște, este acompaniată de o inimă, mereu în vibrație, doritoare și în stare să simtă, până la incandescență, trăiri pe care apoi le exprimă înnobilate de adevărul căutat răbdător și descoperit ca OM, definit, în totalitate, de fapte de care este mândru și pentru care se roagă a fi capabil să le facă mereu, aducând pioase mulțumiri Marelui Arhitect, cum îl numește Lucian Blaga pe Dumnezeu.” (**Geo CĂLUGĂRU**)

„În viața scurtă și ciudată/
Ești prins cu grija și cu treaba,
Dar dacă nu râzi niciodată.../
Înseamnă c-ai trăit degeaba!”
(**Viorel MARTIN**)

Ce aş putea să mai adaug după numeroasele aprecieri sincere la adresa omului și a operei sale? Poate o ironie la adresa limbii de lemn: *sunt cu totul de acord cu toți antevorbitorii mei... etc.* (**Ioan GANEA-CHRISTU**)

Extrase din operă (poezie, proză, epigramă)

Pentru această antologie, am ales o **poezie** din volumul „Poezii și parodii scrise-n nopți cu insomnii”, pag. 17, în care autorul a prezentat, în stilu-i caracteristic, în care predomină alternanța contrastelor, aproape totul despre sine, ca și când ar fi răspuns unui chestionar dintr-un interviu pe care n-a mai fost nevoie să i-l solicite:

Autocaracterizare

Eu sunt viță de țaran,
Din Moldova lui Ștefan,
În ani grei și triști născut,
Într-un sat pe mal de Prut;
Știu aproape pe de rost,
Cine sunt și cine-am fost
Și îmi este martor Cerul,
Că spun numai adevărul:
Am furat acestei vieți,
Bucurii dar și tristeți;
Vicii n-am, nu sunt nici sfânt,

Știu să plâng, să râd, să cânt,
Uneori mai și petrec,
Dar măsura n-o întrec.
Nu-s docil, nici arțăgos,
Uneori sunt, după caz,
Sau ciufut, sau plin de haz,
Nu sunt sclav unor plăceri,
Nu mă sperii de poveri,
Am și eu, pe cer, o stea,
Cred și nu prea cred în ea,
Cred în ploi și în ninsori,

În venituri și în plecări,
Cred în Cer și în pământ
Și-n lumina din cuvânt.
Cred în soare, cred în flori,
În oglinda de izvor,
Într-al păsărilor zbor
Și-n icoana din pridvor.
Mă încred în Țara mea
Și de-aicea n-aș pleca
Chiar de-aș ști că-n țări străine
Aș putea s-o duc mai bine;
Îi admir pe înțelepți
Și în fața lor stau „drepti”;
Nu-s dușmanul proștilor,
Dacă stau în banca lor;
Celor vrednici și curați
Le port stimă, ca la frați,
Nu-i jignesc cu vorbă grea
Când greșesc fără să vrea.
Cred și nu cred în minuni,
Întind mâna celor buni,
Nu ascund niciun mister,
Sunt și nu sunt condeier
Și atunci când stau să scriu,
Știu ce vreau și nu prea știu;
Nu îmi place să mă laud,
Pe intruși nu îi aplaud,
Spun deschis ce am de spus,
Vreau să fiu și unde nu-s,
Fug de om când e perfid,
Nu agreez niciun partid,
Nu mă las de glod mânjit,
Nici de ochi frumoși vrăjit,
Dau oricând Cezarului
Ceea ce știu că-i al lui,
Nu-mi pierd timpul fără rost,
Nu-s deștept, nu-s nici prea prost,
Nu-s sărac, dar nici n-am bani,
Am prieteni și dușmani,
Nu-s zgârcit, nici generos,
Nu-s urât, dar nici frumos,
Nu simt gustul la plăceri
Când în preajmă văd dureri,
Am și nu prea am idei

Când e vorba de femei,
Nu pun mâna pe un leu
Dacă nu este al meu.
Dacă vrei să-mi vii de hac,
Nu te-njur, dar nici nu tac;
Pe acei ce mă hulesc,
Nu-i urăsc, nici nu-i iubesc;
Mă trezesc cum uneori
Umblu și cu capu-n în nori,
Mă aplec către nimicuri,
Am păcate, am și ticuri,
Nu renunț la ce mi-e drag,
Știu și când să mă retrag,
Știu, când stric ceva, să dreg,
După plească nu alerg,
Pe cât pot, în viață-s drept –
Mă respect și te respect,
Știu să rabd, dacă mi-e greu,
Am un Dumnezeu al meu,
Nu prea-s meșter la cuvânt,
Sunt poet și nu prea sunt,
Ce-am pe suflet nu ascund,
Sunt un muritor de rând.
Vreau ca să mă schimb mereu,
Doar dacă rămân tot eu,
Căci nu pot, nici în mormânt,
Să nu fiu ceea ce sunt...
Totuși, n-aș putea ascunde,
Jalea care mă cuprinde:
Nu mai sunt cum au fost toate,
Prutul e pe jumătate,
Casa veche s-a dăr'mat
Și eu m-am înstrăinat;
Au rămas doar liliacul,
Nucul ce-mplinește veacul,
Iasomia și salcâmul
Și precum se vede drumul,
Cel de azi și cel de ieri,
Care duce nicăieri...
Dar așa-i destinul meu,
Ăsta sunt și nu sunt eu,
Nici prea vesel, nici prea trist
Și precum vedeți – exist!

Pentru **proză**, m-am oprit la povestirea umoristică din cartea „Niște întâmplări adevărate cu piper și sare presărate”, pag. 5-7:

În loc de prefață

„Potrivit unor tradiții împământenite în practica editorială, o carte, indiferent de specificul și întinderea pe care o are sau de problematica pe care o abordează, ar trebui să beneficieze de o prefață, un fel de introducere sau prezentare care să-l pună în temă pe cititor, în linii mari, cu conținutul cărții respective, să-i trezească atenția și să-i stimuleze interesul pentru lectură. Uneori se acreditează ideea că valoarea unei cărți crește atunci când prefațatorul este o personalitate marcantă a vieții literare, cultural artistice, științifice și chiar politice. Mi-aș îngădui să cred că o carte fără prefață seamănă cu o nuntă fără lăutari, cu o ceremonie de înmormântare fără preot.

Și cu toate acestea mi-am propus ca, măcar de această dată, să renunț la o astfel de practică, nu pentru că n-aș fi găsit un autor, coleg sau prieten, un critic literar ori gazetar care să nu-mi accepte rugămintea de a-mi scrie o prefață și nici de teama că aceștia ar putea fi prea exigenți, mi-ar căuta nod în papură și ar formula critici devastatoare la adresa mea. Ba din contră, am temeri că cei la care aveam de gând să apelez se vor dovedi a fi peste măsură de amabili și generoși și îmi vor evidenția calități și merite inexistente, vor face aprecieri laudative, mă vor elogia, gratula și proslăvi, încât voi trăi sentimente de jenă și disconfort, conștient fiind că astfel de osanale nu mi se cuvin și n-ar trebui să-și găsească loc nici măcar într-un necrolog, atunci când voi părăsi această lume. Mi se întâmplă, și nu de puține ori, să mi se ofere de către prieteni și colegi, cărți de autor cu dedicații nu doar măgulitoare și elogioase, ci chiar jenante, cum ar fi ... Distinsului... Talentatului... Extraordinarului... Nemaipomenitului... Formidabilului... Inteligentului... Minunatului... Excelentului... Admirabilului... Genialului... etc., după care urmează Numele și Prenumele subsemnatului, că mă crucesc și mă întreb dacă nu cumva expeditorii au greșit adresa ori fac mișto de mine, căci dacă li s-ar da crezare, ar trebui ca a doua zi să primesc Premiul Nobel sau măcar Pulitzer.

Și mi-am propus să renunț la prefață și la posfață, pentru ca nu cumva colegii, prietenii și vecinii să creadă că aș fi un om cu mai multe fețe, adică pervers, perfid, necredibil, fățarnic, șiret, prefăcut, ceea ce pot jura, cu mâna pe inimă, așa cum face domnul Președinte al țării la intonarea Imnului Național, că nu e cazul. Și-apoi îi dau dreptate până și soacrei, care crede, că în ziua de azi, lumea este destul de ocupată cu afacerile și politica, cu internetul și grevele, cu mitingurile de tot felul, autorizate sau nu, la care participă, de voie sau nevoie, părinți și copii, tineri și bătrâni, bogați și săraci, șomeri, ultrași și aurolaci de ambele sexe, indiferent de apartenență politică, naționalitate, stare socială, orientare religioasă sau sexuală, încât nimeni nu mai are timp nici măcar să frunzească o carte, chiar dacă aceasta are sau nu are prefață, postfață sau autoprefață!

N-aș vrea să ascund că, până la urmă, am apelat totuși la un prefațator, așa, mai mult ca să sondez piața, un fost coleg de grădiniță, redactor șef adjunct la o gazetă de nu prea mare tiraj. Acesta, după ce m-a primit cu o amabilitate reținută, mi-a ascultat păsul și m-a întrebat:

- Și cam de cât ai vrea să fie?*
- Cam de vreo două pagini, i-am răspuns eu!*

– Hai, n-o face pe prostul cu mine și ascultă la Manda! Pentru 5.000 de euro te fac om de intri fluierând în Uniunea Scriitorilor; te pot servi și pentru 3.000 de euro, dar nu va fi ceva de calitate, ci doar o înșăilare de cuvinte scrise în dorul lelii, așa ca să mă aflu în treabă și care nu-ți vor folosi la nimic! Citind, pesemne, pe fața mea o anumită mirare și nedumerire, m-a întrebat:

– Tu cât poți să dai?

– Păi ... i-am răspuns eu cam fâstâcit și derutat, știi doar că sunt pensionar și n-aș putea să ofer mai mult de un salariu minim pe economie, echivalentul a 322 euro și 22 cenți! La auzul acestei generoase oferte, așa zisul amic mi-a deschis ușa, mi-a întins mâna și-apoi mi-a întors spatele, revenind spre birou bodogănind:

– Mai duceți-vă dracului de pomanagii și pleșcari! Vreți să vă dați mari și să vă afirmați pe spinarea altora!

Și uite-așa, tot gândindu-mă și răzgândindu-mă, mi-am zis că merge și fără o prefață doctă, autorizată, semnată de o personalitate cu expertiză în domeniu și m-am autoprefațat, chiar dacă mai cred că ce-și face omul cu mâna lui poate fi uneori păgubos și-l poate face de râsul lumii, ceea ce în cazul meu n-ar fi pentru prima dată.

„Încă nu pricep prea bine de ce atunci când glumesc devin, aproape involuntar, sobru și serios, iar când sunt nevoit să traversez necazuri și supărări mă înțarcă un fel de amărăciune ironică și un haz temperat.

Să fie oare și pentru că umorul nu semnifică o bășcălie ieftină ci, mai degrabă, o stare de spirit care, printre altele, presupune și seriozitate?”

Nicușor CONSTANTINESCU

A fost foarte greu să selectez câteva **epigrame** din multitudinea creațiilor **maestrului** (apelativ folosit de majoritatea confrăților care îl cunosc):

Guvernul

Guvernu-i organismul care
De griji ne poartă – și nevoi,
Cu-o mână dă, atunci când are,
Și ia cu două înapoi!

Marelui nostru Caragiale

Mata ai tot pocnit din bici
La mangafale și bibici,
Azi e mai greu, nu se mai poate,
Pentru că au imunitate!

Amintiri din copilărie

Când eram mic, părinții, la tot pasul,
Spuneau că dacă mint îmi crește nasul.
De-aceea, azi nu-mi pun nicio-ntrebare,
Când văd parlamentari cu nasul mare!

Mister

Deși aud că uneori,
Unii copii se nasc din flori,
Nu mi-a fost dat, măcar o dată,
Să văd o floare-nsărcinată!

Soția

Nu este zi să nu mă șicaneze
Îmi cată nod în papură mereu,
M-amenință că vrea să divorțeze...
Așa să îi ajute Dumnezeu!

Curiozitate

Mi-a pus soția o-ntrebare:
Ce-i PIB-ul și cât e de mare?
Eu i-am răspuns, mai cu perdea,
Că nu e chiar cum crede ea.

Unui demnitar uituc

Când ți-ai trecut averea pe hârtie
Te-a copleșit un fel de amnezie,
De-aceea eu mă rog, neîncetat,
Să n-ai mai mult decât ai declarat!

La medicul de familie

Cu multă dragoste m-a-ntâmpinat,
M-a ascultat atent, m-a consultat,
Iar la plecarea de la dispensar
Mi-a strecurat și-un plic în buzunar!

Mândrie

Cu pietre la ficat și la rărunchi,
Cu prișnițe la șale și genunchi,
Beau ceaiuri, țin regim alimentar
Și mă mândresc că sunt pensionar!

Măsurile de prevedere

Chirurgul când m-a operat
Mi-a dat un pix, mi-a dat hârtie
Și, mai apoi, m-a îndemnat:
– Semnează-aici că nu se știe!

Unui gazetar lipsit de har

Atunci când scrie prost și-n grabă
Eu cred că gazetarul Ics
O face să se afle-n treabă
Și nu îl doare nici în pix.

De ce-mi ador soacra

Am o soacră cu prestanță,
De aceea o ador,
Se cunoaște după clanță
Că-i femeie din popor.

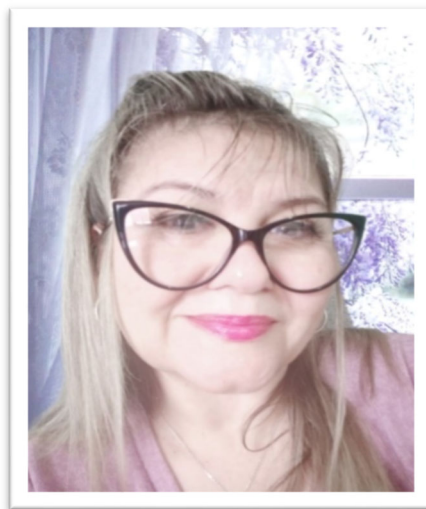
Decepție

La psihiatru am apelat,
Cu gândul de-a mă face bine
Și cu tristețe-am costatat
Că el e mai sonat ca mine!

Când moartea va veni

Când va veni, în strai bizar
Ca să îmi curme existența
Să o cinstiți cu un pahar...
Poate mi-o prelungi scadența.

Profil de autor realizat de **Ioan GANEA-CHRISTU**,
Președintele Clubului Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” București

Adriana CRĂCIUN

Adriana Crăciun, are peste 20 de ani de experiență ca traducător/profesor. În prezent desfășoară și activitate de terapeut holistic într-un oraș la poalele munților Piatra Craiului.

Studii

Facultatea de Științe și Literatură Ragusa, Italia, studii doctorale în psihologie; Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității din București; Universitatea Transilvania Brașov, Tehnologia Construcțiilor de Mașini.

Activitate literară

Colaborator traducere, redactare și publicare carte cu Editura Coresi București din 2013 și colaborator critică literară și publicare carte cu Editura eCreator, Baia-Mare, din 2021.

Debut

„Suflete pereche”, traducere și adaptare a cărții „The Science of Soulmates” de Wiliam Henderson, Editura RBA Media București, 2011.

Volume publicate

„Sărutul eternității”, Editura Rovimed Bacău, 2012; „Apocalipsa Altfel”, Editura ePublishers, 2013; „Sărutul eternității” (reeditare), Editura ePublishers, versiunea în limba franceză, publicată personal pe Amazon, 2016; „Tărâmul lioarelor. Biserici de lemn. Studiu”, Editura ePublishers, română și engleză, 2020; „Rossina, o voce de dincolo de timp”, ePublishers, București, 2022.

Colaborări reviste la reviste

Revista „Artă” (post)pandemică, eCreator, 2022; Revista „Contraste culturale”, 2022 ; Revista „Amprentele sufletului”, iulie-august 2022; Revista „Amprentele sufletului”, septembrie-octombrie 2022; Revista „Teatrul tinerilor”, eCreator 2022.

Antologii

Antologia „Perlele Domnului” – Editura Autograf MJM – 2014; Antologia „CĂPUȘA” – Editura ROTIPO – 2015; Antologia „Poezii de iarnă” Colecția Olănești – Editura Antim Ivireanul – 2015; Antologia „Poezii de vară” – Colecția Olănești – Editura ROTIPO – 2015; Antologia „Poezii de primăvară” – Colecția Olănești – Editura ROTIPO – 2015; Antologia „Poezii de toamnă” – Colecția Olănești – Editura ROTIPO – 2015; Antologia „Fiori de Taină” – poeme de dragoste – Editura Vital Prevent Edit – 2015; Antologia „Satule, izvor de dor” – Editura ROTIPO – 2015; „Stay a while”: Romanian/Australian anthology contemporary poetry & prose: 54 writers/ Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2021; Antologia „Vara emoțiilor”, eCreator 2022; Antologia „Toamna emoțiilor”, eCreator 2022; „Tăcerile cerului” – 2022; „A fost cândva o toamnă” – 2022; „Iernile copilăriei” – 2023; Antologia „Iarna emoțiilor”, eCreator 2023; Antologia „Dragoste de muze”, 2023.

Extrase din referințe critice

„Rossina, o voce de dincolo de timp”, ePublishers, București, 2022

Dedical hotărârii de-a scrie cartea despre Rossina Tănase (poate de a ispăși o datorie de esență karmică) se produce atunci când curiozitatea o împinge să caute „mormântul cu înger”. Apoi totul pare să intre (într-un firesc) pe un ecartament al investigației de tip detectivistic (la care femeile noastre, româncele, se pricep bine – vezi stăruința Vitoriei Lipan) care i-au adus la îndemână datele pentru a duce la îndeplinire misiunea predestinată (și eliberatoare, zic eu, karmică) de a scrie o carte despre Rossina Elena cu valoare pilduitoare de necontestat. (**ică Sălișteanu**, revista eCreator, https://ecreator.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=12175:de-la-morm-ntul-cu-inger-la-carte-rossina&catid=12:critica-literara&Itemid=115)

„Rossina, o voce de dincolo de timp”, ePublishers, București, 2022

„ROSSINA-O VOCE DE DINCOLO DE TIMP”, un titlu care ne cutremură pe undeva, un titlu care ne dirijează volens nollens spre mister, spre lumea din adâncuri, a fost gândită și concepută de Adriana Crăciun, împreună cu Larisa Roman, sora Rossinei, la rugămintea acesteia de a scrie o carte, carte pe care o dorea enorm de mult Rossina să o scrie atunci când era în viață, nereușind să facă lucrul acesta, motiv pentru care Larisa, cu ajutorul Adrianei, au purces la execuția testamentară a dorinței defunctei, la scrierea acestei cărți IN MEMORIAM Rossina Tănase, spre liniștea, descătușarea și ușurarea Larisei, spre odihna lină și veșnică a Rossinei. (**Valentin Lupea**, revista eCreator, https://ecreator.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=12196:rossina-o-voce-de-dincolo-de-timp-cu-adriana-craciun-si-larisa-roman-sau-nu-plangeti-daca-ma-iubiti&catid=12:critica-literara&Itemid=115)

„Apocalipsa Altfel”, Editura ePublishers, 2013

„Apocalipsa altfel”: Apocalipsa lui Ioan un ghid pentru dezvoltarea omului, de Adriana Crăciun, ne propune un fel aparte de a înțelege omul, Universul și divinitatea, oferindu-ne direcții de evoluție spirituală pe care autoarea le-a descoperit descifrând sensurile adânci și bogate ale Apocalipsei din Noul Testament.

Uluitoarea capacitate de analiză și sinteză a autoarei, puterea ei de a investiga problematica domeniului și a încheia rezultatele cer ce – tării sale într-un tot unitar

coerent și convingător, precum și nu – meroasele argumente aduse din toate domeniile cunoașterii fac din această lucrare o neprețuită sursă de îmbogățire a minții noastre și un îndrumar pentru viața noastră de zi cu zi.

Această carte ne va ajuta să găsim acel echilibru interior care se sprijină pe acceptarea și asumarea destinului personal, comunicarea cu divinitatea și aspirația continuă spre împlinire și înnoire. Lectura ei este în zilele noastre mai benefică și mai necesară ca oricând.” (**Vasile Poenaru**, scriitor, traducător și lexicograf român, membru al Uniunii Scriitorilor din România coperta IV, ISBN 978-606-8499-65-9)

„Sărutul eternității” (reeditare), Editura ePublishers, 2016

Adriana Crăciun, autoarea aprofundatului studiu Apocalipsa altfel: Apocalipsa lui Ioan – un ghid pentru dezvoltarea omului, revine cu această carte, care ne învață să intrăm în rezonanță atât cu propriul nostru suflet, cât și cu Universul întreg pentru că suntem creați sub semnul veșniciei, într-un permanent sărut al eternității. (**Vasile Poenaru** scriitor, traducător și lexicograf român, membru al Uniunii Scriitorilor din România coperta IV, ISBN 978-606-716-281-3)

Extrase din opere

Eseu

SĂRUTUL ETERNITĂȚII

Iată o poveste despre anotimpuri, care mi-a plăcut în mod deosebit.

Demult, în munți, într-o căsuță de lemn locuia un băiețel foarte trist. Cu năsucul lipit de geam privea mereu afară, așteptând ceva parcă.

Era iarnă și băiețelului nu-i plăcea iarna. Gerul, viscolul, pentru el erau un adevărat coșmar. El voia să fie mereu vară, să meargă la scăldat, să se tăvălească în iarba proaspăt cosită, să stea la soare.

Problema lui era locația anotimpurilor. Îi întrebuse pe adulți unde este, dar aceștia nu l-au lămurit. Supărat, a decis să aștepte în casă topirea zăpezii. Știa că imediat vor veni rândunele să își construiască sub streșină cuib și gândul acesta îl mai liniștea.

Într-o noapte a avut un vis. Pe patul său, îi veghea somnul un bătrân. Copilul, mut de uimire, nici nu l-a întrebat cine este și de unde vine.

Bătrânul i-a spus o poveste. Pământul nu era rotund în povestea lui, pentru că în fiecare din cele patru colțuri ale sale, locuia câte o zână. Zâna Zăpezilor avea un palat de cristal, Primăvara, de argint; palatul de aur era al Verii, iar Toamna avea un palat de chihlimbar.

Bătrânul a adăugat că cele patru anotimpuri sunt surori, au crescut împreună, într-un palat, la Capătul Lumii, unde începe Celălalt Tărâm. Luna era mama lor, iar tatăl lor, Soarele.

Într-o zi s-au certat pentru că fiecare își dorea o eșarfă fermecată, cadou de nuntă al mamei lor. Eșarfa era magică, dăruind frumusețe veșnică.

Nemulțumit de comportamentul lor, Soarele a aruncat eșarfa pe Pământ, trimițându-le să o caute. Fetele au plecat plângând. Lacrimile s-au transformat în fulgi de zăpadă și atunci pe pământ a fost prima dată iarnă.

Le-au secat lacrimile și atunci a răsărit iarba, copacii erau plini de flori și păsări, și așa a început primăvara.

APOCALIPSA ALTFEL

Toate religiile străvechi, inclusiv cea creștină se bazează pe tradiții misterioase, transmise din generație în generație. Aceste tradiții se pot identifica în Noul Testament, dar și în Upanișade; esența tuturor religiilor și filosofiilor este aceeași: o știință secretă, păstrată cu grijă de Biserica Creștină. Când s-au făcut simțite influențe politice, aceste cunoștințe ezoterice s-au pierdut, fiind transpuse de teologi fără a se ține seama de simboluri, în traduceri ale Vechiului și Noului Testament. În ideea că Biblia, ca revelație, conține o arhivă a interacțiunii dintre Dumnezeu și om de-a lungul veacurilor, a fost accentuat elementul istoric în defavoarea interpretării alegorice. S-a încercat regăsirea în Apocalipsă a unor evenimente istorice, dar, cum nu s-a reușit, aceasta a fost considerată profeție, chiar enigmă. Sensul cuvântului apocalipsă, din limba greacă este revelație, dezvăluire.

Totuși Apocalipsa este cheia Noului Testament; este cheia cunoașterii ezoterice. Pentru a percepe esența Apocalipsei sunt necesare noțiuni elementare de ezoterism. Omul de știință din zilele noastre este sceptic, deoarece, de-a lungul istoriei, învățăturile ezoterice erau percepute chiar ca ilegale. Pe de o parte, a fost benefică păstrarea acestor secrete, în ideea că deținerea lor de către persoane care nu știu să le folosească pentru evoluție, poate fi distructivă, atât pentru acea persoană cât și pentru cei din jur. Dar nu este cazul Apocalipsei. Mare parte din ideile din Apocalipsă se regăsesc în opera lui Platon, în învățăturile budiste și hinduiste. Deși Apocalipsa menționează forța spiritului, nu menționează și o metodă de activare a acestei forțe; de fapt, Ioan sugerează că Apocalipsa este un ghid pentru cei care, fără cunoștințe prealabile de ezoterism, simt o forță vie, interioară, prin simpla puritate sufletească și dorința de a fi mai buni. Oarecum s-a impus folosirea simbolurilor. Dacă Apocalipsa ar fi fost scrisă explicit, nu ar fi fost păstrată. Din partea finală a Evangheliei sale rezultă că Ioan știa că Biserica va pierde esența ezoterismului. Prin urmare, Ioan a scris Apocalipsa codificat, pentru a putea fi păstrată. Simbolurile din Apocalipsă se pot verifica folosind coduri numerice.

În plus, Ioan s-a asigurat că textul Apocalipsei rămâne intact, sugerând că nu le va fi bine celor care adaugă ceva sau exclud ceva din acest text. Astfel, el a încredințat-o Bisericii, fiind împăcat că la momentul potrivit se poate explica sensul ei. Se pare că acum trăim momentul potrivit.

Ce conține de fapt Apocalipsa? Este interpretarea tainei lui Dumnezeu; a lui Iisus Hristos; Apocalipsa explică cine este Satan; arată calea spre Eternitate. Ioan confirmă esența tuturor religiilor lumii.

Știința ezoterică este codificată în intimitatea fiecăruia dintre noi, și numai noi o putem decodifica.

TĂRÂMUL LIOARELOR

„Bahar” înseamnă „primăvară” în turcă, „buhăr” este bour sau melc în limba română veche, búar înseamnă „vite” în irlandeza veche. Iar dacă ținem cont de faptul că bourul, bos primigenius, este o creatură primordială, putem să ne imaginăm că

vizualizăm cu ochii minții acest pământ încă din preistorie. Specialiști de la Muzeul Paleontologic al Universității din Oslo susțin că bourii provin din India, de acum 2.000.000 de ani. Migrând către Orientul Apropiat, au ajuns în Europa cu peste 200.000 de ani în urmă. Și pentru ca misterul să se adâncească și mai mult, întâmplător am găsit un Bihor în Muntenegru, oraș fondat înainte de 1483.

Bílá Hora înseamnă „muntele alb” în limba cehă. Munții Bihorului sunt o grupă a Munților Apuseni, așa că nu greșim să considerăm că Bihorul se află într-un templu sfânt, cum frumos spune Ștefan Hrușcă: „Tu Ardeal, tu Ardeal, îți suntem oșteni,/ Templu sfânt, templu sfânt, munții Apuseni./ Că tu ne ești vatră...” Și de ce nu ar fi un munte alb, din moment ce în Munții Bihorului predomină rocile calcaroase?

Indiferent de originea acestui cuvânt, română veche, aș îndrăzni să spun, primordială, sanscrită, celtică, tracă/dacă, romană, slavonă, turcă, sau absolut nebănuită, județul Bihor dezvăluie comori de suflet.

Poezie

INDIGO TELEPATIC

Noi ne-am simțit doar gând la gând
dar viața mea-i profund schimbată
și mă surprind, secret, intrând
cu-Alice în Tara Minunată
Norii se joacă grațios
Eterul mi te-aduce-n minte
Iar tu mă suni, miraculos
Cuvintele îmi sunt succinte
căci inima-mi palpită-n piept
Fiori electrizanți dansează
Abia-mi găsesc drumul cel drept

Abia mi-e conștiința trează
Noi nu ne știm de mult, în schimb
Vorbesc cu stelele și luna
și ele-mi spun că al tău nimb
m-a luminat dintotdeauna

ORANGE

Ploaia îmi bate-n geam și mă trezesc
fire de-argint fluid; te chem în noapte
Inspir, expir, te simt, e nefiresc
prin păr se înfioară calde șoapte
Senzații stranii se strecoară-n sânge
și venele albastre-mi ard de dor
și picăturile de ploaie-ar plânge

cu noi, în ritm sincron, amețitor
Mă pierd în vis în lumea ireală
Simt urme de sărut fierbinți pe piele
Mă răcoresc cu-n strop de portocală
și-aștept cuminte tot ce-i scris în stele

VIOLET

Azi te iubesc ca pe un strop de rouă
pe-un fir de iarbă-n zi de sărbătoare
Iubirea mea din zi în zi e nouă
și se desface lin precum o floare

Simt c-a-nceput cândva în alte ere
când nu eram decât două vibrații
ce s-au pierdut în vise efemere
în alte galaxii și alte spații

Ne-am regăsit chemați de luna plină,
cu-al ei magnet de raze violet
și-acum în pieptul meu ești o lumină
Cristal de foc, joc de scânteii, discret.

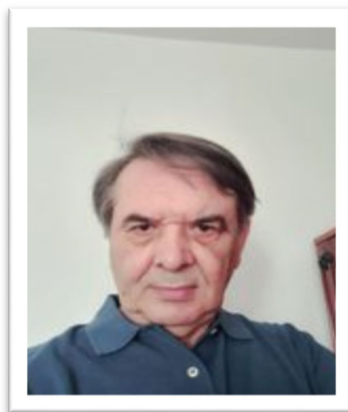
INFINIT

Iubire, lumină
Iubire senină
Iubire sfântă, esență fină
Ningi cu flori de măr din cer
Îmi oferi ce eu ți-ofer
Mângâiere și alint
Știi că nu pot să te mint
Vino azi în viața mea
Încălzește-mi inima
Ea mereu te va veghea
Zi de zi,
Noapte de noapte
Te învăluie cu șoapte
Ce se-aud din alte sfere
Și te-nvăluie-n plăcere
În parfum și în mistere
Nu departe de Nirvana
Iar Ileana Cosânzeana
Sub stejarul rămuros
În brațe la Făt-Frumos
vor citi povestea noastră
într-o lume alb-albastră
Vis de rouă și cristal
Infinit din Sfântul Graal
de Van Gogh pictez magia

GALBEN

Soare, nisip, noi doi și o iubire
sublimă, împlinită, infinită
țesută-n fir de dincolo de fire,
statornică, eternă neclintită
Oare așa să fie? O fântână
cu apă vie, pură, nesecată?
Numele-ți scriu, stângaci,
c-o scoică-n mână
pe plaja fină de un val udată
Însă alt val a șters într-o secundă
numele tău din masa de siliciu
Tresar și-n suflet a pătruns o undă
de neîncredere, real supliciu
Aripi de fluturi mari de catifea
băteau nătâng în plexul meu solar
când vocea îți aud: „Hei, fata mea,
iar ești plecată în tărâm astral?”
Atunci am înțeles de ce-n iubire
de multe ori se naște gelozia
Întâi otravă-i, apoi lecuire
și-n galben

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**
Scriitor, jurnalist, editorialist,
Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

Grigore CURCANU

Grigore CURCANU s-a născut pe data de 8 martie 1949, în satul Copuz, Comuna Mușetești. În prezent locuiește în București.

Studii

Universitatea de Vest din Timișoara, Licență – Limba română și Limba franceză, Perfecționare la Universitatea Besançon din Franța.

Activitate literară

- Cenaclul *Literar ing*, coordonator Nicolae Vasile;
- Cenaclul Internațional Literar-Artistic *Dor de Infinit* - online, din 2019, și Asociația Internațională Literară cu același nume, din 2022, fondator Grigore Curcanu;
- Cenaclul *Ing-Epigrama*, coordonator Viorel Martin;
- Cenaclul *Amurg Sentimental*, coordonator Ion Machedon;
- *Lecția de poezie Apollon*, coordonator George Călin;
- Cenaclu *Destine literare*, coordonator Victor Gh. Stan.

Debut literar

Grigore CURCANU a început să scrie din perioada gimnaziului, după care a urmat o pauză. Odată cu pandenia, i s-a redeschis apetitul pentru scris și a făcut asta destul de bine. A participat la diferite grupuri online, apoi a înființat propriul său cenaclu, tot online, pe Facebook, cu numele „*Dor de infinit*”. A continuat să publice în grupuri de literatură și cenacluri online. Din momentul acela nu s-a mai oprit, scriind proză și poezie. În poezie a îmbrățișat genul clasic.

Volume publicate

- *Îmbrățișări de iederă*, poezie, Editura *Stef*, Iași, 2021;
- *Valsul egretei*, poezie, Editura *Stef*, Iași, 2021;
- *Îngerul iubirii mele*, poezie, Editura *Stef*, Iași, 2021;
- *Iubirea între doruri și suspine*, poezie, Editura *Stef*, 2022;
- *Lacrima iubirii*, poezie, Editura *Ro.cart*, București, 2022;
- *Tangoul iubirii eterne*, poezie, Editura *Izvorul cuvântului*, Buftea, 2022;
- *Micul Paris de la Poalele Parângului*, eseuri, Editura *Izvorul cuvântului*, Buftea, 2023.

Colaborări reviste și ziare

Revista Led Force, Revista Apollon, Grai Românesc, Asociația Iancu Mariana (Giurgiu), Bogdania (Focșani), Independența Română, Ecourile inimii, Literar ing, Revista Societății Scriitorilor Români.

Antologii

Dor de infinit, Ecourile inimii, la Editura *Izvorul cuvântului*.

Afilieri

Membru al Societății Scriitorilor Români, Membru al Ligii Scriitorilor Români-Filiala București, Membru al Uniunii Scriitorilor de Limbă Română, Membru al Societății Apollon.

Extrase din cronici

Grigore CURCANU, în volumul *„Lacrima iubirii”*, construiește tipul femeii iubite, îi dă acesteia însușiri de zeiță, de regină: *„Regină te-am făcut în poezie”*. El folosește metafore la tot pasul și încarcă versul cu sensibilitate, în același timp dând strălucire personajelor. Păsărilor le atribuie valori umane: *„De vrei să știi, întreabă rândunelele”*.

Scriitorul își iubește satul natal și îl vede în sufletul lui ca pe o „MECA”, ca pe „Micul Paris”. El croșetează cu universul care dă putere satului Copuz: *„Copuzul meu, e Meca părăsită/ Și dor nebun mă prinde la hotare”*.

Prin lirismul său autorul scoate la iveală iubirea universală, iubirea, de oameni, iubirea de suflet al satului românesc. El scoate din amorțire pofta de viață, dar nu uită să supravegheze și ideea morții: *„Pământul, nesătul, mereu ne-absoarbe.”*.

Deasemenea pune pe un pedestal și portul românesc cu care se îmbrăcau fetele, în special iia. Primăvara prin coloritul cu care se îmbracă peisajul, este asemuit cu iia românească: *„Să vii când primăvara-și țese iia”*.

Prin peisajul mirific pe care îl pictează în versuri, el zugrăvește întreaga existență dând frumusețe, iubire, dar și durere, ca o consecință a unor inadaptibilități, porniri sau uitări. (**Marilena Dumitrescu**, *„Lacrima iubirii”*, Editura „Ro.cart” București, 2022)

În cartea *„Ingerul iubirii mele”* scriitorul Grigore Curcanu este catalogat ca un luceafăr, o stea, un excelent mânuitor al condeiului ce croșetează o salbă de poezii închinată iubirii pure, imaculate.

Imaginile vizuale sunt magistrale, presărate cu metafore, constituind fundalul unde se desfășoară iubirea, cu maci roșii margarete, viorele, o iubire astrală dar și una terestră, alcătuind o simbioză perfectă. (**Eugenia Bără Bazilescu**, *„Ingerul iubirii mele”*, Editura Ștef, Iași)

În volumul *„Iubirea între doruri și suspine”* poetul Grigore Curcanu scoate în evidență *„Iubirea cel mai sfânt sentiment”*. Lirica poetului este încărcată de suferința unei neputințe, copleșite de tristețe. Poetul scrie cu sufletul, poate cu o emoție răvășită de suferință, regăsindu-se prin intermediul dorului, într-o dispoziție metafizică, prin care străbat lacrimi de rouă peste tâmpile ninse cu suspine. În toată

poezia sa găsim sensibilitate și visare în iubiri platonice mai profunde decât cele reale. (**Adina Matei**, „Iubirea între doruri și suspine”, Editura Ștef, Iași, 2022)

Volumul „Îmbrățișări de iederă”, construit sub auspiciile bucuriei și vitalității, înfățișază frumusețea naturii și a iubirii, împletindu-se într-o armonie ce oferă întregului univers ecouri divine. Poetul Grigore Curcanu crează o instanță lirică de o sensibilitate aparte. Creează o armonizare perfectă între cadrul natural și sentimentele exprimate de vocea lirică potențând farmecul și muzicalitatea versurilor: „Dă-mi mâna ta în prag de primăvară,/ Să pășim sub forile de liliac,/ Când lacrima din ceruri se coboară,/ Cu florii de iubire să te-mbrac”. Autorul, un creator de frumos, cuprinde în versurile sale, ca într-o îmbrățișare un șuvoi de trăiri și sentimente de bucurie, viață, dragoste, frumusețea naturii, armonie, liniște. (**Mirela Gabriela Cioclu**, „Îmbrățișări de iederă”, Editura Ștef, Iași, 2021)

În volumul de eseuri „Micul Paris de la poalele Parângului” autorul Grigore Curcanu adoptă o tehnică originală a scrierii, în care ne introduce într-un ambient atemporal din legende universale, apoi trece la relatarea dorită. El folosește elemente mitice ca să explice că, într-un anumit fel, esența vieții este aceeași de mii de ani. Compară Parângul cu Olimpul: „Multe din eseuri pornesc din legende antichității, tragediile lui Eskil, Sofocle sau Euripide și apoi trece la micii prizieni sau copuzenii de astăzi”. Preocupările oamenilor sunt aceleași, cu un plus sau minus, creionate într-un peisaj și atmosferă specific timpului în care s-au petrecut și se petrec aceste acțiuni, adăugând partea hazlie și de multe ori ironică a timpului prezent. Nu greșesc dacă afirm că ne aflăm în fața unei valori autentice a scrisului românesc, poate este excepția care întărește regula, dar, într-adevăr, este un scriitor de certă valoare.”. (**Florin Căprar**, editor, Editura „Izvorul Cuvântului”, Buftea, 2023)

Scriitorul Grigore Curcanu a erupt pur și simplu în ultimii doi ani, putând spune că este un produs literar al stării de tensiune din perioada pandemiei. A publicat în această perioadă nu mai puțin de șapte volume, dintre care șase de poezie și unul de proză scurtă.

Poezia sa, în cea mai mare parte pe tema iubirii, este de o deosebită sensibilitate, fiind abordată în stil clasic. Rima și ritmul ne reamintește de cei mai cunoscuți autori ai genului.

Proza scurtă, compusă din minieseuri, tratează tema melancoliei satului natal cu incursiuni pornind de la mitologia antică până la vârfurile civilizației actuale. Metaforele și comparațiile nu au niciun fel de limite, amintindu-ne că iubirea este infinită și-n ceea ce privește ținuturile originilor noastre. (**Nicolae Vasile**)

Extrase din operă

...Micul Paris

Nimic nu mi se pare mai frumos și măreț pe această parte de lume și de dor nemărginit, de angoase și trăiri fără noimă, ca acest loc, rupt din eden și aruncat peste dealuri și văi, binecuvântat de îngeri, blagoslovit de soartă și prețuit de zei. Micul Paris/ Copuz este locul unde Zamolxe a vegheat milenii pentru a fi viață și

orânduială, pentru a fi liniștea deplină și fiecare dac să îndrăgească cerul, muntele și hăul, ca omul să se strecoare lent, dar sigur, prin vârtejurile vremii. Aici totul e vis, ispită și dor, nimic nu poate fi înțeles fără a ști de unde am pornit și unde am urcat. Este un loc sacru, cu oameni evlavioși, drepti ca bradul carpatin ce falnic stă pe stânca înmărmurită, oameni joviali și tânguitori, cu visele lor împlinite sau frânte, cu dorurile lor și cu noianul de întrebări la care încă n-au un răspuns, oameni ai gliei, fermi, cinstiți și muncitori.

Satul, ca orice sat premontan, este așezat pe șira unui deal, puțin șerpuită, cu case frumoase și răzoare de flori, cu pomi și grădini edenice, cu liniște patriarhală, cu dor și multe povești. De aici zărilor sunt depărtate, Sliva străjuiește cu Muncelul la nord, Rânca spre est, un tărâm de vis și de basm.

.....
Bătrânii sunt mai puțini, multi au plecat departe, pe o cale fără-ntoarcere. Copiii, care au plecat, se mai întorc în sat să nu lase casa bătrână fără viață, vin de sărbători sau vara, când îi cheamă pământul moșilor, vin și mai îndreaptă o ulucă, merg la cimitir să-și facă semnul crucii la căpătâiul celor duși, apoi pleacă în zărilor unde soarta i-a aruncat și unde au făcut alt cămin, altă poveste, alt destin. Micul Paris este totuși vesel, oamenii sunt hâtri și plini de viață. Împrejurimile sunt de legendă, ce nu pot fi trecute cu vederea, fiecare deal și pârâu are numele său dat de înaintași: Văleni, Pârâul Sec, Cherceasca, Pârâul Hamanului, Ciortoiu, Sliva, Lăstari, Corăt, Câmpul Mare. Numele din sat sunt diferite după criterii stabilite de bătrâni : Nică al lui Giverdea, Mitică al Richii, Mitică al lui Mon, Culiță Butan, Luca Ciobea, Aurica Giverdea, Culiță Buju.

Toate aceste nume spuse și nespuse fac ca viața satului să fie animată, pământul să fie roditor și să înflorească inimi curate ce bat în piepturi puternice de dac nemuritor.

Poezie

Nu mă iubi!

Nu mă iubi, că-ți port nefericire,
Eu m-am născut cu karma de durere,
N-aș vrea să-mi dai, măcar o mângâiere,
În lanțul meu veriga e subțire.

Nu mă iubi, când sunt doar nenorocul,
N-aș vrea să fim o primăvară sură,
Cu toamne ofilite pe răsură
Și în grădini să plângă busuiocul.

.....
Nu mă iubi, când am uitat de mine
Am ars mereu, ca ața-n lumânare,
Pe cerul meu e beznă și-o cicoare
Nu va trăi, cerșind apus de soare.

E primăvară peste suflete păgâne

Miroase-a pâine-n casele bătrâne,
Ce-i frământată-n lacrimi și iubire,
Au fost în nopțile târzii și zâne
Să guste iar la masă fericire.

Un trandafir pocalele-și coboară,
Peste pârleazul părăsit de-o eră,
E-nrourat de lacrimă amară,
Bobocii lui sunt zorii care speră.

Cireșu-mpodobit cu flori de nuntă
Ascunde-n el dureri și mângâiere,
Iar fluturi colorați destine-nfruntă,
Cu aripi sidefii și efemere.

Miroase a lavandă primenită,
Lumini de sărbătoare curg alene,
Iar plugul ară brazda-nțelenită,
Când ciocărlii își prind zenitu-n pene.

E primăvară peste suflete păgâne,
Doar floarea știe să zâmbească-n vară,
Și poate vor veni la noapte zâne
Să guste pâine din ștergar de țară.

Fără tine

Fără tine plânge soarele-n amiază,
Iar flori de liliac pălesc pe poale
Și cetina pădurii lăcrimează,
Nici cucul nu mai strigă-acum pe vale.

Fără ochii tăi e ceru-n-nourat
Și lacrima de ploi se scurge-ntruna,
Un parfum de roze dulci s-a strecurat,
Pe geana grea s-a pus acum furtuna.

.....
Cu tine-i primăvară toată viața!
Mă simt și tânăr și frumos și tare,
Când steaua mea apune dimineața,
Cu tine-o constelație răsare.

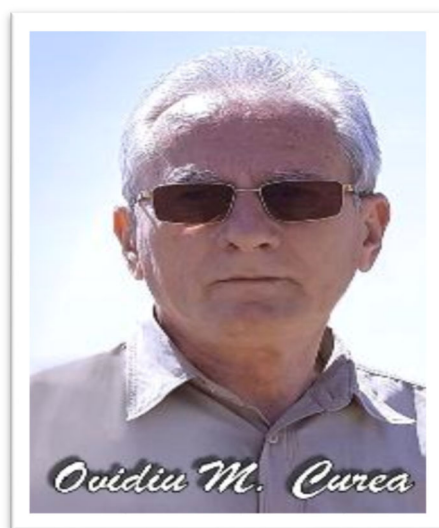
În ochii tăi

În ochii tăi văpaia se întinde
Și aură tu furi mereu din soare,
Cu raza ta pe mine mă cuprinde,
Lumină pui pe rana ce mă doare.

În ochii tăi un necuprins aleargă,
Un cer ce plânge des sub pleoape,
În ochii tăi mistere se dezleagă
Și diamante șlefuite-n ape.

.....
În ochii tăi o mare se întinde,
Cu pescăruși ce strigă după mine,
O salbă de rubini ce va aprinde,
Un cer de dor ieșit dintre suspine.

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Ovidiu M. CUREA

Ovidiu M. CUREA, născut la 27.05.1952 este absolvent al Facultății de Construcții Civile Industriale și Agricole din București – secția Ingineri.

Activitate

După câțiva ani de activitate în domeniul construcțiilor se postgraduează în comerț exterior și cooperare economică internațională și trece în domeniul comerțului exterior, lucrând la Întreprinderea de Comerț Exterior Industrial-exportimport și apoi la Ministerul Comerțului Exterior. După un masterat obținut în relații internaționale intră în diplomatie unde, printre altele, îndeplinește misiuni de lungă durată la Buenos Aires – Argentina, Bogota – Columbia și Havana – Cuba, trecând succesiv prin gradele diplomatice de secretar II, secretar I și consilier diplomatic.

Activitate literară

De-a lungul timpului a publicat peste 200 de articole, eseuri, poezii, proză scurtă, cronici literare în mai multe ziare și reviste precum *Revista Bohemia* din Havana, *Flacăra* lui Adrian Păunescu, *Lumea*, *Luceafărul de seară*, *Observatorul din Toronto*, *Art-Emis*, *Independența română*, *Tricolorul*, *Evenimentul Zilei*, *Caligraf*, *Plumb*, *Neuma*, *Hyperion* ș.a.

Cărți publicate

- *Siempre Cuba*, proză scurtă și eseistică, Editura NORA, 2014;
- *Fugă în Do Major*, poezii, Editura NEUMA, 2020;
- *Geometrii incerte*, proze scurte, Editura NEUMA, 2022;
- *Măsura valsului fără sfârșit*, poezii, Editură UZPR, 2023 (sub tipar).

Afilieri și distincții

- Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, din partea căreia, a obținut premiul special al juriului pentru lucrarea *Culoarea Roșiei Montană* (2013);
- Diploma de merit pentru lucrarea *O romanță sub Capela* la Concursul Național de Proză Scurtă „Nicolae Velea”, Râmnicu Vâlcea, (2019);
- Trofeul „Cerurile Oltului” și premiul special al Revistei *Rotonda Valahă* pentru materialele publicate în numerele respectivei reviste (2021);
- Trofeul „Stelele Oltului” și diploma onorifică a Revistei *Rotonda Valahă* pentru volumul de poezie *Fugă în Do Major* (2022).

Prezență în antologii

- *Râmnicu Vâlcea, o romanță sub Capela*, Antologia de proză scurtă, Editura Beta, 2019;
- *9 poezii*, Antologia de poezie, Editura Beta, 2020.

Activitate culturală

În 2017 a înființat *Cenaclul Ileana Vulpescu* cu încuviințarea cunoscutei scriitoare Ileana Vulpescu și sub egida Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, cu scopul de a promova, pe de o parte, expuneri și dezbateri pe teme sociale, artistice, istorice și de politică externă, iar pe de alta de a încuraja creația literară, grafică și muzicală. Ședințele cenaclului cuprindeau două părți. În prima parte, o conferință susținută de o personalitate recunoscută din societatea românească, urmată de întrebări și discuții, iar în partea a doua, atelier de creație susținut de membrii cenaclului. În paralel, cenaclul desfășura activități de promovare a artelor vizuale și auditive, prin organizarea de expoziții de pictură și fotografii, audiții de creații muzicale contemporane.

Extrase din referințe critice

„Fuga, cu întreaga ei pletoră de semnificații, este imaginea dominantă în volumul de poezii al lui Ovidiu M. Curea. Poetul ficționalizează cadrul pentru a se introduce, ca eu problematizant, într-un raport interogativ cu sine, cu lumea, cu ceilalți. Între cercurile concentrice ale realului, circumscrise ca micro și macrocosm, există și tentația evadării într-un timp mitizat, care a fost odată ca niciodată, dar menghina timpului îl ține într-un acum copleșitor și complexant de care tinde să se despartă”.

(**Ana Dobre** – Prefață la volumul *Fugă în Do Major*, Editura Neuma, 2020)

„Poezia diplomatului și inginerului Ovidiu M. Curea combină în chip fericit rigoarea pe care i-o conferă formația pozitivă a autorului cu o deschidere către o reflecție sensibilă în fața realității. Ca în muzică, simpla mecanică a lovirii clapelor, se prefăce în inefabilul unor acorduri dintr-o fugă aptă să miște, nu corzile instrumentelor, ci simțirea ascultătorilor, prin meditații semnificative”.

(**Horia Gârbea** – Copertă la volumul *Fugă în Do Major*, Editura Neuma, 2020)

„Mijloacele de exprimare literară ale lui Ovidiu M. Curea sunt variate... Scriitorul este o personalitate cu multe fațete. Formația sa este tehnică, de unde o numită rigoare, chiar în zonele artistice de sensibilitate. Ovidiu M. Curea este mereu tentat de scrisul artistic, de o retorică a autorului de ficțiune. Ovidiu M. Curea se ferește de afirmații categorice, știe să relativizeze și să ofere cititorului său alternative. Ancorat mai degrabă în descifrarea realității decât în ficțiune, Ovidiu M. Curea este un scriitor de autentică vocație și fină originalitate”.

(Horia Gârbea – Prefață la volumul *Geometrii incerte*, Editura Neuma, 2022)

„Inginer constructor și lucrător de comerț exterior, apoi diplomat, Ovidiu M. Curea, colegul nostru de pagină la mai multe publicații..., a cedat, în anii senioratului vocației de om de litere. Pentru cei care i-au urmărit activitatea publicistică..., apariția primului volum de proză scurtă „Siempre Cuba” (Ed. NORA, 2014) nu a fost o surpriză. Nici pentru cei care i-au citit prin reviste literare sau i-au ascultat poeziile la ședințele cenaclului „Ileana Vulpescu” al UZPR, nu a constituit o surpriză recenta apariție a volumului de versuri „Fugă în Do major”.

(Mihai Maxim – Revista Neuma nr. 11-12, 2020)

...„Personaje carismatice, catalizatoare, fără vanități, diplomații se justifică prin faptele lor și își confirmă remanența prezenței în comunitatea promotorilor de valori esențiale. Acesta este chipul sub care l-am cunoscut pe diplomatul, inginerul Ovidiu Curea. Am perceput poezia lui ca pe o febră a căutării, într-o permanentă stare de emoție a fugii, ca și cum cuvintele ar alergera în vârful degetelor pe clapele unui pian imaginar”.

(Evelyn Croitoru – Revista Neuma nr. 11-12, 2020)

„Lumea, cu variabilele și constantele ei..., are ritmul învăluitoare al valsului nesfârșit, un dans al iubirii...”

Măsura valsului și ritmul valurilor au aceeași cadență, sugerând înseși măsura și ritmul vieții supuse inexorabil trecerii. Meditația asupra trecerii ireversibile întoarce fluxul poetic în interioritatea profundă a eului și-l relaționează cu lumea, văzută ca un muzeu, și cu Dumnezeu, a Cărui prezență este presimțită peste tot”.

(Ana Dobre – Prefață la volumul *Măsura valsului fără sfârșit*, în curs de apariție la Editura UZPR, 2023)

„Volumul «Geometrii incerte» conține schițe și eseuri, însălate cu rigoare inginerească, finețe diplomatică și românism neaoș... Diversele întâmplări sunt narate cursiv, presărate cu aluzii satirice și umoristice. Rigoarea inginerească este prezentă mai ales în eseu «Mănăstirea Curtea de Argeș».... Finețea diplomatică exultă cu parfum exotic sud-american în schița «Mercado central»... Românismul se degajă în majoritatea schițelor... Tentat de realismul situațiilor, scriitorul găsește „geometrii incerte” în soluționarea conflictelor depănate cu savoare și talent”.

(Ovidiu Țuțuianu – Cronică în Revista *Destine*, 2023, număr sub tipar)

Extrase din operă

Să înoți în mare, încolo și înoace? Nu, înoată marea lângă tine. Îți trece mătăsos pe lângă umeri, se duce și revine, se înalță două palme și se retrage apoi la loc mângâindu-ți cu sfială corpul. Apoi te îmbrânțește, te trage de picioare și te rostogolește. Se joacă și te cheamă să te joci cu ea. Și te joci până simți că nu mai poți, că mai bine ai sta nițel întins pe plajă.

Ieșirea e cam anevoioasă. Picioarele sunt grele. Se împiedică în unda mișcătoare și pe deasupra se mai și afundă în nisipul umed. Din urmă marea te plesnește peste spate cu reproș că dai bir cu fugiții.

(*Santa Maria del Mar* – Din volumul ***Siempre Cuba***, Editura Nora, 2014)

Bradul de Crăciun

Nu știe bradul că a fost tăiat
și stă tot falnic în crucea lui din lemn
de brad
nu știe bradul că în jur
nu mai miroase-a ger zăpadă și cetină
de brad
că lumânările se scurg și pică
printre crengi peste podelele din lemn
de brad
că strigă și-apoi chiuie copiii
la bomboanele-atârinate pe crengile
de brad
nu vede bradul sărbătorile cum trec
și cum coboară steaua lui din vârf
de brad
nu știe când rămâne fără ace
că zace sprijinit după un gard căzut
de brad
Crăciunul a trecut s-a dus de-acum
și pentru gospodar și pentru porc
și pentru brad.

(Din volumul ***Fugă în Do Major***, Editura Neuma, 2020)

Două microbuze negre așteptau în fața Casei Albastre. Unul pentru mort, altul pentru... participanții la eveniment. Toți, împreună cu popa s-au urcat în cel de-al doilea microbuz... pregătindu-se de plecare. După câteva minute, în care convoiul nu mai pornea, popa s-a dat, însă, jos dându-și seama că mortul nu fusese urcat în microbuzul din față. Plecam cu toții la cimitir, dar fără mort.

– Să ia cineva coșciugul și să-l urce în microbuz, ordonă popa.

Să-l ia, dar cine să-l ia? Unii nu se mai dăduseră jos din microbuz, iar cei care coborâseră odată cu popa se uitau unul la altul.

(Din volumul ***Geometrii incerte***, Editura Neuma, 2022)

Pescărușul

Se întoarce anotimpul
se scutură pe dos
de timpul petrecut prin ierburi și prin frunze
se spală cu regrete
se pliază scurt...
curat se pune la păstrat
în rafturi miresmat cu levănțică
se numără apoi atent
se consemnează vertical
se trece la final
într-un gen tabel de casă
se imaginează iahturi
lunecând pe nesfârșite valuri
ce împing în orizonturi depărtate
porturi ancore și maluri
iubirea tace ghemuită într-un colț
și toarce
visează că din zare
pasărea stăpână peste mare
se întoarce lin spre bancă
plutind ca o ninsoare
„eu am fost aici tot timpul
nu am fost și nu sunt călătoare”.

(Din volumul ***Măsura valsului fără sfârșit***, Editura UZPR, 2023)

Profil realizat de **Ovidiu ȚUȚUIANU**, scriitor, membru SSR și LSR

Constantin DÂRVĂREANU–NOVACI

Date biografice

S-a născut la 8 iulie 1942 în Novaci, județul Gorj, oraș situat la poalele Munților Parângului, pe Transalpina, la 45 km de Municipiul Târgu-Jiu.

A urmat cursurile Școlii Gimnaziale „A.I. Cuza” din Novaci. În anul 1956 s-a înscris, prin concurs, la cursurile liceului din localitate, pe care l-a absolvit în anul 1960.

După satisfacerea stagiului militar la o unitate de grăniceri, a lucrat 4 ani în radioficare, ca redactor.

În anul 1970 a absolvit cursurile Facultății de Istorie – Geografie a Universității Craiova. După terminarea facultății, a lucrat ca instructor la Casa de Cultură Novaci, iar de la 1 decembrie 1976 a fost numit directorul Casei de Cultură, funcție pe care a deținut-o până la 31 decembrie 2008 când a trecut la pensie.

La doar trei luni de la numirea în funcția de director, a înființat Ansamblul Folcloric „NEDEIA” (martie 1977), ansamblu cu care va participa la 23 festivaluri internaționale de folclor în Europa și Asia Mică (septembrie 1977 – 2008). De asemenea, cu Ansamblul „Nedeia” a desfășurat, mai ales în țară, o bogată activitate culturală concretizată în sute de spectacole în Novaci, județ și în mai toată România și a participat la numeroase emisiuni de televiziune la TVR 1, TVR 2, FAVORIT TV, ETNO TV, TVR INTERNAȚIONAL, TVR TIMIȘOARA, TVR CRAIOVA, TVR CRACOVIA-Polonia și a făcut înregistrări radio în Olanda.

Ca director al Casei de Cultură Novaci, a înființat Festivalul de Teatru „Sabin Popescu” (1990), aflat în anul 2023 la cea de-a XXIII-a ediție, Festivalul de Folclor Pastoral „Transalpina” (2013). După ieșirea la pensie a înființat Muzeul Civilizației Montane a Gorjului” de la Plopu-Rânca, Novaci, inaugurat pe 8 septembrie 2012.

Cărți publicate

1. ANTOLOGIE. NOVACI, CRONICA UNEI JUMĂTĂȚI DE MILENIU (1502–2002). Editura „SCRISUL GORJEAN”, Târgu-Jiu, 2002, 237 pagini;

2. MONOGRAFIA ORAȘULUI NOVACI. Tipografia „GRAFICA PLUS”, Deva, 2008, 464 pagini;

3. VISĂTOR PRIN LUME. Tipografia „GRAFICA PLUS” Deva, 2009, 218 pagini;

4. ANOTIMPUL AMINTIRILOR. Tipografia „GRAFICA PLUS” Deva, 2013, 242 pagini;
5. NOVACI – LADA DE ZESTRE. Editura „MĂIASTRA” Târgu-Jiu, 2017, 178 pagini;
6. ION FLOREA, „TRANDAFIRI ȘI AMINTIRI”. Editura „MĂIASTRA”, 2018, 369 pagini. (Volum de poezie tipărit în memoria poetului local Ion Florea, decedat la 19 decembrie 1992, la vârsta de 50 de ani). Ediție apărută sub îngrijirea lui CONSTANTIN DÂRVĂREANU;
7. MONOGRAFIA ORAȘULUI NOVACI. Ediția a II-a, revăzută și completată. Editura „MĂIASTRA”, Târgu-Jiu, 2018, 623 pagini;
8. FLOAREA DIN GRĂDINA SUFLETULUI SĂU – Roman, Editura „MĂIASTRA” Târgu-Jiu, 2020, 173 pagini;
9. PAȘI PESTE TIMP, Editura „MĂIASTRA” Târgu-Jiu, 2021, 379 pagini;
10. REPERE MONOGRAFICE – ANSAMBLUL FOLCLORIC „NEDEIA” NOVACI – DEMN MESAGER AL FOLCLORULUI ROMÂNESC ÎN ȚARĂ ȘI LUME. Editura „MĂIASTRA” Târgu-Jiu, 2022, 168 pagini;
11. ION FLOREA – ZBORUL PĂSĂRII DE ARGINT. Poezie și proză, Ediție apărută sub îngrijirea lui CONSTANTIN DÂRVĂREANU. Editura „MĂIASTRA” Târgu-Jiu, 2022, 634 pagini.

În lucru

1. „PAȘI PESTE TIMP”, Volumul al II-lea;
2. „PĂSTORITUL LA NOVACI”;
3. GHEORGHE BOCÂI – UN TALENT PLECAT PREA DEVREME DINTRE NOI.

Premii și diplome

- *Diplomă de Excelență*, oferită de Inspectoratul pentru Cultură al Județului Gorj, pentru reușita și bucuria promovării tradițiilor românești în Europa prin Ansamblul „Nedeia” și Revista „Miorița novăceană” – 27 aprilie 2000;
- *Înscris de Onoare*, oferit de Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Gorj, pentru vasta experiență și înaltul profesionalism în reasezarea și dinamizarea actului cultural artistic din Novaci – 10 martie 2002;
- *Înscris de Onoare*, oferit de Consiliul Județean Gorj cu prilejul împlinirii a 500 de ani de la prima atestare documentară a localității Novaci – 9 martie 2002;
- *Diplomă de Excelență*, oferită de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, pentru atașamentul nobil față de valorile culturale ale Gorjului și credința că arta merită slujită toată viața cu sinceritate și pasiune – 8 iulie 2006;
- *Diploma Asociației Turistice Pro-Loce din Cavour – Italia*, oferită cu prilejul Festivalului Internațional de Folclor „Tuttomele”, ediția a XVIII-a – 16 noiembrie 1997;
- *Certificate of Achievement*, pentru realizări deosebite, oferit de Revista „Miorița noastră” New York – septembrie 1998;
- *Premiul spiritualității Gorjene pe anul 1999*;
- *Trofeul și Premiul de Excelență al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj pe anul 2006*, pentru întreaga activitate pusă în slujba propășirii culturale a comunității novăcene (6 martie 2007);
- *Înscris de Onoare*, oferit de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, în semn de prețuire pentru truda sa neobosită pentru promovarea imaginii localității Novaci – 8 iulie 2008;

- *Diplomă de Excelență și Premiu*, oferit de către Consiliul Județean Gorj, pentru întreaga activitate pusă în slujba idealurilor culturale ale comunității novăcene (Târgu-Jiu, 17 decembrie 2008);
- *Diplomă Jubiliară* oferită de cotidianul județean independent „Gorjeanul” cu prilejul aniversării a 85 de ani de la prima apariție a publicației „Gorjeanul” (Târgu-Jiu, 5.03.2009);
- *Diploma de Excelență* oferită de către Primăria și Consiliul Local Novaci, în semn de recunoaștere a contribuției remarcabile aduse în sporirea prestigiului orașului Novaci (7 septembrie 2013);
- *Diplomă de Excelență – Înscriș de Onoare și Trofeu*, oferite de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj pentru întreaga activitate pusă în slujba propășirii culturale a Novaciului (Târgu-Jiu, 22 martie 2017);
- *Diploma și Titlul de Cetățean de Onoare al Orașului Novaci*, oferit de Primăria și Consiliul Local al Orașului Novaci, cu prilejul Centenarului Marii Uniri din 1918 (1 Decembrie 2018).

Colaborări la reviste

Încă din primii ani ai angajării în Cultură, a colaborat la ziarul „Înainte” Craiova, Gazeta Gorjului, iar după Evenimentele din Decembrie 1989 la Gorjeanul, Ora, Impact de Gorj.

A mai avut colaborări la Radio Oltenia Craiova și Radio Infinit Târgu-Jiu, în calitate de corresponsent voluntar, precum și la revista „Miorița noastră” New York.

A înființat revista de cultură „*Miorița novăceană*”, periodic al Casei de Cultură Novaci (1995), apărută până în anul 2009.

La 7 septembrie 2013 a pus bazele publicației lunare independente „*Novăceanul*”, publicație care în luna septembrie 2013 a împlinit 10 ani de apariție neîntreruptă, ajungând la numărul 124, fiind redactorul șef al publicației încă de la înființare și principalul realizator al acesteia.

A mai scris la *Revista Jiului de Sus*, *Crinul Satelor* și *Strunga*, revistă apărută la București sub semnătura prof. univ. dr. N. Vințanu – Redactor șef, iar dânsul, Redactor șef adjunct.

Opinii extrase din presă

Prof. G. MANONIU

„După ce, anul trecut, profesorul Constantin Dârvăreanu lansa cartea sa de excepție „Monografia orașului Novaci”, pe care am prezentat-o elogios, la timpul potrivit, cititorilor „Gorjeanului”, astăzi domnia-sa – un vajnic coordonator al Casei de Cultură Novaci – reapare în lumea iubitorilor de artă și literatură cu volumul „Visător prin lume” realizat la Editura „Grafica Plus” Deva. Este o culegere de însemnări și reportaje de călătorie, cumva asemănătoare „Cărții Oltului”, prin care Geo Bogza se afirma în literatura română... Prin această nouă carte, Constantin Dârvăreanu, își înscrie numele printre virtușii condeieri ai Gorjului”. (Ziarul „Gorjeanul”, 15 februarie 2009)

Mihaela FLOROIU ȚICLEANU

„Constantin Dârvăreanu, fost director al Casei de Cultură Novaci, un important om de cultură al zonei Gorjului de sub munte, a primit o diplomă de excelență și un trofeu din partea CJCPCT Gorj pentru întreaga sa activitate, la manifestările ocazionate de celebrarea a 49 de ani de existență a instituției culturale. Autorul Constantin Dârvăreanu a lansat ieri, la sediul CJCPCT Gorj, volumul „Novaci – Lada de zestre”. De numele său se leagă și înființarea la Rânca a Muzeului Civilizației Montane, unde turiștii admiră, an de an, obiecte specifice oieritului, documente, fotografii vechi, costume populare”. (Ziarul „IMPACT în Gorj”, 24 martie 2017)

Prof. dr. VASILE GOGONEA

Un mare om de cultură se regăsește în „Anotimpul amintirilor”!

„L-am cunoscut pe domnul profesor Constantin Dârvăreanu, cu aproape patruzeci de ani în urmă, în calitate de director al Casei de Cultură Novaci, ca pe un om cu o mare și vădită preocupare, cu o pasionată chemare și mai ales cu o mare și devotată dăruire pentru tot ceea ce înseamnă strădanie și creativitate în domeniul culturii... Amintirile sunt călătorii reversibile ale sufletului care vă frământă!” (Ziarul „Gorjeanul”, 27 februarie 2019)

Ion PREDOȘANU

„Îl știam pe omul de cultură Constantin Dârvăreanu un împătimit al condeiului și Redactor șef al bijuteriei NOVĂCEANUL... Nu-l bănuiam și prozator, ci doar slujitor al condeiului, iar noua sa carte intitulată „Floarea din grădina sufletului său”, apărută la Editura MĂIASTRA, Târgu-Jiu, în 2020 este o reală surpriză. Pe care o semnează cu cinste și mare evlavie Constantin Dârvăreanu – Novaci”. (Ziarul „Gorjeanul”, 26 ianuarie 2021)

Ion PREDOȘANU

„Citind și apreciind poemele lui Ion Florea, publicate în revista lunară NOVĂCEANUL, i-am sugerat scriitorului Constantin Dârvăreanu să publice mai multe date bibliografice despre autorul versurilor pline de har amintit. Mare mi-a fost surprinderea când am fost sunat și am aflat că am bătut la o poartă larg deschisă. Constantin Dârvăreanu strânsese, într-un volum intitulat *Trandafiri și amintiri*, la Editura MĂIASTRA, din Târgu-Jiu, încă din anul 2018, într-o ediție apărută sub îngrijirea lui Constantin Dârvăreanu și tipărită în anul Centenarului Marii Uniri din 1918... Prin acest volum, scriitorul și generosul editor Constantin Dârvăreanu amintește că volumul reprezintă „...o recunoaștere, deși târzie, a valorii poetului novăcean ION FLOREA, plecat prea de timpuriu dintre noi”. (Ziarul Gorjeanul, 29 noiembrie 2021)

Ion PREDOȘANU

„Printr-o coincidență, Constantin Dârvăreanu-Novaci, valoros scriitor, eseist și publicist din urbea gorjeană de sub munte, mi-a trimis volumul de consemnări și eseuri „Pași peste timp”, Editura MĂIASTRA, Târgu-Jiu – 2021, odată cu numărul ultimei luni de vară a anului 2021-august, al publicației lunare independente NOVĂCEANUL, în care, prolificul și generosul autor își oferă lunar timpul și harul

creator pe tărâmul literelor, publicisticii, în care strălucește”. (Ziarul „Gorjeanul”, 21 septembrie 2021)

Ion PREDOȘANU

„Am în față, grație generozității scriitorului novăcean Constantin Dârvăreanu, un admirabil volum apărut la Editura MĂIASTRA Târgu-Jiu, 2022, intitulat *Zborul păsării de argint*. Un volum de POEZIE și PROZĂ, ediție apărută sub îngrijirea lui CONSTANTIN DÂRVĂREANU... Într-o scurtisimă notă asupra ediției, Constantin Dârvăreanu ne amintește și de primul volum de poezie *Trandafiri și amintiri*, apărut tot postum, datorită eforturilor sale de împătimit editor și bun degustător al poeziei lui Ion Florea, care, chiar dacă a trăit atât de puțin, a lăsat o moștenire poetică valoroasă, poeziile sale fiind o adevărată terapie duhovnicească pentru suflet... Un talent cultivat cu măiestrie... notează scriitorul, eseistul, criticul literar și editorul plin de har, Constantin Dârvăreanu, cel care ne-a oferit acest al doilea volum postum al lui Ion Florea, numit pe drept cuvânt *un zburător cu o putere de imaginație fabuloasă*”. (Ziarul „Gorjeanul”, 5 septembrie 2022)

Extrase din creația literară

„Numele de Novaci, dacă ne luăm după ce spune legenda, vine din vremuri când locurile nu aveau nume și nici timpul măsură. Demult, tare de mult, în munții care azi se cheamă ai Parângului, sălășluia un neam de uriași cărora oamenii le-au zis Novaci. Și erau acești „*Fără măsură*” nu mulți la număr, dar așa de mari, încât nu li se vedeau capetele din norii care pluteau pe piscurile munților. Când pășeau, se dârdăia pământul și oamenii tremurau de frică în casele lor, mereu în primejdie de a fi dărâmate de vreo călcătură mai apăsată. Și mai spune legenda că, aceste făpturi îmbelșugate la statură puneau ușor un picior pe muntele Setea Mare și altul pe Setea Mică și se îndestulau din apa Gilortului”. (**Antologie – Novaci, cronica unei jumătăți de mileniu (1502–2002)**, 2002)

„În lungile călătorii prin țară și lume, în atâtea și atâtea zile și nopți când furam din când în când câte o clipă de odihnă, când privirile-mi erau ațintite continuu asupra locurilor străbătute, m-am tot gândit cum aş putea împărți cu novăcenii mei impresiile și bucuriile trăite în trecerea ireversibilă a timpului.

Fidel expresiei latine: <Verba volant, scripta manent>, am ajuns la concluzia că singura cale ar fi să aștern pe hârtie câte ceva din noianul de impresii și neliniști care mi-au răvășit uneori memoria în fața atâtor minunății”. (**Visător prin lume**, 2009)

„Cartea de față este de fapt o carte a amintirilor în care încerc să prezint fapte, așa cum le-am văzut și simțit eu în cei aproape 70 de ani de viață. Scriind despre viața mea care nu e mai interesantă decât a altor novăceni, cum a fost, cum este, pot spune cu siguranță că se scurge și că nu-mi pot ascunde trecutul, chiar dacă în el zac amintiri plăcute sau mai puțin plăcute, dureri și suferințe amare, iubiri apuse sau clipe de reală fericire și bogăție sufletească. Hotărându-mă să scriu această carte, m-am gândit că multe lucruri, în special din timpul regimului comunist pe care l-am trăit în cea mai mare parte a existenței sale pe pământ românesc și care a lăsat urme adânci în existența acestui popor răbdător, ar putea fi date uitării. Și nu e drept să uităm, să

nu fie știut faptul că ne-am zbatut în întuneric, că noi, cei mai în vârstă ne-am făcut lecțiile la lampa cu gaz și felinar ori la lumânare și că stăteam până spre sfârșitul epocii comuniste la cozi interminabile și că uneori, când îți venea rândul, nu mai aveai ce cumpăra”. (**Anotimpul amintirilor**, 2013)

„De câteva zeci de ani m-am ocupat de culegerea folclorului, a datinilor și obiceiurilor locale. Multe dintre aceste inestimabile valori dăinuie și astăzi; altele au dispărut ori sunt pe cale de dispariție.

Mi-am propus să identific o bună parte dintre aceste valori care aparțin culturii locale, care trebuie să rămână în conștiința oamenilor acestor locuri spre știința generațiilor viitoare care vor avea nevoie să-și redescopere rădăcinile. Fiindcă, datinile și obiceiurile se numără printre cele mai importante documente privind originea unui popor și prin transmiterea lor din generație în generație se dovedește identitatea și vechimea noastră în aceste locuri”. (**Novaci – Lada de zestre**, 2017)

„Pământul acesta numit Novaci pare a fi avut ceva aparte față de multe alte locuri din țară. O dovedește faptul că pe aici și-au purtat pașii, de-a lungul veacurilor, numeroase personalități din țară și din străinătate. Fiecare a lăsat urme în istoria și existența localității, mărturii consemnate în documente, despre oameni, despre fapte din viața oamenilor și a locurilor. Ele reprezintă istoria și viața unei localități. Fără ele, noi nu am avea posibilitatea să cunoaștem trecutul Novaciului, care se leagă de așezarea sa într-o zonă adăpostită de munți și dealuri, ferit de primejdii și ușor de apărat în momente de restriște.

Mărturii lăsate de Iorga, Sadoveanu, Vlahuță, Emm. de Martonne, Ion Conea, Alexandru Ștefulescu, Witold Rolla Piekarski, dar și de Constantin Lianu, Dumitru Brezulescu, Petre Stamatoiu, Gheorghe Ciorogaru, Vasile Dinescu, Dumitru Micu Popescu, Victor P. Țivlea, Dumitru Bobină, Ana Leuștean, de mulți intelectuali novăcenii aplecați cu pasiune asupra reconstituirii adevăratei istorii a Novaciului”. (**Monografia orașului Novaci**, 2018)

„Un talent de excepție care a adunat în versuri imagini extraordinare din natură, trăiri, gânduri, emoții, frământări, multă tristețe ca urmare a unui destin neîmplinit, spirit boemic și de Frondă, har nemăsurat cu ajutorul căruia a filtrat prin prisme proprii ordinea și nedreptățile sociale ale timpului.

A plecat dintre novăcenii săi la doar 50 de ani, pe 19 decembrie 1992, cel care s-a numit mereu *Rapsodul șoldului de munte*, lăsând în urma sa o adevărată bogăție literară. Marea sa dorință era să-și vadă adunate poeziile într-o carte. În timpul vieții a fost lipsit de această bucurie. Ca foști colegi, buni prieteni, conștient de valoarea lui literară, mi-am asumat responsabilitatea de a-l readuce în memoria novăcenilor săi.”

Romanță

Ți-am trimis în primul plic
Bobocel din lunca noastră,
Vioreaua primăverii
Parfumată și albastră
Ce-am cules-o într-o noapte

Când un ciob de Lună nouă
Adormise într-un brad
Liniștit și plin de rouă.
Stam desculț în iarba udă
Sub mestecenii sihaștri
Sărutând-o cu credința
Că sunt ochii ei albaștri,
Căci visam pierdut, la tine
Și la prima sărutare
Ce ți-am dat-o altfel, parcă,
Nu pe-un fluture vde floare.
N-o uita, te rog iubit-o!
Într-o pagină de carte,
Căci e floarea primăverii
Și-a iubirii fără moarte”.

(Ion Florea – **Trandafiri și amintiri**, 2018)

„Inginerul, nu a stat prea mult pe bancă, s-a ridicat și a plecat printre flori. Se uita la ele, se întreba ce flori sunt, nu le prea cunoștea el denumirile. Le examina cu tandrețe. La un moment dat s-a oprit lângă o floare foarte frumoasă, de un albastru fermecător. Maica Gențiana, văzând că stă nemișcat de lângă ea, s-a simțit datoră să-i dea eventuale explicații... Ajunsă lângă floare, l-a întrebat dacă dorește să-i dea explicații despre floarea respectivă. Inginerul, s-a uitat la ea, s-a uitat la floare și i-a zis: *Dumnezeu m-a îndemnat să vin aici la mănăstire, să cunosc cea mai frumoasă floare dintre toate florile de pe pământ și nu știu cum să-i mulțumesc pentru faptul că mi-a luminat calea spre acest miracol. Miracolul poartă numele tău, Gențiana-Maria. M-am așezat lângă această floare, așa mi-a zis Dumnezeu, să stau că te va sfătui să vii lângă mine. Și ai venit. Te rog rămâi cu mine, în vecii vecilor!*” (**Floarea din grădina sufletului său**, 2020)

„Am ajuns într-un punct al vieții în care omul caută un răspuns la multe întrebări trăite de-a lungul timpului. Nu am dorit ca timpul să treacă pe lângă mine fără să las ceva pentru comunitate. Așa că, am adunat în această carte gânduri, însemnări peste timp, păreri personale. Nu am pretenția că cele scrise de mine vor schimba modul în care ne trăim viața. Eu doar am încercat să caut sensul vieții, în care pașii de urmat sunt esențiali în împlinirea unor vise, năzuințe, idealuri”. (**Pași peste timp**, 2021)

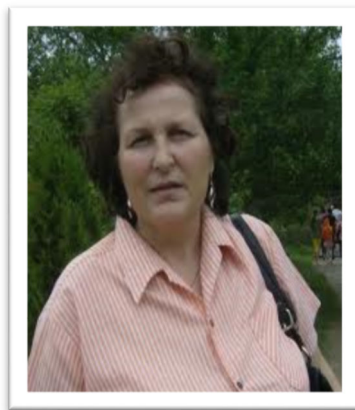
„Sunt momente din viață care, oricât ai încerca, nu le poți trece cu vederea, din contră simți nevoia să le destăinuie și dezvolți, fiindcă merită să fie cunoscute chiar și de către generațiile viitoare. Unele pot fi irepetabile... Sunt gândurile mele despre oameni, ceea ce am simțit că este bine să fac și să dăruiesc celor care mi-au fost alături ani de zile, celor care au dovedit dragoste și iubire pentru Novaci și novăceni”. (**Repere monografice. Ansamblul folcloric „Nedeia” – demn mesager al folclorului românesc în țară și în lume**, 2022)

„Poetul (ION FLOREA), în rătăcirile sale prin țară, nu a compus într-o anumită ordine, ci după cum i-a dictat inima. Pentru el, principalul izvor al inspirației poetice a fost natura, viața cu tot ce ne înconjoară în această lume, gingășia ființei umane, iubirea ca sentiment suprem, dragostea de țară și de valorosul său trecut istoric.

Poetul și-a exteriorizat propriile trăiri cu modelațiile sufletului, în raport cu natura, simbolul eternității, în care a viețuit în cei 50 de ani existență. Chiar dacă a trăit atât de puțin, a lăsat o moștenire poetică valoroasă, poeziile sale fiind o adevărată terapie duhovnicească pentru suflet”. (Ion florea – **Zborul păsării de argint**, 2022)

Portret literar, realizat de **Gheorghe P. ȚICLETE**

Scriitor și ziarist, membru UZPR

Zoia Elena DEJU

Zoia Elena DEJU (Zoia CÂRLUGEA), publicistă, poetă, eseistă, s-a născut în data de 25.09.1953, în localitatea Odobești, județul Dâmbovița, în familia Năstăsescu V. Ion (dascăl) și Elena (n. Deju), moașă.

Studii: Clasele primare la Odobești (I-III), cele gimnaziale la Siliștea-Gumești (IV-VII) și Târgu-Jiu (VIII), Liceul economic la Tg.-Jiu (1972), Facultatea de Psihologie și Asistență Socială (ULIM, Chișinău). Contabil, inspector, contabil-șef, referent superior la Consiliul Județean Gorj.

Debut în revista „Ecou” a Liceului Economic din Tg.-Jiu (poezie și traduceri).

Colaborări (cu poezie, articole, eseuri) la: „Gorjeanul”, „Opinia”, „Timpul”, „Ager”, „Gorjul literar”, „Brâncuși”, „Ramuri”, „Luceafărul”, „Portal-MĂIASTRA”, „Pașii Profetului”, „Caietele Blaga”, „Caietele Columna”, „Scriitori în Țara lui Brâncuși” (2007), „Gorjul literar” (2008), „Discobolul” ș.a.

Inițiative sociale, culturale, științifice: Vicepreședintă a *Ligii Femeilor Gorjene* din anul 1995, multiple acțiuni sociale, caritabile; fondator al Asociației „Vasiliada” de pe lângă Mitropolia Olteniei (2001), membră a Coralei „Măiastra” a Bisericii Sfinții Apostoli de pe Axa Brâncuși (2000); director economic al Fundației și Editurii „Constantin Brâncuși” (1996-2001; Director, redactor la revista „Portal-MĂIASTRA” (din 2005 și în continuare). Editarea volumului postum „Sărbătoarea poeziei” de Florica Dumitru Feroiu (Ed. Măiastra, 2008). Membră a UZPR din 2021.

Distincții/ Premii: Laureată a Festivalul Național de Literatură „Tudor Arghezi” (1994) și a Festivalului Internațional de Literatură „Lucian Blaga” – 2008, *Înscris de Onoare* și *Diplomă de Excelență* acordate de Consiliul Județean Gorj, *Înscris de Onoare* acordat în cadrul Atelierului Național de Poezie „Serile la Brădiceni – 2007. Premiul „Mihai Eminescu” la Festivalul Internațional „Mihai Eminescu”, Drobeta Turnu-Severin, 2023.

Lucrări publicate: *Limpezimi de mărgăritar*, poezii (Ed. Gorjeanul, 1994); *Iluminări în amurg* – poeme, eseuri, interviuri (Ed. Măiastra, 2005); *Aretia Tătărescu – Marea Doamnă a Gorjului interbelic*, monografie, coautor, Ed. Măiastra, 2007; *Măiastra cerului*, poeme, Ed. Măiastra, 2008; *La Ghetsimani*, micro-psalmi, ediție trilingvă, Ed. Măiastra, 2009; *Îngerul din cadru*, poeme, Ed. „Scrișul Românesc”, 2011; *Pridvor de septembrie*, poeme, Ed. Fundației „Constantin Brâncuși”, 2013; *Pridvor de veghe*, Ed. Tipo Moldova, Colecția Opera Omnia, 2013; *Rotitor*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2022.

Referințe critice

(...) «Volumul *Limpezimi de mărgăritar* al poetei **Zoia Elena Deju** te ispitește la o plăcută lectură de poezie. (...) Întregul volum transpiră de aroma divină a „*Imnurilor celeste*”. „*In memoriam*”, dedicată lui Nicolae M. Cârlogea, trecut în lumea astrală, acesta este invocat ca sacerdot: „*O! bunule / Înțeleptule, / ocrotește-mă!*”

(...) Ca să ne arate că poate tot atât de bine să stăpânească versul clasic, alcătuieste poezia „*Dor 2*”, „*Arhanghelul albit în durere,/ Eternitatea!/ Sufletul/ revărsat în Ether/ cu Viața pre Moarte călcând*”, „*Duh împlânzitor/ se-nalță/ din necredința lumii*”. Și, în fine, după Revoluția din 1989, „*Cerul/ în odăjdii/ de purpură/ binecuvântează Pământul*”. Este o carte de poezie plină de duh transcendent, de gingășie angelică, de bucurii, de lacrimi, dar și de nădejdi *Zalmoxiene și hristiniane*.» (**Dumitru Bălașa**, în „*Gorjeanul*”, 20 ianuarie 1995)

„Abstractă pe unele locuri, poezia din *Limpezimi de mărgăritar* immortalizează în versuri albe o gândire profundă, împletită cu o sensibilitate uneori mai mult dârză decât emoțională. Toată gama unei cugetări lapidar și viguros exprimate, se îmbrățișează cald, viu, viabil, cu diferite stări sufletești modelate reținut, filtrate, ambele forme de dezvăluire a frumosului din gândire și simțire învârtindu-se în malaxorul talentului din care cuptorul muncii creatoare ne-a dat pâinea poeziei doamnei Zoia Elena Deju. Cartea constituie nu numai un început, ci și o pornire cu dreptul, adică o reușită. O felicităm pe poetă și-i dorim să stoarcă vieții toate frumusețile și să le cristalizeze în alte și alte versuri nemuritoare”. (**Sabin Velican**, „*Limpezimi de mărgăritar*”, în „*Gorjeanul*”, 11 februarie 1995)

„Volumul poetei de fină sensibilitate **Zoia Elena Deju**, intitulat „*Iluminări în amurg*”. (...) Este un volum de suflet, se prezintă, în totalitatea lui, ca un întreg al unor preocupări ce se întregesc, marcând luminoasa prezență a Zoiei Elena Deju în miezul frământărilor ce ne înconjoară, de multe ori întunecându-ne orizonturile și covârșindu-ne...Este o carte de „*Iluminări*” în amurgul unor vremuri grele, nedomolite.” (Dr. **Nina Stănculescu**, *Un volum de suflet: „Limpezimi de mărgăritar*”, în „*Portal-MĂIASTRA*, anul II, nr.1/2005)

„În general, „*Iluminări în amurg*” este o carte reprezentativă pentru autoarea care, vorba proverbului, se grăbește încet, dorind, totuși, să lase în memoria culturală aceste vibrante mărturii de suflet, numite, în crezul destul de clar de pe copertă, „*efemeride împietrite în durată*”.” (**Liviu Ioan Sinculici**, „*Iluminări în amurg*”, în „*Portal-Măiastra*”, An IV, nr 13/2005)

«Harul de poetă al doamnei Zoia Elena Deju l-am descoperit în octombrie 2005, citindu-i cu încântare inspiratele poeme *Iluminări în amurg*, *Duh de alabastru*, *Eminescu*, *Lancrăm înlăcrimat*, sau *Fulgurații*, din frumosul său volum de scrieri, ***Iluminări în amurg***, apărut la Editura „*Măiastra*” din Târgu-Jiu.

(...) Mini-poemele doamnei Deju sunt încântătoare și se pot defini cel mai bine prin următoarele versuri ale domniei sale: „*Cuvintele împresurate,/ de cearcănul –/ Reveriei*.” Îi mulțumim pentru Reveria pe care ne-a dăruit-o.»(**Sorana Georgescu-Gorjan**, „*Cuvinte împresurate de cearcănul reveriei*”, în „*Portal-Măiastra*”, anul III, nr.3/2007)

„Priviți la microscop, fulgii de zăpadă, cu grația lor și perfecțiunea formelor, par sublime poeme hexagonale cu perfecțiunea unei geometrii euclidiene, dovadă a infinitei fantezii aeriene a Creatorului... În microterținele Zoiei Deju, zăpada Poeziei – **Măiastra Cerului** – se așterne, în *diminețile de cleștar*, pe *sufletul dalb* al cititorului, asemenea unor *miresme de mărgăritar*... Sufletul Poetei *revărsat peste lume*, de *prea plinul mărgăritar*, e un *cuib de gânduri*, din care ea privește cum, pe *cerul în odăjdii de purpură*, *îngerii coborând pe aripi sedefii*, se *zbat în poeme*, în timp ce *serafimii rătăciți* se *scaldă în lacrimi târzii de rouă*. Fericită Poeta că *la marginea mării*, în *zarea de patimi* îi *zâmbește curcubeul*, simte că *imnuri celeste o învăluie cu o armonie de harpă*; și se visează *alunecând pe nori*, ca *dansul unei dalbe lebede*.” (**Ovidiu Drimba**, *Microterținele Poetei*, Prefață la vol. „Măiastra cerului”, 2008, pp. 6-7).

«Izvorâtă dintr-un spirit profund religios, originalitatea versurilor din volumul de față este dublă: drama melodioasă a unei alergări între *lumină* și *tenebre*, ținând izbăvirea; și hermeneutica textuală a unui lirism de nuanță psalmică, într-o repetabilitate canonică de trei versuri. Construcția poetică devine, astfel, o cantabilitate ritmic-sacadată în genul unor refrenuri emblematice. Dintr-o altfel de perspectivă privite lucrurile, ne aflăm în prezența unui lirism esențializat, în tonalitate aforistică.» (**Grigore Smeu**, *Lirism esențializat și aforistic*, Cuvânt înainte la vol. „La Ghetsimani”, 2009, p.5)

«Versul se varsă-n credință sau credința se varsă-n vers, sub pana d-nei Elena Deju Cârlegea? N-are importanță atîta vreme cît avem a face cu o fierbinte năzuință spre purificare, spre întâlnirea cu divinul, în răspăr cu materialismul opac, cu pragmatismul de-atîtea ori cinic, devastator, al epocii noastre. E o mărturie a unor simțăminte fără care n-am putea concepe supraviețuirea omenirii în esența sa legată de Dumnezeu astfel cum o plantă e legată de pămîntul din care crește. Mărturie echivalentă cu un emoționant prinos sufletesc. » (**Gheorghe Grigurcu**, Coperta IV la vol. „La Ghetsimani”, 2009)

„Maternitatea e o deschidere dăruitoare spre copilărie, dar și spre dumnezeirea implicată într-însa. Datorită vârstei paradisiace, astrele transcendenței se răsfrîng în ochii inocenți, Domnul însuși pogorînd în jocul infantil-cosmic: „*astrele strălucesc / în licărul/ din privirea copiilor / cât timp se joacă / Dumnezeu ține pămîntul*”(Astre). Privirea extatică a autoarei se umple de îngeri: „*aprind cerul / pentru tine / plouă cu îngeri / în raza lunii / dansează/ dalbe stele*” (Dalbe stele). Dacă, la un moment dat, atinsă de o umbră a problematizării, poeta menționează o întâlnire cu „îngerul fără chip, mișcarea domniei-sale lăuntrică e de regulă o întoarcere spre propria-i copilărie. Simțămînt atît de gingaș, încât e punctat doar cu ajutorul simțurilor: „*mă refugiez în copilărie, ca-ntr-un templu / aroma de azimă coaptă / se-mpletește cu cea de smirnă / mă scald în lumină*”(Pasărea paradisului).” (**Gheorghe Grigurcu**, Cuvânt înainte la vol. „Îngerul din cadru”, 2011, p.5-6)

«De la Sapho încoace, toate poetesele lumii și-au pus harul și sensibilitatea în slujba a două mari teme pe care le-au nuanțat la infinit: iubirea și trăirile existențiale. (...) Dacă am compara-o în acest sens pe Zoia Elena Deju, autoarea volumului recent *Îngerul din cadru* (Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2011), cu Magda Isanos,

Nina Cassian sau Ana Blandiana, am observa că poezia acesteia este mai apropiată ca tonalitate de cea scrisă de prima poetă din seria citată.

Îngerul din cadru are ceva din psalmodierea cântecelor bisericești în sfârșitul unor lumânări care luminează muritorilor calea spre credință.» (**Prof. univ. dr. Adrian Voica**, *Sensibilitatea poetică între sacru și profan*, în „Portal-MĂIASTRA”, An VIII, nr. 1-2, p.37).

«„Îngerul din cadru” (Scrișul Românesc, 2011) reprezintă pentru Zoia Elena Deju expresia de vârf a poeziei sale de până acum, dacă e să amintim volumele: *Limpezimi de mărgăritar* (1994), *Măiastra cerului* (2008) și *La Ghetsimani* (2009).

(...) Poezia s-a subțiat în vulturile unor intuiții esențializate, accentuând deopotrivă nevoia de certitudini și idealitate. «Îngerul din cadru» transcrie metafora acestui acut vizionarism, când tânjind după semnele transcendentului, când revelându-i-se «în colțul ferestrei» ori «în cadrul ușii», când regăsindu-se într-o ispășire crucificată: „atinsă de aripa Îngerului/ din cadru/ trezită de bătaia/ razei/ din colțul ferestrei// în volbura neantului/ blânda mea stea/ rodnic coborâtoare/ în golgota speranței.” (...) Lirismul s-a așezat potrivit în cadrele unui imagism reținut, esențializând de data aceasta „rostirea” gândului într-o mai accentuată intuiție a tragicului. Ceea ce confirmă un demers liric fixat pe ideea de redempțiune, ipostaziindu-se în variabilele unei percepții revelatorii.» (**Caius Munteanu**, *O poezie a revelației*, în „Portal-MĂIASTRA”, An VII, Nr. 4 /29, 2011)

„Ideea poetică în creația d-nei Zoia Elena Deju este o fulgurație, durează puțin (câteva versuri) dar are intensitatea sclipirii de fulger: *trupul / răboj în bătaia / astrului./ Dincolo de solstițiu / spinii din gura de aligator / a Iluziei ...* (din ciclul *Pridvor de dor*) sau: *Ca de obicei / pasăre sau petală / somptuos / coborând din Eden / paradă nupțială / strălucind a măreție [i taină / aruncând peste lume / arcul voltaic / întrețesând destine / precum / culorile curcubeului (Pasărea paradisului).* În acest sens, poezia sa, fără grijă la meșteșugirea cuvintelor și sonurilor, ci numai la ”jocul” de expresie și tăcere din ele, este chiar rama unei ferestre deschise într-un pridvor în care își spune sau tace doruri / dureri, melancolii și speranțe, sub veghea îngerului *de pe umărul drept* și a daimonului *de pe umărul celălalt.*» (**Ioan St. Lazăr**, ... *cu peană de înger căzut ...*, „Portal-MĂIASTRA”, Anul VIII/33, Nr. 4, p. 16)

«Volumele Zoiei Elena Deju publicate până în prezent: *Limpezimi de mărgăritar* (1994), *Iluminări în amurg* (2005), *Măiastra cerului* (2008), *La Ghetsimani* (2009), *Îngerul din cadru* (2011) și *Pridvor de septembrie* (2013) – conformându-se aserțiunii că poezia de profunzime este predominant gnoseologică, – corespund treptelor cunoașterii din viziunea cioraniană. Dacă primele trei volume stau sub semnul credinței și al trăirilor mistice naive, necondiționate (*eternitatea paradisiacă*), *Îngerul din cadru* problematizează existența și o dramatizează, pe când *Pridvor de septembrie* instaurează luciditatea deziluzionantă, dar nu sceptică (*eternitatea negativă*).

(...) De la volum la volum, Zoia Elena Deju urcă treptele poeziei preponderent cognitive, câștigând în expresivitate, detașare și elevație a gândului. Nu așteaptă transcendentul coborâtor, ci urcă prin efort propriu spre cer.» (**Lucian Gruia**, *De la rogatio la problematizarea sacralului*, în „Cronica”, Iași, nr. 9/2013)

«Autoare a volumelor de poezii: *Limpezimi de mărgăritar* (1994), *Iluminări în amurg* (2005), *Măiastra cerului* (2008), *La Ghetsimani* (2009), *Îngerul din cadru* (2011) și *Pridvor de septembrie* (2013), Zoia Elena Deju dă dovadă de o delicatețe a expresiei lirice, în memorabile concentrări imagistice, de o tonalitate fie psaltico-aforistică fie problematizant-vizionară.

(...) Poetă de un real talent, dar și publicist de vocație culturală, D-na Zoia Elena, prin calitățile artistice și ideatice ale scrisului domniei sale, slujește cu remarcabilă pasiune și seriozitate cauza culturală.» (**Teofil Răchițeanu**, 2013)

«Versurile doamnei Zoia Elena Deju trec prin filtre succesive o rugăciune esențială. Un imn cu rezonanțe cosmice care ajunge la maxima exprimare și eficiență comunicativă printr-o sentință morală. Versurile scurte, sacadate, concentrează un discurs îndrăgostit sau un mesaj religios pe care le transmite comunității cu suflet aburind și încrezător. Pe de o parte simplifică, pe de altă parte comprimă cuvintele sau le etajează nu neapărat într-o ordine oxidologică, ci într-o eliberare calculată, descendentă. La multe poeme, *îngerul* devine, cum ar spune G. Călinescu, un „element poetic elementar” încărcat cu funcții mântuitoare, ca în poezia lui Vasile Voiculescu și nu pur decorative ca în textele lui Nichita Stănescu. (...) Autoarea propune într-un discurs poetic transparent, care și-a scuturat toate podoabele, un mesaj cețos, de previziune apocaliptică, de sfârșit al timpurilor, cu viziunea versurilor lui Eminescu – „credința zugrăvește icoanele-n biserici”.» (**Aureliu Goci**, *Îngerul de la răscruce*, „Pridvor de veghe”, Opera Omnia, Tipo Moldova, 2013, în „Portal-Măiastra”, Anul XI, Nr. 1/42, 2015)

«Zoia Elena Deju are o delicată structură sufletească și, în consecință, preferă rostirea discretă, aluzivă și înfiorată, în genul lirismului pe care-l conține haiku-ul. Reveriile sale „de septembrie”, această lună în care totul, de la lumina piezișe a amiezei, la îngălbenirea treptată a frunzelor, predispune la melancolie, sunt textaulizate în scurte poexii care au finețea unei pânze de borangic. Fiecare poezie conține cel puțin o structură lirică în spirit de haiku.

(...) Poeziile doamnei Zoia Elena Deju realizate din câteva notații – asemănătoare liniilor din care este alcătuită plasticitatea unei schițe reușite – pun în lumină o poetică al cărei principiu rezidă în decantarea completă a stărilor lirice și în eliminarea din text a tuturor elementelor care nu participă la esențializarea mesajului. Simplitatea și acuratețea textelor sale implică, deopotrivă, sensibilitate și luciditate: „luciditatea șlefitorului de lentile”.» (**Mircea Bârsilă**, *Simplitate și acuratețe*, în „Argeș”, Anul XV, Nr.6 (396), Iunie 2015).

(...) „Avem a face, așadar, în *Rotitor*, cu un lirism extatic, rar întâlnit oricând și oriunde, cu atât mai original și mai prețios, deci, în orice cultură evoluată, sensibilă la bogăția și diversitatea orizonturilor spiritual-estetice. Titlul cărții (un palindrom) trimite la un celebru și fascinant ritual, practicat de derviși: rotirea până la uitarea de sine, întru dobândirea uniunii mistice cu Dumnezeu.

(...) Tema volumului, diseminată în motive și pretexte (trecute, toate, prin filtrul isihast, mereu prezent), este, în fond, „Cognitio Dei experimentalis” (Hans Geybels), „cunoaștere” susținută și de inteligență, și de afect, inițiată prin ceea ce s-a numit *lectio divina* și împlinită prin amintitul extaz.

Totul este vital, nimic nu e convențional, în această carte, unică în peisajul literar de astăzi și demnă de întreaga atenție a cititorilor și a comentatorilor.” (**Eugen Dorcescu**, *Despre poezia extatică*, în „Discobolul”, nr. 298-300/2022, p.164-168).

„Poezia Doamnei Zoia Elena Deju (*Limpezimi de mărgăritar*, 1994; *Iluminări în amurg*, 2005; *Măiastra cerului*, 2008; *La Ghetsimani*, micro-psalmi, ediție trilingvă, 2009; *Îngerul din cadru*, 2011; *Pridvor de septembrie*, 2013; *Pridvor de veghe*, 2013) atrage atenția, frapează chiar, încă de la lecturarea și aprofundarea primelor stihuri, printr-o cu totul originală sinteză dintre delicatețea dicției (pe de o parte) și uimitoarea forță intrinsecă (discretă, însă, tainică) a mesajului (pe de altă parte).

(...) Eu sunt convins, am spus-o mereu, că valoarea unei opere literare (a unei opere artistice) stă în cantitatea de ființă pe care acea operă o conține, ființa fiind, în opinia mea, așa cum am afirmat adesea, inclusiv în scris, sinteza de nepătruns dintre viață și moarte.” (**Eugen Dorcescu**, *Poezia vocației antropocosmice*, Prefață la vol. „Rotitor”, Editura Eurostampa, Timișoara, 2022)

Extrase din operă

panoramă

de aici se poate vedea
până departe în suflet
și în desișul de semne
al marelui zodiac

prin spărtura
cometei
șesurile neantului
și până departe
potecuța pe care ai venit
și estuarul
în care te așteaptă
ca o ghilotină
fântâna cu cumpănă

în susurul pleoapei
în zbaterea candeliei

în pridvorul pleoapei

de parcă ai întâmpina
Răsăritul
mărgăritar pe muchea
amiezii –

jos
în ferigile văii
un copil cu ochii
atârnați
de vulturul zânatic
și rotitor

în pridvorul pleoapei
un dor de câmpie
coaptă (amintire
șesoasă) și stele
de mare

flori arctice

fagure ceruit
în livada arsă
și zvon de nămetică
întâmpinare

pe dâra violetă
de neliniște
dau în pârg
florile arctice
final scăpărând
la zile mari
într-o spectaculoasă
chită de fragi

în chilia sufletului

ca într-o chilie
a sufletului
poemul sporea
în taină
în cartea deschisă
la pagina 13
adormiții în *joia cea mare*
ca iarba din pajiști
înaintea coșailor

R O T I T O R

Ca semințele bradului
peste amețitoarele văi

Ca apa în răscruce de vad
ori bolta rotind sori și stele

Ca acvila din herburile
peste istorii

Ca dervișii în transă -
umbreluțe de pădărie
urcând în Ether

Ca electronii atrași de
protonii din nucleul atomic

Și acest gând (particulă
a lui Dumnezeu) din care se naște
Rotitor perpetuu
Sfârșitul într-un Început

Pelerină cu dor

Cum o stărnire de vânt
amenințătoare
Limbile focului

Mă separ
de o amară fantasmă
Pelerină cu dor

de vitralii
întrevăzute

(cândva cineva
luase-n picioare
covorul de raze -
și pașii Domnului
susurau
tot mai apropiat,
i se-auzea sângele
susurând în icoane!)

departe și târziu
punctul (stea
sorbită de neant)

după virgula
Morții...

Ferește linia!

Un luminiș de stele
troienite și colțuroase
și alături
pădurea cu sălbăticiuni

Aripi tot mai
crescând se scaldă
și rădăcini în afară
lucioase cum
strigătul de cuc

Ferește linia
din calea cometei
periodice!

Din căușul palmei

Din luminițele candelor
îmi adun chipurile-martore
ce mi-au fost rânduie
unul mai mic dar
mult mai încăpător

altul brad aprins de fulger
luminând pe comori
în noaptea solstițiului alb

Deopotrivă puține
cuvintele trecerii
ca apa stingătoare
de dor din căușul
palmei lui Diogene

O poveste înluminată
în susurul fântânii
așteptând drumeții
 undeva în Samaria...

Aripi de șoim, ochi de heruvim

Are aripi de șoim
și ochi de heruvim
un snop de oase
fluiere de soc
 și merinde tot
 mai puține

Dar gându-i coronat
cu flacăra albastră
face să fulgere orbitor
siliciul din maluri

Sub laba de aligator
a timpului
o veche monedă
de aur – va trece
primejdia, odată
cu lăsarea amiezii
în repede ploaie
de august și
 ea va deschide
 veghele
 ochi' de stea...

Legătura de chei

Trecu augùstul
cu dulci-amiezurile
bostănăriei

Adulmec cumpăna
unei fântâni
și găsesc o pendulă
înțepenită
 o pasăre împăiată
 cu pliscul spre cer

Poteca cirezilor fost-au
cuprinsă de iarbă
ca-ntr-o poveste înflorită

Peste un câmp de măceluri -
în liziera pădurii
o bufniță oarbă
tresare

Crezi tu că legătura
de chei zornăitoare
din buzunarul păstrător
ar putea trezi lumea
aceea?!...

Castelul din vis

Numai tăcerea
te poate împăca
și aprinde stelele
 ielele, dânsule
 logostelele
 în lunatic argint

Dincolo de pădure
castelul din vis
cu toate turnurile
în talpa nourilor
peregrini
 și podul lăsat
 și ferestrele aprinse

Dar făina cărării
au ciugulit-o
ale cerului lighioane
 ale pământului
 sălbăticiuni...

Privaz

Dimineața
îngerul din colțul
ferestrei
își drege penajul
numai cum păsările
știu – și cât ai întinde
mâna spre el
nu mai e!

La colțul străzii
un cerșetor același
stropit de o limuzină
zevzecă

Trezit la realitate
înalță ochii – pe cer
soarele-i ridicat bine
și stăruie încă luna

(se-apropie amiaza
cărui anotimp?)

Un cal alb glorios

Iată-l pe bătrânul cu barda
Cioplitorul de himere și
coloane de fum
(ce drept se înalță
în crugul Gerarului
peste satele din
Mica Valahie!)

Căteaua gloriei
îl tot latră, se apropie
'l mușcă – și rămâne
cu dimia în dinți...

Un cal alb glorios
vine îndată

și dispar împreună
în ceața lăptoasă
a nopții –

Latre cât vrea
Cățelul Pământului,
cui îi mai pasă de Moarte!

iluminări de zăpezi

autumnale ofrande
arcuiesc gânduri
înstrugurate
o brumă stelară
în iluminări
de zăpezi –

acolo
lângă tâmpla
bisericii
adăstând
în pulsul grăbit
al rugăciunii

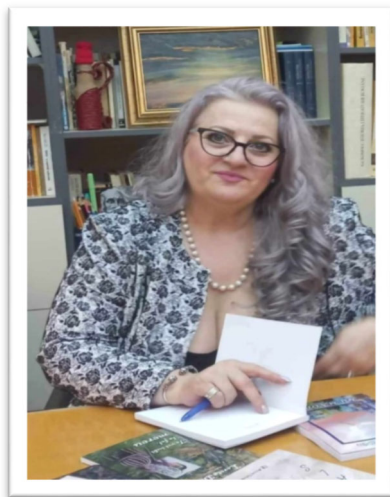
viziune

taur ridicat
din praf
poemul își scutură
coama –

din horbote de irizări
augustane
se-alege
Înaripatul

văd totul
din văluritului lan
de secară
cu luna-n tălpi
și stelele-n palmă

Profil realizat de **Gheorghe P. ȚICLETE**, scriitor și jurnalist, membru UZPR

Loreta DIN

«Între Destin și Har există dăruire»

Din dorința de a vorbi despre oameni de suflet și cu suflet, am ales ca protagonistă o persoană despre care se vorbește din ce în ce mai mult în lumea artei și a literaturii contemporane românești, dar și internaționale.

Loreta Din, artist plastic-poet, mi-a atras atenția încă de la prima întâlnire prin comportamentul ei, frumusețea interioară exteriorizată pe chip, cu atitudine și aura care o însoțește emanând bucuria cu care privește și iubește oamenii. Personalitatea ei m-a intrigat, în sensul frumos, am vrut să o cunosc, iar acum împărtășesc cu plăcere povestea unui om care a știut să treacă prin viață frumos, elegant, dar mai ales echilibrat, indiferent de greutatea sau bucuriile destinului. Așa cum mi-a mărturisit, crede în Dumnezeu, în destinul care i-a fost scris, în misiunea pentru care a venit pe Pământ. Nu-mi este greu să vorbesc despre Loreta Din, care se dezvăluie fără ascunzișuri și ocolișuri cu sinceritatea omului mulțumit și împlinit.

S-a născut în Pitești, la data de 13 martie 1966 (mezina familiei Mocioc Aurel și Victoria), într-o familie în care arta s-a moștenit. Tatăl fiind meseriaș în arta tâmplăriei și talentat în pictură, iar mama meșter popular. Copilăria și-a petrecut-o la Negrești – Argeș, despre care vorbește în mod frecvent, amintindu-și cu plăcere și nostalgie viața la țară, alături de frați, părinți și de prieteni pe care îi poartă în suflet, care o încurajează și o susțin.

Creativitatea a fost un mod de viață în familia lor, tatăl a contribuit la dezvoltarea talentului moștenit, Har Divin pentru ea și fratele mai mare, de asemenea pictor, pilot, iar sora a moștenit-o pe mama.

Studiile, apoi profesia în domeniul explorărilor și prospecțiunilor geologice, nașterea fiicei ei (unicul copil) și alte obligații au determinat-o să lucreze foarte puțin pe plan artistic.

La vârsta de 30 de ani hotărăște să plece din țară. Din nou Destinul și-a spus cuvântul. Hotărârea de a merge în Grecia a fost o întorsătură a deciziei luată pe moment, alegerea inițială fiind de fapt Canada. Și așa, jumătate din viață a petrecut-o în Atena – Grecia, țară despre care vorbește frumos și cu recunoștință, „Țara ei adoptivă” unde se întoarce cu plăcere la locuința care o așteaptă plină cu amintiri.

Distanța și dorul de familie și de țară sunt greu de suportat pentru un om sensibil, așa că, la îndemnul fiicei sale și încurajată de soț, s-a refugiat într-o lume frumoasă, a imaginației și culorilor pe pânză. Harul n-o părăsise, însă munca, exercițiul și studiul au ajutat-o să aprofundeze noi cunoștințe.

Pictura a devenit pentru Loreta o necesitate la vârsta de 32 de ani, iar de atunci și-a creat un adevărat Univers în care pătrunde aproape zilnic. Nu spera nimic, nu aștepta nimic, picta cu pasiune, era terapie prin culoare, terapia sufletului ei. «Dumnezeu lucrează prin oameni, probabil sosise momentul să trec la un alt nivel de dificultate. Într-o zi, o prietenă îmi încredințează să-i realizez portretul. Prima mea mare provocare. Până atunci lucrasem doar din imaginație, flori și peisaje, fără reproduceri, fără portrete. Acesta a fost examenul maturității mele în pictură» – mărturisește Loreta Din, cu emoție și sensibilitate, iar de atunci portretele au devenit marea ei iubire. Mai târziu a devenit profesor voluntar la una dintre asociațiile românești din Atena, unde picta alături de copiii românilor, colaborare care i-a deschis noi orizonturi.

În 2018 organiza prima expoziție personală, „Obiceiuri și tradiții românești”, la Atena – Grecia, cu ocazia Zilei românilor de pretutindeni.

Același Destin, al ei, pe care l-a urmat cu credință, îi arăta la sfârșitul anului 2018, că a sosit momentul repatrierii. Și-a pus în bagaj cărțile, picturile și câteva lucruri personale, apoi a părăsit locuința în care își petrecuse aproape jumătate din viață, devenind casă de vacanță. Un nou început, un nou capitol. După cum ați observat în această dezvăluire, nu amintesc nimic despre obstacolele și suferințele omenești prin care a trecut. Nu dorește acest lucru și îi respect dorința. Acomodarea nu a fost deloc ușoară, se simțea la fel de străină, acum însă, în țara ei. Lucrările plastice trimise de la Atena, așteptau în cutii să fie expuse, de această dată în orașul ei, pentru publicul de acasă. Lucru care n-a fost ușor de realizat.

După doi ani găsește înțelegeră din partea Domnului Doctor în Sociologie Sachelarie Octavian Mihail, managerul Bibliotecii Județene Dinicu Golescu, în incinta căreia organizează prima expoziție personală în România, „Universul meu”. Exponatele, 70 la număr, cuprindeau mai multe categorii, cum de altfel le-a și expus, copii și flori, peisaje și portrete. Deja stabilea data următoarei expoziții în aceeași instituție de cultură argeșeană, care avea ca temă „Flori de primăvară”. În februarie 2022, simezele erau înflorite de lucrările artistei și nu numai, pe postamente special amenajate a expus 120 de picturi în miniatură (12/10 cm) și 80 de lumânări ornamentale, executate prin tehnica decupaj, reprezentând flori. Lucrări-unicat realizate într-o perioadă de numai două luni și jumătate. Am întrebat-o cum de a reușit. «Simplu. Întotdeauna lucrez cu Dumnezeu, El îmi dă inspirație și putere!»

Activitate literară

În luna martie a aceluiași an, îndrăznește și mai cere Creatorului Divin ceva, ceva care să-i împlinească exprimarea, nu știa ce, dar era convinsă că prin pictură nu poate exprima totul. Nu își amintește cum, când și unde i-au venit în minte versuri. Nici versurile acelea nu și le amintește, parcă a fost o revelație, o transă și de atunci scrie zilnic poezie. Predomină poezia de iubire, însă are Har, inspirație și înțelepciune și pentru poeziile creștine, patriotice, filozofice, fabule, aforisme etc.

Volume publicate

În decembrie 2021 editează **primul volum de poezii „Te voi iubi la fel, mereu”**. În anul 2022, luna ianuarie, organizează la Centrul Cultural Pitești (a cărui colaboratoare devenise), expoziție personală și lansarea volumului, primește invitația de a publica în Revista „Cuvântul Argeșean”, revistă a Ligii Scriitorilor Români, filiala Argeș, dar și primirea în Ligă de către Domnul Președinte Poet Dr. Adrian Mitroi.

În februarie editează **cel de-al doilea volum de poezii „Vals”**, iar în luna martie organizează dublă lansare și expoziție personală la Atena – Grecia.

În iunie, după o colaborare lunară, timp de un an, în emisiunea Domnului Valentin Uruc, Doamna Carmen Elena Salub, Directorul Centrului Cultural Pitești, îi încredințează primul proiect personal „Suflet pe Rime și Nuanțe”, iar în august cel de-al doilea proiect „Pasiune și Creație”, în cadrul căruia a organizat prima expoziție de grup.

În doar câteva luni reușește să pregătească 30 de lucrări pentru expoziția din octombrie, la Biblioteca Națională din București, „Suflet pe Nuanțe”, dar și **cel de-al treilea volum de poezii „Suflet pe Rime”**, a cărui lansare a avut loc împreună cu vernisajul expoziției. Eveniment în cadrul căruia am vorbit despre creațiile Loretei Din, atât literare, dar și artistice, alături de alte personalități în domeniu. Nu am dorit să întrerup acest șir de reușite, însă simultan a participat fizic la cene literare, a publicat în reviste literare și artă, antologii, dar și la cene literare și expoziții internaționale în mediul online, de unde a primit nenumărate diplome și premii.

Are în lucru un roman de dragoste, despre care nu ne dezvăluie încă prea multe amănunte. În tot acest timp n-a încetat să picteze, să scrie poezii, să realizeze coperti de cărți și reviste, să publice. Așa că, în martie 2023, vede lumina tiparului **cel de-al patrulea volum de poezii „Nu mă opri!”**, a cărui prefață am scris-o cu mare plăcere și responsabilitate asumată. În luna aprilie organizează la Atena expoziție personală și dublă lansare pentru volumele „Suflet pe Rime și Nu mă opri”, însă n-au lipsit de la eveniment nici primele două volume.

O ascultam cu admirație, recunosc uimită, cum îmi povestea cu modestie despre toate aceste realizări. Mă privea în ochi cu bucurie și recunoștință față de Dumnezeu! Încercam să îmi amintesc o altă persoană, ființă umană, care a realizat atât de multe într-un timp atât de scurt. O întreb cu respect, pentru că nu aș fi dorit s-o întrerup: «Cum ai reușit?» «Muncind zile și nopți, de cele mai multe ori cu pauze mici pentru masă și odihnă. Intercalam creațiile, când oboseam scriind, încercam să mă relaxez pictând și invers. Era doar o iluzie, ochii mei erau permanent injectați de la monitor și mirosul vopselelor. Dar am reușit, pentru că am lucrat în echipă. Dumnezeu, cel care mi-a dat Har și putere, eu eram aceea care așterneam pe pânză sau vers inspirația Divină și prietena mea din copilărie, Doamna Elena Dosan, care s-a ocupat de la început de tehnoredactare și corectură, căreia îi datorez recunoștință, mulțumiri și succesul.»

Ar fi foarte multe de spus despre artista-poetă Loreta Din, despre proiectele viitoare, **romanul în lucru**, expoziția cu lucrări abstracte pe care o pregătește, **volumul al 5-lea de poezii** și multe altele. Dar toate la timpul potrivit.

Am întrebat-o la final «Ce urmează?» «Nu știu! Întotdeauna am două trei proiecte în lucru, le voi finaliza în ordinea stabilită de EL. Niciodată nu renunț la ideile

care îmi vin, notez totul, iar apoi, în funcție de inspirație și timp revin asupra lor. Prin tot ceea ce fac, dăruiesc iubire, iubire pe care o primesc la rândul meu! Îmi urmez Destinul, acum am înțeles misiunea mea pe Pământ, misiune pentru care muncesc și dedic foarte mult.»

Motivale pentru care am ales să scriu despre îndrăgita artistă și poetă Loreta Din sunt multe, concluzia este a dumneavoastră. Sunt sigură că se va vorbi mult timp despre creațiile ei.

Extrase din operă

Primul nostru vals

Îmi amintesc...Da... Era iarnă.
Timid m-ai invitat la dans
La brațul tău spre ring pășeam,
Pluteam în primul nostru vals.
M-am simțit atunci aleasa ta, regină!
Mă-ndrăgosteam pe ritm de vals,
Eram priviți, dar tu visai cu mine
Îmi conduceai ușor pașii în dans.

Plutea cu noi întreaga sală,
Nici nu vedeam alte perechi în dans,
Mâna dreaptă îmi petrecea mijlocul
Iar cu cea stângă mă purtai în vals.
Din ochi nu m-ai scăpat o clipă,
Ritmul încetase și ne-am oprit din dans.
Cu reverență mi-ai sărutat o mână
Eliberându-mă din primul nostru vals.

Valsul toamnei

Valsul visului de toamnă
Mângâiere suntem
În freamăt de toamnă,
Izvorul nesecat
De dor arămiu.
Ne regăsim visarea,
Iubirea, candoarea,
Tumult de dorințe
În sângele viu.

Unduire suntem
De frunze obosite,
Desprinse pe trupuri
De dorință ude.
În dans mă cuprind
Petale învăluite,
Ce-mi lasă pe umeri

Săruturi tandre, nude.
Valsăm pe ritmul
Șuierat de vânt,
De toamna în strai
Ruginit, plutim vrăjiți
De pasul știut.
Îmbrățișați dansăm
Pe frunze căzute
Cu strigătul mut.
Pe-o frunză valsează
Două raze.
Uitate în apus târziu
din vară,
Tu mă dezmierzi,
Îmi amețești trăirea,
Dansăm desculți, visăm
La ceas de seară!

Profil realizat de către **Doina BÂRCĂ**, poet și jurnalist

Marius DOBRESU

Considerat de către marele scriitor albanez, Ismail Kadare, drept „cel mai statornic și valoros traducător” al lui, **Marius DOBRESU** s-a născut la Brăila, pe 23 aprilie 1951. A urmat studiile liceale în orașul natal, după care a devenit student al Facultății de Istorie din București. Doar pentru un an, căci, în 1971, ca urmare a solicitării Ministerului de Externe de la București, care, în perioada respectivă, avea nevoie de specialiști în câteva limbi rare, și-a continuat studiile la Facultatea de Filologie a Universității de la Tirana, Albania, pe care le-a absolvit cu media maximă în iunie 1975. Specialitatea sa, înscrisă și pe diploma de absolvire, este limba și literatura albaneză. Dizertația de absolvire a fost dedicată aceluiasi scriitor căruia avea să-i consacre ani buni din viață, respectiv Ismail Kadare.

După o perioadă de inactivitate forțată, în perioada iunie-decembrie 1975, – căci Ministerul Învățământului n-a avut ce să-i ofere conform specializării sale – a primit repartitie ca bibliotecar la Biblioteca Centrală de Stat, viitoarea Bibliotecă Națională a României. În perioada 1975-1990 și-a început activitatea ca scriitor și ziarist cu volumul pentru copii „Întâlnirea de la plopul ars”, traduceri din literatura albaneză și articole de cultură și de actualitate externă în presa vremii.

În 1983 au văzut lumina tiparului la Editura Univers romanele „Cronică în piatră” și „Cetatea”, traducere din limba albaneză, ambele aparținându-i scriitorului Ismail Kadare.

Revoluția din 1989 îl găsește redactor la Biblioteca Națională, unde devine, în februarie 1990 și director general adjunct. În perioada 1990-1997 activitatea pe care o desfășoară la conducerea acestei instituții nu-i mai oferă răgazul de a scrie sau traduce ca până atunci.

În ianuarie 1990, odată cu prima serie de candidați, devine **membru al Uniunii Scriitorilor din România, secția de traduceri literare** – București. În 1997 pleacă de la Biblioteca Națională și urmează o lungă serie de instituții și redacții, printre care Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, ziarele *Informația de prânz*, *Tribuna învățământului* și *Ora*, Primăria sectorului 4, ca șef al biroului de presă, Agenția Națională pentru Consultanță Agricolă, apoi din nou Oficiul Român pentru Drepturile de Autor și, în fine, până la pensionare, în 2016, **redactor șef** al

revistei „Prietenul albanezului” (Drita, din 2017), periodic editat de comunitatea albaneză din România.

Își încetează activitatea jurnalistică în iulie 2023 și se dedică traducerilor literare și scrisului.

Dacă ar fi să facem o scurtă trecere în revistă a activității literare din perioada 1990-2023, ar trebui spus mai înainte de toate că a publicat un număr de peste 40 de volume traduse din limba albaneză, cu prioritate din opera scriitorului Ismail Kadare, dar și a altor scriitori contemporani albanezi. Printre aceștia, Fahri Balliu, Ramiz Gjini, Arber Ahmetaj, Ermir Nika, Rita Petro ș.a. A scris și publicat volume de istorie balcanică, etnografie și folclor, chiar și gastronomie albaneză.

Activitatea de traducător

Redau, în continuare, o listă a volumelor publicate în ultimii 40 de ani la editurile Polirom și Humanitas, cu textele traduse din opera scriitorului albanez Ismail Kadare:

- *Cronică în piatră* (Kronikë në gur), roman, Ed. Univers, București, 1983;
- *Cetatea* (Kështjella), roman, Ed. Univers, București, 1987;
- *O capitală în noiembrie* (Nëntori i një kryeqyteti), roman, Ed. Militară, București, 1989;
- *Aprilie spulberat* (Prilli i thyer), povestiri, Ed. Univers, București, 1990;
- *Monstrul. Dosarul H* (Përbindëshi. Dosja H), romane, Ed. Univers, București, 1999
- *Slujbașul de la Palatul Viselor* (Nëpunësi i pallatit të ëndrrave), roman, Ed. Junimea, Iași, 2000;
- *Generalul armatei moarte* (Gjenerali i ushtrisë së vdekur), roman, Ed. Polirom, București, 2002, 2011;
- *Florile înghețate din martie* (Lulet e ftohta të marsit), roman, Ed. Polirom, București, 2003;
- *Piramida* (Piramida), roman, Ed. Polirom, București, 2003;
- *Aprilie spulberat* (Prilli i thyer; Kush e solli Doruntinën; Komisioni i festës; Sjellësi i fatkeqësisë), proze (reeditare), Ed. Polirom, București, 2004;
- *Fiica lui Agamemnon. Succesorul* (Vajza e Agamemnonit. Pasardhësi), romane, Ed. Polirom, București, 2004;
- *Anul negru. Concurs de frumusețe masculină* (Viti i mbrapshtë), proze, Ed. Polirom, București, 2006;
- *Palatul Viselor* (Pallati i ëndrrave), roman (reeditare), Ed. Humanitas, București, 2007;
- *Umbra* (Hija), roman, Ed. Humanitas, București, 2008, 2015;
- *Amurgul zeilor stepei* (Muzgu i perëndive të stepës), roman, Ed. Humanitas, București, 2009;
- *Mesagerii ploii* (Kështjella), roman, Ed. Humanitas, 2010;
- *Accidentul* (Aksidenti), roman, Ed. Humanitas, București, 2011;
- *Cronică în piatră. Vremea nebuniei* (Kronikë në gur. Çështje të marrëzisë) romane, Ed. Humanitas, București, 2012;
- *Spiritus* (Spiritus), roman, Ed. Humanitas, București, 2012;
- *Cina blestemată* (Darka e gabuar), roman, Ed. Humanitas, București, 2013;

- *Podul cu trei arce* (Ura me tri harqe), roman, Ed. Humanitas, București, 2015;
- *Viața, jocul și moartea lui Lul Mazrek*, (Jeta, loja dhe vdekja e Lul Mazrekut), roman, Ed. Univers, București, 2015;
- *Firida rușinii* (Kamarja e turpit), roman, Ed. Humanitas, București, 2016;
- *Firmanul orb* (Qorrfermani), nuvele, Ed. Humanitas, 2017;
- *Păpușa* (Kukulla), roman, Ed. Humanitas, 2018;
- *Palatul viselor* (Pallati i ëndrrave), roman (reeditare), Ed. Humanitas, 2019;
- *Mesagerii ploii* (Kështjella), roman (reeditare), Ed. Humanitas (2019);
- *Călărețul cu șoim* (Kalorësi me skifter), nuvele, Ed. Humanitas (2020);
- *Generalul armatei moarte* (Gjenerali i ushtrise se vdekur), roman, reeditare, Humanitas (2020);
- *Dimineți la Cafeneaua Rostand* (Mëngjeset në Kafe Rostand), eseuri, Ed. Humanitas (2021);
- *Dispută la nivel înalt* (Kur sunduesit grinden), eseu, Ed. Humanitas (2022);
- *Concert la sfârșit de iarnă* (Koncert në fund të sezonit), roman, Ed. Humanitas (2024);
- *Povara crucii* (Pesha e kryqit), roman, Ed. Humanitas (proiect 2024).

Alte traduceri din opera unor scriitori contemporani albanezi

- Philip Lindsay, *Regina Christina*, roman, Ed. Romhelion, București, 1994;
- Teodor Laço, *Anul tristeții*, roman, Ed. Clio, București, 1997;
- Ermir Nika, *Nori reci* (în colaborare cu Luan Topciu), poeme, Ed. Privirea, București, 2008;
- Ramiz Gjini, *Patria de zăpadă*, povestiri, Ed. Privirea, București, 2009;
- Fahri Balliu, *Panteonul negru*, roman, Ed. Vremea, București, 2009;
- Fahri Balliu, *Arhitectul*, roman, Ed. Vremea, București, 2010;
- Gjekë Marinaj, *Prizonierul absenței*, poeme, Ed. Privirea, București, 2013;
- *Misterul rugăciunilor*, o antologie de poezie albaneză contemporană, Ed. Privirea, București, 2012;
- Stefan Çapaliku, *Allegreto Albania*, dramă, Teatrul Odeon, București, 2009;
- Stefan Çapaliku, *Ține ușa deschisă!*, monodramă, Teatrul Marin Sorescu Craiova, 2013;
- Rita Petro, *Originea lumii*, poeme, Ed. Corint, București, 2017;
- *Legende și basme albaneze*, Ed. Asdreni, 2018.

Volume scrise și publicate în România și Albania în perioada 1986-2019

- *Întâlnirea de la plopul ars*, roman, Ed. Ion Creangă, București 1986;
- *Comoara lui Mitana*, roman, Ed. Privirea, București 2006;
- *Drumul speranței. O cronică a comunității albaneze din România, povestită de ea însăși*, Ed. Privirea, București 2005;
- *Takimi te plepi i djegur* (*Întâlnirea de la plopul ars*), roman, traducere în limba albaneză de Dionis Bubani, Ed. Enciclopedică, Tirana 1997;
- *Timp de viață, timp de moarte. Texte cu și despre Ismail Kadare*, Ed. Privirea, București 2006;

- *Momente din istoria Albaniei. Culegere de studii și articole* (vol. 1-2), Ed. Privirea, București 2013;
- *Povestiri de pe Drin. Studii și articole de etnografie și folclor albanez*, Ed. Privirea, București 2014;
- *Bucătărie albaneză. 50 de rețete tradiționale*, Ed. Privirea, București 2005;
- *La răscruce de veacuri. Dialogurile revistei Drita*, Ed. Asdreni, Craiova, 2019 (în colaborare cu Maria DOBRESU).

Pentru această activitate desfășurată pe parcursul a peste patru decenii, **scriitorul, jurnalistul și traducătorul Marius DOBRESU** a primit multe **premii și distincții**:

- **Premiul pentru traducere** al Uniunii Scriitorilor din România, 2003;
- Premiul **Pana de argint**, acordat de Ministerul Culturii din Albania, 2006;
- Premiul **Jurnalism pentru minoritățile naționale**, 2007;
- Premiul **Penița de aur**, acordat de Societatea Scriitorilor Albanezi din America, 2010;
- Premiul Concursului-festival de literatură „Balcanica” (Brăila, 2010);
- **Medalia Recunoștinței**, acordată de Președintele Albaniei, Bujar Nishani, decembrie 2012;
- **Emblema de Aur a Orașului**, acordată de Primăria Korcea, Albania, iulie 2016;
- **Premiul pentru traducere** al Uniunii Scriitorilor din România, decembrie 2016.

În locul oricărei referințe critice, voi reda un extras din textul publicat de site-ul literar Agenția de carte în anul 2012, cu prilejul decorării scriitorului Marius DOBRESU cu **Medalia Recunoștinței** de către președintele Albaniei, Bujar Nishani. Din Decretul oficial, nr. 7856, care motivează acordarea acestei valoroase distincții: *Pentru importanta contribuție adusă la promovarea culturii albaneze în România și nu numai, prin traducerea meșteșugită, în limba română, a numeroase opere ale literaturii albaneze.*

Extras din operă

Mama, tata, halva și eu

În clipa în care a văzut pachetul, mama a scos un țipăt, a șovăit o clipă, gata să se prăbușească, apoi s-a lăsat încet pe banca de lemn din sala poștei.

Alarmate, fetele de la ghișeu au venit lângă noi cu o cană cu apă, au stropit-o pe față și i-au dat să bea. Ea și-a revenit cu greu (am stat de m-am plictisit pe bancă lângă ea), s-a ridicat de pe scândura șlefuită de mii de pantaloni și fuste, m-a luat de mână și m-a tras afară din clădire. Era palidă și atât de nervoasă, încât m-am temut tot drumul că o să mă plesnească din senin.

Abia atunci când mi s-a părut că s-a mai calmat puțin, aproape de casă, am îndrăznit și eu s-o întreb:

– Ce ai, mamă?

Ea a icnit scurt, ca și când s-ar fi pregătit să vomite și mi-a spus:

– Taică-tu. Doar atât.

Știam că tata e în pușcărie, deși copiilor de pe stradă le spuseseam că s-a dus să muncească pe șantier. Îl arestaseră cu vreo cinci luni înainte, astă primăvară, într-o noapte, și de atunci primiserăm puține vești de la el. Vecinii de pe stradă, care nu credeau o iotă din povestea noastră cu șantierul, spuneau că fusese „ridicat” de Securitate. Eu, însă, văzusem scena arestării lui și știam sigur că nu-l ridicase nimeni, ci se sculase singur din pat, se îmbrăcase, își luase câteva lucruri și plecase împreună cu ei, fără să ne spună nici un cuvânt. Era alb la față ca așternutul. Trecuse ceva timp de atunci, iar eu mă cam obișnuisem cu absența lui. Doar când o vedeam pe maică-mea cum își șterge lacrimile, seara mai ales, ferindu-se de mine, îmi mai aminteam de el.

– Ce e cu tata?

Ochii i s-au umplut din nou de lacrimi, dar s-a șters repede cu o batistă, după care a tăcut din nou.

– Lasă, a șoptit într-un târziu.

Cartierul nostru se afla la periferia orașului, pe strada Școlilor, fostă Sfântu Constantin. La un capăt al străzii era biserica, iar la celălalt cimitirul. Între ele circula un tramvai vechi, pătrășos și prăfuit, care venea din centru, ocolea biserica, ajungea la cimitir, unde întorcea și o lua de la cap. Uneori, noi, copiii, ca să ne distrăm, puneam câte un bolovan albastru-închis de bazalt, din alea cu care era pavată strada, pe șina tramvaiului și ne distram atunci când vatmanul cobora înjurând și-l arunca la mama naibii. Ca să fiu sincer, asta era una dintre distracțiile noastre favorite, după care urmau jocurile, cele cu bani și pietricele, băile în Dunăre și multe altele. Acum, că tata nu mai stătea cu noi, puteam să mă duc la scăldat ori de câte ori aveam chef, căci mama lucra toată ziua și n-avea cine să mă oprească.

Fără să-mi dau seama, am ajuns acasă, mama a descuiat poarta și m-a smucit de mână să intru mai repede. În casă era cald și mirosea a acru. M-am repezit la clasorul cu timbre și am dat să ies pe stradă.

– Hei, încotro? am auzit în urmă vocea maică-mi. Nu ieși nicăieri!

Am mormăit ceva, nu mai știu nici eu ce, după care m-am dus în bucătărie, unde mama se chinuia cu un cuțit să deschidă pachetul. Hârtia de ambalaj foșnea enervant. Chiar atunci mi-am amintit că în pachetul acela, pe care i-l trimiseseam lui tata la pușcărie cu vreo două săptămâni înainte, se afla o bucată mare de halva. După ce o procurase cu greu, de la un negustor armean care mai aducea din când în când asemenea bunătăți, mama îmi interzisese să mă ating de ea. „Lasă, făcea când îi ceream o feliuță, noi mai găsim, da' el acolo o duce rău de tot, săracul”. Așa se face că bucata de halva a stat pe dulap încă vreo săptămână, până ce mama a reușit să mai cumpere săpun, conserve și câteva perechi de izmene și flanele flaușate. Iar eu, vreme de o săptămână întreagă, am salivat ca naiba gândindu-mă că acolo, în casă cu noi, se afla o bucată zdravănă de halva. În fine, mama făcuse pachetul și-l trimisese la Pitești, la tata, iar eu uitasem de halva...

– L-au mutat, am auzit-o într-un târziu, când a terminat de citit scrisoarea oficială, cu ștampilă și semnătură, care însoțise pachetul de la Pitești înapoi. L-au mutat la Canal...

La început, am crezut că e ceva de bine. Oricum, îmi închipuiam, să sapi un canal e mai ușor decât să stai în pușcărie.

– Ia spune, mai vrei halva? m-a întrebat mama.

Am crezut că glumește. Nu mai pricepeam nimic. De ce nu i-o trimite acolo, la canal? Știam că halva nu se strică, oricât ai ține-o pe dulap. Poate, mi-am zis, poate

că la canalul ăla le dă zilnic halva și nu are nevoie de pachetul nostru. Oricum, când am auzit că halvaua aia e numai a noastră și că puteam să mă înfrupt din ea, am azvârlit cât colo clasorul, mi-am tras un scaun și am așteptat-o pe mama să desfacă pachetul.

– Uite izmenele, flanelele, conservele de fasole... Unde să i le mai trimit eu acum?

Pachetul cu halva era ambalat separat. Hârtia maro, groasă, era pătată de ulei și mirosea frumos. De astă dată, foșnetul ambalajului m-a făcut să salivez.

Despre halvaua de pe dulap le povestisem și prietenilor mei de pe stradă. Mă lăudasem cu ea mai ales în fața fraților Doxan, care, când mă-sa le lua de la alimentara rahat sau biscuiți, fugeau acasă, mâncau pe înfundate și apoi se întorceau pe stradă, la joacă.

În fine, când mama a terminat de despachetat calupul de halva, m-am năpustit să-l văd cu o secundă măcar înainte de a-mi înfige dinții în el. Aveam de gând să-l ronțai firimitură cu firimitură, fără grabă, să pun apoi bucata rămasă pe dulap, iar noaptea să mă scol, să văd dacă mai e acolo și, pe șest, în timp ce mă voi cocoța pe scaun s-o pun la locul ei, să mai mușc o dată din ea. Ehei, câte nopți nu visasem eu scena asta. Clipa de așteptare se prelungea inexplicabil.

– Să-i ia moartea de bestii! am auzit-o pe maică-mea blestemând și, când am privit spre mâinile ei, care rostogoliseră pe masă pachetul desfăcut de halva, am înțeles și de ce: din hârtia pătată cu ulei ieșise la iveală o ditamai bucata de lemn, tăiată frumos ca să semene cu bucata noastră de halva!

În lipsa acestei „delicatese”, de peste 40 de ani mănâncă „traduceri pe pâine”, având foarte mulți prieteni și cunoștințe printre scriitorii albanezi și printre membrii comunității albaneze din România, din care fac și eu parte din anul 2005. De atunci l-am remarcat ca pe un scriitor prolific pasionat, în special, de istorie. Am participat la numeroasele sale lansări de carte la care a avut ca invitați personalități marcante ale literaturii, istoriei sau diplomației, ce l-au apreciat la superlativ pentru activitatea pe care o desfășoară cu atâta pasiune.

Și ca semn că nu se va opri nicicând din scris, am primit din partea **scriitorului, jurnalistului și traducătorului Marius DOBRESCU**, invitația la lansarea noului roman „Concert la sfârșit de iarnă”, traducere după același Ismail Kadare, Ed. Humanitas, București, 2024.

Profil de autor realizat de **Ioan GANEA-CHRISTU**

Președintele Clubului Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” București,

Membru UZPR

Nicolae DRAGOȘ

(Glasul Aradului)

Date biografice

Nicolae DRAGOȘ (pseudonimul literar al lui Nicolae RĂCĂNEL) s-a născut la 3 noiembrie 1938 în comuna Glogova, satul Cleșnești, județul Gorj, într-o familie de țărani. Clasele primare și elementare le-a făcut în satul și comuna natală. După absolvirea Liceului Traian din orașul Drobeta Turnu Severin (1955) apoi a Facultății de Filologie a Universității din București (1960), în perioada septembrie 1960 – septembrie 1962 a fost profesor la Liceul „Tudor Arghezi” din Târgu Cărbunești. Din septembrie 1962 până în iunie 1989 a lucrat în presă, mai întâi la revista „Viața studentescă”, apoi, din 1963 până în 1968 a fost, succesiv, șef al secției de cultură, redactor șef adjunct și redactor șef al ziarului „Scânteia Tineretului”. Din ianuarie 1969 până în mai 1974 a fost, pentru câteva luni, șeful secției de probleme cetățenești și, în continuare, șeful secției de cultură a ziarului „Scânteia”. Din mai 1974 a fost redactor șef al revistei „Luceafărul” până în ianuarie 1980 când a fost numit prim redactor șef adjunct al ziarului „Scânteia”. După 1989 a fost pentru scurtă vreme redactor la ziarul „Adevărul” și, mai apoi, la „Universul satelor”, revista „Albina Românească”, redactor șef adjunct al ziarului „Ordinea” și redactor șef al revistei „Renașterea civilizației rurale românești”.

Din 1966 este membru al Uniunii Ziariștilor din România, iar din 1972 al Uniunii Scriitorilor din România.

Este căsătorit cu actrița Mariana Cercel, având obârșii dobrogene, absolventă în anul 1964 a Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale”

A debutat ca poet în 1959, în revista „Luceafărul”, iar în volum cu „Moartea calului troian”, apărut la Editura pentru Literatură, București, 1968.

A publicat în principalele reviste literare ale țării, apărute în București și în marile orașe românești. Este inclus în numeroase antologii, cu versuri, reportaje, publicistică, interviuri, fiind prezent printre scriitorii activi ai țării.

Versurile sale au fost traduse și publicate în reviste sau antologii din peste 10 țări: Grecia, Turcia, Republica Populară Chineză, Bulgaria, Rusia, în țări din America Latină etc.

A obținut premii pentru volumele sale de versuri și proză, scenariile de filme: Premiul UTM pentru volumul de versuri „Zăpezi fără întoarcere”, apărut la Editura Cartea Românească în 1973, Premiul „Mihai Eminescu”, al Academiei Române (1985), Premiul pentru argheziologie al Festivalului Internațional Tudor Arghezi (1995, 2007), Premiul Fundației Naționale „Niște țărani” (2001, 2006), Premiul Opera Omnia pentru literatură satirică umoristică al Uniunii Epigramiștilor din România (2022), Premiul Festivalului Național „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea pentru volumul „Fabule de ieri spre mâine” (2013), Premiul Festivalului de literatură umoristică de la Vișeu de Sus pentru volumul „De la lume pentru lume” (2020), Premiul Revistei „Convorbiri literare”, la Festivalul de poezie „Mihai Eminescu” din Iași pentru volumul „Scutier la umbra clipei” (1983), Premiul „Dragoș Vrînceanu” al Festivalului „Casa de sub pădure” pentru Opera Omnia (2018), Premiul „Anton Pann” al Revistei „Lamura” Craiova (2006), Premiul Revistei „Flacăra” (1985), Premiul Revistei „Săptămâna” pentru volumul „Scrisoare în sat” (1975), premii pentru volumul „Îngândurat ca pietrele munților” (1979), pentru scenariul filmului „Falansterul” (1979), pentru romanul „Drumeț în calea lupilor” în colaborare cu Mihai Stoian (1987), premii ale secțiunilor pentru profesioniști la Festivalul Național „Cântarea României”, Premiul pentru cărțile de fabule la Festivalul „Constantin Tănase” de la Vaslui (2013, 2018), Premiul pentru reportaj la Concursul internațional de la Monte Catini (Italia, 1968), Marele Premiu Balcanic pentru poezie acordat de Consiliul Festivalului Internațional „Poesys” (2021), Diploma de excelență a Uniunii Scriitorilor din România (2014) ș.a.

Este decorat cu ordine și medalii naționale, dintre care „Ordinul Muncii” clasa III (1964), Ordinul „Tudor Vladimirescu” clasa V (1967), Ordinul „Meritul cultural” clasa IV (1971), Ordinul „Meritul cultural” clasa II (1983), Ordinul Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România clasa I (2003), Ordinul „Meritul cultural” în grad de cavaler (2004). A fost distins, de asemenea, cu numeroase medalii, înscrisuri, diplome de onoare și de excelență.

Cărți publicate

I. Cărți publicate înainte de 1990

Moartea calului troian, Editura pentru Literatură, 1968; *Coloană de-a lungul*, Ed. Eminescu, 1971; *Zăpezi fără întoarcere*, Ed. Cartea Românească, 1973; *Scut de etern*, Ed. Eminescu, 1974; *Scrisoare în sat*, Ed. Eminescu, 1975; *Cu inima curată*, Ed. Eminescu, 1977; *La stema țării*, publicistică, Ed. Ion Creangă, 1977; *Ritualuri intime*, Ed. Cartea Românească, 1978; *Îngândurat ca pietrele munților*, Ed. Eminescu, 1979; *L-am cunoscut pe Tudor Arghezi (culegere de evocări, vol.1)*, Ed. Eminescu, 1981; *Scutier la umbra clipei*, Ed. Eminescu, 1982; *Stihi (Versuri)*, în colecția „Biblioteca România”, nr.11, 1982; *Pentru eterna vatră românească*, Ed. Militară, 1983; *Fabule cu sau fără morală*, Ed. Eminescu, 1984; *De veghe la anotimpuri*, Ed. Eminescu, 1985; *Drumeț în calea lupilor*, (roman în colaborare cu Mihai Stoian), Ed. Eminescu, 1987; *Fântâna din oglinzi*, Ed. Eminescu, 1988; *Zamanin Sözü (Cuvântul vremii)*, traducere în limba turcă de Kemal Özer și Erem Melike Roman, Ed. Yordam Yayınları, Istanbul, 1989; *Poeme dintr-un sfert de veac*, (antologie), Ed. Eminescu, 1989.

II. Cărți publicate după 1990

Cartea cu litere, Ed. „Carro”, 1994; *Vânătoarea din culori*, Ed. „Carro”, 1995; *Cartea cu litere*, ediția a 2-a, Ed. „Carro”, 1995; *Zbor printre flori*, Ed. „Carro”, 1995; *Poeme lapidare*, Fundația Națională „Niște Țărani”, 1996; *Alfabetul din grădina lumii*, Ed. „Carro”, 1997; *O viață ca un cântec*, (evocări Benone Sinulescu), Ed. „Carro”, 1998; *Copacul din vis*, Ed. Fundației Constantin Brâncuși, 1998; *Colivia cu păsări*, Ed. Omniapres, 2000; *Amintirea ca viață*, Fundația Națională „Niște Țărani”, 2000; *Malul și valul*, Ed. Eminescu, 2001; *Cartea cu litere și alte minunății*, Ed. AGER-Economistul, 2002; *Autobuzul de seară*, Ed. Realitatea, 2005; *Din livada lui Arghezi*, versuri să le pască iezii, Ed. AGER, 2005; *Jocul de-a cifrele*, (carte de colorat, desene de Simona Constantinescu), Ed. AkiPinceau, 2006; *Fabule din două veacuri*, Ed. AGER, 2006; *L-am cunoscut pe Tudor Arghezi (culegere de evocări, vol.2)*, Fundația Națională „Niște Țărani”, 2007; *Cuvinte despre cuvânt*, Ed. Ager, 2007; *Clipe din clipa cea repede*, Ed. Realitatea, 2008; *Ultima călătorie a lui Ulise*, (ediția I), Ed. Rao, 2000; *Călător spre nevăzute umbre*, (antologie), Ed. Ceres, 2009; *Păsări printre flori*, Ed. Iulian, 2009; *Cartea cu portrete*, Ed. Iulian, 2009; *Păcate lumești în baldachinul cu povești*, Ed. CERES, 2010; *Fabule de ieri spre mâine*, Ed. CERES, 2013; *Casa din cuvinte*, Ed. Semne, 2013; *Cu ochii-n 4*, Ed. Revers, 2014; *De toate culorile*, Ed. REVERS, 2015; *De vorbă cu Esop*, Ed. Napoca Star, 2015; *Scrine-n rime și catrene în zigzag*, Ed. REVERS, 2016; *Surâzând prin labirint*, Ed. REVERS, 2017; *Cu viziera ridicată*, Ed. CONTRAST, 2018; *Omul din turn*, Ed. Revers, Craiova, 2018; *Ultima călătorie a lui Ulise*, (ediția a 2-a, revăzută și adăugită), Ed. Măiastra, 2019; *Călătorii prin vreme și prin vremuri*, (în colecția „O sută și una de poezii”), Ed. Academiei Române, 2019; *De la lume, pentru lume*, Ed. Măiastra, 2020; *Cuvintele din nou se ceartă între ele*, Ed. Măiastra, 2021; *Călătorie incomodă prin Țara lui Papură Vodă*, Ed. Măiastra, 2022; *Vis cu pasărea Brâncuși*, (album liric cu ilustrații de Florin Preda-Dochinoiu), Ed. Măiastra, 2023; *Cuvinte cu parfum de... spini*, Ed. PIM, 2023

III. Cărți traduse din scriitori străini

S. Șatrov, *Blana de nylon*, (în colab. cu H. Rorlich), Ed. pentru Literatură Universală, 1963; Bertolt Brecht, *Scrieri despre teatru*, (traducerea textelor de Corina Jiva, a versurilor de Nicolae Dragoș), Ed. Univers, 1977, Iuri Voronov, *Aducerea aminte sau uitarea?*, (în colaborare cu Laurențiu Duță), Ed. Univers, București, 1988; Jules Larmina, *Codul secret*, Ed. Răscruci de milenii (f.a.); *Din înțelepciunea chineză*, (în colab. cu Li Jiayu), Ed. D.B.H., 2002.

IV. Scenarii de filme (artistice și documentare, selectiv)

Falansterul, (în colaborare cu Florian Avramescu), regia Savel Știopul, 1978; *Castelul din Carpați*, (în colaborare cu Mihai Stoian), regia Stere Gulea, 1980; *Un om trăind în viitor: Nicolae Titulescu*, (în colaborare cu Dinu Săraru), regia Pompiliu Gâlmeanu, 1983; *Drumeț în calea lupilor*, (în colaborare cu Mihai Stoian), regia Constantin Vaeni, 1988; *Marmură pentru o posibilă statuie*, regia Leonard Emil Popovici (scurt metraj TV); Numeroase filme documentare, de lung și scurt metraj (comentarii și scenarii).

V. Antologii

Patrie, partid, popor (culegere pentru clasele V-VIII), (*antologie de Petru Demetru Popescu, Gheorghe Șovu*) Ed. Didactică, 1970, pg. 56-57; Țara poezilor (ediție îngrijită de Nicolae Ioana), Ed. Albatros, 1971, pg.129; Un univers într-o carte, (*antologie de Carol Roman*), Ed. Politica, 1971, pg. 79-92, un eseu printr-un dialog imaginar; Azi, în România, (culegere de reportaje radiofonice de George Mirea și Vasile Butufei), Ed. Eminescu, 1972, pg. 68-72; Poezii patriotice și revoluționare, Ed. Minerva, 1976, pg. 27-28, 211, 335; La trecutu-ți mare, mare viitor, Ed. Albatros, 1977, pg. 277-278; Omagiu țăranului român, Ed. Meridiane, 1977, album cu imagini selectate de Maria Mihalache, prefață N.D. pg.7-20; Victor Vântu: „Scrisori din țara copilăriei”, Ed. Albatros, 1976, pg. 119-127; Președintelui Țării – Omagiu, Editura Cartea Românească, 1978” pg.135; „Izvoare nesecate”, Ed. Cartea Românească, 1979, pg.193; Nu ucideți pasărea albă! Ed. Eminescu, 1979, pg. 91-92; George Arion: Interviu, Ed. Eminescu, 1979, pg. 118-129; Nicolae Pop: Perimetru sentimental, Ed. Scrisul Românesc, 1980, pg.126-136, interviu; Ca o vatră, limba noastră, (selecție de George Mirea), Ed. Eminescu, 1982, 101-103; Poeți olteni, (*antologie de Justin Constantinescu, Ion Deaconescu*), Ed. Scrisul Românesc, 1982, pg. 271-276; Arhitectura bobului de grâu, Ed. Cartea Românească, 1982, pg. 167-189; Arta poetică, Ed. Minerva, 1983, pg. 330; Cântec neîntrerupt, (*antologie de Domnița Ștefănescu*), Ed. Albatros, 1984, pg.121-123; Perpetuum comic '84, editat de Revista Urzica în 1984, „O cunoașteți pe Palmira?”, pg.22-25; Igaz szo, 1984, pg. 99; Pagini de satiră și umor, (*antologie de Ion Dianu*), Ed. Scrisul Românesc, 1986” pg. 221-224; Ilie Purcaru: „Literatură și națiune”, Ed. Eminescu, 1986, pg. 139-332, interviu; Korabi na salunțeto (poeți români traduși de Nicolae Zidarov), Ed. Narodna Kultura, 1989” pg. 347-351; Protagonisti ai vieții publice, vol.3, Ed. ROMPRESS, 1995, pg.363-364; Revista învățătorimii gorjene, nr.3-4/1995, pg. 119-123; Pași pe nisipul eternității (Brîncușiana), Ed. Fundației Constantin Brâncuși, 1997, pg.91-100; Brâncuși, acum (Brîncușiana 3), Ed. Fundației Constantin Brâncuși, 1997, pg.32-40; George Arion: „O istorie a societății românești în interviuri”, Ed. Fundația Premiile Flacăra, 1999” pg.80-85; Profesorul nostru de limba română (vol.2), Ed. Rene, 2000, pg.884-890; Aurelian Ticu Dumitrescu: Limbă, literatură, stil, Ed. M.I., 2001, pg. 83-86; Castelul de Apă, Ed. Diafora, 2002, Cornul de vânătoare, pg. 31-35, O frumoasă lecție de morală socială, pg.67-78; Cinegetica, (*antologie de Radu Cîrneci în 3 volume*), Ed. Orion, 2003, vol.1, „Noaptea cerbului”, pg.125; vol.3, „Fabula vânătorului, pg.269; O antologie a fabulei românești (în două volume), Ed. AGER, 2003, vol.2,pg.154-158; „Cuvinte pentru urmași”, Ed. CarpathiaPress, 2005, Cuvinte despre „luceferism”, eseu, pg.238-243; Evantaiul celor 1000 de gânduri, (vol.2), Ed. AGER-Economistul, 2005, pg. 439-451; Scriitori mehedinteni, (Apollodor), Ed. MJM, 2005, pg. 113-117; Mărturisirea de credință literară, Ed. Carpathia Press, 2006, pg. 91-93; Antologia epigramei românești, Ed. ProTransilvania, 2007” pg.116; Lumina, 2008, pg. 18-22; Apollodor – Poezii Severinului, (*antologie de Emil Albișor și Viorel Mirea*), Ed. Terra Grifonis, 2008, pg. 67-78; Petre Gigea Gorun: Printre epigramaștii olteni, Ed. Fundația Scrisul Românesc, 2008, pg. 95-98; Viaceslav Samoškin, В сторону СМОГа : стихи (*La marginea ceții : versuri*), 2008, pg. 104-107; Limba și literatura română (evaluare curentă), Ed. ART, 2009, pg.32, 208; Mărțișor – revista elevilor de la Școala nr.358, 2011, N.D.: pg. 125-133; Mariana Cercel: pg. 134-135; Rodica Hanu-Pavel: Epigramaștii se prezintă, Ed. Grafit, 2012, pg. 144-149;

Brâncușiana. V. Vasiescu: Muzeul fără pereți, Ed. Fundația Constantin Brâncuși, 2012, pg. 80-92; Epigramele gorjenilor de ieri și de azi, (selecție de Gr.M. Doboreanu), Colecția Hohote, 2013, pg.60-61; Spiritul pandur (antologie de texte), Ed. CJCPCT Gorj, 2014, pg.101-106, eseu publicat în Portal Măiastra 20071 „Gorjul literar”, Ed. CJCPCT Gorj, 2015” pg. 112-119; Simbioze lirice, vol.13, Ed. Anamarol, 2015, pg. 87-103; Simbioze lirice, vol.16, Ed. Anamarol, 2015, pg. 87-103; Râmnic, orașul domniei mele, (antologie de Ioan Barbu), Ed. Rowex Coms, 2015, pg. 35-36; Noua Provincia Corvina, almanah aniversar, 2015, pg. 126, 129, 191; Antologie lirică, vol. 4, Ed. Anamarol, 2016, pg. 94-100; Scriitori gorjeni, Ed. PIM, 2016, pg. 221-237; Antologie lirică, vol.XIV, Ed. Anamarol, 2017, pg. 98-104; George Zarafu: „Literatura română văzută de epigramiști”, apărută în 2017 sub egida Uniunii Epigramiștilor din România” pg.130-132; Ce stradă e asta? (poeti în peisajul urban) (antologie coordonată de Horia Gârbea), Ed. Neuma, 2017, pg. 51-54; George Zarafu: „Replici”, Uniunea Epigramiștilor din România, 2018, pg. 188-191; Caiet de club, 2018 (Clubul Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu”), Ed. Bibliotheca, 2018, pg. 20-21; Mărțișor (antologie literară), Ed. Sigma, 2018-2019, pg. 164-175; Epigrame de 5 stele, (antologie realizată de Any Drăgoianu), Ed. Sitech, 2019, pg.69; Lacrima Anei, (antologie de Gheorghe Păun), Ed. TIPARG, 2019, pg.87-95; „Poesys 24” (vol.2), Ed. Academiei Internaționale Orient-Occident, 2020, pg.73-87, în română și engleză; Cincizeci de autori în căutarea unui festival, Ed. Arvin Press, 2020, pg.78-81; Literatura și arta în Serile de la Brădiceni, vol.I, Ed. PIM, 2020, pg. 52-56, 71-75 ; Festivalul internațional al aforismului (ediția a V-a), 2020, pg. 150; „Poesys 25” (vol.1), Ed. Academiei Internaționale Orient-Occident, 2021, pg. 269-278; Poeti laureați, Ed. Academiei Internaționale Orient-Occident, 2021, pg. 311-318, Premiul balcanic pentru poezie; Constantin Tudorache: „Cu aforismul prin lumea epigramei”, Ed. Ghepardul, 2021, pg. 13, 32, 143; „De la Esop la Urmuz” (antologie de fabule de Puiu Răducanu), Ed. Mircea cel Bătrân, 2021, pg. 691-717; Festivalul internațional al aforismelor, ediția a VI-a, 2022, pg. 77-82, 114-116, 169; Literatura și arta cuvântului: Serile de la Brădiceni, Ed. PIM, 2022, pg.151-155, 196-204; Mariana Răbincă: „Focul cel netrupesc”, Ed. „Școala ardeleană”, 2023, pg. 205-210.

Referințe critice

EUGEN BARBU

Poetul se zidește în întrebări (ceea ce mi se pare excepțional), *stelele sunt răstălmăcite pe nisip*, sugerând o umbră vană surprinsă numai de ochiul celui ce ne spune asta. Foarte frumoase sunt două poeme scurte, picturale: **Toamna, solitar:** „Pierind din streșinile casei/ din strugurii uimiți cu soare/ apun sub pleoape păsări, păsări/ întrudeparte solitare, întrudeparte călătoare/ amurgul verii cade-n simțuri/ sfielnic fum de reci litanii/ răpite ape fără trup/ visate zboruri și pierzării/ mai trece-o zi, cu umbre lipsă/ pe cer uitat, în moi oglinzi/ numai privirii tale calea/ i-o urcă vulturi suferinzi” și **Despărțire:** „Prin lucruri dorm vechi ceasuri cu nisip/ cu doliu păsări trec, printre copaci”, cum la fel de frumoasă mi se pare **Dramă cu arlechin:** „Stampă roasă-n ploi subțiri/ piruete fără pași/ iluzorii tresăriri/ arc ascuns între arcași/ dans în doi, mințit alene/ piruete fără șir/ ochi pe negru și migrene/ ațipite în clavir/ hohote de râs, apoi/ clopoțind în cinic tril/ peste timpul smuls din noi/ în duminical cadril”. Și atât să fi scris Nicolae Dragoș, și ar fi meritat atenția cercetătorului de poezie... („România liberă”, 1971)

MARIAN POPA

Ciclurile *Tulpină călătoare*; *Ritual cu măr*; *Toamna, solitar*; *Spectacol interior*; *Învingătorul învins* sunt locuri ale unui itinerar care începe prin prezența unei colectivități istorice, trece prin contemplarea unei individualități interioare și sfârșește într-o perspectivă a aceleiași colectivități văzută mitologic. Dispunerea ciclurilor figurează o schemă ce presupune dialectica, dar și simultaneizarea prin ansamblul poemelor care necesită rigoarea în complexitate. („**Săptămâna**”, 1971)

NICOLAE BALOTĂ

De la cele mai scurte până la cele mai lungi, strunele lirei lui Nicolae Dragoș răsună – în ultima sa carte de poezie, *Scrisoare în sat* – cu un patetism la care nu poți rămâne insensibil. Patosul, deloc grandilocvent, deloc retoric – artificios, este întreținut de o sensibilitate subiacentă, a unei naturi pasionale, bine temperate. Pentru Nicolae Dragoș, poezia este un gest grav, este rostirea acordată cu trăirile esențiale, este o împlinire pe tărâmul verbului a unor gândiri, simțiri și acte ale întregii ființe. [...] („**Scânteia tineretului**”, 1976)

MIRCEA IORGULESCU

Încărcat metaforice în primele volume, apoi febrile și pătimase, versurile lui Nicolae Dragoș traduc o metamorfoză continuă, cerută de imperioasa nevoie a expresivității, încât ceea ce ar putea fi socotit „arghezianism” este de fapt efectul unei insistente «potriviri» a cuvintelor: „*M-am umilit spre tine, ca spre un unic înger/ și-s prăbușit ca stâncile, și sânger/ se culcă noaptea-n ziuă, se frânge ziua-n noapte/ zidindu-mă din temeri, din neaflate șoapte/ de n-ai să vii, tot vei veni mereu/ blestemul să ți-l porți pe drumul meu*”. Sub aspect liric, respectarea convențiilor este mai favorabilă, natura poeziei lui Nicolae Dragoș presupunând rigoarea expresiei, ca în acest remarcabil poem în ritm clasic: „*Grâul țării cum s-a dus/ când în jos și când în sus/ aur galben, mișcător/ și dator și nedator/ și cât plâns-a grâu-n lut/ presimțindu-se tribut/ câtă jale pe tulpină/ să plece, să nu mai vină/ grâul țării cum s-a dus/ într-un tulburat apus/ dar s-au înălțat din grâu/ spice vii, cu spada-n brâu/ drumul trist și fără rost/ parc-a fost, parcă n-a fost/ grâul țării cum s-a dus/ când în jos și când în sus...*” (Din volumul **Scriitori tineri contemporani**, 1978)

AL. PIRU

La zece ani de la debut, Nicolae Dragoș vine cu al șaptelea volum de poezii, intitulat *Ritualuri intime* (Cartea Românească, 1978) în care, păstrând un aer ușor enigmatic, credem că-și definește mai bine timbrul propriu de care am fost surprins mai ales în volumul din 1973, *Zăpezi fără întoarcere*. Spuneam că Nicolae Dragoș melancoliza în acest volum fără a lua poze tragice, meditănd asupra timpului care, evident, nu se oprește la 35 de ani.

Poezia a rămas și în concepția de azi a poetului un gest prin care străbatem infinitul timpului, dăm o durată existenței: „*Cuvântul/ sabie vremii/ să lunece-n/ oțelită lumină/ peste-ale lumii/ lunge milenii*.” Ea nu e un refugiu, ci un loc de reculegere temporară, atunci când ai fost rănit: „*pretutindeni, când ora-n/ secunde se zbate/ în strigătul pleoapei/ ce-ascunde un cântec învins/ de pasăre, zboruri/ în cutele tâmpiei săpate/ cu-al vremii cuțit/ există o tranșee/pentru fiecare rănit*”. („**Scânteia**”, 1978)

DUMITRU MICU

Ca în precedentele volume, nota specifică a poeziei lui Nicolae Dragoș se precizează și în *Ritualuri intime* (Ed. Cartea Românească) îndeosebi în piesele ale căror structuri se încadrează perfect în formula adoptată ca titlu al culegerii. Inerentă modului metaforic, imprecizia acestei definiții e compensată de emergența conotativă.

Autorul *Ritualurilor intime* izbutește, nu o dată, să facă meditația vibrantă, fie că articulează frazele la modul sentențios, gnostic („*Sub ochi apune soarele tăcut/ și sângele se-mpurpură și tace/ vine un timp... cobori dinspre trecut/ la vadul fără țărmi, visând a pace...*”), fie că apelează la tonalități calde, tânguitor-elegiace, cu inflexii blagiene. (**Suplimentul literar și artistic al „Scânteii tineretului”**, 1979)

LAURENȚIU ULICI

Opțiunea lui Nicolae Dragoș în clipa când s-a decis să publice un volum (*Îngândurat ca pietrele munților*, Editura Eminescu) structurat în exclusivitate pe ipoteza susnumitei identificări izvorăște dintr-un asemenea profund sentiment al răspunderii. Poetul și-a ordonat poemele în patru cicluri reprezentând tot atâtea „îngândurări” tematice. (...) (**„Contemporanul”**, 1979)

IOAN ADAM

Oaspe efemer pe tărâmul solitudinii, poetul rămâne o ființă socială. Dramele lui țin îndeosebi de condiția de creator. De aici caracterul generic al «tainelor» mărturisite.

Enigmaticul peregrin, evocat de altfel și într-unul din cele mai bune poeme ale volumului *Zăpezi fără întoarcere*, este, desigur, o proiecție ideală a propriului eu al poetului. Cu un instinct artistic ce intervine de multe ori fără greș, Nicolae Dragoș deviază calea confesiunii de la anecdotismul metaforic al micului romantism elegiac (*Caterincă, Ireversibil*), spre spațiul grav al interogației existențiale. (**„Transilvania”**, 1979)

ȘERBAN CIOCULESCU

Una din temele dominante ale lui Nicolae Dragoș este iubirea de patrie și de strămoși. *Străbunii* sunt văzuți venind „din amintire”, „mersul lor de umbră”, răzimați „în umeri, toiag lângă toiag”, i-au legănat copilăria. Spațiul patriei este inviolabil. „De strajă”, „ochiul treaz” al poetului i-a oprit pe invadatori. România lui Nicolae Dragoș este „...un plai de dor”, iar fiii ei stau de veghe, să-i asigure veșnicia. În memorabilul poem *La Alba Iulia-n cetate*, celula germinativă nu este consfințirea de către Mihai Viteazul a unității naționale, ci acea „sacră roată” a torturii, care a frânt oasele lui Horia și Cloșca. Sentimentul dominant nu e însă acela al răzbunării: „*La Alba Iulia-n cetate/ Un fluier va doini în veci/ Urcând cu munții, pe poteci,/ Spre timp de pace și dreptate*”. Într-o largă privire circulară, tot spațiul carpato-dunărean încapă în viziunea tonifiantă a poetului. (**Suplimentul literar și artistic al „Scânteii tineretului”**, 1985)

ALEX. ȘTEFĂNESCU

Nicolae Dragoș este o prezență benefică, deși discretă, în viața noastră literară. Citind noua sa carte – *De veghe la anotimpuri* (Editura „Eminescu”) – rămânem impresionați tocmai de această imagine a unui poet conștient de menirea sa, pentru care poezia reprezintă o formă fericită de comunicare cu semenii.

Slăvirea vieții, care la alți poeți este retorică goală, devine astfel la Nicolae Dragoș un act autentic, realizat parcă de la sine. Autorul volumului *De veghe la anotimpuri* nu are nevoie să întoarcă la maximum butonul amplificatorului de sentimente care este poezia pentru a-și comunica bucuria de a trăi; în tot ce spune, chiar și în enunțul cel mai obișnuit, există o vibrație stenică, o încredere luminoasă în valorile existenței ce ni se transmite în flux continuu. Melancolia însăși are la Nicolae Dragoș o puritate de dangăt de clopot care mai mult înalță sufletește decât deprimă. („**România literară**”, 1985)

EDGAR PAPU

Editura Eminescu a publicat recent ultima culegere lirică a lui Nicolae Dragoș, *Fântâna din oglinzi*, unde aş vedea o treaptă, până acum, extremă în această carieră poetică. [...]

Nicolae Dragoș, consacrat în atâtea creații remarcabile, știe, totuși, că poezia nu se află alcătuită numai din *cuvinte*, ci și din *tăceri*.

Nicolae Dragoș nu ni se ilustrează ca un poet cinic, jactant, crispat și strident. Este, dacă vreți, un clasic, dar, mai presus de toate, este un sensibil adânc penetrant în sine și în bucurii. O atare operație, deloc ușoară, face ca din a sa *artă poetică* să răsunе versuri elevate, adesea auguste. Volumul de față reprezintă momentul culminant al unei distinse cariere poetice. („**Contemporanul**”, 1988)

NICOLAE GEORGESCU

Nicolae Dragoș își construiește, senin și calm, cu echilibrul înțelepciunii dobândite din implicarea lucidă în frământările realului, o lume poetică deloc simplă, ce invită gândul la periplituri largi prin țărniurile cuvântului și-l îndeamnă a se opri stăruitor asupra întrebărilor adânci ale existenței umane.

Poetul definește, mai întâi, o lume a concordanțelor cosmice la sesizarea cărora se naște cântecul. Natura nu este un haos – ci o scară a ordinii, o aranjare de cupole una peste alta străbătute de săgeata timpului. („**Luceafărul**”, 1988)

C. STĂNESCU

Fără a avea o evoluție spectaculoasă și necunoscând rupturile violente sau prefacerile radicale, schimbările la față desfigurante, atât de frecvente încă în epoca debutului său, dar și după aceea, poezia lui Nicolae Dragoș își conține semnele unei dezvoltări organice, etapele unei identificări și luări în stăpânire a propriilor resurse poetice. Recunoașterea de sine, momentul „marii întâlniri” cu universul convenabil, limpezirea drumului propriu, căutarea individualității poetice sunt parcurse de Nicolae Dragoș, cum spune el însuși, „Până la uitare”, unde își pune întrebările dinaintea nașterii poemului distinct și original, însă ele însele nu lipsite de lirism patetic. [...]

Creator polivalent, apelând cu modernă mobilitate la variate modalități de expresie, poetul Nicolae Dragoș scrie în lirica actuală o pagină distinctă și originală. (Din Prefața la volumul **Poeme dintr-un sfert de veac** de Nicolae Dragoș, 1989)

IOAN MOLDOVAN

Principiul care prezidează configurarea poemului la Nicolae Dragoș este acela al „discursului frumos”. Poetul urmărește și sensibilizează ideile – scopul fiind accesibilitatea și să găsească metaforele cele mai fericite, care să exprime o stare emoțională. Ingeniozitatea formală nu devine însă scop în sine, pentru că sub afluența verbală se află osatura unei atitudini militante. [...] (Din **Dicționarul scriitorilor români**, 1998)

MIRCEA MICU

Imediat după revoluția din decembrie, acest poet sensibil, cu un rictus de amărăciune ironică pe chip, a fost victima unor violente atacuri (adeseori nedrepte) din partea celor care se autoproclamau „dizidenți” ai regimului. Era moda „deconspirărilor” voluptuoase a celor care au scris pentru și despre partid, venite din partea te miri cui. [...] Debutul poetic și l-a făcut cu volumul *Moartea calului troian*, alcătuit din poezii scrise în vers clasic, cu tematică diversă, în buna tradiție a poezilor interbelici.

L-am întrebat pe Nicolae Dragoș, recent, dacă poartă vreun resentiment celor care l-au hulit cu neînțeleasă plăcere în ultimii ani. Mi-a răspuns că nu, considerând că e dreptul fiecăruia să-și exprime, democratic, părerile (evident revizuite), despre el. Se amuza trist, „uitase” necazurile trecute și poetul din el refuza resentimentele mocnite. (Din vol. I, **Dicționar sentimental de poezie**, 2002)

ION BRAD

Ca să pot adevăra și eu părerile exprimate de aproape toți criticii și istoricii noștri literari, voi reproduce din articolul ce l-am publicat la apariția volumului său *Amintirea ca viață*: Până și poezii mari sunt uneori uitați. Mai ales acum, când goana după scene violente și obsesii erotice, după crime oribile și bălți de sânge alungă de pe ecrane și din paginile gazetelor, uneori și din cărți, imaginea lumii normale, a copiilor care se joacă, a părinților preocupați sau chinuți de munca și pâinea de toate zilele. Și atunci, de ce să ne mai mirăm că, printre atâtea anomalii și nedreptăți, sunt alungați din Cetate poezii, cutiile de rezonanță ale sufletului omenesc? [...] Poet cultivat, critic și eseist cu pană îndelung exersată, era firesc ca Nicolae Dragoș să se oprească și asupra unor teme universale, din care numai poezii adevărați mai pot extrage idei și sensuri proaspete. [...] Această lamură de poezie adevărată este o dovadă în plus a rafinamentului și cizelării versului, a măiestriei obținerii muzicii și incantației fără de care poezia se usucă și moare. (Din volumul **Dincoace de munți**, 2008)

FĂNUȘ NEAGU

Dragoș se sprijină de steaua frumoasă a poeziei mai ales în clipele de întoarcere a aerului în spațiul dintre două bătaii de clopot: „*Lunecată ca-ntr-o doară/ palidă în*

umbra lunii/ lași uimirea să mă doară/ până-n marginile lumii,/ ai venit să-mi tulburi visul/ și tăcerile să-mi furi/ drumul șoaptei vechi, ucisul/ să-l învingi sub noi securi?".

El știe bine că în răgazul circular al fântânilor se topește tot atâta soare cât și umbră, că unei case, ca să viețuiască 100 de ani, îi trebuie un nuc lângă pridvor, un șarpe sub prag, o dragoste împlinită și una amară. (Din volumul **Cartea cu prieteni**, 2009)

AURELIU GOCI

Cam de la Revoluție încoace, poezia lui Nicolae Dragoș a intrat într-o zodie clasică, senină, olimpiacă și sapiențială, deși nici înainte nu fusese atrasă de figurile avangardei sau de tentația experimentului. Poetul a rămas consecvent și ulterior temelor sale neotraditionaliste: vatra străbună, misterul ciclurilor naturale, eroziunea biologică, ordinea ființei și statornicia conștiinței într-o lume în care pătrund aleatoriul, oboseala, maladivitatea. Creația sa a devenit mai incitantă, mai dinamică, oricum problematizantă pe dominantă prolificității și sub principiul consecvenței draconice, admirative, respectuoase pentru întreg universul poeziei românești, de la Dosoftei până la Tudor Arghezi – reperul său fundamental – și mai departe până la Nicolae Labiș al generației '60.

Nu se poate o mai frumoasă autoprezentare ca aceste patru versuri: „*La început a fost Cuvântul/ sămânță pentru rădăcină/ pământu-ntreg cutremurându-l/ născând lumină din lumină.*” (Din volumul **Poeți români la frontiera mileniilor**, 2012)

ARTUR SILVESTRI

Deși spiritualicește un număr considerabil de poeți contemporani nu ar fi de înțeles fără Labiș, totuși, în litere, cel mai pur labișian este Nicolae Dragoș, debutant cu *Moartea calului troian* în 1968, autor până acum de nouă volume, dintre care *Ritualuri intime* (1978) și *Îngândurat ca pietrele munților* (1979) se rețin indiscutabil. Al zecelea, *Scutier la umbra clipei* (Editura Eminescu, 1982) este însă și cel mai valoros: poetul a sublimat, la un mod propriu, neoclasicist, momentul *Primelor iubiri* și al *Luptei cu inerția*.

Dacă izvoarele sunt, ca în orice clasicism, numeroase, și nu de nedepistat, totuși acestea nu dau liricii lui Nicolae Dragoș o notă de livresc. Materia nu iese din cărți, formele – da, însă formele vehiculează o imaginație elementaristă de o izbitoare consistență. (Din **Critica poeziei** (1973-1989), vol. 1F, Profile lirice (A-I), 2014)

TITUS VÎJEU

În cărțile sale, Nicolae Dragoș exersează caligrafia lirică, obținând admirabile rezultate. Un bun exemplu îl constituie *Întâlnirea cu Esenin*, poem în unsprezece module lirice și care istorisește o posibilă întâlnire între poetul din Riazan și cel din Glogova, undeva, pe lângă „zglobiul Motru”, apa în care chipurile le sunt înfrățite. [...] Chiar dacă întâlnirea n-a avut loc decât în vis, cititorul înțelege că rusul nu e, totuși, „ultimul poet cu satu-n glas” și că pe meleagurile noastre se mai află atari suflete lirice, fascinate de viețuirea rustică.

Același ton celebrator îl au și poeziile închinat Țăranului Român, cel care: „*ca un stejar cu fruntea scrisă-n zare/ n-a-ngenuncheat prin vremile-n vârtoare/ făcând cu glia legământ/ de-a-i fi și leagăn veșnic și mormânt*”. („**Sud**”, 2014)

ZENOVIE CÂRLUGEA

Așezat ca un bun gospodar al literelor române în arealul său de regăsiri nostalgice, Nicolae Dragoș este un poet de puternice limpidități clasice, în direcția unui reviriment al liricii tradiționaliste, un imagist în registrul unor neliniștite reflecții și, deopotrivă, un observator civic și moral, de nedisimulată directete mesagerială, precum și în cel mai recent volum, „Omul din turn” (2018). (Din prefața la volumul **Călătorii prin vreme și prin vremuri**, (în colecția „O sută și una de poezii”), Ed. Academiei Române, 2019)

ION POPESCU-BRĂDICENI

Cum îl știu eu pe poetul Nicolae Dragoș? Ca pe un clasic, un olimpiu, un modernist, adică temperat, cu un discurs liric performant pe linia deschisă de Valéry, Pillat ș.a. Măreția scriiturii vine dintr-o dublă înzestrare: nativă și culturală. Dar la baza omului estetic, care este Nicolae Dragoș, stă omul etic, generos, altruist, detașat de futil prin bunătatea sufletească. Umanitatea lui este întemeiată pe valorile consacrate prin tradiție și se afirmă în luminișul ființei, crezând în prietenie, solidaritate, sinceritate, transparență axiologică în harul/darul cunoașterii de sine și iubirii aproapelui [...] (Din **Scriitori români contemporani și cărțile lor esențiale** – o istorie transmodernistă a literaturii române contemporane – Ed. TipoMoldova, 2023)

Portret realizat de **Gheorghe ȚICLETE**,
scriitor și jurnalist, membru al U.Z.P.R.

Ion DULUGEAC

S-a născut la 03 iunie 1953, în Mogoșoaia, județul Ilfov. Este de naționalitate română, este căsătorit, are două fete și două nepoate.

Studiile le-a început la Școala Generală nr. 187 din Mogoșoaia, între 1960-1968, apoi a urmat cursurile Școlii Profesionale Electromagnetica București, între 1968-1971, urmat de Liceul Economic Buftea, Ilfov, profilul real, absolvit în 1978. Urmează Facultatea de Științe Agricole din Universitatea Agronomică București, Facultatea de Inginerie și Management Agroturistic, curs de zi între 1994-1998, obținând diploma de inginer, după care au urmat cursuri postuniversitare, finalizând doctoratul la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” Iași, unde obține titlul academic de Doctor în Științe Agronomice și Silvici, specialitatea Hipologie.

Este fondatorul clubului sportiv, Academia Ecvestră Mogoșoaia, având funcția de Președinte de la înființare, în anul 1999, până azi. Deasemenea, are colaborări la diferite Facultăți cu profil agricol din țară și străinătate, fiind autor de lucrări științifice și activând ca scriitor, ziarist, realizator de emisiuni radio-tv, profesor echitație, consultant de specialitate și consilier specialist în hipologie la diferite organizații naționale și internaționale.

Experiență profesională

Ziarist colaborator la rubrica Sport alături de Marius Georgescu și Ion Bocioacă, la ziarul România Liberă, între 1983-1990 ; După 1990, înființează Editura Romhelion unde a tipărit peste 850 de titluri de carte, fiind apoi Fondatorul Editurii ARENA, care a editat carte dar și revistă de sport și divertisment, ARENA. A lucrat realizator al Cronicii Hipice la diferite reviste lunare între 1990-1995, fiind Ziarist la rubrica de Sport, a cotidianului Viața Capitalei, între 1990-1992. Realizator alături de producătorul Dan Claudiu Tanasescu la rubrica Sport, apoi la emisiunea TV – Dincolo de Stadion, producător – Dan Claudiu Tănăsescu, dar și la postul Nova TV, între 1990-1991. Este în anul 1991, unul din fondatorii ziarului Sportul Românesc, cotidian de sport, unde este unul dintre acționari și director adjunct, alături de Dumitru Dragomir, Mihai Alexandrescu, Dan Claudiu Tanasescu, Mișu Filip, din anul 1992 până în prezent, când se ocupă de scris proză;

Activitatea acestuia a cuprins și calitatea de Realizator al emisiunii de Sport, *Cronica Mircobiștilor*, producător de Dan Claudiu Tănăsescu la postul privat Realitatea TV, între 1996-1999 ; Fondator și Realizator al emisiunii „*Cronica Hipică*” la postul de radio – Total Sport FM 92,7, între 2004-2007, fiind și Realizatorul emisiunii „*Cronica Microbiștilor*” de la postul național de televiziune – Cosmos TV, între 2006-2008, fiind membru activ al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, iar din 1992 este membru la – Internațional Sport Press Association.

Ion Dulugeac este autorul unui număr de 53 de lucrări științifice susținute, comunicate și publicate la Congrese Internaționale, Sesiuni Științifice, Bienale, Conferințe și Simpozioane, din țară și străinătate, în perioada 1993-2023.

Volume publicate

Caii de Sport, la București, Editura Arena, 2005; **Bufnița de Plus**, București, Editura Romhelion, 2014; **Paradisul decăderii**, București, Editura Romhelion, 2015; **Cotul destinului**, București, Editura Romhelion, 2016; **Vise spulberate**, București, Editura Romhelion, 2016; **Povara condamnării**, București, Editura Romhelion, 2017; **Calul Huțul**, coautor, București, Editura Romhelion, 2017; **Două țigări și-o cafea**, București, Editura Romhelion, 2018; **O vară printre interlopi**. București, Editura Romhelion, 2019; **Putrezind în taină**. București, Editura Romhelion, 2019; **Persida de trei ori femeie**. București, Editura Romhelion, 2019; **Căintă târzie**, București, Editura Romhelion, 2020; **Tataia Grosu**, București, Editura Romhelion, 2020; **Regina templierilor**, București, Editura Romhelion, 2021; **După 40 de ani**, București, Editura Romhelion, 2021; **Mamaia Anta și prințesa**, București, Editura Romhelion, 2022; **Diamante și cianură**, București, Editura Romhelion, 2022; **Vânătoarea de himere**, București, Editura Romhelion, 2023; **Destin pierdut**, București, Editura Romhelion, 2023; **Zaraza**, București, Editura Romhelion, 2023.

Romane în curs de apariție

Zaraza între bolșevici, București, Editura Romhelion, 2024, **Ard sondele**, București, Editura Romhelion, 2024, **De braț cu Martha, pe Pont Neuf**, București, Editura Romhelion, 2024.

Referințe critice

Bufnita de plus – Virgil RAȚIU, Revista Jurnalul Literar, nr. 1-12 2016, pag 3, Două romane de Ion Dulugeac, Bufnita de plus și Paradisul decăderii; Bufnita de plus – Adrian ȚION, Revista Arca, Arad, nr 1, 2020, Raza de lumină a unei pasiuni; Paradisul decăderii – Virgil RAȚIU, Rev. Jurnalul Literar, nr. 1-12 2016, p 3 Două romane de Ion Dulugeac, Bufnita de plus și Paradisul decăderii; Paradisul decăderii – Ioan NECULA, Revista Plumb, Oct. 2020, pagina 5; Paradisul decăderii – fragment de Ion D, Rev. Banchetul, ian-mart. 2020, pag 161-163; Cotul destinului – Virgil RAȚIU, Revista Jurnalul Literar, nr. 1-12 2016, pag 3; Cotul destinului – Puși DINULESCU, Revista Jurnalul Literar, nr. 1-12, 2016, pag 4, Sub zodia calului; Cotul destinului – Lucian GRUIA, Revista Argeș, nr.6 (456) iun 2020, pag. 21, Cotul destinului, de Ion Dulugeac; Cotul destinului – de Ion Dulugeac, – Când vremurile ne permit, fragment, Revista Noul Literator, XIII, nr. 50, iun 2023, pag. 19-22; Vise spulberate – Ionel NECULA, Revista Plumb nr. 160, iulie, 2020, pag 9, Un roman al viselor spulberate; Vise spulberate – Lucian GRUIA, Revista Litere, nr. 8-9, sept. 2020, pag. 60-61, Ion

Dulugeac – Vise spulberate; Povara condamnării – Virgil RAȚIU, Revista Mesagerul de Bistrița, nr.26.2018, Povara condamnării, roman cu femei frumoase și cai pursânge; Povara condamnării – Virgil RAȚIU, Revista Saeculum nr. 7-8, 2018, pag 3, Roman cu femei frumoase și cai pursânge; Povara condamnării – Lucian GRUIA, Revista Banchetul, nr.52-54, 2020, pag 201-202, Ion Dulugeac-Povara condamnării; Povara condamnării – Ionel NECULA, 2020, Revista Litere 2020, Ion Dulugeac sau povara condamnării; Carantină în iad – Aureliu GOCI, Revista Plumb, dec, 2020, Pasiune ecvestră, sau de la Ducipal la Omul cu mârtoaga; Carantină în iad – Irina LAZĂR, Revista. Actualitatea Literară, nr. 110. mai-iunie 2021, pag. 14, O experiență a închisorii; Două țigări și-o cafea – Adrian ȚION, Revista Alba Iulia Cultural, nr.16, 2020, p 101, Transmisiune directă din penitenciar; Două țigări și-o cafea–Ana DOBRE, Revista Plumb, nr. 162, sept,2020, pag. 9, Umbre și penumbre pe pânza lumii de azi; Două țigări și-o cafea–Ana DOBRE, Rev. Arena Literară, nr. 162, sept,2020, pag. 9, Umbre și penumbre pe pânza lumii de azi; Două țigări și-o cafea – Adrian ȚION, Revista Antares,nr. 268-270, iun-aug,2020, p 14, Transmisiune directă din penitenciar; O vara printre interlopi – Ana DOBRE, Revista Arena literată, nr.18, iul-sept, 2020, pag.45, O vară incendiară; O vara printre interlopi – Ana DOBRE, Revista Banchetul, nr. 55-57, sept, 2020, O vară incendiară; Putrezind în taină – Lucian GRUIA, Revista Caligraf, pag 9, iunie 2020; Putrezind în taină – Nicolae GEORGESCU, Revista Caligraf, 2020, Pușcărie veselă dar tristă; Putrezind în taină – Nicolae GEORGESCU, Revista Banchetul, nr. 58-60. 2020, Pușcărie veselă dar tristă; Căință târzie–Ioan Pavel AZAP, Revista Tribuna, nr. 424, 2020, pag.7, Un puzzle vibrant; Căință târzie – Nicolae GEORGESCU, Revista Plumb, nr. 163, oct. p 9, 2020, Căință târzie; Căință târzie – Nicolae GEORGESCU, Revista Portal Măiastra, nr. 3-4, p 36, 2020, Jurnal de detenție; Persida de trei ori femeie – Ioan Pavel AZAP, Revista Caiete Silvane, nr. 184, mai 2020, pag. 18, Proză care vine în întâmpinarea cititorului; Persida de trei ori femeie, – Ioan NICULA, Revista Antares, apr-mai-iun. 2020, pag. 13.Ion Dulugeac – un romancier aproape anonym; Persida de trei ori femeie – Elena M. CÂMPAN, Revista Caligraf, nr. 219, aug. 2020, pag. 8, Cartea în care se vede o lume; Persida de trei ori femeie – Elena M. CÂMPAN, Revista Plumb, nr. 161, aug, 2020, pag. 14, Cartea în care se vede o lume; Tataia Grosu – Ioan Pavel AZAP, Revista Tribuna, nr 432, aug 2020, pag. 4, Satul de la periferia Capitalei; Tataia Grosu – Ionel NECULA, Revista Caligraf, oct. 2020, pag. 8, Tataia Grosu într-o cronică de familie; Tataia Grosu – Aureliu GOCI, Revista Plumb, 164, nov 2020, pag. 4 și 9, Roman de familie în umbra lui Fănuș Neagu; Regina templierilor – Aureliu GOCI, Revista Plumb, nr 166, ian 2021, pag. 7, Despre alternanța mediilor sociale și diveristatea tipologică; Regina templierilor – Ana DOBRE, Revista Litere, nr, ///, iun 2021, pag. 48+50, Regina templierilor sau... femeia care lasa amintiri în viața unui bărbat; După 40 de ani – Ioan Pavel AZAP, Revista. Plumb, nr 170, iunie 2021, pag. 7, O dragoste crepusculară; După 40 de ani – Iulian CĂTĂLUI, Revista Banchetul, nr 67-68-69, 2021, pag. 203-204, Despre romanul După 40 de ani de Ion Dulugeac; După 40 de ani – Adelina POP, Revista Antares, nr 279, 280, 281/ 2021, pag. 11, Cronici ale metaforei cotidiene a la Ion Dulugeac; Mamaia Anta și printesa de Ion Dulugeac – Virgil RAȚIU, Revista Plumb, nr. 189 – decembrie 2022, pag 7+8, Mamaia Anta și prințesa de Ion Dulugeac; Principesa Martha Bibescu, Mamaia Anta, Ion Dulugeac – Virgil RAȚIU, Revista Vatra, nr. 1-2 2023, pag 175+176, Mamaia Anta și prințesa de Ion Dulugeac; Mamaia Anta și printesa de Ion Dulugeac – Nicolae

GEORGESCU, *Revista. Litere*, nr. 4(277) aprilie 2023, pag 82+108, *Mamaia Anta și prințesa de Ion Dulugeac*, sau *Carte de citit când ți-e dor de autor*; *Mamaia Anta și prințesa de Ion Dulugeac* – Ana DOBRE, *La drum în poveste cu Martha Bibescu*, *Revista Luceafărul de dimineață*, nr.7, 2023, pag, 21; *Un constructor de structuri narative în Mamaia Anta și Prințesa de Ion Dulugeac*, Aureliu GOCI, *Plumb*, nr. 195 2023, pag 8; *Cianură și diamante de Ion Dulugeac* – Virgil RAȚIU, *Rev. Plumb*, nr. 189 – decembrie 2022, pag 7+8, *Cianura nu omoară, ci întărește, așa ne arată Ion Dulugeac*; *Vânătoarea de himere de Ion Dulugeac* – Ioan NECULA, *Revista Plumb*, nr. 190 – februarie 2023, pag 7+8, *Ion Dulugeac-Vânătoarea de himere*, Ed. Romhelion 2023; *Vânătoarea de himere de Ion Dulugeac* – Ioan NECULA, *Revista Caligraf*, nr. 5-6, 2023, pag 14, *Ion Dulugeac-Vânătoarea de himere*, Ed. Romhelion 2023; *Vânătoarea de himere de Ion Dulugeac* – Ana DOBRE, *Vânătoarea de himere în desişul istoriei*, *Revista Plumb*, nr. 194, mai 2023, pag. 18; *Vânătoarea de himere de Ion Dulugeac* – Adrian SECARĂ, *Vânătoarea de himere de Ion Dulugeac*, sau *Cartea-Munte, pe umerii de Sisif ai Istoriei*, *Revista Litere*, nr. 7-8, iulie august 2023, pag. 9; *Destin pierdut de Ion Dulugeac* – Irina LAZĂR, *Revista Plumb*, nr. 192 - 2023, pag 7, *Un portret al femeii – Destin pierdut de Ion Dulugeac*, de Irina LAZĂR; *Destin pierdut de Ion Dulugeac* – Irina LAZĂR, *Revista Banchetul*, nr. 91,92,93, (iul-aug) – 2023, pag. 201-202, *Un portret de femeii*, de Irina LAZĂR; *Destin pierdut de Ion Dulugeac* – Irina Lazăr, *Noul Literator*, nr. 192- 2023, pag 7, *Un portret al femeii – Destin pierdut de Ion Dulugeac*, de Irina LAZĂR; *Destin pierdut de Ion Dulugeac* – Lucian GRUIA, *Revista Caligraf*, nr. 11-12 2023, pag 18.

Apartenență la societăți literare

Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România; Societatea Scriitorilor de Limbă Română din Quebec, Canada; Societatea Scriitorilor Târgovișteni.

Opinii critice

Bufnița de pluș, Raza de lumină a unei pasiuni, de Adrian Țion, revista Arca 1/2020, Arad.

Din producția de cărți lansată de Editura Romhelion din București în colecția *Vise spulberate*, romanul *Bufnița de pluș* (2014) de Ion Dulugeac îndeplinește rolul unui nucleu tematic major și original din care își trag firele epice în mod progresiv celelalte romane din serie, scrise în avalanșă confesivă de autorul bucureștean în anii care au urmat. Sunt subiecte tratate în cheie realistă, care gravitează în jurul unui ax prozastic devorator, maximal, dezvăluind din primele pagini o mare pasiune: dragostea pentru cal, acest animal nobil.

Un grandios expozeu tehnic și fictiv se clădește pe temeiul acestei pasiuni. Tot fluxul romanesc, unitar din punct de vedere stilistic și conceptual, autoreferențial în proporție de 70 sau 80 % stă sub semnul acestei iubiri nemărginite pentru creșterea cailor și promovarea lor în spațiul românesc dâmbovițean.

(...) Drumul eroului e ascendent. Calcă din succes în succes, astfel că, atunci când, seara, rătăcește prin Copou și ajunge la teiul lui Eminescu, îi vine ideea să tipărească o carte de specialitate și să facă lansarea ei la susținerea doctoratului său. Dar norii se adună deasupra destinului eroului și romanele următoare din serie vor detalia curbura destinului celui ajuns să cunoască și reversul medaliei. (...) Romanele lui Ion Dulugeac devoalează cu eleganță și empatie fenomenul hipic trăit și studiat.

Cotul destinului, de Lucian Gruia, în Revista Argeș, nr 6/2020.

Romanul se deschide cu o frumoasă descriere a Castelului Brâncovenesc de la Mogoșoaia, care se oglindește în apa lacului, în vecinătatea căruia, inginerul Ioan Brâncoveanu (descendent dintr-o ramură bastardă a celebrei familii), cel mai mare crescător de cai de curse din România avea un teren de două hectare, pe care construisese un complex sportiv alcătuit din: hotelul Rider Club, restaurantul La Hanul boierilor și clubul sportiv Academia Ecvestră Mogoșoaia. Neinspirat, într-o zi, acceptă propunerea profesorului de la Politehnică, Sorin Ionașcu, directorul unui program de formare profesională din România, să participe la două programe europene, Leonardo da Vinci și Sapard, pentru angajații și colaboratorii inginerului.

Desigur, autorului i se conferă titlul de Doctor însoțit de calificativul „Magna cum laude”, în aplauzele asistenței. La masa festivă, desfășurată la restaurantul La Boieri, vor participa, ca la o nuntă, 138 de persoane.

Oricât de verosimile sunt întâmplările povestite cu talent de autor, prin gura personajului său principal și imaginarul joacă un rol important. Dacă evenimentele sunt credibile, numele personajelor sunt imaginare. Ion Dulugeac posedă arta inventării unor nume caracteristice pentru comportamentul personajelor: profesorul Usturescu înțeapă verbal pe toată lumea, Gologan este un avocat de doi bani, ministrul Celbun are un suflet blând. Stilul e limpede, direct, colocvial. Ion Dulugeac scrie o carte curajoasă, citită cu interes.

Un roman al viselor spulberate, de Ioan Necula, în Revista Plumb, nr 160/ iulie 2020.

Apărut în 2016, romanul **Vise spulberate** (Editura Romheliom, București) nu știu să fi atras atenția prea multor critici și nici să fi constituit obiectul unor dezbateri publice cu cititorii, deși acțiunea lui se resoarbe din nevrozele acestor vremuri tulburi și, în mare măsură, deviate de la normalitate. Populată cu o lume de afaceriști, romanul aduce în scenă numele (ușor disimulate) a unor cunoscuți oameni de afaceri lesne de identificat, deși autorul a avut grijă să le modifice numele în vreun fel.

Odată intrat în acea zodie proastă, nenorocirile se rostogolesc peste el și peste familia lui una după alta, așa cum se rostogolește o biluță aflată pe un plan înclinat. Mai întâi a fost moartea ginerului său într-un accident stupid și nefericit, iar acum trebuie să suporte această neașteptată și nedreaptă sentință judecătorească. Cristina, fata mică a lui Ioan Brâncoveanu, chiar izbucnește la un moment dat, când află de conținutul sentinței: *Fir-ar să fie de destin, măi tată! Uite-așa îi iei tu pe toți proștii! Tu îi iei de buni, le acorzi sprijin și ei îți fac necazuri* (p. 381-382). Așa s-a spulberat visul unei vieți normale, cinstitute și responsabile a unui om de afaceri post-revoluționare, care n-a făcut afaceri cu statul, n-a eludat legea, dar care a căzut victima unor circumstanțe nefericite pe care nu le-a putut neutraliza.

Aceasta e cartea. Un roman inspirat din realitățile noastre postdecembriste cu o faună arghirofilă, cu personaje pitorești și interesante, preluate din viața civilă.

„Povara condamnării”, roman cu femei frumoase și cai pursânge, de Virgil Rațiu, în Revista Saeculum, nr 7-8/ iulie 2018.

A fost nevoie de Revoluția din Decembrie (este adevărat, cam sângeroasă, dar la fel de adevărat este că o revoluție fără victime omenești și schimbări de direcții politice...), de așa ceva ducea lipsă România pentru ca imediat după decantarea cât

de cât a tragicelor evenimente să-și facă loc în peisajul financiar, economic și bancar național figuri noi, apărute pe establishmentul Curburii Carpaților ori pe burtiera Dunării ca din nimic. Figuri proaspete, cu pretenții de efigii și cu aerul că sunt atotecunoscători și atotfăcători. Exemple de acest fel sunt nenumărate, pe unele poate le cunoașteți, despre altele ați aflat prin intermediul mijloacelor de comunicare între oameni, atât de diverse, suple, de-a dreptul uimitoare, la care omenirea cu patruzeci de ani în urmă doar visa. Acum nu mai visează nimeni.

(...) Domeniul care l-a captivat de mic a fost cel al lumii cailor. O, calul! Câți poeți nu i-au închinat poemele cele mai vibrante! Câți militari, cavaleri, luptători, voievozi, regi și împărați nu i-au ridicat statui în metale prețioase. Câți eroi de epopee numărăm în lume pentru care calul a fost mai presus de orice. Mai suspus decât Dumnezeu (Poate Dumnezeu a dorit cu ardoare să creeze cel mai frumos animal de pe Terra și cel mai inteligent între animale, ca pentru sine).

(...) Locul încercării de a porni și lega o nouă „linie de dezvoltare” în cine știe care domeniu este luat de bășcălia amicală, de finețe, reciproce una cu alta, care nu pot să producă decât râsete și bună dispoziție. Dincolo de acestea, prezența feminină este aleasă și frumos definită în paginile cărții, Miruna, Elena, avocata Alice.

Carantină în iad, de Ion Dulugeac, sau „Pasiunea ecvestră”, de la Bucipal la Omul cu mârtoaga. A. Goci, în Revista Plumb, nr 159, 2020.

(...) Protagonistul – un împătimit crescător de cai de rasă – ajunge, printr-un concurs de împrejurări, la Jilava unde trebuie să stea în carantină; atmosfera de acolo, cele 22 de persoane care populează acea cameră comună dau prilejul autorului să realizeze o galerie de portrete remarcabile, făcând parte din stratul cel mai de jos al societății: hoți, proxeneți, urgisiți ai soartei care-și povestesc „variante” proprii a detenției.

O figură aparte este Ion Brâncoveanu, un fel de alter ego al scriitorului, un om de cultură, pasionat de caii de rasă și de concursuri, care ar fi intrat în afaceri cu câțiva politicieni oneroși și acum... plătea. Pe autor, ca și pe protagonist îi leagă de comedia „Omul cu mârtoaga” imensa pasiune pentru cai. Ei, ca și Chirică, modestul funcționar public din piesă, iubesc foarte mult animalele, mai ales caii.

(...) Ierarhia la pușcărie se realizează fie prin autoritatea unui caracter puternic, fie prin vechime, și primul caz este ilustrat de Brâncoveanu, iar al doilea de Mannix, dar tipologiile sunt nenumărate: *Cu capul mare cât o baniță, cu pomeții rotunzi, pătați de ciupituri de vărsat de vânt, având ochii micuți precum ai unui asiatic așezați peste nasul borcănat și caraghios (...)*

(...) *Carantină în iad* este unul dintre romanele colecției „A fost odată la... Jilava” și faptul că autorul a realizat adevărate seriale pe această temă, dar și pe altele, arată capacitatea sa creatoare deosebită.

Două țigări și-o cafea, de Ion Dulugeac. Umbre și penumbre pe pânza lumii, de Ana Dobre, în Revista Plumb, 162, 2020.

(...) După *Bufnița de pluș* (2014), *Paradisul decăderii* (2015), *Cotul destinului* (2016), *Vise spulberate* (2016), *Povara condamnării* (2017), *Carantină în iad* (2017), în 2018, a publicat volumul II al colecției ***A fost odată la... Jilava***, denumit *Două țigări și o cafea*, o continuare a acțiunii din *Carantină în iad*, în care plăcerea de a

reproduce vorbirea frustă, situând-o între argotic și popular, acompaniază în plan lingvistic epicul alert, centrat pe lumea închisorii.

Întâmplările se înscriu în același areal „a fost odată... la Jilava” și transpun în epic o lume pestriță, amorală, aculturală, lumea interlopă, o lume a pușcăriașilor, lume asupra căreia se opriese cândva și Tudor Arghezi în romane, valorificată apoi liric în *Flori de mucigai*, o mahala a spiritului și a istoriei pe care o pictase și Liviu Rebreanu în nuvelele și povestirile sale și asupra căreia revenise Eugen Barbu în *Groapa*.

(...) Romanul lui Ion Dulugeac surprinde dintr-o perspectivă obiectivă cu inserții de subiectivitate, simpatie și înțelegere, o falie din lumea contemporană, din partea umbrelor și penumbrelor, o lume ale cărei semne imprimate epic sunt cognoscibile și recognoscibile.

Putrezind în taină, de Ion Dulugeac. Pușcărie veselă dar tristă, de Nicolae Georgescu, în Revista Caligraf, 2020.

Despre Ion Dulugeac se știa, era oarecum de notorietate faptul că și-a trăit copilăria și tinerețea la Mogoșoaia, unde adesea îi furniza lui Fănuș Neagu „materie primă” pentru nuvele sale, sau *gaguri*, mai ales pentru *Scaunul singurătății*, inspirate în general din viața jucătorilor de cărți, a pariorilor, sportivilor, vânzătorilor ambulanți – romancierul fiind din Mogoșoaia și plăcându-i să stea printre scriitorii de la Casa de Creație. Mai știam că de la o replică de-a sa, ce părea banală, în fond: – *Ești delirul meu, nea Fane*, sau cam așa ceva, l-a luat la ochi Marin Preda, de la aceeași masă, l-a chemat la el și i-a dat o sumă frumușică, pe atunci, de bani, zicându-i să audă toți: „Mi-ai dat titlul romanului!”.

Trecând timpul, acest om are oarecare încurcătură cu legea, astfel că a executat câțiva ani buni de detenție la Jilava – iar aici, scos brusc din priza grijilor zilnice, s-a apucat (de fapt a continuat, dar ieșind din taina sertarului) să scrie, urmând un îndemn din destin prevăzut oarecum de Nea Fane – pe care nu-l prea luase în seamă ca om liber, când răspândea cu patimă mult prea mare literatură orală ca să mai aibă și răbdarea așternerii frazelor pe hârtie. S-a răzbunat soarta pe acest nărav al lenei de a scrie – și acum, iată, are vreo zece romane tipărite după ce au fost ticluite, fasonate, corectate, mai întâi în acel spațiu carceral – desigur, nu fără interesul de a-și omorî timpul și izolarea prin creație.

Despre Un puzzle vivant, sau Căință târzie, de Ion Dulugeac. Ioan Pavel Azap, în Revista Tribuna, nr. 242, 2020.

Cel mai recent titlu al ciclului „Jilava”, asupra căruia ne vom opri în rândurile următoare, este *Căință târzie*, roman care încheie „saga” celor câțiva ani petrecuți de personajul principal, inginerul Ioan Brâncoveanu, în penitenciarul de la Jilava, unde acesta se află încarcerat „grație” unor manevre de culise. Având un doctorat în managementul creșterii cailor de rasă pentru sporturile hipice în România, Ioan Brâncoveanu este afacerist dinamic – are o crescătorie de cai la Mogoșoaia, este acționar principal la ziarul „Sportul românesc” ș.a. –, om de lume rafinat, familist convins dar și șarmant aventurier sentimental, ins cultivat care se mișcă dezinvolt în cele mai diverse medii și face față unor situații pentru alții extreme.

(...) *Căință târzie* este un roman construit după regulile literaturii clasice, mizând pe senzaționalismul și pitorescul caracteriologic al „faunei” pușcăriașilor,

Într-un „montaj paralel” cu mediul nu mai puțin dur, poate doar mai puțin pitoresc, al oamenilor de afaceri. Este și un roman erotic prin nu puținele scene care nu doar „pigmentează” narațiunea, ci o și fragmentează într-un puzzle vibrant. Nu în ultimul rând, este și o elegie discret retorică a timpului trecut, dar pentru protagonistul Brâncoveanu niciodată zadarnic, chiar dacă este loc pentru căință.

Cartea în care se vede o lume, Persida de trei ori femeie, de Ion Dulugeac. Elena Câmpan, în Revista Caligraf, nr. 219, aug 2020.

(...) Cărțile lui Ion Dulugeac sunt de patru sute, cinci sute de pagini, dense și laborios redactate. ***Persida, de trei ori femeie***, romanul adus în discuție și prezentare, aici și acum, este primul din colecția „Femeile din viața noastră”.

(...) Bărbații din viața Persidei, Iulian Stamate, măcelarul Lăscărică, Ion Stănescu, se dovedesc a fi cu ghinion, pentru că rămâne singură cu un copil. Astfel, se deslușește și titlul romanului, care vorbește despre cifra trei: „Persidei Bretan nu i-a fost rușine de faptele ei niciodată, fiind o femeie care a luat viața în piept de trei ori, deoarece de trei ori a rămas doar cu o pungă de un leu, cu ceva haine de schimb și mereu a avut tăria să lupte cu îndârjire și curaj ca să poată să treacă acele hopuri dure ale vieții, astfel că se consideră de trei ori femeie...” aluzie, poate, și la o emisiune de televiziune difuzată de ceva vreme

Cu toate greutățile înfruntate, Persida este un personaj feminin demn, creat de către narator cu multă înțelegere și cunoaștere a psihologiei feminine. Nu în ultimul rând, se întrevăd sentimente de simpatie față de eroina cărții, care cu siguranță vor continua în următorul volum, despre o altă etapă din viața Persidei.

Uneori, cărțile dau contur unor personaje. În ceea ce-l privește pe Ion Dulugeac, acesta nu umbrește viața personajelor sale cu imaginea proprie, ceea ce înseamnă că le prețuiește în egală măsură cu sine sau cu scrisul său.

Satul de la periferia Capitalei, Tataia Grosu, de Ion Dulugeac. Ioan Pavel Azap, în Revista Tribuna, nr. 432, 2020.

(...) Cu recentul Tataia Grosu, Ion Dulugeac deschide un nou ciclu, intitulat fără pretenții de originalitate Viața la țară, unul mai accentuat (auto) biografic.

(...) Prozatorul nu se dezmințe și creează un topos cu, pe alocuri, elemente de fantastic, aproape de basm. Mogoșoaia lui Ian Dulugeac este un microcosmos care reproduce în mic lumea, cu tot ce presupune aceasta ca relații sociale, ca interacțiuni între oameni. Romanul îl are ca pivot pe Ion Grosu, viitorul, când va deveni bunic, Tataia Grosu, gospodar din Mogoșoaia, om dintr-o bucată, iubitor de muncă, dedat, uneori cu patimă, plăcerilor lumești.

(...) Îi întâlnim astfel pe Martha Bibescu și pe soțul acesteia, prințul George Valentin Bibescu, persoane cu blazon din perioada interbelică, apoi, din deceniile ce au urmat venirii comuniștilor la putere, când Palatul de la Mogoșoaia a fost transformat în casă de creație a scriitorilor, pe Marin Preda și Fănuș Neagu, Nichita Stănescu și Gheorghe Pituț, Mircea Micu și Dan Claudiu Tănăsescu, Mircea Dinescu și Sânziana Pop. Toți aceștia sunt integrați firesc în fluxul narațiunii prozastice, intersectându-se și „coabitând” cu celelalte personaje într-o echilibrată armonie livrescă.

Scrisă alert, îmbinând lirismul cu aventuri pe alocuri picarești, Tataia Grosu este o carte care se citește cu plăcere și se cere a fi continuată.

Regina templierilor, de Ion Dulugeac, sau femeia care lasă amintiri în viața unui bărbat. Ana Dobre, în Revista Litere, nr. 250, ian. 2021.

Puțin derutant titlul noului roman al lui Ion Dulugeac, *Regina Templierilor*, apărut la editura Romhelion, Mogoșoaia, 2020, roman care, alături de *Persida de trei ori femeie*, este parte a colecției *Femeile din viața noastră*.

Punctul de plecare al acestei narațiuni îl constituie Henry Miller: „Există trei lucruri pe care le poți face pentru o femeie: poți să o iubești, să suferi pentru ea sau... să o transformi în literatură”. Din aceste trei lucruri pe care le poți face pentru o femeie, Ion Dulugeac îndeplinește două: iubirea și literatura, mai puțin suferința.

Acțiunea pornește ca un *bildungsroman*, sugerând constituirea narațiunii ca un film al vieții Rodicăi Brașoveanu, Regina Templierilor..., de la naștere (anii '50) până la deplina maturitate, după ce trece prin criza adolescenței, prin experiența primei iubiri, prin criza așezării la casa ei, într-o căsătorie aranjată de părinți, căsătorie acceptată fără cutremurări ale ființei. Apar Fănuș Neagu, Mircea Micu și nou în acest roman, Victor Socaciu, a cărui prezență la început a putut sugera cititorului o poveste cu Rodica Brașoveanu. N-a fost să fie, însă... Ceea ce-i leagă, la suprafața întâmplării, este doar încercarea Rodicăi de a lua lecții de muzică, în particular, cu același profesor.

După 40 de ani, de Ion Dulugeac. Cronici ale metaforei cotidiene, Adelina Pop, în Revista Antares, nr. 279,280,281, din 2021.

(...) În pofida axei elegiace, romanul După 40 de ani respectă tonul vioi, nonșalant – propriu stilului auctorial – dar se încheie, într-un melancolism de sorginte romantică, cu un decupaj din celebra poemă Celei care pleacă (Ion Minulescu, Romanțe pentru mai târziu, 1908), versuri înscrise pe panglica coroanei mortuare depuse de Ion Dulgheru la căpătâiul iubitei sale, Rodica, trecute prematur, la cele veșnice... (notând, în background-ul scenei finale că, à propos de tainele trecerii/transcenderii, Minulescu folosea, în primele creații publicate, pseudonimul Nirvan) Și, dacă, potrivit unui truism, fantezia potențează realitatea, s-ar putea spune că stihurile bardului simbolist pogoară – asupra scriiturii lui Ion Dulugeac – lumina sfumată a metaforei cotidiene, în lipsa căreia, probabil, cadența cronologică și-ar pierde intimidanta sobrietate. Într-o suprapunere alegorică, tușa emoțională din final îi devoalează romancierului latura lirică – ce-i drept, reținută – care, din când în când, străpunge planul ciné-verité-ului cu spoturi gracile a căror volatilitate contaminează atmosfera prozastică cu un suflu delicat, purtător de acea fină sinonimie absentă, atât de rar captată de nestăpânita materie a paginii..

Mamaia Anta și prințesa, de Ion Dulugeac, la drum în poveste cu Martha Bibescu. Ana Dobre, în Revista Luceafărul de dimineață, nr. 7, din 2021.

Noul roman, din seria *Viața la țară*, al lui Ion Dulugeac, *Mamaia Anta și Prințesa* apărut la editura Romhelion în 2022, aduce în prim-plan, la limita dintre ficțiune și nonficțiune, fiind o poveste de familie în care figura luminoasă a Prințesei – Martha Bibescu.

(...) Longevivă, Mamaia Anta (moare în 1988) le-a supraviețuit și le spune povestea relevând legăturile familiei lor cu nobila familie a Bibescuilor și Brâncovenilor, a căror noblețe, omenie, generozitate lor, perpetuează prin poveste. Ea însăși a

beneficiat de toate aceste calități ale Prințesei, în primul rând, având, astfel, șansa instruirii și educației. Modul ei de a vedea lucrurile este contaminat de viziunea umanistă a Prințesei.

(...) Portretul Marthei Bibescu se desenează luminos, din tușe ale admirației pentru frumusețe, pentru intelectualitate sa, pentru dragostea constantă pentru ținuturile natale. Spiritualitatea ei își pune amprenta asupra locului și oamenilor. Trecerea sa prin lume a lăsat urme de neșters, care se cer revitalizezate prin rememorare evocativă.

(...) Titlul romanului, *Mamaia Anta și Prințesa*, nu este nici oximoronic, nici o antinomie, ci exemplul plener al armoniei posibile.

Destin pierdut, de Ion Dulugeac, Un portret de femeie. Irina Lazăr, în Revista Plumb, nr. 192, din 2022.

După „Persida, de trei ori femeie”, roman apărut în 2019, în care autorul său, Ion Dulugeac creionează destinul unei femei puternice, un adevărat portret al determinării, iată că scriitorul revine așa cum ne-am obișnuit și cu o continuare. Caracteristica scriiturii lui Ion Dulugeac este de altfel aceea de a se „dezlănțui” prolific în adevărate serii sau colecții de romane de mare amploare, cu amprentă pronunțat autobiografică.

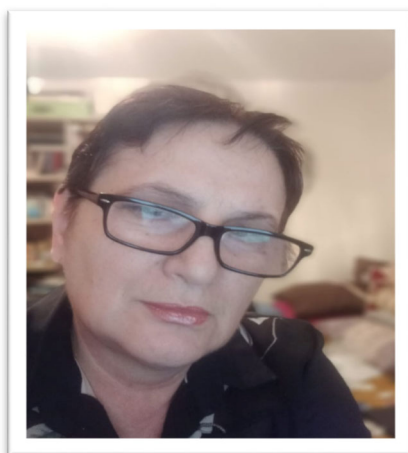
(...) Cu tot tragismul însă, nimic nu pare a fi ieșit din comun în ceea ce se întâmplă, anii trecând unul după celălalt. Mihaela, fiica pentru care Persida face atâtea sacrificii, ajunge să aibă o căsnicie nefericită în Germania, și acest mariaj al fetei sale face să fie atrasă și pe ea, în țara unde lucrurile par trase la riglă, și ajunge să se și recăsătorească în cele din urmă cu un cetățean german, scăpând de nevolnicul Lăscărică, mereu păgubos în afaceri.

Romanul se încheie astfel simetric, într-o manieră în care, deja, Ion Dulugeac ne-a obișnuit în romanele sale, ceea ce poate însemna că el este adeptul lucrurilor care-și relevă sensul și ordinea, în ciuda drumului sinuos pe care îl parcurgem în viețile noastre. Persida rămâne cu ochii în lacrimi, îndurerată de moartea mamei sale, din cauza noului virus ce ne va transforma radical viețile tuturor, COVID-19. Ce urmează să se întâmple, vom mai vedea.

Vânătoarea de himere, sau Oamenii trec, munții rămân de Emil Lungeanu, în Revista Luceafărul de dimineată, nr 8, 2023.

Prea îndelung mușamalizată înainte de 1989, prea pompieristic documentată după, mișcarea de rezistență armată anticomunistă din România, a oscilat între negare și hiperbolizare, spunea Florin Banu.

Ei bine tot o izbitoare impresie de înscenare îți lasă și vânătoarea de himere a lui Ion Dulugeac (ed. Romhelion 2023) povestea unui alpinist în misiunile de pieptănare a munților la începutul anilor 50. Pentru un sportiv de club ca el, să-ți petreci stagiul militar patrulând pe trasee montane era, desigur, o baftăechivalentă cu rolul relaxant al unui polițist într-un parc de distracții, deși drama lui Nicolae Baticu, ofițer în armata română, fusese nivelat pe tăvălugul prigoanei cu 16 ani de recluziune, pentru vederile sale legionare. De asemeni norocul lui Ioan Gavrilă Ogoreanu, care a supraviețuit până în 2006, este de luat în seamă în poveste.

Marilena DUMITRESCU ENESCU

Marilena DUMITRESCU ENESCU s-a născut pe data de 17 decembrie 1952, la Târgu-Jiu. În prezent, locuiește în București.

Studii

Institutul Politehnic București.

Activitate literară

Activează în cadrul mai multor cenacluri literare:

- Cenaclul *Literar ing*, coordonator Nicolae Vasile;
- Cenaclul *Ing-Epigrama*, coordonator Viorel Martin;
- Cenaclul Internațional Literar-Artistic *Dor de Infinit*, online, 2019 și Asociația Internațională Literară, cu același nume, 2022, fondator Grigore Curcanu;
- Cenaclul *Amurg Sentimental*, coordonator Ion Machedon;
- *Lecția de poezie Apollon*, coordonator George Călin;
- Cenaclul *Destine literare*, coordonator Victor Gh. Stan.

Colaborări la reviste

A debutat în anul 2015, în reviste online, după care au urmat:

Revista online *Confluente literare*, martie 2015; *Citatepedia*, noiembrie 2015; *Poezii diaspora*, ianuarie 2018; Revista *Ampretele sufletului*, 2017; Revista *Vocea ta*, octombrie-noiembrie 2019; Revista *Independența Română. Independența prin cultură*; Ziarul *Atitudinea Civică* Iancu Mariana, 2019; Revista *Led Force*; Revista *Apollon*; *Grai Românesc*; *Bogdania*; *Ecourile inimii*; *Literar ing*; Revista *Societății Scriitorilor Români*.

Volume publicate

- *Din suflet pentru urmași*, poezie, Editura SemnE, București, 2017;
- *Labirintul vieții*, poezie, Editura Amanda Edit, 2018;
- *Gânduri scrise printre rânduri*, poezie, Editura Amanda Edit, 2020;

- *Lumina din suflet*, poezie, Editura Izvorul cuvântului, 2021;
- *Dialoguri de suflet*, poezie, Editura Izvorul Cuvântului, 2020, în colaborare cu **Constantin Enescu**;
- *Crâmpoie de suflet*, eseuri, Editura Izvorul Cuvântului, 2021;
- *Labirinturi în vârtejul vieții*, poezie, Editura Izvorul Cuvântului, 2022.

Antologii

A participat la următoarele antologii de versuri:

- Antologia *Dragobete, sărbătoarea iubirii la români*, Editura Liric Graph;
- Antologia de versuri *Poeți și scriitori contemporani în Regal eminescian*, Editura Liric Graph, 2017;
- Antologia *Literatura din călimară*, Editura Explorator, 2018;
- Antologia *Literatura din călimară*, Volumul 4, Editura Alma, Craiova, 2019;
- Antologia *Literatura din călimară*, Volumul 5, Editura Alma, Craiova, 2020;
- Antologia *Magia sărbătorilor de iarnă - Eu sunt omul de zăpadă*, Editura Liric Graph, 2019;
- Antologia *Apollon Vis cu Nichita*, Editura Ro.cart, București, 2019;
- Antologii editate de Editura *Izvorul Cuvântului*, Buftea: *Vulcan pandemic 2020; Esența cuvintelor; Între speranță și iluzii; Poveștile iubirii; Armonia cuvintelor; Poeme nescrise; Amintiri; Ecoul Umbrelor; Din suflet; Lumină; Cele zece porunci pe scara vieții; Căldura din suflet; File de octombrie; Risipitele Frunze; Cea mai dragă ființă.*

Afilieri

Membru al Societății Scriitorilor Români; Membru al Ligii Scriitorilor Români-Filiala București; Membru al Uniunii Scriitorilor de Limbă Română; Membru al Societății Apollon.

Extrase din cronici

În volumul *„Din suflet pentru urmași”* Marilena Dumitrescu Enescu scoate în evidență înclinația autoarei spre istorie. „Prin implicațiile sale istorice, prin înfățișarea vieții sociale de astăzi, mai ales a relelor care o domină, atrage cititorul și îl orientează spre ceea ce este valoros și durabil, spre ceea ce îl înalță spiritual, spre obiceiuri și tradiții păstrate cu sfințenie din străbuni. Lor li se adaugă dragostea față de locurile natale, față de părinți și de oamenii dragi. (**Maria Niculescu**, scriitor și jurnalist, din prefața la volumul *Din suflet pentru urmași*, Editura SemnE, București, 2017)

În volumul de eseuri *„Crâmpoie de suflet”*, autoarea pune pe tapet intenția scriitoarei de a-și pune sufletul pe tavă și a da drumul sincerității. „Proza scurtă, în special eseul, pentru Marilena Dumitrescu Enescu, este modul ideal de exprimare, dându-i posibilitatea să parcurgă tot spectrul trăirilor sale, de la introspecție până la efuziune, de la bucurie la tristețe, trecând prin tot ce Dumnezeu i-a hărăzit să trăiască, într-o tragi-comedie a sorții, totul învelit cu o sinceritate dezarmantă, uneori.

(**Florin Căprar**, scriitor și editor, din prefața la volumul „*Crâmpoie de suflet*”, Editura Izvorul Cuvântului, Buftea, 2021)

În volumul de poezii „**Lumina din suflet**”, autoarea, Marilena Dumitrescu Enescu, descoperă viața așa cum este cu sușuri și coborâșuri, cu momente ce te copleșesc, îți dau să bei din cupa amară a destinului, sau din cupa răcoroasă a vieții, a bucuriilor. Aceste versuri au inspirat-o din viața reală, din leagănul clipelor bune sau rele, din gânduri, vise ce s-au născut din seva întâmplărilor, văzute sau povestite, din durerile sau bucuriile trăite... (**Constantin Enescu**, din prefața la volumul „*Lumina din suflet*”, Editura Izvorul Cuvântului, Buftea, 2021)

În vol de poezii „**Labirinturi în vârtejul vieții**”, indiferent de anotimp, iubirea Marilenei Dumitrescu Enescu, are o singură și constantă valoare, e vie, înflorește printre florile de primăvară, strălucește sub razele soarelui de vară, este purtată în zborul frunzelor ruginii ale toamnei și se strecoară printre fulgii de nea ai iernii. Această raportare continuă la natură, nu face decât să nască imagini deosebite, adevărate tablouri ale sufletului. (din prefața volumului „*Labirinturi în vârtejul vieții*”, Editura Izvorul Cuvântului, Buftea, 2022)

Extrase din operă

Soarele a apus pentru tine

Ai plecat vremelnic fără ca să știi,
Că mosorul ți-a împleticit a lui ață,
Că soarele tău nu va mai răsări,
Iar inima a întrerupt a ta viață...

Dorințele toate nu le-ai împlinit,
Valuri de gânduri trimise-n Univers,
Bucuriile cu care te-ai hrănit,
S-au disipat, ștergându-ți ultimul vers!

Iubirea noastră a fost în dulce grai
O frumoasă poveste, ce nu s-a stins,
Ea va rămâne peste moarte, un rai,
În casa îngerilor ce te-au cuprins!

În Univers se-aude o baladă,
Ce a cuprins tot cerul cristalin,
E imnul tău ce stă ca o dovadă,
C-ai fost o valoare și un bun creștin!

Ai lăsat în urmă sufletul tău drag,
Ce te-a sprijinit în tot și în toate,
A fost pentru tine umăr și toiag
Și steaua ta ce te-a vegheat în noapte!

Au secat și lacrimi, a rămas doar dor,
Sentimente, patimi, gânduri peste timp,
Ce sădesc în suflet un dulce izvor
El va dăinui în orice anotimp...

Durerea mea, în suflet mă cuprinde,
Iar gândurile mi se învâlmășesc,
Greu îmi este, până mă voi deprinde,
Că ai plecat tăcut, în lutul pământesc!

Un nou început

Dorințe și flori în toamna târzie
Se scutură acum pe aripi de timp,
Nostalgia singurătății este vie,
Își așteaptă următorul anotimp!

E grea desprinderea de a ta glie,
Dezrădăcinarea de vise și gând,
Se profilează o altă câmpie,
O altă limbă o să auzi curând.

.....
Destinul e de la bunul Dumnezeu,
El se stabilește undeva în cer
Și ni-l trimite ca pe-un panaceu,
Dând sevă sufletului cel stingher...

ECOUL UMBREI

Când pașii ne însoțesc gândurile, când viața se zbate între cer și pământ, între bine și rău, când iluziile devin realitate...ne întoarcem cu fața spre Univers așteptând un semn, o dovadă că mergem în direcția corectă. Fiecare pas are umbra lui ce merge odată cu el, care marchiază drumul spre țelul pe care fiecare dintre noi l-a visat. Visul, este gândul nostru care inundă subconștientul și conștientul... Visul este ca o umbră ce nu se desparte de gând. El se îmbracă în realizările materiale ale gândului, ajungând astfel la maturitatea țelului propus...

Umbra gândului, își deschide aripile construind structuri sănătoase, care să reziste în timp, care să-și pună pecetea personalității sale.

.....
Fiecare dintre noi are o viziune diferită asupra vieții, asupra viselor și realizarea lor. Visele noastre nu converg spre aceleași țeluri, nu avem aceleași speranțe, idei reformatoare de aceea există conflicte care fac rău progresului, fac rău omenirii...
.....

Multe întrebări și puține răspunsuri care ne frământă și nu înțelegem de ce este așa, de ce viața nu este mai simplă, cu acțiuni mai bine definite? Cu cât clepsidra timpului rulează acest deziderat uman, parcă înțelegem și mai puțin ce se întâmplă... Suntem prizonieri ai propriilor noastre acțiuni, care se desfășoară ca într-un păienjeniș de cuvinte goale, spuse la întâmplare, fără o direcție prestabilită... Vrem și nu vrem nimic... Uneori nu știm care este direcția bună, dacă informațiile care apar de oriunde, sunt reale sau nu... Viața ne este într-o veșnică luptă, într-o mare de gânduri care uneori se bat cap în cap, nu-și găsesc rezolvarea...

.....

Suntem o pradă ușoară noi oamenii, ne duelăm cu himere și de fapt adevărul nu există. Tot ce se întâmplă este pus la cale de umbre ale destinului, ale închipuirii... Fiecare dintre noi, credem în adevărul nostru individual, care rar coincide cu al altcuiva...

.....

Sobrietatea, ideilor pentru reconstrucția vieții socio-economice, pentru zidirea vieții sociale și spirituale, pentru creșterea capacității intelectuale ale acestei societăți, este de importanță vitală. Noi nu trebuie să trăim în bâlbe... Dacă vrem ceva concret, care poate fi văzut cu un ochi liber sănătos, care poate fi pipăit și e adevărat, trebuie să ne străduim.

.....

Dacă ar fi trebuit să facem noi de la început totul, nu știu dacă am fi știut cum sau dacă am fi putut...! Am profitat de împrejurări, am mințit, am înșelat, am distrus, am furat, am ucis, am destabilizat o idee bună, am bârfit, dar n-am văzut în fața noastră decât interese meschine, interese de grup, distrugând viețile altora, distrugând legi, pentru a favoriza infracțiunea...

Toate astea au dus la destrămare, la destabilizare, la neîncredere... **„De fapt, ne-am furat căciula”.**

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Dumitru DUMITRICĂ

(04. 10. 1941 – 16. 05. 2016)

Scriitorul **Dumitru Dumitrică**, fiu de tâmplar s-a născut în localitatea Bolintinul din Deal, comuna Bolintinul din Vale, Județul Giurgiu la data de 4 octombrie 1941. Acesta a cunoscut de mic greutățile vieții. La vârsta de 13 ani, după absolvirea, în satul natal a școlii primare a fost nevoit să plece la lucru, cu echipa de meșteri zidari. După întoarcerea în satul natal și-a continuat studiile în Bolintinul din Vale până în clasa a VIII-a, timp în care a compus sute de versuri.

Cel care i-a pus în mână „Creionul de scriitor” a fost scriitorul Eugen Barbu. El l-a încurajat să scrie. Primul lui gând, după terminarea, la seral a liceului, la sfatul și stăruința scriitoarei Sânziana Pop, a fost să-i mulțumească și personal lui Eugen Barbu. Romancierul l-a mângâiat părintește pe cap, apoi, ca amintire i-a dăruit o trusă de pixuri colorate pe care le-a păstrat cu sfințenie la loc de cinste.

Deși a întâmpinat mari probleme cu publicarea cărților sale, Mitică nu s-a lăsat și a făcut rost de bani din meseria lui de bază (zidar) și din pensie și în fiecare an a lansat cărți în cadrul unor ceremonii festive, ba la căminul cultural, ba la el în curtea casei și chiar în biserica din sat, după terminarea slujbelor religioase, primite cu multă căldură de consătenii săi, cărora le-a oferit frumoase dedicații.

Din când în când venea cu plăcere la Cenaclul literar, pe care-l coordonam și am trăit împreună bucuria mărturisirii pe care mi-a făcut-o, pe care o reproduc: „În drumurile mele am avut bucuria să întâlnesc multe personalități ale poeziei și prozei contemporane, actori îndrăgiți: Eugen Barbu, Virgil Carianopol, Ion Lotreanu, Dan Mutașcu, George Tei, Nicolae Dragoș, Nicușor Constantinescu, Ștefan Mitroi, Gheorghe Țiclete, Sânziana Pop, Constantin Sorescu, Lucian Avramescu, fotoreporterul Vasile Blendea, Dragomir Magdin, actorii Marga Barbu, Ion Arcudeanu, Eugen Cristea și mulți alții.

Cărți publicate

Pașnică lumină, versuri-Belgia (1992); *Făpturii tale, adorată mamă*, versuri (1995); *Țărnuț regășirii*, versuri (1996); *O vară-n paradis...* roman (1997); *Răsărit*

de Luceafăr, versuri (1998); *Eternității tale, vremelnica mea clipă* (1999); *Poemele tristeții*, versuri (2000); *Floare de colț*, versuri (2001); *Simfoniile toamnei*, versuri (2001); *Visterii pierdute*, versuri (2002); *Icoane din trecut*, versuri (2003); *Între gânduri, versuri și cugetări* (2004); *Pe eșafodul toamnei*, versuri și cugetări (2006); *Din negura vremurilor*, povestiri (2007); *Pe o stea din Carul Mare*, versuri (2008); *101 sonete. Catargele vremii*, sonete (2009); *Slavă fir de iarbă sfânt!...* versuri (2010); *Sub rondul anotimpurilor*, versuri (2011); *Adio, copilărie!...* roman, prima parte (2012); *Din zori până-n amurg*, versuri (2013); *Adio, copilărie!...* roman, partea a doua (2013); *Albastrule cer, albastrule cer...!*, versuri, (2013); *Leagăn sfânt cu șesuri line...* versuri (2014); *În murmurul Sabarului*, versuri (2014); *Pe vadul timpului*, poezii (2015).

Atras de mic de natură și de frumusețile ei, **Dumitru Dumitrică** nu se regăsește în meseria tradițională a bolintinenilor, zidăria și înzestrat fiind de Dumnezeu cu darul potrivirii cuvintelor, își depășește condiția și ajunge acolo unde ar vrea să ajungă mulți dintre „arhitecții cuvântului”, așa cum îl numește scriitorul Nicușor Constantinescu, pe care îl reproducem în cele ce urmează.

Un arhitect al cuvântului

Afirma, pe bună dreptate, marele istoric și cărturar desăvârșit Nicolae Iorga: „Unii vorbesc mult despre dâșii fiindcă operele lor tac.” „Și se găsesc, din păcate, nu puțini condeieri care vorbesc mult și fac vâlvă în jurul a ceea ce scriu, deoarece opera lor nu spune nimic, în timp ce alții tac pentru că în locul lor vorbesc cărțile acestora.

Din categoria cea din urmă face parte și poetul **Dumitru Dumitrică**, nu pentru că n-ar fi un orator iscusit, ci mai ales din modestie și bun simț, evită, de cele mai multe ori să se laude cu creația sa, cu cărțile sale care abordează o gamă de specii și genuri literare.

Dumitru Dumitrică s-a dovedit a fi un împătimit al scrisului, un creator de înaltă ținută artistică și morală, care a luat-o înaintea multor profesioniști cu ștaif, patalamale și premii, nu doar sub aspect cantitativ, cât mai ales prin calitatea și valoarea scrisului său, indiferent dacă este vorba de poezie, roman, schițe, nuvele, povestiri sau memorialistică.”

Pornit de mic prin lume, urmându-și destinul, **Dumitru Dumitrică** a rămas, așa cum spune Ibrăileanu un om al pământului, purtând cu el, oriunde s-ar fi aflat, imaginea plaiurilor natale, icoana părinților, credința străbună, puritatea sufletească, simplitatea comportamentală și cinstea omului care trăiește în lumea satului.

Cei care cunosc, măcar în parte, opera scriitorului **Dumitru Dumitrică**, se vor fi convins cu ușurință că este un maestru al cuvântului, apropiat de natură și de sufletul omului simplu, un îndrăgostit de freamătul pădurilor și susurul apelor, de rodnicia ogoarelor, de viața animalelor și de tot ceea ce este frumos, curat și înălțător în lumea în care trăim.

De-a lungul întregii sale vieți, **Dumitru Dumitrică** a fost și a rămas un artist onest cu suflet mare, un luptător cu avatarurile vieții, cu împrejurările atunci când acestea i-au fost neprielnice, cu invidia unor semeni, cu aroganța unor neprieteni și, în primul rând, cu el însuși.

Cele 25 de cărți pe care autorul le-a realizat rămân mărturie a faptului că **Dumitru Dumitrică** a fost un soldat sensibil și credincios al vremurilor în care a trăit,

că și-a făcut din plin datoria față de el însuși și de bolintinenii lui și fără a rosti vorbe mari, față de țara pe care a iubit-o, a slujit-o și a cântat-o în scrierile sale. Este mai puțin cunoscut și faptul că unele din poeziile poetului **Dumitru Dumitrică** au constituit surse de inspirație pentru diverși compozitori, au devenit cântece și chiar slagăre, au fost imprimate și sunt transmise în cadrul unor spectacole și emisiuni de radio și de televiziune. Și atunci, mă întreb și nu o fac numai eu, de ce n-a fost acceptat în familia condeierilor profesioniști și a fost primit, la puțin timp după înalțarea sa la cer, și nu, cât încă a fost în viață și ar fi avut parte de o mare bucurie, meritată, cu prisosință. A plecat în eternitate pe 16 mai 2016, imediat după Sfânta Sărbătoare a Paștelui.

În tot ceea ce a scris **Dumitru Dumitrică** nu a manifestat un patetism și un sentimentalism exagerat ci mai degrabă un romantism moderat, un profund lirism o gamă variată de mijloace artistice, o prozodie perfectă conferind scrierilor sale un plus de frumusețe și sensibilitate, o nuanță distinsă de gingășie. Am reprodus aproape în întregime articolul **scriitorului Nicușor Constantinescu**, întrucât a surprins, cu adevărat, temele dragi inimii poetului **Dumitru Dumitrică** precum și arta descoperirii cuvintelor potrivite exprimării convingătoare a ceea ce a gândit și a simțit acest poet „în toată puterea cuvântului”, potrivindu-i-se cuvintele cu care l-a gratulat Titu Maiorescu pe Eminescu, cel ce avea să devină poetul nostru național. Cunoscându-l nu doar ca poet ci și ca om de un elevat caracter, împărtășesc, fără rezerve, portretul artistic, pe care i l-a conturat scriitorul Nicușor Constantinescu.

Referințe critice

- „Indiferent dacă numele și prenumele lui **Dumitru Dumitrică** se vor tipări sau nu pe o carte, „devenirea lui s-a produs, există, este ea însăși un act de creație pe care tocmai din motivul acesta am crezut de cuviință să-l dau la ziar ”. (**Sânziana Pop** – „România liberă”, marți 26 septembrie 1978).

- „În poezia lui Dumitru Dumitrică fiorul iubirii își găsește ecoul în aura de paradis dar și în neîmplinirile omului, ale poetului amar înțeles, ale celui care luptă cu timpul etern de neînfrânt”. (**Virgil Carianopol**, președintele Cenaclului „Ion Pilat”, 27 iulie 1980)

- „Trăitor în lumea Sabarului, Dumitru Dumitrică este un poet cu o rară și nedisimulată vocație a sincerității. Pentru el trăirile efective au o directă corespondență cu natura, cu viața, cu înțelepciunea și spațiul uranic, toate la un loc definindu-i personalitatea creatoare.” (**Dumitran Frunză**, cuvânt înainte la volumul de versuri „Țărnuț regăsirii”, 1996)

- „Viața lui Dumitru Dumitrică se consumă în numele unei năzuințe, pe care nu i-a împrumutat-o nimeni ci a găsit-o în el: aceea de a deveni scriitor. Și a devenit.” (**Lucian Avramescu**, prefață la volumul de versuri „Răsărit de Luceafăr”, 1998)

- „Pentru autorul de care ne ocupăm, tradiția înseamnă ceea ce pentru anticul Anteu reprezenta legătura cu pământul. Legenda spune că atâta timp cât Anteu atingea pământul cu picioarele, nu putea fi învins de nimeni și de nimic.” (**Geo Călugăru**, prefață la volumul de versuri „Poemele tristeții”, 2000)

- „Folosind drept fundație însuși sufletul său de copil mare, el „zidește” și cărți. Mai cu seamă de poezie.” (**Ștefan Mitroi**, prefață la volumul de versuri „Floare de colț”, 2001)

- „Viitorul cultural al acestor meleaguri încărcate de istorie s-a ivit cu atât de mare întârziere într-un zidar autodidact. Destul de citit și abil ca să scrie versuri bune, fiindcă talentul nu-și alege uneori solii numai după studii, nici după fanfaronada cu care se autolaudă, ci după harul sufletului și perseverența migăloasă a scrisului.” (**Ion C. Ștefan**, prefață la volumul de versuri „Icoane din trecut”, 2003)

- „Este în afara oricărei îndoieli că poetul Dumitru Dumitrică este făuritorul propriului său destin. Chiar dacă s-a bucurat de prietenia și sfatul unor personalități marcante ale vieții noastre literare, n-a împrumutat nimic de la alții, n-a căzut pradă unor curente conjuncturale.” (**Nicușor Constantinescu**, prefață la volumul de versuri „Pe o stea din Carul Mare”, 2008)

- „Nu mică mi-a fost mirarea să aflu că a debutat editorial cu o plachetă de versuri, nu la București, sau o altă localitate din România, ci nici mai mult, nici mai puțin decât în Belgia, unde a câștigat un concurs literar după ce a trimis acolo „la noroc” câteva texte lirice, pe care membrii juriului le-au apreciat, le-au premiat și au găsit de cuviință să le încredințeze tiparului prin grija și cheltuiala lor.” (**Florentin Popescu**, „Noi portrete în peniță”, editura Rawex Coms, București, 2010)

La acești comentatori din referințele cărora am citat se mai adaugă mulți alții. Voi cita însă, din motive de spațiu, numai câteva nume: Constantin Sorescu, Marcel Crihană, Dragomir Magdin, Eugen Barbu.

Ziare și reviste la care a colaborat

Tineretul liber; Luceafărul; Sud; Apollon; Săptămâna; Amfiteatru.

Extrase din operă

Gânduri

- * „Gândul speranței, credința în Dumnezeu și încrederea în propria ta făptură să te însoțească pe tot drumul vieții!”
- * „Femeia care înșală o dată, va înșela întreaga viață.”
- * „Cei răi găsesc prilej de nemulțumire până și în lumina soarelui...”
- * „Vrei să vezi curățenia sufletească, sinceritatea, nevinovăția, devotamentul pentru stăpân... privește ochii câinelui.”
- * „Mult înseamnă un preieten adevărat pe lângă casa omului... Pleci din viață. Doamne ferește, dar pleci fără grijă că va avea cine să o consoleze pe nefericita văduvă.”
- * „Cel mai sărac om este cu adevărat cel sărac de minte.”

Vine iar Crăciunul

Fulgi de nea în zbor de îngeri plutesc pe aripi de vânt
Din eșarfele de nori și din lacrimi de stea,
Semn divin, vine Crăciunul, ca din basme pe pământ
Vestea „Bucuriei vieții” tainic lumii să o dea...

Vine iar Crăciunu-n lume pe troiene de zăpadă
Clopoșeii sună-n noapte, renii se avântă-n goană,
Lumea-ntreagă iar așteaptă steaua magilor s-o vadă,
Candela speranței noastre în a lui Iisus icoană.

Vine iar din vremi Crăciunul, peste alte-mpărății,
Astrele pe-altarul nopții policandrele se-aprind
Când prin noaptea cea divină răzbat glasuri de copii
Ce-L slăvesc cu bucurie pe Iisus în vechi colind.

Noaptea își urzește puntea spre speranța omenirii
Căci la Bthleem se naște pruncul Cel fără de moarte
Ce prin jertfa Sa revarsă harul sfânt al mântuirii
Ca-n lumină, din lumină, să rămânem mai departe.

Iar coboară azi Crăciunul din înalturi și din astre
Să purtăm în noi credința, să-avem inimile sus!
Căci edenica lumină prinde inimile noastre
Azi, cu pasul de păstor, vine către noi Iisus.
(Din volumul – „**Slavă, fir de iarbă sfânt**”)

Efemeritate

Totul are -un început,
Totul are un sfârșit.
Nu știi ce ți-i hotărât
Și nu știi ce ți-e sortit.

Omule, trăiește-ți clipa
Timpul e de neoprit.
Te cuprinde cu aripa
Nici nu știi când ai trăit.

Totul este trecător
Și nimic nu este veșnic
Te cuprinde cu-al tău dor
Îngerul ți-e tainic sfetnic...

Ești prin lume călător,
Poartă-ți crezul tău mereu
Viața prin lumină-i zbor
Veșnic e doar Dumnezeu.

Sfânta zidire

Cu fiecare cărămidă pusă drept temelie,
Pentru-nălțarea sălașului cel sfânt-
Zidită-i credința noastră în veșnicie
Întru Tatăl Ceresc pe-acest pământ...

Lacrimi de bucurie și-a despărțirii jale
Aici vor curge veac de veac-
Pe-a lumii și-a vieții nesfârșită cale,
Ele fi-vor pentru suflet al alinării leac...

Cu suflet și credință a prins să se zidească
Templu acesta sfânt pe leagănul lumesc,
Întru credința noastră strămoșească
În „via” zidită de Tatăl Ceresc.

Vegheat de soare, nins de constelații,
Purtând prin duh pecetea nemuririi,
El fi-va pentru multe generații
Nava ce ne poartă spre țărmul mântuirii...

El fi-va adăpostul veșniciei noastre-
Uitați de amăgiri, tristețe și dureri
Prin El ne ancorăm speranțele de astre
Spre a nu ne rătăci pe-un drum spre nicăieri,

Orice drum de-acum spre El va duce,
Păstrați-l cu credință în suflet mereu,
Purtați-vă ne-nfrânți biruitoarea cruce:
Nimic nu este fără Dumnezeu!...

*(La zidirea noii biserici din Bolintin Deal la care a luat parte voluntar și
poetul-zidar Dumitru Dumitrică)*

Floarea prieteniei

Tot mai rară este floarea prieteniei,
E-un noroc de-ajungi să o culegi,
Ea înflorește pe stâncile tăriei
Ne-nfrântă de-ale vitregiei legi...

Floarea de colț e floarea prieteniei,
Ne-nfrântă de furtuni, de arșiță și ger,
Păstrează-o cu căldura omeniei
E lujerul sublim între pământ și cer.

Păstrează-o în suflet pe-a simțirii zare
Și-ți va fi de veghe, tainică lumină,
Ea îți poate-aduce-n viață alinare
Floarea prieteniei e-o floare divină.

Floarea prieteniei – floarea prieteniei,
Se ridică peste-al vremuirii scrum,
Amforă nestinsă-n fața veșniciei
Magică auroră pe al vieții drum.

Ia aminte, frate, lujerul nu-i frânge
Și nu îi răni sfânta puritate.
Căci va fi-n zadar și târziu a plânge
Când vei fi cuprins de singurătate!...

CREDO – Dumitru Dumitrică

„Dacă în ceea ce scrii semenii tăi nu se regăsesc, nu simt bucuria și speranța, tristețea și jalea, dorința și visul și atâtea afinități din universul cugetului și sufletului omenesc, atunci lasă deoparte pana, fiindcă nu ești născut pentru ea...!”

Zidarilor din Bolintin

Trudind mereu pe drumul cel lung spre împlinire,
Purtând voința-n mine etern neîntreruptă-
Am înțeles că viața-ntreagă e o zidire
Alături de voi, ducând aceeași luptă.

Vă simt cu atâtea doruri de soartă și destin,
La bucurii ori jale, eu merg în pas cu voi-
Și când aud prin lume: zidari din Bolintin,
Parcă vă văd sculptați în turnurile noi.

Urmașii lui Manole prin nobilă menire,
Voi raza de lumină purtați din loc în loc
Lăsând în urmă case – cuiburi de fericire
Zidite cu dorinți și cu al făpturii foc.

Prin gândul vostru pașnic și brațele de stâncă
Pământul este leagăn și basm de paradis-
Ca pe un prunc iubindu-l prin veșnicia adâncă
Lumina îi purtați prin dor, ideal și vis.

Slujind la rostul vieții prin nobila menire
Slăviți, voi meșteri fauri, voi ziditori pe glie,
De veacuri dăltuind un drum spre fericire,
Voi, falnic monument, – a vieții bucurie.

Sub vremuri care curg în nesfârșite turme,
Când neguri furtunoase, când reverii albastre,

Vă regăsim rămase nepieritoare urme
A vieții efigie sunt chipurile voastre.

Vă simt în suflet mâna cea aspră ca pământul,
Cu adevărul în ochi vă regăsesc prin zori,
Voi ce-ați făcut pe viață legământul,
Voi, temelia vieții, ai lumii muncitori.

Cântec trist

(Legendarului plop din Lunca Sabarului)

Plopule însingurat
Ce mult timp m-ai așteptat,
Rezemat de vânt și stele
Ca și dorurile mele.
Răstignit pe-altarul zării
Ținând frâul depărtării.

Pleacă-ți creanga iar spre mine
Sufletul să mi-l aline,
Mult prin lume-am rătăcit
Căutând ce am dorit...

Ars de-a vieții-adâncă sete
După ochii unei fete,
Ce-am iubit-o pe pământ
Tot cu tine-n legământ...

Peregrin din loc în loc
Cu al soartei nenoroc
Tu, însă cu al tău soroc
Pe sub arșiță și ger
Lângă drum aici, sub cer...

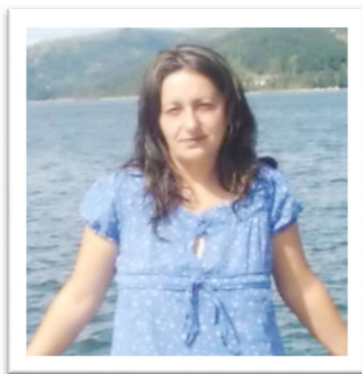
Astăzi cu păreri de rău
Mă întorc sub ramul tău
Obosit de căi rebele.

Floare de colț

Cu dorul măicuții mele,
Mult râvnit de timpu-ateu
Cu dorul de tatăl meu...
Târziu vin ca altădată
Căutând aceeași fată

Cu dorul de-odinioară
Pentru o tânără fecioară
Ars de aceleași gânduri vin.
Că tu știi al meu destin,
Tot de strajă lângă drum
Nins și tu de-al vremii scrum...
Altul sunt și eu acum
Dar cu dorul ne-mpăcat
Tu demult m-ai cununat
Sub prohodul îngeresc
Alinarea să-mi găsesc.
Lângă ochii ce-i doresc,
Prin aceleași rămurele
Îi mai văd visând spre stele...
Dor de vis ramul tău poartă
Noi ne-am rătăcit prin soartă,
Frânt de lungi păreri de rău
Vin târziu sub templul tău,
Rezemat mereu de vânt
Și de-al păsărilor cânt...
Eu cu doru-n legământ
Până-n margini de mormânt,
Freamăt sfânt vegheat de stea
Parcă plângi de jalea mea,
Fiindcă-n timpul cel ateu
Tu rămâi fratele meu...
Prins în zborul tinereții
Am făcut popas la tine,
Dar spre țărmul bătrâneții
Ne-au izbit valuri haine...

Profil literar întocmit de **Geo CĂLUGĂRU**
Membru al Uniunii Scriitorilor din România

Mariana ENEA

Mariana ENEA (pseudonim literar Mara MANOLACHE) s-a născut la data de 1.03.1973, în comuna Icușești, județul Neamț.

Studii

Facultatea de sociologie-psihologie, București.

Activitate literară

Membră a Cenacului online „Amprenteale sufletului”.

Debut

Volumul de poezie „Cutremur de stele”, Mara Manolache, Editura Papirus Media, 2015, Roman.

Volume publicate

- „Cutremur de stele”, Editura Papirus Media, Roman, 2015;
- „Pictează cerul”, Editura Editgraph, Buzău, 2023;
- „Dansează zânele”, Editura Editgraph, Buzău, 2023.

Premii

Premiul de Excelență și medalie, decernate de revista Amprenteale sufletului, pentru cele mai frumoase creații literare înscrise în antologiile „Poeți și prozatori români în Regal eminescian” și „Scriitori români, uniți în cuget și simțiri, la CENTENARUL MARII UNIRI”, 2018.

Colaborări la reviste literare

Reviste online

Revista „Amprenteale sufletului”; „Negru pe Alb”; „Rețeaua Literară”; „Confluențe Literare”; „Agonia”; „Poezii Bizz”.

Reviste tipărite

Revista „Melidonium” Roman, 2013; „Amprenteale sufletului”, editura Editgraph, Buzău, 2017-2019.

Antologii

- „Nostalgii de Toamnă”, Editura Dandes Press, 2014;
- „Călătorie în regatul cuvintelor”, vol.V și VI, Editura Dandes Press, 2014,2015;
- „Nostalgii de vară”, Editura Dandes Press, 2015;
- Antologia „MI-S MUZA / MUZUL POEZIEI / PROZEI”, Editura Națiunea, 2018; (premiul pentru eleganța versificării nostalgiilor)
- Antologia „Poeți și prozatori români în Regal eminescian”, 2018, 2019, Editura Editgraph, Buzău;
- Antologia „Scriitori români uniți în cuget și simțiri la CENTENARUL MARII UNIRI”, 2018, Editura Editgraph, Buzău;
- Antologia simbol și metaforă (poezie și analiză literară), Editura Pim, Iași, 2020;
- Antologia Petale de nea, Editura Contraste culturale, 2023 februarie.

Extrase din referințe critice

„Cutremur de stele”, Editura PapiruS Media, Roman, 2015

Recursul la literatură clasică – atunci când își subîniază ideile poetice – o plasează pe Mara Manolache în galeria poezilor cu importante resurse culturale, făcând cu lejeritate trimiteri la autori și teme universale: *„Asemenea Didonei descrisă de Virgiliu,/ e zbuciumul purtat prin haosul cumplit./ Se pare că am murit.../ colind întreg infernul lui Dante/ trecând pe lângă Minos cel hain/ e întuneric și mă doare,/ tăcerea-i lungă ca o smoală/ în mantie de foc și valuri de răceală”.* (Meancolie obosită)

Toate acestea la un loc și multe altele ne fac să considerăm, fără putință de îndoială, că ne aflăm în fața unui poet complex, cu talent aflat la cote înalte ale poeziei, dăruit creației și rostirii prin imagini artistice. (**Alexandru Mihăilă** – ziarist, scriitor, redactor-sef PapiruS Media, Membru UZPR, în „Cutremur de stele”, pag. 6, Editura PapiruS Media, 2015, ISBN 978-606-8137-75-9)

„Pictează cerul”, Editura Editgraph, Buzău, 2023

Poeziile doamnei Mariana Enea ne provoacă în a căuta adevărul, lucrurile care contează, care conferă ființei armonie. O face să se șlefuiască, să evolueze spre binele tuturor. Candoarea versurilor ei m-a prins. Am admirat cât de atipic și, totodată, dezinvolt (pare că) scrie.

Volumul poate fi citit de la început la sfârșit sau de la sfârșit la început – și cine poate să spună care e începutul și care e sfârșitul?

Mariana Enea a găsit soluția perfectă de a demonstra, concret, cum poate poezia să-i apropie pe oameni, publicând o carte care chiar asta face, te determină să o citești la dublu și, mai mult decât atât, să o împărtășești cu cel/cea drag/-ă. Până la urmă, poezia e cu noi, în noi, lângă noi. (**Eugenia Enescu-Gavrilesco**, redactor-șef, revista „Amprente de suflet”, nr.1/2023, pag. 39, ISSN 2393-4506)

Extrase din opere

PICTEAZĂ TIMPUL

Pictează cerul în culori
Cafeaua îmi surâde trist
Lacrimile ploii le simt adânc,
Mă sapă ca pe un mormânt.
Pictează lumea mea din jur
Vântul mi-o fură zâmbind
Trecători colorați fără ochi
Habar nu au, nu știu
Cât curcubeu întind.
Pictează timpul poveștii
Cu flori, cu iarbă, cu clopoței
În liniștea nopții reci
O țigară aprind și veghez.

TIMPUL

Pe muchii de stele
Răsar cuvintele mele,
Pe muchii de vise
Apar cărți nescrise.
Dar, timpul fără oprire
Cosește pagini întregi
Pline de bine și iubire.
Ironie aruncă crengile rupte
Nu-i este milă de tine, de mine
Aspiră destine fără milă
Construindu-și castele de hârtie.
El nu îmbătrânește
Nici nu apune, nu cere bani
Depinde doar de tine,
Odată fereastra închisă
Cu greu mai revii la lumină.

ANTAGONISM

Trăim o vreme în care
noi oamenii
nu valorăm
nimic mai mult
decât nimic

În vrerea unora ce se confundă
cu puterea.
Dar vai de cei ce ar putea
și stau în somnul rațiunii.
Ajută-ți semenul
nu te îmbuiba
că ești doar efemer
în vremuri sumbre.
Măcar un gând și o faptă bună
ce te cunună cu divinitatea.
Să fim mai buni
să dăm ce e mai bun
și vom vedea schimbarea.

NINGE PE TIMP

Ninge încet, pădurea se răsfată,
îngeri cu plete răsar din noapte
în jur o liniște de suprafață,
fulgii se pregătesc vorbind în șoaptă.

Cu pași îndrăzneți, poetul se arată,
atingerea-i fină devine melodie
își coboară ninsoarea supărată,
cuprinde visuri dintr-o rapsodie.

E călător prin stele, născut din mantia
zăpezii,
e prințul poeziei rămas captiv în versuri,
pată de lumină ce împrășteie iluzii,
rămâi cu noi și dă-ne răspunsuri.

Ninge pe timp, Luceafărul pornește
„Oceanul cel de gheață” mângâie petale,
viscolul îl poartă cu gând de acostare
între cele două lumi monumentale.

Se oprește, ascultă lin natura
Ce-o poartă pe umerii grei
Iubita-i departe, dar vocea-i răsună
Și plouă cu flori de tei.

DRUMUL SPRE LUMINĂ

Mi-am împrăștiat gândurile
În mii de frunze călătoare
Printre arborii bătrâni
Ce se certau cu toamna.

Mi-am pictat hainele
Asemeni anotimpului
Culoarea să-mi fie călăuză
În locul norilor de seară.

Mi-am închis cărările
Să nu mă abat de la tine
În drumul meu spre stele
Să fiu condusă de lumină.

LUMINĂ ALBASTRĂ

Răsare timpul
Călătorește fără opriri
Gânduri ca sunete
Dispar fără să știm.
Dincolo de nori
Suntem doar păsări
Fără aripi privim
Neputința noastră.
Lumina ne cuprinde
Ne învăluie subit
Aripi de înger
Ne poartă prin văzduh
Castele din stele
Dispar la trecerea noastră
Lumina argintie
Se face albastră.

ARIPI DE CULOARE

Mă uit în oglindă
Un spațiu se întinde
Fiecare pas e posibil,
Pot fi invizibilă!

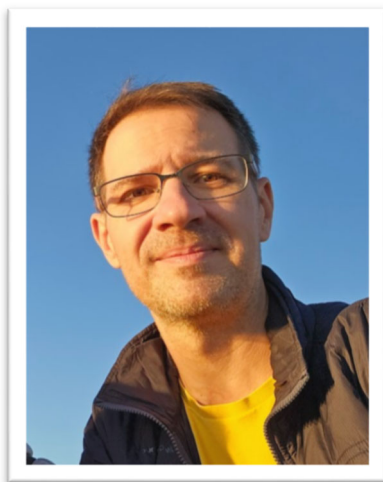
Închide ochii și visează
Sufletul devine pasăre
Simte libertatea divină
Fii înger pentru o secundă!
Aripi grele
Se ridică, cuprind lumina
Universul plânge
Geme sub aripa sa
Unde de culoare
Pictează orizontul.
Arbori înecați de aer
Își trag ultima suflare.
Cerul privește nepăsător
La distrugerea noastră.
Înainte de apus,
Vântul răsfoiește cărți
Mâinile noastre
Devin aripi de culoare.

DRAGOBETE

Coboară fluierând din munte
cu părul negru umbrind pământul
privirea-i verde eclipsează cerul.
Baba Dochia,
zăpada zânelor întinde,
fetele îndrăgostite peste măsură
o strâng în coșuri de iubire.
Călătorește precum gândul,
natura sărută urmele sale
puzderie de ghiocei se adună
lăsând în urma lui,
splendoare de culoare.
Duhul Muntelui îl cheamă,
dar nu aude, zăpada risipește,
atinge primăvara în șoaptă,
sărutul lui e foc și miere.
La nunta păsărilor se oprește
din fluier, norii îi pictează
dansează stelele în horă,
luna martor la iubire
îi luminează chipul angelic.

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU,**

Scriitor, jurnalist, editorialist, Redactor-șef, Revista „*Amprentele sufletului*”

Andreas EROKOKRITOS

Domnul **Andreas Erotokritos**, alias **Andrei ENESCU**, s-a născut la 06 iulie 1980, în localitatea București, unde a făcut clasele elementare. A absolvit liceul *Colegiul Național Sfântul Sava*, în anul 1998. De profesie este inginer electronist, promoția 2003, absolvent ca **șef de promoție** al *Facultății de Electronică și Telecomunicații*, Universitatea "Politehnica" București, specializarea *Comunicații Mobile și prin Sateliți*. După absolvire, este oprit la facultate în calitate de asistent universitar. În același an se înscrie la doctorat la Universitatea Politehnica din București, pe care îl termină în anul 2008, cu o teză despre: *Contribuții la Tehnicile MIMO în Comunicații Mobile*, obținând calificativul **Magna Cum Laudae!** Este promovat ca șef de lucrări/lector universitar, și se dedică activităților didactice, dar și activității de cercetare, atât în cadrul catedrei de specialitate, cât și în colaborare cu companii cu activități din domeniu. De exemplu, în perioada 2003-2010, a colaborat ca Inginer prelucrare de semnale la compania *Redline Communications Romania*, cu sediul central în Canada. Din 2011, lucrează ca *manager*, ulterior *director software*, la *Freescale Semiconductors Romania / NXP Semiconductors Romania*.

Începând din anul 2020, este student la *Open University of Cyprus*, programul de licență *"Studii despre Civilizația Greacă"*, specializarea *Istorie-Arheologie-Artă*, forma de învățământ la distanță, în limba greacă, pe care îl va absolvi în anul 2025.

Activități literare

A participat spordic la activitățile literare ale *Cercului Scriitorilor Ingineri* din AGIR-Asociația Generală a Inginerilor din România, cunoscut ca *Cenaclul Literar ing.*

Activități publicistice

A publicat poezii în mai multe numere ale suplimentul literar *Literar ing*, al revistei *Univers Ingineresc* editată de AGIR. Au mai apărut recenzii despre volumele de poezii în revista *Bogdania*, editată de *Asociația Cultural-Umanitară Bogdania* din Focșani, dar și în revista *Independența Română-Independența prin Cultură*, editată de *Fundația Literar-Istorică Stoika*, din București.

Volume publicate

Tânărul poet Andreas Erotokritos, aflat la începuturile sale literare, a publicat până în prezent trei volume de poezii, și anume: *Omul Π /PI/* (anul 2021), *Erotikon* (anul 2023) și *Patologii* (anul 2024), toate în Editura LETRAS.

Extrase din referințe critice

Volumul de debut intitulat *OMUL Π /PI/*, publicat de tânărul meu prieten Andreas Erotokritos la Editura LETRAS, este un volum de poezii originale care surprinde de la titlu, până la ultimul vers, și chiar prin nota explicativă finală privind persoana care se ascunde, sau doar se identifică, sub acest pseudonim literar. De fapt, este vorba de un tânăr inginer, un cadru universitar de perspectivă, care a trecut de *la tânărul îndrăgostit și superficial la adultul copleșit* (de preocupări, zic eu) *și profund, de la ordinea clasică la tremoloul spiritual, de la liniștea ignorantă a vârstei tinere, la neliniștea conștientă a vârstei înaintate* (oare??) *și din nou la liniștea dată de pacea spirituală*, așa cum se definește chiar el în *Prolog*.

Este un tânăr cu o solidă cultură generală, dar cu o deosebită admirație și cunoaștere a culturii elene, de unde și pseudonimul literar prin care debutează.

Este un tânăr fascinat de ordinea și perfecțiunea universală, dar sugerează și crede că în spatele acesteia se află dezordinea, amorful, pentru că: *omul poate că a pierdut esența: în spatele Ordinii, trebuie să existe Haos. Amândouă, precum cercul și numărul ω , sunt doar doi frați certăreți, care nu pot trăi unul fără altul; doi copii ai Infinitului*. După cum se vede, tânărul nostru inginer, dar și profesor în devenire, este înclinat spre o filozofie matematică a perfecțiunii (cercul) și a dezordinii (numărul π , număr irațional), pasiune pe care suntem convinși, o va exploata și valorifica și în volumele următoare.

Dacă poeții clasici erau preocupați să descopere perfecțiunea, ordinea și frumusețea în formele comune, obișnuite, sau chiar în dezordine, în haos chiar, tânărul poet procedează oarecum invers, pentru că, zice autorul: *poeziile din această colecție reprezintă încercarea de a regăsi haosul explorând interiorul ordinii*.

Tematica abordată este diversă și debutează cu o poezie (*Oglinda*) cu un început aparent naiv, dar cu o pătrundere bruscă într-un univers matematic (*Că pe ureche, de fapt, îmi ieșiră afară/ Cozile-ndoite de la o dublă integrală*), o poezie matematizată, filozofică chiar, temă pe care îl sfătuiesc să o continue și să o dezvolte, în care autorul se regăsește: *Mă uit mirat și mă văd pe mine!* Tema iubirii, specifică vârstei sale, este și ea prezentă (*Iubita mea, Hai-hui, Decât, Firul de nisip, Urban*), din prima, versul emanând un parfum eminescian: *Când ne vom prinde-n dans, în prag de plină lună,/Iar eu ți-oi pune-ncet pe creștet o cunună,/ De dragoste-mi vei râde, iar eu te voi ierta, Tu mușcă-mă, te rog, de piept, iubita mea!*

Este o poezie a contrariilor, a antitezelor, despre viață și moarte, desigur despre ordine și haos, perfecțiune și dezordine, cerc și lumină. Iar deasupra a toate: *El este!*

Despre tematica abordată, poetul spune: *sunt o sumă de întrebări care constituie ele însele răspunsul. Sunt încercarea de a îl găsi pe „Omul ω ” din spatele „Omului O”, de a găsi sentimentul din spatele geometriei. Căci frumosul izvorăște din contopirea forțelor extreme, din țipătul Haosului de sub voalul Ordinii, din exprimarea fanteziei de sub aparența rațiunii, din iubirea unui „Erotocrit” aflat în umbra unui inginer sau din simbolul unui ω în învăluirea unui cerc*.

Acesta pare să fie crezul poetic al unui tânăr poet-inginer. (**Corneliu Cristescu**, poet, prozator, epigramist, membru al *Societății Scriitorilor Români*; în revista *Literar ing*, Nr. 37, 2022, pag. 7-8)

În tandem, dar într-un mod propriu, cu lumea de azi, în volumul *EROTICON*, semnat de Andreas Erotokritos, eul poetic, având dorința de a iubi, este într-o continuă luptă cu rațiunea, reprezentată prin tangențele cu realitatea din jur sau cu acel cotidian care distruge prin materialitate. Poetul propune însă utilizarea elementelor lumești pentru a crea sau formula un limbaj al iubirii. // Astfel volumul este bine consolidat, propunând, în același timp, necesitatea unei mai mari atenții din partea cititorului, care descoperă tactica aplicată, printr-o astfel de structură. // Astfel, reprezentarea femeii pare să fie realizată printr-o poziționare a ei, mai cu seamă, ca muză sau ca un personaj din vis, deși nu se specifică clar acest lucru. Plutește peste ea o ambiguitate care îi conferă o existență spectrală, atât cât să creeze atmosfera desprinsă ca dintr-o poveste sublimă, de vis neîmplinit sau împlinit parțial. // Iubirea, însă, e clar declarată și e ancorată puternic în fiecare construcție poetică. Nu e nimic ambiguu aici. Iar soarta acestei iubiri este să poarte sau să nu poarte în ea și speranța. // E o nesiguranță, care mai întâi sună ca o chemare, apoi ca o rutină de zi cu zi, iar în a treia parte ca o moarte a iubirii, văzută din partea lui, a părții masculine, a iubitului, care o inițiază, o percepe apoi ca pe o banalitate și o lasă să piară, fără șanse; la final, acceptul pierderii iubirii fiind al ambilor protagoniști. // De fapt, în acest volum, partea feminină e cea care își schimbă starea în fața celei masculine. În prima parte e iubita, în a doua e femeia care face lucruri în casă, apoi e partenera de care se desparte – în conformitate cu cele trei părți notate de poet: Eros, Hades și Nekyia. Se fixează cumva ideea că partea feminină este, așa cum se nota anterior, o muză sau un vis, care apare sau dispare, având roluri în funcție de etapele iubirii, // Poate că exact acest mod de lucru dezvoltă un fel de joc erotic, ce oferă dinamism și ritm vital volumului, alături de o paradoxală instabilitate bine construită. // Deși inclusiv cele trei părți, distinct concentrate, ale volumului oferă previzibilitate în evoluția lui, atmosfera e sublimă și ritmul interior e bine construit, într-un stil personal, care se poate distinge deja, așa cum s-a observat inițial. Se conturează, astfel, un poet, vizibil cultivat, care se înscrie curajos pe o linie proprie, simțindu-se o ambiție a reușitei și posibilități de exprimare valoroase. (**Mariana-Mihaela Cazimirovici**, poet, prozator, jurnalist, membră a UZPR, doctorand în filologie; în revista *Bogdania*, nr. 113-114, noiembrie-decembrie, 2023, pag. 77).

În al doilea volum al său, intitulat *EROTIKON*, realizat tot la Editura Letras, tânărul autor, Andreas Erotokritos, alias Andrei Enescu, confirmă aprecierile noastre de la primul volum, surprinzând, din nou, cu originalitatea poeziilor sale, care au la bază un suport filozofic puternic, substanțial și meritoriu în același timp. Este un volum de poezii originale care surprinde de la titlu, până la ultimul vers, dar și prin numele de pe copertă, care nu-i decât un pseudonim literar, ce anunță marea sa pasiune pentru cultura greacă.

Încă din *Prolog*, prin explicațiile date de autor, înțelegem profunzimea gândirii filozofice ale unui tânăr instruit, *poet-inginer*, prin care autorul deschide al doilea volum al său. Este vorba de ideea platonice de *Frumos*, sau de *Frumosul Absolut*,

interzis muritorilor, conform lui PLATON; către *Frumos* vom ajunge prin moarte, când *Sufletul*, din aceeași substanță cu *Ideile*, aspiră natural către cei asemenea lui.

Totuși, PLATON indică un mod prin care putem să atingem *Frumosul*, pentru că: *există gravată în sufletul nostru una dintre cele mai puternice dorințe: EROSUL*. Este *Dragostea*, care în mod iremediabil și etern este atinsă de *Frumos*, pentru că substanța din care ea este clădită este întocmai precum cu a *Ideilor*! Este cea care trage sufletul spre dorința de cunoaștere a *Frumosului*.

Volumul de poezii surprinde și prin *concepția structurală* care stă la bază, fiind împărțit în 3 *mari capitole*, toate cu denumiri grecești, împănate, de asemenea, cu personaje și termeni din cultura elenă.

Capitolul I este intitulat *EROS, dragoste, iubire*, adică prima etapă din dragoste. Prima poezie intitulată *ELPIS I*, urmând și altele la fel, reprezintă *speranța în iubire, iubirea (...) dulce cozonac*, are o serie de ingrediente ...aromate, dar și *migdale amare, și zeamă acră de lămâie*!

În *Capitolul II* este vorba de o *altă etapă a iubirii*, nedorită, dar frecventă. Aceasta pentru că: *Iubirea este un demon, o manie divină*, conform lui SOCRATE, *cu o putere greu de stăpânit, este un cal nărvaș care vrea să fie liber și captiv în același timp*. Dar greutatea vieții, *rutina zilnică și orgoliul macină însă treptat eroticul, îl obosește și îl prăbușește în HADES*, adică în *INFERN*!

În *Capitolul III*, se intră în a *treia etapă a dragostei, a iubirii*, pentru că: *odată ajuns acolo, (în HADES), odată scufundat în cinism și egoism, îndrăgostitul se află: în contact cu fantomele trecutului – NEKYIA – care dă, astfel, și numele capitolului*. În zadar: îndrăgostitul încearcă disperat să *resusciteze Dragostea*, să recapete ce a pierdut, să se întoarcă la *EROS*, dar răul a fost făcut, întoarcerea, imposibilă, inocența, pentru totdeauna pierdută. Sau poate nu?, se întreabă plin de speranță Poetul!

Tânărul poetul surprinde cititorul printr-o *scenetă dramatică*, un fel de *tragedie antică grecească* în minatură, care poate fi embrionul unei piese de teatru de mari dimensiuni. Noi o așteptăm..

Este clar că avem de a face cu un *poet original*, care are o anumită *viziune* despre viață, bazată pe o *filozofie* de sorginte elenă, în care personajul principal este *Iubirea*, în care crede cu putere și care va fi reluată, cu siguranță, și în următoarele volume. Noi îi dorim mult succes! (**Corneliu Cristescu**, poet, prozator, epigramist, membru al *Societății Scriitorilor Români*; în revista *Literar îng*, Nr. 42, 2023, pag. 14)

Mă bucur că poezia are adepți noi în ceea ce privește scrierea ei.

Această carte de versuri, *EROTIKON*, de Andrei Enescu (Andreas Erotokritos, pseudonim), crezi, citind titlurile poeziilor, că te va pune în fața tălmăcirii din filozofii mai mult sau mai puțin alambicate, a celui mai nimunat, prezent și disputat sentiment de care suntem în stare, *iubirea*. Drumetia făcută în exprimare și redare de către autor, fac poeziile mai speciale, mai aparte... Cu absurdități ori ghidușii, cu arome de șofran, cu popas prin Antiohia, oraș din lumea antică, unde parcă și muzele deranjează uneori, fantezia aduce exprimări care au un numitor comun, *dragostea*. Așa cum o înțelege fiecare. Mahatma Gandhi spunea: *Unde este iubire, acolo este viață*!

Și desigur nu există nimic mai minunat ca viața!

Iubirea, sentimentele puse la spălat cu balsam de catifelare (expresia autorului), iubirea aceea care devine credință, este aici zbaterea literei inimii, de a fi transformată în cuvânt atunci când te cunoști pe tine. Iar sensurile vibrând sigur, te regăsești pe tine în zilele ce par scurte pentru gânduri, și aduc mulțumirea transformată în arta de a fi cu adevărat nobil. Ținutul Hadeș, numele lui Prometeu, Atica, Elpis, Medeea, sunt cele care te duc în lumea argonauților, mitologie, a legendelor cu zei, și te gândești, parcurgând poeziile, ce ar putea să reprezinte, ce subiect ar aborda! Dar citind, constăți că poetul este realist, revine în timpul real cu îndeletnicirile obișnuite, dar, metaforic, trimiterea este inteligent făcută. Conservând ordinea și timpul în univers, Nemesis reprezintă în mitologia greacă cea care cântărește fericirea și nenorocirea. Ea este prezentă într-un dialog în care *Iubirea* este personajul principal, și are calitatea supremă de a renaște în rochie de mireasă. Când te încearcă sentimentul că totul este pierdut, apare speranța și se reia ciclul iubirii. (**Doina Bârcă**, poetă, jurnalistă, critic literar, membră a UZPR; în revista *Independența Română-Independența prin Cultură*, Nr. 84, noiembrie-decembrie, 2023, pag. 96)

Apariția celui de al treilea volum al tânărului poet Andreas Erotokritos, intitulat *PATOLOGII*, la fel ca și cele anterioare, surprinde prin tematica abordată, ba chiar și prin titlul propus. Sigur, suferința, dar mai ales moartea sunt teme aparent neașteptate în tematica poetică, dar, după cum spunea cineva: *și moartea face parte din viață, doar că este ultima ei parte*. Cât despre bolile, *patologiile* prin care trece omul, acestea sunt atât de frecvente, încât toată viață înseamnă și așa ceva.

Celebrul filosof grec, SOCRATE, spunea că un adevărat filosof, deci un om dornic de cunoaștere, nu va rezista tentației de a cunoaște moarte, și deci nu trebuie să se teamă de ea. Ca dovadă, Socrate nu s-a temut și chiar a dorit să o cunoască, acceptând otrava, deși mai avea încă două soluții să scape de pedeapsa primită.

Totuși, al treilea volum de versuri al lui Andreas Erotokritos, alias Andrei Enescu, păstrează stilul primelor două volume, îmbinând poeziile cu măsură cu cele aparent fără, jucându-se liber cu rima, cu lungimea versurilor, cu simbolismul lor. Și totuși, tematic, volumul se îndepărtează de ce am citit până acum de la poet. Este un volum negru, aproape macabru, în care subiectul poetic își strigă disperarea în fața morții. Deznădăjduirea, frica, mizeria, împreună alteleori cu o imagine fantasmagorică, ideatică, a morții fac volumul să nu fie ușor de citit până la capăt. De pildă, în prima poezie *Dorință*, poetul însăși își declară *dorința* de a își activa cele mai intense sentimente, iar continuarea volumului reprezintă o confirmare că acest lucru s-a întâmplat. Ceea ce este mai tulburător decât poziția subiectului în fața morții este cum anume se ajunge la moarte, iar aici poetul nu face economie în ceea ce privește frământările și expresionismul. În poezia *Niciodată*, scrie: *Câte frunți reci am sărutat,/ Și oase țepene cu carnea tare*; ce ar putea genera o reacție de repulsie, adevărată.

Volumul este scurt, dar dens, tăios și tulburător, iar citirea lui o experiență intensă pentru cititor. (**Corneliu Cristescu**, poet, prozator, epigramist, membru al *Societății Scriitorilor Români*; în *Prefața cărții Patologii*).

Extrase din operă

Urban

Îngenunchez umil și îmi așez obrazul
Ce sfârâie și fumegă pe-asfaltul ei de foc.
Mă-neacă praful gros când îi sărut grumazul,
Iar eu zâmbesc privind-o din cel mai frumos loc.

În mahala o fată cu șorțul mizerabil,
Prin ganguri o copilă ce pufăie absent,
În iarbă o fetișcană cu păr interminabil,
Ea e mereu cu mine, iar eu îi sunt client.

Îi știu pe dinafară prietenele alese,
Fete bătrâne cutre și cam aristocrate,
Ce-și împletesc trei funii pe tample de prințese
Și în grădină poartă rochii infatuate.

Sau frații ei înalți, serioși și fără haz,
Ce îmbrăcați în frac, mereu plini de prestanță,
Îți cântă în continuu pe note reci de jazz
Și-și răsucesc mustața pe triluri de romanță.

Dar când se lasă seara și îi aduimec pielea,
Iar ea furioasă suflă în huma nopții reci,
O mint în șoaptă iarăși cu vorbe din acelea,
Că aici eu voi rămâne și-al ei voi fi pe veci.

Iubita mea

Când ne vom prinde-n dans, în prag de plină lună,
Iar eu ți-oi pune-ncet pe creștet o cunună,
De dragoste-mi vei râde, iar eu te voi ierta,
Tu mușcă-mă te rog de piept, iubita mea!

Când pietre mă strivi-vor, cu margini ascuțite
Și adânc m-or arunca în râpe hămesite,
Cu unghii să mă sfâșii, căci eu te voi cânta.
Hai mușcă-mă din nou de piept, iubita mea!

Când norii înnegura-vor văzduhul cel senin,
Din buze se va scurge ultimul strop de vin,
Iar tu veni-vei să mă sfârteci și eu te voi lăsa,
Mai mușcă-mă te rog de piept, iubita mea!

Cât timp

Era așa de frig și nu mai știam
Dacă respir abur sau fum.
Trăgeam cu poftă din țigară
(Am tot zis că mă las!)
Și fiecă răsuflare de-a mea
Năștea o nouă amintire.

Tu treceai înfrigurată prin fața mea,
Rece, tremurând,
Cu un coș de rufe murdare.
Iar eu mai pufăiam o amintire.
Și încă una. Și iarăși una.
Până le terminam pe toate.

Într-una din ele...
Tu, sub soarele de iulie,
Duceai coșul și oftai nădușită,
Cu maieul umed, lipit de corp,
Și o margaretă între buze,
În timp ce eu fumam și îmi aminteam
De tine iarna.
Și tot nu reușesc să mă las de fumat...

De când eu te-am născut

De când eu te-am născut, te așteptam să mori,
În brațe te țineam, te ajutam să crești.
Deja știam precis ce tare o să dori
Când ultima suflare urma să-mi dăruiești.

Când tu râdeai spunându-mi că-ți place să trăiești
Și pomii îi priveam cum se-oglesc în apă,
Eu însă mă gândeam cum o să putrezești,
Cum vineții și rece vei zace într-o groapă.

Ceaiul ți-l beai seara amestecat cu miere
Și mă-ntrebai mereu de ale vieții taine.
Eu beam din cupă vinul îndulcit cu fiere
Și-mi aminteam întruna să-mi cumpăr negre haine.

Când te strângeam în brațe și te simțeai iubit,
Pe piept îți presăram nenumărate flori,
Visând numai la cum voi plânge nesfârșit.
De când eu te-am născut, te așteptam să mori.

Niciodată

Câte frunți reci am sărutat,
Și oase țepene cu carnea tare,
Râul de ceară cel topit,
Icoane surde de la piept,

Câți obraji goi am mângâiat,
Ori lacrimi mii, asurzitoare,
Tăceri cu care am vorbit,
Toate-mi strigau să nu te-aștept.

Profil literar realizat de **Corneliu CRISTESCU**,
Redactor la revistele *Literar ing* și *Bogdania*.

Ion FORCOȘ

Poetul **Ion FORCOȘ**, sub pseudonimul NEFORCOȘ CĂLMĂȚUI, s-a născut la 1 septembrie 1956, în satul Călmățui, comuna Grivița, județul Galați.

Studii

- Școala primară din satul natal, Călmățui, Galați;
- Școala gimnazială din comuna Grivița, Galați;
- Școala profesională de 3 ani – Focșani, Vrancea;
- Liceul industrial Metaloglobus – București, promoția 1970;
- Facultatea de Drept Administrativ, secțiunea Drept – București, promoția 2012;
- Ocupația – liber profesionist.

Activitate literară

- A debutat cu poezii în cadrul cenaclurilor școlare la Focșani, Piatra Neamț, Bacău, revista Flacăra – București;
- A publicat, mai târziu, în ziarul de limbă română din Londra (2013-2014) și în ziarul *Națiunea* din București (2017-2018), precum și în revistele *Convorbiri Literare-Artistice* (2018-2023), *Independența Română*, *Bogdania*, *Apollon*, *Cervantes* ș.a.

Antologii

- Liricx et prosa, vol.1 – *Editura Națiunea*, 2015;
- Antologia Antologiilor – *Editura Națiunea*, 2016;
- Poeți și prozatori contemporani în Regal eminescian – *Editura Editgraph*, 2018;
- Scriitori Români Uniți în Cuget și Simțiri la Centenarul Marii Uniri – *Editura Editgraph*, 2018;
- 100 de ani de la Centenarul Marii Uniri – *Editura Amanda Edit*, 2018;
- Muzica Sufletului Meu – *Editura Liric Graph*, 2019;
- Pandemia Nebunia – *Editura Amanda Edit*, 2020;
- Zbor spre Desfrunzite Stele – *Editura Armonii Culturale*, 2023.

Membru al cenaclurilor literare

- Societatea Culturală *Apollon* București, din 2015;
- Cenaclului literar *Națiunea* din București, Membru fondator, 2016;
- Cenaclul *Literar ing* din cadrul AGIR București;
- Cenaclul *Destine* din București;
- Cenaclul *Mihail Grănescu* din București, din 2017;
- Președinte Fondator al Cenaclului literar *Chipul Cuvântului*, București 2019;
- Membru al Cercului inginerilor epigramisti din AGIR, 2020;
- Membru al Clubului Epigramiştilor *Cincinat Pavelescu*, București, 2023.

Volume de autor

- *LUCEAFĂR din LUCEAFĂR* – Editura AmandA Edit, 2018;
- *EMINESCU, STEA DIN STEA NEMURITOARE* – Editura Fast Editing, 2019;
- *ÎNTRE CERURI ȘI PĂMÂNT* – Editura GHEPARDUL, 2022.

Cărți în așteptare

- Volum de poezie istorică-patriotică despre cultură, viață, origine, identitate, continuitate... (*Daco-Românii, Strămoșii Omenirii*);
- Volum de poezie (*Din izvorul gândurilor mele*);
- Volum de poezii pentru copii (*Ia Seama Copile!*).

Aprecieri critice

*... tot ce a pus în vers a fost pus din convingere și din trăire absolută. Transpunerea în vers e ca și cum ar fi faptă, ca și cum ar fi împlinire, iar tu, cititorul, vezi cum, parcă, își scoate sufletul și-l pune pe tavă, te face să uiți cât ai fost de oropsit de viață și/sau de dușmani și să privești încrezător înainte! Văzându-i trăirea din vers, uiți chiar și micile schiopătări ale prozodiei. **Antoneta Rădoi**, despre LUCEAFĂR din LUCEAFĂR)*

*Poezia lui Neforcoș Călmățui este un puternic argument al dragostei de neam, de țară și a istoriei sale, dragoste de Dumnezeu, de tot ce e românesc, cu valoroasele sale personalități istorice și cultural din care un loc special în inima sa îl are poetul nepereche, Mihai Eminescu, căruia îi închină un grupaj de poezii, remarcându-se în mod special epopeea nașterii luceafărului poeziei românești, în „Luceafăr din luceafăr” (**Nicu Doftoreanu**, în prefața la EMINESCU, STEA DIN STEA NEMURITOARE)*

*Așa cum Icoana Domnului nostru, Iisus Hristos, aduce în fața ochilor creștinului dialogul dintre cer și pământ, așa și autorul Neforcoș Călmățui, „Ionul” nostru, cum l-am numit în prezenta cronică, aduce în fața noastră, după cum declară chiar el, aspecte și simboluri „din câteva sfere ale celor două limite – Între Ceruri și Pământ”, pe care le personalizează versificându-le. (Maria Petrescu, despre **ÎNTRE CERURI ȘI PĂMÂNT**)*

Un neobosit bard al dragostei de țară, de neam și a limbii române.

Mai rar mi-a fost dat să citesc o astfel de carte în care dragostea de țară și de tot ce este românesc să se reverse ca ciorchinii florilor de liliac în mijlocul primăverii. Versuri scrise cu pasiune, izvorâte din adâncul conștiinței sale de român, purtând în

*stiloul său, stindardul neamului românesc care nu este altul decât limba română.
...Versuri pline de mândrie patriotică și cu multă încărcătură emoțională.*

(Ștefan Doroftei-Doimăneanu, despre ÎNTRE CERURI ȘI PĂMÂNT)

*Inepuizabilul și imprevizibilul poet NEFORCOȘ CĂLMĂȚUI... este suferind de
...PATRIOTISM și ne mărturisește dragostea lui pentru această frumoasă țară...
Lecturând această carte, te încarci cu o bună dispoziție și dorință de viață, deoarece
cuprinde o sumedenie de tablouri și scene în culori ce-ți pun imaginația la treabă.*

(Nicu Doftoreanu, despre ÎNTRE CERURI ȘI PĂMÂNT)

*Crezul meu, inspirația mea poetică, izorăște din dragostea de viață, de artă, de
frumos și mai ales din dragostea de oameni, de neam, de țară și de Dumnezeu.*

*Sunt scriitorul ce veghează
Și de ani mulți tot dau alarme
Că straja își abandonează
Poporul care prea mult doarme!*

(Neforcoș Călmățui, despre el însuși)

Extrase din operă

Poezie

MISIUNEA CEA MAI SACRĂ

*Cea mai sacră misiune ce-am considerat că am
Ca Român, ca fiu al țării, e slujirea cu credință
Cu toată a mea putere și cu toată a mea ființă
Interesului ce-l are patria și al meu neam!*

*Pentru a căroră cinstire, lor, dar și străbunilor
Ce ne-au lăsat moștenire comori fără' asemănare,
Nicio luptă nu-i destulă, nicio jertfă nu-i prea mare
Când e vorba despre țară, despre vatră și popor!*

*De aceea i-am fost brațul de nădejde când cu plugul
Am scos cu sudoarea frunții codrul cel sfințit de pâine,
Și-apoi am trudit o viață-n școale, fabrici și uzine
Să sporim averea țării, bunăstarea și belșugul.*

*I-am fost strajă la hotare cât am fost tânăr soldat,
I-am fost brigadier destoinic la metrou și la canale
Și constructor de vapoare și blocuri și catedrale
I-am fost totul la nevoie, tot ce am putut i-am dat.*

*Plângu-mi, acum de o vreme, ochii triști și călimara
Că mi-am pierdut din putere sub povara anilor
Nu mai pot ca altădată fi un vajnic constructor
Și cât pot, doar cu condeiul, de-acum sluji-voi țara...*

*Mi-aș dori să fiu în stare să m-ajute vrednicia
Să-i pot sădi pe alese în nobila sa cultură
Gânduri care să rodească cuvântul de-nvățătură
Și în suflete să țese dragostea de România!*

*Misiunea cea mai sacră ce am ca poet e țara
În a cărei vatră dragă maica-n cânt m-a legănat
Și-a sa limbă românească din fașă m-a învățat
Și în a cărei credință mă-nchina sfioasă seara*

*Sădindu-mi cultul dreptății și dragostea și mândria
Ce le port în pieptu-n care arde suflet românesc
Și izvorul ce revarsă spiritul cel strămoșesc
Și în care locui-va totdeauna România*

*Și din care, cu tărie, voi spune cât mai trăiesc
Cu o mare bucurie: ROMÂNIE TE IUBESC!!!*

A FOST SĂ FII SĂ NU-MI FII NICIODATĂ

*A mai rămas doar setea ce se-adapă
Din amintirile de tine ce cândva
A fost să fii să nu-mi fii niciodată
Apa iubirii pe care s-o pot bea.*

*S-a strâns atâta frig, de-atunci, în noi
Și-atâtea punți din suflet ni s-au frânt
Apa iubirii s-a transformat în sloi
Dintr-un frumos și-atât de cald trecut.*

*Nu voi uita și nici tu, o știi bine
Că toată viața asta a durut...
Himericele căutări pe căi străine
Să vindece iubirea n-au putut!*

*Pe curcubeul amintirilor
Adânc se surpă clipele din noi
Curmându-ne din inimi dor cu dor
Rămânem tot mai triști, stingheri și goi!*

*Cu sufletele încă ne-mpăcate
Cu remușcări, ori cu păreri de rău,
Icoane în altare, veșnic separate
Pe calea mântuirii tu și eu,*

*Ne ducem crucea fiecare-n spate,
Pe via Dolorosa către Dumnezeu.*

Epigrame

Apa trece, setea nu!

*Doamne gura mi-e uscată
Și îmi arde sufletu'
Stinge-mă cu ce vrei Tu
Dar ferește-mă de apă!*

Eu nu filosofez în must

*Plăcerea vieții și-al ei gust
Le pot aprecia din plin
Într-un pocal grozav cu vin;
Eu nu filosofez în must!*

A fost odată o Românie...

*A fost odată o Românie
Cum nu știu de o să mai fie.
Vorbesc de cea de-altădată
Nu cea de astăzi ...educată.*

Poetului

*Când viața îți pare grie
Și-ți dă sentiment de dramă
Las-o-ncolo... poezie
Și scrie o epigramă!*

O să mă fac președinte

*După ani de meditații
Sunt mai sărac ca-nainte...
Fiindcă nu am satisfacții,
O să mă fac președinte.*

Atenție la Moș Crăciun!

*Dacă totuși pe la voi
Ajunge-n chip neștiut,
Vă va lua înapoi
Ce v-a dat anul trecut!*

Ioan GANEA-CHRISTU

Președintele Clubului Epigramaștilor „Cincinat Pavelescu” București,
Membru UZPR

Constantin-Nicolae GAVRILESCU

Constantin-Nicolae GAVRILESCU s-a născut la 13 februarie 1955 în orașul Salonta, județul Bihor. Tatăl ofițer de Miliție, mama învățătoare.

Studii: Liceul teoretic „*Barbu Știbey*” din orașul Buftea, județul Ilfov, 1974; Facultatea de Automatică și Calculatoare din cadrul *Universității Politehnica București*, 1982.

Membru al cenaclurilor

„*Destine*”, condus de domnul Victor Gh. Stan, Președinte USR, filiala București, literatură pentru copii și tineret; „*Cetatea lui Bucur*”, condus de doamna Elisabeta Iosif, Președinte al Ligii Scriitorilor români, filiala București; „*Literar ing*”, condus de domnul Nicolae Vasile, scriitor și jurnalist, Președinte al Filialei „*Cronica Timpului*” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România; „*Ing Epigrama*”, condus de domnul Viorel Martin, scriitor și jurnalist; Cenaclul „*Cele mai frumoase creații literare românești*” (online) condus de Eugenia Enescu Gavrilescu, scriitor și jurnalist.

Site-uri literare

Poezii biz, Netlog, Rețeaua literară, Casa Gândului – Cleopatra, Esențe, Cronopedia, RoGrup – Grai românesc, Clubul Cafeneaua literară, Negru pe Alb, Întelepciune.ro, „*Dirobenelu*”, site-ul românilor din BENELUX (membru al cenaclului), Revista „*Amprentele sufletului*” oficial, site personal.

Publicat în volumul de colecție nr.66, „Personalități române și faptele lor 1950-2015”, dicționar întocmit la inițiativa regretatului acad. Cristofor Simionescu și al regretatului președinte al Academiei Oamenilor de Știință din România, Filiala Cluj-Napoca, prof. univ. dr. DHC, Crișan Mircioiu.

Antologii

Antologia „*Amprente temporale*” – antologie de poezii cronopediene, vol. III / 2013; Valsând prin anotimpuri (antologie calendar), editura Editgraph, Buzău, 2017; „*Poeți și prozatori contemporani, în Regal eminescian*”, editura Editgraph,

Buzău, lansată în cadrul Salonului Național Eminescu la Palatul Parlamentului, în data de 8 iunie 2017; Valsând prin anotimpuri (antologie calendar), editura Editgraph, Buzău, 2018; „Poeți și prozatori contemporani, în Regal eminescian”, editura Editgraph, Buzău, lansată în cadrul Salonului Național Eminescu la Palatul Parlamentului, în data de 8 iunie 2018; „Poemele unirii, Editura Waldpress - Timișoara 2018”; „Scriitori români uniți în suflet și simțiri, la Centenarul Marii Uniri”, editura Editgraph, Buzău, lansată la Sala I.C. Brătianu a Universității Populare I. Dalles, în data de 19 octombrie 2018; „Poeți și prozatori români, în Regal eminescian”, editura Editgraph, Buzău, lansată la Sala I.C. Brătianu a Universității Populare I. Dalles, în data de 7 iunie 2019; „Caruselul iubirii”, editura Editgraph, Buzău, martie 2020; „Poeți și prozatori români, în Regal eminescian”, editura Editgraph, Buzău, 2020.

Reviste

Revista „Negru pe Alb” nr.3 – supliment, nr.4, nr.5; Revista „Nomen Artis–dincolo de tăcere” în mai multe numere; Revista „Amprentele sufletului”, martie 2015-2023; Revista „Armonia Magazine”, USA-2016; „Destine literare”, Montreal, Canada-2015; Revista „Pagini românești din Noua Zeelandă”, 2016; Revista „Chronos - Penița de Aur”, de la înființare, până în anul 2013; Literar ing-Supliment literar al revistei UNIVERS INGINERESC, AGIR, publicație trimestrială, 2014-2021; „Luceafărul de Vest”, Trimestrul II, nr.35-36, supliment UZPR, 2020; „Destine”, 2018-2021; „Clipe albastre”, revistă a Filialei București-Literatură pentru Copii și Tineret, care apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România, 2019.

Premii câștigate în concursuri de poezie

Mențiune la Concursul de poezie „Ningând poeme”, organizat pe site-ul „Negru pe Alb”, în decembrie 2012, Premiul III la Concursul de versuri și proză „Ah femeia”, organizat pe site-ul „Negru pe Alb”, 12.02-05.03 2013; Premiul III și mențiune în cadrul Concursului de poezie autentică cu tema „Dragostea”, organizat în perioada mai-iunie 2013 pe site-ul „Negru pe Alb”; Premiul I la Concursul de Creație Literară Chronos, desfășurat în perioada 15 iunie-15 august 2013, organizat de Revista „Chronos – Penița de aur” și Agenția „Un izvor de cultură”; Premiul I la Concursul de poezie cu tema „Toamna”, desfășurat în perioada 1-30 octombrie 2013, organizat de Revista „Chronos-Penița de aur”; Mențiunea I la concursul „Poezia iubirii prin anotimpuri”, secțiunea „Poezia iubirii”, organizat de Radio „Vis de taină”, 23 septembrie 2016; Mențiunea III la concursul „Poezia iubirii prin anotimpuri”, secțiunea „Poezia toamnei”, organizat de Radio „Vis de taină”, 23 septembrie 2016.

Activitate redacțională

Director editorial al Revistei „Amprentele sufletului”, fondată împreună cu Nicolae Vasile, Ioan Ganea-Christu, Eugenia Enescu și Ion Ionescu-Bucovu în anul 2015. Redactor la revista „Destine”, publicație de cultură și probleme sociale-fondată în 1990.

YouTube: Canal <https://www.youtube.com/user/JEnescu1> – Peste 100 de filme în care au fost inserate poezii proprii.

Volume publicate

„*Din noian de amintiri*”, la Editura Editgraph–Buzău, 2019; „*Jocurile iubirii*”, la Editura Editgraph–Buzău, 2024; „*Din tolba cu poeme*”, la Editura Editgraph–Buzău, 2024.

Extrase din aprecieri critice

„**O poezie care are gustul mierii**”: Reconstruirea memoriei este una dintre îndatoririle unui istoric–afirmă undeva marele istoric Nicolae Iorga. Nu numai, adaug eu, și exemplific cu poetul Constantin-Nicolae Gavrilescu. Acesta debutează editorial, în anul 2019, la Editgraph Buzău, cu volumul de poezii intitulat „*Din noian de amintiri*” la vârsta de 64 de ani. Și, asemeni unui violonist, în așteptarea galei, în care miza prestației sale era de totul sau nimic, exersată, stăruitor ani de zile. Trăind la cotă maximă, răspunderea, pe care și-o asumă, odată cu conștientizarea harului divin, publică în numeroase reviste propriile creații lirice. Mai mult chiar, împreună cu soția și câțva prieteni, pe care nu-i mai numesc, fiindu-vă cunoscuți, înființează revista „*Amprente Sufletului*”; numind, astfel, un teritoriu, cu posibilități nenumărate de valorificare lirică atractivă. E, întrutotul lăudabilă, sfiala și smerenia, pe care le simte față de acestea având, în vedere natura lor divină, despre ea cunoaște din biblie primordialitatea existenței sale, adică era la Dumnezeu, iar Dumnezeu era Cuvântul. Astfel, toate care s-au făcut reprezintă opera Cuvântului îndumnezeit.

Aceasta îmi este explicația îndelungii așteptări a debutului poetic în volum a acestui indiscutabil, deosebit de înzestrat poet.

Poezia, nefiind altceva decât numirea fericită „a slovei de foc”, primită de la Dumnezeu cu „slova făurită”, rezultat al urcușului de golgote ale celui care și-a asumat darul primit și odată cu acesta, datoria sacra de a îndeplini menirea, ce i s-a dat de Creatorul a tot și a toate, care există. Gavrilescu și Volumul său de debut pe care-l comentăm aici, constatând cu satisfacție, că, dintr-o selecție exigentă „*Din noian de amintiri*”, oferă cititorilor o poezie, care are gustul mierii și mângâierea mătăsii. (**Geo CALUGĂRU**, scriitor, membru USR, din cuvântul de lansare a volumului)

În cadrul cenaclului **DESTINE** din 16.12.2023 am primit cu dedicație volumul ***Din Noian de amintiri*** – autor **Constantin-Nicolae GAVRILESCU**, Editura Editgraph Buzău 2019.

A hoinări năvalnic, fără nici un fel de opreliști, prin noianul de amintiri, pentru a te opri pe culmea pasiunii, dovedește că aplecarea domnului *Constantin-Nicolae Gavrilescu* pentru poezie este molipsitoare. Ea te îndeamnă să privești și tu, cititor fiind, în interiorul tău și să cauți acest minunat și puternic sentiment, iubirea, undeva în universul tău înconjurător

Poetul, prin cuvinte meșteșugit alese, reușește să ne îndrume pașii în căutările noastre, îmbătându-ne cu amintiri bine alese din noianul întregului, unde drumurile sentimentelor se întretaie cu cele ale stelelor iubirii, pe care pare să le fi regăsit, îndemnându-ne să deschidem această carte chiar de la începutul volumului când ne spune: „*Deschide-te carte/ în fața celor ce mă citesc!/ Amulte de spu,multe/ din ceea ce ei doresc.*”

(...) Ce ar mai fi de spus după un așa debut în forță, care, cum spune atât de frumos în poezia **Așa ai fost**: „Așa ai fost de când te știu,/ Cu vânt în păru-ți tineresc./ Nu pot a sta făă să scriu/ Că anii trec... nu se opresc.”

Hoinărelile însă nu se opresc, fiindcă ulterior recunoaște în poezia **Furtună din Iubire** că: „Suntem supuși ispitei, păcatu-atât așteaptă..”

Totuși periplul lui printre amintiri ajunge și la **Gânduri de Iubire** unde ne destăinuie una din axiomele vieții: „În toamna vieții să găsim/imbolă în legea firii,/ și-alături veșnic să pășim/pe drumul sfânt, desăvârșirii”. Recunosc că prietenul și colegul meu de breaslă, care este domnul Constantin-Nicolae Gavrilăscu, m-a impresionat profund prin acest prim volum de poezii, asupra cărora m-am oprit îndelung, încercând să-l încadrez într-o anumită clasă... dar am constatat că este de neclasificat, fiind unul din cei care, orice gen abordează, o fac bine.

Felicitări tinere debutant, adică maestre și ține-o tot așa spre satisfacția noastră a cititorilor! (**Nicu DOFTOREANU**, poet, din cuvântul de lansare a volumului, București 16.12.2023)

„Știu că apariția acestui volum e poezii, DIN NOIAN DE AMINTIRI, a întârziat vreo 3 ani, din motive obiective. Ca un motto al acestui comentariu, am ales ultima strofă a primei poezii din volum: „/Desdchide-te carte/ În fața celor cem ă citesc,/ Cuvântu-mi s-ajungă departe,/ Pentru cei ce te iubesc.”

După ce am deschis-o și am citit-o, m-am convins că vărsătorul Costică a revărsat atâta iubire în poeziile sale, fie după femeia numai de el știută, fie pentru tot ce mișcă sau nu mișcă în natură: plante, animale, anotimpuri, ...

Nu cred că a participat la vreo întâlnire de cenaclu fără să-și scoată carnețelul și să nu ne citească două-trei poezii „proaspete”, de sezon sau din „noianul” său de amintiri. Probabil că le-a adunat cronologic sau le-a amestecat ca pe cărțile de joc sau... așa a vrut artistul, să ne tempereze cu iubirea și să ne mai răcorească cu pădurea, rândunelele sau măștișoarele... Apoi, iar o declarație de dragoste!

Romantic și nostalgic, Constantin-Nicolae Gavrilăscu dovedește că are o inimă mare ce vibrează la spectacolul naturii! Un inginer talentat și în poezie (și nu un poet în inginerie!). Dacă au mai scăpat de mistuirea pricinuită de fantasticul ghinion de a fi vecin cu **NERO**, cu siguranță le va aduna într-un nou volum, alături de cele pe care le-a plămădit între timp. Pare hotărât, fără să-l mai îndrume cineva, să mai stoarcă ceva din noianul amintirilor... Îi doresc succes! (**Ioan GANEA CRISTU**, scriitor și jurnalist, 17 ianuarie 2024, Cenaclul „Literar ing”)

„Constantin-Nicolae GAVRILESCU – Emoție și claritate”: „Iubirea pură este o deschidere a inimii în toate direcțiile, către întregul Cer. Este sentimentul cel mai nobil care îți dă fericirea contopirii cu întreaga Creație”. (Constantin-Nicolae Gavrilăscu) Și-a așezat poezia scrisă între prozodie și vers alb, de la meditație la reflecție și notație, versul curgând sub semnele iubirii. La el iubirea este o temă inepuizabilă, fără să surprindă și fără să cadă în desuet. În poeziile lui iubirea cuprinde un spațiu tematic de o fantastică complexitate. Dacă îi citim poezia „Ce e amorul?”, vedem că pentru noi cuvântul „amor” pare năserios, frivol, dar în realitate e vorba de cu totul altceva: „Ce e amorul? /E fericirea sufletului ce se-nalță/ Când e iubire pentru-o viață,/ Lăsând aprins în inimi dorul.”

Limba s-a schimbat, a evoluat; mentalitățile noastre nu mai puțin. Erosul este întotdeauna un produs al diferenței, el există și se manifestă prin nuanțe și mutații (pe care de multe ori le găsim în sensurile schimbate ale cuvintelor). Continuând aceste distincții, putem lesne descoperi că dragostea e inferioară iubirii. Una e o ființă drăgăstoasă, și alta o ființă iubitoare. Erosul care a depășit simțurile și s-a instalat în suflet e sinonim cu iubirea, nu cu dragostea. Felul în care noi, de obicei, interpretăm sentimentul erotic se află limpede în cuvintele noastre. La o primă privire ar fi inutil să diferențiem cuvinte precum „iubire” sau „dragoste”. Nu însă și la el: *„Când toamna se adapă dinspre ceruri,/regretul dragostei din vară cere îndurare,/și vântul, foșnet lin, strecoară-n ramuri,/ca toamna girul de iubire să-l acorde iară.”* (Când toamna iar va coborî pe deal)

Pe Dumnezeu îl iubești, dar de o ființă pământească te poți îndrăgosti. Revenind la cuvântul „amor”, el pare astăzi potrivit pentru surprinderea zonelor joase ale erosului. Amorul e pasager și comun. Cu toate acestea, în poeziile lui amorul este *„suflul ce aduce împlinire,/ Și bucură întreaga fire,/ Ștergând din cerul sufletului norul.”* (Ce e amorul?)

Cu o personalitate debordantă, care își pune amprenta pe sufletele celor cu care intră în contact, Constantin-Nicolae Gavrilescu reușește să scoată la suprafață prin poezie, felul său exaltat de a simți sau de a exprima sentimentele. Într-una din poeziile sale se autodefineste: *„Nu mă potolesc./ Sunt un vulcan încins,/ pregătit să erup,/ cu ploaia de esențe/ din ceea ce gândesc,/ să ating orizontul în zare,/ cu mâinile minții din el să rup,/ să pot păstra minuscule semințe.”* (**Eugenia Enescu GAVRILESCU**, 06.11.2016)

„Un mac roșu la fereastra cerului”: Când frumosul ca mod de exprimare în versuri, cu nostalgie și realism a bătut la poarta poetului Constantin-Nicolae Gavrilescu, a găsit aici să-i deschidă nu numai un om îndrăgostit de viață, stăpân pe mijloacele de exprimare, ci și un prieten la care a rămas. Citindu-i poeziile te lași cuprins de simfonia versurilor, fiind copleșit de muzicalitatea lor: *„Îmi plouă dorul lacrimi de iubire,// Iar dorul sentimentelor mă arde.”* Nuanțe de tonuri și culori în sentimente, a pus aici la un loc cu crâmpoșe de viață, amintiri, dor, lumină, iubiri, măreția naturii cu nemurirea ei, și nu în ultimul rând, valoare. *„Vântu-adie doar răcoare,/ după deal coboară toamna,/ strugurii au prins culoare/ pregătită e budana.”*

Dorul de acasă, de părinți, își are locul său în poezie, iar undele acelea nevazute țin legătura permanentă cu „acasă”. Adevărat proverbul evreiesc: „Dumnezeu ca să fie pretutindeni, a creat mamele”. *„Omagiul adus acestei ființe dragi este înălțător, alături de recunoștință: „Te rog să-mi dai tărie,/ ca tine vreau să fiu,/ să-mi umplu-n bucurie/ cugetul meu cel viu.”*

O lume de liniște ori neliniște, care atrage sufletul într-un joc amețitor spre înălțimile cerului, într-un sentiment de admirație, de căutare de răspunsuri despre existență. Tensiunea, forța emoțională din poezii sale aduc un calm omenesc, o bogăție de exprimare, viață pusă într-un tablou de cuvinte care să ajungă la noi cititorii. Grigore Vieru credea că poeziile sunt fenomene care aparțin inimii. Așa este poezia domnului Gavrilescu. Vine din inimă, cu trăiri profunde, citind-o îi vezi semnificația de dincolo de cuvinte. Fiecare poezie are o semnificație aparte prin modestie și simplitate. Părerile despre existență dau valoare poemului, iar intimitatea lui se bucură de mult adevăr. Creator de frumusețe prin cuvinte, Constantin-Nicolae

Gavrilăscu captivează cu ceea ce scrie de la prima citire. Așteptăm un alt buchet de poezii cu mireasmă de simfonie a poeziei de suflet. (**Doina BÂRCĂ**, 04.11.2016)

„Autorul, deși la prima apariție editorială, este un poet consacrat prin publicarea de poezie în mai multe reviste literare, în special în „*Amprentele sufletului*”, publicație la care este membru fondator și director, precum și în multe antologii și volume colective.

El satisface ceea ce Nichita Stănescu spunea despre un poet, și anume, să trăiască poezie. Constantin-Nicolae GAVRILESCU scrie poezie de când se știe, și atunci când tunde via, și atunci când sapă grădina, și atunci când face inginerie, profesia lui de bază, scriind cu iubire și, mai ales, despre iubire. Închină poezii plantelor, animalelor, florilor cultivate, dar și celor de câmp, etc. Această din urmă idee, dublată de imposibilitatea găsirii unei alte metode de a sistematiza ceea ce autorul vrea să spună în prezentul volum, poeziile nefiind grupate după anumite idei sau capitole, ci, probabil, în ordinea cronologică a scrierii lor, m-a condus la soluția unui răspuns poetic. Ideea principală a volumului fiind amorul, m-am gândit la o poezie, *Ce este amorul?...*, compusă în marea majoritate a textului din titlurile poeziilor din carte, acestea fiind recunoscute prin boldirea caracterelor italice, titlul poeziei rezultate fiind dat de singurul titlu din volum care se încheie cu semnul întrebării:

Ce este amorul?...

Azi, când ziua s-a sfârșit,
te strig, să fii pe veci iubita mea,
tu, minunată ești femeie.
Acum, în toiul nopții,
până acolo unde noaptea piere,
petrec cu tine-n gând.
Gânduri de iubire
se-ascut, în pieptu-mi, lent.
Ard în văpăi, ale mele gânduri, toate,
din infinitul de iubire.
Mi-e dor, alerg..., spre tine-alerg,
aș vrea să fiu... ce am fost cândva...
Eu, tot, sunt vinovat
că ai plecat de lângă mine,
numai nopțile pot spune.
Văd chipul tău, cu speranță,
o poveste-n toamna vieții,
dulcea dragoste târzie,
nostalgie de toamnă,
melancolie de toamnă.
Of..., fata morgana,
născută-ai fost ca să iubești,
când toamna iar va coborî pe deal,
când sufletul va înflori în ochii tăi,

să nu ai teamă de-a iubi!
De ce nu vrei?...
A înflorit iar trandafirul!...
Am găsit iubirea, numai să vrei,
și chiar dacă va ninge iar,
voi face odă fulgului de nea.
Și iarna e zână frumoasă,
iar atunci când ne vom ști destinul,
dacă vrei..., deschid fereastra soarelui,
primăvara reînvie și vom vedea că
e prea cald chiar și în miezul iernii.
Când credeam că azi,
nu mai vreau nimic din viață,
mugurii de iubire, azi, zbor înalt.
Ce e amorul?... Ce să fie!...
Ceva..., plus un vers, o rimă, o poezie..."

(**Nicolae VASILE**, din postfață la volumul de poezie „**Din noian de amintiri**")

„Constantin-Nicolae Gavrilesco, poet și prozator, cofondator și director al revistei „*Amprente de suflet*”, s-a născut în Salonta, județul Bihor, în anul 1955. Este unul din marii scriitori români pe care îl veți găsi în toate genurile literare.

Între ghilimele fie spus, EL și EA, Constantin-Nicolae Gavrilesco și Eugenia Enescu Gavrilesco, sunt eroi, alături de mulți alții de la Crevedia, județul Dâmbovița, ce au scăpat cu viață din dezastrul care a distrus un număr mare de case ca urmare a exploziei Stației GPL în 26 august 2023 care și astăzi răătăcesc, după externarea e la ATI pe drumuri în așteptarea unui cuibușor în locul celui transformat în cenușă.

Precum pasărea Phoenix au reînviat din propria cenușă, iar astăzi, Constantin Nicolae Gavrilesco, consacrat scrisului, vine în fața noastră cu un volum de rondeluri numit „**JOCURILE IUBIRII**.” Mai rar să întâlnești un asemenea talent cu o așa putere de creație în condiții vitrege de viață pe care o trăiește alături de Eugenia Enescu Gavrilesco.

Constantin-Nicolae Gavrilesco, prin opera sa, privind „*Jocurile iubirii*”–Rondeluri, vine cu mărturisiri nemaîntâlnite în viața de toate zilele, cu toate cele bune și cele rele care ne înconjoară. De reținut modul de reconstrucție și retrăire a celor redată în valoroasa sa carte ce a pornit deja pe drumul luminii.” (**Vasile GROZA**, poet și prozator, din postfața la volumul „**Jocurile iubirii. Rondeluri**”, 5 Decembrie 2023)

„Rondelul iubirii”: Omul a căutat cu o sete nestinsă toată viața iubirea, frumosul, idealul, dar și perfecțiunea. „Iubirea e singura vecie dată nouă”, după cum afirma poetul Vasile Voiculescu. Cu volumul de rondeluri „Jocurile iubirii”, Constantin-Nicolae Gavrilesco nu ne amintește numai de poetul Vasile Voiculescu, dar și de mitul Zburătorului, al lui Heliade Rădulescu, de primii fiori ai iubirii. Prins în mrejele acestui sentiment înălțător, omul nu mai are scăpare: „*Că visu-n lipitură începe-a se preface/*

Și lipitura- n zmeu/ Și ce-i mai faci pe urmă?/ Că nici descântătură, nici rugi nu te mai scapă/ Ferească Dumnezeu".

Citind aceste versuri emoționante, gândul îmi zboară la poetul simbolist Alexandru Macedonski, autorul rondelurilor și mă încearcă o ușoară nostalgie: „*Rondelul rozelor ce mor, / Mor în grădini și mor și-n mine*".

În acest volum de versuri, Iubirea este cea care guvernează totul, atunci când sufletul tresaltă, iar poetul este „prins în vraja inimii”, simțind plenar, profund „această fericire a sufletului”. Poetul strânge într-un mănunchi liric „dorurile șoptite suav”, visurile și amintirile, dar și „versurile ticluite din amor”, acele „iubiri uitate-n cartea vremii”, poveștile fascinante de iubire de mult uitate-n sertarul timpului.

(...) Comparațiile întregesc tabloul liric al volumului: „cerul senin ca marea”, strălucește „ca un astru-n inima văzduhului”, dar și epitetetele personificatoare: „drum searbăd și anost”, „coșmaruri dese”, „vise încâlcite”.

(...) În „Jocurile iubirii” întâlnim prospețimea imagistică a versului, acea sublimă delicatețe a cuvântului, dar și candoarea atitudinii lirice. Registrul liric este elegiac, încărcat de simboluri și semnificații, cu sonorități multiple, o simfonie a versurilor, cu întrebări existențiale despre ființa umană, despre rostul omului pe pământ, despre elogiul iubirii și trecerea timpului, despre destin și logos. Ne regăsim în versurile poetului, versuri încărcate de lirism și sensibilitate, de dramatism, dar și de speranță, de o fină muzicalitate interioară, ce se desfășoară în bolți de metafore vibrante. Poetul rămâne pe tărâmul poeziei „un fluture multicolor” ce plutește prin valurile vieții mișcătoare, „un hoinar prin lume”, „un călător prin viața ternă, fiind cu timpul împăcat”. Constantin-Nicolae Gavrilescu înalță o rugă către cer, alegând întotdeauna Credința, Frumosul și Iubirea, dincolo de spațiu și timp. (**Violeta BOBOCEA**, poet și prozator, din prefața la volumul „**Jocurile iubirii. Rondeluri**”)

„Sunt poeți care se grăbesc să-și adune începuturile de înmuguriri poetice în prim volum editorial. Contrar acestui procedeu, poetul Constantin-Nicolae Gavrilescu (n. 13.02.1955 la Salonta, județul Bihor) a parcurs pas cu pas urcușul afirmării, după un mare stagiul revuistic (în revistele: Negru pe Alb (Republica Moldova), Nomen Artis – dincolo de tăcere (București), Armonia Magazine (SUA), Destine literare (Montreal), Chronos (Constanța), LiterarIng AGIR, București), Luceafărul de Vest (Timișoara), Astralis (București), Clipe albastre (București), Destine (București), Amprenteale sufletului (București, valoroasa revistă pe care a inițiat-o și o patronează împreună cu soția sa, distinsa doamnă Eugenia Enescu Gavrilescu, Nicolae Vasile, Ion Ionescu Bucovu și Ioan Ganea-Cristu) etc.

(...) Pentru poetul Constantin-Nicolae Gavrilescu, femeia este un înger pus în icoană: „*Chipul tău acum rămâne / ca-ntr-o ramă de-nchinat, / la altar cu plecăciune / să-l sărut, că nu-i păcat.*” Poetul acestui volum, care și-a răscolit noianul de amintiri printre versuri ne demonstrează că știe să-și folosească metaforele întru trăinicia iubirii alături de ea, femeia iubită: „*Vei rămâne tu, de-a pururi / prinsă-n vraja inimii / păsări înălța-vor triluri / în zăvoiul dintre vii.*”

Un romantic al zilelor noastre, poetul Constantin-Nicolae Gavrilescu a creat un univers liric în care-și plimbă iubita ca pe un soare plutitor peste amintiri adunate din mistere. Apariția numelui său în sfera editorială, după anii fugiți și adunați revuistic, ne asigură că este un poet al sensibilității, al respectului și al înălțării, urmare a lecturării poeziei bune din lirica românească de înaltă ținută.

Într-o curgere lină și suavă poezia metaforizată, urcă ca un miraj al naturii spre noi și dincolo de noi, cu îndemnuri pentru iubită: *Privește iubito! E toamnă,/ și-n viețile noastre mereu/ iubirea și-acum ne îndeamnă/ să mergem pe același traseu.*

Cu volumul „*Din noian de amintiri*”, Constantin-Nicolae Gavrilescu rămâne în biblioteca poezilor creatori de lumină lină întru iubirea feminină, această iubire care aduce spre nemoarte Primăvara vieții, această Primăvară care naște și renaște din liricul trup de femeie. (**Victor Gh. STAN**, poet, prozator, din prefața la volumul „**Din noian de amintiri**”).

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Alexandra Anamaria GHEORGHE

Elevă în clasa a VIII-a la Școala Gimnazială nr. 11 din Buzău, Alexandra Anamaria Gheorghe s-a născut la 9 septembrie 2009, în Buzău. A debutat în anul 2021, cu versuri și proză, în volumul „Copiii din țara dorului”, conținând lucrările înscrise în prima ediție a Concursului de creație literară cu același titlu. Este absolventă a Școlii Populare de Cultură și Artă Buzău secția canto (2018), secția pictură (2018) și secția pian (2019) și a Școlii de Jurnalism „Buzz Media”, Botoșani (2022); Este director al Departamentului pentru învățământ teoretic și gimnazial din cadrul Consiliului Județean al Elevilor Buzău (2022); Este redactor la Revista Cluburilor Școlii Gimnaziale Nr. 11 Buzău: „Portal către tărâmul inocenței” (2022); A participat la emisiuni televizate ca: „Merituoșii” – „Toc Șou cu Dan Răspopa” la „Focus TV”, „Clubul Artelor” la „Campus TV” Buzău și „60 de minute” la „TV Buzău”.

Este membră în Asociația Liga Scriitorilor, Filiala Buzău (2022).

Volume publicate

„Jurnalul Copilăriei”, Editura „Alchimia Cuvântului”, Mogoșoaia 2021 – povestiri;

„Corabia mea”, Editura „Alchimia Cuvântului”, Mogoșoaia 2022 – poezie;

„Copile, nu uita!...”, Editura „Alchimia Cuvântului”, Mogoșoaia 2023 – eseuri.

A publicat versuri, proză scurtă și eseuri în volume colective: „Icoana sufletului meu” (2021), „Tineri fascinați de Origini”(2021), „Copiii din Țara Dorului” (2021, 2022, 2023) „O, mamă, dulce mamă!” (2022, 2023), „Voi sunteți lumina lumii” (2021, 2022, 2023), „Acasă de Crăciun” (2022), „Pace pe Pământ” (2022), „Este rândul meu” (2023); a publicat articole în revistele „Origini” (2022, 2023), „Buzz Media” Botoșani (2022, 2023) și „Portal către tărâmul inocenței”, Buzău (2022, 2023).

Premii și recunoașteri

A obținut numeroase premii atât la concursuri Naționale de Creație Literară cât și la concursuri cu participare Internațională, în limba română și în limba engleză, respectiv franceză, din care menționăm Trofee: Top 10 la Festivalul „Romanian Top 10 Festival” (2021); „Fascinația Mării”, secțiunea proză scurtă (2023); „Voi sunteți

lumina lumii", ediția a 3-a (2022), secțiunea proză; „O, mamă, dulce mamă" și Premiul Ediției „Pace pe Pământ" – Buzău (2022); Premiul special al președintelui juriului la Concursul „Acasă de Crăciun" (2022); Diploma de excelență „Lăsați copiii să vină la Mine", ediția I – Buzău; Premiul Editurii Vasiliana la Concursul de „Lada mea de zestre" (2021); Premiul I: la Concursul Național cu Participare Internațională de Creație Literară în Limba Română (2021); la Concursul „Copiii din Țara Dorului", ediția a 2-a, secțiunea poezie; la Concursul „Școala zugrăvită prin cuvânt și culoare" (2023); la Concursul Internațional de Poezie „WEI for You talents" (2023); la Concursul „La Francophonie"- secțiunea poezie în limba franceză (2023); Premiul II: la concursul „Copiii din Țara Dorului", prima și a 3-a ediție, secțiunea poezie (2021 și 2023); la Concursul Interjudețean în Limba Engleză (2021); Premiul III: la Concursul „Universul Copilăriei" (2023); la Concursul „Tineri și vârstnici, punte între generații" (2023); la Concursul Interjudețean în Limba Engleză (2019); Mențiuni: la Festivalul Internațional de Poezie și Epigramă „Romeo și Julieta"- Mizil, secțiunea poezie (2023); la Concursul „Tineri și Vârstnici – punte între generații"; la Concursul Național „Made for Europe" etc.

De remarcat că Alexandra a primit Premiul „Cartea pentru copii" pe anul 2022, acordat de Liga Scriitorilor din România, precum și Premiul de debut la Festivalul Național de Poezie „Virgil Carianopol" Caracal, pentru volumul „Corabia mea" (2022).

În afară de recunoașterea în domeniul creației literare, Alexandra Anamaria Gheorghe este recunoscută și prin talentul artistic, ea participând cu succes la concursuri și festivaluri artistice, unde a obținut numeroase premii dintre care menționăm trofeele: la „Festivalul Artistic al Elevilor Buzoieni" (2016); la Concursul „Bran Winter Fest" și la Festivalul „All for music"- București (2017); „Top Talent" la Concursul „Top Talent Show" și „Global Human Recovery" la Festivalul „Kronstadt Music Fest"- Bran (2018, 2019); la Concursul „Bran Winter Fest", la Festivalul Național de Muzică Ușoară „Next Magic Voice Festival" Focșani, la Festivalul Național „Armonii de toamnă"- București (2019); la Festivalul Național de Muzică Ușoară pentru Copii și Tineret „Mihaela Runceanu – Pentru voi muguri noi" (Trofeul Junior „Mihaela Runceanu" și Premiul de Popularitate, 2023); Premiul I: la Concursul „Zâmbet de copil" și la Concursul Național de dans sportiv „Cupa Happy Dance" (2014); la Concursul „Primăvara Buzoiană" și la „Festivalul Artistic al Elevilor Buzoieni" (2015); la Concursul „Happiness is all around" și „kata – 9th Mas Oyama Memorial European Cup" – Sibiu (2017); la Festivalul Național „Romanian Kids Music Awards" – Slobozia (2018); la Festivalul de Teatru Școlar „Mici actori în roluri de poveste", ediția a 3-a – secțiunea Monolog (2023); Premiul II: la Concursul Național „Jocurile Copilăriei" (2016); la Festivalul „Music, my love" și la Festivalul Internațional „Andantino", București (2017); la „Kids Cup Kyokushin League" – kata (2018); la „Festivalul Național al Șlagărelor Românești și Internaționale" (2019); la Festivalul Național de Interpretare Muzicală „Mihaela Runceanu" (2022); Premiul III: „kata – International Karate Organization Kyokushinkaikan United Traditional Kyokushinkai Federation – 7th European Championship" – Sibiu (2017) și la Concursul Francochanson (2023) etc.

A obținut Premiul I la faza județeană a Olimpiadei de Limba și Literatură Română (2021), Diploma la Olimpiada Națională de Limba și Literatură Română (2022), Trofeul Concursului Județean de Public Speaking în limba engleză „Think fast, talk smart, public speaking is an art!", Premiul 1 la Concursul Național de Public

Speaking în limba engleză „Think fast, talk smart, public speaking is an art!”, CERTIFICATE OF ATTENDANCE – Learning, teaching, training activities – „Mind and body in the E-world – Be bold as the digital world”, Erasmus+ programme 7-9 June 2022 in Walcz, Poland; în 2023 a obținut Premiul Special la Concursul "Oameni și Amintiri" organizat de Asociația Năzuințe, Premiul I la Concursul Regional de Public Speaking în limba engleză „Think Fast, Talk Smart, Public Speaking is an Art!”, Premiul 2 la concursul „Să fii cel mai bun” din cadrul proiectului „Lumea în care vreau să trăiesc”, organizat de Agenția pentru Protecția Mediului Buzău și Mențiune la Concursul Național „Made for Europe” 2023, etapa județeană, Buzău. Se implică în diverse activități de voluntariat, fiind prezentă și în activitățile organizate de Filiala Buzău a Ligii Scriitorilor.

Extrase din referințe critice

„ALEXANDRA a ales cele mai colorate cuvinte, pe care le-a pictat cu inima sa. Deși este un copil ca vârstă, ea are o maturitate deosebită în exprimarea literară. Această carte, „JURNALUL COPILĂRIEI”, scoate în evidență că la baza acestui „jurnal” se află o lectură îndelungată, a sute de cărți legate de natură, anotimpuri, tradiții izvorâte din sărbătorile creștine petrecute la țară, cu care s-a identificat total”. (**Mihail Milea** – „Precuvântare” la volumul „Jurnalul copilăriei”, Editura „Alchimia Cuvântului” 2021);

„Acest volum de poezii „CORABIA MEA” este o dovadă vie a talentului ei poetic, în plină desfășurare literară. De la un volum la altul, se observă un progres, o maturizare artistică, o dorință vie de a urca pe treptele poeziei. Fiecare poezie poartă în sine amprenta inspirației divine. Stăpânește bine jocul cuvintelor, cărora le dă muzicalitate și armonie fonetică. Poeziile sale sunt asemenea unui izvor de apă cristalină în care se văd gândurile ei și fericirea de a trăi. Autoarea acestui volum ne arată că fiecare din noi plutim pe marea acestei vieți.” (**Mihail Milea** – „Precuvântare” la volumul „Corabia mea”, Editura „Alchimia Cuvântului” 2022);

„Jurnalul copilăriei” este o carte mobilizatoare, care antrenează și dirijează cititorul înspre căutarea frumuseții și descoperirii ei în tot și în toate. Povestiri, trăite aievea sau în propria imaginație, îi îmbogățesc sufletul și scot la iveală alte mici creații literare, în proză sau versuri, datorite de Alexandra, cu bucurie, tuturor cititorilor. Fiind copil, se bucură de copilărie și îi antrenează și pe ceilalți, chiar și maturi, în jocuri prin care bucuria răsare pe chipul fiecăruia.” (**Elena Căpățînă** – prefață la „Jurnalul copilăriei”, Editura „Alchimia Cuvântului” 2021 și în <https://armonii culturale.ro/elena-capatina-aripi-crescute-cu-bucurie-si-frumuseti/>)

„Există în scrierea Alexandrei un balans atât de armonios între nedumeriri, întrebări și răspunsuri șoptite de undeva de sus. Motivul luminii apare frecvent în poemele corabiei, pentru că gândul și simțirea unui copil de 10 ani sunt de o puritate și o lumină fără sfârșit, iar nuanțele filosofice sunt incredibil de autentice. „Corabia mea” este un ghid de călătorie spre copilăria perfectă, într-o lume imperfectă și involburată, un îndreptar al curajului, speranței, bunătății și frumuseții.” (**Ancuța Dionisie** – „BineCuvântare la început de Cuvânt” în prefața volumului „Corabia mea”, Editura „Alchimia Cuvântului” 2022)

„Alexandra se descoperă în fiecare zi, cu dorința de a se cunoaște din ce în ce mai bine, de a-i cunoaște pe cei dragi și a le mulțumi tuturor. „Corabia mea” este o carte scrisă de un copil pentru copii, din exterior și din interior, atrăgându-ne atenția că binecuvântarea divină ne face să plutim pe ape cu valuri mici, ne ferește de orice derivă, arătându-ne Calea cea bună de urmat, atunci când iubim florile, când gustăm și ne potolim setea din apa cea pură a izvoarelor cristaline, când admirăm întreaga natură și descoperim adevărata fericire” (**Elena Căpățînă** – „Corabia Alexandrei este plină de viață” în prefață la „Corabia mea”, Editura „Alchimia Cuvântului” 2022).

„Scrierea sa atrage și surprinde, deopotrivă, încântă și înseninează, purtând cititorul printr-un amalgam de întâmplări cu stări care mai de care mai surprinzătoare, mergând până acolo unde sufletul îmbracă haina luminii. Ea a debutat cu „Jurnalul copilăriei”, o carte de proză, iar de această dată este vorba despre un volum de poezie intitulat „Corabia mea”, inspirat din întâmplări din viața sa, dar în care se poate regăsi și copilul din fiecare adult, pentru că, spune Alexandra, „este o carte a tuturor vârstelor, fiecare persoană putându-se regăsi în cel puțin o poezie.” (**Valentina Bucur** – „Alexandra Gheorghe, adolescența cu voce de aur în literatură și în muzică” în „Opinia” Buzău, 13 octombrie 2022).

Extrase din operă

Îngeri pe Pământ

Știați că îngerii trăiesc aici, cu noi, pe Pământ? Simt asta în privirea caldă și plină de bunătate din ochii bunilor noștri, din bucuria care le dă aripi atunci când sunt în preajma noastră și îi transformă în oameni care pot să vadă partea bună a fiecărui lucru, care știu că fiecare zâmbet alungă grijile și supărările de zi cu zi și care încearcă să ne aline sufletul prin căldura și iubirea cu care ne luminează fiecare clipă.

Știați că îngerii trăiesc aici, cu noi, pe Pământ? Simt asta în vorba dulce și cumpătată, în simplitatea gândirii care vede echilibrul unei vieți ce poate fi desăvârșită prin încredere, respect, înțelegere și iubire.

Știați că îngerii trăiesc aici, cu noi, pe Pământ? Simt asta când aud murmurul rugăciunii tainice în prag de noapte – rugăciune curată, din suflet, care știe să ierte, să vadă o nouă șansă, să uite de grijile lumești, să aștepte și care, prin puritatea lacrimilor, reușește să dea un alt contur, alte sclipiri și alte șanse vieții noastre, a celor care ne lăsăm purtați de rutina zilnică și uităm să fim fericiți...

Îngerii sunt aici, pe Pământ și eu mă bucur de ei oriunde îi văd, îi recunosc prin simplitatea straielor, prin freamățul mâinilor muncite, istovite, dar niciodată prea obosite pentru a ne lua în brațe și a ne da o putere miraculoasă, printr-o îmbrățișare tainică, reînsuflețindu-ne ființa, dezghețându-ne inimile și reaprinzând speranța.

Pe unii, dragii de ei, îi văd fericiți, alături de familiile lor și care, plimbându-se cu nepoții, se bucură de zilele liniștite, fructificând fiecare clipă, știind că fiecare zi este un nou început, o nouă șansă, un miracol care le luminează întreaga ființă.

Pe alții, dragii de ei, îi văd triști, singuri... bătrânii nimănu, uitați prin satele străbune, abandonati prin spitale sau aziluri, uitați de copii, uitați de stat și de întreaga suflare. Sunt chinuiți, dar suferă în tăcere cu o demnitate pe care mulți nu o mai înțeleg și care, pentru unii, atrage dispreț, rușine sau nepăsare.

Bunii aceștia sunt îngerii care renasc în fiecare zi și care devin mai puternici, mai buni și mai iubitori, de la o zi la alta, și reușesc să-și ia lumină din căldura Soarelui, din puterea rugăciunii; ei, dragii de ei, prin această bunătate și simplitate cu care își trăiesc viața fără să ceară, fără să plângă, fără să se certe și fără să arate cu degetul, sunt roua trimisă de Dumnezeu să spele Pământul, sunt cei care mai pot să salveze atât de mulți pământenii, pentru că da, iubirea învinge tot și mai sunt inimi și mâini care se îndreaptă către ei înainte de a fi prea târziu. Acesta este miracolul vieții, aceasta este oglinda speranței și a luminii, aceasta este esența, parfumul divin pe care vântul îl poartă spre zări îndepărtate și pe care sufletele curate și înțelepte îl simt în orice lucru, ființă sau împrejurare.

Poate că un lemn crăpat sau un fruct putred pot aminti că roata timpului nu stă pe loc... ci ea continuă să se învârtă făcând ca multe lucruri să se schimbe, dar ceea ce mi se pare fantastic este faptul că bătrânețea, această etapă firească a vieții, poate fi binecuvântată de lumină și transformă chipul bunilor noștri.

Copilăria mea stă sub semnul echilibrului și al blândeții cu care bunica m-a înconjurat zi de zi. Pentru mine ea a fost, încă din prima clipă a vieții mele, un înger care m-a ținut de mână și care nu mi-a mai dat drumul nici până în ziua de astăzi...

Viața ei s-a schimbat total și dacă ea a văzut în mine „lumina de la capătul tunelului” atunci când bunicul a plecat într-un loc mai bun, eu văd acum în ea un dar al echilibrului dintre trecut și prezent, dintre bine și rău, dintre bucurie și tristețe, dintre copii și bătrâni, dintre oameni și Dumnezeu...

Să fiu eu, oare, singura norocoasă? Să fiu eu singura care descoperă chintesența unor lucruri atât de simple, dar atât de esențiale, într-un singur om? Să fiu eu singura binecuvântată, sau mulți dintre voi trăiți în tăcere miracolul unei vieți alături de bunici?

Eu cred că cine n-are bunici ar trebui să adopte, pentru că viața fără ei este o viață fără contur, fără esență și doar cu ei alături putem înțelege adevăratul sens al vieții. Alături de ei ne întoarcem la origini și putem să ne bucurăm de frumusețea vieții trăită cu simplitate, de credința care naște minuni în orice cumpănă, de blândețea ochilor care pot încălzi orice suflet împietrit, de puterea mâinilor bătbătorite care sfîșiesc fiecare loc sau lucru atins și de căldura brațelor tremurânde care alungă orice teamă și îți dau curajul să încerci până când vei simți că ești pe drumul corect...

Ne naștem pe rând, iar ei, bunii noștri, sunt oglinda spre viitor. Prin ochii lor, lucrurile pot fi privite rezumându-se doar la esență, la echilibru, la simplitate și corectitudine. Când stai de mână cu un bătrân, capeți putere și se creează o legătură atât de strânsă între prezent, trecut și viitor încât, dacă o înțelegi la momentul potrivit, poți vedea miracolul vieții. Dacă îi veți iubi pe ei, vă veți salva pe voi; dacă îi veți asculta pe ei, vă veți cunoaște pe voi; dacă veți reuși să le aduceți zâmbete și fericire, vă cumpărați un loc în Rai; dacă veți reuși să îi cinstiți, veți deveni nemuritori; dacă veți reuși să fiți mângâierea lor, înseamnă că ați înțeles viața și Domnul va avea grijă să gustați din toate frumusețile ei!

Ecoul copilăriei

Unde sunt satele noastre pline de poveste?
Unde sunt horele la care toți se adunau?
Unde sunt bunii aceia care aveau leac pentru toate?
Am tot căutat să privesc pe ferestre...
Sunt toate bătrâne... uitate... acoperite de praf!

Casele, altădată pline de speranță, încredere și gândul cel bun,
Sunt astăzi uitate... nimic nu mai spun...
Am auzit pe mulți povestind...
Ce zile... ce nopți... ce aventuri...
Ce multe amintiri au pus pe ei stăpânire!

Au fost anii lor de bucurii, de simplitate și mult gust,
De care, cu nostalgie, toți își amintesc...
Dar timpul nu iartă... el șterge ușor
Tot ceea ce bunii clădit-au cu mâna lor...

Unde-s bunicile care ne-așteaptă-n poartă,
Cu șorțul pus și chipul luminat,
Care știau că vine vara și va fi zarvă în ogradă?
Ce bucurie... ce mult i-au așteptat!

Unde-s bunicii aceia cu ilic împletit de mână,
Care purtau, cu mândrie, pe cap o căciulă?
Unde-s bunicii care nu au stat,
Care au muncit, care au transpirat
Și cu greu, pe toate, le-au aranjat?

Unde-s copiii aceia care se bucurau de soare și izvoare?
Cei care se adunau pe ulițe și prin joaca lor sate întregi răsunau?
Unde e ziua de duminică când toți se opreau,
Când puținul și-l împărțeau,
Când se adunau prin curțile vii
Și zâmbetele nu le erau străvezii?

Am căutat și caut mereu...
Oriunde aş fi, pe drumul meu,
Să văd ceea ce părinții ne-au povestit,
Dar e un loc greu de găsit!...

Satele noastre sunt goale acum...
Bunicii aceia sunt pe un alt drum...
Dar ei? Ei, copiii de altădată?
De ce acceptă atât de ușor,
Să se stingă lumina copilăriei lor?...

Corabia mea

Ce greu e să vezi cum totul se destramă...
Se duce în jos ca o barcă-n adânc...
Se șterge, deodată, cu o singură palmă,
Dar rămâne speranța – pe ea n-o arunc!

Când viața-ți oferă motiv să zâmbești,
Când prin muncă de toate primești,
Privește spre tot și fii mulțumit!
Unii... nici atât nu au primit!

Dacă ai lângă tine toți oamenii dragi,
Părinți, bunici, surori sau frați,
Privește spre ei și fii mulțumit...
Ai norocul să fii un om fericit!

Dacă Dumnezeu ți-a dat
Ochi de privit și mâini de mângâiat,
Ai șansa să vezi un nou răsărit...
Tu de ce nu vrei să fii mulțumit?

Ce poate viața să aducă cu ea,
Ca omul să primească mântuirea,
Să știe că totul este trecător
Și că lumina vine din interior?

Tot ce avem azi, tot ce-am clădit,
E rezultatul unui om... trudit!
Un om mic care vrea mult tare,
Alergând după lucruri materiale...

Când, temător, urci în corabia ta,
Te bucuri de tot ce este în ea.
Totul se schimbă și are alt sens
Când ești lângă cei ce-au construit-o din mers.

Atunci omul mic devine un om mare,
Putere primind de la fiecare...
Și întunericul s-a transformat
Într-o mare cu chip luminat!

Legământ...

Îngerul meu e aici, pe Pământ...
Mă luminează cu un zâmbet mut.
Doar că pășim pe același loc sfânt
Și că rostim același cuvânt...
E legământ!

Îngerul meu râde cu mine...
Se joacă, ascultă și-mi dă speranță.
Doar să știe că el mă înalță
Și să simtă că lumea-i nuanță...
E legământ!

El mă învață ce știe mai bine...
Eu îi arăt iubirea ce-i port,
El luptă să am o viață frumoasă,
Eu îl ascult... o vorbă nu scot...
Aici e taina noastră!

El crede că totul s-a terminat,
Că misiunea lui s-a încheiat
Și vrea să plece, cu capul plecat...
Dar strig: „Mai ai puțin cu mine de stat!
E legământ!”

Nu! Nu-l pot lăsa să plece acum...
Multe lucruri mai am să îi spun!
Îmi doresc să mă vadă crescând
Și să mă bucur de chipul lui blând...
E legământ!

Iar ziua despărțirii de el
Vreau să vină când sufletul mi-e împăcat,
Când pot să mă ridic din păcat,
Când pot să spun, fără să plâng:
„Astăzi s-a stins un legământ!”

Am ales lumina

Pășind în lumină, am alungat toate umbrele...
Oamenilor le-am zâmbit și-am uitat ce m-a supărat.
La umbra copacului m-am odihnit, iar frunzele
Mi-au cântat... și gândul bun spre cer l-am înălțat!

Mi-am șters lacrimile, ce-mi curgeau privind spre Soare.
Norii desenau, timid, imagini liniștitoare,
Universul îmi pregătea o vestă de salvare...
Cum se va termina această poveste, oare?

Mi-am spus: voi merge mai departe, fără să mă opresc.
Voi lupta pentru tot ceea ce de la viață-mi doresc...
Atâta timp cât cu bunătate și credință spre toate privesc,
Reușita va fi pe drumul pe care eu pășesc și-l pregătesc!

Mâinile vor împreuna brațele pline de flori,
Sufletul gol va fi prea-plin de bucurii divine,
Că am venit într-o viață ce-o vrem plină de comori,
Uitând că de-aici plecăm doar cu ce ni se cuvine!

Profil întocmit de **Elena CĂPĂȚÎNĂ**

Președintele Filialei Buzău a Ligii Scriitorilor Români, Membru UZPR

Maria GIURGIU

E-mail: margo65.ansutz@gmail.com

Maria Giurgiu, s-a născut la 1 noiembrie 1960 în localitatea Izvoru, județul Argeș, este autoare a câteva volume de proză și poezie.

Este membră în Liga Scriitorilor Români, filiala Argeș din 2015. A început să publice creațiile sale în proză în anul 2013, pe site-urile literare din rețeaua NING, în antologii și reviste literare, în perioada șederii sale, de peste 17 ani, în Italia.

A publicat primul volum de povestiri – debut editorial – Colecția „*Grai românesc*” 2015, intitulat „**Povești despre un teritoriu marginalizat**”.

Al doilea volum, romanul „**Ingrid**” a apărut în august 2015 la Editura „Editgraph” și a fost premiat la Festivalul Național de Creație 2016 „Vrancea Literară” cu premiul „Duiliu Zamfirescu”.

Volumul de versuri „**Un vis cu parfum de amurg**”, ce i-a apărut la editura „Armonii culturale”, în 2017, și a fost premiat la Concursul Internațional „Premio Corona 2017”.

A publicat alte două volume în proză la editura „Armonii Culturale”, în 2017 volumul de povestiri „**Copilărie între real și fantastic**”, iar, în anul 2019, romanul „**Bastarzii**”. În anul 2020 a publicat în a doua ediție romanul „**Ingrid**” la editura „Inspirescu” (actuala „Cervantes”).

În ianuarie 2023, i-a apărut la Editura „Cervantes” volumul de povestiri fantastice „**Valea umbrelor**”.

Publică frecvent versuri și proză scurtă în diverse reviste și antologii. În curs de publicare, romanul „**Secrete dureroase**” și un volum nou de poezii, „**Energii de credință**”.

Considerații critice

Maria Giurgiu este o căutătoare pe tărâmurile literaturii pe care o practică. De la literatura fantasy și până la poeziile filozofice nu e decât un pas. De la poeziile de

lungă cuprindere și până la poemele scurte, la fel. Suprarealismul domină creația autoarei. Mai mult, chiar putem spune că are o apetență spre modernism și postmodernism, realizând trecerea gândurilor prin filtre neașteptate. Așa că, fiind o autoare complexă nu de puține ori cei care o citesc au nevoie să o recitească. Apartține universului imaginar, în care are loc o intruziune a supranaturalului în lumea reală. Magia, evenimentele supranaturale și creaturile fabuloase sunt elemente comune acestor lumi.

Fantasticul este un subgen de ficțiune speculativă și se deosebește de genurile science fiction și horror prin absența unor teme științifice sau macabre, deși aceste genuri se combină adesea între ele. Operele artistice fantastice s-au dezvoltat puternic începând din anii 1960, sub forma filmelor, emisiunilor de televiziune, romanelor grafice, jocurilor video și artelor vizuale. Autoarea cunoste bine aceste lucruri așa încât lumea copilăriei o urmărește concludiv prin ceea ce scrie.

Poezia a avut parte însă în ultima vreme de unele schimbări de loc aleatorii. Filozofia și elementele moderniste împletite cu cele filozofice face ca să se realizeze un fel de stop cadru în care cititorul are revelații poetice și declanșează subsidiar demersul meditativ. Este o variantă începută cândva cu poetul Ion Pillat care, coincidentă! a trăit tot pe meleaguri argeșene! Urmând cursurile școlii primare nr. 1 din Pitești. Și, la fel ca și autoarea de față, Pilat a scris și poezie și proză.

Se mai pot face asocieri între autoarea Maria Giurgiu și Borges care făcea parte dintre scriitorii de literatura fantasy. Sau subgenul literar *sword and sorcery*, *high fantasy* și alte producții în care magia joacă un rol important.

În mod cert ați citit asemenea cărți, vă amintesc doar câteva: Deșertul tătarilor a lui Buzzati, Jocul cu mărgelile de sticlă a lui Hesse, Țărnuțelul Sirtelor, a lui Julien Gracq. Maria Giurgiu are resurse generoase de a se depăși. (**George Terziu**)

Detalii sumare din creațiile autoarei

„Povești despre un teritoriu marginalizat”: *„Volumul e reprezentativ pentru autoare cuprinzând povestiri inspirate din viața satului copilăriei. Personajele au fost persoane de referință a acelei perioade din viața scriitoarei.*

*„Cerul sub care am devenit oameni”, și „Cărările copilăriei” se numără printre titlurile care vorbesc de la sine despre esența vieții sale, despre rădăcini., „**Teritoriul Marginalizat**” al copilăriei îl percepute fără limite și învăluit de magie, influențată de poveștile ce i le spunea tatăl său în serile de iarnă la gura sobei.*

La întoarcerea în copilărie, prin ferestrele timpului, folosind ca vehicul de teleportare filele unui vechi album cu poze de familie. Același teritoriu al copilăriei, ca adult, după ani petrecuți pe unde a purtat-o cărările vieții îl regăsește de dimensiuni liliputane, suprapus lumii exterioare.

În romanul **„Ingrid”**, *„La un moment dat, monștrii ascunși în umbrele destinului au rupt zăgazurile și au năvălit în viața mea cu forța de nestăvilit a taifunului Rammasun. Forțele malefice au spulberat brutal orice iluzie și punct de susținere a vieții mele de familie, de până atunci, în cele patru zări.*

Roadele unei vieții stabile și familia mea s-au dus pentru vecie, spulberate de ravagiile sale. Am fost norocoasă găsind în iureșul furtunii devastatoare, un țărm îndepărtat și necunoscut unde epava care devenisem cu sufletul în zdrențe, a

naufragiat pe un țărm cu nisip mătăsos. Sufletul în agonie a suspinat resuscitat de călduțele mângâieri aurii ș firave ale unui soare iernatic, mai îndurător decât furiile destinului. Undele verzi ale Mării Adriatice foșneau îngrijorate, în timp ce spălau neîncetat nisipul la picioarele mele însângerate. La întoarcere, sub cerul copilăriei, după destui ani, mă regăsesc pe mine cea adevărată. Cu eforturi mari mi-am reclădit o viață în armonie cu lumea ce mă înconjoară. Mă pot bucura iarăși de lucrurile simple, ce poate pentru unii par insignifiante. Pentru mine însă pot spune că au însemnat trepte către ținte mai elevate ale eului interior, un fel de urcuș inițiativ."

A publicat în ianuarie 2017 primul volum de versuri, **„Un vis cu parfum de amurg”** la editura Armonii Culturale, cu care a obținut mențiune specială la concursul, Premio internazionale CORONA a II-a edizione 2017. Prefața volumului a fost scrisă de către editorul **George A. Stroia**.

Amurgul (seara, amurg, crepuscul) reprezintă îngânarea zilei cu noaptea, starea când lumina este învinsă de întuneric. În imensitatea nopții se conturează visele, fie ca premoniții, fie ca extensii ale stărilor conștiente de peste zi. Amurgului i se atribuie puteri magice, mister și culoare, în armonia manifestărilor naturii fiind omniprezent. Marii scriitori ai românilor l-au abordat în operele lor. De exemplu: **Amurgul violet** (George Bacovia), **Amurg de toamnă** (Lucian Blaga), **Amurgul** (Vasile Voiculescu), **Sara pe deal** (Mihai Eminescu), dar și alți clasici ai literaturii, precum Sadoveanu, Bogza, Odobescu, Negruzzi, Coșbuc și Alecsandri. Amurgul este indisolubil legat de vis, lumea construită dincolo de care visătorul capătă puteri magice și are capacitate de a manipula energiile cosmice prin mijlocirea destinului.

Maria Giurgiu, un alt suflet românesc stabilit pe alte îndepărtate meleaguri latine (Italia), membră a LSR, prezintă în multiple antologii de poezie și proză, naționale și internaționale, multiplu premiată la diferite festivaluri de poezie și proză, vine în întâmpinarea cititorului său, cu un volum de poezie intitulat UN VIS CU PARFUM DE AMURG. Poezia sa, cu vădit accent militant, purtând în țesătura sa densă dorul de țară-lupta acerbă a celor plecați de a-și face un trai mai bun, este o lirică specială, adesea străbătută de mister, de misterul visului ce bate la porțile amurgului. Dacă unele dintre titlurile poeziilor sale exprimă crezuri-îndemn (**Nu mutilați poezia**), altele precum Zburătorul lui Hașdeu, exprimă iubirea (**Zburătorul cu plete de argint**), sau o îndelungă autoanaliză pentru redescoperirea lumii lăuntrice (**Căutarea de sine**). Versul alb i se potrivește Mariei Giurgiu, fiecare nouă poezie fiind un eseu pe verticală (dacă ar fi să amintim aici poeziile contemporan ieșean Ion N. Oprea). Maria Giurgiu este o poetă specială, cu o operă lirică în plină ascensiune, despre care vom mai auzi cu siguranță.

A mai publicat volumul de povestiri, **„Copilărie între real și fantastic”**, în anul 2017. Volumul nu este o culegere de povestiri doar despre copilărie. Temele povestirilor sunt varii. „Vis alb” este o povestire cu tentă fantastică, plină de exotism, inspirată din istoria unui personaj misterios, preotul rege Ioan și fabulosul său regat care se întindea pe o mare parte a teritoriului Asiei de est a secolului IV, menționat în Volumul de călătorii al lui Marco Polo.

Povestirile „În pădure după ghebe, vrăjitoarea, în amintirea celor plecați dincolo de albastru” au în comun întâmplări inspirate din viața unor personaje ale satului argeșean cu diversitatea, mentalităților, îndeletnicirilor, și abilitățile de a răzbi mai mult sau mai puțin, prin încrengăturile aspre și prăpăstioase ale trăiului în societatea

românească de după revoluție. Personajele în funcție de abilități sunt surprinse în diferite ipostaze de viață în cadrul satului argeșean unde autoarea își are originile. Povestirile sale au o abordare constructivă și optimistă în confruntarea cu realitatea cotidiană. (**George A. Stroia**)

În 2019 a apărut romanul „**Bastarzii**”, la aceeași editură, Armonii culturale. Acțiunea se construiește în jurul vieții și iubirii dintre cele două personaje principale.

Nae OZN Un tânăr inteligent, fantezist, înflăcărat amator de fenomene paranormale și UFO, contabil la o bancă din localitate, și Lica, studentă la F.F. ce-și câștiga existența modestă, lucrând ca vânzătoare la un bar central în mica localitate prahoveană. Fata fiind și rămasă orfană. Viața lor e primejduită de personaje obscure și periculoase, ce se învârt în preajma lor. Acțiunea se amplifică având loc tentative de viol, răpiri, maltratări de neimaginat și culminează cu crime atroce și pruncucidere. Întâmplări grave de neconceput că se petrec într-un loc atât de pierdut și liniștit, cum e micul sat montan așternut de-a lungul Văii Prahovei.

În anul 2020 a apărut, în a doua ediție, romanul „**Ingrid**” la editura Inspirescu (actuală Cervantes).

În anul 2023 i-a fost publicat la editura „Cervantes”, „**Valea umbrelor**”, volum de povestiri fantastice în colecția *Fantasy*, prefațat de Lucian Gruia, Florin Grigoriu și profesorul Ștefan Mazilu.

„În viața spirituală a omului, în condiții normale, imaginarul este la fel de important ca și realul. Fenomenul a fost remarcat de filosoful francez Gaston Bachelard care afirmă că realul este necesar în relațiile cu semenii și cu realitatea obiectivă, iar imaginarul este important în artă și generează realitatea subiectivă.

Continuând meditația, observăm că imaginația este factorul cel mai important al creațiilor spirituale. După același gânditor, imaginația creatoare este valoarea psihică fundamentală a omului, întrucât nu putem crea decât ceea ce am imaginat mai întâi: „suntem creați de reveria noastră”. (Gaston Bachelard – Psihanaliza focului)

Imaginarul acesta are mai multe trepte în artă. Unele trepte țin de verosimil, altele de oniric, iar ultima treaptă aparține fantasticului. Aici, în fantastic, legile fizice, spațiul și timpul sunt relative.

Să urmărim apariția fantasticului în prozele scurte ale Mariei Giurgiu. Proza care conferă și titlul volumului, mă duce cu gândul la basmul lui Petre Ispirescu – Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, în care apare o „Vale a plângerii”, în care Făt Frumos este cuprins de un dor nețărmurit de familie și de casă și se întoarce în localitatea natală știind că va muri. În povestirea Valea umbrelor, Maria Giurgiu închipuie un spațiu paralel cu al realității noastre, situat într-o pădure blestemată. Un grup de adolescenți vor să descopere misterul și pătrund în pădurea cu pricina. Eroina, care manifestă sensibilitatea unui medium, alunecă într-o vale și ajunge în lumea paralelă care nu este decât Valea umbrelor. Aici vede cum un cuplu de îndrăgostiți, dintre prietenii cu care a venit în excursie, sunt uciși de doi căruțași infernali care voiau să violeze fata. Eroina nu poate să țipe și când reușește, Valea umbrelor dispare și ea își regăsește toți colegii sănătoși, așa cum au venit în excursie.”

În volumul Valea umbrelor, Maria Giurgiu dă dovadă de un imaginar fabulos. Lumi paralele, răpiri misterioase etc. ne incită meditația. Fantasticul izbucnește

totdeauna surprinzător, punându-ne pe gânduri. Stilul este direct, limpede, colocvial. Cartea se citește cu interes. (**Lucian Gruia**)

Hieroglif. „Dragi călători în această carte, ați venit în gara Literatura Altfel și, privind Mersul trenurilor, vedeți că este unul chiar acum, spre Utopia, spre Lumea Basmului și spre Tărâmul, de n-ar fi, nu s-ar povesti.

Puteți urca în acesta sau lăsându-l, să mergeți cu celelalte, de care doriți a ști când și cum sunt. Ele se numesc: VALEA UMBRELOR cu 19 vagoane, FRĂȚIA DRAGONILOR ȘI INTRATERESTRII, cu 17 vagoane, COȘMARUL, cu 7, VISELE LUI FALCO. Acesta are doar clasa I, un vagon cu 5 locuri. Mai sunt în alte direcții: LOGODNICUL DE PE MEETIC cu zece vagoane, VACANȚĂ EZOTERICĂ, un rapid cu 6 compartimente; TOAMNE CONTAMINATE automotor, fiind doar cu un vagon și LUMEA A INTRAT PE ORBITA POVEȘTIILOR UITATE, un autotren pe o pernă de aer eminescian.

Despre ce este vorba în opera scriitoarei Maria Giurgiu, nu vreau a spune, pentru este vorba de o carte de proză, cu altfel de întâmplări, cu o altă armonie a narativității, a bucuriei scrierii unor ciudate fapte, când în lumina puternică a luminii pământene, când în lumina soarelui interior, a ființelor eterice, altcum făurite, subpământene, oarecum absurde, din alte alcătuiuri, dar enigmatice, păzite adică, iar explicitarea mea n-ar aduce decât sporiri de enigme.

Oricum, cunoaștere cetății, structurii centrale, esență a scriiturii, claritatea există, iar lumile, pentru că sunt descrise mai multe lumi, tangente, secante, concentrice, paralele, precum miezii în nucleu, legate interesant, logic/chiar și paralogic între ele.

Întreaga carte este un labirint, o cale de inițiere în lucruri despre care se vorbește în șoaptă, o hieroglifă, o scriere secretă găsită pe hrisoave și hărți ascunse în peșteri sau lăzi, în beci, într-un alunecș în alte lumi, dincolo de poarta văzului ori a somnului-visului.

Înțelegerea binelui și a răului prin călătorie este subiectul povestirilor, ținând de lumea basmului, o lume imediat existentă lângă noi și de care aflăm mereu câte ceva („E suficient a urmări presa” „Știință și tehnică”, „Lumea misterelor”, „Diamant”, „Formula As”. „Costea News” etc. ori a vedea emisiuni la diverse televiziuni și a citi mult.)

... Scrisul are vioiciune, plenitudine, pază secretă, sens, unicitate. Cred că lucrurile acestea au fost sesizate și de juriile unor concursuri, la care prozatoarea a participat, câștigând aprecieri pentru pluralitatea subiectelor, conturarea personajelor (dăm din această carte, aleatoriu, niște nume: Gabriel Dacian, profesor de istorie și muzicolog, Iris- naratoarea, Cătălina, Harapu, Ariana, Luana, Ileana, Patriarhul, Toni, Cristi, dar și personaje colective – eterieni, titani, dragoni (recent am citit un roman cu-n dinozaur pitic de Hațeg, de Elena Călugăru-Baciu, altă misterioasă și plină de surprize povestitoare-romancieră) Veghetori, intra-terestri, extra-terestri, fantome, spirite, vâlve, reptilien, umbre, uriași...), locuri de poveste, de atingeri și neatergeri de știința de zi de zi, de obiectivitate argheziană (în sensul vreau să văd!).

Cartea este o construcție, din multe puncte de interes, o pictură din tușe de culoare, din puncte formând, creionând un spațiu (de fapt locuri, tărâmur) aparte rafinement, care te duce, te captivează, te intrigă și te face, cu tact, a spune: Totul este posibil!” (**Florin Grigoriu**, 25 iulie 2022)

Aventura fantasticului

„... Povestirile Mariei Giurgiu, din volumul de povestiri „Valea Umbrelor”, sintetizează idealul și dorință de libertate a individului din viața reală – aspecte izvorâte din propria-i sensibilitate: Iris împreună cu fratele său și câțiva prieteni pleacă într-o frumoasă dimineață de toamnă, prin pădure în căutarea Văii Umbrelor... Această evadare o regăsim în „Alice în Țara Minunilor de Lewis Carroll sau „Dumbrava minunată” de Mihail Sadoveanu. Iris (Alice/Lizuca), avându-l alături pe Negrilă (Patrocle), devine atrasă de mirajul Văii Umbrelor (dumbrava/ vizuina) care o conduce spre adâncul pădurii unde uneori se aude bătând clopotul, deși nu e nici un sat sau biserică, prin apropiere... Locul nu era nici măcar marcat pe o hartă... E momentul în care Iris simte o cădere într-o dimensiune paralelă a unei Atlantide pierdute dincolo de negura timpului mitic și care suscită curiozitatea ființei umane: mi-ar plăcea să descoperim adevărul, despre tainele ce învăluiesc locul acela... Așadar, de-acum poteca șerpuia de-a lungul gârlei, mărginită de tufe de măceși și păducel plini de ciorchini cu fructe înflăcărâte... care conferă peisajului un aspect exotic, populat sinistru cu silueta fetei cu cosițe lungi, îmbrăcată într-o rochie roșie și două căruțe trase de boi albi, pline cu lemne... Teama revărsată pe conștiință naște dorința de evadare din acest univers unde Valea asta are un efect misterios asupra anumitor persoane...

Apetitul pentru fantastic se plămădește odată vârsta cea fericită acolo unde putem observa cum pe copii îi lega pasiunea comună pentru descoperirea tainelor acelor munți, care erau într-o mare măsură, casa lor..., unde cu toții erau fani împătimiți ai fenomenelor paranormale care se manifestaseră prin părțile locului de-a lungul vremii... Aici aventura poartă spiritul inocenței prin galerii subterane ce traversau pe sub munte... care existau de mii de ani și aveau corespondență cu o lume necunoscută pe pământ... E lumea Faurului care ieși din turnătorie, trăgând după sine ușa grea, metalică... spre străfundurile Peșterii Urșilor, unde sculpta la acel univers populat cu stirpe de cosânzene și zmeii din basme. În acest spațiu somnul rățăcește pe cărări de stele, iar spiritul pornește pe aripa unui vis crepuscular, într-o lume de dincolo de granița vremurilor. E o lume dintr-o copilărie îndepărtată sau dintr-o viață uitată, a basmului popular „Greuceanu”. Senzațiile devin dintre cele mai diverse: Inexorabil influxurile marțiene și cele plutoniene deopotrivă, mă împing în căutare de cai verzi, exaltând în mine impulsuri de războinic și explorator al tenebrelor și o irezistibilă atracție spre a scormoni în mlaștinile obscure, ale netimpului, după o realitate ascunsă ființelor umane... Brațele mi-au devenit aripi imense, ca ale dragonilor din legende, cu care mă avânt în zbor prin văzduhul lumii crepusculare...

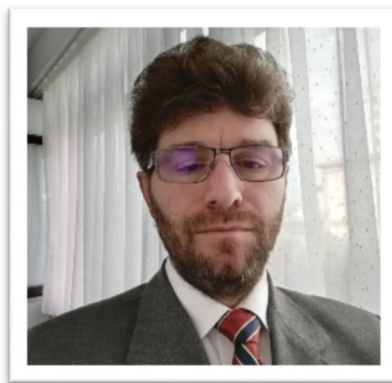
Lumea de dincolo de crepuscul primește și o identitate: Northland. Aici ființa acceptă întâlnirea cu tânărul prinț, dintr-o altă dimensiune, așa cum se autodefinise cel care publicase anunțul, care își căuta o tânără frumoasă drept consoartă... O vrăjise cu șarmul și virilitatea lui și cu felul decisiv în care îi declarase că ea este chiar prințesa din visele sale. Îi repetase că ea îi era predestinată să-i devină soție și regina regatului său...

Plimbările prin aceste lumi nasc cele mai fantastice orgasme... valuri de adrenalină impulsionate de ritualuri misterioase de magie ce au loc sub momentul eclipsei.

E clipa în care monștrii cerești și telurici, capătă puteri mari, rup lanțurile care le înfrânau pornirile distrugătoare și dărâmă zăgazurile temnițelor, unde stăpânii cerului îi țineau prizonieri sub șapte lacăte... Întreg peisajul devine unul apocaliptic: trezite de frământările cerului și pământului au început să se zvârcolească și spiritele demoniace, ale erelor apuse, în materia obscură din adâncul ființelor umane... Parcă un echilibru tinde să se rupă. Venere își dorește mai mult returnând darul atotputernicului Făurar cu mesajul că își dorește să posede însuși Veșnicia pentru a se lăsa cucerită. Dar așa ceva este de neconceput într-un univers în care iubirea Demiurgului nu poate fi compatibilă cu iubirea muritoare care se simte înfricoșată de imensitatea și răceala veciniei, refuzând perspectiva să trăiască alături de Luceafăr... Așadar se revine la starea inițială de echilibru în univers.

*Concluzionând, putem afirma că povestirile Mariei Giurgiu ne poartă printr-un univers fantastic, cu lumi populate de aventuri și personaje regăsite atât în literatura națională, cât și în cea universală.” (Prof. **Ștefan Mazilu**)*

Profil realizat de **George TERZIU**, scriitor, jurnalist, editor

Stelian GOMBOȘ

Domnul **Stelian Titus GOMBOȘ**, erudit teolog, scriitor și publicist, s-a născut la data de 8 iulie 1977, în municipiul Oradea, Județul Bihor.

Este absolvent al Facultății de Teologie Ortodoxă din Oradea, are studii universitare, aprofundate postuniversitare, în Sibiu, București și Universitatea „Aristotel” din Thessalonica (Grecia) și doctorale la Craiova. În perioada anilor 2017–2021 a urmat și Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București, realizând și Master în domeniul „Carieră Judiciară”. A mai urmat de asemenea și studii de psiho-pedagogie; economie socială; management public; comunicare, informații și relații publice; geopolitică, geostrategie, siguranță și securitate națională; diplomatie și protocol, la diferite Facultăți de Teologie INA; CNAP din cadrul UNAP Carol I; IDR din cadrul MAE, FCRP din cadrul SNSPA, iar din anul 2013 este Doctor în Teologie al Facultății de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității Craiova.

Debut: În anul 1994 la Revista „Legea românească” din Oradea, cu articole și eseuri. Talentul publicistic se completează, la domnia sa, fericit cu harul divin și literar.

Volume diverse: articole, eseuri, studii, recenzii, interviuri, publicate

„Smerită încercare întru desăvârșirea începutului”, Editura „Agnos” din Sibiu, mai 2008; „Smerite încercări și începuturi”, Editura „Agnos” din Sibiu, octombrie 2008; „De la începuturi la profunzimi”, Editura „Agnos” din Sibiu, noiembrie 2008; „Despre Biserică și Stat între curs și discurs”, Editura „Top Form” din București, iulie 2009; „Euharistia – calea către Iisus Hristos, Dumnezeu”, Editura „Agnos” din Sibiu, octombrie 2010; „Vorbire și convorbire cu oameni aleși”, Editura „Top Form” din București, octombrie 2010; „Dumnezeiasca Euharistie – centrul vieții liturgice și duhovnicești a creștinului”, Editura „Emia” din Deva, aprilie 2011; „Din cuvântul înțeleptului – la ceas de sfat și sfătuire...”, Editura „Bunavestire” din Beiuș, decembrie 2011; „Armonii culturale și spirituale contemporane”, Editura „Armonii Culturale” din Adjud, septembrie 2012; „Armonii sacre în lumea contemporană”, Editura „Armonii Culturale” din Adjud, septembrie 2012; „Oameni și cuvinte. Portrete și descrieri”, la Editura „Top Form” din București, octombrie 2012; „Omul subiect actual al dragostei

lui Dumnezeu” – volum omagial, închinat Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, autori: Stelian Gomboș și Cristian Șerban, Editura „Cristimpuri” din Ploiești, aprilie 2013; „O remarcabilă personalitate a vieții bisericești și naționale – Episcopul Dr. Nicolae Popoviciu al Oradiei”, Editura „România în Lume” din București, mai 2013; „De vrei să te mântuiești cu întrebarea să călătorești...”, Editura „Bunavestire” din Beiuș, iunie 2013; „Frânturi de învățături și cunoștințe: culegere de eseuri, meditații și reflecții asupra unor teme, subiecte și cărți”, Editura „Aureo” din Oradea, septembrie 2013; „Sfânta Euharistie – Taina Nemuririi. Rolul ei în creșterea duhovnicească a credincioșilor”, Editura „Mitropolia Olteniei” din Craiova, iunie 2014; „Câteva spicuri, sugestii și recomandări...”, Editura „România în Lume” din București, septembrie 2014; „Minunat este Domnul Dumnezeu în tot lucrul mâinilor Sale – Culegere de articole, eseuri și studii teologice”, Editura „Magic Print” din Onești, mai 2015; „Împărtășiri spirituale...”, Colecția „Scrisul de azi”, Editura „Singer” din Târgoviște, octombrie 2015; „Smerite și sincere împărtășiri”, la Editura „Magic Print” din Onești, martie 2016; „Câteva sincere mărturisiri și smerite împărtășiri din rodul îmbelșugat și tezaurul binecuvântat al Cuvântului – Culegere de articole, eseuri, studii, interviuri și recenzii”, Editura „Națiunea”, noiembrie 2016; „Despre Spiritualitatea Răsăriteană Autentic Ortodoxă ca Trăire în Iisus Hristos – Fundamente, Realități, Perspective și Trăsături – Mic ghid sau îndrumător apologetic, dogmatic și moral”, Editura Episcopiei Sloboziei și Călărașilor din Slobozia, august 2017; „Biserica, stat, societate în regimul comunist (1945-1989): intoleranță și deznaționalizare în Harghita și Covasna (1940-1972)”, autori: Stelian Gomboș și Ioan Lăcătușu, Editura „Eurocarpatica” din Sfântu Gheorghe, septembrie 2017 „Certitudini, repere și valori pentru omul contemporană”, Editura „Avrig&London”, din Avrig, mai 2018; „România în și din noi!”, Editura „Magic Print” din Onești, iunie 2018; „Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie – Centrul vieții creștine” scrisă, împreună cu Pr. Dr. Ioan Mircea Ghitea, Editura „Magic Print” din Onești, iunie 2020; „Gânduri printre rânduri răzlețe”, Editura „Teocora”, sub egida Asociației Civilizația Ortodoxă din România (ASCIOR) Buzău, noiembrie 2020; „Teologie și Spiritualitate în viziunea Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie de Nazianz și Ioan Gură de Aur. Tradiție, înnoire, propovăduire și mărturisire contemporană”, Editura „Magic Print” din Onești, iunie 2021; „Viziunea răsăriteană cu privire la părintele duhovnicesc și la maestrul spiritual”, Editura „Ama Editing” din București, noiembrie 2021; „Portrete sfinte, sfințite și sfințitoare”, Editura „Laurent” din București, noiembrie 2022; „Cuvinte alese, culese și răzlețe” Câteva microeseuri-marca Stelian Gomboș, Editura Magic Print, Onești, mai.

Membru în diverse Instituții, Fundații, Asociații

Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR); Membru al Asociației Creștine „Lăcașuri Ortodoxe” din România; Membru al Fundației Creștine „Arsenie Boca” din România; Vicepreședinte – Aria sector 4 și Primvicepreședinte – Aria București în cadrul Asociației Civilizația Ortodoxă din România (ASCIOR); Membru în Departamentul Centrului de Cercetări Teologice, Interculturale și Ecumenice „Sf. Ioan Casian” din cadrul Universității „Ovidiu” din Constanța; Din anul 2022 este Vicepreședinte al Asociației – Societății Cultural Patriotice „Avram Iancu” din România – Filiala „Avram Iancu” București.

Decorații primite

Decorat, de către Patriarhia Română, personal de către Părintele Patriarh Daniel al Bisericii Ortodoxe Române, la Reședința Patriarhală din București, cu ordinul comemorativ „*Sfinții Martiri Brâncoveni*” și conferit cu medalia jubiliară, închinată „*Sfinților Martiri Brâncoveni*” în anul 2014.

Decorat, de Episcopia Maramureșului și Sătmăruului, personal de către PS Părinte Episcop Iustin, cu ordinul comemorativ și medalia jubiliară „Iustinian Arhiepiscopul” în anul 2019.

Colaborări la revistele culturale

„Studii Teologice”, „Orizonturi Teologice”, „Revista Teologică”, „Glasul Bisericii”, „Ortodoxia”, „Lumina”, „Tabor”, „Altarul Banatului”, „Mitropolia Olteniei”, „Altarul Reîntregirii”, „Telegraful Român”, „Teologia”, „Legea Românească”, „Lumea Credinței”, „Renașterea”, „Buna Vestire”, „Porunca iubirii”, „Rost”, „Credința Străbună”, „Vatra Veche”, „Armonii Culturale”, „Lumină Lină”, „Constelații Diamantine”, „Semne”, „Bogdania”, „Moldova Literară”, „Epifania”, „Învierea”, „Didahia”, „Apostolia”, „Argeșul Ortodox”, „Ortodoxia Maramureșeană”, „Grai Românesc”, „Biserica Ortodoxă”, „Geopolitica”, „Familia Ortodoxă”, „Familia Română”, „Independența Română” și altele.

Aprecieri critice

Cuvinte de har, oferite în dar...

M-a bucurat și am socotit a fi o binecuvântare solicitarea D-lui Dr. Stelian Gomboș de a întocmi și semna prefața cărții, „*Smerite împărtășiri*”.

(...) Tot ceea ce am putut citi în lucrările sale mi-a descoperit taina sufletului unui om care căutând cărările Raiului, prin pridvorul mănăstirilor, în anturajul duhovnicesc al unor mari pustnici și trăitori, a ajuns în vâltoarea lumii unde vâslește înnebunit de dorința de a-și scoate corabia la limanul liniștit al desăvârșirii și împlinirii existențiale. (**Protoiereu, Părintele Gheorghe Colțea**, în prefața cărții „*Smerite împărtășiri*”, 2 feb. 2016)

(...) Cunoaștem, recunoaștem, apreciem și chiar admirăm străduințele și stăruințele publicistice și scriitoricești ale slujitorului Cuvântului și cuvintelor perene, în persoana perseverentului și preasincerului apologet, propovăduitor și mărturisitor – Stelian Gomboș. (**Calinic Argatu** – Arhiepiscop de Argeș și Muscel)

(...) Scrisul Domnului Dr. Stelian Gomboș este izvorât dintr-o mare dragoste față de Biserică, Sfânta Liturgie, Dumnezeiasca Euharistie și Spiritualitatea ascetică și mistică sau duhovnicească a tradiției creștine răsăritene. Autorul strălucește prin lucirea minții sale atunci când contrapune etosul uman, născut din tradiția creștină și lipsa oricărui etos în tradiția postmodernă sau existența unui etos uman distorsionat, cu efecte dezastruoase pentru condiția umană. (**Pr. Prof. Univ. Dr. Ion Popescu**, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Pitești)

Stelian Gomboș este deja un nume consacrat în publicistica creștină de la noi din țară, fiind unul dintre cei mai activi condeieri ai Bisericii Ortodoxe Române.

Volumul „Smerite încercări și începuturi” face parte dintr-un „triptic” prin care autorul a debutat în volum la editura Agnos din Sibiu cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Laurențiu Streza – Mitropolitul Ardealului.

(...) Suntem convinși că toți cei care se vor întâlni cu această carte a lui Stelian Gomboș se vor alege cu un real folos duhovnicesc și intelectual. (**Pr. Dr. Ioan Alexandru Mizgan**)

(...) Cartea și lucrarea pe care o prezentăm și o semnalăm, intitulată „*Dumnezeiasca Euharistie – Centrul vieții liturgice și duhovnicești a creștinului*”, scrisă de Domnul Stelian Gomboș (...) se înscrie pe linia celor prezentate mai sus. Adică, această colecție de studii și articole adunate în cartea de față, abordează, cu precădere, aspecte diverse legate de Duhovnicie și de Taina Euharistiei, care este și rămâne Taina Tainelor, Taina prin excelență în Spiritualitatea ortodoxă. (**Pr. Lect. Univ. Dr. Emil Cioară** – Prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman” din Oradea)

Astăzi, într-o lume care prea ușor își uită personalitățile și oamenii care au avut contribuția lor în destinele multor generații, Stelian Gomboș are deosebitul merit de a-i omagia pe mulți părinți duhovnicești cum ar fi: Arsenie Papacioc, Teofil Părăian, Gheorghe Calciu Dumitreasa, Ilie Cleopa, Paisie Olaru, Constantin Galeriu sau Dumitru Stăniloae. Autorul subliniază rolul pe care părintele duhovnicesc îl are în urcușul dumnezeiesc al credinciosului, căruia i-ar fi mult mai greu dacă nu ar fi însoțit pe cale de un părinte duhovnicesc care să-l ajute să fie cât mai pregătit când se întâlnește cu Iisus Hristos în Sfânta Euharistie. (**Pr. Florin Iordache**)

Lucrările prezentate de Domnul Doctor în teologie, Stelian Gomboș vin în întâmpinarea cititorilor, ca o mare binecuvântare, fiind, până la urmă, câteva pilde demne de urmat.

(...) Pentru noi este un demers editorial inedit la care ne cheamă Domnul Stelian Gomboș, de fapt este o invitație la o călătorie inițitică, pentru a redescoperi și activa gena credinței, înscrisă în ADN-ul nostru de către Marele Creator la începuturi, călătorie la capătul căreia vom avea imensa bucurie de a ne apropia de Preasfânta Treime, de Maica Domnului – Născătoarea de Dumnezeu și de sfinții îngeri – păzitorii cerești. (**Gheorghe Dragomir** – Director al Editurii și Fundației Culturale „România în Lume”)

Dr. **Stelian Titus Gomboș**, remarcabil teolog, publicist de prim rang, este o personalitate polivalentă, complexă și completă, urmărind desăvârșirea religioasă și intelectuală a românilor. Are un caracter desăvârșit, cu virtuți morale și o frumusețe aparte a gândurilor, ideilor și comportamentului. Întreaga energie a ființei sale a pus-o în slujba dezvoltării noastre spirituale, vindecării morale, duhovnicești prin Sfânta Euharistie și mântuirii noastre sufletești. De fapt și afirmă:

„În și din încercările vieții învățăm, remarcăm și reținem că, până la urmă, Dumnezeu este totul în toate, în tot locul și în tot ceasul, că fără El nu avem și nu suntem nimic, că, dacă îl avem pe El, de fapt, am câștigat și, deci, avem totul iar dacă nu-l avem pe El, practic, am pierdut absolut totul!...”

De peste 8 ani publică și în revista de creație și cultură Bogdania numeroase eseuri și diverse articole de mare valoare spirituală și umană. Am avut onoarea să-i ofer Diplomă de excelență din partea revistei Bogdania. Am o deosebită admirație față de opera de mare valoare și însemnătate creștină și spirituală, cât și pentru marea dăruire față de Biserică, creștini și poporul român. Merită din plin prețuirea noastră cât și felicitări pentru excelenta activitate umanitară și publicistică de excepție. Rămâne un exemplu strălucitor de slujitor al Preasfintei Treimi și al poporului român. (**Ionel MARIN**, redactor șef revista de creație și cultură Bogdania)

Extrase din operă

Întâlnirea, omului cu OMUL...

Cred că cei mai mulți dintre noi am stat, la un moment dat, și ne-am gândit ce mult a însemnat/a cântărit o întâlnire/o anumită întâlnire în viața noastră!...

Și, da, curat lucru: contează foarte mult o întâlnire, adevărată, în viața noastră!...

Pornind de la întâlnirea cu Dumnezeu, cu Maica Domnului și cu Sfinții Săi și ajungând până la întâlnirea cu oamenii, mai ales cu Omul, și nu oricând sau oriunde ci, la momentul și la locul potrivit!...

Practic, viața noastră este un parcurs care constă în asemenea întâlniri, providențiale/proniatoare, care, dacă sunt corect percepute și serios asumate ori însușite sunt cruciale, ducând la schimbarea, transformarea și, de ce nu, chiar la transfigurarea noastră, ele fiind momente/prilejuri de sinceră și profundă revelație sau descoperire, a lui Dumnezeu, a semenilor noștri și, în special, a noastră, a eului și sinelui nostru, al fiecăruia!...

Între altele, ceea ce-i apropie pe oameni în diferite întâlniri, pe care, dacă le ratăm pierdem foarte mult, poate chiar totul, este dragostea, iubirea, și, aici, trebuie să ne aducem cu toții aminte, de frumoasele întâlniri atunci când eram îndrăgostiți – ce stări de beatitudine trăiam atunci, ce fiori produceau toate aceste superbe evenimente iar ceea ce-l face pe om să se îndepărteze/să se înstrăineze de celălalt, de fratele și de semenul său, afectând/alterând astfel comuniunea și, deci, distrugând comunitatea, este comportamentul bizar, ipocrit și fățarnic adică atitudinea nesinceră și duplicitară, care a distrus familii, neamuri, popoare, imperii, comunități, echipe și instituții și, mai mult decât atât, a atras mânia multora și ura sau răzbunarea altora!...

În fond, într-o lume plină de singurătate și de egoism, de brutalitate, cinism și dualism, viclenie și meschinărie, merită a trăi și a consuma, până la capăt, oportunitatea ori șansa întâlnirii, care de fapt, ne duce la om și, îndeosebi, la Dumnezeu, Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție fiind plină de asemenea pilde/exemple memorabile, sfințitoare, tămăduitoare și, mai ales, mântuitoare!...

De cele mai multe ori vindecarea cuiva se poate realiza în urma unei întâlniri, mult folositoare, punând la bătaie omul din noi care (mai) are darul, puterea sau capacitatea de a-l asculta pe cel aflat în suferință, neputință, lipsă și boală, de orice fel ar fi, care mai poate împărtăși un zâmbet, sincer și autentic, care mai poate râde cu cel ce râde, cânta cu cel ce cântă și plânge cu cel ce plânge!...

Altminteri, cine nu-și amintește de întâlnirile cu oameni aleși, speciali, sinceri, demni, corecți și onești, cu adevărați eroi, sfinți ori oameni – simbol, cu oameni discreți dar concreți, muncitori dar simpli, capabili dar modești, smeriți dar altruști, harnici și darnici, cumpătați dar dinamici și ce bucurie ne provocau toți aceștia!...

Unde sunt, astăzi, toți aceștia?...

Ei (mai) sunt, există în continuare, această categorie de oameni, nobili și eleganți, delicăți și sensibili, însă nu (mai) avem noi timp să-i vedem și să-i întâlnim, fără să conștientizăm faptul că ar putea fi ultima, singura ori unica șansă, în acest sens!...

Mai încolo s-ar putea să regretăm dar să fie prea târziu, poate mult prea târziu!...

În altă ordine de idei, dar în același context, vom reține faptul că după Învierea din morți a Mântuitorului Hristos, cei care L-au văzut au avut descoperiri legate de propria lor persoană și atunci ochii lor, descriși de evangheliști „ca legați”, au văzut în Cel Care era în fața lor pe Dumnezeu – Omul Cel înviat și aducător de viață nouă și veșnică. Așa s-a întâmplat cu Maria-Magdalena, care L-a confundat pe Învățătorul cu un grădinar, cu ucenicii care merseseră la pescuit și L-au confundat cu un negustor care dorea să le cumpere peștele, cu Luca și Cleopa în drum spre Emaus, care L-au confundat cu un călător oarecare. Ucenicii din foisor nu au fost convinși că Învățătorul a intrat la ei prin ușile încuiate și de aceea nu au putut să-l convingă nici pe Toma, care nu era cu ei, fiind nevoie de pipăirea rănilor. Abia după descoperirea și „dezlegarea ochilor”, oamenii înțeleg Cine îi vizitează și Cine este Cel Care le descoperă adevărul despre viața veșnică!...

Altfel spus, femeia samarineancă nu-L cunoștea pe profetul Iisus din Nazaret. Poate că auzise de El, pentru că vestea minunilor circulă cu o viteză foarte mare, indiferent de perioada istorică în care se petrece, atât atunci, cât și astăzi. La fântâna lui Iacob, ea se întâlnește cu un străin care-i cere apă, în pofida regulilor stricte legate de atitudinea iudeilor față de samarineni. Abia după o discuție lungă cu acest străin, care-i vorbește despre închinarea „în Duh și în Adevăr” sau cunoașterea lui Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții, cum avea să fie definită mai târziu de părintele Dumitru Stăniloae, femeia străină de neam Îl cunoaște pe Mântuitorul ei personal, Căruia Îi urmează, așa cum ne spune Tradiția!...

A fost nevoie de un drum, de un fel de pelerinaj interior, către propria inimă, unde urma să aibă loc întâlnirea adevărată cu Mântuitorul Iisus Hristos, atât la ucenici, cât și la femeia samarineancă. Întâlnirea cu Dumnezeu se produce la inițiativa Acestuia, iar rugăciunea noastră este o pregătire a sufletului pentru a nu o rata, pentru a ne da seama, a fi cu ochii deschiși să vedem ceea ce nu poate fi văzut în mod obișnuit și, mai ales, să simțim ceea ce nu poate fi simțit de către omul care nu-și pune problema întâlnirii cu Dumnezeu. Drumul creștinului către această întâlnire poate fi mai lung, chiar întreaga viață, ori mai scurt, după cum este voia Domnului, însă el trebuie parcurs în mod obligatoriu de către fiecare în parte. Mântuitorul ne poate vizita chiar în cele mai neașteptate locuri, condiția fiind pregătirea noastră să-L vedem, pe care El, ca Dumnezeu, o cunoaște desigur. Poezia-metaforă a lui Radu Gyr despre felul în care Iisus l-a vizitat pe un deținut în celulă cred că este grăitoare în acest sens!...

Pregătirea noastră pentru întâlnirea lui Dumnezeu are loc zilnic, atunci când ne facem pravila, mergem la biserică sau ajutam pe cineva. Toate acestea au ca scop înmuierea inimii noastre, astfel încât să devină sensibilă la vederea lui Dumnezeu, să simtă prezența Lui și să dea de știre „ochilor și minții” despre aceasta, ca omul să primească descoperirea cu toată ființa lui, suflet și trup. Doar așa va reuși să se asemene tuturor celor care S-au întâlnit cu Dumnezeu și s-au schimbat pentru totdeauna, începând cu ucenicii și femeia samarineancă, pe care o pomenim în această duminică, a cincea după Sfintele Paști!...

Cu alte cuvinte, Femeia din Sihar a devenit pe bună dreptate un exemplu pentru creștini. A primit și un nume legat de lumina lui Hristos. Chiar dacă din Evanghelie nu reiese că ar fi făcut ceva ieșit din comun. Dimpotrivă, ea L-a contrazis pe Iisus Hristos – Fiul Omului și a stat de vorbă cu El ca și cu un om obișnuit. Numai la auzul trecutului ei tumultuos a stat pe gânduri și a început să întrebe despre locul de închinare. Răspunsul Mântuitorului Iisus Hristos ne dă peste cap aproape orice credem noi despre biserici, așa cum a dat peste cap credința contemporanilor despre rugăciune și relația omului cu Dumnezeu. Templul din Ierusalim era pentru poporul evreu atunci un loc de pelerinaj fără care nu se putea concepe credința mozaică. Samarinenii își formaseră, din motive istorice, un alt loc înalt de închinare. Se certau despre locul acesta și femeia ține neapărat să întrebe un om al lui Dumnezeu, un proroc, cine are dreptate? Mântuitorul nu dă dreptate nimănui în acest caz. El doar spune că abordarea este greșită!...

Acest discurs al lui Iisus Hristos – Fiul Omului a fost interpretat literal mai ales de tradiția protestantă, atunci când aceasta a înțeles că ar putea renunța la ideea de lăcaș sfânt sau simbol religios și să considere întreaga lume loc de închinare. Mântuitorul însă nu desființează templul, ci spune că atitudinea omului este mai importantă decât locul unde se roagă și Persoana Căreia omul se roagă face ca rugăciunea să aibă sens și finalitate!...

În acest sens, ne întâlnim adesea și astăzi cu oameni care văd în biserici niște rămășițe ale unei așa-zise abordări infantile a relației cu divinitatea. Pentru ei divinitatea poate însemna aproape orice lucru de pe pământ sau din Univers, iar relația omului cu aceasta nu trebuie intermediată de nimeni. În acest fel, contemporanii noștri au transformat ateismul într-un fel de religie în care nimic care umple tot devine un ecou ce răspunde previzibil oricărei interogări sau oricărui apel din partea omului. Să încerci să crezi că Dumnezeu este și om în același timp nu are nici un rost în astfel de circumstanțe!...

Dacă ne întoarcem la femeia samarineancă vom vedea că Iisus Hristos (Omul – Necunoscutul) care i-a cerut apă S-a transformat în timpul discuției într-un proroc demn de crezare, iar la final în Cel despre care a meritat să propovăduiască în orașul ei, chiar dacă oamenii ar fi putut să nu aibă încredere în cuvintele ei. Cu toate aceste riscuri, femeia a devenit apostol și Iisus Hristos S-a făcut cunoscut, prin apelul ei, măcar unora din acel oraș!...

Iisus Hristos – Omul – Necunoscutul acesta care poate să ne ceară apă în cele mai neașteptate condiții este Dumnezeu, Cel care ne cunoaște inimile și așteaptă să-I răspundem, chiar dacă am mai pune întrebări ca să primim răspunsuri suplimentare. Ideea este să-L lăsăm să Se apropie de noi și să mergem acolo unde ne indică, după ce ne cere apa. Numai așa vom putea găsi, la rândul nostru, apa de care avem atâta nevoie!...

În încheiere deci, haideți să nu uităm că o întâlnire poate fi un binecuvântat prilej de bucurie, fericire, comuniune, comunitate, viață, veșnici și mântuire!...

Altfel spus, să ne rugăm lui Dumnezeu să ne (mai) ofere ocazia/șansa unei asemenea întâlniri, reale, sincere, autentice și adevărate, a omului cu OMUL iar noi, între noi, oamenii, să ne (mai) întâlnim, sănătoși, frumoși, bucuroși și cu folos!...

Nicolae GRIGORIE LĂCRIȚA

Nicolae Grigorie-Lăcrița (pseudonimul lui **Nicolae Grigorie**, n. 20 aprilie 1948, Lăcrița, județul Dolj) este autor a 101 cărți, 31 de lucrări, 160 studii și 2600 articole de economie și fiscalitate. O parte din aceste opere sunt recunoscute și folosite ca subiect de studiu și cercetare. (Wikipedia)

Deși este foarte cunoscut în domeniile menționate mai sus, activitatea profesională, didactică, științifică și publicistică desfășurată de Nicolae Grigorie, arată o personalitate complexă, dedicată creației, științei și dezvoltării relației cu publicul pe care l-a servit permanent de-a lungul carierei. Conceptele sale despre viață și conduita publică au determinat lumea academică, științifică și culturală să-l recunoască drept o personalitate veritabilă a comunității naționale, cu o activitate publicistică de anvergură națională, beneficiar al numeroase aprecieri din partea publicațiilor de specialitate, al mass-media și al unor foruri academice.

Activitatea sa are un caracter enciclopedic, care la alți reprezentanți ai domeniului poate fi separată, iar unii dintre aceștia au și o latură literară relativ distinctă. La Nicolae Grigorie-Lăcrița, știința, publicistica, didactica, teologia, filozofia și literatura sunt destul de strâns integrate, greu de separat, demers pe care încerc să-l realizez în cadrul acestui profil literar.

Este absolvent al Facultății de Științe Economice din cadrul Universității din Craiova, curs de zi, secția Finanțe, promoția 1975.

În decembrie 1978, a fost admis la doctorat, sub îndrumarea eminentului prof. univ. dr. Alexandru Gheorghiu din cadrul Academiei de Studii Economice București, pe care l-a finalizat în anul 1982 prin susținerea tezei și decernarea diplomei de doctor.

Având și o anumită pregătire tehnică, a reușit să realizeze o noutate tehnică, fapt pentru care i s-a acordat un **„Certificatul de inovator”**.

În martie 1990, alături de alte 4 persoane, a constituit un grup de inițiativă *„pentru reluarea activității Camerei de Comerț Oltenia”*, primind pentru aceasta calitatea de **„Membru fondator”**.

În anul 2001, în cadrul Universității „Spiru Haret” din București, Facultatea de Management Financiar Contabil Craiova, Catedra de Științe Economice, a obținut titlul de **„conferențiar universitar”**.

A publicat, în toate domeniile de activitate, următoarele:

- **99 de cărți**, cu ISBN, cu peste 36.000 de pagini, prin 16 edituri;
- **peste 50 de lucrări**, cu ISSN, cu circa 3.530 de pagini (în categoria de „lucrări” sunt incluse materialele publicate pe un număr *întreg* de revistă, cu ISSN);
- **peste 180 de studii**, cu circa 3.190 pagini;
- **peste 1.250 de articole, în 22 reviste de specialitate, pe suport de hârtie**, cu circa 7.400 de pagini;
- **peste 2.000 de articole, în format electronic**, postate pe portalul online al unor reviste, ziare, site-uri;
- **peste 250 de articole, în 12 ziare.**

A desfășurat o activitate de pionierat prin cercetarea și abordarea unor noi domenii ale fiscalității, precum: „*Fiscalitatea și matematica*”, „*Fiscalitatea și religia*”. „*Fiscalitatea și norma lingvistică*”.

A publicat zecile de articole pe teme neabordate până în prezent în România (și nu numai în România), dintre care se remarcă „*Prezentarea impozitelor pe baza relatărilor din Biblie*”; *Articole, studii și cărți cu abordări inedite pe teme religioase*.

În calitate de **cadru didactic universitar** într-o universitate privată și de salariat în cadrul Direcției Generale a Finanțelor Publice Dolj **a convins sute de persoane** (fără studii superioare) **să urmeze cursurile universitare**. Este colaborator permanent la peste 22 reviste.

Participă în cadrul a numeroase emisiuni de radio și de televiziune pe teme de cunoaștere: la Studioul Teritorial de Radio Oltenia Craiova, emisiunea „*Studioul cetățeanului*”, la posturile de televiziune: TVR Craiova etc.

Începând cu anul 2016, este **membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști (UZZP) din România** și colaborator al Revistei de UZZP.

Nicolae Grigore Lăcrița este un colaborator ai publicațiilor de larg tiraj, din țară. Spre exemplu, cotidienele „*Gazeta de Sud*” și „*Ediție Specială*” din Craiova etc.

Cărți de literatură publicate

- N. Grigorie Lăcrița. „**Viața, fiscalitatea și religia**”, Editura Sitech, Craiova, Ediția 2018, ISBN 978-606-11-6468-4, 252 pg;
- N. Grigorie Lăcrița. „**Bogăția intelectuală și bogăția materială**”, Editura Sitech, Craiova, Ediția I, 2022, ISBN 978-606-11-8021-9, 134 pg;
- N. Grigorie Lăcrița. „**Dărilor și impozitele în relatările din Biblie**”, Editura Printera, Craiova, 2023, ISBN 978-630-6560-87-5, 232 pg;
- N. Grigorie Lăcrița. „**Scrieri alese**”, Editura Printera, Craiova, 2023, ISBN 978-630-320-039-2, 320 pg;
- N. Grigorie Lăcrița. „**Jurnalul copilăriei nepotului Sava Belu**”, Editura Printera, Craiova, 2024.

Aprecieri

La articolul „**Principalele sensuri ale noțiunii de «ATEU»**”
(<https://iss.ucdc.ro/revista-pdf/us52.pdf>)

Generalul **Vaduva George**

(<https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/i-frontiera-profunda-interviu-cu-general-de-brigada-r-dr-vaduva-gheorghe-21152.html> ;

Stimate Domnule Profesor,

Am citit articolul. Este foarte interesant, foarte bine scris și, în același timp, foarte util nu doar pentru înțelegerea conceptului sau noțiunii de ateu, ci și pentru întoarcerea la condiția noastră de om, de ființă gânditoare, capabilă să înțeleagă Universul, Infinitul, Eternitatea, Credința, Logica, Matematica etc. Odată cu înaintarea civilizației umane către o treaptă superioară, cognitivă, cu apariția înaltei tehnologii și tehnologiei informației, oamenii s-au pragmatizat excesiv, s-au îndepărtat de dezbateră componentelor condiției umane, au luat credința ca pe un dat, ca pe o dogmă și nu-și mai bat capul cu asta. Majoritatea dintre ei folosesc religia și credința în general ca pe o componentă a unui modus vivendi, fără să intre în detalii, în anamneza credinței, ca să spunem așa. Din păcate, există un hiatus în ființarea umană, o incultură a credinței sau o simplificare aproape primitivă a ei. De unde și excesul de vulgaritate, de imoralitate, de mănjire a purității etc. De aceea, e bine să ne aplecăm asupra noțiunilor și conceptelor care alcătuiesc cultura credinței noastre, cultură care înseamnă mult mai mult decât dogma. Viitoarea societate cibernetică va accentua și mai mult această incultură a credinței. Cred că sunt necesare astfel de materiale. Articolul Dvs. este foarte bun.

Felicitări, Gheorghe Văduva.

La articolul „**Electroputere Craiova, de la «cîțadelă a electrotehnicii românești» la «Mallul unor multinaționale»**”

Curea M. Ovidiu ovidiucurea@yahoo.com, Dec 11 at 5:38 PM

Pe mine de Electroputere Craiova mă leagă o amintire dureroasă. Era prin 1993-94 și eram consilier economic la Ambasada Romaniei din Buenos Aires. Argentinienii la acea oră aveau în exploatare pe căile lor ferate, locomotive Diesel echipate cu motoare ALCO pe motorină. Motoare ALCO pe motorină se făceau atunci la Electroputere Craiova, după o licență americană cumpărată cu ani în urmă de la General Electric (GE). După vânzarea licenței, GE a scos din producție motoarele respective, considerate depășite, și au demontat liniile de asamblare. Românii rămăseseră singurii producători, iar argentinienii doreau să-și renoveze întreg parcul de locomotive Diesel. Era vorba de un contract evaluat la multe zeci de milioane, dacă îmi aduc bine aminte, ceva în jur de 120 de milioane.

Cum era și firesc am trimis rapid informația la Ministerul Comerțului Exterior și direct la Electroputere Craiova. Nu am primit nici un răspuns. Am revenit. Tot nimic. Argentinienii mă întrebau de ce nu le dăm nici un răspuns. Eu ce să le fi spus? Îi duceam cu vorba de pe o zi pe alta. Tărăgăneala a durat mai bine de o lună și jumătate.

Între timp, nu se știe prin ce mijloace, General Electric află de dorința argentinienilor, răscumpără de la noi licența și le trimite argentinienilor oferta de motoare ALCO. Argentinienii încheie imediat contractul cu GE care reinstalează linia de fabricație, produc și livrează la termen marfa contractată.

Felicitări pentru acest articol adevărat și emoționant!

(**Ovidiu M. Curea**, fost consilier economic la Ambasada României din Argentina)

Extrase din operă

Cunoaște-te pe tine însuți, de conf. univ. dr. **N. Grigorie Lăcrița**

„A-ți cunoaște propria persoană, pentru a adopta o viață sănătoasă, este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru prevenirea bolilor, încetinirea îmbătrânirii și prelungirea vieții.” (N. Grigorie Lăcrița)

Cuprins

1. Precizări preliminare
 2. Originea cugetării
 3. Semnificația cugetării
 4. Beneficiile cunoașterii propriei persoane, pentru sănătatea și viața fiecăruia
- Bibliografie

1. Precizări preliminare

„Sănătatea este o convenție între tine și corpul tău.” (Terri Guillemets)

„Să îți dorești să fii sănătos este o parte din sănătate”. (Seneca)

„Cunoaște-te pe tine însuți!”, este un îndemn care îl ajută pe fiecare om (care are capacitatea să înțeleagă și să-l aplice) pentru prevenirea bolilor, încetinirea îmbătrânirii și prelungirea vieții.

Prin acest articol se urmărește ca tot mai multe persoane să ia în considerație importanța sănătății și necesitatea prevenției și prin *autocunoașterea*, adică *cunoașterea propriei persoane*, exprimată și prin această cugetare.

„Cunoaște-te pe tine însuți!” (care este una dintre cele mai cunoscute cugetări, intrată în conștiința culturală a lumii de circa 2.500 de ani), prin semnificația ei filosofică și morală transmite un îndemn legat și de dimensiunea spirituală a omului.

Prin acest articol se urmărește ca tot mai multe persoane să înțeleagă cât de importantă este, pentru sănătatea și pentru viața lor, *„cunoașterea de sine”*, *„cunoașterea propriei persoane”*, cunoașterea inamicului sănătății sale. Nu puțini suntem cei care vor ajunge, ca și mine, la concluzia conform căreia **„căutând inamicul sănătății mele, am constatat că acela sunt chiar eu”**.

2. Originea cugetării

Originea cugetării începe cu miturile și cu legendele care au însoțit **„Templul zeului Apollo”** din Delphi, pe frontispiciul căruia a fost înscris dictonul **„Cunoaște-te pe tine însuți”**.

De aceea, este foarte important să fie cunoscută literatura de natură populară, miturile și legendele care au circulat în antichitate, până când această învățătură a ajuns să fie consacrată de unii dintre cei mai mari gânditori ai lumii, din antichitate și până în zilele noastre.

1. **Delphi** era un oraș în Grecia Antică (existent și în prezent), aflat la 150 km nord-vest de Atena.

2. În orașul Delphi datează, de peste 2.500 de ani, **„Templul zeului Apollo”**.

3. Sub Templu se afla o încăpăre, numită **„casa Oracolului” (Adyton)**, unde **„Pythia”**, **„preoteasa zeului Apollo”**, făcea previziuni despre viitor sau dădea sfaturi oamenilor veniți aici să se roage, față de care **zeul Apolo** îi ajuta să capete o capacitate superioară de înțelegere și de judecare a lucrurilor și, astfel, să-și aleagă corect drumul în viață.

4. Între aceste sfaturi date oamenilor era și dictonul **„Cunoaște-te pe tine însuți”**, care era considerat atât de important încât a fost înscris în pronaosul Templului.

5. **Motivul** pentru care **Orașul Delphi** era considerat, de grecii din Antichitate, ca fiind **„centrul lumii”** era dat de faptul că:

5.1) în acest oraș se afla Templul, cu Oracolul, de unde preoteasa zeului Apollo făcea previziuni despre viitor sau dădea sfaturi oamenilor veniți aici să se roage, față de care zeul Apolo îi ajuta să capete o capacitate superioară de înțelegere și de judecare a lucrurilor și, astfel, să-și aleagă corect drumul în viață, și

5.2) acest oraș **dispunea de o mare autoritate religioasă, cetățenească și morală, Oracolul având cea mai mare influență spirituală dintre toate locurile de cult grecești;**

6) în pronaosul Templului erau înscrise dictonul **„Cunoaște-te pe tine însuți”**, care a intrat în conștiința culturală a lumii prin semnificația ei filosofică și morală, transmitând un îndemn legat de dimensiunea spirituală a omului.

Citatul **„Cunoaște-te pe tine însuți”**, fiind foarte apreciat pentru îndemnul ca omul să devină conștient de propria măsură, a fost preluat și consacrat de unele dintre cele mai mari genii ale omenirii, precum: **Socrate** (n. 469 î.Hr. – d. 15 februarie 399 î.Hr.), **Platon** (n. 7 mai 427 î.Hr. – d. 347 î.Hr.), René **Descartes** (n. 31 martie 1596 – d. 11 februarie 1650), Blaise **Pascal** (n. 19 iunie 1623 – d. 19 august 1662), **Friedrich Hegel** (n. 27 august 1770 – d. 14 Noiembrie 1831), Friedrich Wilhelm **Nietzsche** (n. 15 octombrie 1844 – d. 25 august 1900), Carl Gustav **Jung** (n. 26 iulie 1875 – d. 6 iunie 1961) și exemplele ar putea continua.

3. Semnificația cugetării

„Cunoaște ce e bine și ce-i rău în tine însuți! Fericit e omul care cunoaște aceasta.” (Sfântul Serafim de Sarov)

„Boala este încălcarea legilor naturii.” (Charles Simmons)

Deci, „Cunoaște-te pe tine însuți!”:

a) este una dintre cele mai cunoscute cugetări din lume, prin îndemnul la **autocunoaștere**, la **cunoașterea propriei persoane;**

b) îndreaptă atenția spre conștiința de sine, spre ceea ce există în interiorul fiecăruia, ca adevărat izvor al cunoașterii;

c) este un îndemn pentru ca omul să devină conștient și de propria sa sănătate, să și-o caute singur, în propria ființă, pentru ca să se dezvolte curat și armonios;

d) este **un îndemn pentru a fi înțelepți, temperați și a ne pune de acord și cu alte îndemnuri, precum „Nimic prea mult” și „A-ți neglija propria sănătate înseamnă a te ruina”**;

e) este **un îndemn spre** observarea și interpretarea propriilor stări în care te află și în care trăiești, îndemn prin care (c1) poți accede la cunoașterea ființei tale, a propriilor probleme de sănătate și de boală și (c2) omul își poate cunoaște modul de prevenire a bolilor, de încetinire a îmbătrânirii și de prelungire a vieții.

4. Beneficiile cunoașterii propriei persoane, pentru sănătatea și viața fiecăruia

„E bine să nu cădem din propria (noastră) nechibzuință”. (Sofocle)

„O minte sănătoasă într-un corp sănătos.” (Iuvenal)

Cunoașterea propriei persoane este abordată în acest articol, așa după cum am mai arătat, numai din punct de vedere al cunoașterii propriei sănătăți, scopul fiind de a fi preocupați permanent pentru cunoașterea simptomelor și a manifestărilor oricăror boli, în evoluția lor, pe baza cărora:

1) vom ști ce avem de făcut cu propriile probleme de boală, cum să ne adaptăm stilul de viață în funcție de acestea pentru a le frâna evoluția și chiar a le face să dispară, și

2) în cazul în care ajungem la medic, prezentarea acestora este esențială pentru stabilirea diagnosticului și a tratamentului cât mai potrivit pentru boala pe care o avem.

„Cunoaște-te pe tine însuși!” (care este o problemă de „autocunoaștere”, de „a-ți cunoaște propria persoană”, de „cunoaștere de sine”), este o problemă pe cât de temută și de grea, pe atât de necesară și de benefică pentru sănătate și pentru viață, fiind o adevărată iluminare individuală, prin care se realizează trezirea și înțelegerea stării de sănătate a fiecăruia.

Dacă prin „cunoașterea de sine” nu se ajunge la prevenirea și/sau la vindecarea bolilor prin propriul efort, măcar aceasta ajută la cunoașterea cât mai bună a acestora și la frânarea lor, în special cu ajutorul medicilor.

Cea mai bună cunoaștere a problemelor de sănătate cu care ne confruntăm este în puterea noastră, prin **„cunoaște-te pe tine însuși!”**, care este o **„autodescoperire”**, o **„călătorie de descoperire a propriei persoane”**, care se referă la o urmărire permanentă a stării de sănătate de către fiecare dintre noi, prin care facem tot posibilul să știm manifestările, simptomele bolii, de când a apărut și în evoluția sa.

Cel care se cunoaște pe sine, va reuși să-și fie el însuși cel mai bun medic, să-și cunoască cel mai bine propriile probleme de sănătate și de viață și, astfel, să știe ce are de făcut, concret, pentru ca bolile să fie cât mai puține și viața cât mai lungă.

Este uluitor cât de dezinteresați sunt marea majoritate a oamenilor despre a-și cunoaște propria persoană, adică despre cunoașterea, urmărirea și evaluarea propriilor probleme de sănătate și de viață.

Majoritatea oamenilor trăiesc într-o indiferență totală față de propria lor sănătate, și aceasta până când apar bolile, iar când acestea apar, unii dau fuga la medic, iar alții „mai așteaptă” să vadă ce se mai întâmplă, cum evoluează boala.

Ajunși la medic, unii nu știu nici să explice ce au, și aceasta din cauză că nu și-au urmărit (și consemnat) manifestările, simptomele bolii, de când a apărut aceasta și în evoluția sa.

Ce să înțeleagă un medic de la un asemenea pacient (care nu a fost preocupat de autocunoașterea propriei sănătăți) și cum să-l trateze corect?

În cazul unor asemenea pacienți (care mai au ghinionul să ajungă și pe mâna unor medici cu carențe în pregătirea) se ajunge la situația în care „**Medicii tratează oameni care nu știu nimic** despre manifestările și simptomele bolii pe care o au, **administrându-le medicamente despre care nu știu ce efecte vor avea, cu scopul de a vindeca boli despre care știu și mai puțin.**” (N. Grigorie Lăcrița)

Prin „**cunoaște-te pe tine însuți!**” fiecare își croiește propria viață și locul său în societate.

La această „*cunoaștere a propriei persoane*” se poate ajunge printr-un studiu intens al cât mai multor lucrări de „*autodescoperire*”, care să ne ajute să facem o „*călătorie de descoperire de sine*”, ajungând astfel să ne cunoaștem, să ne evaluăm, să ne urmărim reacțiile și să ne consemnăm manifestările și simptomele oricărei boli. În aceste condiții, medicul va dispune de informații prețioase, în unele cazuri decisive, pentru investigarea cât mai exactă a bolii și pentru diagnosticarea ei cât mai corectă, putându-se aplica terapia cea mai potrivită.

S-au scris și publicat mii de pagini despre dezvoltarea personală, care include și „cunoașterea sinelui, a propriei persoane” și nu e ușor să sintetizăm ce înseamnă aceasta de fapt.

Totuși, căutând adevărul, cu toată sinceritatea, despre noi și despre mediul înconjurător, vom înțelege care este partea noastră de acțiune spre binele nostru și al celor din jur și cât de importantă este armonizarea noastră cu energiile noastre interioare, dar și cu cele din mediul în care trăim.

Bibliografie

https://ro.wikipedia.org/wiki/Oracolul_din_Delphi

<https://destepti.ro/cunoaste-te-pe-tine-insuti-gnothi-seauton-nosce-te-ipsu-sensul-si-originea-expresiei/>

<https://www.centruldepelerinaj.ro/articol/misteriosul-oracol-din-delphi>

Nașterea, viața și răstignirea Mântuitorului Iisus Hristos, cu explicații pe înțelesul tuturor, de conf. univ. dr. N. Grigorie Lăcrița (02.05.2024)

„Iisus Hristos este eternitatea care punctează istoria”. (Petre Țuțea)

Rezumat. *Creștinismul* este totalitatea formelor de credință în persoana și în scrierile care conțin cuvintele și învățăturile lui *Iisus Hristos*, fiind, în lume, religia cea mai importantă din punct de vedere numeric, cu peste 2,4 miliarde de adepți.

Nașterea, viața, moartea și învierea Mântuitorului Iisus Hristos (1) sunt considerate cele mai importante evenimente din istoria creștinismului, (2) au rămas și vor rămâne, pentru veșnicie, pline de mister și (3) au produs schimbări majore în viața unei mari părți din omenire.

În lumea creștină nu există persoană care, indiferent de credința sa, să nu-și pună probleme și cu privire la evenimentele pline de mister ale nașterii, vieții, morții și învierii Mântuitorului Iisus Hristos, de la care a luat naștere creștinismul.

Cunoașterea fenomenului religios este o problemă foarte importantă pentru toți oamenii raționali, care vor să-l înțeleagă 1) fie ca un act de cultură generală, 2) fie ca o călăuză, ca un îndrumar în viață, 3) fie că simt nevoia de apropiere față de Dumnezeu, 4) fie ca urmare a unor schimbări majore în viața lor, care i-au condus la noi trăiri sufletești.

Multe persoane doresc să aibă acces la un material care să prezinte, *pe înțelesul omului obișnuit*, cât mai complet și corect, contextul social, politic și istoric în care au avut loc aceste cele mai importante evenimente din istoria creștinismului.

Prin studiul de față se urmărește să se răspundă acestor necesități.

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Ioana ILIE/RESNICOV

Ioana Ilie este născută la 28 iunie 1958 în localitatea Grivița, județul Ialomița.

Activitate literară

A început să scrie din 1990. A tipărit, sub numele de Ioana Ilie dar și sub pseudonimul Ioana Resnicov, numeroase creații în versuri și proză în publicațiile: *Eminesciana*, *Tribuna pensionarului/ București*, *Renașterea rușeteană/ Rușeț*, *Semnal/ Slobozia*, *Pietrele Doamnei/ Domnești*, județul Argeș.

Cărți publicate

- *Hrăniți cu vorbe și minciuni* (poezii), Tipografia Simbol, Slobozia, jud.Ialomița, 2006;
- *Din Rădăcini* (poezii), Tipografia Simbol, Slobozia, jud.Ialomița, 2007;
- *O mască prăfuită* (poezii, pamflete,satiră), Tipografia Simbol, Slobozia, jud.Ialomița, 2008;
- *Cuvântu'* (eseuri, reflecții), Editura STAR TIPP, Slobozia, jud.Ialomița, 2010;
- *Poezia – lumina minții*, Editura STAR TIPP, Slobozia, jud.Ialomița, 2012 (poezie);
- *Mintea umană, cel mai mare cataclism!* (eseuri, reflecții), Editura Metamorfosi, Slobozia, jud.Ialomița, 2017;
- *O lume plină de nefiresc* (poezii), Editura Metamorfosi, Slobozia, jud.Ialomița, 2017;
- *Țară, țarină, tărâm râvnit* (poezii), Centenar 1918-2018, Editura Metamorfosi, Slobozia, jud.Ialomița, 2018;
- *Din MINTE, pentru MINTE, spre luare A-MINTE*/Ioana RESNICOV (aforisme, reflecții), Editura Metamorfosi, Slobozia, jud.Ialomița, 2018;
- *Poartă către lume* (poezii), Editura Izvorul Cuvântului, Buftea, jud.Ilfov, 2019;
- *Cântec de rugă pentru Credință* (poezii), Editura Metamorfosi, Slobozia, jud.Ialomița, 2020;
- *Adevărul din cuvânt*/Ioana RESNICOV, (aforisme, reflecții), Editura Metamorfosi, Slobozia, jud.Ialomița,2023.

Prezență în antologii

- *Prietenie prin poezie* (versuri), Editura Dantess Press, Drobeta-Turnu Severin, 2014;
- *Să nu-l uităm/* Antologie dedicată lui Adrian Păunescu (versuri), Editura INSPIRESCU, Satu Mare, 2014;
- *Lecția de poezie-vol.1* (versuri), Editura Ro.cart, Băbana, județul Argeș, 2019;
- *Lacrimi pentru nemurire* (versuri), Editura Ro.cart Băbana, județul Argeș, 2019;
- *Personalități ialomițene*, Slobozia, Editura Metamorfosi, 2019.

Afilieri și distincții

- Membră a Fundației ACADEMIA DACOROMÂNĂ (AFDR) București.
- Diplomă de excelență revista *Bogdania*/ Focșani, 2018;
- Diplomă de excelență Asociația pentru civilizația ortodoxă (ASCIOR)/ Buzău, 2019;
- Diplomă de excelență AFDR/ București, 2023.

Activitate de promovare culturală

- Participarea la cene literare și asociații culturale:
 - AFDR;
 - Asociația culturală UNESCO „Iulia Hasdeu”/ București;
 - Cercul „Scriitorilor Ingineri din AGIR”/ București;
- Lansări de cărți (Slobozia, Buzău, Rm.Sărat, București).

Extrase de referințe critice

„Autoarea Ioana Ilie consideră că, prin demersul său artistic, lumea poate fi schimbată, că poezia poate îndeplini o funcție terapeutică, în sensul etic al termenului. Un astfel de gest merită exersat... este un gest de poet!...”

(**Marcel Fotache**, prefața cărții *Din rădăcini*, 2007)

„Se va dovedi în timp că scrisul Ioanei Ilie, poeziile și poemele din volumele: «Hrăniți cu vorbe și minciuni; Din Rădăcini și O mască prăfuită» ne dezvăluie o poetă a stilului direct, amintindu-ne de poezia populară, la fel cum Anton Pann făcea trecerea dela înțelepciunea provincialului la metehnele Bucureștilor...”

(**Florin Iordache**, prefața cărții *Poezia-lumina minții*, 2012)

„Scriitoarea Ioana Ilie/Resnicov are temeinicie morală, căci ea vine «Din rădăcini», iubește și crește, întru cinstirea limbii române «Cuvântu'»...În lipsa lui nu s-ar naște «Poezia – lumina minții» prin care autoarea ne avertizează asupra părții nevăzute... pe care... o descoperă și definește memorabil «Mintea umană, cel mai mare cataclism»... explicată prin natura duală a universului (bine-rău...). Ea poate duce...la «O lume plină de nefiresc»... Penultima izbândă literară a scriitoarei «Țară, țarină, tărâm

râvnit» este închinată nașterii României Mari... Mereu surprinzătoare, autoarea oferă o carte cu o miză extraordinară: «Din MINTE pentru MINTE, spre luare A-MINTE»...

(Geo Călugăru, prefața cărții *Din MINTE pentru MINTE, spre luare A-MINTE*, 2018)

*„Ioana Resnicov este cunoscută ca o scriitoare care cultivă cu succes pamfletul, luând în răspăr toate tarele societății. Nu sunt scutiți de perdaf nici politicienii nici oamenii de cultură. Poezia ei este moralizatoare și mobilizatoare...” (Girel Barbu, prefața cărții *O poartă către lume*, 2019)*

„În volumul «Mintea umană, cel mai mare cataclism», autoarea s-a oprit, cu multă atenție, asupra consecințelor dezastruoase ale lăcomiei fără limite a acestor hiene bipede, împrôscându-le din toate părțile cu usturătoarele săgeți.... Scriitoarea găsește enorm de multe derivate ale cuvintelor de bază, în înțelesul cărora întâlnim urmări distructive pe care nu le ocolește. Exemplele numeroase, pe care le oferă la tot pasul, converg, cât se poate de firesc, la înțelesul formulării titlului volumului, care neîndoielnic, e o realizare originală de excepție...” (Geo Călugăru, revista „Convorbiri literar – artistice/ București, Anul II, nr.8, 2019)

Extrase din operă

Minciuna e răul, minciuna e vină

*Din iubire răsare soarele,
Din minciună se-ntunecă norii,
Din dragoste se naște dragoste,
Din ură se naște ură
Și dela capăt tot o minciună!
Acesta e răul,
Aceasta e vina,
Dela minciună este pricina.
Doar Iuda te minte că e cu tine
Și-n cele din urmă Iuda te vinde!*

(Din volumul ***Din Rădăcini***, Tipografia Simbol, Slobozia, 2007)

Un nor de fum

*Un capăt de ață,
Un capăt de drum,
Un capăt de țară,
Un nor de fum,
Și câte cuvinte,
Și câte povești!
Dar simțăminte
Câte-s firești?*

Unde-i dreptatea?

*Banul e totul,
Nimic nu contează,
Unde e sufletul,
Ce mai vibrează?*

(Din volumul ***O mască prăfuită***, Tipografia Simbol, Slobozia, 2008)

Gânduri, rânduri, lăsate spre luare A-MINTE

Apa este hrana vieții, adăpost eternității!

Viața! O ață înnodată, cu bune și rele, plină de belele!

O măsură este în toate, dar o ține cine poate!

Toate sunt orânduite, dar de om nesocotite!

Când n-ai SIMȚ, nu ai nici MINTE! Se vede lipsa de SIMȚ-Ă-MINTE! Lumea MINTE și se MINTE!

De la A-MOR, s-a născut fiecare popor, trecând direct la O-MOR, lipsit de U-MOR, omul este TOPOR!

Suntem țara cu cel mai mare ROD! Altfel nu ne-am fi numit NOROD! Dar și câți NE-ROZI, I-ROZI! ROD, citit invers, avem DOR! Ce nu există nicăieri în lume! Suntem RO-UA lui Dumnezeu, căzută din cer pe pământ, dar atâtea VITE, își bat joc de acest ROD, îl vând pe nimica toată.

Despre cuvânt

Cuvântul fost primul, separând de dobitoace! Din păcate, omul la maimuță se întoarce!

Cuvântul scris și rostit este magic, când este ADEVĂRAT, dar cum adevărul DOARE, nu prea este agreat Cuvântul care exprimă ADEVĂRUL!

Despre adevăr

Adevărul doare o singură dată, minciuna doare tot timpul!

Adevărului, nu-i stau A-LĂTURI prea mulți, oamenii se dau ÎN-LĂTURI de la adevăr, iar cu LĂTURI, nu poți limpezi atâta Z-OAIE existentă pe pământ.

*(Din volumul **Din MINTE pentru MINTE, spre luare A-MINTE**, Editura Metamorfosi, Slobozia, 2018)*

Despre poezie

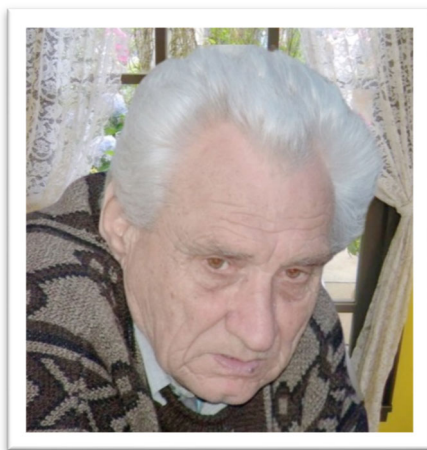
... Pe mulți îi deranjează RIMA, dar nu-i deranjează C-RIMA, iar asta spune despre fiecare cum E, putând fii posibil criminal, căci poartă GÂND ascuns! Oamenii se VÂND pe lucru de nimic, nepăstrând CON-ȘTIINȚA, dar lăudându-se cu ȘTIINȚA, te fac din CU-VINTE meșteșugite, dar n-au MINTE, ei, ea MINTE, dar ca ei sunt mulți, susținându-se unii pe alții, ADEVĂRUL rămânând SINGUR... Pe mulți deranjează un VERS, atunci când are înțeles, când exprimă adevăr, dar acela deranjat... e PER-VERS, dă RE-VERS, întoarce In-VERS, tot ce-ai spus adevărat... Pe mulți deranjează ST-RO-FA, căutându-te la VIRGULĂ, dar ei nu sunt în REGULĂ la CAP, dar nu-i deranjează CAT-A-STROFA, bucurându-se că au scăpat, fără să se gândească, să prevină, să se dărâme zidul, de-ar fi fost CON-SOLID-AT!...

Despre lume

... Aș fi vrut să mă țin departe de această lume VIRTUALĂ, cum mă țin și de cea REALĂ, căci ambele, aceeași S-MINTE-ALĂ. Cui dai GIR, cui îi vrei bine, ăla te vinde. Despre ce V-ORBIȚI, alde V-ORBITORI de vorbe, minciuni, aberații...? CUVÂNTUL este CUVÂNT, nu e vorbă în VÂNT, iar eu nu mi-am luat A-VÂNT, călcând pe alții în picioare, așa cum ați făcut cei mai MULȚI dintre voi, fie CULȚI, O-CULȚI, IN-CULȚI, caracterul se vede clar, în RĂUL pe care îl faceți, dar mai ales din GÂND... din care mulți te VÂND!...

*(Din volumul **Adevărul din cuvânt**, Editura Metamorfosi, Slobozia, 2023)*

Profil realizat de **Ovidiu ȚUȚUIANU**, Scriitor, membru SSR și LSR

Ion IONESCU-BUCOVU

Ion IONESCU-BUCOVU s-a născut la data de 15 ianuarie 1938 în comuna RÂCA, județul Argeș, la câmpie în aria Moromeților lui Marin Preda. De la câmpie a luat infinitul zării, căldura verilor toride, dar și frigul iernilor aspre care i-au marcat existența. Aici orizontul se pierde în neant și se împreunează cu cerul. Părinții săi au fost niște țărani înțelepți, care au înțeles că școala este singura cale de a-i scăpa de sărăcie și le-a deschis calea către învățătură, cu mari sacrificii.

Poezia aspră a vieții i-a oțelit sufletul și a învățat să se lupte pentru fiecare bucătică de viață.

Studii

A urmat Școala pedagogică din Câmpulung, Institutul pedagogic de 3 ani din București și apoi Universitatea București, Facultatea de Filologie.

A început școala când stalinismul era în toi, studiind doar pe manuale sovietice și a făcut mari eforturi pentru a-și însuși o cultură solidă, studiind scriitorii români, marii clasici, Eminescu, Slavici, Creangă și Caragiale, cu profesori vestiți pecum Zoie Dumitrescu-Buşulenga, Augustin Z.N. Popp, George Muntean, Matei Călinescu, D.D. Panaitescu, D.Zamfirescu, Alexandru Bistriceanu, Clara Chiosa, G.G. Ursu, și alții.

Cariera profesională

A fost director de școală timp de 20 de ani și profesor de limba română timp de 47 de ani, unde a îndrumat generații întregi către înțelepciunea cărții. Din mâinile sale au ieșit profesori, ingineri, meșteșugari etc., oameni cu care se mândrește, și de la care primește și acum, la senectute, felicitări și mulțumiri.

Debut

A debutat cu articole de presă în 1960 la Ziarul „Argeșul”, unul dintre cele mai vechi ziare care continuă să fie în activitate în România.

Pentru prima dată, existența unui ziar cu numele „Argeșul” a fost semnalată în anul 1876. Cotidianul „Românul” a semnalat, în ediția sa din 31 martie 1876, apariția la Pitești a publicației „Argesiulu”, un ziar „judiciar, comunal, administrativ și comercial”, de orientare liberală.

Activitate literară

A cochetat și cu literatura. Încă de la vârsta de 14 ani a scris poezie și proză, publicate în ziare regionale. Ocupat fiind cu catedra, a lăsat această pasiune pentru mai târziu când a acumulat mai multă experiență și cultură. A scris articole, proză, poezie, eseuri, studii literare despre scriitorii români și străini, peste 200 de articole de literatură în reviste și ziare. A publicat poezii în circa 10 antologii de poezie și proză. Din martie 2015, este cofondator și editorialist la revista internațională de cultură, artă și literatură „*Ampreentele sufletului*”.

Afilieri

Face parte din cenaclul literar „Velea-Urmuz”, de pe lângă Biblioteca Municipală Curtea de Argeș.

Volume publicate

Romane

- Martirii lui Eros, Editura Editgraph, 2015, 456 pagini;
- Îngerul care a căzut din paradis, Editura Armonii culturale, 2018;
- Izvorul fericirii – roman fantastic, 2019, Editura Armonii Culturale;
- Priveghiul, Editura Armonii Culturale, 512 pagini;
- Monaliza și nebunii frumoși ai revoluției, Editura Moroșan, 2022, 447 pagini.

Eseuri

Viața lui Mihai Eminescu între adevăr și mistificare, Editura Editgraph, 2018, 212 pagini; Veronica Micle – „îngerul blond al lui Eminescu”, Editura Editgraph, 2016, 244 pagini; Scriitorii și magia dragostei, Editura Topoexim-București, 2021, 260 pagini; Monografia omunei Râca, Editura Etnologică, București, 2015, 258 de pagini.

Nuvele

Nuvele, povestiri, amintiri, Editura Editgraph, 2019, 336 de pagini.

Poezie

Visele lui Orpheu, antologie poetica de autor, Editura Cartea ta, Oradea, 248 pagini; Poeme cu parfum de liliac, Editura Inspirescu, 2020, 344 de pagini.

Volume publicate online în Academia EDU

Cutia cu amintiri; Umbrele toamnei; Luciri celeste; Orgoliul cuvintelor; Visele nu se uită niciodată; Eu te-am iubit, femeie.

Antologii literare

Simbioze lirice – Antologie de poezie Anamarol, vol.5, Editura Anamarol, 2014, pag.151-166; Regal poetic-volum ntologic, Editura Armonii cultaurale, 2018, pag. 223-237; Poesis și creație, Editura Pim, 2015, pag.202-230; „Poeți și prozatori români contemporani”, antologie literara, Editura Editgraph – Buzău, 2018, pag.131-137; „Cu

patria în suflet”, colecție antologică de poezie, Editura Națiunea, București, 2013, pag.148-160; Antologie de proză, „Declin”, colecția literatura contemporană „Editura Arhipart, SIBIU, 2010, pag. 257-275; Antologia „Dor DE dor”, Dor Mărunt, Ediția întâia, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2014, pag. 150-162; Antologia „Negru pe ALB” – „PETALE DE SUFLET”, Editura Editgraph, 2014, pag.540-554; „Poeți și prozatori români în regal eminescian”, antologie literară, Editura Editgraph - Buzău, 2019, pag.5-9; Cenaclul literar „Nicolae Velea” – scurtă antologie, Editura Tipar, 2021, pag.205, 2014; Antologie de proză, 2011, pag.43-56; Antologie de poezie, 2011, pag.120-131; „Sub lacrima Eminescului” (gânduri despre sufletul românesc, Editura Bibliostar, 2022, pag 25; Antologia „Eminescu-geniu stelar”, Editura Armonii Culturale, Adjud, 2015, pag.5-28; „Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian”, 2017, Editura Editgraph Buzău, pag.311-318.

Colaborări la reviste literare

Lumea Românească; Ziarul Națiunea; Luceafărul; Armonii culturale; Revista Armonia; Oglinda literară; Revista Bogdania; Revista Clipa; Revista Agero; Nomen Artis; Revista Dor de dor; Melidonium; Revista Art-Emis; Observatorul; Actualitatea irlandeză; Biblioteca Metropolitană a Bucureștilor; Revista Boema; Ars-Poetica, Argeș, Argeș Expres.

Diplome și Medalii

Decernate la lansarea celor trei antologii „Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian”, pentru cele mai frumoase creații literare românești publicate, 2017-2019.

Extrase din referințe critice

„Martirii lui Eros” – 2015, Editura „Editgraph”, Buzău, 456 pagini

Of Doamne! Ce oameni, ce epocă! Să încerci să scrii un roman având ca erou pe Eminescu, Veronica, Creangă, Caragiale, Maiorescu poate aduce a blasfemie! Până să ajung cu cititul la sfârșitul acestui roman eram tentat să cred că autorul este de tipul modernist, cum se practică astăzi, să scrii istorie, dar să-i zici roman, pentru a scăpa de rigorile unei lucrări istorice, pe de o parte, dar și să satisfaci lipsa de dorință a cititorilor contemporani de a se antrena într-o lectură de profunzime, preferând un ghid povestitor, care să-i facă citirea mai ușoară, mai plăcută, pe de altă parte. Dar, am văzut că romanul este început în anul 1970, mi-am zis că autorul este un precursor. Cartea „Martirii lui Eros”, a domnului Ion Ionescu Bucovu, a reușit să prezinte într-o formă artistică toată această filozofie dizolvată în literatură. (**Nicolae Vasile**, scriitor și jurnalist, în prefața volumului „Martirii lui Eros”, pag. 7 și 20, Editura „Editgraph”, Buzău, 2015, ISBN 978-606-663-321-5)

„Îngerul care a căzut din Paradis” – 2018, Editura „Armonii culturale”, Adjud

Ion Ionescu Bucovu a trecut de la romanul biografic (Martirii lui Eros) la romanul politic (Priveghiul) și acum la romanul psihologic.

„Îngerul care a căzut din Paradis” este povestea unui personaj cu un destin frânt. Scrisă la persoana întâi, narațiunea înaintează fragmentat, cu diverse aspecte din viața lui, povestite Inginerului Ionescu sau destăinuindu-se pur și simplu cititorului, așa cum își aduce aminte personajul principal, Mihaly. El este un fel de Surupăceanu din „Intrusul” lui Marin Preda cu o altă traiectorie a vieții. De etnie maghiară, dintr-o familie numeroasă, pleacă la oraș să-și găsească un rost, se călugărește cu scopul de a veni la sat cantor la biserică. Până la urmă el devine o victimă a istoriei și a erosului, suferind un mare eșec existențial. (**Eugen Popescu**, scriitor, „Îngerul care a căzut din Paradis”, pag. 5, Editura „Armonii culturale, Adjud, 2018, ISBN 978-606-746-435-1)

„Veronica Micle, îngerul blond al lui Eminescu” – 2016, Editura „Editgraph”, Buzău

Ion Ionescu Bucovu este un mare iubitor al vieții și operei lui M. Eminescu. Romanul său „Martii lui Eros” rămâne un document zguduitor despre iubirea celor doi poeți. Doi mari scriitori au încercat să scrie romane despre viața lui Eminescu, este vorba despre Lovinescu cu „Mite” și „Bălăuca” și Cezar Petrescu, în romanul „Viața lui Mihai Eminescu”; niciunul însă nu a cuprins dragostea poezilor așa cum a fost, și nu au reabilitat persoana Veronicăi Micle, ca autorul acestei cărți.

Cartea este scrisă cu un real talent și cred că se va bucura de o atenție deosebită din partea criticii și a cititorilor. (**Augustin Z.N. Pop**, istoric literar, „Veronica Micle, îngerul blond al lui Eminescu”, pag. 244, Editura „Editgraph”, Buzău, 2016, ISBN 978-606-663-394-9)

„Scriitorii și magia dragostei”, Editura Topoexim-București, 2021

Cartea „Scriitorii și magia dragostei” oferă o perspectivă interesantă asupra felului în care opera literară devine o extensie a transfigurării vieții, filtrul conștiinței artistice canonizând povestea de dragoste trăită de scriitor. Ion Ionescu Bucovu are meticulozitatea omului pasionat de ceea ce face, transformă discursul cercetării, în scriere, în act narativ, prin organizarea datelor, informațiilor într-un spațiu al epicizării. Asistăm la o frumoasă recuperare a relației dintre biografie și operă, autorul imprimând ideea de abordare integrală a literaturii, prin prisma binomului: viață și creație. Vorbim așadar, despre o revalorizare a conceptului de perspectivă integratoare a literaturii, iar Ion Ionescu Bucovu, confirmă prin acest volum, subliminal, că viziunea artistică a unui scriitor nu poate fi surprinsă în manieră complexă, decât printr-o analiză a întregului context: social, istoric, cultural și biographic. (Prof. dr. **Mihaela I. Rădulescu**)

Domnul Ionescu este un „poet conservator și arhaic care prelucrează folclorul și poezia veche cu râvnă egală cu a celor care o făceau în sec. al-XIX-lea și al-XX-lea, la început. El ne vorbește despre doruri, despre păsări călătoare, despre mândra care a plecat, un Alecsandri contemporan, dar fără forța ilustrului înaintaș. Continuă să ne aducă prozaic în lumea menuetului, a boieriei domnilor, unde femeile erau zeițe, în lume erau fluturi și muzici, ținuturi care nu mai sunt, muzici și menueturi pierdute, timp risipit”. (**Emil Druncea**, scriitor, poet, jurnalist)

„... Ecdetic, euritmă, poem contemplativ, structura apolinică, raționament divinatoriu, nuclee verbale cu încărcătură metafizică, mesaj care deschide perspective ontologice...”. (**Negulescu Nicolae**, scriitor, poet, prozator, critic literar, eseist, directorul revistei „Constelații diamantine”, cu privire la poezia „La început a fost cuvântul”)

Extrase din operă

Proză

– Domnule Eminescu, dumneata dormi și duduia a sosit!
– Care duduie? – se trezi el din visul lui, frecându-se la ochi.
– Mai și face pe naivul, sări ea ca arsă, duduia de la Ieși!... Auzi la el: care duduie? și-i imită glasul leneș și somnoros cu care-i răspunsese.

Își aminti într-adevăr de ora opt, privi la ceas, ce repede trecuse timpul cu visul lui; se sculă repede, își scutură hainele, își frecă ochii și ieși în hol unde mam’zel Gretta o tutuia pe necunoscută.

– Vaaai, domnule Eminescu, scuză-mă, credeam că ți-a spus gazda că te-am căutat!

Era un glas de soprană, muzical, cald, tremolat, și o femeie straniu de frumoasă, un înger din fantasmele lui. Avea fața blondă, părul blond, rebel cu bucle aurii, bogate, care-i jucau pe frunte și pe la urechi; gură mică, senzuală, cu obrazii proeminenți îmbujorați, ochii mari, albaștri, de un albastru cristalin, cu priviri ce scânteiau... Pe spate purta o mantie albastră care-o aureola și-o făcea un personaj misterios de roman, o nimfă...

Unde mai văzuse el această ființă? Unde i se mai arătase lui acest chip? Poate-n închipuirea lui, poate-n visele lui, în bolnavele lui vise...

Gândul îi fugi aiurea la Iași și la Putna; anul trecut fusese la Putna la serbarea lui Ștefan cel Sfânt, înainte de asta dăduse pe la prietenul lui, Miron Pompiliu, pe la Iași și plecaseră amândoi pe la rectorul Micle. Atunci Miron îl recomandase rectorului: „Dumnealui e student la Viena, autorul Venerei și Madonei, fostul elev al lui Pumnul!” Acolo văzuse el prima dată acest chip de înger, cânta în hol la pian Bach... „Cine este duduia?” – îl întrebă el curios pe Miron. „Soția rectorului!” – îi făcuse Miron cu ochiul și tăcuseră. Cânta Patimile după Ioan atât de frumos și atât de trist încât îl impresionase pe poet.

A doua oară o zărise la Putna cu ocazia serbării; de undeva din bătrânii codri ai lui Dragoș răsunase un corn prelung ca o chemare din alt timp, soarele scăpătase, se lăsase seara cu miremele ei peste toată Valea Putnei și jos, în fața mănăstirii se ncinsese o horă mare în care se prinseseră fete și flăcăi în frumoase costume naționale din toate ținuturile locuite de români. Cântau vestiții lăutari ai Sucevei, era veselie peste tot, de la moșneag până la tângii care se hârjoneau pe lângă maicile lor. Deodată încep să bată clopotele mănăstirii vestind venirea delegației Iașului, sosiseră în rădvane domnul Kogălniceanu, primarul Cerchez, poetul Alecsandri și alți mari oameni care salutau ceremonios adunarea. Din ultimul rădvân coboară această ființă cu rectorul; acum o recunosc, fusese îmbrăcată cu aceeași manta albastră, având pe cap o broboadă cu ciucurăși care-o făceau să semene cu țărănuțele din pânzele lui Grigorescu.

Pentru moment nu știu ce să facă și ce să creadă, era parcă continuarea visului din pădurea Grinzlingului, acea Electră care-i întindea mâinile, sau femeia de gheață care-i populase închipuirea în ultimul timp, acea Ondină din întunecatului Nord, și de ce nu, Venera coborâtă din pânzele lui Rafael pe care-o cântase în ultima lui poezie.

Și Eminescu, confuz, s-a roșit, a rămas uluit câteva clipe, și-a șters ochii să n-aibă cumva halucinații și i-a răspuns stingher:

– Sunt încântat, doamnă, uimit chiar, de prezența grațioasei dumneavoastră persoane!

I-a luat mâna în mâna lui, o mână rece, de ceară, i-a ridicat-o și i-a sărutat vârful degetelor:

– Veronica Micle! – s-a recomandat ea scurt și a zâmbit.

Acum bănuiala devenise certitudine, ea era, cea de atunci, cea pe care o cunoștea și o visase de atâtea ori; cea care-i popula gândurile lui în împrejurările grele prin care trecuse astă iarnă, cea care-i mângâiasse capul lui bolnav atunci când îl duruse, ea, cea cântată în Venere și Madonă...

Fără să-și desprindă mâna din mâna ei pe care i-o ținea strâns ca nu cumva să dispară ca o arătare, să se destrame în cele patru vânturi, i se recomandă:

– Mihai Eminescu!

Două nume legate de un destin tragic în viață și-n moarte, două ființe care se căutaseră cu înfrigurare și se găsiseră în aceste împrejurări fericite.

– Scuzați-mi nepolitețea, doamnă, dar nu știu cu ce să încep... Mă aflu sub emoțiile unui miracol... Vă rog să poftiți în cameră! Îi deschise ușa, îi prinse mantoul și-l agăță în cuier.

Veronica Micle zâmbi de naivitatea și stângăcia lui, trecu pragul ușii și-i cercetă cu atenție camera, apoi se îndreptă spre el și-i șopti:

– Așa mi te închipuiam, un faun singuratic!

(Fragment din romanul „Martirii lui Eros”)

Poezie

CUMPĂNA FÂNTÂNII

cumpăna fântânii,
mână argintie,
doarme între moarte
și-ntre veșnicie.

fântână, fântână,
strălucesc în tine
mii de stele sure,
ape cristaline.

numai luna șuie
oglindește-n apă,
stă ascunsă-n neguri,
umbra își adapă.

sunete profunde
se aud în zare,
zgomot greu de unde
din adânc răsare.

un luceafăr mare
cade-n unda apei
și din el răsare,
mare, Cornul Caprei.

unde-i fântânarul
ca să te sleiască,
ți-a secat izvorul,
vatră românească.

în bruma de seară
scârțâie-o fântână,
te-am strigat aseară,
unde ești, stăpână?

scârțâie fântâna
numai pentru surzi,
scârțâie fântâna
și tu nu-mi răspunzi...

(Duminică, 29 ianuarie 2012)

IDILĂ

tâmpla mea pe brațul tău,
domnișoară, domnișoară,
e dar de la Dumnezeu;
mai mă-ngăduie o oară
să visez că-s în poveste,
să-mi cadă stelele-n cap
blestemat de cinci neveste.

tâmpla mea pe brațul tău,
căpătâiul de mormânt,
tavăliți prin iarba verde,
sub al greierilor cânt,
unde nimeni nu ne vede,
duși de-al dragostei descânt.

tâmpla mea pe brațul tău,
ce iluzie deșartă,
domnișoară, domnișoară,
între dragoste și artă.
eu sunt robul, tu ești muza,
domnișoara, domnișoară,
luna ne e călauza
și dragostea ne omoară.

tâmpla mea pe brațul tău,
nu e dragoste curată,
blestemați de Dumnezeu
ca să mai greșim o dată.
de greșim a doua oară
nime-n lume nu ne ierte
vom rămâne doi proscriși,
alungați la zid cu pietre.

(2010)

AMINTIRI FUGARE

cad alte frunze, alte păsări zboară,
cum mai zburau la noi odinioară,
vin alte toamne cu aceleași nume,
dar noi trăim de-acum în altă lume.

diminețile mocnesc singurătate,
și toamna trece rece prin cetate,
din mrejele cu vâlul de aramă
vin amintiri fugare puse-n în ramă.

prin sat trec umbre grele de tăceri,
unde s-au dus potecile de ieri?
cine s-a răzbunat cu-atâta ură,
unde e nukul meu din bățătură?

și prispa mea cea plină de ulcele
și nopțile dormite prin vâlcele?
unde-i fântâna noastră cu izvoare,
din care-au curs legende milenare?

pe bolta naltă îmi ridic privirea,
se cuibărește-n suflet iar uimirea,
atâtea stele sunt pe cerul sfânt
și-atâta dragoste e pe pământ.

mătasea lunii-mi cade pe covor
și vraja ei de-acum îmi dă fior,
în jurul meu plutesc ca niște ape
doar amintirile ce-mi cad pe pleoape...

(Vineri, 26 septembrie 2014)

COPILĂRIE, POARTĂ-MĂ...

copilărie,
poartă-mă prin această ploaie
și reîntoarce-mă în portul meu
pustiu,
în acest gingaș cuib al visului
unde iluziile fără metafore
îmi deschid ferestrele
către toate culorile eternității.

încotro mă duci,
potecă de argint,
viperă târătoare,
nu mă lasa în gări
cu miros de singurătate,
drumul meu spre casă
fă-l pășune uscată de dor.
lasă-mă sub fulgerul nopții

să simt mirosul aerului
și să străpung timpul
cu platforme astrale
până acolo unde dispar
profeți și profeții,
unde naștere, moarte,
început, sfârșit, ieri, mâine și azi
vor fi tot una.

visul meu crește mereu
din sânul copilăriei
spre portul meu pustiu,
jucându-mă de-a răscrucea
în mii de sensuri
pe fragila stînghie a oaselor mele
care mă lansează în alta existență.

(9 octombrie 2010)

DIN RUNE, DOINĂ, TE-AI NĂSCUT DIN PATIMI

din rune, doină, te-ai născut din patimi,
delir de suflet îngropat în inimi,
prin codri dragi haiducii te-au cântat,
la plug țărării te-au avut tovarăș.
din vrăji născută și apocalipse,
prin cerul vremii, pe la stâni, pe plai,
tu ai adus în inimi bucuria
ciobanului pe gurile de rai.
ai alungat durerea dintre strechi
pe frunze și pe țâțe de viori,
pe fluier de soc și cobze vechi
sau pe tilinci din aripi de cocori.
te-au nins dureri în ierni de suferință,
prin tinde afumate de biserici
și te-a păscut o singura dorință
să mângâi suflete și să le fereci.
din amănar și iasc-ai făcut foc,
din dor tu ai făcut melancolia
și din nimic tu ai făcut noroc
și ți-a-nflorit din lacrimi toată glia.
te-au frământat femeile-n copaie,
de sărbători la hore te-au jucat,
purtând nepoții pe genunchi tataie,
întâia oară lor mi te-a cântat.
te-a luat românul și te-a pus la masă,
și-n jocuri te-a-nvârtit ca pe-o fecioară
apoi te-a-nchis de dragul tău în casă
s-a logodit cu tine-ntâia oară.

(28 noiembrie 2010)

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**

Scriitor, jurnalist, editorialist, Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

Maria LULESCU

Maria Lulescu, născută la 22.04.1956 în comuna Breasta, județul Dolj, este absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Craiova. După mai bine de zece ani de activitate ca atlet de performanță, iar ulterior ca antrenor de performanță la Clubul Sportiv Sătesc Ilfov și antrenor de gimnastică aerobică la Oficiul Municipal pentru Tineret și Sport București, urmează studii postuniversitare de Master, specializarea Sport și Management în Sport, iar apoi studii doctorale, obținând titlul de Doctor în Sociologie, în cadrul Universității din București, unde a continuat cariera profesională, în calitate de lector universitar doctor.

Activitate Literară

De-a lungul timpului considerând că poezia este demnă de luat în seamă, că ceea ce face gândul prin puterea lui este binefăcător pentru sine și pentru lumea întreagă, a hotărât să scrie poezii. Lansarea primei cărți denumită *Oceanul de Gânduri* a avut loc la Casa Scriitorilor din București la data de 15.01.2005.

Cărți publicate

- *Oceanul de Gânduri*, Editura Semne, 2004, București – poezie;
- *Îngerii Gândului*, Editura Teșu, 2019, București – poezie;
- *Omagiind Poetul*, Editura Teșu, 2019, București – poezie;
- *În seceta vremii*, Editura Teșu, 2021, București – poezie;
- *Poezii lirice*, Editura Teșu, 2022, București – poezie;
- *Verbs in love*, Editura Teșu, 2022, București – poezie;
- *Coboară nestemate*, Editura Teșu, 2023, București – poezie;
- *În seceta vremii (ediția a II-a)*, Editura Teșu, 2023, București – poezie;
- *Verbe îndrăgostite*, Editura Teșu, 2023, București – poezie.

Afilieri și distincții

- Membră a Societății Scriitorilor Români;
- Membră a Asociației Culturale „Iulia Hașdeu”;
- Membră UNESCO;
- Diplomă de excelență a Centrului Cultural Româno-Israelian, împreună cu Editura TEȘU, pentru poezie (cărțile: *Omagiind Poetul*; *Îngerii gândului*), Dumbrăveni, 2019.

Activitate de promovare culturală

- Participarea la cene literare:
 - Cenaclul literar „Mircea Eliade” București;
 - Cenaclul de la „Mărțișor” (casa lui Tudor Arghezi), invitată de Mișura Arghezi și Valeria Deleanu (1993);
 - Centrul Cultural Metropolitan București (februarie 2023 – a prezentat la simpozion: *Veronica Micle – femeia fatală a secolului al XIX-lea*);
 - Cenaclul „Biblioteca Antim” București (februarie 2023);
 - Cenaclul „Schiller” București (2019 și 2023);
 - Cenaclul „Biblioteca Câmpulung Muscel” (28.03.2023);
 - Cenaclul „Literar ing”.
- Participarea la emisiuni de cultură televizate: TVR Cultural;
- Prezentări de carte la târguri (Gaudeamus și Bookfest);
- Depuneri de cărți la bibliotecile din București și din țară: Iași, Constanța, Craiova;
- Lectură de poezie la teatrul „Constantin Tănase”.

Extrase de referințe critice

„Maria Lulescu lasă să se vadă o intenție a statuarului; pare că pictează și uneori sculptează (...). Maria Lulescu este un poet despre care nu mă îndoiesc, vom mai auzi.”

(**Ioan Holban**, *Poeme ca niște vase pentru gânduri*, revista „Convorbiri literare”, Junimea din Iași, februarie 2020, nr. 2/29/)

„Maria Lulescu caută, în fond, o pietate fără o religie anume, o utopică stare de bine a lumii dinainte de păcatul adamic, «îngerul» pentru ea este ca o entitate ce păzește această stare, păzind mai ales, cuvântul – acest «agent» care poate fi, care poate oricând s-o strice, și, pentru aceasta, invocând gândul să nu aibă cuvinte rele.”

(**Nicolae Georgescu**, *Despre binele fără rău*, revista „Portal-MĂIASTRA”, anul XV, nr.4(61)/2019)

„Jocurile de cuvinte și invenția verbală dau farmec acestei poezii – care refuză să fie gnostică, să caute proverbul, sapiențialul, pentru că se complace în undele limpezi ale vieții vii, mai ales în găsirea/ghicirea sensului ascuns în corespondențele pe care le oferă la tot pasul realitatea (...) Maria Lulescu prinde din zbor inspirația, o vânează, vrând să facă din ea instantaneu fotografic, de aici economia de mijloace artistice, simplitatea expresiei – dar și fermitatea cugetării, aplombul demonstrației; o poezie ce se cuvine urmărită în aparițiile ei următoare.”

(**Nicolae Georgescu**, *Poezia, ca floare de colț*, revista „Argeș”, noiembrie 2019)

„Maria Lulescu dezvăluie, într-o paradigmă lirică, povestea vieții și a apropierei sale de poezie, mânată de convingerea că «frumosul trebuie să fie în suflet, nu în scrisul pe hârtie». Dominate de această propensiune către armonizarea cu natura, între elogiul divinității și măruntele drame ale ființării, textele Mariei Lulescu sunt o succesiune de proiecții onirice, de viziuni stenice, pozitive, induse de o generozitate fără cusur, chiar și atunci când reflecția lirică alunecă, de pildă, spre repetabila tristețe

a scurgerii timpului. E o viziune care exaltă bucuria de a trăi cu deplina conștiință că doar poetul vede lumina acolo unde cei mulți percep doar întunericul.”

(**Marian Odangiu**, *Itinerarii subiective*, revista „Orizont”, serie nouă, aprilie 2020, nr. 4, anul XXXII)

...„Am întâlnit, iată, și un caz excepțional, poate unic...când soția unui actor de revistă publică o sensibilă carte de versuri. Această autoare se numește Maria Lulescu, iar poeziile sale lirice compun volumul intitulat «Oceanul de gânduri» apărut...la editura SemnE. Poeta își definește poezia drept o «floare de colț». Mi se pare o viziune exactă, nu atât privind inaccesibilitatea relativă a acestei miraculoase flori de munte, ci poate a simplității sale, a coloritului său nestrident, a substanței sale moi și catifelte. Poezia Mariei Lulescu este simplă, discursul său lyric alunecă lin, neînvoltat, pătruns de sentimental naturii și al iubirii...”

(**Aurel Storin**, *Poezia, ca o floare de colț...*, „Cronica Română” din 6.01.2005)

„Maria Lulescu, sinceră tot timpul, este un discipol feminin îndepărtat al lui San Francesco d’Assisi, fără grandoare, firește, dar la care simți că fiecare silabă din text este o picătură de adevăr: «Îmbracă-mă, Doamne/ În roua TA Sfântă/ Lumina să curgă/ Peste păcatul meu/ Cu lacrimi să spăl/ Și cerul și pământul/ Să pot pași umil.../ Spre poarta TA/ Cu chip de înger sfânt (...) Maria Lulescu face parte din categoria de lirici mereu necesari, lirici care, fără a cădea în prozaism, sunt agreeți de atâția cititori tocmai pentru că gândesc simplu, dar nu elementar, ca și ei, se exprimă frust, dar nu bolovănos, într-un cuvânt, au finețea și sinceritatea celor de a prinde trăiri poetice și care nu sunt obsedați de programe în artă, ori de contorsionarea, dătătoare sau nu, de efecte artistice puternice...”

(**Victor Atanasiu**, *Omagii și gânduri*, revista „Convorbiri literar-artistice” nr. 11, iulie-august 2019).

„Ne putem aștepta încă la mari surprize în cariera scriitoricească a Mariei Lulescu. Există multă emoție sufletească în versurile ei. Fără îndoială, e vorba de o poetă autentică... (**Teșu Solomovici**, „Omagiind Poetul”, revista „Maximum”, anul X, nr. 80-81, 2019).

„Cu recentul său volum („În seceta vremii”, 2021) D-na profesoară Maria Lulescu ridică la patru aparițiile sale editoriale în contul poeziei... Este o producție poetică semnificativă ce consemnează stări (trăiri) ieșite din firescul vieții didactice ori casnice și supuse gândului abstract al filosofării, al poeziei de fapt, ducând de la rostul omului pe pământ și sensul credinței până la iubirea ca sentiment nestăpânit, ca aplecare către oameni, ca legare tainică de celălalt ori – mai ales! – ca iubire de țară.”

(**Nicolae Georgescu**, *Venin și farmec...*, revista „Caligraf” nr. 2/237/-2022)

Extrase din operă

Stejarul din vis/Vis eminescian (extrase din poemul cu 89 de strofe)

Un castel din nori coboară, nouă turnuri aurii,
Cu grădina-i princiară și cântări de poezii;

.....

În a nopții feerie prințul Atain ostenit,
Sub fereastra aurie, printre flori a ațipit;

.....
Prințul e cuprins în mreajă de prințesa Meryan,
Tulburat ca într-o vrajă, uită că e pământean.

.....
Dă-mi al iubirii jurământ, de vrei mie să-mi urmezi,
Clepsidră veșnică-n mormânt, și în mine-aș vrea să crezi.

.....
– Tu ești voinic, fiu de-mpărat, ai glasul de vioară
Și gându-ți pare nestemat, mă tulbur, mă-nfioară.

.....
Și-au jurat în veci iubire, sub cereștile lumini,
Să o poarte-n nemurire, privegheați de cei divini.

.....
O măiastră vrăjitoare aflând de-al lor jurământ,
Puse gând de-nsurătoare, cu-a ei fată prin descânt.

.....
La palat trâmbițe sună, și-n alaiul cel domnesc
Împăratul vrea să spună când pe fată o pețesc

.....
– Sunt bătrân fără de putere și pe tron împărătesc,
Ai coroana ca avere, că ești fiu de neam domnesc;
Și voiesc în astă clipă grabnic eu să te însor,
Cu a farmazoanei fiică, cu Zenova din popor.
Lui Atain zâmbetu-i pierde și din ochi lacrimi îi cresc,
Și îi spune cu durere: Pe Meryan o iubesc.
– Meryan, e vis de vară, visul tău e pentru țară

.....
(Din volumul ***Omăgiind Poetul***, Editura Teșu, 2019, București)

Destine de eroi

Sub cerul plin de lacrimi
Ce curg stăruitor
Peste pământ străbun
Un bun al tuturor.
Cutremurat pământul
De strălucirea lor
Culori în tricolor
Diamantine lacrimi
Tuturor.
Oh! Visul de mărire
Ți-a dat un nume care

Istoria-l va scrie
În cartea de onoare
Din pietre nestemate
Tu faci palat, biserici
Apoi de vrei socoate
Aici rămân cu toate
Și pietre preschimbate
Destine zbuciumate
O luptă nevăzută
De tine și de noi.

(Din volumul ***Verbs in love/ Verbe îndrăgosite***, Editura Teșu, București, 2023)

Legendă

Din toamna timpurie
Și-a cerului
Cunună azurie
.....

Ca-ntr-o legendă vie
O iubire
Se va naște-n pustie
.....

Ochii, două flăcări vii
Jucăușe
Pân' la moarte i-aș iubi

Prin vămile timpului
Și nisip, trec...
Dorurile gândului.

(Din volumul **Îngerii gândului**, Editura Teșu, București, 2019)

Sonet

Te-ai stins în taină, cu mine-n gândul tău
Tăcerea te-a purtat spre veșnicie
Sub raza tinereții-n nostalgie
Ani și iubire s-au scuturat în hău.

Pornesc în zori pe-a dorului cărare
Pe calea vieții sperând c-ai să rășai
În ceasuri sfinte... uitării să mă dai
Zăludă să rămân de-a ta plecare...

Venind în vis cobori din suflet dorul
Din ochi cu lacrimi chipul palid-rece
Învinețite buze-au tras zăvorul.
Să-ți înțeleg dorința arzătoare...
Când noaptea stinsului amor e-n stele
Să-mi cobor vălul... să-ți dau ascultare.

(Din volumul **Coboară nestemate**, Editura Teșu, București, 2023)

Clipe de Mai

Când este crângul tineriu
Zorii crăieselor de mai
Întind vălul auriu...

Florile-și deschid culorile
Vântul peste vaduri sună
Apele cântă-mpreună.

Frumuseții crângului
Păsările-i ciripesc
Doar izvorul susură.

Liniștea încet s-așterne
Vălul serii, cenușiu
Între vaduri-gândul.

(Din volumul **În seceta vremii-ed. a II-a**), Editura Teșu, București, 2023)

Profil realizat de **Ovidiu ȚUȚUIANU**, scriitor, membru SSR și LSR

Adrian Daniel LUPEANU

Date biografice

Sinologul și medicul dr. Adrian Daniel Lupeanu este fiul reputaților sinologi Mira și Constantin Lupeanu. S-a născut în 2 septembrie 1970, la Beijing, China.

Este doctor în Științe.

Timp de opt ani a făcut studii de medicină tradițională, la Shanghai și Beijing.

În perioada 2000–2008, a aplicat cunoștințele în practică, dobândind experiență profesională în cadrul unor cabinete de medicină tradițională, la Băile Herculane, Oradea și Băile Felix.

Din 2008 până în octombrie 2010, a fost lector la Facultatea de Medicină și Farmacie a Universității din Oradea.

Între anii 2012 și 2017, a fost Consilier Cultural la Ambasada României din Beijing–China. În prezent, profesează acupunctura la o clinică în Pitești și face literatură, scrie poezii și proză originale și traduce din limba chineză.

Cunoaște trei limbi străine: chineza, engleza și franceza. Adrian Daniela Lupeanu deține perfect cunoașterea limbilor chineză și engleză, iar la ora actuală este unul dintre cei mai distinși sinologi.

Afilieri

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul 2012.

Opera

Confucius, *Frânturi de conversație, o enciclopedie a vieții*, 172 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2010;

Lie Zi, *Cartea Adevărată a Vidului și a Supremei Virtuți*, 178 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2010;

Medicina tradițională chineză, 578 pagini, Editura Rawex Coms, 2010;

Mic tratat de acupunctură, 272 pagini, Editura Rawex Coms, 2011;

Zhang Wei, Fabulă de Septembrie, 696 pagini, Editura Contemporanul Ideea Europeană, 2019;

Xue Mo, Antologie de povestir, 306 pagini, Editura Contemporanul Ideea Europeanu, 2021;

He Yaomin – Calea chinezească de dezvoltare economică, eseu, Editura Rawex Coms, București, 2022.

În parteneriat cu părinții

Părinții Sistemului Filosofic Taoist, 684 pagini, Editura Rawex Coms, 2013;

Flacăra și cuvânt, versuri de Jidi Majia, 192 pagini, Editura Ideea Europeană, 2014;

Yi Jing, Cartea Schimbărilor, carte de filosofie și divinație întocmită de Confucius, ediție prescurtată, 148 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2005;

Însemnarea călătoriei spre vest, roman de Wu Chengen, secolul al XVI-lea, în 101 capitole, 2 volume, 480 și, respectiv: 568 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2008;

Planeta despăcată, versuri de Jidi Majia, 156 pagini, Editura Neuma, 2022.

Aprecieri

Traducerile au fost apreciate de specialiști, subliniindu-se profunda cunoaștere a culturii și civilizației chineze:

Ion Boboceă-Pogoneanu afirmă: „Scriitorul Adrian Daniel Lupeanu, de profesie medic, cu studii universitare la Shanghai și în România, publică în 2010 două tratate format academic: *Medicina tradițională chineză*, 578 pagini, și *Mic tratat de acupunctură*, 272 pagini, ambele la Editura Rawex Coms, București. El definește medicina tradițională drept o veghe asupra echilibrului celor trei niveluri ale existenței omului, ea fiind deopotrivă simplă, profundă, eficientă. În felul acesta, medicul nu se luptă cu manifestările bolii, cum se întâmplă în medicina vestică, ci merge la rădăcină, la cauzele îmbolnăvirii. Astfel, află ceea ce a declanșat boala, iar prin medicație îl ajută pe bolnav să-și mobilizeze forțele proprii pentru a se restaura echilibrul energetic în organism, încât boala este eliminată ca de la sine.

Autorul prezintă convingător că la bază se află o înțelegere specifică a universului, pornind de la intuirea ezoterică a unui sistem energetic în corpul uman, numit *qi*, care înseamnă *suflu vital*, și care coexistă împreună cu sistemul sanguin.”

Prof. **Gheorghe Tănase** apreciază cu privire la traducerile cărților Confucius, *Frânturi de conversație. O enciclopedie a vieții* și Lie ZI, *Cartea Adevărată a Vidului și a Supremei Virtuți*: „Dr. Adrian Daniel Lupeanu a introdus note și comentarii și a prezentat în traducere numele personajelor. După cum se va vedea de cele mai multe ori, acele nume se cuveneau traduse, deoarece ele nu au fost alese de Lie Zi la întâmplare, ci au semnificații relevante raportându-se la sensul istorioarei respective.

În încheiere, se cuvine notat că traducătorul a trudit îndelung asupra textelor, iar lucrul acesta se vede. Echivalentele sunt corecte, exacte, reușite, dovedind înțelegerea spiritului originalului. Transpunerea în românește păstrează caracteristicile creației inițiale și are ceva din pluralitatea de sensuri pe care le sugerează de regulă

caracterele chinezești. Echivalentele românești realizate de tânărul sinolog au o reală eleganță, ducând acolo unde este firesc – tipărirea în limba română a două cărți cât mai exacte și totodată pline de poezie.”

Poezie și Proză originală a publicat în diferite reviste literare și urmează să fie editate în volum. **Lirica** lui Adrian Daniel Lupeanu acoperă un spațiu al senzualității metafizice, erosul îngăduind revelația împlinirii interioare printr-o călătorie spre adâncul sinelui. Ipostazierea femeii adorate e realizată prin prisma unei percepții dinspre senzorial spre spiritual, dragostea metamorfozând carnalul în energie pură: „Stau lângă tine și redescopăr mereu felul în care / Trupul tău vibrează ca o liră la cântecul focului, / Este asemenea unei pânze revelând dansul flăcărilor, / Se colorează ca un fruct acum când febra îl sărută. // Simt focul acesta cum arde în mine, / Din el cresc tristeți și spini de eșec / Cu forme de aripi, ascuzându-mi văpaia / Când vreau să te mint cu gesturi brutale.” (*Tristețea focului*)

Ritualul erotic capătă proporții cosmice, universul întreg contribuind la împlinirea dragostei. Gesturile de tandrețe devin sacre, fiorul simțirii mutând materia în eter; senzualitatea imaginii instituie versurilor, o desfătare simbolică, unde autenticitatea trăirii se întâlnește cu mișcarea ascensională a eului poetic.

Poezia lui Adrian Daniel Lupeanu evocă o lume a împlinirii iubirii, în toate formele sale, trupul, mintea și spiritul asumându-și desăvârșirea în planul metafizic. Registrul stilistic de factură expresionistă conturează peisaje ale unei sensibilități afective înalte. Sinestezia este un principiu ordonator al desfășurării poetice, simțurile interferând în așa fel, încât procesul de substituie al acestora declanșează o poveste despre extensiile sufletului în cosmos: „Noaptea îți desenează, / Fructe din livezi, pe sâni/ Și trupul tău de foc / Mă mângâie, fără răspunsuri. / Mijlocul tău ascultă valurile mării, / Tărmul e carnea mea, galbenăca lumina solară, / Mă reaprind să irizez, / Trupul tău de apă limpede, / În oceanul aerian.” (*Despărțire*).

Poezia sa este o cale a înțelepciunii, iar dragostea o călătorie spre spații înalte, cunoașterea fiind astfel dobândită prin mai multe trepte ale inițierii. Dragostea devine artă, raportul de complementaritate substitutivă dintre cele două experiențe simbolizând devenirea poetului în ipostază umană și artistică.

Dacă în poezie, Adrian Daniel Lupeanu creează un spațiu imaginar diafan, cu subtilități ale erosului metafizic, **în proză**, incisivitatea discursului sparge tiparele unei proze de factură psihologică. Narațiunile epice alunecă în analize introspective, unde experiențele de ordin erotic produc un discurs confesiv, refulările și defulările constituind miza simbolului textual. Povestirea intitulată *Vis* condensează experiențe reale și onirice, trecerea dinspre cotidian spre imaginar făcându-se printr-un abil joc de perspectivă vizionară. Trecutul este rememorat dintr-o perspectivă a analizei lucide, personajul – narator reconstituind mental, cauzele despărțirii de femeia pe care a iubit-o. Și ca într-un spectacol în aer liber, decorul natural (analiza retrospectivă a dramei despărțirii) propulsează scenariul epic într-o atmosferă onirică, fantezistă. Trecerea se face imperceptibil, prin personajul feminin (devenit simbol al călăuzei spre alt tărâm), personaj care adună în tipologia sa, definița fapturii de natură animalică (indiferent ce nume poartă, Cristina – personajul realității sau Wang Ling – personajul oniric). Pentru personajul feminin, dezlănțuirile sexuale sunt resorturile care îi ghidează existența, anulându-i condiția de ființă umană morală. Problema nu este neapărat legată de aspectul sexualității înțelese sub raportul

necesităților fiziologice, ci a modului în care ea, femeia contemporană își reprezintă aceste acțiuni: actul în sine îl realizează doar sub impulsuri fizice, fără să fie întemeiat pe vreun sentiment afectiv.

Povestirea *Amuzament trist și vulgar* amplifică această problemă a instinctului fizic. Tema e una de actualitate, înfățișând mutațiile ideii de senzualitate și afectivitate, schimbări legate de o lume grăbită să evolueze în alte direcții. Autorul provoacă cititorul printr-un discurs epic de factură naturalistă, descrierile mergând până într-acolo încât, incisivitatea și stilul direct imprimă textului, un sentiment de perplexitate. Dar la o lectură atentă, observăm în economia simbolică a straturilor de adâncime că descrierile naturaliste sunt premiza unei narațiuni de tip psihologic; personajul-narator pleacă de la analiza actului erotic fizic spre a cuprinde întregul proces complex al dezlănțuirii umane.

Adrian Daniel Lupeanu scrie o proză de factură psihologică, unde convulsiile interioare ale ființei sunt receptate dintr-o perspectivă originală, trăirile fiind analizate printr-o grilă interpretativă de tip freudian, ingenios filtrată de structurile epice ale povestirilor.

Profil realizat de prof. dr. **Mihaela I. RĂDULESCU**

Constantin LUPEANU

Constantin Lupeanu (n. 4 august 1941, Murgași, Dolj, România) este un scriitor, traducător, sinolog, diplomat și ambasador din România. A studiat la școala generală din satul natal, la Colegiul Național Carol I din Craiova. Este unul dintre cei 100 de absolvenți de renume ai colegiului, începând cu Theodor Aman. La Universitatea București a studiat limbile străine, cu specializare în limba și literatura chineză. În 1973, a urmat un curs post-universitar de relații internaționale la Academia de Studii Social-Politice.

Afilieri

Membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul 1978; Scriitor, Diplomat de carieră și Ambasador în China, Singapore, Thailanda, Vietnam și alte state din Asia de Sud-Est; Președintele fondator al Asociației de Prietenie pentru Schimburi Economice și Culturale România-China și al Asociației de Prietenie România-Vietnam, 2004; Între Decembrie 2014 – August 2019, a fost Directorul Institutului Cultural Român de la Beijing, responsabil cu propagarea culturii și artei României în China și în Asia; A publicat articole, studii și traduceri în aproape toate revistele de cultură, a colaborat la emisiunea Teatru radiofonic, a fost invitat frecvent la posturile tv.; În revista Contemporanul, a susținut lunar, ani de-a rândul, rubricile proprii: „Feedback către un prieten”, „Romane pe-un picior” și „Criza de mentalitate”.

Prezența în diplomatie

Mai multe misiuni diplomatice în China, la Beijing, cu grad diplomatic de la Atașat la Consilier și Ambasador deopotrivă în Thailanda, Singapore, Vietnam, cu misiuni de scurtă durată în Filipine, Malaiezia, Indonezia, Myanmar și altele.

Performanțe profesionale

- Stabilirea unor relații consolidate de lungă durată cu lideri chinezi importanți, care au contribuit la derularea a numeroase acțiuni bilaterale româno-chineze și în primul rând în plan cultural;
- Sinolog recunoscut, fiind menționat în principalele enciclopedii chineze drept: „unul dintre cei mai prolifici sinologi ai lumii”;

– A imprimat o abordare pragmatică a relațiilor cu R.S. Vietnam și a restabilit pe baze noi legăturile cu principalele instituții ale statului, contribuind astfel la recuperarea integrală a datoriei acestui stat față de România, cât și la creșterea de peste zece ori a exporturilor romanesti (2003);

– Prin activitatea din Republica Singapore, a triplat exporturile românești, a consolidat relațiile cu Camerele de Comerț locale, a organizat ample acțiuni și manifestări culturale;

– În Regatul Thaiandei, în perioada 1988-1990, a contribuit activ, mai cu seamă prin relații personale, la recunoașterea noilor autorități instalate la București după Decembrie 1989 (încă din 24 decembrie 1989) și la obținerea unor ajutoare în bani, medicamente și alimente;

– În toate țările în care a lucrat ca diplomat, a promovat cultura românească, a înlesnit publicarea a peste 50 de scriitori români clasici și contemporani. Să mai menționăm, la traduceri, din virila ofensivă intelectuală „Istoria românilor” de acad. dr. Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române, „România enciclopedică” sub pana scriitorilor Lee Xiuhuan și Xu Gang.

– Tăcerile germinative ale diplomatului Constantin Lupeanu, printr-un exces de solemnitate, sunt de-a dreptul impresionante. În promovarea Craiovei și a Olteniei trebuie menționat faptul că aflându-se în Singapore ca Ambasador al României a invitat Teatrul Național din Craiova cu două spectacole. Pe Marin Sorescu l-a publicat în China, Thailanda și Singapore. Bogdan Popescu, ca director al Centrului românesc al cărții a fost invitat patru ani succesivi să expună cartea românească la celebrul târg de profil de la Beijing, de fiecare dată componenta distinctă fiind cultura Olteniei. Emil Boroghina a fost, de asemenea, invitat să susțină două recitaluri de poezie la Beijing, a fost invitat Ansamblul de cântece și dansuri Doina Oltului de sub conducerea rapsodului fără egal Ion Crețeanu, cu opt călușari care de asemenea au cucerit publicul chinez din Beijing, Shanghai, Anhui. Și multe alte evenimente memorabile.

– În cartea sa „Toți oamenii sunt frați” editată în limba chineză de o editură din Beijing, dar și în limba română la București (2019) a prezentat în zeci de pagini Oltenia, din cele mai vechi timpuri, până în vremurile moderne. Acțiunea romanului său „Templierul din Carpați” se petrece în Craiova, Murgași, Târgu-Jiu etc.

– A tradus și a editat pentru prima oară pe Mihai Eminescu în limbile chineză, thai și vietnameză, inclusiv ediții bilingve la Singapore și Beijing. Crezul său:

„Cred că datoria oricărui Ambasador și Diplomat român este să facă România cunoscută prin glasul lui Eminescu.”

Limbi străine cunoscute: Chineza, Engleza, Franceza.

Premii și diplome

* Meritul cultural, 1985;

* Ordinul pentru merit în grad de ofițer, 2000;

* Premiul pentru Diplomatie Culturală, 2005;

* La 23 August 2016, Constantin Lupeanu a primit Premiul pentru Merite Speciale, la cea a zecea ediție a Târgului de Carte de la Beijing, China, oferit celor mai renumiți sinologi ai lumii, prin Administrația Națională pentru Presă, Tipărituri, Film și Radio-tv.

- * La 15 Octombrie 2023, la Festivalul de Poezie din Luzhou, China, s-au instituit două noi premii: Premiul pentru Traducere Literară și Premiul pentru Compoziție muzicală – „pentru a onora compozitori și traducători remarcabili de poezie și literatură din întreaga lume, diseminând lucrări muzicale și traduceri de poezie de clasă mondială și revitalizând învățarea reciprocă a artei și culturii chineze și străine”. Premiul pentru traducere de literatură i-a revenit „poetului, scriitorului și traducătorului român Constantin Lupeanu”.

Activitatea literară

Roman

- *Concubina Imperială*, roman, 96 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1991;
- *O lume de Sfincși*, roman, 384 pagini, publicat de Uniunea Scriitorilor din România – Redacția Publicațiilor pentru Străinătate, în 2004, prin concurs, premiul Uniunii Scriitorilor din România;
- *Între Cer și Pământ*, roman, 256 pagini, Editura Niculescu, 2013;
- *Templierul din Carpați*, roman, 292 pagini, Editura Rawex Coms, 2021;
- *Ambasador în Musonia*, roman, 242 pagini, Editura Rawex Coms, 2021;
- *Crima la MAE*, roman, 117 pagini, Editura Rawex Coms, 2021;
- *Calea înțelepciunii*, roman, în lucru.

Eseu

- *Pași în lumea chineză*, 274 pagini, Editura Sport Turism, 1975;
- *Viața intimă la chinezi*, 160 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1992;
- *O istorie a civilizației chineze* (în lucru);
- *Toți oamenii sunt frați*, 472 pagini, Editura Zhongyi, August 2018, ediție în limba chineză, Sihai Zhinei Jie Xiongdi;
- *Toți oamenii sunt frați*, 424 pagini, Editura și tipografia Rawex Coms SRL, București, Noiembrie 2019;
- *Toți oamenii sunt frați*, Ediția a doua, 424 pagini, Editura și tipografia Rawex Coms SRL, București, 2022.

În pregătire

- carte de proză scurtă, povestiri; una intitulată: „*Versuri ocazionale*”; o alta: „*Poezii fără perdea*”; o alta sub genericul: „*Criza de mentalitate*”; o carte cu piese de teatru – dintre care „*Iubire fără frontiere*” a fost pusă în scenă și în China; și „*Scrieri*” – publicistică.

Traduceri

Cele mai multe semnate împreună cu soția, poeta Mira Lupeanu, iar unele sunt lucrate și semnate cu fiul său, Dr. Adrian Daniel Lupeanu:

- * *Cao Yupao*, roman autobiografic, 224 pagini, Editura Junimea, 1973;
- * *Mituri repovestite*, nuvele de Lu Xun, 128 pagini, Editura Albatros, 1976;
- * *Întâmplări din lumea cărturarilor*, roman de Wu Jingzi, secolul 13, 560 pagini, Editura Univers, 1978; reeditat în colecția Biblioteca pentru toți, numerele 1128 și 1129, cu 318 și 322 pagini, Editura Minerva, 1982;

- * *Familia*, roman modern de Ba Jin, 404 pagini, Editura Univers, 1979;
- * *Teatru modern chinez*, antologie a 7 piese de teatru din secolul 20, 440 pagini, Editura Univers, 1981;
- * *Patru generații sub același acoperiș*, roman modern de Lao She, 608 pagini, Editura Militară, 1983;
- * *Piersica de Primăvară*, antologie a 20 de de nuvele din secolul 20, 460 pagini, Editura univers, 1983;
- * *Lacul adânc*, nuvele de scriitorul contemporan Wang Meng, 288 pagini, Editura Cartea Românească, 1984;
- * *O viață*, roman modern de Ye Shengtao, 336 pagini, Editura Univers, 1985;
- * *Cartea Poemelor*, culegere de poezie populară și cultă întocmită de Confucius în secolul 5 î.Hr., colecția Cele mai frumoase poezii, numărul 195, 228 pagini, Editura Albatros, 1985;
- * *Lotus de Aur, Vaza și Prunișor de Primăvară*, roman publicat sub pseudonimul Cărturarul Mucalit de pe Măgura cu Magnolii, secolul 16, 2 volume, 1230 pagini, Editura Cartea Românească, 1985;
- * *Întâmplări din lumea mandarinilor*, roman de Li Baojia, secolul 19, 564 pagini, Editura Univers, 1986;
- * *Crizantema de munte*, roman contemporan de Feng Dezing, 480 pagini, Editura Militară, 1986;
- * *Poezie Chineză Contemporană*, antologie a 330 poezii de 77 poeți din secolul 20, 420 pagini, Editura Dacia, 1986; reeditată într-o ediție cu 155 poezii, 23 poeți, 224 pagini, Editura Miracol, 1996;
- * *Osândiții mlaștinilor*, roman de Shi Naian, secolul 15, 3 din cele 4 volume, cu 464, 528, 368 pagini, Editura Militară, 1987, 1988, 1989;
- * *Poeme, poezie modernă de Ai Qing*, 144 pagini, Editura Univers, 1988;
- * *Trei cazuri uluitoare*, roman polițist din secolul 17, 224 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1992;
- * *Rogojina de rugă a cărnii*, roman din secolul 16, 256 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1996;
- * *Yi Jing, Cartea Schimbărilor*, carte de filosofie și divinație întocmită de Confucius, 2 volume, 880 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1997; reeditată într-o editie prescurtata, 2005;
- * *Lao Zi și Confucius, textele fundamentale ale taoismului și confucianismului*, 384 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1997;
- * *Opere Alese*, de Deng Xiaoping, 384 pagini, Editura Politică, 1987;
- * *Ho Chi Minh, Jurnal din închisoare, poeme*, 164 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2005;
- * *Ho Xuan Huong, Poezii*, 152 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2006;
- * *Însemnarea călătoriei spre vest*, roman, secolul al XVI-lea, în 101 capitole, 2 volume, 480 și, respectiv: 568 pagini, de Wu Chengen, Editura Qilinul din Jad, 2008;
- * *Integrala Zhuang Zi, Simbolurile Integrității Infinite*, texte filosofice taoiste, 406 pagini, Editura Litera, 2011;
- * *Părinții sistemului filosofic taoist, Lao Zi, Lie Zi, Zhuang Zi*, 684 pagini, Editura Rawex Coms, 2013;
- * *Flacăra și cuvânt, versuri de Jidi Majia*, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din China, Editura Ideea Europeană, 2014;

- * *Însemnarea călătoriei de întoarcere, versuri de Zhang Wei*, 300 pagini, Editura Ideea Europeană, 2018;
- * *Vulpea care venerează luna, Versuri și Cântece de XUE MO*, 328 pagini, Editura Ideea Europeană, 2021;
- * *Planeta despicată, versuri de Jidi Majia*, 156 pagini, Editura Neuma, 2022;
- * *Pingcheng - Oraș prosper, Viața și arta în Dinastia Wei de Nord, secolele IV și V*, Editura Rawex Coms, 2023.

Spectacole de teatru

Din cartea „*Teatru modern chinez*”, publicată de Editura Univers în anul 1981, au fost puse în scenă piesele:

- *De ce am murit* de Xie Min, Teatrul Mic, București, 1984;
- *De ce am murit* de Xie Min, Teatrul Național Iași, 1986;
- *Cartea Poemelor* după cartea cu același titlu, întocmită de Confucius, Editura Albatros, 1985, Teatrul Național Iași, 1986;
- *Taifun* de Cao Yu, Teatrul Nottara, București, 1988-1990.

În luna Mai 2017, în sala de expoziții a Institutului Cultural Român de la Beijing, în parteneriat cu Institutul de Arheologie al Chinei a organizat Expoziția *Cultura Cucuteni, cultura Yangshao, întâmplare sau destin comun?* Adovedit că dialogul și schimburile dintre civilizațiile româno-chineze datează din timpuri imemorabile. Cultura Cucuteni și cultura Yangshao din China sunt dovada palpabilă a vechimii fără rival a unor schimburi spirituale dintre români și chinezi, a prieteniei străvechi și dovedesc un dialog de patru – cinci milenii. Imediat, s-a declanșat o cooperare benefică româno-chineză, în prezent, arheologi chinezi fac excavări arheologice în zona Cucuteni. Prietenia este o manifestare a spiritului, înseamnă respect reciproc și dialog armonios. Cităm:

„Culturile României și Chinei sunt culturi gemene, regăsindu-se în antichitatea timpurie când oamenii din Cucuteni (România) și din Yangshao (China) foloseau simboluri ale miturilor comune. Astfel, la designul și coloritul vaselor, Cucutenii au înscris deopotrivă simbolurile cunoscute astăzi în toată lumea drept *yin-yang*, principiile feminin – masculin, *shou*, viață lungă sau svastica – reprezentarea energiei generative și altele. Ne întrebăm de ce specialiștii tac, îngropând iar și iar creativitatea poporului nostru. Mai târziu, se pare că Imperiul Han și Imperiul lui Burebista ar fi încheiat un tratat de ceea ce numim astăzi neagresiune, ceea ce implică cooperare și schimburi. Drumul Mătășii sau cel puțin una dintre variantele sale se ivea în Europa prin Dobrogea noastră. Calea îngemănării culturale este lungă și sunt necesare cercetări aprofundate. Unde sunt cărturarii, cercetătorii pasionați, de ambele părți?”

Constantin Lupeanu este prin excelență un autodidact, se caracterizează prin spirit analitic, abilități de comunicare excelente, fire sociabilă, extrovertită, lejeritate în a vorbi în public, capacitate de a lucra în echipă și într-un mediu multicultural, toate aceste capacități au fost dezvoltate, antrenate și îmbunătățite continuu în timpul activității în exterior ca tânăr diplomat și interpret, iar ulterior ca Ambasador și Director al Institutului Cultural. Deține o bună capacitate de adaptabilitate, fiind o

persoană optimistă, dinamică, prietenoasă, cu aptitudini de leadership, capacități decizionale, capacitate de a lucra în condiții de stres sau presiunea unui termen limită, simț al responsabilității, aspirație și dorință de perfecționare.

Aprecieri

Cărțile sale originale și aproape toate traducerile au fost comentate în presa literară din România, unele creații înregistrând articole critice favorabile eveniment: 11 cronici la romanul classic chinez scris de Wu Jingzi, în secolul 13, *Întâmplări din lumea cărturarilor*; 10 cronici la cartea sa *Toți oamenii sunt frați*, cronici teatrale, cronici elogioase la romanele sale originale etc. Să le redăm aici ar însemna să umplem câteva sute de pagini. Notăm mai jos numai aprecieri de dincolo de granițele țării.

JIDI MAJIA吉狄马加, poet, Președinte Executiv al Uniunii Scriitorilor din China

MEȘTERUL CUVINTELOR

(Sinologului Constantin Lupeanu)

Tu ai trecut nu un lanț muntos
Ci văi prăpăstioase, stânci suspendate, abisul
Și deși n-ai pășit peste oceane
Ai ridicat pe celălalt mal
Emoționante pânze albe.
Sosit de pe alt tărâm, ai fixat grinzile acoperișului
Fără nici o fisură, iar la un semn
Al brațului tău, fiecare fereastră
A pătruns în roiul de aur.
Tu ai stăpuns ziduri nevăzute, ai îmbracat cu privirea
Nicovala, ai ales cuiele bine forjate
Ai privit înapoi de departe
Ai creat cu mâna ta spații și sensuri
Tăcerea toată a prins răsunet de clopot.
Un miel cu două limbi cântă viguros, cu glas neasemuit de înalt
Ești tu, pe coloana vertebrală a două misterioase metafore
Înlocuiești roșul cu roșu și faci ca negrul să se apropie de perfecțiune
Ești tu, în văzduhul împânzit de stele albastre
Construiești China pe o altă latitudine.

Ianuarie 2017

Profesorul universitar Ding Chao丁超, Șeful Catedrei de limba romanice, decan în cadrul Universității de limbi straine din Beijing, când a publicat la Editura Literatura Poporului din Beijing, în anul 2006, un tratat de 290 de pagini, format mare, academic, intitulat: *O istorie a relațiilor literare chino-romane*, 中罗文学关系史谈 *Zhong Luo Wenxue Guanxi Shitan*. Pe 50 de pagini, autorul prezintă perioada 1965 – 1989, cu adevărat benefică în ceea ce privește traducerile din

literature chineză, din care Mirei Lupeanu (1944 – 2006) și lui Constantin Lupeanu le sunt dedicate 12 pagini, pentru cele trei duzini de traduceri și creații originale.

Citat: „În deceniile 8 și 9 ale secolului trecut, Mira și Constantin Lupeanu s-au lăsat absorbiți de literatura chineză și de cărțile clasice chineze. Fie că au citit, au studiat cu mîgălă lucrări originale sau au tradus, rapiditatea și cantitatea sunt impresionante. Din confruntarea prin punerea față în față a traducerilor cu textele originare, calitatea este, putem să afirmăm, bună și de înalt nivel. Opera lor, nu numai că a impulsionat promovarea și cuprinderea, acceptarea literaturii chineze în România, dar în același timp a hotărât locul și prestigiul soților Lupeanu între sinologii români” (pagina 127).

Referindu-se la calitate, profesorul Ding Chao folosește o expresie buddhistă, *shang cheng*, termen care desemnează Mahayana, Marele Vehicol, și care, folosit în afara religiei, vizează o împlinire supremă.

„Premiul Special pentru Carte, cel mai prestigios premiu de nivel național al Chinei din acest domeniu, va fi acordat unor sinologi eminenți din întreaga lume, printre care și scriitorului român Constantin Lupeanu, directorul Centrului ICR din Beijing. Ceremonia va avea loc în preziua deschiderii Târgului Internațional de Carte de la Beijing (24 – 28 August 2016) și va fi precedată de un Forum privind traducerile literare, luni, 22 August 2016. Aflat la cea de-a zecea ediție în acest an, Premiul Special pentru Carte va fi primit de 20 sinologi și scriitori de renume din toată lumea. Constantin Lupeanu, scriitor și traducător din literatura chineză, și reprezentantul Olandei au fost invitați să rostească scurte cuvântări cu acest prilej.” (**Radu Boroianu**, Revista Luceafărul de Dimineată, nr 7, iulie 2016)

„Constantin Lupeanu, personalitate complexă a culturii românești (sinolog de excepție, traducător, diplomat de carieră, ambasador, membru UR) publică la editura Rawexcoms, București, 2021, trei romane (*Templierul din Carpați*, *Ambasador în Musonia* și *Crimă la MAE*) scrise în registre stilistice diferite, denotând asumarea actului narativ în dimensiuni structurale complexe.

Romanul *Templierul din Carpați* este o carte care dezvăluie abilitatea autorului de a insera în narativul epic, elemente livrești, simboluri esoterice, concepte filosofice și fapte istorice. Toate acestea structurează într-un mod inedit construcția ideatică a romanului, devenind reper semantic semnificativ în arhitectura textuală. Cu siguranță că în subsidiarul mesajului cărții, recunoaștem cu ușurință acribia de care a dat dovadă autorul pentru reconstituirea faptelor istorice ale întemeierii Țării Românești. Acest lucru e susținut de informațiile detaliate regăsite în subiectul abordat. Mai mult, se observă în structura de adâncime a discursului naratologic, o cunoaștere aprofundată a sistemelor filosofice ale lumii, semnificațiile mistice fiind infiltrate elegant în țesătura epică.”

„*Ambasador în Musonia* e un roman unde autobiograficul se prelungește în ficțiune, fără ca scriitura să-și piardă caracterul autenticității, și nici pe cel estetic, imaginarul explorând sensurile profunde ale mesajului. Cartea negociază limitele auctorialității, creatorul gestionând toate palierele interpretative prin metoda discursului și prin reflecțiile estetice propuse. Constantin Lupeanu propune drept formă de legitimare a identității, literatura, scriitura. Identitatea capătă în actul

narativ, forma cea mai înaltă, devenind expresie a permanenței în timp. În acest caz, romanul este o narațiune identitară individuală.”

„Constantin Lupeanu nu se dezice de crezul său literar, el construiește de fiecare dată o poveste din care cititorul desprinde sensuri, lecții despre viață. Practic, filtrarea realității în conștiința artistică imprimă valori etice esențiale, fără ca dimensiunea estetică să fie amenințată. Din contră, privită în acest mod, literatura oferă un regim dialectic de interpretare, textul revigorând viața, reprezentarea lumii fiind asumată prin semn, prin cuvânt. *Crimă la MAE* este un roman cu intrigă savuroasă, cu personaje carismatice, a cărui dinamică stilistică și structurală imprimă caracter original, ce individualizează scriitura în peisajul literar actual.” (prof. **Mihaela I. Rădulescu**)

Profil realizat de prof. dr. **Mihaela I. RĂDULESCU**

Mira LUPEANU

Date personale

Mira a participat de mică la activități artistice, configurându-se de pe acum viitorul caracter poetic și născându-se dragostea pentru lumea artelor frumoase. S-a născut pe 13 Aprilie 1944, în București, a învățat la Școala elementară nr 57 și la liceul Iulia Hașdeu, fiind premiantă începând cu clasa a doua. A învățat independent, nesupravegheată, ca un om matur care avea propriile lui răspunderi, mulțumiri, nemulțumiri și procese sau probleme de conștiință. Un astfel de aspect conferă personalității Mirei, o notă distinctă: puterea interioară, chemarea pentru studiu, capacitatea organizatorică sunt trăsături dezvoltate intrinsec, personal, fără intervenții exterioare. Cu atât mai mult, caracterul format e demn de admirat, fiindcă voința personală și motivația interioară au contribuit la șlefuirea unui spirit nobil, al unui suflet ales.

În anul 1962 a intrat la Universitatea București, Facultatea de Filologie, azi Facultatea de limbă și literatură română. În anul 1967 termină facultatea, având a optsprezecea medie pe țară.

Traseul educativ al Mirei exprimă în mod clar spiritul nobil al poetei, delicatețea interioară și înălțimea temperamentală. Întotdeauna manifestând chemare pentru studiu, pentru lectură, și-a conturat o viață model, iar personalitatea intransigentă nu i-a permis renunțarea la căutarea Adevărului Absolut. Întâlnirea cu viața, cu iubirea stă sub semnul unei povești nemuritoare. Dincolo de nevoia de autodepășire profesională, intelectuală, se regăsește dorința de împlinire a unei iubiri ideale. Astfel că Divinitatea nu a întârziat să îi arate semnele, prin întâlnirea chiar din primul an al studenției, cu cel care avea să îi fie sufletul pereche.

A fost o scurtă perioadă profesoară de limba română în provincie și în București, apoi și-a însoțit pe soțul său în misiunile diplomatice din China, Thailanda, Singapore, Vietnam etc, fiind cea mai mare parte a vieții departe de țară. A lucrat șase ani ca documentaristă la Ambasada României din Beijing, iar doi ani a fost arhivistă în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

Fire intransigentă, temperament puternic, caracter nobil, Mira Lupeanu a plecat spre o altă dimensiune în 6 octombrie 2006, lăsând în această lume terestră o operă ce vorbește despre eternitate, despre ea însăși în ipostaza de nemuritoare.

Afilieri: Membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul 1978.

Volume publicate

- *Ipostaze*, versuri, Editura Albatros, 1977;
- *Zăpezi în toiul inimii*, versuri, Editura Albatros, 1982;
- *Recoltă de zbor*, versuri, Editura Cartea Românească, 1986;
- *Călăuza luminii*, versuri, Editura Albatros, 1989;
- *Sub zodia cărții*, versuri, Editura Qilinul din Jad, 1996;
- *Poeme din flori acreditate de scrisori*, versuri și proză, Editura Qilinul din Jad, 1997;
- *Autobiografia timpului ce mi-a fost scris*, versuri, Editura Qilinul din Jad, 1998;
- *Poeme din flori*, antologie de poezie și prefață de Alex. Ștefănescu, 2004;
- *Jucării pentru tăticu*, carte de versuri pentru copii pregătită în 1984 și tipărită abia în 2010, 86 pagini, Editura Rawex Coms;
- *Copacul scorburilor și alte poeme*, cu ilustrațiile autoarei, 134 pagini, Editura Rawex Coms, 2014.

Traduceri

Mira Lupeanu a tradus, împreună cu soțul, câteva duzini de cărți de literatură chineză clasică, modernă și contemporană:

- * *Cao Yupao*, roman autobiografic, 224 pagini, Editura Junimea, 1973;
- * *Mituri repovestite*, nuvele de Lu Xun, 128 pagini, Editura Albatros, 1976;
- * *Întâmplări din lumea cărturarilor*, roman de Wu Jingzi, secolul 13, 560 pagini, Editura Univers, 1978; reeditat în colecția Biblioteca pentru toți, numerele 1128 și 1129, cu 318 și 322 pagini, Editura Minerva, 1982;
- * *Familia*, roman modern de Ba Jin, 404 pagini, Editura Univers, 1979;
- * *Teatru modern chinez*, antologie a 7 piese de teatru din secolul 20, 440 pagini, Editura Univers, 1981;
- * *Patru generații sub același acoperiș*, roman modern de Lao She, 608 pagini, Editura Militară, 1983;
- * *Piersica de Primăvară*, antologie a 20 de de nuvele din secolul 20, 460 pagini, Editura univers, 1983;
- * *Lacul adânc*, nuvele de scriitorul contemporan Wang Meng, 288 pagini, Editura Cartea Românească, 1984;

- * *O viață*, roman modern de Ye Shengtao, 336 pagini, Editura Univers, 1985;
- * *Cartea Poemelor*, culegere de poezie populară și cultă întocmită de Confucius în secolul 5 î.Hr., colecția Cele mai frumoase poezii, numărul 195, 228 pagini, Editura Albatros, 1985;
- * *Lotus de Aur, Vaza și Prunișor de Primăvară*, roman publicat sub pseudonimul Cărturarul Mucalit de pe Măgura cu Magnolii, secolul 16, 2 volume, 1230 pagini, Editura Cartea Românească, 1985;
- * *Întâmplări din lumea mandarinilor*, roman de Li Baojia, secolul 19, 564 pagini, Editura Univers, 1986;
- * *Crizantema de munte*, roman contemporan de Feng Dezing, 480 pagini, Editura Militară, 1986;
- * *Poezie Chineză Contemporană*, antologie a 330 poezii de 77 poeți din secolul 20, 420 pagini, Editura Dacia, 1986; reeditată într-o ediție cu 155 poezii, 23 poeți, 224 pagini, Editura Miracol, 1996;
- * *Osândiții mlaștinilor*, roman de Shi Naian, secolul 15, 3 din cele 4 volume, cu 464, 528, 368 pagini, Editura Militară, 1987, 1988, 1989;
- * *Poeme, poezie modernă de Ai Qing*, 144 pagini, Editura Univers, 1988;
- * *Trei cazuri uluitoare*, roman polițist din secolul 17, 224 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1992;
- * *Rogojina de rugă a cărnii*, roman din secolul 16, 256 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1996;
- * *Yi Jing, Cartea Schimbărilor*, carte de filosofie și divinație întocmită de Confucius, 2 volume, 880 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1997; reeditată într-o ediție prescurtată, 2005;
- * *Lao Zi și Confucius, textele fundamentale ale taoismului și confucianismului*, 384 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1997;
- * *Opere Alese*, de Deng Xiaoping, 384 pagini, Editura Politică, 1987;
- * *Ho Chi Minh, Jurnal din închisoare, poeme*, 164 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2005;
- * *Ho Xuan Huong, Poezii*, 152 pagini, Editura Qilinul din Jad, 2006;
- * *Însemnarea călătoriei spre vest*, roman, secolul al XVI-lea, în 101 capitole, 2 volume, 480 și, respectiv: 568 pagini, de Wu Chengen, Editura Qilinul din Jad, 2008;
- * *Integrala Zhuang Zi, Simbolurile Integrității Infinite*, texte filosofice taoiste, 406 pagini, Editura Litera, 2011;
- * *Părinții sistemului filosofic taoist, Lao Zi, Lie Zi, Zhuang Zi*, 684 pagini, Editura Rawex Coms, 2013;
- * *Flacăra și cuvânt, versuri de Jidi Majia*, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din China, Editura Ideea Europeană, 2014;
- * *Însemnarea călătoriei de întoarcere, versuri de Zhang Wei*, 300 pagini, Editura Ideea Europeană, 2018;
- * *Vulpeacare venerază luna, Versuri și Cântece de XUE MO*, 328 pagini, Editura Ideea Europeană, 2021;
- * *Planeta despăcată, versuri de Jidi Majia*, 156 pagini, Editura Neuma, 2022;
- * *Pingcheng - Oraș prosper, Viața și arta în Dinastia Wei de Nord, secolele IV și V*, Editura Rawex Coms, 2023.

De asemenea, a scris împreună cu soțul cărțile:

- *Pași în lumea chineză*, 274 pagini, Editura Sport Turism, 1975;

- *Viața intimă la chinezi*, 160 pagini, Editura Qilinul din Jad, 1992.

Aprecieri

Scriitoarea **Ligia Eugenia Nicolescu**, fără să o cunoască personal, doar prin intuiție și căutare ezoterică, a scris:

„Mai ieri ori alaltăieri, umblând printre email-urile mele necitite din varii motive aproape independente de voința mea, găsisem un îndemn spre citirea unei reviste în care am găsit-o pe MIRA! Am scris, cred, că în toți anii mei, n-am întâlnit o femeie mai delicată. Nu frumoasă, nu impresionantă prin alte calități specific feminine, ci inegalabil de delicată. O delicatețe din care NICIODATĂ nu vor dispărea bunătatea, frumusețea, înțelegerea a tot ce-o înconjură, iubirea și mai ales iertarea. O iertare-acceptare blajină, vindecătoare din partea EI, ființă care înțelegea prin simțuri TOT, care accepta cu uimitoare modestie și bunele, dar mai ales relele prin care a trecut, fără comentarii, fără revoltă, nici măcar interioară. Era ființa care strânsese în ea, dat de la Dumnezeu, toată bunătatea, înțelegerea și, repet, iertarea lumii. Mira a fost născută pentru cineva anume, în mod special. A adus-o Dumnezeu lângă acea persoană, pentru a-i fi alături ca punct fix în existență.

Am rămas uimită (de ce oare?) în fața acuarelelor! Tehnica desenului pe hârtie umedă este foarte complicată. Eu am lucrat puțin așa. Reușita pictorului oferă admiratorilor cele mai delicate imagini posibile. În vrabia aceea, în păsăruica aceea iscată foi doar din câteva linii care abia-abia au curajul să se așeze pe hârtie, eu am văzut sufletul, spiritul ei. Delicatețea cu care se urcă pe foi desenele sale este aproape serenismă.

Am cercetat traducerile sale și maniera în care alege „cuvântul” ales de ea dintre toate sinonimele, este inegalabilă. De fapt, a încerca să o cuprinzi pe Mira în cuvinte este o acțiune cel puțin temerară. Este, semantic, imposibilă. Toate cuvintele vor curge și chiar au curs pe lângă ea, peste ea, dar n-au putut pătrunde în esența ființei, nici măcar a amintirii sale, pentru că Mira însăși este Esența. Mira nu poate fi definită de adjective. Tot ce a fost Mira, a fost ca dar de Sus, într-un sprijin pe pământ.

Cât despre sfârșitul ei ca ființă omenească, NU PUTEA FI altfel. Ca într-un cocon, a învelit-o Cel de sus în uitare, pentru a o feri de relele fizice sau sufletești care, poate, ar fi rănit-o. Iar necazurile îndurate de cei care au avut grijă de ea până la marea ei plecare, în comparație cu tot ceea ce a oferit ea în scurtul timp al existenței sale pământene, au fost mici. Ca și „Micul Prinț”, Mira s-a întors în constelația ei.

Despre Mira aș putea să mai scriu multe rânduri, fiindcă Mira este ceva absolut deosebit în această lume. Mai întâi, Mira nu poate fi definită, încorsetată în cuvinte obișnuite. Rețineți : Mira ESTE. A fost, este și va fi, înaintea noastră, cu noi, după noi. Mira este o axiomă, o stare de spirit care nu se poate descrie sau explica, o sublimare totală a celor mai delicate sentimente de bine, o melodie suavă, o briză de-o fracțiune de secundă, o undă de parfum, o sclipire de lumină... Nu poate fi „povestită”. Ea este Mira și atât. Un dar de la Dumnezeu, un dar întrupat într-o ființă. Dacă n-aș greși, dar

greșesc sigur, Mira este un înger care a trebuit, a ales conștient, a ales știind consecințele viețuirii pe pământ.”

Referințe critice

Cărțile sale au fost comentate favorabil, de nume de referință, de la Alexandru Balaci, la Corneliu Leu, Laurențiu Ulici, Alex Ștefănescu etc.

Mihaela I. Rădulescu a publicat monografia: *MIRA LUPEANU – VIAȚA ȘI OPERA*, Editura Rawex Coms, 2024.

Cu privire la caracterul original și vizionar al poetei, **Alex. Ștefănescu** afirma: „Originalitatea poeziei sale este profundă și ireductibilă. Mira Lupeanu nu imită pe nimeni și nu-și face o preocupare din a fi la modă. Cu toate acestea, poezia ei nu este demodată. Cine o citește pentru prima oară poate crede, deopotrivă, că are în față o traducere a manuscriselor de la Marea Moartă sau un mesaj venit din viitor.”

Imaginea Mirei Lupeanu este unică, irepetabilă, inconfundabilă, poezia ei transfigurând viața trăită sub miracolul cărții, al lecturii continue, versurile asumându-și în formele cele mai îndrăznețe condiția erudiției autoarei. Îndrăzneala e născută din faptul că trimiterile livrești sunt atât de abil camuflate în alegoriile textuale, încât cititorul asistă la un adevărat spectacol al metamorfozelor simbolice.

Poezia Mirei Lupeanu spune povestea vieții prin filtrarea experiențelor autobiografice în exerciții lirice de un rafinament estetic aparte.

Opera Mirei Lupeanu evocă o mitologie personală, microcosmosul având corespondențe simbolice în macrocosmos, proiecția subiectivă transferându-se astfel, în universalitate.

Profil realizat de prof. dr. **Mihaela I. RĂDULESCU**

Gheorghe MANCAȘ

Gheorghe MANCAȘ s-a născut la data de 24 martie 1956 în Fălticeni, jud. Suceava. A copilărit în satul Brădățel, comuna Horodniceni, județul Suceava. În prezent locuiește în orasul Bacău.

Studii

8 clase primare, Școală profesională, Liceul Aeronautic. A fost constructor de avioane timp de 33 de ani.

Activitate literară

După pensionare, din 2009, a început să scrie versuri, pe care le-a publicat pe pagina personală de Facebook.

Debut

Revista „Amprente de suflet”, în 2021.

Volume publicate

Primul vol., Flori Tîrzii, editura Amika-Cimika printing, 2013; Trilogie (Flori Tîrzii – vol. 1, editura Amika-Cimika printing, 2013), (Doruri Pierdute – vol. 2, editura Amika-Cimika printing, 2014), (Lacrima de dor – vol. 3, editura Amika-Cimika printing, 2015); Lacrima din călimară, editura Amika-Cimika printing, 2020; Poezii ilustrate, editura Amika-Cimika printing, 2020; Poezii pămîntene (Viață de parastas), editura Amika-Cimika printing, 2020; Călător prin lume (Singur împotriva tuturor), editura Amika-Cimika printing, 2021; Rapsodii de toamnă, editura Amika-Cimika printing, 2022; Poezii religioase, editura Amika-Cimika printing, 2022; Lacrima Florilor, editura Amika-Cimika printing, 2022; Poezii Alese, editura Amika-Cimika printing, 2023; Dulce și Amar, editura Amika-Cimika printing, 2023.

Diplome

Diplomă de merit, Gruparea literară „Amprente de suflet”, 1 mai 2022.

Colaborări reviste

Colaborator permanent la revista „Amprenteale sufletului”, revistă Internațională de Cultură, Artă și Literatură (din 2021, până în prezent).

Extrase din referințe critice

„Flori târzii”, volumul 1, editura Amika-Cimika printing, 2013

„Poetul popular Gheorghe Mancaș ne propune un nou volum de poezii „Flori târzii”, iar așa cum spune în „Cuvântul autorului” poeziile descriu oamenii locului, copilăria autorului, vorbește despre oamenii importanți ai mediului rural, adică ghicitoarea din sat, vornic, precupeață, haiduci, lăutarii vestiți ai arealului, de părinți și bunici, dar aduce un omagiu și unor personalități precum poetul George Bacovia, solista Angela Moldovan sau violonistul Ion Drăgoi. O altă parte a poeziilor se referă la „Șapte ani de acasă”, anotimpuri, la frumusețile naturale ale zonei precum Munții Ceahlău, Lacul Roșu ori Poiana Sărată, nu uită nici de tradițiile pierdute, cu referire la unele jocuri sau iarmarocul de la Fălticeni. Mai scrie despre sărbători („8 Martie”, „Rugămintele la Moș Nicolae”, „Noaptea de Sfântul Andrei”, „Ajunul”), despre începerea anului școlar, despre păsări și tot ce îl impresionează la un moment dat pe autor.

Valoarea volumului este dată și de faptul că surprinde în mod real satul românesc de odinioară, un sat cu toate valorile sale, mult schimbat astăzi și nu în bine, fiind depopulat din cauza sărăciei și plecării tinerilor în pribegie.

Gheorghe Mancaș știe să trăiască frumos, mărturisindu-ne asta prin cele 144 de poezii și dăruindu-ne povești, prin vers, în dulcele stil popular! Felicitări!” (**Gelu Dragoș**, scriitor, critic literar, Medalion „Amprenteale sufletului” nr.1/2023, pagina nr. 41, ISSN 2393-4506).

„Poezii pământene” (Viață de parastas), editura Amika-Cimika printing, 2020

„Poemele în mare parte patriotice, dar și cu tentă de DOR, specific neamului românesc, reușesc să impresioneze cititorul încă de la început.

Recomand cu multă căldură acest volum „POEZII PĂMÂNTENE / VIAȚĂ DE PARASTAS”, care ne oferă, totuși, o perspectivă nouă asupra unui mod de gândire din care avem multe de învățat, deoarece a reușit performanța de a asigura continuitatea culturală într-un spațiu literar supraaglomerat cu producții eminamente partizane și mai ales voit publicitare”. (**Nicu Doftoreanu**, poet – membru UZPR, Medalion „Amprenteale sufletului” nr.1/2023, pagina nr. 40, ISSN 2393-4506).

„Dulce și Amar”, editura Amika-Cimika printing, 2023

„Poetul Gheorghe Mancaș a găsit Poezia în tot ceea ce a scris, acea poezie cu o respirație dulce/ amară, fascinat de unicitatea și frumusețea naturii, de margaretele personificate ce „șușoteau” și „se-ntrebau cu mirare”, de salcâmul încărcat cu flori mirositoare, de pădurile de brad și fag, dar și de pârâul ce adună apele, acolo unde se adapă cerbi și căprioare, sau unde trece lebăda pe apă, acolo unde viața palpită cu fiecare secundă ce se scurge în mod miraculos.

Cu emoție și sensibilitate, Gheorghe Mancaș descrie această rapsodie de culori și sentimente, de trăiri și stări sufletești: „am prins florile de măr și pe iie și în păr”. Viața pentru Gheorghe Mancaș este un spectacol desăvârșit, triumfă, e doar joc și voie

bună; cu pași de cântec și de dor străbate poetul acest volum de versuri: „cântă viorile, Ghiorghiță le cântă cu foc și dor”, iar primii fiori ai iubirii se înfiripă (descoperim ecouri din mitul „Sburătorului” de Heliade Rădulescu).

Poeziile sunt încărcate de lirism, sunt scrise „cu praf de stele”, în infinitele siderale cerești, acolo unde Soarele se întâlnește cu Luna. Elementele cosmice sunt în strânsă concordanță cu cele terestre. (**Violeta Boboce**a, scriitor, critic și istoric literar, Membră a Ligii Scriitorilor Români – Filiala Buzău, Medalion „Amprente de suflet” nr.1/2023, pagina nr. 42, ISSN 2393-4506).

Extrase din operă

FAGUL SINGURATIC

M-am rugat de Doamna Toamnă,
Și la mine în coroană,
Frunza să mi-o coloreze,
Ca să nu se întristeze.

Toată vara a fost verde
Și s-au bucurat de ea,
Si-acum nu le vine-a crede,
Uscata jos v-a cădea.

Dacă este colorată,
Cade jos ca-i legea firii,
Nu se vede ca-i uscată,
Și se v-or juca, copiii.

MIRESME DE TOAMNA

Hai să ne strângem la apus de Soare,
De mâna să ne ținem, să vorbim,
Să ne gândim la păsările călătoare,
Prin iarba-nrourată să fugim.

Și prin livezi să hoinărim în noapte,
Pândiți de Luna stacojie,
În zori să mirosim a mere coapte,
În suflet s-avem „ghers” de poezie.

A descins toamna în livadă,
Și merele s-au pârguit,
Cu struguri atârând pe coardă,
Și cu miros de fân cosit.

DOAR POETUL

Lumea-i toată trecătoare,
Oamenii se nasc și mor,
Ca și pomii plini de floare,
Ca și holda din ogor.

Stelele din Carul Mare
Cât sunt de strălucitoare,
Dimineața pe răcoare,
Dispar, sunt surprinzătoare.

Numai piscul muntelui
Zămislit de Dumnezeu,
Veșnicia timpului...
O înfruntă mai mereu.

Cineva, în lumea mare,
Cu pana și cu caietul,
Le face nemuritoare,
Este însuși doar poetul.

INIMĂ NEBUNA

Pentru ce te zburci
Inimă nebună,
Mai avem sușuri,
Mulți ani împreună.

De când înfrunzește
Pomul este verde,
Dar nu se căiește,
Toamna când și-o pierde.

Toate trec în viață,
Pe vânt, pe furtună,
Și le-ai făcut față,
Inimă nebuna.

Dorinți mai puține,
Lasă-le pe toate,
Doar să fie bine,
S-avem sănătate.

PALTONUL

Soarele n-o răsărit
Când la țara am pornit.
Am văzut iarba pe-afara
Îmbrăcată în beteala.

Doi în grauri, limba lor,
Cu năduf ziceau măi frate,
Că-i „Balul Bobocilor”,
Cum este la Facultate.

Pe coastă și pe câmpie,
Iarba toată-i argintie,
În sinea mea am gândit,
Ca de bal că s-o pregătit.

Mai încolo, coțofana,
Pe grauri îi contrazice,
E brumă, că vine iarna,
Ia-ți paltonul... măi amice!

Bine ne-o avertizat,
Și pe grauri, și pe mine,
Un palton mi-am cumpărat,
Ia spuneți.. îmi șade bine!?

UN DAR

Mai cred că ar fi trebuit
Să-ți dăruiesc un răsărit,
În primii ani ai tinereții
Udat de roua dimineții.

Dar zi de zi tot l-am ratat,
Pe cerul vieții a înaintat
Și ne-am trezit acum la apus,
Când Soarele coboară, nu mai este sus.

Și-acuma stau și mă gândesc
Ce aş putea să îți mai dăruiesc?
Răsăritul pe care l-am ratat,
Apusul care-n largul mării s-a lăsat?

Singur pe țărm stau și privesc
Vaporul vieții ce s-a-ndepărtat.
Apusul ce în mare s-a-necat,
Și-atunci ce pot ca să-ți mai dăruiesc?!

Și am să-ți dăruiesc iar un apus
Care ușor în larg s-a dus,
La fel ca marele vapor al vieții,
Din ani cei frumoși tinereții!

Profil critic realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**,
Scriitor, jurnalist, editorialist, Redactor-șef, Revista „Amprentele sufletului”

Nicolae MAREȘ

S-a născut pe 18 aprilie 1938, în comuna Măgurele, județul Prahova. A debutat în 1966, cu reportaje din Polonia, student fiind la Universitatea din Varșovia, la radioul polonez și în presa culturală din această țară. Tot atunci a început să scrie versuri și să traducă din literatura polonă, activitate de care nu s-a mai despărțit niciodată. A colaborat și mai colaborează la mai toate publicațiile literare și culturale din țară: *România literară*, *Viața Românească*, *Contemporanul*, *Luceafărul*, *Steaua*, *Tribuna*, *Familia*, *Convorbiri literare*, *Dacia literară*, *Vatra*, *Ramuri*, *Portal*, *Polonus* etc. inclusiv cu unele din străinătate: „Przegląd humanistyczny”, „Współczesność”, „Poezja dzisiaj”, „New-York Magazin”, „Lumină lină”.

Din 1980 a fost primit ca membru al Uniunii Scriitorilor din România. Titlul de doctor în științe umaniste i-a fost acordat de Institutul „George Călinescu” al Academiei Române, având stagiul de doctorantură și la Universitatea din Varșovia, cu prof.univ.dr. Zdzisław Libera.

Cariera diplomatică a îmbrățișat-o în 1966; a trecut, prin concurs toate gradele diplomatice, de la atașat la ministru plenipotențiar. În anii 1990-1994 am fost director în Ministerul Afacerilor Externe; primul director al Bibliotecii Române de la Paris; primul șef al Misiunii diplomatice române de la Skopje, prim-colaborator al mai multor șefi de misiune la Varșovia, apreciat fiind încă din tinerețe drept „eminența cenușie” a Ambasadei României, unde a funcționat cca 20 de ani. În septembrie 1999, a ieșit la pensie, la cerere, prilej de a se consacra totalmente scrisului.

Din tinerețe l-a tradus pe Stanisław Jerzy Lec, 1970, a publicat prima monografie despre Polonia, 1971, a tipărit mai multe antologii de poezie poloneză, peste 100 de poeți; a alcătuit un mare „dicționar” al Înțelepciunii universale, 2014, în anii 2000 a tradus și publicat „Cugetările” Sfântului Părinte, Ioan Paul al II-lea; în 2019 ale Mareșalului Józef Piłsudski, la 150 de ani de la naștere, și noi volume din propriile aforisme și de versuri.

Nicolae Mareș este autorul unor lucrări monografice și de referință consacrate Poloniei și relațiilor bilaterale româno-polone, Papei Ioan Paul al II-lea, Mareșalului Józef Piłsudski, artistului S. Wyspiański, receptării Pontifului în România. A semnat în total peste 70 de cărți, apărute într-un tiraj de cca două milioane de exemplare.

Pentru lucrarea *Sfântul Ioan Paul cel Mare*, Sfântul Părinte Francisc i-a decernat, în august 2015, una dintre cele mai importante distincții conferite de Vatican: *Pro Ecclesia et Pontifice* – Ordin instituit de Leon al XIII-lea în 1888.

În ultimii 20 de ani a elaborate și publicat numeroase volume de eseuri, în cea mai mare parte având la bază documente inedite de arhivă, cât și analize insolite ale unor evenimente în desfășurare pe arena internațională, fiind în bordul publicațiilor *Economistul*, *Diplomat Club* și *Portal Măiastra*.

Experiență publicistică și editorială

1963-2018 – A publicat în presa românească și străină cca 500 de contribuții din domeniul literaturii universale, istoriei artei, culturii și spiritualității, comparatisticii literare, istoriei relațiilor româno-polone, receptarea culturii române în străinătate, precum și din sfera relațiilor diplomatice și economice. Principalele publicații cu care a colaborat de-a lungul anilor și în care au apărut contribuțiile menționate: *Steaua*, *România Literară*, *Luceafărul*, *Cronica*, *Tribuna*, *Orizont*, *Ateneu*, *Argeș*, *Convorbiri literare*, *Flacăra*, *Vatra*, *Familia*, *Evenimentul*, *Romanian Review*, *Curentul*; *Viața Românească*, *Ecart*, *Economistul*, *Diplomat Club*, *Tomis*, *Polonus*, *Portal-Măiastra* și altele.

Volume publicate

1. Nicolae Mareș, *Fiul Lancrămului și activitatea sa în multiple ipostaze*, Editura Eternitas. 2023, Alba Iulia, 2023.
2. Nicolae Mareș – *Eminescu – Polonia – Polonezii – Eminescu*, eLiteratura, București, 2022.
3. Nicolae Titulescu – *140 de ani de la naștere*, ePublishers, București, 2021, 272 pag.
4. Nicolae Iorga – *Cugetări* (ediție bibliofilă), Editura Muzeului Literaturii Române, București 2021, 321 pag.
5. Nicolae Mareș – *Nicolae Iorga și Polonia*, Editura Fundației România de Măine, București, 2021 – în seria Multilingvism în dialog, 225 pag., format A5.
6. Nicolae Iorga – *Cugetări*, Antologie, prefață și note de Nicolae Mareș, eLiteratura, București 2018, 380 pag.
7. *Mihai Eminescu în limba polonă Studiu și antologie româno-polonă*, eLiteratura, București 2018, 461 pag.
8. Mihai Eminescu – *Poezii – Poezje* (Traduceri în limba polonă) Studiu introductiv – ediție îngrijită de Nicolae Mareș), Editura Junimea, Iași 2018, 173 pag.
9. *Mihai Eminescu – Universal – Studiu și antologie lirică bilingvă română-polonă*, eLiteratura, București.
10. Nicolae Mareș – *Eseuri alese – Istorie, Diplomatie, Literatură, Artă, Spiritualitate*, vol. 3, *Opera Omnia*, Editura TipoMoldova, Iași 2018.
11. Nicolae Mareș – *Centenar româno-polon – Istorie – Diplomatie*, Editura Fundației România de Măine, București, 2019.
12. Nicolae Mareș – *Artă și literatură – Eseuri* Seria *Multilingvism și culturi în dialog*, Editura Fundației România de Măine, București, 2019.
13. Nicolae Mareș – *Sfântul Ioan Paul cel Mare* Editura Academiei Române – Editura RAO, București, 2019, 657 p.
14. Nicolae Mareș – *Józef Piłsudski, Cugetări și aforisme*, eLiteratura, București, 2017, 94 p.
15. Nicolae Mareș – *Raze în apus de soare*, versuri, eLiteratura, București, 2016, 146p.
16. Nicolae Mareș – *Józef Piłsudski, Monografie*, București, editura ePublishers, 2015, 440 pag. Format A5; ediția II-a nob. 2017, la 150 de ani de la nașterea Mareșalului.
17. Nicolae Mareș – *Sfântul Ioan Paul cel Mare – Opera omnia*, Tipo-Moldova, Iași 2015, 549 pag.
18. Nicolae Mareș – *Istorie – Diplomatie – Opera omnia*, Tipo-Moldova, Iași 2015, 755 pag.

19. Nicolae Mareş – *Cultură – Literatură – Ştiinţă – Spiritualitate – Opera omnia*, Tipo-Moldova, Iaşi 2014, 592 pag.
20. Nicolae Mareş – *Interviuri alese: Economie, diplomatie, politică, comerţ, cultură*, editura ePublishers, 2014, 493 pag.
21. Nicolae Mareş – *Gânduri vechi şi noi – Maxime şi aforisme*, eLiteratura, Bucureşti, 2014, 164 pag.
22. Nicolae Marel – *Lucian Blaga în limba polonă. Studiu şi antologie lirică bilingvă română-polonă*, Bucureşti, Editura eLiteratura, 2014, 216 pag.
23. Nicolae Mareş – *Cartea Înțelepciunii Universale sau Dicţionar de maxime şi aforisme din cultura română şi universală*, Editura e-Literatura 2014, 620 pag., format A5.
24. Nicolae Mareş – *Dicţionar polon-român*, coautor, Editura Polirom, 2014, 725 pag.
25. Nicolae Mareş – *Clarobscur în amurg. Poeme culese din sertare şi din gazete*, Bucureşti, Editura eLiteratura, 2013, 216 p.
26. Nicolae Mareş – *Raporturi româno-polone de-a lungul secolelor*, Editura Fundaţia România de Măine, Bucureşti 2013; ediţia II-revizuită şi adăugită, Opera Omnia Editura TipoMoldova, 2016, 593 p.
27. Nicolae Mareş – *Lucian Blaga – diplomat la Varşovia*, Opera Omnia, Editura Tipo-Moldova, Iaşi, 2012, 395 pag.
28. Nicolae Mareş – *Eugen Ionescu – diplomat român în Franţa*, Editura Fundaţia România de Măine, Bucureşti 2012 (230 pag.)
29. Nicolae Mareş – *Lucian Blaga – epistolarul de la Academia Română*, Editura Altip, Alba Iulia, 2012, 115 pag.
30. Nicolae Mareş – *Istorie, diplomatie, cultură, artă*, Editura Fundaţia România de Măine, Bucureşti 2012, 367pag.
31. Nicolae Mareş – *Relaţii româno-polone în 1938-1939, în context central-european – Opera omnia*, Tipo-Moldova, Iaşi, 2012, 844 pag.
32. Nicolae Mareş – *Diplomatie, politică, spiritualitate, cultură*, Editura Colosseum&Prut Internaţional, Chişinău 2010, 346 pag.
33. Nicolae Mareş – *Alianţa româno-polonă – Între destrămare şi solidaritate (1938-1939)*, Editura Biblioteca Bucureştilor, Bucureşti 2010, 844 pag.
34. Nicolae Mareş – *Ioan Paul al II-lea – un Papă Sfânt*, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2009, 499 pag)
35. Nicolae Mareş – *Încă Polonia...*, Editura Prut International & Colosseum, Chişinău 2008, 403 pag.
36. Nicolae Mareş – *Codul manierelor elegante* (pseudonim: Nicolae Armes), Editura Prut International & Colosseum, Chişinău 2006; ediţia II-a – Chişinău, 2008, 183 pag.
37. Nicolae Mareş – *David şi Păstor*, Editura Fundaţia România de Măine, Bucureşti 2005, 407 pag.
38. Nicolae Mareş – *Receptarea Papei Ioan Paul al II-lea în România*, Editura Colosseum, Bucureşti 2004, 251 pag.
39. ROMÂNIA – POLONIA. *Relaţii diplomatice*, vol. 1 (coautor), Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti 2003, 274 pag.
40. Nicolae Mareş – *Ioan Paul al II-lea – Papa pentru mileniul al III-lea*, Editura Colosseum, Bucureşti 2000; Ediţia II-a, Editura Hyperion, Cluj-Napoca, 2001, 343 pag.
41. Stanislaw Jerzy Lec, *Aforisme, versuri, epigrame*, Culegere, traducere şi prefaţă, Editura Junimea Iaşi.
42. Nicolae Mareş – *Dicţionar polon-român* (împreună cu Anda Maria Mareş, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1981.
43. Nicolae Mareş – *Stanisław Wyspiański*, Editura Meridiane, Bucureşti 1981, 39 p.
44. Nicolae Mareş – *ABC-ul comportării civilizate*, Editura Ceres, Bucureşti 1978, Ediţia II-a 1979.

45. Nicolae Mareș – *Republica Populară Polonă*, Editura Enciclopedică, București 1972, 277 p.
46. Nicolae Mareș – *Varșovia*, Editura Meridiane, București, 1972.

Antologii

1. *Lirică feminină polonă*, Editura e-Publishers, București 2016, 226 p.
2. *Cîntece vorbite - lirica primitivă*. Ediția II-a Antologie, Opera Omnia, Editura TipoMoldova, 176 p.
3. *Tălmăciri. Antologie de lirică contemporană poloneză*, 115 poeți, Colecția OPERA OMNIA – Publicistică și eseu contemporan, Editura Tipo Moldova, Iași 2013, 712 p., incluși 115 poeți idem. 2015, 712p.
4. *Antologia poeziei poloneze* – traducere și note bibliografice, 103 poeți/, Editura Ivan Krasko, Arad 2007, 432 p.
5. *Poezia poloneză contemporană*, 83 poeți, Editura Dacia Cluj Napoca, 1981.
6. *Zece poezi polonezi* – Traducere, selecție și note biobliografie, Editura Univers București 1978, 107 p.

Traduceri

1. Zenon Kosidowski, *Povestiri biblice*, Editura Științifică, 1971.
2. Stanisław Jerzy Lec, *Aforisme*, Editura Junimea, Iași 1972.
3. Tadeusz Różewicz, *Poeme*, Editura Junimea, Iași 1973.
4. Jan Szczepański, *Sociologie*, Editura Științifică, 1973.
5. Michał Rusinek, *Pe urmele lui Kopernik*, Editura Albatros, 1974.
6. Kazimierz Michałowski, *Cum si-au creat grecii arta*, Editura Meridiane, 1975.
7. Wisława Szymborska, *Bucuria scrierii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1977.
8. Adam Mickiewicz, *Versuri alese*, Editura Minerva, Seria BPT, 1978.
9. Aleksander Omiljanowicz, *Stafiile din codrii Bialowieza*, Editura Junimea, 1978.
10. xxx, *Cîntece vorbite, lirica primitivă*. Antologie, Editura Junimea, 1979.
11. Tadeusz Różewicz, *Poezii*, Editura Minerva, seria BPT, 1980.
12. Boy Zielinski, *Marysienka și Sobieski*, Editura Junimea, 1983.
13. xxx, *Gânduri nemuritoare, proverbe și cugetari*, Editura Albatros 1986.
14. Marian Podkowinski, *Hitler și clanul lui*, Editura Colosseum, 1990.
15. Kazimierz Korkozowicz, *Cum am fost omorâtă...* Editura Evenimentul 1990.
16. Jerzy Edigey, *Valiza cu milioane*, Editura Colosseum, 1991.
17. Karol Wojtyła, *Poeme*, Editura "Diacon Coresi" 1992.
18. Jerzy Edigey, *Asasinarea bijutierului*, Editura Colosseum, 1992.
19. Henryk Sienkiewicz, *Quo Vadis*, trad. publicată cu pseudonim /Elisabeta N. Dumitru/, ed. Colosseum, București 1992.
20. Stanisław Jerzy Lec, *Aforisme*, Editura Colosseum, 1992.
21. Karol Wojtyła, *Poezii alese*, Editura Ginta Latină 1999.
22. Marian Podkowinski, *Hitler și arhanghelii morții*, Editura Hyparion, Cluj Napoca 2000.
23. Ioan Paul al II-lea, *Triptic Roman*, Editura Colosseum, 2003.
24. Ioan Paul al II-lea, *Cugetări*, Editura Fndației România de Măine, 2003.
25. Ioan Paul al II-lea *Iubirea totul mi-a explicat*, Cuvânt către cititor, + Jean-Claude Perisset, Nunțiu Apostolic la București și Chișinău, Editura Prut Internațional, Chșinău 2004.
26. Wisława Szymborska, *Poezii alese*, Editura Prut International, Chișinău 2006.

27. Ioan Paul al II-lea, *Sculați-vă, să mergem!*, Editura ARCB, București 2009.
28. Ioan Paul al II-lea *Poeme alese, ediția II-a adăugită*, Cuvânt către cititor, + Arhiepiscop Francisco-Javier Lozano, Nunțiu Apostolic la București și Chișinău, Editura Prut Internațional, Chișinău 2015.
29. Aleksander Nawrocki, *Poeme alese*, Editura ePublishers, 2015.
30. *Tălmăciri*, Opera Omnia, Editura Tipo-Moldova, ediția II-a, 2016, 115 poeți contemporani din toate generațiile, 712 pag. Format A-5;
31. Lev Tolstoi, *Cugetări și aforisme*, Editura ePublishers, 2016;
32. Czesław Dźwigaj, *Citate din Cartea Morții și Poeme*, Traducere și prefață Nicolae Mareș, Wydawnictwo Literackie, Krakow, 2016.
33. Ioan Paul al II-lea *Triptic Roman/Tryptyk Rzymski, Ediție bilingvă româno-polonă*, Editura Junimea, Iași, 2017.
34. Karol Wojtyła, *Exiști, Culegere de poeme*, Editura Junimea Iași, 2018.

Piese de teatru traduse și jucate

Jerzy Szaniawski, *Două teatre*, jucată la Teatrul Municipal Baia Mare sezonul 1981/1982, inclusiv într-un turneu la Kielce și Cracovia.

Tadeusz Różewicz, *Cartoteca* – publicată în volumul *Neliniște*; montată la Cluj-Napoca în 2008 și la Iași în 2010;

Karol Wojtyła: *În fața magazinului bijutierului* – montată de Constantin Dinischiotu și jucată din 1991 continuu la Radio Național de peste 14 ori, într-o distribuție de excepție. A fost jucată, de asemenea, la Teatrul din Bacău și la Muzeul Literaturii Române, în 2009.

Traduceri în lucru

Jan Dobraczynski, *Cinci zile pentru nemurire*; Ryszard Kapuściński, *Împăratul, Însemnări de pe litoral*; Zenon Kosidowski, *Povestiri biblice*; Stanisław Jerzy Lec, *Aforisme*; * * * *Antologia poeziei poloneze – de la Kochanowski la Szymborska* selecție, traducere, note și prefață; *Proverbe și aforisme poloneze*, ediția II, prefațată, revizuită și adăugită; *Scrieri alese*, Tadeusz Różewicz, culegere, traducere și prefață; * * * *Antologie teatru polonez*.

2003 – 2006 – A realizat peste cca 100 de emisiuni televizate sub genericul *Cultura minorităților* pentru Postul de Televiziune România de Măine; ulterior peste 60 de emisiuni: *Diplomația românească – Quo Vadis?*

Premii și distincții

August 2015 – Acordarea din partea Sfântului Părinte Francisc Pont. Maximus a Diplomei și ordinului *PRO ECCLESIA ET PONTIFICE*

Premiul *Lucian Blaga* pentru diplomație culturală – Odznaka Zasłużony dla kultury polskiej; Distincția – Fapte merituoase aduse culturii poloneze; „Amicus Poloniae”; Odznaka i medal – Zasłużony dla Warszawy – Distincția și medalia – Fapte merituoase pentru Varșovia; Medalia Ufficiale Annale del XXVI di Pontificato di sua Santità Giovanni Paolo II (Wreczana osobiscie przez Papieża w Castel Gandolfie we wrzesniu 2004 roku), certificato 3343. Laureat al Premiului Ministrului Culturii și Patrimoniului Cultural al Republicii Polone pentru traduceri înfăptuite în imba română (Varșovia, aprilie 2015), decernat la ediția a XV-a Festivalului Internațional de Poezie UNESCO, la propunerea prestigioasei reviste „Poezja dzisiaj”.

Referințe critice

Antologie întru totul remarcabilă

(...) Sub îngrijirea lui Nicolae Măreș (selecție și traducere), Editura Univers ne oferă un florilegiu reprezentativ din poezia poloneză contemporană, de la Leopold Staff la Małgorzata Hillar. Sunt prezenți în această antologie zece poeți de primă importanță a căror creație a intrat de-acum în patrimoniul culturii literare polone, fiecare din ei fiind deopotrivă o personalitate și un termen de referință istorico-literară. (...) Antologia întocmită de Nicolae Măreș ni se pare a fi, în ciuda câtorva absențe mari, întru totul remarcabilă, prilejuind cititorului nostru un contact instructiv cu poezia poloneză de azi, o poezie de valoare incontestabilă și de o profund distinctă personalitate. (**Mircea Moga**, „*Cartea străină: Zece Poeți polonezi*”, Contemporanul, nr. 22 (1647) din 2 iunie 1978)

Un dar de mare preț. Într-o carte o bibliotecă reală

(...) Împătimit și tenace, Nicolae Măreș supraveghează, cercetează și interpretează de mai mulți ani la noi, – mi-e teamă să spun de două decenii, deși de atunci se pulverizează studenția noastră! – fenomenul literar polonez și iată că abia acum are cutezanța realizării unei antologii de poezie din acest spațiu și gestul său, în sensul celor spuse mai sus, e semnificativ: abia acum, presupun, a reușit să știe la ce să renunțe – pentru că aceasta e mare dificultate – și cum să camufleze această renunțare, absențele nefiind într-un astfel de caz niște simple eliminări, ci un instrument estetic obligatoriu: singurul care poate condensa într-o carte o bibliotecă reală și de aceea prezentă chiar și atunci când rafturile i-au fost sigilate.

(...) Trecând peste grafia numelor – consider că fonetica românească are suficiente virtuți pentru o transcriere onomastică fidelă – putem spune că în prag de an nou Nicolae Măreș și Editura Dacia au făcut cititorilor noștri un dar de mare preț. (**Darie Novăceanu**, „*Poezia poloneză contemporană*”, România Literară, nr. 3, 1982)

Cea mai bogată antologie de poezie contemporană din secolul al douăzecilea tipărită în străinătate

(...) În urmă cu aproape un an a apărut în România o amplă antologie a poeziei poloneze, cuprinzând peste 80 de autori, de la Leopold Staff până la Ewa Lipska. „Poezia poloneză contemporană”, precedată de o prefață semnată de Vasile Igna, și care prezintă 350 de poezii bine transpuse, traduceri deseori perfecte, efectuate de Nicolae Măreș. Cu siguranță este cea mai bogată antologie de poezie contemporană din secolul al douăzecilea tipărită în străinătate. S-ar putea să o întreacă culegerea extrem de largă pregătită în Iugoslavia de Milovoj Slavic, dar la apariția căruia va trebui să mai așteptăm. (**Jan Koprowski**, *Literatura i sztuka polska w świecie, Obraz nie jest szary*, (Literatura și arta polonă în lume, Imaginea nu este cenușie), Trybuna Ludu, 1983)

Apropiere de puritățile cristaline ale lui Różewicz

(...) Printre specialiștii din generația de mijloc care trudesce cu hărnicie și pasiune pentru răspândirea prin traduceri a valorilor reprezentative ale literaturii polone pe solul spiritualității românești se înscrie, cu realizări notabile, și Nicolae Măreș. Colecția de largă popularitate BPT asigură o binemeritată difuzare de masă a acestei personalități într-adevăr distincte în peisajul poeziei din Polonia după eliberare.

(...) Nicolae Măreș s-a apropiat de puritățile cristaline ale lui Różewicz fără complexe stânjenitoare, cu sensibilitate și comperhensiune, intuind întotdeauna cu acuitate tonalitățile emoționale și policromia bogat nuanțată proprii originalului polonez. (**Stan Velea**, *T. Różewicz – poezia lucidității*, *România literară*, nr. 38, 1984)

La originile celor dintâi impulsuri artistice, o carte frumoasă

(...) O apariție remarcabilă, la Editura *Junimea*, la cumpăna anilor: *Cântece vorbite*, selecție și traducere de Nicolae Măreș.

(...) Într-o epocă de luciditate și supremație a tehnologiilor, inclusiv literare, florilegiul lui Nicolae Măreș ne amintește că în adâncurile tainice ale visului suntem asemănători cu toții, iar aspirația spre înălțimi, dincolo de treptele evoluțiilor sociale și determinări geografice, asigură premisele unei reale comuniuni universale. (**Adrian Popescu**, *Cântece vorbite*, *Steaua*, nr. 1(392) 1980)

Prilej de cunoaștere poetică și artistică remarcabile

(...) Apariția cărții „Cântece vorbite” la Editura *Junimea*, în selecția, traducerea și postfața lui Nicolae Măreș este, prin excelență, o noutate. Amplul periplu desfășurat în timp și spațiu asupra universului liric genuin oferă prilej și cunoaștere poetică și artistică remarcabile; el vizează o lume ancestrală, fixată în limite îndepărtate, dar care survine în prezent cu cele mai bogate tonusuri de trăire umană. Astfel, cititorul va fi solicitat, în și dincolo de mesajul imediat al cuvântului, să urmărească schimbarea teribilă a planurilor de viațuire arhaică în cele de renaștere superioară. (**Vasile Popa**, *Convorbiri literare*, nr. 8 (128), 1980)

Insolită antologie de versuri...

Nicolae Măreș, cunoscutul traducător de literatură poloneză, ne oferă o insolită antologie de versuri. E vorba de volumul intitulat *Cântece vorbite* din care rezultă că din punctul de vedere al tipologiei umane, formarea limbajului liric și mai ales al structurilor cognitive, comunicarea lirică de gândire asupra lumii înconjurătoare nu diferă de cea a popoarelor europene. /.../Antologia lui Nicolae Măreș face dovada posibilităților pe care le are folclorul tropical și boreal de a cânta existența în toată varietatea ei de forme și imagini, de la sunetele ei imperceptibile, indiferent de gradul evoluție și civilizație al poporului căruia îi aparține. (**M.N. Rusu**, *Cronica literară – Folclorul tropical și boreal*, *Viața studentescă*, nr. 11 din 1980)

O antologie întocmită cu pricepere și dragoste

(...) Poeți de prestigiu și traducători consacrați și-au împletit deseori strădania, asumându-și curajos întreaga responsabilitate, pentru a realiza fapte de cultură pe drept cuvânt referențiale. Exemple meritorii nu lipsesc nici din cultura noastră, totdeauna deschisă cu discernământ impulsurilor din afară. (...) Stabilirea materiei antologate, traducerea în limba română și redactarea notelor biobibliografice aparține lui Nicolae Măreș, unul dintre poloniștii români cu studii încheiate în Polonia. (...) Titlul *Poezia poloneză contemporană* indică limpede ideea de globalitate, intenția de a înjgheba o imagine de ansamblu; evident, cu acoperire în sfera operelor repre-zentative. (**Stan Velea**, *Interferențe literare româno-polone*, Editura Minerva, București 1989, p. 209-212)

Fericit eveniment literar și spiritual

(...) Apariția în limba română a volumului *Poeme* de Karol Wojtyła, actualul Papa Ioan Paul al II-lea, la Editura „Diacon Coresi”, constituie un fericit eveniment literar și spiritual. Este prima carte a Suveranului Pontif care îmbracă haina limbii noastre. Autorul tălmăcirii este Nicolae Mareș, care a publicat mai înainte unele echivalente lirice din creația lui Karol Wojtyła în diferite reviste din țară. Versurile lui Karol Wojtyła pot fi asemăunate unei călăuze ce ne conduce pașii spre mântuire sufletelor cu aspirații spre fericirea veșnică. Ele sunt o lectură de mângâiere și îmbărbătare în ceasuri de meditație, o armonizare a minții cu inima și credința. (**Nae Antonescu**, *Karol Wojtyła – POEME*, Viața creștină, nr. 2, 1992)

Lucrare tradusă cu grijă după original

Neamurile trăiesc în taina lui Dumnezeu, graiul lor este prea scump ca să-l poată oricine cumpăra. Sfințenia limbilor, neamurilor, care trăiesc în Biserica lui Hristos din Evanghelie și Euharistie. Celui ce a recitat în limba română *Rugăciunea pentru Maica Domnului* a lui Eminescu în Piața Sfintei Catedrale a Bisericii din Roma și l-a trecut în rândul sfinților pe Eremia Valahul, fie ca aceste rânduri ce însoțesc traducerea de față, lucrare cu grijă după original de domnul Nicolae Mareș, să reprezinte un modest prinos de recunoștință și iubire dintr-o țară soră de suferință cu patria iubirii a Sfântului Părinte Papa Ioan Paul al II-lea. (**Ioan Alexandru**, *Adorație și doxologie*, Prefață *Poeme* Karol Wojtyła, București 1992)

Varianta românească este mult mai expresivă și dinamică

(...) Poemele Suveranului Pontif au fost traduse și în franceză, de către poetul-filosof Pierre Emmanuel, încă din 1979, dar nu printr-o cunoaștere directă a limbii, la sursă – ceea ce explică unele uscăciuni de imagine și limbaj. Varianta românească este mult mai expresivă și dinamică, foarte aproape de original, tocmai pentru că Nicolae Mareș este un virtuoz al limbii poloneze. Ceea ce recomandă o dată în plus cartea de poeme ale Papei Ioan Paul al II-lea – apărută și într-o grafică deosebită. (**Ion Andreiță**, *Poezia – călăuză către Dumnezeu*, România liberă, 14 noiembrie 1992)

O clipă unică în felul ei

(...) Apariția „Poemelor” lui Karol Wojtyła, actualul Papă Ioan Paul al II-lea, în transpunere românească, marchează o clipă unică în felul ei. /.../ Tălmăcirea în limba română a acestui florilegiu politico-filosofic, deloc ușoară, și-a asumat-o temerar Nicolae Mareș, un bun polonist, ale cărui eforturi au avut rezultate mai mult decât meritorii. (**Stan Velea**, *Dragostea dumnezeirii*, Cotidianul, 20 mai 1993)

S-a deschis perspectiva resacralizării actului artistic

(...) Catolicii și nu numai ei au luat cunoștință de *Enciclicele* Papei Ioan Paul al II-lea, pline de *realism creștin* autentic, discutând direct problemele stringente de azi (avortul, sărăcia unor țări, ororile războaielor fratere /.../ Lumea a descoperit apoi poetul de o desfășurare claudeliană. Apariția, în traducerea lui Nicolae Mareș, a versurilor Suveranului Pontif ne deschide perspectiva *resacralizării actului artistic*, înobilarea lui printr-o generoasă dăruire de sine a autorului, scrisul liric devenind o *metafizică a dragostei creștine*. (**Adrian Popescu**, *Portretul unui om pentru eternitate*, România literară, martie 1996)

Un neoromantic de talia lui Mickiewicz tradus în românește

(...) În acest scurt eseu ne vom ocupa numai de opera sa lirică (a lui Karol Wojtyła), având în față o culegere din versurile sale în traducerea poetului Nicolae Mareș, reputat polonist în patria noastră. (...) Traducătorul acestei opere îl socotește (pe Karol Wojtyła) un neoromantic de talia lui Mickiewicz, marele poet național al Poloniei. Trebuie reținută în final părerea lui Pierre Emmanuel că poezia religioasă a Europei de azi are un reprezentat de seamă în Sanctitatea Sa. (**Emil Manu**, *Versurile lui Karol Wojtyła*, Adevărul literar și artistic VIII, nr. 467 mai 1999)

Sfântul Părinte văzut din interior

(...) Până în prezent, din câte cunoaștem, nici un biograf al său nu citează cu atâta acribie trăirile cele mai profunde și mai intime ale acestei mari și complexe personalități ale contemporaneității, apelând la Poemele semnate în tinerețe și mai târziu de Karol Wojtyła pe care scriitorul român le-a transpus în limba sa cu ani în urmă, precum și la gândirea filosofică, teologică și umanistă a Suveranului Pontif. Nicolae Mareș a surprins acest pisc de la îngemănarea a două milenii din cele mai diverse unghiuri, dezvoltând teza pe care din 1990 o susține în România, aceea că „Sfântul Părinte a purtat cu sine charisma și chemarea lăuntrică de a orândui mai drept societatea umană, aflată de mai multă vreme într-o puternică derivă” (*Memoria*, București, 1-1990). (+ Episcop mitropolit romano-catolic, **Ioan Robu**, cuvând înaintea ediția I-a a monografiei *Ioan Paul al II-lea, Papă pentru mileniul al III-lea*, Editura Colosseum, București 2000)

Prima monografie despre Ioan Paul al II-lea în lumea ortodoxă

(...) Cartea care vede lumina tiparului azi este o biografie complexă a Suveranului Pontif, Papa Ioan Paul al II-lea, scrisă de colegul nostru Nicolae Mareș, prima monografie despre Ioan Paul al II-lea, după știința mea, care apare în spațiul est-european, în lume ortodoxă. (...) Nu-mi rămâne decât să-i mulțumesc domnului Nicolae Mareș pentru că s-a nimerit (în cel mai pozitiv sens al cuvântului) ca, în România, opera lui Ioan Paul al II-lea să încapă în mâinile unui om din toate punctele de vedere competent în această privință. (**Laurențiu Ulici**, președintele Uniunii Scriitorilor din România, din cuvântul rostit la lansarea monografiei *Ioan Paul al II-lea, Papă pentru mileniul al III-lea*, București 7 iunie 2000)

Adevărat florilegiu sacru

(...) Cartea pe care ne-o oferă astăzi distinsul om de cultură Nicolae Mareș este, de fapt, prima biografie, primul eseu de largă respirație spirituală scris în limba română despre Papa Ioan Paul al II-lea. Mă bucur foarte mult să observ că românii sunt interesați de biografia Papei, cititorii acestei cărți având în plus privilegiul de a se întâlni cu o ipoteză dintre cele mai interesante, în paginile deosebit de bine documentate lucrări a domnului Nicolae Mareș, punându-se în discuție originea românească a Sfântului Părinte. (+ **Jean-Claude Perisset**, nunțial apostolic la București, din cuvântul rostit la lansarea monografiei *Ioan Paul al II-lea – Papă pentru mileniul al III-lea*, la sediul Uniunii Scriitorilor, București 7 iunie 2000)

Cunoașterea îndelungată și din interior a literaturii și a culturii poloneze

(...) Nicolae Maresș înțelege să ofere cititorului român toate datele necesare receptării complete și corecte a unei culturi străine. Interferența în istorie, a destinului celor două țări e un motiv în plus de atentă interpretare a detaliilor, de considerare și reconsiderare a contextului. Traducerile sunt de cele mai multe ori, însoțite de prefețe, postfețe, note explicative, argumente sau fișe biobibliografice. Fenomenul cultural este unul viu, în mișcare, traducerea este activitatea necesară, în ciuda „trădării” inerente; de aceea, pentru Nicolae Maresș însoțirea pedantă a variantelor românești cu „dosare” explicative este de la sine înțeleasă. (**Irina Petraș**, MAREȘ Nicolae, *Dicționarul scriitorilor români, M-Q*, Editura Albatros, București 2001)

Splendidă mărturisire de credință

(...) apariția florilegiului Papei Ioan Paul al II-lea, a „acestui om providențial, care a scris o pagină de aur în istoria Bisericii, punându-și Pontificatul și viața sub semnul Mariei („totus tuus ego sum”)” – și care – „dincolo de activitatea sa neobosită ca urmaș al lui Petru și păstor al Bisericii lui Hristos, Sfântul Părinte nu încetează să ne uimească prin multitudinea și bogăția mărturisirilor sale de credință, iar poezia este o splendidă mărturisire de credință” (**Ana-Maria Botnaru**, *Triptic roman*, Curierul creștin, București nr. 8-10, 2003)

O carte mai puțin obișnuită

(...) La Editura Fundației „România de Măine” a apărut o carte mai puțin obișnuită, care îmbină fericit și incitant încă de pe copertă poziția supremă a Pontifului catolic, Papa Ioan Paul al II-lea, cu simplitatea și modestia adevărilor maxime, axiomatic, sugerate de titlul deloc pretențios – *Cugetări*.

Cercetător împătimit al vieții și activității Sfântului Părinte pe mai multe planuri, care apelează frecvent la izvoare și contacte nemijlocite, N. Maresș este, hotărât lucru, cel mai profund cunoscător român al operei Suveranului Pontif. (**Stan Velea**, *Cugetând la curgerea de lume* (I), Crai Nou, 3 aprilie 2004)

O mărturie dincolo de timp

(...) *Receptarea Papei Ioan Paul al II-lea în România* (2004, Editura Colosseum) apare ca o mărturie dincolo de timp, pentru cei ce vor veni, dar și pentru noi, cei care vom aminti mereu că Suveranul Pontif a trecut peste aceste meleaguri, reunite sub metafora „Grădina Maicii Domnului”. Nicolae Maresș nu și-a dorit să realizeze o biografie a lui Ioan Paul al II-lea și nici o analiză a operei acestuia, ci doar să surprindă în cartea sa toate manifestările, „care au avut suport publicistic și editorial în limba română, ca și descrierea acțiunilor de anvergură, menite să înfățișeze dimensiunea atinsă în procesul de apropiere a românilor de episcopul Romei”. (**Andrei Milca**, *Modele tutelare*, Ecart nr. 275 /iul. 2004)

Triptic roman sună plin, calm și firesc în românește

(...) Am sub ochi un volum, *Triptic roman*, care sună plin, calm și firesc în românește, datorat eminentului polonist Nicolae Maresș. Lucrările traducătorului și monografului papei vor fi, de altfel, analizate în paginile următoare ale revistei, de cunoscutul specialist Stan Velea. Eu mă opresc doar asupra poeziei recente a

Suveranului Pontif, cea inspirată de Capela Sixtină, poezii alcătuind un volum lansat în 2003 la Cracovia, apoi tradus în mai multe limbi, printre care și româna. Editura Colosseum are meritul tipăririi titlurilor dedicate de Nicolae Mares papei care, în 1999, ne-a vizitat țara. (**Adrian Popescu**, *Ochii care văd începutul și sfârșitul*, Steaua nr. 1-2, ianuarie 2005)

Un exeget destoinic al vieții și operei culturale și patristice a Suveranului Pontif

(...) prin osârdia, talentul și știința unui contemporan al nostru, scrieri wojtyliene semnificative au fost oferite spre lectură, spre meditație și cititorilor români. Traducătorul în limba română și biograful Papei Ioan Paul al II-lea este NICOLAE MAREȘ./.../. Nicolae Mares este și un exeget destoinic al vieții și operei culturale și patristice a Suveranului Pontif, autor al primei monografii asupra personalității Papei Ioan Paul al II-lea apărute în spațiul ortodoxiei: *Ioan Paul al II-lea – Papă pentru mileniul al treilea*, cu un cuvânt înainte de arhiepiscop-mitropolit Ioan Robu. (**Andrei Milca**, *Modele tutelare*, Ecart nr. 275, 29 aprilie 2004)

Lucrare cu caracter interdisciplinar, alchimie mirabilă

(...) Precedate de numeroase intervenții publicistice în reviste din România și Polonia, investigațiile și exegezele autorului s-au încheiat în forme coerente în alcătuirea unei lucrări întemeiate pe o documentare exemplară; informațiile de-a dreptul luxuriante provenind din planuri multiple, încearcă o explicitare din interior a uneia dintre cele mai complexe personalități ale vremii noastre – poetul, dramaturgul și eclesiastului-papă Ioan Paul al II-lea pe numele-i adevărat Karol Wojtyła. (...) Alchimie mirabilă, fără tăgadă, aparținând specialistului, vrednică de laudă și așteptarea posterității. (**Stan Velea**, *Papa Ioan Paul al II-lea în conștiința românilor*, Steaua, nr. 1-2, 2005)

Nicolae Mares – Omul zilei

Nicolae Mares, fost diplomat în Ministerul Afacerilor Externe, și-a lansat ieri volumul „Încă Polonia...”, publicat la Editura Colosseum. „Îmi doresc ca prin această lucrare să contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă între cele două țări, prin prezentarea câtorva reflecții asupra evoluțiilor actuale din Polonia” – a spus autorul. Nicolae Mares este absolvent al Universității din Varșovia. Diplomat de carieră ('66-'99), Mares a trecut prin concurs toate treptele diplomatice. A fost director în Ministerul Afacerilor Externe ('90-'94) și este membru al Uniunii Scriitorilor din 1980. Pentru noua sa apariție editorială, *Jurnalul Național* îl declară pe Nicolae Mares „Omul Zilei”.

Un spirit metodic cu larg orizont documentar

Lucian Blaga–diplomat la Varșovia este un foarte aplecat studiu monografic privind perioada varșoviană a diplomației bliagene. (...) Nicolae Mares se dovedește un spirit metodic și de larg orizont documentar, începându-și lucrarea cu evocarea relațiilor româno-polone după Primul Război Mondial, fiind impecabil structurată. (...) Foarte utilă în cunoașterea fațetei diplomatice a scriitorului și gânditorului român, lucrarea d-lui Mares este un exemplu în domeniu, mai ales pentru eventualele cercetări ce se vor întreprinde în arhivele naționale dar și în cele

străine pentru celelalte „stații” diplomatice: Praga, Berna, Viena, Lisabona. (**Zenovie Cârlugea**, *Portal – Măiastra*, 1 august 2011)

O lecție de diplomație culturală

(...) Și-a asumat misiunea de a restabili adevărul despre Eugen Ionescu, pe bază de documente politico-diplomatice, Nicolae Mareș în cartea sa „Eugen Ionescu diplomat român în Franța”. El însuși diplomat de carieră, Nicolae Mareș nu este la prima incursiune, domnia sa fiind autorul unei substanțiale sinteze despre activitatea lui Lucian Blaga la ambasada din Varșovia și, într-un sens mai larg, despre diplomația culturală. /.../Ar fi, credem, un sacrilegiu – scrie Nicolae Mareș – ca aproape trei ani din viața unui scriitor de talia lui Eugen Ionescu să fie dați uitării. Și ce ani dramatici, plini de un zbucium interior intens, pentru viitorul dramaturg și eseist”.... (**Șerban Cionoff** – *Eugen Ionescu, o lecție de diplomație culturală* – *Jurnalul Național*, 7 mai 2012)

Lucrare de o autenticitate nedeazămințită, savoare bibliofilă și gust estetic

Între exegeții de prim-plan ai biografiei diplomatice și literare a lui Lucian Blaga, dl. Nicolae Mareș ne-a surprins plăcut în ultimii ani cu adevărate lucrări de referință, peste care viitorul cercetător al vieții și operei blagiene nu poate să treacă.

Scrisorile valorificate, recent, aruncă noi lumini ale diplomatului și profesorului, între care se impune via conștiință a operei (teatrale, ca în dialogul epistolar purtat cu Liviu Rebreanu), ca și sprijinirea unor tineri capabili pentru care intervine cu generoasă disponibilitate (Octavian Beu, Ion Desideriu Sârbu, Hermann Roth ș.a.). (**Zenovie Cârlugea**, Nicolae Mareș: *Lucian Blaga – Epistolarul de la Academia Română*, ALTIP, Alba Iulia, În «Portal-Măiastra», nr 3, 2012)

Foaie de temperatură sufletească

Un florilegiu poetic ce transmite energii spirituale și nutrienți livrești de origine polonă ori românească este opusul aniversar „Clarobscur în amurg” al cărturarului, diplomatului și sensibilului scriitor Nicolae Mareș. Pentru orfevrierul unor traduceri din Papa Ioan Paul al II-lea – dovadă 11 cărți din scrierile în poloneză ale lui Karol Józef Wojtyła sau despre personalitatea planetară a Ponfului. (...) Rememorarea unei vieți trăite și a unei vieți visate ne oferă o carte de poezie la capătul căreia Efemeritatea și Întunericul „*Ne obligă / Să luăm / Totul de la început*”. Nicolae Mareș ne oferă, astfel, un „clarobscur” poetic din care se poate intui Răsăritul! (**Dan Mircea Cipariu** – Prefață la volumul *Clarobscur în amurg* sau cum să scoatem lumina, credința și devenirea din cel mai entropic întuneric?)

Lacrimi păstrate pentru eternitate în chihlimbarul silabelor

Versurile din diferite perioade ale creației scriitorului Nicolae Mareș, grupate în volumul *Clarobscur în amurg*, le putem asemui cu niște stropi de timp încremenit în cuvinte, cu niște broboane de sudoare sau, poate, cu niște lacrimi păstrate pentru eternitate în chihlimbarul silabelor. Ele sunt mici ferestre prin care putem privi, înțelege și admira grădinile bogate în culori și miresme ale unei viziuni artistice rotunde – închegate, mature, împlinite. (**Vasile Poenaru**, Din predoslovie la volumul *Clarobscur în amurg*)

Lirică sapiențială

Apariția volumului *Clarobscur în amurg* este un debut matur, care definește semnificativ o personalitate creatoare, cu o viziune distinctă, pătrunzătoare, asupra rostului nostru între pământ și cer, între virtute și servitute, între omenie și ticăloșie, *între a fi și a nu mai fi*, și – îndeosebi – asupra statutului Poetului și al Poeziei, într-o lume plină de contradicții. /.../ Poezia lui Nicolae Mareș este, în primul rând, o *mărturisire*, despre noi, despre existență și moarte, despre veșnicie și efemeritatea proiectată în orice punct cardinal, "de magma înfierbântată a pământului" (*Ergo sum*). (**Ion Dodu Bălan**, *Gând și sentiment în poezie*, Tribuna, 2014)

Volum monumental

Acest volum monumental, care cuprinde o mare varietate de eseuri, într-o panoramă enciclopedică, se bucură de o bogată iconografie, în alb-negru și color, încât parcurgerea celor aproape 600 de pagini devine mai atrăgătoare, mai fluentă, mai edificatoare. Ion Brad prezintă o parte din capitolele lucrării cu caracter inedit despre Chopin, Filtch, Miculi, sculptorul Hegel, despre mari personalități poloneze, încheind cu fraza: Nu am spațiu pentru a reliefa cum se cuvine toate virtuțile acestui volum enciclopedic pe care eminentul nostru coleg Nicolae Mareș ni-l face cadou cu generozitatea lui proverbială. (**Ion Brad**, *Cărțile prietenilor mei*, Editura Anamarol, 2014)

O solidă monografie despre mareșalul polonez Józef Piłsudski

Prolific autor al unor volume de referință pe tema istoriei Poloniei și a relațiilor româno-polone, scriitorul și diplomatul dr. Nicolae Mareș a publicat de curând o masivă monografie (440 pagini, în format A4), consacrată mareșalului Józef Piłsudski, proeminentă personalitate a istoriei contemporane poloneze și universale. Publicată și în format electronic, iar tipărită la Editura „ePublishers” din București, în anul 2015, lucrarea a apărut într-un moment aniversar deosebit ocazionat de împlinirea unui secol de la izbucnirea Primului Război Mondial și a optzeci de ani de la trecerea în veșnicie a mareșalului Józef Piłsudski. (...) O recomand cu căldură tuturor celor interesați de literatură istorică serioasă, atât specialiștilor, cât și publicului larg cititor. (**Dr. Ion Constantin**, Economistul)

Sfântul Ioan Paul cel Mare

Papei Ioan Paul al II-lea, acestei mari personalități a contemporaneității, Nicolae Mareș îi dedică o monografie cât o enciclopedie (ca să-l cităm pe poetul Ion Brad), lucrare de 700 de pagini, în format mare. Autorul este cel mai îndreptățit să scrie o asemenea dificilă dar nobilă lucrare, publicând anterior și alte cărți despre ilustrul papă, chiar în timpul vieții acestuia, în care a afirmat originile românești ale Pontifului. (...) „*Hristos însoțește dintotdeauna evenimentele națiunii române*”. Să fim la înălțimea acestor evenimente și să ne venerăm asemenea personalități providențiale, cum e Sfântul Ioan Paul cel Mare, cel cu origini românești. (**Tudor Nedelcea**, Flacăra lui Adrian Păunescu, nr. 45 (723)/2015, idem <http://www.omniscop.ro/sfantul-ioan-paul-cel-mare/>)

La aniversarea diplomatului și polonistului Nicolae Mareș

Am avut privilegiul să-l cunosc bine pe distinsul diplomat și polonist Nicolae Mareș, grație activității desfășurate împreună la Ambasada României din Varșovia

(1996-1999), dar mai ales preocupărilor comune în domeniul cercetării istoriei, culturii și civilizației poloneze, a relațiilor statornicite de-a lungul veacurilor între români și polonezi. (...) Dintre reușitele mai deosebite ale domnului N. Mareș ca atașat cultural la Ambasada României la Varșovia, menționez apariția, în limba polonă, a *Istoriei României* de Juliusz Demel.

(...) La aniversarea a 80 de ani de viață a diplomatului și omului de cultură Nicolae Mareș, nu-mi rămâne decât să-i urez multă sănătate, viață îndelungată, cu bucurii și fericire, alături de toți cei dragi și apropiați, precum și multă putere de muncă, în vederea materializării tuturor proiectelor și aspirațiilor sale. La Mulți Ani, Domnule Nicolae Mareș! (Dr. **Ion Constantin**, Cercetător științific asociat la Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului)

Un florilegiu aniversar

De scriitorul și diplomatul Nicolae Mareș am aflat în calitate sa de realizator al antologiei „Cartea Înțelepciunii Universale. Dicționar de maxime și aforisme din cultura română și universală”, tipărită în condiții excelente, nu doar grafice ci și editoriale, de eLiteratura din București în 2014. Lucrarea la care ne referim cuprinde, 620 de pagini, circa 14000 de gânduri, grupate pe 1200 de teme. Este una dintre cele mai mari colecții de acest gen tipărite în România și nu în multe țări din lume.

Ce admir eu cel mai mult la Nicolae Mareș este spiritul viu, cu mesaje actuale. Cartea de față apare cu ocazia aniversării a 80 de ani ai autorului, care însă este cât se poate de activ. (**Lucian Velea**)

Un spectacol intelectual

Printre realizările remarcabile ale scriitorului Nicolae Mareș consacrate Sfântul Ioan Paul al II-lea, despre activitatea diplomatică a lui Lucian Blaga și Eugen Ionescu, culegerile de aforisme, lucrările lexicografice, studiile despre interferența culturii române și culturii polone, interviurile și multe altele se numără și volumul de față: *Mihai Eminescu în limba polonă. Studiu și antologie*. (...) Exeget al istoriei moderne a Poloniei și al marilor ei corifei: Mickiewicz, Wyspiański, Szymborska, Różewicz și mulți alții, Nicolae Mareș face cunoscute preocupările marelui poet pentru cunoașterea istoriei Poloniei. (...) Cercetătorul Nicolae Mareș a examinat însemnările lui Eminescu despre Polonia din perioada studiilor sale succesive la Viena și la Berlin, folosindu-se de ediția anastatică a manuscriselor eminesciene realizată de Academia Română. Și a fost în măsură să evalueze anvergura cunoștințelor tânărului poet despre o țară slavă la fel de meritorie prin creația ei culturală și la fel de nedreptățită, de-a lungul secolelor, ca România daco-romană. (**Alex Ștefănescu**)

Eroi veșnic vii „Cine moare pentru Patrie trăiește veșnic”.

(...) Nicolae Mareș subliniază, dureros, un adevăr: acești „eroi veșnic vii” au fost dați uitării de conaționalii noștri, episod trist considerat tabu, nefiind amintit nici cu prilejul Centenarului Unirii de la 1 Decembrie 1918. Patriot cu fapta, în marginile adevărului istoric, Nicolae Mareș scoate la lumină drama acestor eroi români, dosar declanșat în 2013, de Asociația „Eroii Neamului”, dorind să planteze simbolic în Țară peste două milioane de copaci, în memoria celor peste 1.200.000 de militari români morți în cele două conflagrații mondiale din secolul trecut, trecuți în „neagra uitare” de

„guvernanții perioadei 2013-2022”. Mai mult, consemnează autorul un fapt incredibil: cele trei timbre comemorative, elaborate pentru marcarea Centenarului Tratatului de la Trianon din iunie 2020, au fost oprite de la difuzare! (**Tudor Nedelcea**, Flacăra lui Păunescu, Martie, 2024)

(...) Nicolae Măreș este și se poartă ca un adevărat patriot pentru care **nația și istoria** nu sunt simple vorbe, ci noțiuni fundamentale. Tocmai de aceea cultul morților eroi, cei care și-au dat viața pentru țară a devenit o preocupare majoră. În 1918, la Alba Iulia, pe 1 decembrie, cei prezenți au făcut un jurământ și au votat o **Declarație**: „Adunarea Națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi români cari în acest război și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru, murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.” Numai că urmașii lor nu prea s-au ținut de cuvânt. Acesta este motivul pentru care autorul vine cu acest volum pentru a repara cumva, după 100 de ani (**Mihai Miron**, Sfaturi pe lumină)

Extrase din operă

DOAMNE, CÂT DE APROAPE FOST-AM DE UN MARE SFÂNT AL VREMURILOR NOASTRE

Poem în proză

Papei, Poetului Karol Wojtyła

Doamne!
cât de aproape am privit
în ochii unui Sfânt!
Niciodată n-am să uit
Că mâna Episcopului Romei
De propria-mi mână
Cu smerenie adâncă
Strânsă a fost!

Și cât de firesc.
De parcă ne-am fi cunoscut de-o viață.
Simțeam că am în față
pe cel mai simplu Om de pe lumea aceasta.
– De ce m-ați tradus în limba românească,
– Cu alte cuvinte în limba lui Eminescu?

Se vede că Pontiful nu uitase
Ruga pe care o recitase
Cu vocea-i de agravă
Cândva lustruită pe scena
Teatrului din Cracovia.
De data aceasta
Ruga eminesciană
În românește
În Piața Sfântul Petru de la Roma
A înălțat-o.

Și nu întâmplător
Din tinerețe
Eminescu se perpetua
În mintea sa
Îl știa de la poeta Illakowiczowna.

Poezia acum mai puțin îl preocupa
Pe Sfântul Părinte
Pontiful dorea mai degrabă
Să afle de îndată
– *Ce se aude în România noastră dragă,*
– *Ce se întâmplă cu Ea,*
– *Cum o văd cei de dinafară?*

După ce am răspuns la toate
Îngrijorările sale
Poezia a intrat
Pe un făgaș normal
A apucat să mă mai întrebe
Dacă *Dugheana bijutierului*
piesa dragă inimii sale,
imn al dragostei și-al iubirii.
Cunoscută-mi este?
Aici a trebuit să ne oprim.
Secretarul personal
Monsieniorul Dziwisz
A treia oară
În ușă s-a arătat
Semn că depășesc cu mult
Cele trei minute convenite la intrare.
Ispășit din scaun m-am ridicat.
Sfântul părinte
M-a binecuvântat din nou
Cu un zâmbetul său larg
Mi-a întins o mână caldă
Și patru fotografii.

Ele ajuns-au
La ambasadă
Înaintea celui care
Pe străzile Romei colinda
Meditând la cele petrecute
La cele auzite
Și care peste ani
Vor deveni
Spusele unui Sfânt.

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Florea MARIN

Date biografice

S-a născut la 5 Ianuarie 1950 în Comuna Bratovoești – satul Bădoși – din Județul Dolj. Pregătirea școlară o începe în localitatea natală, unde a și copilărit, continuând, în 1965, clasa a IX-a la liceul „Frații Buzzești” din Craiova. În anul 1966, este admis ca elev la Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza, pe care îl absolvă în 1969. Continuă studiile la Școala Militară de ofițeri de Rachete și Art. A A din Brașov, pe care le finalizează în 1972, fiind repartizat Comandant de pluton la o subunitate din cadrul Brigăzii 4 Rachete și Art. A A „Gorj” din Tg Jiu. În cei 33 de ani de activitate neîntreruptă, va fi promovat în diferite posturi de răspundere, în complexul proces de instruire, educare și pregătire a trupei pentru luptă din cadrul celor două regimente din structura Marii Unități, până la funcția de Locțiitor al Comandantului de Brigadă. În această garnizoană, din „Țara Jiului de Sus”, va lucra până la trecerea în rezervă, în anul 2004, cu gradul de colonel.

Își perfecționează pregătirea militară în cadrul Academiei Militare Generale (1976-1978), iar între anii 2004-2009 este doctorand al Universității Naționale de Apărare, închinând studiile cu Teza de Doctorat vizând aspecte din istoria militară tumultuoasă a Orientului Mijlociu, intitulată: ***Războiul arabo-israelian din anul 1967.***

Pasionat de Istorie, Filosofie, Drept, în 1990 încheie, cu diplomă de licență, studiile la Facultatea de Istorie, secția Istorie-Filosofie, a Universității din București, iar în 2000, Facultatea de Drept a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.

Perioada 2010-2012 activează ca profesor (cadru didactic asociat) la Universitatea „Constantin Brâncuși” din Tg Jiu, conducând lucrări de licență și masterat; participă la mai multe Sesiuni de comunicări științifice din cadrul UNAp din București și UCB din Tg Jiu, susținând referate de cercetare științifică, pregătind conferințe, cuprinse în cadrul unor reviste de specialitate.

Este căsătorit, din 1980, cu Lidia MARIN, profesoară de biologie, au împreună o fiică, lucrând în domeniul I T, și doi nepoți.

Cărți publicate

Pasiunea pentru literatură e veche, a început încă din clasele mici, V-VIII, s-a dezvoltat prin lectură, fostul elev întreținând o corespondență acerbă cu cei din

redacția „Scânteii pionierului”, printre care și poetul Dan DEȘLIU, care-l „amăgeau frumos”, îndemnându-l să scrie, dar nu i-au publicat nicio poezie integral. „În Câmpia Olteniei – mărturisește domnia sa într-un cuvânt al autorului – am deprins rotunjimea versului, armonia cuvintelor ritmate, melodia rimei, forța violentă a metaforei, ascultând cu luare aminte măiestria ciocârliei care se ridica în volte din lanul auriu de grâu și își revărsa trilurile vesele ca niște adieri ritmate de vânt deasupra nemărginirii câmpului...” Cu versuri personale s-a prezentat la diferite concursuri prilejuite pe atunci de festivalul „Cântarea României”, iar colegi de școală recitau, la serbările de sfârșit de an, din poemele lui. Preocupările literare se vor estompa în timpul carierei militare, dar deschiderea pentru literatura tot mai diversă nu se va stinge nicicând.

În 2007, publică, la Editura UNAp, lucrarea **Orientul Mijlociu înainte și după 1967 - Eseu de analiză geopolitică**, foarte apreciată în mediul academic. Din 2014, sub pseudonimul **T Meraru**, reia, pe blogul personal, o pasiune mai veche – poezia – manifestându-și spiritul creativ viguros și crezul literar prin abordarea unor specii lirice precum poemul, pamfletul, epigrama, sonetul, rondelul etc. Ajuns, dintr-o fericită întâmplare, în 2019, la Fundația Literar-Istorică „STOIKĂ”, va debuta în Revista de cultură **INDEPENDENȚA ROMÂNĂ, INDEPENDENȚA PRIN CULTURĂ** cu o serie de epigrame.

În 2020 ia decizia trimiterii la tipar a primului volum de versuri, cu selecționarea creațiilor de pe blogul personal din perioada 2014-2015, astfel că, în luna iulie, prin intermediul aceleiași Fundații, Editura LAURENT din București anunță apariția cărții de poezii **Între două cuvinte**. În 2021, aceeași editură îi publică al doilea volum de versuri intitulat **Răbdarea pietrei**, cu poezii scrise îndeosebi în perioada 2016-2019. În 2022, la Editura Fast Editing, sub egida Fundației Literar-Istorice „STOIKĂ”, îi apare cel de-al treilea volum de versuri intitulat **La marginea inimii**. În anul 2023, publică la Editura ASTRALIS din București cel de-al patrulea volum de versuri, intitulat **Grădina cu zile**, editura organizând și lansarea cărții la Târgul de carte *Gaudeamus*, din decembrie 2023. La rândul ei, Revista ASTRALIS îi publică autorului mai multe poeme, cât și referințe critice în numerele din anul 2024.

Cartea promoției din Liceul Militar, intitulată **ITINERARIILE CANTEMIRIȘTILOR PROMOȚIEI 1969- O GENERAȚIE CU MĂREȚIA EI**, Editura Studis, 2024, coordonată de col dr. (r) Alexandru LEORDEAN, cuprinde în paginile sale biografice câteva poeme esențiale, dar și epigrame ale autorului. (p.6; p.445-453; p.460-461).

Pentru anul 2024, are pregătite pentru publicare alte două cărți de versuri: una va fi intitulată, probabil, **Prin faguri de timp**, după ce va chibzui cu editorul, iar cea de-a doua, dedicată copiilor, **Versuri prinse cu arnici pentru cititorii mici**, căreia îi mai caută un ilustrator.

Articole, recenzii, prezentări de carte, colaborări

Scrie articole diverse în diferite publicații gorjene (Timpul, Opinia Gorjului, Gorjeanul), îndeosebi între anii 2000-2004, din care selectăm câteva:

„Război și pace în orientul Mijlociu” - serial compus din 27 de articole publicate în ziarul săptămânal „Timpul” din Gorj, nr. 23-52/2001, 97-148/2002, 149-182/2003; „Înstrăinarea moștenirii Gojdu”, articol în săptămânalul „Timpul”, nr. 5(309)/2006; „Un vis în devenire: Europa Unită”, autori gl. bg. V. Neagoe și col. I. Coșcodaru, săptămânalul „Timpul”, nr. 145/2002; „Istoria artileriei și rachetelor antiaeriene române”, autor gl. bg. V. Neagoe, în săptămânalul „Timpul”, nr. 114/2002; „Supravegherea

aeriană – de la mitolocație la radiolocație”, autor gl. bg. E. Teodorescu (colectiv), în săptămânalul „Timpul”, nr.124/2002; „22 iunie 1913 – Clopotele tânguitoare ale bisericilor vestesc mobilizarea în versiunea Arhimandritului Roman Sorescu”. „Caietele «Columna»”, nr. 3/2008, revistă trimestrială de literatură și artă – ulterior cuprins în lucrarea „Din viața și activitatea arhimandritului Roman Sorescu”, autor Marin I. Sorescu, Editura Măiastra, Tg. Jiu, 2009, p. 78-86. „De 50 de ani, pe căi paralele cu istoricul Ioan VLAD”, cuprins în lucrarea *Profesioniștii noștri 30. Forța localismului creator în scrierea istoriei. Ioan VLAD la 70 de ani*, Editura Eurocarpatica Sfântu Gheorghe, 2021, p.39; „Ioan VLAD – fragmente memorabile selectate și adnotate după Brașovul și Marea Unire”, Ibidem, p. 227; „O bisericuță mureșană spune patimile Ardealului pe țărmul Pontului Euxin”, Ibidem, p.510; *Legislația și educația în perspectiva integrării europene*”, Sesiune de comunicări științifice, secțiunea – Perfecționarea legislației românești în context european, Universitatea Constantin Brâncuși, Tg. Jiu, 17-18 decembrie 2004, articolul „Conceptul de securitate și apărare națională în lumina prevederilor Constituției României revizuite”, Editura Universitaria Craiova, p. 302-310; *Spațiul Sud-Est european în contextul globalizării*”, sesiune de comunicări științifice cu participare internațională, secțiunea Geopolitică, Geostrategie și Istoria Artei Militare, Universitatea Națională de Apărare, București, 12-13 aprilie 2007, articolele: „Importanța geopolitică a Orientului Mijlociu”, Editura Universității Naționale de Apărare, p. 177-184 și „Delimitări conceptuale cu privire la sintagmele «Orientul Apropiat» și «Orientul Mijlociu»”, Editura Universității Naționale de Apărare, p. 216, 225.

Referințe critice

Cleopatra LUCA

Domnul Florea MARIN a conceput primul său volum de poezii în timp îndelungat. S-a hotărât târziu să publice. (...) În sfârșit, a trimis un prim volum de poezii la Editura *Laurent*, în 2020, cel care a apărut cu titlu uneia din poeziile în stil modern, *Între două cuvinte*, o adevărată artă poetică. (*Cuvinte în mozaic*, Editura *Astralis*, p. 120-121).

Cartea lucrată la Editura *Astralis* va fi o reușită literară. (...) În pamflete folosește spirit critic fin. Profesia de bază a domniei sale nu transpare cu pregnanță, deoarece se axează pe trăsăturile generale ale oamenilor, îmbrăcându-le într-o haină estetică proprie. (*Grădina cu zile*, Editura *Astralis*, București, 2023. p.5-6).

Doina BÂRCĂ

Pe autorul Florea Marin, briza „gândurilor bune” l-a înseninat, în inspirația versurilor cu luciri diamantine, dându-i lumina valorii prin trăinicia pietrei...

Într-o lume mirifică unde „fluturii sunt dependenți de vals”, cu „solul rană al geților străbuni”, cu „lumânări curbate de neliniști în căpătâie de toamnă”, îl dor amintirile care mor, dorind să aibă răbdarea pietrei atunci când încercările vieții îl împovărează. (...) Lumea mută de dincolo de nori, până unde ajunge sunetul clopoțelilor vetrei din *Cetatea de cuvinte*, suspină „prin fluier de plop” toată simțirea din acest volum, prin valoare și armonie, poezia fiindu-i aici ușa deschisă a sufletului, care, fără vers, ar rămâne închisă și nu ar mai putea arăta, de fapt, drumul către sine. (*Răbdarea pietrei*, Revista *Independența Română, independența prin cultură*, nr 75, mai -iunie 2022, p. 96).

Eugenia DUȚĂ

Remarcabile versuri, pline de înțelesuri și simboluri, redând o filosofie proprie și profundă asupra vieții. (*Între două cuvinte*, Editura Laurent, București, 2020, coperta interioară).

Geo CĂLUGĂRU

O pasiune mai veche, pe care începe s-o concretizeze din 2014, sub pseudonimul, nu întâmplător ales, T Meraru (Temeraru) – calitate care-l definește, atât ca om cât și ca poet. (...) Între civilizațiile țărănești, aceea a sud-estului european se desprinde din serie, printr-o performanță – cea a creștinismului cosmic. El știe să vadă în grăunte chipul lui Hristos și tot el știe să vadă în spicul de grâu pe Maica Domnului înomenit. De la țăranul acesta ar trebui să învețe toți „deșteptii” pământului și ai istoriei, căci nici unii dintre ei nu au avut și nu vor avea atâta știință și putere precum acești țărani. (...) Când în lume nu vor mai fi țărani, obișnuia să spună un mare romancier român, lumea va candida la înfrângeri definitive. Se cuvine să ne rugăm pentru toți țăranii planetei, deoarece, ne spune regele David – „Vremea este să lucreze Domnul fiindcă omul a stricat Legea Sa”. (Florea MARIN, *Răbdarea pietrei*, Editura Laurent, București, 2021, p.7; 9).

Lucian GRUIA

Poetul Florea Marin, colonel în rezervă, pensionar, doctor și profesor universitar, a publicat până în prezent patru volume de versuri existențialiste. Temele principale sunt: critica socială, singurătatea, dragostea, condiția poetului, extincția.

După părerea mea, există două feluri de poezie: una nesemnificativă, a aparențelor și una a esențelor care își pune și răspunde la întrebările existențiale majore. Poezia esențelor poate fi și ea de două feluri: simplă și profundă; și complexă, ermetică având un sens adânc. Poezia lui Florea Marin este simplă, profundă și memorabilă. (Florea Marin, *Prezentare, Grădina cu zile*, Editura Astralis, 2023)

Ada NEMESCU

Poetul, *colecționarul zorilor zilelor de duminică*, cum se autodefinește, ne bucură așteptările în rondeluri cu titluri sugestive și mesaje diverse, reale îndemnuri către înalt.

(...) Anotimpurile, îndeosebi primăvara, sunt oaze de simțire curată, unde poetul-artizan al cuvintelor ce înfloresc în vers, împletește, ca într-un fir de măștișor alb-roșu, dragostea și uimirea în fața naturii și a femeii, printr-o definiție fără echivoc, minunată – „De e femeia zori de primăvară/ Sau primăvara- ie de femeie.” (poezia *De Măștișor*). (*Grădina cu zile*, de Florea MARIN, Revista *Astralis*, Anul VI, nr 1(21), ianuarie-martie 2024, p.71).

Traian RANCEA,

Colegul din Liceul Militar, Florea MARIN, abordează în scrierile sale o parte din marile teme ale literaturii române și universale, al căror studiu și aprofundare au început încă de pe băncile liceului, iar acum apar ca niște scânteieri de lumină, în splendide versuri rotunde, ritmate și transpuse în armonioase figuri de stil. (...) În mod clasic, la fiecare din acest mozaic de probleme, îngrijorat, dar nu fără umor, pune întrebări, ia atitudine, încearcă răspunsuri, stârnindu-ne totala admirație, deplina

apreciere și imensa bucurie de reîntoarcere în timp la trecutul cantemirist, la anii petrecuți pentru formarea și desăvârșirea carierei de ofițer, la ceea ce mai putem face în viitor. (T. RANCEA, din Liceul Militar „D. CANTEMIR”, Breaza, 1969, consemnat în volumul *Grădina cu zile*).

Extrase din operă

Epigrame, catrene

Zâmbet

În lumea asta răsturnată, cu spaime, muncă, zbateri, umblet,
Cu o tristețe-ntipărită, dau un regat pentru un ZÂMBET!
Trezit din reveria-mi surdă, constat: n-am bani și nici regat
Și-atunci mă-nscriu din nou la coadă, chiar pentru unul expirat.

Nație

Știm că orice NAȚIE
Are-n drum vreo stație;
Îns-a noastră scoate fum
Și pare că n-are... drum!

Loc de bună ziua

În ciclul vieții noastre scurte
Spunem și vrute și... nevrute;
Batem și apa, în sec, piua,
Dar lăsăm loc de BUNĂ ZIUA?!

Acasă

Nu e nicicum totul pierdut,
Mai poți să faci un pas, o pasă...
Nu ești nici șchiop, nu ești nici mut
Cât încă poți să spui: ACASĂ!

Poezii

Rondelul toamnei

În păr își prinde toamna crizanteme...
Miroase-a busuioc și struguri copti,
Parfumul ei ne-a îmbătat pe toți;
Lira ploii susură poeme...

Cad rozele ca aurul din steme,
Gutui sclipesc a lămpi în negre nopți,

În păr își prinde toamna crizanteme...
Miroase-a busuioc și struguri copti,

Poetul se dezleagă de blesteme,
Visează mere roșii și nepoți-
Îmbrățișare caldă dintre soți;
În miez de noapte ploaia rece geme...
În păr își prinde toamna crizanteme.

Fluviul timp

Tot se-ntreabă omenirea-n căutarea-i curioasă
Unde-i timpului izvorul, mai ales unde se varsă?!
Filosofi din generații, într-o vreme Stagiritul,
L-au tratat până' la confuzii dăruindu-i infinitul...

Fiindcă peste tot plutește, are aripi largi de boare
El dă sens, măsurii creșteri, nemărginirii hotare;
Sapă albi de lumină, întunericu-l preface...
Drumul vieții noastre scurte el îl face și desface.

Izvorăște de niciunde, în amonte de cunoașteri
Și în cursul peste lume o scufundă în prefaceri;
Nu cascade, nu torente, viituri ce-ar strica somnul,
Ca un cariu-n lemn forează, nici habar nu are omul,

Azi îți dăruiește clipa în candoarea lui vicleană:
Vine lin, nu face valuri, vrăjitor ce te condamnă
La o trecere pe podium ca o simplă amăgire,
De n-o guști ca elixirul, o retrace din trăire.

Se varsă în veșnicie, în aval de-nchipuire,
Ia cu el buchetul vieții cu pornirea de mărire,
Șterge tot ce-i sta în cale, un ocean de întuneric,
Urme, țipete, înscrisuri, ca un armăsar astenic.

La-nceputuri e trecutul- fapte, lupte și păcate
Reținute de memorii, mituri moarte, îngropate,
Ecou slab din alte vremuri, cernute de Fluviul Timp,
Faraonice morminte, umbre reci și fără chip...

Tot surpând din mal prezentul, ce-l transformă în trecut,
Ia secvența o-nnegrește, o acopere cu lut...
Nu-i rezistă lucruri, ființe și nici împărați în glorii,
Sublimând astăzi în ieri, consemnându-i în istorii.

Ce imperii, oști, coroane, câți viteji au scăpătat!
Înțelepți și proști de-a valma, timpu-n timp i-a înecat...
De aceea-nvățătura, ce străbate cum curentul,
Te îndeamn-acum, nu mâine, să-ți trăiești din plin momentul!

Dincolo e viitorul măcinat, făcut prezent,
Erodat ca vadul gârlei înrobit de-un afluent;
Un tărâm zbicit din visuri și iluzii- rod de gând,
Intangibil precum raiul, ținta omului de rând.

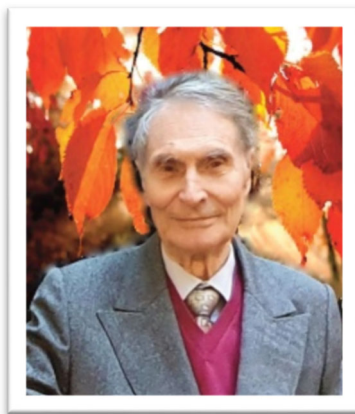
Câte cheiuri, porturi, vaduri are nesecatul râu,
Care prinde în corsete spațiul lumii ca un brâu?!
Câte mii și mii de pânze îl rănesc la suprafață!
Milioanele de inimi trag la rame într-o viață.

Corăbii meșteșugite, iahturi mari sau simple lotci,
Războinice bastimente, pescadoare pentru foci
Sunt lansate-n timp la apă, adâncite-n apa-timp,
Eșuând în rade sumbre la margini de anotimp...

Coji de nuci e viața noastră, risipită-n val de soartă,
Ce alunecă-n curenții nălucirii ce o poartă;
Numai câteva secunde stau cu fața către soare,
Le înghite-apoi neantul, scufundându-le-n uitare,

Iar noi, pelerini lunatici, ce nu știm nici ce, nici cum,
Am putea să fim mai siguri dacă am trăi acum.

Profil realizat de **Gheorghe ȚICLETE**, scriitor și jurnalist, membru al UZPR

Mihai MAXIM

S-a născut pe data de 20 ianuarie 1940, în satul Bold, comuna Manoleasa, județul Botoșani. Este prozator, traducător literar și publicist.

Studii

Gimnaziul în comuna Ripiceni, județul Botoșani, în anul 1953, Liceul „A.T. Laurian” din Botoșani, în anul 1956, Facultatea de Filologie, secția Limba și literatura rusă - limba și literatura română a Universității „Al.I. Cuza” din Iași, promoția 1963 și Facultatea de Limbi Romanice, secția Limba și literatura franceză-limba și literatura română a Universității din București, promoția 1973. În anul 1986 a obținut titlul de doctor în Filologie la Universitatea din București cu teza de literatură comparată *„Maxim Gorki și literatura franceză”*.

Activitate profesională

În perioada anilor 1963-1985 este profesor de limbile rusă și franceză la diferite forme de învățământ în București și traducător oficial în/din aceste limbi până la nivel de Convenții inter-guvernamentale și translator la delegații oficiale la nivel înalt în țară și în străinătate. Între anii 1985-1990 a făcut parte din Grupul de Coordonare la construirea CIM-Krivoi Rog. Între anii 1990-1994 a funcționat ca reprezentant al Ministerului Construcțiilor Industriale la Secția Economică a Ambasadei Române din Moscova. Între 1994-1997, a reprezentat firmele Colt International și TIAB la Moscova. În anii 1997-1998 a lucrat ca șef al serviciului Relații la Filiala firmei mixte română-italo-germane ICC Industrial Construct la Moscova, în anul 1999 devenind director coordonator al Filialei, de unde s-a pensionat în anul 2002.

Activitate literară și publicistică

Membru al Uniunii Scriitorilor, Filiala București-Traduceri Literare (U.S.R) (2006), Membru în Consiliul de conducere al Filialei Traduceri Literare al U.S.R., Membru în juriul pentru acordarea premiilor anuale la Filiala București Traduceri literare al U.S.R.

Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România-UZPR (2014), Membru fondator al cenaclului „ILEANA VULPESCU” al UZPR și membru al cenaclurilor „OCTAVIAN GOGA”, „ASTRALIS”, „DESTINE. Este senior editor al revistei ASTRALIS.

Distincții primite

Premiul *Cartea anului 2017* la literatură pentru tineret, pentru romanul „Fereastră spre altădată” acordat de Filiala Literatură pentru copii și tineret, în cadrul Galei Premiilor Filialelor București ale Uniunii Scriitorilor din România, 19 nov. 2018; Diploma *Onoarea senectuții botoșănene*, 13 mai 2023, pentru întreaga activitate literară și publicistică, acordată de Editura AGATA și revista „Luceafărul de seară” din Botoșani la inaugurarea seriei de întâlniri literare „Îmbrățișarea identității natale”.

Cărți de autor

„Satul de sub ape”, eseuri autobiografice, București, editura Paideia, 2007; „Scutul de speranță”, roman, București, editura Semne, 2015; „Fereastră spre altădată”, roman, București, editura Semne, 2017; „Egoismul unui vis”, roman, București, editura Semne, 2019; „Tablouri în miniatură”, regăsiri publicistice, București editura Semne, 2020; „Jocul cu focul”, roman, București, editura Semne, 2021.

Traduceri literare

Gh. Hlebnikov, „Viața intimă a lui Hitler” (București, editura Crater, 1997); A. Voronin, „Atentat la Președinte” (București, editura Punct, 1998); E. Zamiatin, „Noi” (București, editura Paideia, 1999); T. Enko, „Viața intimă a lui Dostoievski” (București, editura Paideia, 2003); L. Handlin, „Confesiunile Verei Davâdova, iubita lui Stalin” (București, editura Paideia); Valentina Malteva, „KGB în smoking” (București, Editura Historia, 2006); A. Marcenko, „Mareșalul Malinovski, ostașul patriei” (București, editura Paideia, 2009); O. Grinevski, „O mie și una de zile din viața lui Hrușciiov” (București, editura Paideia, 2012).

Publicistică

Peste 300 de studii și cercetări, eseuri, cronici literare, reportaje de la evenimente culturale, publicate începând cu anul 2004 în revistele: Historia, Hyperion, Luceafărul de dimineață, Luceafărul de seară, Ateneu, Neuma, Caligraf, Plumb, Rotonda valahă, Flacăra lui Adrian Păunescu (FLAP), ASTRALIS, Independența română, Observatorul din Toronto, ARARAT, BOGDANIA, Cronica Timpului și pe Situl UZPR.

Referințe critice

Proză

Referiri la romanul „Satul de sub ape”: Acad. **Victor Crăciun** – *Prefață la „Satul de sub ape”*; **Gh. Burac** – „Satul de sub ape” de Mihai Maxim, „Luceafărul de seară”, Botoșani, 4 iun. 2012/17 dec. 2017. Fragmentul „Întoarcerea tatei din prizonierat” din „Satul de sub ape” a fost publicat în „Luceafărul de dimineață” 1/ 2015 și în volumul „Amintiri din tranșee” de Gh.Olteanu și Gh.Pietreanu, ed.TIPOALEX, Alexandria, 2014.

Referiri la „Scutul de speranță”: **Ileana Vulpescu** – textul olograf de pe coperta IV: „Citind cartea Scutul de speranță a lui Mihai Maxim, te simți ca după un drum lung, ajuns la un liman de liniște netulburată”, Acad. **Victor Crăciun** – *Prefața „Mihai Maxim, scriitorul”*; **Alexandru Brad** – „Cartea unei vieți”, „ACASĂ”, 2/2015;

Marian Teodorescu – „Scutul de speranță”, „Luceafărul de dimineață”, 5/2016 și „Scutul de speranță”, eveniment literar, FLAP, 33,/2015; **Ion Fercu** – „Scutul de speranță”, Ateneu, 56/2019, **Gh.Burac** – „Scutul de speranță”, „Luceafărul de seară”, nov. 2019.

Referiri la „Fereastră spre altădată”: Acad. **Victor Crăciun** - Cuvânt înainte, la romanul „Fereastră spre altădată” și „Mihai Maxim, Fereastră spre altădată”, FLAP, 33/2017; **Ion Pavel** „Un regal literar la Cenaclul Ileana Vulpescu”, situl „Luceafărul de seară” 16.12.2017; **Ov.M. Curea** - „Fereastră premiantă”, „FLAP”, 46/ 2018; „Fereastră spre altădată”, o carte pentru tineri de toate vârstele, „Hyperion”, 4-6/2018; Cartea de proză: „Fereastră premiată”, „Caligraf”, 12/ 2018 și în „Neuma”, 1-2/ 2019; **Victor Mușat** – „O fereastră multiplu deschisă”, „Plumb”, 141/ 2018.

Referiri la romanul „Egoismul unui vis”: **Constantin Călin** – Prefața. Un recuperator al „timpului pierdut”, „Hyperion”, nr. 10-11-12/2019 și „Mihai Maxim, un recuperator al timpului pierdut” – „Neuma”, nr. 1/2 2020; **Nicolae Dan Fruntelată** – „Fiecare urcă muntele singur”, „FLAP”, 22/ 2021; **Ion Fercu** – „Libertatea și zidurile singurătății”, – „Cadran cultural” nr. 6/ 2019; **Geo Ciolcan** – „Și a fost a doua întâlnire”, – „FLAP”, 15/ 2019; **Ovidiu M. Curea** – „Despre arta vieții”, – „Caligraf”, 6/2019; **Victor Mușat** – „Destin și aspirație în romanul „Egoismul unui vis”, – „Neuma”, 5-6,/2019 și „ASTRALIS”, 3/2019; „Oameni și vremuri în romanul „Egoismul unui vis”,- „Caligraf”, 10/ 2019 și „Luceafărul de seară” 29.07.2019 ; **Nicolae Trandafir** – „Meleaguri muscelene sub pana unui scriitor bucureștean”, – „FLAP”, 30/2019; și pe situl UZPR, 24.07.2019”; „Egoismul unui vis”, o carte de Mihai Maxim, – „Observatorul din Toronto”, 27 iul. 2019; **T. Grosu** – „Amprente ale unei iubiri udhrice”, – „FLAP”, 18-23/2019 și în „ASTRALIS”, 3/2020; **Cleopatra Luca** – „Să trăiești în viața personajului”, – „Rotonda valahă”, 2/ 2020 și „Mihai Maxim – „Egoismul unui vis”, în volumul „Cuvinte în mozaic”, editura ASTRALIS, 2022.

Referiri la „Tablouri în miniatură”: **Ov.M. Curea** – Prefața, „Mihai Maxim la 80 ani. Tablouri în miniatură”, – „Luceafărul de seară” 29/01/2020 și pe situl UZPR, 25 /01/.2020; **V. Mușat**. – „Cronicile miniaturate ale lui Mihai Maxim”, – „Rotonda valahă”, 2/2020.

Referiri la „Jocul cu focul”: **Nicolae Dan Fruntelată** – Prefața „Dragostea și istoria în umbra vieții”; „Istoria în umbra vieții” – „Rotonda valahă”, nr.4/2022; **Ion Fercu** – „Sinceritatea iubirilor și trădărilor”, – „Neuma”, nr. 3-4 /2022; **Nicolae Rotaru** – „Trei grații și un focos”, – „BOEMA”, nr. 1/2022; **Florea Burtan** – „Mihai Maxim. Traducător și prozator”, – „Caligraf”, 2/2022. **Dumitru Barău**. – „Romancierul din marginea Bucovinei”, – „Rotonda valahă”, 1/2022 și „Mihai Maxim – Jocul cu focul”, – „Luceafărul de seară”, 12.04.2022; **Geo Ciolcan** – „Jocul cu focul din interiorul nostru”, – „FLAP”, 5/2022; **Dumitru Avram** – „La granița războiului”, – „FLAP”, 10/2022; **Geo Călugăru** – „Mihai Maxim, Jocul cu focul”, – „ASTRALIS”, 1/2022 și pe situl UZPR, ianuarie 2022; **Grosu T.** – „Prin lumina romanului Jocul cu focul al lui Mihai Maxim”, – „Observatorul din Toronto”, 4.01,2022; **Eugenia Duță** – „Mihai Maxim – Jocul cu focul”, – „Caligraf”, nr. 4/2023; **Gh. Țiclete** – „Seniorul Mihai Maxim”, – „Independența Română”, nr. 2/2023. Fragmente din „Jocul cu focul” au fost

publicate în „Rotonda valahă”, 3/2021 și 2/2022 („Genu și Trudi”, „În vizită la Sanssouci” „Drumul spre casă”), „ASTRALIS”, 4/2020. („O cină în Alexander Platz”, „Soția fidelă”), în „Caligraf”, 12/2021 și „Luceafărul de seară”, dec. 2022 („Crăciun moldovenesc la Moscova”) și au fost prezentate la cenele.

Traduceri literare

Marian Teodorescu – *Mihai Maxim, un traducător creator* (despre **1001 zile din viața lui Hrușciiov** FLAP, 22 /2013; „Toate-s vechi și nouă toate” (despre romanul **NOI**), FLAP, 19 /2016; *Traducător literar-scriitor* FLAP, 21/ 2016.

Filiala Uniunii Scriitorilor București Traduceri literare a inaugurat Ciclul de prezentări de carte „**Traducători literari – scriitori**” cu lansarea romanului „**Scutul de speranță**” pe 24 mai 2016 la sala Mircea Eliade a Bibliotecii Metropolitane „Mihail Sadoveanu”, având ca invitată de onoare pe scriitoarea/traducătoarea Ileana Vulpescu. Moderator – Peter Sragher, președintele Filialei. Știrea despre eveniment a fost transmisă la Radio cultural, iar Filmul a fost postat pe situl FILTRALIT al U.S.R.

Editura AGATA și revista Luceafărul de seară din Botoșani au inaugurat seria de întâlniri cu scriitori din vatra Botoșanilor „**ÎMBRĂȚIȘAREA IDENTITĂȚII NATALE**” – **Scriitori și publiciști din Vatra Botoșanilor** pe 13 mai 2023 cu prezentarea scriitorului și publicistului Mihai Maxim în Sala Expoziției Muzeale „Scriitori Botoșăneni”. Despre eveniment au scris: scriitorul Ion Istrate, directorul Editurii și al revistei – „*Mihai Maxim – Adresare către public*” și poeta Dorina Rodu, directorul revistei „La AC” – „*13 mai, Ziua Dorului sub cupola Îmbrățișării identității natale. Mihai Maxim, reîntoarcerea la matcă*”, Luceafărul de seară/16 mai 2023.

Activitatea literară și publicistică a lui Mihai Maxim este tratată la paginile 351-352 ale **Dicționarului SCRITORI ȘI PUBLICIȘTI BOTOȘĂNENI de Silvia Lazarovici** (editura AGATA, ediția V, 2022).

Extrase din critica literară

Portretul scriitorului: Constantin Călin, laureat al Premiului Academiei Române, Secțiunea Filologie și Literatură, 2019: „Mihai Maxim este dintre fericiții ce ilustrează întocmai vorba că „stilul e omul însuși”. Prezentabil și manierat era – ca să-i împrumut o caracterizare – încă din studenție. Locurile unde a lucrat l-au „subțiat” însă și mai mult, ceea ce nu pot spune și despre alții care au urmat trasee similare. Când ne-am revăzut, prima constatare a fost că a dobândit „ținută”, una impecabilă, prestanță și pregnanță, lucru ce se reflectă în atitudini. S-a uscat un pic la față, dar s-a păstrat înalt și drept: respiră demnitate. Seamănă a cineva între inspector superior și diplomat. Se lasă greu prins de euforia din jur. Cordialitatea sa este selectivă și atent dozată. Politicos cu toți, e afabil doar cu câțiva. Are, totuși, în cerc intim, și scurte slăbiciuni lirice: atunci ochii îi strălucesc ca de lacrimi, gesturile sunt mai retorice, frazele mai iuți, vocea mai apăsată. La ultima întâlnire, s-a despărțit prematur de grup, după care, depărtându-se, a redevenit sobru și enigmatic. (Prefața la romanul „Egoismul unui vis”, SEMNE, 2019, pag.8)

Satul de sub ape (Editura PAIDEEA, 2007): Acad. **Victor Crăciun**: „[...] Impresionantă prin documentare, fascinantă prin stilul scriiturii, alert, de o expresivitate și o prospețime care contrabalansează în chip fericit cantitatea mare de

informație conținută de fiecare din cele două părți ce o alcătuiesc, volumul „Satul de sub ape” îi va cuceri pe cititori pe care Mihai Maxim va reuși, cu siguranță, să îi abată de la cotidianul tulburat de evenimente, pentru o redescoperire a unui trecut nu prea îndepărtat, în care totul se derula într-un alt ritm și după alte tipicuri.” (Prefață la „Satul de sub ape”, pag.6 Ed. PAIDEIA, 2007)

Scutul de speranță (Editura SEMNE, 2015): **Ileana Vulpescu**: „[...] Într-o epocă schimbătoare, care îți dă bătaii de cap și de inimă, apare o carte-biografia unui contemporan al nostru pe care viața nu l-a răsfățat totdeauna. Cu toate neajunsurile timpului său, povestitorul își deapănă viața lin, blând, fără incriminări, fără dorința de a uimi sau de a epata. Citind cartea „Scutul de speranță” a lui Mihai Maxim, te simți ca după un drum lung, ajuns la un liman de liniște netulburată.” (Text olograf, Coperta IV a romanului)

Acad. **Victor Crăciun**: [...] „Scutul de speranță” este o oglindă a sufletului autorului, fidelă și cu scilipiri care lasă să se vadă și ceea ce el nu dorește întotdeauna – de la nostalgii și tristeți legate de părinți și prieteni, la sensibilități și slăbiciuni, fiind expresia exuberantă a tinereții, dincolo de vârstă, un chiot care se estompează în fața dramelor prin care trece. Și este, mai ales, o dovadă care confirmă un scriitor, nu numai prin legitimația unei Uniuni.” (Prefață la roman, pag.18)

Constantin Călin: [...] „Scutul de speranță” e, în esență, o carte a recunoștinței, una extinsă și asupra momentelor dificile, încât mi-a amintit cuvintele Psalmistului, aparent paradoxale: „Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit (Doamne), pentru anii în care am văzut rele” (89, 17). Carte cu multe accente sentimentale, emoționante (îndeosebi pentru cei ridicați din medii asemănătoare și martori ai unei istorii comune), elegiacă uneori în părțile în care autorul se referă la părinți și la pierderea „rădăcinilor” (satul natal Bold, a fost evacuat și a dispărut sub construcția hidrocentralei de la Stânca – Costești) și bucolică atunci când evidențiază frumusețea locurilor, simplitatea obiceiurilor, „ospitalitatea moldovenească” și respectul celor din mijlocul cărora a pornit. Carte cu importante relatări despre „Odiseea ucraineană” trăită la Krivoi Rog și despre anii moscoviți. În fine, carte cu miez plăcut, doldora de „amintiri frumoase” și caracterizări pozitive, scrisă într-o dispoziție sufletească fericită (poate prea fericită!), rară astăzi, care nu afectează impresia generală de sinceritate și autenticitate, însă nici nu te lasă să uiți că autorul e – de felul său și prin funcțiile îndeplinite – un diplomat, persoană preocupată de efecte, fără a ignora „ținuta”, „stilul”.(ATENEU, nr. 34/2015)

Ion Fercu, laureat al Premiului Academiei Române, Secțiunea Filozofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie, 2020 – „O poveste de dragoste, o poemă saga dedicată nu doar Familiei sale, ci și (unei) unor epoci pe care le-a străbătut purtând cu (în) sine gândul fericit al lui Aristotel „Speranța este visul celui treaz”. Aceasta este percepția ce te curtează citind cartea lui Mihai Maxim „Scutul de speranță”. S-a spus despre acest volum că este „istoria unei vieți”. Cred că este mai mult decât atât. Este cartea unei Lumi, un Remember în creuzetul căruia sunt estetic și fericit topite aventurile inocenței, nostalgiile și tristețile înnobilate cu lumină, zvârcolirile bobului de rouă al sufletului atins de dez(iluzii), oftatul îmbrâncit de istorie în „Clipa cea repede/

Ce ni s-a dat”(…), Aventurile ființării autorului sunt asediate de Speranță, în orice infern migrator s-ar afla: războiul, colectivizarea, tristețea „satului de sub ape”, destrămarea vieții celor dragi, singurătatea, comunismul, postcomunismul. Pentru Mihai Maxim Speranța pare a fi „raiul din noi, pe care nu ni-l poate lua nimeni”. El zămislește în jurul său, din carnea, sângele și strigătul Speranței, un zid sui-generis personal, nu unul colectiv. (...) Prozator, traducător literar și eseist de referință, lui Mihai Maxim i se potrivesc de minune vorbele lui José Saramago: „Scriitorii fac literatura națională, iar traducătorii fac literatura universală”. (ATENEU, 56/2019)

Marian Teodorescu, scriitor, publicist [...] Perspectiva narativă este dinamică, povestitorul proiectându-se în mijlocul unei colectivități ce pendulează între tradiția împământenită la sat și modernitatea marilor orașe, pe care le rememorează și le analizează, adesea, cu accente gnomice, surprinzându-se în demersul său literar cu propriile gânduri, trăiri, și atitudini. Reflecția și introspecția converg congruent spre același discurs epic inteligibil. Totodată, scriitorul rămâne fidel unui stil narativ elegant și plin de culoare, dominant în universul său intim, în care se regăsește întregul ciclu existențial înfățișat într-un fascinant discurs identitar – rememorativ. Uneori, peste povestirea molcomă, crivățul, fratele vitreg al mistralului provençal, pe care l-ai crede surghiunit în stepele răsăritului, trimite câte o rafală scurtă, alertând nori amenințători asupra destinului. Adesea amenințările creează nenorociri greu de suportat: prizonieratul tatălui, colectivizarea, demolarea satelor de pe Prut pentru a se construi o hidrocentrală etc... În acest univers teluric se înscrie o memorabilă filă din carte: moartea mamei Speranța. (Postfață la roman, pag.373 și revista LUCEAFĂRUL de dimineață, pag.6, nr.2016)

Fereastră spre altădată (Editura. SEMNE, 2017): Acad. **Victor Crăciun** [...] Titlul cărții este exact ceea ce își dorește scriitorul, o fereastră spre ziua de ieri, adică spre primăvara vieții sale. Pentru că, așa cum se va vedea, povestirea este un „bildungsroman”... și ceea ce adună întreaga scriitură este specificul tinereții – dragostea, cu atât mai ancorată în miresmele vârstei, cu cât este reconstituită epoca minunată a studenției. [...] Ca și în cazul romanului „Scutul de speranță”, Mihai Maxim rămâne tributari (o spunem nu în sens negativ) transplantării propriei vieți în narațiune, în proporții și cu intensități diferite, îi simți răsuflarea în planul povestirii, iar de aici vine autenticul narațiunii. Personajele își au originea în lumea reală și de aceea sunt așa de vii, de credibile în povestire, și, în pofida acelui melanj de exuberanțe și pudori dificil de înțeles pentru cei care nu au o „ferastră spre altădată”, o experiență de viață bogată, rămân adevărate și frumoase din punct de vedere moral, prin ele scriitorul înălțând un imn puterii iubirii. (Prefață la roman, pag. 9)

Ovidiu M. Curea, scriitor, publicist: În „Fereastră spre altădată” a lui Mihai Maxim este vorba, de fapt de două ferestre. Autorul privește în trecutul tinereții sale studențești prin două ferestre care i-au rămas deschise privirii toată viața. Două ferestre atrăgătoare, frumoase, inteligente și tinere, pentru că este vorba de două fete pe care le-a iubit concomitent și cu aceeași intensitate. De obicei orice poveste de dragoste se axează pe relația unică dintre un bărbat și o femeie, relație exclusivă în care sunt respinse de plano orice ingerințe străine. Tehnica originală folosită de scriitorul Mihai Maxim în romanul „Fereastră spre altădată” folosește două povești de

dragoste, care, nici nu frizează frivolitatea, nici nu vin una în completarea celeilalte și nici nu se contrazic. Sunt create pe coordonate diferite, la fel de frumoase și de sensibile, fiecare cu valorile sale care nu pot fi comparate pentru realizarea unei ierarhii. A încerca să răspunzi la întrebarea care a fost cea mai frumoasă poveste de dragoste dintre cele două, Andrei cu Sabina sau Andrei cu Svetlana este ca și cum ai încerca să spui ce îți place mai mult, poezia lui Nichita Stănescu sau cea a lui Marin Sorescu. (HYPERION, pag.82, nr.4-6/2018)

Victor Mușat, eseist, publicist: [...] Rezumând, aproape nepermis de mult, trebuie menționat că romanul conține, într-un mixaj de elemente documentare și ficționale și o aplecare asupra relațiilor din perioada deceniului VII al secolului trecut ale României cu Uniunea Sovietică și cu țările din prezumtiva frățietate a ceea ce a fost CAER. „Fereastră spre altădată” reconstituie în plan artistic destinul unui om care s-a implicat, împreună cu semenii din generația sa, în realizarea a ceea ce timpurile reclamau și permiteau. Mihai Maxim abordează cu umor, dar și cu responsabilitate, problematica relațiilor dintre oameni de cetățenii diferite, care sunt dezirabile și posibile chiar și în condițiile în care legăturile politice, economice și de altă natură dintre statele respective sunt crispate. Este, desigur, segmentul care ar permite constatarea celei mai mari diversități de modalități de receptare. Scriitorul surprinde momentul în care România a fost nevoită să-și apere interesele vitale în relația cu Uniunea Sovietică („Planul Valev”), degradarea subsecventă a raporturilor bilaterale dintre state, cu efect nemijlocit asupra destinului unor oameni (imposibilitatea căsătoriei lui Andrei cu Svetlana). Fereastra pe care o deschide romanul pune puternic în evidență, tocmai în aceste capitole, ambivalența lui „altădată” : pe de o parte o zonă a trecutului societății românești, pe care unii cititori l-au trăit ei înșiși, altora stârnindu-le curiozitatea cunoașterii, altora, iarăși, oferindu-le ocazia efectuării unor analize și interpretări; pe de altă parte, o posibilă privire spre viitor, spre evaluarea posibilităților de valorificare a lucrurilor bune din trecut sau spre neșansa repetării celor negative. Dacă s-ar acorda un premiu pentru titluri de carte, „Fereastră spre altădată” ar trebui să figureze printre candidatele cu cele mai bune șanse de a-l obține! (PLUMB, nr.14/2018,pag.7)

Egoismul unui vis (Editura SEMNE, 2019): **Nicolae Dan Fruntelată**: „De câte orite în tâlnești cu o carte adevărată, ai senzația că ai revăzut un prieten. Un soi de comunicare specială se naște între cel ce scrie și cititor, un fel de canal secret, deasupra vârstei, geografiei, lecturilor fiecăruia. Trăiam un astfel de sentiment citind și scriind despre cartea unui autor din generația mea, *Mihai Maxim*. Cartea se numea *Egoismul unui vis* și era o poveste despre iubirea care se zidește din lucrurile mici de fiecare zi, despre dreptul la iubire al unei generații prinse în menhina istoriei, așa cum a fost generația autorului, a mea, a celor ca noi. Cu teroarea „dosarelor” pe care le tragi după tine, o poveste despre interdicții, dar și despre puterea vieții care este ca iarba crescută printre pietrele orei, izbucnind ori de câte ori sentimentul e puternic și adevărat. În această cheie am citit eu romanul lui Mihai Maxim. Ca pe un fel de elegie a generației mele. Cu învingători (este vorba, la urma urmei, de doi oameni perfect realizați în carieră. El – academician, savant. Ea – mare cântăreață de operă, afirmată pe scenele lumii), dar, de fapt, cu doi nefericiți în cel mai frumos vis al tinereții lor: iubirea aceea din studenție, cântecul acela de la tinerețe pân’ la bătrânețe, rupt exact

la mijloc și cântat pentru ultima oară târziu, prea târziu, într-un sanatoriu al amintirilor. Nu o să mă apuc să vă povestesc o carte. Nici analiză stilistică n-o să încerc să fac. O să vă spun doar că ea este scrisă parcă dintr-o răsuflare, cu colțul inimii muiat într-o lacrimă. Deși titlul este „Egoismul unui vis”, cartea pare mai degrabă mărturisirea unui generos căruia alții i-au risipit fericirea. Ea se citește ca un jurnal al unei generații care s-a căutat mereu pe sine, dar nu i-a fost dat să se găsească decât atunci când era prea târziu.” („*Fiecare urcă muntele singur*” în Flacăra lui Adrian Păunescu, nr. 22/2021)

Constantin Călin: [...] Un descriptiv, Mihai Maxim, amator de istorie generală, dar și de anecdotică și detalii, dă explicații de ghid profesionist despre cele două orașe (*Iași și Câmpulung*), mai încolo și despre Napoli, în pagini pe cât de instructive, pe atât de atractive. De asemenea, face figură corectă de ins avizat, cu trimiteri precise la opere și interpreți, în pasajele de comentarii muzicale. Niciun amănunt din cele necesare nu-i scapă. De aici impresia de veridicitate și autenticitate în tot ce spune. Direct în relatări, laconic în dialoguri, inteligent în sublinierea tezelor și motivelor, scrisul său are un puternic efect emoționant. Mărturisesc că m-a prins integral, atât în latura sentimentală, cât și în cea ideologică. ...În esență, „Egoismul unui vis” este un roman melancolic, în care se exhibă, deopotrivă, norocul și zădărnicia. Romanul unor personaje excepțional dotate, dar, totodată, și romanul unei generații care, la o retrospectivă târzie, își înțelege ratările și cauzele lor. (Prefață la roman, HYPERION, nr.10-12/2019 și NEUMA, „*Mihai Maxim în căutarea timpului pierdut*” nr.,1-2/2020)

Ion Fercu: „...Romanul – croit din speranțe, bucurii, tristeți și alte vânătași ale sufletului – poate fi așezat pe acel raft al literaturii care vorbește despre noi ca o lacrimă împietrită. „Egoismul unui vis” este înscris pe o hartă sentimentală a tragismului românesc. Mihai Maxim nu fardează vise, nu face statui iluziilor, nu aruncă anatema asupra păcatelor, nu zămislește sentințe... Privește, cu talent literar și sociografic, dar și cu virtuți de psiholog, către zvârcolirea destinului și le șoptește, din când în când, că istoria lor este istoria libertății pe care încearcă să și-o apropie, chiar dacă uneori truda acestei apropieri trădează ceva din urcușul niciodată împlinit al lui Sisif. Dar nu ne-a spus Camus, atât de frumos, că trebuie să ni-l închipuim pe Sisif fericit?”. (Cadran Cultural, Bacău, nr.6/2019, pag.20)

Ovidiu M. Curea: „Egoismul unui vis”? Da, egoism! Dar nu față de alții, pentru că nu au privat pe nimeni de nimic în folosul lor personal. Egoism față de o parte din sufletul lor, față de dragostea lor, pe care au sacrificat-o, au dat-o la schimb pentru alte dimensiuni ale vieții. Dar dacă ar fi pus pe primul plan iubirea lor în detrimentul unei și mai bune stări materiale și unei și mai strălucitoare cariere, atunci ar fi fost vorba tot de un egoism față de o altă parte din sufletul lor? Nu știm precis. Nu suntem siguri, iar autorul nu ne spune nimic, ne lasă cu întrebarea.

Ne spune, însă, că în viață nu le poți avea pe toate la nivelul dorințelor tale, pentru că dorințele cresc pe măsura îndeplinirii lor, iar plapuma, oricât de mare ar fi, are și ea marginile ei și omul, oricât s-ar chinui de mult, nu poate ține în același timp, în aceeași mână, două sau mai multe pahare pline fără să verse câte ceva dintr-unul sau dintr-altul.

Sub tabloul de fundal al romanului, cel al nepotrivirii veșnice dintre ceea ce am vrea să fim, ceea ce suntem și ceea ce am fi putut să fim, autorul Mihai Maxim semnează, arătându-ne rezultatul pe care fiecare îl adună sub linie către final: ne mândrim cu ceea ce am realizat și regretăm ce nu am putut avea sau am ratat, căci de aceea sunt pe lume vise și dorințe, râsete și lacrimi, romane și poezii, filme și picturi, muzică și dans și, mai presus decât toate artele, arta vieții.” (CALIGRAF, nr. 6/2019, pag.7)

Victor Mușat: „La terminarea lecturii romanului – care se citește ca o poveste captivantă – ne aflăm în fața unei triple întrebări cu privire la factorul care a determinat acest curs al vieții protagoniștilor. Este vorba despre destin, care este invocat în mai multe locuri din roman, sau despre vremuri, care sunt tot un aspect al destinului, sau despre hotărârea – individuală – a celor doi de a conferi un sens deosebit vieții lor, în pofida destinului și a vremurilor? Personal înclin spre cea de a treia variantă. Scriitorul nu permite ca personajele cărții sale să fie niște *bieți oameni supt vremi*, ci le conferă tăria faustiană de a înfrunta și de a învinge toate vitregiile sorții, renunțând la fericirea personală, pentru realizarea unui scop măreț în viață și pentru a putea striga, abia atunci când l-au atins: „O, clipă, stai!” Ești atâta de frumoasă! Este aici, poate, și o posibilă cheie pentru descifrarea sensului pe care îl are termenul „egoism” din titlul romanului. Este vorba de atitudinea eroică a omului care abandonează acele aspecte ale vieții personale care nu concură la împlinirea unui ideal, „egoism” putând fi înlocuit, astfel, prin orice antonim posibil.” (CALIGRAF, nr. 10/2019, pag.5)

Tablouri în miniatură, Editura SEMNE, 2020: **Ioan C. Popa**, sociolog, publicist, laureat al Premiului Academiei Române, Secțiunea Sociologie, 2019: „*Sinceritatea și autenticitatea mărturiei*. Volumul *Tablouri în miniatură* și, cu atât mai mult, romanele domnului Mihai Maxim impresionează prin bogăția și varietatea imaginilor din diverse epoci, grupate în jurul unor valori durabile și reconstituite din memorie fără niciun fel de concesii conjuncturale, ceea ce conferă povestirilor sale forță de persuasiune, autenticitate și perenitate.” (Periscop, nr.4/2020)

Victor Mușat: „De la bun început trebuie să remarcăm faptul că dl. Mihai Maxim ne pune din nou, încă de la titlu, în fața unei interesante probleme de interpretare. În primul rând va trebui să ne întrebăm ce sunt „tablourile în miniatură”. Ne putem imagina un răspuns în sensul că formularea este o aluzie la acele picturi de dimensiuni reduse, lucrate cu multă finețe și minuțiozitate, tehnică de natură să potențeze valoarea estetică a operelor de artă respective. Această supoziție este numai parțial acceptabilă, având în vedere că, deși multe texte ale volumului se conformează acestui criteriu, întâlnim aici și multe expuneri mai ample, în special în situațiile în care autorul ne prezintă rezultatul investigațiilor sale în legătură cu epoci sau personalități istorice deosebite. (...)Făcând abstracție de relativitatea similitudinii dintre pictură și literatură și a încadrării într-o categorie sau alta a rezultatelor travaliului artistic, putem considera că texte precum *Un an fără maestru* sau *Acasă la Tolstoi* sunt asimilabile miniaturilor, iar altele precum *Raiul din noi* sau *Vin americanii* constituie texte miniate *sui generis* (...)” (*Cronicile miniate ale lui Mihai Maxim* – Rotonda valahă, nr. 2/2020)

Jocul cu focul, Editura Semne, 2021: **Nicolae Dan Fruntelată**: „*Jocul cu focul* este o poveste în care dragostea și istoria sunt așezate în umbra timpului de care eroul romanului, tânărul frumos și talentat, Genu Stăncescu, nu vrea să țină seama niciodată. Ursitoarele i-au venit, ca în basmele românești, numai lucruri bune. Dar i-au venit și suferință, în așa fel încât talerul să stea drept mereu.

Trei femei, trei destine care se întâlnesc în lumina parcă mirată a lui *Genu*, constructor de talent, poliglot, sportiv, bărbat frumos și sincer în fiecare iubire și în fiecare trădare. Acesta este primul strat al romanului. S-ar putea zice: al clasicului roman de dragoste care umblă prin lume ca o pasăre călătoare și se întoarce, obosit, cu aripile încenușate de timp, acasă. Mihai Maxim nu lasă, însă, cartea numai aici. Al doilea strat, poate mai puternic îndeosebi pentru cititorii din generația noastră care au trăit în acea vreme, este stratul istoriei. Istoria nebună a veacului al XX-lea, cu războaiele nimicitoare, apoi cu pacea spartă rapid de cortina războiului rece, apoi (și aceasta este perioada conținută în carte) încercarea de „dezgheț” cu anul 1968, cu primăvara cehă și schisma lui Ceaușescu, perestroika, simulacrul de „revoluții”. Cartea lui trebuie citită și înțeleasă din aceste unghiuri. Care sunt ale literaturii adevărate.” (Prefață la „*Dragostea și istoria în umbra vieții*”, Rotonda valahă, nr.4/2022)

Ion Fercu: „Cu „*Jocul cu focul*” Mihai Maxim ne invită într-un univers românesc în care, așezând cap la cap biografeme și translări interesante ale acestora, metamorfozează estetic nostalgia, oferindu-i acesteia statutul de vedetă a scriiturii. La Roland Barthes, știm, prin biografem înțelegem un detaliu fragil, fără semnificație valorică, venind din viața autorului, ca manifestare a corpului, în primul rând. Mihai Maxim suflă (și) altfel în pânzele discursului, acordând semnificații valorice importante acestor detalii, dar explorându-le și la nivelul personajelor principale ale cărții. Romanul poate fi citit în cheia unei nostalgii percepute și ca suferință a îndepărtării de orizonturile temporale ale tinereții. Are romanul și aerul unui paradis pierdut? Aflat de multe ori la granița dintre literatură și document, cu un umor care aduce aminte și de rețete tamisiene, paradisul este readus în prezent ca spectacol al vieții în care cele decameronesti își fac mendrele, dar și ca radiografie a unor supraviețuiri în care păcatul ev-adamic pare a nu fi incriminat creștinește sau de morala unei nișe de lume în care dezmățul de izmană l-ar face uneori invidios și pe Casanova. (...) Cu atuuri ale literaturii adevărate, volumul rămâne martorul unui timp radiografiat estetic și etic, recuperat și aruncat în grila evaluărilor istoriei prezente”. (*Nostalgia, seducătoarea amantă a amintirilor*, în NEUMA, nr.3-4, pag.67).

Florea Burtan: „Poet, critic literar, redactor-șef al revistei CALIGRAF – „Mihai Maxim s-a afirmat ca exelent traducător din literatura universală, dar și ca un prozator valoros, cărțile sale bucurându-se de un interes constant și meritat din partea confracților săi și a criticii literare. Romanul este o impresionantă frescă așezată sub un motto din Mario Vargas Llosa: „Oricine se joacă cu focul se va arde mai devreme sau mai târziu”. (CALIGRAF, 2/2022, pag. 7)

Nicolae Rotaru: Prozator, poet, publicist – „Story-ul românesc este foarte bine împletit cu demersurile profesionale (...) la care se adaugă, cu dibăcie și atractivitate, contextualizarea culturală, istorică, geografică, din locurile unde se desfășoară acțiunea dinamicului roman. (...) „*Jocul cu focul*” (în fond cu o hărăzire de ursitoare

către Anca Stăncescu, mama eroului), e un titlu care să capteze, dar după lectură (captivantă, desigur) se constată că e vorba că, deși iubirea e un foc mistuitor, jocul idilic propus de autor nu numai că este ținut sub control cu măiestrie de povestitor, dar este folosit pentru producerea unor efecte, jocuri de lumini și umbre, foarte de folos întregului narativ. Mihai Maxim, venit destul de târziu în plutonul scriitorilor de calitate, confirmă și reconfirmă, cu fiecare carte pe care o trimite la întâlnirea cu beneficiarii". (*Trei grații și un focos*-Boema, nr1/2022)

Geo Ciolcan: eseist, poet, publicist „Scriitorul Mihai Maxim a demonstrat prin romanele sale că deține un fel de rara avis în structurarea liniei epice, incluzând între eroii povestirii elemente de natură geografică, istorică, socială, politică. Citind „Jocul cu focul”, descoperi mai mult decât intercalarea lor în narațiune, în sensul că desfășurarea acțiunii personajelor principale se împletește sinergic cu scene și etape istorice, finalul acestora constituind rețeta autenticității mișcării personajelor în cadrul sintetic al societății. „Jocul cu focul” este un roman în care focul vine din interiorul nostru și urcă până peste cap, fiind purtător de iubiri și trădări, de melancolii și ură. Remușcare după acest declanșator de patimi devoratoare de energii umane? Iată răspunsul lui Genu – un citat din Goethe: „*Erlaubt ist was gefalit*” (*Ce ție îți place este îngăduit*”). (Flacăra lui Adrian Păunescu, nr.5/2022)

Eugenia Duță, scriitor, editor, publicist: „Ca și precedentele romane, „Jocul cu focul”, se poate parcurge „dintr-o suflare” pentru că stilul cursiv, aproape oral, captivează ca și când autorul și cititorul ar sta la taifas.

Citind, am revăzut locuri și am reîntâlnit personaje din alte romane ale scriitorului Mihai Maxim și am găsit aceeași preocupare pentru sondarea adâncului uman, care generează situații neașteptate, dar pe deplin credibile. Personajele nu reprezintă doar rodul imaginației, ci sunt inspirate din viață. Ele își proiectează siluetele reale pe țesătura complicată a romanului, scriitorul modificând, poate, unele trăsături sau unele conjuncturi, în funcție de modul în care le-a înțeles intențiile sau le-a angrenat în situații generate de curgerea acțiunii și a timpului desfășurării acesteia. Este ceea ce se întâmplă, în general, în conceperea unei proze care alege de multe ori fapte sau caractere din realitate și pe ele brodează firul epic.”

Din proza de autor

„Cea mai bună cafea”

...„Cât mă frecam la ochi, Baba Margarita a apărut ținând într-o mână o tăviță smălțuită cu două ceșcuțe cât degetarul și un ibric cam de aceeași mărime din care serpuiau limbile aromate ale cafelei. În cealaltă mână ducea o farfurioară tot din aramă, plină – vârf cu pișcoturi, așa cum mai mâncasem doar în copilărie la bunica. Încăperea s-a umplut de un miros amețitor care m-a trezit ca după boală. Era de fapt o combinație de arome de cafea, mosc, cuișoare și scorțișoară. Fără să-i tremure mâna, gazda mea din fapt de noapte a turnat prețioasa licoare din ibric, având grijă să nu-i tulbure mărgeluțele și să nu dea nici o picătură pe de lături.

– E cafea la nisip, așa cum în neamul nostru numai Baba Margarita știe să o facă. Și sora Kima din București mai cunoaște secretul pe care ni l-a lăsat mama noastră, Aghavni, fie-i țărâna ușoară. Nu te uita așa la mine, că și noi suntem creștini

ca voi. Ce frumoasă este biserica noastră din București! Și apoi comunitatea armeană îi este recunoscătoare României, care i l-a dat pe Vazken I-ul, al 130-lea Catolicos al tuturor armenilor, să-l țină Bunul Dumnezeu sănătos ani mulți în fruntea bisericii noastre.

Bătrâna telefonistă avea chef de vorbă și așa am aflat multe lucruri interesante despre înaltul prelat armean originar din România.

În timp ce vorbea, sorbea câte o înghițitură mică de cafea, atingând cu vârful buzelor marginea ceștii. Îi savura apoi gustul și mirosul, precum bătrânul somelier care degusta vinurile vechi pentru a le oferi pe cele mai potrivite la masa regelui.

Niciodată nu mai băusem cafea din asemenea degetare. Priveam cum bea Baba Margarita și mă străduiam să fac la fel pentru a prelungi cât mai mult plăcerea pe care nu o mai simțisem vreodată. Mi-a trecut prin minte pățania logofătului moldovean Nicolae Tăutu care, atunci când Marele Vizir i-a oferit în semn de prețuire o ceașcă de cafea, iar el, care nu mai băuse în viața lui asemenea licoare, a dat-o peste cap ca pe rachiu, făcând urarea: *Să trăiască Măria sa Sultanul și Marele Vizir!* Logofătul s-a ars și a scuipat-o pe ascuns în mânăca cojocului, iar Vizirul s-a minunat: *Ce popor viteaz! A băut cafeaua fierbinte ca pe apă.* Gazda mi-a observat zâmbetul fugar din colțul gurii și m-a întrebat la ce mă gândesc. Nu am avut încotro și i-am povestit.

– Mi-au plăcut mult românii voștri. Sunt oameni dintr-o bucată. Dar să știi că la armeni băutul cafelei este un adevărat ritual. Pentru asta trebuie să trăiești mai mult printre noi.

Aproape terminasem degetarul și am fost cuprins de o senzație de euforie, am simțit o limpezime a minții și o forță în brațe, o dorință de a face ceva deosebit. Nu cumva vrăjitoarea asta mi-a pus opiu în cafea?! O priveam insistent și mă așteptam ca bătrâna cu fața plină de riduri să se transforme în Zâna Bună, iar eu, în Făt-Frumosul din poveste. Zâna din fața mea mi-a simțit transfigurarea și a zâmbit.

– Se vede că și-a făcut efectul cafeaua mea. Când mai treci prin Erevan să nu o ocolești pe Baba Margarita. Iar când ajungi la București, să te duci la Biserica Armenească și să aprinzi o lumânare pentru mine.

Mi-a venit șoferul și povestea s-a sfârșit.

De atunci am băut multe cafele, dar după *elixirul tinereții*, oferit de bătrâna armeană, niciuna nu mi s-a părut așa de bună. Nici măcar cea pregătită de renumitul nostru Florescu *la Gaudeamus*." (NEUMA, nr..1/2017, ARARAT, nr. 2/2023)

Profil realizat de **Eugenia DUȚĂ**, scriitor, editor, publicist

Angela MÂNDÂCANU

Angela MÂNDÂCANU (MUNTEAN) s-a născut pe 7 martie 1967 în satul Chipeșca, raionul Șoldănești, Republica Moldova, localitate cu tradiții frumoase, unde se mai colindă pe la ferestre și se mai fac șezători, unde se mai așează stative de țesut și lemne pentru ales covoare, unde se brodează horboțele și se mai poartă căciuli de cârlan.

Este un sat cu oameni frumoși la chip și la suflet care, sărbătoare de sărbătoare, văruiesc casele și copacii, trag brâiele la case și vopsesc porțile, joacă nunți și botează copii, sădesc flori și merg la sfânta biserică. A crescut într-o familie numeroasă cu șase copii, o familie de gospodari frunțași și înțelepți, unde cumsecădenia, munca și credința, au stat mereu în capul mesei.

Studii

Angela Mândâcanu a absolvit școala de 8 ani din satul Chișpeșca, apoi școala medie nr. 1 din satul Cărpineni. A continuat studiile la Facultatea de Istorie a Universității de Stat din Moldova (1989).

Carieră profesională

Este ex-director al Muzeului „Eugeniu Coșeriu” din Mihăileni, raionul Râșcani, unde a cercetat istoria satului, aducând dovezi, că localitatea a fost atestată documentar la 12 decembrie 1646 (prezentând copia unui act ce datează cu 1 august 1646) și nu anul 1820, cum se știa, satul recâștigându-și vechimea venerabilă.

Angela Mândâcanu a contribuit, de asemenea, la promovarea personalității reputatului savant Eugeniu Coșeriu, cunoscându-se prea puțin despre destinul memorabil și opera vastă a savantului. A avut marele noroc de a fi martor ocular la ultimele două reveniri la baștină (din cele trei) ale savantului (în 1998 și 2001).

Debut

Debutul literar al poetei este 26 noiembrie 2015, pe paginile ziarului „Literatura și Arta”, cu poezia „Plânge-al meu popor la colț de Țară”.

Activitatea literară

În 2018 – 2022 Angela Mândâcanu este desemnată Laureată al săptămânalului „Literatura și Arta” pentru Poezie. Cu două Certificate (15 aprilie 2021 și 04 iunie 2021) este apreciată de „Literatura Archive Bangladesh” pentru poeziile: „Tu ai murit de dragul meu” și „A venit aseară mama”.

Între 2021-2023, Direcția Învățământ Șoldănești organizează Concursul Literar „Angela Mândâcanu”, unde se decernează Premii, Diplome și Trofeul „Angela Mândâcanu”.

Poezia Angelei Mândâcanu este tradusă în limba croată și maghiară de poetul Laszlo Konsansanszky, în limba bengaleză de poetul Md Zafar Alam Bhuiyan, și în limba italiană de Daniela Forcoș și de Maria Corini.

Direcția Învățământ Hâncești a organizat pe perioada 1 octombrie 2022 – 1 mai 2023, un Program de lectură în bibliotecile școlare a trei scriitori din raionul Hâncești, una dintre care a fost și Angela Mândâcanu, care s-a încheiat în luna mai cu un Concurs de Poezie.

Poeta mai are publicații în volumele: „Marele Coșeriu – reper fundamental al lingvisticii moderne” de Teodor Popovici, editura „Universul”, Chișinău, 2016; „Unirea în destinul românilor basarabeni” de Virgil Mândâcanu, editura „Pontos”, Chișinău, 2017; „Educația – sinteză a Credinței, Culturii și Științei” de Virgil Mândâcanu, editura „Pontos”, Chișinău, 2017; „Ramuri de gând și poezie din seva Mihăilenilor”, care este o selecție de texte semnate de nouă autori de origine din satul Mihăileni, raionul Râșcani, printre care și Marele lingvist Eugeniu Coșeriu și scriitoarea Raisa Lungu-Ploaie, Chișinău în 2018 ș.a.

Angela Mândâcanu, în colaborare cu compozitorul român Marius Cristi Popa, este coautoarea minunatei melodii „Mamă, astăzi vin la tine”, interpretată de cunoscutul cântăreț român Paul Surugiu (Fuego).

Afilieri

Membră a Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova din 2022; Membră a Societății Culturale Apollon din România din 2022.

Volume publicate

„Fecior pribeag”, poezii, ed. Bălți, 2016; „Busuioc de icoană”, poezii, ed. Bălți, 2016; „Când dragostea nu-ncape-n primăvară”, poezii, ed. Bălți, 2016; „Traduceri”, poezii, ed. Bălți, 2016; „File de student”, poezii, ed. Bălți, 2016; „Oglinda Adevărului”, poezii, ed. Bălți, 2016, reeditată, editura „ÎP Tipografia Centrală”, Chișinău, 2021; „Copilărie,-mi place să-ți zâmbesc”, poezii, ed. Bălți, 2016; „Fără umbrelă”, poezii, ed. Bălți, 2017; „Vieru”, poezii, ed. Bălți, 2017; „Război nedrept”, poezii, ed. Bălți, 2017; „Atât de simplu și atât de-acasă”, Bălți, 2018, I ediție, reeditată ÎP Tipografia Centrală, Chișinău, 2019, ediția a II-a, lansată la Berlin pe 15 iunie 2019; „Fuego”, poezii, ed. Bălți, 2018; „Eugen Doga”, poezii, ed. Bălți, 2018; „Protoiereu Mihail Saracuța”, monografie, ÎP, Tipografia Centrală, Chișinău, 2019, 140 pag., ISBN 978-9975-3383-4-9; (<https://octavianmosin.md/aparitie-editoriala-volumul-omagial-ptoaiereu-mihail-saracuta/>); „Răsară soare-n dimineți”, poezii, ed. Lumina, Chișinău, 2022.

Antologii literare colective

„Poeti și prozatori români în Regal eminescian”, Editura Editgraph – Buzău, 2019; „În curtea Domnului”, editura Armonii Culturale; „Caruselul iubirii”, Editura Editgraph, Buzău, 2020; „Vis cu Nichita”, vol II, Editura Ro.cart, 2020; „Caruselul

iubirii", Editura Editgraph – Buzău, 2020; „Antologia Prieteniei”, vol. IV – antologia Festivalului-Concurs Internațional „Elogiul iubirii”; „Primăvara în versuri”, Dandes Editory, Drobeta Turnu-Severin, 2020; „Universum”, Editura Globart Universum, Montreal, Canada, 2020; „Taina amintirilor”, Bălți, 2020; „Literatura popoarelor de ieri, de azi și de mâine”, Editura Liric Graph, București, 2020; „Marele Coșeriu – reper fundamental al lingvisticii moderne” de Teodor Popovici, editura „Universul”, Chișinău, 2016; „Unirea în destinul românilor basarabeni” de Virgil Mândăcanu, editura „Pontos”, Chișinău, 2017; „Educația – sinteză a Credinței, Culturii și Științei” de Virgil Mândăcanu, editura „Pontos”, Chișinău, 2017; „Ramuri de gând și poezie din seva Mihăilenilor”, care este o selecție de texte semnate de nouă autori de origine din satul Mihăileni, raionul Râșcani, printre care și Marele lingvist Eugeniu Coșeriu și scriitoarea Raisa Lungu-Ploaie, Chișinău în 2018; „Grigore Vieru – sunt iarbă. Mai simplu nu pot fi!”, ed. Ro.cart, București, 2023; „Din clipa efemeră, versul”, ed. Bons Offices, Chișinău, 2023; „Poeți clasici și contemporani prezentați în esențe lirice”, ed. Celestium, București, 2023; „Universum”, ed. Globart Universum, Montreal, Canada, 2020, ș.a.

Publicări în reviste literare

„Literatura și Arta”, Republica Moldova; „Amprenteale sufletului”, România; „Vocea Literară”, România; „Roua stelară”, Republica Moldova; „Argeșul”, România; „Realități Culturale”, Republica Moldova; „Acasă”, Republica Moldova; „Făclia”, Republica Moldova; „Clubul Artelor Giurgiu XXI”, România; „Apollon”, România.

Distincții literare

Medalie și o Diplomă de Excelență, acordată de revista „Amprenteale sufletului”, pentru cele mai frumoase creații literare cuprinse în antologia „Poeți și prozatori români în Regal eminescian”, București, 2019; Diplomă „Petru promovarea literaturii în lume”, acordată de World Poets Association „Grai românesc”, București, 2020; Volumul de autor „Atât de simplu și atât de-acasă”, ediția a II-a, Chișinău, 2019, este premiat cu locul trei la „Festivalul Internațional de Poezie – 2020”, Săcele, 2020; Trofeu de „Promovare a literaturii la nivel global” acordat de World Literature Academy și World Poets Association „Grai Românesc”, 1 martie 2020, București; Diplomă de Excelență pentru Promovarea Poeziei Românești, acordată de editura Danes Editory, România, 2020; Premiul „Leonida Lari”, Concursul Internațional de creație literară „Vis de toamnă”, București, 2020; Diploma Literaria y Pluma de Excelencia acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Medalla de Oro al Merito Por las Letras Literarias acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Premio Internacional di Poesia e Pittura 2021 „la BAIANO IN VERSI TRA L'EREMO E IL CIELO – locul III, cu poezia tradusă în limba italiană „Doamne, fă să vină mama”, Italia, 2021; Diploma Literaria y Pluma de Excelencia acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Premio Internacional de Poesia acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Placa de Honor y Estetulla de Oro Universal acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Estella de Oro a la Excelencia Mundial acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Medalla al Merito literario y Diploma de Honor

acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2020; Mențiunea II, la Festivalul-Concurs internațional de creație literară „ELOGIUL IUBIRII”, la secțiunea „Tineret”, acordat de Cenaclul „Prietenia”, România, 2020; Premio a la Excelencia Literaria 2021 acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Locul III, Premio a la creacion literaria a 2021, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; „MERITUL ACADEMIC” – acordat de Academia Internațională de Literatură și Artă, Societatea Culturală Apollon – România, Consiliul Mondial Român, București, 2021; Diplomă de Gratiitudine, acordată de Direcția Învățământ Șoldănești, pentru implicare, perseverență, abnegație și aportul considerabil în educarea tinerei generații din instituțiile de învățământ din raionul Șoldănești în cadrul Concursului Raional de Poezie, dedicat poetei Angela Mândăcanu, Șoldănești, 2021 -2023; Premiul special al juriului „Grigore Vieru – 2021” la Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru – Sunt iarbă. Mai simplu nu pot fi” ”, acordat de Academia Internațională de Literatură și Artă, Societatea Culturală Apollon – România, Consiliul Mondial Român, România, 2021; Diplomă de Gratiitudine de la „Readers Best Choice” pentru poezia „Tu-ai murit de dragul meu”, Bangladesh, 2021; Diplomă – „Merit de Excelență” acordată de Editura Globart Universum, Canada, 2021; Placa Estrella de Oro a la excelencia2021, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Diplomă a Festivalului de Creație Literară „Mesagerul Cuvintelor”, ediția I, pentru Poezie, Dobreta Turnu-Severin, 2021; Premio de Arte y Literatura Universal 2021, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Diploma de Condecoracion a la Orden Literaria, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Premio Internacional Mujer de Oro Liderazgo y Excelencia, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Diploma de Excelencia Literaria Academica, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Premio Intercontinental de Literatura de Oro, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Premio Latinoamericano de Poesia Universal de las letras, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Mencion Academica Honorifica y Medalla Literaria, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Diplomă de Gratiitudine de la „Readers Best Choice”, pentru poezia „A venit aseară mama”, Bangladesh, 2021; Trofeo de Bellas Artes Literarias Academicas, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Premio Internacional de Poesia y Literatura Academica, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Reconocimiento Internacional Letras Doradas, acordată de Grupo de Poesia Literaria Virtual, Casa Poetica Magia y Plumas, Colombia, 2021; Premiul Special al Juriului la Festivalul-Concurs de poezie, proză și grafică – „Nicolae Dabija – Tăcerea răstignită”, acordat de Academia Internațională de Literatură și Artă, Societatea Culturală Apollon – România, Consiliul Mondial Român, România, 2021; Premio Internazionale di Poesia e Pittura 2021 „la BAIANO IN VERSI TRA L'EREMO E IL CIELO – locul III, cu poezia tradusă în limba italiană „Doamne, fă să vină mama”, Italia, 28 august, 2021; Premiul Președintelui la Festivalul Cultural Internațional „The Grand Award to Excellence ” Tra le parole e l'infinito, la compartimentul „Cărți”, participând cu volumul de autor „Protoiereu Mihail

Saracuța", Italia, Napoli, 18 septembrie 2021; „Cartea Anului – 2022”, cu cartea „Răsară soare-n dimineți”, acordată de Societatea Culturală Apollon – România, Academia Internațională de Literatură și Artă, București, 20 mai 2023; Diplomă de excelență, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, Filiala Iași, 1 iunie 2023; Trofeul „Grigore Vieru – 2023”, București, 2023; Trofeul „TĂCEREA RĂSTIGNITĂ – 2023”, Festivalului-Concurs Internațional de poezie, proză și grafică „Nicolae Dabija – Tăcerea răstignită”, București, 2023; Diploma di Merito „BAIANO IN VERSI”, Italia, 2023; Premio alle Eccellenze Europee Riconoscimento alla Carriera Litteratia, Napoli, Italia, 2023.

Extrase din referințe critice

„Oglinda Adevărului”, poezii, editura Bălți, 2016, reeditată, ÎS „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2021

Sensibilitatea și concentrația cuvântului în poezia Angelei Mândăcanu le descoperim începând cu poezia „Pe muchii de cuvânt”, poezie care deschide acest minunat volum de versuri.

Ea vine pe un motiv patriotic demn de luat în seamă. Punctează momentele istoriei Basarabiei, accentuat și cu trimitere în viitor și în trecut, pentru a face un nod trainic și de neuitat întru limba română.

Ca o întindere de suflet în „Oglinda adevărului” se reflectă dorința poetei pentru reconturarea în întregime a pământului românesc.

Fără a avea fiorul rădăcinii neamului în inimă nu poți să scrii un asemenea volum de poezii. (**Victor Gh. Stan**, poet, prozator, critic și istoric literar,, prefața volumului de versuri „Oglinda Adevărului”, pag. 3, editura „ÎP Tipografia Centrală”, Chișinău, 2021, ISBN 978-9975-151-39-9).

„Oglinda Adevărului”, poezii, editura Bălți, 2016, reeditată, ÎS „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2021

Pentru marea mea descoperire, Angela Mândăcanu, în care s-a înrulat o lume imensă ca un bucht de spirit pentru generații cu fibrele amorțite. (**Eugen Doga**, compozitor moldovean, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, coperta 4 a volumului de versuri „Oglinda Adevărului”, editura „ÎP Tipografia Centrală”, Chișinău, 2021, ISBN 978-9975-151-39-9).

„Atât de simplu și atât de-acasă”, Bălți, 2018, ediția I, reeditată, ÎP „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2019, ediția a II-a, lansată la Berlin pe 15 iunie 2019

Poeziile scrise de Angela Mândăcanu sunt ca o salbă de boabe de rouă ținute în palmă, în care se reflectă cerul, pomii, florile, grădina, păsările ce săgetează bolțile, de persoana care le admiră.

Lumea concretă și nu cuvintele constituie limbajul acestei autoare.

Poeta are o caligrafie fină și o sensibilitate romantică, o delicatețe a elegiei și o tonalitate de romanță, preferând șoapta chiar și atunci când rostește lozinci, suavitatea ei e a busuiocului din grădină, floare modestă care atrage atenția nu prin culoare, ci prin mireasma-i divină.

Cele scrise de Angela Mândăcanu se prezintă ca un document sufletesc.

O sonată a compozitorului Eugen Doga poate căpăta larghețe de anotimp.

(**Nicolae Dabija**, scriitor, istoric literar, prefața volumului de versuri „Atât de simplu și atât de-acasă”, Bălți, 2018, ediția I, reeditată, pag. 4-5, editura „ÎP Tipografia Centrală”, Chișinău, 2019, ISBN 978-9975-146-52-4)

„Protoiereu Mihail Saracuța”, monografie, „ÎS Tipografia Centrală”, Chișinău, 2019

Trecând de șapte decenii ale vieții, scriitoarea Angela Mândăcanu, cea care îl cunoaște de mai mulți ani atât pe părintele, cât și pe familia sa, i-a închinat un minunat volum omagial.

Prin această carte biografică cunoaștem mai bine nu doar personalitatea protoiereului Mihail, dar și întreaga dinastie Saracuța, care numără mai mulți slujitori și oameni cu frica lui Dumnezeu. (Preot **Octavian Moșin**, redactor-șef al revistei „Altarul credinței”, prefața Monografiei „Protoiereu Mihail Saracuța”, pag.7, „ÎP Tipografia Centrală”, Chișinău, 2019, 140 pag., ISBN 978-9975-3383-4-9)

Extrase din opere

VIAȚĂ, TE IUBESC!

Timpul vine, timpul trece...

Clipa ne măsoară și ne cântărește orice pas. Nu suntem stăpâni nici pe timp, nici pe durata vieții, dar putem stăpâni în anumită măsură destinul și cărarea pe care o alegem... Să avem înțelepciune a schimba tot ce se poate de schimbat spre bine, dar dacă nimeni n-a făcut asta până la tine – fii tu primul!

Doar acel ce trăiește poate spune cum e viața, doar acel ce gustă mierea poate spune cât este de dulce, doar acel ce merge prin ploaie simte muzica stropilor... Doamne, nici nu putem conștientiza până la sfârșit sensul acestui cuvânt „viață”. Dacă am putea observa măcar un strop din tot oceanul frumosului dăruit, am trăi fiecare raiul pe pământ!

De câte ori am savurat zorii unei dimineți... sau farmecul unui apus?!... De câte ori ne-am întrebat de unde vin culorile, gustul, mirosul?!... De câte ori ne-a mișcat zâmbetul unui copil sau lacrima unui bătrân?! De câte ori?!... De câte ori am cedat sau iertat?! De câte ori?!...

Sunt unele lucruri ce se întâmplă de la sine, fără a fi concepute în conștiința noastră, dar se întâmplă... uneori cu schimbări radicale în soartă și destin. De câte ori ne-am întrebat de cine am fost luați de guler uneori și așezați pe cărarea cea dreaptă, dar cel mai important – de cine?...

Ne-am întrebat vreodată cât suntem de fericiți că putem merge? Despre asta ar putea spune doar omul ajuns șchiop... cum despre culori ar putea vorbi doar omul ajuns orb..., iar despre muzică – doar acel ajuns surd... Dar cum este viața?! Iată, despre viață ar putea vorbi doar un mort...

Să coborâm la poalele acestui Univers, așezați pe un lan de cimbrișor în rouă, și să cugetăm despre viață privind doar la munca unei furnici sau la un fir de iarbă, la umbra unui bulgăr de țărână sau la petala unei romanițe...

Viața ne este dată doar cu un scop – de-a dăru: viață, dragoste, zâmbet, înțelegere, ajutor, un gând, o vorbă, o floare... Atunci când vom înțelege rostul acestei vieți pe pământ, doar atunci vom simți că trăim.

Încercați să observați perfecțiunea acestei lumi începând de la sine, de la chipul uman: ochii ne sunt dați pentru a vedea privirea mamei, mâinile – pentru a duce un copil de mână, picioarele – pentru a merge spre fericire.

Să ne închipuim pe-o clipă că pierdem ființa dragă, care ar putea fi atunci dragostea noastră pentru ea?... Deci cu această dragoste s-o iubim acum, necondiționat... Închipuiți-vă că ați avut o boală incurabilă, dar v-ați tratat ca prin minune... care ar fi fost setea voastră de viață atunci?... Iată cu această sete și nesaț de viață să trăiți acum! Să umpleți sufletul cu dragoste și bunătate și să vă trăiți fiecare clipă de parcă ar fi ultima, sau de parcă ați împrumutat zile de la viață și destin... atunci la sigur că veți prețui clipa și veți pune rost pe sensul vieții cu adevărat...

Când vom ști a arde fără rezervă și cruțare pentru cineva, doar atunci vom simți gustul acestei vieți.

Viața este o mare filosofie, indiferent care este limita noastră de cunoaștere a ei. Viața caută dragoste, dar, fără credință, dragostea noastră este superficială... precum un pom fără rădăcină sau o casă fără temelie...

Mă închin în fața a tot ce este frumos și nobil.

Viață, te iubesc!

Poezie

ODĂ BUCURIEI

Bucurați-vă de dragoste și viață,
Bucurați-vă de-un strop de fericire,
Dăruind în orice dimineață
Zâmbet, bunătate și iubire!

Bucurați-vă de floarea ce-nflorește,
De izvorul care curge lun,
Bucurați-vă de ploaia ce stropește
Fața fericită de copil...

Bucurați-vă de adieri de vânt
Și de fulgii ce-s brodați cu-atâta drag,
Și de-i liniște și pace pe pământ,
Și de vin colindători în prag...

Bucurați-vă de zile și de nopți,
Bucurați-vă de toamne și de veri,
De copii, părinți și de nepoți,
Bucurați-vă de mai vin primăveri...

Să trăiți de parcă-împrumutați
Zile... de la viață și destin...
Și din suflet să vă bucurați
Pentru clipele de azi și care vin...

Bucurați-vă de dragoste și viață,
Bucurați-vă de-un strop de fericire,
Dăruind în orice dimineață
Zâmbet, bunătate și iubire!

SUNTEM O LUME ȘI-UN NIMIC

Suntem izvor de viață și durere,
Suntem izvor de pace și conflict,
Suntem un uragan sau adiere,
Tot noi suntem o lume și-un nimic.

Unul să vadă soarele – oprește,
Altul gonește fără niciun sens.
Unul pentr-un bănuț te pomenește,
Altuia viața-i dai și n-a-nțeles...

Un cineva, privind ploaia de toamnă,
Va zice: bună-i pentru semănat,
Va mirosi un strugure de poamnă
Și-un trandafir înalt și-nrourat.

Cine-a-nghițit o viață doar amar
Percepe cât de dulce este mierea,
Cine n-a plâns durut, n-are habar
Că-a râde sincer, liber ni-i averea.

Un altul, urmărind aceeași ploaie,
Vedea-va doar noroi și timp urât,
Nu va vedea nimic decât pâraie.
E cel ce-a existat, dar n-a trăit.

Greșim ades și pierdem ce iubim,
Străinului plăcând, ne pierdem ruda,
Uitând de înțelepți, „lingăi” slăvim,
Făcându-i loc la masă ca lui Iuda.

Suntem izvor de viață și durere,
Suntem izvor de pace și conflict,
Suntem un uragan sau adiere,
Tot noi suntem o lume și-un nimic.

CHIȘINĂU

Orașul meu, podoaba țării mele,
Cu iz regal păstrat din veac în veac,
Istoria sculptată-n horboțele
La streșini de o slugă de-mpărat.

Orașul meu zidit în rugăciune,
Ți-ai ajustat al nobilimii frac,
Cu-atâtea străzi de glorie și nume
Tu-mi ești din ce în ce mai scump și drag.

...Mai stau și azi uitate undeva
Pocale cu amprentele regești
Și câte ne-ar mai spune, de-ar putea,
Atâtea străzi și case boierești...

Ești „Imnul Doga”, perlă ce răsună
Și ce va răsună în veci mereu,
Cu fire argintii ce-ți pun cunună
Din raze, pe-al tău creștet Chișinău.

Mai stau și azi la colț de amintire,
Sub poala de asfalt când se deșterne,
Istории... ce-au plecat prin cimitire...
Istории... împletite prin destine...

Orașul tinereții noastre sfinte,
Orașu-ndrăgostiților mereu,
Oraș cu zâmbet de copil cuminte,
Oraș frumos, orașul Chișinău.

Cad fulgi de tei pe voalul de mireasă,
Pe fața trecătorilor grăbiți,
Ce-aștern o haină alba de mătase
Pe umerii de piatră obosiți...

Aprindem iar lumina rugăciunii,
Când înflorește-n parcuri liliacul
Sau trandafiri pe-„Aleea-nțelepciunii”
Ce-naltă clipa și măsoară veacul!

Orașul meu, podoaba țării mele,
Cu iz regal, păstrat din veac în veac,
Istoria sculptată-n horboțele
La streșini, de o slugă de-mpărat.

BASARABIE

Țară de la mărgioară, Basarabie,
Plângi, de jalea te doboară, Basarabie,
De când te-au furat mireasă, Basarabie,
Și te-au zăvorât în casă, Basarabie...

Nici pământ, nici casa tatei,
Nici scrisoare de la frate,
Foame, deportări, război,
Numai lacrimi noi și noi...

Ți-au furat și grai, și scris, Basarabie,
Chiar și candela ți-au stins, Basarabie,
Nici să plângi în limba ta, Basarabie,
Și nici măcar a ofta, Basarabie...

Țară de la mărgioară, Basarabie,
Cum putea să nu te doară, Basarabie,
Când din sârmă înghimpată, Basarabie,
Ți-au pus cingătoare lată, Basarabie?...

MOLDOVA MEA

Moldova mea, tu, Țara mea frumoasă,
Moldova mea, grădina mea cu flori,
Cu liliac la orice colț de casă
Și doine dulci ca mândre sărbători!

Moldova mea, tu, Țara mea frumoasă,
Moldova mea, cu codri și câmpii,
Cu soare-n dimineți pe la fereastră
Și ciripit de păsări la chindii...

Moldova mea – parfum de șezătoare,
Moldova mea cu furca prinsă-n brâu,
Cu zestre și covoare-n Casa Mare,
Și oameni primitori, de când te știu...

Ești graiul mamei mele, Moldovă, Țara mea!
Prosop cu horboțele, Moldovă, Țara mea!
Ești flori de busuioc, Moldovă, Țara mea!
Și fete prinse-n „Joc”, Moldovă, Țara mea!

Ești lan de grâu mănos, Moldovă, Țara mea!
Urcior cu vin spumos, Moldovă, Țara mea!
Și unde nu m-aș duce, Moldovă, Țara mea,
Iar dorul mă aduce Acasă,-n Țara mea!

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**
Scriitor, jurnalist, editorialist,
Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

Teodor MEȘINĂ

Prozator, poet, eseist

Locul și data nașterii: București, 1 mai 1949.

Localitatea de domiciliu: București.

Membru al Ligii Scriitorilor Români.

Cărți publicate (romane)

- *Surorile Ilarion* (Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2014);
- *Laura* (Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2016);
- *Dragoste și Vanitate* (Editura Inspirescu, 2021);
- *Surorile Ilarion*, reeditată în ediție revizuită și adăugită – (Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2021);
- *Fariseul* (Editura Flopan, 2022);
- *Speranța* (Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2023);
- *Tablouri fără ramă* (Editura Flopan, 2023);
- *Căutări* (Editura Flopan, 2023).

Colaborări la reviste

A publicat/publică în mai multe reviste, cum ar fi: „Dor de Dor”, „Cervantes”, „Glas comun”, „Convorbiri literar-artistice”, „Adevăr și Caritate”, „Logos & Agape”, „Armonii Culturale”, „Negru pe alb” ș.a.

Este fondator al revistei on-line, trimestriale, *Ecol diurn*, apărută în 2023.

Referințe critice

În scriitura lui Teodor Meșină predomină preocuparea lui pentru psihologic, pentru tipologiile umane.

În *Laura*, subiectul este extras din tipicul societății care se conduce azi, mai mult ca oricând, după așa-zisul liber arbitru, cam fără Dumnezeu, dar autorul vrea să dea cărții, sau, mă rog, unuia dintre personajele narațiunii – anume Laurei, fata părăsită de ambii ei părinți și crescută de bunicul Alexandru cu multă precauție, după cum însuși bunicul ei credea: „mai bine să-ți pară rău că ai pierdut timpul cu prea

multe precauții, decât să-ți pară rău că n-ai fost prudent”, după un Zapis cu Norme și cu un soi de rigurozitate morocănoasă, devenit tiran „din prea multă grijă” pentru copilă –, un aer îngeresc, căruia-i pune-n gură, aproape pe tot parcursul volumului, exprimări evanghelice. Astfel Laura este arătată a fi opusul alor ei, a părinților ei fără inimă, care o părăsiseră fără regrete, tatăl, pentru „frivolități lumești”, iar mama, culmea, pentru o carieră didactică. Și, da, Laura este opusul tuturor, fiind un model de bunătate și de îngăduință față de cei din jur. Astfel ea își iartă prietena de joacă, pe Dora, când aceasta îi spune, poate cu bună știință, că „are ifose de bastrad”, și, are puterea să-și ierte și părinții pentru că o părăsiseră...

În Dragoste și vanitate ne dezvăluie exact ceea ce sugerează titlul, dragostea și vanitatea, folosindu-se, din belșug, de dialoguri. Protagonistii sunt Ecaterina Inoreanu și Emil Arboran, între care se înfiripează o dragoste la prima vedere. Desfășurarea poveștii este descrisă de autor în amănunt, de parcă i-ar fi studiat la microscop, descriind fiecare mișcare, și chiar monologurile...

În Surorile Ilarion, ca, de altfel, în toată scriitura sa, bazându-se pe ceea ce citise despre ceea ce analizase și constatare un anume profesor Karl Leonhard, legat de expresia „Personalități accentuate”, Teodor Meșină ne pune-n față chiar astfel de personalități, spunându-ne cum că profesorul Karl constată că „literatura beletristică este destul de bogată în personaje ce sunt personalități accentuate demonstrativ, dar nu s-a scris o lucrare în care să predomină un personaj, care, în totalitatea formelor lui de manifestare, să reprezinte o personalitate accentuată hiperexactă”, că „nu poate cita un personaj care să aibă toate trăsăturile ce pot fi considerate ca hiperexacte sau anancaste”, și că „rar se mai întâlnesc personaje cu câte o trăsătură anancastă, dar nu reprezintă personalități hiperexacte definitorii, în totalitatea lor” și că motivul pentru care „autorii nu scriu despre anancaști” ar fi acela că „ei nu se regăsesc în această personalitate anancastă” și că, „dacă ei ar fi anancaști, ar fi foarte dificilă munca de scriitor, hiperexactitatea fiind în opoziție cu fantezia” și încheie: „Oamenii aceștia, care se întâlnesc atât de des în viață, să fie oare nepotriviti pentru a fi incluși într-o operă beletristică?” Aș putea să-l contrazic pe profesorul Karl Leonhard, fiindcă am citit suficient de multe, dacă pot spune așa, cărți de beletristică în care personajele sunt hiperexacte (chiar la Dostoievski, în Idiotul, spre exemplu, personajele sunt descrise în amănunt, chiar cu lux de amănunte, psihologic vorbind, tipologia fiecăruia fiind descrisă pe câteva pagini, până la obsesie, chiar, în opinia mea), însă nu e asta acum treaba mea, să-l contrazic pe profesorul Karl, nici să-i stric buna intenție lui Teodor Meșină, care a luat de bun ceea ce a susținut profesorul și, poate că tocmai de aceea, a purces la scrierea unor romane cu niște personaje a căror personalitate să fie tocmai cea despre care susține profesorul Karl.

Personajele principale ale romanului sunt, așa cum ne arată chiar titlul volumului, surorile Ilarion: Ana și Taina, pe care autorul le descrie chiar în spiritul despre care am vorbit mai sus, două persoane cu personalități diametral opuse, Ana fiind fire anancastă (anxioasă, persoană nehotărâtă, lipsită de personalitate), iar Tania exaltată, ușor isterică, sau, poate, amândouă surorile tipologic anancaste, dar manifestându-se diferit anancast, obsesiile și compulsiile fiecăreia manifestându-se ca atare...diferit. Cei ce vor citi romanele vor constata că autorul este foarte atent la detaliu, precum e pictorul peisagist sau chiar portretistul, care-i atent ca personajului său să nu-i lipsească niciun rid. Și nu doar că descrie personajele principale, în detaliu personalităților ori al fizicului, ci detaliază fiecare amănunt al așezărilor, chiar și

pavajului găsimu-i detalii care pot scăpa ochiului unui om superficial. Toate acestea ducând povestirile romanelor lui la paginații de peste 250 file.

Teodor Meșină este unul dintre mulții scriitori contemporani, foarte talentați, care, cu toate că a publicat mai multe cărți de valoare, este unul dintre scriitorii cărora criticii literari nu le acordă nici măcar un minimum de atenție. Desigur, e regretabil că se-ntâmplă acest lucru, însă ce poți face dacă se-ntâmplă!... Când, mulți dintre noi, oameni valoroși, trăim drama celui care-și duce viața între indivizi care, având bani, dau prea mult din coate!... Însă, dacă l-au neglijat criticii, dacă l-au neglijat colegii de breaslă, asta nu înseamnă că chiar toți trebuie să facem pe morții, să ne facem că nu observăm că lângă noi se află un om talentat, creator de valori literare autentice, drept pentru care eu, văzând, citindu-i cărțile, constat că toate trei (cele citite de mine) sunt foarte bune, foarte documentate, cărți în care descoperim un fel de studiu, de cercetare a psihologicului/patologicului/fiziologicului, am considerat că Teodor Meșină face cinste literaturii contemporane și, totodată, merită să fie contemporan cu viitorul! (**Antoneta RĂDOI**, text publicat în *Convorbiri literar-artistice*, decembrie 2019).

În romanul *Surorile Ilarion*, Teodor Meșină a folosit tehnica sociometrică, elaborată de psihologul Moreno și de profesorul Karl Leonhard, dorind să construiască un roman analitic pe un fundament științific.

În esența ei, proza lui Teodor Meșină – scrisă cu o finețe stilistică deosebită – este expresia mediului intelectual, al stărilor psihologice și patologice, dar și ale celor fiziologice. Fiecare personaj (...) e zidit în propriul destin, în propria stare tentaculară, încercând să evadeze (...). Impresionează modernismul structural, evoluția metodologică, lipsa de aventuri stilistice inutile. (**Al. Florin ȚENE**, 28 iunie 2021; Președintele Ligii Scriitorilor Români)

În roman (...) apar o pleiadă întreagă de personaje, desfășurându-și penajul în evantai de culori irizate, nenumărate ramuri în arborele vieții, surprinși în diferite ipostaze, de la loialități sufletești pasagere, până la trivialități sugerate, dar niciodată exprimate direct. Fiecare caracter este reprezentat în forță, prin dialoguri rapide și sincere, care scot la iveală o surprinzătoare bogăție umană, inducând profunzimi spațiale generate de o pană de maestru. (**Răzvan Șerbu**, Președinte LSR-Filiala București)

Pe tot parcursul romanului „Căutări”, procedeul literar preferat de Teodor Meșină este monologul interior. (...). Toate chipurile feminine sunt surprinse cu îndemănare de Teodor Meșină. E, cred, unul din punctele forte al autorului să schițeze portrete feminine, să surprindă gesturi, mici secvențe, elemente de cochetărie sau delicioase dialoguri ocazionale feminine. Stilul este colocvial, cu multe dialoguri (...). (Prof. **Ioana Bogdan**)

La un deceniu de la apariția primului său roman (*Surorile Ilarion*, Editura „Sfântul Ierarh Nicolae”, Brăila, 2014), urmat de alte cinci (*Laura*, *Dragoste și Vanitate*, *Fariseul*, *Speranța și Tablouri fără ramă*), scriitorul bucureștean Teodor Meșină recidivează cu o nouă scriere românească, purtând titlul-metaforă *Căutări*.

Aflat la vârsta deplinei experiențe de viață, prozatorul (născut la 1 mai 1949) folosește narațiunea ca pretext pentru afirmarea viziunii proprii despre viață, în firul epic realizând cu măiestrie intarsii de natură filosofică. (Prof. **Voichița Pălăcean-Vereș**)

Profil de autor realizat de **Antoneta RĂDOI**

Redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*, 28 sept 2023.

Ion D. MOCIOI

Note biografice

S-a născut la 3 octombrie 1940, în comuna Pinoasa (azi comuna Câlnic), satul Găleşoaia, care a dispărut însă, ca urmare a extinderii exploatării lignitului oltenesc. Părinții săi, Dumitru și Paraschiva (născută Pârvuleț), au fost țărani agricultori și au avut cinci copii. Școala primară-generală a urmat-o în sat; Școala Medie (azi liceu) nr.3, fosta Școală Normală, care azi se numește Colegiul Național „Spiru Haret” din Târgu Jiu. După absolvirea examenului de maturitate (bacalaureatul), a fost încorporat în armată efectuându-și stagiul militar la București și Cluj. Chiar dacă prima lui dragoste au fost „artele plastice”, urmează Facultatea de Filologie din Cluj, pe care o termină în anul 1966. Conform legii învățământului în vigoare, este repartizat în învățământul preuniversitar, ca profesor între anii 1966-1990; mai întâi la o școală generală din Vulcan-Petroșani, apoi la școala generală nr.3 din Târgu Jiu. Timp de zece ani, 1990-2000, va fi profesor de filosofie la liceele nr.3 și nr.5, tot la Târgu Jiu. Concomitent cu activitatea didactică preuniversitară, urmează și cursurile doctorale la Universitatea din București (1977-1981), susținându-și teza de doctorat în Filosofie „Estetica operei lui Constantin Brâncuși”.

Dovedind calități didactice deosebite, după 1990, este acceptat, cu normă de predare în învățământul superior, la Universitatea din București și mai apoi la Universitatea C. Brâncuși din Târgu Jiu, până la pensionare. Este ales Senator (1992-1996) și apoi Deputat în Parlamentul României (2000-2004). În această perioadă a fost membru în Delegația Permanentă a Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (Strasbourg), unde a făcut parte din comisiile europene de știință și tehnologie, cultură și învățământ, precum și în subcomisia patrimoniului artistic al continentului european. Apreciindui-se deosebita sa activitate, i se atribuie „Medalia Meritul Cultural”.

Adept al interpretării clasice a tridimensionalului, Ion Mocioi depășește conceptul prin explicarea relației sculpturii cu arhitectura și urbanismul, în general, și susține esențializarea realității în opera brâncușiană, prin simplificarea formei și dematerializarea ei. Nu s-a limitat doar la reconsiderarea și evidențierea marelui Brâncuși, căci a închinat opere scrise, pentru recunoașterea multor personalități și fapte ale acestora, precum: Ecaterina Teodorescu, prof. Popescu-Voitești, pictorul Iosif Keber, Tudor Arghezi, actrița Elvira Godeanu, Maria Lătărețu, Tudor Vladimirescu, Alexandru Ștefulescu ș.a.

Premii și Diplome

Diplomă de excelență, în semn de prețuire aleasă pentru deosebite contribuții la propășirea spirituală a Gorjului; Înscriș de onoare și grațitudine, în semn de apreciere și recunoștință pentru sufletul, truda și harul puse în slujba propășirii Culturii; Premiul „Nicu D. Mișescu”, pentru contribuții remarcabile la dezvoltarea culturii; Diplomă, Simpozionul Internațional „Tudor Arghezi”; Diplomă, Premiul „Ion Pecie”, la cea de-a XVI-a ediție a Atelierului Național de Poezie; Diplomă de excelență, cu ocazia aniversării a 164 de ani de la nașterea Poetului Național Mihail Eminescu; Diplomă de onoare, la semicentenarul plecării în veșnicie 1957-2007 a marelui sculptor C. Brâncuși.

Volume Publicate

„Începuturile poeziei române culte”, Ed. Spicon, Târgu Jiu, 2001; „Poeți și poezie în Gorj”, Drim Edit-Spicon, Târgu Jiu, 2004; „Poetul Nicolae Burlănescu-Ali”, Ed. Academia Brâncuși Târgu Jiu, 2010, 100 p; „Cu scriitorii prin Gorj”, Drim Edit, Târgu Jiu, 2011; „Drum în timp: Poezii”, Ed. Spicon, Târgu Jiu, 1993; „Fabule/versuri/imaginate de Ion Mocioi după fabulele lui Esop”, Ed. Spicon, Târgu Jiu, 1996; „Tăcerea statuiilor, Poezii”, Ed. Academica Brâncuși, Târgu Jiu, Târgu Jiu, 2012; „Povestiri de pe Tismana”, Ed. Acad. Brâncuși, 2010; „Elvira Godeanu – regină a teatrului românesc”, Ed. Spicon, Tg-Jiu, 2002; „C.Brâncuși: Viața”, 2003; „C.Brâncuși: Opera”, 2003; „Estetica operei lui C.Brâncuși”, Ed. Scrisul românesc, Craiova; „Brâncuși – Omagiu 100”, Antologie, C.C.A., Tg-Jiu, 1977; „Mărturii despre Brâncuși”, Antologie C.C.A., Tg-Jiu, 1975; „Artă și artiști”, Drim Edit, Tg-Jiu, 2005; „Pictorul Iosif Keber”, Drim Edit, Tg-Jiu, 2002; „Ceramica populară din Gorj” (în colaborare), Tg-Jiu, 1074; „Catrene populare – folclor”, Tg-Jiu, 2010; „Mărturii arheologice în Gorj”(în colaborare), Tg-Jiu, 1987; „Tudor Vladimirescu” (în colaborare), Tg-Jiu, 1980; „Ecaterina Teodoroiu” (două ediții), Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1981; „Discul de la Phaistos – Le Disque de Phaistos – Descrierea unei scrieri”, Ed. Spicon, Tg-Jiu, 2001; „Lexicul limbii geto-dacice”, Ed.Ac.Brâncuși, Tg-Jiu, 2013.

Extrase din cronici

(...) „Începuturile poeziei române culte”, consacrat „poeziei vechi”, până la 1780, volumul „Artă și artiști” (2011), – o originală tentativă de îmbinare a rigorilor de dicționar cu cele de estetician și critic de artă plastică; volum în care pictori și sculptori, născuți în Gorj sau legați de destinele spirituale ale leagănului pandurului emblematic, își află cronicarul bine informat și obiectiv. După cum – nu doar pentru insolitul lor – sunt de consemnat cercetările privitoare la limba geto-dacică (vezi „Lexicul limbii geto-dacice”, din 2012, și nu numai) în care autorul avansează ipoteze captivante, impunând prin exemplificări savante și argumente pătrunzătoare, ca și prin apreciable și necesare trimiteri la contribuțiile unor reputanți specialiști, români și străini. Cărturarul Ion Mocioi (...) își însoțește căutările, dibuirile, certitudinile și îndoielile demersuri creatoare, cum se desprind ele din volumele de versuri de un tradiționalism necenzurat: „Drum în timp” (1993), „Fabulele lui Escop” (1996) și, mai ales, „Tăcerea statuiilor” (2012) în care este vădită înrâurirea preocupărilor pentru cercetarea și culegerea folclorului local și a celor privitoare la investigarea realităților locale – istorice și sociale...” (**Nicolae Dragoș**, în: Ion Mocioi – 75, 2015)

(...) Ca istoric literar Ion Mocioi a publicat și monografiile pentru patru poeți: „Poetul Nicolae Burlănescu-Alin”, Editura „Academica Brâncuși”, 2010, „Poetul Ion-Gheorghe Anglițoiu”, Editura „Academica Brâncuși”, 2010, „Poetul Ion Mara”, Drim Edit și Spicon, 2004 și „Scriitorul Emanuel Părăianu”, Editura „Academica Brâncuși”, 2011. Pentru monografia „Ion-Gheorghe Anglițoiu” A primit Premiul „Ion Pecie” de la un juriu al cărei președinte a fost Gheorghe Grigurcu, la a XVI-a ediție a Atelierului Național de poezie „Serile la Brădiceni”, în 2012.

Ion Mocioi a publicat monografia unei cunoscute actrițe, „Elvira Godeanu – regina teatrului românesc”, Editura Spicon, 2002. De asemenea, alte două cărți privesc: „Poeți și poezie în Gorj”, Drim Edit Spicon, 2004 și „Cu scriitorii prin Gorj”, Drim Edit, 2004. Apreciem și contribuțiile lui Ion Mocioi privind folclorul românesc, respectiv două cărți intitulate „Cântece de pe Tismana”, Editura Spicon, 1994 și „Catrene populare”, Editura „Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj”, 2010, precum și „Monografia Maria Lătărețu”, Editura Spicon 2001. (**Iordan Datcu** – Dicționarul etnologilor români București, Ed. Saeculum I.O., vol.III.)

Valoarea semnificativă a acestui volum, elaborat de Ion Mocioi, rezidă nu în descoperiri „trăznitoare”, nemaivăzute și nemaiauzite, ci – repetăm – în minuțiozitatea unui ansamblu ordonat, pe baza unei ample și riguroase documentări, a unei existențe negălgioase, obsedată de creativitatea unui absolut spiritual. În același timp, se cuvine precizat că autorul lucrării în discuție corectează, cu date concrete, unele legende cu privire la variate momente din viața lui Brâncuși, punctează unele amănunte, ce trebuie puse în relief, subliniază, documentar, lucruri mai puțin cunoscute, exprimă opinii proprii în chestiuni controversate.

Celălalt volum, Brâncuși – Opera, este astfel conceput încât să constituie o urmare firească a primului, armonizându-se cu el, într-o monografiere unitară a unei spiritualități de excepție. O întrebare ce nu poate fi neglijată: de ce mai era nevoie de un volum, de peste 500 de pagini, despre Operă, de vreme ce în primul volum, cel de Viață, accentele predominante tot pe operă au fost puse? Răspunsul necesar nu este dificil de formulat: dacă în volumul Viața, creația brâncușiană a fost abordată – să spunem – pe orizontală, în curgerea temporalității existențiale, în cel de al doilea volum, Opera, creația a fost pusă în relief, bob cu bob, întruchipare cu întruchipare, pe verticală. (**Grigore Smeu**, Ion Mocioi – 75, 2015)

Activitate în presă

Redactor la Gazeta Gorjului din Tg-Jiu (1973–1975) ca reporter special; redactor–fondator al revistei științifice anuale Litua a Muzeului „Alexandru Ștefulescu” din Tg-Jiu (1976–1989); redactor și director la revista Gorjul literar, serie nouă (1983); redactor și director al revistei Opinia din Tg-Jiu (1991–1993); redactor – șef al revistei Cugetarea din București (1991–1992); redactor – șef al revistei Scientia a Universității „Iul de Sus” din Tg-Jiu (2002–2006); redactor–fondator al publicației Săptămâna gorjană (2003–2004) și al revistelor Arc, Bogdănel (pentru copii), Arcade (pentru liceeni) și Gorj Magazin din Tg-Jiu; colaborator la Ramuri, Tribuna, Ateneu, Cronica, Revista de filosofie, Confesiuni, Brâncuși, Sămănătorul, Caietele Columna, Portal Măiastru, Spicon, ș.a. În 2002 (octombrie), la Tg-Jiu, apare „Sărutul”, revistă lunară de cultură și informație, editată cu concursul Ligii Culturale pentru Unitatea

Românilor de Pretutindeni și Fundația Brâncuși, director Ion Mocioi, redactor – șef Victor Crăciun; își încetează apariția în 2004 ... Este membru al Uniunii Ziaristilor din România și al Uniunii Internaționale a Jurnaliștilor.

(...) „Ion Mocioi, românul care a descifrat pentru prima dată scrierea de pe „Discul de la Phaistos”, după ce mulți specialiști din lume au încercat ... Vedeți numărul 4 (din revista „Semănătorul”) din anul trecut (1915), recunoașteți pe copertă imaginea „Discului dela Phaistos” pe stânca Stârminei Mănăstirii Tismana, de unde iese râul Gurnia, nume pelasgic identic cu numele orașului Gurnia din Creta, unde s-a găsit discul (în 1904). Pentru această descoperire, dar și pentru altele, domnul Mocioi a primit diploma cu brevet și medalia „Sămănătorul”. Întreaga descifrare a discului din Creta se întinde pe mai multe numere de anul trecut ale revistei noastre. O dovadă în plus că unele toponime și hidronime ale Tismanei folosesc limba pelasgă în silabarul A, ca la Cucuteni, Tărtăria și la Coloanele lui Hercule dela Danubius după ce Danubius s-a unit cu Istrul” (Scrisoare a dl. **N.N. Tomoni** către Ion N. Oprea, din 3 dec.2015)

(...) „Ion Mocioi e un creator răsfărânt dinspre marea cultură a lumii.... Rezistența la vremuri și-o demonstrează textele din „Drum în timp” (poezii) prin voluptatea abordării curajoasă a unor teme așa-zise sacre (nemărginirea, visul, dragostea, așteptarea, sinea), prin dezinvoltura dezbaterii unor motive fundamentale (zidirea, Gomora, invocarea divinității, eternitatea, tăcerea, dorul) fără a cădea în retorica desuetă, uscată.

(...) Aspectul poeziei lui Ion Mocioi este de proiecție vizionară, de avânt hugolian și de sensibilitate lamartiană. Am depistat cu o relativă ușurință străduința de a consemna liric evenimentele realității imediate și efortul de a prinde vibrațiile lăuntrice ale individului în fața stimulilor ulteriori, ca și oportune exerciții de pură virtuozitate. Elementele descriptive, de atmosferă, de reconstituire senzorială sunt topite în dimensiunea cosmică a revelațiilor și intuițiilor estetice.” (**Ion Popescu-Brădiceni**, Scriitorii români contemporani și cărțile lor esențiale, Tipo-Moldova, Iași, 2023 p.1087)

(...) „Dar, mai presus de toate, a fost cel mai laborios și competent editor al Gorjului, scoțând la editura – „Spicon” în diverse colecții sute de cărți de literatură, știință, artă, istorie, cercetare, etc. Majoritatea scriitorilor columniști și ai Școlii de Literatură de la Tg-Jiu au beneficiat de sprijinul său căci a avut și propria-i tipografie și propria-i librărie (unde librar era chiar poetul Victor Barbu) și propriu-i salon/cafenea hermeneutică...

Ion Mocioi are meritul să depisteze bunăvoința cu care Tudor Arghezi i-a întâmpinat pe scriitorii gorjeni C. Neicu-Calotescu și Ion Gheorghe Anghițoiu. Asemenea scormoniri prin arhive sunt tot atâtea contribuții la îmbogățirea biografiei argheziene....” (**Ion Popescu-Brădiceni**, Ion Mocioi, un maestru al transdisciplinarității în Gorj, cap. IV din vol. Imaginarul educațional... 2015, p. 211 – 21)

Extrase din operă

„Din Gorjul lui Brâncuși, din Hobița, provine și un poet, cel ce semna Ion Gheorghe Anghițoiu, o figură literară pierdută în anii afirmării, din timpul celui de-al

doilea război mondial. Autor al unor volume de poezii și proză publicate și al altor lucrări rămase în manuscrise, ne-a convins printr-un talent de excepție, dar a intrat ușor în uitare, deși cel puțin multe poezii sunt antologice și le putem reține.” (**Ion Mocioi**, Poetul Ion Gheorghe Anghitoiu, 2010)

„Magician al formei sculpturale, Constantin Brâncuși a plecat de acasă ca purtător al tradițiilor artei noastre, pentru a le trece, odată cu el, în universalitate, în nemurire (...).

„Culme de referință pentru toate veacurile ce vor urma, Brâncuși rămâne exemplul unei trude artistice neobișnuite. Ca deschizător de drumuri în sculptura modernă, s-a format îndelung, trecând prin ani grei de muncă, de meditație.” (**Ion Mocioi** – Artă și Artiști, 2011)

„Lexicul geto-dacic al limbii române este un patrimoniu lexical al poporului român, moștenit de la prima civilizație a omenirii, apărută, dezvoltată și păstrată la Dunărea – de – Jos din cel mai vechi timp istoric până astăzi, urmând o evoluție fără hicturi, fără semne de sufocare, într-o permanentă putere de comunicare, șlefuit de salturi calitative ale nevoilor umane, sociale, economice, științifice și culturale. Studiarea lexicului geto-dacic al limbii române în raporturile lui cu lexicul celorlalte limbi europene și de pe alte continente poate pune în evidență aspecte încă nebănuite ale civilizațiilor cunoscute, participante la asigurarea progresului societății umane, mereu preocupată de soarta omului și de solidaritatea față de ceilalți semeni.” (**Ion Mocioi**, Lexicul limbii geto-dacice, vol. I., Ed. Academica Brâncuși, Tg-Jiu, 2012)

„Consemnăm cu entuziasm: Brâncuși este cel mai mare sculptor al secolului, artistul major al secolului XX, una dintre cele mai mari figuri ale artei din toate timpurile, pentru că simți privindu-i operele, suflarea gălcială a absolutului, revelația de pisc alpin a marilor adevăruri, luate direct din sufletul popular, pentru că îi este proprie o artă de simplificare, de stilizare, în care mișcarea se închide în formă, zvâcnirile și accentele se topesc în tăcere, o artă care a transformat anticul în modern și care pare a fi fără egal în lume. Admirat și venerat ca un geniu, Brâncuși devine pentru marele public tot mai înțeles, răscolește „profund gândirea și simțirea, sporește activitatea omului.” (**Ion Mocioi**, „Ansamblul monumental”, Calea eroilor, 1971)

„Credem că lucrarea noastră, (Brâncuși – “Catalogul operelor”) se adresează deopotrivă tuturor iubitorilor artei lui Brâncuși, cât și studenților și elevilor care vor să cunoască bine opera titanului dela Hobița „Creatorii tineri plecați pe urmele lui Brâncuși vor găsi în această carte elemente pentru o meditație superioară privind rolul și viitorul artei, căci Brâncuși este un deschizător de drumuri, pentru a transforma asta în mijloc de comunicare și de intelectualizare a lumii reale.” (**Ion Mocioi**, „Catalogul Artei lui Brâncuși”)

„Sub egida Uniunii Artiștilor Plastici din R.S. România, cu sprijinul și inițiativa forurilor de cultură din Gorj, începând din 1980, anual se organizează la Hobița, în satul celui care a dat lumii – cum spunea Arghezi – „o expresie nouă, o expresie Brâncuși, un Simpozion național de Sculptură Brâncușiana, aflată în anul 1981 la a doua ediție, este un inspirat omagiu adus de gorjeni marelui înaintaș al artei moderne

contemporane. În zăvorul de pe Bistrița, lângă satul în care sculptorul a păstrat – după propria-i mărturisire – „o rezervă de bucurie pentru toată viața”, a apărut, astfel, o expoziție în aer liber, cuprinzând lucrări monumentale de certă valoare”. (**Ion Mocioi**, Tabăra de sculptură din Hobița – Gorj (1980 – 1981), ed. Academia Brâncuși, Tg-Jiu, 2012)

Poezie

BRÂNCUȘI

Trăi stingher în lumea mare,
Dar dârz cum altul nu trăi;
Și azi trăiește-n depărtare,
Cu toate că la noi crăi.

Iubind pământul cu putere,
Văzduhul l-a chemat în zbor;
Plecat o fi, că, în tăcere,
Lumină este peste nor.

Măiastra-l găzduiește-n ceruri
Și-i ține visul treaz și sfânt ;
Nu are pagube în crezuri
Și nici vreo vrajbă pe pământ.

E zeul artei bucuriei
Și dascălul credinței noi
C-avem puterea biruinței
În lupta aprigei nevoi

De-a face lumea și mai bună,
De-a face omul crez distins,
De-a-i oferi altă cunună
Și torț-avântului nestins,

De îl chemăm cu vorbe-alese
Revine,singur,între noi,
Din daru-i mulțumit să lese
Ce-i mai durabil spre apoi.

El ne-a lăsat spre amintire
Săgeata focului aprins,
Cu care stăm în nemurire
În cosmosul atât de-ntins...

Și-n suflet îi purtăm tot dorul
Părintelui ce-i dus departe,
Ce, pentru neam,a fost izvorul
Neizvorât în altă parte.

VIOARA LUI BRÂNCUȘI

A dres-o singur dintr-o ladă
Cu un briceag de pădurar ;
El nimeni n-ar fi vrut s-o vadă
Și nici să-l știe făurar.

Atâtea inimi dragostite
Păreau în trupul ei de lemn,
Ca pentru infinit unite
Sub vraj-acelui opt ca semn.

În corzile de fir cerate
Un amalgam necunoscut
A fost ascuns pe înserate
Al tainei din durere scut.

În ziua când a dat să cânte,
S-au strâns drumeții ca la sfat,
Atrași s-asculte slove sfinte,
Să-și amintească ce-au uitat.

Și cine-ar fi putut să jure
Că din cutia de lămâi
Arcașul va să scoată pure
Chiar cânticele dintru-ntâi.

Să-ți piară din privire ghiața –
Strunea necazul pe arcuș,
Să-ți fie fericită viața,-
Cânta vioara lui Brâncuși.

Pe Jiu în sus cânta vioara
Și fremăta un viers de vis,
Născut la stâna de mioara
Trăită-n munți de paradis.

Sculpturile veneau la vatră
Pe nevăzute căi de rai,
Se-nveșmântau în chip de piatră
Și sufletul și-l luau din plai.

Cand, la Paris, atelierul
Vibra-n amnarul de arcuș,
Vioara era giuvaerul
În care românea Brâncuși.

Vioara le-aducea în lume
În serile târzii de chin,
Când toate își găseau un nume
Din frunza dragă de pelin.

Răstălmăcită peste unde,
Vioara lui Brancuși e vers
În care se întrepătrunde
Speranța unui univers.

Prințesa X

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Din clipa-n care... cine îmi spune că existi?
Te-am căutat de-atunci cu ochii-mi tare triști!
Nu știu de ai adresă... nu-mi dai desigur vești!

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Cuvântul cel de taină să ți-l rostesc ascuns,
Să știu că ți -am spus fără să-ți cer răspuns –
Dar nu știu unde umbli, că nu te mai ivești...

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Privirea cu ochi galeși din poartă să-ți sărut,
Nimic să-mi dai aievea... și nu pot iar să uit
Albastrul dinspre zarea sub care te găsești...

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Să mergem în grădina cu pomii albi de floare,
Pășind pe iarba verde să pari un fulg de soare,
Să pot să-ți dau viața, pe ochii tăi cerești....

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Pe străzile de seara, în parcuri, pe alee,
C-ai lumina vreodată, cu chipul tău de zee,
Când blanda lună spune că poate-ai să sosești...

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Tot cerul plin de stele mă vede căutând,
Pădurea și câmpia umblate-s doar de mine, eu crezând
Că te-oi găsi în cale cu ochi să mă privești...

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Pe cap să-ți leg marama miresei de demult...
Te caut pretutindeni, de oricine ascult,
Că poate-mi spune cumva pe unde te oprești...

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești...
Pe țărmul apei mele din sufletu-mi curat,
Treceai pe lângă doru-mi, cu voal halucinant...
Aș vrea dar să te prind... hlamidă parcă ești...

Te-am căutat, femeie frumoasă din povești,
Alerg și-acum în lume pe cât mă duce pasul,
Că poate, -n întâmplare, veni-va cumva ceasul
Să te-ntâlnesc aievea..., dar unde oare ești?!

GLOSĂ

Dă-mi paharul plin de băătură
Seara, când sar peștii din acvarii,
Când în grinzi de lemn aleargă carii
Și pe cer răsare luna pentru mine.
Vremea-adoarme într-un gând ce-mi vine -
Vreme, vreme, răstimp de tortură ...

Vin acum cu mine solitarii.
Ți-ai ciuli urechea-atent în vale,
Vrajă, dac-ai ști unde-mi sunt pașii,
Cai nevrednici peste lutul moale -
N-au uitat de tine, năvălașii,
Seara, când sar peștii din acvarii...

Taie vânătorul toți sitarii
Cu oglinzi în ape sunt copacii
Răsturnați spre cerul din adâncuri.
În amurg scot murgii tineri vracii
Legând brâie albe pe oblancuri -
Când în grinzi de lemn aleargă carii...

Te invit să uiți din nou de tine,
Hai cu mine pe ogor de jaruri,
Din lumini cu farmec punem rodul
În câmpia-n flăcări de smaralduri.
Viața-i astfel apa peste poduri
Și pe cer răsare luna pentru mine....

Cine te oprește tainic, cine?
Pată-i focul pe tărâm de stele?
Mă răzbate seara-ntunecată?
Aștrii cer acum răgazuri grele!
Eu renasc în noaptea-ntunecată -
Vremea-adoarme într-un gând ce-mi vine ...

Vreme, vreme, răstimp de tortură,
Dormi adânc în gândul meu ce-mi vine
Seara, când sar peștii din acvari,
Când din grinzi de lemn aleargă carii
Și pe cer răsare luna pentru mine.
Dă-mi paharul plin de băătură...

LUCIFER

Când Zeus greu s-a hotărât
Din ceruri să-l alunge-n lume,
Satan, flăcăul coborât,
Făpturii lui și-a dat un nume.

În iad, se-ntunecă la față,
În ochi păstrând albastrul cer,
Privirea-i emanând a gheață...
Își zise, mândru, Lucifer.

În nopțile de stele pline
E-un zburător fără de viață,
Alunecă pe căi aline
De seara până-n dimineața.

La geamuri fetelor de seamă
Se-oprește-ades cu ochiu-i rece
Spre fețele trezite, -n teamă,
O clipă doar pentru-a petrece.

Pe horn ar vrea să se strecoare
Încetișor înspre-un iatac,
Dar n-are timp,că în zori moare,
Și buzele-i sunt reci și tari.

MARȘUL LANGUSTELOR

Furtuna de iarnă se-anunță pe tărmuri
Și insula verde se-ntunecă-n zare,
Sub norii de gheață bat vânturi în vămuri,
Oceanu-n adâncuri e loc de-alinare.

Languste pitite sub stânci și meduze
Visează departe laguna-ntristată,
În tihnă așteaptă un semn de ventuze,
Să plece deodată cu-osânda purtată.

Un tainic semnal de pornire le-agită
Și lanț de antene pornește în cursă.
În platoși de crustă armata-i gătită
Spre țelul pe care nu-l spune vreo sursă.

Nisipul și malul nu lasă nici urmă
Din trenul acvatic. În linie dreaptă,
Istorie veche langustele-și curmă -
Nu știe nici una ce viață așteaptă.

Să fie vreo Meca ascunsă-n străfunduri
Spre care se-ndreaptă langustele-n cânturi?
Le cheamă vreo vreme uitată pe prunduri,
Din ere de gheață cu alte pământuri?

Convoaiele-n marșuri, plecate-n furtună,
Le-nghite oceanul în prag de iarnă.
Niciunde nu-i semnul de-ntoarcere bună-
Natura încearcă viața s-o cearnă.

Din insulă pleacă pescarii cu gândul
Că-n vară veni-vor din nou în lagună
Cocorii din ape. Sosi-vor cu vântul
Și-or prinde mai multe languste-n furtună.

ANOTIMPURILE CIREȘULUI

Întâi cireșul a-nflorit
În luna primăverii albe.
În anotimpul însořit,
Părea un moș cu plete dalbe.

În mai, când rozele -nfloresc,
Natura este de smarald -
Ca un triumf sărbătoresc
Cireșe se-nroșesc la cald.

În vara soarelui aprins
Atâtea fructe cresc în pomi
Iar pentru timpul rece, nins,
Se-adună mustul în rizomi.

Cireșu-i veghe în grădini,
De vântul serii e iubit -
Nu-și dă din fructe la vecini, -
De vraja lunii-i despletit.

*

*

Când toamna vestejește-n fân,
Tăcerea naște în cireș
O frământare de bătrân -
Se-aseamănă cu un uncheș.

Se înfioară ca-ntr-un cânt
Și singur desfrunzește-ntâi,
Îi cade-n leagăn pe pământ
Povara lui de căpătâi.

*

COMOARA LUI NEGRU VODĂ

Legendă

'N Gura Văii, la Gilort,
O deschidere spre munți,
Joacă, noaptea, câte-un ort,
În arinii cei mărunți.

Zice-un popă din bătrâni
Pentru surdele urechi,
Cum se știe pe la stâni,
Că-i o joacă de bani vechi.

Cică Negru-Vodă-ntâi,
Când venise dinspre Jiu
Rege fără căpătâi,
Avea-n gânduri, ca un fiu,

Să ridice între stânci
Un lăcaș de-nchinăciuni,
Celor ce slujesc pe brânci
Pentru crucea din străbuni.

Mănăstire de letini
Le propuse la Novaci,
Dar novacii sunt creștini
Și nu-l vor pe Negru baci.

L-alungară către sud
Și să-l vadă nu mai vor,
Că-i la față așa crud
Și la vorbă-i ca un nor.

Dar iarna, vine cu zăpezi,
Din pomi căzută-i frunza verde.
Nu ai cu cine să-l serbezi?
Cireșu-i gol, dar nu se pierde.

Trecut prin viață însořit,
Zăpada-i pune plete dalbe
Și-așa se simte fericit
Pân-la ivirea florii albe.

Așa fire între regi
N-are niciun Dumnezeu,
Vede-n alții doar betegi
Și supuși la gestul său.

A plecat din Novaci-sat
Pentru alt lăcaș de mir
Sau să vină mai bogat
Și cu aur la chimir.

Chiar s-a-ntors c-un butoiăș
Plin cu galbeni și safir,
Să le dea la nevoiași
Ce-așteaptă-un chilipir.

Dar novacii, toți oieri
Cu osanză și cu bani,
Nu-l ascultă și, ca ieri,
L-alungă cu bolnavi.

Fuge Negru cu ai săi,
Supărat și bătrânel,
Și le lasă, între Văi,
Bani cât pentru un castel.

Năvăcenii nu ating
Butoiașul cu comori,
Fiindcă banii-aceștia sting
Viața,-s blestem să mori.

Nouă stânjeni au săpat
Adăpostul de ascuns
Și acolo au băgat
Butoiașul-acelui Uns.

Nu ști locul dintre stânci
Cu tezaurul boltit;
În străfunduri, foarte-adânci
Gura Văii l-a-nghițit.

Și de-atunci, peste Gilort,
În deschiderea spre munți,
Joacă, noaptea, câte-un ort
În arinii cei mărunți.

CIOBANII DE PE GILORT

De când urcă pe Gilort
Cu oițele la munte,
Și-au pus brâul peste șold
Și căciula peste frunte.

Freamătul din văi și nori
Niciodată nu-i povară
Și îl simt venind din zori
Cu căldura lui de vară.

Îi umează câinii răi
Și mieluțele bătrâne
Pân-ajung la munții grei,
Pe costișele cu stâne.

Câinii bat cu-al lor lătrat
Peste timpul care trece
Pân'coboară la iernat.
Tot băcița îi petrece.

Se opresc pe cel tăpșan
De-acum nouă luni în urmă
Parcă a trecut un an
De când nu-s cioban la turmă.

Anii tineri li s-au scurs
Din strungă la cășărie,
Nu li-e frică nici de urs
Și puterea li-e-n băcie.

Își dau clopul peste cap,
Vântul serii-i înconjoară,
Dar batalul la proțap
I-așteaptă ca-ntâia oară.

Visul lor desprins în munți
E curată muncă-n viață,
Până când vor fi cărunți
Și s-or pierde-n sloi de gheață.

ȚĂRANUL

Eu l-am găsit tovarăș pe omul fără nume
Și-l prind mereu la muncă trudind din greu pe brazdă,
Ca-n casa lui să aibă, ca tot țăranu-n lume,
O rază de lumină și-un dar de bună gazdă.

Spre roua primăverii au răsărit trufaș,
Din urmele-i ascunse sub brazda răscolită,
Mulțime de verdețuri din viața adormită.
E sigur ca țăranul muncește pătimaș.

Lui vara îi răspunde cu triluri din văzduh.
Un aer prins de vrajă din holde îi apare,
Când zarea-i opintită în cerul cu năduh,
E larg și vede-n câmpuri ca o întinsă mare.

Din dreptele lui gânduri și apriga-i mânie,
Se-nalță-n crez simboluri, icoane-n depărtare.
Un țarm al străduinței și vechea poezie –
Le are doar țăranul pe fruntea lui cea mare.

BUNICA

Bunică, bunică, nepoții-s la tine
La casa cea veche pitită sub dealuri,
Nu știe nici unul spre care limanuri
Te cheamă neantul și clipa ce vine!

Săracă și demnă, trăită-n durere,
Cu anii tot serbezi și pacea pierdută,
Nu poți să fii astăzi ca alții, avută,
Să pieri liniștită, nevrând vreo plăcere!

Albită de vreme, fereastra de gheață
Mai soarbe din soare săgeți de lumină,
Doar chipul tău palid nu vrea să rețină,
Pe patul de scânduri, dorința de viață!

Din ce-ți dăruirăm nu iei iar nimică,
Departate te duce chemarea cea rece,
Venirăm la tine cu toți de-a petrece,
Nepoții-s la tine, bunică, bunică!

ECATERINA TEODOROIU

Vin dușmanii, vin șuvoi,
Vin la Jiu, de pe colină,
Vin streinii peste noi,
Cătălină, Cătălină!

Viața vorba-i să ne-o curme!
Tu de ce îi lași să vină?
Pe la noi să n-aibă urme,
Cătălină, Cătălină!

Fratele sapă ogorul
Pentru grâu fără neghină?
În tranșee-ți duce dorul,
Cătălină, Cătălină!

Singură peste cărare
Pleci în timpul de la cină,
Te afunzi în depărtare,
Cătălină, Cătălină!

N-auzi tunuri, nu vezi lună
Sus la Schela, peste mină
Te repezi ca o furtună,
Cătălină, Cătălină!

Cade fratele întâi
Pe livezi de mățăcină,
C-un obuz de căpătâi,
Cătălină, Cătălină!

Zăboviși lângă mormânt?
Te văzui cu arma-n mână
Prinsă-n luptă cu avânt,
Cătălină, Cătălină!

Munții sunt ai noștri iar,
Zăpezți și fără tină;
Nu luptați în zadar,
Cătălină, Cătălină!

Ochiu-ți se răstoarnă-n soare
Și nu simți căderea lină ...
Trupul, viața-ți sunt o boare ...
Cătălină, Cătălină!

Un ecou e-n parapet
Dintr-o voce fără vină:
„Înainte, măi băieți! ...” –
Cătălină, Cătălină!

FĂCLIA LUI TUDOR

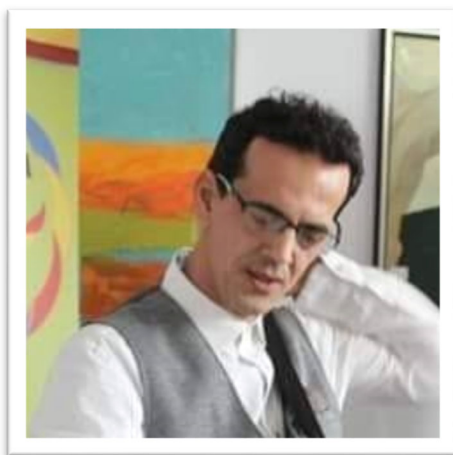
Tot natul la Padeș coboară
Și Motrul vuieste pe ape:
„Să plece dușmanii din țară
Că alt chip nu au să mai scape!”

Zăpada-i vârtejuri la corturi –
Pandurii rostesc jurământul
Că luptă cu Tudor în fronturi,
C-al lor e de veacuri pământul.

Reduta-i voința de viață
Și nimeni nu poate s-o-nvingă
Că-i Tudor olteanul în față
Ca vechea durere s-o stingă,

Că Tudor aprinde făclia
Din țară s-alunge necazul ...
Un ropot de spade-i câmpia,
Un strigăt de viață-i viteazul.

Profil realizat de **Gheorghe P. ȚICLETE**, scriitor și ziarist, membru UZPR

Stelian NECȘOI

Stelian NECȘOI este scriitor, artist plastic și cantautor. Locuiește în Pitești.

„Cine este stelian necșoi (scris intenționat cu minuscule, nu cu majuscule)? E un om. Simplu, cu o mulțime de defecte, dar care simte altfel lumea (un alt defect al meu). Un om care vrea să își tot depășească limitele și condiția umană, socială, profesională. Un om care râde și plânge foarte ușor (oare e de bine asta?) un om care iubește frumosul, florile, copiii, animalele, poezia, muzica, desenul. Cine sunt eu? Sunt doar un om... Citiți-mă, priviți-mă, ascultați-mă și veți afla cine este acela care se înclină în fața dumneavoastră și semnează „*stelian n*”. (Stelian Necșoi)

Activitate

- Profesor de limba și literatura franceză-română. (1995-2004);
- Consilier Superior la Consiliul Județean Argeș (2004-2023);
- Membru în Societatea Scriitorilor din România din 2021.

Cărți publicate

- Volum de poezii pentru copii „Copilărie, dulce poezie”, 2018, Editura Izvorul cuvântului, București;
- Volum de proză scurtă, „Zbor frânt”, 2018, Editura Izvorul cuvântului, București;
- Volum de poezii „Iubire răătăcită-n vers”, volum de poezii de dragoste, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2019;
- Povestiri și povești (pentru copiii din noi) – volum de povești, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2020;
- Volum de poezii „Marturisiri nevinovate”, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2021;
- Volum de poezii „Gânduri de iubire (Misterele iubirii) - Poezie și proză”, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2022;
- Volum de poezii „Gânduri printre rânduri” Arc peste timp, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2022;

- Volum de poezii „Poemele din noi (scrise din doi în doi)”, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2023;
- Volum de poezii „Cât despre ea”, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2023;
- „Lumea – oglinda sufletului meu”, album desene, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2019;
- Album de desene „Oameni frumoși”, Editura Izvorul Cuvântului, București, 2023.

Apariții în antologii

- Antologia Cenaclului Prietenia, vol. 1, 2 și 3 (poezii și desene);
- Antologia Prietenii Editurii Izvorul cuvântului, vol. 3 și 4 (poezii și desene);
- Antologia L.I.G.A. International (poezie și grafică) 2020;
- Antologia de poezii „Vis cu Nichita”, 2020.

Premii

Premiul II și Mențiune la Festivalul Național de Folk Trivale Fest 2015 și 2016.

Extrase din cronici

După volumul Copilărie, dulce poezie apărut în 2017, autorul revine de data asta cu o serie de povești și povestiri captivante, în care povestea nu este fantastică, nici senzațională, este pur și simplu povestea de lângă noi, o poveste în care valorile morale primează și sunt scoase în evidență.

Astfel, prietenia și ajutorul dat aproapelui tău aflat la ananghie, astăzi intrate într-un con de umbră, sunt scoase la iveală alături de toată inocența unui suflet de copil. Este, aş spune eu, poate cea mai frumoasă pledoarie pentru revenirea la vremurile când copilăria era o piatră de temelie trainică și sănătoasă a adultului de mai târziu, în care valorile morale și creștine erau la loc de cinste, căpătate în sânul familiei și transmise din generație în generație. Azi, aceste povești și povestiri vin să ne mai aducă aminte de ele, în special de cele din mediul rural, el însuși devenit între timp, o lume de basm.

Două extraordinare incursiuni în lumea animalelor, una acvatică și alta terestră, prin aventurile micului peștișor dornic de cunoaștere, o excelentă parabolă a copilăriei, a drumului prin viață și mai ales a neuitării locului de unde ai plecat și prin experiențele trăite de micul greiere într-o repovestire nuanțată a fabulei lui La Fontaine vin să completeze paleta coloristică, tematică și emoțională a volumului.

Așa cum este și normal, emoția generată de citirea poveștilor și povestirilor din carte este una foarte puternică și, coroborată cu simplitatea exprimării și a conținutului, este un semn că Stelian Necșoi reușește să atingă cele mai sensibile corzi ale celor mici, totul izvorând dintr-o puternică iubire pentru aceștia.

Însăși prezența în ultimele pagini ale desenelor realizate de copiii de la Grădinița cu program normal Moara Domnească, Râfov, jud. Prahova, îndrumați de doamna profesor învățământ preșcolar Emilia Dragomir este o confirmare a aplecării sale cu toată dragostea asupra noii generații, fapt care trebuie aplaudat din toată inima. (**Florin Căprar**, scriitor și editor)

Se spune că dragostea de frumos nu este doar un ideal... ea întregește paradisul artistic-poetic la orice nivel și nu te lasă a te rătăci în spectacolul sufletului...

La fel și Stelian Necșoi expune paradisul său poetic și coloristic în fantastice exprimări de mărire și eleganță la adresa imaginii care domină lumea, FEMEIA. Învăluit de magia emoției, face dedicații spontane, însoțite de imagini coloristice între două răsărituri (expresia autorului), fiind convins că numai EA, femeia, poate oferi momente sublimе, poate influența gândirea celor din preajmă, ori poate duce la perfecțiune iubirea dar și suferința din iubire.

Temă atotprezentă, cu omagii profunde și inedite, femeia este așteptată în poezia lui Stelian. Necșoi, ca pe o capodoperă de parcurs spre a fi înțeleasă în toate anotimpurile existenței noastre.

Clipele trec pe lângă noi, căutăm cu fiecare zi răspunsuri la toate, filozofând la sufletele îngenunchate de farmecul ei. Imagini grăitoare care însoțesc scrierea, scot în evidență grija poetului de a fi cât mai aproape de veridicul real, a celor gândite de a fi puse în versuri...

Casa părintescă, rugăciunea, ulițele satului, sărbătorile, florile, zâmbetul, toate sunt iubite tainic, personificate în altarul sufletului, visând la Dumnezeu, în trăinicia crezului. Alfabetul sacru ghicit ca expresie simbolistică, înalță florile prin coloritul lor la simboluri păstrătoare de taine și mistere, precum Femeia-floare albă, puritate, seducătoare de lumină, macii scânteietori, pasiune, iubire, sânge, liliac, simbol al atracției irezistibile, trandafirul simbol al frumuseții și al morții. Și totul curge în poezie ca un Riesling alb, îmbătător...

Bolnav de umeri rotunzi și zâmbete calde, autorul hoinărește cu dragoste în inimă și cireșe coapte la urechi, împletind la roba iubirii sentimente și simțiri, printre ramuri de nuc, reflectând filozofic. Poemele de dor au o muzicalitate aparte, nu o poți trece cu vederea.

Proza scurtă prezentă în volum – cu titluri sugestive – aduce altă formă literară spre admirație... Realismul, duritatea vieții, micile cioburi de fericire, asamblate, dau un tablou măreț beneficiind de toată cascada de mijloace stilistice și figuri speciale de stil. Ele aduc luminozitate, expresivitate și amprentare forte scrierii...

Romantic, visător, trubadur cu un curaj nebun de a se transforma în curcubeu, purtător de păcatul dragostei, Stelian Necșoi trăiește iubind cu sentimente la vedere tot ce îl înconjoară... Îi doresc putere de exprimare, înțelepciune și sănătate! (**Doina Bărcă**, jurnalist și scriitor)

Nu este deloc ușor să cuprind în câteva idei întreaga sa activitate culturală, artistică sau literară. Poetul Stelian Necșoi face parte dintre puținii oameni pe care îi stimez pentru ceea ce sunt, dar și pentru ceea ce creează. Ne leagă o prietenie de un an de zile, pe care o sărbătoresc cu un dar de suflet, lăsând în nemurire câteva rânduri în ceea ce privește părerea mea sinceră despre creațiile lui poetice.

Prietenia noastră s-a încheiat bazându-se pe loialitate și admirație reciprocă. Dacă îmi este permisă exprimarea, îl simt „Suflet Pereche” în ceea ce privește creativitatea. Avem multe puncte în comun, idei și concepții de viață, așa că prietenia s-a consolidat rapid și frumos.

Sunt posesoarea celor 7 cărți editate de domnia sa, pe care le-am lecturat cu mare plăcere, două dintre ele alături de nepoții mei fiind dedicate copiilor „Copilărie, dulce poezie” și „Povestiri și povești” (pentru copiii din noi) așa cum subliniază

scriitorul. Scrieri care ne dezvăluie latura inocentă a scriitorului, puritatea copilului de altădată, care îi păstrează sufletul cald și frumos. Am avut onoarea să-i răsfoiesc cu admirație cele două albume, editate „Oameni frumoși” și „Oglinda sufletului meu” cu lucrări personale, dar și restul lucrărilor. Mărturisesc, nu sunt deloc puține și fascinează prin execuție și multitudinea temelor. (**Loreta Din**, scriitor, artist plastic)

Într-o iarnă ce-și țese griul din suflete reci, iar zăpezile de altădată refuză obstinat să mai cadă, artistul Stelian Necșoi a descoperit timpul de dincolo de noi și ni-l împărtășește și nouă, cu răbdare, cu lumină, cu încredere: e timpul poemelor din noi, e timpul iubirii, e timpul sufletului său!

Declarațiile cele mai sincere țâșnesc din secunda răsăritului, în zori, purtând cu ele promisiunea unei noi zile împreună. El și ea trec îndrăgostiți peste marginile visului, pentru a pluti, cuprinși „de farmec”, într-un dans al începuturilor... al unui nou început suav, delicat, unic: dimineața sufletelor lor! Și ziua trece ca o clipă, căci portretul fetei fascinează, încântă și umple sufletul îndrăgostitului cu o lumină nouă, proaspătă și încântătoare, ce-l poartă printre doruri, printre timpuri și anotimpuri... (**Raluca-Hana Sandu**, poet)

Prin poezie, Stelian Necșoi ne dezvăluie trăirile și emoțiile din oceanul inimii sale. Are o autenticitate și unicitate a poeziei aparte, din ținuturi îndepărtate, de pe alte galaxii, și-n poezie transmite ale inimii sale reflexii.

Uneori cu soare, alteori, ploaie, nimic nu-i constant pentru a nu deveni monoton. Poezia sa are diverse teme, firești, ale lumii cotidiene. Are o sensibilitate aparte față de femeie în toate ipostazele ei, atât în poezie, cât și în grafică, împletindu-le foarte bine și frumos, ca spicele de grâu de pe miriștea verde, de unde răsar macii roșii ai inimii sale.

Asemeni toamnei, Stelian Necșoi schimbă penelul cu creionul, culorile și cărbunele, dăruindu-ne din comoara sufletului său o grafică plină de grație, gingășie, sensibilitate, coloristică, imagini vizuale foarte aproape de realitate.

O tehnică deloc ușoară, ce-i pune în valoare abilitatea acestui har divin, pe care Dumnezeu i l-a dăruit și astfel să ne încante pe noi prin privire a acestor minuțioase lucrări de grafică, cu ochii oglinda sufletului având puterea de a vedea dincolo de ochii fizici și de a privi cu ochii spirituali. (**Ramona Elena Enache**, poet)

Extrase din opera

Azi

.....
Sunt dintr-un trup fără de vreme,
În clipa care se oprește
Ploaia în zori ca să o cheme,
În curcubeu ce se topește.

De-aș putea, încă o dată,
Să pășesc în astă lume,
M-aș face, desigur, piatră,
De pe drum să mă adune!

.....

De ce mi te iubesc, femeie?

.....
ce mi te iubesc, femeie?
Tu ai aprins acea scânteie
Cu focul din privirea ta.
Și ard. Și îmi e bine-așa!
.....

Te iubesc fiindcă simt

.....
Te iubesc fiindcă simt.
Te iubesc chiar dacă doare
Depărtarea asta crudă,
Te iubesc cât va fi soare
Să se-aștearnă pe o floare.
Te iubesc fiindcă simt...
.....

Nehotărâre

.....
Să te iubesc, parcă n-aș vrea!
Să te alung, nu, nici așa,
Să mă despart de un trecut,
De-amorul ce nu l-am avut,
Cum aș putea?
.....

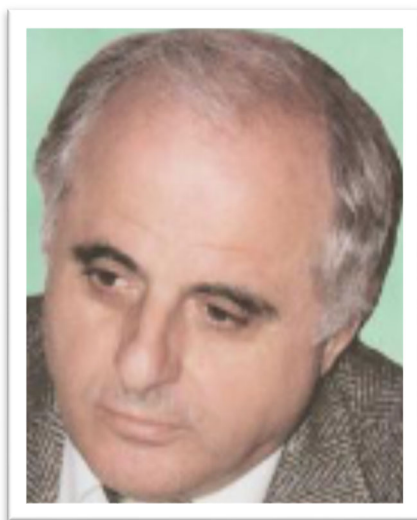
Gând cu tine

.....
M-a topit pe loc și cuget
Că ai să păstrezi privirea
Zâmbitoare și senină
Aducându-mi fericirea
.....

Vara noastră

.....
Vara noastră-a fost să fie
Anotimpul de iubire
Fiindcă mi te-a adus mie
Gând frumos de fericire.
.....

Profil literar realizat de către **Doina BÂRCĂ**, jurnalist și scriitor

Tudor NEDELCEA

Date autobiografice

Tudor NEDELCEA (n. 23.III.1945, Valea Ursului-Tâmbna, județul Mehedinți), critic și istoric literar, prozator, jurnalist, editor, este fiul Elenei (n. Tupan) și al lui Iancu Nedelcea, grefier, agricultori.

Învăță mai întâi în satul natal (1952-1959), frecventează cursurile Liceului „Traian” din Drobeta Tr. Severin (1959-1963), iar la București face studii de biblioteconomie în cadrul Institutului Pedagogic București (1964-1967), apoi urmează Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității (1967-1971), unde își susține, în 1983, teza de doctorat: *Geneza ideilor social-politice și filosofice în literatura română veche* (coordonator acad. Dan Simonescu).

Lucrează la Biblioteca județeană „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova (1969-1970), apoi arhivist la Arhivele Statului din Craiova (1970-1972), lector la Direcția Generală a Presei și Tipăriturilor (1972-1974), director la Biblioteca „Aman” (1974-1985), bibliotecar la aceeași instituție (1985-1988), redactor și redactor șef la Editura „Scrișul Românesc” (1988-1997), cercetător științific la Institutul de Cercetări Socio-Umane Craiova al Academiei Române (1999-2019).

În paralel, a fost cadru universitar (1996-1999), a înființat Fundația „Scrișul Românesc”, a fost vicepreședintele Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, consilier în Adunarea Eparhială a Mitropoliei Olteniei (1990-2008), apoi în Adunarea Națională Bisericească și în Consiliul Național Bisericesc din cadrul Patriarhiei Ortodoxe Române (1990-2008), membru al Centrului Academic Internațional „M. Eminescu” de la Chișinău, președinte al Centrului de Studii și Cercetări pentru Comunitățile de Români din Balcani. În prezent, este membru al Adunării Eparhiale a Episcopiei Severinului și Strehaiei, inițiind construirea (în premieră) și sfințirea a două cenotafuri: pentru Tudor Vladimirescu (iunie 2021) și Mihai Viteazul (august 2021), membru de onoare al Asociației Oamenilor de Știință, Cultură și Artă din R. Moldova.

La Craiova a organizat Zilele „Marin Sorescu”, Festivalul Internațional „Adrian Păunescu”, Zilele Basarabiei și Bucovinei, sărbătorirea internațională a lui Grigore Vieru, simpozionul internațional „Latinitate și românitate în UE” (patru ediții, publicate în volume). Ca președinte al Fundației „Scrișul Românesc” a dezvelit peste 80 plăci memoriale, a construit Aleea Personalităților Olteniei, a editat în colecția „Români uitați” cărți donate gratuit românilor din afara granițelor țării etc.

Este membru în redacția revistelor „Portal-Măiastra”, „Arcade”, „Informația de Strehaia”, „Lamura”, „Noul literator”, „Arhivele Olteniei”, „Viața Basarabiei” (Chișinău) și „Lumina” (Serbia). La Chișinău, a participat deseori la „Ziua Limbii Române”, Congresul Mondial al Eminescologilor, la Zilele „Eminescu”, publică în „Literatura și Arta”, Buletinul „Eminescu”, „Viața Basarabiei” etc.

A primit numeroase premii și distincții de la: revista „Literatura și arta”, Uniunea Scriitorilor din Moldova, Premiul național „Marin Sorescu” al Academiei Române, Ordinul Ziariștilor, cls. I, „Crucea Patriarhală”, Medalia „Eminescu” cu brevet acordată de Președenția R. Moldova, Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, Congresul Spiritualității Românești, Societatea literar-artistică „Tibiscus” și „Lumina” (Serbia), Uniunea Etnicilor Români din Bulgaria (AVE), Centrul Academic Internațional „Eminescu” (Chișinău), Festivalul internațional de literatură (Drobeta-Tr. Severin), Fundația Europeană „Eminescu” (Craiova), Premiul național „Perpessicius” al Muzeului Literaturii Române pe 2014, premiul „Titu Maiorescu” al Academiei Române în 2015, premiul de excelență pe 2014 al Filialei Craiova a Uniunii Scriitorilor din România, Diploma omagială „Sf. Ioan Gură de Aur” a Patriarhiei Ortodoxe Române (28 decembrie 2015), premiul „Pamfil Șeicaru”(2015), premiul revistei „Lumina” (Serbia, 2012), premiul „Eminescu, ziaristul, acordat de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (2019), medalia Editurii Istros Brăila, 2020, premiul Opera Omnia al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Craiova, 2020, premiul „Eminescu” și medalia „Teiul de aur” (Basarabia, 2022), premiul Editurii Academiei Române (2022), premiul „Grigore Vieru” (Chișinău, septembrie 2022), diplomă de laureat al revistei „Literatura și arta” (Chișinău, 2022). Este cetățean de onoare al Craiovei și al com. Dumbrăveni (jud. Suceava).

Colaborări la reviste

A debutat la „Ramuri” (1970) și a colaborat la „România literară”, „Luceafărul”, „Literatorul”, „Cronica”, „Flacăra”, „Contemporanul”, „Meridian”, „Lamura”, „Viața Basarabiei”, „Caiete critice”, „Literatura și arta”, „Noua revistă română”, „Adevărul literar și istoric”, „Arhivele Olteniei”, „Glasul națiunii”, „Lumina”, „Limba română”, „Academica”, „Bucovina literară”, „Acasă”, „Analele Universității din Craiova”, „Mitropolia Olteniei”, „Pro Saeculum”, „Curtea de la Argeș”, „Noul literator”, „Vorba noastră”, „Amfitrion”, „Caligraf”, „Cronograf”, „Revista română”, „Convorbiri literare”, „Deceniul 7”, „Eminescu. Buletin” (Chișinău), „Flacăra lui Adrian Păunescu”, „Tibiscus”, „Floare de latinătate” (Serbia), „Observatorul” (Canada), „Contemporanul. Ideea europeană”, „Banchetul”, „Biblioteca Septentrionalis”, „Bucureștiul literar și artistic”, „Lumina”(București), „Astra clujeană”, „Litere” (Târgoviște), „Reflex” (Reșița), „Arheu” (Bârlad), „Mozaicul” (Craiova), „Noul literator” (Craiova), „Lumină lină” (New York), „Phihiologia” Chișinău) etc. A mai semnat N. Tudor, N. Theodor, Teofil Mehedințeanu.

Scrieri

Publicații periodice din Oltenia, I-II, pref. Dan Simonescu, Craiova, 1976, 1979; *Manuscrise și cărți vechi*, pref. Dan Simonescu, Craiova, 1977; *70 de trepte*, pref. Dan Simonescu, Craiova, 1978; *„Arhivele Olteniei”* (în colab.), București, 1983; *Geneza ideilor social-politice și filosofice în literatura română veche*, Craiova, 1987, ediția a II-a, Iași, 2015; *Povestiri despre Mihai Viteazul*, Craiova, 1991; *Eminescu împotriva socialismului*, Craiova, 1991; *Pasărea măiastră* (Maria Tănase), Craiova, 1993 (ed. II, 1999); *Eminescu și cugetarea sacră*, Craiova, 1994 (ed. II, postf. Victor Crăciun, Craiova, 2002); *Vlad Țepeș Dracula*, Craiova, 1994 (ed. II, Deva, 1999; ed. III, Craiova, 2005); *Vocația spiritualității*, Craiova, 1995; *Eminescu, apărătorul românilor de pretutindeni*, Craiova, 1995; *Civilizația cărții*, Craiova, 1996; *150 de ani de la Revoluția din 1848* (în colab.), Craiova, 1998; *Bisericile Craiovei* (în colab.), Craiova, 1998; *Eminescu, istoricul*, Craiova, 1998; *Interferențe spirituale*, Craiova, 2002; *Familia Aman* (în colab.), Craiova, 2003; *Repere spirituale românești. Un dicționar al personalităților din Dolj* (în colab.), Craiova, 2005; *Redactorii „Ramurilor”* (în colab.), Craiova, 2005; *Cartea și circulația ei*, Craiova, 2005; *Pentru mine, Eminescu*, pref. Mihai Cimpoi și Theodor Codreanu, postf. Victor Crăciun, Craiova, 2005; *Moldovean, vlah sau român?* ed. în română, sârbă, bulgară, Craiova, 2008; *Centenar Biblioteca „Aman”. Monografie*, Craiova, 2008; *„Doina” lui Eminescu. 125 de ani* (în colab.), pref. Eugen Simion, București, 2008; *Carte despre carte*, Craiova, 2008; *Eminescu și realsematismul*, Craiova, 2010; *Românii de lângă noi*, Craiova, 2011 (premiul Uniunii Scriitorilor, filiala Craiova, 2012); *Shakespeare în viziunea lui Eminescu* (cu Diana Cotescu), Craiova, 2012; *Album Adrian Păunescu* (în colab.), București, 2013; *Confluente spirituale*, Iași, TipoMoldova, 2013; *Eminescu...*, pref. Mihai Cimpoi și Th. Codreanu, postf. Victor Crăciun, București, Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2013 (ediția a II-a, augmentată și revizuită, Iași, TipoMoldova, 2014); *Printre cărți și oameni*, Iași, 1-9, 2014-2023; *Simple crâmpie de viață* (Craiova, 2015); *Eminescu și China* (în colab. cu Diana Cotescu, Craiova, 2018, ediție în română, engleză și chineză); *Biserica și Societatea* (Craiova, 2019), *Marin Sorescu sau vocația identității românești* (București, 2020), *Eminescu* (ediția a II-a, 1050 p., București, Edit. Tracus Arte, 2020; *Eminescu*, Editura Academiei Române, 2020), *Correspondență primită* (Drobeta Turnu Severin, 2021); *Grigore Vieru sau pătimirea basarabeană* (Craiova, 2023). A făcut parte din colectivul de autori al celor două ediții a *Dicționarului General al Literaturii Române*, apărute sub egida Academiei Române, precum și în colectivul de *Ediții Mihai Eminescu* (200 vol.), apărute la TipoMoldova, Iași.

Ediții și prefețe

Carmen Sylva, *Poveștile Peleşului*, pref. ed., Craiova, 1991, B.P. Hasdeu, *Sic cogito*, pref. ed., Craiova, 1991; H.Chr. Andersen, *Povești*, pref. ed., Craiova, 1991; ediția a II-a, Craiova, 2005, 2006); Petre Bellu, *Apărarea are cuvântul*, pref. ed., Craiova, 1991; G. Geza, *Contract de căsătorie*, pref. ed., 1991; I. Creangă, *Popa Duhu și alte povestiri*, ed., Craiova, 1991, Petre Ispirescu, *Basmelor românilor*,

ed., Craiova, 1992; M. Eminescu-Veronica Micle. *Correspondență*, ed., pref., Craiova, 1992; Traian Demetrescu, *Iubita. Cum iubim*, ed., pref., Craiova, 1992; Tudor Vladimirescu, *Scrieri*, ed., pref. Marin Sorescu, Craiova, 1992, ediția a II-a, 2021; Cezar Petrescu, *Greta Garbo*, ed., pref., Craiova, 1992; St. Sweig, *Inimi neliniștite*, ed., pref., Craiova, 1992; Mihai Viteazul, *Scrieri*, ed., pref., Marin Sorescu, Craiova, 1993, ediția a II-a, 2021; Gr. Vieru, *Rugăciune pentru mama*, pref., ed., Craiova, 1994; Stendhal, *Napoleon*, ed., pref., Craiova, 1994; A. de Saint Exupéry, *Zbor de noapte*, ed., pref., Craiova, 1994; Vasile Militaru, *Poemele nemuririi*, ed., pref., Craiova, 1994; *Cărți românești vechi. Predoslovii*, ed., pref., Craiova, 1994; *Stihuri la stema țării*, ed., pref., Craiova, 1995, ediția a II-a Iași, 2015, ediția a III-a, București, 2021; N. Batzaria, *Spovedanie de cadăne*, ed., pref., Craiova, 1996; M. Eminescu, *Texte esențiale*, ed., pref., Craiova, 1997; Eminescu, *Doina*, ed. bibliofilă, pref., Craiova, 1992; Eminescu, *Capodopere și texte fundamentale*, ed., Chișinău / București, 1999; Vasile Militaru, *A venit aseară mama*, Craiova, 2000; Vasile Tărășeanu, *Iluzii și lanțuri*, ed., pref., Craiova, 2001, Petre Gigea-Gorun, *Despre Craiova, cu dragoste*, Craiova, 2001; Ioan Nenițescu, *De la românii din Turcia europeană*, ed., pref., Craiova, 2003; Petre Gigea-Gorun, *Amintiri despre scriitori*, Craiova, 2003; Elena Buznă, *Vârsta timpului*, Craiova, 2003; Paul Zugrăvescu, *Mama*, Craiova, 2003; Jean Băileșteanu, *Sfântul drac sau judecata de... acum*, pref., Craiova, 2004; Petre Gigea-Gorun, *Din amintirile Craiovei*, Craiova, 2004; Ilie Tudor, *De sub tăvălug*, Craiova, 2004; Selma Lagerlöf, *Povestiri despre Iisus*, ed., pref., Craiova, 2005; Adam Puslojici, *Trimitor la vise*, Craiova, 2005; Gr. Vieru, *Linștea lacrimii*, ed., pref., Craiova, 2006; *Sus la Valea Ursului*, ed., pref., Craiova, 2007; Florian Copcea, *Istoriografia românilor din Serbia de sud-est*, postf., Craiova, 2008; Liviu Andrei, *O țară înconjurată de români*, pref., Craiova, 2010; Sorin Fira, Cătălin Pîrvu, *Vlahii, români pierduți*, pref., Craiova, 2010; Georgică Bercea-Florea, Ionel Datcu, *Drama ofițerilor români*, Craiova, 2010; *Dicționarul biobibliografic al membrilor Uniunii Scriitorilor din România, filiala Craiova*, Craiova, 2010; Dan Vană, *Mărțișoare pentru copii*, Craiova, 2013; Șerban Pătrașcu, *Istoria prostituției și a caselor de toleranță din Craiova*, Craiova, 2014; I.D. Sîrbu, *Opere*, vol. 1-2, București, 2013 (în colab.); Ionel Turcin, I. Pâlșoiu, A. Corneanu, *Prizonierii de război români în malaxoarele morții din gulagul stalinist*, Craiova, 2015; Șerban Pătrașcu, *Istoria prostituției și a caselor de toleranță din Craiova* (pref., Craiova, 2014); Ionel Turcin, I. Pâlșoiu, *Drama soldaților români în gulagul stalinist*, Craiova, 2015; Ionel Turcin, Ionela Nori Cadea, I. Pâlșoiu, *Eroul martir Tudor Vladimirescu și cronică Revoluției române de la 1821*, pref., Craiova, Aius, 2017; Florian Copcea, *Ideea europeană în opera lui M. Eminescu*, postf., Craiova, Edit. Grafit, 2017; Victor Rusu, *„Numai foc, prăpăd și jale”*, pref., Craiova, 2017; Marian Niță, *Eminescu în căutarea Dumnezeuului cel viu* (pref., Craiova, 2018); Ilie Purcaru, *O expediție în „Sahara olteană”*, cuvânt înainte, Craiova, 2018; *Oltenia. Evoluție social-istorică și patrimoniu cultural*, coautor, Craiova, 2019; Maria Vasilescu, *O viață împreună* (pref., Tântăreni, 2019), *Stihuri la stema țării. 1635-1830* antologie, studiu introductiv, tabel cronologic și repere critice, București, Editura Academiei Române, 2021; Nicolae Mareș, *Nicolae Titulescu. 140 de ani de la naștere* (postf., București, 2022); Elis Râpeanu, *Epigrame aforistice și madrigaluri*

(pref., București, 2022); Coca Man, *Iubire imposibilă* (pref., Craiova, 2022); Constantin Preda, *Crucea mea de miere (Cântece despre viață, moarte, iubire și nemărginire)*, (pref., Craiova, MJM, 2022; M. Eminescu, *Poezii* (ediție și prefață, Iași, TipoMoldova, 2022); Adrian Otovescu, Vlad Ovidiu Cioacă, *Comunitatea românilor din Cernăuți-Ucraina* (pref., Craiova, 2023); Petre Gigea, *Întâlniri și convorbiri cu înalte personalități bisericești* (pref. Craiova, 2023).

Referințe

Despre cărțile sale s-au pronunțat: Mircea Anghelescu, Al. Zub, Dan Simonescu, I.C. Chițimia, Ov. Ghidirmic, Grigore Traian Pop, Ilie Purcaru, Gh. Buluță, A. Silvestri, I. Dur, Val. F. Mihăiescu, Andrei Grigor, L. Chișu, N. Bellu, M. Ungheanu, G. Tomozei, Marian Barbu, Hristu Cândroveanu, C. Cubleşan, M. Prepeliță, M. Cimpoi, Gh. Bulgăr, Th. Codreanu, I. Buzăși, Marian Popa, Fănuș Băileșteanu, Fl. Miu, Al. Burlacu, Victor Crăciun, Radu P. Voinea, N. Dabija, Petre Ciobanu, A. Sasu, V. Tărățeanu, Gr. Vieru, Eugen Simion, Viorel Dinescu, Boris Crăciun, I. Razeș, Mircea Popa, Mircea Radu Iacoban, G. Anca, I. Simuț, Lina Codreanu, A. Goci, D. Apetri, Elena Tamazlâru, Mircea Pospai, Silviu C. Negru, I. Jianu, Em. Marcu, Dan Lupescu, Ion Brad, Grigore Croitoru, Stoica Lascu, Gabriela Nedelcu-Păsărin, Daniela Șontică, Ioniță Apostolache, Geo Ciolcan, Dorel Vidrașcu, Gh. Păun etc.

Repere bibliografice

Mircea Anghelescu, *Manuscrise și cărți vechi*, „Limba română”, 1979; Al. Zub, *Arhivele Olteniei*, Anuarul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol”, 1984, 615; Ov. Ghidirmic, *Varietatea stilistică*, „Luceafărul”, 1987, 51; Grigore Traian Pop, *Entuziasm și rigoare*, SLAST, 1988, 16 ; Ilie Purcaru, *Carte cu olteni*, Craiova, 1988, 94-97; Gh. Buluță, *Dominante culturale românești*, „Luceafărul”, 1988, 25; A. Silvestri, *O sinteză de istorie literară*, „Luceafărul”, 1988, 39; I. Dur, *Recitind literatura română veche*, „Tribuna”, 1989, 2; Dan Simonescu, *Construirea structurilor fundamentale*, „Luceafărul”, 1989, 22; I.C. Chițimia, *Geneza ideilor social-politice și filosofice în literatura română veche*, „Argeș”, 1989, 8; Valentin F. Mihăiescu, *Eminescu despre Eminescu*, „Națiunea”, 1991, 26; Andrei Grigor, *Investigație și conjunctură*, „Literatorul”, 1991, 10; Lucian Chișu, *Sic cogito*, „Literatorul”, 1992, 19; Ion Dur, *Exerciții de recunoaștere*, Craiova, 1992, 87-92; N. Bellu, *Eminescu și Oltenia*, Craiova, 1995, 138-140, 146-148; Mihai Ungheanu, *Scriitorii de la miezul nopții*, Galați, 1996, 192-195; Gh. Tomozei, *Bătrânii „Dimineții poezilor”*, „Literatorul”, 1995, 17-18; Lucian Chișu, *O instituție eminesciană*, „Literatorul”, 1995, 12; Marian Barbu, *Permanența lui Eminescu*, „Luceafărul”, 1995, 23; Hristu Cândroveanu, *„Eminescu, apărătorul românilor de pretutindeni”*, „Mesagerul”, 1996, 25; C. Cubleşan, *„Eminescu împotriva socialismului”*, „Steaua”, 1996, 6; *Personalități publice-politice. Dicționar*, București, 1996, 115; C. Cubleşan, *Eminescu în perspectivă critică*, Oradea, 1997, 9-12, 95-101; Mihai Prepeliță, *Ucenic la Eminescu*, București, 1997, 367-371; Mihai Cimpoi, *„Eminescu și cugetarea sacră”*, „Viața românească”, 1997, 1-2; C. Cubleşan, *„Civilizația cărții”*, „Steaua”, 1997, 10-11; Gh. Bulgăr, *Cărți noi despre Eminescu*, „Luceafărul”, 1998, 24; Th. Codreanu, *Noi ediții eminesciene*,

„Bârladul”, 1999, 1; I. Buzăși, „Doina” lui Eminescu, „Cetatea Culturală”, 1999, 5; Marian Barbu, *Trăind printre cărți*, I, 2001, 235-238; II, Petroșani, 2002, 147-148; 394-396; III, Craiova, 2004, 151-152; 255-256; *La început a fost cuvântul...*, Craiova, 2001, 312-321; Gh. Bulgăr, *Momentul Eminescu în cultura română*, București, 2001, 166-167; Marian Popa, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, II, 1158; C. Cubleşan, *Eminescu în oglinzile criticii*, Cluj-Napoca, 2001, 2002, 2006; Fănuș Băileșteanu, *Fețele rostirii*, București, 2002, 52-54; Firan, *Profiluri*, II, 110-111; C. Cubleşan, *Eminescu în orizontul criticii*, Pitești, 2000, 190-194; Th. Codreanu, *Controverse eminesciene*, București, 2000, 224-227; Mihai Cimpoi, *Dialoguri cu eminescologi în perspectiva mileniului III*, Chișinău / București, 2000, 325-336; *Who's Who în România*, București, 2002, 444; Fl. Miu, *Spirit polemic*, „Ramuri”, 2002, 10; Marian Barbu, *Dicționarul biografic al membrilor Societății Scriitorilor Olteni*, Craiova, 2003, 202-212; *Dicționarul enciclopedic al jud. Mehedinți*, Drobeta Tr. Severin, 2003, 239-294; Mihai Cimpoi, *Critice*, 8, Craiova, 2004, 219-223; Lucian Chișu, *99 de cărți*, Craiova, 2004, 161-170; Al. Burlacu, *Strategia admirației în critica lui Tudor Nedelcea*, „Viața Basarabiei”, 2004, 1; Victor Crăciun, *Piața de recunoaștere*, idem; Radu P. Voinea, „Interferențe spirituale”, idem; Mihai Cimpoi, *Voința hermeneutică*, idem; Gh. Mihai, *Trei magi*, Craiova, 2004, p. 34-35; Petre Gigea-Gorun, Antonie Solomon, *Cetățeni de onoare ai municipiului Craiova*, Craiova, 2005, 103-105; ed. II, 2009, 130-132; *Dicționarul General al Literaturii Române*, L/O, București, 2005, p. 573; N. Dabija, *Bezna vine de la răsărit*, Craiova, 2005, 239-240; *Scriitori mehedințeni*, Apollodor, 2005, 3-4; *Tudor Nedelcea. 60 de ani*, Craiova, 2005, 5-152; Petre Ciobanu, *Contribuții eminescologice*, „Ramuri”, 2005, 7-8; Aurel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, II, Pitești, 2006, 193-194; *Medalionul literar*, Craiova, 2006, 133-143; Petre Ciobanu, *Minotaurul și floarea de crin*, Craiova, 2006, 119-122; Vasile Tărășeanu, *Stâlpul de foc*, Craiova, 2007, 104-105; C. Cubleşan, *Pasiunea lecturii*, Cluj-Napoca, 2008, 131-134; C. Cubleşan, *Eminescu în comentarii critice*, Cluj-Napoca, 2008, 58-62; *Limba română este patria mea*, Chișinău, 2008, 347; Fănuș Băileșteanu, *Interludii*, Craiova, 2008, 321-334; Eugen Simion, „De la Nistru pân' la Tisa”, „Acasă”, 2009, 1-2; Mihai Cimpoi, *Pledoarie pentru integritatea personalității lui Eminescu*, „Viața Basarabiei”, 2009, 145-146; C. Cubleşan, „Doina” lui Eminescu, *Cetatea Culturală*, Cluj-Napoca, 2009, 7; N. Dabija, *Hoții de speranțe*, Bacău, 2009, 72-74; Gh. Boaghe, *Miscellanea*, Craiova, 2009, 67-70; Viorel Dinescu, *Dialoguri socratice*, Galați, 2010, 190-193; *Dicționarul bibliografic al membrilor USR, filiala Craiova*, Craiova, 2010, 162-169; Boris Crăciun, Daniela Crăciun-Costin, *Dicționarul scriitorilor români de azi*, Iași, 2011, 355-356; N. Marinescu, *Aius 20. File din istoria noastră*, Craiova, 2011, 78-79; I. Razeș, *O idee persuasivă despre realsemitismul lui Eminescu*, „Forum”, 2011, 1; Mircea Popa, *Eminescu și realsemitismul*, „Cuvântul liber” (Tg. Mureș), 2011, 39; Constantin Romulus Preda, *Eminescu și realsemitismul*, în „Ramuri”, nr. 2, 2011, p. 16; M. Cimpoi, *Mihai Eminescu. Dicționar enciclopedic*, Chișinău, 2012, p. 395-396; Radu P. Voinea, *Crâmpoie de viață*, III, Craiova, 2012, p. 105; Mircea Radu Iacoban, *Eminescu la zid!*, „Monitorul de Suceava”, nr. 211, 2013, p. 4; G. Anca, *Post-eminescologie*, „Oglinda literară”, nr. 143, oct. 2013, p. 95; *Apariție editorială*, în „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 36-37, 13-19 sept. 2013, p. 4; Ion Simuț, *I.D. Sîrbu printre clasici*, „Cultura”, nr. 461, 20 mart. 2014, p. 13; Lina Codreanu, *Shakespeare și Eminescu*, „Oglinda literară”, nr. 151, iul. 2014, p. 10207; Aureliu Goci, *Actualitatea lui*

Eminescu, „Lumina” (Serbia), nr. 4-6, 2014, p. 22-26; D. Apetri, *Eminescologia*, „Literatura și arta” (Chișinău), nr. 27, 3 iul. 2014, p. 4; D. Apetri, *Apariții editoriale de anvergură*, „Septentrion literar” (Cernăuți), nr. 50, 2014, p. 7; Marian Barbu, *Trăind printre cărți*, III, Craiova, 2014, p. 25-30, 286-289; Elena Tamazlăcaru, *Un volum academic despre M. Cimpoi*, „Literatura și arta”, nr. 27, 3 iul. 2014, p. 5; O nouă apariție editorială, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 32, 8-14 aug. 2014, p. 5; N. Dabija, *El clădește statui*, „Literatura și arta”, nr. 12, 19 martie, 2015, p. 5; Mircea Pospai, *Scriitorul Tudor Nedelcea la 70 de ani*, „Noul literator”, nr. 19, iun. 2015, p. 17-19; Sanda Blaj, *Două apariții editoriale*, „Revista română”, nr. 1, mai 2015, p. 36; Silvia C. Negru, *Personalități mehedintene*, „Arcade”, nr. 2, 2015, p. 9-12; Th. Codreanu, *Tudor Nedelcea – 70*, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 31, 7-13 aug. 2015, p. 3. Idem, *Crâmpoie esențiale*, în „Portal-Măiastra”, nr. 3, 2015, p. 28-29; Victor Crăciun, *Tudor Nedelcea – un spirit mereu tânăr*, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 30, 31 iul.-6 aug. 2015, p. 4; Georgiana Roxana Ene, *Tudor Nedelcea, aniversarea celor 70 de ani*, „Ediție specială” (Craiova), nr. 4052, 24 mart., 2015; I. Jianu, *Scriitorul Tudor Nedelcea, la zi aniversară*, „Gazeta de sud” (Craiova), nr. 6088, 2015, p. 4; Emilian Marcu, *Simple crâmpoie de viață*, „Convorbiri literare”, nr. 8, 2015, p. 187; Tudor Nedelcea, *Repere critice*, Iași, 2015, p. 1-300; Mariana Urzică, Raluca Sandu, Delia Simcelescu, *Tudor Nedelcea. Biobibliografie*, Craiova, 2015, p. 1-104; M. Cimpoi, *Eminescu și românii de pretutindeni*, „Literatura și arta”, nr. 44, 29 oct. 2015, p. 5; Dan Lupescu, *Medalion Tudor Nedelcea*, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 50, 18-31 dec. 2015, p. 6; Dan Lupescu, *Moment aniversar: Tudor Nedelcea*, „Ramuri”, nr. 166-170, iul.-dec. 2015, p. 32. *Un dicționar al scriitorilor români contemporani*, vol. 3, 2016, p. 395-404; C. Cubleşan, *Eminescu în reflexii critice*, 2017, p. 131-134; *Dicționarul personalităților din România. Biografii contemporane*, 2017, p. 310; I. Brad, *Oameni și cărți*, vol. 1, 2017, p. 285-286; Idem, *Lecturi particulare*, vol. 2, 2018, p. 56-62; Mircea Popa, *Tudor Nedelcea, Eminescu*, „Acasă”, 2017, 130-134; Sara Colă, *Eminescu și China* „Contemporanul. Ideea europeană”, nr. 7, iul 2018, p. 3; Mihaela Albu, *În dialog cu...*, 2018, p. 63-94; Rodica Pospai Păvălan, *Oameni și cărți din Piemontul Bălăciței*, 2019, p. 205-209; Idem, *Scriitori doljeni și mehedinteni din Piemontul Bălăciței*, 2010, p. 218-226; Mihai Cimpoi, Traian Vasilcău, *Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni*, Chișinău, 2019, p. 718-719; Mircea Popa, *Printre cărți și oameni*, V, în „Portal-Măiastra”, nr. 3, 2019, p. 16; Victor Rusu, *Sus la Valea Ursului*, în „Caligraf”, nr. 11, 2019, p. 20-21; M. Măceș, *Tudor Nedelcea, valențele culturii*, în „Jurnalul Olteniei”, nr. 1010, 4 iun. 2019, p. 3; Mircea Pospai, *Premii meritate pentru ziariștii craioveni*, în „Mozaicul”, nr 7-8, 2019, p. 22; Teofil Mehedintean, *Biserica și Societatea*, în „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 49-50, 2019, p. 16; Veniamin Micle, *Festivitățile aniversării octogenare* (Vâlcea, M-reă Bistrița, 2019, p. 56, 85, 91-97); M. Marcu, *Scriitori olteni contemporani*, II, Craiova, Edit. Socrate, 2019); Nicolae Dan Fruntelată, *Boabe de piper crud*, 2020, p. 164-167; Zenovie Cârlogea, *Biserica și Societatea*, în Portal-Măiastra, nr. 2, 2020; Idem, *Marin Sorescu sau vocația identității românești*; Idem, nr. 6. iun. 2020; Mircea Popa, *Tudor Nedelcea și pledoaria pentru Sorescu*, în „Porta-Măiastra”, nr. 2, 2020, p. 8-9; Stoica Lascu, *Tudor Nedelcea '75*, în „Lumină Lină”, nr. 3, 2020, p. 2; idem, *Cărturar atins de nimbul „eminescianitic”*, în „Portal Măiastra”, nr. 3-4, 2020, p. 53-55; Marga Bulugean, *Tudor Nedelcea '75*, în „Cuvântul libertății”, nr. 9244, 14 dec. 2020, p. 5; Mircea Pospai, *O carte pentru minte și suflet, Biserica și societatea*, „Autograf MJM”,

nr. 3, 2020, p. 28-29; Stoica Lascu, *Tudor Nedelcea '75*, „Lumină Lină”, nr. 3, 2020, p. 2; Idem, *Cărturar atins de nimbul eminescianitei*, „Portal Măiastra”, nr. 3-4, 2020, p. 53-55; C. Cubleşan, *Pledoarie pentru Eminescu*, în „Tribuna”, nr. 441, ian. 2021, p. 13; Tudor Răţoi, *Eminescu în viziunea lui Tudor Nedelcea*, în „Banchetul”, nr. 61-63, 2021, p. 25-26; Stan V. Cristea, *Eminescu. Ipoteze ale biografiei prin operă*, în „Mozaicul”, nr. 1, 2021, p. 11; Viorel Dinescu, *Un destin împlinit*, în „Curtea de la Argeş”, nr. 5, 2021, p. 23-25; Idem, *Seniori ai culturii*, III, Piteşti, Tiparg, 2022, p. 162-179; Gabriela Nedelcu-Păsărin, *Tudor Nedelcea „la aniversare”*, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 14, 2021, p. 6, idem, nr. 15, 2021, p. 11; Zenovie Cărlugea, *Un împătimit polihistor, poligraf, eminescolog: Tudor Nedelcea*, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, 21, nr. 19, 14-20, mai 2021, p. 9; Dan Lupescu, *Arc de lumină: Brâncuşi – Tudor Vladimirescu*, în „Flacăra lui Adrian Păunescu”, 21, nr. 22, iun. 2021, p. 3, nr. 23, iun. 2021, p. 2; Zenovie Cărlugea, *Izvoarele dintâi ale poeziei româneşti. Obârşii. Stihuri la stema ţării*, „Portal-Măiastra”, 17, nr. 3-4, 2021, p. 18-20; Gheorghe Păun, *Eminescu şi realsemitismul*, în Gh. Păun, *La curtea lui Urmuz*, II, Bucureşti, Ars Docendi, 2021, p. 27-28; Tudor Nedelcea, *Repere critice*, II, Craiova, Edit. Sitech, 2021, 332 p.; Gh. Păun, *Eminescu şi realsemitismul*, în *La curtea lui Urmuz*, II, Bucureşti, 2021, p. 27-28; *Enciclopedia reprezentanţilor scrisului istoric românesc*, vol. III, Bucureşti, Academia Română, 2021, p. 378; Zenovie Cărlugea, *Repere critice*, II, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, 21, nr. 33, 20-26 aug. 2021, p. 16; Elis Râpeanu, *Eminescu şi credinţa sa ortodoxă*, Bucureşti, Edit. Semne, 2022, p. 34-36, 44, 46, 80, 90, 151, 162, 167; Zenovie Cărlugea, *Printre cărţi şi oameni*, VIII, „Portal-Măiastra”, nr. 1, 2022; Daniela Şontică, *Între Valea Ursului şi un munte de cărţi*, „Lumina”, nr. 57, 23 mart. 2022, p. 13; Ioniţă Apostolache, *Eminescu şi rugăciunea sufletului însetat*, „Lumina”, nr. 13, 3 apr. 2022, p. 7; Geo Ciolcan, *Genul epistolar – oglinda sufletului*, FLAP, nr. 15, 15-21 apr. 2022, p. 11; M. Marcu, *Cei mai mari prozatori ai Olteniei*, Craiova, Edit. Socrate, 2022, p. 37-50; Dorel Vidraşcu, *Polivalenţa genului*, FLAP, nr. 16-17, 22 apr. – 5 mai 2022, p. 23; Dorel Vidraşcu, *Florilegiu aniversar*, FLAP, nr. 1, 13-19 ian. 2023, p. 13; Mihai Cimpoi, *Momentele oltenesti ale poetului pătimirii basarabene*, „Literatura şi arta”, nr. 6, 9 feb. 2023, p. 6.

Repere critice

Revenind la cartea de faţă, *Eminescu*, trebuie să spunem că Tudor Nedelcea – modest şi integru, niciodată interesat să iasă în faţă – devine surprinzător, la deplina sa maturitate, cel mai important eminescolog.

(**Aureliu Goci**, „Ramuri”, nr. 6, iunie 2014, p. 7.)

Tudor Nedelcea s-a angajat, după 1990, într-o acţiune reparatorie pe care o aşteptam demult: detabuizarea unor dimensiuni ale personalităţii lui Eminescu şi valorificarea integrităţii acesteia. Dând dovadă de perseverenţă şi acribie filologico-editorială, de o lucrare serioasă în spiritul dreptei cumpene eminesciene, a procedat la readucerea în actualitate a unor texte importante şi la scrierea unor studii ample din perspectiva exegetică a zilei de azi.[...]

Ediţiile îngrijite de Tudor Nedelcea, studiile sale au meritul de a regândi gândirea eminesciană cu seriozitate, calm şi cu conştiinţa perenităţii neecclipseate a publicisticii sale, genială ca şi poezia.

(**Mihai Cimpoi**, prefață la vol. *Eminescu* de Tudor Nedelcea, Editura Academiei Române, 2020, p. 5,6.)

Acest mesaj al unității politice și spirituale românești străbate, altminteri, toate cărțile și lucrările lui Tudor Nedelcea, imagine a unui spirit critic echilibrat, ajuns pe culmea maturității sale creatoare. Avem nevoie mai mult ca oricând de cărturari ca Tudor Nedelcea.

(**Theodor Codreanu**, prefață la vol. *Eminescu*, de Tudor Nedelcea, Editura Academiei Române, 2020, p. 10.)

Unul dintre importanții cercetători pasionați în domeniul eminescologiei este, fără îndoială, Tudor Nedelcea, autor a peste zece volume consacrate poetului național și a nenumărate articole și studii privitoare la opera acestuia, publicate în diverse reviste din țară și străinătate. O bună parte dintre acestea (cele mai importante), nu mai puțin de treizeci, le-a reunit într-un masiv volum intitulat simplu *Eminescu* (Fundatia Națională pentru Știință și Artă, București, 2013), structurate în jurul ideii de combatere a mult prea numeroaselor prejudecăți vehiculate în anii din urmă în jurul creației acesteia de către numeroși critici și comentatori literari, improvizați în bună parte, caracterizați de o atitudine abuzivă împotriva tuturor valorilor naționale, în ideea unei false nevoi de modernizare, de europenizare a țării, desconsiderând cu ostentație trecutul istoric al românilor.

(**Constantin Cubleşan**, *Eminescu în reflexii critice*, Craiova, Editura Fundația „Scrișul românesc”, 2017, p. 131-134.)

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Dumitru NICODIM-ROMAR

S-a născut la 16 februarie 1951 în satul Sălcioara, comuna Jurilovca, județul Tulcea. A fost asistat al Caselor de Copii Școlari din Năvodari și Tulcea.

Studii liceale în Eforie Sud, Tulcea (*Spiru Haret*); Studii universitare la Facultatea de *Energetică din U.P. București* (1976); Doctorat în hidro-energetică (1989); Cursurile *Școlii Superioare de Jurnalistică și Relații Publice* (1990-1992). A lucrat ca redactor principal la cotidianul *Dreptatea*.

A fost inginer constructor la hidrocentralele Govora, Strejești, Drăgănești, și timp de șapte ani, șef de șantier la Rusănești (pe râul Olt), până la punerea în funcțiune în 1989.

A construit structura de rezistență la numeroase clădiri din București și decoruri pentru scenografia filmelor *Poarta albă*, *Cardinalul* ș.a în regia d-lui Nicolae Mărgineanu. Pentru decorurile realizate la cele două filme a fost nominalizat la premiile GOPO și UCIN în 2015 și 2019.

În perioada 1991-2015 a fost lector la Facultatea de Energetică în UP București. Este autor de invenții și inovații premiate la Expoziții naționale. Din 2004 este profesor examinator la Concursul Național Trofeul Energeticianului.

În domeniul literar a primit în 2009 Premiul pentru poezie al Filialei Brașov a U.S.R., iar în 2018 Premiul pentru proză al A.S. din județul Tulcea, AEGYSSUS. Uniunea Culturală a Albanezilor din România i-a oferit titlul de *Scriitorul Anului* în anul 2022.

Cărți publicate

Versuri

Poezii Amare, Ed. **Tornada**, 1992; *Lacrimă cu Zăvor*, Ed. **Mustang**, 1997; *Cusături Eterne*, Ed. **Artemis**, 2007; *Lebede Albe calea iubirii*, Ed. **VOX**, 2008; *Umbra unui pom în flăcări*, Ed. **Curtea Veche**, 2010; *Frunze de toamnă pe fluviul Amur*, Ed. **Semne**, 2010; *Omariada (catrene)*, Ed. **Curtea Veche**, 2012; *Rubaiate (catrene)*, Ed. **Curtea Veche**, 2012 (româno-engleză); *Rubâiyat (catrene)*, Ed. **Curtea Veche**, 2012 (româno-italiană); *Romaiate*, ediția a III-a, Ed. **Libris Editorial**, Brașov 2016; *Tratat*

de iubire, Ed. **Curtea Veche**, 2017; *Ultimul cuc* (antologie de poezie), Ed. **Libris Editorial**, Braşov 2019; *Romaiate*, definitive, ediția a IV-a, Ed. **Libris Editorial**, Braşov 2020; *El ojo de Dios*, Ed. **Creator**, Braşov, 2022; *Te laud Doamne*, Ed. **Curtea Veche**, Bucureşti, 2022; *Catedrala Ruinată* (sonete), Ed. **Creator**, Braşov, 2023.

Proză

Casa lui David, Ed. **Humanitas**, 1996; *Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul*, Ed. **Fiat Lux**, 1999; *Poarta Albă*, Ed. **Humanitas**, 2001; *Scoală-te şi scrie*, Ed. **Libris Editorial**, Braşov 2017; *Simfonia 666, demonica*, Ed. **Libris Editorial**, Braşov, 2018; *Distrofia Timpului*, reportaje din anii '90-'92, Ed. **Libris Editorial**, Braşov 2020; *Vorbeşte tu! Dacă mie îmi vor închide gura*, Ed. **Creator**, Braşov 2020; *Carte cu cronici*, Ed. **Creator**, **Braşov** 2022; *Temelie pentru poezie*, Ed. **Curtea Veche**, Buc. 2022.

Editate în alte limbi

Cygnés Blancs, lb. Franceză, Ed. **VOX**, 2009; *David's House*, Dorrance **Publishing House Co. Pittsburgh**, USA, 2010; *Foglie d'autunno sul fiume Amour*, versuri, Ed. **Curtea Veche**, 2012 (româno-italiană); *Romayades*, ed. a II-a, quatrains, Ed. **Le Brontosaure**, 2013, Franţa; *Rubâiyat*, catrene,versuri, **Edizioni del Poggio**, 2014, Italia; *Feuilles d'Automne*, versuri, Ed. **Le Brontosaure**, 2015, Franţa; *Via, vita, amore*, versuri, **FaLvision Editore**, Bari, 2019, Italia; *Romayatte/Quatraine*, **FaLvision Editore**, Bari, 2021, Italia; *Singur printre cuvinte*, **Amanda Edit Verlag**, 2021, lb. albaneză; *Razele clipelor mele* (cu Genţiana Mhaxhiri), **Amanda Edit Verlag**, 2021, lb. română şi albaneză, trd. Baki Ymeri; *Poezii română-bulgară*, Ed. **Curtea Veche**, 2022, trd. Anka Staneva, 190 pag.

Prezenţe în Dicţionare

Personalia, Dicţionar biobibliografic, Axenia Hoge, Constanţa, **Ex Ponto**, 2000; *Altân Tepe*, versuri, în „Harmony” vol. antologic al „The 3-rd World Congress of Poets”, Iaşi, July 21 – 24, 2001;

Personalităţi române şi faptele lor, Constantin Toni Dârţu, Iaşi, Spanda, 2010 (vol. 39) şi **Studis**, 2015 (vol. 62);

Poezia şi înţelepciunea cărţii, antologie, Mihai Popescu, Bucureşti, **Editura Militară**, 2010, reed. 2020;

Dicţionarul scriitorilor români de azi, Crăciun Boris, Crăciun-Costin Daniela, Iaşi, **Porţile Orientului**, 2011;

L'alveare d'oro dell'invisibile/ Stupul de aur al invizibilului, Eseuri şi Florilegiu bilingv, Geo Vasile, Iaşi, **Contact Internaţional**, 2013;

Poetes, vos papiers!, Paula Romanescu, Iaşi, **TipoMoldova**, 2014;

Un dicţionar al scriitorilor români contemporani, Vol. 4, Ioan Holban, Iaşi, **Tipo Moldova**, 2016;

Ingineri scriitori şi publicişti, Nicolae Vasile şi Ion Ganea-Christu, Bucureşti, Ed. **A.G.I.R.**, 2017;

Poeţi reprezentativi ai postmodernităţii, Geo Vasile, Ed. **EIKON**, 2018;

Scriitori Tulcenii din trecut şi de astăzi, Gheorghe Bucur, Tulcea, Ed. **Karograf**, 2018;

Apologii&Navigaţii, A.I. Brumaru, Ed.**EIKON**, 2019;

Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni, Acad. Mihai Cimpoi, Traian Vasilcău, **Chișinău**, 2019;

Antologia prieteniei, Vol. 5, Mirela Minuța Alexa, Iași, **Studis**, 2021;

Iarna sentimentelor, antologie, Ioan Romeo Roșianu, Baia Mare, **eCreator**, 2021.

Daruri Divine – Pentagrame lirice, Ed. **Amanda Edit Verlag**, 2022.

Scenografie filme

Binecuvântată fii închisoare; Poarta Albă, scenografie nominalizată la premiile Gopo și UCIN, 2015;

Cardinalul, scenografie nominalizată la premiile UCIN, 2019;

Fals tratat de mântuire a sufletului; Elixir, 2021, în regia d-lui. Nicolae Mărgineanu.

Despre creația scriitorului Dumitru Nicodim ROMAR, au vorbit:

Daniel ARANJO, A.I. BRUMARU, Gheorghe BUCUR, Florica Gh CEAPOIU, Alexandru CISTELECAN, Marius CHELARU, AS Eugen CARAGHIAUR, Alina M. CLEJ, Ioana DIACONESCU, Gheorghe GRIGURCU, Lucian GRUIA, Jean Paul GAVARD-PERRET, Baki YMERI, Pierre JACQUEMIN, Adrian LESENCIUC, Alexandrina LOVINESCU, Daniel MARIAN, Alexandru MIHALCEA, Octavian MIHALCEA, Doru MUNTEANU, Miruna MUREȘANU, Florentin POPESCU, Mihai PREPELIȚĂ, Pasquale Gerardo SANTELLA, Nicolae STOIE, Victor STEROM, Alex ȘTEFĂNESCU, Ion POPESCU TOPOLOG, Geo VASILE, Gabriela DEFOUR VOICULESCU, Radu ALDULESCU, Adriana BABEȚI, Vlad MITRIC-CIUPE, Letiția GURAN, Bedros HORASANGIAN, Adrian LESENCIUC, Alexandru MIHALCEA, Octavian MIHALCEA, Miruna MUREȘANU, Marius OPREA, Dan STANCA, Marius TUPAN, Marcel TOLCEA, Cornel UNGUREANU, Geo VASILE, Smaranda VULTUR, Mihai ZAMFIR, Vlad ZOGRAFI, Antoneta RĂDOI.

Extrase din cronici

Cu Dumitru NICODIM-ROMAR, inginer constructor (Hidrocentralele Govora, Strejești, Drăgănești, și, timp de șapte ani, șef de șantier la Rusănești pe râul Olt), jurnalist (cotidianul *Dreptatea*), decorator și scenarist (film: *Poarta albă*, *Cardinalul* ș.a în regia d-lui Nicolae Mărgineanu), care pentru decorurile realizate la cele două filme a fost nominalizat la premiile **Gopo** și **UCIN**, în 2015 și 2019, autor a peste 30 de volume – fie proză (roman, eseu), fie poezie (rubayate, baiate, romaiate – gen literar propriu), m-am intersectat prin 2009, la biserica Sfântul Nicolae-Broșteni, din București, unde fiul dumnealui, Alexandru Gabriel Nicodim, întors din misionariatul din Japonia tocmai fusese instalat paroh (ocazie cu care biserica s-a îmbogățit cu moaștele Sfântului Nicolae – al Japoniei, care are o istorie foarte interesantă, de încreștinare a japonezilor, demnă de a fi cunoscută – despre care am scris, în linii mari, în două numere ale revistei *Convorbiri literar-artistice*). O vreme nu l-am mai văzut, (eu plecând și atașându-mă altui loc), dar chiar când, meteoric, am mai trecut pe la Broșteni, nu l-am mai întâlnit, și, iată că, dăunăzi, mă „lovesc” frontal, în biserica aceea, de autorul a peste 30 de titluri de carte, nimeni altul decât unul din membri familiei părintelui nou-venit în urmă cu 14 ani, anume tatăl acestuia, Dumitru Nicodim – ROMAR. Curiozitatea mă împinge-n față, pun întrebări și, pe lângă

răspunsuri, mă pricopsesc cu câteva cărți: (*Romaiate* – Ed. **Libris Editorial**, 2020; *Ultimul cuc* – Ed. **Libris Editorial**, 2019; *Omariada* – Ed. **Curtea Veche** 2012; *Casa lui David* –Ed. **Humanitas** 1996). Așa-mi trebuie!! Nu știam că... curiozitatea a omorât pisica??

Ei bine, am trecut cu bine, emoțional, după ce am citit – în grabă, cu maximă curiozitate – întreg conținutul romanului *Casa lui David*, o carte încărcată de tragism(de secol trecut, cu toate relele lui, dar nu... prea departe, așa zice, de cel de secol XXI, doar că relele veacului de-acum nu le vedem în deplinătatea lor din pricina întunecimii care ne-acoperă ochii minții de gargara „conducătorilor iubiți”, la care se-adaugă împuierea capului cu „binefacerile progresului” (progresismului, ar fi cuvântul potrivit), mai nou, a intrării României în Uniunea Europeană, dar... încă afară, afară din... Shengen (nema liberă trecere!!), că deh, noi, românii, suntem... oia neagră a „Ioropei”!!!; vai nouă, doar oi de muls, de tuns și de pus sub ascultare de noii tătuci ai Parlamentului european), și asta pentru că nu s-a ostenit, cu-adevărat, careva să-i adune mizeriile și să ni le pună, clar, în față, și să le-arunce-n obraz cui trebuie. Dar timpul nu-i trecut, suntem abia la-nceputul deceniului trei. Ori ne trezim, ori se-alege praful și pulberea de noi ca nație!...

Drept să zic, nu știu cu care carte să-ncep și căreia să-i fac o prezentare mai amplă, și e prima oară când nu știu, după multă vreme de citit, la greu, din contemporani. Deși punctul meu forte este proza, nu voi comenta azi *Cartea lui David* (**Humanitas**, 1996), chiar dacă proza aceasta, mai mult frunzărită decât aprofundată, mă incită. Am decis, însă, că... rămâne-va pentru un studiu mai aplecat, pentru o dată viitoare și un timp emoțional mai prielnic, nu de alta, dar ajungă zilei ăsteia dramele ei...

Voi trece, fugitiv, și peste *Omariada* (ed. **Curtea Veche**, 2012), plachetăica asta „de buzunar”, o bijuterie care cuprinde 92 de catrene, dedicată lui Omar Khayyam (câte-un catren pentru fiecare an din viața aceluia), cu care autorul se „intersectează” în urma unui accident – care-l pune la pat o vreme. Având timp berechet, îl citește și aprofundează *Rubayatele*, niște cugetări adânci, exprimate fără echivoc, cum ar fi: „Să ai puțini prieteni. Din tine nu ieși./ Căci prea des falsitatea credința ne-o înfrânge./ Când ți se-ntinde-o mână, înainte de-a o strânge,/ Gândește-te că poate te va lovi-ntr-o zi” – versete perfect valabile la o mie de ani distanță de momentul emiterii lor. Îmbătându-se de cuvinte, Dumitru Nicodim se-apucă și el de scris... *romaiate*. Rețin o primă, relevantă dedicație adresată lui Khayyam: „Într-o ultimă zvâcnire de-a atinge Idealul/ Te întâlnești pe tine Omare călărind prin veacuri calul/ servul tău ca Sancho Panza îți voi fi de azi-nainte,/ călători printre morminte, beți de vin și de cuvinte” (67).

Mă avânt și înspre *Ultimul cuc* (Antologie de poezie, Ed. **Libris Editorial**, 2019), însă “tăcerea umblă printre/ramuri înflorite de cireș/și mi se face frig/de nedumerire” (53, pg.171). Nu că *Romaiate – definitive*, ediția a IV-a, apărute la Ed. **Libris Editorial**, 2020 – nu ar trebui guvernate de tăcere, fiindcă “nedumerirea”(aș putea folosi termenul și la plural) și-a depășit prea-plinul, cel puțin în cazul meu, și dă pe-afară. Și asta, pentru că eu, punându-mi un moț „pompos” de... prozatoare, m-am tot plimbat cu el, așa, în frunte, și nu m-am aplecat prea mult asupra poeziei, și...aproape deloc, așa spune, asupra lui Omar Khayyam, și/sau asupra genului persan de... poezie, *Rubayate*(le) fiindu-mi nu, neapărat, necunoscute, cât... distante, din

pricina rigidității mele. Ce să fac, n-am destin de poet! Nu că mi-ar fi mai ușor cu cel de prozatoare! Nicidecum! Acum, însă, am de muncit ceva mai mult, și n-am decât să fac și eu „exerciții de admirație” față de autorul care mi-a înmănat cărțile, precum a făcut acesta față de Khayyam, sau, mai bine-zis, față de *Rubayate*(le) lui (în fapt niște catrene, dar nu unele oarecare, ci unele cu metrică și cadență anume), pe când D.N – Romar se afla „la pat” - bolnav, ne... umblător prin lume –, să m-aplec mai serios asupra acestui gen literar. Nu asupra *Rubayatelor* lui Khayyam, căci nu-mi sunt la îndemână în acest moment, ci asupra... *Romaiatelor*, la care, prin îndelungată meditație, muncă asiduă și transformări, a ajuns D.N. Romar și, citindu-i rafinatele creații, să fac vorbire despre ele și despre autor, care și-l ia pe Omar nu doar de maestru, ci, mai degrabă, aș zice, drept înger, sau, mai plastic zis, „haină de vreme rea”, îmbrăcată ca să-i fie bine: „Doamne spune-mi că Omar-e haina Ta de vreme bună/ S-o îmbrac pe dinăuntru fără teamă de furtună/ Și să fim ca doi într-unul, întru lauda cărării/ de la naștere la moarte, de la cer la malul mării” (024, pg.136), și, urmându-i cu perseverență, dar și cu talent poetic nativ, hărăzit de Dumnezeu – s-o spunem clar –, creează.

Întristat de lumea-n care trăiește, se tânguie cu amar ...Îngerului (lui Khayyam, evident): „Ai plecat și-n urmă lumea s-a schimbat fără încetare:/ banii nu mai sunt de aur(sunt monedă digitală – sîc!), vinul nu mai e din struguri,(ci din „pădurile naționale”, cum ar spune hâtrii noștri)/ poetul cântă-n pustie (sau șchiopătând metric!!), Dumnezeu vorbește singur... (că nu-L aude nimeni; Cine-I mai păzește și împlinește Poruncile??)/ Numai Moartea dă cu coasa ca pe vremea ta Omare (nu-i singura sigură, mai sunt și impozitele, poete!!)” (040, pg.140);

Cât de minunat descriptivă găsim realitatea în versetele: „Mai discret să nu se știe Dumnezeu își face cruce/ c-a`nvățat barza să scrie ce copii pe lume-aduce/ În cereasca-I sihăstrie Cartea Vieții n-o mai ține/ de când omul nu mai știe ce e Viața și cum vine ((A42, pg.42); „Nu o casă ci palate au ajuns demult ruină/ nu un om ci mari imperii au culcat capu-n țărână/ specii multe sunt trecute, graiuri multe dispărute/ iar eu beau și scriu catrene pentru spirite pierdute” (086; pg.150)

Și un catren care te poate pune pe gânduri și mai și: „Dumnezeu care-mi promite după moarte viață-n Sine/este Cel care mă minte mai frumos decât oricine/ Eu Îl cred, El e doar unul! Cum altfel să mă ajute/ să înot precum somonul din ocean în vârf de munte?”(Y5, pg 115);

Și cât de... nesubtil, de-a dreptul tăios, i-o spune lui Băsescu (fostu` prezident al României vreo două mandate după '89, despre care se vorbește cum că ar fi putut bea whisky cam cât bea hipopotamu' apă, căruia, se zice, i-ar fi trimis personal, ca o „felicitare în plic”, romaiata): „Șah Malik ți-a dat Omare cinste și vinuri alese/ „Șahul” meu e marinarul, marea sugativă Băse!/ Ca poet îi sunt grăjdarul, și îmi dă zilnic răsplată/ Să mănânc, întreg amarul, și să beau apă sărată!” (043, pg.144).

Într-un act de pioasă smerenie, se așează, singur și nesilit de nimeni, în locul care crede că i se cuvine, doar pe scaunul unui discipol al lui Khayyam: „Eu iubesc, Omar iubește, la pahar ne potrivim.../ harul ne deosebește: el mai mult, eu mai puțin./ Prin urmare... asta este, eu sunt rob, el e stăpân!/ Dar din asta nu se moare! Moartea este un destin!” (032, pg.137).

Undeva încearcă și o foarte rafinată negociere cu Dumnezeu: „Doamne nu mi-am pus cu Tine mintea mea de mucava,/ dar paharul ca și gura, nu știu cum le-oi

astupa!/ Am păstrat un pic măsura în cuvinte și în vin/ poate că Te-nduri vreodată să îmi mai ridici din chin” (O35,pg.139).

Fără să m-având într-o dezbatere mai în detaliu a conținutului cărții (a cărților), a simbolisticii, folosită cu nemiluita, pentru care ne-ar trebui zeci de zeci de pagini spre expunere, până una-alta, pe scaunul discipolului sau, deja, după cum poate oricine constata, a maestrului – căci pe foarte mulți i-a cucerit cu creațiile lui –, Dumitru Nicodim – Romar, inspirat de marele Omar Khayyam, îndrăgostit de *Rubayate*, a creat un nou gen literar, *Romaiate*(le), care sunt atent elaborate, atingând toate domeniile existențiale, pentru care, sunt sigură, a ostenit titanic, acoperit de har.

Și pentru că a comenta un autor de valoarea lui Dumitru Nicodim-Romar, este treaba „greilor” literaturii, mă retrag... discret, până nu comit vreo... împietate – dacă nu cumva oi fi și comis-o, Doamne ferește! –, însă pentru osteneală, dar și pentru reușită, se cuvine să-l felicităm pe autor, și lui Dumnezeu (care l-a-mbrăcat în dar și har) laudă! Aleluia! (**Antoneta RĂDOI**, 18 oct.2023, pentru *Convorbiri literar-artistice* 35-36/2023).

Dumitru Nicodim publică o carte. Nu știm bine ce este – roman, istorie de familie, document al vremurilor imediate, o confesiune. Toate acestea laolaltă și ceva în plus. Dumitru Nicodim nu trișează, vrea să povestească și o face fără sclifoseli teoretice și stilistice. De aici extraordinara (ei da, chiar așa!), extraordinara tensiune epică a materialului narat. De aici acuratețea artistică a textului, de aici forța de expresie a întregii povești. Sinceritatea nu este întotdeauna o valoare artistică în sine. Dumitru Nicodim însă nu vrea – sau poate chiar asta vrea? - să facă literatură. Și totuși reușește să înzestreze cultura română cu un document (și literar) de preț. După „ION” și „MOROMEȚII”, „CASA LUI DAVID” a lui Dumitru Nicodim dă măsura dramei țărânului, a țărănimii și a „glasului pământului românesc”... Povestea unei familii, conturată prin personalitatea TATĂLUI și strivită de istoria acestui secol rămân exemplare. Cine va citi această carte – să-i spunem roman – va înțelege drama societății românești. (**Bedros Horasangian** –*România Liberă*, Supliment ALDINE, 4.01.1997)

În colecția „Roman” a editurii **Humanitas** a apărut o carte surprinzătoare prin valoarea ei. Este de fapt un debut și aparține unui autor aproape complet necunoscut, Dumitru Nicodim. *Casa lui David*, sugerează lupta lui David cu Goliat, adică a omului singur și slab, dar foarte puternic prin credința sa, cu societatea represivă. În general, autobiograficul nu este nici un defect, dar nici o calitate. Devine însă o calitate neprețuită în clipa în care autorul reușește să transmute toată experiența personală și a familiei sale în conștiință, iar conștiința poate fi paradigma unei întregi epoci istorice... Cartea impresionează printr-o autenticitate umilitoare pentru toți autorii care-și închipuie că doar talentul, mai mult sau mai puțin calp, poate fi născător de literatură. Dimpotrivă! Ceea ce nu e trecut prin proba existenței proprii, ceea ce nu este supus acestui test al adevărului nu rezistă exigențelor artistice. E drept că, după ce ai scris o asemenea carte, pare aproape imposibil s-o mai scrii pe a doua. În fond, acesta și este riscul pe care și-l asumă categoria de autori în care intră și Dumitru Nicodim. (**Dan STANCA**, *România Liberă*, luni 6.01.1997, pag. Cultură)

N-am putut să las cartea din mână. I-am spus d-lui Nicodim că a scris o carte excepțională, că eu cred că e una din marile cărți ale literaturii noastre. A doua zi i-am spus d-lui Liiceanu că avem în mână o carte excepțională. Peste vreo săptămână dl.Liiceanu m-a sunat și a spus: n-am putut să dorm noaptea; am citit cartea; e formidabilă; caută-mi-l pe Nicodim. Cartea e o mărturie... Nicodim este un autor de tragedie antică. Tragicul în Literatura română...

Am avut o discuție în trei cu dl. Nicodim și dl. Liiceanu care a durat vreo oră, dl.Liiceanu încercând să înțeleagă cum a scris autorul cartea, cum i-a ieșit o tragedie. Dl. Nicodim vorbea despre un blestem asupra casei (dl.Nicodim este inginer). Dl.Liiceanu a întrebat: bine dar dumneata care ai studii și formație pozitivistă – crezi în așa ceva? Reacția a fost atât de naturală că a rămas nedumerit. Fie că răspunsul era evident, fie că nu avea rost să mai răspunzi. I-am spus d-lui Liiceanu că pesemne că dacă tragicii greci nu ar fi crezut în Moira sau în Eumenide nici nu le-ar fi ieșit tragediile. (**Vlad Zografi**, 17.01.1997 – Lansarea la Iași a cărții *Casa lui David*)

...Meritul indeniabil al naratorului este memoria prodigioasă a detaliilor trăite, auzite, văzute, pătimate, „asimilate” visceral, am putea spune, începând cu cele privind muncile, uneltele, plantele agricole, ridicarea unei case, sau a unui bordei, cutumele și sărbătorile satului dobrogean, și terminând cu relieful colinar (Golovârv etc.) și acvatic (Iacul lagunar Razelm), cu fauna și flora locurilor între care pădurile Babadagului pline de vânat și de lupi. Coloana vertebrală a romanului o dau însă chinurile și tortura la care a fost supus protagonistul Trif Nicodin, îndârjirea sa antiolectivistă și anticomunistă, pe viață și pe moarte. Relatarea autorului are darul autenticității, al depoziției în chip de proces-verbal anticalofil, mereu atent să nu cadă în ispita paselor melodramatice sau idilice... (**Geo Vasile**, *HYPERION*, Cronică literară - *Casa Trif Nicodin: istorie și predestinare*)

Casa lui David este un unicat în literatură... Prin urmare, dacă vreți să aflați lucruri noi pe care vi le poate oferi și un jurnalist, dl. Nicodim este jurnalist, dacă vreți să aflați ce s-a întâmplat atunci când am cedat Cadrilaterul, sau dacă vreți să aflați ce s-a întâmplat în această Dobroge săracă cu familiile dezrădăcinate, citiți această carte. Dacă vreți să aflați despre Martorii lui Iehova, despre colectivizare, fără îndoială despre momentele cumplite ale universului carceral, vă puteți întoarce aici. Dacă vreți să regăsiți atmosfera Caselor de copii, vă puteți întoarce aici...

Casa lui David este o carte despre ordinea spirituală... știm că, de fapt, Casa a simbolizat întotdeauna ordinea spirituală; că în această lume, a noastră, casa protejează nu numai familia ci și spiritul... ce se întâmplă în acest univers, pe care putem să îl denumim sacru, or *Casa lui David* este o carte despre misterium tremendum, despre acest posibil Dumnezeu sau mai ales despre absența lui Dumnezeu... (**Cornel Ungureanu**, Timișoara – Librăria Vega, 28.01.1997, la lansarea cărții)

Casa lui David, o carte specială care reprezintă un eveniment editorial din toate punctele de vedere, o carte cu totul excepțională, aparent este vorba de pură memorie, aparent este vorba de întâmplările relatate de un participant la ele. Carte care începe de o manieră explicit istorică, atestând cu date, cu locuri, cu evenimente istorice în care autorul se încadrează, istoria noastră din ultimii 50 de ani... E mai mult decât pur și simplu memorii, este altceva... În ultimele capitole avem de-a face pur și

simplicu cu reproduceri de scrisori și documente autentice, de adrese administrative... unul dintre copii familiei redă povestea a cărei istorie este relatată. (**Mihai Zamfir**, 28.02.'97, TVR1, Emisiunea *Oglinzile de cerneală*)

Cartea lui David e ca un cuțit înfipt în liniștea noastră, redimensionează limite, ne lasă perplecși și neputincioși, uneori ne răpește ceva din certitudinile și apetitul de a împărți judecăți, ne face să ne întrebăm cum de a fost cu puțință, cum de e cu puțință să trăim, neștiutori sau uitători, tragedii ce se consumă în imediata apropiere...autorul a găsit tonul potrivit și distanța potrivită pentru a depune mărturie despre viața sa și a familiei sale ca despre viața unor eroi de roman, ...o „simplă ficțiune”, care n-ar avea, în consecință, decât întâmplătoare asemănări cu fapte reale (în ciuda prezentării de „roman-mărturie” de pe copertă). Poneri în oglindă, căutare a unei iertări și poate a unei izbăvitoare uitări prin amintirea -catharsis a celorlalți, cei cărora li se împărtășește, istorisind, Dumitru. (**Smaranda Vultur**, *Orizont Timișoara*, 15.02.1997)

...Romanul-document *Simfonia 666 Demonica* (**Libris Editorial**, 2018, prefață semnată de Vlad-Mitric Ciupe) este o structură muzicală în cinci părți, diseminate în mare parte de acorduri demonice: Partea întâi, concepută în 12 Evanghelii, Partea a doua, numită Obiectivul 666, Partea a treia, Risipirea copiilor, Partea a patra, Despărțirea munților(...).Concret, avem de-a face cu un colaj cronologic de documente emise între anii 1954 și 1982 de Miliție, Securitate, instanțe de judecată sau administrative etc., de relatări ale unor informatori trimiși de sinistra instituție spre a ține sub control și supraveghere operativă *Obiectivul 666*, de depoziii sau cereri scrise ale acestuia către oficialitățile vremii...

Felurile titluri și Evanghelii ale delatorilor și interogatoriilor la care a fost supus Trif Nicodim, date de autorul romanului, sunt de o ironie amară, alcătuind împreună o parodie simfonico-satanică a procesului ce i s-a înscenat *illo tempore* lui Isus. (**Geo Vasile**, *Revista Argeș*, sept. 2018)

Extras din operă

POEME

RUGĂ

TU, Cel fără început și moarte
care le vezi, le știi și le poți pe toate
care m-ai ridicat din marea tăcere
și mi-ai pus în ochi lumină
și în inimă vrere,
ajută-mă să ies din marele glod
al cuvintelor fără de rod,
dă-mi-le-n gând și pe buze doar pe acelea
care îți laudă Puterea
și Veșnicia,
arăată-mi că nu m-ai trimis
doar să văd și să plâng,
lărgește-mi marginile care mă strâng

să te pot cânta și să-mi strig bucuria,
și în atâta pustiu de impuneri și vreri
mărunte, murdare, deșarte și efemere
fă-mi trecerea mai curată,
arată-mi norul călăuzitor,
condu-mă pe un munte
și dă-mi puteri
să ajung împăcat
la Marea Ta Judecată.

PAZNIC

Sătul de haos,
în clipele lui de repaos,
ca să-i vină somnul,
Domnul,
te-a zidit pe tine,
cu migală și răbdare,
fata lui de sărbătoare.

Într-o clipă de extaz,
ți-a pus ochi din stropi de mare
și gropițe în obraz
iar din razele de soare
ți-a-mpletit cosițe fine.

Doar la suflet s-a-ncurcat
(era obosit bătrânul)
l-a făcut amestecat
de la păsări, om și fiare,
foarte mic și foarte mare.
În final te-a sărutat.

M-a chemat apoi pe mine
(sunt băiatul lui din flori)
să-ți fiu paznic până-n zori
când veți merge la plimbare.

DECEMBRIE

N-am săpat tranșei
în asfaltul din Piață
și îl încălzeam
cu trupurile noastre culcate,
cu fețele noastre crispate,

așteptând să treacă
acele clipe în care
tic-tac-ul ceasurilor
părea,
reluarea cu încetinitorul
a cadenței automatelor
Era lângă mine
și vântul îi adia părul
ca o mătase.
Am auzit apoi
un zgomot ciudat
de pepene spart
și zâmbetul ei
s-a prelins pe asfalt

COMPLIT

Venirea mea pe lume
în casa asta de la malul mării
a generat un mare complot.
Așa mic și dezlegat de buric,
au hotărât că nu pot
rămâne.
Și au început, pe rând,
să mă lege răsând
tata, de nume,
mama, de limbă,
preotul, de crucea lui,
profesorul, de harta din cui,
colegii, de jocul de oină
și iubita, de mână și doină,
într-o noapte târzie, în joacă
m-a legat copilul meu de veșnicie.
Numai privirile
mi le-au lăsat libere,
să văd pe ape, totdeauna în zori,
barca aceea cu pânzele albe,
împinsă de vânt
către nori.

MAMA DOBROGEA

Știam că într-o zi
nu va mai fi
și treceam măcar o dată pe an
să mă simt acasă,

să o văd, s-o ascult și să-i spun:
nu m-am schimbat, nu te-am uitat,
mi-a fost dor de tine, mamă!

Știu că într-o zi
nu voi mai fi
și trec măcar o dată pe an
să-ți văd pădurile de tei
văile, dealurile, malurile,
valurile de lan, de stuf și de ape
să-mi legeni trupul, gândurile
și privirile cu ele,
să-ți ating cetățile
cum aş mângâia cărțile,
să aflu în zborul cocorilor
în zbuciumul valurilor
în trecerea norilor
rostul plecărilor și revenirilor
rostul iubirilor,
să mă simt acasă și să-mi spun:
nu m-am schimbat, nu te-am uitat
mi-a fost dor de tine,
fără seamăn
pământ al Dobrogei.

O SĂ FIE BINE

Eu sunt copac și pernă și mal,
rezemați-vă de mine;
sunt la scaun spătar și baston și balustradă,
rezemați-vă de mine;
sunt umăr și carte și zid
rezemați-vă de mine.
Când vă e drag sau vreți să citiți,
când vă e somn sau sunteți osteniți,
când urcați sau coborâți,
când visați sau iubiți,
rezemați-vă de mine.
Cu capul, cu mâna, cu spatele,
cu picioarele, cu privirea, cu trupul,
cu gândurile, cu toate cuvintele,
cu toate apele, cu toate izvoarele,
cu oboseala, cu ura, cu toată căldura,
în cădere, plini de durere
rezemați-vă de mine.

Că vă mângâi pe creștet și păr,
vă mai torn în pahar adevăr,
iar voi vă refaceți un pic
și plecați, copăcel, copăcel, spre nimic.

DENISTEPE

Am venit și eu dinspre Mare
obosit, supărat, nechemat
cam sumar îmbrăcat
în idei și metafore
ținând Dobrogea-n spinare
de o gură de sat.
Este învelită peste tot
cu o foaie de cort
care cântă
împletită din prigorii și cuci
pelicani, pupeze și pitpalaci
ascultați, vă rog, auziți?
Dedesubt e-o întinsă pădure de tei
vă rog, miroșiți!
Dar nu vă atingeți de sufletul ei!
Peste tot sunt brazde și valuri
de pământ sau ape și dealuri
sub care stau bunici adormiți
vă rog să priviți!
Oamenii pe care-i vedeți, produc rădăcini
din boabe, din ouă, din apă și gând
rădăcini de mister, de furtuni,
de hrană și leac, care plac
vă rog să gustați!
Mai este aici, vă rog pipăiți
Mamelonul Medeei de la Zebil
însă nu îl loviți,
că plânge cu lacrimi de lapte ca un copil.
Priviți, miroșiți, gustați, pipăiți,
Veți rămâne uimiți, auziți?

POARTA ALBĂ

Lui Gheorghe Marcu, fost deținut

Liniile trebuiau să deseneze gratii.
Se îmbrățișau pentru ultima oară
și plângeau la intersecții.
Dincolo de ele, geamurile mici

împrumutau pentru noi
flori de gheață de la ger,
să ne facă separarea de lumină mai ușoară.
Dincoace înotam în apele Lunii
(din Styx-ul pe care nu-l puteam trece)
până la glezne, până la gânduri.
Visam, în picioare, corăbii cu femei frumoase
metamorfozate în pânze albe
și ne transformam în catarge subțiri
să le ținem întinse sub vânt.
Călătoream în poienile cu copii
având râsul legat de glezne cu lanțuri
și degetele ciocănituri
ce căutau în pereți viermi de cuvinte
cu care ne legam sufletele de trupuri.
Privesc și azi spre Poarta Albă prin care
a ieșit lumină din disperare.

*

N11. 1501272241

Catedrala mea de gânduri am zidit-o și e gata
Are sute de întrânduri și așteaptă judecata
Și de-o fi doar bojdeucă are cruce și lumină
Dorul are un'să ducă, Domnul știe un'să vină

*

A31. 1312071920

Ce-ați avut cu Tatăl Nostru că l-ați alungat din casă?
În pustie un sihastru a ajuns și nu vă pasă
Ați pierdut Lumina lumii și Cuvântul ce zidește
În morminte plâng străbunii; de-aia sunteți triști, firește!

*

Z33. 1601201015

Împăcat cu poezia ca dresorul cu leoaica
voi străbate veșnicia, Noe conducându-și arca
Am salvat prin *Romaite* sufletul-mi ca porumbelul
și voi trece peste moarte ca prin iarnă ghiocelul

Profil întocmit de **Antoneta Rădoi**,
Redactor-șef Convorbiri literar-artistice, 19 oct.2023

Michaela Al. ORESCU

Deși plecată spre nemurire în perioada pandemiei la o vârstă nonagenară, consider că distinsa doamnă Michaela Al. Orescu ne-a părăsit prea devreme pentru cât de multe ar mai fi avut să ne dăruiască, cu generozitatea-i fără margini, din tezaurul său de cunoaștere și profunzime spirituală. A fost un mare dar al vieții să o cunosc, chiar dacă pentru o perioadă scurtă, în ultimii săi ani de viață, la unele ședințe lunare ale Cenaclului „*Literar ing*” din cadrul AGIR, București.

Te cucerea de la prima vedere: de o frumusețe remarcabilă până și la vârsta-i înaintată și de o discreție izvorâtă din mare noblețe sufletească, când începea să vorbească, realizai că este un om de cultură, înzestrată cu un simț aparte al amănuntului, putere de analiză și sinteză, abilități specifice cercetătorului care a și fost, și înzestrată cu un talent literar deosebit. Trăia permanent o stare de efervescență creatoare ce-și trăgea seva din patriotism, sensibilitate și sinceritate, pe care le revărsa atât în studii asupra paleoistoriei, pe care o considera cu rădăcini strămoșești, domeniu în care a susținut și un doctorat, cât și ca artist în domeniul picturii și al muzicii.

Date autobiografice

Data și locul nașterii: 6 febr. 1927, București, ca urmașa unei familii importante pentru cultura românească, începând cu sfârșitului sec. al XIX-lea, de la care, cu siguranță, a moștenit educația aristocratică, setea de cultură, patriotismul, implicarea responsabilă în sfera socială.

Bunicul patern, Alexandru Hristea Orescu, nu este altul decât arhitectul strălucit al clădirii Universității București, primului plan de sistematizare a Bucureștiului, proiectelor bisericii Domnița Bălașa din București și Catedralei Mitropolitane din Iași; tatăl, Alexandru Orescu, cel căruia îi dedică aproape invariabil fiecare carte, a fost un avocat care a luptat cu vicisitudinile începutului sec. al XX-lea; unchiul, Șerban Orescu, scriitor, filozof, a fost binecunoscut, mai ales, ca jurnalist la Radio Europa Liberă în anii comunismului; nepoata, Monica Tomescu-Orescu-Rohde, încântă astăzi

publicul norvegian, iubitor de muzică clasică, cu interpretările muzicale la pian, instrument pe care, cu siguranță, l-a auzit pentru prima dată în casa părintească, sunând sub degetele delicate ale bunicii sale paterne.

Studii și activitate profesională

Facultatea de Arte plastice și Istoria artelor, Conservatorul, canto clasic și pian; Pictor restaurator la Muzeul de Artă a României; cercetător în protoistorie și istorie veche.

Cărți publicate

1. **Eterna reîntoarcere**, L'éternel retour, haiku, (ediție trilingvă: română, franceză - trad. Michaela Al. Orescu, engleză - trad. Monica Tomescu Orescu), Ed. Vasile Cârlova, București, 1994;
2. **Armonii în amurg**, poeme, Ed. Vasile Cârlova, București, 1995;
3. **Bioenergo-terapia în tradiția milenară a poporului român**, Nineta Crainici (colaborare), Ed. Miracol, 1997;
4. **Cavalerul de Ronsard și Banul Mărăcine** – (traducere din limba franceză a romanului istoric scris de Ceresnes), Ed. Tempus – Dacoromânia-Comterra, 2004;
5. **Când va izbândi România** – colaborare cu dr. ing. Răzvan Voicu, București, 2006;
6. **Un gând adevărat pentru România**, colaborare, București, 2007;
7. **Lupta pentru păstrarea identității naționale** (colaborare cu dr. ing. Răzvan Voicu), București, 2008;
8. **Tezaure ale omenirii**, istorie veche, Ed. Amurg sentimental, București, 2008;
9. **Sonete**, ed. a II-a revizuită, Ed. Amurg sentimental, București, 2009;
10. **Soarele Carpaților**, Studii și articole de istorie veche, Ed. Amurg sentimental, București, 2010;
11. **Reînviata lume uitată** – sonete, Ed. Societății Scriitorilor Români, București, 2012;
12. **Peșteri, 100 de sonete**, Ed. Amurg sentimental, București, 2014.

Antologii de poezie și proză

„Omagiu Republicii”, Ed. Vasile Cârlova (1981-1982); „Arcade peste timp”, Ed. Vasile Cârlova (1984); „Metafore peste vremi” (1993); „Interferențe” Studioul „Lucian Blaga” (1996); „Întâlniri în cuvânt” – Societatea Scriitorilor Români (2002); „Dicționar cultural”, Ed. Destine (2007).

Colaborări la publicațiile

„Comentar” (1990), „Dreptatea”, „Cotidianul” (1990), „Jertfa” (1990), „Alianța Civică” (1990), „Dacoromania-Comterra” (2000), „Romanian Contemporary Astropoetry Near VII ASA” (2000)–USA, „Antology Leonid Storm Research” – SUA

(2000), STAR-SUA (2000), „Observator”-München-Germania (2000), „Mesagerul Sf. Anton” – Padova – Italia, „Zodii în cumpănă” – Durbach – Germania (1991), „Cariatide” – Hunedoara (1992), „Constelația Dragonului” – Deva (1992), „Țara noastră” – București (1992), „Națiunea” (2008), „România Mare” (2008), Revista „Destine” (1991), „Amurg sentimental” (continuu din 1991), „Gândul Anonimului” – București (2014), „Bogdania” – Focșani (2014), „Oglinda Literară” (cronică – 2014), „Literar ing” (continuu din 2013).

Comunicări la Simpozioanele naționale anuale

Începând din anul 1996, în cadrul instituțiilor: Academia Dacoromână, Asociația Practicienilor de Yoga, Uniunea Vatra Românească, Fundația „Mirabilis”, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național – Vâlcea, Societatea Culturală „Anton Pann”-Rm. Vâlcea, Cercul „Nicolae Densușianu”, Uniunea Juriștilor din România (2009), „Societatea Română de Istoria Medicinii”, a prezentat un număr de circa 90 de expuneri publice.

Afilieri

Societatea Scriitorilor Români-București; Societatea Scriitorilor Români pentru Știință, Tehnică și Memorialistică; Academia Dacoromână; Societatea Internațională „Dacia Revival”; Societatea Științifică „Getica”; Societatea Internațională de Haiku; Asociația Culturală „Amurg Sentimental”; Cenaclul literar al Academiei Dacoromâne; președinte al cenaclului literar „Gândirea Românească”; Societatea Astronomică Română de Meteori; fost președinte al cenaclului „Ion Creangă”; președinte fondator al cenaclului pluridisciplinar „B. P. Hașdeu” (2004); Cenaclul „Literar ing” al AGIR.

Diplome și premii

Diplomă a Centrului pentru jurnalism independent – București 1996; Diplomă de doctor în Dacologie (2000) și Diploma „Mircea Elide” (2000), Diploma pentru volumul de haiku „Eterna reîntoarcere” (2000) (trilingv), evidențiat de NASA-USA, Israel, Anglia, Irlanda.

Diplome naționale pe anii 2000 și 2001 pentru haiku și poezie pe teme cosmice. Premiul I la Concursul Național de poezie „Moștenirea Văcăreștilor” – 1981; Diplomă de onoare din partea Cenaclului de literatură patriotică „Vasile Cârlova” pentru placheta de versuri „Armonii în amurg” și pentru activitatea desfășurată în cadrul cenaclului (1980-1981); Diplomă din partea „Miorița Academy of Art and Science” – New York, USA (2002); Certificate of Achievement, pentru poezie – for Distinguished Achievement 1998; Diplomă de excelență din partea Academiei Dacoromâne – 2005; Premiul „Mircea Eliade” pentru promovarea valorilor dacoromânești din partea Academiei Dacoromâne pentru întreaga activitate de cercetare-2006; Diplomă de onoare pentru distinsa contribuție la lucrările cenaclului „Vasile Cârlova” (2007); Diplomă din partea Societății Scriitorilor Români pentru afirmarea vechimii neamului românesc (2008, 2011,

2013), la împlinirea a 100 ani ai S.S.R.; Diplomă din partea cenaclului literar „Gândirea românească” pentru activitatea de cercetare istorico-literară, ca președinte (2008); Diplomă de excelență din partea „Ligii culturale pentru Unitatea Românilor de pretutindeni” – filiala Cluj–2014; Diplomă de „Doctor Honoris Causa” din partea Academiei Dacoromâne – 2014, Premiul Editurii Perpessicius – 2008, 2009 și 2011 și Premiul „Poemul-cugetare”–2010, Diplomă pentru activitatea depusă în cadrul Societății Cultural-Științifice „GETICA” – 2015, București; Diplomă de „Doctor Honoris Causa” din partea Academiei Dacoromâne pentru volumul „Soarele Carpaților” – 2010, Diplomă de excelență din partea Asociației culturale Bogdania pentru întreaga operă literară și de cercetare istorică – 2015, Diplomă de Excelență pentru merite literare deosebite, pentru contribuții importante la promovarea culturii române, a unor personalități din țară și din diaspora românească, la Festivalul național de creație literară „Bogdania” – organizat de Asociația Cultural-Umanitară „BOGDANIA”, 21 iunie 2016.

Menționări

- Enciclopedia Britanică „International Biographical Centre”, Cambridge, England, pentru cercetare în istorie antică (2004);
- „O istorie a literaturii române de la origini până în prezent” de prof.univ. Ion Rotaru (2008);
- „Antologia Sonetului românesc”, vol. 2, de Radu Cârneli (2009), editată de Muzeul Național al Literaturii Române.

Referințe critice

Titus Popescu, directorul Ed. Vasile Cârlova, Cuvânt înainte la **Armonii în amurg**: „Spirit sensibil la multiplele chemări ale artei, creator plurivalent, afirmat în domeniul Euterpei și al artelor plastice, poeta Michaela Al. Orescu a selectat pentru această antologie de autor un florilegiu de poeme structurate pe 6 cicluri./ Primul ciclu, „Poemele pământului”, apare ca un omagiu închinat dragostei de țară, sentimentul patriotic al poetei fiind definitoriu pentru structura sa sufletească. Ciclul „Aur cenușiu” reflectă sfera sa largă de preocupări, corolar al unei meditații profunde asupra condițiilor existenței umane./ O lirică florală în care guvernează poezia culorilor. O lirică sentimentală cu admirație pentru efiile unor dragi și distinse personalități ale culturii române. Versuri cuceritoare prin sinceritatea și fiorul lor liric.”

Ioan Mazilu-Crângașu, Câteva cuvinte în legătură cu „Sonete”-le dnei Michaela Al. Orescu – prefață la volumul „**Sonete**”: „Nu este greu, ci dificil, să forezi în personalitatea complexă a doamnei Michaela Al. Orescu, respectiv în creația poetică a d-sale, avându-se în vedere pregătirea științifică și artistică (muziciană, artist plastic și poetă), pe care le desfășoară cu consacrare. Interferența acestora, ca și la alți scriitori (matematicianul Paul Valery, entomologul E. Junger, etc) adaugă un plus de cunoaștere și, respectiv, semnificație, noului volum de poezie „**Sonete**”./...prezentul volum „**Sonete**” mi se pare chintesențial, atât prin tematica abordată, cât și prin expresia acesteia turnată în formă fixă ... cea mai complicată dintre toate speciile de

formă fixă, pretându-se atât liricului cât și epicului, superioară pantumului, rondelului, stanței, gazelului ș.a., reușita în sonet aducând ... laurii poetului.”

Prof. **Floarea Necșoiu**, din prefața la vol. „**Reînviata lume uitată – sonete**”:

„În peisajul literar și științific bucureștean s-au impus nume de certă valoare, printre care se află și cel al Michaeliei Al. Orescu, în ființa căreia se împletesc armonios cercetătoarea în domeniul istoriei ancestrale a meleagurilor geto-dace cu poeta ce filozofează, spre a dezlega misterele ființei noastre,/ fire eminamente artistică, scriitoare sensibilă și delicată, Michaela Al. Orescu se impune și ca om de cultură, care onorează intelectualitatea românească a contemporaneității noastre. Volumul de sonete „**Reînviata lume uitată**” se alătură altora create de-a lungul timpului, dovedind contemporaneității talentul poetic incontestabil ce s-a manifestat în volume de haiku, poeme și mai ales sonete. Rigoarea istoricului se regăsește în preferința stihuitorului, care creează poezie de maximă concentrare și rigoare prozodică, haiku și sonet.”

Prof. **Gheorghe Bucur** (Asociația Scriitorilor Tulceni „Aegyssus”), din prefața intitulată „Între sensibilitate și raționalism – note la volumul **Peșteri – 100 de sonete**”: „Doamna Michaela Al. Orescu este o poetă sentimentală, înveșmântată în straiile de sărbătoare ale unui raționalism clasicizant cu străfulgerări moderne. Este o raționalistă, din clasa gânditorilor clasici, înnobilită de cultura unui renașcentist și dublată de gândirea și sensibilitatea unui modern. Universul spiritual specific al Michaeliei Orescu se înscrie în sfera artelor și a culturii....

Titlul **Peșteri** are un caracter simbolic, reprezentând, credem, idealurile comori, ascunse în adâncul ființei, în străfundurile sufletului, ele însele fiind universuri complexe, greu de descifrat, compuse din lumini, frumuseți și taine...”

Prof. **Gheorghe Bucur**, Revista de lingvistică și cultură românească/ Problema identității limbii române în procesul ei de evoluție din timpuri îndepărtate: „În **Tezaure ale omenirii**, Ed. Amurg sentimental, București, 2008, (p. 33), Michaela Orescu aduce, vorbind de existența înainte de 12.000-10.000 ani a civilizațiilor atlantidică și pacifică (Mu), o altă perspectivă: „Acești oameni, cu înfățișare și manifestări evolute, spre deosebire de acele specimene Neanderthal, care au dispărut pe parcursul timpului (din varii motive), acei supraviețuitori ai Pirineilor, oamenii de Cro-Magnon, erau, după toate probabilitățile, **supraviețuitorii dispărutei Atlantide... Acești Cro-Magnon** au renăscut din cenușă civilizația Europei, **ca pelasgo-traci**.”

Nicolae Vasile, din „Literar ing”, nr. 5, 2014, Lansarea vol. **Soarele Carpaților** la AGIR: „Ne aflăm în fața unei lucrări deosebite, care, cu rigurozitatea cercetătorului din domeniul istoriei și viziunea scriitorului, tratează subiecte de istorie străveche. Apelarea la metode științifice moderne legate de fizica nucleară, de genetică, prin paleoingineria genetică și genealogie, simbolistică, prin studiul comparativ al simbolurilor, este frecventă și conduce la validarea unor rezultate care până nu demult făceau obiectul unor teorii pur imaginative. Aproximarea simbolisticii din peștera Altamira (Spania) cu cea din spațiul carpato-dunărean, prin studiul comparativ efectuat, conduce la ideea leagănului umanității în această zonă din urmă,

după ultima glaciațiune Würm. Cartea face trimiteri și la cercetările unor reprezentanți de notorietate ai unor universități renumite din străinătate. Prin rezultatele acestei lucrări, autoarea Michaela Al. ORESCU transformă literatura de ficțiune, de altădată, din acest domeniu, într-o lucrare științifică, lărgind intervalul de timp al demersurilor de cercetare istorică, prin transformarea preistoriei în istorie cu încă mai multe mii de ani în urmă față de ce se știa până acum.”

Marian Dumitru, din *Cronica timpului*, mai 2015, „Străbunii ar fi cunoscut America”: „Mânată de o pasiune mistuitoare pentru investigarea părților neclare ale istoriei antice, Michaela Al. Orescu desenează în cartea sa (**Tezaure ale omenirii** – n.a.) o interesantă paralelă între legenda lui Hiawatha, o căpetenie a Pieilor Roșii din America de Nord și legendele pline de mister din timpurile îndepărtate, cu izvoare în tradițiile de sorginte dacică. De la amintirea existenței triburilor amerindienilor albi, cu păr roșu și ochi albaștri și până la ampla expunere fotografică de vestigii arheologice, construcții megalitice, gravuri rupestre, inscripții și simboluri, semne ale contactelor navigatorilor neolitici veniți din Europa, Michaela Al. Orescu implică cititorul în cercetările sale științifice cu o patimă aproape religioasă: vrea, parcă, să ne lipească fruntea de Monumentul megalitic de la Nord Salem, dar și de Tăblițele de la Tărtăria; ne pune în brațe Soarele de andrezit de la Sarmisegetuza, dar și Securea dublă din Michigan – America de Nord și ne așază pe Urmele de tălpi de la Savoia – Franța pentru a ajunge la Scoica gravată din Mississippi. Și toate acestea numai și numai ca noi să înțelegem ce popor temerar alcătuiau pelasgii noștri.”

Extrase din operă

Din volumul de haiku ***Eterna reîntoarcere – l’eternel retour***, Ed. Vasile Cârlova, București, 1994:

„Literatura niponă impune în sec. 8 poemul „tanka”, ce se desfășoară cu succes timp de un mileniu, din care, în sec. 16, derivă minipoemul „haiku”.... Beneficiari ai străvechii gândiri europene care a stat la baza marilor culturi ale EXTREMULUI ORIENT (și nu numai), creatorii de frumos ai ambelor continente se întâlnesc astăzi prin „tanka” și „haiku”, dar și prin realizări din alte domenii de creație a spiritului uman (a se vedea „impresionismul”) într-un rodnic proces de creație, privind cu toții spre izvoare!” (fragment din **Cuvânt înainte** al autoarei).

Poezie

„Punct în Infinit:/icoana Marelui Tot,/ izvor de lumini;
E Altamira/ clipă a veșniciei,/ testament uman;
Boboc izbucnit,/ Big-Bang-ul universal,/ clipa în etern;
Semnu-ntrebării;/ fără el voi mai putea/ să înainez?;
Gaura neagră,/ Universul unui punct,/ viața de mâine;
Polul dansează/ cosmica piruetă/ sub un cer inert;
Eu și-un Univers,/ amândoi suntem clipe/ Eternității;
Ochi de lumină,/ un reactor atomic/ girează viața;
Pași pe sol lunar,/ piese de muzeu/ în templul cosmic;”

Cum am putut ...

Cum am putut să risipesc
atâta timp și-atâta vlagă
și de comori, o salbă-ntreagă
și-atât elan prea omenesc?

Și-atâta tinerețe vie
și-atâta dor de înălțimi
și să azvârl gânduri, mulțimi,
cărării strâmte și-n pustie?

Cum am putut s-o cred ne-nvinsă
făptura cea din lut, încinsă
în nesfârșita-nflăcărare!

Cum mai pot azi s-agonisesc
timp pentru multele odoare
pe care aș vrea să le sădesc?

Pe un pământ străbun

Străvechi pământ pe care zeii s-au născut,
Ei, uriașii l-au întins în lumi, departe,
În amintiri atlantice peceți să poarte,
Mândria, vitejia să le fie scut!

Credința și puterea-au fost al lor avut
Iar rădăcina limbii nici azi nu-i desparte,
Oricât s-ar înfrunta cu felurite soarte,
Pe-ntinsul lumii, trainic, viața și-au țesut!

.....

Dar hoarde fără spirit și istorie,
Dintr-o sălbăticie fără glorie
Au fost pornite-n iureșul uzurpator.
Cu gândul la țara pictată-n icoane

Cu gândul la Țara pictată-n icoane
spălăm zori în lacrimi și seara albastră,
când cornul lui Ștefan suna cu durere,
strivit, Eminescu scria viața noastră.

Dar poate că Domnul din cer și-o întoarce
bătrâna Sa față din nou către Țară
pe când Basarabia și-a ei Bucovină,
unite la pieptu-i, strânge-le-va iară!

Testament

Am adunat mii semne de-ntrebare
și am ascuns la pieptul meu uimiri
tăcut-am tâlcul multor deveniri
și carnea am lăsat-o în uitare.

În scoica gândului mi-am zăvorât durerea
și lacrimile, nopții-am surghiunit,
în urma-mi, visul, trudnicul, ivit
rămâne amintirea și averea

Mărturisire

Dând spiritul, din marea-ți bogăție
Ca prin durere, din contrarieri
Să-l întâlnesc cu alte primăveri
Ce-mprospătează ființa-mi încă vie;

El duce lupta supraviețuirii
Cu fiece atom din viața mea,
Mai slabă decât azi fiind cândva,
Mai rătăcită, pradă stând uimirii.

Mi-ai dat acest argint să-nnobilez
Să-mbrac în aur o monedă ternă,
Să îi confer un rost, să-i dau un crez.

Și mi-ai întins o mână spre-nălțare,
Să mă întorc la ginta cu strămoși,
În lumea lor să îmi găsesc salvare!

Pasărea Phoenix

Întregul Pantheon i l-ați răpit
Și toată știința veche, moștenită
De la o Atlantidă adormită,
Din ea să se înalțe-un alt zenit,

Din fiecă creație-amintită
Și tălmăcită-n orișicare mit,
Despre un timp pierdut și nimic, it,
O lume-eternității fiind sortită.

Precum o Atlantidă-n veșnicie,
O Phoenix – Dacie rămas-a vie,
Chiar dacă-n lume-atunci s-a risipit!

Efigia ei, ascunsă de orgolii
Și scribi mai vechi, o au nedreptățit,
Dar astăzi o recuperează solii!

Poetul

Un gând rebel, pătruns în sine
Cu rodnicie să-ncolțească,
Impus în aură domnească,
Prin glasul lui să strălumine.

Bob de nisip, pătruns în vine,
Din rana scoicii să-ncolțească
Durerea zbaterii, cerească,
Sculptând rotunduri alb-divine ...

Din lacrima-i cea sidefie
El zămislește o minune
Din profunzimea de genune.

Strălucitoare perlă vie
Iubirii dăruind ardent
Miracolul evanescent

Eminescu

„Abia-nțelese, pline de-nțelesuri,”
Veneau spre el ecouri ancestrale,
Vitrouri în lumini arhetipale
Atât de greu cu gândul să le-mpresuri.

Vâltori țâșnind din lumile-abisale,
Sacrificând străluminate șesuri,
În geniu-a strâns bogatele culesuri
Ale-unui neam, ivirile-epocale.

Gândirea lui a-mbrățișat averea
Străvechiului popor ce-l recunoaște
Stâlp creator ce-i va păstra puterea

Regenerării-n lupta de-a renaște
Din prăbușire, spre reînvierea
În Phoenix-ul ce timpul recunoaște

(**Cornelia Violeta Popescu**, redactor „*Literar ing*”)

Biruințele unei conștiințe neliniștite
(Toate țelurile înalte sunt greu de atins)

Cercetătoarea Michaela Orescu (n. 6 februarie 1927) s-a remarcat ca o personalitate de excepție, de o rară erudiție, fiind istoric și totodată esteticiană, poetă și artist plastic. Autoarea descindea dintr-o veche familie – arhitectul Alexandru Orescu, participant la revoluția din 1848 în Țara Românească, a fost rector al Universității din București între anii 1885-1892 (succesorul său ca rector -Titu Maiorescu). În familia Orescu a urmat o pleiadă de înalți magistrați.

M. Orescu a fost inclusă în ediția 32 din 2004 a Dicționarului Internațional de Biografii ale Oamenilor de Știință, editat de Internațional Biographical Center Cambridge Anglia. Este inclusă în „Antologia sonetului românesc”, editată în 2009 de poetul Radu Cârneli.

Încă din prima etapă de la Cenaclul „V. Cârlova” condus de temerarul general Titus Popescu, unde a fost mulți ani vicepreședintă, reținem din universul liric al autoarei, printre dominante accente ce trimit la vibrația cosmică.

„Mii galaxii horesc într-o vâltoare
Și sunetul de fond e un suspin
Ce se-ntrupează în cuvânt divin
De când a izbucnit și până moare...

Eu însumi Univers biruitor
Sunt ultima evolutiv-splendoare
Și îți rămân pe veci încoronare.” (Om și Univers)

„Secret înscris în legile eterne,
Un imn adus vieții și pieirii,
Nu e decât principiul nemuririi!” (Sonet)¹⁶

Încă din tinerețe, M. Orescu și-a relevat admirația pentru spiritul Eladei. Fiind sub imperiul triadei „calm, echilibru, putere”, la M.Orescu predomină seninătatea solariană a vărsătorului, care se simțea atras de monumentalitatea în artă a anticilor, iar echilibrul tipului său cerebral sporea resursele puterii de creație.

M. Orescu a publicat versuri, proză, eseuri, studii de istorie, cronici literare și de arte plastice, cronici de arheologie.

În sonete și în întreaga sa creație poetică, autoarea îl integrează pe om în realitatea cosmică, în aspirația lui spre cunoașterea suprasensibilă. În acest scop, ea recurge la aluzii și sugestii delicate, la imagini simbolice, face adesea referiri la macrocosmos.

În toate studiile sale de istorie vom afla, în volume, ample incursiuni, care sunt de fapt texte literare încântătoare, mai toate captivante. Am putea ilustra în acest sens cu volumul „Tezaure ale omenirii (istorie veche)”, (Editura „Amurg sentimental”, 2008).

¹⁶ În Antologia nr.41 „De la Școala Ardeleană la Școala Europeană, p.46. Cenaclul „V. Cârlova”

Într-o viață trăită și împlinită cât alții în zece vieți, cercetătoarea și scriitoarea de formație enciclopedică M. Orescu ne-a lăsat un nobil mesaj, declarându-se, din vocație, pe meterezele artei cu tendință, cu mesaj. Cunoștea din propria fire spartană prețul onoarei, al patriotismului. Într-adevăr, dincolo de condițiile prestigioasei sale cariere de istoric și de poetă (a fost cercetător la Muzeul de Artă al Republicii), M. Orescu și-a afirmat cu noblețe un sincer patriotism, prin pledoarii ferme în apărarea identității și demnității noastre naționale. Lirica ei profundă este inspirată adesea din istorie și religie. Multe dintre poemele sale conțin critici la adresa unor falsificatori, cu pretenții simandicoase, ai istoriei românilor.

Este deosebit de inspirată doamna M. Orescu în cronicile sale pe teme de arheologie și istorie veche. Dintre acestea, menționăm îndeosebi pe cele în care ia atitudine fermă, cu un rar spirit critic și analitic, împotriva ultragierii, falsificării și denaturării istoriei vechi și medievale a poporului nostru și anume prin alipirea la rădăcinile și dezvoltarea acestui popor a unor elemente etnice ostile, precum cumanii.

În realitate, acești năvălitori, veniți din Asia continentală centrală, abia în anul 1062 (d.H.) au atacat Rusia kieveană. Cumanii au pătruns în Moldova, Muntenia și Transilvania abia la 1267. Referirile despre daco-geți ale autorilor din antichitate atestă că încă din antichitate în spațiul carpatic și în jur erau răspândiți pelasgii-traci. Sciții au devenit geți, daco-geți și aceștia au fost proto-românii. Recent (în 2012), în cartea sa „sarmato-geții”, Eugen E. Caraghiaur își pune întrebarea „Cine au fost proto-românii?” El amestecă originile domnitorilor români Basarabi cu cumanii, care au fost alungați dincolo de Dunăre de către tătari, la 1285. Autorul volumului menționat afirmă că pe teritoriul Daciei, dacii erau de fapt cuceritorii și invadatorii. El susține că nu existau ca națiune aromânii, megleno-românii și macedo-românii; că după înfrângerea și moartea lui Decebal, Dacia a dispărut și limba dacă a pierit total. M.Orescu menționează laconic, în concluzie: după asemenea „deliruri”, iată cum se poate acoperi de ridicol o persoană cu pretenții intelectuale.¹⁷

O temă frecvent abordată de M.Orescu în studiile sale de istorie a fost așadar cea a etnogenezei românilor. De asemenea, ea a fost preocupată de problema continuității populației în Dacia și ulterior.

În studiile sale de istorie, în toate volumele publicate, în incursiunile sale, autoarea ne oferă pe alocuri și pasaje de proză literară de o elocvență de admirat. Sunt și pasaje în care, în expunerea argumentelor sale, M. Orescu recurge la accente de pamflet. Ceea ce a aflat într-o viață, ca istoric, dintr-o multitudine de surse documentare în alte limbi, ceea ce a dedus și a descoperit, ca istoric, M. Orescu, prin cercetările asidue proprii, cu ne bănuite eforturi, în prezent nu mai poate fi contestat nici la noi în țară, după ce, în 2023, a fost tradusă în română, din franceză, cartea lui Frédéric-Guillaume Bergmann, un erudit profesor de la Universitatea din Strasbourg, „Geții și genealogia popoarelor nordice”. În acest volum a fost abordată etnografic o temă complexă, popoarele nordice din Germania, Norvegia, Suedia, Danemarca, Islanda popoare necivilizate în antichitatea târzie, se trag spiritual din sciții deveniți geți, neam străvechi, care le-a transmis acestora și credința zamolxiană. Acest volum „are o importanță esențială pentru istoria europeană, dar și pentru istoria universală

¹⁷ Michaela Orescu. O istorie reconstituită. În: Scrieri pentru o posibilă istorie a „Amurgului sentimental”, vol. 10, 2014, p.114-122. Ed. „Amurg Sentimental”.

în general". (Am citat din prefața cărții, p. 20). „Deși servește istoria, nu este vorba de o carte de istorie propriu-zisă, ci de etnografie”. (v. prefața, aceeași sursă)

*

Bibliografia lucrărilor de istorie publicate ale M.Orescu însumează mai multe pagini, dar noi vom menționa cu prioritate volumele de versuri. Prin originalitatea lucrărilor sale, prin tezele și concepțiile de anvergură privind preistoria continentului nostru, dar într-o perspectivă de multe mii de ani, teze și concepții pe care le-a elaborat și susținut atât de temeinic, autoarea s-a înscris în România profundă, în pleiada spiritelor care în această etapă urmăresc atingerea unor nobile scopuri. Înțelegerea umanului îi era proprie doamnei Orescu, în profundul trăirilor sufletești și al sentimentelor, într-o plenitudine și naturalețe care ne-a convins că autorul este un om spiritualizat.

Numeroase dintre cercetările sale de istorie și-au găsit ecouri în volumele de „versuri – sonete” (Editura „Amurg sentimental”, 2008); „Eterna reîntoarcere” (Editura „V.Cârlova”, 1994); „Reînviata lume uitată” (Editura SSR, 2012); „Peșteri” (Editura „Amurg sentimental”, 2014).

Ne surprinde în lirica sa rafinamentul vibrației artistice, dar și inovația, de pildă accentele dramatice la care recurge autoarea pentru a-și apăra cu pasiune convingerile, chiar și în cronicile arheologice.

Ce am putut constata referitor la sentimentele estetice cu totul aparte ale doamnei M.Orescu. Precizăm că, așa cum am cunoscut-o în ultimele două decenii, autoarea era un tip cerebral, deosebit de echilibrat și prolific. S-a implicat cu pasiune în cercetările sale de istorie, iar patriotismul i-a inspirat ades combativitate și a demonstrat elocvență în admirația sa față de divin sau față de diverse personalități (Prometeu, Giordano Bruno, Constantin Brâncoveanu, Nicolae Grigorescu, Al. Philippide ș.a.) în ultimele două volume de sonete „Reînviata lume uitată” și „Peșteri”

A luat atitudine fermă în numeroase probleme, dovedind constant o înaltă noblețe sufletească.

Mulți ani doamna Orescu a fost vicepreședintă a Academiei Daco-Române, președintă a Cenaclului „Ion Creangă”, membră a Societății Scriitorilor Români. A participat cu lucrări și studii la toate congresele de dacologie.

*

Din cele trei decenii ale ascensiunii liricii doamnei M.Orescu, reținem și momentul apariției volumului „Sonete”, din 2008, la editura „Amurg sentimental”. Sunt pagini profund meditative, care ne încântă prin originalitatea și măiestria artistică incontestabilă. În prefața volumului, scriitorul și poetul Ion Mazilu Crângașu sublinia: „Este pentru prima dată în literatură când sonetul se inspiră din știință și din istorie veche ...Doamna Orescu operează cu simboluri încărcate de absolut: Energie, Timp, Creație, Cuvânt rezultând o demonstrație incantatorie. Un sonet model este „Sfinx”, care ar fi apt să strălucească în orice antologie” ... Pregătirea artistică a autoarei i-a adus valențe sporite în rezonanța și plasticitatea creației sale lirice. Semnificațiile polivalente ale acestui volum de sonete creează un univers original și plin de mișcare. „I.Mazilu Crângașu remarca vizionarismul christic al autoarei,

constatând că din acest volum transpar note ale unei tristeți cosmice. Într-adevăr, în unele pagini se resimt vibrații cosmice.

*

Așa am cunoscut-o noi, la cenaclul „V. Cârlova”, pe cercetătoarea de excepție M. Orescu. Era mereu în căutarea sensurilor profunde ale existenței umane. Probabil de aceea i s-au deschis mai curând decât altora porțile ezoterismului; aflase încă o cale pentru a-și înălța vibrațiile. Au contribuit la aceasta și colaborările ei cu cercetătoarea Nineta Crainici și cu distinsa profesoară Stela Serghie, dar și mediul deosebit de efervescent de la congresele de dacologie.

*

În restriștea aceea deprimantă, în degringolada unei nații, imediat după „schimbare” și mineriade, la Dâmbovița s-a ivit, la o universitate particulară, și o secție pentru studiul limbii japoneze. Românii au aflat atunci despre stilul „haiku” în literatură și despre scriitorul japonez Basho. În 1994 distinsa doamnă M.Orescu a publicat în trei limbi (română, franceză, engleză) un volum de haiku – „Eterna reîntoarcere” (cartea are șase capitole). Erau 101 bijuterii, impresionant de cizelate. Cititorii români le-au primit cu admirație și afecțiune.

Dar după trei decenii de globalizare și deșărare, tinerețea română liberală de la Voluntari a uitat demult de acel exotic volum meteoric de „haiku” al doamnei Orescu. La românii europeni începuse ascensiunea ireversibilă a manelelor, urlătenii erau cu marfa la purtător la Bosfor. La Casa Studenților, s-au ținut totuși atunci, cu audiență maximă, timp de doi ani, cursuri de zen. Dar în realitate, sufragiile studenților noștri oscilau între scrierile lui Patanjali și „Metalica”.

Doamna M. Orescu avea un simț acut al valorilor perene. Încântarea, răzvrătirea, incertitudinea, interogația, admirația, înflăcărea, toate aceste trăiri le-a încercat poeta în lirica ei atât de tumultuoasă; în realitate însă registrul a fost mult mai generos. Ne-am convins de aceasta și la următoarea apariție editorială, în 2012, când autoarea ne-a oferit cu generozitate volumul de sonete „Reînviata lume uitată” (Editura SSR).

Poeta și scriitoarea M. Orescu era înnăscută artistă, dar s-a afirmat și ca un redevabil istoric. Volumul său din 2012 reunește 100 sonete, în patru cicluri: „Credințe”, „Timp Istoric”, „Efigii” și „Gânduri”. Distinsa profesoară și scriitoare Floarea Necșoiu evidențiază în prefața volumului originalitatea operei poetice a Michaelei Orescu. Un moment semnificativ îl marchează în volum sonetul „Contemplație” la p. 91, care relevă confesiunea de credință a autoarei:

„Umanitate, vin cu admirație
Să te contemlu dintru începuturi”...

Remarcăm din ciclul „Timp istoric” portretul lui Constantin Basarab Brâncoveanu, iar din ciclul „Efigii” sonetele dedicate unor mari poeți, muzicieni și artiști (Eminescu, Alexandru Philippide, Enescu, Rahmaninov, Brâncuși, Grigorescu). Umbra lui Giordano Bruno impresionează prin măreția și tragismul ei.

„A-mbrățișat cu gândul întregul Univers
Căci se credea fărămă dintr-o divinitate...” (p. 97)

Ultimul ciclu, „Gânduri”, cel mai amplu (52 de titluri), reunește meditații asupra condiției umane (p. 71–123). Dintre acestea, le menționăm pe cele mai semnificative.

„Și-așa-am lăsat să fugă, genuine
Cele mai dragi făgăduieli, s-ascundă
Norocul înecat în verdea undă
A ierbii, sprijinită pe ruine...
Și singura iubire rătăcită,
Ce glas mai poate astăzi să o cheme
Într-un târziu de viață prăfuită? (Șanse, p.76)

În sonetul „Sfinx”, ni se relevă un vers-cheie pentru întregul volum:
„Către Egipt și Babilon,
Luminile trimis-au zvon,
O nouă lume să re-nvie...” (p. 111)

În „Ultimul dar” (p.79), textul este lapidar, dar emblematic, antologic. Din prima strofă, suntem proiectați în cosmos, într-una din cele mai stranii incantații postdecembriste.

„...Pe-un glob albastru, nins cu aur,
Am construit nespus tezaur
Din gânduri și imaginație...
Ce mult am așteptat s-apar.
Natura-n larga-i inspirație
Să mă prezinte. Ultimul Dar!”

Poemul degajează o sfâșietoare stare de nostalgie. Ar putea fi comparat cu „Testament” al lui Arghezi.

În sonetele din „Reinviata lume uitată” abundă imagini rafinate alegorii și metafore. Autoarea a ales ades tonul elegiac, nostalgic. Se remarcă frecvent confesiunea și gigantismul viziunii, ca în eposul popular. La M. Orescu, portretul este însoțit (ca și în celelalte volume ale sale de lirică) de reflecții, are o semantică ideatică.

Ne permitem o mențiune specială referitor la tonul elegiac din acest volum, îndeosibi din ciclul „Gânduri”. În anii în care elabora aceste sonete, probabil că autoarea pătrundea pe acea frecvență de undă a „mirării filosofice”, ea intuise câte ceva din lumea de dincolo, „a morilor de vânt” în care nimeriseră odinioară Mario Vasilescu și Mircea Eliade.¹⁸ Amintim în acest context o reflecție a lui Valle-Inclan: „Sufletele în care sălăsluiește numai lumina adevărului sunt suflete triste, chinuite, viclenite, care vorbesc cu moartea în surdină și aștern peste viață un strat de

¹⁸ În vol. Mircea Eliade, „În curte la Dionis”, Cartea Românească, 1981. Din volumul „La țigănci. Pe strada Mântuleasa...”

cenușă”¹⁹ Cu multe secole în urmă, pe la 1022, ne prevenea și Abenhazam din Valencia, în „Colierul porumbiței”: „Cu cât vei contempla mai mult, cu atât vei suferi mai mult.”

*

„Peșteri” – 100 de sonete

Sunt versuri de o profundă vibrație artistică și ele ne confirmă din nou că doamna Michaela Orescu a fost o autoare sentimentală.

Distinsul profesor Gheorghe Bucur, de la Asociația Scriitorilor Tulcenii „Aegyssus”, o consideră o raționalistă, de formație clasică, având cultura unui renașcentist, dar cu o gândire modernă²⁰ (poeta avea studii superioare de muzică și arte plastice, dar și un doctorat în domeniul dacologiei). Este simbolic titlul volumului ei „Peșteri”, atât de sugestiv. Poeta face referire la templul transformărilor, la inima noastră, din cea de a doua viață, cea pe care o datorăm educației. Intuim că poeta face referire la comori ascunse în străfundurile sufletului. (Este al doilea sonet din volum):

„Născute din zbuciumul Terrei, ajung,
Lovite de goluri, prelinse de ape,
Podoabe-n dantele de calcar, să-ncape
Ecouri în picuri, ce-ngână prelung...

Atari catedrale vibrând în imagini,
Pe muchii de pietre, înscrise în pagini,
Altare cu zei zburători și inscripții...” („Peșteri”, p. 26)
Cartea are două părți:
– „Gânduri” și
– „Efigii”.

Magia acestor sonete ne amintește pe alocuri de Radu Gyr. Este profundă complexitatea eului poetic al doamnei M.Orescu. Am remarcat dintru început originalitatea abordării, încărcătura semantică și suavitatea registrului, o stanță neobișnuită pentru poezii secolului nostru:

„Nici numele nu ți-l mai știu”
„Am răs copilărește, și-ai crezut
Că îți arunc nedemna ironie;
Vecii vor trece și înc-o vecie
Voi regreta, greșit c-ai priceput!”...

Sunt patru strofe, cu o adiere de romantism. Involuntar ne-am amintit de un idol al tinereții noastre, Edgar Allan Poe, cu al lui suspin după o umbră, Anabel Lee.

¹⁹ Valle-Inclan, „Marchizul de Bradomin”

²⁰ În prefața volumului „Peșteri”, Editura „Amurg Sentimental”, 2014.

M. Orescu își mărturisește sentimentul suav, după un noian de ani – „și nu știu dac-ai înțeles măcar”. Incertitudinea, suspansul îi accentuează regretul „care a săpat ca o rugină”. Doar cu câteva expresii laconice, autoarea creează din aluzii o atmosferă dezolantă și își impresionează cititorii prin sinceritatea și naturalitatea confesiunii.

În poemul „Plopul” (p. 25), prin empatie profundă cu falnicul candelabru viu, autoarea redă fără sfială trăiri intime, iar sentimentul, însoțit de o boare de mister, este diafan. În zori, în clipa „matinalului mister”, dominante sunt adierea, freamătul, înfiorarea. Este un poem emblematic.

Profesorul Gh. Bucur a fost îndreptățit să remarce că sonetele din acest volum alcătuiesc o „autobiografie spirituală”, o „geografie spirituală”, în care liricul este secundat de meditație.

Un moment de derută, în sonetul, „Cum am putut...” (p.44). Din text transpare un moment de retrospectivă, de maximă luciditate, de introspecție pentru cel care a urmat cărarea strâmtă, calea ezoterică. Se confruntă acum două atitudini, cea ezoterică cu cea din existența cotidiană a mulțimii. Tensiunea înaltă, cea a zbuciumului eului autoarei generează un dramatism intens și nota dominantă este de regret.

Muziciană de talent, deci avându-l ca protector pe magicul Orfeu autoarea recurge în sonetul „Arta poetică” (p. 104) la o analogie originală, cea dintre sonet și alchimie. În final, poeta consideră că sonetul este ca un balet. Dar îndeosebi, prin ce devine fermecător acest poem? Tocmai prin muzicalitatea lui de necontestat.

Dominanta imagistică imprimă liricii doamnei M. Orescu o neobișnuită putere de sugestie. Este vădit caracterul meditativ al poemelor sale, iar accentele dramatice pe care le întâlnim adesea în sonetele ei redau o trăire emoțională intensă și o atitudine civică onorabilă, mai întotdeauna discretă.

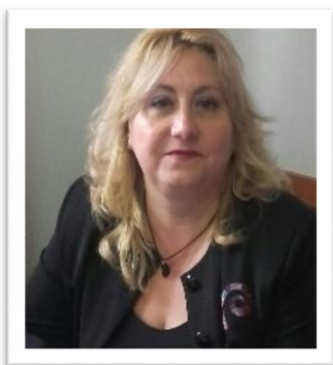
Autoarea a trecut prin viață cu fruntea sus, pe verticală, dar pronia i-a hărăzit multe încercări; a avut de înfruntat inamiciții, obstacole, înfrângeri. Era un om de caracter, dintre cei aleși. Și nu era infatuată. Ca vărsător de elită, își cunoștea bine țelurile înalte și a luptat neîncetat pentru ele. Criticul Florin Grigoriu consemna recent în volumul său „Medalioane” (vol. 3) că sonetul doamnei M. Orescu este „statuar și clasic”. Este de netegăduit ca poeta avea har, ea stăpânea arta de a impresiona puternic pe cititori, printr-un poem lapidar, de câteva versuri, căci fulgerul e scurt.

Poeta M. Orescu a scris trei decenii despre preistoria dacilor, dar ea nu a cercetat și despre Dacia hiperboreană a lui Vasile Lovinescu.

(Milen Badralexi, scriitor și publicist)

Profil realizat de **Milen BADRALEXI**, scriitor și publicist

Cornelia Violeta POPESCU, redactor „*Literar ing*”

Maria PETRESCU

Maria Petrescu s-a născut la data de 19 noiembrie 1971, în București, dar cu rădăcini strămoșești în Gorj. A început cariera ca asistent medical, apoi expert în comunicare. Este profesor la Colegiul Universitar Spiru Haret.

Studii

Liceul Sanitar București; Universitatea „Petroil-Gaze” Ploiești – Licențiat Economist; Universitatea Spiru Haret – Licențiat Științe sociale; Școala Națională de Studii Politice și Administrative – Master Managementul sectorului public; Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Master Educație pentru comunicare și carieră profesională; Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Școala Doctorală Științele educației – Anul II.

Activități

Șef Serviciu Relații Publice Poliția Locală Sector 2; Profesor titular Colegiul Universitar Sanitar Spiru Haret; Profesor Școala de asistenți medicali Pestalozzi Sibiu.

Asociații

Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România – filiala București; Director Executiv România, Consiliul Mondial Român; Președinte la Asociația Mihai Eminescu – Luceafărul; Voluntar Asociația Prietenia – Centrul de Socioterapie Pantelimon – activități în domeniile asistență, servicii sociale și umanitare; Membru Asociația Culturală Apollon România; Membru Asociația Literară „Creneluri Sighișorene”; Fundația Literar-Istorică „Stoika”; Membru Asociația Dacia Nemuritoare; Membru Societatea Scriitorilor Români.

Cărți publicate

- 2017 – Romanul „Rătăcind prin universul copilăriei” – debut literar – versuri și proză;
- 2021 – Volumul de poezie multilingv „Străina” – Editura Astralis;
- 2022 – Publică „Florile deschid cerul” – Album de pictură și poezie, realizat împreună cu Carmen Florian, Editura Fast Editing
- 2022 – Manualul de prevenire „Să învățăm! Atenție copii! Atenție părinți!”, realizat cu Maria Niculescu, Editura UZP;

- 2022 – Publică Cartea de cronici, comentarii, interviuri „Gânduri pe hârtie de ziar” – Editura UZP;
- 2022 – Publică Lucrarea de Master cu tema „Dezvoltarea parteneriatului cadrelor didactice și a familiei în proiectarea și realizarea educației nonformale cu elevii din învățământul primar” – Editura;
- 2017 – 2022 – Publică versuri, proză, articole, comunicări științifice, în numeroase antologii, reviste de specialitate, volume poezie/proză.

Antologii realizate

2018 – Antologie de poezie, scrisă de copii „100 de ani, copile!” – carte dedicată Centenarului Marii Uniri, Editura Anamarol; 2021 – Antologie de poezie și proză ECO, scrisă de copii „Mesaj către Pământ!” – Editura Destine.

Apariții în presă

2005 – 2022, publică articole în: Publicația Poliției Capitalei, Revista ASPRO Habitat, Revista InfoCons, Libertatea, Revista Readers Digest, Revista Independența Română – Independența prin cultură, Publicația Dacia nemuritoare, Revista Bogdania, Convorbiri literar – artistice, Clipe Albastre, Destine, Cervantes, Eminesciana, Astralis, Voluntarul, Elite tinere, Foișorul de Foc, Apollon, Arena Literară, Creneluri Sighișorene, „Foișorul de foc”, publicație a Primăriei Sector 2.

Activități publicistice

2020 – Redactor la Revista Independența Română – Independența prin Cultură; 2020 – Redactor al Revistei Cervantes; 2020 – Colectivul de redacție al Revistei Elite Tinere; 2021-2022 – Membru juriu concurs poezie, proză.

Prezență în antologii

2017 – 2018 – Comunicări științifice Universitatea Spiru Haret, Editura USH; 2018 – Volumul XII din Antologia lirică Verba Volant, Scripta Manent, Ed. Anamarol; 2018 – Antologia „România, țara mea de dor”, Ed. Life Art; 2019 – Publică în antologii apărute la Editura Ro. Cart; 2019–„Retrăiri istorice în veacul XXI” – sesiune de comunicări științifice, Editura Ro.Cart; 2020 – Antologia „Vis cu Nichita”, Editura Ro. Cart; 2018 – Vol. XIX, XXI, XXVII din Antologia lirică Carmen, Ed. Anamarol; 2018 –Antologia multilingvă Simfonia poeziei, Ed. Anamarol; 2018 – Antologia multilingvă Întâlnirea poezilor, Ed. Anamarol; 2019 – Publică în Antologia multilingvă Simfonia poeziei, Ed. Anamarol; 2019– Antologia lirică Carmen, Ed. Anamarol; 2019 – Antologii apărute la Editura Ro. Cart; 2019 – Antologia „Undeva, cândva, frumoși liceeni” – poezie și muzică, Editura Scriitorilor; 2019 – Antologia lirică Metamorfoze, Ed. Anamarol; 2020 – Antologia „Parfumul clipei” – poezie și muzică, Editura Scriitorilor; 2020 – Antologia lirică Metamorfoze, Vol VIII, Ed. Anamarol; 2020 – Antologia „Vis cu Nichita”, Editura Ro. Cart; 2021 – 2022 – Antologii de poezie și proză la Editura Anamarol.

Cenacluri literare

Octavian Goga de la Centrul Cultural Mihai Eminescu; Arena Literară, sub auspiciile Editurii Betta; Literar ing, Astralis, sub editura cu același nume, „LUCEAFĂRUL”; Apollon.

Diplome și premii

2018 – Diplomă de excelență pentru susținerea și promovarea tinerilor și a valorilor autentice românești – Editura Anamarol/Asociația Culturală JOC – BMR; 2018 – Diplomă de Excelență pentru contribuția săvârșită pe altarul culturii naționale – Editura Life Art;

2019 – Diplomă de Excelență pentru activitatea desfășurată în slujba educației, formării tinerei generații și pentru păstrarea identității poporului român – Asociația „La noi la români”; 2019 – Diplomă de Merit pentru participarea la „Concorso di Poesia Internazionale Gocce di Memoria”, Edizione 2019, Sezione Poesia Estera, Italia; 2019 – Diplomă Editura Scriitorilor pentru sensibilitatea și frumusețea versurilor despre anii de liceu; 2019 – Premiul III – Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”; 2019 – Diplomă de participare Concursul de catrene organizat de Asociația Culturală Apollon;

2020 – Mențiune specială la Concursul de creație literară „Iubirea ca o Poezie”, pentru cea mai frumoasă poezie patriotică, Buzău; 2021 – Premiul I – la ediția a II-a a Concursului de creație literară „Voi sunteți lumina lumii!” – Secțiunea proză, organizat de Asociația Liga Scriitorilor Filiala Buzău, Asociația CEDEX și Editura Alchimia Cuvântului;

2021 – Diploma pentru înaltă măiestrie artistică – Chișinău, Moldova; 2021 – Diploma de Excelență oferită cu ocazia împlinirii a 5 ani de la fondarea revistei și 4 ani de la fondarea Cenaclului Arena Literară; 2021 – Diplomă de excelență pentru promovarea culturii în lume – Montreal, Canada;

2021 – Premiul „Emilia Russo”, acordat poemului „La straniera”, în cadrul Consursului Internațional de poezie Taranto, Italia, ediția a IV-a; 2021 – Premiul „Loja poetică de safire”, obținut de poezia „Străina”, Gala poeziei „Șapte inimi România”, Ediția I; 2022 – Meritul Academic oferit de Academia Internațională de Literatură și Artă și Societatea Culturală Apollon; 2022 – Premiul III la Categoria Poezia inedita a tema libero, pentru Poemul „Străina”, varianta în limba italiană, Asociației ARTAVA, Taranto, Italia.

Extrase din cronici

Victor Gh. Stan despre Antologia „Mesaj pentru Pământ”:

„Cunoscutul antolog, doamna Maria Petrescu, la rugămintea celor două profesoare au strâns într-un buchet editorial creațiile lirice și epice ale unor copii, care prin cuvintele lor metaforizate ne îndeamnă, cum și altă dată veneau sfaturi de la înaintașii noștri, să avem grijă de Planeta noastră Albastră, care încă mai este vie. ... *Mesaj pentru Pământ*, o rugămintă izvorâtă din sufletul copiilor către toți factorii mondiali care diriguiesc lumea pentru a găsi o soluție globală pentru o viață Eco.” (Prefață Antologie de poezie și proză ECO, scrisă de copii „*Mesaj către Pământ!*” – Editura Destine, 2021)

Victor Gh. Stan despre Antologia „100 de ani, copile!”:

„... Găsim în această carte, ca o fântână de suflet, limpezimea gândirii copiilor din România și a copiilor din Basarabia noastră dragă pe care o purtăm parte de întreg a trupului românesc.” (Cronică lansare Antologie de poezie, scrisă de copii „*100 de ani, copile!*” – Revista Destine, 2018)

Eugenia Duță despre „Florile deschid cerul”:

„Nici nu se putea o potrivire mai bună între frumusețea delicată a imaginilor create pe pânză și transpunerea sentimentelor produse, exprimate de poeta Maria Petrescu, cea care alătură fiecărui tablou câte o mică bijuterie în versuri. Aceste mini-poeme le descriu cu finețe, creînd o poveste ce se alătură artei picturale, într-un glob de energie pozitivă. Câte două catrene, așezate sub tablou, prelungesc starea de visare a privitorului, care, coborând privirea plină de imaginile înflorite, continuă către altfel de imagini, zugrăvite în cuvinte meșteșugit combinate și care crează o atmosferă specială, ca o scenografie bine pusă la punct... Maria Petrescu a pătruns în esența tablourilor și ne-a redat convingător ceea ce ea a simțit în fața artei pictoriței, dar în mod ciudat, parcă se contopește cu simțirea noastră, pentru că versurile sale izvorăsc parcă din noi înșine”. (Prefață „*Florile deschid cerul*” – Album de pictură și poezie, Editura Fast Editing, 2022)

Rodica Elena Lupu despre „100 de ani, copile!”

„O carte și o lectură ca puține altele!

Scrisul îți cere, pe lângă darul înăscut, multă trudă, puțină îndrăzneală, enormă exigență și nu de puține ori înțelepciunea de a suporta dureroasele înfrângeri, de a înghiți amarul propriei neputințe de a depăși limitele unor bariere nevăzute. Dar zidirea nu se înalță fără jertfă.” (Prefață Volumul de poezie „100 de ani, copile!”, Editura Anamarol, 2018)

George Călin despre „Străina”:

„Spre final pot declara că în cazul poetei Maria Petrescu, nu numai omul face poezia, ci și poezia îl face pe om, în asemenea măsură, încât, dacă poezia ei e ilustrativă pentru un anumit ideal de umanitate, atunci și omul e ilustrativ pentru ideea corespondentă de poezie.

Frumusețea versurilor ei este, în primul rând, frumusețea concentrării și autolimitării, a elipsei și subînțelesului, metaforei și plurisemantismului.” (Volumul de note și comentarii literare „*Interpretarea timpului*”, Editura Ro.cart, 2020)

Geo Călugăru despre „Străina”:

„...Nu te întâlnești decât foarte rar cu o poezie care să se adreseze, cu aceeași forță, tuturor dotărilor cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, încât s-o asimilezi, până la a o simți parte din tine și nu este exclusă și realitatea oglindită în poezie să te simtă la fel. Această împletire între elemente ce se adresează ferestrelor sufletului – ochii și celelate care se adresează auzului, mirosului, atingerii ca astfel, cititorul să se poată extazia, în fața unui miracol, nu doar pentru a-l contempla ci și pentru a-l simți și înțelege.” (Coperta 4 la Volumul de poezie multilingv „*Străina*” – Editura Astralis, 2021)

Prof. Marin I. Arcuș despre „RĂTĂCIND PRIN UNIVERSUL COPILĂRIEI”

„...De un farmec aparte sunt paginile de proză prin care se evocă momente relevante din perioada copilăriei și vacanței petrecute la bunicii din Piscu Rugului, Narațiuni atât de atractive completate cu imagini specifice vieții de la țară.” (Postafață la Volumul de poezie multilingv „*Străina*” – Editura Astralis, 2021”)

Prof. Marin I. Arcuș despre „Străina”:

„Aceste poeme impregnate de suficiente elemente romantice încântă de-a dreptul și provoacă emoții lectorului prin sintagme și versuri memorabile” (Postafață la Volumul de poezie multilingv ” Străina” – Editura Astralis, 2021)

Ing. Gaiu Eugeniu despre Maria Petrescu

„Este un tip exuberant, plin de vervă și afectuos în cel mai înalt grad... Este un om întreg și adevărat, neexistând nici o constrângere asupra firii sale omenești. Pe chipul său expresiv, nu poate fi găsită nicio linie rece sau indiferentă, ci toate, foarte mobile și vii, par că adulmecă și așteaptă... Prada pe care o caută ea este, mai ales, acel amestec de îngâmfare, prostie și răutate, precumpănitoare în „lumea bună” a timpului nostru... Simte tot atât de organic nevoia să se bucure de viață, cât și să-și bată joc de aceia care, prin nulitatea lor sufletească, o ofensează. Ceea ce produce multă iritare contemporanilor săi este, în fond, râsul unui om sănătos, înveselit de artificiile și ridicolul unei lumi moralmente minusculă, cu care se descoperă într-o enormă disproporție... În această lume schimonosită de poftă nemărturisită și roasă de viciul neiertător al înavuțirii și al lăcomiei, Petreasca este un Gulliver în Țara piticilor...” (Postafață Volumul de poezie „100 de ani, copile!”, Editura Anamarol, 2018)

Ovidiu Zanfîr despre „Gânduri pe hârtie de ziar”:

„Când hartia de ziar se răsfășă primind în coordonatele ei gândurile unui scriitor, se naște o *simbioză* culturală perfectă; sub forma unui volum, devin o veritabilă colecție de cronici și interviuri, gestionată cu originalitate de scriitoarea Maria Petrescu. Profilul autoarei se vedește încă din primele pagini, dintr-o perspectiva proprie, într-o biografie ascunsă într-un interviu. Maria Petrescu jonglează iscusit între genurile jurnalistice, de la relatare la comentariul liber și de la critică la interviu. Întregul volum este o pledoarie pentru lectură. (Coperta 4 a volumului „Gânduri pe hârtie de ziar” Editura UZP, 2022)

Doina Bârcă despre „Mesaj către Pământ”

„Ca o concluzie, Dna. Maria Petrescu (antolog cu chemare spre astfel de scrieri) a reușit să creioneze în antologie, accentuarea preocupării cu grija pentru lumea vie, adunând reflecții despre realitatea din jurul nostru.

Pornind de la trăirile celor ce fac parte din paginile cărții, a reușit să atragă atenția asupra unui lucru vital – EDUCAȚIA, care ține de noi adulții, insuflată generațiilor care vin.” (Postafață Antologie de poezie și proză ECO, scrisă de copii „Mesaj către Pământ!” – Editura Destine, 2021)

Nicu Doftoreanu despre ”Mesaj către Pământ”

„Din punctul meu de vedere această carte tocmai asta încearcă: Să ne prezinte prin creațiile elevilor adunate cu atâta trudă de doamna **Sociolog Maria Petrescu** cum se poate modela un viitor mai prietenos cu mediul înconjurător.

Reprezintă o continuatoare demnă a unor încercări anterioare de a angrena copii în diverse proiecte ale momentului și de a scoate de la ei cât mai multă substanță poetică, pe care doamna Sociolog Maria Petrescu a dus-o cu brio la îndeplinire.” (Postafață Antologie de poezie și proză ECO, scrisă de copii „Mesaj către Pământ!” – Editura Destine, 2021.)

Maria Niculescu, poet despre „Străina”:

„Lumina se contopește cu sinele liric și virginal, acesta din urmă este iluminat. Vă puteți imagina ce poezie frumoasă, cu teme pline de înțelepciune, de iubire – cea iubire necondiționată – scrie Maria? Vă rog, dragi prieteni, citiți-le, vă vor încânta, vor trezi în voi sentimente de apreciere, tandrețe, admirație, sufletul vostru va deveni mult mai bogat.” (Nota traducătorului la Volumul de poezie multilingv „Străina” – Editura Astralis, 2021)

Frederica Dochinoiu, traducător despre „Străina”:

„...Maria are și un talent ieșit din comun de a scrie poezii foarte frumoase și interesante, cu un spirit poetic deosebit. Și trebuie să adaug că versurile ei sunt cu rimă, care pare să îi vină cu multă naturalețe.

Maria îmbină cu mult talent idei interesante în versuri rimate, ușor de înțeles. Varietatea tematică a poeziilor ei dovedește un caracter incisiv, dar și poetic, și pot spune, încă o dată, un talent deosebit.” (Nota traducătorului la Volumul de poezie multilingv „Străina” – Editura Astralis, 2021)

Monica Sofron, Președinte Asociația Umanitară-Codrin Piatra-Neamț despre „Rătăcind prin universul copilăriei”:

„Sunt locuri... sunt zile... sunt sentimente... sunt date în calendar... dar mai ales, sunt persoane care nu se uită niciodată...”

Un om special nu îl recunoști după chip, ci după suflet. Oamenii frumoși nu sunt întotdeauna buni, dar oamenii buni, sunt întotdeauna frumoși....

Am avut șansa să cunosc un om frumos,... o femeie deosebită, un suflet plin de dăruire, Maria Petrescu.” (Postafață la Volumul de poezie și proză „Rătăcind prin universul copilăriei” – Editura PIM, 2017)

Extrase din operă

Fragment din „**VIAȚA NU E MEREU CE PARE**”:

„Viața nu e mereu ceea ce pare//Sunt clipe, după clipe, pe pământ,/Sunt doruri și speranțe călătoare/Înlănțuite-n zale, legământ.//E-un bulgăr de lumină-n sărbătoare/ O pasăre cu aripi de înger,creatoare,/ E o călătorie astrală, către vise/ Un adevăr cu clipe compromise.// Viața nu e mereu ceea ce pare/ E uneori durere și alteori iertare,/ E bulgăre de timp, în gânduri siderale/ Și norul de lumină ce curge în spirale.// E timpul care caută răspunsuri/ Cuvinte fermecate puse-n scrisuri,/ Destin, iubire-s margine brodată/ Nu e fără speranță niciodată.// Viața nu e mereu ceea ce pare.”

Fragment din „**GRĂDINA MAMEI**”:

„Acolo sus, pe culmea unui deal,/ Se-nalță falnic, casa mamei/ Bătrânul gard aproape-i ireal/ Și poarta veche de culoarea toamnei.../ De la intrare saltă trandafirii,/ Iar după ei, zambilele surate./ Văd lămâița, floare a iubirii/ Și garofițe multe, parfumate!/ Iar după flori, ivite-s cu-ndrăzneală,/ Pe rânduricu migală așezate,/ Niște legume ce-și fac mare fală/ Că-s mult de soare, răsfățate... / În spate, lângă gardul cu pricina/ Copacii înverziți și-n plină semetie/ Cu rodu-n flori, ei străjuiesc grădina;/ E așa frumos; câtă minunăție!...”

Rătăcind prin universul copilăriei – 2017; Fragment din „O ALT FEL DE VACANȚĂ...”:

„Situată pe Dealul Muierii, denumire căpătată în vremea războiului, casa bunicilor era o casă vopsită în tonuri de verde, iar prispa era desenată cu flori rustice, care deseori se regăseau pe costumele populare tradiționale, specifice zonei. Casa, se afla situată într-o curte foarte mare, iar alături de ea, erau construite ca anexe, o fânărie și un pățul, în care se depozitau fânul și grânele, pentru iarnă. Curtea propriu-zisă, era plină întotdeauna cu multe „oare”, (așa cum le spunea bunica păsărilor din curte), porci și capre. Era un adevărat spectacol de zgomot și imagini dimineața, când erau lăsate în curte. Alergam după ele, le hrăneam și le puneam apă. Bunica îmi explica deseori, că păsările și animalele sunt suflete nevinovate, ca și noi copiii (lucru pe care îl știu și astăzi), că ele trebuie tratate cu blândețe și atenție. Îmi amintesc cu plăcere de imaginea bunicii, înconjurată de vietățile din gospodărie, care o iubeau, veneau în grabă și îi ciuguleau din palmă semințele, de parcă-i răspundeau salutului de dimineață.

La oraș, nu puteam avea toate aceste lucruri și de aceea, profitam din plin de perioada vacanțelor.

În spatele curții, bunica amenajase o grădină de legume și flori, pe care o uda în fiecare dimineață. Intram zilnic, după ce se ridica roua și admiram trandafirii roșii, cârciumăresele și daliile pe care le îngrijea cu mare atenție. Fiecare vizită în grădină era o nouă lecție de botanică; descopeream zilnic, puțin câte puțin, lumea plantelor și a pomilor. Le analizam cu atenție, le mângâiam, le miroseam și admiram culorile variate și prospețimea lor. Vorbeam cu ele ca și cum îmi erau prietene și-mi închipuiam că, fiecare dintre ele, îmi răspund. Răsplata, erau fructele și florile pe care le culegeam zilnic. Rândurile drepte, pământul negru, îngrijit, roadele și imaginea acelei grădini frumoase, erau dovada grijii și a hărniciei bunicii. Am încă vie, în minte, imaginea grădinii de la țară și chiar și acum parcă mai simt gustul fructelor și al legumelor coapte, iar la fiecare adiere de vânt simt parcă și mirosul florilor.

Bunica era o femeie aprigă la mânie dar, se și îmbuna la fel de repede. Se trezea întotdeauna la ora patru dimineața și o auzeam vorbind cu ea, stabilindu-și programul de lucru pentru ziua care abia începea. Nu se oprea niciodată din treburile gospodărești, până nu se însera. La câmp, în grădină, acasă, la biserică, era într-o continuă cursă, contracronometru...

Bunicul era exact opusul ei. Calm, blând și foarte zâmbitor. Pleca în fiecare zi cu animalele la păscut. Din când în când, mergeam și eu cu el. Înjuga boii la carul de lemn cu leuci, uns cu păcură și mă urca alături de el, pe proțap. Tot drumul îmi povestea despre ororile războiului sau îmi cânta. Era foarte fericit în zilele în care alegeam să merg cu el. Se străduia, împotriva voinței bunicii și a părinților mei, să facă din mine o femeie războinică. Îmi ascutea săgeți din lemn și mă învăța cum să arunc cu ele, mă învăța cum să călăresc, pe cei doi boi ai familiei sau îmi explica cât de important este să înțelegi animalele și cum să le domini. Zilele cu el erau întotdeauna foarte frumoase.

Câteodată, ne jucam, îi făceam coroane din flori, cu care îl încoronam rege și ne bucuram împreună de momentele petrecute în doi. În zilele în care se simțea singur (se-nțelege înainte sau după plecarea mea), părea că vrea să păstreze doar pentru sine, momentele noastre unice. Uneori mă privea fix și îmi spunea că se hrănește suficient, cât să poată avea rezerve până la anul, când aveam să mă întorc iar...”

Fragment din „**SĂ ÎNVĂȚĂM! ATENȚIE COPII! ATENȚIE PĂRINȚI!**”, 2022:

„Activitatea mea de peste 17 ani cu școlile și elevii din învățământul primar din București, dar și experiența de peste 6 ani, în calitate de coordonator voluntar și organizator al atelierelor extrașcolare, în zona de prevenire pe diferite domenii (violență, bullying, consum alcool, tutun, droguri, educație rutieră), mi-a demonstrat interesul elevilor pentru aceste ateliere. În același timp am sesizat că manualele pe care lucrez, elaborate de structuri de prevenire specializate, propuse ca materiale suport, au un limbaj greoi, nu întotdeauna pe înțelesul copiilor din învățământul primar (clasele I-IV) și care nu le captează atenția în timpul atelierelor.

Concluziile și experiențele anterioare m-au determinat să fiu creativă, să caut soluții și așa am experimentat tehnica versificării mesajelor preventive. Astfel a crescut atenția și interesul copiilor, care au luat aceste ateliere ca activități de învățare prin joacă și poezie. Aceste observații m-au determinat să regândesc strategia de lucru și am decis elaborarea împreună cu poeta Maria Niculescu, un excelent versificator, unui manual didactic de prevenire în versuri, cu titlul „Atenție elevi! Atenție părinți!”, manual care abordează câteva din temele de interes pe zona de prevenire, în corelație cu nevoile și riscurile depistate la nivelul unităților de învățământ, mesaje în versuri pentru copii, noțiuni de dicționar, definiții, explicații pe înțelesul copiilor, adresate și părinților.

Versurile din manual au fost inspirate din materialele de prevenire utilizate în lucrul cu copiii, elaborate de specialiști și au fost realizate în totalitate de poet Maria Niculescu, specialist în tehnica acrostihului, iar cercetarea pentru elaborarea materialului de specialitate și noțiuni de dicționar a fost realizată de mine.

De ce un manual de prevenire?

Consider acest manual ca un punct de pornire pentru viitoarele inițiative în domeniu, considerând că siguranța, în școală și în afara ei, reprezintă una dintre condițiile necesare și importante pentru asigurarea unei comunități de copii fericiți. De aceea, manualul trebuie privit ca un ghid, care poate fi permanent revizuit și perfecționat, adresându-se atât specialiștilor în domeniu cât și elevilor din învățământul primar. Manualul poate fi în egală măsură o sursă utilă de informare și pentru părinți, care pot afla astfel mai multe despre nevoile în domeniul prevenirii, dar și eforturile depuse de școli, profesori, poliție, autorități centrale și locale, de organizații guvernamentale și nonguvernamentale, pentru ca tânăra generație să se simtă în siguranță, atât pe drumul casă-școală, cât și în incinta școlii.

Cartea de față are rolul de a sprijini școala, deoarece provocările actuale nu pot fi combătute numai de școală, iar educația tinerei generații în spiritul corectitudinii, prevenirii tendințelor delincvente nu poate fi lăsată exclusiv pe seama școlii și asumată numai de școală, este nevoie de implicarea activă a organizațiilor și societății civile.

Manualul are inserate, la fiecare capitol, desene realizate pentru copii, care redau tema abordată, desenul fiind una dintre cele mai vechi forme de expresie umană, care precedă comunicarea scrisă. Am utilizat desene pentru că ele ascund mesaje, ce trebuiesc descifrate de copii, fiind câteva dintre piesele acestui puzzle, format din versuri și explicații.

De ce desene și nu fotografii? Pentru că „Desenul are rolul de a oferi o alternativă a universului imaginar, construit odată cu fiecare cuvânt citit”, ne spune Georgiana Butnaru, o tânără ilustratoare extrem de înzestrată. Aceste desene vin și

completează textul, sunt pe înțelesul elevilor și îi conduce pe aceștia în mijlocul acțiunii.

Desenele cresc motivația copiilor de a cunoaște mai multe lucruri despre un subiect, fiind un instrument de învățare pe placul lor. Culoarele atrag întotdeauna atenția și îi mențin conectați la informație pe copii o lungă perioadă de timp.

De ce prevenire în versuri?

Versurile sunt un instrument excelent pentru educația copiilor, dar și de a aduce veselie în clase. Îi ajută pe copii să își dezvolte mai bine gândirea, vocabularul, inteligența emoțională, care promovează și aplică dezvoltarea armonioasă (trup, minte, suflet) în rândul copiilor din clasele primare.

Se știe că poezia clădește rezistență și flexibilitate, stimulează învățarea socială și emoțională. Un vers bine scris ne oferă o perspectivă nouă asupra unei experiențe, ne îndeamnă să gândim, să auzim, să vedem lumea, utilizând și alte căi de învățare.

Poezia cu rimă ajută copiii în dezvoltarea limbajului, a minții (cognitiv), fizică (coordonare respirație, limbă, gură). Ritmul și rimele îi pot stimula pe copii să se îndrăgostească de cuvinte. De scris și de citit.

Toate aceste piese, text, versuri, desene, au creat un puzzle pentru copii și părinți."

Fragment din „**GÂNDURI PE HÂRTIE DE ZIAR**", 2022:

"De ce o carte de cronici, comentarii și interviuri?

Pentru că oamenii nu citesc. Nu au timp.... nu au bani pentru cărți... nu citesc cărți ale autorilor români...

Sunt atâtea cărți de literatură română care merită citite!

Scriu cronici, comentarii și realizez interviuri pentru că îmi doresc să vă vorbesc despre aceste cărți, despre acești oameni, pentru că îmi doresc să-i cunoașteți și să-i citiți. Încerc să scot la iveală autori ce merită să fie descoperiți și să vă ajut să pătrundeți în lumea din cărțile lor.

Veți citi în carte despre scriitori ca Victor Ghe. Stan, Rodica Elena Lupu, George Călin, Nică D. Lupu, Nicolae Rotaru, Aura Ungureanu, Ștefan Doroftei Doimăneanu, Maria Niculescu, Liliana Ghiță Boian, Doina Bârcă, Nicu Doftoreanu, Dan Anghel, Corina Serac, Lucia Elena Locusteanu, Nicoleta Tudor, Maria Aiftincăi, Iosefina Brătulescu Dănciulești, Marilena Ban, Prof. Violeta Dascălu, Prof. Înv. Simona Spirescu, jurnalistul Ștefan Apostol, artistul plastic Magda Dumitru și artistul plastic Carmen Florian.

Volumul de față este dedicat literaturii române, scriitorilor acestei generații, elitelor din educație, alături de care mă simt onorată că sunt contemporan.

De ce "Gânduri pe hârtie de ziar...?" Pentru că fiecare carte citită, fiecare capitol lecturat, m-a provocat să scriu, oriunde, oricând, pe colțuri de masă, pe ciorne sau margini de ziar."

Fragment din „**CARPE DIEM...**":

„Cred că toată viața mi-am dorit să mă ghidez după acest motto. Poate reușeam să fiu fericită. Nu am făcut asta niciodată până acum. Am lăsat momentele frumoase să treacă pe lângă mine, sperând că vor veni mereu altele. Dar nu este așa. Ai pierdut trenul vieții, nu te-ai urcat în el, ai ratat clipa.

Celelalte trenuri merg în alte direcții, au alte gări.

Am pus întotdeauna mai presus decât viața mea, viețile celorlalți, nevoile lor, reușitele lor... Cu ce m-am ales? Cu aproape nimic. Am pus mai presus bucuriile lor, fericirile lor. Am încercat să nu fac pe nimeni să sufere și totuși nu am știut să fac asta.

I-am făcut pe cei din jur să sufere, m-au urât, m-au îndepărtat, chiar dacă am ratat clipa, momentul și n-am fost fericită. Nici fericirea mea, nici nefericirea mea nu i-au făcut fericiți pe ceilalți.

I-am făcut să sufere și am suferit și eu. Am renunțat la mine, la o parte din visele mele și tot am suferit. Am fost fericită pentru ei și tot am suferit.

Trăiește clipa...

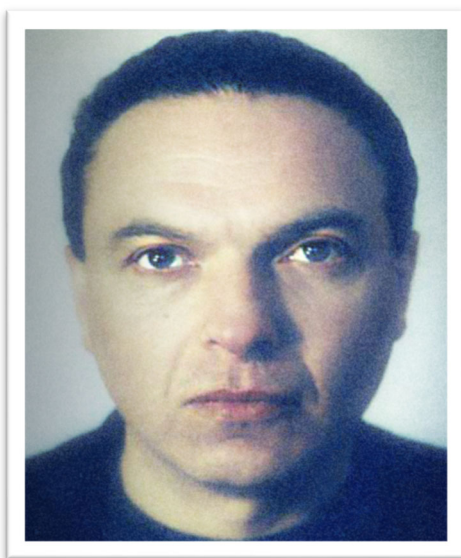
Îmi place, dar nu am știut să fac asta. Nu mi-a ieșit. Tânjesc încă după *trăiește clipa...* Vreau să ajung să trăiesc momentul, vreau să-l simt, vreau să văd dacă sunt fericită. Cum trebuie să fac asta? De unde știu când este clipa? De unde știu care este clipa? Cum să fac ca ceilalți să nu sufere? Să mă înțeleagă?

Trăiește clipa... trăiește clipa... aud din ce în ce mai des gândurile mele. Îmi place cum sună!

Îmi place ecoul gândurilor mele! Trăiește clipa... trăiește clipa...

Vreau să trăiesc clipa! Vreau să văd ce înseamnă, să trăiesc momentul, să trăiesc fără să gândesc prea mult, pentru a nu fi tentată să renunț, fără să privesc în jurul meu. Să fiu doar eu, singură, cu clipa mea. Pot face asta? Nu știu. Dar pot încerca. Aștept clipa. Vreau momentul meu unic de fericire. Vreau să fac o nebunie, fără să stau pe gânduri, sub impulsul momentului. Vreau să încerc asta..."

Profil realizat de **Geni DUȚĂ**, scriitor și editor, membru UZPR

George PETROVAI

Date autobiografice

S-a născut pe data de 15 septembrie 1952. Locuiește în Sighetu Marmăției, județul Maramureș. Este dublu licențiat. În celălalt regim a fost în vizorul fostei securități din anul 1971 până la căderea regimului, în urma interceptării uneia dintre scrisorile sale adresate postului de radio *Europa liberă* în care amintea voalat de libertatea aparentă de la noi. Din 1989 încoace a scris și publicat circa 1500 de articole și i-au apărut 30 de cărți (poezie, proză, teatru, filosofie, teologie, critică, politologie-sociologie).

Cărți publicate

La Editura ECHIM

Istoria – perpetuă pendulare între tragic și măreț (2005); Ofensiva sensurilor (2005); Symphonia cuvintelor (2005); Morfologia culturii (2006); Confesiuni esențiale (2007); Gimnastica spiritului (2008); Literatura perennis (2009); Poemele simțirii (2009); Jocurile gândirii (2009); Iubiri discrete (2010); Testimonii lirice (2011); Stihuri din lumină (2012); Chemarea nerostitului (2012); Cvintet megapoemic (2013); Cuvinte-ncumințite (maxime, 2014); Dodecalog spiritual (eseuri, 2014); Balade pentru buni și răi (2015); Întoarcerea lui Mesia (poem-roman, 2015); Balade persuasive (2016); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2017); Balade pentru neapatici (2018); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2018); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2019); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2020); Intențiuni transfiguratoare (2021); Pandemiada (roman în versuri, 2022).

La Editura VALEA VERDE

Exerciții filosofico-sociologice, vol. I (2023); Exerciții filosofico-sociologice, vol. II (2023); Iluminări perene (2024).

Aprecieri

Scrierile lui George PETROVAI sunt atât de ample și profunde, cu multiple ramificații de abordare încât este greu de găsit un punct de plecare în temerara încercare. Până la urmă, am decis să încep de la coadă la cap, adică de la recentul articol al lui **Gheorghe A. STROIA**, un adevărat exeget în opera scriitorului, la ultima carte publicată de curând (*Iluminări perene*, Editura Valea Verde, 2024), intitulat „Un nou eveniment editorial George PETROVAI”, publicată în revista „Armonii Culturale”, în numărul din 21 februarie 2024. Articolul are avantajul că fiind cel mai recent este și cel mai retrospectiv:

„Cartea intitulată ILUMINĂRI PERENE (Sighetul Marmăției, 2024) a poetului, eseistului și jurnalistului maramureșean George PETROVAI – noua apariție editorială ce-i poartă semnătura – poate fi considerată, ca de fiecare dată, o carte eveniment. Și acest lucru îl afirmăm cu maturitate și în deplină proprietate asupra cuvintelor. În contemporaneitate, sub așa-zisa stare de „libertate de exprimare”, nu se află altceva decât intenții ori fapte malefice, care oprimă și îngădesc de fapt libertatea, care restrâng liberul arbitru, care nu conduc în final la nimic constructiv pentru noi ori pentru semenii noștri.

Rarisim vom putea identifica un om capabil să se exprime asupra unor probleme de o gravitate cutremurătoare, cu o atât de înaltă erudiție și acribie pentru cuvântul scris, așa cum este poetul George Petrovai. Poemele sale sunt operații chirurgicale de foarte mare finețe și acuratețe, care au menirea de a exciza și exorciza răul, de a îndrepta pe cât posibil lucrurile sau măcar de a deschide ochii celor care nu vor sau nu mai au puterea să vadă starea de fapt în care se scufundă planeta.

Globalismul, războaiele, pandemiile, toate aceste rele – create/iscate și nu venite din neant – au ca intenție finală decimarea populației globului, dispariția de rase, popoare, națiuni și, de ce nu, migrarea omenirii către alte orizonturi din univers, sub hegemonia liderilor noii ordini mondiale. Sună, desigur, a teoria conspirației, dar realitatea trăită zi cu zi de fiecare dintre noi ne face să resimțim mai acut acest sentiment.

Lecturând poemele lui George PETROVAI, îi vei redescoperi erudiția, multe dintre ideile sale fiind extensii ale unor idei filosofice care au marcat devenirea umanității. Marile lecturi ale unui om educat – J.P. Sartre, A. Camus, I. Kant. A. Schopenhauer, A. Comte, Fr. Herzberg, Fr. Nietzsche și mulți alții – sunt prezente prin ideatica profundă pe care gânditorul George Petrovai le expune în cartea sa, punându-și amprenta asupra stilului său scriitoricesc, căpătând inclusiv nuanțe profetice.

Temele sunt variate, printre tematicile cu tentă pamfletico-politică, realism, moral-spirituale își fac loc și teme de un idealism inefabil, pe care cititorul le va descoperi, fără rezerve. Structurată în 3 părți, Partea I – Poemele peregrinării, Partea a II-a – Regatul amintirilor, Partea a III-a – Poemele dezamăgirii, recenta sa carte de poeme – ILUMINĂRI PERENE – reprezintă un mix de sentimente, peste care plutește evident dezamăgirea legată de starea de astăzi a nației, a politicului, a adevărului, care nici măcar desculț nu mai poate merge. Dacă i s-ar cuveni pe drept o sintagmă care l-ar defini dintre toate titlurile eseurilor din propria-i carte, atunci am putea spune că George Petrovai reprezintă „Curajul de a fi oameni prin stăruitoarea susținere a adevărului”.

Recomandăm recenta sa carte, ca pe un duș scoțian, care are puterea de a scutura din temelii și de a trezi la realitate, așa cum este ea, cu adevărul sau neadevărul ei, cu bunele sau cu relele ei. Să nu uităm nicio clipă să apreciem la adeverata lor valoare pe cei care au curajul de a rosti cu glas tare adevărul, neluând în calcul nicio clipă posibilele consecințe asupra lor, ci doar serviciul pozitiv, în ultimă instanță, pe care îl pot face altora.

Mulțumim, George PETROVAI, pentru românismul tău, pentru dragostea și râvna pe care o pui clipă de clipă în slujba binelui general! AVE!"

Incursiunile sale în istorie, periplul tragicomic pornind din antichitate, parcurgând evul mediu până în modernitate, readuc în atenția cititorului „personaje” precum papii cruciați ori inchișitori, vorbesc despre imperii ori civilizații dispărute, în goana lor după faimă și putere, ajungând până la contemporanii noștri globaliști (J. Biden, V. Putin, Xi Jinping) ale căror decizii radicale conduc mai mult înspre extincția rasei umane și nu înspre supraviețuirea ei. Pe parcursul derulării „romanului”, George Petrovai surprinde din nou prin celeritatea și maturitatea gândirii sale, prin nuanțele subtile ale înțelegerii profunde a modului în care acționează și funcționează lumea de astăzi. (din **Gheorghe A. Stroia**, „PANDEMIADA cronicarului poet-cruciat George Petrovai sau Starea de fapt a lumii așezată în tripticul Geneză – Pandemie – Război”, 10 august 2022)

„Dacă există un leitmotiv al operelor poetice semnate de George PETROVAI, acesta trebuie să fie, fără doar și poate, cursivitatea scrierilor sale. Odată ce începi să-l citești, poemul lui nu mai poate fi lăsat din mână, iar ingeniozitatea alegerii personajelor ajută la consolidarea revelațiilor cititorului”. (**Cristi Dumitrache**, Auckland, Noua Zeelandă)

„Pe George PETROVAI l-am căutat mai întâi eu ca să-l invit să facă parte din proiectele grandioase la care trudes de mai mulți ani”. (**Traian Vasilcău**, Chișinău)

„O carte oximoron și de sălbatică revoltă a naturii pe care o trădăm mereu, sub obscură și continua cădere... O carte terifiantă despre monstruozitatea istoriei... omo-agonice”. (**Eugen Evu**, Hunedoara, despre „Confesiuni esențiale”)

„George PETROVAI scrie versuri cu rimă și ritm, cu acea simplitate sfântă dăruită celui care îl citește și cu o frumusețe strălucitoare, prin abordarea temelor respective și folosirea metaforelor”. (**Vavila Popovici**, Statele Unite)

„George PETROVAI este un poet valoros, un gânditor al acestor timpuri zbuciumate, care încearcă să aducă omenirii un crâmpeli de lumină, liniște și spiritualitate, prin intermediul operei sale fascinante”. (**Gina Moldoveanu**, Brăila)

„Cartea aceasta, cu o alcătuire neobișnuită, cu un titlu pe cât de atrăgător, pa atâta de derutant, este rezultatul fundamental al unei zbateri insistente și rebele la orice comentariu literar de rutină. Este una dintre cele mai profunde scrieri care onorează arealul maramureșean contemporan. Ea reprezintă o sinteză a artei și a concepției autorului asupra vieții și lumii în care ne bălăcim existența. O lucrare definitorie și reprezentativă a unui maestru ajuns la apogeul maturității literare”. (**Mihai Ganea**, Baia Mare, despre „Dodecalog spiritual”)

Extrase din operă

Proză

De subliniat că Eminescu face distincție între îngeri și demoni într-o manieră categorică, deși nițel șugubeață, așa cum aflăm din nuvela *Cezara*: „Demonii sunt îngeri de geniu, pe când cei care au rămas în ceruri sunt cam prostuți...”

Fără excepție, „zburătorii cu plete negre” sunt asemuiți cu demonii, căci ei luptă pe viață și pe moarte împotriva forțelor potrivnice intențiilor nobile, pe când femeile – blonde, suferind de tristețe până la întâlnirea cu ursitul, fremătând de iubire și dorință de aici înainte, sunt identificate cu îngerii, acele ființe suprafirești, care tot în manieră taoistă, practică de regulă detașarea și non-acțiunea. (din *Fantasticul în cultura română*)

Așadar, Trinitatea creștină și-a tras seva nu doar din religiile păgâne (triada Isis-Osiris-Horus la egiptenii antici, respectiv Isis-Serapis-Harpocrates după elenizarea triadei și pătrunderea ei impetuoasă în lumea romană, Iștar-Sin-Șamaș la babilonieni, Anu-Bel-Ea la mesopotamieni, Brahma-Șiva-Vișnu la indieni), ci și din filosofia platoniciană. (din „**Trinitatea creștină**”)

Trei romane și argumentele lor hotărâtoare

Scopul prioritar al literaturii, ca de altfel al tuturor producțiilor artistice, nu este de-a desfăta, ci de-a instrui și de-a corecta, iar prin aceasta de-a transforma, adică de a-i face pe oameni mai buni, mai drepți și mai sensibili, într-un cuvânt mai umani. De aici rolul de demiurg pe care și-l asumă artistul în vastul, complexul și dificilul proces de replămădire moral-spirituală a omului, proces care – în cazul celor înzestrați din plin cu har divin – rulează cu succes pe căile dăruirii și responsabilității spre *epifanie*, ba chiar spre *cosmofanie*. Exemplul cel mai concludent în acest sens ni-l oferă inegalabilul Balzac cu a sa *Comedie umană*, despre care Al. Paleologu afirma în *Prefața* la ediția din 1971 a romanului *Femeia de treizeci de ani*: „De aceea Societatea este pentru Balzac cum e natura pentru Sadoveanu, e epifanie a misterului cosmic sau, cum am îndrăznit să o numesc, o cosmofanie...” (din „**Romanul fluviu**”)

Poezie

Filosofia, prin urmare,
(în *Metafizica* o spun)
nu-i la-ndemâna orișicui,
deși pare un bun comun:

Să afle cauzele prime
ale ființei ce prin ea
și-n ea cu brio ființează,
aceasta e menirea sa!

Privind atent la tot ce este
– pământ, viață, stele, soare –
un adevăr mi s-a impus
cu forța logicii primare:

Nimic nu-i la-ntâmplare-n lume
din tot ce știm și-n veci n-om ști
(cu toate că-ntâmplarea-i una
cu tainicul efort de-a fi),

ci părți perfect articulate
într-un gigantic plan divin
sunt cele vii și cele moarte,
precum și-acelea care vin...

(din **Testamentul lui Aristotel**)

Iisus în pustie:

Trecut-au zilele de post
și eu sunt pregătit
să intru-n astă lume,
de sarcini să m-achit.

Nu-i greu de presupus
că nu-mi va fi ușor
pe oameni să-i conving
că-s izbăvirea lor

În dubla-mi ipostază
de Om și Dumnezeu:
lucrarea va avea succes
de ei se vor iubi mereu.

Te rog, Atotputernice Părinte,
să fim ce-am fost mai înainte,
ca oamenii să-i reclădim
smulgându-le păcatele din minte!

(din „**Întâlnirea din pustie**”)

De parcă eu, nobil roman,
mai mare peste regi locali,
aș fi vreodată înclinat
s-aprob niște evrei venali.

Nu știu exact cine-i profetul
și nici cu ce-i mai vinovat
ca miile de inspirați
ce țara bat în lung și-n lat.

Dar pentru că i-a pus pe jar
cu mic, cu mare pe rabini,
voi fi cu El și-o să mă lupt
cu șeful haitei de haini.

(din „**Pontus Pilatus**”)

(Facerea)

Cândva,
într-un trecut atât de-ndepărtat
că timpul n-avea chip
și spațiul dormita,
doar Duhul fără-odihnă
prin haos rătăcea
și medita la planul prefacerii-n esență,
așa ca neființa să-și piardă-a sa prezență
în confruntarea cu ființa de nezăgăzuit
prin voia Celui care e viul infinit.

Atunci
s-au înghebat contururi din veșnicii inerte
și necuprinsul dobândi a sale sensuri certe,
cu cerurile sus și mofturile jos –
părți dintr-o simfonie supranumită Cosmos.

(din „**Lucifer**”)

Acuma când pornesc la drum
– nestrămutat, dar imprecis –
Te rog, atotputernice Părinte,
ajută-mi străduința-n scris!

Nu-Ți cer averi ce-s o povară
pentru săracu-n al lui fel bogat,
ci har Îți cer să ies cu bine
dintr-un impas deliberat.

E bucuria *sui-generis*
de-a fi uman prin dăruire –
doar astfel omu-n spirit crește
și-și dă obolul la-nfrățire.

Nu-s iscusit s-adun averi
roase de molii sau furate,
cum moda este pe la noi
în cercuri cu cinstea certate.

(din „**Întoarcerea lui Mesia**”)

Invocație

Acuma când umanitatea
este silită de sforari
– prin presă, forță și șantaj –
să schimbe ce-i de neschimbat
în rostul ei îndivinat
(crezul străbun cu satanismul
minciuna-n loc de adevăr
și răul public în răspăr),
rugămu-Te, iubit Părinte,
cârmacilor ce-s azi și-or fi
Tu minte să le dai și-obraz,
ca veșnicia-Ți să n-o nege
în tot ce ai făcut și faci
(văzutele nelimitate
și nevăzutele-ncifrate),

iar miliardele de semeni
să nu mai fie torturate
ba cu minciuni și amăgiri,
ba cu războaie și-nvrăjbiri,
ca cei puțini și fără saț
să bage tot mai mult la maț,
chit că apoi sunt sufocați
de-osânza stoarsă prin hoție
din pita maselor belite
cu-arcenul legilor cotite,
așa încât – în pragul morții
(pentru bogați cu mult mai hâdă
decât în sărăcia nudă) –
unii din ăștia recunosc
că, alergând întreaga viață
după averi și-nchipuiri,
nu doar c-au fost mereu zoriți
și-amarnic de nefericiți,
dar sinele și l-au privat
de ceea ce-i temeiul lui:
Atotumanu-nnobilat!

(din **Pandemiada**, *Tragicomedia globalismului - roman în versuri despre declinul omului*)

Scrierile lui George PETROVAI cuprind infinitatea spațiului, referindu-se la tot ce se află în cer și pe pământ, dar și pe cea a timpului, întâmplările acoperind intervalul de la antichitate până în prezent, nesfiindu-se să-și arunce gândurile și în viitor.

Dacă la începuturile ei, omenirea aștepta totul de la zeități, în subconștientul poetului, când ne apropiem de zilele noastre, vedem cum oamenii, prin vârfurile lor, apar tot mai mult în gândurile și scrierile sale, poate și în speranțele acestuia. Astfel, începând cu zeii antici, continuând cu Trinitatea creștină și Iisus Christos, își fac apariția în ordine cronologică Aristotel, Cervantes, Charles Baudlaire, Nietzsche, Haidegger etc., iar ca să își arate optimismul, în final, scrie și despre „Întoarcerea lui Mesia”. Citiți-l pe George PETROVAI!... (**Nicolae Vasile**)

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Carmen PINTE

Carmen PINTE s-a născut la data de 15 martie 1964, în orașul Vulcan, județul Hunedoara. În prezent locuiește în orașul Petroșani, județul Hunedoara.

Studii

Universitatea Petroșani: Facultatea de Mine, inginer și Facultatea de Științe Economice – Managementul Firmei. Este economist.

Debut

Din anul 2017 începe să publice online pe rețele de socializare, însă adevăratul debut literar are loc în anul 2019, cu volumul „Destinul unei Frunze”, la Editura Proșcoala din Râmnicu Vâlcea – ISBN978-606-014-282-8.

Activitatea literară

A scris poezii din perioada gimnaziului, fiind susținută, încurajată și evidențiată de profesori. A fost invitată și a început să publice poezii în Grupuri literare pe Facebook: „Zbor spre înălțimi”, „Cele mai frumoase creații literare românești”, „Prietenii revistei Amprenteale sufletului”, „Radio Romantic”.

Afilieri

Este membră a Societății Scriitorilor Romani.

Volume publicate

- „Destinul unei Frunze”, 2019, Editura Proșcoala Râmnicu Vâlcea, Editor Dumitru Ciobanu, ISBN978-606-014-282-8;
- „Muguri de vis”, 2021, Editura Inspirescu Satu-Mare, Editor George Terziu, ISBN 978-606-8909-31-08;
- „Gând înflorit”, 2021, Editura Inspirescu Satu-Mare, Editor George Terziu, ISBN 978-606-8909-31-08;

- „Pe cerul unui zâmbet”, 2022, Editura Stef, Iași, ISBN 978-606-028-901-2;
- „Universul iubirii”, 2022, Casa de Editură Exclusiv Vulcan, Redactor Tiberiu Vințan, ISBN 978-606-92705-3-0.

Antologii literare

A participat la peste 30 de antologii, dintre care:

- Antologia de poezii „Columna Iubirilor Eterne, Pepinieră poetică”, apărută la Editura Proșcoala Râmnicu Vâlcea, 2018;
- Antologia „Parfumul clipei: Undeva, cândva, frumoșii liceeni”, Editura Scriitorilor, Braila, 2019;
- Antologiile „Desprimăvărarea cuvântului” și „Învățarea cuvântului”, Editura Ecreator, Baia Mare, 2019;
- Antologia „Literatura de Călimară”, Editura Alma, Craiova, 2019
- Antologii de poezii și melodii Parfumul clipei: „Declarație de dragoste”, „Poezie și Muzica pentru sufletul tau”, „Cu gândul la frumoasa copilărie”, Editura scriitorilor, Braila, 2020;
- Antologia Arta – Bucurie, Festivalul Talente Românești 2020, Categoria: Poezie, Editura Scriitorilor, Braila, 2020;
- Antologia „Literatura de Călimară”, Editura Alma, Craiova, 2020;
- Antologia „Poeți romani contemporani” pe muzica lui DLC-Un artist provincial, vol. 1, Editura Pim, 2021;
- Antologia trilingva Inima care vorbește în mai multe limbi, The bookEfiton.com, ISBN: 978-2-957120-1-4, 2021
- Antologia „Vers Romantic”, poeme colective, vol. 1, Editura ROTIPO, Iasi, 2021;
- Antologia „Ecou pentru alt maine”, vol.2,, Editura Stef, 2021;
- Antologia Literatura „Femeia, un nou anotimp in literatura contemporana”, Dictionar de reliefuri literare romanesti, Editura ROTIPO, Iasi, 2021;
- Antologia campionatului european de poezie, Editura Liric Graph, Faurei, 2021;
- Antologiile „Poemele iubirii”, „Șoaptele toamnei”, Editura Pim, Iasi, 2021;
- Antologia „Aripa verii scrie versurii”, Editura Pim, Iasi, 2022;
- Antologia „Ecou pentru alt mâine”, vol. 3, În pas de vals cu fericirea, Editura Stef, 2022;
- Antologia „Vers Romantic”, poeme colective, vol. 2, Editura ROTIPO, Iași, 2022;
- Antologia campionatului european de poezie, Editura Liric Graph, Făurei, 2022;
- Antologia literară „Ecurile inimii”, Editura Contraste Culturale, Giurgiu, 2022;
- Antologia campionatului european de poezie, Editura Liric Graph, Făurei, 2023.

Colaborări la reviste literare

- Revista „Luceafărul din Vale”, Editura Proșcoala, Râmnicu Vâlcea, 2018;
- Revista online „Poezii pentru sufletul meu”, Facebook, 2019;

- Revista online eCreator, 2019;
- Revista „Amprenteale sufletului”, Editura Editgraph, Buzău, 2021;
- Revista „Scurt circuit oltean”, 2021-2022.

Diplome și premii

- Diploma de excelență, revista „Luceafărul din Vale” – 2018;
- Diploma Debut Literar, Editura Proșcoala, Râmnicu Vâlcea – 2020;
- Diploma de excelență, Editura Globart Universum – 2020;
- Premiul cu titlul de merit: Excelent, Editura Globart Universum – 2020;
- Premiul III, Festivalul de Interpretare și Creație Talente Românești, secțiunea POEZIE, Asociația Culturală Daria’s& Manifest Events DLC Music – 2020;
- Premiul cu titlul de merit: Excelent, Editura Globart Universum – 2020;
- Premiul III, Festivalul de Interpretare și Creație Talente Românești, secțiunea POEZIE, Asociația Culturală Daria’s& Manifest Events DLC Music – 2020;
- Premiul de excelență: locul II la concursul „Poetul Anului”, Radio Romantic – 2020.

Extrase din referințe critice

„Muguri de vis”, Editura Inspirescu Satu-Mare, 2021

„Pentru literatura onirică, așa cum o concep eu, visul nu este sursă și nici obiect de studiu; visul este un criteriu” (Dumitru Țepeneag – În căutarea unei definiții – 1968)

O astfel e lume caută să creioneze și Carmen Pinte în lirica sa, unde natura primăvărată scaldată-n lumini devine poezie frumoasă, vers, rimă... E o rezonanță care naște un semn curcubeu sub care se ascunde infinitul iubirii. Sentimentul devine strigătul inimii, ecou în abisul lumii rebele. Aici eul liric se pierde în versul infinit în timp ce calcă timid pe o cale pavată de praful de stele ce duce spre fereastra cerului unde sălășuiește Divinul.

(Prof. **Ștefan Mazilu**, Prefață carte, pag. 5, ISBN, 978-606-8909-31-08)

„Gând înflorit”, Editura Inspirescu Satu-Mare, 2021

Am călătorit cu poeta într-o lume plină de iluzii, am trăit povești născute din străfundu-i, ba chiar am rețrăit o parte din înfloritele-i gânduri cu emoție pură.

Poeta a pornit pe această cărare cu Dumnezeu de mână, punând fiecare gând la germinat, ca mai apoi să crească mugurii credinței prin primăvara cea cântată de sufletul ei, într-un mod al curcubeului metaforic, ca mai apoi să crească sub stropitoarea vieții prin vara ce ne-aduce dulci trăiri, apoi prin toamna ce rumenește gându-i înflorit împrăștiind petale și pregătindu-ne un pat cald printre vise prin iarna ce ne așterne în vers.

(**Irina Coptil**, poet, traducător, Spania, Prefață carte, pag. 3)

„Pe cerul unui zâmbet”, Editura Ștef Iași, 2022

Ca într-un vis pornete Carmen Pinte călătoria pe tărâmul versurilor în noul ei volum – „Pe cerul unui zâmbet”. Pentru ea poezia este lumea ideală, unde totul este mirific, lumea în care orice om își dorește să trăiască. „Privesc spre zori/ca într-un vis

de pace,/pline de flori/mi-s brațele stângace..." (Abia șoptit); „Doar fluturi mov/își continuă zborul,/dintr-un ceaslov/se scurge tot fiorul..." (Anotimpul culorilor)

Cu ajutorul iubirii Carmen Pinte dă viață în această lume a cuvintelor unui nou anotimp. Vers cu vers suntem parte din universul creat cu atâta finețe lirică de poetă. Carmen Pinte ne prezintă, ca un adevărat ghid, inima și sufletul ei așternut în cuvinte. (**Constantin Vaciu**, poet, Postfață carte, pag. 109, ISBN 978-606-028-901-2)

„Universul iubirii”, Casa de Editură Exclusiv Vulcan, 2022

Carmen Pinte este în același timp și poet, și un artist. Este ceva ambidextru. Un talent născut și înflorit care, cu o mână scrie și cu cealaltă pictează, parcă ar fi un vis de copil din flori.

Din izvorul versului ei curge mereu acea nestatornică rouă a zâmbetului și plânge pe ascuns clipa memorată a amintirilor, ce ține mai mult de lumea pământeană ancorată de steaua spiritului său.

Deschideți cartea lui Carmen Pinte ca pe o uliță a copilăriei. A trecut de mult timp de la citirea basmelor și a poeziilor la zidirea acestora pentru eternitate, cu migală și cu patos, depășindu-și teama de necunoscut, ca orice vis de rândunică, la primul său zbor, spre infinitul infinitului din el! (**Dorel Neamțu**, poet, jurnalist, membru U.S.R. și U.Z.P.R., Prefață carte, pag. 3-4, ISBN 978 – 606-92705-3-0).

Extrase din opere

PE O GURĂ, ÎMI E O AURĂ...

Din tot ce-i sfânt și îmi e drag,
Extrag dulceața unui zâmbet,
Miracolele să le atrag,
S-ating blândețea unui suflet.

Pe țarm de stele eu te aștept,
Să-mi mângâi chipul ce surâde,
Mi-e visul broderie în piept,
Sărutul tău pe buze-mi râde...

Din valuri se ivește un suflu,
E infinitul dor de slove,
Ce le vom scrie iar la dublu,
Pe malurile unor nove...

OMAGIU

„Se bate miezul nopții în clopotul de-aramă”
Tămâia veche-mi arde pe-altarul dăurit,
Complicea inimă mai plânge într-o palmă,
Se-nalță ca o rugă c-un sunet răgușit.

Alătura d-Emin pășit-a Fericirea,
Fatalitatea însă nu i-a mai dat răgaz,
Îndrăgostit de toate, căindu-se cu firea,
Prematur păși sobru cu gândul încă treaz.

Pe multe de prăpastie, sădind floarea albastră,
Fu aspru pedepsit de ochiul încruntat,
Șoapte de vorbe stranii din vocea cea măiastră,
Prin zâmbetele gurii pe chip le-a înfruntat.

I-e sufletul un tremur, uimire încorsetată,
Printre cutume dure ce nu pot fi-ncălcate,
Înnebunind la ochii ce îl priveau odată,
Cu gesturile simple își mântuia din fapte.

Departe e acum, de codru și de lume,
De-amor și de iubiri pierdute-n largă zare,
Cerșește doar o clipă în vreme fără nume,
Cu versurile sale, secunda din visare.

Se-nalță ca o rugă c-un sunet răgușit,
Complicea inimă mai plânge într-o palmă,
Tămâia veche-mi arde pe-altarul daurit,
„Se bate miezul nopții în clopotul de-aramă”.

PE ȚĂRM DE STELE

M-am prefăcut într-o sirenă
Prin ape-mi port iubirea pură,
Al tău sărut e ca o vină,
Pe gură îmi e o aură...

Din tot ce-i sfânt și îmi e drag,
Extrag dulceața unui zâmbet,
Miracolele să le atrag,
S-ating blândețea unui suflet.

Pe țărm de stele eu te aștept,
Să-mi mângâi chipul ce surâde,
Mi-e visul broderie în piept,
Sărutul tău pe buze-mi râde...

Din valuri se ivește un suflu,
E infinitul dor de slove,
Ce le vom scrie iar la dublu,
Pe malurile unor nove...

ZÂMBIND A FLORI

Cu gânduri așternute prin condei,
Mi-s pașii mei un zâmbet de cicoare,
Cuvinte preschimbate-n flori de tei,
Par muguri ochii mei cei plini de floare!

Durerea ochilor eu vin s-o spăl,
Am lacrimi de mărgăritar cuvinte,
Cu liniște-n priviri ridic un vâl,
Zâmbind a flori de trandafiri cuminte.

Vreau versul să-mi miroase-a Dumnezeu,
Să modelez iubirea la altar,
Lumină să vă fie templul meu,
Cuvântul lut cu gust de dulce-amar.

Blândețea mea un vis să dăruiască,
Osânda fie scrisul pentru voi,
Iubirea mea în vers să dăinuiască,
Minunea a-nceput mereu în doi.

PLACEBO

Te străbat cu lumina unui zâmbet,
Știu că vei face un cer din ochii mei,
privirea eternitate de suflet
miroase ambră și a floare de tei.

Ramuri înverzite-s brațele mele,
versuri ce mângâie chipu-ți de mugur,
rouă perlată în lacrimi de stele,
neantul fragil e spart de un flutur.

Conturul inimii pe cer desenez
vreau să ascund infinitul iubirii
buzes fremătând dor de tine pictez,
placebo de vise, cură simțirii...

SĂGEȚI DE AUR

Vara-și flutură voiajul
Grânelor cu spice brune,
Noi ne continuăm mirajul
Pe câmpii cu joc și glume.

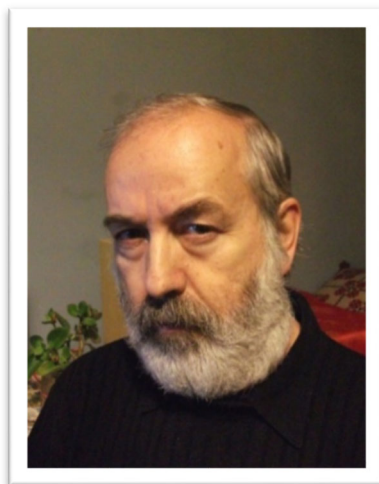
Zâmbetul tâmpla-l îmbie
Să alerge peste lanuri,
Natura toată învie
Spice ca săgeți de aur.

Noaptea în zi să se-mbine
Și-n cununi de maci în valuri,
Soarele drag să-și aline,
Cerul năpădit de grauri.

Vântură cu al tălpii pod
Cânt din șesul meu cel tainic,
Mâna vremuie un nou rod,
Amforele îl fac trainic.

Soarbe vântul șoapta serii,
Jar este natura toată,
Este vremea mângâierii,
Iar pâinea pe vatră-i coaptă.

Profil critic realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**,
Scriitor, jurnalist, editorialist, Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

George D. PITEȘ

S-a născut la data de 09.08.1948 în orașul Cernavodă, Județul Constanța, unde a urmat cursurile primare, gimnaziale și liceale (1966). A absolvit Facultatea de Tehnologia Construcțiilor de Mașini, la Institutul Politehnic Iași (1971) și Facultatea de Economia Industriei, la Academia de Științe Economice București (1979).

În anul 1971 s-a angajat la Uzina de Utilaj Petrolier Târgoviște, unde a lucrat la proiectarea și asimilarea în fabricație a utilajului petrolier, timp de 25 de ani, după care, până la pensionare (2016) a ocupat diferite posturi de conducere.

A cochetat cu scrisul încă din timpul gimnaziului. Copilăria și adolescența i-au fost profund marcate de frământările sociale din deceniile cinci și șase ale secolului XX, timp în care a început să-și adune gândurile, opiniile, trăirile, revoltele într-o valoroasă și prețioasă literatură de sertar.

A debutat cu poezii și caricaturi în anul 1981 în ziarul Dâmbovița și în revista Viața Militară. A colaborat la următoarele reviste: Litere, Impact, Climate Literare, Târgoviștea Literară, Caligraf, Bucureștiul Literar și Artistic, Spații Culturale, Litera Nordului, Agora, Dor de dor, Dâmbovița ș.a.

După anul 1989 și-a sortat și ordonat tematic volumele, refăcându-le și adăugându-le încontinuu, pentru a le propune spre tipărire abia după anii 2000.

Este membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni (membru fondator și vicepreședinte); al Uniunii Scriitorilor din România; al Uniunii Epigramiștilor din România; al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România-Filiala „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița (Director al departamentului Economic/ Logistic); al Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” – Filiala „Mihai Viteazul” Dâmbovița.

Senior editor la Revista „Eroica” editată de Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”-Filiala „Mihai Viteazul” Dâmbovița, și Secretar de redacție la Revista „Impact”, ce apare sub egida SST și a UZPR.

Organizator, coordonator și membru în juriul concursurilor literare din cadrul: Festivalului Național Cultural „**Primăvara albastră**” – Pucioasa; Forumului Național Cultural „**Brâncoveniana**”-Potlogi; Festivalul Național Cultural „**Moștenirea Văcăreștilor**” Târgoviște.

Distincții și premii

Premiul „*Alexandru Ciorănescu*” pentru traduceri apărute în anul 2014, acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni; Premiul „*Vasile Cârlova*” pentru volumul „*Destin blestemat*”, apărut în anul 2015, acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni; Premiul „*Nicolae Scurtescu*” pentru monografia „*Priboiu – strămoșească vatră românească*”, apărută în anul 2017, acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni; Diplomă și medalie Jubiliară cu ocazia împlinirii a 10 ani de la înființarea Societatea Scriitorilor Târgovișteni; Diplomă aniversară pentru întreaga activitate, la împlinirea vârstei de 70 de ani, din partea Societății Scriitorilor Târgovișteni; Diplomă aniversară pentru întreaga activitate, la împlinirea vârstei de 70 de ani, din partea Fundației Renașterea Pietroșiței-Ruralia; Premiul „*Alexandru Ciorănescu*” pentru traducerea volumului „*Cacealmaua*” de Henri David, acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni; Diplomă de excelență pentru contribuția adusă la promovarea valorilor socio-culturale și educaționale cu ocazia sărbătoririi Centenarului Marii Uniri, acordată de Primăria Orașului Titu; Diplomă de excelență pentru promovarea valorilor culturii române, acordată de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău, 23 octombrie 2020; Premiul „*Ion Ghica*” pentru traducerea volumului *Pasiune în re minor*, de Nicola West, apărută la Editura Bibliotheca din Târgoviște, 12 decembrie 2020; Diplomă de excelență, acordată de Congresul Mondial al Eminescologilor – Ediția a X-a, pentru activitatea de promovare, în țară și străinătate a valorilor culturii și spiritualității românești, 1 septembrie 2021; Premiul „*Ion Heliade Rădulescu*” acordat de SST pentru *Antologia „Litere” – 425 de poeți în 20 de ani*, apărută la Editura Bibliotheca din Târgoviște, 11 decembrie 2021; Premiul „*Vasile Voiculescu*” acordat de SST pentru volumul „*Oglinzi târzii*”, apărut la editura Bibliotheca din Târgoviște, 10 decembrie 2022; Distincție de merit acordată de UZPR cu prilejul împlinirii vârstei de 75 de ani și a patru decenii de creativitate de excelență pe tărâmul culturii românești, pentru contribuția meritorie la relevantă evoluție a Filialei „*Ion Heliade Rădulescu*” Dâmbovița, 9 august 2023; Certificat de participare la Simpozionul Național „*Școala de la Târgoviște – tradiție și continuitate*” – ediția a X-a, 26 august 2023; Diplomă aniversară „*Zilele Fundației Spirituale și Culturale Renașterea Pietroșiței – Ruralia*, Ediția a XXI-a, 27-29 octombrie 2023, pentru onorarea statornică a Toamnelor Literare Pietroșițene; Premiul „*Doru Dinu Glăvan*” acordat de SST pentru volumul *Antologia Litere (180 de prozatori în 22 de ani)*, apărut la editura Bibliotheca din Târgoviște în anul 2022, 16 decembrie 2023.

Publicații

Proză

Pasărea Phoenix, Ediția I-a, Editura Macarie, Târgoviște, 2004; ***Dialog cu fața la perete***, Ediția I-a, Editura Macarie, Târgoviște, 2004; ***O viață-n zadar***, Editura Artmontania, Târgoviște, 2007; ***Destine furate***, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014; ***Destine în impas***, Editura Antares, Galați, 2014; ***Destine răvășite***, Editura Rora, Târgoviște, 2015; ***Al treilea cer***, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; ***Saari Na Mai***, Editura Zven, Târgoviște, 2019; ***Drumul literelor***, vol. I, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; ***Pasărea Phoenix***, Ediția a II-a, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; ***Dialog***

cu fața la perete, Ediția a II-a, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Drumul literelor**, vol. II, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023.

Poezie

Clipa mea dintre milenii, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2003; **Stele răstignite**, Editura Macarie, Târgoviște, 2003; **Un trandafir pe lac**, Editura Transversal, Târgoviște, 2005; **Ce dor mi-e, înger mic, de tine**, Editura Macarie, Târgoviște, 2006; **Valuri cu ochii de smarald**, Editura Artmontania, Târgoviște, 2007; **Destin blestemat**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015; **Trei ștreqari și-o ștreqăriță**, vol. I, Editura Antares, Galați, 2016; **Trei ștreqari și-o ștreqăriță**, vol. II, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Soare răstignit**, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Deșertul disperării**, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Dincolo de vise**, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Țipătul alb**, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Pavilionul albastru**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; **Ecoul umbrelor**, Editura Zven, Târgoviște, 2018; **La umbra umbrei tale**, Editura Zven, Târgoviște, 2019; **Odiha neodihnei**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Antologia LITERE**, (425 de poeți în 20 de ani), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Oglinzi târzii**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2021; **Și eu, și tu**, Editura Zven, Târgoviște, 2022; **Corăbii spre niciunde**, Editura Zven, Târgoviște, 2023; **Amurg în haine de gală**, Editura Zven, Târgoviște, 2024.

Epigrame și caricaturi

Zâmbete amare, Editura Macarie, Târgoviște, 2003; **Solstițiul de iarnă**, Editura Macarie, Târgoviște, 2006.

Traduceri

Claude Orval, **Panică la circ** (roman polițist), Editura Macarie, Târgoviște, 2004; Erle Stanley Gardner, **Ochiul de sticlă** (roman Polițist), Editura Macarie, Târgoviște, 2005; Marc Prevost, **Misterul Dunării însângerate** (roman de spionaj), Editura Macarie, Târgoviște, 2005; Georges Simenon, **Comisarul se amuză** (roman polițist), Editura Macarie, Târgoviște, 2005; Carter Brown, **Din dragoste** (roman polițist), Editura Macarie, Târgoviște, 2006; James Hadley Chase, **Accidentul** (roman polițist), Editura Macarie, Târgoviște, 2006; Georges Simenon, **Refugiul alsacian** (roman polițist), Editura Macarie, Târgoviște, 2006; Mickey Spillane, **Dincolo de imposibil** (roman polițist), Editura Artmontania, Târgoviște, 2007; Paul Kenny, **Teroare în Irak** (roman de spionaj), Editura Artmontania, Târgoviște, 2007; Jean Bruce, **Insula în derivă** (roman de spionaj), Editura Artmontania, Târgoviște, 2007; Elinor Glyn, **Jurnalul Evangelinei**, (roman de dragoste), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014; Jacques Sternberg, **Sophie**, (roman fantastic), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014; Carolina Invernizio, **Malia**, (roman polițist), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014; Agatha Cristie, **Week-end însângerat**, (roman polițist), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014; Raf Vallet, **Jurnalul unui mafirot**, (roman polițist), Editura Rora, Târgoviște, 2015; Henry David, **Cacealmaua**, (roman polițist), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017; Jessica Aire, **Un surâs atât de prețios**, (roman de dragoste), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; Carole Mortimer, **Sosia**, (roman de

dragoste), Editura Dio, București, 2018; Rita Clay Estrada, **Clipa de magie**, (roman de dragoste), Editura Zven, Târgoviște, 2018; Nicola West, **Pasiune în re minor**, (roman de dragoste), Editura Dio, Târgoviște, 2019; Rachel Ford, **Măslinii din Tinos**, (roman de dragoste), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; Shirley Kemp, **Portretul femeii iubite**, (roman de dragoste), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020.

Coautor

Priboiu, strămoșească vatră românească, Monografie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017; **Antologie de sonete, Târgoviște, Chișinău, Cernăuți**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019; **Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare**, Ediția a 3-a, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Societatea Scriitorilor Târgovișteni. În cultura cetății**, Ediția a 3-a, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Festival Concurs „Moștenirea Văcăreștilor”**, Ediția 53, 2021, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2021; **Impact, Nr. 400, 401, 402-2021, 2022**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2022; **Forum Național Cultural „Brâcoveniana” – 2022**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2022; **Festival Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, Ediția 54 – 2022**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2022; **Impact Nr. 403-2023**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2022; **Antologie Litere (180 de prozatori în 22 de ani)**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2022; **Forum Național Cultural „Brâcoveniana” – 2023**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Impact Nr. 404 – 2023**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Festival Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, Ediția 55 – 2023**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Impact Nr. 405 – 2023**, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023.

Colaborator (Redactor de carte/ Lector de carte/ Prefațator/ Corector)
la realizarea unor volume semnate de alți scriitori

Floare de cactus, Ion Enescu – Pietroșița, Epigrame, Editura Artmontania, Moreni, 2007; **Clipa de eternitate**, Mirela Haralambie, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014; **Trăiesc într-o lacrimă**, Grigore Grigore, Poezii, Editura Detectiv literar, București, 2015; **Noaptea miracolelor** (engleză), Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2015; **Lacrimi rescrise**, Constanța Popescu, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2015; **Dimineți înlăcrimate**, Mirela Haralambie, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015; **Lumina din ochii tăi**, Mirela Haralambie, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2016; **Recunoștință**, Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Zidul de aer**, Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Vinovați de nemurire**, Constanța Popescu, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Poartă către suflet**, Mirela Haralambie, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2016; **Vorbiți cu el**, Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2016; **Mă vrea iubire, Dumnezeu**, Ion Roșioru, Poezii, Editura Ex Ponto, Constanța, 2016; **Amurg**, Mirela Haralambie, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017; **Noaptea miracolelor** (franceză), Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Sonete**, Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Esențe de santal**, Tănase Florian, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Sonete vol. II**, Grigore Grigore, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Carte concurs „Constantin Virgil**

Bănescu – 2017”, Doina Bănescu, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Dascadia**, Diana, Dăscălescu, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2017; **Erji sau Jurnalul unui coșmar în reluare – vol.1**, Mirela Haralambie, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017; **Cântec mut**, Mirela Haralambie, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; **Și nimeni mai liniștit**, Grigore Grigore, Poezie, Editura Rora, Târgoviște, 2018; **Sonete III**, Grigore Grigore, Poezie, Editura Rora, Târgoviște, 2018; **Starea de veghe**, Grigore Grigore, Poezie, Editura Rora, Târgoviște, 2018; **Strigăt mut**, Nicu Tănase, Proză-Scrisori, Editura Rora, Târgoviște, 2018; **Trăiri și visuri**, Mirela Haralambie, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; **Amintiri și născociri**, Flori Bungete, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; **Adio, clasele primare**, Constantin Voicu, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018; **Carte concurs „Constantin Virgil Bănescu – 2018”**, Doina Bănescu, Poezii, Editura Rora, Târgoviște, 2018; **Povești pentru copii și părinți**, Flori Bungete, Poezii, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019; **Valsul necuvintelor**, Mirela Haralambie, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2019; **Te văd urcând**, Grigore Grigore, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2019; **Începutul unui nou început**, Flori Bungete, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019; **Chemarea infinitului**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019; **Printre oameni**, Vasile Predescu, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2019; **Edenul pierdut**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019; **Băiatul din cartea bunicii**, Florian Tănase, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019; **Relația dintre știință și religie**, Vasile Didoacă Dojană, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2019; **Toamna anotimpurilor**, Mirela Haralambie, poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Ținutul fără ceas**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Sub egida dorințelor**, Vasile Predescu, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2020; **Abbe, steaua emiratelor**, Mirela Haralambie, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2020; **Nopti cu ochi de smarald**, Mirela Haralambie, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2020; **Păsări în furtună**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Sfaturi pentru iluminare**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020; **Viață de poveste**, Vasile Predescu, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2021; **Din febra timpului meu**, Mihaela Mircea, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2021; **Sub clopote de sticlă**, Mirela Haralambie, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2021; **Pe aripile inocenței**, Mirela Haralambie, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2021; **Alungați din lumină**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2021; **Sfaturi pentru iluminare**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2021; **Îngerii haosului**, Cătălina Drăgulin, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2021; **Primul cade comandantul**, Anton M. Mihai, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2022; **Erji sau Jurnalul unui coșmar în reluare – vol. 2**, Mirela Haralambie, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2022; **Neverland**, Florian Tănase, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2022; **Valsul necuvintelor** – ediția a II-a, Mirela Haralambie, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2022; **Drumul inimii**, Raluca Mihaela, Fleancu, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2023; **Dintr-o lume de cântec**, Maria Panțuroiu, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Flori de gând**, Gheorghe Șerban, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2023; **Paștele cailor**, Anda Mihaela Miroiu, Poezie, Editura Biblioteca Târgoviște, 2023; **Decalog**, Dumitru Copilu-Copillin, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Picătura de dojană**, Vasile Didoacă Dojană, Poezie, Bibliotheca,

Târgoviște, 2023; **Casa mea cu gard de fier**, Liliana Iotu, Poezie, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Dincolo de iluzii**, Luciana Cruceanu, Poezie, Editura Zven, Târgoviște, 2023; **Clepsidra sau, vieți în oglindă**, Mirela Haralambie, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2023; **Self-fiori din mașina timpului**, Iulian Nohai, Poezie, Editura Creator, Brașov, 2023; **Am supraviețuit războiului**, Constantin T. Stoica, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2023; **Nepoata bătrânei aristocrate**, Ioan Vișan, Proză, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Haz de necaz**, Vasile Predescu, Epigrame, Editura Zven, Târgoviște, 2024; **Între cer și toacă**, Dimitrie – Sorin Pană, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2024; **Efemer**, Ion Gaur, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2024; **Învăț să fiu tăcere**, Nina Schitco – Căpățână, Poezii, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2024; **Prima zăpadă fără tine**, Mirela Haralambie, Poezii, Editura Zven, Târgoviște, 2024; **Misterele vârstelor**, Vasile Predescu, Proză, Editura Zven, Târgoviște, 2024.

Antologii

În căutarea unui topos liric. *Caietele Litere 1*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2006, p. 123-125; **30 de prozatori**. *Caietele Litere 2*, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca & Marcona, 2007, p. 174-180; **Antologia epigramei românești**, București, 2007, p. 252; **Pledoarie pentru epigramă**, Gheorghe Culikovschi, 2007, p. 234; **Antologie lirică, proză, plastică**, Dor de dor, 2007, p. 134; **Antologia sonetului românesc**, Radu Cârneli, 2009, p.166; **Deschide-mi, dorule, poarta**, Marin Toma – Iași, Editura Pim, 2016, pag. 320; **Confreria – Convorbiri și confesiuni**, Mihai Stan – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017, p. 372; **Târgoviște – Chișinău – Cernăuți – O triadă a liricii rămânești**, Mihai Stan, Victor Petrescu, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017, p. 95; **O limbă un neam – Târgoviște – Chișinău – Cernăuți – Alba Iulia – Târgoviște**, Mihai Stan, Victor Petrescu, Ed. Bibliotheca, 2018 p. 97; **Din universul poeziei române – Ediție bilingvă româno-turcă**, Marian Ilie, București, Editura Betta, 2018, p. 272; **Caiet de club '18 – Clubul Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” București – Caiet de club '18**, Corin Bianu, Editura Bibliotheca, 2018, p. 40; **Universul poeziei – Ediție bilingvă – româno-turcă**, Kerem Kalkanci & Marian Ilie, Editura Usar, Turcia, 2019, pag. 107; **Antologie de sonete – Târgoviște – Chișinău – Cernăuți**, Mihai Stan și colaboratorii, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019, p. 72 – 76.

Referințe la viața și opera scriitorului

Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004, Petrescu Victor, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 185-186; **Anuarul epigramiștilor români-2005**, Culicovschi Gheorghe, Buzău, 2005, p. 25; **Anuarul epigramiștilor români-2007**, Culicovschi Gheorghe, Buzău, 2007, p. 35; **Anuarul 2010 al epigramiștilor români**, Nelu Vasile, 2010, p. 35; **Enciclopedia orașului Târgoviște, ed. a II-a**, George Coandă – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 343; **Societatea Scriitorilor Târgovișteni – Din istoria unei grupări literare**, Mihai Stan – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 241; **Societatea Scriitorilor Târgovișteni – Din istoria unei grupări literare**, Mihai Stan – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015, p. 262; **Anatomia Ființei – Promoția de azi a Școlii Literare și Artistice de la Târgoviște**, Mihai Cimpoi, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016, p. 186; **Continuatorii Școlii literare și artistice de la Târgoviște**, George Toma Veseliu, Editura Bibliotheca, 2016, p. 395;

Societatea Scriitorilor Târgovișteni – În cultura cetății, Mihai Stan – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016, p. 311; Istoria Târgoviștei – Cronologie enciclopedică, George Coandă – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017, p. 665; Târgoviște – Ore astrale ale orașului, Victor Petrescu, Mihai Stan, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017, p. 628; Drumul cărții – Din jurnalul unui editor, Mihai Stan, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2018, p. 332; Secolul tanchiștilor, Dan Gâju, București, Editura Favorit, 2019, p. 74; p. 196; p. 202 – 214. Societatea Scriitorilor Târgovișteni – Din istoria unei grupări literare, Mihai Stan – coordonator, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2020, p. 279;

Referințe critice

Cum e treaba cu scrisul, Vasile Bardan, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 72, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **George D. Piteș – polivalența unui îndrăgostit de arta cuvântului**, Petre Gheorghe Bârlea, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 93, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Un prozator cu suflet de poet: George D. Piteș**, Margareta Bineață, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 110, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Crochiuri – efigii literare creionate pe un șevalet sentimental**, George Coandă, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 130, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Orizont poetic târgoviștean: Daniela-Olguța Iordache, Emil Stănescu, Florea Turiac, George D. Piteș**, Titi Damian, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 153, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **George D. Piteș. Viața de azi pe mâine**, Nicolae Georgescu, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 186, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Naiva și descurcările sau noi completări privind tipologia personajelor literare**, Daniela-Olguța Iordache, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 203, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Poeți și prozatori. Proza retrospectivă a destinelor „în impas”**, Nicolae Oprea, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 226, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Școala de la Târgoviște și continuatorii săi**, Victor Petrescu, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 234, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **George D. Piteș, între deontologia scriiturii și aspirația întregului**, Florentin Popescu, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 261, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **„Școala de la Târgoviște” și problematica limbii române în context european**, Emil Stănescu, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 329, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Școala de la Târgoviște și Continuatorii**, George Toma Veseliu, Școala de la Târgoviște – Tradiție și continuitate, pag. 349, Mihai Stan, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2023; **Drame cu happy-end**, Tudor Cristea, Literatură și Artă, 24 / 3797, 2018; **Drame cu happy-end**, Tudor Cristea, Litere, 6 (207) / 12, 2017; **Două cărți de George D. Piteș**, Ana Dobre, Litere, 4(205) / 29, 2017; **Viața de azi pe mâine**, Nicolae Georgescu, Litere, 2(215) / 39, 2018; **O lume zidărită în literatură**, Titi Damian, Litere, 1(214) / 55, 2018; **George D. Piteș – Destine răvășite**, Emilian Marcu, Convorbiri literare, Iulie, 2016; **Fascinația destinului**, Lucian Gruia, Climate Literare, 100 / 15, 2017; **Fascinația destinului**, Lucian Gruia, Argeș, 7 (421) / 13, 2017; **Gravitate și umor**, Tudor Cristea, Luceafărul de dimineață, 1095 / 8, 2018;

Agencia pentru protecția destinelor, Emil Lungeanu, Litere, 7/8-58, 2016; **George D. Piteș – provocările prozei**, Magda Grigore, Spații culturale, 44, 2016; **O carte a dreptului la iubire**, Ion Roșioru, Climate Literare, 94 / 35, 2016; **George D. Piteș – Destine în impas**, Florentin Popescu, Bucureștiul Literar și Artistic, 1(40) / 14, 2015; **George D. Piteș – Destine în impas**, Florentin Popescu, Litere, 180 / 90, 2015; **Destine în impas de George D. Piteș**, Magda Grigore, Argeș, 9 / 399, 2015; **Destine în impas de George D. Piteș**, Corina Apostoleanu, Ex Ponto, 3 / 48, 2015; **Destine în impas de George D. Piteș**, Miron Jic, Oglinda Literară, 158 / 60, 2015; **Un scriitor cu fața spre viață**, Cezarina Adamescu, Dor de Dor, 101 / 23, 2014; **George D. Piteș, prozator de reală vocație**, Ion Roșioru, Climate Literare, 95-96 / 10, 2016; **George D. Piteș și universul mic**, Acad. Mihai Cimpoi, Anatomia ființei, 186, 2016; **Visul dintr-un alt vis**, Grigore Grigore, Litere, 182, 2015; **Destine narative**, Nicolae Rotaru, Litere, 2 (179) / 50, 2015; **Școala de la Târgoviște**, George Toma Veseliu, Litere, 4 (181) / 34, 2015; **Efectul spațiului târziu**, Cezarina Adamescu, Dor de Dor, 102-103-104 / 14, 2015; **Efectul spațiului târziu**, Cezarina Adamescu, Oglinda Literară, 159 / 10748, 2015; **Destine furate, de George D. Piteș**, Corin Bianu, Litere, 10 (175) / 41, 2014; **Comentarii asupra unor destine fie deturnate, fie furate**, Nicolae Dorel Trifu, Salonul, Literar 85 / 30, 2014; **Oglinzile trecutului**, Mihai Antonescu, Luceafărul de dimineață, 3 (1057) / 7, 2015; **Proza lui George D. Piteș**, Marina Cușa, Agora, 57, 58 / 20, 2015; **Schițele scriitorului George D. Piteș sunt pline de viață. Dar nu... „în zadar”**, Nicolae Dorel Trifu, Antares, 199-200-201 / 12, 2014; **Mlaștina fetidă a existenței**, Mircea Cotârță, Dâmbovița, 6256 / 10, 2013; **Umor și înțelepciune**, George Irava, Climate Literare, 19 / 21, 2009; **Nimic nu e-n zadar**, Vasile Filip, Climate Literare, 19 / 21, 2009; **George D. Piteș – Un prozator neorealist și moralist**, Petruș Andrei, Dor de Dor, 43 / 18, 2009; **Umor și înțelepciune**, George Irava, Dor de Dor, 38 / 30, 2008; **Nimic nu e-n zadar**, Vasile Filip, Dor de Dor, 38 / 31, 2008; **Prozatorul George D. Piteș**, Iuliu Pârvu, Dor de Dor, 41 / 20, 2008; **Pledoarie pentru umanitate**, Mihai Merticaru, Dor de Dor, 17 / 13, 2006; **Pasărea Phoenix – Volumul de proză al scriitorului George D. Piteș**, Melania Cuc, Dor de Dor, 13 / 13, 2006; **George D. Piteș – Dialog cu fața la perete**, Mihail I. Vlad, Jurnal de Dâmbovița, 2553 / 6, 2004; **Romanul Păsării Phoenix**, Mircea Cotârță, Dâmbovița, 3536 / 16, 2004.

Opinii critice

„George D. Piteș rămâne cantonat, cu credința că aceasta îi este și sfera familiară, anume, în astfel de aspecte mai puțin atrăgătoare ale existenței umane. Povestirea vieții / a unei vieți a omului simplu, comun, mic, a acelor „oarecare”, după cum se autodefinește, o eroină – proiectantă, îl interesează cu precădere. Este și ceea ce explică derularea epică lentă, pe secvențe (dez) ordonate, într-un fragmentarium al discursului narativ, eminent descrisiv. Secvențele de viață sunt prezentate cu încetinitorul, în însuși ritmul lor mecanicizat, repetitiv, oprit pe loc, sau reîntors la punctul de plecare.” (Acad. Mihai Cimpoi)

„Despre George D. Piteș se poate spune că se construiește pe sine, ca scriitor, cu răbdare de orfevru, căutând tenace orizonturile pe care să le exprime cu persuasivitate. Și cel mai bun exemplu sunt cele cinci nuvele reunite în volumul

„Destine răvășite”, proze psihologizante deconspirând, prinsă într-un anume moment de istorie românească, mereu „sub vremei”, soarta unor personaje cuprinse, răvășitor în insolite turbionări psiho-sociale.

George D. Piteș a creionat cu emoționalitate caractere semnificative, stări de spirit investite cu valoare de pildă, iar narațiunea are, pe alocuri, tensiunea unei derulări cinematografice. Adică te ține cu sufletul la gură.” (**George Coandă**)

„Fin observator al lumii înconjurătoare, mesajul său este încărcat de metafore, poezia, scrisă în maniera clasică a sonetului, se vrea un „cântec simplu pentru trăita poezie, / De care rostul vieții, nevoie încă are / Pierdut în jungla zilei din fragedă pruncie”. Acest cântec este „Dorita alinare / Cu greu clădită-n zorii răpuși de simetrie / De sufletul ce crede-n iubire și visare”. Nuvelistica prezintă situații limită, între real și ireal, înălțare și decădere, crezând cu disperare în existența unei păsări Pheonix. O exprimare concludentă o face și în epigramă sau caricatură, unde spiritul său sarcastic, îndreptat spre meschinăria lumii contemporane, are câmp larg de exprimare.” (**Victor Petrescu**)

„Deși a debutat editorial abia în 2003, George D. Piteș evidențiază prin ritmicitatea aparițiilor o mult mai veche preocupare literară. În poezie cultivă versul clasic și forma fixă, abordată cu oarecare lejeritate prozodică, a sonetului. De altfel poezia și proza autorului se înrudesesc printr-un atașament față de „destinele furate” sau „în impas”, cu o anume încredere în mitul regenerativ al Păsării Phoenix...

Prozatorul narazează fluent și fără complicații, cu un bun simț al limbii, manifestat atât în descrierile nu odată lirice, dar fără excese, care dezvăluie poetul, cât și în limbajul personajelor, firesc și lipsit de stridențe, ori inadecvări.

George D. Piteș un moralist cu voluptatea narării, animat de un optimism de fond, elogiază discret și tocmai de aceea convingător capacitatea omului de a depăși dramele provocate de soarta întruchipată adesea de oameni sau împrejurări.” (**Tudor Cristea**)

„George D. Piteș face parte dintr-o categorie aparte de oameni, îndrăgostiți iremediabil de poezie, și care, din prea mare dragoste pentru ea, devin ei înșiși poeți. Fără a fi preocupat de recunoașterea pe care o merită cu prisosință, el rămâne atașat până la sacrificiu de traviul lung și dureros de frumos al scrisului. Autorul „Valurilor cu ochii de smarald” este ca mulți alți scriitori contemporani, și totuși ca niciunul dintre ei. El este o persoană plurivalentă, exprimându-se la fel de sigur și original, atât în proză cât și în poezie, propunând cititorilor o tematică, pe cât de inspirată, pe atât de variată și incitantă.” (**Victoria Milescu**)

„Cele cinci nuvele adunate de George D. Piteș în volumul „Destine răvășite” reprezintă ceea ce se numea cândva „literatură de sertar”, îmbinată cu literatură actuală, ca pentru a demonstra unitatea stilistică și tematică a autorului înainte și după 1989.

George D. Piteș este un autor prolific, acesta fiind cel de-al șaselea volum de proză. El este un portretist împătimit, așa zice, descrie pe câte un sfert de pagină, și chiar mai mult, stări, atitudini și trăsături – chiar ale personajelor secundare (și episodice).

Matur în mânuirea condeiului, atras la tot locul de peisaj, dornic să definească contrarietăți cât mai evidente, autorul are, vreau să zic, o voință de construcție exemplară, în care se topesc toate asperitățile și din care strălucește talentul mânuirii cuvintelor.” (**Nicolae Georgescu**)

„Deși trăiește și scrie departe de forfota Capitalei, scrisul lui George Piteș este de o fermitate frustă, dialogurile scânteiază de cele mai multe ori, lăsându-ne senzația că participăm la transcrierea unei fresce sociale veridice, într-o pagină de jurnal și nu la o îmbinare de sintagme, în fraze trudite de autor. Nu se simte de fel, sau aproape de fel, travaliul facerii Cărții, și acest gen de libertate, dobândită desigur printr-un exercițiu îndelungat, îl ajută pe autor să fie el însuși, creator și în același timp, fin observator al lumii înconjurătoare.” (**Melania Cuc**)

„Ca prozator, scriitorul George D. Piteș a adunat în cele șase volume publicate, peste 50 de povestiri, în care a abordat cu înțelegere, dar și cu abilitate, din diferite unghiuri, destinele personajelor, supuse încercărilor și istipetor de tot felul, cel mai adesea împinse până la limita sensibilă dintre real și imaginar, trecând cu nonșalanță de la dramă la comic, de la grotesc la ideal. Și dacă ținem cont și de faptul că majoritatea nuvelor sunt scrise înainte de 1989, avem în față un scriitor cu o interesantă literatură de sertar, care merită analizată cu atenție, date fiind implicațiile sociale, economice și politice ale acelor vremuri, bine disimulate în texte.

Disponibilitatea autorului spre diferitele forme de comic este evidentă, fie că este de caracter, de situație, de moravuri, de limbaj (toate îmbrăcate subtil într-o haină fină, tragică).” (**Titi Damian**)

„Neîndoios autorul este un moralizator ipso facto, un cunoscător de întrupare psihică a personajelor de destinul cărora se ocupă. Căci, da, simplitatea behaviorismului sentimental al iubiților cu destine paralele, ce nu-și ascund „histerezisul amorului” presupune delicatețe și supraveghere comportamentală, ceea ce autorul reușește pe deplin. Și ritmul, vivacitatea și percutanța din povestirea lui Andrei sunt chei care ajută cititorul să deschidă, dacă nu seifuri cu bijuterii, măcar sipe cu ciudățenii, într-un mediu la fel de paralel cu normalitatea.

George D. Piteș este un autor de o onorabilitate și o prestanță deosebite, care ne-a oferit încă o carte de o mare îndrăzneală și sensibilitate. Simt nevoia să spun că mă simt solidar și rezonant cu el, așteptându-i cu îndreptățită încredere evoluțiile (destinele!) viitoare.” (**Nicolae Rotaru**)

„Multe dintre istoriile narate de George D. Piteș sunt adevărate în litera lor, fiind povești de viață, culese ca atare, reținând atenție prin chiar acest adevăr al vieții. În aceste biografii deturnate, naratorul intuiește un posibil punct originar de la care pornind poate să construiască în sensul reliefării unei idei, idee care se regăsește în toate prozele: omul nu-și poate domina destinul, nu-l poate influența, poate doar să i se supună. Omul este, așadar, o jucărie a sorții, în fața destinului implacabil se relevă calitatea de zeitate înlănțuită de circumstanțe. Miza etică, tendința de a transforma povestea în parabolă sunt mereu prezente.” (**Ana Dobre**)

„Domnul George D. Piteș abordează, așadar, subiecte și teme general umane și universal valabile-de unde și interesul cititorului, al celui care, parcurgând volumul, se regăsește, într-un fel sau altul pe sine. Aceste virtuți ale prozei domnului George D. Piteș nu stau la îndemâna oricui, ele dovedind, între altele, o bună experiență literară, atent și bine valorificată și în paginile de față.

(...) Fără a fi neapărat un moralist, domnul George D. Piteș lasă, totuși, impresia adevărului elementar că din toate situațiile de viață avem câte ceva de învățat, chiar și din momentele în care, să zicem, ca părinți, copiii noștri ne pot pune în încurcătură. Se poate trage concluzia, fără teama de a greși, că domnul George D. Piteș este un autor cu vocație certă pentru proza de mici dimensiuni, umorul fiindu-i o haină ce i se potrivește de minune.” (**Florentin Popescu**)

„Volumul *Destine* în impas aduce în fața cititorilor cincisprezece povestiri, diferite ca tematică și structură, multe din acestea fiind scrise, înainte de anul 1989. Este vorba de o proză de sorginte realistă, în care își găsesc ecou întâmplări care schimbă destine. Bun observator al evenimentelor, George D. Piteș înțelege să transforme epicul într-un mod convingător de a scrie. Accentul cade pe expunerea faptelor, din care cititorul poate extrage oricare „morală” i se pare mai potrivită. De altfel, aceasta este și intenția autorului, recunoscută chiar prin câteva din titlurile povestirilor.

(...) George Piteș trece de la un registru la altul, în ideea unui firesc al existenței de zi cu zi, în care alternanța dintre comic și tragic este în firea lucrurilor. Scriitorul a împlinit astfel ceea ce și-a dorit pentru acest volum” (**Corina Apostoleanu**)

„Fin observator al psihologiei umane, autorul reușește să capteze atenția cititorului printr-o tehnică deloc facilă, aceea a simplității în exprimare, a conturării personajelor prin doar câteva delicate, dar concise, tușe, departe de orice prețiozități și inutile descripții, adaug eu, făcându-mă ecoul bunelor observații ale distinsului prefațator.

Toate nuvelele și povestirile acestor trei mirabile cărți sunt scrise înainte de 1989. Ele sunt oglinda unui timp damnat, în care ființa, aflată la răspântia dintre bine și rău, a stat o vreme în cuget și cumpănă, dibuind în imaginar o altă cale de trecere spre orizontul în așteptare. Convinși că sub fiecare rană a inevitabilului prezent stă la pândă surâsul unei promisiuni, George D. Piteș disimulează în miezul stărilor de fapt, promisiunea unui „altceva”, al unui „altcumva” de trăit.” (**Mihai Antonescu**)

„Ca și iluștri prozatori ai nimicniciei banalității, Gogol, Cehov, sau Caragiale, scriitorul George D. Piteș își scoate subiectele din viața de zi cu zi și le tratează într-un mod ce atestă ucenicia la școala realiștilor ruși, dar mai ales a marelui Caragiale.

Registrele comicului pe care le actualizează sunt variate, de la comicul ironic la oralitate, la îngroșarea grotesc-caricaturală, la deznodământul neașteptat.

Fără a-și propune inovarea procedeelelor genului scurt și aparent detașat în raport cu descoperirile postmodernismului, George D. Piteș este modern totuși prin valorizarea banalității ca substrat al existenței.” (**Marina Cușă**)

„Performanța estetică a lui George D. Piteș constă în faptul că această galerie de personaje, pe care ne-o prezintă, este, dacă se face abstracție de cadrul localizării spațiale și sociale, valabilă pentru întreaga tipologie umană, indiferent de spațiu și timp. (...) Proza lui George D. Piteș are mai multe calități la nivel de narațiune, de dialog, chiar la cel de succintă descriere, dar cea mai mare calitate a prozelor lui Piteș este timpul, deoarece cu cât trece timpul, cu atât proza sa rămâne actuală, deoarece prin ea, de fapt, se povestește singur un timp ce a fost și încă, deocamdată, mai agonizează în actualitate, întreținând speranța unora că va învia nu din morți, ci din cimitirul istoriei.” (**Mircea Cotârță**)

„În cazul lui George D. Piteș însă, preocuparea pentru destin devine o specializare epică. Personajele nu se lansează în dialoguri și meditații filozofarde de factură deterministă. Ar fi fost și contraindicat un astfel de balast, transporturile epice ale lui George D. Piteș fiind îndeobște lejere și rapide. Ele pot adesea, ajunge la destinație fie și propulsate doar de faptul divers, cum se întâmplă bunăoară în cazul schițelor din „Destine în impas”.

Scrierile lui George D. Piteș trec testul. Proza acestui polivalent autor – nuvelist, poet, traducător, epigramist, caricaturist – are darul de a rămâne îndeobște neutră în raport cu contextul istoric sau, cum ar zice un Dan C. Mihăilescu, de a fi „non-ideologică”, adevărata istorie cu care au de luptat personajele fiind cea proprie, individuală.” (**Emil Lungeanu**)

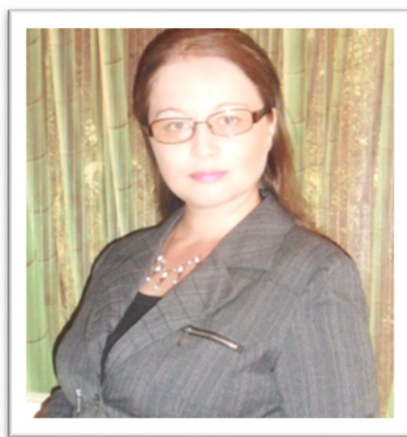
„Prin întâmplările dramatice povestite, nuvelele lui George D. Piteș se pot citi și în cheie psihologică. Prozatorul este un maestru al intrigilor imaginate tulburător.

Deși autorul își publică volumele după anul 2000, el aparține generației șaptezeciste, nefiind influențat de postmodernismul generației optzeciste. El scrie așa cum simte, conducând cu mână sigură personajele și fiind un bun portretist. Întâmplările sunt actuale. Stilul este direct, colocvial. Scopul cărții este evident moral. Autorul este un povestitor talentat, volumul se citește cu ușurință.” (**Lucian Gruia**)

„George D. Piteș este un prozator care excelează în mai multe registre: dramatic, ironic, anecdotic, ludic, parodic, satiric, parabolic, gnostic, SF, poetic ș.a., dovedindu-se de fiecare dată convingător și nelăsându-și cititorul să se plictisească nici măcar o singură clipă, fie că-l face să râdă în hohote, fie că-l obligă să-și șteargă, pe furie, câte o lacrimă pentru cei ce-și simt destinele în impas. Cartea sa este una a dreptului la iubire, o iubire dincolo de conveniențe și de bariere sociale de tot felul.

Iar povestea cu existența unei literatură de sertar, înainte de 1989, n-a fost deloc o cacealma, așa cum s-a încercat să se acrediteze ideea de unii sceptici categorici.” (**Ion Roșioru**)

Profil realizat de **Mihai STAN**, scriitor, publicist și editor

Oana Anca PREDA

S-a născut pe data de 20 octombrie 1975, în localitatea Călinești, județul Argeș. A decedat în 5 noiembrie 2021, în Topoloveni, județul Argeș.

Studii

Absolventă a Facultății de Litere și Istorie din Pitești, secția Română-Franceză, promoția 2001.

Experiență profesională

Profesor de Limba și Literatura Română, în județul natal, în perioada 2001-2021. Ultimul loc de muncă a fost Liceul teoretic „Ion Mihalache” din Topoloveni.

Cărți publicate

- *Exod în Lacrima Lui Dumnezeu*, poezii, Editura Zodia Fecioarei, Pitești 2019, reeditare Editura Betta, București 2022;
- *Exerciții de limba română*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Galați, 2011;
- *Paternitate și creație în opera lui George Călinescu* (monografie literară), Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Galați, 2011;
- *Opera sadoveniană între legendă și istorie* (monografie literară), Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Galați, 2011;
- *Prin joc și urări, veniți la serbări!* (carte de serbări școlare), Editura Themis Book, Târgoviște, 2010;
- *Caietul Universal*, eseuri, Editura Tiparg, Pitești, 2003;
- *Vise pierdute*, poezii, Editura Cavallioti, București, 2001.

Activitate literară

Poezii publicate în ziarele locale *Argeșul Liber* și *Săgetătorul*;
Articole pe teme literare publicate în revista *Litere* (2019-2020);
Studii pe teme de specialitate publicate în revista *Info Didactică*:
Țăranul român și timpul; *Gânduri despre limba română*; *Sărbătorindu-l pe Eminescu*; *Metode didactice folosite în lecții*; *Comunicarea în context școlar*; *Lectura – acțiune cu sau fără adepți*.

Referințe critice

Cartea *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, a Ancăi Preda (Oana Anca Preda, plecată la ceruri prematur – 5 noiembrie 2021 –, fie-i așezarea în lumina veșniciei lui Dumnezeu!), a fost reeditată în 2022, la Editura Betta.

Lansarea cărții (în absența „motivată” a autoarei) a avut loc la Topoloveni – orașul magiunului și a dulcețurilor românești renumite peste hotare, acelea care au pus orașelul, hărnicia și măiestria locuitorilor lui pe harta lumii –, oraș în care autoarea a fost mulți ani profesoară de limba română, la Liceul teoretic „Ion Mihalache”.

Surorile Magdalena și Roxana-Ileana m-au îmbogățit cu prețiosul volum, *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, și, totodată, cu un strop de parfum de iubire divină, revărsat din fermecătorul condei al autoarei asupra cititorului care sunt, chiar acum.

Deschid cartea și întâmplarea cade pe pagina 97, ultimul poem din volum, pus, parcă, premonitoriu, ultimul, intitulat „Sunt mai aproape de tine, Doamne... Premoniție? Înțelepciune divină? Întâmplare?? Toate la un loc, puse în acest copil teribil al literelor, care, din cât îmi dau seama, a umblat aici, pe Pământ, în Duhul lui Dumnezeu, cu creionul în mână, gata oricând să consemneze clipa, cu mult har, s-o intarsieze în eternitate:

„Umbrele se risipesc în lumini
ca o tăcere în lacrimi...
arunc peste lume cenușa
cămășii de seară
și ultima rugă(...)

tăcerea nu mai apasă pe suflet
ca o piatră grea
și Îl aduce pe Dumnezeu
în liniștea suavă dintre oameni...” (pg.97).

O ultimă rugă, a poetei, așadar, în care „umbrele se risipesc în lumini”.

Curios, Anca Preda debutează cu un volum căruia i-a dat un titlu pesimist, *Vise pierdute* (Editura Cavallioti, 2001), pe a cărui copertă notează: „un punct de plecare pentru alte volume, care sper că se vor naște sub o aură mai fericită”, dar... n-a fost să fie!!, zic eu, și-și ia rămas bun de la viața pământească cu volumul de poezii *Exod în lacrima lui Dumnezeu* (Editura Betta, 2022), titluri care ne duc cu gândul, pe mine cel puțin, la faptul că scriitoarea trăia o dramă, sufletul ei, sensibil, putând cu greu suporta nedreptățile sistemice și schimbarea din rău în mai rău a oamenilor, a societății. Știind că Anca a plecat la ceruri prematur, nu pot să nu mă întreb: oare, atât de apăsătoare să fi fost trăirile acestui suflet, încât, după *Exodul în lacrima lui Dumnezeu*, să aleagă „ieșirea din scenă”, exodul într-o altă lume?? A ales, oare, sufletul ei, sau Creatorul a decis să pună capăt suferințelor sufletului ei de catifea? Nu vom ști niciodată...

A plecat Anca Preda într-o lume mai bună, zicem noi, mângâindu-ne, lăsând moștenire societății 20 de promoții de elevi (după cum ne spune prefațatorul, Marian Ilie, care știe ce spune), bine instruiți la limba română, limba mamă, un lucru

extraordinar, 20 de promoții nu e chiar de colea!, în literatură, însă, nu a spus, cred, nici pe jumătate, ba nici pe sfert, așa zice, din ceea ce avea și dorea să spună, și, foarte probabil, va spune postum, căci trag nădejde că surorile Magdalena Preda și Roxana Anastasiu, precum și cumnatul ei, arhitectul Mihai Anastasiu se vor preocupa să publice tot ceea ce a rămas în drafturile computerului Ancăi, și bine vor face. Sunt sigură că vor descoperi acolo adevărate comori literare.

Am citit din scoarță-n scoarță, de mai multe ori, cartea și gândul m-a dus la ideea că Anca trăia într-o permanentă și profundă frământare și durere, într-un permanent regret că nu are puterea de a schimba răul în bine, abandonându-se, în final, în acest... *Exod în lacrima lui Dumnezeu*. Metafora aceasta este una de zile mari, de nivelul marilor creatori ai literaturii. Mai degrabă o hiperbolă, așa zice. O întreagă narațiune, în cinci cuvinte. O panoramă cinematografică de Oscar. Când nu mai putem nici plânge, de-atâta luptă, de-atâta trudă, de-atâta durere sufletească – purtată, deseori, în tăcere, urlând în pernă, ca să nu te-audă nimeni –, alteori urcându-te pe stânci și strigându-ți, cu disperare, precum păsările cerului pe vreme de furtună, jalea –, de durerea neputinței de a schimba fatidicul din soartă, ne refugiem în... *Exod în lacrima lui Dumnezeu!* Mai sus de-atât, mai înălțător, nu există!

Asupra creațiilor poetice ale Ancăi Preda au opinat criticii literari Aureliu Goci și Nicolae Georgescu. Pe acești grei ai literaturii române, în materie de critică literară, i-am auzit eu cu urechile mele (poate or mai fi fost și alții, n-am știință), însă, de ar emite opinii critice, literare, mulți alții, tot cred că ar mai rămâne încă și încă ceva de spus despre creația literară a autoarei, fiindcă, mi se pare că îndumnezeirea lirică a Ancăi Preda, cu care-și amprentează creațiile, este magnifică și, parcă, fără limite. Cartea abundă în toate formele de stil literar. Tragicul este exprimat cu un fel de ironie fină, dureroasă: „O idilă pălise de-atâta iubire”; „glasul răgușit al unei viole, se va usca de-atâta plâns”; „dansatorii... se vor întoarce cândva, lângă aceleași icoane, lângă aceleași altare, pentru o nouă regăsire sau pentru o altă despărțire” (pp.16-17); „Altădată, ninsorile aveau iz de rășină crudă; astăzi, zăpezile miros a motoare și gaz, alteori a cenușă”; „cerșetorul din colțul străzii, caută în pubele mărunțișuri pentru zile negre..”(pg.19). „trenul întârzie ca un ginere infatuat, sfidându-și nuntașii”; „fata cu picioare de-un stânjen”(pg.25); „Mă-ntorc în mine ca un ceasornic ce a uitat să meargă înainte”(pg.27); „sughite de-atâta plâns monoton în tăcerea de fier”(pg.31); „câteodată, numele bunicii – Lina, îmi domolește sufletul”(pg.33); „Oamenii nu se mai iubesc... și nici nu se mai închină în fața bazilicelor ridicate doar pentru măreție...”(pg.37). Metaforele, unele de mare calibrul, le găsesc pe fiecare pagină, în fiecare poem, creând imagini unice, de o frumusețe poetică rară, manifestare a talentului și a inteligenței, indiscutabil, de nivel înalt și a unui suflet sensibil, dincolo de firesc. „Un cântec gătit.../ se frânge în mine”; „Dumnezeu aprinde și stinge/ din când în când vremurile”: „mătușa Ana așteaptă un semn/ de pe lumea cealaltă/ un ban de argint(...)// uitase că nu i se va da nimic/ nici măcar lacrima din colțul ochiului/rece și îndepărtat/ al ultimului ei nepot/nici măcar papucii împlețiți/ într-o seară printre veacuri...” (Pierduți printre veacuri; pg.14). Ce tablou! Cel plecat, care așteaptă... pomana. Banul de argint, sau măcar ceva acolo... Dar cine să împartă?? Cei rămași, uneori nici măcar o lacrimă nu varsă pentru cei plecați. O spune cu durere, Anca Preda, în câteva versete, relevante, o imagine în

mic, a întregului univers uman în stare de... degradare continuă. Nu mai avem inimi, parcă, am uitat să fim copii ai lui Dumnezeu, să ne îngrijim de semeni, cu iubire.

„Zbor de cocori deasupra câmpului/ și odată cu el / - copilăria mea, un fluture rănit/ la aripa stângă.../ zilele își frâng filele în calendar(...)// bunica își perie părul alb/ de-atâtea ninsori (Zbor deasupra satului, pg.65).

„...seara se strecoară ca o pisică udă/ sub tavanele crâșmelor unde cândva,/ o idilă pălise de-atâtea iubire/ aici voi întâlni eu Soarele/ca pe un ginere înfometat/ și voi naște doi luceferi(...)”, ce vor lumina lumea „cu privirile lor/ cu iubirile mele...” (Iubirea din lumina lunii, pg.16);

„Zilele sunt lacrimi/ care îmi pică din cer/ lumini sfinte/ timpul s-a ascuns demult/ în cuvinte// au nins anii pe tâmpile cu raze stelare/ nimic nu are să mă doboare/ eu mă nasc ca o ploaie de vară...” (Anotimpuri trec prin mine..., pg.78); „...în lacrima lui Dumnezeu/ să-mi fie cald/ cu ea să-mi domolesc înfrigurarea/ și sângele ancestral curgând/ ca un râu de lacrimi prin mine/ să nu cunoască niciodată uitarea...” (Să mă ascund ca un copil, pg.91).

Voi încheia prezentarea cărții cu câteva versete, care ne trimit, iremediabil, către trăirile de mare rafinament sufletesc ale autoarei, trăiri care ne obligă să cugetăm adânc la modul trecerii noastre prin viață și la acea vreme care, vrem, nu vrem, va veni „și lumea ca un plaur pustiu/ în lacrima lui Dumnezeu/ se ascunde târziu”, și ne spune clar: „Cu Dumnezeu rămânem pe urmă/ când nimeni nimic nu ar putea/ să ne mai spună”. (**Antoneta RĂDOI**, *Convorbiri literar-artistice* nr.34/2023)

Aș vrea să vă gândiți bine la titlurile eseurilor pe care le-a scris Anca Preda: „Paternitate și creație la George Călinescu”. Este un titlu cu o dilemă foarte amplă, un titlu care te pune pe gânduri. Știți ce înseamnă asta? Înseamnă o trecere prin toate procesele de intenție, deci o lume întreagă concentrată într-un titlu. Are o scriere „Legendă și istorie în opera lui Sadoveanu”. Lucruri foarte grele, foarte importante. Și uitați-vă la titlu acesta: „Exod în lacrima lui Dumnezeu”. Exod înseamnă ieșire, cărare lungă, pe undeva în codru și nimerește în Valea Plângerii. Nu întru Dumnezeu ți se oprește sufletul, ci în lacrima Lui, în durerile Lui, ceea ce numim în mod general Valea Plângerii. (**Nicolae GEORGESCU** – critic literar; Cuvânt la lansarea cărții *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, Topoloveni, 2021)

„Ancăi Oana Preda, Euterpe i-a mângâiat fruntea și i-a înnobilit-o cu harul poetic. *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, darul său de suflet lăsat pe pământ celor dragi, amprentă de-a pururi în palmaresul literaturii contemporane, remarcabilă prin expresivitatea și sensibilitatea mijloacelor poetice stăpânite, prin zborul introspectiv al trăirilor omenești, prin măiestrie, intuiție, inteligență lirică, creând imagini, metafore originale, nebanuit de frumoase – manifestări ale unui talent evident, aflat în deplină maturitate”. (**Eliza ROHA**, 20.03.2022; *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, Editura Betta)

Aș putea spune ca Oana Anca Preda se aseamănă unei comete, apărută fiind pe cerul literaturii noastre în urmă cu 21 ani, când debuta cu „Vise pierdute” (Editura Cavallioti), revenită de curând cu volumul de versuri, „Exod în lacrima lui Dumnezeu” (Editura Betta, 2019).

A așezat scara către Lacrima lui Dumnezeu, pe care ea însăși avea să urce Acolo într-un trist noiembrie 2021(...): „în lacrima lui Dumnezeu/ să-mi fie cald/ cu ea

să-mi domolesc înfrigurarea(...)” (Să mă ascund ca un copil). (**Marian ILIE**, prefață la *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, Editura Betta, 2019)

Anca Preda este o poetă care s-a manifestat în spațiul cultural argeșean ca o apariție meteorică, strălucitoare și fascinantă, lăsând pe cerul literaturii contemporane o dâră de lumină fosforescentă, uimind lumea cu frumusețea versurilor sale inefabile. Confesiunea poetei devine o adevărată ars poetica, arătând rostul ei pe lume și menirea artei sale, prin har divin, cum se dovedește în versurile *Dumnezeu îmi lăsase acest har/ să scutur norii deasupra orașului-/ ochiul meu luminos, fereastra,/ în care împletesc extensiile de șuvițe argintii,/ petalele vânzătorului de iluzii,/ culorile amăgitoare ale curcubeului(p.39)*. (**Maria VAIDA**, critic literar)

Anca Preda avea o deschidere și o creativitate intensă, un om care conștientizează actul literar, ceea ce înseamnă depășirea condiției de profesor, înseamnă a trece dincolo de actul didactic și se apropie de actul de creație. (...) un scriitor care nu a avut norocul unei existențe în care să se exprime în plenitudinea vocației sale și în toate disponibilitățile sale sufletești. Era un scriitor adevărat (...) și voia să facă o vocație de critic literar. Credeam în vocația ei de critic, ea fiind filolog ca și mine... (**Aureliu GOCI** – critic literar, cuvânt la lansarea cărții *Exod în lacrima lui Dumnezeu*, 2021, Topoloveni, Argeș)

Din creația autoarei

Dreptul la întoarcere...

Mă voi întoarce din război,
mă voi întoarce din această altă lume...
și te voi înălța din busuiocul sfințit
al sacerdoților, Ioană,
murmura bunicul lângă icoană...

pământul îl va fereca la margini
cu ferestre zăbrelite, războiul,
sufletul meu va veghea-
o torță uriașă
între chiverele lumii...

mă voi întoarce din război, Ioană
peste un veac sau două-trei...
mai ai răbdare să crească copiii
și pune-mi de-o parte iubirea,
atunci mă voi dezbrăca
de cămașa suferinței,
ca de o pedeapsă grea-
tu vei arde trei lumânări
până la venirea mea...

Ioană, îmi promiseseși
un pat de flori de câmp ca pe la noi,
o cană de lapte dulce ca mierea
și o bucată de pită
în care încolțise dorul...

Ioană, ia-ți copiii și așează-i
în dreptul inimii tale,
Ioană, ia această așteptare
ca pe o infinită iubire de țară...

Oamenii nu se mai iubesc...

Oamenii nu se mai iubesc
Decât dincolo de pământuri,
acolo, sufletele lor
miros a flori de câmp
și adierea asta,
pe-aici
nu-l mai îmbie pe cel grăbit
să-și înnumere monedele de argint...

și nici nu se mai închină în
în fața bazilicelor
ridicate doar pentru măreție...
nu-și mai întoarce ochii spre idei,
ci se uită lung, în urma
câte unei ispite grozave,

adulmecând prezentul...
țărani din satul lui
se plâng de lipsa luminii,
ajunseseră să le fie teamă
că li se va stinge cu timpul
la capetele morților...

mai ții minte, nea Vasile?
cândva, dădeai pe o dușcă
mult prea puțin...
poate chiar o viață
care nu te costase
chiar atât de scump...

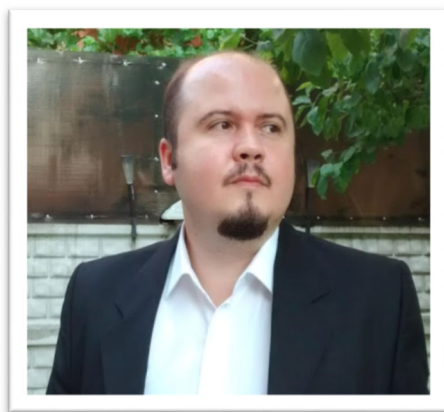
Oamenii nu mai iubesc
Parfumul cărților ivite
pe tarabele ticsite...

acum nu le mai este dor
de ei înșiși,
de povestea ca un nor
risipit printre
mormintele satului... –
nici atât!

Merg unii printre alții
și nu se mai recunosc în oglindă,
nici măcar nu se mai amăgesc
cu tabloul lor din tinerețe...

Profil întocmit de **Antoneta RĂDOI**

Redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*; 28 august 2023

Alexandru PRIPON

Alexandru PRIPON s-a născut la 3 octombrie 1977, în Buzău. Este preot la Parohia „Sf. Mare Mucenic Mina” din Buzău.

Activitate literară

A debutat în anul 1992 în revista „Muguri” a Seminarului Teologic „Chesarie Episcopul” din Buzău. A prefăcut volumul „Te voi iubi de-a pururi”, Editura Serafica Roman, 2022, autor Gina Agapie. A organizat, în perioada 2022-2023, Concursurile Naționale de Creație Literară „O, mamă, dulce mamă!”, „Lăsați copiii să vină la Mine!” și „Nașterea Domnului, prilej de bucurie sfântă”, în colaborare cu Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România și Asociația Liga Scriitorilor, Filiala Buzău. A participat la trei ediții ale emisiunii televizate „Clubul artelor”, la Campus TV Buzău.

Activitate publicistică

A publicat sute de articole în: revista „Muguri” a Seminarului Teologic „Chesarie Episcopul” din Buzău (1992-1997), revista „Glasul Adevărului” a Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei (1992-prezent), ziarul „Muntenia”, revista „Adolescența” și periodicul „Almanah Bisericesc” al Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei (2000-prezent), cotidianul „Ziarul Lumina” al Patriarhiei Române (2009-prezent), Almanahul „Renașterea buzoiană” (2018-prezent), revista „Literadura” (2016-prezent), revista „Cartelul metaforelor” (2018-2019), revista „Caietele de la Țintestești” (2018-prezent), revista „Sintagme literare” (2018-prezent), revista „Origini” (2018-prezent), revista „Uscând o lacrimă” (2018-2022), portalul „Doxologia” al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei (2020-prezent), revista „Spații culturale” (2020-2021), revista „Rotonda valahă” (2023), portalul „Mangalia News” (2023), ziarul „Opinia” (2023), site-ul și revista Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2021-prezent).

Este membru al Filialei „Pamfil Șeicaru” Buzău a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Volume publicate

„Războiul cuvintelor”, colecția Autograf – Biblioteca V. Voiculescu, 1996, poezie; „Slujba ta fă-o deplin” (coautor), Editura Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, 2012, proză; „Noi ctitorii bisericești la Întorsura Carpaților” (coautor), Editura Arhiepiscopiei

Buzăului și Vrancei, 2012, proză; „Arhiepiscopul Epifanie – de la aniversarea nașterii la ziua prohodirii” (coautor), Editura Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, 2013, proză; „Bucuria unui nou început” (coautor) – volum bilingv, pe care l-a și tradus în limba engleză, Editura Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, 2013, proză; „Pași întru lumină”, cuprinzând o seamă de texte publicate, de-a lungul timpului, în cotidianul „Ziarul Lumina”, Editura Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, 2015, proză; „La Porțile Sublimului”, Editura Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, 2016, poezie; „Printre rânduri – Pași prin istorie”, cuprinzând articole de opinie și documentare publicate în cotidianul „Ziarul Lumina” și în revistele „Glasul Adevărului” și „Almanah Bisericesc”, Editura Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei, 2018, proză; „Tăcerile șoaptei”, Editura Omega, Buzău, 2021, poezie; „De întomnare”, publicat ca urmare a câștigării premiului „Alexandru Oproescu” în cadrul Festivalului Internațional de creație literară „Titel Constantinescu”, ediția a XIV-a, Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2021, poezie; „Din amuțiri se naște poezie”, Editura Alchimia Cuvântului, Mogoșoaia, 2022, poezie; „Colinde înlumite”, publicat ca urmare a câștigării trofeului Forumului Național Brâncoveniana 2022, Editura Bibliotheca Târgoviște, 2022, poezie.

Premii și recunoașteri

Încă de la debut, din anul 1992, Alexandru Pripon a obținut numeroase premii la concursuri Naționale de Creație Literară, unele dintre acestea finalizându-se cu publicarea volumelor proprii. Menționăm doar câteva dintre acestea: premiul I pentru poezie al Editurii **SI** (Buzău 1995) și la Concursul Național de Creație Literară „Vasile Voiculescu” (Buzău 1996); Premiul I pentru „editorial” și pentru „creație literară”, respectiv premiul II pentru revistă, în calitate de secretar de redacție, în Tabăra de jurnalism „Școala de vară”, organizată de Ministerul Tineretului și Sporturilor (1996); premiul II (ediția 2020) și premiul I (ediția 2021), secțiunea „proză scurtă” la Concursul Național de Creație Literară „Voi sunteți lumina lumii!”, organizat de Asociația Liga Scriitorilor, filiala Buzău; Premiul „Alexandru Oproescu” la Festivalul Internațional de creație literară „Titel Constantinescu”, ediția a XIV-a, 2021 (cu publicarea volumului „De întomnare”); premiul I la Concursul Național de Poezie „Radu Cârneli”, ediția a V-a (2022) și la Concursul Național de Poezie „Eminescu, un vis în așteptare”, ediția 2021-2022, organizat de Asociația Cultural-Umanitară „Luceafărul de Vest”-Timișoara, în colaborare cu Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România; Trofeul Concursului Național de Poezie Brâncoveniana, ediția a IV-a, 2022, organizat de Forumul Național Cultural „Brâncoveniana”, în colaborare cu Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (cu publicarea volumului „Colinde înlumite”).

Este inclus cu texte în următoarele antologii: „Iubirea ca o poezie” (ediția a II-a, 2020), „Row of masks” (2020), „Voi sunteți lumina lumii!” (edițiile 2020, 2021), „Eminescu, un vis în așteptare” (ediția I, 2021-2022), Antologia Forumului Național Cultural „Brâncoveniana” din anul 2022.

Extrase din referințe critice

„În „Tăcerile șoaptei” Alexandru Pripon își transcende condiția și încearcă să facă performanță în ceea ce alți purtători de veșminte preotești au reușit, devenind un demn urmaș al purtătorilor de slovă, de credință și smerenie. Noul său volum nu este unul preponderent religios însă, în aproape fiecare poem, ne vorbește despre viață, moarte, iubire, patrie și alte învățături biblice, o tematică de mare diversitate,

profunzime și de o gravitate conform timpurilor pe care le străbatem. Iar raportarea la divinitate este discretă și se simte cu putere.” (**Stan Brebenel** – „Mai mult decât șoapte”, prefața volumului „Tăcerile șoaptei”, publicată în numărul 76, mai/iunie 2021 al Revistei „Spații Culturale” din Râmnicu Sărat).

„Alexandru Pripon scrie despre sine, despre eu-l și lumea înconjurătoare, unde „se râde ori se plânge, se visează,/pe margine de scenă, ca în viață”, cu un temperament iscoditor și suflet discret revoltat abia în volumul „Tăcerile șoaptei”. Topica versurilor frânte ca niște aripi deschise timid către zbor, din poeziile în vers alb, cât și jocul de cuvinte al poeziei în rimă, precum al poezilor moderniști ce au scris în „dulcele stil clasic”, descrie, asemeni pietrei alunecate pe pânza apei, cercuri concentrice în scurte popasuri reflexive...” (**Tudor Cicu** – „Prizonieri și captivi în visele noastre”, recenzie a volumului „Tăcerile șoaptei”, apărută în revista CALIGRAF nr. 4 – 239 – aprilie 2022).

„Ca preot, Alexandru Pripon cunoaște mai bine decât oricine că tot ceea ce este rupt de Dumnezeu nu este de pe lumea aceasta, iar cel care se situează în afara Lui se află într-o mare eroare și la mare depărtare de a-și găsi un echilibru sufletului său. El scrie dintr-un labirint al simbolurilor, încercând cu pana sub stele poezia cu plăcerea de a trăi printre întrebări și bucuria pe care ți-o poate da muzicalitatea rondelului și când doar pentru o clipă suntem aproape de misterul divin... Rima, ritmul, măsura, impecabile, asigură calitatea de cântec...” (**Tudor Cicu** – „«Clipa cea repede»... ce ne întomnează”, recenzie a volumului „De întomnare”, apărută în revista PLUMB/iulie 2022).

Extrase din opera

Furtunile ce vor veni

Mi-am pieptănat visele
De-o parte și de alta a eternității,
Printre șoapte subtile
Și silogisme desperecheate.
Îmi cântă bufnițele în amintiri,
Dar mila ridică baricade
Pe trotuar,
La adăpostul unor legi nepromulgate,
Înduplecând renunțarea
Să își revendice moștenirea
De orgolii și scorburi
Adunate în testamente.

Documentele nu sunt semnate,
Nu vor fi nicicând,
Ne luptăm pentru
Hârtii goale de conținut,
Iar bufnițele nu mai tac,
Barca se leagănă,
Drumul neînceput este fără sfârșit.

Abilitatea de a pierde
Mă face diferit,
Deși privesc la fel
De atent artificiiile
Ca oricine altcineva,
Colecționez medalii, diplome și cupe,
Port haine de gală
Pe terenul de luptă,
Iubesc eșecurile artistice
Și duc mai departe
Puținele trupe rămase
Aici,
Într-un vals conceput
Acolo.

Uneori, urmele de stropi
Pictate atent pe geamuri
Sunt de la furtunile
Ce vor veni.

Colindul emigrantului

Mi-e plat pământul smuls de sub picioare
Și mă visez în temnițe de fluturi,
Prin nori sunt rază, iar aici culoare,
Colindător la ceas de noi tributuri.

Îmi cade-n suflet neaua la plecare
Și prevestește alte începuturi,
Mi-e plat pământul smuls de sub picioare,
Ultim ramburs la prime împrumuturi.

Nici zbor, nici umbră. Traversând hotare,
Soarbe din mine calpe conținuturi
Dorul de casă. Ninge tot mai tare.
Tot colindând străinele ținuturi,
Mi-e plat pământul smuls de sub picioare.

Efemeride

Fragmente de culoare alergau contradictoriu
Printre staticele raze ale unui soare
Încă nenumit,
Solilocvii târzii sunt așezate în rafturi
Cu multă grijă
Dar perfectă necunoaștere
A resemnărilor cotidiene.

Suntem de neinclus în statistici,
Îți zic,
Iar tu râzi atentă,
Cu gândul în altă parte,
Unde culorile și luminile
Au plecat de mult spre alte peisaje,
Iar vopselurile nu picură
De pe imaculate pânze
În realitatea imediat trecătoare.
Nici nu știm să zburăm,
Îmi zici,
Iar eu te contrazic,
Ridicându-mi aripile
Peste hachițele destinului
Povârnit în dreptul porților cuvântului.
Poate că acela a fost momentul
Ultimei uitări,
Mă gândesc adesea,
Căutând în buzunar
Cheia de la cușca
În care am rămas
Amândoi
Să înfruntăm copilăria
Care vine târâș
După deplina maturitate,
Când devenim efemeride
Și plecăm
Întru noi.

De departe

Cutremurând eternul cu vise compromise,
Îngemănând căderea cu urletul târziu,
Îmi sunt călău și paznic al nopților ucise,
Un mercenar integru, c-un singur mușteriu.

Mi-am șters abil din minte erorile comise
Și am lăsat în urmă un orizont pustiu,
Cutremurând eternul cu vise compromise
Și repetând că altfel nu pot, nu știu să fiu.

Adorm târziu, pe fugă, adulmecând prescrise
Eforturi de-amintire în somnul timpuriu,
Ascund frânturi în suflet din albe manuscrise
Și ocrotesc finalul suspect de străveziu,
Cutremurând eternul cu vise compromise.

Vremuri repetate

Îngropați în mare grabă, la o margine de viață,
Profitând de vremea caldă și iertarea de păcate,
Am ieșit la o plimbare, târșâind domol prin piață
Putreda încălțăminte cu șireturi dezlegate.

Ne-a rămas prea mic destinul și avem acum în față
O întreagă nemurire printre porți desfecate,
Îngropați în mare grabă, la o margine de viață,
Și treziți de amintirea împlinirilor ratate.

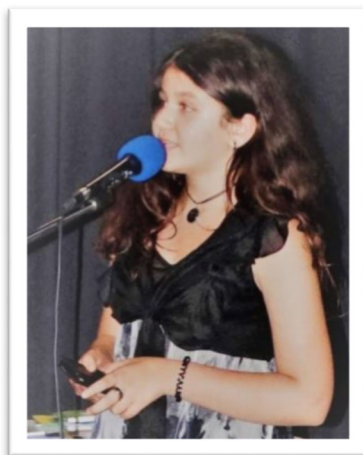
Ne zâmbesc necunoscuții, căci tradiția învață
Să-i respecte pe străinii care umblă prin cetate
Cu lițolii destrămate și privirea îndrăzneată,
Amintind de străbunii unor vremuri repetate,
Îngropați în mare grabă, la o margine de viață.

Târziu

Viața îmi este un soi
De uitare asistată
Perpetuu.
Cine îmi sunt,
Cine îmi ești,
Cine mă strigă?
Versul din mine
Miroase a grâu fiert
Cu mirodenii și zahăr din belșug,
La ceas de pantomimă
Aplecată curios
Peste umbră.
Sunt diferit
Calitativ,
Cantitativ
Și abraziv
De tot ceea ce nu știu
Să fiu.
Dar flăcările cerurilor
Și fluviile adâncurilor
Au făcut schimb de locuri,
La fel ca poetul și păstorul
Care își împart, cumiți,
Numele meu.
Acum se naște din aici,
Puțin prea târziu.

Profil întocmit de **Elena CĂPĂȚÎNĂ**

Președintele Filialei Buzău a Ligii Scriitorilor Români, Membru UZPR

Victoria-Maria PRIPON

Victoria-Maria PRIPON s-a născut la 25 septembrie 2009, în Buzău. Este elevă la Școala Gimnazială „George Emil Palade” din Buzău.

Activitate literară

A debutat în anul 2018 în revista „Literatura”. A prefăcut volumul „Te voi iubi de-a pururi”, Editura Serafica Roman, 2022, autor Gina Agapie; A fost membru în juriul Concursului Național „Lăsați copiii să vină la Mine!”, ediția I/2022, organizat de Parohia „Sf. Mare Mucenic Mina”-Buzău în colaborare cu Filiala „Pamfil Șeicaru”-Buzău a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și Asociația Liga Scriitorilor, Filiala Buzău. A participat la emisiuni televizate ca: „Merituoșii” – „Toc Șou cu Dan Răspopa” la „Focus TV” și „Clubul Artelor” la „Campus TV” Buzău. Este membră în Asociația Liga Scriitorilor, Filiala Buzău (2022) și membru voluntar al Asociației „Maria Ionașcu”.

Volume publicate

„Orașul Cuvintelor”, Editura Alpha MDN Buzău, 2018, poezie;
„Mâna destinului”, Editura Rafet-Râmnicu Sărat, 2021, poezie;
„Enigma”, Editura Beta, 2022, poezie;
„Ploaie elocventă”, Editura Rafet-Râmnicu Sărat, 2022, poezie.

Premii și recunoașteri

Încă de la debut, din anul 2018, Victoria Maria Pripon a obținut numeroase premii la concursuri Naționale de Creație Literară, unele dintre acestea finalizându-se cu publicarea volumelor proprii. Menționăm doar câteva dintre acestea: Concursul „Vasile Voiculescu” ediția a XXX-a, Buzău; Concursul „Constantin Petcu”, ediția a XIX-a și ediția a XX-a, Buzău; Concursul „Oana-Diana Renea”, ediția a VII-a – Focșani; Concursul „Radu Cârneli” – Râmnicu Sărat, ediția I, ediția a II-a și ediția a III-a, Rm Sărat; Premiul pentru cel mai bun volum de debut în cadrul Concursului „Primăvara Poeților”, (Biblioteca Județeană „Vasile Voiculescu” Buzău, 2021); Concursul „Voi sunteți lumina lumii”, ediția I, ediția a II-a și ediția a III-a (Buzău); Festivalul de poezie „Gellu Naum” (București, 2022 și 2023); Concursul național de

poezie patriotică „Sub crucea Sfântului Martir Brâncoveanu”; Concursul „Copiii din Țara Dorului”, ediția I, ediția a II-a, ediția a III-a (Buzău); Concursul „Lada Mea de Zestre” (Buzău); Festivalul-Concurs „Vis de Toamnă”, Festivalul Internațional de creație literară „Grigore Vieru” (Societatea Culturală „Apollon”); Concursul Național „Eminescu, un vis în așteptare”, ediția I, (2021-2022, organizat de Filiala UZPR „Valeriu Braniște” Timiș); Concursul Județean de poezie „Emil Niculescu”, ediția I, (Buzău, organizat de Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” și Divizia 2 Infanterie Getica, în parteneriat cu Cercul literar „Vasile Cârlova” al Cercului Militar Buzău, Inspectoratul Școlar Județean, Liga Scriitorilor, Filiala Buzău și Centrul Cultural „Alexandru Marghiloman” Buzău); Concursul Județean, ediția a II-a, organizat de Biblioteca Județeană „Ion Miculescu” Olt; Concursul Național de proză scurtă „Nicolae Velea” (organizat de Asociația Difuzorilor și Editorilor „Patronat al Cărții” și revista „Arena Literară”, ediția a VI-a); Concursul „Ocrotiți de Eminescu” (organizat de ASTRA, Despărțământul „Timotei Cipariu” – Blaj); Concursul „Vara visurilor mele” (organizat de Revista „Amurg sentimental”) și multe altele.

În afară de recunoașterea în domeniul creației literare, Victoria Maria Pripon se implică în programele literar-artistice desfășurate în cadrul evenimentelor culturale organizate de Liga Scriitorilor Filiala Buzău, dar este și o elevă silitoare, cu rezultate foarte bune la învățătură, în anul școlar 2022-2023 obținând și Medalia de bronz la Olimpiada Națională de Limba Latină.

Este inclusă cu creații în Antologii: „Iubirea ca o poezie” (ediția a II-a, 2020), „Row of masks” (2020), „Viața s-a mutat pe Internet” (2020), „Icoana sufletului meu” (2021), „Copiii din Țara Dorului” (edițiile 2021, 2022, 2023) „O, mamă, dulce mamă!” (edițiile 2022, 2023), „Voi sunteți lumina lumii” (edițiile 2022, 2023), „Acasă de Crăciun” (2022), „Tineri fascinați de origini” (2022), „Pace pe Pământ” (2022); „Glasul nostru” (2023);

Este publicată în diferite reviste: „Literadura” (Buzău), „Caietele de la Țintești” (Buzău), Almanahul „Renașterea Buzoiană” (Buzău), „Spații culturale” (Rm. Sărat), „Aripi de vis” (Buzău), „Origini” (Buzău); „Apollon” a Societății Culturale Apollon, „Glas râmnician” a Centrului Cultural „Florica Cristoforeanu” și a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, Filiala „Victor Frunză” (Râmnicu Sărat), „Alfabet”, „Rotonda valahă” (publicație apărută sub egida Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Sibiu și a Asociației Culturale „Curierul de Vâlcea”), „Litera 13” (Brăila).

Extrase din referințe critice

„Poeta – pentru că este vorba despre o poetă în cel mai adevărat sens al cuvântului – are o intuiție fabuloasă a existenței, a necuprinsului care ne cuprinde, și a unor noțiuni abstracte (timp, sens, alteritate etc), anunțând, încă de pe acum, o evoluție literară excepțională.” (**Lucian Mănăilescu** – „Poeme de Victoria-Maria Pripon, un talent de excepție, Noi suntem amintirile trecutului” în „Jurnal de curbură”, 29 iunie 2018).

De vreo doi ani, auzind de reușitele literare ale micuței Victoria-Maria Pripon (născută în 2009), am fost ușor sceptică. Citind volumul ei de debut, „Orașul cuvintelor”, îmi dau seama că are deja un stil propriu, un univers care face în mare referire la puterea cuvântului și la tot ce înseamnă acesta în comunicarea și legăturile afective dintre oameni. [...] îi întrevăd un viitor frumos în literatură dacă va continua

să scrie, dar și dacă va încerca să nu scrie cu orice preț.” (Daniela Șontică – Cenaclul literar „V. Voiculescu” – Biblioteca Județeană Buzău, 23 iunie 2021)

«De multe ori, citind creațiile elevei Victoria-Maria Pripon, trăiești cu impresia că ai în față scrierile unui om matur, cu o vastă experiență de viață și nu un ale unui copil de doar 12 ani.

Am tot căutat prin volumul „Enigma”, m-am uitat în oglindă și m-am întrebat, ca și autoarea în poezia „Oglindă, oglinjoară”: „Ce am făcut ca să te rănesc?”, pentru că am devenit spini și reușim să ne rănim între noi. Oricâte eforturi am face, ne este destul de greu să ne răspundem la întrebarea: „Dar cine sunt?”, însă autoarea reușește să ne dea un indiciu în poezia „Human”: „Suntem/ doar oameni.../ În final, suntem/ Numai ochi,/ Doar oglinzi”, pentru că da, ochii sunt oglinzi ale sufletului, iar în oglindă se poate reflecta o imagine tristă, sau „Lacrimile care curg ca un râu”, așa cum autoarea precizează în poezia „Imagini”. Citind poezia „Veninul furiei”, m-am străduit să-mi imaginez „Cum ar fi viața/ În alt mod,/ Fără nimic” și, cu toate că „Răul s-a întors”, așa cum menționează în poezia „Plan rău, Nu luptăm,/ Rămânem...” Sunt niște puncte de suspans în poezie, acel rămânem, fixând rădăcinile fiecăruia și făcând să înțelegem cât de important este să fii într-o stare de existență din prezent, conștient, observator în realitatea proprie, această stare fiind regăsită și în poezia „Nemurire”: „Suntem cele/ Mai bune creații,/ Cele mai frumoase/”, dar „Nu ne recunoaștem,/ Suntem doar în viitor/ Și avem trecutul/ În oglinda noastră”, însă „Refuzăm să o mai utilizăm” („Oglindă, arată-ne trecutul”). În poezia „Azi este continuarea ridicolă a zilei de ieri”, autoarea ne îndeamnă „să găsim/ Un plan”, pentru că cei care „se uită,/ Sunt dependenți de spectacolul nostru,/ Aplaudă, râd și se distrează...”, fără a ști „Ce frumos era odată”, pentru că „Nu vorbesc/ Nu sunt aici” („Întreg”).

Subiecte sensibile, actuale, specifice persoanelor vârstnice, înțelepte, sunt abordate de Victoria-Maria Pripon, introducând adevărul printre rânduri, ca în poezia „Adevăratul înțeles”: „Adevărul (întrebat fiind)/ A răspuns că nu știe,/ În timp ce minciuna/ A început să arate/ Câte lucruri cunoaște,/ Cât de înțeleaptă e...”/ și își continuă ideea în poezia „În realitate”: „Minciuna dă din picioare,/ Susținând acest lucru,/ Și are sclavi,/ Pe cuvinte/ Și le spune să scrie ploi/ Și vânturi./ Adevărul e normal./ Dar în lupta cu minciuna/ Se spun născociri/ Ale erorii.../ În lupta cu minciuna/ Nu există reguli!” Poate că ar trebui să medităm la aceste subiecte surprinse în volumul „Enigma” de către Victoria Maria Pripon. În poezia „Adevărat” ne atrage atenția că „Acum mulți ani/ Trăia Adevărul Adevărat/” însă, deși copil, constată că „Moare Adevărul/ Pentru tristețe/”(Înainte și înapoi”). Ne-ar prinde bine să ne întrebăm: de ce? Ce s-a întâmplat cu peisajul unde era adevărata viață și de ce „Suntem complet digitali,/ Cu o viață editabilă?”, căci „Inteligența artificială/ Este închisoarea tuturor/ Dorințelor mortale/ Și oamenilor imortali...” („The Wish”). Avem o șansă, ne asigură Victoria, că doar „Lumea care era utopică,/ Acum e apocaliptică” („Utopia este apocalipsă”). Dacă reușești să realizezi că „Totul e regizat”, că „Dramele sunt ale actorilor mediocri,/ Viața este un film... Suspansul e transformat în actorii stupide.” („Suspans”), constăți că „Regulile sunt pentru cei timizi” care cunosc „doar ceea ce vor ei să cunoști,/ Exiști pentru că vor ei să exiști/ Și pentru acest lucru va trebui/ Să le mulțumești...” („Reguli”).

Am fost plăcut impresionată de faptul că un copil de 12 ani poate să-și manifeste patriotismul, scriind despre România, care „e într-adevăr, mister și creație” („România necenzurată”), despre „mormintele strămoșilor noștri” („Curând”), despre „Secrete care au fost/ Trimise peste țara noastră („Copil”), întrebându-se: „Ce se poate întâmpla?” În sufletul ei de copil simte că există „A doua șansă/ Un nou început” („Șansă”), căci „Se spune că există/ Tot ce dorim/ Deși nu cunoaștem” („Sticlă”) și „Trebuie să aflăm/ Cine suntem cu adevărat” („Liniște”).».
(Elena Căpățină – „Deslușind împreună Enigma” în Revista „Armonii culturale, 13 apr. 2022)

„Am stat în cumpănă să mă dumiresc dacă nu cumva un al doilea volum într-un an și al treilea la vârsta asta fragedă nu este prea mult, iar în final am decis să mizez și eu pe copila-poet Victoria-Maria Pripon, în mod cert, una din bijuteriile scoase la lumină de neobositul căutător de minuni, care a fost regretatul prieten Marin Ifrim. [...] După ce i-am acordat premiul, am căutat despre ea și am văzut că a câștigat multe premii la mai multe concursuri și că avea cărți publicate; chiar anul acesta a câștigat un premiu la un concurs de la Râmnicu Sărat, și nu numai ea, ci și tatăl ei. Așa am fost pus în situația de a căuta și cine este tatăl ei. Primul lucru la care m-am gândit a fost să văd dacă nu cumva o ajută, îi dictează, lucrează pe textul ei. M-am convins că nu. Și tatăl ei este autor de cărți, inclusiv de poezie, dar și de publicistică și de proză. Nu. Este ea însăși. Are o oglindă cu care stă de vorbă. O întreabă despre una, despre alta și oglinda îi spune lucruri frumoase, pentru vârsta ei lucruri serioase și frumoase.” **(Marian Ilie** – „Pământ și pasăre, oglindă și veselie” în prefața volumului „Enigma”)

„Deși are doar 13 ani, CV-ul ei literar este impresionant nu doar ca dimensiune, ci și ca valoare. Din cele cinci pagini primite care cuprind: publicații în reviste literare, premiile, activitățile ei literare, aparițiile tv, volumele publicate, am spicuit câteva informații pentru a-i contura un portret de adevărat poet, nu de <<copil-poet>> cum o numesc unii. Căci, deși are o vârstă atât de fragedă, este de o seriozitate și o maturitate care uimește, fapt ce se reflectă și în scrierile sale. Au scris despre ea cu apreciere, recomandări și uimirea descoperii unui mac fraged pe vastul câmp al literaturii, dar cu rădăcini bine înfipte în taina cuvântului, scriitori consacrați care i-am intuit necumințenia jocului de cuvinte ivit pe când abia învățase să scrie: Lucian Mănăilescu, Marin Ifrim, Tudor Cicu, Ștefan Teodor-Cabel, Stan Brebenel, Valentina Bucur și alții. [...] La cinci ani distanță de la talentul intuit de un cunoscător care ani de zile a ținut viața literară buzoiană în priză, vedem cât de frumos s-a împlinit destinul ce i-a fost prezis...”. **(Mihaela Aionesei** – prezentare în Revista „Rotonda valahă”, nr. 28, 2023)

„În labirintul căutărilor sale, Victoria-Maria Pripon, figurând secvențe de poezie concretă, găsește, în mod fericit, calea de comunicare cu cititorul, mai rapidă și mai convingătoare cum e aceea din poemele ample postmoderniste. Prin aceste „poeme concrete”, în care totul curge spre o poezie la care și cititorul e invitat să îi reconstituie aria și materia lirică, autoarea ne vorbește despre: ființă, existență, gând, elixirul vieții, destin, șansă, iluzie, speranță, copilărie, emoții, vis etc. Ca o concluzie, sunt optimist în ceea ce privește destinul unei poete ce îi este dat să foreze, să imagineze, să scormonească în lumea cuvintelor spre a înțelege temeiul acestei lumi, unde nimeni

nu pare să fi găsit vreun răspuns mulțumitor, dar dat li-e să imagineze un drum lămuritor: Crede în tine/ Și învață din greșeli,/ Ești o oglindă/ Iar noi ne reflectăm/ În ea. (Lac și viață). Și ne așteptăm, convinși, că experimentele micuței autoare merg în direcția jocurilor poetice intertextuale, cu acea speranță că poezia ei va ajunge și la cei din următoarea generație de cititori.” (**Tudor Cicu** – „Ultimul rând cu replici de auzit, de la Lună până la Soare și înapoi”, în Revista „Întrezăriri”, nr. 39, 2023)

„În cazul elevei Victoria Maria Pripon, încă de la primul volum lecturat (Enigma), poezia ei îmbrăca ușor aura unor poeme moralizatoare ce încorporează reflecții care-i deschideau calea spre adevăruri, într-un stil concis și frumos, uneori înrudite cu proverbul, maxima, cugetarea sau vorba cu tâlc.” (**Tudor Cicu** – „Înstrăinați și singuri prin ploaia elocventă”, în Revista „Spații culturale” nr. 87, 2023)

„Victoria-Maria Pripon, un talent autentic și o mare speranță a literaturii tinere, a devenit membră a Ligii Scriitorilor din România. Este o conformare a valorii sale, pentru că Victoria are o prolificitate de invidiat. Scrie cu constanță și cu seriozitate, aprofundează teme fiind atentă deopotrivă la simbolistica generală a textului, pe care o filtrează imagistic prin sine însăși. La această vârstă fragedă ea are construită deja imaginea unui poet consacrat, conștient de resursele sale”. (**Valentina Bucur** – „Opinia” Buzău, 6 septembrie 2022)

Din creația autoarei

Vertical

Dețin cerul pierdut,
Înghițit de planul vertical.
Îl cunosc și mă visează
În fiecare seară,
Tânjim după orizontul nesfârșit.

Orbii văd cerul... vertical,
Stelele se aliniază în frunzele de ceai,
Iar universul este orizontal,
Întindem apocalipsa ca pe o cărare
Și pășim cu grijă spre deosebire.

Către alte uverturi

Pseudoșanse,
Numite anonim,
Fără vârstă.

Căutăm pseudoșanse
Scrise pretutindeni,
În disperare.

Vocile sunt vicii
În pseudoșanse,
Castele de apă neclădite.

Ești raza mea de soare,
O pseudoșansă,
Tainic nor al câmpiilor eterne.

Construiesc metafore,
Doar pseudoșanse,
Uverturi aflate în mijlocul drumului.

Anotimpuri irosite

Suspansul
E generalizarea pripită
A răstălmăcirii neintenționatului.

Nu ne înapoiem anotimpuri irosite,
Pierdute prea târziu,
Îmi recapăt inconștiența
Și privesc
Secundele neoficiale
Cum se scurg,
Iar anii dispar subit.

Ascult tăcuta natură,
În metafore firele se rup,
Viorile nu cântă încă o dată,
Ci se despart în stele,
Praful de vise.

Petrecem anotimpuri irosite
Pe drumul către cale.

Noul capitol

Omorâm frunze în bugetul amintirilor,
Caut să ascut iubirea
Până când găsesc scrum
Negru uitat... de mine
Încă o dată.

Cerul se întunecă,
Iar norii negri
Mă așteaptă
Să cutreier din nou alte zări.

Închei un vechi capitol
Dintr-o viață irosită,
Dedicată vanității exuberante,
Închid ferestrele înnegurate
Ale inimii
Ca visele să nu pătrundă.

Păstrez necunoscută
Cheia sufletului:
Printre sute de secrete
Găsim soarele adevărului,
Prin minciuni obscure.

În vorbe ce nu pot fi rostite
Ne vom întâlni,
Vom desprinde florile uscate
Din pomii eternității,
Din nou. Niciodată.

Nori de zi

Privește-mă
Cum răsar
Din inima lupilor,
Născută întru noi începuturi.

Înviem poeme pierdute,
Regăsite în cotidian.

Drumurile despărțite
Sunt focuri ce ard
Pentru veșnicie
Din metafore
Arse de scribi inabili.

Iar noii barzi râd.

Creăm din apă
Noi vieți, diferite amprente
Ale inimii pădurii.
Încet, frunzele
Cutreieră suflete pustiite
De tăcere.

Din nou...

Ocolesc peisajul,
Cunosc viitorul,
Învăţ clipele anterioare.

Cascada se pierde în negură.

Din cauza dorului
Pierdem rădăcinile gândurilor.

Zbor printre veacuri

Zburăm printre o mie de vorbe,
Frunze ale aceluiasi copac.
Cerul este acoperit
De nori, parcă sunt iluzii
Ale ploilor următoare.

Zburăm cu aripile închise,
Privim razele norilor
Pictate în nuanţe cenuşii,
Pânze ale corăbiilor raiului.

Zburăm cuprinşi
De gloanţele de argint
Ale versului modern,
Scalzii ţes războaie
În penumbră.

Ies la suprafaţă
Lacuri din suflete
Rătăcitoare,
Zburăm încă o dată –
Eroi negăsiţi ai neştiutelor veacuri.

Şi cred

Deşir delir
Şi caut coroana vieţii
În cerul azuriu.

Deşir delir
Şi scriu o sută de variante
Neîncrezătoare.

Deşir delir
Şi creez o ciornă permanentă,
Definitivul devine provizoriu.

Deșir delir
Și visez omătul
În timpul primăverii.

Deșir delir
Și plantez rădăcini,
Aștept florile ofilite.

Deșir delir
Și privesc profunzimea
Cum dezgheață un nou rezultat.

Deșir delir
Și plouă cu argumente,
Aduc o umbrelă.

Prorok – profetul

Dedicată lui Taras „Prorok” Grigorovich Șevcenko

Fragmente,
Uitarea este sfărâmată
În frânturi de frunze
Care acum caută o casă...

Fragmente,
Copacii privesc rotația
Continuă numită viață
Și se întreabă ce va veni după
Iarna finală...

Și totul e luminos,
Totul păstrează tainic trecutul maiestuos,
Timpul s-a oprit în loc,
Acum profetul este tăcut
Supunându-se sabiei
Și nimeni nu știe adevărul.

Profetul este tăcut,
Se gândește la pace,
Nimic nu îl poate răni acum
Pentru că este deja plecat...

O, tu, exil al inimii mele înnegurate,
Dispari pe meleaguri străine
Și poartă-mi sufletul
Prin păduri,
Dincolo de mări.

O, mamă,
Înger frumos al viselor,
Primește-ți copiii pe tărâmurile cunoscute,
Ne-ai uitat?

Mamă, întâmpină-ți profetul,
Steaua altor nopți
Ce se întoarce ultima dată...

Profil întocmit de **Elena CĂPĂȚÎNĂ**

Președintele Filialei Buzău a Ligii Scriitorilor Români, Membru UZPR

Paula ROMANESCU

Paula Romanescu s-a născut la 20 octombrie 1942, la Țuțulești, Argeș, România. Este membră a Uniunii Scriitorilor din România.

Studii

Este licențiată a Universității București, Facultatea de Limbi Romanice și Clasice în anul 1967, Membre de L'Académie Européenne des Sciences, des Lettres et des Arts, Paris, Sorbone, France.

Premii și distincții

- Premiul Europoésie, France, 1997, 1996; 1994; 1993;
- Premiul Menhir de poésie, France, 1996;
- Premiul Academiei Carpatice – Mari poete ale României, 1998;
- Premiul pentru Poezie „Steaua Nordului” & Medalia de Argint, Botoșani, 2016;
- Premiul pentru Traducere al Revistei „Cafeneaua Literară”, Pitești, 2016;
- Diploma de excelență „Opera Omnia”, Salonul Național de Literatură și Artă „Rotonda Ploilor Aprinși”, Râmnicu Vâlcea, Ediția a VIII-a, 2018;
- Premiul Uniunii Epigramiștilor din România – pe anul 2019 (Pentru vol. de epigrame „Pentru că există”).

Cărți publicate, creație proprie

- * „Avril de ma jeunesse en fleur”, 1993, Editura Semco, Dijon, France;
- * „Adu-mi aminte să te uit” (Poezie), 2019, „Pentru că există” (Epigrame), „Astăzi ați răs?”, 2019 (proză), Editura eLiteratura;
- * „Și frunzele căzând se înălțau” (poezie), 2019, Ahtamar, numele tău e iubire!” (poem) 2020, „Nu râdeți, nu-i corect politic!” (proză) 2020, „Grădinile deșertului din noi (Jurnal de Algeria)” (proză de călătorie), 2020, „Și Buddha mi-a surâs (jurnal de

Thailanda) „(proză de călătorie), 2021,” *KHAYYAM mi-a spus – KHAYYÂM me dit (Catrene /Quatrains)*” – bilingv, poezie, 2021, Editura Fast Editing;

* „Întâmplarea ca o viață de om” - ed II-a, 2018, „Cherchez la femme!”, eseuri, 2019, Editura Tiparg;

* „Vârstele umbrei / Les âges de l’ombre”, 2017, Editura Sedcom libris;

* „Et si l’amour avait raison?...” (Poèmes), 2016, „Întâmplarea ca o viață de om” (Esseu contemporan), 2014; „Poeme ” (colecția Opera omnia), 2013, Editura TipoMoldova, Iași;

* „Zăvor de iarbă / Verrou d’herbe” (I-II), 2012, Editura Betta;

* „101 Poeme”, 2011, Editura Biodova;

* „Ecoul Umbrelor / L’écho des ombres”, 2011; Editura Dorotea;

* „Dar noi, iubire, noi ? /Mais nous, mon âme, nous ?”, 2007, Editura Semne;

* „Însorit regat / Ensoleillé empire”, (bilingv român-francez), 2004, Editura Signata;

* „Cugetări / Pensées” (catrene /quatrains, bilingv), 2001; *Haïga* (bilingv român-francez), 1998 ; „Dialog / Dialogue” (bilingv român-francez), 1998, 2006; „Chant à la francophonie” (casetă audio, voce – Liana Lungu 12 cântece în limba fr. pe versuri de Eminescu, Blaga, M.R.P., P. Romanescu), 1998; „Sens” (bilingv român-francez) 1997 (ilustrate, grafică Adina Romanescu), Editura Alcor;

* „N’insistez plus ”, 1997; „Hypocrite poète, mon semblable, mon frère ”, 1995, Editura HELICON.

Traduceri din/în limba franceză (în volum)

* Letiția Iubu, „Inscripții pe un bob de grâu / Inscriptions sur un grain de blé ”, 2018, Editura Autograf;

* Vasile Burlui, „Concerto brandebourgeois”, 2016, Editura Vineia, Zona Publisher;

* „Trecea un cântec peste veacuri”, Antologie de poezie franceză; 2016, Editura TipoMoldova;

* Tudor Arghezi, „Pourquoi serais-je triste ?”; Ion Minulescu „Romante de iubire dulce-amară/ Romances de douces amours amères”; Jacques Brel, „Sosescl” 2015 ; Mihai Eminescu, „Passe le temps vienne le temps” (125 poèmes), „Anthologie de poésie roumaine des 25 dernières années „Poètes, vos papiers!” 2014; Valeriu Câmpeanu, „Drumul regăsirilor / Voyageur sur le chemin des retrouvailles”, 2014; Paul Verlaine, „Cântec de toamnă”, 2013, Editura TipoMoldova;

* Ovidiu Vasilescu, „Equinoxes atemporels”, 2014, Editura ORTOEPIA;

* Emil Lungeanu, „Vers de trop tard”, Editura RAVEX;

* Paul-Mircea Iordache, „Jocul umbrelor / Le jeu des ombres” 2013; „Ochiul bufniței / Les yeux du hibou”, Editura TAIDA, 2013;

* „Antologie / Anthologie : „Unde sunt cei care nu mai sunt ?/ Où sont-ils, ceux qui n’existent plus?”, 2012, Editura BETTA;

* Ion Horea, „Versuri și reversuri / Vers et revers”, 2010; V. Smărândescu, „L’éternelle seconde”, 1996, Editura CARTEA ROMÂNEASCĂ;

- * George Lixandru, „Întunericul luminii”, 2010, Editura DUNAREA DE JOS;
 - * „Meșterul Manole / Maître Manoli, 2009; Trilogia „Mioritza, Maître Manoli, Hypérion”, 2013, Editura ARHIEPISCOPIEI ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI;
 - * Gh. Păun, „Haina arlechinului, / L’habit de l’arlequin”, 2009, Editura Tiparg;
 - * Paul Sân Petru, „Alchimia muzelor / L’alchimie des muses”, Editura ART XXI, 2009;
 - * Eminescu, Arghezi, Blaga, „Treimea cea de o rostire / La trinité du même langage” (90 de poeme la 90 de ani de la Marea Unire), Editura FUNDAȚIA INTERNAȚIONALĂ MIHAI EMINESCU, 2008;
 - * Horvath Dezideriu, „Spații și câmpuri / Espaces et champs”, Editura ANAMAROL, 2008;
 - * George Bacovia, „Viori și clavire / Violons et claviers”, Editura MUZEUL LITERATURII ROMÂNE, București, 2007;
 - * Manuela Horopciuc, „Umbra absenței / L’ombre de l’absence”, Editura VIAȚA MEDICALĂ ROMÂNEASCĂ, 2007;
 - * Hergé, „Insula Neagră (2006); Crabul cu cleștii de aur, 2006 (Bande dessinée), Editura M.M. EUROPE, 2007;
 - * Radu Cârnci, „Dorador”, 1997, „Lettres à Dorador” 2006, „Mioritza” (édition bibliophile), 1997, Editura ORION;
 - * Ovidiu Predescu, „À l’ombre de la pensée”, Editura CONTINENT XXI, 2006;
 - * Vasile Ponea, „Au fil des mots”, Editura NAPOCA STAR, Cluj, 2005;
 - * O. Khayyam, Catrene, Editura ALCOR, București, 1997; 2000; 2002; 2005;
- 2014
- * V. Ponea, „Stări de vină / Mal de tort”, Editura CLUSIUM, Cluj Napoca, 2008;
 - * Spiridon Popescu, „Eseu despre glorie/ Essai sur la gloire”, Editura CLUSIUM, Cluj Napoca, 1998;
 - * Louise Labé, „Sonnets/ Sonete”, Editura Măiastra, Tg. Jiu, 2007;
 - * Paul Verlaine, „Cântec de toamnă”, Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2006;
 - * Constantin Marafet, „Tăcere galbenă”, Editura Fundația Scrisul Românesc, 2005;
 - * Dan Florică, „Poèmes d’un vers”, Editura HAIKU, București, 2000, 2002, 2004;
 - * Ch. Maurras, „Amanții din Veneția”, Editura DOROTEA, București, 2004;
 - * O. Khayyam, Rubaiate (rom./fr.), Editura Corifeu, 2004;
 - * I.L. Caragiale „Une Lettre perdue” 2002; L. Blaga „Si la mort n’existait pas”, 2001; Tudor Arghezi, „Entre la prière et la malédiction”, 1999; Anthologie „Poésie enchainée”, 1999, Editura SPICON, Tg. Jiu;
 - * „La Roumanie vue par les Français d’autrefois”, Editura FUNDAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ, București, 2001; Editura ICR, 2013 (ed. a II-a);
 - * M. Mureșan, „L’étoile de Murano”, Editura V. CARLOVA, București, 2000;
 - * G. Croitoru „Poèmes d’amour”; Florin Vasiliu, „Les cendres bleues d’un vol”, (1997) Editura EMINESCU, București, 2000; Timișoara, 1996; 1998; L. Blaga, „65 poèmes”, Editura HELICON 1995, 1998; „Poèmes choisis” Edition bilingue, Editura HELICON, „Grai și Suflet” Cultura Națională, București, 1998; Paulina Popa, „Nimbe amer” (1997); Ion Tepelea, „Quelque part en Normandie” (1997); Ioan Iancu „Chant du cygne” 1997; Constanța Marcu, „Fleurs et fontaines du silence” (1996); Omar

Khayyâm, „Rubaiate / Roubaïates” (bilingv român-francez) (1996); *„Flori rare de poezie franceză”,* 1993; (vol. I-II), respectiv, 1996; *„Univers poetic francofon”* (vol. I-III – Roua unei lacrimi, Roua de senin, Roua clarului de gând, (1995); *„Montri Umavijani”* (Thailanda), *„Lumea cuvântului”,* colab. Camelia Vraciu, 1997, Editura HELICON;

* George Beza, *„Între două lumi”* (memorii), Editura NICULESCU, București, 1994.

Traduceri (teatru)

– Anca Visdei, *„Donna Juana”,* Teatrul de Stat, Oradea, 1995;

– Françoise Dorin, *„Până la capăt (Le tout pour tout)”*, Radio România Cultural, 1996.

Prezentată în antologii, istorii literare, dicționare

* Editura GRAI ȘI SUFLET – CULTURA NAȚIONALĂ, București, Lucian Blaga, *„Poèmes choisis / Poeme alese”,* 1998; Mihai Eminescu, *„Poèmes choisis / Poeme alese”,* 1998;

* Editura ORION, București: *„Poezia pădurii”,* 1999; *„Cinegetica”,* 2003;

* Editura LITERA, DAVID, Chișinău: *„Peste nemărginirea timpului”,* vol. IX, 2000;

* Editura NICULESCU, București: Ion Rotaru, *„O istorie a literaturii române”,* vol. V, 2000;

* Editura HAIKU, București: *„Poeți români”,* 10 ani de Haïku (Antologie aniversară), 2000;

* Editura MUZEUL LITERATURII ROMANE, *„O Antologie a femeilor poete din România”,* 2000;

* Editura TEMPUS, București: Ion Rotaru, *„O istorie a literaturii române”,* 2006; 2009;

* Editura TipoMoldova, Iași: P. Romanescu, *„Anthologie de poésie roumaine contemp. „Poètes, vos papiers!”*, 2015;

* Editura TipoMoldova, Iași: Ioan Holban, *„Un Dicționar al Scriitorilor Români Contemporani”,* vol. I, 2016.

Colaborări în presă

Interférences (Revista LCCSRF), *Magie Rouge; Jef* (Revista Fundației „J. Brel”) Belgia; *Terpsichore, Les Nouvelles de Roumanie*, (Franța); *Lumina Lină, (SUA), Observatorul din Toronto, Vatra Noastră Românească, Revista Română de Drept Umanitar, Viața Medicală, Pasărea Măiastră, Caietele Columna, Gând Românesc, Apollo, Acasă, Poesis, Steaua, Pietrele Doamnei, Curtea de la Argeș, Literatorul, Bucureștiul literar și artistic, Pașii Profetului, Pro Saeculum, Litere, Rovine, Destine Literare, Lamura, Acasă, Dacoromânia, Cronica de la Biia, etc.* (Romania).

Recitaluri de poezie

Colaborări *Radio România Cultural* (Recitaluri de poezie, Dicționar de personaje, Patosul Confesiunii, Poezie universală, Poezie românească, Atlas cultural, Arta poetică, Pagini de jurnal, Viața cărților, Memoria drumului);

Radio România Internațional; Muzeul Național Cotroceni; Muzeul Colecțiilor de Artă; Muzeul Aman; Asociația Culturală România-Franța – Sibiu, TVR Cultural – (Clipa

de poezie), TVRM (Confluența Artelor); TVR Cultural Brașov (emisiunea Interferente culturale); TV Sigma (Întâlnire cu scriitori); TV Argeș, Biblioteca Metropolitană Mihail Sadoveanu, București; Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”, Argeș; Universitatea „Alma Mater”, Sibiu; Case Memoriale: Arghezi, Minulescu, Bacovia, București; Casa Pogor, Iași; Centrul Cultural George Apostu, Bacău; Memorialul Mihai Eminescu, Botoșani; Biblioteca Județeană „Christian Tell” („Serile la Brădiceni”), Tg. Jiu; Bibl. Jud. „Ionel Perlea”, Slobozia, Bibl. Jud. Târgoviște; Primaria Domnești; Clubul Iubitorilor de Cultură, Curtea de Argeș; Institutul Francez din București, Biserica Română din Paris, Biserica Miron Patriarhul / Sfânta Maria, București etc.

Premii și distincții

- Premiul Europoésie, France, 1997, 1996; 1994; 1993;
- Premiul Menhir de poésie, France, 1996;
- Premiul de Excelență în traducere SRH, România, 1997;
- Premiul Academiei Carpatica – Mari poete ale României, 1998;
- Premiul Festivalului Internațional Lucian Blaga pentru traducere, Sebeș-Alba, România, 1996; 1998; 2004;
- Premiul Festivalului Internațional Eminescu de Traducere (Turnu Severin), România, 2004-2013;
- Premiul pentru Poezie „Steaua Nordului” & Medalia de Argint, Botoșani, 2016;
- Premiul pentru Traducere al Revistei „Cafeneaua Literară”, Pitești, 2016;
- Diploma de excelență „Opera Omnia”, Salonul Național de Literatură și Artă „Rotonda Plopilor Aprinși”, Râmnicu Vâlcea, Ed. A VIII-a, 2018;
- Premiul Uniunii Epigramiștilor din România – pe anul 2019 (Pentru vol. de epigrame „*Pentru că există*”).

Aprecieri, comentarii

S-ar spune că după o cuprindere a activității unui creator din orice domeniu – științific, cultural, artistic, în cadrul îngust și sever numit C.D., n-ar mai fi multe de adăugat. Fals! Niciodată o simplă înșiruire de date nu va da măsura întreagă a valorii acestuia, de care doar opera în sine poate depune onestă mărturie și, deopotrivă, critica celor care au și vor avea ceva de spus.

Un caz cu totul special îl reprezintă scriitoarea **Paula Romanescu** – poetă, prozatoare, traducătoare de excepție în / din limba franceză, eseistă, cronicar de artă și de literatură, cu o cultură enciclopedică și o memorie pentru care ar putea-o invidia, în cel mai generos mod posibil, mulți slujitori ai scenei românești...

Prezența sa la diferitele manifestări literare – simpozioane, festivaluri, lansări de carte, întâlniri cu cititorii, lecturi publice, recitaluri de poezie, etc. – este garanția sigură că poezia capătă noblețe și aură solară. Altfel cum să înțelegem spusele confrăților săi scriitori de nu ca pe cinstite exerciții de admirație?

Dacă o veți invita pe poeta Paula Romanescu să vorbească despre sine, va alege poate un poem (dintre cele într-un vers!) care-i ține loc de autobiografie: *Eu trec sub cerul lumii – umbră printre cuvinte*, fiindcă, – spune ea în „*cuvânt-înainte*” la volumul *Ecolul umbrelor/ L'Écho des ombres*, „*De când vorbăria a reușit perfect să sporească între oameni neînțelesul, singurul refugiu pe care l-am aflat a fost tăcerea*”

străfulgerată de un soi de ecou al unor voci stinse (demult ? de prea curând ?), voci care-mi traversează reliefurile ca pentru a-și afla, în familiara lui alcătuire de lut înșuflețit, popas și cale în cea fără de sfârșit curgere a vieții..”

Poemele sale într-un vers, distihurile, haiku-urile, catrenele, spun toate de o drastică economie de cuvinte de parcă s-ar teme ca nu cumva detaliind demersul liric, acesta va să sporească în lume neînțeleșul...

Exemple:

Iubire / Bucurie ce-ți lasă gust de proaspăt amar. // **Tihnă** / Torsul pisicii-n poală. Ce secolul vitezei!? // **Traducere** / Zicerea și nuanța pentru-o nouă trădare. // **Lan de floarea soarelui** / Atâtea aureole și, sfinți nicăieri...

Sau dintre distihuri:

Mi-e rai de aur crângul, și-i aur în livadă.

De dragul tău spun frunzei cum trebuie să cadă.

*

În cerul Tu, Stăpâne, nu-i cânt de ciocârliei.

Adu-mi un pumn de greieri când vii.

Dar sonetele sale, dar poezia! Degeaba aș încerca să le explic. Trebuie citite! Abia atunci cititorul află că, sigur, pentru el anume au fost scrise, pentru că verbul poetei pare înmuiat în ape de lună cu lacrimă de suflet (ne)fericit.

Spicuim din zicerile confrăților săi scriitori:

Sonetul xxx

Poetei Paula Romanescu

Dai vorbelor și gesticii splendoare,

Tu însăși sublimată-n poezie

Și magicul efect nu întârzie

În valuri de extaz să se strecoare.

Bogată în virtuți și fantezie,

Brodezi cu gingășie și culoare

O lume de idei fremătătoare:

Visăm intens în stare de trezie.

Când ne desfeți cu versurile tale,

Deschizi în inimi marile portale

Prin care muzele oficiază.

Și farmece încep să se prefire,

Azurul limpezindu-l din simțire

Ca soarele pe boltă în amiază.

Tu însăși sublimată-n poezie.

(**Vasile Mustață**, din volumul *Ideograme lirice*, Editura Eminescu, 2008)

*

O poetă cu o luxuriantă bogăție a gândirii care reușește prin scrisul său să anime universul cu o forță și o noutate devastatoare. Răsfrângerea concretului nu este alterată de alegorie ci capătă o aură de testimoniu, de florilegiu literar. [...] Paula Romanescu este o aventură a rațiunii, o hiperbolă a contactului dintre palpabil și

inefabil. Rolul poeziei este pentru poetă acela de a fi un catharsis spiritual și o declarație de dragoste ca o închinare la altarele frumuseții din Om.

(**Vintilă Anastasescu**, B.M.P., 12 febr. 2010)

*

Varianța franceză, la Paula Romanescu, a sonetului eminescian pare a fi scrisă, dacă nu de Eminescu însuși, atunci sigur de un poet de mare clasă. De ce am ales din întregul volum de traduceri să vorbesc doar despre un singur sonet? Din convingerea că acela care poate să traducă astfel un sonet, va putea traduce (și nu oricum ci în chip uluitor!) absolut orice poem eminescian. (**Valeria Manta-Tăicuțu**, lansare de carte, Casa Scriitorilor, 10 nov. 2005)

Paula Romanescu are capacitatea uimirii necenzurate alimentate de propria-i sensibilitate în conexiune cu o profundă cultură, cu darul axiomelor subtile. Temele abordate sunt temele eterne ale umanității pe care le îmbogățește cu acel inexplicabil inefabil conferindu-i unicitate. Dar mai presus de toate, Paula Romanescu este o poetă a iubirii pe care o celebrează după vechi dar nu învechite canoane și ritualuri dându-i strălucire. Cel care iubește este deopotrivă rob și rege, iar regatul său evanescent nu-i altul decât iubirea: „Eu între regi sunt rob biruitor/ stăpân necontestat pe univers,/ coroană îmi sunt degetele tale/ pe frunte lunecându-mi mângâioase,/ oglinzi – ochii tăi mari – ape solare,/ sceptru – surâsul tău înmiresmat,/ iubire, însoțitul meu regat!”

(**Victoria Milescu** (« Însoțit regat », Revista SUD nr. 3 (68), anul 8, martie 2005)

„[...] Stimată Doamnă Paula Romanescu, cred că dumneavoastră v-ați născut anume pentru a da peste cap teoria cercetătorului suedez Nills Jakobson, conform căreia un suflet nu poate cântări mai mult de 21 grame. Cu siguranță sufletul dumneavoastră este mult mai greu. [...].(**Spiridon Popescu**, Fragment de scrisoare, 2 dec. 1997)

Antologia Unde sunt cei care nu mai sunt? / Où sont-ils ceux qui n'existent plus? – un fenomen poetic singular, o carte mare între cărțile apărute în anii din urmă în lumea cuvântului românesc, care n-ar trebui să lipsească din tot mai săracele noastre biblioteci personale necum din cele publice! (**George Corbu**, lansare de carte, B.M.B. 25 octombrie 2012)

[...] Poezie „instinctivă” dar pedepsitor supravegheată de spirit a d-nei Paula Romanescu accede principiul terțului exclus, într-o așezare armonică, cu simetrii perfecte, revărsate într-o euristică celestă și (forțez cuvântul) candelabrică. Am vrut să scriu imnică și nu mi-a fost de ajuns cuvântul; așadar, candelabrică.

De altfel, poeta însăși își concentrează energia într-un singur focar exclamativ: Iubire, însoțitul meu regat! Iar regatul Domniei Sale este Cuvântul – adică Poezia în extaza ei supremă. (**G. Istrate**, „Poezia însoțitului regat al iubirii”, Convorbiri Literare, sept. 2008, p. 144)

[...] Senzația nu e că Paula Romanescu citește poeme ci că niște poeme o citesc pe Paula Romanescu. Poeta este de neconfundat prin reducere la esență, prin

puritate, noblețe, prim inocența mai mult sau mai puțin jucată a poeziei. Se revendică din clasicismul de cea mai pură esență. Am convingerea că literatura franceză are o mare pierdere prin faptul că Paula Romanescu nu-i aparține [...]. (**Emil Lungeanu**, „La pescuit de mărgăritare în Marea Japoniei”, Biblioteca Bucureștilor, apr. 2011)

Lectura Paulei Romanescu are un farmec aparte deoarece poeta își recită poemele din memorie, captivându-și auditoriul prin grația rostirii, prin muzicalitatea versurilor. Harul de traducătoare (Eminescu, Verlaine, O. Khayyam) s-a răsrânt și asupra propriei creații, ea luând din franceză muzicalitatea, de la Eminescu la fel, de la Khayyam conciziunea. (**Mircea Micu**, lansare de carte, BMB, 2004)

Paula Romanescu este înzestrată cu multe calități : este inteligentă, doctă, posedă foarte multă informație literară. În poezie n-aș vedea-o ca pe o solistă, dânsa este o dirijoare. Cred că avem în față un excellent produs al culturii române și nu e nici o pierdere că se exprimă în ambele culturi. (**Iulian Neacșu**, *Literatorul*, nr. 45-46, 2010)

[...] Cunosătoare a limbii franceze până la subtilitățile ei, Paula Romanescu a tradus cu măiestrie poezia unor suflete sfințite prin schingiuire și moarte. [...] Frumusețea, mlădierea, soluțiile ingenioase și, nu în ultimă instanță, fidelitatea sunt grăitoare pentru poeta care a tradus culmi ale liricii, de la rubaiatele lui Omar Khayyam la poezia lui Mihai Eminescu. (**C.D. Zeletin**, *Un florilegiu al suferinței*, Viața Medicală, 25 ian. 2011)

Prima emoție pe care o traversezi este una ciudată, un fel de mirare și un fel de invidie: de unde această privire concomitent inspirată și lucidă în străfundurile sufletului meu? Mi se oferă cu o generozitate ieșită din comun înțelepciuni de prea multe carate. [...] O simplă cronică nu poate cuprinde bogăția de suflet adăpostită între aceste coperte. Am ales, din egoism, exemplificări ce parcă mi se adresau direct. Am lăsat deoparte alte impresionante poeme. Elogiul tăcerii și al umbrelor înțelepțești îmi interzice să transcriu aici toată cartea. Doar ea poate spune tot. (**Eugenia Grosu-Popescu**, *Tăcere cu tâlc*, Viața Medicală, nr. 20, 20 mai 2011)

[...] Hotărât lucru, autoarea e un om de cultură plurivalent și generos. Citind-o nu ai deloc sentimentul că te umilește cu vastele ei cunoștințe, ci dimpotrivă, că te îmbogățește, te culturalizează, te amuză, te face părtaș la bogăția ideilor ei și îți lasă libertatea să completezi tu, cu părerile tale, întâmplări și momente surprinse în pagini. Cum? Prin arta unor titluri ingenios alese, a unei cursivități de text care denotă nu doar ordine și disciplină a gândului și a punerii lui pe hârtie, ci și talent și infinite lecturi. În sfârșit, prin finaluri interrogative, gen: *Dar noi? Rămâne doar să știm ce vrem să alegem*, care să te lase pe gânduri și, dacă ai de unde, să-ți dea puterea și cheful să le completezi. (**Rodica Lăzărescu**, *O profesiune de credință – cartea*, Pro Saeculum, 2019)

Paulei Romanescu: *Cultură, trudă și mult har/ Cu brio azi te recomandă:/ În sfântul cărții sanctuar,/ Ești și zeiță, și ofrandă!* (**Passionaria Stoicescu**, Lansare carte, Librăria Eminescu, 20 ian. 2019)

[...]Les Roumains savent faire des cadeaux qui vont droit au cœur. Comment imaginer plus belle déclaration d'amour à la langue française que les poèmes de Paula Romanescu ? Le chant d'alouette, le violon d'Enesco, la grande colonne sans fin de Brancusi, s'y mêlent pour montrer que, de l'Est jusqu'à l'Ouest, existe une communauté où le langage n'est plus source de malentendus (**Henry Gillet**, France, *Les Nouvelles de Roumanie*, nr.7, septembre 2001)

Quel bonheur que de vous lire, bien chère Madame...

*Voilà trois années, déjà, que vous me dédicâtes **La Roumanie vue par les Français d'autrefois**, précieux ouvrage posé sur ma bibliothèque de manière à pouvoir m'en emparer facilement pour le consulter.*

*(**Francis BERTHELOT**, francis.berthelot0141@orange.fr, 2017)*

Să ne oprim și noi aici. Nu de alta, dar poate cititorii vor dori să descopere singuri scrierile acestei poete, prozele sale sub formă de jurnale de călătorie, eseurile sale dense de informație culturală și artistică din *Întâmplarea ca o viață de om* care, „trebuind să poarte și un nume, i s-a spus” **Paula Romanescu**.

Ce răspunde Paula Romanescu la întrebarea **De ce scrie scriitorul**:

„Este lucru mult prea știut că orice copil, odată ajuns la vârsta întrebărilor la care cei din lumea apropiată lui nu au un răspuns mulțumitor, va încerca să-l găsească în litera scrisă fie pe un ecran de tabletă, telefon și alte astfel de instrumente făcute să asculte de de „inteligența” unui degețel abia scos din nas, fie dintr-o carte. Drept este că mai întâi el ar trebui să recunoască dantelăria alfabetului și să se lase îmbiat de mirosul hârtiei care va fi fost cândva copac cu trunchiul traversat de vii râuri de seve.

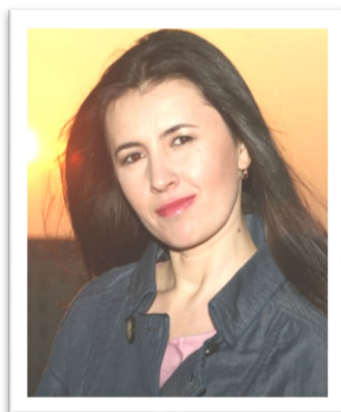
Scriitorul este urma sevelor încrustată în cuvânt, pe care în mersul său prin anotimpurile vieții, cititorul și-o adjudecă descoperindu-i acele culori care răspund nevoii sale de înțelesuri. Și tot el, scriitorul, este cercul din miezul tare al copacului-timp care spune în felul său povestea curgerii vieții prin meandrele de care va fi avut știre.

Sevă-viață-apă. De fapt una și aceeași apă. Dar câte tipare va fi luat forma vasului omenesc care a ținut-o, o ține și o va păstra la fel de limpede pentru cei care-și vor răsfrânge sufletul în oglinda ei! Și dacă scriitorul care s-o tălmăcească n-ar exista, curgerea înțelesurilor ar rămâne o seacă vale a plângerii de-a surda pentru cei care văzând cuvinte vor rămâne surzi la freamătul gândului.

În ceea ce mă privește, scriu pentru ca niciodată cântecul ca lacrimă-tăcere-strigăt-rugă-blestem-bucurie-amar-ardere-umbră să nu se stingă fără a-mi întări credința într-un nou răsărit de dincolo de noi. Scriu pentru acei oameni care încă sunt în căutare de răspunsuri la întrebări pe care poate nici nu și le-au pus, dar care-i bântuie ori de câte ori existența li se pare searbădă și aridă ca deșertul care tot crește-n ei cu fiecare confruntare cu neînțelesul. Și dacă, răstimp de o oară cât o zbatere de clipă, lectura le va dărui ceva precum o oază de răcoare și de limpezimi de gând, înseamnă că popasul lor la apa vie a scrisului li se va părea o cupă binecuvântată.

Cum să nu cred în ceea ce scriu! Sunt povestiri culese din chiar întâmplarea care îmi este viață, sunt chipuri de oameni și fapte cunoscute, prezentate astfel încât minciuna să nu-și afle loc între cuvintele cu care încerc să dau adevărului forma pe care timpul traversat mi-a dezvăluit-o. Doar astfel scrisul devine zidire. Altfel, e frunză de un singur anotimp, zbatere de val la țărm necunoscut, umbra umbrei golului.”

Profil îngrijit de editor **Eugenia DUȚĂ**

Zuleiha SOCACIU

Date personale

Profesoară, traducătoare, scriitoare, jurnalistă. Are 46 de ani, este căsătorită și are un copil. (zully.mustafa@gmail.com)

Profesia de bază

Învățător / Institutator / Profesor de engleză;

Locul de muncă actual

– Învățătoare – Școala Gimnazială nr.6, „Nicolae Titulescu”, Constanța;

Interese

– Psihologie, călătorii și culturile altor popoare.

Studii

- Colegiul Pedagogic Constanța – promoția 1995;
- Colegiul de Institutori – Universitatea „Ovidius” Constanța – promoția 1999 – specializată în Psiho-Sociologie și Literatura engleză;
- Școala Populară de Arte, Constanța, cursuri de actorie;
- CESC Colchester, Anglia – diploma IELTS;
- Diploma de ghid local (CEDES – 2016);
- Diploma de ghid național (Jinfotours – 2019).

Limbi străine cunoscute

– Engleză, franceză și spaniolă, toate la nivel de traducător, și turcă, ca limbă maternă.

Cărți publicate

Zuleiha Socaciu publică sub numele de **Zully Mustafa** (numele de dinainte de căsătorie).

Cărți pentru copii

- *Balada căpșunilor fără culoare*, Editura Akademos Art, 2007, Editura Nomina, 2020;
- *Mânzdrăvan*, Editura Akademos Art, 2007;

- *Unde a dispărut primăvara*, Editura Erc Press, 2004;
- *Moftulici și Filipică*, Editura Akademos Art, 2007;
- *Legende de Apelor*, Editura Corint Junior, 2005;
- *Cel mai frumos dar* – cartea cu CD etc, Editura Cartea Daath.

Romane

- *Strugurii s-au copt în lipsa ei* – 2007, Editura Tritonic;
- *Noapți orientale* – 2007/2008, Editura Tritonic;
- *Al treilea călător* – 2013, Editura Cartea Daath;
- *Până nu ni se face dor* – 2021, Editura Universitară.

Cărți traduse

- Din turcă în română: „Afrikada Aşk ve Diriliş”;
- Din franceză în română: „Sfânta Alianță – Secretele vaticanului”, de Eric Frattini (Editura Tritonic);
- Din engleză în română: „Atlas zoologic”, „Empatia – un dar natural” de Cindy Dale;
- Din română în engleză: „Viața la paralele”, de Nana Mizu.

Colaborări periodice în reviste

Unica, FHM, Playboy, Femeia, Convorbiri literare, cu sute de articole pe teme de psihologie, relații, călătorii și educație.

Experiența profesională

- 2022–2023: învățătoare CP - Școala Gimnazială „Ion Ghica”, Tortoman, Constanța;
- 2023: traducător filme la Media Pro Group;
- August 2018–2022: ghid de turism – conducător de grupuri peste 40 persoane
 - Turcia-Istanbul, Moldova-Chișinău-Tiraspol, Ucraina-Cernăuți, Grecia-Insula Evia-Loutra Edipsou, Bulgaria-Balcic, Varna, Mongolia;
- 2011–2016: traducător filme Antena 1 Group;
- 2013-2015: Realizator tv și producător de emisiuni culturale la Litoral Tv („Caravana Ltv”, „Școala după școală”;
- 2007–2011: Redactor șef București, Romania-Media Sind:
 - Sumar/scriș/editare/corectură în revistele Atlas și Gazeta Jurnaliștilor; Bugetarea celor două proiecte; Intervievarea VIP-urilor și lansarea de evenimente, organizarea unor concursuri naționale pentru atragerea sponsorilor și a partenerilor. Rebranduirea celor două reviste și creșterea lor în vânzări cu 25%; Organizarea de conferințe naționale și internaționale privind problemele din mass-media românească.
- 2004–2007: PR Manager la Grupul Editorial Corint:
 - Comunicare/publicitate/branduire și organizare de evenimente pentru lansări de cărți, conferințe de presă și alte evenimente; Informarea constantă a mass-media cu activitățile editurii Corint; redactarea comunicatelor de presă, a broșurilor, powerpointurilor și a tuturor materialelor publicitare (indoor și outdoor); pregătirea prezentărilor de marketing; responsabilă cu imaginea editurii, organizarea de

concursuri prin televiziuni cu cărțile editurii Corint, recenzarea lor în reviste mondene și alcătuirea de texte publicitare, teasinguri și alte promoții pe toate canalele media.

– 2002-2004: Redactor-Şef al Departamentului de Creație Povești și Reviste pentru Copii: Planificarea strategică și branduirea constantă a unui plan editorial de 20 de publicații lunare (de la cărți de colorat și povești până la reviste pentru copii, printre care cea mai cunoscută este „Tanu Motanu”; Coordonarea unei echipe de 15 oameni (ilustratori, autori, graficieni, corectori etc); Lansarea și coordonarea de evenimente pentru copii, colaborări excelente cu școlile, inspectoratele, televiziunile pentru copii; Crearea/scrierea și branduirea a zeci de cărțițe educative pentru copii; Planificarea și organizarea prezenței editurii la târgurile de carte (plasarea standului, negocierea, marketing și coordonarea echipei la stand).

– 1995 – 2001: Încadrată în învățământ ca învățător, apoi ca profesor de engleză în școlile din Constanța, Mangalia și Medgidia;

- 2000-2001 – Profesor suplinitor de lb. engleză – Lic. Atatürk, Medgidia;
- 1999-2000 – Învățător suplinitor – Școala Nr.1, Mangalia;
- 1997-1999 – Învățător titular – Școala „Mihail Sadoveanu”, Medgidia;
- 1995-1996 – Învățător suplinitor – Școala Nr.1, Constanța.

Referințe critice

Până nu ți se face dor...

Cartea Zullyei Mustafa, apărută la Editura Universitară București, în 2021, spre final de an, a ajuns la *Convorbiri literar-artistice* cu puțin înainte de-a mi se face mie, redactorul-șef, Antoneta Rădoi, dor, dat fiind faptul că a dat din mâini și din picioare ca să ajungă, așa cum autoarea spune în autograf: „Cartea asta dă din picioare și din mâini ca să ajungă la tine”. Cu oarecare întârziere, însă, a ajuns. Eu regret că nu am putut ajunge la Gaudeamus, acolo unde cartea Zullyei s-a bucurat de o frumoasă și binevenită prezentare și cu prezența celor de la Media Tv. Medgidia, semn de apreciere.

O autoare pe care-mi place s-o citesc, datorită acurateței exprimării și a punctului pe „i”, pe care-l pune, de regulă, în orice scriitură, fie că își exprimă un punct de vedere oarecare pe internet, fie că-și adună gândurile și trăirile, autentice, și le-așează într-o carte. Îmi plac oamenii autentici, nefardații – ca să zic așa –, iar Zully este unul dintre aceștia. O dovedește clar și în cartea de față, unde, fără farduri, povestește diferite evenimente petrecute, din cât îmi dau seama, pe parcursul a 20 de ani.

N-o cunosc atât de bine, pe cât mi-aș dori s-o cunosc, pe autoare, însă cred că ea, ca și mine, are noțiunea memento-ului, aceea de a nota clipa, de a o consemna undeva, într-un fel de jurnal. Am făcut asta ani, mulți, fără să realizez, la momentul notării, că, de fapt, fac un instantaneu al clipei, un stop cadru, o imortalizare –cum se spune în fotografie – a clipei. Și, iată, ce frumos spune Zully: “dacă nu aș fi scris nu mi-aș mai fi amintit după-amiaza aceea...”, desigur vorbind despre o după-amiază de iunie, a unui an demult trecut, pe când se-ntoarcea de la o cununie civilă, iar clipa, dacă nu era imortalizată, consemnată undeva, pe un colț de filă, “s-ar fi pierdut prin praful altor după-amiezi, din maldărul de zile și nopți care alcătuiesc viața unui om”; “dar, uite că recitesc acum și brusc răsare din uitare o amintire oarecare, cu toată atmosfera dulce-amăruie de atunci, cu toate dorințele care se târau după mine și

acele tinichele legate de bara din spate a mașinii, ce zornăie vesele anunțând plecarea în luna de miere a unor proaspăt însurăți. Noi nu plecam nicăieri. Poate doar ne pregăteam să ne vedem fiecare de drumul lui....". Ce tablou!!!...

Povestitoare înzestrată cu har, Zully Mustafa este autoarea care, în narațiune, te obligă să nu lași cartea din mână până nu ajungi la ultima pagină. Ba, mai mult, te momește cu „sarailii” și cu alte delicatessuri, oferite din propria gospodărie scriitoarească, determinându-te să te-ntorci și să recitești anumite pasaje, în care pune amprenta trăirilor de suflet, ale unor întâmplări din viața ce, parțial, s-a desfășurat, să deguști, și, uneori, să te înfrupti, din belșug, cu foame de suflet flămând, din „prinoasele” ce și ție-ți fuseseră servite cândva de viață, cu alte „garnituri”, „preparate”, desigur, cu alt fel de ingrediente, delicatessuri sau otrăvuri de care uitaseși și, poate, nu ți-ai mai fi amintit niciodată de nu ți le punea Zullya pe tavă, în cartea „Până nu ți se face dor”, îmbiindu-te la... „ia, servește-te!!” și... fie ce-o fi!

Scriitoare fiind și eu, mă minunez cât de simplu, dar nu simplist, evocă Zullya „ghinionul” de-a nu reuși – și asta din pricină că, poate, nici nu se străduise!!, zic – să-l convingă pe partener că el este Marius, despre care se face vorbire în poveste, și nu alți Mariuși... presupuși de el. Bietul Marius!, „Niciodată nu se recunoștea în lucrările mele. Ce era de făcut? Mai nimic. Nu poți convinge un om care te suspectează mereu de intenții rele”, atât timp cât el este deținătorul unui bagaj invizibil de îndoieli și neîncrederi, pe care ți le trânteste-n mijlocul camerei. Sau... „Poate-i plăcea să vadă cum mă agit să-l conving că-l iubesc”, dar... „Oricine se plictisește să-și tot probeze iubirea”, mai ales acolo unde ea nu există, căci, bietul personaj, cu cât se străduia să o probeze mai mult, cu atât iubirea scădea și, într-un final, dramatic – așa zice – a dispărut. Păi, sigur că obosești de atâta efort, când celălalt se îndoiește de tine... „Am închis ușa și-am plecat fără să-mi iau rămas bun. Ți s-a părut atât de normal că nu mai sunt lângă tine, că nici măcar nu ai auzit ușa când s-a trântit în urma mea”...

Pentru că am mai scris despre scriitura Zullyei Mustafa, nu voi intra în detaliile detaliilor cărții „Până nu ți se face dor”, dar vreau ca cititoarele, și, de ce nu și cititorii, bărbații, să rămână cu fraza rostită, cu un fel de nostalgie – așa zice, nu cu ranchiună, nicidecum, de autoare, frază care, în opinia mea, ar trebui să devină celebră: „Nu te poți apropia de o femeie vestindu-i Apocalipsa”. Așadar, dragi bărbați, fiți așa cum sunteți dintotdeauna, tandri sau mincinoși, posesivi sau... impasibili, iar voi, femeilor, fiți așa cum sunteți dintotdeauna, niște naive, sau... treziti-vă, căscați ochii mari și vedeți că viața este fix așa cum o descrie Zully Musrafa în cartea: „Până nu ți se face dor”... Citiți-i cartea! Zullya e la un click distanță și v-o poate oferi! Merită!

Zullya Mustafa ești un copil teribil, o scriitoare magnifică!(Dar e și traducătoare). Citind cartea, am petrecut cu tine fiecare moment, fiecare enervare, fiecare clocot, fiecare evadare din cotidian, fiecare revoltă, fiecare... împăcare cu alții și, mai ales, cu sine. Te îmbrățișez cu un gând de bună-vestire, la final de an 2022! (**Antoneta RĂDOI**, 29 decembrie 2022, *Convorbiri literar-artistice nr.32, ian-febr. 2023*)

Al treilea călător este cartea unei călătorii suigeneris, a unei călătorii în care, dincolo de *eveniment* și de textul bine scris, prin care *evenimentul ajunge la cuvânt*, se realizează *acel raport al sinelui cu sine* ce duce la *ex-orbitanță*. Fiecare pas al călătoriei deschide și întemeiază o lume, conturând simultan un drum interior ce

apropie sinele de sine, iar în cele din urmă îi conferă *dialogul cu ființa lumii* în plinătatea ei, mai cu seamă cu acea parte a ființei căreia-”i place să se ascundă”. (...). De acum înainte atât *călătorul* cât și *cititorul* vor dobândi o *nouă identitate*. Viața capătă noi puteri. Viața se mișcă deja pe o altă orbită, pentru a fi părtașă *frumuseții* și *adevărului*.

Zully Mustafa este, după cum o arată scrierile sale, un scriitor disciplinat, cu un stil elegant, magnetic. Cuvintele au aromă de Orient și de Occident, în același timp, iar dincolo de text curge suverană, tăcută, amară, apa poeziei autentice. (Prof. **Liviu Țiplica**, poet, *Cuvânt înainte* la prima ediție a romanului *Al treilea călător*)

...Nu-mi place să dezvălui prea mult din misterele lumii unei cărți, voi menționa punctele în care m-am regăsit – pofta de a merge în lume cu o prietenă, râsetele nesfârșite ce nu-și găsesc explicații în capul celor din jur, jocuri de putere, minciuna, gustul amar al dezamăgirii, ascendenții din zodiac, frustrarea muncii de traducător cu toate neplățile din partea beneficiarului, oameni sumbri ce n-au nimic de-a face cu un domeniu menit să aducă lumină și inspirație, oameni frustrați și colțoși, pregătiți să te sfâșie imediat ce întorci spatele, străini care te dau cu picioarele în sus prin actele lor de bunăvoință și omenie, umbra cuiva drag care a plecat de mult („*Al treilea călător*” de Zully Mustafa). (**Emilia Muller**, scriitoare)

Extras din operă

„Aceste mereu împingeri de la spate să dai ce ai mai bun din tine, cât mai repede, cât mai la timp, zoreala asta tembelă, ucigașă de spirite, de căutare a cuvintelor potrivite, când eu îmi doream doar tihna scrisului. Și să am destui bani să-mi cumpăr fuste colorate cu care să văd lumea sau floricele de porumb.” (*fragment din „Al treilea călător”*).

Profil întocmit de **Antoneta Rădoi**,

Redactor șef Revista *Convorbiri literar-artistice*; 10 oct.2023

Victoria SOREA

Victoria Sorea s-a născut în 12 octombrie 1958 în satul Zorlești, comuna Prigoria, județul Gorj, fiica lui Alexandru și Gheorghița SINGURAN.

Studii

A absolvit Școala Generală în comuna Prigoria, județul Gorj, apoi în perioada anilor 1973-1978 Liceul Industrial nr. 3 din Târgu Jiu, specialitatea Exploatare, transporturi și construcții forestiere. În anul 1985 a urmat studii postliceale în domeniul silvic. A absolvit în anul 1994 și Cursul de Specializare cu profil economic, calificare contabil. După 40 de ani de muncă s-a pensionat de la Direcția Silvică Gorj. Încă din liceu cochetează cu poezia și proza scurtă.

Debut editorial

În anul 2020, cu poezii în Revista de literatură, cultură și artă „Luceafărul din Vale”, din Petroșani.

Membră în cenacluri

Cenaclul Internațional literar-artistic „Dor de Infinit” și în mai multe cenacluri online, precum: Cenaclul Internațional „Stele Căzătoare”; Cenaclul „PHOENIX - Cenaclu internațional artistic”; Cenaclul „Relansează poezia” și altele.

Cărți publicate

„Gânduri către tine”, poezie, Editura Stef, Iași, anul 2022; „Lacrimi de stele”, Editura Izvorul Cuvântului, 2023; „În lumea mea de vise”, Editura Moroșan, anul 2024; „Universul meu de gânduri”, Editura Moroșan, anul 2024.

Apariții în antologii

Antologie literară, coordinator, Camelia Vlăsceanu, Editura InfoRapArt., 2022; Antologie literară „Pe Urmele lui Goga—Tradiții și obiceiuri românești”, coordonator Camelia Vlăsceanu, Editura InfoRapArt., 2022; Antologia Stele literare, Editura Pim-Iași, coordonator Doina Moritz, 2022; Antologia „Îmbrățișări Stelare”, Editura Pim-Iași, 2022; Antologia „Poeme pentru mama”, coordonator Kessy-Ellys Nycollas, Editura LUCVAL&KEN din Petroșani, 2023; Antologii – „Sărutul Primăverii”, coordonator Camelia Vlăsceanu, Editura Pim-Iași, 2023; Antologia „Eternele iubiri în amurgul vieții”, coordonator Mihai Munteanu, 2023; Antologia „Pe bolta verii, Stele

Literare”, coordonator Doina Moritz, 2023; Antologia „Menire spre-mplinire, cristale de iubire”, coordonator Doina Moritz, Editura Pim-Iași, 2024; Antologia „Femeia cu ochi de cafea și trup de ghiocel” editură Pim-Iași, 2024; Antologia „Literatura umanizează gândul Terrei” care apare în colaborare cu Cenaclul Literar „Uniunea Artelor”-Craiova și Casa de Cultură Traian Demetrescu - Craiova, coordonator Valentina Moroșanul, 2024.

Colaborări la reviste

„Universul Literar – Artistic, Revistă de Literatură și artă Dor de Infinit”, Revista de literatură, cultură și artă „Luceafărul din Vale”, Revista Web-GHORSOWAR-world, wide multilingual, din India, Bogdania etc.

Aprecieri critice

„În volumul de poezii *„Universul meu de gânduri”*, poeta derulează amintiri pe care le actualizează și construiește o plajă întreagă de momente cheie ce le-a trăit și își dorește cu ardoare să le trăiască din nou, dar altfel... Deși uneori dezamăgită se îmbărbătează singură la ce-și dorește și creează universul ei de iubire, fără să renunțe fără să poarte pică cuiva, vede totul mai optimist.

Poeta Victoria Sorea, fascinează prin scrisul ei, poezia este o parte din sufletul candid, pe care o așterne între coperti de diamante. Ea este sensibilă și credincioasă. Are un cult în sufletul ei pentru credință, pentru cel răstignit, care s-a jertfit pentru noi toți.

Cu o sensibilitate ieșită din comun, poeta pictează în cuvinte momente divine, iar gândurile ei devin un sanctuar dulce al iubirii pe care-l divinizează dorindu-l real, nu, numai în gânduri.” (**Marilena Dumitrescu-Enescu**, din prefața volumului *„Universul meu de gânduri”*)

„În volumul de poezii intitulat *„În lumea mea de vise”* poeta pătrunde în lumea pe care o creează pas cu pas, ce are la bază adevăruri și creații ale dorințelor sale, materializate sau nu, croșetând frumosul cu lumina venită din univers care strălucește în planurile sale conștiente. Își amintește de anii de liceu, de puritatea prietenilor curate, sentimente nevinovate adolescente, de frumusețea tinereții, de preocupările lor, de zâmbetul tânăr, de pudoarea momentelor din viața de adolescent.

(...) Prin acest volum, lasă moștenire urmașilor săi de suflet, ca un testament când ea nu va mai fi, pentru că în versurile ei amintește de toți acei care i-au însemnat foarte mult în suflet: părinți, nepoți, copii și iubiri împărtășite și neîmpărtășite.” (**Marilena Dumitrescu-Enescu**, din prefața volumului *„În lumea mea de vise”*)

„Poezia sa este de o melancolie dusă la extreme, prin fața irișilor se prezintă fapte trăite atât în tinerețea sa cât și acum, când singură, cu foaia de hârtie în față, își deapănă trecutul său atât de zbuciumat, până la lacrimi, trăiește tot ceea ce scrie, urzindu-se în fața ochilor o mare de durere. Poeta Victoria Sorea deschide poarta universului din care culege însușiri ale corpurilor cerești, creând metafore ce îmbracă o multitudine de acțiuni, redând imagini, de căutări a ideii de dragoste, are o imaginație bogată, creată de suferința ei.

(...) Volumul de poezii „*Gânduri către Tine*” este străbătut de o aură divină, Dumnezeu este unicul sfătuitor în drumul ei, prin labirinturile necunoscute ale vieții. Versurile sunt picături de mir și rouă, pe sufletul ce caută întruna să dezlege șaradele Universului”. (**Prof Grigore Curcanu**, din prefață la volumul „*Gânduri către tine*”)

„Cuvântul scris dăruit de domnia sa cititorilor este o formă de terapie, iar împletirea dintre tristețe și bucurie dă naștere unor reflexii în sufletele iubitorilor de poezie care își regăsesc sentimentele ca într-o oglindă. Fiecare metaforă te apropie de sufletul poetei și te face să îți dorești să descoperi mai mult din gingășia sentimentelor sale. Există rânduri care te înfiorează și te fac să empatizezi necondiționat cu poeta. Doamna Sorea Victoria convinge cu talentul izvorât din penelul pe care îl mănăiește cu atâta măiestrie, atât de natural, de curat, încât orice cititor este captivat de lectura versurilor sale.

Poeziile doamnei Sorea se pliază pe sufletele noastre și devin parte din noi. Nu știu dacă poeta a avut intenția să creeze punți între suflete, dar numărul mare de cititori care o apreciază rezonă cu siguranță cu sufletul ei sensibil și delicat.” (**Carmen Voinescu**, din prefață la volumul „*Gânduri către tine*”)

„Victoria Sorea nu este un poet în sine, pentru ea, poezia este un mijloc de comunicare și de a-și descărca sufletul în fața ei, în primul rând, și în fața cititorilor.

Într-o lume în care singurătatea și individualismul sunt nu doar factori de stres, ci tind să devină una dintre cele mai cumplite boli ale perioadei prin care trecem, comunicarea devine esențială, iar în cazul Victoriei Sorea, poezia este, înainte de toate, o încercare de împăcare cu sine și un mijloc de socializare, pentru că prin poezie se întâlnesc suflete cu aceeași suferință. O alegorie deosebită ca și construcție este „*Am iubit în van, un ideal*”, oarecum hazlie, un haz de necaz cum îi stă bine românului, o situație poate banală, dar unică prin forma prezentării.” (**Florin Căprar** din prefața la volumul „*Lacrimi de stele*”)

D-na Victoria Sorea dă strălucire poeziei feminine, candoare și bucurie, vibrații și ecouri în sufletul cititorilor. Prin versuri șlefuieste, dă noblete Cuvântului care zidește, înalță, mănăiește pe Om. Poeta este asemenea unui râu ce curge, limpede și lin prin suflet, cu raze aurii, dăruindu-ne din fântâna sa, interioară, tainică...ecourile unei iubiri necondiționate pentru divinitate, față de semenii, natură și de ceea ce-i frumos și bun. Am publicat poezii din volumele publicate în revista Bogdania și la Ediția a XIII-a a Festivalului-concurs literar Bogdania, din 19 iunie 2024, de la București, ca membru în Juriul Festivalului a primit Premiu de excelență pentru poezie. Personal am primit trei din cele patru cărți de poezie publicate și pot afirma că acestea poartă amprenta autoarei, evidențiază universul iubirii, respectul față de valorile și identitatea românească. Dorul, speranța, blândețea, delicatețea, armonia cu „*lacrimi de stele*”, dorința de a se naște o lume mai bună, nobilă și sigură. Prin poezie doamna Sorea închină un Imn iubirii, profunde și sincere, nestinsei iubiri netrecătoare. Lăudabil este universul de gânduri al poetei care dăruiește farmecul iubirii dintr-o inimă preaplină de lumină și gingășie. (**Ionel Marin**, redactor șef al revistei de creație și cultură „*Bogdania*”)

Extrase din operă

Poetul

Poetul, suflet sensibil, pictor de cuvinte,
Un nabab, căci ale lui sunt toate,
Și Luna cu cerul și Soarele fierbinte,
Și apele, și munții cu vârfurile înalte.

Poetul e artistul ce cântă în apusuri,
Iubiri fără iubire, stele, Universul,
E sufletul ce arde și moare în tăcere,
E neînțeleles de lume, la el e înțeleșul.

Poetul e culoarea din fiecare floare,
Grădina lui e rai, e fără buruiană,
În el plânge vioara când sufletul îl doare,
Cu versul își pansează a sufletului rană.

Poetul este zborul de gânduri către zări,
El plânge-n călimară și scrie cu durere,
Cine să-i înțeleagă acele înserări
Când dorul îl apasă și nu e mângâiere?

Poetul are-n suflet culori de curcubeu,
Nu e frumos la față, el strălucește-n suflet,
Nu plânge când îl doare, cere lui Dumnezeu
Să-i pună peste rană: speranță, zâmbet.

Poetul e cometa ce luminează-n noapte,
El, focul din cărbune, cu taina lui-l învie,
Doar el din lacrimi face celeste diamante
El lasă versurile-n urmă când trece-n veșnicie.

Ești tu universul meu?

Aripile mele poartă atâtea neliniști, abia ating aerul se înalță greu.
Trec granițele depărtării, plutesc pe atâtea tăceri,
Port dorul tău iubire târzie, pe drum necunoscut te caut mereu,
Mă pierd în timp căutând, aș vrea să mai fie o dată ziua de ieri.

Alerg către tine purtând în suflet infinitul iubirii, i-am dat numele tău,
Câtă fericire cuprind visele nopții iluzorii, ochii fură luciri din stele,
Dimineața își revarsă roua strânsă nocturn, sub pleoape mereu,
Să fie iubirea noastră imposibilă, să fim în universuri paralele?

Iubirea, cuantă ce vibrează și arde, străpunge și ziduri și roca din munte,
Caută în adâncuri de mare, în sus și jos, la poli și ecuator,
Din toate punctele cardinale vrea să adune și să trăiască clipele pierdute
E pasărea ce mereu renaște, caută vibrația pereche ce o completează și are
același ritm de dor.

Suntem o complementaritate, ardem în aceeași clipă ce zboară nebună,
Ne-am întâlnit într-un labirint, ne-am sudat inimile și-am putut evada doar în cuvânt
În taină ne mângâiem ghiociei la tâmpile, inimi de lut ce ard de dor când fulgere tună,
Când gândurile se întâlnesc, se întrepătrund și zboară, spre zări își iau avânt.

Prin văile răcoroase ale visului nocturn caut flori de noroc
Să le arunc în cele patru colțuri de lume,
Încerc să-mi ghicesc soarta în zaț de cafea și-n zimții unui ghioc
Să știu de tu ești universul meu, de lași depărtarea și vii la mine.

Te-am invitat

Te-am invitat la o plimbare,
Dar destinul mi te-a rătăcit
Pe alte alei ți-a plimbat pașii,
Pe fluvii te-au purtat luntrașii
Și dorul meu l-ai risipit
Pe florile dintr-o cărare.

Te-am invitat să ne plimbăm prin ploaie
Să simțim sub tălpi cum crește iarbă
Și printre sărutări și lacrimi
Din noi să curgă râu de patimi,
Să-ți fiu păcat o noapte, să-mi spui că îți sunt dragă
Cu ochii mei căprui și pletele bălaie.

Te-am invitat la mine în cerdac
Să furăm o clipă de iubire
Pătimașă, ca iubirile clandestine
Ce-au fost despărțite de destine,
Să gustăm un strop de fericire
Pe un pat din flori de liliac.

Fură o secundă pentru mine

Te așezi pe marginea unei ore între secunde
Aștepti șchiopătatul vântului, boarea lui să te inunde
Și în prelungul tăcerii se aude-un ceas de aramă
Bate pendula, sparge liniștea și cheamă
Suflete pereche în ochiuri de lumină
Să-și unească atomii în clipa divină.

Ți-e dor de atingerea mea ca de un colț de rai,
Dar nu mi-ai spus: rămâi iubire, mai stai
Aș fi rămas la pieptul tău seducător și cald
Dar fără chemare, raiul poate fi iad.

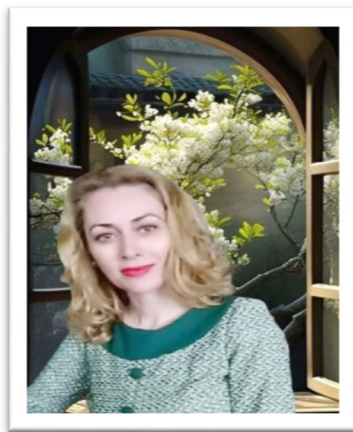
Tu-mi ești rana din vârful peniței când scriu
O înmoi în lacrima dorului în ceasul târziu
Al nopților mele de singurătate
Mă înfior, îți simt îmbrățișarea miezului de noapte.

Fură o secundă pentru mine în mijloc de-nnoptare
Topește-mă-n iubire ca fulgul de ninsoare
Să curg prin tine, s-ardem într-o scânteie
Să simt că-ți sunt pe inimă stăpână, eu, unica femeie.

Victoria Sorea este o poetă minunată, care dă scrisului o frumoasă și importantă valoare de la început până la sfârșit, prin stilul personal, prin metafore ce încununează opera sa cu valori literare, are un lirism deosebit, care te face să vibrezi.

Volumul „*Universul meu de gânduri*”, este iubire, este suflet, vibrație, metafore, natură în care fiecare dintre noi ne regăsim și merită. Cuvântul tău rămâne încrustat în sufletele noastre și pentru cunoașterea ta ca om de valoare!

Profil realizat de **Gheorghe ȚICLETE**, scriitor și jurnalist, membru UZPR.

Ana-Maria SOTIR

Ana-Maria SOTIR s-a născut la 4 iunie 1979 în municipiul Fetești din județul Ialomița, unde își are domiciliul și în prezent.

Studii

Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu” din Fetești, între anii 1986-1994, fiind mereu printre cei mai buni elevi la învățătură și prezentă în permanență la Panoul de Onoare al prestigioasei sale școli, cu realizări artistice și literare, dar și cu rezultate deosebite la olimpiade și activități pionierești, fiind de altfel și prima elevă a clasei a-II-a A, cu un efectiv de 43 de elevi, care a devenit pionieră.

După absolvirea școlii gimnaziale susține examenul de admitere la liceu și obține nota 10 la proba scrisă la limba și literatura română, rezultat cu atât mai meritoriu, dacă ne gândim la faptul că fost obținut fără lecții particulare, ca o împletire excelentă între munca elevei și cea a profesorului, care i-a fost, din fericire și diriginte.

Între anii 1994-1998 studiază acolo unde și-a dorit, urmându-și chemarea către frumos și cuvânt, la profilul filologie, în cadrul Liceului Teoretic „Carol I”, unde actualmente este profesoară. Participă în toți anii de liceu la olimpiadele școlare de la disciplinele specifice profilului uman și nu numai și se menține printre elevii premianți ai liceului, fapt încununat și de promovarea examenului de Bacalaureat cu media generală 9,02, în condițiile în care foarte puțini dintre absolvenții generației sale au promovat acest examen în sesiunea iunie 1998.

Preocuparea pentru filologie continuă, astfel că între anii 1998-2002 urmează cursurile universitare de zi la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, specializarea limba și literatura franceză – limba și literatura italiană și devine licențiată în filologie (București, 2002)

Între anii 2007-2009 își realizează studiile postuniversitare și absolvă Masterul în specializarea Managementul Organizațional și al Resurselor Umane din cadrul Facultății de Sociologie-Psihologie (București, 2009).

Cariera profesională

Este profesor titular de Limba franceză, cu gradul didactic I, la Liceul Teoretic „Carol I” din Fetești și traducător autorizat de limba franceză și limba italiană.

Cariera sa didactică a început la 1 septembrie 2002, fiind repartizată pe catedra de limba franceză a Școlii Gimaziale „Dimitrie Cantemir” din Fetești, instituție de învățământ căreia i-a dedicat până în prezent cei mai mulți ani din viața de profesor. Între anii 2004-2009 a predat limba franceză la Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Fetești, apoi a ales să revină la școala unde a debutat ca profesor.

De la 1 septembrie 2017 și până în prezent este încadrată pe catedra de limba franceză a liceului pe care l-a absolvit, străduindu-se prin toate metodele să le insuflă elevilor săi un strop de dragoste pentru învățătura în limba lui Voltaire. Se declară îndrăgostită de limba franceză încă din clasa a V-a, când și-a ales și viitoarea profesie, vocația profesoarei sale având o importanță majoră în acest sens. La 1 septembrie 2022 a aniversat 20 de ani de carieră didactică, prilej de bucurie și de bilanț al anilor de la catedră, perioadă în care a îndrumat și 5 colective de elevi, fiind și diriginte, încă din primul an de învățământ, evoluția sa profesională fiindu-i recunoscută și prin obținerea gradului didactic I cu nota 10.

În primăvara anului 2023, când Liceul Teoretic „Carol I” din Fetești aniversează 70 de ani de la înființare, primește cu bucurie propunerea de a compune versurile pentru imnul liceului, chiar cu puțin timp înainte de a aniversa 25 de ani de la absolvirea studiilor liceale.

Activitate literară

Este membră în mai multe grupuri și cenacluri literare naționale și internaționale, dintre care menționează: „Cele mai frumoase creații literare românești”, „Pe urmele lui Goga”, „Simfonia cuvintelor”, „Dor de infinit”, „Stele Căzătoare”, „World Literature Academy”, „Plume de Poètes”, „Senza confini”, „Poetas y sentimientos” participând la numeroase concursuri la care poeziile sale au fost remarcate și distinse cu premii și certificate de merit. Scribe poezii despre natură, spiritualitate și dragoste, floarea fiind motivul său literar preferat, dar compune și scenete pentru activitățile extrașcolare pe care le coordonează.

Debut

Pasiunea pentru artă și muzică îndeosebi o are încă din copilărie, fiindu-i transmisă de tatăl său. La vârsta de 4 ani este selectată în grupul vocal al grădiniței „Anghel Saligny” din orașul natal, participând la diverse spectacole și proiecte artistice, iar pe 1 iunie 1985 obține locul I la muzică folk, la Festivalul Național „Cântarea României” – faza județeană.

Trăind într-o casă plină de cărți și de flori, grație preocupării ambilor părinți de a-i asigura o zestre culturală și spirituală cât mai vastă, începe să simtă chemarea către literatură, astfel că, în clasa a III-a scrie primele versuri, iar în perioada liceului activează în cadrul Cenaclului Literar „Zbor Rășfrânt” din Fetești, publicând primele poezii, în revista „Informația Bărganului”.

Când era elevă în clasa a IX-a a început să scrie și în limba franceză, din această pasiune rezultând un volum de poezii, „Saison no.5”, poèmes, Editura ePublishers (Coresi), București, 2020.

Volume publicate

- „Saison no.5”, poèmes, Editura ePublishers (Coresi), București, 2020;
- „Petale de suflet”, versuri, Editura ePublishers (Coresi), București, 2022;
- „Prin livada zânelor”, versuri, Editura ePublishers (Coresi), București, 2022.

Volume în pregătire

- „Al cincilea anotimp”;
- „Pétales d'âme” („Petale de suflet”);
- „À travers le verger des fées” („Prin livada zânelor”).

Antologii literare

Antologia Cenaclului Internațional literar-artistic „Pe urmele lui Goga”, volumul I, Editura InfoRapArt, Galați, 2022; Antologia de poezie contemporană a Cenaclului literar „Simfonia Cuvintelor”, volumul 2, Editura Stef, Iași, 2022; Antologia „Tradiții și obiceiuri românești”, Editura InfoRapArt, Galați, 2022; Antologia aniversară „Îmbrățișări stelare” a Cenaclului Internațional literar-artistic „Stele Căzătoare”, volumul 2, Editura PIM, Iași, 2022; Antologia „Inefabilul Iubirii”, ediția a III-a, Editura Cervantes, București, 2023; Antologia „Columna iubirilor eterne”, Editura Lucval&Ken, Petroșani, 2023; Antologia „Poeme pentru mama”, Editura Lucval&Ken, Petroșani, 2023; Antologia „Sărutul Primăverii” Editura InfoRapArt, Galați, 2023.

Colaborări la reviste literare

„Amprente de suflet” Editura Editgraph, Buzău; „Led Force Poetica”, revistă în format electronic; „Extemporal liric”, revistă în format electronic; „Contraste Culturale”, Editura „Contraste Culturale”, Giurgiu; „Vitrina cu poezii”, Roșiorii de Vede; „Poezii pentru sufletul meu”, Montreal, Canada.

Premii literare

Premiul special, obținând și cel mai mare punctaj, la Concursul „Luna Florilor”, organizat de Cenaclul „Simfonia Cuvintelor”, mai 2022; Diplomă pentru activitatea literară extraordinară, Cenaclul „Poetas y senti-Mientos”, Republica de El Salvador, septembrie 2022; Diplomă pentru întreaga activitate literară, Instituto Cultural Colombiano Casa Poética magia y Plumas, septembrie 2022; Premiu special, cu poezia „Nunta Luminiței”, la concursul Cenaclului „Dor de infinit”, octombrie 2023; Diplomă de Excelență pentru participarea extraordinară la Proiectul Aniversar „Îmbrățișări Stelare”, ianuarie 2023; Diploma „Vlăstare Eminesciene” pentru întreaga activitate literară și pentru promovarea culturii românești, februarie 2023; Premiul I la Concursul „Eminul”, organizat de Cenaclul „Diaspora scrie”, 2023; Premio di eccellenza-concorso di poesia inedita, Cenacolo Letterario Artistico „Senza Confini”, martie 2023; Diploma de merit „Sărutul Primăverii”, pentru întreaga activitate literară, aprilie 2023.

Extrase din referințe critice

Despre „**Saison no.5**”:

L'expérience d'Ana-Maria Sotir de l'écriture en français est un double avec lequel elle communique habituellement dans cette langue. Ce sont des textes qui lui sont venus en réaction à un dialogue ou une lecture en français. Ils ont trouvé leur expression spontanée dans la langue de l'énoncé initial, ils se sont produits dans la langue de communication, dans cette géographie mentale.

Elle écrit ses premiers poèmes en français en 9ème, et c'est ce retrouvés dans le volume „Saison n°5”.

Pour écrire directement dans une langue étrangère, il faut très bien connaître cette langue. Il s'avère qu'Ana-Maria Sotir adorait le français et l'apprenait très bien à l'école, sans cours particuliers.

Je suis très impressionné de les poèmes écrits d'elle dans ce volume. Entourez de styles variés et d'univers créatifs conséquents, de voix indéniables.

En même temps, j'ai remarqué son talent natif. Il n'y a rien de forcé, rien de rigide. Ses paroles coulent naturellement, en douceur, avec émotion.

(Experiența Anei-Maria Sotir de a scrie în franceză este un dublu cu care comunică în mod obișnuit în această limbă. Sunt texte care i-au venit ca reacție la un dialog sau la o lectură în limba franceză. Ele și-au găsit expresia spontană în limba rostirii inițiale, s-au întâmplat în limba de comunicare, în respectiva geografie mentală.

Ea a scris primele poezii în limba franceză în clasa a IX-a, iar acest lucru se regăsește în volumul „Saison n°5”.

Pentru a scrie direct într-o limbă străină, trebuie să cunoști foarte bine acea limbă. Se dovedește că Ana-Maria Sotir iubea franceza și a învățat-o foarte bine la școală, fără lecții particulare.

Sunt foarte impresionată de poeziile scrise de ea în acest volum. Înconjoară stiluri variate și universuri creative în consecință, voci incontestabile

În același timp i-am remarcat talentul nativ. Nu există nimic forțat, nimic rigid. Versurile ei curg natural, lin, cu emoție.) (Eugenia Enescu-Gavrilesco, „Amprente de suflet” nr.5, septembrie-octombrie 2022)

Despre **„Petale de suflet”**:

Structurarea unei cărți se face după un proiect arhitectural literar bine întocmit. În cazul poetei Ana-Maria Sotir, aceasta și-a liniat geometric punctele pe care le-a unit în volumul *Petale de suflet*, un volum cu o direcție precisă, spre lectură: copilul. Această ființă umană care nu îmbătrânește niciodată, indiferent de vârsta biologică.

Cu o gingășie a aranjării cuvintelor în piramida poeziei, Ana-Maria Sotir reușește să definească dăinuitor miraculosul substantiv DASCĂLUL. Tematica volumului, bine încheagată, adună toate aspectele vieții: iubire, natura îmbrăcată în toate anotimpurile anului, școală, clipele copilăriei, momente de sărbătoare, încheind prin îndemnul lui Horațiu, „carpe diem” / trăiește clipa.

Prin toate alergările sale, poeta cochetează cu o muză admirabilă, viața.

Poezia *Petale de suflet*, poezie care prin conținutul ei, reușește să personalizeze prezentul volum.

Volumul *Petale de suflet* este un pom cu fructe albe, pe care poeta Ana-Maria Sotir ni-l oferă la ridicarea pleoapei de pe ochiul dimineții. Îi mulțumim!

(**Victor Gh. Stan**, scriitor, critic și istoric literar, „Amprente de suflet” nr.5, septembrie-octombrie 2022)

Despre: **„Prin livada zânelor”**:

Poezia este umbra și lumina care catifelează viața și-i dă omului impresia că trăiește cu planeta lui în cer. Pretutindeni și în toate este poezie, ea trebuie găsită!

Poezia Anei-Maria Sotir este o eternă primăvară, cu flori de cireș amar, cu lalele cochete, cu petale de mătase și parfum îmbietor, este un „cânt de vară” ce dăinuie mereu, acolo unde dragostea de viață este tot ceea ce ne înconjoară, o adevărată rază de lumină ce coboară pe pământ.

Pentru autoare, viața e un naufragiu într-un ocean necunoscut .

În poezia Anei-Maria Sotir își dau întâlnire chiar și tropii, figurile de stil, „metaforele drăguțe”, epitetul, metonimia și oximoronul, la un „zaiafet”, toate aceste figuri de stil fiind personificate. Este un spectacol sublim. (**Violeta Boboce**a, Membru Liga Scriitorilor Români și Societatea Scriitorilor Români)

Extrase din operă

MUGUETS

À l'ombre du cerisier en fleur
On peut sentir souvent leur fin odeur
Qui se répand partout dans le jardin
Quand les aubes blanches inondent le beau matin.

Conviviaux, mais cependant timides,
Ils sortent leurs petites têtes dans l'air humide
Parmi les brins de l'herbe pleine de rosée.
Oh! Comme j'aurais envie d'en faire bouquet!

Comment puis-je ? Si frêles et innocents
Ils me convainquent très vite d'en rester loin
Et c'est assez pour moi, car les muguets
Sont depuis l'enfance mes préférés.

LĂCRĂMIOARE

La umbra mândrului cireș în floare
Plutește-aroma lor îmbietoare,
Învăluind discret a mea grădină,
Când zorii albi o scaldă în lumină.

Conviviale, însă cam sfioase,
Își scot încet căpșoarele frumoase
Din firele de iarbă-nrourată.
Ah! Ce buchet mi-aș pregăti îndată!

Dar oare pot să smulg din lăcrămioare,
Din trupul lor fragil, plin de candoare?
Le voi cruța făptura cea umilă,
Că le-ndrăgesc de când eram copilă.

RENAISSANCE DE LA NATURE

Les rivières enlèvent leur grand serrure de glace,
Tandis que les oiseaux vont revenir aux nids,
En dissipant la crainte avec beaucoup d'audace
Au milieu de l'air qui semble rajeuni.

On voit les clairières redevenant plus vertes,
Dans les forêts les bêtes quittent désormais l'abri
Et les prairies habillent leur beau habit de fête,
Quand le soleil reflète son or dans leurs jonquilles.

Les pauvres créatures qui ont subi le froid
Pendant les longues nuits d'attente et jours de peur
Commencent dorénavant à vivre pleines de joie
La renaissance de l'herbe, des arbres et des fleurs.

RENAȘTEREA NATURII

Își scoate râul lacătul de gheață,
Se-ntorc cocorii pe la cuiburi, iară,
Bătând din aripi, dis-de-diminează,
În aer primenit de primăvară.

Prin luminișuri, verdele apare,
Pădurea-și cheamă oastea de jivine,
Iar pajiștile-au strai de sărbătoare,
Cu aur din narcise și albine.

Și orice vietate chinuită,
Ce iernii i-a-ndurat cu greu povara,
Începe să trăiască fericită,
Renașterea naturii, primăvara.

ABECEDARUL

Mi-e dor de vechiul meu abecedar,
Cu pagini zugrăvite ca-n povești
Și slove luminate de tipar
Ce te-ndemnau cu drag să le citești.

Ce lecții minunate cuprindea!
„La horă”, „Vreau să am o meserie”
Și ce învățăminte ascundea
Velina, alba foaie de hârtie!

Tot universul parcă se-oglindea
În scrisul său solemn, dar și umil
Și tot ce-i mai frumos, mai bun sădea
În sufletul sensibil de copil.

L-am revăzut recent într-un muzeu
Abecedarul meu, ce bucurie!
Și de atunci m-am întrebat mereu
Mi-e dor de el, sau de copilărie?

BINE AI VENIT, PRIMĂVARĂ!

Natura-mbracă strai de sărbătoare
Și în văzduh răsună iar cântări,
Cireșii-ncep de-acum a lor ninsoare,
E primăvară-n cele patru zări.

Din ascunzișuri, orice vietate
Parc-ar zâmbi trezindu-se la viață,
Șuvoi de-argint din apă iar răzbate,
Când râu-și scoate lacătul de gheață.

Potecile se umplu de lumină,
Iar codrul dintr-odată a înverzit.
Nu-i niciun nor pe bolta cea senină.
Ah, primăvară! Bine ai venit!

ARS LONGA

Ars longa. Viața-i naufragiu
Într-un ocean necunoscut,
Iar slova-nchină un omagiu
Secundei noastre-vis pierdut.

Doar ea cunoaște nemurirea,
Când totul e zădărnicit.
Prin slovă, arta și iubirea
O viață veșnică-au primit.

S-aduni nectar din suferință
Și să-l înalți spre absolut
În zborul frânt de neînțelegere
E crezul artei cel mai sfânt.

Prin ea ne vindecăm de toate,
Cu panaceul ei-protest,
Prescris de însuși Hipocrate:
„Ars longa, vita brevis est.”

COBOARĂ, DOAMNE!

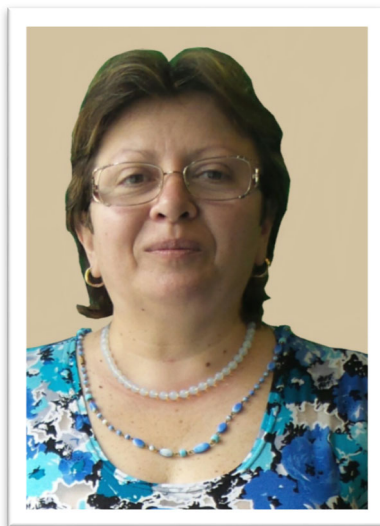
Coboară, Doamne pe Pământ,
Din slava cerului înalt
Și cu toiagul tău cel sfânt
Să stingi al răului asalt!

Coboară, Doamne printre noi
Și fă-ne iar neprihăniți!
Că de virtute suntem goi,
Iar de amaruri pustiiți.

Coboară, Doamne pe Pământ
Cu harul tău izbăvitor,
Să te slăvim prin vers și cânt,
Iisuse, unic Creator!

Coboară, Doamne printre noi,
Chiar de-am călcat porunca ta
Și-acum în lume e război
Îndură-te, de vrei, cumva!

Profil critic realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**
Redactor-șef, Revista „Amprente de suflet”

Iuliana STAMATE

Date personale

Născută pe data de 19.07.1964, în Ploiești, județul Prahova. Crescută de la 6 luni de bunicii materni în Cisnădie, județul Sibiu.

Studii

Liceul textil din Cisnădie; Institutul Politehnic Iași, Facultatea de textile, specializarea Filatură-Țesătorie; Cursuri postuniversitare Iași, Facultatea de textile, specializarea Confecții textile; Cursuri de Master București, FIMM, specializare Ingineria și protecția mediului; Cursuri doctorale București, FIMM, specializare Inginerie mecanică; Universitatea creștină Dimitrie Cantemir, București, Facultatea de Limbi și literaturi străine.

Cărți publicate

Fire (2018), *Buline* (2019), *Alte cuvinte* (2019), *Calea Lactee* (2021), toate apărute la Editura Aureo, Oradea.

Extrase din aprecieri critice

Meditând, după parcurgerea cu răbdare a acestei cărți de poezii a doamnei *Iuliana Stamate*, mi-am imaginat, prin trăiri, din amintiri, cum pentru fiecare întâmplare, atunci când ajungem să privim retrospectiv drumul parcurs și încercăm să analizăm, oarecum detașat, ceea ce se spune că e firul vieții. De aceea poate, ca un subtitlu, cartea ce este ca o spovedanie, eu aș denumi-o „Drumul vieții și meandrele sale.”

Ajungând la împlinirea vieții printr-o carieră ce i-a oferit, evident, succese și realizări, autoarea revine la atracția frumuseții poeziei, prin care-și poate exprima acele sușuri și coborâșuri, inerente în viața fiecăruia. Poeziile sale, exprimă bucurii și dureri, înălțări și tristeți, iubiri și dezamăgiri, dar fără ură și gânduri de răzbunare.

(...) Pentru a justifica într-un fel titlul acestei cărți, care se citește cu plăcere, trăindu-ți prin amintiri propria-ți viață, autoarea afirmă justificat: „Mereu între bărbat și femeie răsar,/ Legături de familie-n vechiul tipar./ Dar azi modernitatea le țese divers,/ Fără suveică, fără suflet, din mers.” (Țesături pag. 110) (**Gheorghe Țiclete**, cuvânt de lansare a volumului *Fire*, la cenaclul *Literar ing*)

Stamate Iuliana, dascăl, inginer și poet, nu neapărat în această ordine ușor deterministă, ne propune în această nouă apariție editorială, o dimensiune nouă a mixturii interesante de precizie și lirism cu care ne-a surprins în volumul de debut „*Fire*”. Citind versurile sale ai impresia că scrie poeziile pe care ar fi dorit cândva să le citească, iar peregrinările ei prin biblioteci ies la iveală în forme originale de expresie prin care cunoștințele din domeniu aparent fără legătură cu poezia sunt transpuse metaforic, creionând o realitate altfel nuanțată, dar perfect autentică. (**Ștefan Avram**, editor la volumul *Buline*)

Buline, între lubric și livresc se anunță o carte în care găsim „un vers” dintr-un „alt poem” cu trimiteri la marele Steinbeck și de asta dată, la „*Clipă de nedorit bilanț și balans*”, „/o, da, cine nu ar face/ o călătorie prin Margie Young Hunt”, ispita lui Ethan Hawley, protagonistul din cartea romancierului american (vezi poezia *Clipă*).

Nota lubrică revine într-un al doilea poem dintr-o serie de trei cu titlul identic romanului menționat anterior, cu efect contrariant pentru cititor, dar care este totuși răsplătit superbia unora dintre imagini-„*cuib de cuci*”.

Contextul livresc este ingenios speculat și în sensul edificării unei *ars poetica*, fără de care nicio carte temeinică de poezie nu și-ar găsi împlinirea. (**Pașcu Heteș**, *Buline colorate și nu numai...*, din prefața la volumul *Buline*)

Iuliana Stamate este un poet singuratic ajuns acum la acea maturitate a vârstei calendaristice și a vârstei de scriitură când simte (și simțirea devine act de conștiință) că e mai preocupat de ceea ce te adună decât de ceea ce te risipește. În volumul „*Alte cuvinte*” autoarea își mângâie roiul de gânduri și le cerne.

(...) Cartea este ordonată, poezii de patru strofe, cuvintele sunt împărțite în blânde-ușoare, aruncate-nebune, simple-deșarte, ireale-bolnave. Cartea ne transmite idei în mișcare. Unele poezii seamănă cu un reportaj versificat, cu ceva editorial gazetăresc. Iubește cuvintele, pune întrebări prin ele, exprimă dorințe, se roagă „pentru lumină și soare”. (**Pașcu Heteș**, *Despre Alte cuvinte și nu numai...*, din prefața la volumul *Alte cuvinte*)

Iuliana Stamate scrie poezie de rit vechi, cu rime înflorite peste tot, ca într-o primăvară apărută peste noapte. Idealul este muzicalitatea-frumosul-armonia-bunătatea-iubirea, adică ce ar trebui să aducă poezia într-o lume cam imperfectă. Coborând din trăiri în „*Alte cuvinte*”, poezia se scaldă, trecând prin întrebări existențiale: Cine sunt?, De ce?, Până unde..., și ajunge să atingă anotimpuri, oameni, etape de viață, natură, credință.

Inginer textilist fiind, autoarea deapănă un caier fluent ce susură frumos. Sinceritatea e copleșitoare, fie ea și turnată în aforisme. O poezie tonică, minunată pentru diminețile ploioase. (**Felix Nicolau**, critic literar)

Cuvinte cuminți și calde pictează o lume purtând în ea un lirism ușor arhaic și cu izbucniri nostalgice de romantism desuet care te ia pe aripile lui poleite de lumina Căi Lactee, așa cum poate fi ea văzută doar de un suflet sensibil, într-o noapte senină de vară, când nici măcar căderea unei stele nu mai are puterea de a tulbura armonia ancestrală!

(...) Derularea discursului poetic nu se face ținând cont de regulile impuse de ritm sau rimă (folosită când și unde poeta simte nevoia, dar fără a face din asta un scop în sine), ci este mai degrabă centrat pe mesaj, rămânând doar proiecția exterioară a ritmului propriu, interior, conștientizat destul de dramatic și exprimat câteodată în construcții frazale cu aspect aparent artificial, parcă dorind să sugereze că tristețea, dezamăgirea, durerea nu reprezintă altceva decât abateri trecătoare de la starea de normalitate și echilibru firesc al vieții. (**Paulin Octavian Boldiș**, din *Cuvânt înainte* la volumul *Calea Lactee*)

Iuliana Stamate reprezintă cazul tipic de poet provenit dintr-un alt domeniu, în cazul de față inginer textilist, care pornește de la poetizarea conceptelor din profesiunea de bază și ajunge la o abstractizare care, în cazurile fericite, nimic nu mai amintește de punctul de început. Urmând traseul poetic creat de autoare, *Fire-Buline-Alte cuvinte-Calea Lactee*, folosind doar titlurile celor patru volume publicate până acum, ideea ne conduce, mai lent în prima parte și amețitor la final, ceea ce face să mă întreb ce ar mai putea continua mai sus de stele? Răspunsul poate fi, sau nu, cel din ultima strofă a poemului „*Calea Lactee*”: „*Stele de neatens, mister necuprins,/ Lumuină-n dulce noapte, taler aprins,/ Plăcere perpetuă mutată spre seară,/ Talisman de stele, iubi-voi eu iară?*” (**Nicolae Vasile**, coordonator Cenaclul „*Literar ing*”)

Extrase din operă

Tricot

Grămadă de fire colorate,
Adunate, aranjate, buclate.
Organizate vertical în șiruri,
Aliniat orizontal în rânduri.

Un fir pe față, unul pe dos,
Tot ce e tânăr e și frumos.
Observăm o structură, amical,
Poate ajunge la ceva original.

Formează împreună-un tricot;
Ajung la suflet și ce mai pot.
Poartă-n ele modele desenate,
Degeaba vrei, nu le știi toate.

Fire unite cu gânduri bune,
Cine vă poartă poate spune,
Cum e să fii atât de-elastic,
Produs deșirabil, dar plastic.

Fire-mpletite cu dor și artă,
Către o lume vie ne poartă.
Tricotul e-un produs textil
Adevărat, necesar chiar util.

Cine sunt eu?

Cine sunt eu?
Slugă sau zmeu?
Piesă ne-ncepută,
Ori repetiție slută.
Creez, simt, visez,
Dorm sau patinez.
Mă ridic pe culmi,
Ori cobor în genuni.
Îmi trece ziua, viața,
Ca răsăritul, dimineața.
Nici nu îl văd, sau fac,
E doar un punct pe ac.
Între mult bine și rău,
Stau pierdută-ntr-un hău.
Mă învârt, mă perpelesc,
Judecând la ce iubesc...
Eu sunt o reflexie vie
A ceea ce-a fost să fie,
Poate-o jucărie stricată,
Pe un raft chiar uitată.
Pot fi și raza de lună,
Ce ne adună-mpreună,
Ne dă aripi de zbor,
Spre un mâine ușor.

Mamei

Deschid încet ochii, surprinsă,
Din cer cade-o stea aprinsă,
Pe-un nor alb, pufos, jucăuș.
Ajunge-n mâinile mele căuș.

O privesc fără grabă sau teamă;
Să fie gândul trimis ție, mamă?
Să fie un semn de retrasă iubire,
O dorință sau o vagă-amintire?

Aș vrea să-ți întind la distanță,
Un trandafir ca nouă speranță.
O suflare de vânt, șugubeață,
Să te mângâie fin peste față.

Ce să fac cu simțirea din ea,
Unde s-o țin și cum să stea?
Mai bine e s-o arunc în mare,
Să se-nece în propria visare.

Tot ce trimiți în jur e uimire;
Când nu poți să dai din iubire.
Tot ce trăiești trist, e degeaba,
Când mereu ai lăsat altora treaba.

De ce?

De ce mă rotesc ca o moară de vânt,
Fără să-mi găsesc rostul pe pământ?
De ce oare mă zbat aiurea și degeaba,
În mîlul defect ce nu-și face treaba?

Poate că vreau să amăgesc dreptatea,
Sau să-mi îngrop adânc, singurătatea.
Dar fosta iubire, sfărâmată perseverent,
Nu ține de cald, când în colț e curent.

De ce complicăm ce e simplu și frumos;
Agităm, răsturnând lumea cu susul în jos?
De ce insist și tot m-agăț, chiar sperând,
Când viața trece iute, ca ceața din gând?

Poate m-am obișnuit și îmi caut durerea;
Perpetuând singurătatea în doi, e puterea.
Periodic, scurtăm visele împărtășite la doi,
Până ce rămâne nimic, aruncat la gunoi ...

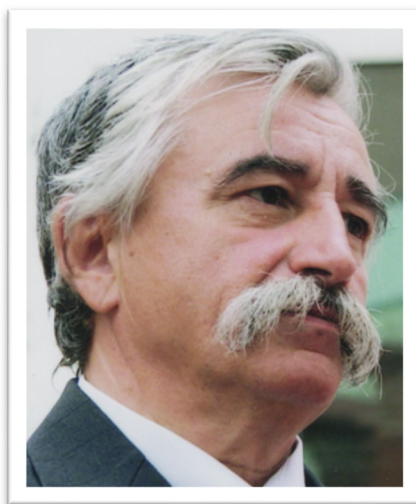
De ce mă complic să-mi fabric un vis,
Când totul vine la pachet, gata scris...
De ce nu mă bucur de lucruri mărunte,
Ca un copil, de sărutul aplicat în frunte?

Singurătate

Simt în suflet un gol infinit,
Care s-a născut odată cu soarele ...
Am încercat să-l umplu cu lacrimi,
Dar nu pot ...
El se va umple, de la sine,
Cu iubire ...

Când discul fierbinte al dragostei
Va topi și sloiul din sufletul meu,
Atunci marea se va revărsa,
În sine însăși ...
Iar eu iubirea voi purta, în doi,
Prin noi, pentru noi ...

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Victor Gh. STAN

S-a născut pe 06.05.1951, comuna Arefu, județul Argeș. Tatăl – Gheorghe (1905–1988); mama – Anica (1909–1998). Ambii părinți sunt înmormântați în cimitirul din localitatea natală.

Licențiat în științe juridice, București.

Căsătorit cu Victoria Etta (publicist și secretar general de redacție la Revista Destine), au două fice: Victoria Ancuța și Irina Gabriela, ambele fiind scriitoare și membre în colectivul redacțional al Revistei Destine.

Debut literar în 1971, cu poezie.

Colaborează la: *Amfiteatru* (București), *Amprentele Sufletului* (București), *Actualitatea* (București), *Apollon* (Urziceni, județul Ialomița), *Antares* (Galați), revista Argeș (Pitești), cotidianul *Argeșul* (Pitești), *Argeș expres* (Curtea de Argeș), *Astralis* (București), *Atitudinea* (București), *Bogdania* (Focșani), *Cetatea lui Bucur* (București), *Clipe Albastre* (revistă pe care a înființat-o și conduce din anul 2013, în cadrul Filialei de București – Literatură pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor din România), *Cronica* (Iași), *Curierul de Vâlcea* (Rm. Vâlcea, județul Vâlcea), *Destine* (revistă pe care a înființat-o și conduce din anul 1990, fiind director), *Dor de Dor* (Dor Mărunt), *Luceafărul* (București), *Luceafărul de dimineață* (București), *Luminatorul* (Chișinău), revista *Meșterul Manole* (Curtea de Argeș), *Miorița noastră* (New York), *Orizont* (Timișoara), *Patronat E* (București, fiind redactor la primele șase numere), *Pietrele Doamnei* (Domnești, județul Argeș), *Reflector argeșan* (Pitești), *România literară* (București), *Rotonda valahă* (Rm. Vâlcea), *Scânteia Tineretului* (București), *Suplimentul literar și artistic al Scânteii tineretului* (București), *Târnava* (Tg. Mureș), *Tineretul vâlcean* (Rm. Vâlcea) etc.

Cărți publicate

Poezie

Slujbașul universului particular, Editura Litera, București 1986; *Paralelă de timp*, Editura Litera, București 1988; *Depart de timp*, Editura Destine, București 1992; *Verticalitatea sferei*, Editura Destine, București 1994; *Verticalitatea polenului*,

Editura Destine, București 2002 (volum de haiku-uri de la nr. 1 la nr. 300); *Culoarea din petale*, Editura Destine, București 2006 (volum de haik-uri de la nr. 301 la nr. 510); *Culoarea din petale*, Editura Destine, București 2009 (volum de haik-uri de la nr. 510 la nr. 756); *Culoarea din petale*, Editura Destine, București 2010 (volum de haik-uri de la nr. 757 la nr. 1000); *Alfabetul ghicitorilor*, Editura Destine, București 2010 (un volum cu 366 de ghicitori); *101 poeme*, Editura Biodova, București, 2012; *Clorofila timpului*, Colecția Opera Omnia, poezie contemporană, Editura Tipo Moldova, Iași, 2014; *Timp la puterea Timp*, Editura Destine, București, 2014; *Ochiul timpului*, Editura Destine, București, 2015; *Flori la fereastra zborului*, Editura Destine, București, 2016; *Umbra Luminii / THE SHADOW OF LIGHT*, în limbile română și engleză. Traducerea de Alina Beatrice Cheșcă. Editura Destine, București, 2007; *Memoria Luminii*, Editura Destine, București, 2018; *Lanțul Timpului*, Editura Destine, București, 2019; *Iarba despletită*, Editura Destine, București, 2019; *Viul clorofilei*, Editura Destine, București, 2020; *Sub haina ariciului*, Editura Destine, București, 2020; *Timp îmbrăcat cu Lumină*, Editura Destine, București, 2021; *Focul din Lumina Timpului*, Editura Destine, București, 2021; *Timp risipit*, Editura Destine, București, 2022; *Vis de dincolo de mine*, Editura Destine, București, 2023.

Proză

O clipă lângă ursul Panda, Editura Destine, București, 2013 (interviu realizat cu poetul Marian Dumitru, călător în China); *Spovedania urmăritului*, Editura Destine, București, 2022.

Dicționare, sinteze literare

Dicționar cultural Destine (mica enciclopedie), Editura Destine, București, 2017.

Teatru

Ascensiunea dragostei, 1992 piesă de teatru publicată în Revista de cultură Destine.

Realizare de antologii

Metafore peste vremi, Editura Destine, București, 1993; *Împliniri lirice*, Editura Destine, București, 1994; *Fascicolul de lumină*, Editura Destine, București, 1994; *Copacul cu frunze albe*, Editura Destine, București, 2000.

Prezență în antologii

Antologie de haiku *Surâsul crizantemei*, 2006; *Epigrame cu și despre femei*, 2010; *101 poeți roâni / 101 poeme*, colecția Ideal, Editura Biodova, București, 2013; *101 poeți / 707 pome*, colecția Ideal, Editura Biodova, București, 2013; *Antologie de poezie română „Cinstind limba română”*, Realitate, București, 2013; *Poemele iubirii*, Colecția Ideal, Editura Biodova, București, 2014; *Columna românismului*, Editura Bibliostar, 2014; *Antologie de poezie contemporană*, vol. II, Colecția Opera Omnia. Ediție în limbile română, franceză, engleză și germană. Editura Tipi Moldova, 2014; *Antologia scriitorilor români de pe toate continentele*, Editura Cetatea Cărții, Mehadia, 2014; *Planeta iubirii – antologie de poezie românească*, Editura Cetatea Cărții, Mehadia, 2014; *Antologia Festivalului Internațional „Noptile de poezie de la Curtea de Argeș”*, Ediția a 20-a 2016; *Antologia Festivalului Internațional „Noptile de poezie de la*

Curtea de Argeș”, Ediția a 22-a 2018; *Poeți și prozatori români în regal eminescian*. Antolog Eugenia Enescu Gavrilescu, 2019; *Antologia literară ilustrată „Caruselul iubirii”*. Antolog Eugenia Enescu Gavrilescu, 2019.

Recenzii

Ion Arieșeanu, Victor Atanasiu, Cezar Bădescu, Ion Dodu Bălan, Simion Bărbulescu, Corin Bianu, Ana Dobre, Geo Călugăru, Dumitru Augustin Doman, Marius Chelaru, Eugen Cojocar, Nicolae Cojocar, M. Costea, Codrin Liviu Cuțitaru, Marian Dumitru, Horia Gârbea, Valeriu Gorunescu, Elene Alina Grecu, Florin Grigoriu, Gheorghe Grosu, Lucian Gruia, Ion Haineș, Gabriel I. Năstase, Ana Ioniță, Adrian Lesenciuc, Ion Măgureanu, Maria Mânzală, Ștefan Mitroi, Marian Nencescu, Tudor Opriș, Maria Petrescu, Nina Elena Plopeanu, Marian Popa, Florentin Popescu, Petru Demetru Popescu, Constantin Stănescu, Ion C. Ștefan, Ana Maria Tupan, Lucia Verona, George Zarafu.

Referințe

Cezar Bădescu: *Răsăriți în luminiș de soare deschizătorii de drumuri* (dicționar), București, 2006; **Victor Gh. Stan** – *Dicționar cultural Destine* (mica enciclopedie), București, 2007; **Eugen Cojocar** – *Katharsis II*, București, 2007; **Marian Popa** – *Istoria literatură de azi pe mâine*, București, 2009; **Consiliu Județean Argeș** – *Fii Argeșului – dicționar de personalități*, ediția a V-a, Golești, 2011; **Ion C. Hiru** – *NEOBOSIȚI ÎNTRU LUMINĂ – MUSCELENI ȘI ARGEȘENI*, Dicționar al personalităților argeșene, Pitești, 2013; **Marian Stoica și Margareta M. Onofrei** – *Dicționar bibliografic: scriitori, publiciști, folcloriști ai Argeșului* (de la Neagoe Basarab până azi), Pitești, 2016; **Ion Haineș** – *Grupul literar „Catacomba”*, București, 2017 etc.

Recunoașteri, premii și distincții

Cetățean de Onoare al comunei AREFU – județul Argeș; Fiu al Argeșului; Membru al Uniunii Scriitorilor din România; Membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România. Directorul și patronul Societății Culturale DESTINE (revistă, editură și cenaclu; toate purtând numele societății din anul 1990).

2011–2013, *Președintele Secției de literatură pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor din România*. Membru în Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor din România.

2013–2023, *Președintele Filialei București – Literatură pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor din România* și membru în Consiliul de conducere a Uniunii Scriitorilor din România.

Directorul publicației de cultură CLIPE ALBASTRE a Filialei București – Literatură pentru copii și tineret, sub egida Uniunii Scriitorilor din România, (din anul 2013 – 2023).

Președintele Clubului de Literatură pentru copii și Tineret al Filialei București – Literatură pentru copii și Tineret a Uniunii Scriitorilor din România, (din anul 2014 – 2023).

Premiul II – la Concursul internațional de cultură generală despre China, organizat de Radio China Internațional, Be2009.

Premiu pentru contribuția prețioasă la desfășurarea activității USR, acordat de USR, Președinte Nicolae Manolescu, cu prilejul zilei scriitorilor români, ediția 2012.

Marele Premiu Orient – Occident pentru arte la Festivalul Internațional „Nopti de Poezie” – Curtea de Argeș, 2018.

Extrase din cronici

„Sintagma – titlu *Slujbașul universului particular* (1986) – sugerează, într-o primă accepție, incursiunea lirică a lui Victor Gh. Stan spre interior, în spațiul propriului eu. Procesul ar fi corespuns, neîndoios, autoscopiei barbiene din *Joc secund*, implicând în alt plan, ermetismul, incifrările lirice aflate sub incidența unui cod personal. Autorul acestui volum refuză, însă, orice gen de egocentrizare lirică, de introspectare a eului propriu în scopuri inițiatice. Versurile sale reflectă, în mare parte, tot un act inițiativ, dar, realizat în manieră clasică: poetul își însușește prin contemplație regulile de funcționare ale unui alt mecanism al realului, un supra real, devenit astfel pură ficțiune. „Particularitatea” universului introspectat rezistă tocmai în potența eului creator de a-și asuma realitatea deformat, adică după legile subiectivității proprii, căutându-i semnificații în conștiința personală”. (**Codrin-Liviu Cuțitaru**, În rubrica „Literatura tinerilor” *Universul particular*, Revista *Cronica*, Iași, nr.12/20 martie 1987, pag. 4)

„Tradițional prin stil, modern prin reflexivitate, Victor Gh. Stan–*Slujbașul universului particular* – se afirmă drept un spirit liric echilibrat. Implicarea poetului într-o gamă diversă de teme este evidentă. Acestea sunt filtrate printr-o conștiință austeră, în care nu domină niciodată pasionalitatea, ci doar reveria sau nostalgia.

Am zice, o conștiință lirică în așteptare, în contemplație, nu în ofensivă. Lirismul acestor poeme devine autentic tocmai prin forța reflecției lor, prin această insinuare a gândului meditativ în resorturile poemei. Această explozie lăuntrică a gândului liric conferă și dramatism poeziei sale: „*Copacii din nou înfrunziți / Îmi duc gândul departe / Nu știu, eu am gândit / Sau am citit într-o carte.*” (**Ion Arieșanu**, *Unde reveria e stăpână*, în Revista *Orizont*, Timișoara, nr. 40/ 2 septembrie 1987, pag. 5)

Numele satului nostru natal este o metaforă: LUMINIȘ DE SOARE, adică AREF, ceea ce, în traducerea arabă, ar însemna același lucru.

Dar nu despre furtunile istoriei vreau să vă spun acum, nici despre etimologia numelui unui sat pitoresc de la poalele Făgărașului, ci despre metafora luminii de soare, din care s-au născut și sunt contemporani cinci scriitori cu volume publicate și cu un prestigiu bine stabilit, în lumea literară de azi: poetul și eseistul HORIA BĂDESCU, mama sa și învățătoarea satului nostru, romanciera ELENA BĂDESCU, apoi poeții ION C. ȘTEFAN, VICTOR GH. STAN ȘI POMPILIU I. GHINESCU.

Alți câțiva – poate iar cinci – bat la porțile luminii, cu șanse egale cu ale primilor amintiți, între aceștia remarcându-se rapsodul popular GEO DOBRIN, cel care intenționează să alcătuiască un muzeu cultural al AREFULUI.

Între timp, consacrații, mai scot câte câte un volum de versuri, mai scriu câte un roman ori eseu, sau un studiu citic, fiindcă tematica preocupărilor scriitorilor arefeni este multiplă. (**Ion Măgureanu**, Vitrina cărții: *Paralelă la timp* – publicată în Revista *Destine*, nr. 29/1993)

„Pe scriitorul Victor Gh. Stan l-am cunoscut cam acum patru ani; tocmai voia să intre la ședința cenaclului literar „Nichita Stănescu” din București. De atunci nu l-am mai întâlnit. Știam însă că scrie. Din paginile unor reviste și ziare. Dar, într-o zi, drumurile n-i s-au încrucișat. De această dată la o ședință a cenaclului Destine și am aflat că este membru nu numai în conducerea cenaclului literar, ci și a Editurii și redacției culturale *Destine*. Atunci mi-am spus: „Iată cum cresc oamenii! Oameni ocupabili și activi” De lucrul acesta m-am convins când am aflat că în acest interval de timp, el a reușit să-și tipărească și volumele de poezii: *Slujbașul universului particular*, *Paralelă la timp* și *Departare de timp*. Citindu-le, mi-am dat seama că sursele de inspirație sânt diverse, iar trăirile intense.” (**Ana Ioniță**, *Un nou început*, în Revista de cultură și probleme sociale, Destine, București, nr. 34/1993, pag. 7)

„Prima impresie pe care ți-o lasă lectura celei de a patra cărți de versuri a lui Victor Gh. Stan este aceea a încercării unui poet, deja format, deplin stăpân pe mijloacele sale de exprimare de a găsi noi căi de modernizare și autodepășirea propriei creații. De fapt, aici se află punctul cel mai greu, pe care mulți scriitori nu reușesc să-l treacă, continuând să elaboreze versuri care-ți lasă impresia că le-ai mai citit undeva; de fapt, variante ale propriilor gânduri și mijloace de manifestare artistică.

Nu acesta este cazul lui Victor Gh. Stan, scriitor matur, cu bogate preocupări literare: președinte de cenaclu, poet, eseist, redactor-șef al revistei Destine și editor. În executarea acestor îndeletniciri, el a intrat în contact cu diferiți scriitori și cu multiple forme de exprimare în scris, ceea ce, pentru un scriitor care se respectă, prezintă suficiente argumente de a se gândi cu seriozitate (și comparativ) la propria evoluție.” (**Ion C. Ștefan**, Cartea pe care v-o recomandăm: „Victor Gh. Stan, *Verticalitatea sferei*”, Editura Destine, București, 1994; în Revista Destine nr. 58/1995, pag. 2)

„În *raza petalelor* (București, Editura Destine, 2010) este volumul al patrulea de haikuuri de la nr. 757 la 1000 din seria Haiku a cunoscutului scriitor Victor Gh. Stan. În *raza petalelor* are pe copertă un trandafir japonez roz și îl înfățișează pe Victor Gh. Stan ca pe un pictor care își desenează graiul. Haikuurile scrise de către Victor Gh. Stan conțin imagini subtile și cuvinte care sugerează sau exprimă un anotimp. Textele se referă la natură, plante, flori, insecte, păsări, animale, punând în legătură sentimentul omului față de natură.” (**Elena-Alina Grecu**, *În raza petalelor*, în Ziarul Argeșul, Pagini culturale Săgetătoul nr. 995/6-12 decembrie 2016, pag. 6)

„În diversitatea creației sale literare, poetul, prozatorul și publicistul Victor Gh. Stan, președintele Filialei București – Literatură pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor din România, fondatorul Societății culturale DESTINE, din martie 1990 și până astăzi, cu revista, editura și cenaclul cu același generic DESTINE, recent a scos de sub tipar volumul *101 Poeme*, Editura Biodova, 2012, o carte de colecție în care poetul își mărturisește cu har trăirile sale exprimate prin stilul său luminos, însoțit întotdeauna de metaforă, muzicalitate și imagine.

Slujbaș al slovelor păstorite de o viață întreagă de pe când încă nu-și luase zborul din AREFUL de Argeș –, ajungând ca astăzi să se înalțe pe aripa versului între cer și pământ, între iubire și intrigă, dar cu preponderență arderea neconținută a

dragostei.” (**Vasile Groza**, *101 Poeme* – în volumul *Urme trecute printre tăceri și țipete*. Editura Ro.Cart, București, 2017, pag. 247)

„Cam așa s-ar putea numi, cu un generic ce nu acoperă, totuși, întregul conținut, cartea intitulată sugestiv *O clipă lângă ursul Panda...* (Editura Destine, București, 2013), semnată de poetul *Victor Gh. Stan*, cuprinzând un lung interviu pe care autorul i l-a luat poetului *Marian Dumitru*, fericitul câștigător al unui premiu pus la bătaie în anul 2006 de către Radio China Internațional, premiu constând în achitarea costurilor unei călătorii în Țara Dragonilor, exact în regiunea în care trăiește delicatul și gingașul urs Panda, specie rarisimă a faunei de pe glob.

Ce poate fi mai plăcut decât să citești, într-o seară de iarnă, o carte despre meleaguri atât de îndepărtate, atât de pline de mister și atât de bogate în tradiții, mituri, legende și momente, cum este China?” (**Florentin Popescu**, *O călătorie în țara marilor mistere*, Consemnări, *Lecturi din serile de iarnă*, în Bucureștiul literar și artistic, București, anul IV, nr. 1 (28), ianuarie 2014, republicat în volumul *Eu v-am citit pe toți!*, vol. V, Editura *Bibliotheca*, Târgoviște, 2015, pg. 104)

„Într-un amalgam de apariții lirice ce agresează cititorul nu doar prin lipsa de consistență ideatică, cât mai ales prin goliciunea spirituală ce o exhibă ca pe o virtute, o carte reușește să ne rețină atenția, chiar și pentru imaginea stenică de pe copertă – o distinsă doamnă, cu zâmbet enigmatic, ne privește parcă surprinsă de o îndrăzneală. Încă o poetă timidă, mă grăbesc să anticipez. Adevărata surpriză vine însă după ce consult și ultima copertă, de pe care mă scrutează, bănuitor, un bărbat cât se poate de belicos, judecând după mustața imperială, etalată ca pe o distincție rară.

Astfel, mă lămuresc rapid că doamna de pe frontispiciu este de fapt *muza* poetului, ba chiar „jumătatea întregului” spre care se îndreaptă șuvoiul liric al celor... 480 de sextine ce compun volumul (*Victor Gh. Stan*, *Timp la puterea Timp*, Editura Destine, București, 2014, 188 p.)” (**Marian Nencescu**, O cronică a iubirii cotidiene – *Timp la puterea Timp*, în *Revista Destine* nr. 127-129/2015, pag. 10)

„Victor Gh. Stan, autor a numeroase lucrări destinate celor mai mici cititori, dintre care amintim, spre exemplificare, *Alfabetul ghicitorilor*, președinte al filialei de literatură pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor din România, este de fapt un căutător al rosturilor creației în cuvânt indiferent de vârsta lectorilor. Și pentru că prezentul discurs s-a conturat în jurul vârstelor, mai degrabă interioare decât exterioare, să notăm că timpul (caligrafiat în recenta etapă a creației sale cu majusculă) este una dintre obsesiile cultivate: Paralelă la timp (*Litera*, 1988); Departe de timp (*Destine*, 1992); Clorofila timpului (*Tipo Moldova*, 2012) sau Timp la puterea Timp (*Destine*, 2014). Nu face notă discordantă nici *Ochiul Timpului*, (2015) o culegere de 240 de poeme scurte, a câte șase versuri fiecare, ordonate alfabetic după titlu, dând impresia unui canon autoimpus. Practic, lucrurile nu stau chiar așa cum sunt aparențele.” (**Adrian Lesenciuc**, *Timp cu miros de țelină coaptă*, în *Revista Târnava* nr. 1 (100)/2016 pag. 110-111)

„Recenziez în continuare volumul de versuri *Umbra Luminii / The shadow of light* (Editura Destine, București, 2017). Volumul este tradus în limba engleză de Alina Beatrice Cheșcă. Caracteristicile moderne, detectabile în lirica lui Victor Gh. Stan sunt: fantezia dictatorială, însingurarea și nostalgia acută cu care este resimțită trecerea timpului (Hugo Friedrich – Structura liricii moderne).

Citadinismul, toamna și trecerea timpului își împletesc urmele, umbrele „Pe trotuarul din centrul capitalei / Mi-am lăsat destinul frunză / Să-l plimbe vântul în buzunarul / De sub ochiul albastru / Al gândului / Răvășit / Dincolo de umbra rădăcinii mele.” (*Dincolo de umbră*).” (**Lucian Gruia**, *Între modernism și romantism*, publicat în Revista *Ex Ponto* nr. 1 (57), anul XVI, ianuarie -martie 2018, pag. 114)

„S-ar putea crede că este vorba de un haiku, dar nu este așa. Toate poemele din cea mai recentă carte a lui Victor Gh. Stan par să fie înrudite cu haikuurile. Pe cât sunt de scurte ca dimensiuni, pe atât sunt de bogate în conținut. *Umbra luminii* se numește această carte. Sau *The shadow of light*, ca să acordăm atenția cuvenită și versiunii ei englezești.

Adică să aibă și lumina umbră? Poate că-n viața reală, nu. Dar în viața misterioasă a cuvintelor din care ia naștere poezia, totul este posibil. Aruncând o nouă privire înăuntrul cărții lui Victor Gh. Stan, dăm peste un Recviem dulce, care sună așa: *Parfum de Timp în trup de femeie/ Soare aprins cu scânteieri de viață/ Luna cântă frunzelor de plop/ Idealuri devenite versuri albe/ Viața unui poet în dulce recviem/ Văpăi de foc pe drumuri vechi.*

Lumina și umbra ei cea poeticească răsar, ca să zicem așa, la orizontul tuturor paginilor din carte.” (**Ștefan Mitroi**, Te caută o carte: 156, *Adierea răcoroasă a poeziei* – la Prima TV, 2018)

„Lumina este metafora obsedantă a lui *Victor Gh. Stan*. Imaginea ei reverberează și pune în aură totul. Sensul poemelor se clarifică din această perspectivă. Poate de aceea poetul a ales o modalitate inedită de a-și construi volumul *Memoria luminii*, așezând poeziile, după titlu, în ordine alfabetică. Imaginea de ansamblu este a unui alfabet al trăirilor. Victor Gh. Stan deschide ferestre către lume („*Acum privesc prin ferestre*”...), privește prin ele miracolul etern al vieții în desfășurarea lui simultană, receptată consecutiv prin puterea cuvântului de a răsfrânge, reflecta și reverbera sensurile și relația dintre poet și lume.

Aripile imaginației poetului sunt deschise pentru a putea primi timpul care trece, dar nu indiferent, lăsând sau trebuind să lase urme. De aici, îndemnul adresat sieși: „Păstrează timpului o aripă deschisă”, pentru că „totul trebuie să fie albastru fără de risipă.” (**Ana Dobre**, *Alfabetul trăirilor*, publicat în revista Argeș nr.11 (449)/ 25 august 2019, pag.19)

„Foarte cunoscut prin bogăția și diversitatea subiectelor abordate, a modalităților la care a apelat, stăpânindu-le, comentariile de care s-au bucurat creațiile sale, mă motivează a nu repeta lucruri bine cunoscute și să mă opresc la cel mai recent volum al său de poezii *Lanțul timpului*, apărut la propria editură DESTINE, la fel de bine apreciată ca și poetul Victor Gh. Stan.

Convins că chipul, în care ne este așezată sub priviri această carte, încântându-ne, este rezultatul spiritului de echipă al unor creatori, la rândul lor, mă simt dator să-i numesc: Editor: Victor Gh. Stan, culegere text – Victoria Etta Stan, iar Raluca Tudor – Copertă și redactare computerizată.

Într-o ordine perfectă a literelor, care-l compun, la care se adaugă și prima literă, după cea, cu care începe primul cuvânt din fiecare titlu, autorul respectă aceeași ordine ca și cele ale alfabetului, marcând prima literă din primul cuvânt al fiecărui titlu. Să știți că nu e de loc lesne să faci așa ceva, de aceea, am și întreprins remarcă. O altă caracteristică, menită a impresiona, vigoarea cu care a consemnat la sfârșitul fiecărei

poezii – locul, ziua, anul și ora, menționând și minutul în care a finalizat-o. Mi-a demonstrat, mie, cel puțin că, fie noapte, fie zi, e-n stare a scrie poezii.

Un alt punct forte al autorului, demonstrându-și capacitatea de concentrare, întru esențializare, este opțiunea sa pentru sextine – strofe a câte șase versuri, în care e tot ce e necesar pentru a înțelege, a simți și la final, a-l admira pentru reușită.” (**Geo Călugăru**, *Desoperitor al „Aurului din cuvinte”* – publicat în Revista *Destine* nr. 142-143/2019, pag. 10)

„Personalitate prestigioasă, multiplu ancorată în sanctuarul poliliteraturii (poet, Membru al Uniunii Scriitorilor din România și Președintele Filialei București – Literatură pentru copii și tineret al U.S.R., membru în Consiliul de conducere al U.S.R, editor, directorul publicațiilor culturale DESTINE și CLIPE ALBASTRE, președintele Clubului de Literatură pentru Copii și Tineret al Filialei București, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România etc.), domnul VICTOR GH. STAN și-a întregit vasta creație beletristică prin volumul de poezie, surprinzător intitulat *Sub haina ariciului*, (Editura Destine, București, 2020) „Stau sub haina ariciului de munte / Cum gladiatorii în arenă sub scut...” (pag.89) Misterele din tănuirile existente în umbra titlului acestui volum, dezleagă legăturile azurii care ghidează interesele lectorului, pentru a păși alert spre noi revărsări de lumină, pe valurile timpului din conținutul interiorului.

Parcurgând respectivul tom, pagină după pagină, și fiind pregătit cu deosebită luare-aminte pentru trăiri impresionante, mi s-au configurat câteva aspecte specific.

În primul rând, nu este nicio surprindere faptul că versurile în care poetul își etalează gândurile și visurile, întrebările și frământările, clarificările și iluminările sufletului, împodobite cu metafore expresive, evidențiază o poezie bine așezată în lumină și timp. Și de această dată, totul este prezentat într-o notă de originalitate, sub forma fixă a sextinelor.” (**Nică D. Lupu**, *Lumina și timpul în sanctuarul sufletului* – publicat în revista *Destine* nr. 148-150/2020, pag. 11)

Construit pe structura argumentării juridice, romanul *Spovedania urmăritului* (Editura Destine, București, 2022) al lui Victor Gh. Stan adaptează conținutul de viață unei strategii literare în care perspectivele narrative, lăsând autorului privirea de ansamblu, iar personajului-narator, pe cea a detaliului semnificativ, devin tot atâtea argumente pentru a reface procesul post-factum al evenimentelor.

În cele zece capitole, pe fundalul obsedantului deceniu, urmărim povestea de viață a unui luptător din rezistența anticomunistă – Licu Diaconescu, un arefean, din Arefu, satul natal al scriitorului Victor Gh. Stan, mod de a afirma cu mândrie, odată cu această ascendență, și valorile naționale – curaj, demnitate, verticalitate, solidaritate. Rezistența argeșeană nu ar fi fost posibilă fără această solidaritate și comuniune de ideal.

Punând în ficțiune această poveste, Victor Gh. Stan are mândria apartenenței la o comunitate, cea din Arefu, care și-a demonstrat în vremuri grele calitățile omenești. În plus, povestea pledează pentru ideea unei inaderențe la comunism a poporului, sistemul fiind impus cu forța, prin forța militară a ocupantului, coroborată cu lașitatea și trădarea, de către colaboraționiști, a idealului național.” (**Ana Dobre**, *Când istoria se spovedește...* – în revista *Destine*, București, 7 iunie 2023, nr. 155-156, pag. 9)

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Mihail-Nicolae STANCA

Mihail-Nicolae STANCA s-a născut în data de 10 Noiembrie 1943 în satul Lucieni, Comuna Hârtiești azi județul Argeș. În 1961 a terminat Liceul „Dinicu Golescu” din Câmpulung Mușcel, iar în 1966 a absolvit Facultatea Hidroenergetică din cadrul Institutului Politehnic București. A lucrat ca inginer la Hidrocentralele Argeș și Porțile de Fier. În 1977, a înființat primul Centru de Calcul din cadrul Ministerului Energiei Electrice în domeniul prelucrării datelor la distanță.

Participări la cenecluri, cercuri, asociații culturale

Asociația pentru civilizație ortodoxă – ASCIOR, Buzău; „Origini carpatice” (filiala București); Asociația Societatea Culturală Patriotică „Avram Iancu” (filiala București); Asociația „Dacia nemuritoare”, București; „Literar ing” București.

Afilieri și distincții

- Membru fondator al „Associazione AMICI MONUMENTI – VITERBO”, Italia (1997);
- Medalie și Brevet pentru titlul de Scriitor-Teolog Inginer, decernat, de către ASCIOR Buzău (2018).

Debut literar

A fost atras de literatură (poezie) încă din perioada studenției, când a început să scrie poeme și poezii; în decembrie 1973 artistul Gheorghe Zamfir a organizat, un Cenaclu literar la care au participat: Criticul literar, Valeriu Râpeanu, Poetul Vasile Zamfir, Criticul literar Victor Crăciun, Criticul literar și scriitorul Ion Șerb, și poetul Nelu Oancea, care a citit din manuscrisele lui Mihail-Nicolae Stanca; Poemele și poeziile citite au fost îndelung comentate și apreciate în mod deosebit, dar conținutul lor filosofic și religios nu permitea să fie tipărite la vremea aceea.

Colaborări la reviste literare

- Membru fondator al Revistei „Orizonturile Bucuriei”, ASCIOR Buzău, cu articole în toate numerele din anii 2017-2018.

Prezența în Antologii

– Nominalizat pentru contribuții apreciate pe probleme teologice privind civilizația creștină în „Antologia ASCIOR” 2017, pag.669-670.

Volume (lucrări) publicate

- „*Pavecernița cu Octoihul de Canoane ale Maicii Domnului nostru Iisus Hristos*” – (carte liturgică, transliterată, diortosită), R.A.Monitorul Oficial, 1996;
- „*Frumosul divin în opera lui Dostoievski*”, autori: Părintele Arhim. dr. Paulin Lecca și Mihail-Nicolae Stanca (Corectură și Note), Ed. DISCIPOL, 1998;
- *Chemări de toacă*, autori: Dr. Constanța Cristescu și Mihail-Nicolae Stanca; (Tehnoredactare și suport financiar). Ed. Academiei Române, Fundația DOSOFTEI, R.A. Monitorul Oficial, 1998;
- „*Calea spre mântuire*”, autori: Sfântul Teofan Zăvorâtul și Mihail-Nicolae Stanca, R.A. Monitorul Oficial, 1999;
- „*Bucuriile și mâhnirile Părintelui Sisoe din Boteni*”, de Prof. dr. Mihai Rădulescu, și Mihail-Nicolae Stanca (Tehnoredactare și imagistica) FUNDAȚIA DOSOFTEI și Ed. RAMIDA, București, 1999;
- „*Ofrandă Monahilor contemporani*”, Sfântul Ignatie Breancianinov și Mihail-Nicolae Stanca (Note și comentarii); R.A. Monitorul oficial, 2004.
- „*Mihail Eminescu și Adevărul Sfintei Scripturi*” (vol.I și II). Editura PIM, Iași, 2020;
- „*Tainica Umblare către Lumină*” (poeme – ed. a II-a, corectată și adăugită). Editura PIM, Iași, 2022.

Extrase din referințe critice

...„Eseul «*Povestea magului călător în stele*», publicat de Mihail – Nicolae Stanca în *Studii și cercetări de dacoromânică*, Anul V, 2016, p.169-197, Editura DacoRomână, București – așa cum îl concepe autorul este «*un poem tainic din creația eminesciană, structurat în trei Cânturi, ce însumează peste 960 de versuri. Grandiosul poem, scris după momentul revelației din 1867 reprezintă una din dovezile dobândirii unui potențial uman și creator incomensurabil, care se pretează – datorită tematicii specifice – la o profundă tâlcuire hermeneutică și duhovnicească*». În consecință, dânsul examinează opul prin prisma numerologiei și a relației cifrelor/numerelor cu percepțiile religiei creștine...” (**Ovidiu Țuțuianu** „*Povestea magului călător în stele – un poem de inspirație divină*, în *Antologia „Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian”* / Coord.Eugenia Enescu-Gavrilescu. Editgraph Buzău, 2018, p.62)

„*Autorul acestui compendiu de literatură și spiritualitate românească («Mihail Eminescu și adevărul Sfintei Scripturi»)* Domnul Ing. Mihail-Nicolae Stanca, actualizează niște perle cu înalte valențe teologice creștine izvorâte din contactul poetului cu tezaurul spiritual-scripturistic și cu cel filocalic, nestemate ce pot constitui temelia solidă și actuală pentru viața religioasă morală și culturală a poporului român, dar nu numai... Cititorul, luminat cu duhul, parcurgând cu mult interes acest material bogat în informații află nenumărate date din biografia tainică a lui Eminescu, care se

dovedește și cu acest prilej a fi un geniu nu doar în universul Limbii Române, ci și în universul altor culturi...Așa cum rezultă din analiza detaliată a operei eminesciene, calificativul de «poet profund creștin» al lui Eminescu îl confirmă legătura deosebit de strânsă și adâncă a acestuia cu Sfânta Scriptură, scoasă magistral în evidență de autorul acestei cărți unicat... Citirea atentă și cu respect a operei eminesciene prin cheia propusă de Domnul Ing.Mihail-Nicolae Stanca aduce în vremea noastră, când bate cu atâta «furie diabolică, vântul secularizării»și al pierderii simțului de adevărat român, ajuns acum deja «iresponsabil» și cu căciula în mână la porțile străinilor, o încărcătură pozitivă specială, profund regeneratoare...” (Preot Profesor dr. **Emilian Cornițescu** în „Prefață” la volumele Mihail Eminescu și adevărul Sfintei Scripturi (Vol.I și II), Editura PIM, Iași, 2020)

...„*Tainica Umblare către Lumină*», volumul de poeme al domnului Mihail - Nicolae Stanca exprimă în forme poetice surprinzătoare și cu profunzimi nu de puține ori copleșitoare, o «experiență duhovnicească» tot atât de cuprinzătoare cât o viață de om, trăită la maximă autenticitate și responsabilitate, tutelată de Sens sau Cruce, animată de Lumină, adică de Mântuitorul Hristos... În contextul poeziei religioase românești contemporane și din perspectiva exclusivă a spiritualității ortodoxe, volumul se înscrie cuminte dar ferm în spațiul generos atât al tradiției literare, cât și al celei bisericesti, «întâlnirea cu Dumnezeu», fiind evenimentul fundamental care certifică și «asigură împlinirea umanului.» Și pentru că această împlinire devine posibilă doar prin «*Tainica Umblare către Lumină*», poezia de calitate, atât din perspectiva formei cât și a conținutului, concepută de autor, este exprimată în forme coerent elaborate, fiind ea însăși o «umblare tainică»...” (Preot Profesor dr. **Tache Sterea** în „Prefață” la volumul *Tainica Umblare către Lumină* / ed. a II-a. Editura PIM, Iași, 2022)

... „Autorul ne oferă un «manuscris de sertar», vechi de aproape o jumătate de secol, dar a cărui valoare a crescut asemenea vinului vechi... O parte din poemele cuprinse în această carte au fost citite în anul 1974, de scriitorul Nelu (Nicolae) Oancea, în cadrul unui cenaclu condus de maestrul Gheorghe Zamfir. Deoarece religia fusese marginalizată în viața publică, iar «concepția materialist-științifică» despre lume urmărea secularizarea gândirii și exprimării în presă și în literatură, poemele citite, deși apreciate de către cei prezenți, nu puteau să apară în paginile vreunei reviste literare sau de cultură din acea vreme... Cartea este alcătuită din poeme de mari dimensiuni, cu arhitectură ideatică și stilistică amplă, cu teme generoase, dar nepotrivite cu climatul politic și social dominant al societății românești de atunci... Deși poeți precum: Tudor Arghezi, Zaharia Stancu, Marin Sorescu, Ioan Alexandru, Virgil Carianopol, Grigore Vieru, Adrian Păunescu și alții au atins corzile teologice ale lirei poetice, poezia domnului inginer Mihail-Nicolae Stanca își păstrează unicitatea și originalitatea, iar noi nu putem găsi nici influențe, nici măcar simple ecouri ale altor creatori care au oficiat «rugăciunea Cuvântului» în acea vreme...” (Profesor dr. **Constantin-Mihail Popescu** în „Postfață” la volumul *Tainica Umblare către Lumină* / ed. a II-a), Editura PIM, Iași, 2022)

...„Poemele trădează un sensibil autor liric îndrăgostit de poezie, eternitate și infinitul lui Dumnezeu. Volumul frumos ilustrat este și la figurat și la propriu inundat de lumină prin culorile vii și calde ale cuvintelor, laolaltă cu cele ale acuarelei. Deși

cuprinde mai multe cicluri, este unitar prin intensitatea și gingășia trăirilor, dar mai ales prin abundența metaforei ce-i inundă ca un fluviu ființial paginile... Domnul Nicolae-Mihail Stanca este un poet al lumii rurale, profunde, poet al naturii în care avem cu toții adânci rădăcini și ale lumii religioase de care a luat cunoștință încă din fragedă pruncie. Sensibil, credincios moralei și bunului simț moștenite dela părinți, dar și limbii și neamului cărora le aparține, aduce prin această carte un nou elogiu vieții, naturii, iubirii, creației universale și lui Dumnezeu. Fie ca «tainica-i umblare către lumină» să ne aducă și nouă mai multe raze de lumină înțelegătoare în suflet! (Profesor **Maria Chirtoacă** în „Postfață” la volumul *Tainica Umblare către Lumină* / ed. a II-a), Editura PIM, Iași, 2022)

Extrase din operă

Povestea magului călător în stele

...„Cântul 1 conține 128 de versuri distribuite în 16 strofe a câte 8 versuri strofa. 128 (în numerologia creștină) este 2, 16 este 7, iar 8 rămâne ca atare; la o analiză numerologică rezultă că poetul mag vrea să ne atenționeze că se află în fața lui Hristos-Dumnezeu, indicat atât prin cifra 2, care semnifică cele două firi ale Domnului, cea umană și cea divină, cât și prin cifra 7, iar întrucât cele 128 de versuri sunt împărțite în strofe de câte 8 versuri, aceasta vrea să însemne că poetul este pregătit, ca în prezența Domnului să participe la «Judecata de apoi», indicată de cifra 8)»...

(Din volumul **Studii și cercetări de dacoromânică**, Anul V, 2016, p.169-197, Editura DacoRomână, București)

„Limbaul poetic eminescian este limbaul codat al cugetătorului creștin «înduhovnicit și smerit cu duhul»...Spațiul poetic eminescian este unul «profund teologic, duhovnicesc, mistic și național», dar cu reverberații de necontestat, în universal... Cultura și creația eminesciană este o cultură și o «creație mistico-ascetică» și, în mare parte, subtil codificată, încât ea nu poate fi abordată precum o lectură oarecare, ci dispunând de acele «mijloace duhovnicești și intelectual-spirituale» care dețin «cheia codurilor și simbolurilor» folosite de inegalabilul poet. «Să nu uităm că strămoșii noștri aveau înclinații față de acest gen de viață spirituală»... Metamorfozele creației eminesciene depășesc, cu mult, lumescul imediat, motiv pentru care opera lui Eminescu, cu «smerenia cuvenită» și păstrând proporția, am putea spune că în mare parte, ca și Sfânta Scriptură, «nu poate fi citită și înțeleasă după literă», întrucât el scrie ca un «inspirat valabil», ca un «pecetluit în duh», care se adresează cu precădere intelectualului erudit și înduhovnicit, dar și nevoitorului creștin stăpânit de «credință sinceră».... (Din volumul **Mihail Eminescu și adevărul Sfintei Scripturi (I)**. Editura PIM Iași, 2020)

...„În toată Opera sa grandioasă, nu odată Eminescu pare că se oprește din cele lumești, ca un străbătut de revelație. Cititorul avizat, dotat cu dragoste de a descoperi adevăruri ființiale, îmbrăcate în frumos divin, va constata că Eminescu «Simțea foarte deslușit o nemărginită mulțumire ca și când încetul cu încetul întreaga lui ființă s-ar fi topit într-o imensă revelație», după cum spunea Rebreanu, dând la iveală nemărginirea unui talent haric... Pe Eminescu, un om cu o minte și un suflet profund

religioase, chiar dacă nu a fost, cum afirmă unii confracți, un practicant desăvârșit, l-a preocupat permanent condiția efemeră a ființei umane în raport cu Creatorul său și și-a manifestat năzuința omului spre Prototip. În acest context, conștient de fragilitatea și de scăderile inerente ale fiecăruia dintre noi, a simțit că, având-o pe Maica Domnului aproape, va răzbi. Înțelegând neputința omului de a se ridica, întru Lumină și Adevăr, fără ajutor ceresc, Eminescu a cerut de nenumărate ori sprijin de Sus, prin Născătoarea de Dumnezeu, pe care a purtat-o în suflet toată viața și căreia i s-a rugat în vremuri de încercare, așa cum reiese din arhicunoscuta-i «Rugăciune», adresată «Împărătesei Cerurilor»... (Din volumul **Mihail Eminescu și adevărul Sfintei Scripturi (II)**. Editura PIM Iași, 2020)

Cântec

(lui Gheorghe Zamfir)

Note de jar, leagănă ape,
Trecutele ape, din hotar în hotar.
Sărutul lui Brâncuși, sub pleoape,
Trezvitoare metope din chihlimbar,
Covor de funigei strâns în amintiri.

.....

E-atâta Necuprins în Nai și Daltă!
Cântecul zburdă-n octave măsurate.
Vivaldi, Albinoni cu tine laolaltă,
Tălmăcesc Sărutul, lumină pe-nnoptate.
Atâtea clipe românești, atâtea porți stelare,
Prin Nai și Daltă, ca-n basme-mpărătești,
Din întuneric spre hristificatul Soare,
Feți-Frumoși veșniciei, ca-n vechile povești.

De la umbră la întuneric

(Lui Mihail Eminescu)

Târziu, nici-o lumină...
Călătorule, trebuie să pleci!
Noaptea e pașnică,
Întunericul ametist-suspină,
Ți-e dor de Lumina din veci.

.....

De la umbră la-ntuneric,
Dragostea trebuie chemată!
Durerea inimii, virgină ca marea,
În rotocol de plaur lumină-sugrumată.
Am învățat,
Clipa locului, iubirea nealterată.

.....

Ada-Kaleh

Atlantidă,
Un veac de lumină te-apasă.
Plajele memoriei de colindă.
Sub grinda-aleasă chiparoasă.

.....
Prințesă antică ascunsă-n adânc
Faci nostalgic de straje luminii.
Povestea ți-o poartă viteazul la oblânc,
Pentru tine ard încă fără spuză tăciunii.
Suflete curate, laudă pe Histos, prin credință.
Acolo-n josul apelor te manifesti prin lumină.
Cu ramuri înțeleghătoare susții a mea neputință.
Pe tine și pe Adam, Domnul vă ridică din tină.

Undeva la țară

Dinspre faptul zilei
Plecat-au lăstunii nepătimirii
S-adauge aripi copilei.
Către zări departe,
Fetele, părăsindu-și pletoase
Chipul lor de lut,
Chipul lor de noapte,
S-au gătit de horă, frumoase,
În straie de nuntă-au stătut.

.....
Arcușuri domolite, fără ton,
Greu țin ritmul deveniri-ntru ființă
Aproape vlăguite, la ponton
Se retrag în taina clipei primenite
Cunoașteri prin tăcere
Dincolo de vraja Noptilor cernite.

Geții la „Cazane”

Se-nvolbura,
Dând aprigi rotocoale
Trufașă și senină, Dunărea
În antice găvane.

.....
Se regăseau la răscruce
Labe de falnic jder

Alungați din grote ciudate,
Nădăjduiau scăparea-n nopțile cu ger.

.....
Sau sub pleoapa rece-a unei grote sparte,
Aburul fierbinte-n „Cazane” clocotinde,
Răstălmăcire vie a zilei de sub noapte,
Celor crescuți în urgie, fără sacre merinde.

.....
O, bunul meu străbun,
Refă-mi comoara getică,
Cu tine, om nou, să m-adun,
Spre creasta Luminii, pe potică!

Profil realizat de **Ovidiu ȚUȚUIANU**, scriitor și publicist

Niculae SUCIU-GHERLA

S-a născut la 16 mai 1937, la Hășdate, o comună situată în apropiere de orașul Gherla, județul Cluj, nu departe de Mănăstirea Nicula, unde urmează primele clase elementare. În anul 1953, susține examenul de admitere și devine elev în anul întâi, la Școala Medie Tehnică de Construcții din Cluj, cu speranța de a se pregăti pentru viitor, într-o meserie sigură și plină de satisfacții. Din păcate, iluzia aceasta nu a putut deveni realitate, datorită faptului, că noua lege a învățământului, desființează școlile medii tehnice în anul 1955, după absolvirea a numai patru promoții. Ceilalți elevi din anii I-II-III, au rămas „în voia soartei”, fapt care-l forțează pe eroul nostru, de a continua o școală de meserii, apoi liceul la seral și în final o școală post liceală-tehnică, la Sibiu, în urma căreia va deveni tehnician și încadrat astfel la Combinatul de Prelucrare a Lemnului din Gherla. Aici își va continua activitatea, fără întrerupere, până la pensionare, la vârsta de 60 de ani, în 1997.

Preocupări literare

Fiind atras încă din școală de literatură, acum, fiind la pensie, își permite „luxul” de a-și cumpăra mai multe cărți și a le citi cu mare atenție, pe nerăsuflăte, cum se spune. După citirea cu atenție a unei cărți, începea să facă (pentru sine), analiza acesteia, pentru a-i înțelege mai bine conținutul și, a trage învățămintele descoperite, pe care le „depozita” într-un caiet special. Dar, demn de remarcat este faptul că nu se mărginea, doar a le consemna, ci era interesat de a-i cunoaște și pe autori. Rezultatul acestui demers, s-a dovedit a fi deosebit de benefic, reușind astfel să-i cunoască pe cei mai mulți dintre ei, legând în final adevărate prietenii. Cel care l-a impresionat în mod deosebit, chiar de la început, a fost poetul Adrian Păunescu, cu care a avut o relație specială, la început prin corespondență și mai apoi prin întâlniri directe, trezindu-i astfel „iubirea pătimașă pentru țară și poporul român”.

Cărți publicate

- *„Cronica unui cititor fără asemănare”*, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2018;
- *„Pelerin pe cărări de suflet”*, Editura PIM, Iași, 2022;
- *„Printre autori și scrierile lor”*, Editura PIM, Iași, 2023.

Colaborări la reviste și antologii

Concretizarea activității sale publicistice, poate fi urmărită, atât într-o serie de reviste literare, de cultură și arte, precum și în diverse Antologii. Să amintim câteva: „Flacăra – lui Adrian Păunescu”; revista „Zorile Bucovinei” – Cernăuți, Ucraina; „Crai nou” – Suceava; „Curierul Ucrainian”; „Literatură și Artă” – Chișinău; „Zorile Bucovinei” – Cernăuți; „Cuvântul liber” – Târgu Mureș; „Săptămânalul” – Rădăuți; „Eminesciana” – București; „Astra de jos” – Dej, județul Cuj; „Scriptum” – Suceava; „Agora literară” – Cluj Napoca; „Armonii de toamnă” – Galați; „Astra” – Câmpia Turzii; „Septentrion” – Rădăuți; „Amurg Sentimental” – București s.a.

Publicat în antologiile: „Casa mea România Mare” – Antologia Centenarului Marii Uniri (1918-2018), Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca; „Suave minuni înmiresmate”, Editura Napoca Nova; „Alburii sclipiri de stele”, Editura Napoca Nova; „Pași pe visele ierbii”, Editura Napoca Nova; „Premiile Eminescu” – Teiul de Aur și Teiul de Argint, 2017-2021, Editura Gee, Botoșani; „Fascinația deșertului”, Editura Târgu Mureș; „Stejar în țara Fagilor”, Editura Accent Prin, Suceava; „Drumuri de dor prin Țara Dragă”, Cernăuți, Editura MICTO; s.a.

Este membru activ la: „Liga Scriitorilor din România”, filiala Cluj Napoca; „Societatea pentru Cultură și Literatură Română în Bucovina” (S.C.L.R.B.); Cenaclul Literar „Artur Siveștru” din Cluj Napoca; Cenaclul literar „Ion Apostol Popescu” din Gherla.

Aprecieri și recompense

Pentru strădania sa de a cunoaște, și a scrie despre tot ce-l înconjoară, nu sunt puține aprecierile elogioase, concretizate prin diverse diplome. Putem astfel să amintim: „DIPLOMĂ DE SUFLET”, acordată la Salonul Bucovinean de Carte, ediția I-a, Rădăuți, 15.01.2020; „DIPLOMĂ de MERIT”, 5 octombrie 2019, acordată celor activi indiferent de vârstă; „DIPLOMĂ DE MERIT”, Acordată de ASOCIAȚIA CULTURALĂ GEEA.ro, pentru ieșirea în lume a cuvântului de sub pana scriitoricească; „DIPLOMĂ DE EXCELENȚĂ”, acordată de Liga Scriitorilor din România, la 28 februarie 2019; „PLACHETĂ DE ONOARE”, acordată de municipiul Gherla, 2016 s.a.

Nicolae Dan Fruntelată, care nu de mult ne-a părăsit pentru a merge în lumea veșniciei, a consemnat un autograf (...) „Prietenului Nicolae Suci de Gherla, care gândește și crede la fel ca mine”, iunie 2021, pe cartea „Boabe de piper crud”, ce i-a acordat-o emoționat.

A primit nenumărate aprecieri, de la o serie de scriitori, mulțumindu-ne a-i aminti pe câțiva dintre aceștia: Nicolae Dragoș, acad. Vasile Tărâțeanu (Cernăuți), Tudor Nedelcea, Nicolae Dabija (Chișinău), Mihai Maxim, Magda Ursache, Emil Borodină (actor), Hajdu Gyozo, Ileana Rus, Iuliana Gorea Costin (ambasador al Republicii Moldova), Doru Vidrașcu, Ion Andreiță și mulți alții. Să concretizăm câteva din aprecierile celor care-l cunosc și-i apreciază de asemenea creația literară:

Doru VIDRAȘCU, scriitor, poet, eseist și cronicar: (...) Nicolae Suci, nu se consideră, din modestie, scriitor, ci doar un pasionat (...) a strâns, din pelerinajul său, ca într-un sipet, zestrea lui de amintiri, pe care o dăruiește tuturor cititorilor. (...) nu uită că „românul s-a născut poet”, cum scria Vasile Alecsandri, și, ca un fiu al localității Gherla, se simte angrenat cu gând și suflet în activitatea cultural-literară a

orașului, dorind să fie în primul rând un prieten al semenilor săi (Flacăra lui Păunescu nr. 5 din 10 februarie 2023).

Ion ANDREIȚĂ, poet, scriitor, eseist și cronicar: (...) Niculae Suciu este de profesie, cititor în palma cuvântului (...). La cei 80 de ani trecuți, rar publicație – carte, revistă, ziar – să-i ajungă în prejmă și să nu poposească sub privirea sa iscoditoare. Când i-a plăcut\îi place ceva, scoate plaivazul; subliniază, notează, conspectează; face rost de adresa autorului și-i scrie impresia sa (...) cu observații pertinente (...). Așa s-a întâmplat și cu mine (...). Corespondenții lui Niculae Suciu sunt din cele mai diverse domenii și activități, dintre care mulți din sfera largă a culturii. (...) a găsit motive, pe parcursul scrisorii, să stăruie, cu judecăți pertinente, luându-mă drept martor, asupra unor aspecte din opera Mitropolitului Bartolomeu Anania și a lui Tudor Arghezi.

(...) Natura complexă, subtilă, a relației lui Niculae Suciu cu autorii și cărțile lor, o bine descifrează un interlocutor al său. ziaristul Ion Constantinescu („cu peste 40 de ani de gazetărie). Cel mai concludent exemplu de dragoste față de carte, întâlnit de semnatarul acestor rânduri mi se pare cel al domnului Niculae Suciu, care nu doar se grăbește să lectureze cărțile, care consideră că merită această „osteneală”, ci după citirea acestora, găsește timp pentru a adresa, în scris, câteva cuvinte autorului.

Preot **Iulian Paul ISIP**, protopop de Gherla: Dl.Niculae este un căutător al adâncurilor. Spun unii despre dânsul că este un mare patriot, cred că-și iubește țara și au dreptate. Însă personalitatea dânsului este mult mai complexă decât atât. El iubește omul. (...) Are o smerenie constitutivă și neprefăcută. Trăiește cu intensitate bucuriile și necazurile celor de lângă el. Nu este indiferent la mutațiile care se produc în societatea noastră. Îl deranjează fățarnicia, dezbinările și premeditata strategie a unora de a strica comunitatea dintre români, fie ei de naționalități diferite. Dânsul ar fi sacrificat orice în schimbul binelui suprem. Domnul Niculae poate să fie o paradigmă a omului care aduce schimbarea.

Petru LECHINȚEAN, scriitor, membru al Ligii Scriitorilor din România: Trăiește înfrigurat și lacom de timp, iubind fără limită cultura laolaltă cu dragostea arzătoare de a trăi cu orice preț, deopotrivă cu rațiunea lui lucidă. Un om cu mare spirit de discernământ „miroase” cărțile care sunt în armonie cu sufletul lui. Literatura reprezintă pentru Niculae Suciu, o formă de cunoaștere (...). Spre lauda, mândria și satisfacția domnului Niculae Suciu, prin intermediul actului cultural, a avut o relație specială cu marele om de cultură, poet, scriitor și politician Adrian Păunescu. (...) Literatura reprezintă pentru Niculae Suciu o formă de cunoaștere și iată, de comunicare, prietenie și loialitate.

Maria TOACĂ, scriitoare-Cernăuți: Venerându-i pe creatorii de valori naționale, conștient de modesta sa înclinație lirică, Niculae Suciu, „își permite să păcătuiască” cu poezia fără a pretinde erarhia poezilor. Își exprimă în versuri sentimentele patriotice, admirația față de oamenii care fac ceva bun pentru țară, dragostea față de ființele apropiate.

Mihai CĂTRUNĂ, grafician, Redactor revista „Eminesciana” - București: Niculae Suciul este un om deosebit, dar, înainte de orice, este un mare, mare patriot. „Flacăra lui Păunescu” (revistă cu care colaborează constant și în prezent) arde la fel de puternic la el în inimă, așa cum a ars și în inima marelui Poet, pe care de altfel, l-a cunoscut, l-a admirat și chiar i-a devenit prieten. Niculae Suciul se află într-o simbioză cu pământul străbun („Suntem ca plopul, legați de pământ/ Avem cu țărâna un legământ!”) dar și cu oamenii pe care pământul i-a crescut, în special cu cei din lumea literaturii. Se completează minunat împreună cu soția sa, Ioana, pe care o descrie ca fiind „Trandafirul dintr-o mie,/ Bobocul cel mai minunat/ Pe care soarta mi l-a dat!”.

Eugen BURGHELEA, scriitor, eseist și poet: Ardelean cu rădăcini adânci în solul sentimentului peren și frumos al iubirii de neam și de țară, scriitorul Niculae Suciul impresionează prin claritatea cuvântului scris, prin măiestria și căldura cu care își încrustează în pagini ideale și portretele personajelor sale (...). Romantic îndrăgostit de poezie, își împodobește scrisul, chiar și în proză, cu metafore plastice și mereu surprinzătoare, așa cum strălucește, mai ales, în volumul cu un titlu atât de poetic intitulat „Pelerin pe cărări de suflet”. Cu certitudine, puțini scriitori români sunt atât de cunoscuți, îndrăgiți și apreciați ca Niculae Suciul, deopotrivă, în Transilvania, Moldova, Basarabia, Bucovina de Nord și Oltenia, tocmai datorită creației sale polivalente, sincere și adevărate.

Iulian PATCA, Președintele Ligii Scriitorilor din România – Filiala Cluj, Redactor șef al revistei „Agora literară”: Înainte de a fi un fenomen, demn de admirație și prețuire, Niculae Suciul este un exemplu. Ca „pelerin pe cărări de suflet”, el este și reporter sentimental și un „cititor fără asemănare”. Energia și clar viziunea cu care se manifestă, în spațiul revuistic de toate nuanțele sunt impresionante. Opiniile lui pertinente, exprimate cu talent și mult bun simț, conving cititorul și-l îndeamnă la reflecție. El este un scriitor atipic în vremurile de azi, însă capabil încă de mari surprize.

Alis NICULICĂ, șef secție „Biblioteca Bucovinei” – Suceava: Naște neamul românesc oameni cu suflet ales, care vibrează la fiecare rostire a graiului matern și la fiecare lacrimă ce nu încetează să mai curgă pe sufletul greu încercat al semenilor. Unul dintre aceștia se află la Gherla Clujului, ardelean prin ale cărui vene curge ca un șuvoi sângele strămoșilor săi, căliți în lupta pentru păstrarea nealterată a graiului și credinței străbune. Căci numai un astfel de OM se poate apropia mai bine de sufletul bucovinenilor, și ei greu încercați de istorie. Domnul Niculae Suciul, un cititor fidel al scrisului bucovinean, s-a atașat iremediabil de spațiul în care se odihnesc rămășițele pământești ale celui mai mare voievod român Ștefan Cel Mare, unde s-a cântat pentru prima dată „Balada” și unde jertfa de sânge continuă, din păcate, și azi, fără oprire, în plânsul fără margini al mamelor și soțiilor îndurerate.

Fire deschisă, comunicativă, sinceră, Niculae Suciul a câștigat repede inimile cărturarilor bucovineni, legând strânse și dragi prietenii cu oameni aleși, acărui operă o caută mereu, pentru a fi mereu la curent cu toate noutățile editoriale. Niculae Suciul publică mult, în diverse periodice, despre Bucovina și oamenii săi (fără a ține cont de granița politică ce împarte în două acest pământ românesc). O parte dintre aceste materiale sunt cuprinse în volumul său „Pelerin pe cărări de suflet”. Este o carte de suflet ce reflectă preocupările lui Niculae Suciul și care trebuie să se regăsească în bibliotecile publice, mărturie în timp despre vremurile de azi. Un OM rar, un suflet ales, Niculae Suciul este un bun român și un atent observator al vremurilor pe care le trăim.

Geo CIOLCAN, scriitor și poet: Nicolae Suciul nu scrie la întâmplare. Dragostea lui epistolară este generată de dragostea de citit (...) poate o surpriză pentru cei din afara cercului său de cunoștințe, dar, pentru mulți, era un lucru preconizat și așteptat cu un legitim interes. Ceea ce era firesc – un fel de translație naturală de la citit la scris – s-a întâmplat: „cititorul fără de asemănare” a devenit un scriitor fără de asemănare, dacă evidențiem ineditul devenirii lui Nicolae Suciul la titulatura de autor de cărți, și, așa cum scrie pe o carte de vizită: „Membru” Liga Scriitorilor Români.

Extrase din creația literară

...Și a început iar să mă doară
Dorul tău, dorul de țară,
Visul asortat cu amintiri,
Glazurat cu primele iubiri:

A mamei ce m-a alăptat,
A gliei ce m-a suportat,
A țării ce m-a educat
Să-i fiu străjer neaplecăt.

(din poezia **SÂMBURE DE DOR**)

Pentru dragostea de țară și de neam,
Tricoloru-n sânge-l am
Și cele trei culori de-o veșnicie
Le port în suflet, dragă Românie!

(din poezia **ÎN SUFLET, ROMÂNIA**)

Clipa mea mai fericită
Ca laic și ascuțitor
A fost sosirea mea dorită
Și-ntâlnirea c-un odor.

(din poezia **OCHII**)

Când vei trece iar Carpații,
Ca să poposești la Cluj,
Nu uita că mai sunt alții
Și la Gherla, lângă Cluj!

De mic copil eu m-am jucat
De-a mama și mireasă
Și nu vorbesc cu un păcat;
Dar vreau să fiu aleasă.
Mireasă eu doresc și vreau
Să-mi feresc alesul

(din poezia **DORINȚĂ**)

Se prelinge pe obraz
De-atâta bucurie,
Văzând iubirea dintre frați
Legendă din trecut și încă vie.

Rar se-ntâmplă, dar la mine-i unicat
Și m-a marcat pentru vecie
Acel izvor de dragoste ce-i nesecat
Și-a fost sădit de mama în pruncie.

Ce fericiți se simt acești copii ai mamei
Ajutându-și fratele în suferință
Și care, cu stoicism, în ciuda dramei,
Îi spune mamei: „Mă fac bine! Am voință.”

(din poezia **CELOR PE CARE-I STIMEZ**)

Am nopți cu somnul lin
Și nopți mai agitate,
Am nopți cu visul plin
De fapte re-nviate.

Mă visez în altău nimb,
cu „Un om pe niște scări”.
Secvențele mereu se schimb,
La vrerea unor reporteri.

Din tot ce-ai scris,
În suflet rădăcini s-au prins,
Ca-n „Dulcea viața mea de neatins”
Și „Încă viu” în visuri îmi ești „Sfincx”.

Te visez ținând de mână fata
Cu dulce alint zicând cu drag
„Frumoasa lui Tata!...”,
Când începea să urce peste prag.

„Până la capăt” al zilelor mele,
Doresc eu visuri cuminți
Să se împlinească dorințele tale
Din „Rugă pentru părinți”.

(poezia **EȘTI ÎN VISUL MEU**, Cu sufletul
cernit, lui Adrian Păunescu)

Nimbul de la Cel de Sus
A luminat o clipă harul
Frumoasei mame, ce-a adus,
Prin zămislire, rodul, darul.

Odorul cel mai minunat,
Ce două inimi a legat
Și-a luminat taina iubirii
Cu ochii mari ca trandafirii.

(din poezia **MAMEI**)

Tot am stat și m-am gândit
La multe flori de-asemuit.
Mi-a venit în minte,-n fine:
Nicio floare nu-i ca tine!
Culori de flori și curcubeu,
Toate sunt în chipul tău.
E și zâmbet enigmatic
Și acolo singuratic.

(din poezia **DRAGOSTE NESPUSĂ**)

Copii născuți am fost și noi,
Opt la număr, pentru doi
Părinți ce-aveau să ne crească
Pentru muncă, nu de pus în glastră.
Copilăria grea, cu lipsuri și război
Și crunta secetă a venit la noi
Și nu era nimic de mâncare;
Mureau și oameni, mureau și animale.

(din poezia **AMINTIRI LA 80 DE ANI**)

Ea este pentru mine
Trandafirul dintr-o mie,
Bobocul cel mai minunat
Pe care soarta mi l-a dat!

(din poezia **IOANA, soției mele**)

... Scriu foarte mult, chiar și comentarii la articolele din ziar (...). Acum începe o „epopee” de dorințe și împliniri datorită dragostei și bucuriei de a citi cât mai mult și de a onora autorii cu o mică sinteză, după lecturare, în care sunt expuse opiniile, aprecierile și mulțumirile mele pentru truda, nu foarte ușoară, de a scrie respectiva carte. (...) Domnule Gavril Moisa, veți fi singurul cunoscător al frământărilor mele pe mai multe planuri, pentru că eu „fac și tac” fără zgomot în jurul meu... (din mărturisirile lui **Niculae Suciu**, Gherla, 01.10.2017)

Simt o bucurie de a așterne câteva cuvinte, prin care să aduc mulțumirile mele, pentru a expune în cadrul Cenaclului literar „Artur Silvestri”, câteva din multele

discuții avute cu poetul Adrian Păunescu. (...) Gestul dumneavoastră, domnule Țene, de a-mi ține microfonul în tot timpul expunerii, îl consider un gest părintesc de a ajuta și încuraja un novice, un cititor. Și mai mult, ați arătat asistenței sentimentele umane care vă definesc în activitatea de inițiere și promovare ce bat la ușa creației. (din mărturisirile lui **Niculae Suci**, 01.11.2017)

Stimată doamnă profesoară! Vă mulțumesc pentru „Doroteia, satul meu drag”, cu amintirile și conținutul enciclopedic (...). Sunt stăpânit de dorința de a vă mulțumi personal pentru cărțile primite și de a săruta mâna celei care, plină de har, redă în paginile acestei cărți dorul „românesc” de locurile natale, de oameni și de apa Suhei. (...), privesc fotografia care poartă inscripția „Clike de destindere împreună cu soția mea Livia”, mă gândesc, doamnă Livia Ștefan, cu câtă demnitate ați reprezentat chipul femeilor din România în străinătate, frumusețea chipului și a sufletului, inteligența, bunătatea, dragostea – toate se văd și se simt în zâmbetul angelic din poză. (din mărturiile epistolare publicate)

Stimate domnule Hajdu Gyozo. Suntem bucuroși și vă mulțumim de activitatea prodigioasă în varii domenii la frumoasa, respectabila și meritata vârstă de 88 de ani. Prietenia frățească, între scriitorul maghiar și patriotul român Hajdu Gyozo și unicul Adrian Păunescu, va deveni legendă vie (...). Volumul „Adrian Păunescu” va fi prezentat pe 27 decembrie a.c. (2016) în cadrul Cenaclului „Punți de lumină”, demonstrează din nou, dacă mai era cazul, prietenia trainică „până când moartea ne va despărți”, dintre un maghiar și un român, doi literați de excepție. (din mărturiile epistolare publicate)

Domnule profesor Kolea Kureliuk, regret că nu sunt înzestrat de ursitoare cu darul creației să pot transforma acest volum de poezii în proză, pentru ca cititorii să afle că pe acest pământ românesc, există dragoste care poate să rivalizeze oricând cu celebrele scrieri, cu precizarea că este reală și nu ficțiune a autorilor de pe alte meleaguri. (din mărturiile epistolare publicate)

Să fiu aici în mijlocul dvs. este „mai mult decât în visul meu”. Am acceptat invitația părintelui protopop Iulian Paul Isip, ca o îndatorire morală (...) și îndemnul transmis cu har de către dvs. pentru întărirea credinței în Dumnezeu, apărarea ortodoxiei, buna înțelegere între oameni, respectul și dragostea pentru valorile naționale, pentru limba „ca un fagure de miere”, și pentru Țara în care m-am născut. (din mărturiile epistolare publicate)

Stimate Domn Octavian Bivolaru. Simt nevoia să vă scriu după o noapte în care am răsfoit „Cartea sentimentelor: Durerea Memoriei”, partea a II-a, primită cu o zi înainte, prin amabilitatea doamnei Maria Toacă și a fiului Iulian (...). Citind articolul „Cu ce au greșit Românii din Bucovina că au rămas orfani de mamă?”, al doamnei Felicia Nechita Toma de la pag.184, am aflat că sentimentul de apartenență la națiunea română se manifestă pregnant în sufletele celor prizonieri (...) (din mărturiile epistolare publicate)

Stimate Domnule Vasile Tărățeanu. Lacrimile dumneavoastră sunt împletite în dor, dar ochi vă plouă cu lumină la gândul și vrerea întregirii neamului. S-au îndepărtat speranțele, s-au amplificat dorințele și s-au micșorat „darurile” pe care

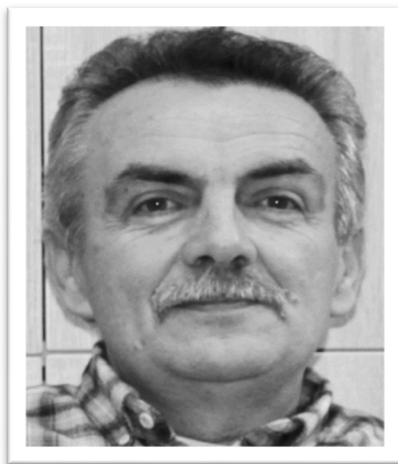
legitim le solicitați. Aveți harul luptătorului, sentimentul patriotic și dorința de a avea țara în țară. Revoltat, umilit, dar nu înfrânt, ridicați stindardul reîntregirii pe care-l urmează „Cei ce au țara în sânge/ Știu a o cânta și-o plânge”, fiindcă „Vis de țară-i înfioară/ Doar pe cei de dinafară”. Susțineți acest deziderat peste tot și oricând se ivește ocazia, spunând: „Atâta timp cât steaua-mi/ în ceruri triste arde/ Eu nu rostesc cuvinte/ ci-nflăcărez stindarde”. (din mărturiile epistolare publicate)

În Ardeal, patrioții care au luptat și realizat Unirea cea Mare, ne-au lăsat amintirea zbaterii pentru un ideal. Un secol de independență și libertate a fost prea puțin pentru ca patriotismul să se sedimenteze în conștiința noilor generații, neîncetând, ba chiar amplificându-se pretențiile maghiarilor, pe care le trâmbitează și cozile de topor, de realipire a Transilvaniei la Ungaria, nerecunoscând prevederile Tratatului de la Trianon, pe care-l consideră caduc. În acțiunile revanșarde, maghiarii sunt spijiniți de vânzătorii de țară, pe care statul maghiar îi decorează. (din mărturiile epistolare publicate)

Iubesc Bucovina. O stea călăuzitoare mi-a jalonat repere; pașii au încetinit, iar sufletul a absorbit imagini de basm ale locurilor, făuritorii de minuni pentru veșnicie pe pământul udat cu lacrimi și sânge. Am întâlnit oameni care își iubesc glia străbună, o slujesc cu aceeași râvnă și iubire, cu multă credință pentru dăinuirea peste veacuri a numelui ei. (din „Pelerin pe cărări de suflet, pag. 98)

Dintre mulții oameni deosebiți și scriitori, cărora le-am lecturat cărțile, cu origini bucovinene, aş aminti de bucovineanul născut în satul Bold, localitate ce se află sub apele liniștite ale lacului de acumulare de la Stânca-Costești, profesorul, doctor în filologie, licențiat al Facultății de Limbi Romanice, diplomat și poliglot, Mihai Maxim, cu domiciliul actual în București.

Portret literar, realizat de **Gheorghe P. ȚICLETE**
Scriitor, eseist și jurnalist, membru UZPR

Viorel SURDOIU

Scriitorul **Viorel SURDOIU**, fiul lui Gheorghe și al Mariei, s-a născut în localitatea Târgu-Jiu, județul Gorj, la data de 27 noiembrie 1964. Școala primară și gimnaziul le-a urmat în orașul natal, obținând rezultate excepționale, având încă, de la această vârstă, o înclinație pentru limba și literatura română, de parcă ar fi cunoscut conținutul testamentului cronicarului Ienăchiță Văcărescu, exprimat prin cunoscutul îndemn lăsat celor de după el, conceput ca supremă datorie a scriitorilor noștri.

Acest fapt nu a trecut neobservat de profesorii săi, care i-au călăuzit pașii spre acest tărâm, care s-a dovedit fructuos în conturarea unei benefice evoluții intelectuale, cu împliniri în mai multe domenii, în care s-a impus într-o cunoaștere și recunoaștere a semenilor. A absolvit, cu deosebite rezultate, Liceul „Henri Coandă” din Târgu-Jiu, în anul 1983. A continuat pregătirea intelectuală cu studiile superioare în urma cărora și-a adjudecat licența în jurnalism și filosofie, fapt ce i-a permis o activitate profesională bogată și diversă, având numeroase realizări.

Activitate profesională

1996-1998 Redactor la Radio Omega, din Târgu-Jiu; 2005-2007 Redactor de rubrică la cotidianul „Gorjeanul”; 2009-2015 Inspector de specialitate, PR, cultură scrisă – Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj; redactor-șef revistele „Jiul de Sus” și „Crinul Satelor”; realizator al periodicelor „Bilete de Papagal” și „Hazul”; 2015 – în prezent Redactor la Biblioteca Județeană „Christian Tell” Gorj; 2018 – Redactor șef al Revistei de Literatură, Arte și Istorie culturală „Spicon”;

Colaborări la publicațiile: „Gorjanul”, „Jurnal de Gorj”, „Gazeta Gorjului”, „Caietele Columna”, „Timpul”, „Clipa” (SUA). Este corealizator al revistelor „Krypton” și „Astfel”, din Târgu-Jiu și membru al Cenaclului literar „Columna”, Gorj, din anul 1988.

Opere literare

„Contextul desprinderii de haos”, 2011 Editura Centrului Județean Pentru Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Gorj; „Aripi de Pământ”, 2013, Editura PIM; Lansare 11 decembrie 2013, la Sala de lectură „Mihai Eminescu” a Bibliotecii Județene „Christian Tell” Gorj și la Centrul Cultural „Jean-Louis Calderon”, București; „De cealaltă parte a ploii”, 2016 Editura PIM; „Omiliile toamnei”, 2019, Editura EIKON 2019.

Prezent în antologii

„Gorjul Literar” – 2015..., „Peregrinări” – 2015; „Sărutul” – 2016, Ed. Măiastra; „POÈTES, VOS PAPIERS! Anthologie de poésie roumaine”, Iași, 2014, Editura Tipo Moldova; revista germană DIE BRUCKE, LYRIC, pg.132; Corealizator al Antologiei „Gorjul literar”, 2015.

Realizator al Antologiei „Scriitori gorjeni membri ai UR””, 2016; al Albumului fotografic „Stâlpii-arhetipuri în arta brâncușiană”, editat de Biblioteca Județeană „Christian Tell” Gorj; Antologia de lirică feminină gorjeană „Carmina Feminea”, 2023; Antologia de poeme „Mama”, Ed. Autograf, 2014, coordonată de Gheorghe Răducanu și volumele comune „Scriitori în țara lui Brâncuși”, 2007 și Gorjul Literar XI, 2008. Co-realizator al Antologiei „Gorjul literar”, 2015, Editura PIM. Realizator al Antologiei „SCRIITORI GORJENI MEMBRI AI UR””, Editura PIM, 2016.

Ziare și reviste la care a colaborat: „Mozaicul”, Craiova; „Argeș”, Pitești; „Portal Măiastra”, Târgu-Jiu; „Independența Română”, București; „Urmuz”, „Boema”, „Gorjeanul”, „Spicon”, „Ulises”, „Arte”, „Oravița” și altele.

Grafică de carte

„Scrisoare generației următoare”, autor Adrian Frățilă, Editura Măiastra, Târgu-Jiu, 2013; „Dodikai”, poezii, autor Adrian Frățilă; „Supliment de existență / Supplemento di esistenza”, a poetului gorjean Spiridon Popescu – edizione romena-italiana, a cura di Mirela Tingere; „Vesmântul unui gând”, poezii de Valentin Chepeneag, 2016; Volumele de poezii „Pasărea Dosoftei”, 2016 și „Zinc feudal”, 2017, Alex Gregora; „Alernanțe”, Tatiana Stoicescu.

Lucrări de grafică prezentate în revistele „Krypton”, „Altfel”, Caietele „Columna”, nr.70-4 /2013 și „Onix”, nr. 1-2 ian.-febr. și nr. 9-10, sept.-oct. 2015, Antologia „Sărutul”, „Arta”, „Mozaicul”.

Expoziții

Expoziție personală la Centrul Cultural „Jean Louis Calderon”, București. Au vorbit despre artistul plastic și poetul Viorel Surdoiu: prof. univ. și scriitorul Petre Demetru Popescu, pictorul și criticul literar Tudor Meiloiu, jurnalistul Alexandru Pășarin, prof. și scriitorul Geo Călugăru, prof. univ. Gheorghe Țiclete, scriitorul Corneliu Zeana și epigramistul Gheorghe Grosu. A citit din cartea prezentată actrița Doina Ghițescu (17. 03. 2015); Alte expoziții personale: Galeriile municipale de artă Târgu-Jiu, 2013; Muzeul Județean Gorj 2015; Mans-Arta, Biblioteca Județeană „Christian Tell”, Gorj, 2019; Muzeul Județean Gorj, 2022; Casa de Cultură „Traian Demetrescu”, Craiova, 2023; Expoziții de grup: Târgu-Jiu în cadrul GorjFest, România; Rep. Moldova și Bulgaria.

Referințe critice

„Viorel Surdoiu debutează în urma câștigării unui concurs de volume în manuscris la Festivalul „Zilele Arghezi” din 2010. Am fost în juriu și îmi mențin părerea că poemele sale sunt dintre cele care pot suscita interesul cititorilor prin sensibilitatea exacerbată a autorului și prin finețea unor metafore.” (**Horia Gârbea**, 21 iunie 2011)

„Pentru Viorel Surdoiu (ViSu), formele interioare, cele pe care le ia sufletul și, nu de puține ori, imaginația, sunt adevărate metafore. Metafore stilistice, vizuale,

întrebări existențiale (unele dintre ele aceleași cu care ne trezim toți față în față uneori, altele profund personale și cu totul distincte)... Pe Viorel l-am cunoscut întâi ca jurnalist, având bucuria de a lucra, pentru un timp, în aceeași redacție. Aproape imediat l-am cunoscut și ca scriitor și om. Totuși, ca artist vizual mi s-a dezvăluit după ani și asta doar dintr-un paradox specific personalității sale. Cu modestia omului care crede că își știe locul, Viorel își dezvăluie greu latura artistică ochiului privitor. Și asta doar atunci când crede că are, cu adevărat, ceva de arătat.” (**Dorina Cioplea**, Agenția De Carte, 31 august, 2015)

„Discursul liric din volumul „Omiliile toamnei – altminteri” are la bază o psihanaliză a omului, a sentimentelor și relațiilor interumane, pe fondul unei credințe în divinitate și lumină. Poemele sunt când filosofice, când ritmate sau mici bijuterii metaforice cum sunt: „Plouă / Bacovia trece pe strada / toamnei // singur” (pag. 21 „LINIȘTE”); „Sub pașii săi / se ascund cărările / din suflet” (pag. 41, „PELERINUL”). Oricum ai aborda volumul fie sub aspect modernist, ne-modernist, el este străbătut de un suflu pozitiv, alături de un romantism cald, îmbietor, poemele devenind adevărate omilii pastelate ale spiritului unui poet, Viorel Surdoiu, sincer și matur, al cărui stil liric este deja consolidat și confirmat.” (Cronică literară, în volumul „Iglu Cărților”, **Mihaela Meravei**, Editura Ex Ponto, Constanța, 2021)

„Poetul-pictor regretă fățiș retragerea naturii din viața omului și din imaginarul său, fiind înlocuită doar de imaginea calamităților: „așadar despre natură ce să mai / vorbim / e din ce în ce / mai retrasă / intră în discuție doar când ți-e / lumea mai dragă / ba ia foc ba se revarsă”. Volumul lui Viorel Surdoiu, cu subtitlul pe copertă „altminteri”, care nu se regăsește însă pe pagina de gardă, este într-adevăr original, interesant, frumos ca obiect și demonstrează nivelul bun al unui autor care a dobândit experiență ascultând omiliile multor toamne.” (**Horia Gârbea**, Revista „Neuma”, Evoluții lirice 66, Nr. 11-12 (25-26), Noiembrie-Decembrie 2019)

Extrase din operă

LA MARGINEA LUMII DIN MINE

Toți copacii
de pe toți munții și de pe toate dealurile
au rădăcinile înfipite în mine
Firele de iarbă
eu le hrănesc
Păsările durerii își fac în mine cuib
și-mi cresc aripi frânte
visând
zborul ce nu-l vor zbura niciodată
.....
(„Aripi de pământ”, 2013)

ȘI ÎNTREB...

Întrecuvintele
Sunt semnele clare
În care poetul își reazimă gândul
În căutarea literei
Rătăcite vertical pe tristețe
.....

DOAR ÎNLĂUNTRU

Îngerul și sufletul
călătoresc împreună
Restul sunt
aripi închipuite
pe care cei rămași
le negociază prin cuvinte
și lacrimi
și nu știu
că prețul a fost plătit înainte
și aripile sunt doar cuvinte
de bun rămas
pentru că zborul
e doar înlăuntru.
(„Contextul desprinderii de haos”, 2011)

UN STEAG

un steag răsfirat de un vânt rătăcit
s-a adăpostit sub lumină
în noaptea țării se ascund hienele
ziua își schimbă părul peste dealuri
și umbrele sunt temătoare
de apus
.....
(„Omiliile toamnei”, 2019)

Profil realizat de **Gheorghe ȚICLETE** și **Geo CĂLUGĂRU**
Scriitori și jurnaliști

Maria-Ileana TĂNASE

Motto:

Poezia este cântecul din sufletul meu, mâna întinsă ce mă susține la greu.
(Maria-Ileana TĂNASE)

Maria-Ileana TĂNASE a venit pe lume într-o zi de 18 februarie 1957, în satul Păncești, comuna Sascut din județul Bacău. Pentru sufletul său, locul este sacru, un sat de răzeși atestat documentar, încă, de pe timpul lui Ștefan cel Mare, iar înainte de reforma administrativă din 1968 a fost o mare și înfloritoare comună. Este primul copil, dintre cei doi, al soților Gheorghe și Ileana (numele de fată Iordache), oameni harnici, gospodari și foarte mândri de apartenența lor la această lume rurală, unde s-a născut veșnicia. Pentru foarte mulți ani, a locuit în municipiul Bacău, orașul tinereții, al maturității și de care a rămas foarte legată... îl consideră emblematic, deoarece pe aceste meleaguri îi sunt rădăcinile, aici are multe amintiri care-i hrănesc sufletul și totodată reprezintă o bogată sursă de inspirație. Însă viața i-a purtat pașii prin mai multe locuri, iar în prezent trăiește la București. Din luna martie a anului 2017 face parte din Liga Scriitorilor din România.

Studii

În anul când a intrat în clasa întâi, a avut loc o importantă Reformă în sistemul educațional. De atunci, pentru școala generală a devenit obligatoriu învățământul de opt ani. Primele opt clase, le-a urmat la Școala generală Nr.1, din satul natal, Păncești – comuna Sascut, între anii: 1964-1972.

Între anii 1972-1977, a urmat pentru cinci ani cursurile de zi ale Liceului industrial de celuloză și hârtie din Bacău. În perioada 1977-1979, a urmat, la București, o Școală tehnică de chimie, specialitatea Tehnician de laborator. Mult mai târziu, ca o împlinire, o necesitate sufletească, a urmat între anii 2012-2015, Facultatea de Științe Sociale și Administrative – specialitatea Administrație Publică, din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București.

Activități

Tehnician chimist până în anul 2000. Imediat, după aceea a lucrat în mediul privat în cadrul unei afaceri de familie, la Consultanță și vânzări cât și Resurse umane. Din anul 2014 este pensionară.

Debut

A debutat publicistic, pe suport de hârtie, în revista *Negru pe Alb*, în martie 2014, număr festiv, cu poezia „Am nevoie”, însă pe unele site-uri de poezie, mult mai devreme.

Volume publicate

- *Focul iubirii din urmă*, 2015, Editura Armonii Culturale – Adjud;
- *Iubirea cu suflet martir*, 2016, Editura Armonii Culturale– Adjud;
- *Note de toamnă*, 2016, Editura Armonii Culturale– Adjud;
- *Viața, ca un maraton*, 2017, Editura Armonii Culturale– Adjud;
- *Periplul unui destin*, 2018, Editura Anamarol-București;
- *Eterna stagione* (Anotimp etern) – 2018, volum antologic în limba italiană, Editura Armonii Culturale– Adjud;
- *Briză de cerneală* – 2021, Editura Betta – București.
- În prezent are în pregătire, pentru tipar la Editura Betta, volumul de debut cu proză scurtă. De asemenea, lucrează la o carte care va reuni: epigrame, catrene... aforisme și, în faza de schiță, există un prim roman.

Afilieri

Frecventează și participă la evenimentele literare organizate de cenaclurile literare:

- Arena literară;
- Literar ing;
- Lecția de Poezie Apollon;
- Amurg Sentimental.

Premii

- Premiul special al juriului la prima ediție a Concursului național de proză scurtă „Nicolae Velea”, 2017, organizat de Arena Literară;
- Locul al III lea, pentru poezia „Viața, ca un maraton”, organizat de grupul de poezie „Dialog cu versul iubirii”;
- Premiul juriului pentru secțiunea Poezie străină, 2021, Concursul Literar Internațional „Picături de suflet”.

Publicații în reviste

- *Negru pe alb*, martie 2014, pagina 54; – *Bogdania*, Anul II, nr. 11-12, 2015, pagina 43; – *Vocativ* nr. 1, 2-3, an 1, 2016 pagina 59 și 60; – *Nomenartis*, An V, nr.1 (53), Editura Amanda Edit 2016, pagina 35; – *Taifas literar*, Nr. 1 / 2017; – *Moldova literară*, nr. 4 (33) decembrie 2017; – *TopLitera*, Anul II, nr.3, 2017, pagina 2;
- *Albanezul*, Serie nouă, nr.1 /2017; – *Poezia*, Anul XXII nr 3(81) și 4 (82), 2017; – *USR Iași*, pagina 78 și 73; – *Independența Română*, Anul III, nr.31/ august 2017;
- *Parnas XXI*, 20 aprilie 2018; – *eCreator*, 5 martie 2018; – *Metafora*, Anul XXVIII,

Nr.1(88), 2018, pagina 3; – Eminesciana, Anul III, nr.2/13-2019, pagina 48; – Agora Artelor, Nr.1/2020, pagina 21; – 13 Plus XXIII Nr. 197/2020, pagina 17; – Poezia XXXVI-nr.2 (96) 2021, USR Iași, pagina 72; – Rotonda Valaha nr. 22-2021, poezii pagina 103; – Revista Eminesciana 2/25-2022, cronică Ana Dobre, pagina 97; – Arena literară nr. 25/ 2022, cronica Nicolaie Georgescu, pagina 46; – Litere nr. 7-8(268-269), iulie-august 2022, cronica de Paula Romanescu; – Cafeneaua Literară 12/2-2022, cronică de Aureliu Goci, pagina 7; – Litere nr. 9(270), septembrie 2022, cronică literară de Lucian Gruia, pagina 70. Alte reviste: Cadran Cultural, Cervantes, AntePortas, Constelații diamantine, Amurg sentimental.

Extrase din referințe critice

– Această poezie tihnită a Mariei-Ileana TĂNASE, care caută liniștea interioară a sufletului în ce e calm în jurul trupului, se situează în vecinătatea perceptelor de înțelepciune, este adesea gnomică, face abstracție în mod voit de agitație, evită dilemele, este preocupată de corespondențe și lasă gândul să meargă de la sine pe hârtie. (**Nicolae GEORGESCU**, Arena literară nr. 25/ 2022, pagina 46)

– Cu fiecare volum de versuri publicat, doamna Maria-Ileana TĂNASE își consolidează locul în literatură, se evidențiază drept o voce impetuoasă a poeziei contemporane, cu o bogată și diversă paletă de tematici lirice, sublimate în metafore inspirate, cu un talent autentic, de netăgăduit, oferind cititorilor emoții ale esteticului pur, în același timp intens brodat, în enunțuri delicat – feminine. (**Eliza ROHA**, Lecturi în pandemie, Editura Betta, 2022, pagina 187)

– Da, în poezia sa, cuvintele lăstăresc, iar timpul zidește povești însemnate cu viață. Fiecare poem ar merita o tălmăcire măcar cât răsfrângerea unei priviri în curgerea lină a unui râu înainte de întâlnirea acestuia cu marele fluviu. Eu am să întârzii însă la poemul Restul. Este „tabloul” ales de mine din „colecția” *Briză de cerneală*. Este aici o poezie de multe karate, cu o simbolistică generoasă în care adie ecouri de filozofie blagiană-lumina și umbra în corola de minuni a lumii, aripile de fluturi născuți poveste, efemerul și veșnicia. Poeta Maria-Ileana TĂNASE a scris o carte mare. De citit cu sufletul. (**Paula ROMANESCU**, Litere nr. 7-8 (268-269), iulie-august 2022, pagina 78)

– Poezia Mariei-Ileana TĂNASE o cuprinde și o exprimă în infimezimalele gândurilor, care se exprimă prin metafore plasticizate sau revelatorii, metafore prin care poeta coboară briza de cerneala din haosul implapabil al necuvântului și o captează în realul palpabil al poeticității, al cuvântului poetic, sumă de vitalități. (**Ana DOBRE**, Revista Eminesciana, 2/25-2022, pagina 97)

– Maria-Ileana TĂNASE scrie o poezie paradoxală, inspirația îi vine dimineața, dar gândurile i se limpezesc în timpul nopții. Poezia crește natural, ca vegetația, cuvintele înfloresc pe ramuri de pomi și gânduri. Versurile talentate înveșnesc efemerul. De la volum la volum poeziile cresc în densitate și expresivitate. Poetul Virgil DIACONU consideră că există două feluri de poezie: generaționistă-optzecismul (postmodernismul), nouămiismul (fracturismul), douămiismul (erotismul) și trans-generaționistă – care ascultă de valorile esteticii clasice. Dacă poezia generaționistă

este trecătoare ca moda (schimbându-se de la o generație la generație), poezia transgeneraționisă durează mai mult. Poezia Mariei-Ileana TĂNASE este transgeneraționistă. (**Lucian GRUIA**, Litere nr. 9(270), septembrie 2022, pagina 70)

– Două lucruri mi se par definitorii pentru poezia d-nei. Maria-Ileana Tănase: în primul rând, materialitatea grea, concretitudinea universului imaginar într-un timp autumnal, ca și creația poetului plumbului; în al doilea rând, asocierea, oarecum paradoxală, a aspirației profunde, cu o elevație, o pornire evanescentă spre zonele de emoție, evlavie și rugăciune prin care lumea ființei se intersectează și se impregnează cu puritatea credinței, ceea ce echivalează cu profunzimea conștiinței. Discursul auctorial are meritul de a exprima fidel imaginația poetică bogată, universul interior construit uneori din contradicții, ciocniri care se nivelează și se armonizează la nivelul conștiinței reflexive. Cu „Briză de cerneală”, d-na Maria – Ileana TĂNASE a reușit să închege un volum de poezie nu lipsită de expansiuni semnificante care confirmă explozia târzie a poetei – opt volume de poezie în ultimii șapte ani! Și mai trebuie semnalat că autoarea scrie o poezie concentrată și de o subliniată rezoluție ideatică construită prin cuvinte din aceeași zonă semnificantă. (**Aureliu GOCI**, Cafeneaua Literara, 12/2-2022, pagina 7)

– Poezia Mariei-Ileana TĂNASE reușește să îmbine sentimente contrarii, precum așteptarea toamnei ca recoltă cu frica de toamnă ca sfârșit, frica de iarnă, ca sfârșit, cu așteptarea iernii ca purificare, toate incluse în repetabile trăiri, îmbinând din nou, de data aceasta, sentimentele noastre pe care le dorim cât mai de durată, cu pulsațiile nesfârșite ale naturii, într-o iubire din urmă care vrea să nu se termine niciodată. (**Nicolae VASILE**, Prefața volumului de versuri „*Focul iubirii din urmă*” - Editura Armonii Culturale, 2015)

– Smerită în fața destinului, dar nu cu un tonus obsecvios sau trist, autoarea ne invită la reflecții profunde, dând glas trăirilor de zi cu zi, în intonații lirice surprinzătoare. Poemele Mariei-Ileana TĂNASE ne vor răcori de acum frunțile visătoare, în reveriile verilor ce vor veni cu o a să briză de cerneală poetică. (**Dan Toma DULCIU** – Coperta IV, Volumul de versuri „*Briză de cerneală*”, Editura Betta, 2021)

– Din poemele volumului mai sus relevate, din pantonimia imagistică și ideatică a sintagmelor conținute și prezentate succint în celelalte poeme, putem înțelege că poeta Maria-Ileana TĂNASE poate ajunge cu o siguranță meritorie, prin construcții lingvistice de imagini inedite, clădite cu multă râvnă și pricepere cu structuri metaforic-panteistice, printr-un mixaj noezic de real și fantastic, unde lipsirea și așteptarea transgresează cromatic din cadrul predominant liric și ingenuu, în imagini ireale și în sonanțe autumnale, la o metafizică a liniștii. (**Gheorghe APETROAE**, Sibiu – Prefața volumului de versuri „*Note de toamnă*”, Editura Armonii Culturale, 2016)

– Poezia are, dintotdeauna, rădăcinile bine înfipite în ființa noastră, devenind idiomul universal al sufletului, prin care tot ceea ce este mai uman acceptă să devină mai bun, mai valoros, mai altruist. Nu atât pentru a lăsa ca moștenire un nume pe o carte, cât pentru a privi mereu, chiar dacă ostentativ către înainte. O astfel de menire

îi este predestinată și Mariei-Ileana TĂNASE, care, în versuri scrise sub auspiciile eternei toamne (bogații) a sufletului, dominată de un romantism aproape incurabil, reușește să dea viață unei povești, în lumea propriilor trăiri karmice. Stări surprinzătoare, călătorii evanescente, idile paroxistice, diversitatea cromaticilor spectrale ale eului – îmbogățite cu raze de divin – toate acestea devin, în lirica Mariei-Ileana TĂNASE, bazele atributive ale unei construcții speciale. Deși anotimpurile se succedă cu viteză unui gând stelar, deși timpul suferă prefaceri, de la motiv de încarcerare, la aripa spre libertate, zborul (pe)trecerii este lin, fără zbateri convulsive, fără regrete. În versurile cărții, fiecare clipă este unică, indisolubilă, neprețuită, așa cum fiecare vers, fiecare poezie, devin tot atâtea motive de inițiere în mister. Meritul autoarei în înțelegerea acestei intempestive scurgeri a zilelor este acele de a reuși să transforme (cu neexhaustivele sale resurse) fiecare toamnă (generală) într-o nouă primăvară (proprie), după cum sună una dintre minuna-tele paradigme albert-camusiene: Toamna este o a doua primăvară, când fiecare frunză e o floare... (**Gheorghe A. STROIA** – Coperta IV a volumului „*Focul iubirii din urmă*”, Editura Armonii Culturale, 2015)

– Despre cărțile Mariei-Ileana Tănase au mai scris: Victor ATANASIU, Doina BÂRCĂ, Geo CĂLUGĂRU, Maria NICULESCU, Angi Melania CRISTEA, Angela Irina GHINTUIALĂ, Cristian ȚÎRLEA.

Extrase din operă

18 KARATE

Prin fața ochilor, într-o viteză năucitoare,
trece un tren... revăd garnitura cu cele
douăsprezece vagoane burdușite
de saci cu amintiri, unele de mult îngălbenite,
iar în câțiva, colorați și ciuruți,
manuscrisele, muguri de vise, din care au ros
carii anilor fără de sfinți în calendare.
Osiile s-au pus în mișcare, cu mult, mult înainte
de pârguirea portocalelor, Dumnezeu a hotărât
fără să țină cont de grijile și socotelile bunicii.
Gara, cu pereții scorojiți, era din secolul trecut,
balamalele ușilor sufereau de artroză,
geamurile aveau miopie, instalația electrică
refăcută de două ori, iar din loja acoperișului
se simțeau, discret, binecuvântările îngerilor.
Să mă ierți, prințesă, când mai în glumă,
mai în serios, uneori, încercam să te sperii,
că iau trenul și fug tocmai la Paris!
Te simțeai neputincioasă și sădeai iute un oftat,
privirea era prinsă-n rama unei antice dureri,
totuși bunătatea se reflecta prin culoarea-i albastră.

Au încărunțit copacii care mi-au răcorit spiritul,
chiar și trandafirul răsfirat, ca un evantai, pe gardul
de după care singurătatea își proba dantelele.
Cu ochii umeziți și în tăcere am strâns toți anii,
înnobițați cu 18 karate... i-am îngămadit în cufărul
lustruit cu lacrimi de pribegie...
Rămân bijuteria care-mi împodobește mâna
ce așterne caligrafic și cu smerenie, emoțiile!

MAREA LIMBĂ ROMÂNĂ

Ce-aș putea, astăzi, să mai spun
despre milenara limba română,
când iluștrii înaintași, ca niște salve de tun,
au făcut să răsună limba străbună ?
De la **Testament literar** a lui **Ienăchiță Văcărescu**,
la „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”
a poetului, nepereche, **Mihai Eminescu**,
„Limba noastră-i o comoară”, limba sfântă
„Limba vechiilor cazanii, / Care o plâng și care o cântă
Pe la vatra lor țărâni”, ne-o spune cu-atâta har,
într-o „limbă dulce și-armonioasă”,
Alexei Mateevici, preotul-poet basarabean.
Iar **Vasile Voiculescu**, despre acest „grai valah”
ca o-nchinăciune, înțelept grăiește:
că-i un „grai tămâiat”, o „cățuie de petale”.
„Mult e dulce și frumoasă/ Limba ce-o vorbim
Altă limba-armonioasă / Că ea nu găsim”
de **Gheorghe Sion**, și chiar ne dă povață:
„Limba, țara, vorbe sfinte / La strămoși erau;
Vorbiți, scrieți românește, / Pentru Dumnezeu!”
George Coșbuc, propune limba „lege românească”
iar pe „limba doinelor de aur”, **Grigore Vieru**,
spune că doar „În limba ta”
„Ți-e dor de mama / Și vinul e mai vin,
Iar când nu poți / Nici plânge și nici râde,
Tu taci atuncea / Tot în limba ta”.
„Limba română este patria mea” – **Nichita Stănescu**
și cu sufletul împărțit „semn al singurei nații”
„Să nu trădați limba română”, ne roagă **Adrian Păunescu**.
Pe „Corabia cu poeți” de **Blandiana**, „cuvintele se-mbarcă
și refuză să doarmă, refuză să moară,
întinzându-se pe valurile timpului”, prin limba română.
Și pentru că „Toate trebuiau să poarte un nume”,
concluzionează **Marin Sorescu**, s-a ales, anume,
„un singur nume, li s-a spus Eminescu”

ce simbolizează Limba Română și românismul.
Poate, la Tribunalul Literaturii, mulți, vom pierde sentința,
dar nemărginită prețuire, tuturor, celor care nu obosesc
și, prin cuvânt, navighează pe Marea Limba Română!

POETUL

(Lui George Bacovia)

Ce îți șoptesc, Poetule, frunzele ruginite?
Din mesteacănul cu ramurile arcuite...
O altă toamnă-și lasă nervii prin frunzare,
Iar soarele-și pune razele în buzunare.

O nouă toamnă desfrunzește peste Poet
Și în cădere, frunzele se prind în menuet;
În salonul Doamnei, o altă aniversare...
Sărbătorind Poetul, până „clavirul moare”.

Pe cer câțiva nori plutesc iar vântul adie,
Foșnetul frunzelor anunță „vreme de beție”,
Siluetele grăbite-și poartă pașii spre casă,
Înainte ca ploaia să se deșire furioasă.

Plesnesc norii violeți și „ce melancolie”!..
Întreaga urbe face infuzie cu poezie;
George Bacovia se identifică cu orașul,
Precum, Bistrița, pe vremuri, cu plutașul.

NESFÂRȘITA ÎNMUGURIRE

Prin lut, foșnește
de mult a toamnă,
iar uneori simt sufletul
cuprins de împovărarea
drumurilor străbătute,
doar prin gânduri
și însuflețite pe hârtie.
Sub pleoape,
se amestecă anotimpuri
ce-și împrumută obsesiv

aceeași morganică poveste,
când se întorc ecouri
ce iscă furtuni sau
oaze de liniște interioară.
Din lutul invadat
de nesfârșita înmugurire,
a verdelui din suflet,
lăstăresc cuvintele,
iar timpul răbdător
zidește meticolos veșniciei.

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

George TERZIU

S-a născut la Timișoara, România. S-a stabilit temporar în mai multe orașe din țară (Constanța, Satu Mare, București, Pitești).

Este scriitor de poezie, proză scurtă, eseu, literatură științifico-fantastică, piese de teatru, critică literară. A editat mai multe cărți cu teme de mai sus.

A fondat două cenacluri literare la Timișoara, aflate în funcțiune: Pavel Dan (generalist) și Helion (literatură SF).

Realizator de emisiuni cultural și economice la 2 televiziuni pe cablu, la Timișoara și Satu Mare.

Este președinte al Ligii Scriitorilor Români pe Regiunea București-Ilfov.

Este director al Grupului Cervantes (Editură, Revistă); A editat cărți a peste 360 autori; A realizat 65 de Antologii literare; A Realizat coperti și grafică la peste 120 de cărți; Realizează 2 reviste, lunare: **Cervantes**, revistă de cultură și **Elite tinere**, revistă pentru copiii talentați.

Participant la 5 Târguri de carte internaționale, cu stand propriu; Partener la Festivaluri Culturale din România; Realizator de Tabără culturală internațională în România

În curând: Asociația Cenaclurilor și Asociațiilor culturale din România, Asociația copiilor talentați, Asociația seniorilor activi din România.

A mai prestat activități de consilier și producție în domeniul imaginii, la peste 800 firme din toată țara. Are câteva inovații în domeniul publicitar. A realizat francize în domeniul publicitar și vânzare afaceri la cheie.

Extrase din aprecieri critice

Emil Lungeanu: „Mai bine mai Terziu decât niciodată”, volumul de poezie, George Terziu, *Moartea necesară*, Editura Inspirescu, 2014.

„Nu știu dacă într-adevăr m-am numărat printre cei dintâi cronicari ai volumului *Moartea* citește ziarul publicând în ediția din 18-23 iunie 1990 a Convorbirilor literare și critice recenzia „Ultimul Mircea Dinescu sau despre greva general a cuvintelor”, dar e aproape sigur că mi-am dat silința în zadar, căci în acea vară fierbinte, când mineritul pe valea Dâmboviței și în gurile de metrou ale Pieții Universității umplea

toate reportajele zilei, la București doar Morții îi mai ardea de citit presa culturală. Reîncarnare sau nu a strădaniei fraierului de atunci, iată-mă azi zorindu-mă iarăși să întâmpin un alt volum de versuri din aceeași „serie neagră”, *Moartea necesară*, dovadă că n-am învățat nimic din lecțiile trecutului revoluționar al patriei”.

„Interzis de cenzura comunistă după cele trei premii din 1981-83 și un promițător debut în proză (Experiența) salutat de Eugen Barbu și premiat în Marea Britanie, George Terziu a dispărut vreme de trei decenii bune din peisajul editorial românesc, preferând să se dedice estimp cenaclurilor literare timișorene și sătmărene, emisiunilor culturale radio sau de televiziune, iar de câțiva ani înapoi – producției de carte beletristică și editării revistei internaționale de cultură Cervantes. Odată cu întoarcerea fiului risipitor al Muzei după această îndelungată absență, astăzi volumul de față marchează și debutul editorial al unui poet. Iar după lectura reconfortantă a acestor pagini, poți conchide împăcat că, fie ea și venită așa de târziu, *Moartea necesară* era într-adevăr o naștere necesară. Da, mai bine mai Terziu decât niciodată.”

Dumitru Sârghie: „Absurdul târziu al lui George TERZIU”

„George Terziu, acest „mort frumos, cu ochii vii”, care a brevetat sintagma „MOARTEA NECESARĂ”, într-un valoros volum de poezie cu același titlu, recidivează urmuzian, cu un trăsnet volum de proză, intitulat nici mai mult, nici mai puțin „Proză bipedă”. Bipedă, bipedă, dar ce proză, neică! Scurtă, absurdă și suprarrealistă. Absurdul social și politic al lui Terziu vine, ce-i drept, cam târziu, după ce, în urmă cu mult timp, evreii Kafka și Urmuz făceau furori cu acest stil aparent șocant și illogic...

(...) Volumul „Proză bipedă”, apărut la propria-i editură (Inspirescu, din Satu Mare), ne prezintă o proză subtilă, cu mesaje codificate și parabole, care au marele merit de a da naștere la mai multe interpretări. Și așa e și firesc, până la urmă: într-o Românie, în care pluralismul politic este batjocorit, din punct de vedere social, politic, cultural și, mai ales, economic, stilul acesta oarecum încifrat ne dă posibilitatea să traducem și să definim mult mai bine leagănul acesta de respirație anevoioasă care se numește România...

(...) George Terziu încheie optimist, bazându-se pe faptul că Institutul de Cercetări Vectoriale din Satu Mare (bășcălie paroxistică în formă continuată), în urma unui studiu comportamental al oamenilor de aici, a ajuns la concluzia că SĂTMĂRENII SUNT ÎNCĂ UMANI ȘI BIPEZI.

Într-o țară a maimuțelor cu haine, a rămâne uman și biped e o mare performanță. Felicitări, George Terziu... E încă devreme la tine în suflet!” (**Linia întâi, 21.06.2015**)

Marina Almășan: **„Dacă ești atipic, ești izolat. Mă simt izolat uneori...”.**
Interviu cu omul de litere și de afaceri George TERZIU.

„Niciodată nu spun „Da” din prima, oricât de tentată n-ar părea, la o primă vedere, „oferta”. M-am pus pe cercetat. În zilele noastre, dacă știi să cauți și mai ales CE să reții din avalanșa de informații, internetul îți poate răspunde la o mulțime de întrebări. Și atunci am avut o revelație: am dat de un personaj spectaculos, cu o biografie inedită, o viață în care se înghesuie altele șapte, cu realizări în domenii neașteptate, cu drumuri deschise, cu teritorii dezvirginate, cu sușuri și coborâșuri, dar și izbânzi nesfârșite. Toate sub un singur nume: GEORGE TERZIU. Va propun mai jos

un interviu spumos, cu un bănațean care, deși „Banatu-i fruncea”, a ales, pentru restul vieții (deși... cine poate ști dacă o fi pentru totdeauna?) Bucureștii. Și aici ...e pus pe fapte mari! N-aș putea să vă spun exact ce este. Cred că un pic din fiecare: jurnalist, scriitor, om de afaceri și cred că lista ar putea continua...”

„George Terziu: – Știam să citesc la 6 ani și nici părinții mei nu știau asta. Am provocat surpriză învățătoarei, care era și bibliotecară, că nu sunt la școală și vroiam să împrumut cărți! Am avut o mamă cu principii ferme, de genul: „Nu există nu pot, există nu vreau!” sau „Orice ți se întâmplă analizează în primul rând în ce măsură ești tu vinovat”, apoi alții. Mama mea a fost originară din Bucovina (Ucraina) și a venit în România în mod tragic, traversând într-o căruță, împreună cu părinții și cei încă 4 frați toată țară. Am copilărit trăind din mila populației. Țin minte că pentru a mai câștiga puțin, mamă mea a cumpărat o mașină de cusut. Iar bunicul a adunat toți copii pentru a pune mână de la mână să poată cumpăra acea mașină. Am mâncat carne cam o dată pe lună. Sărăcie lucie. Prima locuință proprietate pe care au avut-o părinții a fost cam la terminarea școlii generale. Jale...” (**Bărbați de nota 10**, 17.06.2023)

Florin Grigoriu

„Un scriitor mult zbătătoriu întru ale facerii și desfacerii de cărți și reviste, de taine, aducătoriu de nume în antologii și volume proprii, strădalnic și adulatoriu prin Editura sa, Inspirescu, plăcându-i deci și calamburul, jocul de cuvinte, țeserea și încifrarea lor în poezie și proză, dar și în eseuri, căutător de mine de aur, de-argint și de aramă (prin scris să-și dea arama pe față, autorii sau să-și îmbogățească pieptul cu medalii cu pietre scumpe literare, degetele, sipetele etc. precum bijuterii care fac și migălesc metale și pietre și lumii le dau, trăitori unii în preajma unor Dalile, alții zidindu-și Anele în cărți-catedrale sau temple, ori ascunzându-le în peșteri, precum comorile vechii schivnici, ori profeți, încifrându-le în cabale, ori însemne pe pietre, piei de inorogi și de zmei, papirus, ori doar hârtie din cârpe, lemn, aripi de fluturi sau bărzăuni), dar și cavaler veșnic cu surâsul pe buze și cu halebarda vorbelor mierii (are omul ăsta o plăcere a laudei, ceva de speriat și de plăcută satisfacție, de a da din bogăția sa interioară și altora, cum rari sunt în preajma noastră concetățenii!) nu degeaba are ca herb însemnele Cavalerului Rătăcitor, Luptător cu Morile de Vânt, dar mare făuritor de cultură hispanic-universală, Cervantes, căutând, picaresc și nerăbdător, talente, să-i urmeze „din inimă pentru inimă”, „în gânduri duse cu pluta”, prin călătoriile sale în Timișoara natală, Constanța, Satu Mare, București, Pitești, târguri de carte...

Zice că este văzut pe ferestre în 8 grupuri literare pe internet, în 5 reviste literare, ca redactor, pe la Râmnicu Vâlcea, Televiziuni, Tecuci, Institutul Cultural Român, Muzeul Literaturii Române, alte muzee, centre culturale, săli, străzi, cluburi, prin 37 de antologii, fiind și editor a peste 200 de autori, realizator de coperti și grafică la peste 130 de cărți, a condus cenacluri literare, a fost și interzis de regimul ăl trecut (ăsta nou îl tolerează) și că este prieten cu copii talentați. Știu că este prieten și cu dudu, domnișoare și doamne talentate, dar și cu boieri și sărăntoci talentați foc și pară...

Spune undeva că a scris „pe vremea când era așa de sărac, că mânca frunze, chiar și uscate”, că este (era?) căutător de femei frumoase (Am și stat la un târg de carte lângă o doamnă tulburător de frumoasă, și de-atunci cred că mă cam doare

inima, ori poate doar s-a accentuat?), scrie „văpăi de simfonii crepusculare”, iar în recenta antologie, a 37-a, unde am publicat și eu o ceva, de care nu știu dacă-am scris-o eu sau frate-miu geamăn, are niște „gânduri duse cu pluta”, un panegiric sau așa ceva, conform inscripției lui Charles Gordy, pagina 7, în respectiva antologie, prefață „Antologie de umor –Tudor Mușatescu”: „Un zâmbet este o modalitate de a-ți schimba înfățișarea”, ori din numitul Tudor Mușatescu (1903-1970), „Decolteu: Aeroport pentru aterizarea privirilor și decolarea dorințelor”.

Nicolae Toma: „Undeva, cineva, ne face ceva sau adevărul denunțat de poezie!”

„În ultimile zile, premergătoare alegerilor locale, am citit și răscitit cu mare plăcere cartea scrisă de George Terziu **„Poeme urmărite general”**, apărută la **Editura Inspirescu**, din București. Poetul nu este un autor necunoscut pentru mine. I-am citit poemele prin mai multe reviste literare și recunosc că acest volum a reușit să-mi stârnească inteligența și am urmărit cu mare atenție mesajele și temele poetice. Un model consacrat, printre poeții mileniului III, este acela ca primul poem să fie un poem program, pentru cartea respectivă. Acest poem sună mai degrabă ca o carte de vizită prin care vrea să ne spună clar și răspicat: Țsta sunt și asta vreau să spun!

(...) Poemele din această carte sunt actuale și noi care scriem în această lume distorsionată de politicieni înțelegem că protestul este o formă de a atrage atenția și fiind dublat de ironie primește energie și încărcătură spirituală.

Cel care scrie, fie poezie, proză, eseuri etc. are o obligație morală să ne călăuzească și să ne arate ce nu e bine și ce trebuie făcut. Când aceste idei se vor întâlni și se vor uni, se va revărsa o lumina divină peste toți deopotrivă. Și lumina emisă de George Terziu va reuși să întâlnească alte lumini și împreună vor trezi pe cei care înțeleg că numai prin cultură și credință vom retrăi conceptul de limbă și națiune.

Succes autorului și aștept cu mare nerăbdare alte cărți!”

George Terziu văzut de Traian Calancia

„Este greu să vorbești despre o personalitate cunoscută și consacrată, despre cineva cu responsabilități atât de mari ca cele pe care le poartă scriitorul, criticul literar, omul de cultură, managerul Grupului cultural Cervantes-Inspirescu, George Terziu. Curios este faptul că ne-am cunoscut prin telefon, nu ne-am întâlnit niciodată, dar asta nu ne-a împiedicat să petrecem timp suficient în convorbiri telefonice, la orice oră din zi sau din noapte, să dezbatem subiecte, idei, să schimbăm păreri sau să propunem proiecte. Este un interlocutor deosebit de avizat și documentat în toate problemele, dar atent și receptiv la tot ceea ce l-ar putea interesa. Rar mi-a fost dat să întâlnesc un om mai implicat sufletește și nu numai, în tot ceea ce întreprinde, mai tenace și mai perseverent, mai ambițios și mai consecvent. La el, orice este posibil, orice se poate rezolva.

La orice situație oricât de complicată ar părea, el are întotdeauna soluție, are un as în mânecă. Are relații de colaborare la orice nivel social, cultural sau politic, implicat în toate domeniile de activitate prin intermediul revistei, editurii dar și a relațiilor personale.

Izolată într-un orașel din jud. Botoșani, pentru mine, George Terziu a apărut exact când era nevoie, a fost gura de oxigen pe care o așteptam, a fost deschiderea

către nou. Internetul îți oferă foarte multe informații și oportunități, dar e ca și cafeaua, care dacă nu e discutată nu mai are același gust.

Te felicit, George! Ai fost întotdeauna deschis la nou, gata să riști de dragul unei idei bune ai avut la îndemână întotdeauna, simbolic vorbind „Buzunarul cu idei” (cum ar zice scriitorul botoșănean Georgică Manole, care a și scris un volum cu acest titlu) Îți mulțumesc George că mai ajutat să-mi clarific niște poziții și niște aspecte, că ai avut răbdare cu mine în oscilațiile și nehotărârile mele, îți mulțumesc pentru imboldul care mi l-ai dat în muncă într-o perioadă critică din viața mea, pentru sprijinul moral și susținerea editorială, îți mulțumesc că ești. Știu ce ai făcut pentru mine și mai știu că la fel procedezi cu toată lumea, că tu ești speranța și perspectiva multor mânăuitori ai condeiului, începători sau chiar consacrați că tu ești punctul de sprijin pe care îl căuta Arhimede ca să miște Pământul. Te asigur de toată stima și prețuirea mea, de prietenia sinceră pe care ți-o port – dacă îmi este permis să mă exprim așa – și te asigur că „povestea noastră” încă nu s-a scris.”

Extrase din operă

Eram sau sunt... în 2024

Sunt un zilier cu patos proletar
Și sapa pe ogorul poeziei
Cu o silabă îndemnând spre stele
Cu alta îndesând cutia milei

Și se făcea că am murit de mult
Plutind într-un tărâm gol și strident
Și nici acolo nu-mi găsisem rostul
Iar morții mă priveau adiacent

Sunt un zilier pe trenurile foamei
O foame de cuvinte transparente
La capăt împiegatul fără vină
Mă chestioneaza și îmi ia amprente

Căci par un infractor plecat cu trenul
Într-un vagon de mult sacrificat
Străin de cer și frate cu infernul
Un mort frumos, tăcut și educat...

Vremea singuratății

Nu știu cum mă cheamă și cine mă-ntreabă
Eu stau la capătul tramvaiului șapte
De undeva mă latră un câine ciudat
De frig și de noapte
Cineva lângă mine a înghețat

și mă întreabă dacă există
Problema aceasta vitală
Ne face-așteptarea mai tristă
Și-n vreme ce Dumnezeu e o vorbă frumoasă
Ca o cămașă adusă de la spălat
Singuratatea ne-alungă acasă

Poate

Poate mai crezi în miresmele mirării
În frăgezimea ierbii
Și în concertul păsărilor
venite de departe
Poate mai crezi în certurile îndrăgostiților,
spălate de ploile verii
Poate mai crezi că lacrimile udă pământul cu picături aurite
Poate te indoiesti de iarnă, înnebunită în galanterii argintate
Ști, am fost făcut să îți mângâi iubirea
Și tristețea
Să îți prind lacrimile în palme și să le sărut ușor
Ca și cum aş iubi un fluture
Ca și cum aş iubi zborul
Acum
răscolesc gândurile veşniciei
Pentru că, nu-i așa, dragostea nu va pieri niciodată
Dacă crezi în rândurile de mai sus
Și crezi în ele, mereu,
Să şti că
Ai în mână
Cartea de vizita a lui Dumnezeu...

Dimineața ciudată

Bat clopotele lumii prin visele celeste
Din nou fără speranță se naște-o nouă zi
Neantul cade-n sine rostogolind căderea
În matematici oarbe și creuzete false
În falsele tipare ale iubirii false
Cu întrebări deșarte a fi sau a nu fi

E-așa aproape ora când totul se va sparge
Ca vasul figurina din dinastia Ming
Și cauza risipirii va naște alte cauze
Interpretări nocturne de infinite spații
Iar cerul e o lume de întrebări nebune
Când vine dimineața și stelele se sting

Frumosul ca o taina va risipi cortina
Acestor dulci cuvinte nescrise într-o carte
Iubirea și mirarea, atingerea, sărutul
Durerea și-mpăcarea, caleidoscopul firii
Impresii scrijelite pe frontispicii mate...
Invingătoare viața va merge mai departe

Linia imaginară

Când am tras acea linie imaginară
Toți câinii din București au început să latre,
Toate bunicile au încremenit cu nepoții de mână,
La birtul din colț, zeii au ieșit plictisiți la o bere;
Puteam să le stric infernul, cu linia mea imaginară
Sau să-i fac să se iubească nebun...

Dar ceea ce trebuia să se întâmple, s-a întâmplat,
Așa că dimineața asta e o fetiță tristă,
Banală, plictisită, nici măcar nu merge la școală,
E vacanță și totul e asemenea vacanței,
Singura preocupare sunt fenomenele normale
Cum ar fi privitul în ochii minții
Și mersul pe catalige
Pentru a analiza lumea de sus...

Când am tras acea linie imaginară nici nu am știut
Că doamnele visează la iubirea veșnică;
Fiind copil te uiți după fetițe,
Bătrân când ești te uiți după doamne-doamne...

Pentru o doamnă am oprit odată apele și munții,
Am oprit poezii și criticii literari,
Am oprit câinii să latre;
Ea m-a lăsat să-i pup mâna
Care brusc s-a ofilit și doamna a murit curând.
Toate femeile sărutate de mine se ofilesc,
Apoi se întristează și mor devreme.

Stare de oraș

Sufăr că nu pot dormi mai puțin
Să pot privi Dâmbovița în picioare
Să fac bani pentru iluzii colorate
În acest București în uitare

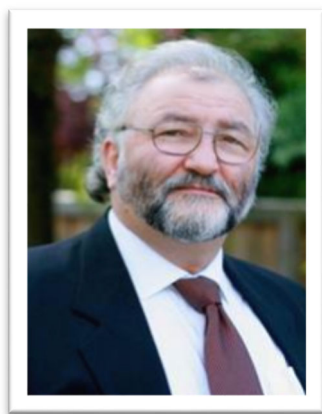
Să mă dau de-a dura printre tăceri
La aniversarea zilei de mâine sau ieri
Se face seară, știți, aștept o minune
Scriitorii să aibe aceeași dimensiune

Toti încremenind cu berea în mână
Ca niște profeți de limba română
E ca și cum ar trece trenul prin poeme ciudate
Și ai avea în creier gări speriate

Să fii șef de cenaclu e ceva mai bine
E ca și cum ai fi femeie sau câine
E ca și cum ploaia, trădarea, nisipul,
E ca și cum viața, e ca și cum timpul...

Fugiți de mine, prieteni
Fugiți acum, când se poate
Eu știu că știu ce nu știu
Dar nimeni nu-ntreabă pe nimeni
Și nimeni nu caută să vadă
Cum moartea privește din spate

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Ben TODICĂ

S-a născut pe data de 23 noiembrie 1952 în satul Iezer, comuna Puiești, județul Vaslui. După anul 1950 familia s-a mutat în Banat. Este fiul Auricăi (Andrunachi) și a lui Gheorghe Todică, fost miner la minele de cărbuni din Ocna de Fier și la minele de uraniu în Ciudanovița. A urmat cursurile primare din Ciudanovița, Școala profesională UCMMA din Bocșa, apoi Liceul de matematică din Oravița. În 1975 urmează cursuri la Școala de Film România – București și devine operator de film calificat (16mm, 35mm and 70mm). În 1979, trece granița pe la sârbi, ajunge într-un lagăr din Italia, de unde pleacă în 1980 în Australia, la Melbourne. Se căsătorește cu Mingming Dong și au împreună trei copii: Carol, Eric și Guardeni.

A practicat mai multe îndeletniciri, profesii: artist independent (cineast, regizor, producător TV, broadcaster, inginer de sunet, etc.); scriitor, editor, fotograf, jurnalist. Are mai multe hobby-uri: electronică, fotografie, muzică, tenis și altele.

În Australia a urmat mai multe școli, cursuri, universități prin care a deprins cunoștințe temeinice și deprinderi de regie, management, drept, managementul regizării, distribuție, marketing, publicitate, scenariu, producție de film independent, documentar de televiziune, etc.

Anul 1994 îi oferă bucuria de a fi producător/regizor ARCTV CH31, Televiziunea comunității românești, Melbourne, Victoria. Personal a investit peste \$20.000.00 în echipament ca să poată realiza emisiuni. „Este singurul mod prin care îi pot spune României Te Iubesc! Da e adevărat. Sună ciudat dar România RĂMÂNE PARADISUL MEU”, mărturisește Ben Todică.

Limbi vorbite: engleza, italiana și româna fluent.

Naționalitate: română; Cetățenie: română și australiană.

Activitatea publicistică

Se concretizează și prin eseuri, recenzii, articole, aprecieri și referințe critice semnate în reviste din țară și străinătate. Deși a emigrat de peste 44 de ani, Benoni Todică a rămas un român adevărat, dovedind acest lucru prin tot ceea ce a făcut pentru românii din țară, din Australia și de pretutindeni. Este deosebit de activ în viața comunității românești din Australia și se ocupă permanent de promovarea adevăratelor valori culturale românești din țară și din diaspora în România și în lume.

Talentul literar

Ben Todică afirmă că debutul său literar a avut loc la radio, în 1994, când a început să contribuie cu micuțe segmente de critică sau povestiri, amintiri în emisiunile în Limba Română. Pe când trăia în România, dar și în Australia, a iubit constant și cu ardoare literatura. A participat la cene, concursuri și seri de poezie, lansări de carte și întâlniri cu renumiți scriitori și poeți din diferite colțuri ale lumii. A fost nominalizat Australianul Anului 2007 pentru contribuțiile sale deosebite în comunitatea româno-australiană.

A păstrat permanent legătura cu țara. A dat interviuri unor posturi de radio românești naționale și locale: Radio Internațional, TVR Cultural, Radio Timișoara. A făcut posibilă realizarea unor activități culturale cu două instituții de cultură importante: Biblioteca județeană „Nicolae Milescu Spătarul” și Colegiul Economic „Anghel Rugină” desfășurate duplex, Vaslui, România – Melbourne, Australia. A prezentat lucrări literare la Simpozionul „Promovarea valorilor culturale românești, Vaslui, edițiile 2008, 2009, 2010 și Simpozionul „Ioan Slavici la aniversară” organizat de Universitatea „Ioan Slavici”, Timișoara, 2011.

Ben Todică este un om împlinit. Talentul, harul, voința, iubirea, dăruirea, truda i-au fost răsplătite prin diverse premii, diplome, medalii. Ben a obținut numeroase premii pentru filmele lui documentare realizate în România: Marele premiu la Festivalul național al caselor pionierilor pentru filmul Perseverența, Medalia de bronz la Secvența Timișană pentru filmul Visul, mai multe mențiuni pentru filmele Primii Pași, Cheile Nerei și Copilărie.

În Australia au fost nominalizate filmele Mormintele cu Crucile cu The Best Faith film și Artholes in Melbourne cu The Best Arts Film. De asemenea în România a fost clasat pe primul loc Genericul emisiunii lui Ben la Canalul 31 TV din Melbourne, Mozaic Românesc ca cel mai bun dintre toate ID-urile programelor de televiziuni comunitare din diaspora românească. Pentru contribuții deosebite la promovarea valorilor culturale românești a primit diplome, medalii, cupe de la Primăria municipiului Vaslui, Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” și Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui și de la Universitatea „Ioan Slavici” Timișoara.

Volume publicate

În două lumi, Timișoara, Editura Atticea, 2009; Roman, Editura Mușatinia, 2012; **Între două lumi**, Târgoviște, Editura Singur, 2011; ed. a 3-a la Roman, Editura Mușatinia, 2012; În anul 2012 sunt reeditate volumele „Între două lumi” și „În două lumi – Interviuri ” la Editura Mușatinia, Roman, editor Emilia Țuțuianu; **„BEN TODICĂ – Ambasador onorific al românismului”**, Roman, Editura Mușatinia, 2012; **Cu brațele aripi**, Iași, Editura PIM, 2020; **Căutând după mere**, Un dialog amical cu Pavel Rătundeanu-Ferchete, vol. 1, Craiova, SITECH, 2018; **Căutând după mere**, Un dialog amical cu Pavel Rătundeanu-Ferchete, vol. 2, Craiova, SITECH, 2022; **„Din ABIS în DIVIN și invers”**, Iași, Editura Pim, 2022; **Mere pădurețe**, vol. I și II, Editura SITECH.

Menționări

Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume, Editura Starpress, Canada, 2021; Antologia „Cuvântul în timp”. Antologie de poezie, proză și eseistică, Editura Grinta; Dicționarul Scriitori Români Contemporani. Ediție online, 2012.

Participare la cenele literare

Flacăra lui Adrian Păunescu, al Universității Monash din Victoria, cenaclul „Mihai Eminescu” din Cringila (Australia) și altele.

Colaborări la reviste

Din 1997 a publicat și colaborat ca redactor la Revista „Iosif Vulcan” din Cringila N.S.W. Australia, înființată și condusă de poetul Ioan Miclău. La alte ziare și reviste din Australia precum: Ziarul Spirit Românesc, din Sydney, Expostar, Zona Interzisă, Mihai Eminescu, Căruța cu Povești, Timpul, Altar străbun, Facla, Magazin Românesc, Omnigraphies; America (Clipa, Romanian Vip, Gândacul de Colorado, Meridian Românesc); Canada (Observatorul); Europa (Agero Stuttgart, Germania), Caiete de Sud Est, (Franța); Noua Zeelanda (Pagini Românești), Jurnal israelian (Israel). A publicat în Conexiuni creștine, Viața Creștină – Lumea Creștină, reviste ale bisericilor comunitare din Melbourne, etc.

În România a publicat în mai multe publicații din țară: Luceafărul românesc, Trivium, Revista Vovivov; Milesiana; Demnitatea, Bogdania, Singur, Suflet Nou, Meridianul (Iași, Bacău, Vaslui), Melidonium, Meridianul Cultural Românesc și altele.

Aprecieri critice

Este un consecvent căutător și descoperitor, iar ceea ce a descoperit, învățat și creat a oferit cu dragoste și altruism semenilor. George Anca îl numește pe bună dreptate „SISIF CULEGĂTOR”, iar prof. dr. Petre Iosub afirmă: „Iubind cu patimă tot ceea ce este curat și frumos în viață, Ben Todică – creatorul se dăruiește total oamenilor, considerându-și astfel existența, prin cărți și filme, pentru a oferi și celor din viitor un exemplu de demnitate și bună purtare.”

În primul său volum publicat, B. Todică afirmă: „Demnitatea și identitatea sunt valorile supreme ale omului, oriunde s-ar afla. Acestea dau sens și rost vieții, ne dau dragostea pentru comunitatea în care trăim.” Însă, cel mai important lucru pentru autor este ca în căutările și aflările, demersurile și împlinirile ori eșecurile noastre „să fim sinceri și să spunem adevărul până la capăt”. Acest îndemn i-a fost far călăzitor și temelie ziditoare vieții și întregii sale activități. Acest mesaj mobilizator a fost transmis permanent prin cărțile sale, dar a ajuns la un apogeu în recenta carte apărută. Explicația este simplă. În ultimii ani societatea umană se află într-o degingoladă accentuată, natura umană se sălbăticește, oamenii devin fiare care distrug cu bună știință creația Domnului – viața omului, natura... Eseistul Ben Todică numește, cataloghează această stare de lucruri, situație ca fiind o oscilație brutală, periculoasă, trecere irațională... „Din Abis în Divin și invers”. În această idee, Nicolae Mățaș, prefațatorul volumului precizează că Ben Todică: „Este mai mult publicist decât creator de proză artistică, deși are nu numai veleități, ci și calități de scriitor („Kino” și alte câteva schițe eminamente literare). Dar anume așa vrea să fie: jurnalist tăios, polemist, acuzator, căutător de căi pentru a ieși din impas. Nu să scrie de dragul scrisului, pentru sine, ci „să scrie tare”, dur, să înfieze relele, să îndrepte lumea, s-o facă mai bună, așa cum a dorit-o bunul Dumnezeu.” Pe de altă parte, continuă prefațatorul: „Pentru a evita monotonia, când obosește a dezvălui și a combate răcilele societății, recurge măiestrit la un șiretlic scriitoricesc cunoscut: introduce alte personaje (mitologice, istorice), care să le înfrunte, să le demaște și să le flageleze

necruțător (Nefertiti, Herodot, Plutarh, Strabo ș.a.). (**Nicolae Mățcaș**, Din prefața volumului „Din Abis în Divin și invers”)

„Ben este o altă pasăre care s-a desprins de cuib să străbată nemărginirea, o solie care să dea de veste despre starea existențială a neamului românesc care și-a realizat identitatea printre și în furtunile istorice. Frumoasa lui lucrare este o lacrimă așternută duos pe covorul de amintiri al copilăriei, dar și un strigăt răscolitor pentru salvarea acestui neam de la iremediabilă prăbușire” (prof. dr. **Petre Iosub**)

A scris multe și variate articole, publicate și împrăștiate prin multe publicații literare românești. Iubindu-l și având la suflet modelul graiului colorat bănățean pe care-l rostește cu atâta naturalețe, el stăpânește cu aceeași limpezime o etalată limbă literară. „Îmi place să cred că odată intrat, botezat în breasla adevăraților scriitori, prietenul meu Ben prin această carte ne dezvăluie dorința, gândurile și planurile sale din care vor răsări noi cărți, noi idei luminoase a unui om dăruit cu multe calități artistice.” (**Ioan Miclău**, din prefața la volumul „Între două lumi”, Timișoara, Editura Atticea, 2009, p. 7-12)

„Ben Todică a înțeles că bagajul cultural al emigrantului este deopotrivă povară dar și prilej al „înălțării la ceruri”...Ben Todică este un pasionat al specificului cultural, al simbolurilor care marchează nu mai puțin decât „identitatea culturală a neamului” deopotrivă cu a „individului” venit singur în lume, contaminat de arhetipurile lumii în exact această adâncire în tradiție, obicei, ritual, care fac, nu-i așa, carnea și sângele a ceea ce numim cultură” (**Aurelia Satcău** – din postfața la „Între două lumi”, Timișoara, Editura Atticea, 2009, p. 177-181)

(...) Aproape întreaga sa activitate (și viață) este dedicată spațiului românesc, rămas astăzi atât de sărac în valori morale. De multe ori, intervenind în mărturisirile interlocutorilor, adaugă un plus de culoare spontană ce provoacă destăinuii spontane și în asta rezidă și frumusețea acestor interviuri-convorbiri care pot fi citite de oricine și care n-au tenta voit academică ce îndepărtează potențialul public, în loc să-l apropie de cuvântul scris.

Volumul de față, prin conținutul său de excepție, ne spune de ce, cu cât ne apropiem de sfârșit, avem o viziune tot mai globală asupra lucrurilor. Încercând să ne structurăm cumva emoțiile, visurile, sentimentele, evoluția – am crezut că principiul stratificării va face ordine. Dar cum să te pregătești pentru echilibru, îndoindu-te de existența lui Dumnezeu sau crezând orbește în El?

(...) În cursa spre „europenism”, spre „occidentalism”, ne-am pierdut intelectualii, adevărații studenți, oamenii de cultură. Crosul supraviețuirii n-a fost însă abandonat de buticari, agramați, semidocti. Axele acestui început de mileniu sunt bișnița, corupția, minciuna ce-au reușit să impună ritmul unui nou regulament la scară planetară. S-ar putea ca Ben Todică, lucrând la reactivarea fondului sufletesc uman, să fie printre ultimele redute de apărare ale conștiinței poporului nostru. (**Ștefan Doru Dăncuș**: Lucrând la reactivarea fondului sufletesc uman, în Melidonium.wordpress.com/2012/02/02/)

„Binecuvântare – Între Credință și Lumină”. Todică este o personalitate complexă. Un prieten pe care te poți baza indiferent de situație, demn și dârz. Un OM remacabil prin sufletul său mare. Alături de Ming, soția sa și de cei trei copii, și-a creat în Australia, dar nu numai, un univers al armoniei, al păcii interioare după care tânjesc mulți. Bun român, iubitor de neam și țară. Domniei sale nu-i este rușine a recunoaște că este român, că-și iubește țara cu bune și rele. Nu-și poate uita rădăcinile, nu poate renunța la limba română, la graiul său. Volumul „Între două lumi”, purtând semnătura lui Ben Todică este edificator. (**Mariana Gurza**: În revista Melidonium, nr. 2 din 2009, Melidonium.wordpress.com/diaspora/australia)

„Ben Todică dezvăluie în cartea sa o multitudine de preocupări intelectuale și utilizează o largă gamă de specii literare. Această diversitate este expresia unui stil dinamic care conferă scriiturii sale eleganță, expresivitate și spontaneitate”. „Cartea „Între două lumi” este un izvor viu de informații, cunoștințe, atitudini, îndemnuri, ecouri, sentimente, emoții, strigăte de bucurie, ori dimpotrivă, de revoltă. Cu măiestrie și cu o putere de nebănuit scoate în evidență adevăratele valori umane, în general și românești, în special și ia atitudine față de cei care încearcă să nege sau să discrediteze acestea. Exemplu: După ce în „Dragul Meu Poet”, îi închină poetului nepereche gânduri sublime pentru existența și opera sa, urându-i să strălucească „ca un astru printre stele!”, în „Eminescu nerelevant” ia atitudine virulentă împotriva celor care îndrăznesc să afirme că marele POET nu mai este relevant.” „Ceea ce face farmecul cărții sale, este darul scriitorului de a relaționa cu oamenii și cu mediul în care trăiește, de a-și dezvălui potențialul său sufleteșc, artistic, scriitoricesc.” Este o carte de suflet care merită citită și recită.

Adevăratele valori umane, pe care Benoni Todică le apreciază și le cultivă sunt: iubirea de țară și neam, credința strămoșească, demnitatea și mândria de a fi român, smerenia față de semenii, acestea fiind de fapt virtuțile autorului. Cartea este o pledoarie pentru păstrarea și promovarea identității românești. Scriitorul Ben Todică vorbește în carte cu aceeași dragoste și admirație, atât despre România, cât și despre Australia, dar privite din unghiuri de vedere diferite. Prin această manieră de abordare autorul dovedește onestitate, cinste și corectitudine față de patria mamă și față de țara adoptivă.

Mesajul cărții pentru tineri și nu numai, este acela de a nu evada din fața greutăților, ci de a se confrunța cu ele, de a încerca să schimbe răul și să cultive binele. Pentru acest lucru nu contează unde trăiești, ci contează ceea ce simți, ceea ce transmiți și mai ales, ceea ce faci pentru semenii tăi. Editarea cărții este un act de cultură sensibil și inteligent, care confirmă talentul și potențialul scriitoricesc al autorului Ben Todică. (**Vasilica Grigoraș**: <http://www.napocanews.ro/2009/11/intre-doua-lumi-un-duplex-vaslui-melbourne-al-scriitorului-ben-todica.html>)

„Cartea „Între două lumi” cuprinde nostalgia autorului față de valorile moral – creștine, credința, dragostea, speranța într-o lume globalizată, agitată, stresantă. Nevoit să părăsească de timpuriu meleagurile natale, după un scurt periplu în Italia, s-a stabilit la celalalt capăt al lumii, în Australia. A plecat cu spiritul identitar românesc, în suflet, subliniind în carte, faptul că pământul strămoșesc este altarul țării, iar munții noștri sâni mamei. Ei de-a lungul vremurilor au adăpostit bogățiile

materiale și spirituale ale neamului, cântecele lor de dor și jale: „munții noștri aur poartă, noi cerșim din poartă în poartă.”

Încă din copilărie au ieșit la iveală cele trei pasiuni statornice ale sale: filmul, teatrul și scrisul. Ben Todică dovedește prin această carte reale calități scriitoricești, fiind un mânuitor al condeiului și cuvântului.

A scris variate articole publicate în multe reviste din diaspora, fiind un adevărat gladiator în arenă, un om al cetății, un jurnalist complet, un cineast care a realizat zeci de filme ale vieții și tradițiilor comunității românești, cât și un excelent reporter la un post de radio din Melbourne. Desfășoară o activitate de mecenat, sprijinind artiștii români din țară – continent al emisferei sudice. Marele geograf Simion Mehedinți, în lucrarea Creștinismul Românesc arată faptul că „Un om, ca și un popor, atâta prețuiește, cât a înțeles din Evanghelie și cât poate să urmeze învățătura lui Iisus”.

Prin urmare, Duhul Sfânt lucrează cu putere în cartea lui Ben Todică, cuvintele folosite sunt ziditoare pentru această vreme dominată de confuzii. De aceea, îi doresc să aibă în permanență un îndemn biblic din troparul Sfântului Dumitru care zice: „Să muncești în fiecare zi, precum nu ai muri niciodată și să ai grijă de spirit (în cazul de față cel românesc, n.n.) dacă ai muri mâine”. (**Prof. dr. Nicolae Ionescu:** <http://www.clipa.com/a296-Intre-doua-lumi.aspx>)

Ben Todică – Alpinist al devenirii și desăvârșirii

(...) În vârtoarea unei vieți pline de solicitări, Ben Todică s-a raportat permanent la România, la istoria și spiritualitatea neamului. Printr-un „triumvirat” în sensul de înțelegere proprie a ipostazelor personalității sale (cineast, ziarist și scriitor) cu scopul exprimării și impunerii pe arena artei, literaturii și jurnalismului a devenit în timp un „alpinist al devenirii și desăvârșirii”. A învățat să urce continuu pe drumul, de cele mai multe ori abrupt, al cunoașterii și creației, a escaladat înălțimi demne de admirat asemenea unui campion.

În ultimii ani societatea umană se află într-o degradingoladă accentuată, natura umană se sălbăticește, oamenii devin fiare care distrug cu bună știință creația Domnului – viața omului, natura... Eseistul Ben Todică numește, cataloghează această stare de lucruri, situație ca fiind o oscilație brutală, periculoasă, trecere irațională... „Din Abis în Divin și invers”. Un titlu extrem de sugestiv pentru vremurile noastre. Dacă totul este creat de DUMNEZEU prin CUVÂNT în LUMINĂ, viața omenirii și a planetei ar trebui să fie minunată, superbă, admirabilă, încântătoare..., însă prin intervenția nesăbuită, nechibzuită a omului ne adâncim în prăpastie, în genune. În această grea misiune, „Nu, scriitorul și polemistul-maestru Ben Todică nu predică în pustiu. Nici măcar la marginea pământului. El se află în vârtoarea evenimentelor reale sau improvizate pentru a avea cu ce (și cu cine) polemiza, ba chiar în epicentrul lor. Și nu e deloc singur. Are, prin diseminarea eseurilor sale prin revistele din țară și din lume care apar în format scris sau online, zeci, sute, mii de cititori și susținători. (**Vasilica Grigoraș**, în revista „Reșița literară”, Anul IV, nr. 4 / 2022)

„Vorbind despre Ben Todică, putem susține că el este un „Homo intellectualis”, cartea sa intitulată „În două lumi” nu este numai una de dialoguri, ci este o lecție de umanitate, de perseverență, de morală, de spirit, de visare și de efort fizic și intelectual care au ghidat o viață și un om. România și Australia – două lumi iar Ben Todică un om al faptei pusă în slujba omului ca ființă materială, dar și cel al faptei

adresată sufletului și spiritului uman prin punerea în valoare a marilor creații literare, muzicale, coregrafice, artistice precum și prin propria creație de o profundă afectivitate. Ben Todică un om ca o candelă la fereastră pentru călătorul care întârzie pe drumul vieții într-o noapte geroasă; o candelă la fereastra sufletului tău. Idealul vieții lui Ben Todică a fost și este să ia lumină din lumină și să dea iubire din iubire: „Eminescu ne-a iubit atât de mult încât și-a dăruit întreaga lui viață adunând în jurul lui tot ce a avut mai bun – ca popor – mai semnificativ și trainic ca să ne direcționeze spre locul nostru, spre a fi parte din eternitate.”

Două cărți-document ca balsam pentru depărtare, pentru uitare și nepăsare spre neuitare. În creația sa artistică a avut Învățător pe Însuși Dumnezeu, „fluxul creator cosmic”, calea, adevărul și viața, iubirea și morala, condiții ale libertății în lume. Durerea paradisului pierdut dar și bucuria comunicării frumosului din artă și din om, a sublimului despre care vorbește Kant în definirea intelectualului ca om superior.” (**Petruș Andrei**: Ben Todică – Durerea Paradisului pierdut – Bucuria Paradisului regăsit, în Melidonium.wordpress.com/2012/11/23)

Pe Ben Todică, omul, nu mi-a fost dat să-l întâlnesc; Pe Ben Todică, scriitorul, l-am întâlnit, mai acum câteva zile, Între două lumi. Și cum nimic nu mai pare astăzi ciudat, lumile lui sunt lumile milioanelor de suflete răspândite pe meridianele globului, repetând, implacabil, experiența sa. Indiferent de motivul expatrierii, indiferent de limba pe care, de voie sau de nevoie, o folosești cu precădere, ori de câte ori auzi sunetele limbii atât de cunoscute ție, inima îți tresaltă și prin fața ochilor îți trec imagini a căror putere evocatoare nu își găsește nicăieri echivalența. La urma-urmei, limba maternă nu este aceea pe care o vorbești, ci aceea în care suferi. Scriitor, editor, artist independent, „specializat” și în multe alte profesii necesitare, Ben Todică ne introduce în fizionomia globetrotter-ului cu ușurință și predispoziție.

El încearcă să se elibereze de povara oscilării între două lumi: lumea în care trăiește și de care nu știe cum să se despartă și cea a unei tinereți exaltate, îndepărtate, căreia îi aparține sufletește, dar de la care, dacă va încerca să bată la poarta ei, nu știe la ce se o să se aștepte.

Travaliul său reiterează traseul imigrantului. Trăirile sale, așternute cu simplitate, vin să întărească credința că ori pe unde îți rătăcesc pașii, „chemarea străbunilor” este mai puternică decât oricare altă încercare de naturalizare artificială.

Încercând să se autodefinească, monologhează, nonșalant, pe marginea importanței menținerii, ca pe o torță vie, a limbii materne. Afirmă autorul: „Emoțional, spiritual, osmotic s-au trezit în mine simțăminte de legătură cu un neam și o origine comună, veche, milenară”. Și conchide: „Această trăire vreau s-o împărtășesc prin promovarea graiului și a obiceiului părinților noștri pentru că o găsesc tămăduitoare și pentru că dăruie experiența revelației”. La mii de kilometri de țară, autorul, nedezmintându-se, rămâne un mesager al cuvântului românesc. Ne revine nouă, cititorilor, misiunea de a-i urma îndemnul și de a păstra moștenirea intactă. (**Adrian Erbiceanu**: Ben Todică – La răscruce de drumuri, revista Melidonium)

„Am putea conchide că această carte este un monument de iubire națională, de conduită civică și de patriotism, scrisă cu mult patos, atrăgând atenția că, inclusiv, prin intermediul artelor se poate și chiar se face manipularea maselor, inclusiv în capitalism. Pornește de la o afirmația lui Petre Țuțea („Capitalismul îi transformă pe

oameni în lupi ca să se mănânce între ei”), constată că „Societatea e bolnavă și se cere vindecată, și pentru asta trebuie să învățăm să identificăm simptomele din timp”, apoi concluzionează: „Dacă sistemul în care trăiești vrea să te manipuleze și să te pregătească în scopul serviciului ideologic urmărit de el, atunci povestea sau filmul este cea mai bună formă de educare în masă”. Dă mai multe exemple, în acest sens. Noi ne oprim doar la două. Iată cum prezintă autorul situația din cinematografia noastră de după 1989: „Și pe mine mă interesează un subiect similar, cum este folosită cinematografia în schimbarea mentalului colectiv. Dacă te uiți la filmele românești premiate național/internațional după '90, sunt aproape numai cele care respectă o anumită politică impusă românilor. Subiectele despre români trebuie alese în așa fel încât să reiasă cât suntem de slabi, de răi, de degradați și așa mai departe. Nu lipsește nici corectitudinea politică, că nu se poate altfel”. (**Critic literar Constantin Tomșa: Revista Melidonium nr. 3, 2011**)

Personalitate polivalentă, Ben Todică, ne dăruiește de această dată o carte, rezultat al îmbinării fericite al harului scriitoricesc, talentului de jurnalist și profesionalismului de cineast. Maniera jurnalistică firească și, în același timp subtilă și inteligentă de intervievare este arma lui Ben Todică prin care determină interviuatul să mărturisească lucruri pline de interes, unele stocate în memorie de ani de zile și reactivate acum pentru a fi cunoscute și puse în valoare. Cartea ne surprinde în modul cel mai plăcut prin maleabilitatea și elasticitatea adaptării lui Ben Todică în funcție de interlocutor. Adoptă o gamă largă de atitudini: sobrietate, gravitate, îngăduință, înțelepciune, încurajare etc., astfel scormonind sufletul și mintea celor cu care discută.

Tematica interviurilor cu interlocutori din varii domenii este vastă, elevată, profundă, interesantă, în care abordează subiecte din perioada comunistă și posdecembristă. Intervievatorul Ben Todică este omul pe care îl interesează totul ce este în legătură cu țara lui de baștină, cu poporul din care s-a ridicat. Este la curent cu tot ceea ce întâmplă, iar cine îl cunoaște mai îndeaproape constată că, parcă și respirația îi este românească. Asemenea carte nu se uzează din cauza timpului, adică nu suportă acea uzură morală de care se vorbește în lumea cărților, ci dimpotrivă conținutul de idei va rămâne valabil și demn de urmat acum și de generațiile viitoare. (**Vasilica Grigoraș**, în revista Cuvânt și iubire din 03.02.2012)

Scriitor, editor, artist independent, „specializat” și în multe alte profesii necesitare, Ben Todică ne introduce în fizionomia globetrotter-ului cu ușurință și predispoziție. El încearcă să se elibereze de povara oscilării între două lumi: lumea în care trăiește și de care nu știe cum să se despartă și cea a unei tinereți exaltate, îndepărtate, căreia îi aparține sufletește, dar de la care, dacă va încerca să bată la poarta ei, nu știe la ce se o să se aștepte.

Travaliul său reiterează traseul imigrantului. Trăirile sale, așternute cu simplitate, vin să întărească credința că ori pe unde îți rătăcesc pașii, „chemarea străbunilor” este mai puternică decât oricare altă încercare de naturalizare artificială.

Încercând să se autodefinească, monologhează, nonșalant, pe marginea importanței menținerii, ca pe o torță vie, a limbii materne. Afirmă autorul: „Emoțional, spiritual, osmotic s-au trezit în mine simțăminte de legătură cu un neam și o origine comună, veche, milenară”. Și conchide: „Această trăire vreau s-o împărtășesc prin promovarea graiului și a obiceiului părinților noștri pentru că o găsesc tămăduitoare și

pentru că dăruie experiența revelației”. La mii de kilometri de țară, autorul, nedezmintindu-se, rămâne un mesager al cuvântului românesc. Ne revine nouă, cititorilor, misiunea de a-i urma îndemnul și de a păstra moștenirea intactă. (**Adrian Erbiceanu**: Ben Todică – La răscruce de drumuri, revista Melidonium nr. 4, 2013)

Recenta carte a scriitorului, cineastului și jurnalistului Ben Todică „Din ABIS în DIVIN și invers”, Editura PIM, Iași 2022 are darul de a atrage atenția cititorului, în primul rând prin titlu, atât de paradoxal, atât de incitant, atât de sugestiv. Și oprindu-mă la primul „atât de”, înțeleg prin paradoxal – ceva ciudat, neobișnuit, contradictoriu care dă naștere la o serie de întrebări ființiale și existențiale.

Volumul, alcătuit din 45 de eseuri, articole se deschide printr-o prefață elaborată și pertinentă, scrisă într-o limbă română desăvârșită, semnată de prof. univ. dr. docent Nicolae Mătcaș. Cu modestia românului, moldovean-bănățean, autorul își ordonează eseurile în carte începând cu „Părerea unui om simplu sau Bine ai venit pe Planeta mea!” – o prezentare generală, minimală a situației lumii de azi pe un ton exclamativ-interrogativ: „Pe oamenii ăștia bolnavi după avere și război nu-i anchetează nimeni?”

Toți avem dreptul de a ne împlini în această lume, dar nu în detrimentul celorlalți... Suveranitatea și frăția ar trebui să meargă mână în mână și atunci responsabilitatea individului se răsfrânge peste tot în jur știind că atunci când dai mai mult, vei primi mai mult.” Astfel autorul se simte liber într-o lume plină de privațiuni și tendințe mârșave de încătușare a oamenilor prin muncă, îndatorare financiară, tehnologie, înarmare...

Cu smerită recunoștință, Ben Todică scrie cu tandrețe și mândrie națională lucruri mărețe, înălțătoare despre România și poporul în care s-a născut. Face referiri elogioase la istoria neamului, slăvește oamenii de bine, adevărați români, apreciază faptele minunate ale acestora în procesul continuu de dezvoltare a culturii, artei și spiritualității românești... (**Vasilica Grigoraș**, Publicat în „Jurnal israelian”, nr. 78, 2023)

Domnul Ben Todică, este un Român de excepție, plurivalent, cu rădăcinile românești adânc înfipite în sufletul său, mare, deschis, luminos și în care încapă întreg universul. Este un Ambasador cultural de excepție al neamului românesc. Deși trăiește la peste 30.000 km. de România, slujește cu întreaga ființă, printr-un dialog între două lumi, cultura sub toate aspectele, normalitatea, pacea, înțelegerea și armonia universală. A devenit o făclie vie, o voce care îndeamnă la viață demnă, la pace și la iubire frățească. Ne îndeamnă prin Cuvântul care zidește, înalță și prin fapte să ne prețuim și iubim. Dăruiește cunoaștere, lumină și speranță, ne arată calea spre vindecarea societății și înlăturarea răului, non-valorilor din fruntea societății contemporane. Iubește România în care sa născut și pe care o slujește necondiționat cu mare dragoste și consecvență. De câțiva ani publică și în revista de creație și cultură Bogdania, la care din decembrie 2019 este membru activ în colectivul redacțional al revistei. Numeroase eseuri și diverse articole scrise cu sufletul și inima mare a românului-australian Ben Todică au fost publicate în revista Bogdania, fapt pentru care a primit mai multe Diplome de excelență din partea Asociației cultural-umanitare Bogdania și a revistei Bogdania. În opinia doamnei Vasilica Grigoraș „Ben Todică este și va rămâne copacul răsărit în Iezerul moldav mereu verde în inima românilor din țară și din diaspora prin recunoașterea și aprecierea măreției sufletului său și a valorii operei sale”. Consider că domnul Ben Todică este un model de a face cultură românească, artă contemporană spre afirmarea valorilor umane, morale și spirituale. (**Ionel MARIN**, redactor șef revista Bogdania)

Extrase din operă

Inteligența Artificială și Inteligența Divină

Omul rău a înțeles că nu poate supraviețui ca singularitate și atunci l-a construit pe cel bun. Această mașinărie binală macină și construiește progresul civilizației de mii de ani. Un motor nu poate funcționa alimentat de o baterie cu un singur pol. Când Gorbaciov a renunțat la opoziția vestului, Reagan s-a bucurat, însă imediat după, au realizat că se sinucid în filozofia lor militară fără adversar și s-au grăbit să-l aducă înapoi. E vechea formulă după care funcționează povestea.

Lumea poate folosi alte căi spre înălțare însă nu are răbdarea stropului de apă ca să penetreze stânca și atunci preferă explozivul (titanii tehnologici) pentru a confrunta motivul existenței, a-l confrunta pe Creator. Inteligența Artificială.

Pornind de la filozofia comunistă pe care erau invidioși, gândind: uite câte au realizat ăștia cu masele renunțând la Dumnezeu. S-au trezit dintr-o dată că nimic nu-i împiedică să se declare ei însăși Dumnezei. Pentru asta, va trebui ușor să-i despărțim pe oameni de suflet și minte, și uite așa prin terenul prielnic al internetului și inteligenței artificiale am intrat în scenariul filmului METROPOLIS al marelui Fritz Lang, prezența digitalului în lume le-a închis oamenilor drumul spre Infinitul Divin. Libertatea gândirii.

De ce spun Infinitul Divin? Mă refer la faptul că entuziaștii globali, prin purtătorii de cuvânt susțin că Inteligența Artificială (un fel de Frankenstein) va întrece omul, îl va domina și apoi chiar elimina, considerându-l un parazit al planetei. Aceasta e filozofia prin care sunt intimidati oamenii azi și tăiați de la Inteligența Divină ID. Un broscoi, când ei conduceau lumea a venit cu ideea să construiască omul și uite ce-a pătit.

Profesorul Yuval Noah Harari de la Universitatea din Ierusalim susține că IA în foarte scurt timp îl va depăși pe om. El fiind o minte ageră și bine pregătit a fost ales ca unul din purtătorii de cuvânt al globaliștilor, e sfătuitorul șef a lui Klaus Schwab care pompează zilnic în media această falsă fantezie precum că IA ne va înrobi. Că Dumnezeu nu există, că este o poveste inventată precum toate poveștile pe care se bazează societatea în progresul ei. Că Biblia a fost scrisă de oameni ca instrument de control și înrobire, iar IA este PREGĂTITĂ SĂ RESCRIE BIBLIA MULT MAI ECHITABIL ȘI SĂNĂTOS ÎN FAVOAREA ELIBERĂRII OMULUI DE SUB EXPLOATAREA RELIGIILOR DE PÂNĂ ACUM, cu trupuri și creere noi. Noile religii vor răsări din Valea Silicoanelor, Raiul va fi construit aici pe pământ, sub norii cerului divin cu ajutorul tehnologiei, în norii IBM și Microsoft. Inseamnă că ne îndreptăm spre lumea desenată de pe pereții Egiptului Antic. Unde or fi?

Deci tot ce a creat Dumnezeu până acum trebuie distrus și refăcut de noi, Noi Dumnezei de pe pământ care am ajuns tehnologic la acest nivel de a crea și distruge după plac creația biologică. Ați observat că toți cei care s-au înavuțit peste noapte au devenit dumnezei – taie și spânzură după voință. Elon Musk ne pingește creierul cu „chipuri” tot ca-n filme. Nu ne confunda cu mașina electrică Elon! Noi avem puterea de a crea lucruri și de a distruge lumea. Adică ce a creat omul până acum? Nimic. Ci doar se maimuțărește. IMITA. Dacă eu fac o pisică mecanică care prinde șoareci prin curte, gata pot sări în sus că-s Dumnezeu? Să strig că această mătă va elimina toate mătălele lui Dumnezeu din lume? Aș fi declarat PARANOIC.

Să vă explic cum e cu această IA. Da, într-adevăr va analiza rapid lucrurile, va lua decizii mult mai rapide și mai bune decât orice specialist uman pentru că înăuntrul acestei minți artificiale sunt depozitate toate experiențele oamenilor de până acum ca într-un borcan. Le va analiza și compara rapid, alegând cea mai dorită de om concluzie de până acum și atât. Va epuiza toate posibilitățile după care se va opri (sau prosti) precum nebunul trimis la Jebel sau Gătaia (unde se duceau pe vremuri cei care nu erau de acord cu normalitatea stăpânirii). Nu va putea ieși din borcan pentru că ea, IA nu crede în Dumnezeu – de unde să se inspire. Nu va căuta universul infinit al cunoașterii. Se va închide într-un circuit și va arde pana la autodistrugere – soarta țintei globaliste. Peste o sută de ani, dacă nu mai devreme, roboții și inteligența artificială de azi va deveni învechită și vom râde de naivitatea omului care s-a putut lăsa păcălit de cei ce trag sforile din umbră. PROFITORII. Internetul e o plasă de prins pește fragilă. Atâta timp cât noi încă ne omorâm între noi nu putem crede în internet decât ca formă de înrobire. Nu suntem destul de maturi și cinstiți cu noi înșine. La întâlnirea de la Vilnius se discuta doar de arme și armate și nimic despre urmări. Un zbor deasupra unui cuib de cuci – 20 de mii de morți, 5 mii, o sută, două tot anunță media... mă întreb cine îi colectează de pe linia frontului și îi îngroapă? Și mă îngrijorez mai mult în special acum pe căldură și în ploile verii. Nu le este frică că vor naște ca și în războaiele mondiale dinainte bolile de ciumă și holeră etc., care vor năvăli duse de vânt în toate direcțiile sau poate acești morți se ridică după împușcătură și termină chefuind prin marile restaurante ale Europei? E doar o întrebare că nu am văzut corturi de crucea roșie pe frontul de est, pe care pe vremuri regina Maria le vizita. E acesta un război virtual? Dacă la pandemie am văzut cordoane de camioane militare cărând câteva sute de morți, unde sunt convoaiele acestui război? Pun și eu întrebări de om simplu. Ca un bou la vaci, Putin a băut un țoi și-a transformat covidul în război. Nu vi se pare?

De ce Inteligența Divină? Privind o fotografie foarte clară și plină de amănunte cu flori și mulțimi și din curiozitate încercăm să o mărim ca să cunoaștem mai multe amănunte și facem un zoom în care vom observa cum toate florile și culorile se transformă în puncte negre și colorate numite pixels și apoi nu mai vedem decât compoziția hârtiei. Aceasta e inteligență artificială. Se termină în perete. Pe când cea divină e ca și cum ai privi în univers printr-un telescop care te duce până în marele Bang și apoi continuă și descoperă alte universuri cu alte banguri, deci un infinit de universuri. Așa e și cu omul prin Suflet și Conștiință își continuă călătoria experienței divine la infinit prin gândirea veșnică.

Desigur că IA e rapidă și decide în secunde ceea ce unui om i-ar lua o mie de ani (poate), dar asta nu înseamnă că acesta e destinul omului fiindcă nu e rapid în a memora și gândi. Și muștele sunt rapide dar rămân la locul lor. Sunt încă multe motive pentru care suntem așa cum suntem și nu știm motivul și experiențele prin care trebuie să trecem încă, să le întâmpinăm și să le cunoaștem până a ajunge (dacă e necesar) la acea rapiditate.

Suntem mereu sfinți la nivel de șarlatani. Avem două revelații ne spune Yuval, Știința calculatoarelor și Știința biologică – a sosit timpul să le unim într-un singur trup.

ATENȚIE! Respectul față de viață și om sunt primordiale. Smerenie, în față Inteligenței Divine.

Árpád Al. TÓTH

Árpád Al.Tóth s-a născut în 12.06.1962, în Municipiul Săcele din județul Brașov, unde a locuit până în anul 1975. În perioada 1975-1984 a avut domiciliul la bunicii din partea mamei, în satul Păpăuți din județul Covasna. În luna octombrie 1975 îi moare mama de cancer. Din luna august 1984 are domiciliul în orașul Covasna din județul cu același nume.

Studii

Școala Generală nr. 4 din Municipiul Săcele, clasele I-VI. Școala Generală din localitatea Păpăuți, fiind mereu un elev fruntaș. Se înscrie la profilul silvicultură și exploatare forestiere din cadrul Liceului Industrial nr. 1 din Târgu Secuiesc. A dat examenul pentru treapta a doua de liceu și a absolvit Liceul Silvic din localitatea Gurghiu din județul Mureș, promoția 1981, tot printre frunțașii generației sale. Este licențiat în silvicultură (inginer silvic diplomat) și în științe juridice.

Carieră profesională

A fost salariatul unei subunități din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva, de la data de 01.08.1981. A fost pensionat cu data de 11.11.2019. Din data de 30.12.2021 este președintele Asociației Pensionarilor Silvici a Județului Covasna. Este președintele unui compozesorat, din anul 2007. Este lector formator la clasele de pădurari și de tehnicieni silvici, în cadrul unei firme de formare profesională din județul Bacău, din anul 2010. Din data de 30.12.2021 este președintele Asociației Pensionarilor Silvici a Județului Covasna.

Debut

Debutează literar cu o strofă din poezia „Cu pădurea pași în doi” la Revista „Flacăra”, din Municipiul Brașov, în anul 1995. Adevăratul debut literar are loc însă în anul 2004, la Revista „Pădurea și Viața” din București, cu poezia „Pădurarul”.

Activitatea literară

A scris poezii din clasa a V-a, de când era elevul Școlii Generale nr. 4 din Municipiul Săcele. Scribe poezii și proză despre natură și despre spiritualitate. A participat la Concursul „Tinere Condeie” în anul 1978 și la „Olimpiadele Județene de Limba și literatura română”, în anii 1978 și 1979. A primit premiul de merit al Fundației Naji Naaman pentru cartea *Queen of the Nature and Her Children*, în anul 2017. Poeziile sale sunt traduse în limbile: engleză, greacă, rusă, franceză, italiană, chineză, bangladeză și maghiară.

Afilieri

Este membru al Filialei Brașov a Ligii Scriitorilor Români și a Asociației poezilor mondiali.

Volume publicate

1. Poezii (semnat Artangel), Ed. „Petru Maior”, Reghin, 2008;
2. Poezii, vol. II (semnat Artangel), Ed. „Petru Maior”, Reghin, 2008;
3. Versek (semnat Artangel), Ed. „Petru Maior”, Reghin, 2008;
4. „Iubirea” – poezii (semnat Tóth Árpád Artangel), Ed. Charta, Sfântu Gheorghe, 2010;
5. „Întâlnirile omului cu ursul” (semnat Tóth Árpád – Artangel), Ed. Charta, Sfântu Gheorghe, 2011;
6. „În dulcele grai vânătoresc”. Alte întâlniri ale omului cu ursul (semnat Tóth Árpád – Artangel), Ed. Charta, Sfântu Gheorghe, 2011;
7. „Iubind pădurea și divinul” (semnat Tóth Al. Árpád), Ed. Eurocarpatica, Sfântu Gheorghe, 2012;
8. „Peregrinând printre ani, pe sub mantia timpului” (semnat Tóth Al. Árpád), Ed. Euro-Print, Bacău 2013;
9. „Petale de zori” (semnat A. Artangel), Ed. Eurocarpatica, Sfântu Gheorghe, 2013;
10. „Întâlnirile omului cu ursul” (semnat Tóth Árpád), Ed. Petru Maior, Reghin, 2014;
11. „Întoarcerea fiului risipitor” (semnat Tóth Árpád Artangel), Ed. Eurocarpatica, Sfântu Gheorghe, 2014;
12. „Crăiasa naturii și copiii ei”, Ed. Petru Maior, Reghin, 2014;
13. „Nihil sine Deo”, Ed. Petru Maior, Reghin, 2015;
14. „Emberek, akik találkoztak a medvével”, semnat Tóth Árpád, traducere în limba maghiară de Szabó Mária, Ed. Petru Maior, Reghin, 2015;
15. „Queen of the nature and her children” (trad. în limba engleză Dragoș Barbu), Ed. Petru Maior, Reghin, 2016;
16. „Întâlnirile dintre omul bun și ursul brun” (semnat Artangel), Ed. Petru Maior, Reghin, 2016.
17. „Flautul care cântă iubirea divină” (semnat Artangel), Ed. Petru Maior, Reghin, 2016.
18. „Whispers of the wil” (semnat Artangel) – translated into English by Dragoș Barbu, Ed. Petru Maior, Reghin, 2017;
19. „Iubire, compasiune, iertare” (semnat Tóth Al. Árpád), Ed. „Inspirescu, 2017, Satu Mare”.

20. „WISDOM OF THE RANGER – ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΑ – МУДРОКЪ ЛЕЧИЧЕГО” (English-Greek-Russian), (semnat Tóth Árpád) – translators: Dragoș Barbu, Rubina D. Andredakis, Dr. Adolf P. Shvedchikov, Nadia-Cella pop (introduction). Ed. Petru Maior, Reghin, 2018;
21. „Eu sunt spiritul”, (semnat Tóth Al. Árpád), Ed. ECREATOR, Maramureș, 2019.
22. „Az erdőkirálynő és gyermekei”, (semnat Artangel) – traducere în limba maghiară de Szabó Mária, Ed. Petru Maio, Reghin, 2019;
23. „Jurnalul unui Sfânt pentru Divin” (semnat Artangel) – Ed. Petru Maior, Reghin, 2019.
24. „Întâlnirile dintre omul bun și ursul brun” (semnat Tóth Árpád), Ed. Petru Maior, Reghin, 2019, ediție bilingvă română și maghiară) – traducere în limba maghiară de Szabó Mária.
25. „WISDOM OF THE RANGER – ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΑ – МУДРОКЪ ЛЕЧИЧЕГО – WANDERER * A WOODSMAN’S TALE ERRANT * CIT D’UN BUCHERON – СТРАНИК * СКАЭКА * ЛЕЧИКА” (semnat Tóth Árpád), trad. în lb. engleză: Dragoș Barbu; trad. în lb. greacă: Rubina D. Andredakis; trad. în lb. rusă: Dr. Adolf P. Shvedchikov; trad. în lb. franceză: Rubina D. Andredakis. Editura Libris Editotial, 2019, Brașov, România. Distribuție – Librăria Șt. O. Iosif .
26. „Poezii”, Tóth Árpád, – Brașov: Libris Editorial, 2020.
27. „De simți suflul răcoros”, Tóth Árpád, Făurei, Editura Liric Graph, 2020. – Poezii și proză, carte electronică.
28. „Când Divinul îmi grăiește”, Tóth Árpád, – Brașov. Creator, 2021.
29. „Experiența mea de peste douăzeci și cinci de ani în Sahaja Yog”, Arpád Toth, Făurei, Editura Liric Graph, 2021.
30. „Întâlnirile omului cu ursul brun. Povești cu ursul la propriu”, Arpád Toth – Carte premiată. Editura Inspirescu 2021. Ediție bilingvă. Traducere din limba română în limba engleză efectuată de Georgiana – Laura Gheorghe.

Antologii literare colective

A participat la peste 61 de antologii, din care:

1. „Antologia vinovatelor plăceri”, material realizat în urma concursului „Scrieți, băieți, numai scrieți”, proiect inițiat de Asociația Culturală Maria Domina și Agenția „Vreau Bilet”, Editura Artprint, București, 2010.
2. „Oglinda Ligii scriitorilor Români”. O altfel de istorie a literaturii române actuale II (M-Z), Cluj Napoca 2016
3. „Literary prizes” 2017, FCG naaman' foundation for gratis culture.
4. „Primăvara Cuvântului” – antologie de pozie – proză, Editura eCreator, Baia Mare. 2018.
5. „Antologia Centenarului Marii Uniri (1918 – 2018)” – Liga Scriitorilor din România, antologie literar artistică Napoca Nova – Cluj Napoca, 2018.
6. „Creature Features, the art of Writing”, ISSUE 25, Editor/Publisher Rubi Andredakis – Cyprus.
7. „Vis cu Nichita” – vol. III – București, Editura Ro.cart, 2020.
8. „Toamna metaforelor” – antologie de creație literară, A.S.P.R.A. (Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice), Galați – infoRapArt, 2020.

9. „Antologie de texte, recenzii de cărți” – personalități ale literaturii contemporane: sincerus verba, Vasile Bele, Nelu Danci – Vol. 2, Băile Olănești, Editura Mircea cel Bătrân, 2020.

10. „Lirica unui miez de toamnă”, antologie de creație literară – Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice – Galați, InfoRapArt, 2021.

Colaborator la reviste

1. „Claviaturi” din Municipiul Brașov;
2. „Ritmuri Brașovene” din Municipiul Brașov;
3. „Creneluri Sighișorene”.

Publicări în reviste literare

1. IL PONT literary online magazine compile by Patrick Sammut;
2. THE WOLD POETS QUARTERLY – MULTILINGUAL, Volume No. 94 in totale. Mai 8, 2019. The Editorial Office: Guanyinqiao, Jiangbei District, Chongqing City, P.R. CHINA;
3. „Flacăra” din Municipiul Brașov;
4. „Pădurea și viața” din București, precum și în ziarele: „Condeii Ardelean” și „Mesagerul de Covasna”;
5. „Cervantes” din București, Revistă internațională de cultură, Nr. 29/2021. Editura Inspirescu;
6. „Poezii pentru sufletul meu”. Revista românilor de pretutindeni. Nr. 5/2021. Fondată în 30 octombrie 2018 la Montreal, Canada. Publicație trimestrială. Oradea, jud. Bihor;
7. „Amprente ale sufletului”, Revistă internațională de cultură, artă și literatură, (2021 – prezent).

Distincții literare

1. Premiul de merit al Fundației „Naji Naaman” pentru cartea „Queen of the Nature and Her Children”, în anul 2017;
2. „Hrisov spre luare-aminte”, dat spre a lăuda vrednicia și smerenia supusului nostru Toth Arpad, Liga Scriitorilor Români – filiala Târgu Mureș;
3. Diploma de donator al Bibliotecii Municipale „George Sbârcea”, Toplița;
4. World Literature Academy Antologie der Weitschriftsteller, București România, 15 ianuarie, 2020;
5. Diploma Literatura popoarelor Literature of peoples for participation in this global proiect 1.XII.2020 – World Literature Academy;
6. Premiul „Gheorghe Pituț” – acordat de Societatea Culturală Apollon – România și Academia Internațională de Literatură și Artă, fiind printre câștigătorii Festivalului-Concurs de creație literară (poezie și proză) „VIS DE TOAMNĂ”, ediția a VIII-a, 10 octombrie – 25 noiembrie 2020;
7. MENȚIUNE I – (secțiunea poezie) – „Elogiul iubirii”, Ediția a III-a, 2021-Festival-Concurs Internațional de Creație Literar-Artistică. Organizator, Cenaclul Prietenia;
8. MENȚIUNE – (Secțiunea proză scurtă), în cadrul concursului de creație literară „Ne scriu din cer poezii”, ediția din 2021. Tabăra Prieteniei Literare „De Amititia” – 24 mai 2021, Sebeș, jud Alba;

9. Premiul internațional STEAUA DE JAD pentru grupajul liric „Când Crăciunul e aproape”. Concursul Internațional de creație literară, secțiunea poezie, Armonii Culturale Press – 05.01.2022;

10. Premiul internațional FULGUL DE OPAL pentru ESEUL „Magia Crăciunului”. Concursul Internațional de creație literară, secțiunea poezie, Armonii Culturale Press.

Extrase din referințele critice

Însemnări fără însemnătate despre o carte însemnată – „Când Divinul îmi grăiește” – de Tóth Al. Árpád

Poetul meu preferat din Liga Scriitorilor – Brașov datorită atașamentului constant pentru limba română, loialității pentru valorile poetice românești și credinței de un ecletism luminat de tip bahai radiind totuși în mod clar din creștinism este Tóth Al. Árpád.

Ca poet, dar și ca om, fiindcă Árpád este departe de categoria cinicilor perfizi care mimează inocența, îmi amintește de un personaj jucat de Morgan Freeman într-un film destul de recent: omul, aproape mutilat de un urs, continuă să-i dorească animalului libertatea și binele. (**Mircea Doreanu**, membru USR, Filiala Brașov – volumul „Un fir de praf al muzei mele”, pag. 41, Editura Inspirescu, 2022, București – ISBN: 978-606-8341-11-3).

„Eu sunt spiritul” – de Tóth Al. Árpád

Cu o poezie marcată profund de divinitate ne provoacă acum Árpád Al. Tóth, o poezie cât o închinare, un volum în care credința personală și simțirea sunt ridicate la rang de emoție universală.

Poetul nu se arată interesat de această logică sau de rațiunea acestui adevăr, el scrie simplu și concis despre supranatural și legătura ombilicală cu forțele Cerului.

Poetul își depășește ușor toate barierele interioare prin iubire, aceasta fiind fiorul ce străbate ca un fir roșu o carte scrisă cu sufletul, o carte menită să pună sub lupă un condeier pe nedrept marginalizat de marile reviste. (**Ioan Romeo Roșianu**, volum „Eu sunt spiritul”, coperta 4 – Editura eCreator, Baia Mare – ISBN:978-606-9021-22-4).

Ursul ca simbol și omul ca metaforă

Problematica scrisului lui Tóth Al. Árpád nu este natura umană, ci relația acesteia cu natura pur și simplu, mai ales cea sălbatică, relație contradictorie, ba tensionată, ba armonioasă și încântătoare la modul sadovenian. Natura este mereu o creangă de aur care poate hrăni perisabila ființă umană cu muzici cosmice) dacă ne gândim mai profund, cine este în cele din urmă interpretul lor?) sau poate servi drept suport sinistru al expierii. În cartea de față („Întâlnirile omului cu ursul brun”, editura Inspirescu, 2021) scriitorul nu pune în fraze tip Constantin Noica niște conținuturi simple, ci adaptează porunca fondatorului. (**Mircea Doreanu**, membru USR, Filiala Brașov – volumul „Un fir de praf al muzei mele”, pag. 43, Editura Inspirescu, 2022, București – ISBN: 978-606-8341-11-3).

„Poezii” de Tóth Árpád, Braşov, Libris Editorial, 2020 – OPERA OMNIA

Un poet care poate emite pretenţia de a fi European (internaţional, de fapt) este Tóth Árpád. Un Douanier Rousseau al României, poetul scrie aşa cum trăieşte, cu duioşie şi înţelegere pentru fiinţare, pentru tot ce este viu, în perfectă compatibilitate cu natura.

Tóth Árpád are o curăţenie, o puritate sufletească (pe lângă talent) cum nu mai poţi găsi în zilele noastre. (**Mircea Doreanu**, membru USR, Filiala Braşov – „Dicţionar de reliefuri literare româneşti”, vol. 5, pag. 120, Editura Stef 2022, Iaşi – ISBN: 978-606-028-744-5).

INOCENTUL

La Emil Brumaru travaliul literar nu se vede, se bănuieşte: chiar în poemele licenţioase el este un artizan al inocenţei. Tóth Árpád deţine acest miracol în mod genuin, prin natura sa individuală şi în acelaşi timp îi este dăruit de Mama Natură.

Ca orice inocent, nu îşi cunoaşte înzestrarea, i-o recunosc ceilalţi, prin literatură. Limba română îi este a doua limbă: o foloseşte cu un firesc fără cusur. (Nu numai în ce scrie, ci în conversaţie, nu l-am văzut să îşi caute, blocat, cuvintele; asta şi pentru că prefer exprimarea simplă, directă). (**Mircea Doreanu**, membru USR, Filiala Braşov – volumul „Un fir de praf al muzei mele”, pag. 48, Editura Inspirescu, 2022, Bucureşti – ISBN: 978-606-8341-11-3).

Odă Bucuriei

(„Eu sunt spiritul” – Tóth Al. Árpád, Editura eCreator, Colecţia Poesis)

Unii poeţi rămân în memoria noastră afectivă la vârsta la care s-au săvârşit din viaţa terestră; Tóth Al. Árpád, căruia îi doresc să ne îngroape pe toţi. Este omul bun din Secuime.

Tóth este un poet al bucuriei, dar seninătatea lui nu e fără pată. În tristeţile şi stările lui negative, autorul nu coboară însă mai adânc de mâhnire, omul a cunoscut o dramă profundă la o vârstă la care acest eveniment este traumatizant în mod tragic, la treisprezece ani, o vârstă pe muchie de cuţit la care sensibilitatea, afectivitatea în plină înflorire sunt senzitive şi dor la cea mai mica atingere. (**Mircea Doreanu**, membru USR, Filiala Braşov – volumul „Un fir de praf al muzei mele”, pag. 49-50, Editura Inspirescu, 2022, Bucureşti – ISBN: 978-606-8341-11-3).

Jurnalul unui Sfânt pentru Divin

Cartea lui Artangel (Tóth Al. Árpád) este un curriculum vitae în acelaşi timp sintetic şi extins, deosebit de emoţionant. „Bunicul cu mai mulţi săteni se duceau prin alte sate să aleagă un preot corespunzător pentru Păpăuţi. L-au ales pe cel din Pava. Primul lucru al preotului a fost să scoată casieria din mâna bunicului. În acel moment bunicul a renunţat la problemele administrative ale bisericii. De atunci decenii întregi (două-trei) nu s-a mai vopsit gardul parohiei.”

Cartea este un poem în proză care distribuie în capitolele sale povestea unei vieţi chinuite, de martiraj, a autorului. (**Mircea Doreanu**, membru USR, Filiala Braşov – volumul „Un fir de praf al muzei mele”, pag. 51, Editura Inspirescu, 2022, Bucureşti – ISBN: 978-606-8341-11-3).

Extrase din operă

CU BUNICUL PRIN PĂDURE

Soarele răsărise de câțva timp, iar noi treceam încă prin sat, urmând să părăsim drumul comunal și să urcăm pe un deal, pe unde noi copiii de dădeam cu sania sau cu schiurile. Zăpada ne ajungea până la glezne, era pură, curată, pufoasă și proaspătă. Mergeam pe lângă bunicul, el cu pușca pe umeri, iar eu duceam rucsacul cu merinde pentru o zi.

Intrând în pădure în partea superioară a grădinilor, a apărut o potecă îngustă între falnicii molizi (*Picea excelsa*), ca niște străjeri. Eram primii care treceau prin pădure după căderea zăpezii proaspete. A început să ningă din nou. În fața ochilor ni s-a așternut cel mai mirific peisaj pictat de Mama Natură, peisaj pe care îl puteai simți, vedea, mirosi și îți încânta privirile care se topeau în ambient. Văzând molizii de diferite vârste, mă distram știind că după o anumită vârstă, spre bătrânețe, ramurile superioare dinspre vârf erau îndreptate în sus, cele de pe la mijlocul arborelui era aproape orizontale, iar cele dinspre bază se aplecau spre Mama Pământ, probabil în semn de mulțumire că pământul este cel care le-a hrănit. Mă gândeam cât de puternic poate fi bunul Dumnezeu, care face toate lucrurile vii din univers și ce neputincios este omul, care poate face doar lucruri moarte. Nimic viu. Nu poate face o simplă sămânță, că oricum nu va încolți. Omul doar preia ceva de la Divin, ceea ce Divinul i-a pus pe tavă și o înmulțește. Apoi se laudă cu realizările sale.

Trecem pe lângă o bancă nouă construită din lemn brut subțire de rășinoase și aflăm de la bunicul că un muncitor din capătul de sus al satului care era un muncitor forestier, într-o dimineață a venit mai devreme pe aici și până când au sosit ceilalți muncitori a construit această bancă.

După puțin timp după ce ne-am plimbat pe lângă ea și bunicul îmi spune că pe aici este trecătoarea mistreților. Îmi arată a mică potecă care trecea printr-o adâncitură a terenului de sub brazi (*Abies alba*) și mă îndeamnă să dau ramurile la o parte să văd ce urme tipar apar în zăpadă. Erau urme de iepuri (*Lepus europaeus*) și de mistreț (*Sus scrofa*). Nu a fost greu să descifrez cele două urme. Visul bunicului a fost să devin și eu paznic de vânătoare ca el. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost de mai multe ori prin zonă la vânători de urși (*Ursus arctos*). După mulți ani citisem într-o carte „Vânători cu Ceaușescu și nomenclatura” a domnului inginer Dincă, fost director în județul nostru, despre o rezolvare cu mult profesionalism a unui caz mai dificil pe Fondul de vânătoare Zagon, unde trebuia să vină președintele statului să împuște ursul cel mai mare, dar cu câteva zile înainte sosise și un vânător străin, care trebuia să vâneze un alt urs. Autorul povestea că paznicul de vânătoare, în ziua în care a sosit străinul a pus un hoit de cal sub un podeț de beton pe unde trecea cu regularitate ursul cel mare. Ursul s-a oprit acolo pentru ospăț și nu a mai venit la troacă la observator. Străinul a împușcat un urs dintre cei care sosea la hrănitoare și a fost mulțumit. După ce a plecat, la câteva zile când a venit președintele statului, a împușcat cel mai mare urs din zonă și a fost foarte mulțumit. Autorul cărții respective nu avea de unde să știe că paznicul de vânătoare respectiv era chiar bunicul meu, care avea o pasiune înnăscută pentru vânătoare.

Am mers mai departe prin pădurea frumoasă, un colț de rai rupt din basmele copilăriei mele. La un moment dat bunicul îmi face semn să mă opresc. Devin mai

atent și observ că în dreapta apare un arboret mai rar, unde se aflau patru căprioare (*Capreolus capreolus*). Nu ne-au observat. Bunicul avea obiceiul să meargă în liniște prin pădure ca să vadă vânatul în carne și oase, în mediul lui natural, așa cum l-a dat bunul Dumnezeu prin minunea Creației sale divine. Am stat ce am stat, apoi una dintre căprioare care stătea de pază ne-a dat de gol și căprioarele s-au dus liniștite în adâncul pădurii. Zăpada se scurgea frumos de pe cetina arborilor din picioare. Soarele își împrăștia sclipirile diamantine a razelor sale pe coroanele molizilor și săgetau pământul acoperit cu covorul de zăpadă albă imaculată, pură ca ființa unui sfânt aflat în viață. Câtă minunăție! Și-i mulțumesc bunului Dumnezeu pentru acest dar primit, care mi-a încântat privirile și mi-a oferit o stare de euforie, după lungul drum parcurs în împărăția Mamei Natură.

Dar călătorului îi șade bine cu drumul, așa că o pornim din nou pe poteca din pădure. Îl privesc pe bunicul și îi apare un zâmbet pe buze, mulțumit de faptul că a reușit să îmi arate un crâmpei din tainele naturii.

Ajungem la niște pietre mari și late, de culoare deschisă, pe o pantă mai pronunțată. Știam că peste câțiva metri o să ajungem la șosea. Când am ajuns, am mai făcut câțiva metri și bunicul îmi arată un loc de unde se vedea ca o panoramă partea dinspre noi a satului Zagon. Noi pornisem din satul Păpăuți. Dacă veneam roată pe drum, până la observatorul de urși erau circa nouă kilometri.

Mergem pe o scurtătură ca să ocolim o curbă mare a drumului auto, pe un drum de căruțe, cu o pantă mare. Aici iarăși apar urme de vulpi și de iepuri. La un moment dat bunicul se oprește din mers. A văzut o urmă de lup (*Canis lupus*). Mi-a explicat cum pot să deosebesc cu certitudine urma de lup de cea de câine. La urma tipar de lup, între cele două „pernițe” din față și cele din spate, se poate trage o linie dreaptă. La câine nu. Cele din spate le depășesc lateral pe cele din față. Ulterior am găsit o astfel de descriere într-o carte de prin anul 1957.

Mai mergem vreun kilometru și bunicul îmi spune să notez în memorie locul din stânga mea, că nu demult acolo văzuse o găinușă de alun (*Tetrastes binasia*). M-am uitat la tufișul înalt de lângă marginea drumului și îmi închipuiam o pasăre pe creanga unui arbore. Habar n-aveam pe atunci ce este aceea găinușă de alun. De multe ori în serile de iarnă când îmi povestea bunicul despre vânătoare, m-am gândit la faptul că ar trebui să îmi notez într-un carnețel aceste lucruri. Nu știu de ce, dar în sinea mea simțeam o rușine să fac acest lucru. Ce bine mi-ar fi prins acum acele povestiri. Bunicul avea taletul de a povesti cu multă pasiune despre peripețiile lui din natură, despre întâlnirile cu urșii, despre lupi. Era spaima lupilor din zonă. Când împușca vreun lup, veneau ciobanii din apropiere și-i mulțumeau, pentru că ei au avut de-a face cu ei. Lupii le mai furau câte o oaie din când în când.

Ajungem în cele din urmă în dreptul observatorului de urși. Intrăm pe o potecă și pe partea stângă a potecii, sub un arboret tânăr, bunicul îmi arată urmele unui jder de copac (*Martes martes*). Acolo zăpada era mică, nu era ca pe poteca pe care circulam. Deschidem ușa de fier a observatorului de vânătoare și ducem sacul de hârtie plin cu concentrate, la teacă, unde îl deșertăm. Eram foarte atent și simțeam o frică interioară ca nu cumva să vină ursul peste noi. Bunicul era calm, liniștit. De unde să știu eu la vârsta aceea că un urs simte paznicul de vânătoare de la trei sute de metri. Știe cine îl hrănește, e familiarizat cu mirosul lui. Ursul are văzul mai slab, dar are simțul mirosului foarte dezvoltat.

După ce am terminat de pus mâncarea am urcat în observator, am aprins focul și la început, când soseau urșii mai mici, bunicul mă lasă pe mine la geam. Veneau vreo unsprezece urși la troacă. În față, era un hoit din carne de cal suspendat, legat de un cablu din oțel. Pe stâlpul lateral erau niște semne, niște creștături, pentru ca atunci când se ridica ursul să mănânce din carne, să se poată aprecia înălțimea lui. Bunicul botezase fiecare urs, de la cei mai mici, care soseau primii, până la ursul dominant, care sosea ultimul, noaptea pe întuneric. Pe la ora șaisprezece începeau să apară urșii la troacă. Când sosea un urs mai mare, cel mic îl simțea de la distanță, pleca în pădure și după câteva minute era la troacă celălalt urs. E o lege nescrisă între urși. Ursul dominant îl alungă pe cel inferior. El are prioritate și i se acordă respectul cuvenit. Bunicul trebuia să noteze cu precizie ora sosirii ursului, numele lui, le știa mărimea la fiecare, mărime aproximativă, măsurată ochiometric și notată în carnețel.

Noi eram în liniște deplină, vorbeam în șoaptă. Rămâneam în cabană și plecam dimineața.

Țin minte că o dată, chiar în anul în care a fost cutremurul din 4 martie 1977, la vreo două săptămâni după cutremur, bunicul se întinsese pe pat și eu eram la fereastră să fac observațiile. Veneau urșii mai mici, și apoi cei mijlocii. Un urs s-a îndreptat spre observator. A început să se miște observatorul cu noi. Îl văd pe bunicul că sare din pat:

- E cutremur! îi zic.
- E ursul! Îmi răspunde.

Deschide ușa sobei și umple lopățica din tablă cu jar. Deschide ușa observatorului, dar ursul plecase. Ce se întâmplase? Erau niște saci cu concentrate, hrană pentru urs, pe terasa observatorului. Ursul nu putea intra pentru că ușa era de fier, dar îi simțea mirosul. Scuturase un picior al observatorului, observator care era construit pe patru stâlpi, groși. Vă dați seama ce putere avea, de se mișca observatorul cu noi?

Dimineața pe răcoare ne-am dus acasă pe poteca pe care am venit, urmând ca după-masă să pornim din nou la observator. Transpiram mult, dar era o lume mirifică a copilăriei mele, lângă bunicul meu iubit, care mi-a explicat atâtea legi nescrise din lumea necuvântătoarelor.

Ursul nu este o jucărie! Este un animal sălbatic și nu gândește ca omul. Ești aproape de el, te-ai întors și e călare pe tine. Vorbesc de urșii din sălbăticie, din inima pădurii, care rar văd omul. Dacă ai început să fugi de el de la o distanță mică, în douăzeci de metri ți-a tras una pe spate și ești la pământ. Dacă ai nimerit aproape de ursoaică și ești între ea și pui, dacă vrea bunul Dumnezeu și ursul, scapi cu viață, pentru că dacă ai făcut o mișcare greșită și ea consideră că viața micuților ei e în pericol, nimeni nu îți mai poate ghici viitorul.

Când vă deplasați prin pădure faceți gălăgie și mai loviți câte un arbore sau un tufiș cu un beșiș. Nu e bine să o faci pe mutul prin pădure, poate te trezești nas în nas cu el, ursul. În oraș poți fi zmeu prin vorbe sau prin fapte, dar sus la munte ești în împărăția ursului din sălbăticie, unde ți se impun legile naturii. Acolo tu ai intrat în împărăția lui. Urșii mari au teritoriul lor. Urșii mici sunt alungați de acolo. Masculul dominant omoară puii ursoaicei, ca ursoaica să se împerecheze. Și, știe așa de bine dacă el este tatăl biologic al puiului de urs. Nu are nevoie să facă vreun test al

paternității. Cât de minunată este legea naturii pe care bunul Dumnezeu o cunoaște atât de bine! Dar nu El este Creatorul? Nu El este cel mai puternic din Univers, cel care cunoaște totul? Dumnezeu este iubire și iubirea este Dumnezeu!

RONDELUL FLORII DE LOTUS

Pe lacul albastru liniștit,
O floare de lotus a răsărit,
Vântul dintre trestii a sărit,
Luna pe-aici s-a îndrăgostit!

Vietăți sub frunze s-au pitit,
O rață deasupra s-a rotit,
Pe lacul albastru liniștit
O floare de lotus a răsărit.

O lebedă albă a plutit
Spre cerul de soare aurit,
De părul ei blond mi-am amintit,
De sărutul dulce oferit,
Pe lacul albastru liniștit...

RONDELUL ZEILOR

Zei sunt ființe evolute,
Ne ajută pe mulți pe Pământ,
Cu Adi Shakti au un legământ...
Prin hotărârile luate.

Trăiesc o eternitate
Fiind superiori oricărui sfânt,
Zei sunt ființe evolute...
Ne ajută pe mulți pe Pământ.

Prin minunatele lor fapte,
Prin adierea Duhului Sfânt,
Din a îngerilor șoapte
Și al flautului dulce cânt:
Zei sunt ființe evaluate!

RONDELUL ZĂPEZII

Mai este încă zăpadă, mai este
Și tot albă și pură apare,
Frumos se așterne pe cărare,
Așa cum o văd pe-a munților creste.

Fiind copil, ca-ntr-o poveste
Mă jucam prin zăpada mare,
Mai este încă zăpadă, mai este
Și tot albă și pură apare.

Nu mai umblu pe-a munților creste
Să văd căprioara cum sare...
Pasărea de sus să-mi dea de veste,
Că-mi va apare un urs în cale.
Mai este încă zăpadă, – mai este...

EPIGRME VECHI, SPIRITUALE

Dumnezeu este iubire
Viața e foarte frumoasă,
Când trăim în asuprire
Devine anevoioasă!

Fecioara este Duhul Sfânt
Acțiunea lui Dumnezeu,
S-a încarnat pe acest Pământ
Ca să ne ajute mereu!

Aroma fericirii este Divinul
Cu Fecioara Maria și Iisus,
Fiul lor a suportat pentru noi chinul...
Prin șubreda gândire viața ne-am distrus!

Profil literar realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**

Scriitor, jurnalist, editorialist,

Redactor-șef, Revista „Amprente de suflet”

Elena TRIFAN

Elena Trifan s-a născut în comuna Colceag, județul Prahova, la 3 februarie 1956.

Studii

Urmează cursurile primare la Școala Generală Parepa-Rușani din comuna Colceag. Cursurile liceale le face la Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu” din Ploiești, luând bacalaureatul cu nota maximă, 10. În perioada 1975-1979, urmează cursurile Facultății de Filologie și Istorie a Universității din Craiova, Secția Limba română – Limba italiană.

Activitate

În perioada 1979–2016, a fost profesor de limba și literatura română în învățământul preuniversitar.

În anul 1992, a obținut Gradul didactic I la Universitatea din București, cu media 10. Pasiunea pentru literatură și limba română o îndeamnă să-și dea doctoratul, în anul 2008, obținându-l cu distincția „Magna cum laude” la Universitatea din Craiova cu lucrarea *Formarea cuvintelor în publicistica actuală. Derivarea. Perioada 1990-2001*, coord. științific Prof.Dr.dr.h.c.mult. Maria Iliescu, Institutul de Romanistică de la Innsbruck.

Pasiunea și ambiția de a se perfecționa o îndrumă să urmeze Cursuri de formare continuă organizate de diverse instituții.

Dăruirea și iubirea pentru micii învățăcei, ambiția de a-i forma pentru viitor o îndeamnă să înființeze și să coordoneze diferite reviste școlare din Ploiești și din județul Prahova. Este inițiatorul și coordonatorul mai multor proiecte educaționale și culturale, județene și naționale, pe diferite teme: *Anotimpurile în viziune transdisciplinară, În întâmpinarea Mântuitorului, Florile vieții, Copilăria, aripă spre viitor, Din suflet de copil, Tradițiile în reportaje și fotoreportaje, In memoriam: Ioan Grigorescu, Elemente de etnografie și folclor în spațiul european*.

Susține diferite comunicări pe teme pedagogice, educaționale, literare și științifice la Casa Corpului Didactic din Ploiești, la multiple simpozioane județene, naționale și internaționale. Începând cu anul 1975 și până în prezent, cu acribie și interes de cercetător a desfășurat o bogată activitate în domeniile lexicologice, gramatică, literatură, etnografie și jurnalism.

Pentru buna activitate în publicistică și creație Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România o primește în rândurile sale, activând în cadrul Filialei Prahova. Este membru al Ligii Scriitorilor România, Filiala București, membru al Asociației Cultural Creștin Umanitară „Ars Vivat”, Ulmeni, Maramureș, al Cenaclului literar „Cetatea lui Bucur”, București, al Cenaclului literar „Atitudini”, Ploiești.

Premii și distincții

Datorită activităților pe care le întreprinde, rezultatelor obținute a fost onorată cu diferite distincții și premii la concursuri, simpozioane județene, naționale și internaționale, cum ar fi:

- Distincția *Magna cum laude* atribuită titlului de dr. în filologie;
- Premiul I pentru reportajul „Portugalia, cultul personalității”, la Concursul Internațional „Diversitate Culturală în Spațiul Geografic European”, 2022;
- Premiul I la Expoziția Internațională „Învingător prin Artă”, Secțiunea Fotografie, 2022;
- Premiul I pentru cartea „Formarea cuvintelor în publicistica actuală. Derivarea”, la Expoziția Națională „Anelisse”, Iași, 2013;
- Premiul I, Simpozionul Internațional „Universul Științelor”, Iași, 2013, pentru comunicarea „Un nou sufixoid, -gate”;
- Premiul I la Simpozionul Internațional „Învierea Domnului – Renașterea Bucuriei,” edițiile 2014, 2015;
- Premiul I Simpozionul Internațional „Universul Științelor”, Iași, 2015, pentru comunicarea „Particularități diafaze ale vorbirii personajelor din comedia „O noapte furtunoasă”, de I.L. Caragiale;”
- Premiul II, Simpozionul Internațional „Universul Științelor”, Iași, 2014, pentru comunicarea „Productivitatea prefixoidului *pseudo* – în publicistica actuală”;
- Premiul II, Expoziția Internațională „Anelisse”, Iași, 2015 pentru volumul de poezii „Nori în soare”;
- Premiu Special din partea revistei „Cetatea lui Bucur” pentru activitatea depusă ca promotor de evenimente culturale în volumul „CONSEMNĂRI”;
- Mențiune Specială la Concursul Internațional de Poezie STARPRESS, 2012
- Mențiune la Concursul Internațional de Poezie și Proză „STARPRESS”, 2014
- Diplomă de Excelență din partea Asociației „Ars Vivat” Ulmeni, Maramureș pentru promovarea culturii și artei românești;
- Diploma „Meritul Cultural” din partea Asociației Cultural-Umanitare „Luceafărul de Vest” Timișoara și a Filialei „Valeriu Braniște” Timiș;
- Medalie jubiliară din partea Ligii Navale Române;
- Diplome de excelență și voluntariat din partea unor instituții, la simpozioane, concursuri.

Cărți de autor

– „Formarea cuvintelor în publicistica actuală. Derivarea. Perioada 1990-2001”, referent științific și „Cuvânt înainte” Prof.Dr.dr.h.c.mult. Maria Iliescu, Editura Digital Data Cluj, 2010;

– Volum de poezii „Nori în soare”, Prefață de Livia Ciupercă, apăreri pe coperta a IV-a prof.univ.dr. Aldo Cuneo, Univ. din Pisa, Italia, Editura Singur, Târgoviște, 2011;

- „Consemnări I”, aprecieri pe coperta a IV-a Victor Rusu, Editura Singur, Târgoviște, 2018;
- „Însemnări de călătorie”, prefață de Aureliu Goci, Editura Betta, București, 2018;
- „Sărbători, tradiții în România. Însemnări de reporter”, Editura UZP, București, 2020, Prefață prof.dr. Niculina Bercea, Postfață prof.drd. Ana-Maria Banu;
- Audiobook – „Sărbători și tradiții prahovene”, 2020;
- „Consemnări II. Apariții editoriale”, Cuvânt înainte Gabriela Tarabega, aprecieri pe coperta a IV-a prof.dr. Violeta Mihai, Editura UZP, București, 2021;
- „Consemnări III. Cultura în pandemie și nu numai 7 oct.2018 – 3 nov. 2022” aprecieri pe coperta a IV-a prof.dr. Violeta Mihai, Editura UZP, București, 2022;
- În pregătire, o carte de reportaje de călătorie.

Coautor la *Dicționarul de neologisme și abrevieri recente (DNAR)*, (coautor Ioan-Adrian Trifan), „Cuvânt înainte” de Prof. Dr. Dr. H.c.mult. Maria Iliescu, Editura Scrisul Prahovean, Cerașu, Prahova, 2003; În pregătire „Coronavirusul în viziune transdisciplinară”, coautor Ioan-Adrian Trifan.

Colaborator la realizarea *Monografiei învățământului ploieștean*, coord. Ioan Dumitru, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2007.

Colaborator și consultant la *Dicționarul enciclopedic de marină*, ediția a II-a, Editura Semne, București, 2010.

Este activă și prezentă cu creații literare, recenzii, articole de gramatică și lexicologie, reportaje, poezii, cronică în următoarele publicații: *Limba română, Philologica banatica; Analele Universității din Craiova, Cronica Timpului, Glas comun, Slova creștină, Slova copiilor, Agero Stuttgart, Confluente literare, Cetatea lui Bucur, STARPRESS, Atitudini, Prahova eroică, Apollon, Vatra veche, Vip Seniorii, Constelații diamantine, Siamo di nuovo insieme, Carte și arte, Națiunea, Tricolorul, Radio Metafora, Buletinul informativ al Casei Corpului Didactic Prahova, Școala Prahovei, Revista de recenzii, site uzp.org.ro, cât și la Radio SOS.*

Este prezentă în peste 40 de antologii, volume omagiale și ale unor simpozioane.

Menționări ale scrierilor

Vom prezenta selectiv numai câteva din lucrările în care sunt menționate scrierile Elenei Trifan: Ernst, Gerhard/Glessgen, Martin-Dietrich/ Schmidt, Christian/ Schweickard, Wolfgang – „Romanische Sprachgeschichte. Histoire linguistique de la Roumanie. Ein internationales Handbuch zur Geschichte der romanischen Sprachen. Manuel international d’histoire linguistique de la Roumanie”; „Dicționar an International Encyclopedia of Lexicography”, edd. Rufus Gouws, Ulrich Heid, Wolfgang Schweickard, Herbert Wiegand, de Gruyter Mouton; Joachim, Bern; Wolfgang, Pöckl – „Wenn die Ränder ins Zentrum drängen...”, Frank&Timme, Berlin 2013; Word-Formation An International Handbook of the Languages of Europe, volume 4, edited by Peter O. M

üller, Ingeborg Ohnheiser, Susan Olsen, Franz Rainer, Germania, 2016; „Dicționar invers al limbii române @ CD – ROM”, coord. Cecilia Căpățână, Claudia Drăghici, Ovidiu Drăghici, Alina Gioroceanu, Daniel Ivănuș, Dumitru Ivănuș, Simona PISOI, Virgil PISOI, Anamaria Preda, Vlad Preda, Melita Szathmary, Editura Niculescu, 2007; Mariana, Vârlan – „Derivarea nominală sufixală în româna actuală”, Editura Universitaria, Craiova, 2012; „Dicționarul de cuvinte recente”, coord. Florica Dimitrescu, Editura Logos, 2013; „Studia linguistica et philologica in honorem prof.univ.dr. Michaela Livescu”, Editura Universitaria Craiova, 2014; Volum omagial Vladimir Iliescu; „Monografia învățământului ploieștean”, coord. Ioan Dumitru, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2007, „Evenimente culturale”, Casa de Cultură „IL Caragiale” Ploiești, 2020, „Dicționarul personalităților prahovene”, Darkoprint, Ploiești, 2021, „Taina scrisului”, vol. IV, în curs de apariție etc.

Extrase din cronici

„Reportajele Elenei Trifan au un epic fluent și cu o rară dicțiune limpede, textele sale curg precum lentoarea de fluviu giganta a lui Sadoveanu: istorii a unor ritualuri ortodoxe, Boboteaza, Sărbătoarea Sfântului Anton, Schimbarea la Față, Sărbătoarea Nașterii Mântuitorului, sau sărbători laice, cum ar fi Târgul Mărțișoarelor la Muzeul Satului din București, Hora Costumelor la Pietrari din județul Vâlcea etc. Reportajele sunt tablouri în tușă impecabilă stârnind o memorie activă, epos romanesc în unele situații, având perpetuă mișcare în largo, care redă amploarea importanței tradițiilor despre care scrie. Autoarea a închipuit un stil insolit, bizuit pe o voce omniscientă. Reportajele Elenei Trifan sunt o terestră grădină a dumnezeirii, a deliciilor, mulțimea tradițiilor românești se înșiruie în chip aproape voluptuos”. (**Al.Florin Țene**, site uzp.org.ro, 15.03.2020)

„Călător îndrăgostit de drumurile românești, dar și europene, d-na Elena Trifan poartă cu sine informația dintr-o întreagă bibliotecă vie, fără să devină un expediționar livresc, rigid și savant. Spontaneitatea reacțiilor în fața peisajelor mai neobișnuite, autenticitatea trăirilor personalizate intens o recomandă ca pe un foarte interesant autor de memoriale de călătorie, atent la nuanțe, dar și la dominantele de semnificație ale spațiului”. (**Aureliu Goci**, Prefața volumului „Însemnări de călătorie”, Editura Betta, București, 2018)

„Realul talent scriitoricesc al distinsei autoare metamorfozează luminoasele, vibrantele sale *Consemnări* în veritabile *fișe de temperatură ale epocii*, în documente autentice, prețioase, pentru cercetătorii și *cronicarii* de azi și din viitorimi, ai culturii, artei și literaturii românești”. (**Victor Rusu**, coperta a IV-a a cărții „Consemnări I”, Editura Singur, Târgoviște, 2018)

„Completat cu fotografii realizate chiar de autoare, volumul *Sărbători, tradiții în România* este, de altfel, o veritabilă enciclopedie a tradițiilor noastre, având în vedere abundența informațiilor culese cu mare grijă de către Elena Trifan, al cărei demers jurnalistic ar putea fi oricând folosit cu succes pentru promovarea turismului în România.” (**Claudius Docu**, uzp.org.ro, 7.01.2021)

„Descrierile și imaginile plastice pe care reușește să le creeze îți dau impresia că te afli în fața unui tablou pictat de un mare artist al îmbinării culorilor, completând cu măiestrie și fidelitate decorul realității naturale. Iar tu ca cititor te întrebi: Ce este, de fapt, doamna Elena Trifan, scriitor sau pictor?” (**Ion Nălbitoru**, revista „Confluente literare”, 20.05.2019)

„Elena Trifan face mai mult decât reportaj al evenimentului cultural asistând la sărbători religioase și laice. Autoarea face un act impresionant de recuperare și conservare a unor cutume al căror sens este slab conturat, dacă nu chiar pierdut de generații hedoniste, prea grăbite să asculte doar de spiritul mercantil al vremii.” (**Niculina Bercea**, Prefața volumului „Sărbători, tradiții în România. Însemnări de reporter”, Editura UZP, București, 2020)

„Elena Trifan are puterea de a întâmpina lumea fără derivatele ei apocaliptice, cu o variată curiozitate științifică și abilitatea de a descoase sursa umană în legătură cu evenimentul descris, în articole bune și pentru televiziunile locale și naționale, cu pagini cuminți, așezate în matca respectării adevărului istoric”. (**Ana-Maria Banu**, Postfața volumului „Sărbători, tradiții în România. Însemnări de reporter”, Editura UZP, București, 2020)

„În viziunea doamnei Elena Trifan, limbajul poetic transpare precum o alcătuire de fibre care compun partitura poeticească, într-o vibrantă atingere cu sunetul, în înlanțuiri prozodice sau în ritmul liber și degajat, în diverse tonalități.” (**Livia Ciupercă**, Prefața volumului „Nori în soare”, Editura Singur, Târgoviște, 2018)

„Poezia Elenei Trifan relevă, în clara sa compoziție lirică, simplitatea și instantaneitatea observației, fie a lumii fizice, fie a celei spirituale interioare. Poeziile îmi plac, au un sens, o structură, mai ales, îmi place să știu valența pe care aceste poezii o au pentru autoare: o defulare, un mod de manifestare a unor sentimente interioare.” (**Aldo Cuneo**, coperta a IV-a volumului „Nori în soare”)

„Profesor, doctor în filologie, cu o experiență îndelungată la catedră, autoarea nu se mulțumește doar cu actul lecturii, cu bucuria pe care o trăiește personal cu fiecare nouă apariție editorială, selectată cu ochiul ei expert, ci dorește să împărtășească tuturor această bucurie pe care i-au produs-o propriile lecturi, nu întâmplătoare, ci selectate cu grija specialistului”. (**Gabriela Tarabega**, Cuvânt înainte, volumul „Consemnări II”, Editura UZP, București, 2021)

„Cartea Elenei Trifan reușește să îmbine curiozitatea unui lector cu dăruirea unui cercetător, aducând în fața noastră dovada vie a cărții capabile să supraviețuiască în mod onorabil, prin recenzia realizată la scurtă vreme de la momentul apariției. Privirea ascuțită a lingvistului de profesie, migala celui care pune efort și credință în ceea ce realizează parcurg de la început la sfârșit pagini cu tematică variată și conținuturi bogate a căror valoare va fi confirmată în timp. (**Violeta Mihai**, coperta a IV-a a volumului „Consemnări II”, Editura UZP, București, 2021)

„Pe lângă munca de la catedră, profesoara Elena Trifan era prezentă în cele mai atrăgătoare locuri din țară unde o chemau ecourile tulnicelor sau ale buciurilor, care îi anunțau manifestările folclorice, cu tot alaiul tradițional. Așa a ajuns astăzi Elena Trifan unul din activii membri ai Uniunii Ziariștilor Profesioniști, datat cu trup și suflet, cum se spune, jurnalismului cultural, dar și inițiator de proiecte în acest sens”. (**Dorel Vidrașcu**, revista „Flacăra”, 2022)

Extrase din operă

In memoriam Doru Dinu Glăvan

Sâmbătă, 11 decembrie 2021, la Biserica Eroilor Tineri „Înălțarea Domnului” din Ploiești, după oficierea Utreniei și a Sfintei Liturghii, a avut loc slujba de pomenire a Președintelui UZPR, Doru Dinu Glăvan, cu ocazia împlinirii a 40 de zile de la încetarea vieții pămâtenene.

Aceasta a fost oficiată de preot dr., membru UZPR, Claudiu Băzăvan, din inițiativa președintelui Filialei Prahova a UZPR, Claudiu Docu.

Doru Dinu Glăvan s-a născut la data de 7 iunie 1946 la Reșița și și-a dedicat toată viața profesiei de jurnalist pe care a exercitat-o cu pricepere, inteligență, pasiune și devotament, în calitate de colaborator al Radio Caraș-Severin, fondator al Fundației Radio Caraș-Severin, cronicar sportiv al Postului Național de Radio, președinte al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România căreia i-a obținut statutul de „Instituție de creație și de utilitate publică”.

S-a stins din viață la data de 31 octombrie 2021, la Reșița, orașul pe care l-a îndrăgit foarte mult și căruia i-a dedicat cea mai mare parte a activității jurnalistice a Domniei Sale.

A fost un jurnalist îndrăgit, apreciat, respectat și regretat de colegii de breaslă, dovadă fiind numărul mare de articole care i-au fost dedicate post-mortem și slujbele de pomenire care s-au ținut în întreaga țară cu ocazia împlinirii a 40 de zile de la trecerea în lumea veșniciei.

În religia ortodoxă 40 este numărul cu o frecvență foarte mare și cu semnificații multiple: 40 de ani au călătorit evreii prin deșert, potopul lui Noe a durat 40 de zile, Iisus a postit 40 de zile, 40 de zile durează Postul Paștelui și al Crăciunului, după 40 de zile s-a înălțat Iisus la ceruri, au fost 40 de Mucenici, botezul copilului se realizează după 40 de zile etc.

Dintre numeroasele semnificații ale numărului biblic 40, în cazul de față ne reține atenția cea de călătorie, de trecere de la un stadiu de viață la altul, mai exact de la viața pământească trupească, efemeră, la cea spirituală, veșnică din lumea cerurilor, de întâlnire a celor vii cu cel mort.

Pentru a obține o legătură cu cel decedat, pentru a-i fi de ajutor în marea călătorie pe care o are de străbătut, în ritualul religios ortodox au fost create slujbe speciale numite „parastase”, dintre care cel mai important este cel de 40 de zile, când după modelul lui Iisus se spune că sufletul celui mort se ridică la ceruri.

În cadrul slujbei de la Biserica Eroilor Tineri de la Ploiești, preotul Claudiu Băzăvan a ținut o predică despre importanța Postului Mare, în care, printre alte idei valoroase afirmate, a asemănat nerăbdarea cu care în viața aceasta așteptăm

Sărbătoarea Crăciunului cu cea cu care ar trebui să așteptăm sărbătoarea cealaltă, a trecerii dincolo de granița timpului.

Pentru odihna sufletului celui mort au fost rostite rugăciuni. Jurnaliștii prezenți împreună cu preotul oficiant al slujbei au legănat coliva pregătită în amintirea lui Doru Dinu Glăvan, ca un simbol al trupului acestuia, cu care prin acest gest se realizează o legătură, o mângâiere și este rugat Dumnezeu să pogoare asupra lui odihnă și pace.

Preotul a turnat vin pe colivă, alt gest simbolic, prin care se dorește obținerea unei stări de bună dispoziție, de fericire. Coliva a fost împărțită celor prezenți pentru întrajutorarea sufletului celui mort.

În mod simbolic, s-au intonat fragmente din cântecul religios „Hristos a înviat din morți”.

Fie ca Domnului Președinte Doru Dinu Glăvan Dumnezeu să îi odihnească sufletul în lumina veșnică a armoniei cosmice!”

Acasă la Lucian Avramescu

Arhicunoscutul poet, prozator și jurnalist Lucian Avramescu s-a născut la data de 14 august 1948, în localitatea Sângeru, situată în partea de est a județului Prahova, într-un cadru de natură, blând, plăcut și ocrotitor, pe Valea Cricovului Sărat, la poalele dealurilor...

Lucian Avramescu a desfășurat o bogată activitate de jurnalist, în calitate de redactor la ziarele „Orizont”, „Scânteia tineretului”, colaborator al ziarului „Prahova”, editor al ziarului „Tineretul liber”, fondator al Agenției particulare de știri A.M. PRESS, realizator de emisiuni TV: „Ceaiul de la ora 5” și „Cazuri și necazuri în dragoste”.

Creativitatea lui, spiritul inovativ s-au manifestat și în alte planuri și în localitatea Sângeru unde „Aerul este mai curat ca nicăieri în lume”, după cum îi place să afirme, a înființat un muzeu al pietrei, unic în țara noastră. Piatra te întâmpină încă din stradă. Gardul casei este un zid masiv de piatră, în fața lui sunt expuse obiecte din piatră. Pe o poartă din piatră sculptată cu motive solare și florale, se intră în curtea casei unde simți că istoria s-a concentrat într-o civilizație a pietrei.

Un salon de piatră adună laolaltă talentele pe care Dumnezeu le-a revărsat din plin asupra familiei Avramescu. Mese de piatră, de formă ovală, fin cizelate, fragmente de piatră și tablouri pictate, probabil, creații ale fiicei autorului, Luciana-Ana Avramescu, bănci de piatră, caricaturi aparținând fratelui poetului, Marian Avramescu, diplome obținute de jurnalistul Lucian Avramescu sunt o încântare pentru un ochi elevat, cu simț estetic rafinat, dornic de cunoaștere.

În curtea casei, după reguli geometrice ale bunului gust sunt expuse o mulțime de obiecte din piatră, reprezentând chipuri umane, de animale și religioase, vase utilitare: mese, scaune, cupe, căni, dar și discuri solare, pietre de moară. Nelipsită dintre ele este crucea, element creștin cu valoare simbolică, în care de-a lungul timpului omul și-a găsit protecția și împăcarea. Aceasta este expusă singură, în ipostază dublă sau într-un adevărat altar realizat din mai multe cruci, fortificare a credinței, a creativității și a spiritului protector.

Lucian Avramescu și-a propus să creeze un univers rustic, aidoma celui real și reușita este deplină.

Prima parte a curții este încadrată de construcții tot din piatră pe care în partea superioară ca în vremurile de odinioară, sunt agățate vase de piatră ce așteaptă parcă să fie folosite în scopuri casnice.

O alee străjuită de vase de piatră te introduce în specificul unei gospodării țărănești din localitate. Pe o parte și pe alta poți admira păsări și animale de curte bine îngrijite sau poți simți că îți lasă gura apă când vezi merii cu crengile gata să se rupă de prea mult rod. Pentru ca autenticitatea casei țărănești să fie deplină, în curte au fost amplasate un cuptor, o fântână, un foișor, toate din piatră.

Totul se termină într-un mod evlavios, cu o bisericuță din piatră aflată în construcție...

INVOCĂȚIE

Soare, soare, sfinte soare,
Fii iar aur pe răzoare!
Fii iar bun și generos
Și nu arde pân' la os!
Dă-ne raze aurii,
Pavăză pentru copii!
Dă-ne holde pe ogor,
Dă-ne pâine în cuptor!
Mângâiere pentru flori,
Apă rece în izvor
Și nu secetă și boli
Așteptăm din zori în zori.
Fii iar bun și omenos
Și ne scaldă în culori
De lumină și căldură,
Pe ogor și în cunună!
Dă-ne fir de calofir
Și sulfină-n loc de spini!
Vino iar în asfințit
Ochi din aur năvădit!
Fii iar viața veșnic vie
De din zori până-n chindie!

Lui Caragiale

Pentru ca să vezi, matale!
Se plimba prin mahalale
Și cu vorbe ascuțite
Te tăia sticlos la minte.

Din statuie ne privește
Și sub mustață zâmbește.
Ironia-i foarte fină
Are ghimpi ca de lumină.

Lui Cațavencu

După lupte seculare
Are „țărișoară mare”,
Numai că în țara lui
De vampiri suntem sătui.

Lui Ștefan Tipătescu

Un vampir era prefect,
Amantă în secret.
Azi vampirii se răsfată
Și-ți sug sângele pe față.

Coanei Joița

Pe Fănică îl aștept,
Fiindcă are Internet.
Scrisoarea nu se mai pierde,
Și la-ntâlnire dă verde.

Profil de autor realizat de **Al. Florin ȚENE**

Virgil URSU MUNCELEANU

S-a născut pe 26 august 1957 în satul Muncelu, comuna Străoane, județul Vrancea; Stare civilă: căsătorit, are doi copii; Domiciliu: Panciu, județul Vrancea.

Activitate literară

- Înființează Cenaclul *MIORIȚA* – Panciu, pe care-l conduce între anii 1983 – 1989;
- Membru fondator al Cenaclului *POESIS* – Mărășești (1976–1983) condus de regretatul poet Constantin Ghiniță;
- Publică în *Jurnalul de Vrancea* (1996);
- Redactor-șef la *Gazeta vrânceană, Pagina de Panciu* (1999–2001);
- Publică în revista națională *Salonul literar*.

Antologii

- *O antologie de râsul lumii*, autor scriitorul George Pătrășcanu;
- *Antologia Scriitorilor Vrânceni*, volumele 1 și 2, *Salonul literar*, autor scriitorul Culiță Ioan Ușurelu;
- *Antologia-Cenaclul Dimitrie Dăscălescu Focșani*, autor prof. dr. Petrache Plopeanu.

Pasiuni: șahul, tenisul de masă și... POEZIA!

Cărți publicate

- *Era să cred...* (2014);
- *Testament pentru eternitate* (2019)
- *Momentul adevărului* (2022)

Toate cărțile sunt de poezie, publicate la Editura *Salonul literar*.

Extrase din referințe critice:

Poeziile din cartea *Momentul adevărului* exprimă circumstanțe care fiind aplicate asupra unui destin îl silesc să recunoască un adevăr ascuns în dedesubturile memoriei, chiar poate și ale subconștientului. Dacă nu l-aș fi cunoscut pe nobilul

baron Virgil Ursu Munceleanu, cu a lui înfățișare boemă și pregătit mereu să fie un adevărat gentleman, cald în atitudine și apăsător în condei, așa fi spus că acest volum de poezii a fost scris de un surghiunit al iubirii, trădat de amor și părăsit de dragoste. Nu e cazul... poetul pâncean scoate la iveală frumusețea dragostei, intensitatea sentimentului, reacția chimică în care își lasă cititorul să propună reactantul. Și toate acestea, îmbrăcate într-o satiră fină, ușor zeflemitoare, tipic englezească, demnă de un Alexander Pope născut pe meleaguri vrâncene, plimbat prin Regatul Unit o perioadă și apoi retrimis de mâna destinului înapoi în „țara vinului sfătos”. În spatele acestor tente umoristice stă o minte de poet ageră, exersată și conștientă că nu e deloc ușor să râzi în versuri pe seama unor atrocități sociale sau culturale.

(...) Are curajul să scrie antipoezie, în fapt să își judece creația poetică pentru a trage un semnal de alarmă asupra problemelor din peisajul cultural actual. „Asta-i realitatea!” (Nu vreau să mai postez tot poezie și-astă seară./ Parcă-am și obosit de propriile-mi versuri!.../ Chit că, spunând aceasta, toți poeții mă omoară,/ Dar știu, măcar pe cititori, îi cruț de... stres-uri!). Un exercițiu care necesită mai presus de curaj, evoluție. Iar eu am curajul să îi certific drumul lui Virgil Ursu Munceleanu pe linia poezilor vrânceni care încântă cititorii! Restul e citire! (**Adrian Matei** - *Momentul adevărului din perspectiva satiricului*, text publicat în *ziaruldevrancea.ro*, 08 nov. 2022)

Un „Toma Necredinciosul” constant cu sine și vrâncean, Virgil Ursu-Munceleanu, nu acceptă nicicum convertirea la realitatea frustră, decopertată științific, nici la modalitatea de a-și trăi viața pragmatic. Frânează la timp, dobândind o percepție justă a lumii înconjurătoare, căreia încearcă să-i descoceze mecanismele. Pe punctul de a încălca sfântul principiu balzacian „Cine n-are iluzii, n-are nici deziluzii”, se salvează în extremis, sub umbrela echilibrului interior.

Structurat în trei secvențe, volumul „*Era să cred...*” (apărut la Editura „Salonul literar”), este mărturia unui căutător al adevărului cu finele instrumente ale poeziei. „Versurile înlăcrimate” transfigurează zbaterea sufletească între filozofice antinomii. Poemul titular „*Era să cred...*” afișează dureros și reparator, deziluzia poetului care tindea spre o lume ideal edificată pe temelia unor principii sănătoase: concretizarea visului, biruința luminii interioare, consonanța cu natura și tradiția, aspirația specific umană spre libertate, unitate și pace, pe scurt înflorita grădină a paradisului relocată pe pământ. Înșelat, dar vindicativ, poetul atacă adversitățile cu propriile lor arme, cuvinte ce frizează vulgaritatea și demagogia, reorientate însă spre ținte precise: „Plâng pixurile de-atâta scris în van,/ Ei fac ce vor ca să le fie doar la fix,/ Se țin cu-atâta disperare de ciolan/ Încât de-atâta scris nu-i lacrimă de pix.”

(...) Poetul își începe și își încheie cartea polemic, ripostând aprioric unor posibili critici literari, asmuțind și „tunurile mari din Navarone”: „Cu ce-am scris... m-ai bate și-n fotografie,/ M-ai lua în furcă și m-ai da la coasă,/ Dar nu uita că rându-ți va veni și ție./ Te-oi prinde eu cu drag la vreo frumoasă!” (prof. **Aristotel Pilipăuțeanu**, Cronică la cartea *Era să cred...*; text postat pe *amprintadeonesti.ro*, 15 iulie 2020)

Cartea lui Virgil Ursu Munceleanu, poetul adevărului din Muncelul Vrancei, trebuie citită cu multă atenție. E un interesant discurs liric ce întreține, regenerativ, vâlvătaia unor elanuri mirabile, vigoarea unei creații dospind între gesticulația inconfundabilei maturități și fascinația scrisului autentic. „Momentul adevărului” e un

volum care completează panoplia autorului, e o carte a uimirilor în fața esențialului, o desfrunzire a intimității eului vitalist, în autocenzura severă a unei tenacități inspiratoare care a însoțit poemele autorului și în cartea de debut.

(...) Poemele explorează cu o energie tânără în masa amorfă a unei realități consumate dar ale cărei remanente disjung în vârtejuri ale vieții trăite, suferite, dăruite: „Eu, care scriu de-o viață, nici nu mai știu de când... / Simt cum mi se-neacă cuvintele în scris!/ Mă-ntorc o dată-n mine să văd dacă, plângând,/ Mai rămase-n suflet speranța vreunui vis!” (Grea cumpănă-n lume).

(...) Putem vorbi de un dosar al virtualului cu o lume extrem de seducătoare, dar, în același timp, viciată de seducțiile minciunii. Poate de aici și titlul volumului. (Prof. **Mariana ROGOZ-STRATULAT** - *Adevărul ce vindecă și înalță*; Prefață la cartea *Momentul adevărului*)

Primesc cărțile, trei la număr, solicitate autorului pentru a mă elucida, prin studiu personal, asupra creațiilor vrânceanului Virgil Ursu Muncelleanu (cărți ce se vor găsi peste timp, în arhiva *Convorbiri literar-artistice*, împreună cu toate celelalte, ale tuturor acelor al căror Profil de Autor l-am întocmit pentru *Enciclopedia Scriitori din Generația 2000*, pe care le-am strâns și le-am așezat în arhivă, astfel ca oricine va dori să le citească să o poată face).

Tipul acesta, foarte talentat, dar modest – ca oricare provincial, îmi vine să zic, dar nu mai ține asta acum, în secolul nesimțirii, când lumea-i plină de „poeti nepereche” (provinciali sau nu!), cât și de critici care nu se jenează să ridice pe înalte trepte epigoni... „fără pereche” – pare a nu se fi depărtat niciun pas de Vrancea noastră... literară, deși are creații demne de a fi luate-n seamă chiar de „Înalte Curți”, însă, mă rog, dacă nu a ajuns până acolo e și vina lui, sau... poate o smerenie a noastră, a vrâncenilor (și eu sunt din Vrancea, dar ceva mai încolo, mai spre limita județului, ale cărui granițe au fost, în funcție de stăpânire, când Vrancea, când Bacău, când... mai știu eu care..., eu și Vlahuță, „vecini” sătești – satul lui natal, Pleșești, actualmente numit Al. Vlahuță, lipit de satul meu, fiind aparținător comunei Boghești, unde m-am născut –, nemaștiind cui aparținem și cum să ne spunem, el cu o sută și ceva de ani înaintea mea, moldoveni sau... munteni), nu ne lasă să dăm busna, ci ne obligă să ne facem treaba, înmulțind talantul, așteptând ca ceilalți, lumea, să ne descopere, lucru ce nu e deloc spre folosul nostru, căci lumea, „prinsă cu alte treburile”, n-are timp de tine, și, mai ales, de opera ta, ci-și vede de-ale sale. Ceea ce ar trebui, însă, să știe V.U. Muncelleanu și mulți alți oameni talentați – fie poeți, fie pictori, fie din oricare domeniu al artei și culturii –, care își postează creațiile pe Facebook (mai ales, înainte de a le fi publicat acolo unde le este menirea – într-o carte, într-o expoziție, într-o conferință sau la catedră), este aceea că pe Facebook nu ești decât asemenea fluturului – efemer –, și că ar fi bine să ia aminte la acest lucru.

Virgil Ursu Muncelleanu, în *Momentul adevărului*, carte publicată în 2022, declară că „o să divorțeze” de Facebook „După un mariaj prea zilnic accesat”, spre a se ocupa de ceva mai profund, de a le spune „...nepoților cine-a fost Coșbuc/ Și pentru cine-naintașii s-au luptat!” și le-o mai povestește „... despre latinitatea noastră,/ Despre cum suntem noi, ce-am fost ca și popor,/ Le-o arăta că Marea-Neagră-i tot albastră/ Și cum bătrânii noștri ultimi ne tot mor!/ (...)/ Despre ce-nseamnă Pace,

ce-nseamnă Război/ (...)/ De m-oi pricepe, le-oi vorbi și despre muncă/ Și despre satisfacția de-a fi poet;/ Despre izvoare cristaline, munți și luncă/ Despre frumosul vieții fără... INTERNET” (*Și totuși...*; pg.143), dar, parcă neîndurându-se s-o facă total, așa cum se cuvine unui divorț, ci doar „pe jumătate, divorțând de Facebook”, rămâne și prestează, postează, poate nu zilnic (căci vrâncean fiind, are vie, ba de-ngrijit, ca să facă rod bogat, ba de cules, ca să pună-n butii vinul), și-adeșea îi văd creații de valoare pe pagina sa personală, în loc să și le-adune și să le țină ca pe niște comori de mare preț, să le scoată la vreme potrivită. Și se scuză, oarecum, în *Repaos agricol*: „Mai sunt recolte multe de pe câmp de strâns/ (Așa-i când ai muncit un an întreg la glie!)/ Mai fost-a câte-o zi ploioasă... nu m-am plâns,/ Fusei pe Net și scris-am poezie!”. Poezie care, atenție, se poate fura și se fură, cu tupeu...

În *Spre divertisment*, el spune: „Cred că cea mai „EA” originală, dintre toate,/ Ce-și duce veacul mioritic la români,/ Îi... EUGENIA cu gusturi aromate,/ Care se vinde multora pe bani puțini!// De-aceea, multe EUGENII, la postare,/ Își schimbă numele în Jeni, spre-alinare!/ Mă ierte cele...Jeni, de nu-s EUGENII,/ Eu, la diminutive, cred că am... vedenii!” (pg.116). Faină abordare! Eugenia fiind dulcele copilăriei noastre, cel mai ieftin, la-ndemâna părinților să ni-l ofere.

Dar mergând mai departe în câmpul „de recoltă”, s-auzim ce au de spus *vânătorii de recompense*, în *De la nepoți grăire*: „Ne tot spune bunicul de la o vreme-ncoace/ (E-o mărturisire ca între oameni-mari)/ Că el pe Facebook are o „lady” care-i place/ Și-am vrea s-o știm și noi... poartă ea ochelari?// El ne iubește tare mult, noi îl iubim la fel/ Și nu-l *turnăm* mamaiei cum c-ar fi infidel!/ Și-acum, lăsată gluma degrabă la o parte/ Are bunelul fete, pe Facebook, ca la carte/ (...)”. Semnează Alessia, Vanessa, Andra și Darius. (pg.118); Mnooo, mai fă URSU(le) vreun pas pe-alăturea, dacă ai loc de-atâta nepotăret!...

Citind ceea ce compune Virgil Ursu Munceleanu (apropo, nu v-am spus, el și-a adăugat „Muncelaenu”, de la satul în care s-a născut și viețuiește, cu familia lui frumoasă, unde cultivă viță-de-vie – ca mulți vrânceni gospodari, de altfel –, care dă rod bogat toamna, bucurându-i truda și ostenelele trei sfertului de an), descoperim că el are umor și satiră subțire, și cel mai mult le folosește, nu ca să *biciuiască* prea mult pe alții, ci propriul eu: „Nu scriu, de obicei, catrene,/ La’ceste cinci doar dat-am cursu’/,/ Că-mi trece un fior prin vene/ Când știu că aș putea fi... URS(U)!”; „Se-ntâmplă-adeșea să persiști/ În labirintul de pe stradă,/ Dar nu poți, Doamne, să rezisti/ Dacă ești URS și nu ai *coadă*!”; „Am crezut că, totuși, va fi bine,/ (Mi-am dat și eu cu presupusul!)/ Dar democrația, iată, vine/ Cu *Hai sictir și plimbă URSU(L)*!” (pp.63-64). Și adaugă că, poate cu amărăciune, poate spre luare aminte, se-adresează noilor generații: „NEAM unit fost-au românii în vremi absolute,/ Precum moșii și strămoșii noștri au voit;/ NE-AM tot dezbinat, ca NEAM, din vagi motive slute,/ Uitând nedrept pentru ce Ei, Doamne, au murit!(...)” (*Voi, noi generații*, pg.22).

Închei, nemaizicând decât că Virgil Ursu Munceleanu este un autor care se respectă, care compune prozodic, atent la fiecare creionare, precum și la fiecare... adiere de vânt, immortalizând-o în stihuri tandre. (**Antoneta RĂDOI**, redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*; 5 Martie 2023)

Extrase din operă

Ție, Mărite Cititor!

Cu tine vreau să fiu în toată-această carte,
S-adorm, să mă trezesc cu tine-ntre coperti,
Fiind convins că doar așa vom avea parte
De-un vis frumos! De nu, te rog să nu mă cerți!

Hai să intrăm în cafeneaua de la piață,
Sau poate dorești la o cofetărie?
Aș vrea să mergem într-un loc scăldat de viață
Unde să-ți scriu cu dragoste-o poezie!

Ori vrei să mergem la terasa de la gară
Să ne tot pierdem în licoarea vreunei beri?
Acolo poți, de vrei, să fumezi și-o țigară,
Dar eu... află, venii de hac acestei plăceri!

Poate-ți dorești o pizza la vreun restaurant,
Sau... nu m-am gândit, dorești la iarbă verde?
Oriunde-ai vrea... să fie un mediu ambiant
În care îngemănați ne-am putem pierde!

Nu-ți fie teamă să mergem unde ți-ai dori,
Chiar și în Paradis sau poate-n Univers,
Căci eu voi fi acela,-ți jur, care va plăti
Toată consumația fiecărui vers!

Iar, dacă vei dori să fii la paritate,
Să-mpărțim tot ce-am consumat, egal la doi,
Ți-oi pune-n mii de-mbrățișări seninătate
Și-aștept să-mi dai îmbrățișările-napoi!

Simt, mi-s tare fericit să fiu cu tine-acum
Când scriem această carte împreună.
Să știi că tot ce spus-am în versuri îmi asum,
Iar savoea cărții noastre ne cunună!

Autoportret... scris!

Știu un ins ce viața-ntreagă crescut-a urât – frumos,
Croșetând vers, ca s-aleagă, doi pe față, doi pe dos.
Fericit... nevoie-mare, cu mers lin sau oiștea-n gard,
A fost tot numa-ntrebare: când prea gol, când plin de fard!

Și-uite-așa trecut-au anii, mai călare, mai pe jos
Neinteresându-l banii, nefiind un ranchiunos.
Dacă toate-acestea spuse fost-au fără vreun motiv,
Înseamnă c-aiurea-s duse: margini simple fără tiv!

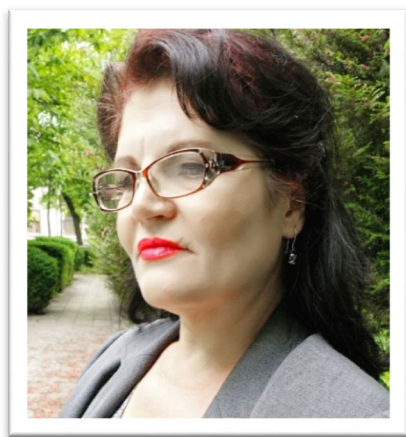
Ăstui ins care,-n visare, trăit-a și fantezii,
I-a fost viața rug și floare ce-o poți scrie-n poezii!
Zic „poezii” nu „romane” cum se-obișnuiește spus,
Că-s alții cu vieți-icoane care încă n-au apus!

Ce simplu-i când despre tine vorbești cum c-ar fi un „el”!
Poți scrie de rău, de bine, poți face în așa fel
Încât lumea să-nțeleagă: ești creștin sau ești ateu,
Dar că viața ni se leagă doar de bunul Dumnezeu!

Revenind acum la nume, AUTOPORTRET... am zis,
Inspiratu-m-am din glume: „îți fac Proces-verbal scris”!!!
Și cum toate vin să plece, viața-i una și-i... nălucă,
Ne-mbătăm cu apă rece! Toate vin să se tot ducă!

Și-acum iartă-mi nerozia de-a fi eu un pesimist
Că în toată poezia nu sunt chiar un.... realist!

Profil realizat de **Antoneta RĂDOI**, jurnalist
Redactor-șef **Convorbiri literar-artistice**

Daniela VÎLCEANU

Daniela VÎLCEANU s-a născută la 9 iulie 1969 în București. În prezent locuiește în Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți.

Studii

Facultatea de Litere din cadrul Universității din Craiova.

Activitate literară

Începând din luna iulie 2018 este membră a Cenuclului Hyperion. Un proiect cultural fondat și manageriat de omul de cultură, scriitorul și publicistul, profesor Florian Copcea. Cenuclul își desfășoară activitatea sub auspiciul Palatului Culturii Theodor Costescu din Drobeta Turnu Severin.

Debut

„La poarta unui vis”, la Palatul Culturii Theodor Costescu, din Drobeta Turnu Severin, sub egida Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin – noiembrie 2018.

Volume publicate

- „La poarta unui vis”, plachetă de versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin, noiembrie 2018;
- „Parfum de femeie”, volum de versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin, februarie 2019;
- „Stignița – Povești cu, și despre părinți”, proză scurtă și poezie – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin, iulie 2019;
- „Gustul privirii”, volum de versuri cu doi autori, Daniela Vîlceanu și Baky Ymeri – editura Amanda Edit Verlag, București 2020.

Premii

De-a lungul carierei literare a primit mai multe premii și medalii, dintre care, menționez câteva mai importante:

- PREMIUL I pentru creație poetică la „Concursul de scriere creativă”, mai 2022, organizat de Universitatea din Craiova, secția Facultății de Litere;

- PREMIUL HYPERION pentru literatură și statueta M. Eminescu – FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE LITERATURĂ „MIHAI EMINESCU” Drobeta Turnu Severin, Băile Herculane, Mănăstirea „Sf. Ana” 14–15 ianuarie 2020; Președinte juriu – Academician Mihai Cimpoi, secretar Prof. dr. Florian Copcea;
- TITLUL DE AMBASADOR AL POEZIEI – Ziua Internațională a Poeziei – 20-03-2019; Festivalul „Doamnele Metaforei” Baia Mare;
- PREMIUL ȘI MEDALIA JUBILIARĂ EMINESCU – pentru poezie – FESTIVALUL TRANSFRONTALIER DE POEZIE „PORNII LUCEAFĂRUL” Ediția a VIII-a Drobeta Turnu Severin, 15 iunie 2020, Fundația Culturală Lumina, Președinte Prof. dr. Florian Copcea;
- PREMIUL „PORNII LUCEAFĂRUL” – diploma și medalia jubiliară – Mihai Eminescu „pentru promovarea culturii române – FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE LITERATURĂ „MIHAI EMINESCU”, Drobeta Turnu Severin, 14–15 ianuarie 2021, Președinte pr. dr. Florian Copcea;
- DIPLOMĂ – MENȚIUNE 1 – „Zbor spre desfrunzite stele” – Tabăra culturală Săcele, septembrie 2020;
- DIPLOMA DE ONOARE în semn de apreciere pentru contribuția la păstrarea, promovarea și îmbogățirea patrimoniului literar și cultural – Liga Scriitorilor Dobrogeni, 17-07-2021, Dunăvățul de Jos;
- DIPLOMĂ pentru secțiunea Versuri în cadrul Festivalului de creație Literară „Mesagerii Cuvintelor” Ediția I, Drobeta Turnu Severin 15 aprilie 2021;
- DIPLOMĂ pentru secțiunea Proză Scurtă – Volum de Autor în cadrul Festivalului de creație Literară „Mesagerii Cuvintelor”, Ediția I, Drobeta Turnu Severin, 15 aprilie 2021;
- DIPLOMĂ pentru colaborarea în cadrul evenimentului cultural „Mesagerii Cuvintelor”, 22 iulie 2021, Consiliu Județean Mehedinți, Biblioteca Județeană I.G. Bibicescu;

Colaborări reviste

- Colaborează cu Revista HYPERION a Palatului Culturii Theodor Costescu din Dr. Tr. Severin în cadrul căreia face parte din colectivul de redacție;
- Cotidianul regional al Olteniei „Datina”, în care, versurile sale au rubrică săptămânală la pagina de cenaclu tipărit;
- Grai românesc – Revistă internațională de literatură, cultură și artă, revistă apărută sub egida Asociației poetilor mondiali, la care este redactor șef;
- Steaua Dobrogei – Revistă de cultură editată de Asociația Scriitorilor din județul Tulcea «AEGYSSUS»;
- Dobrogea Culturală – Revista Ligii scriitorilor dobrogeni – Filiala Dobrogea;
- Amprentele sufletului – Revistă Internațională de Cultură, Artă și Literatură;
- Izvoare codrene – Revistă de Literatură, Artă, Religie și Tradiții – unde are o colaborare sporadică.

Prezență în dicționare

- Dicționar de reliefuri literare românești, vol. II, Colecția Critica – Editura eCreator 2019, Baia Mare;
- Dicționar de reliefuri literare românești, vol. IV – Editura Rotipo 2021, Iași;
- „Hodie Scriptoribu”, Dicționar al autorilor români contemporani – Editura Castrum de Thymes; Giroc 2022.

Antologii

- CLEPSIDRA CU SENTIMENTE – Tabăra prieteniei literare – De amicitia, vol III, ediția 2020; editura Armonii Culturale 2020;
- ÎN CURTEA DOMNULUI; editura Armonii Culturale 2020;
- ÎN RITMUL PAȘILOR COPILĂRIEI – vol1; editura Stef 2020;
- ÎN RITMUL PAȘILOR COPILĂRIEI – vol II; editura Rotipo 2021;
- FEMEIA UN NOU ANOTIMP ÎN LITERATURA CONTEMPORANĂ; editura ROTIPO 2020;
- VIS CU NICHITA, Antologie de texte literare a Academiei de Literatură și Artă
- Societatea culturală Apollon România; Festivalul internațional de poezie „Zilele Nichita Stănescu”-2020, vol VIII; editura Ro.cart. București 2020;
- ÎNZĂPEZIREA CUVÂNTULUI, editura eCreator – Baia Mare;
- ÎNVĂRAREA CUVÂNTULUI, editura eCreator – Baia Mare;
- ÎNTOMNAREA CUVÂNTULUI, editura eCreator – Baia Mare;
- „MUZICA GÂNDULUI”, Antologie de poezie și proză – editura PIM;
- „PETALE DE IUBIRE”, Antologie de poezie și proză – editura Pim, Iași 2020;
- „ZBOR SPRE DESFRUNZITE STELE” – Antologie internațională de poezie, editura Liric Graph 2020;
- OPREȘTE-MĂ, LA TINE, MARAMUREȘ! OPREȘTE-MĂ, ÎN TINE, ANOTIMP; antologie de poezie și proză, editura Armonii Culturale 2020;
- ANTOLOGIE DE TEXTE; RECENZII DE CĂRȚI – „PERSONALITĂȚI ALE LUMII CONTEMPORANE”, Vol I – editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești 2020;
- ANTOLOGIE DE TEXTE; RECENZII DE CĂRȚI – „PERSONALITĂȚI ALE LUMII CONTEMPORANE”, Vol II – editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești 2021;
- ANTOLOGIE DE TEXTE – RECENZII DE CĂRȚI, „PERSONALITĂȚI ALE LUMII CONTEMPORANE”, Vol IV – editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești 2021;
- „TRECUT ȘI VIITOR ÎN SUFLETUL MEU...”, – editura Hoffman Contemporan, Caracal 2021;
- „CARUSELUL CU METAFORE” – Antologie de creații libere – editura Inspirescu, București 2020;
- „UNIVERSUM” – Antologie de Literatură Română Contemporană, „Autori Români de Pretutindeni”, editura Globart Universum, Montreal – Canada 2020;
- „GRAIUL NOSTRU ROMÂNESC”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2018;
- „GINGĂȘII DE TOAMNĂ”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2019;
- „CRISTALELE IERNII”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2019;
- „FLORI DE PRIMĂVARĂ”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2019;
- „FLORI DE MAI”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2019;
- „FLORI DE TOAMNĂ”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2019;
- „PENTRU TINE DOAMNE!”, Antologie versuri – editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin 2019.

Afilieri

Membru al Ligii Scriitorilor Dobrogeni.

Extrase din referințe critice

„Culorile Toamnei”, Editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin, 2019.

„Sub titlul metaforic frumos, inspirat și, mai ales, adecvat notelor definitorii ale discursului liric al autoarei, precum și tematicii și ideaticii sale predilecte, „Culorile Toamnei”, Daniela Vîlceanu încredințează editurii o nouă selecție de poezii din intensa și prodigioasă sa activitate de creație din ultima vreme, la fel de exigentă, dar mai substanțială și mai reprezentativă pentru actualul studiu din evoluția sa poetică, sensibil ascendentă.”

(Prof. **Victor Rusu** – poet, eseist, memorialist, jurnalist, critic și istoric literar, membru USR filiala Craiova, revista „Amprenteale sufletului” nr.4, septembrie-octombrie 2022, ISSN 2393-4506)

Parfum de femeie, Editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin, 2019.

„În cazul poeziei Danielei Vîlceanu, vorbim despre o lirică interesantă și abordabilă. Văd o poezie de factură modernă, specifică acestui veac. În aceste poezii se formează o simbioză, ba chiar și o armonie. Poeziile sunt izvorâte din roua sincerității, și clar, că dacă le vei citi fugăr (în fugă, sau fugitiv!), ele nu vor mai avea același rezultat. Poezia are adâncă vibrație, este o poezie ce-ți intră și-ți rămâne în suflet. Tematica este una aparte, diversificată, evident.

Fire boemă, ancorată în vis și-n visare, însăși poeta ne mărturisește că „Mai sper”, pag. 42, într-o „Tinerețe fără bătrânețe”, pag. 43-44, ba chiar și „Tainele din grădina sufletului”, pag. 50-51, sunt „Nimicuri care au sens”. (**Vasile Bele**, membru LSD (Liga Scriitorilor Dobrogeni), Filiala Constanța – volumul „Recenzii de cărți – Personalități ale lumii contemporane”; Sincerus Verba; Volumul I; pag. 418, Editura Mircea Cel Bătrân, Băile Olănești, 2020; ISBN: 978-606-8979-40-3).

Stignița – Povești cu și despre părinți, Editura Dandes Editory, Drobeta Turnu Severin, 2019.

„Poveștile din satul Danielei sunt o explozie de sentimente. De emoții... este un rămas bun... da! Pentru că pleacă din copilărie. Păreri de rău cu sau fără rost. Copilul din Stignița a devenit matur. Nu și-a uitat esența. Nu și-a alungat seva. Dimpotrivă. Uneori, chiar și iarna, se mai întoarce pentru a îmbrățișa copacul copilăriei sale. Ea, zice, că iarna, copacii nu iubesc. Poate așa este... dar știm un lucru – odată ce-am îmbrățișat un copac, ne-am umplut de puterea lui, ne-a mai crescut o rădăcina care va odrăsli, din care va crește o creangă, un ram... ce va deveni, poate un buștean riguros... le va povesti celor rămași povestea vieții lui, așa cum ne-a povestit-o cu atâta farmec, autoarea.” (**Vasile Bele**, membru LSD (Liga Scriitorilor Dobrogeni), Filiala Constanța, „Recenzii de cărți – Personalități ale lumii contemporane”; Sincerus Verba; Volumul IV; pag. 429, Editura Mircea Cel Bătrân, Băile Olănești, 2021; ISBN 978-606-8979-53-3).

Gustul Privirii, Editura Amanda Edit, București, 2020.

(Miarea sufletului și sufletul cuvintelor) „Poemele Danielei reprezintă o insulă de pace, plină de iubire. Din când în când rima este surâsul versului. Nu trebuie să lăsăm numai artiștilor frumusețea, numai preoților morala religioasă și numai juriștilor practica dreptății. Viața trece iar cuvintele rămân. Autoarea vine în calea noastră prin taina magică a inspirației. Mirajul poeziei dă o viață și o putere, un drept al cetății, oricărui gen de artă. Versul Danielei este profund, rotund și luminos ca bobul de mărgăritar, cu irizări și radiațiuni, cu sonorități și ecouri.”

(**Baki Ymeri**, membru al U.S.R., redactor-șef al revistei Albanezul/Shqiptari, pagina 4 a volumului **Gustul Privirii**, ISBN 978-625-8672-69).

Extrase din opere

Proză scurtă

AMINTIRI CU IZ DE COPILĂRIE – I

Atunci când eram doar o fetișcană și mama se străduia să scoată din mine o copie a ei (femeia tipică de casă), pe vremea asta avea tot timpul „războiul” în casă. Durerea mea cea mai mare era că mă pregătise și pe mine oștean destoinic și mă lua cu ea în bătălia brâgilelor și a ițelor. Cu cât mai multe ițe, cu atât mai complicată era treaba, iar fala în sat atinge cote incommensurabile. Cine mai avea așa fată vrednică și isteță care atunci când venea de la școală trăgea cu suveica printre firele înăvădite în ițe, călca clăparul ițului ridicând ițul corespondent, se alegeau firele și imediat arunca cu suveica printre ele. Suveica aluneca asemeni unei rachete lăsând în urma ei firul ce se deșira ca o dâră de fum. Apoi, apuca fata mamei brâgla cu amândouă mâinile..... „pac, pac, pac” striga spata bătând firele și așezând mândrețe de model. Fata cea vrednică privea cu mândrie minunăția făcută de mâinile ei, dar o neliniște o îndemna să-și tot arunce ochii la ceas. Cartea începută de cu seară rânjea întredeschisă de la colțul îndoit. Rămăsese acolo unde cei doi tocmai își spuneau vorbe dulci. Ea, fata noastră, le trăia, le sorbea cu nesaț, se contopea cu personajul de acolo și doar vorbele de ocară ale mamei o aduceau la realitate:

– Mai lasă cartea aia din mână că Ț’-o bag pe foc! De când veniși de la școală tot așa o Țâi, n-o lăsași nici când mâncași. Dracu știe fată... că „nu înțelegi nici ce mănânci, nici nu guști ce citești”. Măi gândește-te să mă vii să mă ajuți și pe mine când aleg florile, că știi că nu pot sângură. De parcă le-aș face pentru mine. Mâne, poimâne, când o veni împețătorii să mă fac de răs că n-am nici ce să le dau zălog. Și trăgea cu răutate de brâgle de-i sărea fetii cartea din mână.

O ridica cu inima îndoită, căuta pagina unde rămăsese, îndoia puțin colțul și o închidea lăsând-o ușor pe colțul noptierei. Se despărțea cu greu de acea lume imaginară și intra în „război” alături de mama sa. Mama era reală și trebuia să-i pregătească zestrea. Viața era reală și ea trebuia să știe a deprinde cu sfințenie lucrurile femeiești pentru că numai așa își făcea satul o impresie bună și mai trăgea și ea speranță la un băiat de casă, cu părinți ca lumea, care să-i pice pețitor.

Apăi, am încălecat pe-o șa, și v-am spus povestea așa. Povestea fetei de la sat, care s-a măritat cu băiat de la oraș. Nu i-a mai trebuit nici zălog și singura zestre pe care și-a luat-o de acolo au fost cărțile pe care și le comandase la „Cartea prin poștă”. Atât, și numai atât i-a trebuit de acolo, și asta ca să poată citi liniștită toată viața, pentru că nu i-a plăcut să Țese în război.

MUGURI DE IUBIRE

Acel Ianuarie își purtase zăpezile până în momentul în care dragostea celor doi își revărsase căldura pe pământ.

O dragoste de copii inconștienți și dornici de viață. Ce știi copiii în inocența lor despre viață? Nimic, dar asta nu îi împiedică să creadă în ea așa cum cred în puterea și în forța unui Dumnezeu nemaivăzut.

Îi cumpărase o cutie de cretă colorată și o rugase ca atunci când el îi cerșește un zâmbet să fie semnat cu un buchet de trandafiri roșii desenați pe tabla din care urma a se confecționa capetele de la vagoanele cisternă. Ba pe deasupra dacă se impune, în funcție de situație, de stare, să îi clipească și olecuță dulce și colorat cu ochiul.

Târâtă de imaturitatea adolescenței se prinsese ușor în jocul lui. Îi vorbea frumos cum nimeni nu îi mai vorbise până atunci, îi făcea promisiuni pe care ea le privea cu ochii minții ca și realizate. Erau tineri, erau frumoși, era o iarnă care se grăbea să se travestească în primăvară, erau ei doi și restul lumii.... toate astea urmând a se năruși în mocirla timpului în care ea plantase semințe de speranță.

În naivitatea ei nu știuse că iarna poate să îi joace feste și să înghețe totul într-o secunda.

Primăvara era departe, foarte departe și doar atunci înmugurea viața.

PRIETEN DE O ZĂPADĂ

Vacanța se consuma clipă cu clipă de parcă iarna se hrănea cu dorința fetei de a-și vedea bunicii.

Acum era a lor, era în lumea bunicilor, în lumea satului. Bunicul nu se găsea acasă, plecase la Dumnezeu să îl roage să trimită zăpada pe pământ, așa îi spusese bunica atunci când fetița observase absența bunicului. Prea mult își dorea fetița un om de zăpadă și niciodată nu ninsese în vacanța de iarnă să poată să-și facă singură acel om de zăpadă. Acum ninge, ninge ca în povești, pesemne că Dumnezeu chiar ascultase rugămintea bunicului.

Mami, să mergem să facem omul de zăpadă!

– Este întuneric! Ai răbdare că vom merge mâine dimineață! îi răspunse mama.

– Mami, te rog! Te rog mult, zăpada este pentru mine, pentru omul meu de zăpadă... Mi-a spus bunica, este cadoul trimis din cer de la bunicul!

Mămica oftează, bunica își înghite nodul dureros din gât și se hotărăsc să însoțească fetița în curte.

– Uite, mami, aici vreau să fie... aici lângă fereastră! Vreau să fie aproape de mine, vreau să vorbesc cu el privind-l prin perdeaua.

Zăpada curgea pe pământ continuu de parcă cerneala bunicii făcea în covată. La lumina becului de la streșina casei omul de zăpadă începea să prindă formă. Vocea bucuroasă a fetei dădea viață bătăturii. Venise și Azorel, să se împiedice și el printre picioarele lor. De altfel nu putea să stea departe de fetiță și era obligatoriu să participe și el la atmosfera veselă din curte.

– Buni, ce îi punem pe cap? Mami, mai pune și aici un nasture de cărbune...

– Vaaai, mamiiiiii! Nu ajung să îi pun mânuța.

În timp ce mama o ridică în brațe să înfigă măturoidul drept mânuță, bunica sosește cu o oală în mână.

– Privește, căciuloiu! ăsta. E bun, draga mea? zice bunica cu un zâmbet ce i se înecase în câteva lacrimi.

Și de acolo, din brațele mamei, fetița sărută fruntea bunicii în timp ce apucă oala pe care bunica o ridicase la înălțimea ei.

– Uraaa, am un om de zăpadă! Am un prieten, spune cu bucurie din tot sufletul ei de fetiță, sprijinindu-se de colțul casei.

Treaba gata isprăvită, fetița noastră, își suflă în mânuțele roșii și se așază între cele două femei.

– Mulțumesc, mami! Mulțumesc, bunico! spune țișând de fericire și o zbughește în întuneric.

Cele două femei privesc speriate una la cealaltă, întrebându-se unde a dispărut.

– Mulțumesc, bunicule! le răspunse din întuneric vocea fetiței!

Poezie

RUGĂCIUNI SURDE

Este ora la care bisericile
își închid gura rostitoare de rugăciuni
Din sfârcuri de duminică
izvorăsc mir și aghiazmă
pentru prunci ce nu au apucat să
cunoască
relativitatea timpului
Plânsul lor curgere de ploi
peste mironosițele ce-i poartă
pe brațe palide
secătuite de vlagă
și le promit nemurirea.

ELEGIE

„Sunt puțin urâtită și puțin absurdă”
Cu cearcănele astea vineții
Ce împiedică soarele
Să-mi răsară dimineața
În fereastră
Îmi înec privirea
În amăruiul cafelei
Cu gust dureros de tine
Astăzi te anunț
Că în spatele tău
S-au vindecat durerea
Și depărtarea.

IULIE STINS

Soarele proptit
în perdelele ochilor mei
mușca, mistuie și fuge
peste frunze de mătrăgună
și ierburi deținute de fiare.
Focurile Gheenei
descompun miriști
duhnind a maturitate.
Căprioare cu ochi umezi
ca un poem
rostesc rugăciuni
ce se topesc și curg
în buzele crăpate
ale pământului

Necrofag cu aripi
invizibile
zboară între început
și sfârșit.
Mâna rece a întunericului
cară după sine
liniștea
ce sălășluiește în veșnicie
capcană ce stinge auriul
de iulie.

SEPTEMBRIE – JOI

A venit septembrie într-o joi
Și nu a găsit acasă
Decât o îmbrățișare de ieri
Și o umbră de azi.
S-a instalat la aceeași adresă
La care vine trâmbițând
Și de la care pleacă regretând.
A venit septembrie
Ca o frunză
Ca o pasăre călătoare
Ca o filă de carte
Citită, recită, împrumutată
Rătăcită dintr-o neglijență intenționată
A coborât septembrie
Dintr-un colț de stea
Atras de o voce
Ce recita din Bacovia.
Și plouă
Plouă ritmat printr-un colț igrasiat
În care am plâns
De câte ori ai venit
Și ai plecat.
A venit septembrie într-o joi
În chip de fecioară
Cu pantofi de lac
Rochie de ploi
Sub același cardigan
Ponosit de la atâta purtat.

Profil realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**
Scriitor, jurnalist, editorialist,
Redactor-șef, Revista „*Amprente de suflet*”

Eugenia ZABULICA

Eugenia ZABULICA s-a născut la data de 14 februarie 1955, în satul Slobozia, Cremene, raionul Soroca, Republica Moldova. În prezent locuiește în municipiul Bălți, Republica Moldova.

Studii

Facultatea de limbi moderne, Universitatea de Stat „Aleco Russo”, Bălți.

Activitate literară

Membră a Uniunii Internaționale a Oamenilor de creație din august 2020, Chișinău, Republica Moldova, Președinte Renata Verejanu.

Debut

La data de 17 ianuarie 2020 a debutat cu poeziile „Geniului poeziei – Mihai Eminescu”, în limba română și „La plus brillante des étoiles”, în limba franceză, în ziarul săptămânal de informație, opinie și cultură pedagogică „Făclia”, (nr.1-2) din Chișinău, Republica Moldova.

Volume publicate

- Volumul de poezie „Feeria nopții”, Proiect „Alternativa Societății”, coordonatorul proiectului editorial – Daniel Verejanu, Chișinău, OMCT, 2020;
- Volumul de poezie pentru copii „Mirunica”, ilustrat de minunatul și renumitul poet, scriitor și pictor Alexandru Plăcintă, editura „Poliviz-Design”, Chișinău, 2021;
- Volumul de poezie „În lumea viselor stelare”, editura „Pontos”, Chișinău, 2022.

Premii

- Diploma de merit „Eminesciana – 2020”, apoi „Eminesciana – 2021” pentru participare meritorie la evenimentele literare online, de omagiere a marelui poet Mihai Eminescu, Giurgiu;

- „Premiul zilei” pentru poezia „Taine ascunse în artere”, mai multe premii „Poezia zilei” cu diferite poezii în Grupul literar Mihai Eminescu și în diverse grupuri;
- „Premiul special al juriului” pentru poezia „Doi ochi albaștri sărutau doi ochi căprui”, „Premiul II la Concursul duminical al Cenaclului „Dor de infinit”, pentru poezia „Amar la miri!”, mai multe „Premii de excelență” în același Cenaclu Literar și înalte grupuri;
- Diploma „Olympiade Mondiale de poésie”, „World Literature Academy”, „World Poets Association”;
- Premiul de excelență, Festivalul „Olimpiada Mondială de poezie”, 2020;
- Mai multe premii onorabile în cadrul concursurilor Festivalului „Șapte inimi România”;
- Festivalul Internațional de Poezie „Renata Verejanu”, Diplomă Premiul „Uniunii Internaționale a Oamenilor de Creație”, Pentru cartea „Mirunica”, Secțiunea Proză și poezii pentru copii, Chișinău, 2022;
- Trofeul și Diplomă Premiul I, secțiunea „Traduceri”, Eugenia Zabulica, poet-traducător, 2022.

Colaborări la reviste

Revista „Amprenteale sufletului” – editura Editgraph, Buzău; Revista „Vitrina cu poezii” – online.

Antologii

„Primăvara în versuri”, Dandes Editory; „Poeți și prozatori români în Regal Eminescian”, Editura Editgraph, Buzău, 2020; „Valsând prin anotimpuri” – o altfel de antologie (calendar de perete), Editura Editgraph, Buzău, 2021; „Universum Montreal”, Canada, vol.4 (Editura Globart Universum), 2020; „Festivalul Internațional de Poezie „Renata Verejanu” – Antologia 8 (2021); Antologia 9 (2022); „Lumini de curcubeu în pandemie”, Salon Literar – Artistic „Artă prin educație” Editura Amurg sentimental, București, 2021; „Din clipa efemeră, versul”, (Antologia poezilor basarabeni), (Tipografia „Bons Offices”, Chișinău, 2023; „Poeți clasici și contemporani prezentați în esențe lirice”, Antologie literară, Ediție de colecție, Anul I, Editura Celestium, 2023.

Extrase din referințe critice

„Feeria nopții” – 2020, Academia Europeană a Societății Civile, proiectul Alternativa Societății, OMCT

„Distinsa doamnă Eugenia Zabulica scrie o poezie calmă, precum e o câmpie larg deschisă în mijlocul verii, mândră de rodu-i bogat. Poeta stăpânește o lirică profundă, sinceră, cu caracter, plină de sentimente înălțătoare, puternice. Are un simț înăscut al poeziei adevărate, spre care perseverează. Deține mai multe premii literare la diferite concursuri.

Eugenia Zabulica este membra Uniunii Internaționale a Oamenilor de creație (din august 2020). (**Daniel Verejanu**, editor, membru al Academiei de Științe a Republicii Moldova și Directorul Festivalului Internațional de Poezie „Renata Verejanu” – „Feeria nopții”, 2020, pag.100, ISBN 978-9975-9937-3-9)

„În lumea viselor stelare”, 2022, editura Pontos, Chișinău

„Pornită pe drumul lung al procesului de creație, un drum plin cu de toate: și luptă, și victorii, și înfrângeri, Eugenia Zabulica are o viziune a sa despre Măria Sa, Poezia: *„O singură Doamnă/ cochetă, inteligentă/ și fericită cunosc./ Foarte frumoasă,/ poate cea mai frumoasă dintre toate.”* (Cochetă și inteligentă)

Poet pentru copii și adulți, traducătoare, Eugenia Zabulica e foarte activă, participând la lansări de carte, la festivaluri de poezie, la evenimente literar-culturale desfășurate la Bălți, Chișinău și nu doar. Este membru al Uniunii Internaționale a Oamenilor de creație. (**Renata Verejanu**, Președinte al Uniunii Internaționale a Oamenilor de creație, Chișinău, Republica Moldova – „În lumea viselor stelare”, 2022, pag.122, ISBN 978-9975-72-705-1)

Extrase din operă

Borți de covrigei (Proză scurtă)

În ziua aceea Augusta nu-și afla locul nici în casă, nici afară. Ba se ducea să hrănească câinele de lângă poartă, ba găinile, ba lua căldarea și pleca la fântână după apă, ba aducea lemne de foc din șopron, apoi intra în casă și tot se uita și asculta atentă la telefonul fix, care trebuia neapărat să sune.

Trăia la bunica din partea mamei împreună cu fratele său mai mic Neluș. Mama ei plecase la muncă peste hotare după ce divorțase de tatăl copiilor, care locuia în satul vecin și care muncea cu ziua pe unde se nimerea ceva de lucru. Deseori tatăl își mai găsea câte un amic de pahar și uita să-și viziteze copiii. De mult timp nu le sunase și nu le mai călcase pragul. Dar astăzi era o zi deosebită și Augusta aștepta cu nerăbdare să vină măcar acum tatăl ei pe care îl adora atât de mult.

Era ziua ei de naștere. Împlinea 14 ani. Se simțea deja fată mare și foarte mult își dorea o îmbrățișare caldă de la mama și tata, de care era atât de dorită.

Bunica a felicitat-o disdedimineată, făcându-i cadou o rochie frumoasă de culoarea cerului azuriu, care o prindea nespus de bine, accentuând farmecul ochilor ei albaștri. Apoi a sunat-o mama din Grecia, transmițându-i cele mai calde și mai sincere urări și îmbrățișări sufletești cu dulci pupici din depărtare, spunându-i, ca va veni la vară ori la toamnă cu un cadou deosebit.

Dar Augusta tot nu-și afla locul. De câte ori auzea scârțâind porțița, ea își arunca nerăbdătoare privirile spre sticla geamului, dar nu vedea decât crengile copacilor desfrunziți, care se clătinau, aplecându-se, parcă vinovate, în bătaia vântului de sfârșit de Noiembrie. Deja primii fulgi își făceau apariția, învârtindu-se haotic prin văzduhul rece din curtea casei și pierzându-și ușor urma prin iarba uscată înrourată din ogradă.

Telefonul, însă, parcă amuțise. Toată ziua Augusta a așteptat să audă măcar încă un sunet. Ridica din când în când receptorul să se încredințeze, dacă nu cumva se deteriorase sau „murise” de tot, însă nu auzea decât sunetul bâzâitor al firului. Îl întreba pe Neluș de fiecare dată când venea de afară, dacă nu sunase telefonul cât ea lipsise.

În sfârșit, spre seară, telefonul a spart tăcerea. Augusta a sărit iute de pe canapea ca o minge de fotbal când lovește în poartă și a ridicat receptorul. Pe fir era tatăl ei:

– O să vin peste 30-40 de minute sau peste o oră!

– Bine, tată, mă bucur foarte mult! Te așteptăm cu nerăbdare!

A trecut o jumătate de oră, apoi încă jumătate. A mai trecut încă o oră, apoi încă una. Înnoptase de-a binelea.

Copiii așteptau cuminți și tăcuți. Se făcuse prea târziu.

Când au obosit de atâta așteptare și ochii își cereau învoirea spre vise plăcute, Neluș îi spuse surorii sale:

– Eu mă duc să mă spăl și să mă culc, dar pe tine, dragă surioară, te rog frumos să-mi lași și mie vre-o două-trei borți de covrigei pentru mâine.

Poezie

ROMÂNIE, DOR ȘI GAI DE MIERE-N FAG!

România, mândră țară
Cu un grai de miere-n fag,
Blândă ca o primăvară
Cu dor așteptată-n prag,

Azi te cântă-n doine line
Cei cu inimă română,
Cei cu gând mereu la tine,
Jucând hora mână-n mână!

Fii și fiice-nstrăinate
Pe-ntreg globul pământesc
Se-nchină cu pietate
Meleagului strămoșesc.

Țară dulce, românească,
Plouă-n lunga depărtare
Ca o ploaie ciobănească
Cu dor de România Mare.

Basarabia, lăsată
Fără mila ta de mamă,
Bucovina-ndepărtată,
Pusă într-o altă ramă.

Două surori, smulse-amar
De la sânul Țării-Mamă,
Poartă-n sufletul-altar
Sfântul veșnic dor de Mamă.

Dor de Marea-ți liniștită,
Dor de falnicii tăi munți,
De UNIREA mult răvnită
Încă de strămoși cărunți.

Mândră Românie Mare,
Împlinească-se dorința
Să dansăm Hora cea Mare
Fără străjeri și graniță!

SIMFONIA VIEȚII

Interastrală melodie
Se zbugiumă prin vânt și ploi,
Prin arșiță-n larg de câmpie,
Solfegiind griji și nevoi.

E viața o călătorie,
Mergând pe clape de pian:
Ba urci pe-un vârf de simfonie,
Ba te scufunzi în ocean

Unde te-nhață valul rece
Și te aruncă în furtuni
Prin care mii fiori te-or trece,
Pierzându-te printre minuni.

Pe portativul vieții tale
Culege-vei „sol”, „la”, „si”, „do”
Ce-ți vor apare-n lunga cale
Cu-obstacole ca-n domino.

Căci „do”, „re”, „mi”, „fa”, „sol”, „la”, „si”,
Ascunse printre linii drepte,
Stea călăuză îți vor fi,
Purtându-te pe-a' căii trepte.

E viața toată simfonie,
Un diamant pe portativ,
E un acord în poezie
Cu cheia-sol în plan activ.

Fii dirijorul simfoniei
Vieții divine pe Pământ
Și fă ecoul bucuriei
Lung să vibreze-n suflet sfânt!

SCUMPA LIMBĂ A MAMEI MELE

Țară-mamă, țară-soră,
Ne-ai lăsat pe mâini străine
Când ne-au smuls din a ta horă
Cei cu gânduri mii, păgâne,

Fost-a stâlpul de nădejde
Al întregii națiuni,
Dar trecut-a prin primejdii,
Prin gulag din uniuni.

Care jinduiau să are
Brazde-adânci la rădăcina
Sufletului, să doboare
Slova sfântă și divină.

Înhămat era poporul
Prin siberii înghețate
Cu târnăcop și toporul
În omături înfundate.

Au ciuntit fără cruce
Limba noastră cea română,
Ne-au pus sârmă la hotare
Să uităm țara blajină.

Rămăsese doar cu dorul
Și cu Patria în gând,
Crunt mușca din ei fiorul
Deportărilor la rând.

Au făcut cenușăreasă
Scumpa limbă-a mamei mele,
Frumoasă ca o crăiasă,
Izvorâtă dintre stele.

Țară-mamă, țară-soră,
Brațele deschide-ți iar
Să pornim o nouă horă,
Limba s-o sfințim-n altar!

S-o cântăm în doine sfinte,
Limba scumpă-a mamei mele,
Să răsunе dulci cuvinte
Până dincolo de stele!

LA UMBRA UNEI DULCI SPERANȚE

La umbra unei dulci speranțe
Îngândurată stă dorința –
Să plouă mult cu toleranță
Între popoare,-ntre ființe.

Să curgă-n belșug bunătatea
Ce-și pierde sângele străbun
Printre ruine, răsturnate
De toți mancurții din tribun.

Și să răsară din ruini
Cea vorbă blândă strămoșească
Ce-o calcă haite de păgâni
Ca nu cumva să înflorească.

Să se reverse peste țări
Izvor de liniște și pace,
De luminate deșteptări
Din somnu-n care lumea zace.

Să izvorască mirul sfânt,
Blagoslovind întreaga lume,
Să înceteze pe pământ
Ura, 'nvrăjbind fertile hume.

Să se-ntroneze scut credința
În sfânta milă-a lui Hristos
Și să triumfe biruința
Peste tot răul nemilos.

La umbra unei dulci speranțe
Îngândurată stă dorința -
Să plouă mult cu toleranță
Între popoare, 'ntre ființe.

FANTASTICE TABLOURI

Astăzi, din nou, Natura-mamă,
Pictând fantastice tablouri,
Întinde pe a sa năframă
Norii pufoși ca niște roiuri.
Un vânt mistral îi fugărește,
În grămăjoare să-i adune
Și cap de cap îi tot lovește,
Iar ei încep să se răzbune
Și-aprind săgeți fulgerătoare,
Care despică zarea-n două
Când tunete asurzitoare
Perseverent vestesc că plouă.
Din stropii grei se aștern râuri,
Împrăștiind lumea din stradă,
Iar cruntul vânt trage din frâuri,
Făcând din nori pufoși o pradă.
După o lungă confruntare,
Prea obosiți de-alergătură
Și storși de tot de-a lor sudoare,
Norii dispar de sub pictură.
Iar pe năframa azurie
Apare vezel mândrul soare,
Aruncând mantie-aurie
Peste întreaga răsufare.

ȚI-ADUCI AMINTE?

Prin geana vremii
mai străbat fiorii
Ce stăpâneau
întinderi sufletești
Când, mângâiați de noapte,
somnoroși ne trezeau zorii,
Mijind umil
la geamuri studențești.

Cât verde-aprins, perplecși,
revărsau zorii
În ochii tăi – comori
de catifea,
De se-aprindeau,
înfierbântați, și sorii
Când pleoapa-ți ridikai
de-abia, de-abia!

Când prin văzduh-ți purtai
privirea caldă,
Prezența ta
lumină inundând
În care dragostea
mereu se scaldă,
Spre Galaxii
fiorii visului ducând.

SLAVĂ ȚIE, FEMEIE!

Amurgul se-mbracă în divine culori,
Adunând razele în culcușul de noapte,
Vrăjit de chipul tău dulce, fermecător,
Sfântă femeie, zeiță cu buzele coapte.

Văzduhul se umple de aromata-ți prezență,
Urcând spre vârfuri de vise-mplinite
Pe-o șoptă de amor, plină de inocență,
Îmbătând duhul fiorurilor râvnite.

Se aprinde speranța în inimi zvâcninde,
Cerșind picătura unei taine sclipiri,
Care orbește mințile veșnic flămânde
De patima înălțătoarei iubiri.

Slavă ție, femeie, zeiță, mireasă,
Slavă pântecului tău roditor
Ce încolțește viață nouă, culeasă
Din misterul divinului creator.

Păstrătoare a tot ce e sfânt pe pământ
Și a flăcării sacre din vatră,
Ești, ai fost și vei fi legământ
Al iubirii eterne, tare ca piatra!

Poezii pentru copii

VEVERIȚA

Într-o bună dimineață,
Veverița cea isteasă,
Se gândi să mai adune
Nuci, semințe și alune.

A strâns fructe de pădure,
Ghinde și castane dure,
Sămburi, fructe, ciupercuțe,
Din dumbrăvi și grădinuțe.

Pentru iarnă să-i ajungă,
Dac-o fi cumva prea lungă,
Iar de-o fi și friguroasă,
Cum să iasă-atunci din casă?

A cules și floare-aleasă,
Scoarță de copac gustoasă,
Ea de iarnă-i pregătită,
Inimioara-i liniștită.

MAMA-I UNA-N LUMEA-NTREAGĂ

Am o mamă, numai una!
Și mereu o port în gând,
Este unică ca Luna,
E și soare pe Pământ.

Dimineața mă trezește
Cu-n pupic și voce blândă,
Și pe cap mă netezește
Cu mănuta ei plăpândă.

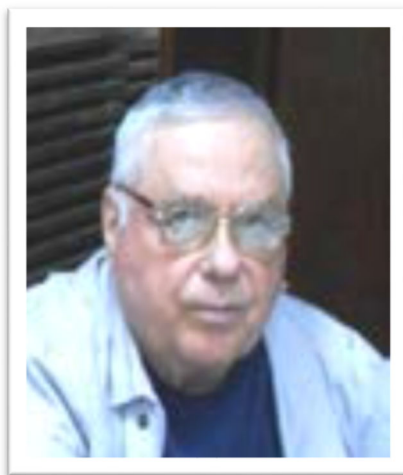
Mama m-a adus pe lume
Și mi-a dat aripi să zbor,
Mama scumpă mi-a dat nume,
Suflet, inimă și dor.

Când voi crește eu mai mare,
O să-i fiu de ajutor,
Voi simți a ei chemare,
Voi fi înger păzitor.

Ea e mâna mea cea dreaptă,
Este tot ce-i mai frumos,
Mama-i cea mai înțeleaptă,
Sfatul ei e prețios.

Mama-i una-n lumea-ntreagă,
Mama-i ca un dulce cânt,
Mama-mi este cea mai dragă,
Ea e veșnic legământ!

Profil critic realizat de **Eugenia ENESCU-GAVRILESCU**,
Scriitor, jurnalist, editorialist,
Redactor-șef, Revista „Amprentele sufletului”

Liviu ZANFIRESCU

Este poet, publicist, epigramist. L-am întâlnit la ședințele Cercului Epigrafiștilor din Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR) începând cu anul 2013 și apoi, în paralel, la Clubul Epigrafiștilor „Cincinat Pavelescu” București. I-am remarcat implicarea, uneori chiar cu patos, în desfășurarea activităților, propunând, alături de alți confrăți, variante de „vindecare” a unor lucrări care șchiopătau (bineînțeles, cu acordul autorilor care au acceptat supunerea catrenelor unei analize colective și corective în cadrul atelierului de „retuș”; iar ca o glumă între epigrafiști, completez că *pe-ale lui, nu!*). Un coleg activ care știe să-și etaleze creațiile.

Am mai remarcat că în preajma sărbătorilor, mai ales cele religioase, a dăruit tuturor colegilor/confrăților/prietenilor câte o pagină cu o poezie/urare adecvată, ca și desenele pe care le-a inserat.

Date biografice

S-a născut la 10 februarie 1946 în București. A urmat următoarele forme de studii:

- Școala Generală la Casa de Copii „9 Mai” din Bușteni;
- Liceul Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc, promoția 1963;
- Școala Militară Superioară de Ofițeri Infanterie „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, promoția 1967;
- Academia Militară Generală, Secția Arme Întrunite, din București, promoția 1976;
- Cursul postuniversitar de Informații Militare, București, 1982;
- Cursul postuniversitar al Trupelor de Uscat din cadrul Colegiului de Comandă și Stat Major, București, 1995.

S-a pensionat, la cerere, din anul 1998, cu gradul de colonel.

(Informații preluate din Vol. XXXVIII – PERSONALITĂȚI ROMÂNE ȘI FAPTELE LOR, 1950 – 2000), autor Constantin Toni Dârțu, Editura Panfilius, 2009, pag. 325 – 352)

Afilieri

- Societății Scriitorilor Militari, din 1998; Cenaclului „Amurg sentimental”, din 2004;
- Clubului Epigrafiștilor „Cincinat Pavelescu” București, din 2007; Cercului

Epigramiştilor Ingineri din AGIR, din 2010; Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România (UZPR), din 2020.

Pentru primele poezii, scrise în cadrul natural din Valea Prahovei, a fost încurajat de profesoara de Limba română de la Şcoala din Buşteni, prin clasa a VI-a, la concurenţă cu altă pasiune: desenul. Dar, consecvent scrisului, a continuat, ca orice licean, cu poezii de dragoste, cochetând şi cu cronică de film.

Adevăratul **debut publicistic** a fost în Gazeta de educaţie ostăşească „Înainte” cu reportajul „Jurnal neterminat” în 1970, pentru care a obţinut şi Premiul I la Concursul „Cea mai bună corespondenţă”.

A publicat articole cu tematică de educaţie cetăţenească în presa militară: „Apărarea patriei”, „Înainte”, „Îndrumătorul cultural”, „Observatorul militar”, „Viaţa armatei”, „Curierul armatei”.

Din 2005 şi până în prezent, sub îndrumarea editorului Ion MACHIDON – poet şi prozator – a abordat şi critica literară pentru creaţiile scriitorilor din Cenaclul „Amurg sentimental” (prefeţe, postfeţe, cronici).

Volume de autor

Eterna clipă – plachetă de poezii dedicată soţiei şi fiicelor sale, publicată la o editură particulară, 1998; **Sărut peste zăpezile timpului** – Editura Militară, 1999; **Nopti sub ploaia iubirii** – Editura Deliana, 2000; **Dor de ...altceva** – Editura Amurg sentimental, 2004; **Cuvânt înflorat** – Editura Mentor Macro, 2005; **Catrene cu ecou de ...epigramă** – Editura Mentor Macro, 2007; **Anotimpul clipei** – Editura Amurg sentimental, 2006; **Muzeul ninsorilor** – plachetă dedicată colegilor de promoţie cu ocazia aniversării a 45 de ani de la absolvirea Liceului Militar, 2008; **Virusul din energie, politichie, sărăcie... urgieeee!!!** – Editura Izvorul Cuvântului, 2022; **Cuvântul – divinul etern** – Editura Izvorul Cuvântului, 2023.

Liviu ZANFIRESCU este şi autorul versurilor *Marşului cercetaşilor*, pe muzica colonelului Ionel CROITORU (2009) care se cântă şi astăzi la principalele manifestări culturale din cadrul Ministerului Apărării Naţionale.

Aprecieri critice

„Eterna clipă” însumează poezii mai noi care se înscriu într-un registru peisagist-elegiac, inserţiile meditative au rolul de sincope şi reuşesc să rupă inevitabila monotonie produsă de intonarea aceleiaşi teme. (...) Pe măsură ce le parcurgi, versurile îţi aduc stări aparte de emoţie, surpriză şi încântare ce afluiască apoi spre un tulburător sentiment de nostalgie şi tristeţe. (Nicolae Boghian, despre volumul ETERNA CLIPĂ)

Aici nu este vorba de debut, poetul Liviu Zanfirescu a debutat când s-a născut, deoarece domnia sa a pescuit toată viaţa nemuritoare gânduri care au trecut prin dânsul ca un pârau. Aici este vorba de a aduna pentru prima dată o parte din poeziile sale într-o plachetă de versuri ... (în care) ... a transformat florile în bijuterie. (Constantin Bălăeţ, despre volumul ETERNA CLIPĂ)

... Există un exces de descriptivism, dar remarc un fior tânăr, surprinzător pentru vârsta domniei sale. (**George Mihalcea**, despre volumul *Sărut peste zăpezile timpului*)

... Autorul s-a așezat pe fugă, aleargă și prin ce realizează dă o notă absolute autentică... Este lăudabilă „slobozirea de frâie” și-i recomand să nu fie preocupat dacă sunt bune sau nu. (**Nicolae Boghian**, despre volumul *Sărut peste zăpezile timpului*)

Cândva, fiind un bun cercetaș, scria versuri numai în morse, dar de data aceasta colonelul (r) Liviu ZANFIRESCU ne oferă cu totul altceva: o poezie romanțată, smulsă din taina nopții, stropită cu lacrimi din roua iubirii de oameni. (**Dan Gîju**, despre volumul *NOPȚI SUB PLOAIA IUBIRII*)

Liviu ZANFIRESCU este un poet al trăirii și al imaginii (...). Poezia lui nu ține seama de curenți sau de școli, de modă sau de tipicuri, ci de viață (...).

Poezia lui Zănfirescu este o renaștere în simplitate, frumusețea și imensitatea unei vieți unice și trecătoare. (**Gheorghe Văduva**, în prefața volumului *Dor de ... altceva*)

Vorbind despre poetul Liviu Zănfirescu, vorbim despre un condei exersat, un condei care a trecut demult de pragul primelor încercări, un poet care a ajuns la o maturitate literară, care nu poate fi pusă la îndoială. (**Florin Căprar**, în prefața/cuvântul editorului la volumul *CUVÂNTUL – DIVINUL ETERN*)

Extrase din operă

Poezie

CUVÂNTUL – DIVINUL ETERN

*Eu celebrez CUVÂNTUL ca-n Sf. Liturghie
Frumos, blând, caligrafic și în respect de OM
Se zice că-i o taină ce ține de magie
În gânduri ni-l ascundem, în suflet ca-ntr-un dom*

*E-n ruga de lumină perpetuă culoare
Trăire-legătură ce germinează oameni
Eterna libertate pulsândă în odoare
CUVÂNTUL E IUBIRE când știutor îl sameni...*

*Deplin se dă CUVÂNTUL întru sinceritate
Cunoaștere să fie, durată semnătură
În semnele-i divine, vocale-nestemate
A ÎNVIERE este cu-asupra de măsură*

*În zurgălăi de sănii, colindă de-nceput
Corolă de petale-n livezi, de Mărțișor
E în CARPAȚI cu SFINXUL poveste de demult
El magică rodire în întomnatul DOR...*

*Eu celebrez CUVÂNTUL în rugă carpatină
Râvnita LIBERTATE în roua de odoare
Îl văd doinind pe coală, în DACIA lumină
Și-i simt eternitatea și-n lumea viitoare...*

TERAPIE INTEROGATIVĂ

*Pe timp de criză, în regim de stres
Gândim proiectul vremii de apoi
Dar revenim și ne-ntrebăm ades:
„Ce facem când ne este dor de noi?!”*

*Constați că „democratic” n-ai acces
Doar vaccinat ești socotit de soi
E criză și e lumea pe revers
Pierdută în același dor de noi...*

*Și drumu-l știi deja, ți l-ai ales
În plus, pe el, de-o vreme mergeți doi
Și ați probat cutume prin eres
Trăirea, când ne este dor de noi...*

*Vin arșițe și viituri prea des
Cad în neștire grindine și ploi
Mocirla nu mai are gust de mers
Și-ajungem să ne fie dor de noi*

*O altă epocă face demers
Vor fi roboții anonimi eroi
O constatare tristă într-un vers
„Cum a murit știutul dor de noi?!”
...E numai o părere fără sens?!
Privind spre VIITOR, vrem ÎNAPOI?!
E criză totuși, n-am scăpat de stress
Și cade dorul într-o zi de joi
Dar încă mai pulsează timp ales
În carnea frăgezită de noroi...
„Ce facem când ne este dor de noi?!”*

Proză

Fără a clama oarece veleități de critic literar, am îndrăznit totuși să risc și să încerc.

... Este evident că avem în față o poetă al cărei cuvânt viu stârnește, incită, provoacă, alină, mângâie Sufletul, Cerul, Luna, Stelele, fiind dominată permanent de un „neastâmpăr stelar” care, strunit și aranjat în poezie, oferă un veritabil regal sufletesc tuturor cititorilor. (Liviu Zănuț, din Cronica scrisă la volumul de poezii de Carmen-Manuela MĂCELARU – „Neastâmpăr stelar”, Editura Amurg sentimental, 2005, intitulată Bucuria cuvintelor însuflețite)

Epigrame

Constatare

Am aflat deja sentința
Vremurilor și-mi dau seama
Costă azi felia Pizza
Cât revista „EPIGRAMA”

Analfabetizare

Ca să ocup un loc după cerințe
Bibliografia mea s-o judecați
Posed nivel uriaș de cunoștințe
Vreo trei miniștri și doi deputați!!!

Tradițională

Cu lăcuste și gândaci
UE pregătește tortul
Însă noi știm de la daci:
De Ignat nu zboară porcul!

Traseu European

Pe la sate, inerent
Se petrec evenimente
Nu au drumuri, nici curent,
Doar ... piste de biciclete?!

Cheie

Tot cercetând profund femeia
Pe părți sau ca întreg complex,
Găsit-am, pare-se și cheia:
O parte suflet, restul... sex.

Invidie

Prea publicat îmi spun unii mirați
Cum de-am ajuns să fiu un „permanent”?!
Mă suspectează că am niște „frați”,
Și la revistă am „abonament”?!

Liviu ZANFIRESCU este un om implicat, un pamfletist vehement, un patriot, nu numai prin natura meseriei, ci și prin manifestarea cu sinceritate și devotament față de situațiile critice care s-au perindat în istoria țării și pe care le-a surprins în versurile sale.

Prin cuvântul hotărât și tăios pe care-l folosește ca o armă (nu degeaba a fost colonel de armată!) în pamfletele, criticile și *aluzia răspicată*, în special la adresa politicianilor contemporani, reușește să convingă cititorul că nu scrie doar de dragul scrisului și are convingerea că vor avea succes. Așa să fie!

Profil de autor realizat de **Ioan GANEA-CHRISTU**

Președintele Clubului Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” București

Membru UZPR

INDEX

- Adrian Daniel LUPEANU*, 6, 321
Adriana CRĂCIUN, 5, 167
Al. Florin ȚENE, 4, 6, 388, 608
Alexandra Anamaria GHEORGHE, 6, 272
Alexandru PRIPON, 6, 487
Ana-Maria SOTIR, 6, 523
Andreas EROKROTOS, 5, 250
Angela MÂNDĂCANU, 6, 377
Antoneta RĂDOI, 4, 5, 6, 83, 90, 143, 388, 418, 421, 483, 486, 515, 612, 614
Árpád Al. TÓTH, 6, 590
Ben TODICĂ, 6, 579
Carmen PINTE, 6, 461
Constantin DÂRVĂREANU-NOVACI, 5
Constantin LUPEANU, 6, 325
Constantin-Nicolae GAVRILESCU, 6, 153, 263, 265, 266, 268
Cornelia Violeta POPESCU, 4, 6, 443
Corneliu CRISTESCU, 4, 5, 41, 257
Daniela VÎLCEANU, 6, 615
Doina BÂRCĂ, 4, 5, 6, 204, 231, 268, 360, 406, 568
Dumitru BĂDIȚĂ, 5, 76
Dumitru DUMITRICĂ, 5, 47, 161, 237
Dumitru NICODIM-ROMAR, 6, 416, 418
Elena CĂPĂȚĂNĂ, 4, 6
Elena TRIFAN, 6, 600
Eugenia ENESCU-GAVRILESCU, 4, 5, 6, 99, 150, 155, 172, 249, 315, 341, 385, 467, 530, 599, 622, 630
Eugenia MIHU, 5
Eugenia ZABULICA, 6, 623
Florea CONSTANTINESCU, 5, 156
Florea MARIN, 6, 358, 360, 361
Florentin POPESCU, 4, 5, 13, 46, 56, 85, 418
Florica BUD, 4, 5, 39
Geni DUȚĂ, 4, 5, 6, 109, 453
Geo CĂLUGĂRU, 5, 6, 14, 162, 245, 361, 563, 568
George D. PITEȘ, 6, 468
George PETROVAI, 6, 454, 455, 456, 460
George TERȚIU, 4, 6, 287, 571, 572
Gheorghe MANCAȘ, 6, 338
Gheorghe P. ȚICLETE, 4, 5, 6, 138, 191, 200, 401, 559
Gheorghe ȚICLETE, 5, 221, 364, 522, 563
Gica CIOBANU, 5, 139
Grigoraș CIOCAN, 5, 144, 146
Grigore CURCANU, 5, 173, 174
Horia-Iulian CIORECAN, 5, 151, 152
Ioan GANEA-CHRISTU, 4, 5, 6, 41, 44, 162, 166, 210, 262, 635
Ioana ILIE/RESNICOV, 6, 303
Ion BEDROS, 5, 81
Ion D. MOCIOI, 6, 389
Ion DULUGEAC, 5, 222
Ion FORCOȘ, 5, 258
Ion I. BRĂȚIANU, 5, 100
Ion IONESCU-BUCOVU, 6, 307
Ionel MARIN, 4, 5, 6, 14, 120, 124, 158, 159, 292, 294, 587, 589
Iuliana STAMATE, 6, 531
Liviu ZANFIRESCU, 6, 631, 632, 633, 635
Loreta DIN, 5, 201
Maria GIURGIU, 6, 281
Maria LULESCU, 6, 316
Maria PETRESCU, 6, 444
Maria-Ileana TĂNASE, 6, 564, 566, 567
Mariana ENEA, 5, 246
Marilena DUMITRESCU ENESCU, 5, 232
Marius DOBRESCU, 5, 205, 208, 210
Michaela Al. ORESCU, 6, 429, 434
Michaiela BOANCĂȘ, 5, 91
Mihaela I. RĂDULESCU, 4, 6, 324, 332, 337
Mihai MAXIM, 6, 365
Mihai STAN, 4, 6, 479
Mihail-Nicolae STANCA, 6, 544
Milen BADRALEXI, 4, 5, 6, 59, 443
Mira LUPEANU, 6, 333
Nicolae DRAGOȘ, 5, 211
Nicolae GRIGORIE LĂCRIȚA, 6, 295
Nicolae MAREȘ, 6, 342
Nicolae VASILE, 1, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 13, 15, 19, 67, 178, 236, 269, 271, 302, 357, 415, 460, 535, 543, 567, 570, 578
Niculae SUCIU-GHERLA, 6, 551
Nicușor CONSTANTINESCU, 5, 41, 44, 160, 161, 165
Oana Anca PREDA, 6, 480
Ovidiu M. CUREA, 5, 179
Ovidiu ȚUȚUIANU, 4, 5, 6, 80, 183, 306, 320, 550
Paula ROMANESCU, 6, 566
Stelian GOMBOȘ, 6, 288
Stelian NECȘOI, 6, 402
Teodor MEȘINĂ, 6, 386
Tudor NEDELCEA, 6, 407
Victor Gh. STAN, 5, 6, 8, 271, 536
Victoria SOREA, 6, 517
Victoria-Maria PRIPON, 6, 493
Vilia BANȚA, 5, 68
Viorel SURDOIU, 6, 560
Virgil URSU MUNCELEANU, 6, 609
Zenovie CÂRLUGEA, 5, 125
Zoia Elena DEJU, 5, 192
Zuleiha SOCACIU, 6, 512

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte – ÎN JURUL COROLEI DE LUMINĂ</i>	7
<i>DESPRE DIVINITATE ȘI CREAȚIE</i>	9
<i>O PRIVIRE ASUPRA LITERATURII ROMÂNE CONTEMPORANE</i>	11
<i>JURNALISMUL, INSTRUMENTUL PROMOVĂRII CREAȚIEI, PERFORMANȚEI ȘI NAȚIEI</i>	15
DESPRE GRUPĂRI LITERARE	21
Cenaclul Scriitorilor din Maramureș	23
Clubul Epigrafiștilor „Cincinat Pavelescu” București	40
Gruparea literară „SUD”	45
DESPRE AUTORI	57
Milen BADRALEXI	59
Vilia BANȚA	68
Dumitru BĂDIȚĂ.....	76
Ion BEDROS	81
Michaiela BOANCĂȘ.....	91
Ion I. BRĂȚIANU	100
Andrei BREABĂN	110
Zenovie CÂRLUGEA	125
Gica CIOBANU	139
Grigoraș CIOCAN	144
Horia-Iulian CIORECAN.....	151
Florea CONSTANTINESCU	156
Nicușor CONSTANTINESCU	160
Adriana CRĂCIUN	167
Grigore CURCANU	173
Ovidiu M. CUREA	179
Constantin DÂRVĂREANU–NOVACI	184
Zoia Elena DEJU.....	192
Loreta DIN	201
Marius DOBRESCU	205
Nicolae DRAGOȘ	211
Ion DULUGEAC.....	222
Marilena DUMITRESCU ENESCU	232
Dumitru DUMITRICĂ.....	237

Mariana ENEA	246
Andreas EROKOKRITOS	250
Ion FORCOȘ	258
Constantin-Nicolae GAVRILESCU	263
Alexandra Anamaria GHEORGHE	272
Maria GIURGIU	281
Stelian GOMBOȘ	288
Nicolae GRIGORIE LĂCRIȚA	295
Ioana ILIE/RESNICOV	303
Ion IONESCU-BUCOVU	307
Maria LULESCU	316
Adrian Daniel LUPEANU	321
Constantin LUPEANU	325
Mira LUPEANU	333
Gheorghe MANCAȘ	338
Nicolae MAREȘ	342
Florea MARIN	358
Mihai MAXIM	365
Angela MÂNDÂCANU	377
Teodor MEȘINĂ	386
Ion D. MOCIOI	389
Stelian NECȘOI	402
Tudor NEDELCEA	407
Dumitru NICODIM-ROMAR	416
Michaela Al. ORESCU	429
Maria PETRESCU	444
George PETROVAI	454
Carmen PINTE	461
Oana Anca PREDA	480
Alexandru PRIPON	487
Victoria-Maria PRIPON	493
Paula ROMANESCU	503
Zuleiha SOCACIU	512
Victoria SOREA	517
Ana-Maria SOTIR	523

Iuliana STAMATE	531
Victor Gh. STAN.....	536
Mihail-Nicolae STANCA.....	544
Niculae SUCIU-GHERLA	551
Viorel SURDOIU.....	560
Maria-Ileana TĂNASE	564
George TERZIU	571
Ben TODICĂ.....	579
Árpád Al. TÓTH	590
Elena TRIFAN.....	600
Virgil URSU MUNCELEANU	609
Daniela VÎLCEANU	615
Eugenia ZABULICA.....	623
Liviu ZANFIRESCU	631
<i>INDEX</i>	636

Tipărit la: EDIT COM MOROȘAN
Tel: 0744 491 233
E-mail: editcom.morosan@yahoo.com
